

ԲԱՌԳԻՐՔ

ՀԱՅ-ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ

ԵՒ

ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ-ՀԱՅԵՐԷՆ

ՅՈՐԻՆԵԱՑ

Ա. ՆԱՐ ՊԷՅ

(Ա. ԳԱԼՏԱՅԵԱՆ)

PK 844E
F8 N37
1872

Երկրորդ Տիպ

ՓԱՐԻԶ

Լ. ՀԱՆԷԹ ԵՒ ԸՆԿ

ԳՐԱՎԱՃԱՌՔ

ՄԷԶՈՆՆԷԹՎ ԵՒ ԸՆԿ

ԳՐԱՎԱՃԱՌՔ

Ի Ծառատունկն Սէն-ժէրմէն, 77

Ի Գետափն Վոլթեր, 45

1872

Handwritten text, possibly a name or title, in Armenian script.

1907 Aug 26

1907 Aug 28

Handwritten signature or name.

Բ Ա Ռ Գ Ի Բ Բ

Հ Ա Յ - Գ Ա Ղ Ղ Ի Ա Ր Է Ն

DICTIONNAIRE

ARMÉNIEN-FRANÇAIS

DICTIONNAIRE
ARMÉNIEN-FRANÇAIS
ET
FRANÇAIS-ARMÉNIEN

PAR
A. DE NARBÉY
(A. CALFA)

Deuxième Édition

Ալֆաբ. հօսանիք.

PARIS

L. HACHETTE & Cie
LIBRAIRES

MAISONNEUVE & Cie
LIBRAIRES

77, boulevard Saint-Germain.

15, Quai Voltaire, 15

1872

PK 8443
F & N 37
1872

59-123354

ՄՌ ՎԵՀԱՓԱՌ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ Բ

ԿԱՅՍՐ ԵՒ ԻՆՔՆԱԿԱԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՌՈՒՍԱՅ

ԵԼ ԱՅԼՆ, ԵԼ ԱՅԼՆ, ԵԼ ԱՅԼՆ.

ՆՈՒԷՐ

Բորին Մեծարանաց եւ մեծի Չարմացման.

ԱՄԲՐՈՍԻՈՍ ԳԱԼՖԱՏԵԱՆ.

68 2000 01

ՈՍՏԻԿԱՆԱՐԱՆ
ՏԱՆՆ
ԿԱՅՍԵՐ.

Փետրուորկ, 9/21 Մայիս 1859.

ԴԻԻԱՆԱՏՈՒՆ.

Թ. 2383.

Տէր Վերատեսուչ,

Փութացայ ծանօթ առնել առ Վեհափառ Կայսրն բովանդակ Ռուսիոյ՝ զընծայականն գիր զոր առ իս հասուցիք ընդ ձեռն Կայսերական Դեսպանատան :

Բազում մարդասիրութեամբ հաճեցաւ լսել հայցուածոց Ձերոց Օգոստափառն իմ Վեհապետ, Վերատեսուչ Տէր, եւ ընկալաւ զընծայական Հայ-Փաղղիական Բառգրոցն զոր իլոյս ընծայէք :

Վեհափառ Ինքնականն հաճեցաւ յանձն առնել ինձ զԻւրն յայտնել Ձեզ զշնորհակալիս :

Պատիւ անձին համարիմ կատարել զԿայսերականս զայս Պատուէր հրամանի, եւ աղերսեմ զՁեզ ընդունել զնոր հաւաստիս խորին ակնածութեանս :

Ոստիկան Տանն Կայսեր
Կոմսն ԱՏԼԵՐՊԵՐԿ :

Առ Տէր ԱՄԲՐՈՍԻՈՍ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ
Վերատեսուչ Հայկազեան Վարժարանին
որ ի Փարիզ :

A SA MAJESTÉ

ALEXANDRE II

EMPEREUR ET AUTOCRATE DE TOUTES LES RUSSIES

etc., etc., etc.

HOMMAGE

EN PLUS PROFOND RESPECT ET DE LA PLUS HAUTE ADMIRATION.

AMBROISE CALFA.

MINISTÈRE
DE LA
MAISON
DE
L'EMPEREUR.

Saint-Pétersbourg, le 9/21 mai 1859.

CHANCELLERIE.

N° 2383.

Monsieur le Directeur,

Je me suis empressé de porter à la connaissance de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies la lettre dédicatoire que vous m'avez fait tenir, à cet effet, par l'entremise de l'Ambassade impériale.

C'est avec la plus gracieuse bienveillance que mon auguste Souverain a daigné accueillir votre demande, monsieur le Directeur, et agréer la dédicace du *Dictionnaire arménien-français* que vous publiez.

Sa Majesté Impériale a bien voulu me charger de vous exprimer ses remerciements.

J'ai l'honneur de m'acquitter de ce Message impérial, et vous prier de recevoir la nouvelle assurance de ma considération très-distinguée.

Le Ministre de la Maison de l'Empereur,
Comte d'ADLERBERG.

À Monsieur AMBROISE CALIA,
Directeur du Collège national arménien,
À Paris.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ.

Յընդհանուր ծաւալել յազգիս Հայոց ուսման գաղղիականին կենցաղօգուտ բարբառոյ, եւ յաճել հայասիրացն թուոյ յԵւրոպա, եւս քան զեւս յերեւան գայր կարելորութիւն Հայ-Գաղղիարէն Բառգրոց, գործի անհրաժեշտ որոց իմարզս եւ ի վաստակ երկոցուն լեզուացն պարապիցին. նմին իրի եւ իխոյզ եւ իխնդիր են ամենեքին մատենիդ, որոյ փորձք ինչ ցարդ եղեն աննշանք եւ ոչ յոյժ օգտամատոյցք: Վառեալքս սիրով վառաց եւ մատենագրութեան մերոյս հայրենի աշխարհին, ձեռնամուխ յերկն եղաք, եւ բուռն եռանդեամբ զամս յուրվս ինոյն վաստակեցաք անձանձիր: Ձեռն արկեալս այս երկասիրութիւն ի վեր քան զկարծիս մեր եւ զայլոց տարժանական եղեւ եւ դժուարաբիրտն: Քան զի բնաւ չէր նման աշխատութիւն մեր այնոցիկ իյօրինողացն բառագրոց, որ բազում այն է զի ոչ այլ առնեն, բայց դոյզն ինչ յաւելուլ, զեղչել կամ ուղղել ի գիրս անդ նախորդացն իւրեանց: Եւ պակասէին մեզ նախորդք:

Մատենան Փրանկիսկեայ Ռիվոլայ, մակագրեալ Բառգիրք Հայ-Լատին, հրատարակեալ ի Միլան յամի 1621 եւ ընծայեալ Փրեդերիկոսի Պոռոմէոյ ձիրնաւորի՝ արքեպիսկոպոսին Միլանու, բառարան է համառօտ՝ յօրինեալ վերիվերոյ իմն գիտութեամբ հայկականս լեզուի, յորում եւ բնիկ բառք հայեցիք խառն են ընդ աշխարհիկ բառից եւ դարձուածոց անխտիր. ուղղագրութիւնն իսկ բազում ուրեք վրիպակ եւ այլանդակեալ:

Իգրչագիրս կայսերական Մատենադարանի Փարիզու կայ եւ ձեռագիր մատենան՝ Բառգիրք Հայոց անուանեալ, աշխատասիրութիւն Փրմի Տըլաքրուա գաղղիացոյ: Նոյն է սա ընդ Բառարանի Ռիվոլայ: Միլանեցոյ, միայն յաւելեալ են ինա բառք ոմանց ինախնեաց մերոց եւ՝ քերականութեանն Շրոտէրի գերմանացոյ: Ինմանողութեանս յայսմիկ գոգցես առաւել քան իբնագրին թերի է կարգաբանութիւն. բառք խառն իխուռն եւ առանց խոհական ընտրութեան սփռեալք իմատենիդ՝ ըստ ձեւոյ եւ տարազու գտելոց ի գիրս, նշանակութիւնք նոցին թերակատարք կամ անհաւաստիք՝ յայտ իմն առնեն զհարեւանցի հայագիտութիւն մատենագրին:

Բառարանն Z. Աւգերեանի թէպէտեւ առաւել կատարեալ եւ կարգաբան քան զվերոյիշեալսն, սակայն բառիցն եւ դարձուածոց չբաւորութեամբ եւ գաղղիական մեծամեծ վրիպակօքն՝ իբազում ամաց հետէ անբաւական համարեալ է յիմաստնոց. նորին աղագաւ եւ կրկին տպագրութեանն պատուոյ

չեղեւ արժանաւոր, թէպէտ եւ ոչ սակաւ ժամանակք են յորմէ հետէ սպառեցաւ տսլագիրն, եւ հրատարակումն նմանօրինակ մեծաթախանձ ինդրի յազգայնոց եւ յօտարաց :

Այսպէս թափուր ի վնաստակակցացն օգնականութենէ, հարկ եղեւ մեզ անճնատուր լինել յառանձին եւ իմշտաշուն վարժս, յանդուլ եւ իմանրաքնին խուզարկութիւնս եւ իճիգն երկայնամիտ առ ի հարձել տասլալել գյոգնամիւ խոչս խափանարարս որք ընդ առաջ մեզ ելանէին յամենայն ոտնփոխս : Համեմատութիւն միոյ եւեթ յիշից Բառգրոցս ընդ նախայիշատակելոցն բովանդակութիւն՝ շատ լիցի առ ակներեւ ցուցանել զխտիրն մեծոր իմիշի կայցէ, եւ բանիցս մերոց լիուլի առնել իրաւունս :

Համս յուրվս ծախեալ յընթերցումն եւ իքննութիւն մատենագրացն մերոց նախնեաց, կամ եղեւ մեզ զառաջինն յօրինել Բառարան ձորեագոյն քան զամենայն հայերէն Բառարանս իլոյս ընծայեալս ցարդ բովանդակելով ինմին եւ զամենայն բառս որ արտաքոյ մեծի Հայկազեան Բառգրոցն գտանիցին : Սկիզբն իսկ արարաք տսլագրութեանն. բայց առ ահի չհասանելոյ յառաջադիրս նպատակ՝ հարկ իլերայ մեր եղաք իծաղկաքաղ հրատարակումն նորին թեակոխել. քան զի ստուարակարկատ մեծութեամբն ծանրանային ծախք եւ ծանրադանդաղ յառաջէր գործն դժուարատիպ, որ եւ գնոյն բարձրութեամբ գժուարահաս իսկ արդեօք հանդերձեալ էր լինել յոգունց եւ դժուարակիր :

Լաւագոյն համարեցաք ապա նուիրել հասարակաց մատենան դիւրատար դիւրագին, եւ միանգամայն օգտաւէտ, դիւրահաս եւ կարեւորօքն ձօխացեալ. եւ առ այս զամենայն զփոյթ եւ զչան իմէջ առաք : Գուն գործեցաք բառիցն առատութեան կցորդել զնշանակութեանցն զճշդութիւն եւ զյստակութիւն : Յաչս եղեալ զանճնասիրութիւն մատենագրի՝ փոյթ յանձին կալաք զնիւթ մեծադիր ութածալ մատենի իբրու 1600 իշից՝ կարճել ամփոփել իփոքրադիր եւ ինուազագոյն էջս, առանց ամենեւին իբաց հատանելոյ այնու ոչ զպիտանի բառս, ոչ զբազմադիրմի եւ զփոխաբերական առմունս նոցին, եւ ոչ զազգի ազգի ոճս եւ զդարձուսծս հայկաբանութեան եւ զգաղղիաբանութեան :

Սմին իրի չեղաք զսեռականն բառից յանգելոց

Ա. Ի թիւն, որպէս Ողորմութիւն, որոյ սեռականն է միշտ թեան, այս ինքն ողորմութեանն .

Բ. ումն, որպէս Այլայլումն, որոյ սեռականն է միշտ միան, այսինքն այլայլման. որպէս եւ յոգնակի ուղղականն այլայլմունք, եւ սեռականն այլայլմանց .

Գ. կից, որպէս Գործակից. սեռականն է միշտ կցի, կցաց, այսինքն գործակցի, գործակցաց.

Դ. ուհի, որոյ սեռականն ուհւոյ, ուհեաց, որպէս Թագուհի, Թագուհւոյ, Թագուհեաց.

Ե. իչ, սեռ. չի, չաց, որպէս Ոսկերիչ, ոսկերչի, ոսկերչաց. Փրկիչ, կչի, կչաց.

Զ. ող, սեռ. ղի, ղաց, որպէս Գործող, գործողի, գործողաց.

Է. եղէն. սեռ. ղինի, ղինաց, որպէս Շողեղէն, հողեղինի, հողեղինաց.

Ը. աւոր, սեռ. րի, րաց, որպէս Գործաւոր, գործաւորի, գործաւորաց.

Թ. ական, սեռ. ի, աց, որպէս Բնական, բնականի, բնականաց.

Ժ. ային, սեռ. այնոյ, այնոց, որպէս Ազգային, ազգայնոյ, ազգայնոց.

ՃԱ. ելի, սեռ. լւոյ, լեաց, որպէս Կարելի, կարելոյ, կարելեաց.

ՃԲ. ալի, սեռ. լւոյ, լեաց, որպէս Ջգալի, զգալոյ, զգալեաց:

Եւ զի նշանակեցաք զսեռականն արմատ բառից, դիւրին եղեւ մեզ յապաւել զսեռականն ածականաց կազմելոց միով յարմատոց անտի, որոց հանգոյն է միշտ սեռական իւրեանց: Այսպէս ապա ածականքն բարդեալք միով յարմատոցս գէտ, դէտ, դիր, սէր, միտ, կիր, եւ այլն, որպէս արուեստագէտ, պարսաւագէտ, ունկնդիր, ազգասէր, բարեմիտ, լուսակիր, եւ այլն, ունին զսեռական վերջնոյ արմատոյն, զոր օրինակ Գէտ, գիտի, տաց. Դէտ, դիտի, տաց. Դիր, դրի, դրաց. Սէր, սիրոյ. Միտ, մտի, տաց. Կիր, կրի, րաց:

Սովին կանոնիւ վարին եւ բարդ գոյականք, օրինակ իմն Աջակողմն, Վարդաթուփ, եւ այլն, որոց սեռականն հանգոյն է սեռականի արմատոցն Կողմն, կողման, մանց կամ Աջակողմն, աջակողման, մանց. Թուփ, թիոյ, ոց կամ Վարդաթուփ, վարդամիոյ, ոց, եւ այլն:

Սեռականք անցեալ ժամանակաց բայից որք ածականօրէն վարեալք իցեն՝ չգտցին իմատենիս, քանզի անփոփոխ յանգին ելոյ, ելոց, որպէս Օծեալ, օծելոյ, օծելոց:

Ջայնոսիկ եւեթ յածականաց յանգելոց ի գոյն՝ եղաք ի Բաւարանիս, որք զմակբայի ունէին զիմաստ. տես Շամարձակագոյն, Շաստատագոյն: Սեռականն ածականաց յանգելոց ի գոյն, է միշտ գունի, գունից, զոր օրինակ Ազնուագոյն,

ազնուագունի, ազնուագունից, եւ մարթ է թարգմանել զնոսին
գաղղիարէն՝ նախադաս արմատոցն կարգելով զմի իմակ-
բայիցս très, fort, plus, bien plus : Ածականքս այսորիկ երբ
մակբայօրէն վարիցին՝ մարթին առնուլ զտառդ ս իծայրն .
տես Շգորագոյնս, եւ այլն :

Երբեմն յապաւեցաք նաեւ զսեռականն գոյականաց յան-
գելոց անի կամ ենի, քանզի է միշտ նւոյ, նեաց, օրի-
նակի աղագաւ Պատանի, պատանոյ, պատանեաց . Խնկենի,
խնկենոյ, խնկենեաց :

Բառք որոց յոգնակի սեռականն է ից կամ աց, սովորաբար
եզակի սեռական նոցա է ի, զոր յանպաւեցաք բաց իզարտուղի
դէպս, որպէս Այսքան, այսքանոյ Օս այսքանի, այսքանից :

Ջյոգնակի սեռականն միայն եղաք բառից որոց սեռականքն
յանգին ոյ, ոց, եւ ու, ուց, որպէս Ածող, ամողոյ, ամողոց .
Նկար, նկարու, նկարուց, քանզի եզակի սեռականն է անփո-
փոխ ոյ եւ ու :

Իջգտանել յայբուբենական կարգի զկրաւորական կամ գչե-
զոք բայս յանգեալս իմ, պարտ է որոնել զնոսին իվերջ կոյս
ներգործականի նոցին յանգելոյ եմ :

Յորժամ գաղղիական բառն այլ եւ այլ ունէր նշանակու-
թիւնս, իփակագծի եղաք բացատրութիւն կարճաւօտ առ
իծանուցանել զմերն, զոր օրինակ Herse (instrument d'agri-
culture).

Իբարեւոք ուսումն լեզուի եւ իբաջ խելամտութիւն իմաստից
նորա հարկ անհրաժեշտ է ծանօթութիւն յատկաբանութեանց
նորին . ոչ անփոյժ արարաք եւ զայնու, եւ զմիջոցն զոր իձեռն
վերոյգրեալ հնարիցն շահեցաք՝ ինօխութիւն երկասիրու-
թեանս ածաք իկիր : Որք միանգամ անկողմնասէր մտօք յակն
արկանիցեն զբառսդ Ձեռն, Մահ, Միտ, Ձայն, Շունչ, Ոգի,
Փառք, Օդ, Օր, Յոյս, Օրինակ, Օրէն, Սիրտ, Սէր, Վճարեմ,
Հաց, Հարկանեմ, եւ այլն, իմիտ արնուցուն թէ որպիսի՝ փութոյ
պնդութեամբ իգլուխ տարեալ իցեմք եւ զայս կարեւոր մասն
մատենիս :

Ոչ սակաւ դժուարութիւն ուսանելեաց եւ ածականացն կամ
վերադրաց է կիրառութիւն : Իվերջ իւրաքանչիւր գոյականաց
յաւելեալ զպարտուպատշաճ վերադիրսն՝ փոյժ կալաք դիւրել
եւ զայն դժուարութիւն : Տես Ծաղիկ, Ծով, Կեանք, Կին, Ձի,
Ոճ, Սէր, Վարդ, եւ այլն :

Բազում այն է, զի եւ իդիւրութիւն գաղղիասէր ուսանողաց՝
զկնի յոլովագունիցն ի բայից յարեցաք զպատշաճեալն ինախա-
դրութեանցս à, de, contre, après :

Զհետ գլխաւոր կենդանեաց կցեցաք զյայտարար բայս եւ զգոյականս ձայնից նոցա : Տես Առիւծ, Ոչխար, Կատու, Շուն, Խոզ, Զի, Էշ, Ագռաւ, Սոխակ, Դեղձանիկ, եւ այլն :

Վաստակն մեր շահաբեր պարտէր լինել որպէս իմաստնոյն նոյնպէս եւ ռամկին. վասն այնորիկ դրոշմեցաք ի Բառարանիս մերում զգործածական ոնս ռամկականս, եւ յաճախ առ երի երաք նոցուն զհամանշանակս գրոցն բարբառոյ՝ այնպէս ընտելացուցանել կամելով զընթերցողս մեր ոճից եւ դարձուածոց արդի եւ վաղեմի լեզուաց մերոց՝ գրաբառի եւ աշխարհաբառի : Տես Խելք, Երես, Խօսք, Կրակ, Սուակ, Զեռք, Մատ, Սիրտ, Փոր, եւ այլն :

Սովին մտօք բազում անգամ հանդէպ ռամիկ կամ աշխարհաբառ բառից նշանակեցաք զնոյնանշանս գրաբառին : Տես Խռկամ, Փուճ, Ակռայ, Լաչակ, Խպնիմ, եւ այլն :

Զբառս եւ զոնս աշխարհաբառին աստղանիշ դրոշմեցաք : Ուշիմ վերծանողն խելամուտ լիցի հեշտեալ զի համօրէն ամենայն բառք ընտիր մատենագրացն մերոց մեծալ խնամօք բովանդակեալ են իմատենիս. ումպէտքն եւ անսովորք միայն իբաց պարուրեցան. եւ փոխանակ նոցին յաւելաք բազմաթիւ նորակերտ բառս ուսումնականս եւ արուեստականս : Յընտրութիւն բառիցդ կազմելոց իմէնշ եւ յայլոց մատենագրաց՝ զայն կալաք մեզ կէտ նպատակի զի յայտ առնիցեն իմաստս ճիշդս, պիտանիս եւ նորս :

Բառք կենդանաբանականք եւ բուսաբանականք մանրախոյզ քննութեամբ ճշգրտեցան ի հիմանիշսն գաղղիականս : Իմանրակրկիտ եւ ի դժուարին խուզարկութեանս յայսմիկ համանշանակութեան եւ համեմատութեան՝ վաստակ միոյ ուրուք յազգայնոցս մերոց օժանդակ մեծ եղել մեզ :

Ոչ սակաւ խնայութեան տեղոյ եւ ժամանակի ընձեռեաց մեզ ի գործ ածումն հորիզոնական գծի՝ փոխանակ երկրորդելոյ զառաջին զհայեցի կամ զգաղղիացի բառս իւրաքանչիւր տողագլխոց. զոր օրինակ, Փունջ, bouquet; գեղեցիկ —, առ beau —, փոխանակ կրկնելոյ զՓունջ եւ bouquet բառսդ զկնի գեղեցիկ եւ beau ածականաց : Ի կրկնութեան բայից՝ զաներելոյ՞ եղանակ նոցին զեկուցանէ գծիկդ — :

Այլ եւ այլ գաղղիական նշանակութիւնք բառիցս զանազանեալ են ի :

Ակն ունիմք զի ազգայնոց եւ օտարաց գտեալ յաշխատասիրութեանս մերում զոր ինչ մարմէր ամփոփել ի փոքրագիր Բառարանի՝ մեկնութիւնս թսեմ ճշգրիտս եւ անձերիս, պարզաբանութիւնս դիւրիմացս եւ հակիրճս, օրինակս բազմատե-

սակս եւ քաջընտիրս, հասու լինիցին եմէ քանի՛ մտադիր շանից եւ ճգանց պէտք եղեն իյօրինումն նորին:

Այժմէն իսկ ակնարկութեամբ եւեթ Թերմից ոմանց գրոյս՝ քազմաթիւ հաւաստիք հանուծեան հասին առ մեզ, որք մոռացումն իմն առնեն դժնդակ եւ երկարժամանակեայ երկանց մերոց եւ տքնութեանց: Ջմին միայն իհաւաստեացդ իդէմս ածցուք աստանօր, զոր քաջահմուտ վարժապետն կայսերական Դպրոցի արեւելեան կենդանի Լեզուաց Փարիզու հանեցաւ ուղղել առ մեզ:

Փարիզ, 2 Օգոստոս 1861.

Ա. Գալֆայեան.

Սիրեցեալք Տէր,

Հայ-Գաղղիական Բառգիրքն ձեր Թուի ինձ առաջի ընծայել նշանաւոր իմն կնիք գործնական օգտակարութեան Հայոց որք զգաղղիարէնն կամիցին ուսանել, որպէս եւ օտարաց որք զհայերէնն գիտել ըղձանայցեն: Բառարանս այս կատարելագոյն է քան զորս իլոյս ընծայեցան ցարդ եմէ ըստ բառագրական կարգաբանութեանն, եւ եմէ ըստ օրինակացն եւ ըստ յատկաբանութեանց, որոց զգաղղիական զուգականսն քաջիկ նշգրտեցայք: Բացատրութեամբքդ հայկական ոճից եւ դարձուածոց՝ մանաւանդ յաչս իմ, ծառայութիւն ամենամեծ մատուցիք դուք, զոր եւ պատուական համարեսցին ամենեքին որք գիտակ իբրեւ գիսն իցեն եմէ քազմամեայ ճգանց եւ վերձանութեան պէտք են առ անձին սեպհականել զնոսին: Կարգ եւ խնայութիւն Բառագրոցդ անթերի են. առաքմունքն պարզք եւ մեկինք յայլ եւ այլ յօդուածս համապատասխանիչս, որք այսպէս զիրերաց ընուն զթերի: Համանշանակքն հայկականք եւ գաղղիականք բարւոք են յոյժ առ հասարակ, եւ քաջայայտ առնէ մատեանդ զի երկոցուն իսկ լեզուացն էք քաջահմուտ: Ներեսջիք ինձ, ուրեմն, սիրելիդ իմ Տէր, խնդակից ձեզ լինել վասն օգտաւէտ երկասիրութեանդ, եւ ուղղել առ ձեզ յառաջագոյն զշնորհակալիս իմ վասն օգտին զոր անտի քաղիցեմ իվաստակս իմ հայեցիս:

Փարիզ (Փասի), ի 10 Յուլիսի 1861.

Բարեկամ ձեք,

Եղ. Տիւրքիէ.

PRÉFACE.

A mesure que l'étude de la langue française se répand dans notre nation arménienne, et que, de même, le nombre des philarmènes augmente en Europe, le manque d'un dictionnaire arménien-français, instrument essentiel à tous ceux qui se livrent à des travaux sur ces deux langues, se fait de plus en plus vivement sentir. Aussi de tous côtés recherche-t-on ce livre, devenu indispensable, et dont il n'existait encore que des essais sans valeur comme sans utilité. Animé par notre dévouement à la gloire et à la littérature de notre patrie, nous avons entrepris cette œuvre et nous nous y sommes adonné avec une ardeur qui nous y a fait consacrer plusieurs années. La tâche que nous nous imposions était, en effet, plus pénible et plus difficile encore que nous le supposions et qu'on pouvait le croire. Ce ne pouvait être, en effet, comme il arrive généralement dans la composition d'un dictionnaire, le travail du lexicographe dernier venu et consistant uniquement dans des additions, des suppressions et des rectifications aux ouvrages du même genre de ses prédécesseurs. Dans la voie où nous entrons, les devanciers nous manquaient.

L'ouvrage de Francesco Rivola, intitulé *Dictionarium armeno-latinum*, publié à Milan en 1621, et dédié au cardinal Frédéric Borromée, archevêque de Milan, n'est qu'un vocabulaire composé avec une connaissance très-superficielle de la langue arménienne ; ainsi les mots de la langue littéraire y sont confondus tantôt avec les mots vulgaires, tantôt avec les expressions turques sans aucune distinction ; l'orthographe y est même fautive et défigurée en bien des endroits.

Dans le département des manuscrits de la Bibliothèque impériale se trouve un autre ouvrage sous le titre *Dictionarius armenicus translatus in latinam linguam* ; il est de M. Petit-Dela-croix. Au fond, c'est le dictionnaire de Rivola, Milanais, augmenté d'un certain nombre de mots tirés de la grammaire de Schröder et de quelques autres livres arméniens. Cette imitation manque, peut-être encore plus que l'original, d'ordre et de méthode ; la confusion qui y règne, les mots jetés sans discernement ni classification, et tels qu'ils ont été trouvés dans les livres, leurs significations incomplètes ou inexactes, dénotent chez l'auteur une connaissance peu approfondie de la langue arménienne.

Le Dictionnaire du P. Aucher, quoique plus complet et mieux ordonné que les précédents, présente encore des omissions et des fautes si graves qu'il a été reconnu insuffisant depuis nombre d'années par les savants; aussi n'a-t-il pas eu les honneurs de la réimpression, bien qu'il fût épuisé depuis longtemps et qu'une publication de ce genre fût instamment demandée.

Ne devant ainsi trouver de ressources qu'en nous-même, il a fallu nous livrer à des études spéciales et assidues, à des recherches constantes et minutieuses, et à de laborieux efforts pour surmonter toutes les difficultés que nous rencontrions à chaque pas. Du reste, la comparaison d'une seule page de notre Dictionnaire avec une des pages des ouvrages que nous venons de citer suffira pour établir l'énorme différence du travail et justifier notre assertion.

Nous avons d'abord été entraîné, par la nature et le nombre de nos recherches, à rédiger un dictionnaire plus complet, mais aussi plus volumineux qu'aucun des dictionnaires arméniens parus jusqu'à ce jour. L'édition en était même commencée, lorsque nous avons été arrêté par la crainte de voir notre livre manquer le but auquel nous le destinions. Par son prix élevé et ses dimensions, il n'aurait pas été accessible à tous, et son usage fût devenu difficile. Nous avons préféré offrir au public, sous un format commode et portatif, et sous une apparence modeste et simple, un livre d'une utilité incontestable, à la fois clair et complet; et nous n'avons rien négligé pour lui donner ce caractère. Nous nous sommes efforcé de joindre l'abondance à la précision des termes; sacrifiant notre amour-propre d'auteur à la confection de cet ouvrage, nous avons cherché tous les moyens de concentrer la matière d'un volume grand in-8°, environ de 1600 pages, dans le plus petit espace possible, sans pour cela retrancher aucun mot essentiel, ni les acceptions variées et figurées, ni les arménismes et les gallicismes.

C'est guidé par cette intention que nous avons omis le génitif des mots terminés :

1° En թիւն, tel que Ողորմութիւն, dont le génitif est toujours Թեան, c'est-à-dire ողորմութեան.

2° En ումն, tel que Այլալուումն, dont le génitif est toujours ման, c'est-à-dire այլալման; ainsi que le nominatif pluriel այլալմուցք, et le génitif pluriel այլալմանց.

3° En կից, tel que Գործակից; le génitif est toujours կցի, կցաց, c'est-à-dire գործակցի, գործակցաց.

4° En ուհի, gén. ուհւոյ, ուհեաց : Թագուհի, Ռագուհւոյ, Սագուհեաց.

5° En իչ, gén. չի, չաց : Ոսկերիչ, ոսկերչի, ոսկերչաց. Փրկիչ, կչի, կչաց.

6° En ող, gén. ղի, ղաց : Գործող, գործողի, գործողաց.

7° En եղէն, gén. ղինի, ղինաց : Հողեղէն, հողեղինի, հողեղինաց.

8° En աւոր, gén. ի, աց : Գործաւոր, գործաւորի, գործաւորաց.

9° En ական, gén. ի, աց : Բնական, բնականի, բնականաց.

10° En ային, gén. այնոյ, այնոց : Ազգային, ազգայնոյ, ազգայնոց.

11° En ելի, gén. լոյ, լեաց : Կարելի, կարելոյ, կարելեաց.

12° En ալի, gén. լոյ, լեաց : Ջգալի, զգալոյ, զգալեաց.

Comme nous avons indiqué le génitif de tous les radicaux, nous avons pu sans crainte supprimer le génitif des adjectifs composés avec ces radicaux, puisque ce génitif est le même. Ainsi les adjectifs composés avec les radicaux գէտ, դէտ, դիր, սէր, միտ, կիր, etc., tels que արուեստագէտ, պարսաւադէտ, ազգասէր, ունկնդիր, բարեմիտ, լուսակիր, etc., ont le même génitif que leur radical final, Գէտ, գիտի, տաց. Դէտ, դիտի, տաց. Սէր, սիրոյ. Միտ, մտի, տաց. Կիր, կրի, րաց.

Cela a lieu aussi pour tous les noms composés, tels que Աջակողմն, Վարդաթուփ, dont le génitif est semblable à celui de Կողմն, կողման, մանց ou Աջակողմն, աջակողման, մանց; Թուփ, թփոյ, ոց ou Վարդաթուփ, վարդաթփոյ, ոց, etc.

Les génitifs des participes employés adjectivement ne seront pas donnés, puisqu'ils sont invariablement ելոյ, ելոց : Օծեալ, օծելոյ, օծելոց.

Les adjectifs terminés en գոյն, tels que Ազնուագոյն, ne seront fournis par le Dictionnaire que pour le sens adverbial : Voir Համարձակագոյն, Հաստատագոյն. Ces adjectifs terminés en գոյն ont toujours leurs génitifs en գունի, գունից : Ազնուագոյն, ազնուագունի, ազնուագունից, et on peut les traduire en français en les faisant précéder des adverbes *très, fort, plus, bien plus*. Ces adjectifs, employés adverbialement, peuvent prendre un ս à la fin : Voir Հզորագոյնս, etc.

Parfois aussi nous avons supprimé le génitif des substantifs terminés en աւի ou ենի, car il est toujours նոյ, նեաց :

Պատանի, պատանոյ, պատանեաց. Խնկենի, խնկենոյ, խնկենեաց.

Les mots dont le génitif pluriel est ից ou աց ont généralement le génitif singulier en ի; nous avons supprimé ce génitif, hormis les cas où il y a exception, comme Այսբան, այսբանոյ ou այսբանի, այսբանից.

Pour les mots qui ont leur génitif en ոյ et ոց, tels que Ածոռ, ածոռոյ, ածոռոց, et en ու, ուց, tels que Նկար, նկարու, նկարուց, nous avons mis le génitif pluriel seulement, parce que le singulier est invariable.

Les mots terminés en ող et en իչ sont de deux genres; ainsi on peut traduire les mots Կորուսանող, կորուսիչ, tantôt par *celui qui perd*, tantôt par *celle qui perd*. Dans ce cas nous nous sommes contenté de donner la signification générale du masculin.

Si l'on ne trouve pas dans l'ordre alphabétique un verbe passif ou neutre terminé en իմ à l'indicatif présent, il faut le chercher à la fin de l'article, sur l'actif du même verbe terminé en եմ.

Quand l'équivalent français a plusieurs significations, nous avons mis une courte explication entre parenthèses pour la spécifier : Herse (instrument d'agriculture).

L'intelligence des locutions particulières et des idiotismes d'une langue est indispensable pour en approfondir l'étude et en saisir toutes les nuances. Nous n'avons pas négligé non plus cette importante partie de toute bonne lexicologie, et grâce à l'espace que nous avons su gagner par les moyens indiqués ci-dessus, nous avons pu donner à ce travail un développement suffisant. Un coup d'œil jeté aux mots Ձեռն, Մահ, Միտ, Ձայն, Շունչ, Ոգի, Փառք, Օդ, Օր, Յոյս, Օրինակ, Օրէն, Սիրտ, Սէր, Վարքեմ, Հաց, Հարկանեմ, etc., fera comprendre avec quel soin nous nous sommes acquitté de cette partie de notre tâche.

Il est une autre difficulté qui arrête souvent les étudiants: c'est celle de l'emploi des épithètes. En ajoutant à la suite de chaque substantif les adjectifs qui s'allient le plus habituellement avec lui, nous avons encore essayé d'aplanir cet obstacle. Voir Ծաղիկ, Ծով, Կեանք, Կին, Ջի, Ոհ, Սէր, Վարդ, etc.

Chaque verbe est généralement suivi de la préposition qu'il veut après lui. Nous avons ainsi évité des recherches aux Arméniens, que cette question embarrasse presque toujours.

Les noms des principaux animaux sont ordinairement suivis du verbe et du substantif qui indiquent leur cri. Voir Առիւծ, Ռշխար, Կատու, Շուն, Խոզ, Ձի, Էջ, Ագռաւ, Սոխակ, Դեղձանիկ, etc.

Notre œuvre devait être utile à tous, au savant comme à l'homme du peuple. C'est pourquoi nous avons inscrit dans notre Dictionnaire les locutions vulgaires, et très-souvent nous les avons accompagnées de celles de la langue littéraire, mettant ainsi en regard l'arménien ancien et le moderne, et habituant nos lecteurs aux tournures et aux expressions des deux idiomes. Voir Խելք, Երես, Խօսք, Կրակ, Ստակ, Ձեռք, Մատ, Սիրտ, Փոր, etc.

La même idée nous a fait renvoyer souvent du terme vulgaire que le peuple emploie le plus fréquemment, aux termes littéraires équivalents, qui lui deviennent ainsi familiers. Voir Խոկամ, Փուն, Ակռայ, Լաչակ, Խպնիմ, etc.

Ces mots et ces locutions vulgaires ont été désignés par des astérisques.

Le lecteur consciencieux pourra se convaincre que tous les mots de nos meilleurs auteurs sont scrupuleusement réunis dans notre ouvrage. Les vocables tombés en désuétude seulement ont été exclus et remplacés par un grand nombre de termes nouveaux de sciences, d'arts et de métiers. Dans le choix de ces néologismes, que nous avons composés en partie, et dont nous avons emprunté une partie à d'autres auteurs, nous n'avons adopté que ceux qui représentaient une idée exacte, nécessaire et nouvelle.

Les termes de zoologie et de botanique ont été soigneusement étudiés, examinés et appropriés à leurs correspondants français. Dans cette minutieuse et difficile recherche de synonymie et de comparaison, le travail d'un de nos compatriotes et amis nous a été d'un grand secours.

Nous avons aussi économisé l'espace et le temps en remplaçant par un trait horizontal, dans les phrases successives, le mot arménien ou français qui se trouve en tête de l'alinéa. Ainsi : Փունք, bouquet; գեղեցիկ —, un beau —. Dans les verbes, ce trait indique la répétition de l'infinitif du même verbe.

Les différentes acceptions de mots sont séparées par un ;

Nous aimons à croire que l'on trouvera dans notre œuvre tout ce qu'un Dictionnaire d'un format aussi restreint peut

comporter d'explications justes, précises et bien résumées, d'éclaircissements nets et concis, d'exemples variés et heureusement choisis; et qu'alors on appréciera le soin consciencieux et attentif qui a présidé à sa confection.

Déjà, sur l'examen de quelques feuilles de ce livre, de nombreux témoignages de satisfaction, qui nous dédommagent en partie de nos longues veilles et de notre pénible labeur, nous ont été adressés.

Nous publierons, entre autres, la lettre que M. Dulaurier, le savant professeur à l'École impériale des Langues orientales vivantes, a bien voulu nous écrire.

Paris, 2 août 1861.

A. CALFA.

Cher Monsieur,

Votre *Dictionnaire arménien-français* me paraît présenter un caractère remarquable d'utilité pratique pour les Arméniens qui veulent étudier la langue française, comme pour les étrangers qui veulent connaître l'arménien. Ce Dictionnaire est plus complet qu'aucun de ceux du même genre qui ont paru jusqu'ici, tant sous le rapport de la nomenclature lexicographique que sous celui des exemples et des idiotismes que vous y avez fait entrer, et dont vous avez si bien donné l'équivalent en français. L'explication de ces locutions particulières à la langue arménienne est surtout à mes yeux un immense service que vous avez rendu et qu'apprécieront tous ceux qui savent, comme moi, qu'il faut de longues années d'efforts et de lecture pour s'assimiler ces locutions. L'ordre et l'économie de votre Dictionnaire sont parfaitement disposés; les renvois sont clairement indiqués dans les différents articles correspondants, qui se complètent ainsi mutuellement. Les équivalents en français sont en général très-bien donnés, et votre livre prouve que vous êtes versé dans ces deux langues. Permettez-moi donc, mon cher monsieur, de vous adresser mes félicitations pour votre utile travail, et mes remerciements d'avance pour le profit que je pourrai en retirer dans mes études arméniennes.

Paris (Passy), ce 10 juillet 1861.

Votre ami,
ED. DULAURIER.

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Հ Ա Յ - Գ Ա Ղ Ղ Ի Ա Ր Է Ն

—

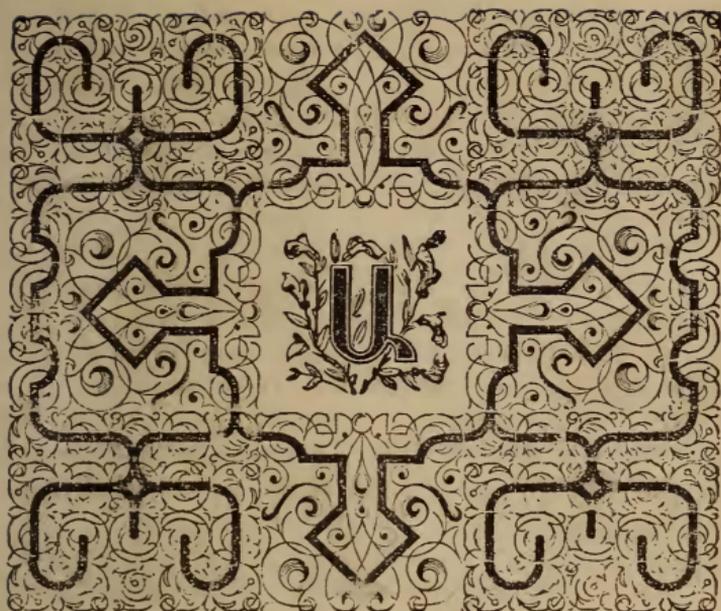
PREMIÈRE PARTIE

ARMÉNIEN-FRANÇAIS

a. ou adj.	adjectif.	ածական.
adv.	adverbe.	մակբայ.
agric.	agriculture.	երկրագործութիւն.
alg.	algèbre.	հանրահաշիւ.
anat.	anatomie.	մարմնահատութիւն.
arch.	architecture.	նարտարապետութիւն
arith.	arithmétique.	թուաբանութիւն.
astr.	astronomie.	աստեղաբաշխութիւն.
auxil.	auxiliaire.	օժանդակ ՕՍ էական.
bot.	botanique.	բուսաբանութիւն.
chim.	chimie.	տարրալուծութիւն.
chir.	chirurgie.	վիրաբուժութիւն.
com.	commerce.	վաճառականութիւն.
conj.	conjonction.	շաղկապ.
cuis.	cuisine.	խոհակերութիւն.
déf.	défectif.	պակասաւոր.
dém.	démonstratif.	ցուցական.
fig.	figuré.	փոխաբերական.
géog.	géographie.	աշխարհագրութիւն.
géol.	géologie.	երկրաբանութիւն.
gram.	grammaire.	քերականութիւն.
impers.	impersonnel.	դիմագուրկ.
impr.	imprimerie.	տպարան.
interj.	interjection.	միջարկութիւն.
math.	mathématiques.	չափագիտութիւն.
méd.	médecine.	բժշկութիւն.
mus.	musique.	երաժշտութիւն.
myth.	mythologie.	դիցաբանութիւն.
n.	nom.	անուն.
opt.	optique.	տեսաբանութիւն.
ornith.	ornithologie.	թռչնաբանութիւն.
peint.	peinture.	նկարչութիւն.
phys.	physique.	բնագիտութիւն.
pl.	pluriel.	յոգնակի.
poét.	poétique.	բանաստեղծական.
pop.	populaire.	ուսմական.
poss.	possessif.	ստացական.
prép.	préposition.	նախադրութիւն.
pro.	propre.	յատուկ.

pron.	pronom.	դերանուն.
qch.	quelque chose.	ի՞ժն, զի՞ժն.
qn.	quelqu'un.	ոք, զոք.
rhét.	rhétorique.	ճարտասանութիւն.
sculpt.	sculpture.	արձանագործութիւն.
s. ou sm.	substantif masculin.	գոյական արական.
sf.	substantif féminin.	գոյական իգական.
théol.	théologie.	աստուածաբանութիւն.
v.	verbe.	բայ.
V.	voir.	տես.
va.	verbe actif.	ներգործական բայ.
vd.	verbe défectif.	պակասաւոր բայ.
vf.	verbe passif.	կրաւորական բայ.
v. impers.	verbe impersonnel.	դիմագուրկ բայ.
vn.	verbe neutre.	չեզոք բայ.
vp.	verbe pronominal.	դերանունական բայ.
zool.	zoologie.	կենդանաբանութիւն.

Ա (ա՛ր), այրի, բից s. première lettre de l'alphabet et première voyelle, la plus employée dans la langue arménienne; un, premier.

Ա՛, Ա՛ա, interj. ah! oh! ա՛ թշուառական, oh! malheureux! malheureux!

Աբաս, ու. Աբբահայր, հոր. Աբբայ, ից s. abbé, supérieur; ընդհանրական աբբայ, abbé général.

Աբբայական a. abbatial.

Աբբայարան, աց s. abbaye.

Աբբայութիւն s. charge, dignité d'un abbé, d'un supérieur

Աբբասուհի, հւոյ, հեաց sf. abbesse, supérieure.

Աբեթ, ի s. amadou.

Աբեղայ, ից s. moine, religieux; — լինել, devenir, se faire moine.

Աբեղայական a. de moine, monacal, religieux.

Աբեղայութիւն, Աբեղութիւն s. état, vie d'un moine, état monastique.

Աբեղուկ V. Արտոյտ.

Ագահ, ի, աց a. avare; դժուխային —, très-avare, âpre, insatiable avare.

Ագահամիտ a. avare, avarecieux.

Ագահանամ, ացայ vn. être, devenir avare.

Ագահեմ, եցի vn. être, devenir avare, faire l'avare; être avare de qch., l'épargner, le

ménager; — զագահութիւն, être fort avare; — իժամանակն, être avare de son temps.

Ագահութիւն *s.* avarice; հարկանել զագահութեամբ, être, devenir fort avare.

Ագաղաղ *V.* Աքաղաղ.

Ագանելիք, լեաց *s. pl.* habits, vêtements, habillements.

Ագանիմ, ագայ, ագիր, ագուցեալ *vn.* se vêtir, s'habiller; se loger quelque part, chez qn., demeurer; — կօշիկս, mettre ses bottes, se chauffer; — զրահըս, s'armer de cuirasse.

Ագապ, ի *s.* agapes.

Ագարակ, աց *s.* ferme.

Ագարակային *a.* de ferme, rural.

Ագարակիկ *s.* petite ferme.

Ագեւոր *a.* qui a une queue; — աստղ, comète.

Ագի, ագւոյ *s.* queue.

Ագոյցք, ուցից *s. pl.* levier, barre; anneau; enchâssure, emboîtement, emboîture, gâche.

Ագոն, ի *s.* combat, lutte.

Ագոնադիր, դրի, դրաց *s.* agonothète.

Ագոնադաշտ, աց *s.* lieu du combat, arène.

Ագոնարար, աց *s.* combattant, athlète.

Ագոնիստայք *s. pl.* les combattants, les athlètes.

Ագուգայ, ից *s.* tuyau, conduit, canal, aqueduc.

Ագուցանեմ, գուցի *va.* vêtir, habiller; enchâsser, emboîter, monter; recevoir chez soi, logger; — կօշիկս, chauffer qn.,

lui mettre ses bottes; — մատանիս ումեք, mettre ou passer une bague au doigt de qn.

Ագուցիկ *a.* enchâssé, emboîté.

Ագրաւ, ու *s.* corbeau; կուչել կունչել՝ գոգրալ, croasser.

Ագոմէջ *V.* Ցայլք.

Աղամամուզ, Թզոյ, ոց *s.* banane.

Աղամամզենի, նւոյ, նեաց *s.* bananier.

Աղամանդ, ի *s.* diamant; aimant.

Աղամանդեայ *a.* de diamant; dur comme le diamant, très-dur; d'aimant.

Ադեն, ի, Ադին, այ *s.* Éden, le paradis terrestre.

Ազազանամ, ացայ *vn.* se sécher, se dessécher.

Ազազեմ, եցի *va.* sécher, dessécher.

Ազազիմ *V.* Ազազանամ.

Ազազուն, *a.* sec, desséché, aride; maigre, grêle.

Ազատ, ի, աց *a.* libre, indépendant; exempt, affranchi, quitte, délivré, dégagé; large, vaste; noble; — Մասիս, le haut, le noble Massis; — Թարգմանութիւն, traduction libre; — առնել, affranchir, délivrer, donner la liberté; — կացուցանել, dispenser, exempter.

Ալատ, Ազատաբար *adv.* librement, en toute liberté; noblement.

Ազատաբանեմ, եցի *vn.* parler librement, franchement.

Ազատաբերան *a.* frane,

hardi; adv. franchement, hardiment.

Ազատագիր, գրոյ, գրի, գրաց s. affranchi.

Ազատագունդ s. le corps de la noblesse, la noblesse; a. formé, composé de nobles.

Ազատագրեմ, եցի va. affranchir, rendre à la liberté.

Ազատագրութիւն s. affranchissement.

Ազատաղէմ adv. à visage découvert, franchement.

Ազատազարմ, ից. Ազատագրի, գւոյ, եաց a. de noble race.

Ազատազօրք s. pl. soldats nobles.

Ազատաժողով, Ազատախումբ, a. composé de nobles; s. le corps de la noblesse, la noblesse.

Ազատախօս a. qui parle franchement, franc; — լինել, avoir son franc-parler.

Ազատախօսութիւն s. franc-parler, franchise.

Ազատական a. libre; libéral; noble.

Ազատականութիւն s. liberté; libéralité; noblesse.

Ազատակին, կնոջ s. femme noble, grande dame.

Ազատակից a. compagnon de liberté; compagnon de noblesse.

Ազատակոյտ V. Ազատագունդ.

Ազատամիտ a. libre; libéral; qui professe des idées d'homme libre, qui a des idées avancées.

Ազատամտութիւն s. l'action d'avoir l'esprit exempt de toute passion; libéralisme, esprit libéral.

Ազատանամ, աջայ vn. être libre, s'affranchir, s'émanciper, se délivrer, se sauver; s'ennoblir.

Ազատանի, նոյ շ. pl. la noblesse, l'aristocratie, les nobles.

Ազատասէր a. qui aime la liberté, ami de la liberté, libéral.

Ազատասիրութիւն s. amour de la liberté, libéralisme.

Ազատատոհմ s. de noble famille, noble.

Ազատատոհմութիւն s. noblesse de famille.

Ազատարար, աջ a. libérateur, sauveur.

Ազատեմ, եցի va. sauver, délivrer; affranchir, émanciper; exempter, dégager, débarrasser.

Ազատիչ V. Ազատարար.

Ազատորդի, դւոյ s. fils d'un noble, noble.

Ազատորեար, երոյ s. pl. la noblesse, les nobles.

Ազատութիւն s. liberté; exemption; privilège; délivrance, affranchissement, émancipation; noblesse; libéralité, générosité; franchise; — բերձողական, licence poétique; — խղճի, liberté de conscience.

Ազատքեղ s. persil.

Ազատօրէն adv. librement, franchement.

Ազբն, բին s. trame, chaîne.

Ազգ, ի. այ s. nation, peuple; génération; race; genre; espèce, sorte; sexe, âge, époque, siècle, temps; manière, façon; branche; յազգէ յազգ, de génération en génération, d'âge en âge; ազգաց յազգս, à chaque génération; — Հայոց, la nation arménienne; Գաղղիացի յազգէ, de la nation française, Français; — կանանց, le sexe féminin, le beau sexe; — մարդկան, le genre humain; ազգով, avec toute la nation; Մի —, de même, pareillement, également, de la même manière; ազգք ազգքբանասիրութեան, les différents genres de littérature; ազգք եւ ազինք, toutes les nations, tous les peuples; Հայ եւ ազգաւ, vous êtes Arménien de nation, d'origine.

Ազգ ազգ V. Ազգի ազգի.

Ազգաբաժան a. qui divise, désunit la nation.

Ազգաբան, ից s. généalogiste.

Ազգաբանական a. généalogique.

Ազգաբանեմ, եցի va. faire la généalogie.

Ազգաբանութիւն s. généalogie.

Ազգագով a. qui loue la nation, qui fait l'éloge de sa nation.

Ազգադաւ a. qui trahit la nation.

Ազգադողորդ a. qui ébranle, agite, bouleverse la nation.

Ազգադրուծ V. Ազգադաւ.

Ազգազարդ a. qui orne la nation, qui en est l'ornement.

Ազգամիւ s. parent; généalogie.

Ազգամող a. qui abandonne sa nation.

Ազգամուեմ, եցի va. faire la généalogie.

Ազգաժողով a. réuni par la nation; s. assemblée nationale.

Ազգալուր a. oui, entendu par toute la nation.

Ազգախաբ a. qui trompe la nation.

Ազգախառն a. parent, consanguin.

Ազգախառնութիւն s. parenté, consanguinité.

Ազգախնամ a. qui a soin de la nation.

Ազգախումբ a. réuni par la nation.

Ազգախուով a. qui trouble la nation.

Ազգախրախոյս a. qui encourage la nation; encouragé par la nation.

Ազգածանօծ a. connu par la nation; connu à la nation.

Ազգական s. parent; Մերձաւոր —, proche parent; a. semblable, analogue.

Ազգականութիւն s. parenté; race, famille; analogie, ressemblance; Մերձաւոր —, proche parenté; զօդ ազգականութեան, les liens de parenté.

Ազգականուհի sf. parente.

Ազգակեղծ a. qui dissimule sa nationalité.

Ազգակեցոյց a. qui fait vivre, qui sauve la nation.

Ազգակից a. de même nation, national; semblable, analogue; s. parent; compatriote.

Ազգակործան a. qui ruine la nation.

Ազգակորոյս a. qui fait perdre la nation.

Ազգակցիմ, ցեցայ vn. s'allier, s'unir par parenté.

Ազգակցութիւն V. Ազգականութիւն.

Ազգահամար, ազ s. dénombrement; — առնել, faire le dénombrement d'une nation.

Ազգահատութիւն s. extinction d'une nation, d'une race.

Ազգահար a. qui frappe sa nation.

Ազգահաւ, ի, ուց s. chef, père d'une nation, d'une race.

Ազգամարտ a. antinational.

Ազգամոռաց a. qui oublie sa nation.

Ազգային s. parent; a. national; աւանդութիւն —, tradition nationale; — ժողովն Հայոց, l'assemblée nationale des Arméniens; — բարք, caractère national.

Ազգայնութիւն V. Ազգութիւն.

Ազգայորդոր a. qui exhorte, engage la nation; fait d'après le vœu de toute la nation.

Ազգայօղ a. qui unit la nation; s. lien national.

Ազգայօժար a. agréable à la nation, fait par le concours

empresé de toute la nation.

Ազգանախատ a. qui outrage la nation; outragé par la nation..

Ազգանուէր a. offert, dévoué à la nation; offert par la nation.

Ազգաշահ a. qui est utile à la nation.

Ազգաշէն a. qui édifie, qui embellit la nation; qui est construit, embelli par la nation.

Ազգապահ a. qui conserve la nation.

Ազգապանծ a. qui se vante de sa nation, qui en est l'orgueil.

Ազգապատիւ a. qui honore la nation; honoré par la nation.

Ազգապարտ a. qui doit à la nation, qui lui est redevable.

Ազգապետ, ազ s. chef, gouverneur d'une nation.

Ազգապետութիւն s. charge, dignité du chef d'une nation.

Ազգապիղծ a. incestueux.

Ազգապիղծութիւն s. inceste.

Ազգասէր a. qui aime sa nation, patriote; հշմարիտ —, un vrai patriote.

Ազգասիրական a. patriotique.

Ազգասիրութիւն s. amour de la nation, patriotisme.

Ազգասպան a. qui tue la nation.

Ազգավայել a. qui convient à la nation, digne de la nation.

Ազգավառ a. qui anime la nation.

Ազգավրդով V. Ազգախոով.

Ազգավրէժ a. qui venge sa nation.

Ազգատ առնեմ va. exterminer une nation, une race.

Ազգատեցութիւն s. haine contre sa nation.

Ազգատեաց a. qui hait sa nation.

Ազգատոհմ, ից s. famille, race; parent.

Ազգաւեր V. Ազգակործան.

Ազգի Ազգի a. différent, divers; adv. différemment, de différents genres.

Ազգովիմք, Ազգովին adv. avec toute la nation.

Ազգութիւն s. nationalité.

Ազգօգուտ V. Ազգաշահ.

Ազդ s. sensation, sentiment; avis; — առնել՝ տալ, donner avis, avertir, faire savoir; — լինել, être averti; — լեալ էր նոցա, ils venaient d'apprendre; — եղեւ նմա, il a été averti.

Ազդարար, ի s. qui avertit, moniteur.

Ազդարարութիւն s. avertissement.

Ազդելի a. qui tombe sous les sens, sensible; sensible, qui sent.

Ազդելիք, լեաց s. pl. les sens.

Ազդեմ, եցի va. donner avis, avertir, faire savoir; faire impression, produire de l'effet, influencer, opérer, agir; inspirer, suggérer; pouvoir, valoir; être bon, utile, servir à.

Ազդեցական, Ազդեցիկ a. efficace, énergique.

Ազդեցութիւն s. efficacité, énergie, force, action, vertu; influence, ascendant, autorité, empire, instinct, sentiment, inspiration; — ունել ի վերայ ուրուք, avoir de l'influence, de l'empire, de l'ascendant sur qn.; — մեծ գործելյոք, exercer une grande influence sur qn.

Ազդեցուցանեմ V. Ազդեմ.

Ազդողութիւն V. Ազդեցութիւն.

Ազդոյ, Ազդու a. efficace, énergique; grave, mortel; — վէրք, blessure grave, mortelle.

Ազդումն V. Ազդեցութիւն.

Ազդր, դեր, դերաց s. cuisse, jambe; dos, épaule.

Ազն, ազին, զինք, զանց s. nation; peuple; race; sexe, genre, espèce; — կանանց, le sexe féminin, le beau sexe; ազգք եւ ազինք, toutes les nations, tous les peuples.

Ազնիւ, նուի, ուաց a. noble, excellent, exquis, bon, précieux, fin; — երեսօք, beau, joli de figure, charmant; adv. interj. bien! très-bien! fort bien! bravo!

Ազնուաբար adv. noblement, d'une manière noble.

Ազնուաբարոյ, ից a. qui a un noble caractère.

Ազնուագութիւն a. miséricordieux, tendre; — մայր, tendre mère.

Ազնուազարմ V. Ազնուատոհմ.

Ազնուազգի a. de noble nation, de noble race.

Ազնուազգութիւնս. noblesse de nation, de race.

Ազնուախոյ a. qui a des sentiments nobles.

Ազնուական s. noble; a. noble, généreux, élevé.

Ազնուականութիւնս. noblesse; générosité.

Ազնուամիտ, մտի, մտաց a. qui a de nobles sentiments.

Ազնուամտութիւնս. noblesse des sentiments.

Ազնուանամ, ացայ յո. s'améliorer, se bonifier, devenir meilleur; s'ennoblir, devenir noble.

Ազնուապաշտօն a. pieux, religieux, dévot.

Ազնուապետ, աց s. aristocrate.

Ազնուապետական a. aristocratique.

Ազնուապետութիւնս. aristocratie.

Ազնուապէս a. noblement, d'un air noble.

Ազնուասիրտ a. qui a un cœur noble.

Ազնուասրտութիւնս. noblesse de cœur.

Ազնուատոհմ, ից a. de noble famille.

Ազնուատոհմութիւնս. noblesse de famille, haute naissance.

Ազնուացուցանեմ, ուցի յձ. améliorer, bonifier, rendre meilleur; ennoblir, rendre noble.

Ազնուութիւնս. noblesse; bonté; bonne qualité.

Ազոփ, ից s. raisin vert, verjus.

Ազոխաշուր, ջրոյ s. verjus.

Ածար, ի s. bouse.

Ածիռ V. Ակնիռ.

Ածոռ, ոց s. chaise, siège; trône; chaire de professeur; chaise percée, selle; — Եպիսկոպոսական, siège épiscopal: նստուցանել յածոռ, faire assseoir sur une chaise, sur un trône; նստել յածոռ, s'asseoir sur une chaise, sur le trône, occuper un trône; ածոռս արկանել, donner des chaises, des sièges; ելանել յածոռոյ, se lever de sa chaise, de son siège.

Ածոռագործ, աց s. fabricant de chaises.

Ածոռածառանգ s. héritier du trône, successeur d'une dignité.

Ածոռակ, աց s. petite chaise, tabouret.

Ածոռակալ, աց s. successeur au trône, à une dignité; vicaire.

Ածոռակալութիւնս. succession; vicariat.

Ածոռակից a. qui siège avec collègue, assesseur.

Ածոռակցութիւնս. l'action de siéger ensemble.

Ածուծայք, յից s. pl. lettres, caractères.

Ածուր V. Առ ածուր.

Ածան a. de bon marché; adv. à bon marché; — գնել, acheter bon marché.

Ալեգարդ a. orné de cheveux blancs.

Ալեսաստ V. Ալիասաստ.

Ալեւոյթ, ութի s. vieillesse, âge avancé; յալեւոյթ խոնարհիլ, être sur le retour, commencer à déchoir, à vieillir

Ալեւոր, ագ a. qui a les cheveux blancs, grison, gris; vieux, vieillard.

Ալեւորիմ, եցայ vn. grisonner, devenir gris, blanchir; fig. vieillir.

Ալեւորութիւն s. blancheur des cheveux, vieillesse.

Ալէլուիա s. alléluia.

Ալէխառն a. mêlé de blanc, gris, grison.

Ալէծուփ, Ալէկոծ a. agité par les flots, houleux; fig. agité, flottant, incertain, indécis; — առնեմ, V. Ալէկոծեմ; — լինիմ, V. Ալէկոծիմ.

Ալէկոծեմ, եցի va. agiter par les flots, agiter ou soulever les flots, flotter, tempêter.

Ալէկոծիմ, եցայ vn. être agité, ballotté par les flots, flotter; fig. s'agiter, flotter dans l'incertitude.

Ալէկոծութիւն s. agitation des vagues, mer houleuse, tempête; fig. agitation, trouble, incertitude.

Ալէտանջ a. tourmenté par les vagues; qui tourmente par ses vagues, houleux, orageux.

Ալիւր, ալեր, ալերք s. farine.

Ալիւրային a. farineux.

Ալիւրավաճառ, ագ s. marchand de farine.

Ալիք, ալեաց s. pl. flot, vague, onde; fig. agitation, trou-

ble; cheveux blancs, barbe blanche; vieillesse; ալիս յարուցանել, soulever, agiter les flots; հերձանել՝ պատառել զալիս, fendre les ondes; — ծերութեան, extrême vieillesse; խոնարհեալ յալիս, avancé en âge, blanchi.

Ալոջ, ագ s. jeune chèvre, chevreau, biquet.

Ալուց V. Ալք.

Ալք, ալուց, ալից s. pl. partie inférieure, fond, enfoncement.

Ախաւեղազէս s. ceinture d'une colonne.

Ախճապակ, etc., V. Յախճապակ, etc.

Ախոյան, ից, ագ, Ախոյեան, ենի, ից s. champion, adversaire, défenseur; émule, rival; trophée; — կանգնել, élever un trophée.

Ախոյանաբար adv. comme un champion, vaillamment.

Ախոյանական տեղի s. champ de bataille, arène.

Ախոյանածել a. qui a la forme d'un trophée; adv. en trophée, en triomphe; — ցուցանել, montrer en triomphe.

Ախոնդանոտ a. hypocondriaque.

Ախոնդանք, նաց, Ախոնդիք, դեաց s. pl. hypocondre, thorax.

Ախոռ, ոյ s. écurie.

Ախոռապան, ագ s. garçon d'écurie.

Ախոռապետ, ագ s. écuyer.

Ախորժ a. agréable; — բանք, paroles agréables; — վայրք,

lieux délicieux ; — յօժարութեամբ, adv. de plein gré, très-volontiers, avec grand plaisir.

Ախորժք, ից s. pl. agrément, plaisir, envie, désir, goût ; appétit ; կամօք եւ ախորժիւք, volontiers, de bon gré ; ըստ մտացն ախորժից, ըստ ախորժից իմն, capricieusement, avec caprice.

Ախորժարար adv. agréablement, d'une manière agréable ; avec plaisir, de bon gré.

Ախորժարեր, աց a. appétissant, qui excite le goût, attractant ; porté avec plaisir.

Ախորժալից a. agréable, plein d'agrément.

Ախորժալուր a. agréable, doux à entendre ; qui écoute, exauce de bon gré, indulgent, favorable, propice.

Ախորժակ, աց s. appétit ; goût ; envie, désir, goût, gré ; inclination, penchant ; étude ; ունել —, avoir appétit, de l'appétit ; avoir du goût ; չունել — իմիք, n'avoir goût à rien ; պակասութիւն ախորժակի, manque d'appétit ; manque, absence de goût ; ախորժակաւ ուտել, manger avec appétit ; շարժել՝ բանալ զախորժակ, exciter, réveiller, ouvrir l'appétit ; բառնալ զախորժակ, ôter l'appétit ; ընտիր՝ կիրթ —, bon goût, goût exquis ; անկիրթ —, mauvais goût ; ըստ իմոյս ախորժակի, à mon goût.

Ախորժական a. agréable.

Ախորժահամ, Ախորժահա-

շակ a. qui a un goût agréable, appétissant, ragoûtant, savoureux, exquis.

Ախորժանք, նաց s. pl. appétit ; envie, goût, plaisir ; ախորժանօք, avec appétit ; avec plaisir.

Ախորժարար a. ragoûtant, agréable.

Ախորժելի a. agréable ; չէ ինչ —, il n'est pas agréable ; — է, il est agréable.

Ախորժեմ, եցի vn. trouver bon, à son goût, goûter, aimer, se plaire à, se complaire dans, trouver plaisir à, prendre plaisir à ; թէ ախորժէք, s'il vous plaît ; չախորժել, ne pas trouver bon, à son goût.

Ախորժեցուցանեմ, ուցի va. inspirer du goût, du plaisir.

Ախորժիւմ V. Ախորժեմ.

Ախորժութիւն, Ախորժումն, s. agrément, plaisir, goût.

Ախտ, ից s. mal, maladie ; passion, affection ; vice ; զախտս մահու ջերանիլ, toucher au lit de mort, être mortellement malade, à l'article de la mort ; — քնոյ, sommeil ; — մարդահաճութեան, adulation, flatterie ; ախտի հոգ տանել, ապաս ունել ախտի, մեծարել զախտ, s'adonner aux vices, se livrer aux plaisirs.

Ախտաբան, ից s. pathologiste.

Ախտաբանական a. pathologique.

Ախտաբանութիւն s. pathologie.

Ախտաբեկ a. brisé, accablé de maladies, maladif, infirme.

Ախտաբեր a. qui apporte, cause des maladies; morbifique.

Ախտաբիծ a. souillé de vices, de passions.

Ախտաբիծք s. pl. souillures, taches de vices.

Ախտաբոյժ, բուժի, ժից a. qui guérit les maladies.

Ախտածետ, Ախտածէտ, աց a. malade, infirme, maladif; malsain.

Ախտածետութիւն, Ախտածէտութիւն s. maladie, infirmité.

Ախտալից a. plein, accablé de maux, de passions.

Ախտակիր, կրի, բաց a. sujet aux maladies, maladif; sujet aux passions, vicieux.

Ախտակից a. qui est affecté de la même passion, qui a la même maladie; compatissant, qui prend part, qui est sensible aux maux d'autrui; complice; — լինել ումեք, avoir compassion, pitié de qn.

Ախտակրեմ, բեցի vn. avoir, sentir du mal, souffrir; être malade, se porter mal, avoir mal.

Ախտակրութիւն s. souffrance; mal, maladie; vice; compassion.

Ախտակցաբար adv. avec compassion, pitié.

Ախտակցեմ, եցի, Ախտակցիմ, եցայ vn. compatir, être

touché de compassion, souffrir avec.

Ախտակցութիւն s. compassion, pitié; passion, vice.

Ախտահալած, ից a. qui chasse, qui guérit les maladies.

Ախտամոլ, ից a. vicieux, adonné au vice.

Ախտանամ, ացայ vn. être malade, contracter ou gagner une maladie; avoir une passion, se passionner, être vicieux, se gâter, se corrompre.

— ոտից ուրուք, avoir mal au pied, souffrir des pieds;

— յանձն եւ իմարմին, être malade de l'âme et du corps;

— յերկար, être longtemps malade, garder longtemps le lit.

Ախտասէր a. qui aime le vice; vicieux.

Ախտասիրեմ, եցի vn. aimer les passions, les vices.

Ախտասիրութիւն s. amour du vice, des passions.

Ախտասպան, ից, աց a. qui tue ses vices, qui réprime ses passions; — լինել, mortifier ses passions.

Ախտասպանութիւն s. répression des passions, mortification.

Ախտարակք, աց a. pl. naturel, physique; s. nature; nécessité naturelle; յախտարակաց; adv. naturellement, physiquement.

Ախտարար a. qui occasionne des maux, morbifique, morbide.

Ախտարծարծ a. qui excite les maux ; qui enflamme les passions ; — կերպարան, image voluptueuse.

Ախտար, ի s. faiseur, tireur d'horoscope.

Ախտարք, բաց s.pl. horoscope ; étoile, destinée ; sort, destin ; bon augure, heureuse destinée.

Ախտացեալ a. malade, atteint d'une maladie.

Ախտացուցանեմ, ուցի va. rendre malade.

Ախտաւոր, աջ a. inlirme, malade ; morbide, cause de maladie ; vicieux, passionné ; — համբոյր, baiser passionné, amoureux ; — սէր, amour passionné, déréglé ; — բնութիւն, nature corrompue.

Ախտաւորութիւն s. maladie, souffrance ; vice, passion.

Ած, ածք s. pousse, bouture, rejeton.

Ածական, աջ a. adjectif.

Ածականօրէն adv. adjectivement.

Ածանց, աջ, ից a. s. dérivé.

Ածանցական, աջ a. dérivé, dérivatif.

Ածանցեմ, եցի va. faire dériver, faire venir.

Ածանցիմ, եցայ vn. être dérivé ; venir, provenir de.

Ածանցութիւն, Ածանցումն s. dérivation.

Ածելեմ, լեցի va. raser ; — զփօրուս, faire la barbe à qn. ; se faire la barbe.

Ածելի, լոյ, լեալ, լով s.

rasoir ; a. ce qui peut être amené, apporté ; celui qui amène.

Ածեմ, ածի, ած va. porter, apporter, mener, amener ; ceindre ; investir, cerner, entourner ; frapper : — ընդ իւր, emmener, conduire avec soi.

— զնովիմք՝ իվերայ օս — Թափել, ajouter, induire, conclure ; — զբռամք՝ զգեռամք՝ զգեռօք, prendre, saisir. s'emparer de ; — զհարեալ՝ զհարեալ յինքն, s'attirer, séduire, gagner, captiver ; — զբոցով, passer par la flamme, par-dessus le feu, brûler ; առանց ընդբանս ինչ ածելոյ, sans contredit, sans difficulté, sans hésiter, incontestablement ; — ինեբքս, introduire ; — իմէջ, citer, alléguer ; — վերստին՝ անդրէն, ramener.

Ածխագործ, աջ s. charbonnier.

Ածխակէզ առնեմ va. brûler comme du charbon.

Ածխահանք, նաջ s. houillère.

Ածխանամ, աջայ vn. se charbonner, devenir charbon.

Ածխախանառ, աջ s. charbonnier, marchand de charbon

Ածու, ոյ s. couche, planche, carré, plante ; petite nation, peuple.

Ածուխ, ածխոյ s. charbon.

Ակահ a. instruit, versé dans.

Ակաղծեալ, Ակաղծուն a. plein, rempli, comblé ; — պլտղովք ծառք, arbres chargés de fruits.

Ակամայ, ից, այց a. involontaire, contraint, forcé.

Ակամայ adv. involontairement, forcément, malgré soi, à contre-cœur; եթէ կամաւ, եթէ ակամայ, bon gré malgré, quand même.

Ակամայութիւն s. manque de volonté, contrainte.

Ական s. mine, fossé; — հատանել, miner; — հատանել գտան, percer la maison.

Ականակապ a. monté, enrichi de pierres précieuses.

Ականակիտ a. limpide, cristallin; — ջուր՝ աղբիւր, eau, fontaine limpide.

Ականակուռ V. Ականակապ

Ականահատ, աց s. mineur; qui fouille les tombeaux pour les voler, pour les dépouiller.

Ականամոմ, ոյ s. propolis.

Ականայեռ V. Ականակապ.

Ականատ s. piège, trappe; — մկանց, ratière, souricière.

Ականատես, աց, ից a. qui a vu, qui voit de ses propres yeux; qui se montre aux yeux, visible, apparent; — վկայ, témoin oculaire; — Յշմարտութիւն, vérité palpable, évidente;

adv. visiblement, à vue d'œil; voyant de ses propres yeux; — ինել, voir de ses propres yeux.

Ականատեսութիւն s. action de voir de ses propres yeux.

Ականաւոր, աց a. insigne, remarquable, distingué, illustre.

Ականեմ, եցի va. regarder, voir, lorgner.

Ականի, նւոյ, նեաց a. qui a des yeux, voyant.

Ականողիք, ղեաց s. pl. les regards, les yeux.

Ականչ, ի, Ականչք, շայց, s. oreille, les oreilles; — ծովու, anse petit golfe; — ձկան, moule; ձգել զականչ ուրուք, tirer l'oreille à qn., lui froter les oreilles; խնուլ զականչս, boucher, fermer les oreilles; տնկել զականչս, dresser les oreilles; ասել խօսել յականչքս, dire, parler à l'oreille; ունել ցաւ յականչս, avoir mal aux oreilles; ցաւ ականչաց, mal d'oreilles; լսել իւրով ականչօք, entendre de ses propres oreilles.

Ականչալուր a. qui a entendu de ses propres oreilles; qui est entendu par des oreilles; — վկայ, témoin auriculaire; adv. en entendant de ses propres oreilles, en entendant par les oreilles; յականչալուրս լսել, entendre de ses propres oreilles; յականչալուր գալ, être entendu.

Ականչաման, աց s. la conque de l'oreille.

Ականչամուտ, մոտի, ից s. perce-oreille.

Ականչատ a. qui a les oreilles coupées.

Ականչացաւ, ոյ, ի. s. mal d'oreille; qui a mal aux oreilles, qui souffre des oreilles.

Ականչեմ, եցի va. prêter l'oreille.

Ականչկրկիտ s. cure-oreille.

Ակառանք, անց s. les habitants de la citadelle; garnison.

Ակառն s. citadelle.

Ակաստան s. sûreté, abri; կալ յակաստանի, être en sûreté, à l'abri; յակաստանի կացուցանել, mettre en sûreté, à l'abri.

Ակատ, ի, s. agate; esquif, petite barque, nacelle.

Ակճիռ s. յակճիռս կալ, յաթիռս եւ յակճիռս կալ, regarder, écouter avec admiration, avec attention. être tout yeux, tout oreilles, être en suspens, être enchanté, ravi d'admiration.

Ակմբիմ, բեցայ vn. s'assembler, se réunir.

Ակն, կան, կամք s. œil; vue, regard; espoir, espérance; œil, maille, trou; կորովաբիբ —, œil très-pénétrant, perçant, yeux d'Argus; յականէ, de vue; ճանաչել զոր յականէ, connaître qn. de vue; յականէ անուանէ, de vue et de nom, nommément; — առնուլ, faire acception de personnes; — ածել յուժեքէ, avoir des égards, des prévenances pour qn.; soigner qn., avoir soin de lui; յակն արկանել. montrer; jeter. donner un coup d'œil, revoir, parcourir; — կառուցեալ հայել, regarder fixement; ընդ ալամբ հայել յորք, regarder qn. de travers, de mauvais œil; յակն անկանել՝ զալ, frapper les yeux, tomber sous les yeux, paraître; զալ զալամբ, offus-

quer la vue, troubler les yeux; — դնել իմիբ՝ ուժեք, aspirer, désirer ardemment, envier, convoiter; ըստ — անկանել, disparaître, se perdre de vue; զակն արկանել յուժեքէ, détourner les yeux, la vue de qn., l'abandonner, le délaisser, le négliger; ընդ — խոցել, blesser le cœur, blesser à vif, offenser, affliger; — ունել իմիբ՝ ուժեք, compter sur, espérer en, s'attendre à; attendre, être dans l'attente; — իխոնարհ, les yeux baissés, tout confus; առ ալան դիպել, rencontrer, voir par hasard; առ ալանէ, adv. par égard, par considération.

Ակն, ալան, կուռք, կանք s. pierre précieuse; source; pinne marine; — արեւու՝ լուսոյ՝ տուրնչեան. l'astre du jour, le soleil.

Ակնաբոյժ, բուժի, ժից s. oculiste.

Ակնագործ, աջ s. joaillier, bijoutier.

Ակնագործութիւն s. joaillerie, bijouterie.

Ակնախտիղ, Ակնախտիտ a. qui éblouit les yeux, éblouissant; — լինել, être ébloui.

Ակնածեմ V. Ակն ածեմ.

Ակնածեցուցանեմ, ցուցի va. faire respecter, inspirer du respect.

Ակնածու, ի s. inspecteur, surveillant; a. respectueux.

Ակնածութիւն s. égard, respect, déférence, considération; inspection, surveillance.

Ակնակապիճք, պճաց s. pl. orbite de l'œil.

Ակնակառոյց V. Ակնկառոյց

Ակնակոխի լինիմ vn. tomber sous les regards, frapper les regards, la vue.

Ակ ահաճոյ a. agréable à la vue. charmant, gentil.

Ակնահատ, աց s. lapidaire.

Ակնահարեմ V. Ակնհարեմ.

Ակնահարիմ V. Ակնհարիմ.

Ակնադրիւր V. Ադրիւրակն.

Ակնապարար a. qui charme les yeux, qui réjouit les yeux; attrayant, charmant.

Ակնառեմ V. Աչառեմ.

Ակնառու, աց a. qui fait acception de personnes, partial.

Ակնառումիւն s. acception de personnes, partialité; respect; ակնառութեամբ գնալ առ ոք. montrer, avoir de la partialité pour qn.

Ակնավայել V. Ակնահաճոյ.

Ակնավճիտ V. Ակնակիտ.

Ակնարկեմ, եցի va. faire signe de l'œil, faire signe des yeux; indiquer, montrer; regarder, envisager, avoir en vue; regarder, jeter les yeux sur. jeter des regards sur, jeter un coup d'œil; faire allusion; — յուներէ, avoir du respect, des égards pour qn.

Ակնարկի առնեմ va. faire signe des yeux, faire signe de l'œil; se moquer de; — աչօք. insulter du regard.

Ակնարկումիւն s. signe des yeux; regard, vue; allusion; signification, sens; aperçu;

աստուածային՝ վերին —, la Providence divine, l'ordre divin; յիով եւեթ ակնարկութեամբ, d'une seule vue, d'un coup d'œil.

Ակնբաց, ի a. qui a les yeux ouverts; adv. les yeux ouverts.

Ակներեւ a. évident, manifeste; adv. à vue d'œil, visiblement, évidemment.

ԱկնՅարթ, ի s. clin d'œil.

Ակնկալեմ, եցի va. espérer, compter sur, s'attendre à.

Ակնկալիմ, եցայ vn. être espéré, attendu.

Ակնկալիք, լեաց V. Ակնկալումիւն.

Ակնկալու a. qui espère, qui attend.

Ակնկալումիւն s. attente, espoir, espérance; soupçon, crainte; իսնոտի — կապիլ, s'attacher à un vain espoir; ակնկալութեանն ոչ հանդիպել, être frustré, trompé dans son attente.

Ակնկառոյց a. qui fixe ses yeux, qui regarde attentivement; — լինել՝ կալ, fixer ses yeux, ses regards, sa vue sur qn., sur qch, avoir les yeux attachés sur; — առնել, faire fixer les regards de qn.

Ակնկոր a. les yeux baissés de honte, confus.

Ակնկորիմ, եցայ vn. avoir les yeux baissés de honte, être confus.

Ակնկորումիւն s. confusion, honte.

Ակնհատումիւն s. effrac-

tion, infraction; — ամուսնութեան, infraction, infidélité aux lois du mariage.

Ազնիար a. fasciné, enchanté par les yeux; s. épouvantail; առ —, comme un épouvantail, pour faire peur.

Ակնհարեմ, եցի va. fasciner, enchanter par le regard.

Ակնհարիմ, եցայ vn. être fasciné, enchanté par des regards.

Ակն յայտնի, Ակն յանդիման adv. devant les yeux, sous les yeux, aux yeux, en présence.

Ակնոց, աց s. lunettes.

Ակն ունիմ, ակնկալայ, vn. attendre, s'attendre à, espérer, compter sur; croire, supposer; մահու ակն ունիմ, j'attends la mort.

Ակն վանի V. Վանի.

Ակումբ, ակմբի, ից s. cercle, assemblée, réunion; table, banquet, festin; — առնուլ՝ բոլորել, se réunir, s'assembler, se rassembler, faire tapisserie; — մաշկեայ, peau garnie de son poil, fourrure.

* Ակուայ V. Ատամն.

Ակբան s. chardon.

Ակոս, ից, աց s. sillon; — կոտորել՝ հատանել՝ պատանել, sillonner.

Ակոսաբեկ a. sillonné; — լինել, être sillonné; — առնել, sillonner.

Ակոսածե a. en forme de sillon.

Ակոսածիգ a. qui sillonne; adv. en sillonnant.

Ակոսեմ, եցի va. sillonner.

Ահ, ի, իւ, ահք, ից, իւք s. crainte, peur, frayeur; վասն ահին շրէից, par la crainte des Juifs; — արկանել, faire peur, inspirer de la crainte, effrayer, jeter l'épouvante; զահի հարկանիլ, craindre, avoir peur, s'effrayer; յահի՛ յահի եւ ի դողման կալ, frémir, frissonner de peur, trembler de frayeur; — կալաւ զնա, la crainte, la frayeur le saisit; առ ահի, adv. de peur que, de crainte que; առ ահի նորա, par peur de lui; ահ ընդ ահ, adv. avec peur, d'un air timide.

Ահա adv. voici, voilà; — գա՛ս, ah! vous voilà! — ազատեցաք, nous voici sauvés; tout de suite, de suite.

Ահա աւաղիկ, Ահա աւանիկ, Ահա աւասիկ adv. voici, voilà.

Ահաբեկ a. effrayé, épouvanté; effroyable, épouvantable; — առնել, frapper d'épouvante, effrayer, épouvanter, consterner; — լինել, s'effrayer, s'épouvanter, être frappé d'épouvante, saisi de crainte, de frayeur.

Ահաբեկեմ V. Ահաբեկ առնեմ.

Ահաբեկիմ V. Ահաբեկ լինիմ.

Ահաբեկութիւն s. consternation, terreur, épouvante, effroi.

Ահագին, գնի, ից a. terrible, épouvantable, effrayant;

énorme; adv. d'une manière effrayante, terriblement; d'une manière énorme, énormément.

Ահագնագոյնս adv. d'une manière on ne peut plus terrible.

Ահագնալուր a. affreux à entendre, effrayant, terrible.

Ահագնատեսիլ a. dont l'aspect est terrible, épouvantable.

Ահագնութիւն s. air, aspect formidable, terreur; énormité.

Ահապարանց V. Ահիպարանց.

Ահարկեմ, կեցի, կեալ va. faire peur, effrayer, intimider.

Ահարկու, ի, աց a. effrayant, terrible.

Ահարկութիւն s. intimidation. terreur.

Ահացուցանեմ, ուցի va. effrayer.

Ահաւարիկ, Ահաւանիկ, Ահաւասիկ adv. voici, voilà; — ես, — կամ' եմ, me voici, me voilà; — նա, le voilà; — գայ; le voilà qui vient; — Գրիգոր, voilà Grégoire.

Ահաւոր, աց a. terrible, redoutable.

Ահաւորագոչ a. qui crie d'une manière terrible.

Ահաւորալուր a. terrible à entendre.

Ահաւորապէս adv. d'une manière terrible, effroyable.

Ահաւորատես a. dont l'aspect est formidable.

Ահաւորափայլ a. qui brille d'une manière effroyable.

Ահաւորութիւն s. terreur,

effroi; majesté, grandeur imposante.

Ահափետ առնեմ V. Ահաբեկ առնեմ.

Ահեակ, ելի, եկաց a. gauche; s. la gauche, la main gauche; ընդ ահեկէ, յահեկէ, à gauche, à la gauche; յաջմէ եւ յահեկէ, à droite et à gauche.

Ահեկաղողմն s. le côté gauche, la gauche.

Ահեկան, ի s. le neuvième mois de l'année arménienne.

Ահեկեայ, եայք, եաց, Ահեկին, ինք a. ce, celui, celle qui est à gauche; gauche.

Ահեկիք, կեաց s. pl. ceux, celles qui sont à gauche.

Ահեղ V. Ահաւոր.

Ահեղագոչ V. Ահաւորագոչ.

Ահեղակերպ a. dont l'aspect est imposant, terrible.

Ահեմ, եցի va. faire peur, effrayer.

Ահընկէց a. qui jette, qui inspire l'épouvante, terrible.

Ահիպարանց a. qui dresse le cou, qui lève la tête fièrement, qui porte la tête haute, superbe, fier.

Աղ, ի, իւ s. sel.

Աղաբողոն, ի, աւ s. manteau de philosophe.

Աղագ, ի, աւ s. moyen, expédient, ressource, voie, remède; raison, motif; ելի աղագս գտանել, trouver un expédient, un moyen, un remède.

Աղագաւ adv. à cause de; սորին' նորին' այսը' այնը —, pour cela, dans ce but, dans

le but de, à cause de quoi, pour cette raison, pour ce motif, ainsi; է՞ր —, pourquoi? pour quelle raison?

Աղախարշանք, նաց s. déchirement d'entrailles, de cœur, douleur vive.

Աղախին, խնոյ, խնով, աւ, նայք, նայց, նանց, նաց, նովք, նեայք, նեայց, նեօք sf. servante, domestique, bonne.

Աղախնեմ, եցի va. servir comme une bonne.

Աղախնորդի s. fils d'une servante.

Աղախնութիւն s. état d'une servante, domesticité.

Աղակատանք s. débauche, inconduite; յաղակատանս հասանել, faire la débauche, se livrer à la débauche.

Աղալակ, ի, աւ s. cri; bruit; clameur, rumeur, vacarme; — ալեաց, le bruit, le murmure des vagues; — ծովու, le mugissement de la mer; — բառնալ՝ դնել՝ տալ՝ առնել, pousser, jeter des cris, faire du bruit; — ցնծութեան հարկանել, pousser des cris de joie.

Աղաղակեմ, եցի va. crier, s'écrier; իծայն բարձր՝ իծայն մեծ՝ ուժգին —, crier fort, à haute voix.

Աղամ, ացի va. moudre; broyer, réduire en poudre; mâcher.

Աղաման, ից s. salière.

Աղամասուկ ածեմ va. détruire, abîmer.

Աղամար a. ignorant, sot, insouciant.

Աղամարութիւն s. ignorance, sottise, insouciance.

Աղամող a. égaré, dévié, fourvoyé; dissipé, distrait.

Աղամողեմ, եցի va. égarer, détourner; dissiper.

Աղամողիմ, եցայ vp. s'égarer, se détourner; se dissiper.

Աղամողումն s. égarement; dissipation.

Աղանդ, ոց, աց s. secte; hérésie; մոլար —, une secte erronée.

Աղանդագործ V. Աղանդահնար.

Աղանդակից a. compagnon de secte.

Աղանդահնար a. créateur, fondateur d'une secte.

Աղանդամիտ V. Աղանդաւոր.

Աղանդապետ, աց s. chef, fondateur de secte, hérésiarque

Աղանդաւոր, աց s. sectaire, sectateur, sectatrice.

Աղանդեր s. hors-d'œuvre.

Աղանդութիւն s. secte, erreur, hérésie.

Աղանդուսոյց a. qui enseigne une secte, une hérésie.

Աղանձեմ, Աղանձնեմ, եցի va. rissoler, rôtir, brûler.

Աղանձնիմ, եցայ vn. se rissoler, se rôtir.

Աղանձումն s. action de rissoler, rôtissage.

Աղաչալիր, Աղաչալից a. plein de prières; suppliant; — պաղատանք, instances.

Աղաչախառն a. mêlé, entremêlé de prières.

Աղաչակից s. qui prie avec ; — լինել, prier ensemble.

Աղաչանք, նաց s. pl. prière, supplication ; աղաչանօք իմօք, յաղաչանս իմ, à ma prière ; ունկն մատուցանել աղաչանաց ուրուք, exaucer la prière, les supplications de qn.

Աղաչաւոր, Աղաչելի a. suppliant ; pétitionnaire.

Աղաչեմ, եցի va. prier, supplier ; լուք, աղաչեմ, écoutez, je vous prie ; Թախանձանօք —, prier instamment, avec instance, conjurer.

Աղաչող V. Աղաչաւոր.

Աղապատանք, նաց s. pl. sympathie, affection, tendresse.

Աղաջուր s. saumure, eau salée ; a. scélérat, misérable, insensé.

Աղարծի a. tendre, délicat, jeune.

Աղարձան s. statue, masse de sel.

Աղարտ վարեմ va. dévaster, ruiner, détruire.

Աղարտանք, նաց s. destruction, ruine, dégât ; dénigrement, diffamation.

Աղարտեմ, եցի va. dévaster, détruire, endommager, porter atteinte, dénigrer, décréditer, flétrir.

Աղարտիչ, Աղարտող s. destructeur ; diffamateur ; a. destructif ; diffamatoire.

Աղարտութիւն V. Աղարտանք.

Աղացիկ a. moulu, réduit en poudre ; — խոնկ, encens fin.

Աղաւաղ, աց a. gâté, corrompu, détérioré.

Աղաւաղեմ, եցի va. gâter, détériorer, abîmer, détruire ; mépriser ; faire cesser, interrompre.

Աղաւաղիչ a. destructeur ; destructif.

Աղաւաղութիւն s. détérioration, altération, destruction.

Աղանակերպ a. qui a la forme, l'air d'une colombe ; comme une colombe.

Աղանաձագ V. Աղանետակ.

Աղանաւվաճառ V. Աղանետվաճառ.

Աղանարօտ s. verveine.

Աղանետակ, նեկի, կաց s. petite colombe, pigeonneau.

Աղանետվաճառ, աց s. vendeur de colombes, de pigeons.

Աղանապէս adv. comme une colombe.

Աղանէտուն s. colombier, pigeonnier.

Աղանի, նույ, նոյ, նեաց, s. colombe, pigeon ; — մնջէ, վուվուս արձակէ, la colombe gémit, le pigeon roucoule.

Աղանին V. Աղանարօտ.

Աղանոց V. Աղանէտուն.

Աղք, ոց, ից s. excrément, fiente ; fumier ; ordure ; ընդ — գալ, se traîner dans la fange, dans la boue.

Աղբակեր a. qui mange des ordures.

Աղբանոց, աց s. latrines, égout.

Աղբասէր a. qui aime les ordures.

Աղբասնունդ a. qui se nourrit d'ordures.

Աղբեղէն, ղենի, նաց a. excrémentiel, d'ordures; méprisable, vil.

Աղբեմ, եցի va. fumer, engraisser avec du fumier; se décharger le ventre.

Աղբերակն, ական, կունք, կանք, անց s. source; source, origine.

Աղբերահոս a. qui coule comme une fontaine, ruisselant.

Աղբերանամ, ացայ vn. couler comme une fontaine, jaillir comme d'une source; ruisseler.

Աղբերացուցանեմ, ուցի va. faire couler comme une fontaine, comme une source, faire jaillir, faire ruisseler; combler, remplir.

Աղբեր, եւաց s. ordures, immondices; fumier, engrais; vidanges.

Աղբեր V. Աղբիւր.

Աղբիս, Աղբիւք V. Աղբերք.

Աղբիւր, բեր, բերաւ, բիւրք, բերք, բերաց, բերց, բերբք, բերօք s. fontaine; source; source, origine.

Աղբիւրաբար adv. comme une fontaine; abondamment.

Աղբիւրանամ, etc. V. Աղբերանամ, etc.

Աղբոս a. sale, malpropre.

Աղբորակ, ի, աւ s. salpêtre.

Աղեխառն a. mêlé de sel.

Աղեկապ V. Աղէկապ.

Աղեկատ V. Աղէկատ.

Աղեկարծ a. inopiné, inattendu.

Աղեկէզ V. Աղէկէզ.

Աղեհամ a. qui a un goût de sel, salé.

Աղեղն, ղան, ղանք, ղանց s. arc; — Աստուծոյ՝ երկնից, l'arc-en-ciel; լարել զաղեղն, tendre, bander un arc; մտանել ընդ —, tirer de l'arc; այր աղեղան, archer; — բոլորակի, l'arc de cercle.

Աղեղնակապարճ s. carquois

Աղեղնածեւ a. qui a la forme d'un arc, courbé en arc.

Աղեղնաւոր, աց s. archer, Sagittaire.

Աղեղնաւորութիւն s. art de tirer de l'arc, des flèches.

Աղեմ V. Յաղեմ.

Աղետաբեր, Աղետալի, Աղետաւոր V. Աղէտաբեր.

Աղերս, ի, ոյ, ից s. supplification, prière, instance, demande; rapport, relation, liaison; don, présent; յաղերս անկանել՝ մատչել, աղերս արկանել՝ մատուցանել, adresser une prière à qn., demander comme une grâce, supplier, prier, solliciter, être en instances auprès de qn.; յաղերս ածեմ՝ խոնարհեցուցանեմ, յաղերս եւ յողորմ խոնարհեցուցանեմ, attendrir, toucher; գալ յաղերս, s'attendrir, se laisser toucher; a. suppliant, tendre, insinuant.

Աղերսաբան a. suppliant; flatteur, adulateur.

Աղերսաբանեմ V. Աղերսեմ.

Աղերսաբանութիւն s. supplication, instance; apologie, excuse.

Աղերսագիր, գրոյ, գրով, s. supplique, requête, pétition, demande.

Աղերսալի, Աղերսալից a. suppliant, plein de supplication.

Աղերսախառն a. mêlé de prière, de supplication.

Աղերսական s. suppliant, pétitionnaire; a. suppliant, insinuant.

Աղերսահայց a. demandé avec instance, imploré.

Աղերսանք, նաց s. supplication, instance, prière.

Աղերսարկու, աց a. suppliant, pétitionnaire.

Աղերսեմ, եցի va. supplier, conjurer, prier avec instance, instamment; solliciter, implorer; excuser, justifier.

Աղէ interj. eh bien! hé! hé bien!

Աղէբեկ a. gris, grison.

Աղէթափ a. atteint d'une hernie.

Աղէթափութիւն s. hernie.

Աղէխարշ V. Աղէկէզ.

Աղէխորով V. Աղէկէզ.

Աղէկապ, ի s. bandage, brayer, suspensoir.

Աղէկառ, ի s. quenouille.

Աղէկէզ a. qui déchire les entrailles, le cœur; navrant, déchirant; — լինել, avoir les

entrailles déchirées, le cœur déchiré, navré; — ցաւ, douleur cuisante.

Աղէկիզութիւն s. déchirement d'entrailles, de cœur; déchirement.

Աղէկոտոր V. Աղէկէզ.

Աղէտ, ետի, իտի, ից s. malheur, misère, infortune, calamité, désastre, catastrophe, fatalité; compassion, pitié; ո՛վ աղետիցս, quel malheur! hélas! que je suis malheureux! որպիսի՛ աղէտք, quel malheur! quelle fatalité!

Աղէտաբեր, Աղէտալի, Աղէտաւոր a. fatal, funeste, malheureux.

Աղի, աղւոյ a. salin, salé; — լինել, être salé; amer; աղի արտասուք, larmes amères.

Աղի, աղւոյ, V. Աղիք.

Աղիկամի a. autonome, indépendant.

Աղիկամութիւն s. autonomie, indépendance.

Աղիճ, աղճի sf. prostituée, fille de joie.

Աղիողորմ a. misérable, déplorable, pitoyable; touchant, plaintif, navrant, déchirant, tragique.

Աղիւս, ոց s. brique; carreau.

Աղիւսադուռն s. porte en briques.

Աղիւսակ, աց s. petite brique, carreau; table, index.

Աղիւսածեւ a. qui a la forme d'une brique.

Աղիւսանման a. semblable à une brique.

Աղիւսաշէն a. bâti de briques.

Աղիւսարկ, Աղիւսարկութիւն s. fabrication de la brique.

Աղիւսեայ a. de brique, briqueté.

Աղիւսեմ, եցի va. carreler, briqueter.

Աղիք, աղեաց s. boyau; entrailles, viscères, intestins; entrailles, tendre affection, compassion; corde à boyau, corde d'un instrument de musique; գալարէին — նորա ի վերայ եղբօրն, ses entrailles étaient émues à la vue de son frère; խռովին — իմ, j'ai pitié; խռովել գաղիս, remuer les entrailles; որդի աղեաց, tendre fils, fils bien aimé.

Աղխ, ից s. bagage, effets; suite, train, équipages.

Աղխք, խից s. anneau; serrure.

Աղխաղխեմ, եցի va. charger, remplir; rassembler, entasser.

Աղխաղխիմ, եցայ vps. être chargé, rempli.

Աղխամաղխ, ի s. marchandises; cargaison.

Աղխատրոյզ a. grossier, barbare, rude.

Աղխեմ, եցի va. fermer, fermer à clef.

Աղծեալ a. salé,

Աղկաղկ, աց a. pauvre, indigent.

Աղկեր s. poisson salé, sardine.

Աղկիոն, աց s. alyon.

Աղճատաբան, ից a. radoteur.

Աղճատաբանեմ, եցի va. dire des niaiseries, des bêtises, radoter.

Աղճատանք, նաց s. pl. radotage, rêverie, niaiserie, bêtise.

Աղճատիմ, եցայ vn. déraisonner, radoter, dire des sottises, des bêtises; tomber en enfance; être décrépité; աղճատեալ ծեր, vieux décrépité.

Աղմկասէր a. qui aime les troubles, séditioneux.

Աղմկարար a. perturbateur, séditioneux, turbulent, brouillon.

Աղմկեմ, եցի va. troubler, agiter; alarmer, bouleverser, brouiller.

Աղմկիմ, եցայ vn. être troublé, agité, bouleversé.

Աղմկիչ V. Աղմկարար.

Աղմուկ, մկի, աւ, աց s. trouble, alarme, tumulte; sédition, révolte, soulèvement; tapage, bruit; գաղմկաւ լինել, être troublé, faire du tumulte, être dans le trouble; — առնել յարուցանել, յարուցանել աղմուկս շփոթից, աղմուկս յուզել, exciter une sédition, des troubles, faire du tumulte, mettre en combustion, soulever, se soulever; յայն — շփոթի, dans ce désordre.

Աղու a. doux, affable, insinuant; rusé, fourbe, faux, trompeur, méchant.

Աղուաճազ s. duvet, poil follet.

Աղուանամ, ացայ ՎՈ. de-
venir rusé, méchant.

Աղուաշ a. follet, fou, tim-
bré.

Աղուեսաբարոյ a. renard,
rusé.

Աղուեսացաւ s. alopecie,
chute des cheveux.

Աղուեսարուն, քնոյ s. som-
meil de lièvre, sommeil léger,
court.

Աղուեսենի, նւոյ, նեաց s.
peau, fourrure de renard.

Աղուէս, եսու, ուց s. renard;
fig. renard, homme rusé.

Աղուծիւն s. salure, goût
de sel.

Աղուհացք, ացից s. carême.

Աղուհակ, ի s. sel gemme.

Աղուուծիւն s. douceur, in-
sinnuation; ruse, fourberie.

Աղուրայ, Աղուրի, բեաց s.
bouture, marcolte.

Աղջամղջին a. ténébreux,
obscur.

Աղջամուղջ, մղջաւ s. téné-
bres, obscurité.

Աղջիկ, ջկան, ջկունք, կանց
sf. fille; bonne, servante.

Աղջկամարդ, ոյ, աց sf.
jeune femme.

Աղջկորդի, դւոյ s. fils, en-
fant naturel.

Աղջուր, ջրոյ s. saumure,
eau salée.

Աղտ, ոյ s. ordure, saleté;
crasse, souillure.

Աղտ, ի, ից s. saline; sel.

Աղտաղտ, Աղտաղտին, Աղ-
տաղտուկ a. salin, salé, sali-
gineux.

Աղտաղտուկք s. pl. terrain
saligineux, salifère.

Աղտեղահանդերծ a. qui a
des vêtements sales.

Աղտեղանամ, ացայ ՎՈ. se
salir.

Աղտեղասէր a. qui aime la
saleté, salaud, saligaud.

Աղտեղացուցանեմ V. Աղ-
տեղեմ.

Աղտեղացուցիչ a. salissant.

Աղտեղեմ, ղեցի va. salir,
souiller, barbouiller; fig. sa-
lir, souiller.

Աղտեղի a. sal, malpropre;
fig. sale, impur, souillé,
obscène.

Աղտեղուծիւն s. saleté, mal-
propreté, saloperie; ordure,
immondices.

Աղտոր s. sumac.

Աղցան, ի s. salade.

Աղցանաման, ի s. saladier.

Աղցաւոր a. nécessaire, in-
digent; nécessaire; — կեանք,
vie pleine de nécessités.

Աղքք, ցից s. pl. nécessité,
besoin.

Աղքատ, աց a. pauvre, privé,
dépourvu; s. pauvre.

Աղքատաբար adv. pauvre-
ment, d'une manière pauvre.

Աղքատակերուծիւն s. action
de dépouiller les pauvres.

Աղքատանամ, ացայ ՎՈ.
s'appauvrir, être ou devenir
pauvre; manquer, diminuer.

Աղքատանոց, աց s. hos-
pice pour les pauvres; tronc.

Աղքատասէր a. qui aime les
pauvres, charitable.

Աղքատասիրութիւն V. Աղքատսիրութիւն.

Աղքատասնոյց a. qui nourrit les pauvres.

Աղքատատեաց a. qui déteste les pauvres.

Աղքատատեցութիւն s. l'ac-tion de détester les pauvres, aversion pour les pauvres.

Աղքատացուցանեմ, ցուցի va. appauvrir, rendre pauvre.

Աղքատիմաստ, Աղքատիմաց a. pauvre d'esprit, sans esprit.

Աղքատին a. pauvre, simple, commun.

Աղքատութիւն s. pauvreté; manque, privation.

Աղքատսիրութիւն s. amour des pauvres, charité.

Աղքատօրէն V. Աղքատաբար.

Աղօթագիրք, գրոց s. livre de prières, paroissien.

Աղօթական a. de prière; s. qui prie Dieu.

Աղօթակեր V. Աղօթկեար.

Աղօթակից a. compagnon de prière; — լինել, prier Dieu ensemble.

Աղօթամատոյց a. qui adresse à Dieu des prières; s. V. Աղօթագիրք.

Աղօթանոց, աց s. oratoire.

Աղօթանուէր a. qui offre à Dieu des prières; offert à Dieu avec prières, fervent.

Աղօթասէր a. qui aime les prières, dévot.

Աղօթասիրութիւն s. amour de prière, dévotion.

Աղօթատեաց a. qui déteste les prières.

Աղօթարան, աց s. oratoire; prie-dieu.

Աղօթեմ, եցի vn. prier, adresser à Dieu des prières.

Աղօթկեար, Աղօթկեր s. qui prie Dieu; suppliant.

Աղօթք, թից, թիւք s. prière, oraison; prière, vœu, souhait; աղօթս առնել, կանխել յաղօթս, յաղօթս կալ, prier, adresser des prières à Dieu.

Աղօտ, ից a. terne, obscur, sombre; — լոյս, lueur; ընդ —, adv. obscurément.

Աղօտանամ, ացայ vn. s'obscurcir, se ternir, être offusqué.

Աղօտացուցանեմ, ուցի va. obscurcir, ternir, offusquer.

Աղօրի, բոյ, բեաց s. moulin; pl. les dents molaires.

Աճական a. qui croît ou fait croître.

Աճապարեմ, եցի vn. se hâter, se dépêcher, se presser.

Աճառ, աց s. savon; cartilage, nerf.

Աճառապատ a. nerveux, cartilagineux.

Աճառեմ, եցի va. chiffonner, froisser; savonner.

Աճելութիւն V. Աճումն.

Աճեմ, եցի vn. croître, accroître, s'accroître.

Աճեցուն a. qui accroît, qui augmente; ascendant.

Աճեցուցանեմ, ուցի va. croître, faire croître, accroître, augmenter.

Աճեցուցիչ a. qui fait croître, qui augmente.

Աճիմ, ճեցայ V. Աճեմ.

Աճին, ի s. cendre; յաճին դառնալ, être réduit en cendres; յաճին դարձուցանել՝ դատել, réduire en cendres.

Աճինախառն a. mêlé de cendres.

Աճինանամ, ացայ vn. se réduire en cendres.

Աճինացուցանեմ, ցուցի va. réduire en cendres.

Աճողական V. Աճական.

Աճողութիւն V. Աճումն.

Աճումն, ճման, ճմունք s. crue, croissance, augmentation; — առնուլ, croître, se développer.

Աճուն V. Աճեցուն.

Աճպարար, աց s. escamoteur.

Աճպարարութիւն s. escamotage.

Ամ, աց s. an, année; ամի ամի, ամ յամէ, ամ ըստ ամէ adv. par an, annuellement, chaque année, tous les ans; յետ միոյ ամի, dans un an; յառաջիկայ ամի, l'année prochaine; յանցելում ամի, l'année dernière, l'année passée; զայս —, յայսմ ամի, cette année; ի վերջ կոյս ամին, vers la fin de l'année; զամն ողջոյն, toute l'année.

Ամաղթելոջիւր s. corne d'abondance.

Ամամ, ացի va. verser, transvaser, vider.

Ամամէջք s. intervalle des

années; ամամէջս առնել, donner quelques années d'intervalle.

Ամայանամ, ացայ vn. devenir désert, se dévaster; se dénuer, se priver.

Ամայացուցանեմ, ուցի va. rendre désert, dévaster; dénuer, priver.

Ամայի, այւոյ, յեսաց a. désert, inhabité, dépeuplé, solitaire, désolé; abandonné, privé, dénué de.

Ամայութիւն s. solitude, isolement; abandon, privation, dénûment.

Աման, ոյ, ով, աւ, ոց s. vase, pot; ոտից —, souliers, chaussures; — լալոյ արտասուաց, œil.

Ամանակ V. ժամանակ.

Ամանեմ, եցի va. mettre dans un vase, transvaser, verser.

Ամանոր, ոյ, այ s. nouvel an, nouvelle année; մաղթել ումէք զ—, souhaiter la bonne année à qn.; տօն ամանորայ, le jour de l'an.

Ամաչեմ, եցի vn. avoir honte, être confus.

Ամաչեցուցանեմ, ուցի va. faire honte, confondre.

Ամաչեցուցիչ a. qui fait honte.

Ամառն, արան, ըունք s. été.

Ամառնամուտ s. l'entrée, le commencement de la saison d'été.

Ամառնային, Ամարային, այնոյ a. d'été, de l'été.

Ամարայնի, այնոյ, այնուոյ s.

l'été; adv. dans, pendant l'été.

Ամարայնոյ adv. dans l'été.

Ամարանի, անոյ s. l'été; adv. dans, pendant l'été.

Ամարանոց, աց s. maison de campagne, de plaisance, château, villa.

Ամարասուն a. élevé dans l'été.

Ամարաստան, Ամարաստուն V. Ամարանոց.

Ամբ V. Ամպ.

Ամբառնալիք, ալեաց s. levier, barre; crochet.

Ամբառնամ, բարձի vn. se lever, s'élever, monter; — ի պատիւ, être promu, élevé à une dignité; va. lever, élever, relever, soulever, faire monter; — ի պատիւ, élever à une dignité; — զգլուխ՝ զձեռս, se soulever, se révolter; զոտս —, s'en aller, partir.

Ամբաստան, աց a. accusateur; s. accusation; — լինել զուեքէ, accuser զո., porter une accusation contre զո.

Ամբաստանական a. d'accusation.

Ամբաստանեմ, եցի va. accuser.

Ամբաստանութիւն s. accusation.

Ամբար V. Համբար.

Ամբարակապետ V. Համբարակապետ.

Ամբարանոց, աց s. V. Համբարանոց; archives, trésor.

Ամբարապետ V. Համբարակապետ.

Ամբարեմ V. Համբարեմ.

Ամբարիշտ, բշտի, շտաց a. impie.

Ամբարհաւան, ի, ից a. orgueilleux, fier, hautain.

Ամբարհաւանեմ, եցի vn. s'enorgueillir, être orgueilleux, faire le fier.

Ամբարհաւանեցուցանեմ, ուցի va. enorgueillir, rendre orgueilleux, fier, hautain.

Ամբարհաւանիմ V. Ամբարհաւանեմ.

Ամբարհաւանութիւն s. orgueil, fierté.

Ամբարձումն V. Համբարձումն.

Ամբարշտաբար adv. avec impiété.

Ամբարշտանամ, ացայ, Ամբարշտիմ, եցայ vn. être impie, faire ou dire une impiété.

Ամբարշտութիւն s. impiété, Ամբարումն s. approvisionnement.

Ամբարտակ, աց s. levée, digue; rempart, tour.

Ամբարտաւան V. Ամբարհաւան.

Ամբարտաւանս adv. avec fierté, orgueilleusement.

Ամբարտաւանական a. hautain, fier, orgueilleux.

Ամբարտաւանանամ V. Ամբարհաւանեմ.

Ամբարտաւանատեաց a. qui hait les fiers.

Ամբարտաւանեմ, Ամբարտաւանիմ V. Ամբարհաւանեմ.

Ամբարտաւանութիւն V. Ամբարհաւանութիւն.

Ամբիծ, բծից, բծաց a. im-

maculé, sans tache, pur; innocent, candide.

Ամբճանամ, ացայ յո. être immaculé, pur.

Ամբճութիւն s. pureté, innocence, candeur.

Ամբոխ, ի, ոյ, ից s. foule, multitude; troupe, rassemblement, attrouplement; tumulte, trouble, émeute; — առնել, exciter des troubles, une émeute; a. tumultueux.

Ամբոխալից a. plein de troubles, tumultueux.

Ամբոխարար a. turbulent, perturbateur, factieux.

Ամբոխեմ, եցի va. faire du tumulte, agiter, soulever, attrouper.

Ամբոխիմ, եցայ յո. se troubler, s'agiter, se soulever, s'attrouper.

Ամբոխութիւն s. foule; trouble, tumulte, agitation.

Ամբոկ s. achèvement; յ— գործոյն ժամանել՝ հաքանել, achever, exécuter, finir.

Ամբողջ, ից a. entier, complet, intégral; adv. entier, entièrement, tout entier.

Ամբողջանամ, ացայ յո. être, devenir entier, complet.

Ամբողջացուցանեմ, ուցի va. rendre entier, compléter.

Ամբողջութիւն s. intégralité, intégrité, totalité.

Ամեծ a. solide, ferme.

Ամեհաբար adv. furieusement, d'une manière indomptable.

Ամեհի, հւոյ, հեաց a. in-

domptable, furieux, fougueux

Ամեհութիւն s. fureur.

Ամենաբարեպաշտ a. très-pieux.

Ամենաբարի a. très-bon.

Ամենաբարձր a. très-haut, très-élevé.

Ամենաբեր a. ցւի produit tout.

Ամենաբժիշկ a. qui est le médecin de tout le monde.

Ամենաբոյժ a. qui nourrit tout le monde.

Ամենաբուժ a. qui guérit toutes les maladies.

Ամենազեղ, Ամենազեղեցիկ a. très-beau, charmant.

Ամենազէտ a. qui sait tout.

Ամենազթած a. très-miséricordieux.

Ամենազով, Ամենազովելի a. très-louable, digne de tout éloge.

Ամենազործ a. qui fait tout.

Ամենազուժ V. Բազմազուժ

Ամենադաժան a. très-dur, très-rude.

Ամենադժուար a. très-difficile.

Ամենադից մեհեան s. panthéon.

Ամենազան a. très-varié.

Ամենազարդ a. très-orné.

Ամենազուարթ a. très-amusant, plein de plaisirs.

Ամենազոր a. tout-puissant, absolu.

Ամենազորութիւն s. la toute-puissance, omnipotence.

Ամենաժանտ a. très-mauvais, très-méchant.

Ամենաժողով տօն s. fête solennelle; foire.

Ամենալաւ a. très-bon, excellent.

Ամենալի, Ամենալիր, Ամենալից a. très-plein.

Ամենալոյց a. qui remplit tout, qui pourvoit aux besoins de tout le monde.

Ամենախնամ a. qui soigne tout le monde.

Ամենախումբ a. public.

Ամենաճախ a. qui consume tout.

Ամենաճաղիկ a. plein de fleurs, tout à fait fleuri.

Ամենաճին a. qui engendre, produit tout, très-fertile.

Ամենակազմ a. tout à fait prêt, bien arrangé.

Ամենակալ, ի, աւ a. qui tient tout sous sa puissance, tout-puissant; s. le Tout-Puissant.

Ամենակալութիւն V. Ամենագորութիւն.

Ամենակատար a. entièrement parfait.

Ամենակատարութիւն s. la perfection même.

Ամենակար, Ամենակարող a. qui peut tout, tout-puissant.

Ամենակարութիւն V. Ամենագորութիւն.

Ամենակերակրիչ a. qui donne à manger à tout le monde.

Ամենակեցոյց a. qui sauve tout, sauveur de tout le monde.

Ամենակործան a. qui ruine tout.

Ամենակուլ a. qui avale, dévore tout.

Ամենահայեաց a. qui voit tout, dont les regards s'étendent sur tout.

Ամենահայր, հօր s. père de toutes choses, le père de tout le monde.

Ամենահաս a. qui arrive partout; qui comprend tout.

Ամենահաստիչ a. qui crée tout, créateur de tout.

Ամենահասարակ a. très-commun, très-ordinaire.

Ամենահարուստ a. très-fort, très-puissant; très-riche, richard.

Ամենահեշտ a. très-facile, fort aisé, très-agréable.

Ամենահնար a. très-industrieux, très-habile; très-fertile en expédients, rusé.

Ամենահրաշ a. très-merveilleux, fort admirable.

Ամենահշմարիտ a. très-vrai.

Ամենամաքուր a. très-propre, très-pur.

Ամենամեծ a. très-grand, énorme.

Ամենամեղ a. grand pécheur, très-coupable.

Ամենամերձ, Ամենամօտ a. très-près, tout près.

Ամենայաղթ a. vainqueur dans tous les combats, très-victorieux; très-grand, énorme.

Ամենայայտ a. très-clair.

Ամենայարդար a. qui dispose, arrange tout; tout à fait disposé, bien arrangé.

Ամենայարմար a. très-

propre, très à propos, très-approprié.

Ամենայն, ի, իւ, ից a. tout; chaque, chacun, quelconque; — ոք, chacun, chaque personne, tout homme, quiconque; — ինչ, tout, chaque chose; ամենայնիւ, յամենայնի, — իրօք, adv. en tout, en toutes choses, sous tous les rapports, de toute manière; յ— ժամ, à toute heure; ընդ — ժամանակս, en tout temps; ընդ — տեղիս, — ուրեք adv. partout, en tous lieux; սփեզերք —, tout l'univers; զգիշերն —, toute la nuit; զ— առուրս, tous les jours; s. tout, le tout; ընդ —, en tout; ի վեր քան զ—, par-dessus tout, au-dessus de tout; յառաջ քան զ—, avant tout; յետ —ի, après tout, au bout de compte; պատրաստ լինել —ի, être prêt à tout.

Ամենայօժար a. très-disposé, plein d'envie.

Ամենանուազ a. très-peu.

Ամենանուաստ a. très-humble.

Ամենաշահ a. très-utile, très-avantageux, très-lucratif.

Ամենաշիջոյց a. qui éteint tout.

Ամենաշջորհի a. V. Ամենաշնորհող; plein de grâces.

Ամենաշնորհող a. qui accorde tout; qui accorde toutes les grâces.

Ամենաչար a. très-méchant; s. le diable.

Ամենապահ a. qui conserve tout.

Ամենապայծառ a. très-brillant, très-éclatant, splendide, magnifique.

Ամենապատիր a. fort trompeur, très-faux.

Ամենապատիւ a. très-honorable, très-honoré, révérendissime.

Ամենապատճառ a. qui est la cause de tout.

Ամենապատշահ a. très, fort convenable.

Ամենապատրաստ a. tout prêt, tout disposé.

Ամենապարգեւ a. V. Ամենապարգեւող; donné, accordé à tout.

Ամենապարգեւող a. donateur de tout.

Ամենապարծ a. dont tout le monde se vante, glorieux.

Ամենապարկեշտ a. très-modeste.

Ամենապետ a. maître de tout, chef suprême.

Ամենապիղծ a. tout à fait impur, exécrable.

Ամենապտուղ a. qui produit des fruits de toute espèce; composé de toutes sortes de fruits

Ամենառատ a. très-abondant; très-généreux, fort libéral d'artichaut.

Ամենասէր a. qui aime tout le monde; — սիրտ, cœur d'hôpital.

Ամենասխալ a. très-fautif, très-faux.

Ամենասուրբ a. très-saint ;
— Կոյս, la très-sainte Vierge.

Ամենասպառ a. qui épuise
tout.

Ամենաստեղծ, Ամենաս-
տեղծիչ V. Ամենահաստիչ.

Ամենասփիւռ a. répandu,
diffus partout.

Ամենասքանչելի a. merveil-
leux, excellent.

Ամենավաճառ, աց a. s. qui
vend de tout, brocanteur.

Ամենավայելուչ a. très-con-
venable.

Ամենավաստակ a. très-fati-
gué, très-las.

Ամենավար a. qui gouverne
tout.

Ամենավստախ a. très-sûr.

Ամենատարած a. répandu
partout, qui s'étend partout.

Ամենատենչ a. fort désira-
ble ; très-désireux.

Ամենատես a. qui voit tout ;
très-voyant, très-apparent.

Ամենատեսակ a. de toute
sorte, de toute espèce.

Ամենատեսուչ a. qui sur-
veille tout ; qui pourvoit à tout.

Ամենատեսչուծիւն s. provi-
dence universelle, divine.

Ամենատէր, տեառն s. maî-
tre de tout, chef suprême.

Ամենատխուր a. très-triste.

Ամենատուր a. qui donne à
tout ; donné à tout.

Ամենատօն, ի s. grande
fête, jour solennel.

Ամենարար a. qui a fait tout.

Ամենարուեստ a. habile
dans tous les arts, très-habile,

fort industrieux ; très-artifi-
cieux, rusé.

Ամենափափաքելի a. très-
désirable, fort souhaitable.

Ամենափրկիչ a. sauveur
de tout.

Ամենաքաջ a. très-brave,
intrépide.

Ամենաքաղցր a. très-doux.

Ամենեւիմբ, Ամենեւին adv.
tout à fait, totalement, com-
plètement ; — յի', — ոչ, nulle-
ment, en aucune façon, d'au-
cune manière ; պատուիրեցին
— յի' խօսել, ils ont ordonné
de ne point parler.

Ամենեքեան, Ամենեքին, նե-
ցուն, ցունց, երումբք a. tous,
toutes ; վասն ձեր ամենեցուն,
pour vous tous ; հարքն՝ մարքն
ձեր —, tous nos pères, toutes
nos mères.

Ամենուստ adv. de tous cô-
tés, de tous les côtés, de toutes
parts.

Ամէն adv. amen, ainsi soit-
il ; en vérité.

Ամէն, ի, ից a. tout, tous,
chaque.

Ամէներջանիկ a. bien heu-
reux, très-heureux.

Ամէնիմաստ a. doué de la
plus grande sagesse.

Ամէնիմաց a. qui comprend,
qui sait tout.

Ամէնիշխան a. maître de
tout, chef suprême.

Ամէնողորմ a. très-miséri-
cordieux.

Ամէնուսոյց a. qui apprend,
qui enseigne tout.

Ամէնօրհնեալ a. tout à fait béni.

Ամիկ, մկի s. jeune chevreau, biquet.

Ամին, մնոյ s. friandises, mets délicats.

Ամիս, մոյ, ամսեան, մոսց s. mois; ամիս յամսոյ, ամսոյ ամսոյ, tous les mois; առաջին օր ամսոյ, premier jour du mois; իսկիզբն ամսեան, au commencement du mois; իվերջ ամսոյ, à la fin du mois; իմէջ կոյս ամսեան, vers le milieu du mois.

Ամիրայ, ից s. seigneur, grand seigneur.

Ամիրապետ, ի, աց s. calife.

Ամլանամ, ացայ ՎՈ. être, devenir stérile.

Ամլացուցանեմ, ցուցի va. rendre stérile.

Ամլորդի, դւոյ s. fils d'une femme stérile; saint Jean-Baptiste.

Ամլութիւն s. stérilité.

Ամլան s. cape.

Ամոլ, լոյ, Ամոլք, լոց a. s. couple, paire d'animaux attelés ensemble; — գառանց, couple d'agneaux; fig. couple, paire; compagnon, camarade, collègue.

Ամոլաջիղ, աջղի s. nerf de la cuisse.

Ամոխախ, ի, աց s. élevé ensemble, camarade, compagnon; a. familier, habitué à.

Ամորձիք, ձեաց s. pl. testicules, génitoires.

Ամուլ, մլոյ, ոց a. stérile;

fig. stérile, infécond, infertile, s. femme stérile.

Ամուսին, սնի, սնոյ, աց s. époux, mari; épouse.

Ամուսնական a. conjugal.

Ամուսնանամ, ացայ ՎՈ. se marier; avoir commerce avec, s'unir.

Ամուսնասէր a. qui aime son époux, son épouse.

Ամուսնացուցանեմ, ուցի va. marier, donner en mariage.

Ամուսնաւոր, ի, աց a. marié, mariée.

Ամուսնաւորեմ V. Ամուսնացուցանեմ.

Ամուսնութիւն s. mariage; union de deux sexes; commerce charnel, intime; գալ յ—, se marier.

Ամուր a. solide, fort, ferme; — կալ, rester ferme; adv. d'une manière solide, fermement.

Ամուր, ամրի, բաց, ըոյ, ոց s. fort, forteresse; յամուրի կալ, être en sûreté; յ— անկանել, se réfugier, se retirer dans un lieu sûr.

Ամուրի, ըոյ, ըեաց s. célibataire.

Ամուրութիւն s. célibat.

Ամոք a. doux, agréable, insinuant.

Ամոքախառն a. doux, tempéré.

Ամոքանք, անաց s. pl. assaisonnement, sauce.

Ամոքեմ, եցի va. apprêter, assaisonner; adoucir, apaiser, calmer, tempérer; digérer.

Ամպ, ոյ, ոց s. nue, nuage, nuée; — փոշուոյ՝ ծխոյ, un nuage de poussière, de fumée.

Ամպագոյն a. qui a une couleur de nuage.

Ամպախաղաց a. qui vient avec les nuages.

Ամպածին a. qui produit les nuages; produit par les nuages.

Ամպահարեմ, եցի va. frapper par les foudres, foudroyer.

Ամպահարիմ, եցայ vn. être foudroyé.

Ամպածե a. en forme de nuage.

Ամպամած a. enveloppé ou couvert de nuages, nuageux.

Ամպանամ, ացայ vn. devenir nuage, se transformer en nuage.

Ամպաչու a. qui voyage dans les nuages, qui s'élève aux nues.

Ամպաչուեմ, եցի vn. voyager dans les nuages, s'élever aux nues.

Ամպապատ V. Ամպամած.

Ամպատեսիլ a. semblable à un nuage.

Ամպար s. ambre.

Ամպարիշտ et tous ses dérivés, V. Ամբարիշտ, etc.

Ամպեղէն a. de nuage, formé de nuages, nuageux.

Ամպեմ, եցի vn. s'amasser en nuées, se couvrir de nuages, être nuageux.

Ամպին, ի s. chaire.

Ամպիովանի, նույ s. dais, baldaquin.

Ամպոտ a. nuageux, couvert de nuages.

Ամպրոպ, աց s. coup de tonnerre, tonnerre; orage, ouragan.

Ամպրոպային, այնոյ a. tonnant, qui lance des foudres, qui soulève des orages.

Ամպրոպայոյզ a. qui agite les orages.

Ամսագիր, գրոյ s. journal mensuel.

Ամսագլուխ s. commencement d'un nouveau mois, le premier, le premier jour du mois.

Ամսաթերթ, ից s. feuille ou journal mensuel.

Ամսաթիւ, թուոյ, ոց s. le jour, le quantième du mois.

Ամսական, աց a. d'un mois, mensuel; s. les menstrues, les règles; le mois, la paye d'un mois.

Ամսամուտ, մտի, ից V. Ամսագլուխ.

Ամսաւոր, Ամսեայ V. Ամսօրեայ.

Ամսօրեայ, րէի, ից a. d'un mois, qui dure tout un mois; — ժամանակ, un mois, espace d'un mois; — ժամանակի, dans un mois; — մանուկ, enfant âgé d'un mois.

Ամրաբնակ a. qui demeure dans un lieu sûr, fortifié.

Ամրագործ a. solidement fait.

Ամրախիտ առնեմ va. fourrer, mettre dans un lieu sûr, fortifié, mettre en sûreté.

Ամրածածուկ ջ, bien cou-

vert, caché; — առնել, bien couvrir, cacher; — լինել, bien se couvrir, se cacher.

Ամրական, աց a. fort, fortifié, sûr; s. lieu fortifié, forteresse, place forte.

Ամրականք, անաց s. pl. les habitants d'une place forte; garnison.

Ամրակառոյց a. bâti, construit solidement, de solide construction.

Ամրակողմն, ման s. le côté plus fort, l'endroit bien fortifié.

Ամրակուռ a. très-solide, très-dur; — զէնք, armes solides.

Ամրանամ, ացայ vn. se fortifier, se raffermir; se fortifier, se munir, se retrancher, se remparer; se réfugier, chercher un refuge, un asile.

Ամրաշէն V. Ամրակառոյց.

Ամրապահ, աց a. qui garde, qui conserve bien; bien gardé, bien conservé; s. châtelain, la garde d'une forteresse.

Ամրապահեստ V. Ամրապահ.

Ամրապարիսպ a. dont les murailles sont bien fortifiées.

Ամրացուցանեմ, ուցի va. fortifier, renforcer, munir; raffermir, affermir, consolider, soutenir.

Ամրափակ a. bien, hermétiquement fermé.

Ամրափակեմ, եցի va. fermer bien, hermétiquement.

Ամրոց, աց s. château fort, forteresse.

Ամրութիւն s. solidité, fermeté, consistance; fort, fortification.

Ամփոփ a. contracté, rétréci, resserré, serré, réduit, restreint; étroit.

Ամփոփեմ, եցի va. contracter, resserrer, restreindre, serrer, rétrécir, renfermer, concentrer; առ ինքն —, s'attirer; — զմիտս, se recueillir; — զսուրն, mettre l'épée dans le fourreau.

Ամփոփիմ, եցայ vn. se contenir, se renfermer, être renfermé, contenu; se resserrer, se contracter, se serrer, se rétrécir, se ramasser, se concentrer; se replier, se fermer, se réfléchir, retourner; — սրոյ, rentrer dans son fourreau.

Ամփոփութիւն s. restriction, contraction, assemblage.

Ամփոփումն s. V. Ամփոփութիւն. — մտաց, recueillement.

Ամօթ, ոյ, ոզ s. honte, confusion; — է, il a honte, il est honteux; յ— առնել, faire honte, couvrir de honte, confondre; յ— լինել, զամօթի հարկանել, — ոզ կալ, avoir honte, se couvrir de honte, être confus; pl. parties honteuses.

Ամօթալի a. honteux.

Ամօթալից a. honteux; adv. honteusement.

Ամօթանք, նաց s. pl. honte, confusion; déshonneur.

Ամօթապարտ, աց a. cou-

vert de honte, de confusion; honteux, confus; — առնել, couvrir de honte, de confusion, faire rougir; — լինել, être couvert de honte, de confusion.

Ամօթերես a. qui a l'air honteux, confus; adv. d'un air honteux, confus.

Ամօթխած, ի, աց a. qui a de la pudeur, pudique, honteux, timide.

Ամօթխածուծիւն s. pudeur, pudicité, retenue.

Ամօթոյ, ոյք s. honte, action honteuse; parties honteuses; a. honteux, infâme.

Ա՛յ interj. ho! holà! ô! hé, toi! ah! ouf! — Թշուառ, oh! malheureux! — դու, բեզ ասեմ, holà! je te dis; — դու, ô toi!

Այբբենարան, ի, աց s. alphabet, abécé.

Այբուբենական a. alphabétique; table —, — ցանկ.

Այբուբենք, ից s. alphabet.

Այգ, գոյ, գու, ուէ, գուց s. l'aube, le point du jour, aurore; — լինել, V. Այգանամ.

ընդ այգն, ընդ այգս այգուն, adv. au point du jour, de bon matin, de très-bonne heure; յայգուէ, adv. dès le point du jour, de bonne heure; յայգուէ ինչեւ յերեկոյ, depuis le matin jusqu'au soir.

Այգանամ, ացայ vn. être jour, luire, commencer à être jour.

Այգաւէտ a. vignoble, plein de vignes, qui abonde en vignes.

Այգեգործ, աց s. vigneron.

Այգեգործուծիւն s. culture de la vigne.

Այգեկուծ, կթաց a. vendangeur.

Այգեկուծք, կթոց s. pl. vendanges.

Այգեստան, աց, Այգեստանեայք, եայց s. pl. vignobles, vignes.

Այգելտ V. Այգաւէտ.

Այգի, գույ, գեաց s. vigne; vigne (plante).

Այգորդ V. Այգեգործ.

Այգորեմ, եցի vn. souhaiter le bon jour.

Այգուն adv. au point du jour, dès le matin; — այգուն, tous les matins.

Այգուց adv. dès le point du jour, de bonne heure.

Այդ, այդը, այդորիկ pron. démonstr. ce, cette, celui, celui-ci, celle-ci, cela; այդու, par cela.

Այդչափ a. adv. tant, autant; — զի, tellement que, au point que.

Այդպէս adv. ainsi, de cette façon, de cette manière; ոչ —, ce n'est pas comme cela, ce n'est pas ainsi.

Այդպիսի, իսոյ, իսեաց a. tel; այդպիսեաւջերմութեամբ, avec une telle chaleur.

Այդը adv. là, en ce lieu, en cet endroit; եկն —, il est venu là, il y est venu; a. ce, cette.

Այդրէն adv. de nouveau; — դարձաւ, il est retourné;

— յեծացաւ, il est enrichi de nouveau ; V. Այդր adv.

Այդրէնածին a. indigène.

Այդբան V. Այդչափ.

Այեր s. air, atmosphère.

Այնին. Յայնինս կալ, se tenir tout prêt. V. Ակնին.

Այժմ adv. à présent, présentement, maintenant, tout à l'heure, actuellement ; առ —, pour le moment, pour l'heure ; ց—, մինչեւ ց—, jusqu'à présent.

Այժմածին a. nouveau-né, naissant,

Այժմեան a. présent, actuel, récent, moderne.

Այժմէն adv. dès à présent, dès ce moment, dès cette heure.

Այժմիկ V. Այժմ.

Այժմու, ուց V. Այժմեան.

Այժմուս, Յայժմուս, Ջայժմուս V. Այժմ.

Այլ, այլոյ, այլում, յայլմէ a. autre ; — ոք, ան — ; եւ ոչ — ոք, pas même un — ; այլք, les autres ; այլով յեղանակաւ, d'une — manière ; յայլմէ կողմանէ, d'un — côté, de l'— côté ; այլով հանապարհաւ, par un — chemin ; — է ասել, եւ — գործել, — chose est de dire, — chose est de faire ; եւ այլն, et cætera ; — ընդ այլոյ, l'un pour l'—, confus, pêle-mêle ; — յայլմէ լինել, être hors de soi, s'étourdir, être transporté de ; ընդ —, d'un — côté, d'un — chemin ; — իմն, — ինչ, — chose ; ոչ —

իւրք, en aucune — manière.

Այլ conj. mais, cependant.

Այլ adv. encore, de plus, davantage.

Այլաբան, ի, ից s. allégoriseur.

Այլաբանական a. allégorique.

Այլաբանեմ, եցի va. allégoriser.

Այլաբանութիւն s. allégorie.

Այլաբանօրէն adv. allégo-riquement.

Այլաբուն a. d'une autre nature.

Այլագոյն a. d'autre couleur ; s. autre couleur.

Այլագունակ a. différent, divers ; adv. différemment, d'une autre manière.

Այլագունեմ, եցի va. décolorer, déteindre, faire pâlir, altérer.

Այլագունիմ, եցայ vn. se décolorer, changer de couleur, se déteindre, pâlir, s'altérer ; այլագունեալ դէմք, figure pâle, altérée.

Այլագունութիւն s. décoloration, pâleur.

Այլադեմ V. Այլակդեմ.

Այլազգ a. autre, différent ; adv. autrement, d'une autre manière.

Այլազգի, ազգւոյ, գեաց շ. qui est d'une autre nation, étranger ; a. étranger, différent ; païen.

Այլազգութիւն s. paganisme.

Այլազրկութիւն s. usurpation, vexation.

Այլալեզու, աց a. qui parle une autre langue, étranger; s. langue différente.

Այլակարծիք, ծեաց a. de différente opinion, d'un avis différent.

Այլակերէն V. Այլաղանդ.

Այլակերպ, ից, աց a. d'une autre forme, de forme différente; déguisé, travesti; — յորջորջումն, allégorie, métaphore; յայլակերպս լինել, se déguiser, se masquer, se travestir; se transfigurer, se métamorphoser.

Այլակերպարան a. d'une autre figure.

Այլակերպեմ, եցի va. transformer, transfigurer, métamorphoser; déguiser, masquer, travestir; défigurer, altérer; — զերեսս, changer de visage.

Այլակերպիմ, եցայ vn. V. Յայլակերպս լինիմ; changer, s'altérer.

Այլակերպութիւն s. transfiguration, transformation, métamorphose; déguisement; différence; — Քրիստոսի, la transfiguration de J.-C.

Այլակրօն, ից a. qui est d'une autre religion, hétérodoxe.

Այլակրօնութիւն s. hétérodoxie.

Այլահաւատ a. qui est d'une autre foi, hétérodoxe.

Այլածայն adv. sans accord.

Այլածեւ a. d'une autre forme.

Այլաղանդ, ոյ, աց a. d'une autre secte, sectateur, dissident.

Այլամիտ a. qui a une autre intention, qui est d'un avis différent.

Այլայլախառն a. mêlé de différentes choses, confus.

Այլայլակ a. différent, divers, altéré, changé.

Այլայլեմ, եցի va. altérer, changer; altérer, troubler.

Այլայլիմ, եցայ vn. s'altérer, changer; s'altérer, se troubler, s'émouvoir.

Այլայլութիւն s. altération, changement; altération, trouble, émotion, différence.

Այլայլումն s. altération, changement.

Այլանդակ, աց a. bizarre, étrange, drôle, absurde, singulier, baroque, extraordinaire, monstrueux, original; dénaturé, dégénéré, extravagant.

Այլանդակաբար adv. d'une manière bizarre, étrange, absurde.

Այլանդակեմ, եցի va. rendre bizarre, absurde, dénaturer, altérer, dégénérer.

Այլանդակիմ, եցայ vn. devenir bizarre, absurde, se dénaturer, se dégénérer.

Այլանդակութիւն s. bizarrerie, étrangeté, absurdité, monstruosité, extravagance, originalité, dégénération.

Այլանշան a. d'un autre signe.

Այլանուն a. allonyme.
Այլաշուրթն, շրթունք a.
double, dissimulé, faux.

Այլաշրջիկ յորջորջումն V.
Այլաբանութիւն .

Այլաչափ a. qui a une autre
mesure, de mesure différente.

Այլապէս adv. autrement,
d'une autre manière, différent.

Այլասացիկ a. allégorique ;
— յորջորջումն, allégorie.

Այլասեռ, Այլասեր, ից a.
qui est d'une autre espèce,
d'un autre sexe, hétérogène.

Այլատարազ a. de forme
différente.

Այլատեսակ a. d'une autre
espèce.

Այլացեղ a. d'une autre race
ou tribu, étranger.

Այլափառ, աց a. hétéro-
doxe.

Այլափոխ a. transformé,
changé ; allégorique ; adv. dif-
féremment.

Այլափոխեմ, եցի va. trans-
former, changer, modifier,
diversifier, dénaturer, altérer ;
déguiser, travestir ; — զինքն
իձեռ ծառայի, se travestir en
un serviteur ; այլափոխեալ
դէմք, visage défiguré, altéré.

Այլափոխութիւն s. transfor-
mation, changement, altéra-
tion.

Այլգունակ V. Այլագունակ.

Այլ եւ conj. mais encore.

Այլ եւ այլ a. différent, di-
vers ; յ— տեղիս, en différents
lieux, endroits ; adv. diffé-
remment.

Այլ եւ conj. encore, outre
cela ; — երեք աւուրք, եւ...
encore trois jours, et... ; une
autre fois, plus, davantage ;
չկամիմ —, je ne veux plus.

Այլուստ, Այլուստեք adv.
d'ailleurs, d'autre part, d'un
autre côté.

Այլուր adv. ailleurs, autre
part, dans un autre endroit.

Այլ ուրեք V. Այլուր .

Այլ սակայն conj. mais ce-
pendant.

Այլօրինակ a. différent ;
adv. différemment.

Այծ, ից s. chèvre.

Այծամարդ s. satyre.

Այծարած, ից s. chevrier.

Այծաբաղ V. Այծբաղ.

Այծեամն, եման, եմանց s.
chevreuil.

Այծեայ, էի, ից a. de chèvre ;
s. poil de chèvre ; camelot.

Այծեղջիւր, ջեր s. Capri-
corne.

Այծեմնիկ s. chevrette.

Այծենի, նւոյ, ենեաց a. de
chèvre ; de poil de chèvre.

Այծերամակ, աց s. troupeau
de chèvres.

Այծի, ճւոյ, ճիք, ճեաց s.
chèvre.

Այծբաղ s. bouquetin.

Այն, այնր, այնորիկ, այնու,
այնուիկ pron. dém. ce, cet,
cette, celui, celle, celui-là,
celle-là, le, la ; ընդ այս ընդ —,
par-ci, par-là, à droite, à
gauche.

Այնգունակ a. tel, sembla-
ble, pareil ; adv. tellement,

reillement, de telle manière.

Այն զի conj. parce que, car, d'autant plus.

Այն է, Այն ինքն է, Այն իսկ է conj. c'est-à-dire.

Այն ինչ adv. pendant, tandis que; récemment, à peine; — ծնեալ, nouveau-né.

Այնու զի conj. par cela, par cela même que.

Այնուհետեւ conj. depuis, depuis lors, depuis ce temps-là.

Այնչափ a. adv. tant, autant, si, aussi, tellement, à un tel point ou degré, à tel point; — զի, tellement que, au point que; — ... որչափ, tant ... autant.

Այնպէս adv. ainsi, tellement, de cette façon, comme cela, tant, si; — պատուական էր, il était si, tellement précieux; — է, c'est ainsi; — զի, tellement que, de façon que, si bien que, de sorte que, en sorte que; սակայն եւ —, avec cela même, malgré tout cela.

Այնպիսի, սույ, պիսեաց a. tel, pareil.

Այնքան, ոյ V. Այնչափ.

Այո adv. oui; —, կամիմ, oui, je veux.

Այսանալից a. plein de dérision, dérisoire, risible.

Այսանեմ, եցի va. bafouer, railler, se moquer de, narguer.

Այսանուծիւն s. dérision, moquerie, raillerie.

Այսանուծն V. Այսանուծիւն.

Այսան s. raillerie, nargue,

dérision, risée, moquerie; — կատականաց, raillerie, moquerie, ignominie; — առնել, — եւ կատակ առնել, — կատականաց առնել, tourner en risée, en ridicule, en dérision, couvrir de ridicule, d'opprobre, d'ignominie, de honte et de risée, exposer à la risée de chacun.

Այսնկատակ գուսան s. mime, bouffon.

Այսնկատակ լինել V. Այսպանեմ.

Այս, այսը, այսորիկ, այսու, այսուիկ a. dém. ce, cet, cette, ceci, celui, celle, celui-ci, celle-ci; այրս —, cet homme; կինս —, cette femme; քարիքս այսքիկ, ces pierres; — է, c'est, c'est-à-dire; ընդ —, par ici; զայսմանէ, là-dessus; առ —, à cela, pour cela: à cette occasion; յայսմանէ, par cela, à cause de cela; ըստ այսմ, ainsi, de cette manière; վասն այսորիկ, pour cela, c'est pour cela, à cet effet.

Այս, այսու, ոց s. l'esprit, le démon; — պիղծ, l'esprit immonde; — չար չարուծեան, l'esprit malin, le mauvais esprit; — մոլորուծեան, l'esprit de séduction; souffle, vent.

Այսաբեկ V. Այսահար.

Այսակիր a. démoniaque, possédé; — լինել, être possédé du diable.

Այսահալած a. qui chasse les démons.

Այսահար, աց a. possédé

possédé du démon, démoniaque, énergumène.

Այսահարիմ, եցայ ՎՈ. être possédé du démon.

Այսամուտ Վ. Այսահար.

Այս անուն a. tel, un tel, un nommé.

Այսզուհակ Վ. Այսպէս.

Այս ինքն, Այս ինքն է conj. savoir, c'est-à-dire.

Այսուհետեւ adv. désormais, dorénavant, à l'avenir; conj. donc.

Այսչափ, ի, ից, աց a. adv. tant, autant; — մարդիկ, tant d'hommes: յայսչափ ժամանակէ հետէ, depuis tant de temps, depuis si longtemps; եւ ոչ — միայն, ce n'est pas tout.

Այսպէս adv. ainsi, comme cela. de même, de cette façon, manière, sorte; որպէս ... —, comme ... ainsi, de même que.

Այսպիսի, պիսուոյ, պիսեաց a. tel; adv. Վ. Այսպէս.

Այսր adv. ici, en ce lieu-ci, dans cet endroit, çà; — անդր, çà et là, de côté et d'autre. par-ci, par-là; — եւ անդր հարկանիլ՝ հարկանել զմիտս, vaciller, chanceler. hésiter, être irrésolu; de çà, en deçà; իքէն եւ —, en deçà de toi; a. ce, cet, cette.

Այսրէն adv. de nouveau; — դառնալ, retourner: ici, en ce lieu; կալ —, rester ici.

Այսքան, ոյ, ի, ից Այսքանի, նուոյ, նեաց a. tant; այսքանոյ վաճառել, vendre à tant.

Այսօր, զայս օր, ցայսօր adv.

aujourd'hui; մինչեւ ցայսօր, jusqu'—, jusqu'à ce jour.

Այսօրածին a. qui est né aujourd'hui, nouveau-né.

Այսօրեայ a. d'aujourd'hui, du jour.

Այտ Վ. Այտք.

Այտի adv. de là, de là-bas, de ce côté-là, par là; pron. ce, cet, cette. ces.

Այտնում, տեայ, տուցեալ ՎՈ. s'enfler, se gonfler.

Այտոյց, ուցի s. enflure, tumeur. pustule.

Այտումն s. enflure, tuméfaction, gonflement; bouton, pustule.

Այտուցանեմ, ուցի ՎՈ. enfler, gonfler, bouffir. tuméfier.

Այտք, տից s. joue; համբուրել զայտս, baiser à la —, sur la —.

Այր, առն, յառնէ, արամբ, արք, արանց s. homme; mari, époux; — իւրաքանչիւր, chacun, chaque personne; — զարամբ ելանել, entrer en concurrence les uns avec les autres, rivaliser, faire à l'envi, à qui mieux mieux, se faire concurrence; այր այր, այր ըստ առնէ, tout homme, chaque homme; — յընկեր, l'un à l'autre; — զընկեր, l'un l'autre, les uns les autres; ընդ — եւ ընդ կին, tant l'homme que la femme; առ —, յայր, par personne, par tête, à chacun; — իսաղազուճեան, homme de paix; առն՝ արանց լինել, se marier, épouser զո.; առն

տալ, marier; քաջ արանց, César, empereur; վատ արանց, lâche, homme lâche.

Այր, ի, իւ, ից s. antre, grotte, caverne.

Այրաբար adv. en homme, comme un homme, virilement, valeureusement.

Այրամող, ի, աց a. qui a laissé son mari, séparé de son mari, divorcé.

Այրական a. d'homme, viril, mâle.

Այրակերպ a. en forme d'homme.

Այրակերպիմ, եցայ vn. prendre la forme d'un homme.

Այրանամ, ացայ vn. devenir homme, entrer dans l'âge viril, prendre de la force.

Այրասէր a. qui aime son mari.

Այրասիրութիւն s. amour d'une femme pour son mari.

Այրասիրտ a. doué d'un cœur viril, brave.

Այրասպան a. qui a tué son mari. V. Մարդասպան.

Այրատ, etc. V. Յայրատ, etc. Այրացաւեր առնել, brûler et dévaster.

Այրեաց տալ, brûler; յարեաց եւ յաւեր դարձուցանել, brûler et dévaster.

Այրելի a. combustible; celui qui brûle.

Այրեմ, եցի va. brûler.

Այրենոց s. hospice pour les veuves, pour les veufs.

Այրեցած, ի, ոյ s. brûlure; la zone torride.

Այրեցող, աց a. brûlant, caustique.

Այրեցուած, ոյ s. brûlure.

Այրելձի, առն եւ ձիոյ s. cavalerie.

Այրընտիր a. choisi parmi les hommes, brave, vaillant; ը լինել, choisir les braves.

Այրի, բւոյ, բեաց s. a. veuve, veuf.

Այրից a. celui qui brûle.

Այրութիւն s. veuvage, virilité; l'âge viril, virilité.

Այրութի, ձիոյ s. cavalerie.

Այրումն s. brûlement.

Այց s. visite; — առնել, յայց ելանել, visiter, faire une visite; inspecter; — եւ խնդիր առնել, յայց եւ իխնդիր ելանել, faire des recherches, examiner, inspecter.

Այցելու, ուի, աց s. visiteur; inspecteur; — լինել, visiter; inspecter.

Այցելութիւն s. visite; inspection, surveillance, examen.

Այցեմ, եցի va. visiter; inspecter.

Անագ, ի, ոյ s. étain.

Անագան a. tardif; adv. tard; s. le soir.

Անագան ուրեմն adv. tard, trop tard.

Անագանաւար a. semé tard; qu'on sème tard.

Անագանեմ V. Անագանիմ.

Անագանի adv. tard.

Անագանիմ, եցայ vn. tar- der, retarder, venir tard.

Անագանութիւն s. tardiveté, retard.

Անազեայ a. d'étain.
 Անազեմ, եցի va. étamer.
 Անազիչ, Անազող, աց s. étameur.
 Անագորոյն, Անագորուն a. cruel, impitoyable, inhumain, féroce.
 Անագորոյնութիւն s. cruauté, inhumanité, férocité.
 Անագումն s. étamage.
 Անազատ, աց a. qui n'est pas noble; ignoble, bas, vil.
 Անազատութիւն s. manque de noblesse.
 Անազգի, զգույ, ազգեաց a. qui est de basse naissance, de basse origine, vil.
 Անազդ a. sans être averti, sahit.
 Անազդական a. inefficace.
 Անազդակիմ, եցայ va. être indiscipliné, polissonner.
 Անազդելի a. qui n'est pas sensible, insensible.
 Անաթեմայ V. Նովք, Անէծք.
 Անալի a. qui n'est pas salé, insipide.
 Անալութ, ի s. girafe.
 Անախորժ, Անախորժելի a. désagréable, déplaisant.
 Անախտ a. qui n'est pas sujet aux passions, aux maladies; innocent, pur.
 Անախտութիւն s. apathie; pureté, innocence.
 Անակնառու a. V. Անաչառ.
 Անակնառութիւն V. Անաչառութիւն.
 Անակնկալ a. inattendu, inespéré, inopiné.
 Անակնունելի V. Անակնկալ.

Անահ a. sans peur.
 Անահ, Անահի a. sans sel, insipide.
 Անահտ a. sans souillure, pur.
 Անահոտ a. sans obscurité, clair.
 Անահելութիւն s. défaut de croissance, décroissement.
 Անամուսին a. non marié, célibataire.
 Անամուսնութիւն s. célibat.
 Անամպ a. sans nuages, dégagé de nuages, serein.
 Անամօթ, ից a. qui n'a point de honte, déhonté, éhonté, dévergondé, impudent.
 Անամօթաբար adv. sans honte, impudemment.
 Անամօթանամ, ացայ, Անամօթիմ, եցայ vn. perdre toute pudeur, se conduire avec impudence.
 Անամօթութիւն s. impudence, impudeur, dévergondage.
 Անայլայլակ, Անայլայելի a. inaltérable, invariable, immuable.
 Անայր a. sans mari, non mariée.
 Անայցելու a. qui n'est pas visité; abandonné.
 Անանկողին a. qui n'a point de lit.
 Անանձն, Անանձնաւոր a. sans corps, inanimé, sans vie.
 Անանձնզով a. qui ne fait point son éloge, modeste.
 Անանձուկ a. qui ne peut pas être désiré; désagréable;

qui n'est pas étroit; large, spacieux.

Անանձրեւ a. sans pluie.

Անանուխ, նխոյ s. menthe.

Անանուն a. qui n'a pas de nom, anonyme; sans nom, inconnu, obscur.

Անանջատ, Անանջատելի a. inséparable.

Անանց, Անանցական, Անանցանելի a. qui ne passe pas, sans fin, éternel; sans passage, impraticable, impénétrable.

Անանցաւոր a. qui ne passe pas, éternel.

Անաշխատ a. infatigable, sans fatigue, sans peine, aisé; adv. sans fatigue, sans peine.

Անաշխարհիկ a. étranger; expatrié, dépaycé.

Անաշառ a. qui ne fait pas acception de personne, impartial.

Անաշառութիւն s. impartialité.

Անապակ, աւ a. pur, sans mélange; vin pur.

Անապական a. incorruptible, impérissable.

Անապականութիւն s. incorruptibilité.

Անապաշաւ, Անապաշխար a. qui ne se repent pas, impénitent; adv. sans faire pénitence, sans repentir.

Անապաշխարութիւն s. impénitence.

Անապատ, աց, ից s. désert; a. désert, inhabité.

Անապատական, աց a. so-

litaire, ermite, anachorète.

Անապատակեաց a. qui vit dans le désert, ermite, anachorète.

Անապատասէր a. qui aime le désert, la solitude.

Անապատաւոր, աց a. ermite, anachorète.

Անապատութիւն s. solitude, isolement, abandon.

Անապաւէն a. sans protection, délaissé.

Անառակ, աց a. prodigue, libertin, débauché, déréglé.

Անառակաբար adv. d'une manière déréglée, en débauché

Անառակիմ, եցայ յո. mener une vie déréglée, vivre en débauché.

Անառակութիւն s. vie déréglée, débauche, libertinage, prodigalité.

Անառաջնորդ a. sans guide, sans chef.

Անառիկ a. imprenable, insaisissable, inexpugnable.

Անասելի a. indicible, qu'on ne peut pas dire.

Անասնաբար adv. brutalement, bêtement.

Անասնաբարոյ, ից a. brutal, bête, grossier.

Անասնաբոյճ a. qui nourrit, ève du bétail.

Անասնագէտ a. qui a le vice de la bestialité, bestial, brutal.

Անասնագիտութիւն s. crime que l'on commet avec une bête, bestialité, brutalité.

Անասնական a. brutal, bestial.

Անասնանամ, ացայ ՎՈ. s'a-brutir, se changer en bête.

Անասնացուցանեմ, ցուցի
va. abrutir.

Անասնանոյց V. Անասնա-
բոյծ.

Անասնիկ s. animalcule. pe-
tite bête, petit animal.

Անասնութիւն s. nature de
la brute, brutalité.

Անասուն, սնոյ, սնոց s. ani-
mal, bête; a. bête, bêta, irrai-
sonnable, insensé.

Անաստառ a. sans doublure.

Անաստուած, ից a. athée.

Անաստուածութիւն s. athé-
isme.

Անաստուածապաշտութիւն s.
idolâtrie.

Անարատ, ից a. immaculé,
sans tache, pur.

Անարատաբար adv. sans
tache, purement.

Անարատութիւն s. pureté.

Անարար, աց a. qui n'est
pas fait, qui n'a pas été fait.

Անարարիչ a. qui n'a pas
eu de créateur.

Անարգ, աց a. vil, abject,
méprisé, ignoble, déshonoré,
méprisable.

Անարգաբար adv. ignomi-
nieusement, sans honneur.

Անարգամեծար a. qui ho-
nore les indignes, les humbles.

Անարգանամ, ացայ ՎՈ. s'a-
vilir, être déshonoré, s'humi-
lier.

Անարգանք, անաց s. dés-
honneur, ignominie, affront,
mépris.

Անարգասաւոր, աց a. In-
fertile, infécond, infructueux,
stérile.

Անարգասաւորութիւն s. in-
fertilité, infécondité, stérilité.

Անարգել a. adv. sans ob-
stacle.

Անարգելութիւն s. état d'une
chose sans obstacle, liberté.

Անարգեմ, եցի, եալ va. dés-
honorer, mépriser, avilir.

Անարգիչ, Անարգու a. qui
déshonore, déshonorant, avi-
lissant, méprisant, dédai-
gneux.

Անարգութիւն s. déshon-
neur, avilissement, ignomi-
nie, abjection, humiliation;
յ— իջանել, s'avilir.

Անարդ, ոյ a. sans orne-
ment; difforme.

Անարդար, ոց a. injuste,
inique.

Անարդարութիւն, s. injus-
tice, iniquité.

Անարդիւն a. infructueux,
inutile; sans mérite.

Անարդութիւն s. manque
d'ornement; difformité.

Անարեւ a. sans soleil.

Անարժան, ի, ից, աց a. in-
digne; — համարել, dédaigner,
ne pas juger digne, regarder
comme indigne, — լինել, se
rendre indigne, démériter; V.

Անպատշաճ, Անարդար.

Անարժանաբար, Անարժա-
նապէս adv. indignement,
d'une manière indigne.

Անարժանաւոր a. indigne.

Անարժանութիւն s. indi-

gnité; —ք, indignement; V. Անպատշաճութիւն.

Անարի, բոյ, բեաց a. qui manque de courage; pusillanîme, lâche; gigantesque, énorme.

Անարիութիւն V. Անարութիւն.

Անարիւն, բեան, բեանց a. qui n'a pas de sang; non sanglant.

Անարծաթ, աց, ից a. qui n'a point ou ne reçoit point d'argent; qui n'est pas à prix d'argent, gratuit.

Անարծաթասէր a. qui n'aime pas l'argent.

Անարմատ a. qui n'a pas de racine, sans racine.

Անարուեստ, ից a. qui n'a pas d'art, qui est sans art, inhabile; sans art, simple, naturel; rustique, grossier.

Անարութիւն s. manque de courage, pusillanîmité, lâcheté.

Անարօր, Անարօրադիր a. non labouré ou défriché, inculte.

Անաւագ, աց a. faible, débile; humble, bas.

Անաւագակեր a. qui vexé les faibles.

Անաւագութիւն s. faiblesse; abaissement, humilité.

Անաւեր a. qui n'est pas ruiné.

Անբաժ a. inséparable; privé.

Անբաժան V. Անբաժին.

Անբաժանական V. Անբաժանելի.

Անբաժանելի a. indivisible, inséparable.

Անբաժին a. inséparable; privé de sa part, qui n'a point de part à.

Անբախտ a. infortuné, malheureux.

Անբախտութիւն s. infortune, malheur.

Անբամբաս a. irréprochable, irrépréhensible.

Անբան, ից a. privé de raison, brute; privé de la parole; s. bête brute, hête, animal.

Անբանս, Անբանաբար adv. comme une brute, comme un animal, bêtement.

Անբանական a. brutal, irraisonnable.

Անբանատամ, ացայ va. s'a-brutir, devenir comme une bête brute.

Անբանատր, աց a. irraisonnable, irrationnel, brute.

Անբանութիւն s. manque de raison, privation de la parole; abrutissement, brutalité.

Անբաշխելի a. impartible.

Անբառաչ a. sans mugissement, sans bêlement.

Անբասիր a. irréprochable, irrépréhensible; — առնել, excuser, justifier; — լինել, être excusé, se justifier.

Անբարբառ a. qui ne parle pas, muet; — կալ, ne pas parler, rester muet.

Անբարբառութիւն V. Անխօսութիւն.

Անբարեկամ a. qui n'a pas d'ami, sans ami.

Անբարեսէր **a.** qui n'aime pas le bien, ennemi du bien.

Անբարի, բռոյ, բեաց **a.** qui n'est pas bon ou bien, mauvais, méchant.

Անբաց **a.** qui n'est pas ouvert, qui ne s'ouvre pas.

Անբաւ, ից **a.** infini, immense, excessif; impossible; —, յանբաւս, **adv.** à l'infini.

Անբաւազօր **a.** dont la puissance est infinie.

Անբաւաճաւալ **a.** très-étendu, immense.

Անբաւական **a.** insuffisant, incapable; immense, infini.

Անբաւականութիւն **s.** insuffisance, incapacité.

Անբաւելի **V.** Անբաւական.

Անբաւութիւն **s.** infinité, immensité.

Անբեղնաւոր, Անբեղուն, Անբեր **a.** improductif, infructueux, infertile, stérile.

Անբերելի, լեաց **a.** insupportable.

Անբերութիւն **s.** infécondité, infertilité, stérilité.

Անբժշկելի **a.** inguérissable, incurable.

Անբժշկութիւն **s.** incurabilité.

Անբիծ, etc. **V.** Ամբիծ, etc.

Անբնակ **a.** inhabité, désert; qui n'a pas d'habitation, de foyer.

Անբնական **a.** qui n'est pas naturel, artificiel.

Անբնակելի **a.** inhabitable.

Անբնիկ **a.** abusif.

Անբոյժ **V.** Անբժշկական.

Անբոյս **a.** sans végétation; qui ne pousse, qui ne végète pas.

Անբովանդակ, Անբովանդակելի **a.** infini, immense; incompréhensible, inconcevable.

Անբովանդակութիւն **s.** infinité, immensité.

Անբոց **a.** sans flamme.

Անբովելի **V.** Անբժշկելի.

Անբուն **a.** qui n'est pas de même nature, bâtard.

Անբուսական **a.** qui n'est pas végétal.

Անբունադատ **a.** sans contrainte, volontaire.

Անգամ **adv.** fois; այս —, cette —, pour cette —; այլ —, une autre —; առաջին —, la première —; բազում —, plusieurs —, nombre de —, plus d'une —, maintes —; քանի՞ցս —, combien de —? քանիցս —, toutes les —, autant de —; — ձի, առ — ձի, une —, une seule —.

Անգամ **conj.** même, aussi; ինքն —, lui même.

Անգայտ **a.** clair, peu serré, peu dense; raréfié, dilaté; fluét, grêle.

Անգայտանամ, ացայ **vn.** se raréfier, se dilater.

Անգայտացուցանեմ, ուցի **va.** raréfier, dilater.

Անգայտութիւն **s.** raréfaction, dilatation.

Անգար, ի. **s.** migraine.

Անգարշ **a.** qui n'exècre pas, qui ne se dégoûte pas; — լինել, ne pas se dégoûter.

Անգեղ s. anse.

Անգեղ, Անգեղեայ, Անգեղեցիկ a. qui n'est pas beau, laid.

Անգէտ a. ignorant; ignoré, inconnu; յանգէտս, adv. par ignorance, à l'insu, sans savoir.

Անգեաբար adv. sans pitié, cruellement, impitoyablement

Անգեութիւն s. cruauté; անգեութեամբ, cruellement.

Անգիծ a. qu'on ne peut pas rayer; sans rayure, sans raie.

Անգին a. sans prix.

Անգիտաբար adv. ignoramment, sans savoir.

Անգիտանամ, ացայ, ացիր vn. ignorer, ne pas savoir.

Անգիտելի a. ignoré, inconnu.

Անգիտութիւն s. ignorance; անգիտութեամբ, par ignorance, sans savoir:

Անգիր a. non écrit, sans écrit.

Անգիւտ a. introuvable, rare, précieux; յանգիւտս, adv. par défaut, n'ayant pas.

Անգլուխ a. sans tête; sans chef.

Անգծելի a. qu'on ne peut pas rayer.

Անգղ, գեղ, գեղց, եղաց s. vautour.

Անգնալի, Անգնաց a. où on ne peut pas aller, marcher; impraticable, impénétrable.

Անգոյ a. mécontent.

Անգոյ, ից a. qui n'existe pas ou ne saurait exister; —ք, s. pl. rien, néant; յանգոյից

ստեղծագործել, créer de rien.

Անգոյն a. incolore, sans couleur.

Անգոյութիւն s. néant.

Անգոսնասէր a. qui aime à mépriser.

Անոսնեմ, եցի va. mépriser, ne faire aucun cas de.

Անգովելի a. qui n'est pas louable, blâmable.

Անգործ a. inoccupé, désœuvré, inactif; oisif, inerte; non travaillé, brut, inculte.

Անգործադրելի a. impraticable, inapplicable, inexécutable.

Անգործադրութիւն s. inexécution.

Անգործածելի a. dont on ne peut pas se servir.

Անգործածութիւն s. non-usage.

Անգործութիւն s. inaction, désœuvrement, inactivité, oisiveté, inertie.

Անգութ a. impitoyable, cruel, inhumain.

Անգուշեմ V. Անկուշեմ.

Անգրագէտ a. illettré, ignorant.

Անգրիսեմ V. Չանգրիսեմ.

Անգօտի a. sans ceinture.

Անդ, ոյ, ոց s. champ, campagne.

Անդ adv. là, là-bas, y; իվեր —, là-haut; alors; autrefois; a. ce, celui ou celle qui est là, qui est là-bas.

Անդադար a. qui n'a point de cesse, continuuel, assidu; adv. sans cesse, sans relâche.

Անդահեմ, եցի vn. penser, méditer, réfléchir; examiner.

Անդամ, ոյ, ոց s. membre; առնի —, membre viril, la verge; անդամ անդամ, membre par membre, en morceaux; — յօշել, démembrer, découper.

Անդամամիւ, թուի s. les membres découpés, tous les membres.

Անդամալոյծ, լուծի, ծաց, ծից, a. s. paralytique, paralysé.

Անդամալուծիմ, ծեցայ vn. être paralysé, se paralyser, être atteint de paralysie.

Անդամալուծուծիւն s. paralysie.

Անդամակոտոր առնեմ va. casser les membres.

Անդամահատ a. qui a un membre coupé.

Անդամայալթ V. Յալթանդամ.

Անդամանդ s. diamant.

Անդամնաւորիմ, բեցայ vn. avoir les membres formés, se former.

Անդանդաղ a. qui n'est pas lent, prompt, diligent, empressé; adv. sans lenteur, promptement, avec diligence.

Անդանդաղութիւն s. diligence, promptitude, empressement.

Անդանօր adv. là, là-bas.

Անդաշն a. sans contrat.

Անդառնալի V. Անդարձ.

Անդաստակ, աց s. portique.

Անդաստան, աց s. champ, campagne.

Անդաստիարակ a. qui n'a pas reçu d'éducation, sans éducation; qui n'a pas de précepteur.

Անդատ a. qui n'a pas été jugé; — լինել, ne pas être jugé; — կալ՝ մնալ, rester sans être jugé.

Անդատապարտ a. qui n'a pas été condamné; non condamnable.

Անդատաստան a. sans jugement.

Անդատաւոր a. sans juge.

Անդարձ, ից a. irrévocable; inconvertible; — կամօք, absolement; V. Անդարձաբար.

Անդարձաբար adv. irrévocablement, à jamais, pour toujours.

Անդարման, Անդարմանելի a. irrémédiable, irréparable, incurable.

Անդեայ, էոց, էից, Անդեայք, եայց s. troupeau de gros bétail.

Անդեղայ, ից, Անդեղեայ, եղաց s. antidote, contre-poison.

Անդեւ a. sans démon.

Անդէն adv. là, là-même, dans ce lieu même, sur la place; de suite; — եւ անդ, — վաղվաղակի, — իսկ, adv. sur-le-champ, tout de suite, à l'instant même, aussitôt apres.

Անդէորդ, աց s. bouvier, pâtre.

Անդէորդական a. bucolique.

Անդէորդութիւն s. métier de pâtre.

Անդէպ a. inopportun, inconvenient, déplacé; adv. mal à propos, d'une manière inconvenante.

Անդէպ V. Յանդէպս.

Անդնդալից a. plein d'abîmes.

Անդնդախոր a. profond comme un abîme, très-profond.

Անդնդական, Անդնդային a. d'abîme; infernal; très-profond.

Անդնդահերձ a. qui fend les abîmes, les eaux.

Անդնդապտոյտ a. qui se tourne dans l'abîme, précipité dans l'abîme.

Անդնդասոյզ a. abîmé, submergé, précipité dans un abîme, engouffré; — լինել, s'engouffrer, se précipiter dans un abîme, aller au fond; — առնել, engouffrer, précipiter dans un gouffre, couler à fond.

Անդոհական a. inquiétant, fâcheux, effrayant, affreux, sinistre.

Անդոյր, a. large.

Անդորր a. large, vaste; s. lieu vaste; élargissement; allègement, tranquillité, soulagement, aise, repos, paix; յանդորրու, adv. paisiblement, à son aise, tranquillement; յ— հանել, — առնել, alléger, soulager, reposer, tranquilliser, calmer.

Անդորրագիր, գրոյ s. quittance.

Անդորրամիտ a. d'un esprit tranquille, paisible, se-rein.

Անդորրանամ, ացայ vn. être large, s'élargir; se tranquilliser, se calmer, se soulager, se reposer.

Անդորրացուցանեմ, ուցի, Անդորրեմ, եցի, Անդորրեցուցանեմ, ուցի va. élargir; tranquilliser, calmer, apaiser, soulager, alléger, faire reposer.

Անդորրիմ, եցայ V. Անդորրանամ.

Անդորրիչ a. qui tranquillise, repose, allège, tranquillisant.

Անդորրութիւն s. grande étendue; tranquillité, sérénité, calme, repos, aise, bien-être, soulagement, allègement.

Անդու a. qui ne cesse point, qui n'a point de relâche, continuuel, assidu; adv. sans cesse, sans relâche.

Անդունդք, դնդոց s. abîme, gouffre; fig. Tartare, enfer.

Անդուռն a. sans porte; fig. — բերան՝ լեզու, indiscret, bavard. langue effrénée.

Անդուտ adv. de là, de là-bas, de ce côté-là; depuis, depuis lors, dès ce moment; — յայնց ժամանակաց, dès lors; — լվերուտ, d'en haut, de là-haut, du haut; dès le commencement, dès l'origine.

Անդ ուրեմն adv. là-bas; alors.

Անդպրութիւն V. Անուտութիւն.

Անդստին adv. dès, dès que, depuis, dès le principe, dès l'origine, dès l'abord; de nouveau; même; aussitôt, aussitôt après, à l'instant même; — իկաւոյ, de la même argile; — իմանկութենէ, dès l'enfance.

Անդր adv. là, là-bas; de côté, allons, si, si donc! Թող — իբաց զքրիստոսէնութիւնն, allons, laisse de côté le christianisme.

Անդր, Անդր քան, Եւ անդր adv. au delà, au delà de, de l'autre côté, outre, loin; depuis, dès.

Անդրադարձ s. échange, récompense; réplique, repartie; a. réciproque, mutuel; retourné en sens inverse, inverse, renversé.

Անդրադարձութիւն s. retour; renversement, inversion; récompense; échange; réplique, réponse; — լուսոյ, réflexion de la lumière.

Անդրանիկ, անկի, անկան, կաց a. s. aîné, premier-né; primitif, principal, premier.

Անդրանկածախ a. qui extermine les premiers-nés.

Անդրանկածին, ծնի, նաց a. qui enfante, qui a enfanté une première fois, primipare.

Անդրանկածնունդ a. premier-né.

Անդրանկանամ, ացայ յո. être l'aîné.

Անդրանկացուցանեմ, ուցի va. rendre l'aîné, investir du droit d'aînesse.

Անդրանկութիւն s. primogéniture, aînesse.

Անդրալարտիք, տեաց s. culotte, chausses.

Անդրդուելի a. inébranlable, ferme, inflexible.

Անդրէն adv. de nouveau, une autre fois; là, là-bas, dans ce même lieu; — սկսանել, recommencer; — նորոգել, renouveler.

Անդրժելի a. inviolable.

Անդրի, ըսոյ, ըեաց s. statue.

Անդրիագործ, ի, աջ s. statuaire, sculpteur; a. fait comme une statue, sculpté.

Ադրիանդ, ի, աջ V. Անդրի. Անդրիանտագործ V. Անդրիագործ.

Անդրոյթք s. renvoi, régurgitation.

Անդրոշմ, աջ a. sans marque, sans signe; qui n'est pas confirmé, baptisé.

Անդրուար, Անդրուվար s. monture, cheval de harnais; attelage, équipage.

Անեզր, Անեզրական a. sans bornes, sans limites, immense.

Անել a. sans issue; — փողոց, impasse.

Անել, ից a. incréé; qui n'a point existé, non venu.

Անեղաբար adv. sans être créé, étant le créateur de soi-même.

Անեղածին a. qui est né du Père incréé.

Անեղբայր, բօր a. qui n'a pas de frère, sans frère.

Անեղծ, ից, Անեղծական a.

incorrompu, incorruptible, impérisable, indestructible.

Անեղծութիւն s. incorruption, incorruptibilité, indestructibilité.

Աներ, ոյ s. beau-père, père de l'épouse; beau-frère, frère de l'épouse; աներք, les parents, la famille de l'épouse.

Աներածիշտ a. étranger à la musique.

Աներածշտութիւն s. ignorance de la musique.

Աներանամ, աջայ յո. être, devenir beau-père, beau-frère.

Աներասան, Աներասանակ a. sans frein, débridé.

Աներբ V. Անժամանակ.

Աներեկ, Աներեկոյ a. qui n'a pas de soir, toujours lumineux.

Աներեակ, Աներեակի a. non apparent, invisible.

Աներեւոյթ, ութի, ից a. invisible, caché; s. gram. l'infinifitif; — լինել, disparaître.

Աներեւոյթ, Յաներեւոյթս adv. invisiblement; en cachette.

Աներեւութանամ, աջայ յո. disparaître.

Աներեւութացուցանեմ, ցուցի va. faire disparaître, dérober à la vue.

Աներեւութիւն, Աներեւութութիւն s. disparition.

Աներկաթ a. sans fer, sans chaînes.

Աներկբայ a. qui n'est pas douteux, indubitable, incontestable; adv. indubitable-

ment, sans doute, incontestablement; — լինել, ne pas douter, être certain, sûr.

Աներկբայելի V. Աներկբայ.

Աներկեւան a. sûr, certain, assuré; sans crainte, hardi; adv. sans doute, sûrement, avec sécurité; sans crainte, hardiment.

Աներկեւանութիւն s. sûreté, sécurité.

Աներկիւղ a. qui ne craint pas, sans peur, hardi, intrépide; qui n'inspire pas de crainte, où il n'y a pas à craindre; adv. sans crainte, intrépidement, hardiment, courageusement.

Աներկիւղած a. qui n'a point la crainte de Dieu, irréligieux.

Աներկիւղածութիւն s. irréligion.

Աներկիւղութիւն s. absence de crainte, intrépidité, hardiesse, courage.

Աներկմիտ a. qui ne doute pas, qui n'hésite pas, sûr, certain.

Աներորդի, դւոյ, դւոց s. fils du beau-père, beau-frère.

Անեփ a. qui n'est pas cuit, cru.

Անզանազան a. indifférent.

Անզանազանութիւն s. indifférence.

Անզարդ a. qui n'est pas orné, sans parure, simple.

Անզարդանամ, աջայ յո. se déparer, être privé, dépouillé de sa parure.

Անզարդացուցանեմ, ցուցի

va. déparer, priver ou dépouiller de sa parure.

Անզարդութիւն s. manque d'ornement, de parure.

Անզաւակ, ագ a. qui n'a pas d'enfants; qui n'enfante pas, stérile.

Անզաւակեմ, եցի va. priver du bonheur d'avoir des enfants.

Անզաւակիմ, եցայ յո. n'avoir pas d'enfants, se priver, être privé de ses enfants, perdre son enfant, ses enfants.

Անզաւակութիւն s. privation, impossibilité d'avoir des enfants, stérilité.

Անզբաղ a. qui n'est point occupé ou distrait, inoccupé; recueilli; adv. V. Անզբաղապէս.

Անզբաղապէս adv. sans occupation, sans distraction, sans être distrait par rien.

Անզբաղութիւն s. manque d'occupation, de distraction; recueillement.

Անզբօս a. qui n'est pas distrait, recueilli.

Անզբօսութիւն s. manque de distraction, recueillement.

Անզգամ, ի, ագ a. insensé, fou, sot; imprudent, étourdi, coquin, méchant, malveillant, insolent.

Անզգամաբար adv. comme un insensé, sottement, follement; imprudemment, méchamment.

Անզգամեցուցանեմ, ցուցի va. rendre insensé, méchant.

Անզգամիմ, մեցայ, մեալ յո. se conduire mal, agir méchamment, être méchant, malveillant, insensé.

Անզգամութիւն s. méchanceté, perversité; folie, sottise, imprudence.

Անզգայ, ից a. insensible, apathique; stupide, hébété; — լինել, être, devenir insensible.

Անզգայ, Յանզգայ, Յանզգայս adv. insensiblement, d'une manière insensible; avec apathie, stupidement.

Անզգայաբար V. Անզգայ adv.

Անզգայական V. Անզգայ a.

Անզգայանամ, ացայ յո. être, devenir insensible, apathique.

Անզգայացուցանեմ, ցուցի va. rendre insensible, apathique.

Անզգայիմ, եցայ V. Անզգայանամ.

Անզգայութիւն s. insensibilité, apathie.

Անզգայուն, յնոյ, ոց a. insensible.

Անզգաստ, ից a. imprudent, étourdi; non senti, non averti, non aperçu; յանզգաստս, յանզգաստից, adv. insensiblement, sans qu'on s'en aperçoive; sans avertir, par mégarde.

Անզգաստութիւն s. imprudence, étourderie, inadvertance.

Անզգոյշ, գուշի, ից a. qui n'est point sur ses gardes, qui

ne prend pas de précaution, malavisé, imprudent; — լինել, ne pas se tenir en garde, sur ses gardes.

Անզգոյշ, Անզգուշաբար adv. sans précaution, imprudemment, par mégarde.

Անզգուշութիւն s. manque de précaution, imprudence.

Անզգօն, ից a. indiscret, imprudent.

Անզեղշ, ից a. qui ne se repent pas, impénitent; irrévocable; adv. sans se repentir, sans regret.

Անզերծ a. dont on ne peut se sauver.

Անզէն a. qui n'a point d'armes; adv. sans armes.

Անզիրկ a. qui n'est point privé.

Անզղուծիւն s. impénitence, endurcissement.

Անզնին, Անզննելի a. qu'on ne peut observer, examiner; incompréhensible, imperceptible.

Անզոհ a. qui n'est pas propre aux sacrifices; impur, profane; adv. sans sacrifices.

Անզոյգ a. impair, impareil; — գործել, déparier, dépareiller.

Անզուգական a. inégal, incomparable, sans égal, sans pareil, unique.

Անզուգականութիւն s. inégalité, état d'une chose incomparable, excellence.

Անզուգութիւն s. disparité, inégalité; discorde, dissension.

Անզրաւ, Անզրաւական a. interminable, infini.

Անզօր, աց, Անզօրական a. sans force, faible; impuissant, inefficace.

Անզօրանամ, ացայ vn. être sans force; ne pouvoir pas, devenir impuissant.

Անզօրացուցանեմ, ուցի va. rendre sans force, impuissant.

Անզօրութիւն s. manque de force; impuissance; méd. adynamie.

Անզօշաբաղ a. désintéressé.

Անէծք, նիծից s. malédiction, imprécation.

Անէ՛ծք interj. malédiction! maudit soit!

Անէութիւն s. néant.

Անըմբեր, Անըմբերելի a. impatient; insupportable.

Անըմբոն V. Անպատշաճ.

Անըմբոնութիւն V. Անպատշաճութիւն.

Անըմբոնելի a. insaisissable, imprenable; inconcevable, incroyable.

Անընդդիմաբանելի a. incontestable.

Անընդդիմակ, Անընդդիմակայ, Անընդդիմակաց a. irrésistible.

Անընդել a. qui n'est pas apprivoisé, familier, familiarisé; qu'on ne peut apprivoiser, familiariser; inaccoutumé, extraordinaire, étrange; sauvage, brutal.

Անընդելական a. inaccoutumé, extraordinaire.

Անընդելութիւն s. manque

de familiarité; humeur, naturel sauvage.

Անընդհատ a. continu, non interrompu; continuuel, successif; adv. sans interruption, continuellement.

Անընդմիջաբար adv. immédiatement.

Անընդմիջական a. immédiat.

Անընդունակ a. qui n'admet pas; non susceptible de; qui n'a pas été admis ou reçu, inadmissible; incapable, inhabile, inapte.

Անընդունակութիւն s. l'action de ne pas recevoir, d'admettre; incapacité, inhabileté.

Անընդունելի a. inadmissible, désapprouvé.

Անընթաց a. qui ne marche, qui ne court pas.

Անընթեռնի a. illisible, indéchiffrable.

Անընկալ a. non reçu; admis; inadmissible; adv. sans recevoir.

Անընկեր a. sans compagnon; seul.

Անընկերական a. insociable.

Անընկերականութիւն s. insociabilité.

Անընկերասէր a. qui n'aime pas ses compagnons.

Անընկճելի a. indomptable, indompté.

Անընչասէր a. qui n'aime pas les richesses, désintéressé.

Անընչութիւն s. manque de biens, pauvreté.

Անընտանի a. qui n'est pas

familier; étranger; sauvage, brutal.

Անընտել V. Անընդել.

Անընտիր a. non choisi, non élu; rebut, commun, mauvais.

Անընտրաբար adv. sans faire choix; V. Անընտրողաբար.

Անընտրող a. qui ne fait pas de choix; indiscret.

Անընտրողաբար adv. indiscrettement.

Անընտրողութիւն s. manque de choix; indiscretion.

Անըստգիւտ a. irréprochable, irrépréhensible.

Անըստելիւր a. infallible.

Անմ V. Անուծ.

Անմազաւոր, աջ a. sans roi.

Անմաղ a. qui n'est pas enseveli, enterré.

Անմանոցիկ s. fascicule, brassée, botte.

Անմառամ a. immarcescible, qui ne se flétrit pas; adv. sans se flétrir; s. amaranthe, immortel.

Անմարգման, Անմարգմանելի a. intraduisible; sans interprète.

Անմարմափ a. qui ne cligne pas l'œil; adv. sans cligner l'œil, fixement; — աչօք պշնուլ, regarder fixement, d'un œil fixe, fixer ses regards, ses yeux sur qn., sur qch.

Անմարշամ V. Անմառամ a.

Անմաց a. qui n'est point mouillé, sec.

Անմափ a. qui a tout son poil, tout neuf; — իմաց յի-

շել, se rappeler, se souvenir très-bien.

Անթափանց, Անթափանցիկ a. impénétrable, opaque.

Անթաքուստ, Անթաքչելի a. qui ne se cache pas, qu'on ne peut pas cacher, évident.

Անթեղ, ի s. braise; — հարկանեմ, couvrir le feu sous la cendre.

Անթեղայ V. Անդեղայ.

Անթեմ, ի s. camomille.

Անթերի a. entier, complet, achevé, parfait; adv. entièrement, complètement.

Անթել, ից a. sans ailes.

Անթիհիւպատոս, աց s. proconsul.

Անթիպատոնթիւն s. proconsulat.

Անթիւ, Թուոյ, ոց a. sans nombre, innombrable; — իբրազմութենէ, d'une multitude innombrable.

Անթլիատ, ից a. incircconcis.

Անթլիատոնթիւն s. incircconcision.

Անթող, Անթողի a. impardonnable, irrémissible.

Անթոշակ a. sans pension, sans gage; sans le viatique.

Անթոյն a. sans poison.

Անթուրծ a. qui n'est pas cuit; — սափոր, urne non cuite.

Անժամ a. intempestif, inopportun; adv. à contre-temps, dans un moment inopportun, avant, mal à propos.

Անժաման a. qui n'est pas arrivé, tardif.

Անժամանակ, Անժամանա-

կական, Անժամանակաւոր a. qui n'a pas de temps, n'est pas soumis aux lois du temps, éternel.

Անժամոնթիւն s. contre-temps, inopportunité, mal à propos.

Անժառանգ a. qui est sans héritier.

Անժառանգեմ, եցի va. rendre sans héritier; déshériter.

Անժխտելի a. irréfutable, incontestable.

Անժոյժ, ժուծի, ից a. impatient; qui ne peut pas endurer.

Անժուժանամ V. Անժուծիմ.

Անժուծելի a. insupportable, intolérable.

Անժուծիմ, եցայ vn. s'impatienter, perdre la patience.

Անժուծկալ a. impatient; incontinent, intempérant.

Անժուծկալութիւն, Անժուծութիւն s. impatience; incontinence, intempérance.

Անժպիտ a. qui ne sourit point, triste, morose, sévère; adv. sans sourire, tristement.

Անիծ, ոյ s. lente.

Անիծաբեր a. qui porte la malédiction.

Անիծակուր առնեմ va. maudire, accabler de malédictions.

Անիծանելի a. qui maudit; digne de malédiction.

Անիծանեմ, ծի, Անիծեմ, եցի va. maudire, faire des imprécations contre.

Անիծապարտ a. sujet aux malédictions, maudit, qui mérite d'être maudit.

Անիծեալ a. maudit.

Անիծիչ a. celui, celle qui maudit, qui fait des imprécations.

Անիմայ, ից a. qui ne comprend pas, imbécile.

Անիմանալի a. inintelligible, incompréhensible, incomprenable, inconcevable.

Անիմաստ, ից a. qui manque de sagesse, de science; insensé, privé de raison, déraisonnable; inconsideré, imprudent; յանիմաստս adv. follement, sans raison; sans s'en apercevoir.

Անիմաստաբար adv. peu sagement, follement, imprudemment.

Անիմաստասէր a. qui n'aime pas la philosophie, la sagesse, les sciences.

Անիմաստութիւն s. manque de sagesse, folie, imprudence.

Անիմաստուն a. qui manque de sagesse, insensé, fou.

Անիմաց a. incompréhensible, incomprenable; qui ne comprend pas.

Անինչ, ընչի, ից a. sans biens, qui n'a pas de biens, gueux; s. rien, néant, nullité.

Անիշխան a. qui est sans prince, sans chef; qui est maître de lui-même, indépendant; qui n'est pas prince, chef; anarchique.

Անիշխանական a. anarchique.

Անիշխանութիւն s. anarchie.

Անիսոն, ի s. anis.

Անիրան a. sans corps, difforme.

Անիրաւ, աց a. injuste, inique; յանիրաւի adv. injustement, iniquement.

Անիրաւեմ, եցի va. Անիրաւիմ, եցայ vn. être injuste, commettre une injustice.

Անիրաւութիւն s. injustice, iniquité; —ք, injustement.

Անիւ, նուոյ, ոց s. roue.

Անլոյծ, լուծի, ից a. qu'on ne peut délier, détacher; insoluble, indissoluble.

Անլոյս, լուսի, ից a. qui n'a pas de lumière, qui n'est pas éclairé ou illuminé; obscur.

Անլու, ի, աց a. qui n'entend pas; indocile, désobéissant.

Անլուայ a. non lavé, sale.

Անլուծանելի V. Անլոյծ.

Անլուսին a. sans lune.

Անլուր a. qui n'entend pas; qui n'a pas entendu; qui ne veut pas entendre, indocile, désobéissant; inouï, étrange.

Անլուելի a. qui ne se tait pas, qui ne sait pas se taire.

Անլսող a. qui ne veut pas entendre, indocile, désobéissant.

Անխաբ a. qui ne se peut tromper, infailible; imprenable, inexpugnable, sûr; qui ne trompe pas, sincère, juste.

Անխախուտ a. solide, inébranlable, ferme.

Անխախտ, Անխախտելի V. Անխախուտ.

Անխաղաղասէր a. qui n'aime pas la paix, turbulent.

Անխաղաց a. qui ne marche pas, immobile, ferme.

Անխայեմ, եցի va. vn. épargner, ménager; ne pas épargner.

Անխայութիւն s. épargne, ménagement.

Անխառն a. sans mélange, pur; qui ne se mêle pas, distinct; intempérant, incontinent, déréglé; — բաժակ, vin pur, sanseau; — երանութիւն, bonheur sans mélange.

Անխառնութիւն s. pureté; intempérance, incontinence.

Անխարդախ a. exempt de fraude, d'artifice; non falsifié, non frelaté; sincère, ingénu, loyal; adv. sans fraude, sincèrement, loyalement.

Անխարխար a. non ruiné ou croulé, solide, ferme.

Անխարխսխ a. sans base.

Անխարշ a. non bouilli, cru.

Անխաւար a. qui n'est pas ténébreux, clair, lumineux.

Անխափան a. qui n'est pas empêché; qu'on ne peut empêcher, entraver; adv. sans empêchement, sans obstacle, sans entraves.

Անխզելի a. qu'on ne peut briser, détacher, séparer, indissoluble.

Անխէթ a. qui n'a pas d'obstacle; qui est sans défiance, hardi, sûr; adv. sans obstacle; sans défiance, hardiment.

Անխիղճ a. qui n'a pas de conscience; adv. sans conscience.

Անխղճմտութիւն s. manque de conscience.

Անխմոր, ից a. qui est sans levain, azyme.

Անխնամ a. dont on n'a point soin, délaissé, abandonné; adv. sans soin, à l'abandon.

Անխնամեմ, եցի va. ne pas avoir soin de.

Անխնամութիւն s. faute de soin, abandon.

Անխնայ a. qui n'épargne, ne ménage pas, cruel; qui n'épargne pas, libéral, prodigue; non épargné, abondant, copieux; sans soin.

Անխնայ, Յ— adv. sans épargner, sans ménagement, cruellement; sans épargne, sans économie, avec profusion.

Անխնայութիւն s. l'action de ne pas épargner, cruauté; prodigalité, profusion.

Անխնդիր a. sans question, qui n'a pas été l'objet d'une enquête.

Անխոհական a. imprudent, indiscret.

Անխոհականութիւն s. imprudence, indiscrétion.

Անխոհեմ a. imprudent.

Անխոհեմաբար adv. imprudemment.

Անխոհեմութիւն s. imprudence.

Անխոնշ a. infatigable; qui n'est point fatigué, frais; adv. sans se fatiguer, sans se lasser, infatigablement.

Անխոչ a. sans obstacle.

Անխտոտ, Անխտոտրնակ a. qui n'est pas détourné, qui n'est pas de travers, droit; adv. sans se détourner, sans détour, droitement.

Անխորամանկ a. sans fraude, ingénu, naïf.

Անխորհուրդ a. irréfléchi, inconsideré, étourdi.

Անխորհրդաբար adv. sans réflexion, inconsiderément.

Անխորհրդածուծին s. ir-réflexion.

Անխորհրդապահ, ի, ագ a. qui ne garde pas le secret, indiscret.

Անխորհրդապահութիւն s. indiscretion.

Անխորհրդութիւն s. inconsideration, étourderie.

Անխորշ a. qui est sans golfe; qui n'évite pas; adv. sans éviter, sans répugnance.

Անխորշելի a. inévitable.

Անխորտակելի a. qui ne se casse pas, qui ne peut rompre, qui n'est pas cassant.

Անխոց a. qui n'est pas blessé, qui ne peut être blessé, invulnérable; adv. sans se blesser, sans blessure.

Անխուլ a. secret; յանխուլս adv. secrètement.

Անխոցելի a. invulnérable.

Անխռով a. imperturbable, calme, paisible, tranquille; adv. sans trouble, imperturbablement, tranquillement.

Անխտիր a. indifférent; licencieux; — լինել, être indifférent, sans réserve, licencieux.

Անխտիր, Յանխտիրս, Անխտրաբար adv. indifféremment; sans réserve.

Անխտրուծին s. indifférence; licence.

Անխրաւ a. sans brèche.

Անխրամատելի a. où on ne peut faire une brèche, très-fort, très-solide.

Անխրատ, ից a. mal élevé, grossier; indiscipliné; indisciplinable; indocile; polisson; insensé, sot.

Անխրատութիւն s. manque d'éducation; indocilité.

Անխօս, ից a. privé de la parole, brute; qui ne parle pas, muet; adv. sans parler.

Անխօսութիւն s. privation de la parole, de la raison.

Անխօսուն V. Անխօս a.

Անծախ, Անծախական a. qu'on ne peut consumer, inconsomptible, incombustible.

Անծածկելի a. qu'on ne peut pas cacher, couvrir.

Անծածկոյթ a. découvert, dévoilé.

Անծաղիկ a. qui est sans fleurs, qui n'a point de fleurs, défleuri.

Անծամ a. qui n'a pas été ou ne peut être mâché.

Անծայր a. sans fin.

Անծանօթ, ից a. qui ne connaît pas; qui n'est point connu, inconnu, ignoré, étranger; — լինել, être inconnu, ne pas être connu; յանծանօթս adv. sans connaître; sans être connu, incognito; յանծանօթս

— ինել, se déguiser, se masquer.

Անծանօթանալ, ացայ յո. être inconnu, ne pas être connu.

Անծանօթութիւն s. défaut de connaissance, ignorance.

Անծառ a. sans arbres.

Անծառայ a. non asservi, libre; qui n'a pas de domestique.

Անծառայական a. qui n'est pas servile, non asservi, libre.

Անծեղ, ի, աց s. la pie.

Անծերական, Անծերանալի a. qui ne peut vieillir.

Անծին, ճնի a. qui n'est pas né; qui n'engendre pas, stérile.

Անծննդական, Անծնունդ a. stérile.

Անծննդութիւն s. stérilité.

Անծուփ a. qui ne flotte point, non agité par les flots, calme, paisible.

Անկ, ից a. convenable, convenant; — է, impers. il convient, il faut; — էր, il convenait, il fallait; քեզ — է, cela vous regarde, vous concerne; նմա — էր, c'est à lui qu'il fallait.

Անկազմ a. qui n'est pas préparé ou organisé; sans préparation ou apprêt; non relié.

Անկազմութիւն s. défaut de préparation, d'apprêt; désorganisation.

Անկախ a. indépendant.

Անկախութիւն s. indépendance.

Անկած, ի, ից a. tombé,

échu, déchu, ruiné; appauvri, indigent s. butin.

Անկածութիւն s. chute, décadence; appauvrissement, indigence.

Անկամ a. involontaire, forcé; յանկամս, adv. sans vouloir, involontairement, malgré soi.

Անկայ, ի, ից, Անկայական, Անկայան a. qui n'a point de stabilité, inconstant; fragile, périssable.

Անկայուն V. Անկայ.

Անկան, ի, աւ, իւ s. mortier.

Անկանգնելի a. qui ne peut se lever; qu'on ne peut lever, rétablir; irréparable, irrémédiable, sans ressource.

Անկանեմ, անկի va. tisser, tresser, tramer, ourdir.

Անկանիմ, անկայ, անկիր յո. tomber; s'abattre, être renversé; recourir, avoir recours à, s'adresser à, se réfugier dans; convenir; fléchir, décliner, se décourager, s'affaiblir, languir, dépérir; manquer, diminuer, cesser; déchoir, se priver, se dépouiller, perdre; échouer, succomber, pécher; périr, être tué; tomber, fondre, se précipiter sur, attaquer; avoir commerce, relation intime avec une femme; se laisser aller, s'adonner, se livrer, s'abandonner, s'occuper; tomber, se jeter, se prosterner; appartenir, revenir; tomber, couler, s'écouler, descendre; -- իմիտս՝ գմտօք՝ ի

սիրտ, se rappeler, se souvenir, venir à l'esprit; — ինանապարհ՝ իջու՝ յուղի, se mettre en route, en voyage; — իվերայ, fondre sur, attaquer, s'élan- cer, surprendre; — իմտաց, perdre la raison, la tête, deve- nir fou; — իկենաց, perdre la vie, le jour; — իյուսոյ, perdre l'espoir, se désespérer; — ի- վերայ երեսաց, tomber le vi- sage contre terre; se prosterner la face contre terre; — յոսս ուրուք, se jeter, tomber aux pieds de qn.; — զբանիւք, en- trer en conversation, tenir conversation, s'entretenir, cau- ser avec; — իձեռս ուրուք, tomber entre les mains, au pouvoir de qn.; — ընդ ու- մէք՝ ընդ յիմեանս՝ այր ընդ այր, se battre, en venir aux mains, se quereller, se dispu- ter; — յիշխանութենէ, perdre l'autorité, être déchu du pou- voir; անկեալ դնիլ, être cou- ché, étendu, gésir, languir dans.

Անկանոն a. irrégulier, anormal.

Անկանոնութիւն s. irrégu- larité, anomalie.

Անկանոնական a. apocry- phe.

Անկաշառ, Անկաշառառու a. incorrompu; qu'on ne peut corrompre, qui ne reçoit point de présents, incorruptible, in- tègre.

Անկապ a. sans lien, délié, libre.

Անկապուտ, Անկապտելի a. qu'on ne peut dépouiller, in- violable; adv. sans être dé- pouillé, sans perte.

Անկասկած, ից a. qui n'est pas suspect ou soupçonné; sûr, certain; qui ne soupçonne rien, sûr.

Անկասկածաբար, յԱնկա- կածի, յանկասկածս adv. sans exciter ou concevoir des soup- çons, sans rien soupçonner, sûrement.

Անկատակ a. qui ne plai- sante pas, sérieux; adv. sans plaisanter, sérieusement.

Անկատար, աց a. imparfait, incomplet; sans exécution, non exécuté; sans fin; s. gram. imparfait.

Անկատարած a. qui n'a point de fin, infini.

Անկար a. qui est sans cou- ture, non cousu; impossible; impuissant, incapable; — է, il est impossible.

Անկարանամ, ացայ vn. ne pouvoir pas, être impuissant, ne pas être capable.

Անկարգ a. qui est sans or- dre, dérangé, dérégé, désor- donné; débauché, sans mœurs; étrange, extraordinaire; յան- կարգ adv. sans ordre, en dés- ordre, dérèglement.

Անկարգութիւն s. désordre, dérangement, dérèglement.

Անկարելի V. Անհնարին.

Անկարելիութիւն V. Անհնա- րութիւն.

Անկարելիք, Անկարելից a.

qui n'a point de compassion, insensible; — լինել, être insensible à.

Անկարեկցութիւն s. défaut de compassion, insensibilité.

Անկարժ a. inopiné, imprévu; յանկարժս, adv. sans inquiétude, sans rien soupçonner, sûrement.

Անկարծելի V. Անկարժ.

Անկարկատ, Անկարկատելի a. qu'on ne peut raccommoder; irréparable.

Անկարող a. incapable, impuissant.

Անկարութիւն s. impuissance, incapacité.

Անկարօտ a. à qui rien ne manque, qui ne manque de rien, qui n'a besoin de rien.

Անկարօտութիւն s. l'action de ne manquer de rien, de n'avoir besoin de rien.

Անկեանք, Անկեաց կեանք s. vie malheureuse, insupportable; յեզ կեանքս անկեանք են, il nous est impossible de vivre, la vie nous est insupportable, nous est à charge.

Անկելանոց, աջ s. hôpital, hospice.

Անկեղակարժ a. indubitable, sûr, certain.

Անկեղել a. dénué d'écorce, sans écorce.

Անկեղծ, ից, Անկեղծաւոր, Անկեղծիկ a. qui n'est pas feint ou dissimulé, sincère, ingénu, naïf, candide.

Անկեղծութիւն s. sincérité, naïveté, ingénuité candeur,

bonne foi; — ք, sans feinte, sans dissimulation, sincèrement, ingénument, naïvement, de bonne foi.

Անկենդան a. qui est sans vie, inanimé; qui n'a rien d'animal; s. chim. azote.

Անկերակուր a. sans manger.

Անկերպ, Անկերպարան a. informe, difforme, défiguré.

Անկերպարանութիւն s. apparence informe, difformité.

Անկէզ a. qui ne peut être brûlé, incombustible.

Անկէտ a. sans terme, sans fin, éternel.

Անկիզելի V. Անկէզ.

Անկին a. qui n'a point de femme, sans femme, célibataire.

Անկիր a. qui n'est point sujet aux passions; qui ne sent rien, impassible.

Անկիրթ a. non instruit, indiscipliné, inculte; impoli, grossier; — ախորժակ, mauvais goût.

Անկիւն, կեան, կեանց s. angle; բութ —, — obtus; սուր —, — aigu; Կօյն; յանկեան ուրեք, dans un coin; — հատանել V. Ական հատանել.

Անկիւնակալ a. angulaire; — վէճի քար, pierre —.

Անկիւնաչափ s. goniomètre.

Անկիւնաւոր, աջ a. anguleux, angulaire.

Անկրիտանամ, աջայ յո. se laisser entraîner, s'abandonner entièrement, s'attacher à, s'acharner après, se livrer à,

aimer éperdument, se passionner de.

Անկնիք a. qui n'est point scellé ou cacheté, sans cachet; qui n'est pas baptisé.

Անկնունք a. non baptisé.

Անկշիռ, Անկշռելի a. qui ne peut être pesé, impondérable; démesuré; sans égal, incomparable.

Անկոխ a. qui n'a pas été foulé aux pieds, où l'on n'a pas marché, infréquenté, non battu, qui n'est pas frayed; impraticable, inabordable, inaccessible, impénétrable.

Անկողին, դնոց, նից, նաց s. lit; matelas; մուսնել յ—, se mettre au lit; յանկողնի իւրում, dans son lit; յառնել յանկողնէ, sortir du lit, se lever; — արկանել, faire un lit; յարդարել զ—, faire le lit; դնել յանկողնի, mettre au lit; անկեալ դնել յանկողնի, être au lit; garder le lit; փետրալից —, lit de plume; յարդալից —, lit de paille, paillasse.

Անկողնակից a. qui couche dans le même lit, coucheur, compagnon de lit.

Անկողնարկ լինել ԿՆ. faire un lit.

Անկողոպուտ, Անկողոպտելի a. qui n'est point ou ne peut être dépouillé, inviolable.

Անկոչ a. qui n'est pas appelé ou invité; adv. sans être appelé ou invité.

Անկործան a. qui ne se ruine pas, indestructible.

Անկորուստ a. qui ne peut se perdre, imperdable, impérissable; adv. sans perte, sans perdre.

Անկուած, ոց s. tissu; ւսսure, texture.

Անկուածոյ, ից a. tissu, ourdi.

Անկումն s. chute; décadence, déclin.

Անկուշեմ, եցի va. regimber, ruer, récalcitrer; rejeter avec mépris, maltraiter, rebuter.

Անկոփ a. non dégrossi ou poli, brut.

Անկուինչ a. sans cri, sans crier.

Անկուիւ a. sans combat, sans querelle; qu'on ne peut combattre, inexpugnable, insurmontable.

Անկուռելի a. inexpugnable.

Անկրթութիւն s. manque d'instruction, de discipline; grossièreté, impolitesse.

Անկրօն, ից a. irréligieux.

Անկրօնութիւն s. irréligion.

Անկցորդ a. qui n'a point de part à, qui ne participe pas.

Անկցորդութիւն s. la non-participation.

Անկուսակից a. qui n'est d'aucun parti, impartial, neutre.

Անկուսակցութիւն s. impartialité, neutralité.

Անհալ a. infusible; indigeste.

Անհակառակ a. qui ne s'oppose pas.

Անհակառակութիւն s. l'ac-

tion de ne pas résister, conduite pacifique.

Անհաղորդ, ից a. qui ne communique, participe pas, qui n'est pas communicatif; qui n'a pas reçu la communion.

Անհաղորդական a. incommunicable; non conducteur.

Անհասոյ, ից a. désagréable, déplaisant; — լինել, déplaire, être désagréable.

Անհամ, ից a. sans saveur, fade, insipide, affadi.

Անհամաձայն a. dissonant, discordant; V. Անմիաբան; — լինել, différer de voix, d'intonation, être discordant; V. Անմիաբան լինել:

Անհամաձայնութիւն s. dissonance, discordance; V. Անմիաբանութիւն.

Անհամանամ, ացայ յո. s'afadir, devenir fade, insipide.

Անհամար a. qu'on ne peut compter, incalculable, innombrable.

Անհամարձակ a. qui manque de franchise, qui n'est pas hardi, timide.

Անհամարձակութիւն s. manque de franchise, de hardiesse, timidité.

Անհամբաւ V. Վատահամբաւ.

Անհամբաւեալ a. non divulgué ou publié.

Անհամբեր a. impatient; — լինել, s'impatienter, perdre patience.

Անհամբերութիւն s. impatience.

Անհամբոյր, բուրից a. non apprivoisé, sauvage, insociable, intraitable, inaccostable, indocile, dur, rude, revêche.

Անհամեմատ, Անհամեմատական a. qui manque de proportion, de symétrie, disproportionné, incomparable, sans pareil.

Անհամեմատաբար adv. incomparablement, disproportionnément, sans comparaison.

Անհամեմատութիւն s. incomparabilité, disproportion.

Անհամեստ a. immodeste, déshonnête, indécent.

Անհամեստութիւն s. immodestie, déshonnêteté.

Անհամիմ V. Անհամանամ.

Անհամութիւն s. fadeur, fadeur, affadissement, insipidité; impudence.

Անհայր a. qui n'a pas de père, sans père; qui a perdu son père.

Անհանգէտ a. qui n'est pas conforme, dissemblable, disproportionné, inégal.

Անհանգիստ a. inquiet, agité; mal à son aise, mal à l'aise, gêné; incommode, gênant; turbulent, frétilant, remuant; indisposé; adv. sans se reposer, sans cesse; — լինել, être inquiet, mal à son aise; — առնել, inquiéter, incommoder, troubler.

Անհանգիստութիւն s. dissemblance, disproportion, disparité, inégalité.

Անհանգստութիւն s. inquietude; malaise, incommodité; indisposition.

Անհանդարտ a. qui ne reste pas tranquille, qui n'est pas sage, remuant.

Անհանդերձ a. qui est sans vêtements, qui n'est pas vêtu; sans apprêt, simple, naturel, ordinaire.

Անհանդուրժական, Անհանդուրժելի a. insupportable, intolérable.

Անհանճար, ից, աց a. qui manque de génie, sot, déraisonnable, absurde.

Անհանճարաբար adv. sans génie, sottement, absurde-ment, déraisonnablement.

Անհանճարական V. Անհանճար.

Անհանճարութիւն s. défaut de génie, d'intelligence, sottise, absurdité, inconsidération, déraison.

Անհաշտ a. irréconciliable, implacable.

Անհաշտութիւն s. l'action de ne pas se réconcilier, haine implacable, hostilité.

Անհաս, ից a. qu'on ne peut atteindre, inaccessible; caché, obscur; inconcevable, inintelligible, incompréhensible; qui ne comprend pas, ignorant; qui n'est pas mûr.

Անհասկ a. sans taille, difforme.

Անհասական a. inconcevable, incompréhensible.

Անհասանելի V. Անհաս.

Անհասութիւն s. incompréhensibilité, inintelligibilité; défaut de maturité.

Անհաստատ a. inconstant, sans solidité, instable, volage, versatile, chancelant, variable, mal assuré; fragile.

Անհաստատութիւն s. inconstance, instabilité, versatilité; fragilité.

Անհատ, ից a. qu'on ne peut couper ou entamer, indivisible, inséparable; qui n'est pas coupé; non interrompu, assidu, continuel; inépuisable, intarissable; individuel; s. individu; atome.

Անհատական a. individuel; atomique.

Անհատութիւն s. l'action d'être inépuisable; individualité.

Անհատուցում a. qu'on ne peut payer.

Անհարազատ a. bâtard, naturel; — որդի, fils naturel.

Անհարթ a. non aplani, qui n'est pas uni ou égal, raboteux; anomal, irrégulier.

Անհարթութիւն s. surface raboteuse, inégalité, aspérité; anomalie, irrégularité, désordre; — օդոյ, intempérie, mauvais temps.

Անհարկ a. qui ne paye pas de tribut, exempt d'imposition.

Անհարսնացեալ a. qui n'est pas mariée, qui n'a pas goûté du mariage.

Անհարց a. non demandé, interrogé; adv. sans être de-

mandé ou interrogé; sans demander ou interroger.

Անհաց a. qui n'a point de pain; adv. sans pain.

Անհաւան, ից a. difficile à consentir, incrédule; désobéissant, indocile, rétif, insubordonné.

Անհաւանական, Անհաւանելի a. improbable, invraisemblable,

Անհաւանիմ, եցայ vn. ne pas consentir, ne pas approuver, désapprouver, rejeter.

Անհաւանութիւն s. incrédulité; désobéissance, indocilité, insubordination.

Անհաւասար, աց, ից a. inégal.

Անհաւասարութիւն s. inégalité, disparité.

Անհաւաստի a. incertain, douteux.

Անհաւատ, ից a. infidèle, irrégulier, païen.

Անհաւատալի a. incroyable.

Անհաւատամ, տացի, Անհաւատանամ, ացայ vn. ne pas ajouter foi, ne pas croire.

Անհաւատարիմ, ըմի, մաց a. infidèle, déloyal.

Անհաւատարմութիւն s. infidélité, déloyauté.

Անհաւատեմ, Անհաւատիմ V. Անհաւատամ.

Անհաւատութիւն s. infidélité, incrédulité, irréligion.

Անհեղեղ a. disproportionné, monstrueux, gros, gigantesque, énorme, immense; extraordinaire, étrange, bi-

zarre, fantasque, absurde, indécent, extravagant, mal-fait, baroque, original, grotesque, bicornu, difforme, grossier; adv. bizarrement, d'une manière absurde, étrange, monstrueux, gauchement, indécemment.

Անհեղեղս V. Անհեղեղ adv.

Անհեղեղութիւն s. difformité, disproportion, absurdité, étrangeté, originalité, monstruosité, énormité.

Անհեթեթ, etc. V. Անհեղեղ, etc.

Անհետ a. sans trace, sans vestige; adv. sans laisser de trace, d'intervalle, continuellement; — առնել, ne pas laisser de trace, faire disparaître, détruire; — լինել կորնչել, ne pas laisser de trace, disparaître, s'évanouir.

Անհետանամ, Անհետիմ V. Անհետ լինել.

Անհերքելի a. irréfutable, irrejetable.

Անհզօր V. Անզօր.

Անհիմն a. sans fondement, dénué de fondement, sans base.

Անհին a. qui n'est pas vieux.

Անհիւծ a. qui est sans suc, sec. V. Անհիւծական.

Անհիւծական a. immatériel, réel, spirituel.

Անհլու a. indocile.

Անհլութիւն s. indocilité.

Անհմուտ a. inexpérimenté, ignorant, inhabile, maladroit.

Անհմտաբար adv. sans expé-

rience, sans habileté, sans aucune connaissance de, maladroitement.

Անհմտութիւն s. inexpérience, impéritie, ignorance, inhabileté.

Անհնազանդ, ից a. désobéissant, insoumis, insubordonné; — լինել, désobéir.

Անհնազանդիմ, դեցայ vn. désobéir à.

Անհնազանդութիւն s. désobéissance, insubordination.

Անհնար, ից a. impossible; յանհնարս մտանել, être embarrassé, manquer de ressources, être réduit à l'extrémité, ne savoir quel parti prendre; յանհնարիցն է, il est impossible, il est de toute impossibilité.

Անհնարական, Անհնարաւոր a. impossible.

Անհնարաւորութիւն s. impossibilité.

Անհնարին a. impossible; excessif, extrême, énorme, exorbitant, fort, véhément, énergique, étonnant, étrange, prodigieux; grave, tuant, assommant, insupportable, horrible.

Անհնարին, Անհնարինս adv. excessivement, extrêmement, au dernier point, d'une manière exorbitante, beaucoup, tortement, étonnamment, grandement, horriblement.

Անհնարութիւն s. impossibilité.

Անհնութիւն s. défaut de

vieillesse, de vétusté, nouveauté.

Անհոգ, աց a. insouciant, nonchalant, indolent, négligent; qui est sans souci, sans inquiétude.

Անհոգ, Յանհոգս adv. négligemment, nonchalamment; sans souci, sans inquiétude.

Անհոգանամ, գացայ vn. négliger, ne pas se soucier, ne pas s'inquiéter de.

Անհոգի a. sans âme, inanimé.

Անհոգութիւն s. insouciance, négligence, nonchalance, indolence; absence de tout souci, de toute inquiétude.

Անհոլով a. indéclinable.

Անհողմ a. qui n'est pas agité par les vents, calme, serein.

Անհողմութիւն s. silence des vents, calme, sérénité.

Անհովիւ a. sans pasteur, sans berger.

Անհոտ a. sans odeur.

Անհուն a. sans gué, non guéable, impraticable; infini, immense.

Անհուն, Յանհուն adv. à l'infini, infiniment, immensément.

Անհուպ V. Անհպելի.

Անհուր a. sans feu.

Անհպատակ a. insubordonné, insoumis; qui n'est pas sujet.

Անհպատակութիւն s. insubordination.

Անհպարտ a. qui n'est pas orgueilleux, modeste, humble.

Անհպարտութիւն s. manque d'orgueil, modestie, humilité.

Անհպելի a. dont on ne peut approcher, qu'on ne peut toucher, inaccessible, inabordable.

Անհրաժեշտ a. indispensable.

Անհրահանգ V. Անկիրթ.

Անհրաման a. sans permission, sans ordre.

Անհրապոյր a. insensible aux appas, aux attraits, qui ne se laisse pas séduire.

Անհրաւէր a. qui n'invite personne, inhumain; non invité, sans invitation.

Անձայն a. qui n'a pas de voix, qui ne rend aucun son; adv. sans voix, sans aucun son, sans bruit.

Անձայնութիւն s. privation de la voix, aphonie.

Անձանձիր, Անձանձրոյթ a. qui ne s'ennuie pas, diligent; adv. sans s'ennuyer, diligemment.

Անձաւ, աց s. antre, caverne, grotte.

Անձեռագործ, Անձեռակերտ a. qui n'est pas fait de main d'homme, naturel.

Անձեռն a. qui n'a point de mains; adv. sans mains.

Անձեռնհաս a. à qui on ne peut toucher ou arriver, inaccessible; incapable, impuissant.

Անձեռոց, աց s. serviette de table.

Անձեւ a. sans forme, difforme.

Անձխոտ s. fumeterre.

Անձկալի a. désirable, souhaitable, désiré.

Անձկակարօտ V. Անձկայրեաց .

Անձկամ V. Անձկանամ .

Անձկայրեաց a. qui brûle d'envie, de désir, très-désireux, qui soupire après.

Անձկանամ, կացայ, կացեալ vn. désirer, souhaiter, soupirer après, avoir envie; devenir étroit, se rétrécir.

Անձկանք, նաց s. vif désir, impatience; անձկանօք adv. impatiemment, avec impatience; սպասել—, attendre—.

Անձկացուցանեմ, ուցի va. étrécir, rétrécir, rendre étroit.

Անձկուծիւն s. étrécissement, rétrécissement; anxiété, peine, tribulation, angoisse, détresse.

Անձն, ձին, ձամբ, ձանց s. personne; personne, âme, corps; անձամբ, անձամբ անձին, յանձնէ adv. en personne, personnellement; անձին առնել՝ հրամայել, se donner la mort, attenter à sa vie, à ses jours; զանձամբ առնուլ՝ արկանել, ընդ — արկանել, endosser, mettre ou jeter sur soi, sur ses épaules, se revêtir de; յանձին ունել, prendre sur soi, accepter, se charger; յառնուլ, prendre sur soi, se charger de, s'engager à, entreprendre; չառնուլ յ—, ne pas accepter, ne pas se charger, refuser; ձեռն յանձին

հարկանել, se vanter, se flatter, se piquer de; յ— առնել, recommander, confier; յ— լինել, se recommander, se confier, s'abandonner, se livrer; être recommandé, confié.

Անձնագեղ, ոյ a. beau, gentil, joli, charmant, bien fait.

Անձնագով a. qui fait l'éloge de sa personne, vantard, présomptueux, fanfaron; — լինել, se louer, s'applaudir, se préconiser, s'appliquer des éloges.

Անձնագովութիւն s. louange qu'on se donne à soi-même, vanterie, fatuité.

Անձնադիւր V. Անձնդիւր.

Անձնազոհ a. qui se sacrifie; s. sacrifice de soi-même.

Անձնակամ, ագ a. maître de sa volonté, indépendant; volontaire, libre; volontaire, capricieux, présomptueux, fier; — կամօք, adv. volontairement, volontiers, de bon gré.

Անձնական a. personnel, propre.

Անձնահաճ a. content de soi-même, présomptueux.

Անձնահանութիւն s. contentement de soi-même, présomption, fatuité.

Անձնամատն a. qui trahit, qui livre soi-même; — լինել, se trahir, se livrer.

Անձնանախատ a. qui insulte soi-même; — լինել, s'insulter.

Անձնանուէր a. dévoué.

Անձնանուիրութիւն, Անձնանուիրումն s. dévouement.

Անձնապահ, ագ s. garde du

corps; a. réservé, circonspect; — լինել, se garder, se ménager, se réserver, être réservé, être ou se tenir sur ses gardes.

Անձնապահապետ s. capitaine des gardes du corps, commandant de la garde d'un prince.

Անձնապանծ a. vantard, fanfaron, glorieux; — լինել, se vanter, se glorifier.

Անձնապաշտ a. qui adore soi-même, trop attaché à soi-même, égoïste.

Անձնապուր երթալ՝ լինել vn. se sauver, s'échapper, l'échapper belle.

Անձնասէր a. qui aime sa personne, qui a de l'amour-propre; — լինել, aimer sa personne, avoir de l'amour-propre.

Անձնասիրութիւն s. amour-propre, amour de soi-même.

Անձնասպան, ագ a. suicide, qui se tue soi-même.

Անձնասպանութիւն s. suicide, action de se tuer.

Անձնատէր a. maître de lui-même, indépendant.

Անձնատուր a. qui se rend, qui se livre; livré, adonné; — լինել, se rendre; se livrer, s'adonner, s'abandonner.

Անձնաուր, ագ a. personnel.

Անձնաուրեմ, եցի va. personnifier.

Անձնաուրիմ, եցայ vn. se personnifier.

Անձնաուրութիւն s. personnalité.

Անձնգովուծիւն V. Անձնագովուծիւն .

Անձնդիւր a. qui cherche ses aises, égoïste; aisé, comfortable, commode; ըստ անձնդիւրի, adv. selon ses aises, à son aise.

Անձնդիւրութիւն s. l'action de chercher ses aises; aises, commodité, le comfortable.

Անձնեայ, Անձնեղ a. fort, grand, membru, de haute taille, d'une belle grandeur.

Անձնընտիր առնել՝ լինել va. chercher ses aises, son intérêt; choisir parmi les hommes.

Անձնիշխան, ագ a. qui est maître de soi, qui a son libre arbitre, libre, indépendant.

Անձնիշխանաբար adv. librement, de sa propre volonté.

Անձնիշխանական a. libre, absolu, indépendant.

Անձնիշխանութիւն s. libre arbitre, libre volonté, indépendance.

Անձնյարգութիւն s. estime de soi, présomption.

Անձնուրաց a. qui a de l'abnégation; — այր, homme d'abnégation.

Անձնուրացութիւն s. abnégation.

Անձուկ, ձկի, ձկոյ a. étroit, resserré; difficile, pénible; s. lieu étroit, détroit, défilé; gêne, embarras; յանձուկ արկանել, mettre à l'étroit, dans l'embarras, réduire à l'extrémité, gêner.

Անձուկ, ձկոյ, ձկով, ձկաւ s. désir, souhait, envie; — ունել, désirer, souhaiter, envier.

Անձրել, ի, ոյ, ագ s. pluie; — արտասուաց, pluie de larmes; — իջանել, pleuvoir, tomber de la pluie; յորդ —, pluie à verse.

Անձրեաբախ a. battu par la pluie.

Անձրեաբեր a. qui amène la pluie, pluvieux.

Անձրեաթաց a. mouillé, trempé par la pluie.

Անձրեածին a. qui engendre la pluie, pluvieux.

Անձրեածք s. pluie d'orage, ondée, averse.

Անձրեակ s. petite pluie.

Անձրեային a. pluvieux.

Անձրեայոյզ a. pluvieux.

Անձրեայոյզք V. Անձրեածք.

Անձրեաշիծք s. pl. gouttes de pluie.

Անձրեաջուր s. eau pluviale, eau de pluie.

Անձրելեմ, եցի va. faire pleuvoir; vn. pleuvoir; անձրելէ, il pleut; յորդահոս անձրելէ, il pleut à verse, il pleut fort; անձրելեաց, il a plu.

Անձրուկ s. anchois.

Անհասի a. inconvenant, déplacé, indécent, étrange, absurde; անհասիս, adv. d'une manière inconvenante, mal à propos, étranagement, absurde-ment, à tort, hors de propos, gauchement.

Անհանանչ a. sans éclat, sombre.

Անհանաչելի a. méconnaissable.

Անհանապարհ a. sans route, sans chemin, impraticable.

Անհաշակ a. dont on n'a point goûté; qu'on ne peut goûter; qui est à jeun; qui n'a point goûté.

Անհառ, ից a. ineffable, inexprimable, indicible.

Անհառազայթ a. sans rayon, sans éclat.

Անհառահրաշ a. ineffable, merveilleux.

Անհառելի V. Անհառ.

Անհառուծիւն s. ineffabilité.

Անհար, Անհարակ a. incapable, maladroit; irrémédiable, irréparable.

Անհետ a. sans postérité; — առնել V. Անհիտեմ.

Անհիտեմ, եցի va. exterminer, éteindre la postérité, la race.

Անհնշական, Անհնշելի a. incompressible.

Անհողոպրելի a. dont on ne peut se débarrasser, inévitable.

Անհոռնի a. monstrueux, vilain, mal fait, absurde, ridicule.

Անհոռուծիւն s. monstruosité, absurdité.

Անմահ, ից a. immortel; — լինել, être, devenir —.

Անմահական a. immortel; — հաշակ, ambrosie.

Անմահանամ, ացայ vn. se rendre immortel, s'immortaliser.

Անմահարար a. qui fait ou rend immortel.

Անմահացուցանեմ, ուցի va. rendre immortel, immortaliser.

Անմահացուցիչ V. Անմահարար.

Անմահկանացու a. immortel.

Անմահուծիւն s. immortalité.

Անմայր a. qui n'a point de mère, sans mère.

Անմաշ a. qui ne s'use pas.

Անմասն a. qui n'a point de part à, privé, exempt.

Անմատոյց, Անմատչելի a. inaccessible, inabordable.

Անմարդ, Անմարդաբնակ V. Անմարդի.

Անմարդանամ V. Անմարդիմ.

Անմարդացուցանեմ, ուցի va. dépeupler, rendre inhabitable, désert.

Անմարդի a. dépeuplé, inhabité, désert, désolé; inhumain, sauvage, brutal, insociable; grossier, impoli; — կացուցանել, յ— դնել, dépeupler, réduire en désert, désoler.

Անմարդիմ, դեցայ vn. être dépeuplé, devenir inhabité, désert.

Անմարդուծիւն s. dépeuplement, dépopulation, désolation; inhumanité, brutalité; grossièreté, impolitesse.

Անմարթ a. impossible; — է, il est impossible.

Անմարմին, մնոց, Անմարմնաւոր a. incorporel, sans corps.

Անմարս a. indigeste.

Անմարսութիւն s. indigestion.

Անմարտնչելի V. Անմարտ.

Անմարտ a. sans combat; inexpugnable, invincible.

Անմաքուր a. impur, immonde, malpropre, sale.

Անմաքրապէս adv. impurement, d'une manière impure.

Անմաքրութիւն s. impureté, malpropreté, saleté.

Անմեծար a. sans respect, déshonoré, flétri, vil.

Անմեծարգի a. qui n'aime point les honneurs, qui manque d'ambition.

Անմեծարգութիւն s. manque d'ambition, indifférence pour les honneurs.

Անմեծարութիւն s. manque de respect; — հիւրոց, inhospitalité.

Անմեղ, աց a. innocent.

Անմեղս, Անմեղաբար adv. sans pécher, innocemment.

Անմեղադիր առնեմ va. excuser, justifier; — զանձն, s'excuser, se justifier.

Անմեղադրելի a. excusable, irrépréhensible.

Անմեղադրութիւն s. excuse.

Անմեղանամ, ացայ յո. être, devenir innocent.

Անմեղանչական a. incapable de pécher, impeccable; innocent.

Անմեղացուցանեմ, ուցի va. innocenter, déclarer innocent, absoudre.

Անմեղկելի a. qui ne se relâche point, constant.

Անմեղկութիւն s. l'action de ne pas se relâcher, constance.

Անմեղութիւն s. innocence.

Անմեռ V. Անմահ.

Անմեռուկ s. pourpier.

Անմերձական a. inséparable, inamovible.

Անմերձեցալի a. dont on ne peut approcher, inaccessible, inabordable.

Անմի առնեմ va. ne pas laisser un seul, exterminer.

Անմիաբան a. qui ne s'accorde pas, qui est en désaccord, en dissidence, dissident; — լինել, ne pas s'accorder, être en désaccord, en dissidence, différer d'avis.

Անմիաբանիմ V. Անմիաբան լինիմ.

Անմիաբանութիւն s. discorde, dissension, désunion, désaccord, dissidence, mésintelligence; — ձայնի, discordance, dissonance.

Անմիջական a. immédiat.

Անմիջապէս adv. immédiatement.

Անմիջնորդ a. qui n'a pas de médiateur; adv. sans médiateur.

Անմիս a. sans chair; sans viande.

Անմիտ, մտի, աց, ից a. insensé, sot, bête, niais, nigaud.

Անմխիթար a. privé de

consolation, désolé; inconsolable; adv. sans consolation, inconsolablement.

Անմշակելի a. qu'on ne peut cultiver.

Անմոլար, Անմոլոր, ագ, ոց a. infaillible; — աստեղք, étoiles fixes; adv. sans erreur, infailliblement.

Անմոլորութիւն s. impossibilité de s'égarer, infaillibilité.

Անմոռաց a. qui n'oublie point; qu'on ne peut oublier; qui n'est pas oublié.

Անմոռանալի a. qu'on ne peut oublier.

Անմոռացութիւն s. l'action de ne pas oublier, souvenir éternel.

Անմուղ, մղից a. non dressé, indompté; indomptable.

Անմուտ a. où on ne peut entrer. impénétrable, inaccessible; sans couchant, qui ne se couche pas.

Անմուրուս a. sans barbe, imberbe.

Անմուռնչ, մուռնչի, ից a. qui ne crie pas; sans crier.

Անմտաբար adv. sottement, bêtement, comme un insensé.

Անմտադիր a. inattentif, inappliqué, distrait.

Անմտադրութիւն s. inattention, inapplication.

Անմտանամ, ացայ vn. être, devenir insensé, fou, sot, être dépourvu de sens, perdre l'esprit, agir follement.

Անմտութիւն s. folie, bêtise, sottise, niaiserie, étourderie.

Անյագ, ագ a. insatiable, avide; qui n'est pas rassasié.

Անյագ, Անյագաբար adv. insatiablement, avidement; — ուտել, manger avec avidité.

Անյագութիւն s. insatiabilité, avidité.

Անյաղթ, ից, Անյաղթելի a. invincible, insurmontable.

Անյայտ, ից a. qui n'est pas évident, indistinct, obscur, caché; apocryphe; — լինել, disparaître; — առնել, faire disparaître.

Անյայտացուցանեմ V. Անյայտ առնեմ.

Անյայտիմ V. Անյայտ լինիմ.

Անյայտնութիւն, Անյայտութիւն s. invisibilité, obscurité.

Անյանգ a. sans rime.

Անյապաղ a. qui ne met pas de retard, prompt, expéditif; adv. sans délai, promptement, sans retard.

Անյաջող a. qui ne réussit pas, défavorable, funeste.

Անյաջողակ a. inhabile, maladroit, malhabile.

Անյաջողակութիւն s. inhabileté, maladresse.

Անյաջողութիւն s. manque de réussite, mauvais succès, insuccès.

Անյատուկ a. impropre.

Անյարդար a. qui n'est pas arrangé, ajusté ou paré.

Անյարիբ a. qui ne peut se lever, se relever, se tenir debout; dont on ne peut se lever, se relever; peureux, découragé.

Անյարկ a. sans toit; sans feu ni lieu, sans asile; adv. sans abri, à découvert.

Անյարմար a. mal assorti, qui n'est point d'accord, disproportionné, inconvenant, déplacé, incommode.

Անյաւ a. infini, interminable.

Անյեղ, Անյեղի, Անյեղյեղուկ a. qui n'est point versatile, immuable, invariable, inflexible, ferme, constant.

Այերկուանալի a. qui n'est pas douteux, indubitable.

Անյիշաչար a. qui oublie facilement le mal reçu, qui n'a point de rancune.

Անյիշաչարութիւն s. oubli du mal reçu, amnistie.

Անյիշատակ, Անյիշատակելի a. dont on ne fait pas mention, dont on ne se souvient pas, immémorable, immémorial, sans mémoire, sans aucun souvenir.

Անյիշատակութիւն s. oubli du passé, oubli; — մերաց, pardon; — երախտեաց, ingratitude.

Անյիշողութիւն s. manque de mémoire; V. Անյիշատակութիւն.

Անյիշութիւն V. Անյիշատակութիւն.

Անյողդողդ a. inébranlable, ferme, constant; adv. inébranlablement, fermement.

Անյոյզ a. qu'on ne peut rechercher, inscrutable.

Անյոյս, յուսից, աջ a. qui

est sans espoir, désespéré, qui n'espère plus, qui n'a rien à espérer; désespérant; inespéré; adv. sans espoir, contre tout espoir; — լինել, être sans espoir, être désespéré, désespérer, perdre l'espoir, tout espoir; — առնել, désespérer, mettre au désespoir, faire perdre l'espérance.

Անյուսալի, Անյուսական a. désespéré, inespéré.

Անյուսանամ V. Անյոյս լինել.

Անյուսութիւն s. manque d'espoir, désespoir.

Անյօղ, Անյօղական, Անյօղաւոր a. qui n'est pas composé, simple; inarticulé, incomplexe, incohérent.

Անյօժար a. qui n'a pas envie, mal disposé, qui n'est pas enclin; involontaire, forcé.

Աննախանձ a. exempt d'envie; libéral, généreux, abondant; adv. sans envie; généreusement, abondamment.

Աննախանձաւորութիւն, Աննախանձութիւն s. absence de tout sentiment d'envie.

Աննենգ a. exempt de fraude, candide, sincère, naïf, ingénu, loyal; adv. sans fraude, sincèrement, loyalement.

Աննենգութիւն s. candeur, sincérité, loyauté.

Աննեցուկ a. sans appui.

Աններելի a. impardonnable.

Աննիազ a. à qui rien ne manque, qui n'a besoin de rien.

Աննիւթ, ից, Աննիւթական
a. immatériel.

Աննկար a. qui n'est pas
peint; qui n'est pas formé.

Աննկարագրելի a. indes-
criptible.

Աննկուն a. invincible, in-
domptable, insurmontable.

Աննման, ից a. dissemblable,
nonpareil, imitable, incom-
parable; — է յոյժ նոցա, il n'a
rien de commun avec eux.

Աննմանութիւն s. dissem-
blance.

Աննշան, ից a. qui ne porte
point de signe. qui n'est mar-
qué d'aucune marque; insigni-
fiant. sans importance; — վա-
րել կեանս, mener une vie
obscur, vivre dans l'obscurité.

Աննշարելի a. imperce-
vable, imperceptible.

Աննշոյլ a. sans éclat, impé-
nétrable, sombre, obscur.

Աննորոգելի a. qu'on ne
peut renouveler, irréformable.

Աննուազ a. qui ne diminue
pas, qui n'est pas diminué.

Աննուաղ a. qui ne diminue,
ne s'éclipse pas, inextinguible.

Աննուաճ a. indomptable,
indompté.

Աննուէր, ուիրաց a. qui
n'offre rien; qui n'est pas
offert; implacable, inexorable,
inflexible, cruel.

Աննուիրական a. qui n'est
pas sacré, profane.

Անշահ, ից a. sans profit,
inutile, qui n'est bon à rien;
qui ne gagne rien.

Անշահախնդիր a. désinté-
ressé.

Անշահախնդրութիւն s. dé-
sintéressement.

Անշահասէր a. désintéressé.

Անշահասիրութիւն s. désin-
téressement.

Անշահաւէտ, Անշահեկան
V. Անշահ.

Անշահութիւն s. manque de
gain, inutilité.

Անշաղախ a. qui n'est pas
souillé, pur.

Անշայեկան a. inutile.

Անշարժ, ից a. immobile;
adv. d'une manière immobile.

Անշարժութիւն s. immo-
bilité.

Անշեղ a. qui ne penche
d'aucun côté, droit.

Անշէն a. inhabité, désert.

Անշէջ a. qu'on ne peut
éteindre, inextinguible; adv.
sans éteindre, d'une manière
inextinguible.

Անշնորհ, աց a. qui manque
de grâce, disgracieux, mal fait:
ingrat; — առնել գաք, ne pas
remercier qn., ne pas savoir
gré à qn.; յանշնորհս adv.
sans grâce, d'une manière
inconvenante.

Անշնորհակալ, Անշնորհա-
կալու, աց a. ingrat; — լինել
երեւել առ ոք, être ingrat
envers qn.; — մտօք, avec in-
gratitude.

Անշնորհակալութիւն s. in-
gratitude.

Անշնչական a. sans respi-
ration, expiré.

Անշնչանամ, ագայ յո. ex-
pirer; s'asphyxier.

Անշնչացեալ a. asphyxié.

Անշնչացուցանեմ, ուցի va.
asphyxier.

Անշնչութիւն s. perte de la
respiration; asphyxie.

Անշշուկ, Անշշունջ a. qui
ne crie pas, qui ne fait aucun
bruit; adv. sans cri, sans
bruit, en silence; — լուռութիւն,
profond silence.

Անշունչ, շնչից, ոց a. sans
respiration, sans vie, inanimé.

Անշուշտ a. certain, sûr,
assuré, inévitable; adv. certes,
certainement; sûrement, assu-
rément, sans doute.

Անշուք a. sans honneur,
sans gloire, obscur; vil, mes-
quin, sans ornement, simple;
— վարել կենցաղ, mener une
vie obscure.

Անշփոթ, ից a. qui n'est pas
ou ne peut être confondu, qui
n'a rien de confus, distinct;
imperturbable, calme, paisi-
ble; adv. sans confusion, dis-
tinctement; imperturbable-
ment, paisiblement.

Անշփոթութիւն s. l'action de
ne pas être confondu, distinc-
tion; imperturbabilité, calme.

Անշքանամ, ագայ յո. être
sans gloire, être déshonoré;
perdre son éclat, sa beauté, se
flétrir; s'avilir, s'obscurcir.

Անշքացուցանեմ, ուցի va.
faire perdre la gloire, l'éclat,
la beauté, défigurer; désho-
norer, flétrir, obscurcir.

Անշքութիւն ք. vie sans
gloire, obscurité; déshonneur,
avilissement, décadence; lai-
deur.

Անշօշափելի a. impalpable.

Անոլորտ a. illimité, indé-
fini, infini.

Անոխակալ, աց a. qui n'a
point de rancune.

Անոխակալութիւն s. ab-
sence de toute rancune.

Անողորկ a. raboteux, iné-
gal, non uni, non poli.

Անողորմ, ից a. impitoyable,
qui est sans pitié, cruel, inhu-
main.

Անողորմ, Անողորմաբար
adv. impitoyablement, sans
pitié, cruellement.

Անողորմաճութիւն, Անողոր-
մութիւն s. manque de pitié,
cruauté, inhumanité.

Անողորք, Անողորքելի a. im-
placable, inflexible, inexor-
able.

Անոն a. sans style, sans
ordre, confus; — ս իմն, pêle-
mêle, en termes vagues.

Անոյժ a. qui n'a pas de
force, faible.

Անոյշ, նուշի, ուշունք, ու-
շից a. doux, suave; mus. douce;
հոտ անուշից, parfum, douces
senteurs.

Անոյշք, շից s. douceur, agré-
ment, suavité.

Անուպայ, ից a. rustre, gros-
sier, impoli, brutal.

Անոտն a. sans pieds, -apode;
յանոտից adv. aux pieds, du
côté des pieds.

Անոտնաձայն առնեմ va. ne pas faire de bruit avec les pieds.

Անորդի, դւոյ, դեաց V. Անզաւակ; — մեռանել, mourir sans enfants.

Անորդիմ, եցայ vn. rester sans enfants, perdre ses enfants.

Անորդութիւն V. Անզաւակութիւն.

Անորիշ a. indéfini, indéterminé, indistinct, indécis; indifférent; inséparable; adv. indéfiniment, indistinctement; inséparablement.

Անորոշ V. Անորիշ.

Անորոշութիւն s. indétermination, indistinction.

Անուածել, ի a. semblable à une roue.

Անուանադիր a. celui qui impose un nom.

Անուանադրեմ, եցի va. imposer un nom, dénommer.

Անուանադրութիւն s. imposition de nom.

Անուանակիր a. qui porte le nom, dont on porte le nom; renommé, célèbre; s. patron, patronne (saint ou sainte).

Անուանակից a. qui porte le même nom, homonyme.

Անուանակոչութիւն s. dénomination; nomenclature.

Անուանակցիմ, ցեցայ vn. porter, avoir le même nom.

Անուանակցութիւն s. conformité de nom, homonymie.

Անուանաշատ a. qui a plusieurs noms.

Անուանարկ, աց a. difamé, discrédité, infâme.

Անուանարկութիւն s. diffamation, discrédit.

Անուանափոխութիւն s. changement de nom, métonymie.

Անուանեալ a. nommé, surnommé, intitulé; de nom, soi-disant.

Անուանեմ, եցի va. nommer, appeler, donner le nom de; intituler, surnommer.

Անուանի, նեաց a. renommé, célèbre, illustre; — լինել, se rendre célèbre, s'illustrer.

Անուանիմ, նեցայ vn. se nommer, être nommé, s'intituler.

Անուանումն s. nomination
Անուաւոր, աց a. qui a des roues, à roues.

Անուծ, նծի, թոյ, թոց s. aiselle.

Անուղիղ a. qui n'est pas droit; indirect.

Անուղղակի a. indirectement.

Անուղղայ, ից a. qu'on ne peut dresser, incorrigible, indisciplinable.

Անուն, նուան, ուանք, անց s. nom; renom, renommée; nom, titre; gram. nom, substantif; Խորէն —, nommé Corène, de nom Corène; յանուանէ, nominativement, nommément, par son nom; յ—նորա՝ իւր, en son nom; յ—իմ, en mon nom; այս —, tel un tel; — չար դնել ի վերայ ուրուք, diffamer, dénigrer.

առնել իւր —, se faire un nom, se signaler; առնել — քաջութեան, se faire un renom de bravoure, se signaler; յատուկ —, nom propre; — յեծարանաց՝ շքոյ, titre.

Անունդ առնեմ Վ. détruire le nom, la race.

Անունադրութիւն V. Անուանադրութիւն.

Անուշադիր a. inattentif, inappliqué.

Անուշադր s. sel ammoniac.

Անուշադրութիւն s. inattention, inapplication.

Անուշակ a. doux, doux-reux, suave.

Կնուշահամ V. Քաղցրահամ.

Անուշահոտ a. qui sent bon, odorant, odoriférant.

Անուշահոտեմ, եցի Վ. parfumer, embaumer.

Անուշահոտիմ, եցայ Վն. sentir bon, répandre une bonne odeur, se parfumer.

Անուշահոտութիւն s. bonne odeur, parfum.

Անուշանամ, ացայ Վն. s'adoucir, être ou devenir doux.

Անուշարար a. qui rend doux; s. confiseur.

Անուշարարութիւն s. confiserie.

Անուշացուցանեմ, ուցի, Անուշեմ, եցի Վ. adoucir, radoucir, rendre doux: — զերկս՝ զձանձրոյթ, adoucir le travail, l'ennui.

Անուշութիւն s. douceur; douce saveur ou odeur, suavité.

Անուշունք V. Անոյշք.

Անուս, ից, Անուսումն, սմանց a. qui n'est pas instruit, ignorant.

Անուսումնութիւն s. ignorance.

Անուտելի a. immangeable, qui n'est pas mangeable.

Անուր, անրոց s. collier, carcan, anneau.

Անուրեք a. qui n'a ni feu ni lieu, qui n'a point d'habitation.

Անուրջք, նրջոց, ից s. pl. songe, rêve, rêverie.

Անոք a. qui n'a personne pour aider, abandonné, délaissé.

Անչար a. qui n'est pas méchant, bon.

Անչարութիւն s. absence de toute méchanceté, bonté.

Անչարչար, Անչարչարելի a. qui est exempt de torture, impassible.

Անչարչարութիւն s. impassibilité.

Անչափ, ից a. sans mesure, démesuré, immense, infini, extrême, immodéré, outré, outre mesure, excessif, exorbitant; — յանչափն ձգտիլ, outrer.

Անչափ, յանչափս adv. sans mesure, infiniment, à l'infini, immodérément, à l'excès, immensément, excessivement, extrêmement, d'une manière exorbitante, à outrance, par trop.

Անչափակցութիւն s. manque de symétrie, disproportion.

Անչափահաս, ից a. qui n'a pas atteint l'âge de puberté, impubère.

Անչափահասութիւն s. impuberté.

Անչափութիւն s. immensité, infinité; excès.

Անպակաս a. auquel ne manque rien, complet; qui ne manque pas, inépuisable; adv. sans manquer, continuellement, sans cesse.

Անպակասութիւն s. continuité, perpétuité.

Անպահակ a. sans gardien.

Անպահակիմ, եցայ vn. éviter, s'esquiver, s'éloigner.

Անպահպանաբար adv. sans être gardé; sans précaution, imprudemment.

Անպահպանութիւն s. prévarication, inobservation, infraction.

Անպահոյճ, ճուճից a. sans parure, sans recherche, sans coquetterie, simple.

Անպայման a. immense, excessif, extrême; adv. immensément, extrêmement; sans condition, à discrétion.

Անպաշտօն a. sans emploi, sans place; — լինել՝ մնալ, être sans place, rester sans emploi, être sur le pavé.

Անպատասխանի a. sans réponse; — առնել, confondre.

Անպատեհ, ից a. inconvenant, inconvenable, inopportun, déplacé, indécent, absurde, inconséquent; — է, il est inconvenant.

Անպատեհութիւն s. inconvenance, disconvenance, indécence, inconvenient, absurdité, inconséquence; յ— իջանել՝ կործանել՝ զառաժանել, tomber dans l'absurde.

Անպատերազմատէր a. qui n'aime pas la guerre, pacifique.

Անպատժեմ, եցի vn. enlever sa punition, ne pas punir.

Անպատիժ a. impuni, sans punition; adv. impunément, sans être puni.

Անպատժութիւն s. impunité.

Անպատիը a. qui ne trompe pas, juste; qu'on ne peut tromper, infailible.

Անպատիւ, տուաց, ից, ոց a. sans honneur, déshonoré, déshonorant; — դրամ, fausse monnaie.

Անպատկան, Անպատկանաւոր V. Անպատեհ.

Անպատկառ, ից a. qui n'a pas de pudeur, de respect, irrévérend; — բանք, propos irrespectueux; adv. sans pudeur, sans respect.

Անպատկառութիւն s. manque de pudeur, de respect, irrévérence, impudence.

Անպատկեր a. sans image.

Անպատճառ a. sans cause, sans motif; adv. absolument.

Անպատմելի V. Անպատում.

Անպատշաճ V. Անպատեհ.

Անպատշաճութիւն V. Անպատեհութիւն.

Անպատուեմ, եցի va. déshonorer.

Անպատուիաս V. Անպատիժ.

Անպատու՞մ a. inénarrable, ineffable.

Անպատուութիւն s. dés-honneur.

Անպատասպարան a. sans refuge, sans appui, délaissé, abandonné.

Անպատրաստ, ից a. non préparé, յանպատրաստից adv. sans aucune préparation ou préparatif, au dépourvu, à l'improviste; — խօսել, parler d'abondance, sans préparation.

Անպատրաստութիւն s. défaut de préparation, d'apprêt.

Անպատրուակ a. non voilé, sans voile, nu, découvert, sans déguisement.

Անպարագիծ, Անպարագիր V. Անպարօր.

Անպարագրութիւն s. immensité, infinité.

Անպարապ a. qui n'a point de loisir, occupé, affairé.

Անպարապութիւն s. manque de loisir, occupation.

Անպարիսպ a. sans muraille, sans fortification.

Անպարծ a. sans jactance, modeste.

Անպարծութիւն s. manque de jactance, modestie.

Անպարկեշտ, ից a. immodeste, indécent, immoral.

Անպարկեշտութիւն s. immodestie, indécence.

Անպարոյր a. non circonscrit, non défini, sans fin, sans limites ou bornes.

Անպարունակ, Անպարունակելի V. Անպարոյր.

Անպարսաւ a. irréprochable, irrépréhensible.

Անպարսպաւոր V. Անպարիսպ.

Անպարտ, ից a. qui n'est point coupable, innocent; inconvenant, déplacé, indécent; — առնել՝ կացուցանել, déclarer innocent, libérer.

Անպարտական a. qui n'est point coupable, innocent.

Անպարտելի a. invincible; մարտն յերկոցունց կողմանց մնայր —, le combat de deux côtés restait indécis.

Անպարտութիւն s. l'action de ne pas être coupable, innocence.

Անպերճասէր a. ennemi de tout faste.

Անպէտ, Անպիտան a. dont on ne fait ou ne peut faire aucun usage, inutile; rejeté, mauvais, méchant; — առնել, mettre hors d'usage, rendre inutile; յանպէտ, յանպէտս adv. inutilement; — ծախել, dépenser —.

Անպիտանանամ, ացայ ՎՊ. n'être bon à rien, être, devenir inutile, être rejeté, mis au rebut, se gâter.

Անպիտանացուցանեմ, ցուցի va. rendre inutile, mettre hors d'usage, gâter, détruire, abîmer.

Անպիտանութիւն s. le non-usage d'une chose, l'impossibilité de s'en servir; inutilité.

Անպիտոյք, ոյից s. pl. choses
inutiles.

Անպտոր a. qui n'est pas
trouble, limpide, clair.

Անպսակ a. sans couronne.

Անպտղաբեր a. qui ne pro-
duit pas de fruits, infructueux,
infertile.

Անպտղաբերութիւն, Ան-
պտղութիւն s. infructuosité,
infertilité, infécondité, stérilité.

Անպտուղ a. sans fruits.

Անշան a. qui ne se donne
pas beaucoup de peine; aisé,
facile; adv. sans peine, aisément.

Անշատ a. séparé, détaché;
— Թիւ, nombre abstrait.

Անշատեմ, իցի va. séparer,
détacher, disjoindre.

Անշատիմ, եցայ vn. se sé-
parer, se détacher.

Անշատումն s. séparation,
détachement.

Անշինջ a. ineffaçable; mal-
propre, sale.

Անշնջելի a. ineffaçable.

Անշուր a. sans eau, anhydre.

Անշրդի, ջրդւոյ, Անշրդին
a. qui manque d'eau, sec, aride.

Անշրելի a. ineffaçable, in-
délébile.

Անշրպետ, աց, ից s. inter-
valle, espace, interstice.

Անշրպետեմ, եցի va. passer
entre, séparer, retrancher,
espacer, barrer, éloigner.

Անշրպետութիւն s. inter-
valle, espace, séparation, ré-
tranchement; différence.

Անսահման, Անսահմանա-
կան, աց a. indéfini, illimité,
sans bornes, infini, immense;
indéfinissable.

Անսահմանութիւն s. im-
mensité, infinité.

Անսամ, սացի, սա, սացեայ
vn. écouter, prêter l'oreille à,
exaucer; obéir, être docile à,
consentir, se soumettre, se ré-
signer, suivre, céder, per-
mettre; attendre, attendre pa-
tiemment, supporter.

Անսայծաք, Անսայծաքելի
a. qui ne glisse pas, non glis-
sant, qui ne bronche pas, qui
ne fait pas de faux pas; infail-
lable, sûr, suivi, exact.

Անսայծաքութիւն s. exae-
titude.

Անսանձ a. débridé, sans
bride, sans frein; effréné,
sans retenue; indomptable,
indompté.

Անսասան, Անսասանելի a.
inébranlable, ferme.

Անսաստ, Անսաստելի a.
indomptable, indompté, fou-
gueux, furieux; insubordonné,
indocile, intraitable, témé-
raire, insolent, rétif, désobéis-
sant.

Անսաստեմ, եցի vn. désô-
béir, contredire, résister.

Անսաստութիւն s. insubor-
dination, désobéissance, inso-
lence, témérité.

Անսեղան a. sans table.

Անսեղմն a. sans semence;
sans progéniture, stérile; adv.
sans semer.

Անսէր a. sans amour, sans affection.

Անսիրելի a. qui n'a point d'amants, d'amis; antipathique.

Անսիրելութիւն, Անսիրութիւն s. manque d'amour, d'affection, antipathie.

Անսիրտ a. sans cœur.

Անսխալ a. sans faute; infaillible.

Անսխալութիւն s. infailibilité.

Անսկզբնաբար adv. sans commencement.

Անսկզբնական a. qui n'a pas eu, qui n'a point de commencement.

Անսկզբնակից a. coéternel.

Անսկզբնութիւն s. manque de commencement, éternité.

Անսկիզբն, կզբան, անց a. qui n'a point de commencement, éternel; sans principes, sans fondement, vain, frivole.

Անսովոր a. non accoutumé, inaccoutumé, qui n'a pas l'habitude de; inusité; extraordinaire, hors ligne.

Անսուաղ a. qui n'a pas mangé, qui est à jeun; adv. sans manger, à jeun.

Անսուաղութիւն s. abstinence, jeûne.

Անսուգ a. exempt de deuil; dont on ne porte pas le deuil; adv. sans deuil.

Անսուտ, ստից a. qui ne ment pas, qui ne saurait mentir; qui n'est pas faux, vrai.

Անսուրբ, սրբոց a. qui n'est

pas sain, impur, immonde, profane.

Անսպառ, Անսպառական, Անսպառելի a. inépuisable, intarissable.

Անստացուած, ից a. qui ne possède rien, qui est sans biens, sans propriétés.

Անստացուածութիւն, Անստացութիւն s. non-possession, manque de biens.

Անստգիւտ V. Անըստգիւտ. Անստեղծ, ից, Անստեղծական a. incréé.

Անստերիւր V. Անըստերիւր. Անստին a. sans mamelles.

Անստոյգ a. incertain.

Անստուգութիւն s. incertitude.

Անստուեր, աց a. sans ombre; plein d'éclat, lumineux.

Անստութիւն s. absence de tout mensonge, véracité.

Անսրբութիւն s. impureté, incontinence.

Անսրտնութիւն s. l'action de ne pas se fâcher, mansuétude.

Անվազ a. qui ne saute pas, immobile.

Անվախնան, ից, Անվախնանական a. sans fin, éternel.

Անվաճառ a. qui ne se vend pas, invendable; non vendu.

Անվայել a. indécent, inconvenant, vilain.

Անվայելուց a. V. Անվայել; disgracié, difforme, laid.

Անվայելչութիւն s. indécence, inconvenance; difformité; laideur.

Անվայրափակ V. Անպարոյր.

Անվան, Անվանելի a. qui ne peut être repoussé, inexpugnable.

Անվաստակ a. infatigable; qui ne veut pas travailler ou se fatiguer, désœuvré, paresseux; adv. sans se fatiguer, travailler.

Անվար a. inculte, non labouré.

Անվարժ, ից a. qui n'est pas habitué ou exercé, in-exercé, inexpérimenté, novice, nouveau.

Անվարժութիւն s. impéritie, inexpérience.

Անվարձ a. qui n'a point de salaire, de récompense; adv. sans salaire, sans récompense.

Անվաւեր, Անվաւերական a. invalide, nul, non avénu, non authentique, illégitime; — աւնել, invalider, rendre invalide, nul.

Անվաւերականութիւն, Անվաւերութիւն s. invalidité, nullité, illégitimité.

Անվեհեր a. intrépide; adv. intrépidement.

Անվեհերութիւն s. intrépidité.

Անվերակացու a. qui n'a pas d'inspecteur, de chef.

Անվերձանելի V. Անրն-Յեռնլի.

Անվերնագիր a. sans titre, sans inscription.

Անվէր a. qui n'est pas blessé, sans plaie; invulnérable.

Անվթար a. inviolable, intact, entier, inaltérable, incorruptible, sûr, infaillible,

intègre, exact, parfait, sans danger, sain et sauf, solide, ferme, inébranlable; adv. inviolablement, sans danger, sûrement, fermement, infailliblement, exactement, tout entier.

Անվիշտ a. qui n'a pas de peine, qui n'a rien à souffrir; qui ne souffre pas, impassible; adv. sans peine, sans souffrance.

Անվկայ a. sans témoins.

Անվկանդ a. inexpugnable, invincible, inattaquable, à toute épreuve.

Անվճար a. non payé.

Անվնաս a. qui ne nuit pas, inoffensif, innocent; exempt de dommage, non endommagé, sain et sauf; adv. sans dommage, sain et sauf.

Անվնասակար a. qui n'est pas pernicieux ou préjudiciable, innocent.

Անվնասութիւն s. qualité de ce qui ne peut nuire, absence de tout dommage.

Անվշտութիւն s. absence de souffrance; impassibilité.

Անվստահ a. défiant, méfiant; — լինել, se défier, se méfier de.

Անվստահանալի a. qui ne mérite aucune confiance.

Անվստահութիւն s. défiance, méfiance.

Անվտանգ a. exempt de danger, sain et sauf; adv. sans danger, sain et sauf; — հասանել, arriver sans danger,

sans accident, arriver à bon port.

Անվտիտ a. qui n'est pas maigre ou chétif.

Անվրդով V. Անխռով.

Անվրէժխնդիր a. qui ne se venge pas, qui n'est pas vindicatif.

Անվրէպ a. infaillible, immanquable, exact, ponctuel, sûr, certain, assuré; adv. sans faute, infailliblement, immanquablement, ponctuellement, sûrement, exactement, assurément, certainement.

Անվրիպուծիւն s. infaillibilité, sûreté.

Անտաղտկալի, Անտաղտուկ a. qui n'est pas ennuyeux, fastidieux ou importun, agréable, aisé; adv. sans ennui, sans ennuyer.

Անտանելի a. insupportable, intolérable; qu'on ne peut porter.

Անտամուկ a. sans humidité, sec.

Անտաշ, ից a. non dégrossi ou raboté, brut.

Անտառ, աց s. forêt, bois; Կսեմաստուեր —, sombre forêt.

Անտառախիտ a. rempli, couvert de forêts, plein de bois, boisé; touffu, épais; — Նիզակք, piques hérissées.

Անտառակ, ի s. bocage, bosquet.

Անտառային a. de bois, de forêt.

Անտառանալ յն. se couvrir

de bois, devenir un bois, une forêt; pousser trop de bois, de feuillage, devenir touffu.

Անտառանունդ a. élevé dans la forêt.

Անտատան a. qui ne vacille pas, immuable, ferme.

Անտարակոյս a. indubitable, sûr, certain; adv. sans doute, certainement, assurément.

Անտարբեր a. indifférent.

Անտարբերաբար adv. indifféremment.

Անտարբերութիւն s. indifférence.

Անտարր, ից, Անտարրական a. qui n'est pas composé d'éléments, simple.

Անտեղեակ, ղեկաց a. qui n'est pas informé ou renseigné, ignorant.

Անտեղեկութիւն s. manque d'information, de renseignement, impéritie, ignorance.

Անտեղի, ղեաց a. qui n'a pas de lieu, non circonscrit, immense; absurde, déplacé, inconvenant.

Անտեղիտալի a. qui ne cède pas, inflexible, dur.

Անտեղութիւն s. manque de lieu, immensité; absurdité, inconvenance, inconvenient, suite fâcheuse.

Անտենչիկ a. qui ne désire pas, qui n'aspire pas; — աւագութեան, dénué d'ambition.

Անտես, ից a. invisible, imperceptible; qui n'est pas յս, inaperçu; qui ne voit pas,

aveugle; étrange, nouveau; — առնել, né pas avoir soin, négliger, délaissier, abandonner, dédaigner; — լինել, être négligé, abandonné, dédaigné; s'échapper, disparaître.

Անտեսաբար adv. invisiblement.

Անտեսեմ V. Անտես առնել.

Անտեսութիւն s. invisibilité, cécité; manque de soin, abandon, délaissierement, négligence; — շահու, désintéressement.

Անտերել a. sans feuille.

Անտերնչութիւն s. manque de chef, de gouvernement, interrègne; manque de protection, abandon, délaissierement.

Անտերունչ a. qui n'a point de maître, de possesseur; qui est sans gouvernement, sans chef; sans protecteur, abandonné à soi-même, délaissé.

Անտեսական a. qui ne dure pas, inconstant.

Անտէր a. sans maître, sans possesseur.

Անտէրունչ V. Անտերունչ.

Անտէրչութիւն V. Անտերնչութիւն.

Անտի adv. de là, de là-bas, de ce côté-là; de l'autre côté; a. ce, cet, celle; աստի եւ —, de côté et d'autre; իծառոյ —, de cet arbre; գնաց —, il partit de là; նստան — աղբերն, ils s'assirent de l'autre côté de la fontaine.

Անտի, իք a. ce ou celle qui est de là, de là-bas, de l'autre monde; s. l'autre

monde, la vie future; les choses de l'autre monde; ինդրեսցուք զ— հանգիստն, cherchons le repos de là-bas, de l'autre monde, de l'autre vie; վայելել յանտիսն, se jouer des choses de l'autre monde; յ— կեանս, dans l'autre vie; — կեանք, l'éternité, la vie future.

Անտիական a. jeune, en bas âge; jeune, enfantin, puéril.

Անտիպ a. non imprimé, inédit.

Անտիք, ոց s. bas âge.

Անտիքրիստոս s. antechrist.

Անտիպելօ շ. sans défaut, sans tâche, եւս, parfait; — օրինակ, parfait exemple; — առաքինութիւն, pure vertu, une vertu accomplie.

Անտոհմ a. de basse naissance.

Անտոհմութիւն s. défaut de naissance.

Անտուն a. qui n'a point de maison, qui n'a ni feu ni lieu; adv. sans maison, sans feu ni lieu; — լինել յնալ, être sur le pavé, n'avoir point de domicile.

Անտրտում a. qui n'a point de chagrin, qui n'est pas chagrin, joyeux; adv. sans chagrin.

Անրակ, աց s. clavicule.

Անրջական a. de songe, de rêve; — երազք, rêves, fantômes.

Անց, ի, իւ, անցք, ից s. pas-

sage, trajet; canal; passage, transition; aventure, accident, événement, fait; traitement; passion, envie; յանցի՝ adv. en passant; անց եւ անց առնել, passer de côté, laisser passer, abandonner, dédaigner; անց եւ դարձ առնել, aller et venir, traverser, parcourir; բազում անցք անցին, il est passé bien des événements; բազում անցք անցին ընդ իս յանուրջս, j'ai bien souffert en songe; հմտութիւն անցից անցելոց, expérience des choses passées; պատմէին իրերաց որ ինչ անցք ընդ իւրեանս անցեալ էին, ils se racontaient tout ce qui leur était arrivé; զնոյն անցս կրեցին, նոյն անցք անցին եւ ընդ նոսա, ils eurent le même sort; անցք մեծամեծք անցանեն, il arrive des choses très-considérables; այս ամենայն անցք իսակաւ աւուրս անցին, tous ces faits arrivèrent dans l'espace de peu de jours.

Անցական **a.** passager; transitoire.

Անցագիր, գրոյ **s.** passeport; — տալ, délivrer un —; հաստատել զ—, viser le —.

Անցանեմ, անցի, անց **vn.** passer; passer, traverser; passer, aller au delà, dépasser, outre-passer, devancer, excéder, franchir; passer outre, négliger, omettre; parcourir, énumérer; passer, se passer, périr, disparaître; passer, se

passer, s'écouler; passer, finir, cesser; s'éteindre; passer, être omis, oublié; passer, s'introduire, pénétrer; se passer, arriver, survenir, avoir lieu; se passer, éprouver, goûter, essayer; passer, traiter, parcourir rapidement, effleurer; passer, changer de parti, passer dans le parti contraire; — իթշնամին, passer à l'ennemi, désertter; — զպատուիրանաւ՝ զօրինօք՝ ըստ օրէնս, transgresser les commandements de Dieu, la loi, contrevenir aux commandements de Dieu, à la loi; — զուխտիւ՝ ըստ ուխտ՝ զբանիւ՝ ըստ երդումն, violer le contrat, un traité, sa promesse, son serment; — զաւուրբք, avancer en âge, prendre de l'âge, devenir vieux, vieillir; — յաշխարհէ, passer de cette vie en l'autre, passer, mourir, expirer; — զանցանել, surpasser, exceller, l'emporter sur; հատանել —, traverser, franchir; — ըստ չափ, ըստ սահման, excéder, outre-passer la mesure, aller au delà; — հապնեպզբազում իւիք, passer rapidement sur beaucoup de faits; սակաւ ինչ — բանիւ, dire, exposer en peu de mots.

Անցատումն **a.** qui ne s'emporte, ne se fâche pas, doux, calme.

Անցաւ **a.** qui ne cause ou n'éprouve aucune douleur, exempt de toute douleur; adv. sans douleur.

Անցաւոր, աց a. passant, passager, voyageur; passager, transitoire, périssable, momentané, caduc.

Անցաւորութիւն s. manque de douleur.

* Անցնիմ, ցայ vn. V. Անցանեմ; անդին —, passer de l'autre côté, outre; դժուարութեանց վրայէն —, passer par-dessus les difficultés; վրայէն —, repasser.

Անցնիւր a. chacun, chaque; personnel, individuel, propre, respectif.

Անցողական a. transitif.

Անցորդ, աց a. passant.

Անցուկ a. passant; — փողոց, rue passante, fréquentée.

Անցումն s. action de passer, passage; transition.

Անցուցանեմ, ուցի, ցո va. passer, faire passer, faire traverser; passer, transpercer, percer, enfoncer à travers; emboîter, enchâsser, enlacer; enlever, ôter, détourner, éloigner; remettre, pardonner; transporter, transférer; apaiser, faire cesser, satisfaire, guérir; violer, enfreindre; éteindre; faire éprouver, faire souffrir, traiter bien ou mal, faire; passer le temps, la vie, vivre; avorter, faire une fausse couche; — զանցուցանել, dépasser, surpasser, exceller; — ընդ թիւ, compter, dénombrer; — զվեղս, remettre les péchés; չարիս — ընդ, faire du mal à զո.; — զքննութիւն իւր, pas-

ser son examen; — զցատումն, apaiser la colère; — զժամանակն, passer le temps.

Անցք V. Անց.

Անփախուստ a. dont on ne peut échapper, qu'on ne peut fuir, inévitable.

Անփակ a. qui n'est pas fermé, ouvert.

Անփայտակերտ a. qui n'est pas construit de bois.

Անփառ, ից a. sans gloire, obscur.

Անփառասէր a. qui n'aime pas la gloire, qui n'est pas ambitieux, modéré.

Անփառաւորութիւն, Անփառութիւն s. manque de gloire, vie sans gloire, obscurité.

Անփառունակ a. sans honneur.

Անփափուկ a. indélicat.

Անփափկութիւն s. indélicatesse.

Անփոխ V. Անփոփոխ.

Անփոխանակելի a. qu'on ne peut remplacer, échanger.

Անփոխանորդ a. qu'on ne peut remplacer, sans remplaçant.

Անփոյթ a. négligent, insouciant, nonchalant, indolent; négligé, abandonné; — առնել, négliger, avoir peu de soin de, ne pas se soucier de, ne pas s'occuper ou s'inquiéter de; — լինել, être négligé, abandonné.

Անփոյթութիւն s. négligence, nonchalance, insouciance.

Անփորձ, ից a. qui n'a pas d'expérience, inexpérimenté, inexercé, novice; non essayé, non éprouvé; qui n'est pas tenté, qui est à l'abri des tentations; intact, pur.

Անփորձութիւն s. inexpérience; manque de tentation.

Անփութութիւն V. Անփոյթութիւն.

Անփուտ a. qui n'est pas pourri; qui ne pourrit pas, incorruptible.

Անփոփոխ, ից, Անփոփոխական, Անփոփոխելի a. invariable, immuable, inaltérable, ferme; adv. invariablement, immuablement.

Անփոփոխութիւն s. invariabilité, immuabilité.

Անփտութիւն s. manque de pourriture, incorruptibilité.

Անքակ a. indestructible, indissoluble, insoluble; inséparable.

Անքակութիւն s. indestructibilité, indissolubilité; inséparabilité.

Անքաղաք a. sans ville, sans patrie.

Անքաղաքագէտ a. impolitique.

Անքաղաքավար a. incivil, impoli.

Անքաղաքավարութիւն s. incivilité, impolitesse.

Անքայլ a. sans pas, qui ne marche pas.

Անքանակ a. sans quantité, sans mesure.

Անքատ a. sans moyens, sans

ressources, pauvre, indigent.

Անքաւելի a. inexpiable; — յանցանք, fautes irréparables.

Անքէն a. qui n'a pas de rancune.

Անքթթելի, Անքթիթ a. qui ne clignote pas les yeux, qui fixe, qui regarde fixement, adv. sans cligner, fixement; — զակն կառուցանել՝ յառել յիմն, fixer ou attacher ses yeux, ses regards sur.

Անքնին, Անքննելի a. qui ne peut être examiné, inscrutable; non examiné.

Անքննութիւն s. inscrutabilité; manque d'examen.

Անքոյթ a. sûr, assuré.

Անքուն a. qui ne s'endort pas, qui veille; vigilant; adv. sans dormir, sans sommeil; — կալ, ne pas dormir, veiller.

Անօգնական a. sans aide, sans secours; — Թողուլ, laisser sans aucun secours.

Անօգուտ a. inutile, désavantageux; adv. inutilement, désavantageusement.

Անօգտակար V. Անօգուտ.

Անօթ, ոց, ից s. vase, pot, vaisseau; meuble, bagage; instrument, appareil, ustensile; — քխոհակերոցի, batterie, ustensiles de cuisine; յ— առնուլ, emprunter; յ— տալ, prêter.

Անօթի a. qui a faim; — լինել, avoir faim.

Անօթութիւն s. faim.

Անօսր, ից a. mince, menu; clair peu serré; rare; fin;

adv. peu, très-peu, rarement.

Անօսրամարմին a. qui a le corps mince.

Անօսրանամ, ացայ vn. devenir mince, fin, rare; s'amincir, se raréfier; s'amoindrir, s'atténuer; s'exténuer.

Անօսրացուցանեմ, ուցի, Անօսրեմ, եցի va. rendre mince, fin, rare; amincir, raréfier; amoindrir, atténuer; exténuer.

Անօսրիմ V. Անօսրանամ.

Անօսրուծիւն s. ténuité; rareté; raréfaction; finesse.

Անօրէն, ըինի, նաց a. qui n'a pas de loi, qui viole les lois, scélérat, impie. criminel, injuste. inique; contraire aux lois, illégal, illicite.

Անօրէնուծիւն s. absence de toutes lois, transgression de la loi; scélératesse, iniquité, injustice. crime, péché.

Անօրինաբար adv. sans lois; contre les lois, illégalement, injustement.

Անօրինեմ, եցի, Անօրինիմ, եցայ vn. agir contre les lois, la justice, enfreindre les lois; commettre une injustice, violer sa foi; traiter mal qn., lui faire du tort.

Աշալուրջք, Աշալուրջք s. aurore; ընդ աշալուրջսն adv. au lever de l'—, au point du jour.

Աշակերտ, աց s. élève, disciple; écolier; étudiant; — արուեստի, apprenti.

Աշակերտաբար adv. comme un élève.

Աշակերտակից s. condisciple, camarade.

Աշակերտանոց, աց s. école.

Աշակերտասէր a. qui aime son élève, ses élèves.

Աշակերտեմ, եցի va. avoir pour élève, enseigner, instruire.

Աշակերտիմ, եցայ vn. être élève de qn., le suivre.

Աշակերտութիւն s. qualité d'élève; apprentissage; élèves.

Աշակերտուհի s. écolière, élève.

Աշակերտօրէն adv. comme un élève.

Աշխատակից s. compagnon de travail, collaborateur.

Աշխատանք, անաց V. Աշխատութիւն.

Աշխատ առնեմ va. fatiguer, donner de la peine, beaucoup de peine, lasser, importuner; accabler de fatigue, harasser, harceler; — լինել, se fatiguer, se lasser, se donner beaucoup de peine, se donner la peine, être fatigué, las, accablé de fatigue; travailler.

Աշխատասէր a. qui aime le travail, laborieux, travailleur.

Աշխատասիրաբար adv. laborieusement.

Աշխատասիրեմ, եցի vn. aimer le travail, travailler avec ardeur, être laborieux; faire, composer un ouvrage.

Աշխատասիրութիւն s. goût, amour du travail; ouvrage travaillé avec soin; œuvre, ouvrage, travail.

Աշխատաւոր, աց a. celui qui travaille, travailleur.

Աշխատեմ, եցի, Աշխատեցուցանեմ, ուցի va. fatiguer, donner de la peine; faire travailler.

Աշխատեցուցանող, աց a. qui fait travailler; qui donne de la peine.

Աշխատեցուցիչ a. fatigant.

Աշխատիմ, եցայ, եաց vn. se fatiguer, se donner de la peine; travailler; անհնարիս —, travailler excessivement, comme un forçat.

Աշխատութիւն s. fatigue, peine, casse-tête; travail, labeur; œuvre, ouvrage, traité; երկայնամիտ —, travail obstiné; — յանձն առնուլ, prendre la peine de, se donner la peine.

Աշխար s. cri de douleur, lamentation, plainte, gémissément; — դնել, plaindre, déplorer, pleurer.

Աշխարան, ի s. lieu de larmes.

Աշխարանուագ a. plaintif, lamentable.

Աշխարեմ, եցի va. pleurer sur, se lamenter, pousser des cris de douleur, déplorer.

Աշխարելի a. déplorable, lamentable.

Աշխարանք, նաց V. Աշխար.

Աշխարհ, աց s. monde, univers; pays, contrée, territoire, terre; le monde, les hommes; vie; ըստ — հանել, expatrier, dépayser, bannir, exiler, expulser; հանդերձեալ

—, l'autre monde, la vie future; յայսմ —ի, dans ce monde; — ամենայն, tout le monde; ընդ ամենայն —, par toute la terre; յաչս —ի, aux yeux du monde; ելանել փոխիլ յաշխարհէ, aller dans l'autre monde, mourir; գալ յ—, venir au monde, naître; թողուլ գ—, quitter le monde; առաջի —ի, devant le monde.

Աշխարհաբնակ a. habitant d'un pays, indigène; citoyen du monde, cosmopolite.

Աշխարհագիրք s. géographe; recensement; — առնել, recenser, faire un recensement.

Աշխարհագոյժ աննեմ va. proclamer par tout le monde, déclarer hautement, publier, divulger, ébruiter.

Աշխարհագոչ a. qui crie, qui proclame partout le monde.

Աշխարհագով a. loué de tout le monde.

Աշխարհագովութիւն sm. louange universelle.

Աշխարհագործ s. créateur du monde.

Աշխարհագործութիւն sm. création du monde.

Աշխարհագումար V. Աշխարհախումբ.

Աշխարհագունդ; գնդոյ, գնդի s. globe.

Աշխարհագրական a. géographique.

Աշխարհագրութիւն s. géographie; — բնական, — physique; — քաղաքական, — politique.

Աշխարհադիտեմ, եցի va. observer, épier un pays, en faire la reconnaissance.

Աշխարհագոր a. composé de toute la force du monde, très-nombreux.

Աշխարհաժողով a. composé de tout le monde, général, universel; s. assemblée générale, diète; — գումարել, faire une assemblée générale.

Աշխարհաժողովուրդ s. le peuple, la population d'un pays.

Աշխարհալոյս a. qui éclaire tout le monde.

Աշխարհախնամ a. qui a soin du monde.

Աշխարհախորհ a. qui est fait par un conseil universel; — հաւանութիւն, approbation générale, assentiment universel.

Աշխարհախումբ a. composé de tout le monde; très-nombreux, où le monde afflue, universel, général; — բազմութիւն, multitude immense; — տօն, fête solennelle.

Աշխարհածանօթ a. connu de tout le monde.

Աշխարհածին, Աշխարհածնունդ a. né dans le même pays, indigène.

Աշխարհածով s. océan.

Աշխարհածուփ a. qui agite, trouble tout le monde; agité, troublé par le monde.

Աշխարհակալ, ագ s. maître du monde; conquérant; préfet, gouverneur; a. répandu

dans tout le monde, universel; qui entoure l'univers.

Աշխարհակալութիւն s. conquête.

Աշխարհական a. du monde; mondain, terrestre; s. laïque, séculier; — մեծութիւնք, grandeurs mondaines; ընդ — ս համարիլ, être réduit à l'état de laïque.

Աշխարհակեաց a. séculier, laïque.

Աշխարհակեցոյց a. qui sauve le monde.

Աշխարհակիր a. qui porte le monde; qui se passe dans le monde, mondain.

Աշխարհակոյտ V. Աշխարհախումբ.

Աշխարհակործան a. qui ruine le monde, destructeur du monde.

Աշխարհակորոյս a. qui perd le monde.

Աշխարհակուլ a. qui avale, engloutit tout le monde.

Աշխարհահալած a. chassé, persécuté par tout le monde, par tout le pays.

Աշխարհահամար s. censeur; dénombrement.

Աշխարհահայր, հօր s. père du monde.

Աշխարհահոգ V. Աշխարհախնամ.

Աշխարհահռչակ a. célèbre dans tout le monde, célébrité.

Աշխարհամած a. répandu, étendu sur tout le monde.

Աշխարհամարդ, մարդք s. gens du monde, le monde.

Աշխարհամէջ, յիջի s. le milieu du monde, d'un pays.

Աշխարհամուտ a. par où entre tout le monde, très-fréquenté.

Աշխարհանազ a. remarquable dans tout le monde.

Աշխարհաշէն a. qui embellit le pays, bâtisseur.

Աշխարհապահ a. qui conserve le monde.

Աշխարհապահապան a. gardien du monde, du pays.

Աշխարհապաղատ a. imploré par tout le monde.

Աշխարհապատում a. qui raconte la création du monde.

Աշխարհասէր a. qui aime le monde, mondain.

Աշխարհասիրութիւն sm. amour, goût du monde, mondanité.

Աշխարհաստեղծ, ից a. qui a créé le monde, créateur du monde.

Աշխարհատարած a. répandu par tout le monde.

Աշխարհատեաց a. qui hait, qui déteste le monde.

Աշխարհատես a. qui pourvoit au monde, qui a soin du monde; vu, connu de tout le monde, notoire, public; qui a vu beaucoup de monde; — առնել, mettre en vue de tout le monde, montrer à tout le monde, afficher.

Աշխարհատէր s. maître du monde, du pays, prince.

Աշխարհարար a. qui a fait le monde, créateur du monde.

Աշխարհարարութիւն sm. création du monde.

Աշխարհացոյց, ցուցի s. carte, carte géographique.

Աշխարհաւանդ, ից s. cabaret, taverne.

Աշխարհաւանդիկ s. cabaretier.

Աշխարհաւեր a. qui ruine, détruit le monde, le pays.

Աշխարհաքաղաքացի, ցոյց, ցեաց s. cosmopolite.

Աշխարհաքարոզ a. prêché, annoncé dans tout le monde.

Աշխարհիկ a. séculier, laïque; vulgaire; ընդ — ս գրել, réduire à l'état d'un simple laïque; — լեզու, langue vulgaire.

Աշխարհօրէն adv. mondainement, séculièrement; publiquement, avec tout le pays, universellement.

Աշխարումն V. Աշխար.

Աշխէտ ձի s. cheval alezan.

Աշխոյժ, խուժից a. vif, ardent, actif, frétilant, remuant, alerte, pétillant, fougueux, bouillant, fringant.

Աշխոյժութիւն, Աշխոյժք, ուժից, Աշխուժութիւն s. vivacité, ardeur, feu, activité, fougue; աշխոյժք մանկութեան, la fougue de la jeunesse.

Աշնանային, այնոյ a. d'automne, automnal.

Աշնանի, անոյ s. l'automne; adv. à l'automne.

Աշուն, շնան s. l'automne.

Աշտանակ, աց s. chandelier, flambeau, bougeoir.

Աշտանակամազ a. qui a les cheveux hérissés, dressés.

Աշտանակեմ, եցի vn. monter sur; իծի —, monter à cheval; իջորի —, monter sur un mulet.

Աշտարակ, աց s. tour; — Բաբելոնի, — de Babel.

Աշտարակագործ a. qui construit une tour.

Աշտարակագործութիւն s. construction d'une tour.

Աշտարակազարդ a. orné, flanqué de tours.

Աշտարակածեւ a. qui a la forme d'une tour.

Աշտարակաշէն V. Աշտարակագործ.

Աշտարակեալ, Աշտարակեայ a. qui a des tours, entouré de tours.

Աշտեայ, Աշտէ, էից s. lance.

Աշտիճան V. Աստիճան.

Աշտուն a. sec; — հաց, du pain sec.

Աչագար a. qui a les yeux malades.

Աչագեղ, ոյ a. qui a de beaux yeux.

Աչալուրջ a. circonspect, avisé, éveillé, bien entendu; franc, confiant, joyeux, gai.

Աչալրջութիւն s. circonspection; franchise, confiance, assurance, gaieté, joie.

Աչակաբաւ a. qui remue les yeux.

Աչառանք V. Աչառութիւն.

Աչառեմ, եցի, Աչառիմ, եցայ vn. faire acception de personnes.

Աչառու, աց a. qui fait acception de personnes, partial.

Աչառութիւն s. acception de personnes, partialité.

Աչարձակութիւն s. avidité, convoitise.

Աչացաւ s. mal d'yeux, ophthalmie; a. qui a mal aux yeux.

Աչեր V. Աչք.

Աչեայ a. qui a des yeux.

*Աչկապուկ s. colin-maillard.

Աչկունք s. pl. yeux.

Աչոց V. Ակնոց.

Աչք, աչաց s. pl. œil, yeux; vue, regard; հաճոյ թուեցաւ բանն յաչս նորա, la proposition lui plut; աչս արկանել՝ արձակել, jeter les yeux, manger des yeux, regarder avidement, être amoureux, avide de, convoiter; յաչաց հանել, faire perdre les bonnes grâces, l'affection, la faveur de qn.; յաչաց ելանել, perdre les bonnes grâces, l'affection, la faveur de qn., être disgracié, en défaveur, tomber en disgrâce; ըստ աչս դատել, juger sur l'apparence, sans examen; կալ աչաց, devenir aveugle; թերաբաց —, yeux à peine ouverts; յաչս, aux yeux, sous les yeux; առ աչս, avec acception de personnes, partialement; առ աչօք ինչ՝ տեսիլ՝ երեւոյթ, fantôme, spectre; առ աչօք պատրանք, illusion, chimère; յաչս դնել, mépriser, ne faire aucun cas de, affronter, braver; աչս առնուլ V. Աչառեմ;

զաչս ի վայր արկանել, baïsser les yeux; *— գոցել, fèrnièr les yeux, faire semblant de ne pas voir; *— խաբել, jeter de la poudre aux yeux, éblouir par des apparences trompeuses; *— առնուլ, éblouir les yeux; *— ընել, faire signe des yeux; լինել իմաստուն յաչս անձին իւրոյ, être sage à ses propres yeux; *— ը մէկուն վրայ լինել, avoir l'œil sur qn., le surveiller; նախանձալից աչօք հայել ընդ միմեանս, se regarder d'un œil jaloux; — յարտաւունս, les larmes aux yeux; *աչքին հանդիպիլ՝ դպչիլ, tomber sous les yeux, voir; *— ը կտրել, voir de loin, apercevoir; ճօրե արեալ, croire bon; *— ը չկտրել, ne pas croire, ne pas croire capable, ne pas trouver bon; ne pas se sentir capable, ne pas avoir le courage; *— ը բանալ, ouvrir les yeux; fig. dessiller les yeux à qn.; pervertir.

Ապիս, եւ ապա adv. puis, après, ensuite; conj. donc; առ յապա, un jour; à l'avenir; յ— ժամանակս, dans la suite; յաւայս, առ ի յապայս adv. dorénavant; առ ի յապայսն յիշատակ, pour servir de monument à la postérité; առ յապայք s. l'avenir, les choses futures; յիշեալս յապայսն, souviens-toi de l'avenir.

Ապարան a. qui est sans réponse, sans réplique.

Ապարանութիւն s. éloge,

apologie, excuse, justification.

Ապագայ, ից a. futur, qui est à venir; s. l'avenir; գեղեցիկ —, bel avenir.

Ապագովեմ, եցի va. blâmer.

Ապա եթէ՝ թէ conj. mais si; si, en cas que; ապա եթէ ոչ conj. sinon, autrement, sans cela.

Ապամարց, ի s. apostrophe.

Ապաժամ a. qui est hors de temps, intempestif, tardif; adv. tard.

Ապաժաման a. qui arrive trop tard, qui est en retard, tardif; arriéré; inférieur, vil, lâche; incapable.

Ապաժամանութիւն s. infériorité, vileté, lâcheté.

Ապաժոյժ, ժուժաւ s. sang, effusion ou flux de sang; ընդ արին՝ ընդ քիրտն եւ ընդ — գալ; suer sang et eau, faire de grands efforts, se donner beaucoup de peine.

Ապախուրեմ, եցի vn. ôter la cidare, le turban; — զգլուխ իւր, découvrir la tête, se découvrir, ôter son chapeau.

Ապալեր, Ապալերկ a. dépourvu, dégarni; désert, inculte.

Ապախտ a. négligé, méconnu; rejeté, méprisé, vil; — առնել, négliger, omettre, ne pas se soucier de, tenir pour vil, mépriser, méconnaître, dédaigner, violer, réprouver, rejeter; — լինել, être négligé, méprisé, rejeté.

Ապախտարք, րաց s. pl.

mauvais augure, mauvaise destinée.

Ապախտաւոր, ագ a. ingrat; — լինել առ որ, être ingrat envers զո.

Ապախտաւորութիւն s. ingratitude.

Ապախտեմ V. Ապխտեմ.

Ապախտիք, տեաց s. ingratitude.

Ապակագործ, ագ s. verrier, vitrier.

Ապակագործութիւն s. verrerie, vitrerie.

Ապականագործ a. qui corrompt, corrupteur, destructif.

Ապականասէր a. qui aime la corruption.

Ապականարար V. Ապականագործ.

Ապականացու, ագ a. corruptible, destructible.

Ապականելի a. corrupteur, destructif; corrompu, impur.

Ապականեմ, եցի va. corrompre, gâter, altérer, décomposer, dégénérer, détériorer, abîmer; ruiner, ravager, détruire; salir, souiller, empester, infecter; — զկոյս, déflo-
rer, violer une jeune fille; — զսիրտ, empoisonner le cœur; — զառողջութիւն, ruiner la santé; — զբարս, corrompre, dépraver les mœurs; — զօդ, empester, corrompre l'air.

Ապականիչ a. corrupteur, destructeur, destructif.

Ապականութիւն s. corruption, destruction, ruine; souillure, infection; corruption,

dépravation, perversion, dégénération; corruption, putréfaction, pourriture; — բարուց, dépravation des mœurs, corruption; — կուսի, défloration, viol; յ— դնել դարձուցանել V. Ապականեմ; յ— դնիլ՝ դառնալ V. Ապականիմ; լուծանել յ—, se corrompre.

Ապականիմ, եցայ vn. être corrompu, ruiné, gâté, dégénérer; se salir, se souiller.

Ապակեղէն a. de verre.

Ապակի, կւոյ, կեաց s. verre; — պտուհանաց, vitre, carreau.

Ապահար, ից a. V. Ապարհ.

Ապահարզան, ի s. répudiation, divorce; գիր՝ թուղթ ապահարզանի, acte de divorce.

Ապահարկ a. exempt d'impôts; — առնել, exempter d'impôts, d'impositions.

Ապահարկեմ V. Ապահարկ առնեմ.

Ապահարկութիւն s. exemption d'impôts, immunité, franchise.

Ապահով a. sûr, assuré; յապահովի լինել՝ կալ, être en sûreté, en pleine sûreté, être à l'abri de; յապահովի adv. en sûreté, à l'abri, à couvert; — լինել, être sûr; — առնել, assurer; յապահովի կացուցանել, mettre en sûreté, à l'abri.

Ապահովագիր s. assureur.

Ապահովագրեմ, եցի va. com. assurer.

Ապահովագրութիւն s. com. assurance.

Ապահովանամ, etc. V. Յապահովանամ, etc.

Ապաշաւ s. repentir, regret, remords; pénitence, contrition; a. repenti, repentant, contrit; գեղջ եւ — լինել, se repentir, avoir du regret, regretter; գալ յ—, faire pénitence, se repentir.

Ապաշաւանք V. Ապաշաւ.

Ապաշաւեմ, եցի va. se repentir, regretter, avoir du regret; plaindre, avoir pitié.

Ապաշխարական a. pénitentiel.

Ապաշխարանք s. pénitence.

Ապաշխարեմ, եցի va. faire pénitence, vivre dans la pénitence, faire un acte de contrition.

Ապաշխարող, աց s. pénitent.

Ապաշխարութիւն s. pénitence.

Ապաշնորհ, աց a. ingrat; sans grâce, vil, vilain.

Ապաշնորհութիւն s. ingratitude.

Ապա ուրեմն conj. donc, or; adv. enfin.

Ապառաժ, ից s. rocher, roche, roc; a. de rocher, plein de rochers, pierreux; — Արաբիա, l'Arabie Pétrée.

Ապառաժուտ a. plein de rochers, pierreux, abrupt.

*Ապառիկ a. à crédit; — գնել՝ վաճառել, acheter, vendre —.

Ապառնի, նեաց a. futur, qui est à venir; s. gram. fu-

tur; —ք, les choses futures.

Ապառոււմ a. inexorable, dur, insensible, cruel, obstiné, insolent.

Ապաստան, աց s. refuge asile, recours, abri; — առնեմ, confier, fier, s'en rapporter à զո., remettre aux soins de; — լինիմ, se réfugier, recourir, avoir recours à, se fier, se confier, s'abandonner, se livrer; յոգիս — լինել, être épuisé, exténué; յոգիս — լինել յաշխատութենէ, être épuisé, exténué de fatigue; յոգւոցն պարզել — լինել, être à l'extrémité, à l'agonie, prêt à mourir, être agonisant.

Ապաստանապահ a. conservé dans un lieu sûr.

Ապաստանեմ V. Ապաստան՝ առնել.

Ապաստանիմ V. Ապաստան լինել.

Ապաստանութիւն s. refuge, recours, confiance.

Ապատ s. lieu habité, habitation.

Ապատոհիմ V. Անտոհիմ.

Ապարահ, ից a. qui a ses règles; s. règles, menstrues; յապարահէ զանց առնել, satisfaire ses grands besoins.

Ապարահութիւն V. Ապարահի s.

Ապարանազարդ a. orné de palais, d'hôtels.

Ապարանջան, աց, ից s. bracelet.

Ապարանք, նից, նաց s. palais, château, hôtel.

Ապարասան, ից a. effréné, récalcitrant, insolent, licencieux, arrogant, rétif.

Ապարասանեմ, եցի vn. résister au frein, être insolent, récalcitrant, se révolter.

Ապարասանութիւն s. insolence, indocilité, fougue, arrogance, licence, révolte.

Ապարթանեմ V. Մեծաբանեմ.

Ապարում s. frange, corde de tente.

Ապարօշ, ից s. turban, bandeau, cidare.

Ապացոյց, ցուցից s. preuve, démonstration; յայտնի —, preuve évidente.

Ապացուցանեմ, ցուցի va. prouver, démontrer.

Ապաւանդակ, աց s. corde, cordon, cordelette.

Ապաւառ, աց s. fiente, ex-crément, évacuation.

Ապաւէն, լինաց s. refuge, recours, asile, abri, couvert, soutien.

Ապաւինեմ, եցի, Ապաւինեցուցանեմ, ցուցի va. inspirer de la confiance, s'attirer.

Ապաւինիմ, եցայ vn. se réfugier auprès de qn., avoir recours, recourir à, se reposer, mettre sa confiance, son espoir sur, se fier, se confier, s'abandonner.

Ապաւինութիւն s. refuge, recours, confiance.

Ապաքէն conj. certes, en vérité, en effet, sans doute, sans nul doute; en tout cas, de

toute manière; ո՞չ —, n'est-ce pas? — ցապաք adv. inévitablement, de toute manière, en tout cas, enfin, absolument, nécessairement.

Ապաքինացուցանեմ, ուցի va. guérir, rendre la santé,

Ապաքինեմ, եցի va. guérir; vn. guérir, se guérir, être guéri, recouvrer la santé.

Ապենիազ V. Աննիազ.

Ապերախտ, ից s. ingrat.

Ապերախտիմ, եցայ vn. être ingrat; — առ ոք, être ingrat envers qn.

Ապերախտութիւն s. ingratitude.

Ապերասան, Ապերասանութիւն V. Ապարասան, Ապարասանութիւն.

Ապիզակ s. broche, ornement de poitrine.

Ապիկար a. impuissant, incapable, faible.

Ապիկարութիւն s. impuissance, incapacité, faiblesse.

Ապիրատ, ից a. méchant, inique, coupable, injuste, corrompu, pervers, scélérat; mauvais, déplacé; — ինչ ոչ գործեաց, il n'a rien fait de mal.

Ապիրատիմ, եցայ vn. se conduire mal, agir méchamment, être injuste, se rendre coupable.

Ապիրատութիւն s. méchanceté, iniquité, perversité, scélératesse.

Ապխտեմ, եցի va. saler, sécher de la viande, faire des jambons.

Ապշանամ, ացայ յո. s'hébéter, devenir stupide, s'abrutir.

Ապշեցուցանեմ, ուցի յա. étourdir, étonner, frapper de stupeur, de vertige, d'étonnement, surprendre, transporter d'admiration, stupéfier, ravir, hébéter.

Ապշիմ, շեցայ յո. être frappé de stupeur, d'étonnement, de surprise, tomber dans la stupeur, être stupéfait, étourdi, surpris, s'étourdir, s'étonner, se désappointer, demeurer la bouche béante, tomber des nues.

Ապշուպեմ, եցի յա. se saisir de, s'emparer, se rendre maître de.

Ապշուծիւն s. ébahissement, étourdissement, stupeur, saisissement, stupéfaction; profond étonnement, admiration; stupidité, abrutissement; յկործանել, hébéter, rendre stupide; Վ. Ապշեցուցանեմ; յկործանիլ ընկղմիլ, s'hébéter, devenir stupide; Վ. Ապշիմ.

Ապուզնայ Վ. Կապիկ.

Ապուխտ s. viande salée et séchée, jambon; — ք, charcuterie.

Ապուշ a. stupide, hébété; étourdi, stupéfié, stupéfait, ébahi, interdit; idiot, nigaud; — գործել, hébéter, rendre stupide, abêtir, abrutir; — անկանել, hésiter, balancer, douter; յանունել՝ արկանել՝ դարձուցանել՝ կործանել՝ կրթել Վ. Ապշեցուցանեմ; յանկանիլ՝

դառնալ՝ լինել՝ կրթիլ՝ հարկանիլ Վ. Ապշիմ.

Ապուռ, պոխց s. butin.

Ապուր s. nourriture; potage; Վ. Ապուռ.

Ապուեմ, եցի յա. butiner, piller, dépouiller.

Ապսպարեմ, եցի յա. recommander, confier.

Ապստամբ, աց s. rebelle, révolté, insurgé; rebelle, insoumis, indocile; — իդեղոց, rebelle aux remèdes.

Ապստամբական a. insurrectionnel, séditionnel, rebelle.

Ապստամբեմ, եցի յո. se révolter, se soulever, s'insurger.

Ապստամբեցուցանեմ, ուցի յա. pousser à la révolte, révolter.

Ապստամբեցուցիչ Վ. Ապրստամբական.

Ապստամբիմ Վ. Ապստամբեմ.

Ապստամբող Վ. Ապստամբ.

Ապստամբողական Վ. Ապրստամբական.

Ապստամբուծիւն s. rébellion, révolte, insurrection, soulèvement, émeute.

Ապտակ, աց s. soufflet, claque, tape; — ածել՝ հանել՝ մատուցանել, donner un soufflet, une claque, une tape, détacher, flanquer ou appliquer un soufflet, souffleter, claquer; — առնուլ՝ ըմպել՝ ուտել, recevoir un soufflet, une claque, être souffleté.

Ապտակալից՝ Ապտակակոծ առնեմ յա. souffleter.

Ապտակատու, ի a. souffleur, qui donne des soufflets.

Ապրանք, նաց s. pl. vie; ոչ է ապրանաց, ne peut vivre.

Ապրդում, դմով s. soie, soie à coudre.

Ապրեմ V. Ապրիմ.

Ապրեցուցանեմ, ուցի vn. sauver, tirer du péril; faire vivre.

Ապրեցուցիչ s. sauveur.

Ապրիլ, ի s. avril.

Ապրիմ, եցոյ vn. se sauver, être sauvé, échapper à un danger; vivre.

*Ապրիմ մեռնիմ V. Երիցուկ.

Ապրիշում V. Ապրդում.

Ապրուստ s. vie, salut; vivres, subsistances; * — ունեւսալ, avoir de quoi vivre.

Ապրսամ V. Բաղսամոն.

Ապօրինաւոր, աց a. illicite, illégitime.

Աջ, ոյ, ու s. la main droite, le bras droit, le côté droit, la droite; a. qui est à droite, droit; ընդ աջմէ, à droite; յաջում, à droite, à main droite; յաջմէ եւ յահեկէ, à droite et à gauche; յ — եւ յահեակ, à tort et à travers; — Թեւ քանակի, l'aile droite d'une armée; — հաւանութեան տալ կարկառել ումեք, donner, tendre à qn. la main, consentir, approuver.

Աջակից a. adjudant, coadjuteur, aide.

Աջակողմ, ման s. le côté droit, la droite; յաջակողման, à droite.

Աջակողման, Աջակողմեան

a. qui est à droite, placé à droite, droit.

Աջակողմն V. Աջակողմ.

Աջակցիմ, ցեցայ vn. donner la main, aider, secourir.

Աջակցութիւն s. aide, concours, secours.

Աջահամբոյր, բուրի s. baise-main.

Աջին a. qui est adroit, droit.

Աջող, աց, ից, Աջողակ a. favorable; adroit, habile.

Աջողակութիւն s. adresse, dextérité, habileté.

Աջողածեռն a. adroit de ses mains, habile.

Աջոյ, Աջու a. droit.

Առ յընթաց, à, au, aux; près, auprès, chez, dans, parmi; selon, conformément à, en comparaison de, comparative-ment, relativement, d'après, à côté de, eu égard à, à l'égard; durant, pendant, lors de, sous, dans le temps; près de, environ, à peu près; pour; sur, par-dessus, outre; devant, en présence; contre, vers, du côté de; par, de; առ օր, par jour; առ նմա՝ իպանդոկի ագան, ils logèrent chez lui, dans une auberge; առ որս, chez qui; առ իս, chez moi; առ սէր քո, pour l'amour de toi; առ իզիտել, pour savoir; առ եզերք ծովու, au bord de la mer; առ մեօք, sous nos jours, dans notre temps, dans notre époque; առ Թագաւորութեամբ Օգոստեայ, sous le règne d'Auguste; առ այսօրիք, outre,

excepté cela; եթէ առցես կանայս առ դստերօք իմո՞՞ք, si vous prenez pour femmes d'autres que mes filles, չորքաւ առ արքայ, il est allé chez le roi; առ Հայս, chez les Arméniens; փառք իմ ոչ ինչ են առ քոյովն, ma gloire n'est rien auprès de la tienne; Մեծարոյ է առ ամենեսին, il est respecté de ou par tout le monde; առ նո՞՞վին ժամանակաւ, en ce temps-là, vers ce temps-là; առ այր, par personne; առ ահի, de peur, par crainte; առ չարութեան, par malice; առ իս է, il est auprès de moi; խայտալ առ խնդի, sauter, tressaillir de joie; բազմել առ ումեմն, s'asseoir près, auprès de զո.

Առ, իւ s. action de prendre, prise; pillage, butin, dépouilles; — աւար s. pillage, butin; յառ յապուր adv. en pillant, en dépouillant.

Առազաստ, ից, աց s. rideau; voile; voile d'un vaisseau; chambre, couche nuptiale; — պարզել՝ վերացուցանել, faire voile, déployer, hisser les voiles; իջուցանել զ—, carguer, amener, mettre bas les voiles; ուռնուն զոգանան —ք, les voiles s'enflent.

Առազաստալիր adv. à pleines voiles.

Առազաստակալ, աց s. vergue.

Առազաստածեւ a. en forme de rideau, de voile.

Առազաստեմ, իցի va. couvrir d'un voile, d'un rideau, voiler, masquer, cacher, dissimuler, pallier; faire voile, mettre à la voile.

Առադրեմ, եցի va. poser ou mettre auprès, apposer, appliquer.

Առաթուր կոխել՝ առնել՝ հարկանել va. fouler aux pieds.

Առած, ից s. maxime, adage, axiome.

Առածիմ, եցայ, ւճեալ vn. tourner; յետս —, reculer.

Առակ, աց s. proverbe, parabole; fable; énigme; exemple; opprobre, ignominie, risée; — արկանել, dire un proverbe, une parabole, raconter des fables, donner une énigme à deviner; առակօք խօսել, parler en parabole; յ— ւճել, citer, apporter un exemple de qch.; յ— գալ, յառակս լինել, devenir proverbe, passer en proverbe, être passé en proverbe; ըստ առակին, suivant le proverbe, comme dit le proverbe; յ— լինել, — լինել ամենայն երկրի, — նշաւակի լինել ամենայն աշխարհի, լինել յառակս նախատանաց, être la fable de tout le monde, s'exposer à la risée de tous, se donner en spectacle; — առնել, յ— նշաւակի դնել, տալ զոք յառակս նախատանաց, rendre զո. la fable de tout le monde, l'exposer à la risée de tous; — օրինակի, exemple, type, modèle; առ առակէ,

pour servir de spectacle, ignominieusement; առակաւ, առակօք, par, en paraboles, par énigmes.

Առակաբան, etc. V. Առակախօս, etc.

Առակագիր a. qui écrit des proverbes.

Առակախօս a. qui dit des proverbes, fabuliste.

Առակախօսեմ, եցի vn. dire des proverbes, raconter des fables.

Առակախօսութիւն s. expression proverbiale, parabole.

Առակական a. proverbial, énigmatique.

Առականեմ, եցի va. fermer, condamner, boucher.

Առականք, անաց s. honte publique, ignominie, opprobre, risée; les parties honteuses ou génitales.

Առակարկու, ագ a. qui dit des proverbes, fabuliste.

Առակաւոր V. Առակական.

Առակեմ, եցի va. raconter des fables, dire des proverbes; donner pour exemple, comparer, représenter, faire allusion; rendre la fable de tout le monde, donner en spectacle, exposer au blâme public, rendre infâme, diffamer.

Առակումն s. l'action de dire des proverbes, parabole; ignominie, diffamation.

Առակօրինակ հրաման s. dogme.

Առաձգական a. élastique.

Առաձգութիւն s. élasticité.

Առայժմ V. Այժմ.

Առանձին, Առանձինն a. particulier, spécial, propre, singulier; isolé, séparé, retiré, privé, solitaire; adv. particulièrement, spécialement, en particulier, singulièrement; isolément, seul, à part, séparément, indépendamment de.

Առանձնախօսութիւն s. soliloque.

Առանձնական a. particulier, spécial; seul, solitaire.

Առանձնակեաց, կեցից s. solitaire.

Առանձնակեցութիւն s. solitude, vie retirée.

Առանձնանամ, նացայ vn. se retirer, vivre retiré, être seul.

Առանձնաշնորհութիւն s. privilège, prérogative.

Առանձնասէր a. qui aime la solitude.

Առանձնեմ, եցի va. prendre sur soi, accepter.

Առանձնութիւն s. solitude, retraite, isolement.

Առանց prép. sans; — նորա, sans lui; — իմ, sans moi; — տեսանելոյ զնա, sans le voir; — որոյ, sans quoi; — սիրոյ, sans amour, sans affection.

Առանցանեմ, ցի vn. perdre la raison, déraisonner, extravaguer; passer, dépasser.

Առանցիկ a. faux, fabuleux, contourné.

Առանցք, ցից s. axe, pivot; essieu; passage, espace, intervalle; proéminence, saillie;

avance, bosse, relief; — աշխարհի, axe du monde.

Առաջոգ a. distinct; adv. distinctement.

Առապար, ագ a. escarpé, abrupt, coupé à pic, hérissé, rocailleux; s. roc, roche, falaise, pic, rocher à pic.

Առապարին a. qui se trouve, croît dans des lieux escarpés.

Առաջ, ոյ, Առաջք s. devant, la partie antérieure; bras, branche, ramification; — գետոց, affluent; — զօրաց, division, colonne, corps de troupes; — նաւու, proue; յառաջոյ, devant, par-devant; ընդ առաջ, au-devant; ընդ առաջ գնալ ելանել, aller au-devant; զառաջս ունել, prendre le devant, les devants, prévenir; aller au-devant, par-devant.

Առաջագահի s. place d'honneur, première place, préséance; a. qui occupe la place d'honneur, qui préside.

Առաջադրեմ, եցի va. mettre devant, proposer, offrir; se proposer, prendre une résolution.

Առաջադրումիւն s. proposition, projet, résolution; offrande; հաց — ք, pain de proposition.

Առաջակայ, Առաջակաց, etc. V. Առաջիկայ, etc.

Առաջանիւթք s. éléments.

Առաջակողմն, ման s. le devant, partie antérieure.

Առաջապահ, ագ s. avant-garde.

Առաջապահեստ, ից s. avant-poste.

Առաջարկ, ագ s. proposition, projet.

Առաջարկեմ, եցի vn. proposer, offrir.

Առաջարկումիւն s. proposition, offre; projet, dessein; problème.

Առաջաւոր, ագ a. proposé, offert; premier, précédent; placé devant; —ք s. pl. prémices, primeurs.

Առաջաւորումիւն s. proposition, offre, offrande; prémices.

Առաջեայք, էից s. offrandes.

Առաջել, զԱռաջեաւ adv. devant; զարաջեօք անկանել, aller au-devant, à la rencontre de l'ennemi.

Առաջի prép. adv. devant, en présence, en face de; avant, en avant; contre; — նորա, devant lui, en sa présence; — ամենեցուն, devant tout le monde, publiquement; — առնել՝ արկանել՝ դնել, proposer, présenter, représenter, produire, exposer, offrir; — կալ, rester devant, se présenter, comparaître; résister, tenir tête, s'opposer; — կայ, imp. il reste, il est présent, il doit, il est sur le point d'être; որ առաջիս կայ խրատ, le présent conseil; զայլ բազում գործս զոր ասել կայ մեզ —, plusieurs autres actions que nous allons dire; որում ծնանել — կայցէ, celle qui doit accoucher.

Առաջիկայ, ից a. présent, actuel; prochain, futur; placé devant, de devant, antérieur; s. assistant; — տարի, l'année prochaine; յ— եօթնեկի, la semaine prochaine; — ամիս, le courant; իհինգ — ամսեան, le cinq du courant, cinq courant; — լինել, être présent; յառաջիկայսն adv. à l'avenir, désormais, dorénavant.

Առաջիկայութիւն s. présence.

Առաջին, ջնում, ջնմէ, ջնոց a. premier; antérieur, primitif, préalable; —ք, s. pl. les ancêtres.

Առաջին, յառաջնումն adv. avant, auparavant, d'abord.

Առաջին adv. premièrement, en premier lieu, d'abord; յառաջնմէ adv. dès le premier; — օրէ, dès le premier jour.

Առաջնապահ V. Առաջապահ.

Առաջնապատում a. raconté le premier.

Առաջնապտուղք V. Երախայրիք.

Առաջնաստեղծ a. créé le premier.

Առաջնորդ, աց a. premier.

Առաջնորդ, աց s. guide, conducteur; chef, principal, commandant; ordinaire, prélat, supérieur; auteur, cause; — կենաց, auteur de la vie.

Առաջնորդական a. qui convient au guide, au chef, au prélat.

Առաջնորդասիրութիւն s. désir de primer, d'être chef.

Առաջնորդարան, աց s. résidence du prélat, de l'ordinaire.

Առաջնորդեմ, եցի va. guider, conduire, mener, diriger; gouverner, être le chef, le commandant, commander; enseigner.

Առաջնորդութիւն s. action de guider, de conduire; conduite, direction, commandement; prélature, supériorité.

Առաջնութիւն s. primauté, priorité, ancienneté.

Առաջոյ adv. par-devant, devant, en avant, sur le devant, au-devant de; là-bas, près; — կողմանէ, par-devant, de devant; — կողմանէ նաւին, de la proue du navire; յառաջոյ քան prép. avant.

Առաջու V. Առաջոյ.

Առասան, աց, ից s. ficelle.

Առասանեմ, եցի va. ficeler.

Առասպել, աց s. fable; conte; առասպելս արկանել, raconter des fables, faire des contes.

Առասպելաբան, ից s. fabuliste, conteur; a. fabuleux.

Առասպելաբանեմ, եցի vn. raconter, dire des contes.

Առասպելաբանութիւն s. fable, conte.

Առասպելագիր a. qui écrit des fables, des contes, fabuliste.

Առասպելագրութիւն s. écrit fabuleux.

Առասպելախօս V. Առասպելաբան.

Առասպելական a. fabuleux.

Առասպելապատիր a. qui trompe par des contes.

Առասպելապատում a. qui raconte des fables, fabuliste; fabuleux.

Առասպելարկու, աց a. conteur de fables.

Առասպելարկութիւն s. récit fabuleux, fable, conte.

Առասպելեմ V. Առասպելաբանեմ.

Առասպելօրէն adv. fabuleusement.

Առաստաղ, աց s. plafond.

Առաստաղակալք, ալաց s. plancher, lambris.

Առատ, աց a. abondant, copieux; libéral, généreux; clair, net.

Առատաբաշխ a. qui distribue abondamment, généreux, libéral.

Առատաբար V. Առատապէս.

Առատաբեր a. qui produit abondamment, abondant, fertile.

Առատաբերութիւն s. abondance, fertilité.

Առատաբուղիս a. qui coule abondamment, abondant.

Առատագունձ V. Բազմագունձ.

Առատածեռն a. généreux, libéral; adv. à pleines mains, abondamment, généreusement, libéralement.

Առատածեռնեմ, նեցի va.

donner abondamment, libéralement, faire des largesses, faire le généreux.

Առատածեռնութիւն s. générosité, libéralité, largesse, munificence.

Առատածիր a. qui donne libéralement, libéral; qui est donné abondamment, abondant, copieux.

Առատամիտ a. qui a des sentiments généreux, libéral, généreux, magnanime; intelligent, ingénieux.

Առատամտութիւն s. générosité, libéralité; grande, vaste intelligence.

Առատանամ, ացայ vn. être libéral, généreux, faire le généreux, étaler sa magnificence, faire du bien à; abonder, être ou se trouver en grande quantité; s'emporter, se fâcher.

Առատապէս adv. abondamment, copieusement; généreusement, libéralement, largement.

Առատատուր V. Առատածիր.

Առատացուցանեմ, ուցի va. rendre abondant, fournir ou produire en abondance, combler, prodiguer.

Առատութիւն s. abondance; générosité, libéralité; simplicité, naïveté, sincérité; — սրտի, effusion.

Առատուկ, տկի՛, տկաւ s. ficelle, corde.

Առարկական s. objectif.

Առարկայ, ից s. objet, sujet.

Առարկեմ, եցի vn. proposer; objecter, faire une objection.

Առարկու a. adversaire; antagoniste, opposant; S. Առարկարկու.

Առարկումիւն s. proposition, propos; objection.

Առաւել, աւ, օք, ոք a. excessif, considérable, abondant, grand; adv. plus, davantage, de plus, plutôt, surtout; trop, avec excès; — եւս, ou եւս —, adv. beaucoup plus, bien plus, bien davantage, à plus forte raison; — քան prep. plus que, par-dessus, supérieur; — քան քան թէ conj. plutôt, surtout, d'autant plus; — քան զառաւել adv. de plus en plus, à un plus haut degré; de la manière la plus distinguée, plus, davantage, excessivement; — եմ՝ լինիմ՝ գտանիմ V. Առաւելում.

Առաւելագոյն adv. bien plus, beaucoup plus, bien davantage.

Առաւելաբանումիւն V. Աւելաբանումիւն.

Առաւելազանց a. excessif, exagéré.

Առաւելազանցումիւն s. excès, exagération.

Առաւելապէս V. Առաւել adv.

Առաւելաստաց a. cupide, avide.

Առաւելաստացութիւն s. cupidité, avidité.

Առաւելեմ V. Առաւելում.

Առաւելումիւն s. abondance,

grand nombre, grande quantité; excès; avantage, prérogative, supériorité, distinction.

Առաւելում, ելի va. augmenter, accroître, multiplier, ajouter, redoubler; — զգինս, hausser, augmenter le prix.

Առաւելում, ելայ vn. être en grande quantité, être riche en, augmenter, croître, se multiplier; exceller, se faire distinguer, avoir le dessus, surpasser, l'emporter sur, être supérieur à, prévaloir.

Առաւիթ adv. en vain.

Առաւուր a. diurne; éphémère.

Առաւօտ, ուց, իւ s. matin; matinée; ընդ —ն, ընդ —ս, adv. le matin, vers le matin, de bonne heure; ընդ —ս —ս, adv. tous les matins; վաղ քաջ ընդ —ն, de très-bonne heure, dès le point du jour; — առնել, se lever matin, de bonne heure; arriver dès le matin, de bonne heure, aller de bonne heure; յառաւօտէ մինչեւ ցերեկոյ, du matin jusqu'au soir; աստղ առաւօտու, l'étoile du matin, du jour.

Առաւօտանամ, ացայ vn. faire jour.

Առաւօտեան a. matinal, du matin.

Առաւօտեմ V. Առաւօտ առնեմ.

Առաւօտին a. matinal, du matin; աստղ —, étoile du matin, du jour; յառաւօտինս ըրն adv. tous les matins.

Առաւօտու, տուց adv. le matin; dès le matin.

Առաքեալ, ելոց s. apôtre.

Առաքելաբար adv. apostoliquement, à la manière des apôtres; a. apostolique.

Առաքելագործ a. fait par les apôtres.

Առաքելախօս a. qui est dit par les apôtres.

Առաքելածանօթ լինել, connaître les Actes des apôtres.

Առաքելական a. apostolique.

Առաքելակարգ a. établi par les apôtres.

Առաքելակից s. compagnon des apôtres, de mission.

Առաքելանշան a. qui signale les miracles, les Actes des apôtres.

Առաքելաշնորհ a. qui a les grâces des apôtres.

Առաքելապետ s. chef des apôtres.

Առաքելարան s. tombeau des apôtres.

Առաքելութիւն s. mission; apostolat.

Առաքելօրէն V. Առաքելաբար adv.

Առաքեմ, եցի va. envoyer, expédier, adresser.

Առաքինաբար adv. vaillamment, courageusement; vertueusement.

Առաքինազարդ a. orné de vertus, vertueux.

Առաքինանամ, ացայ vn. faire preuve de bravoure, de courage, montrer du courage, se signaler, s'illustrer, dé-

ployer ses forces, son courage, se soutenir; se distinguer, se faire remarquer; être vertueux, pratiquer la vertu, acquérir de la vertu.

Առաքինասէր a. qui aime la vertu, vertueux.

Առաքինարան, աց s. lieu où s'exerce la vertu.

Առաքինացուցանեմ, Առաքինեցուցանեմ, ուցի va. rendre vaillant, inspirer du courage rendre vertueux.

Առաքինի, նույ, նեաց a. vaillant, valeureux, courageux; vertueux.

Առաքինիմ V. Առաքինանամ.

Առաքինութիւն sm. vertu guerrière, valeur, bravoure, trait de courage; vertu; bonne conduite.

Առաքիչ s. celui qui envoie, expéditionnaire.

Առաքումն s. envoi, expédition.

Առքերեմ, բերի va. apporter, porter; présenter, offrir.

Առգին s. échantillon.

Առգնող a. courtier.

Առեղ, աց s. le timon d'une voiture.

Առեղծանեմ, ծի va. deviner, expliquer une énigme; expliquer, dire explicitement.

Առեղծուած, ոց s. énigme; explication; —ս արկանել, proposer une énigme.

Առեղծուիմ V. Առեղծանեմ.

Առ ետեղ V. Ետիղ.

Առ ե՛րբ adv. quand?

Առ երեկս adv. vers le soir.

Առ երեսս V. Երեսք.

Առ երի V. Երի.

Առեւանգ, աց s. rapt, enlèvement; — առնել V. Առեւանգեմ.

Առեւանգեմ, եցի va. enlever, ravir.

Առեւանգութիւն V. Առեւանգ.

Առ եւ գնաց առնել, enlever, emporter, ravir, entraîner.

Առէչ, էչ, իչոյ, չից s. chaîne de tisserand.

Առընձեր prep. près, auprès, à côté; — նորա, — de lui; դնել — միմեանց, comparer; a. présent, contigu, attenant, adjacent; — կալ, assister, être présent.

Առընձերադիր a. qui est mis auprès, apposé, joint.

Առընձերակայ, ից, Առընձերակաց, աց a. qui est, qui reste près, voisin, présent.

Առընձերակայութիւն sm. présence.

Առնեմ, եցի va. s'entremettre d'un mariage, chercher en mariage; négocier, procurer, faire obtenir, gagner, concilier.

Առժամագիւտ a. nouvellement trouvé, récent, tout nouveau.

Առժամայն a. récent, frais, nouveau; adv. à l'instant même, dans le moment même, tout de suite, sur-le-champ.

Առժամայք s. les choses présentes, passagères; actualité.

Առ ժամանակ մի V. Ժամանակ.

Առժամանակեայ a. temporaire, momentané, provisoire; provisoirement.

Առ ժամ մի V. Ժամ.

Առ ի prep. pour; à; de; en; par; dans le but de, afin que, afin de; — սիրել, pour aimer; — ձէնչ, de vous; — չգոյէ, à défaut de, faute de; — չգիտելոյ, par ignorance, à l'insu.

Առիգած, աց s. tablier.

Առիթ, առնաց s. entremetteur ou entremetteuse d'un mariage, négociatrice d'un mariage; entremetteur, médiateur, intermédiaire, négociateur; cause, motif; auteur; occasion; — առնուլ, prendre occasion, saisir l'occasion, en profiter; prendre prétexte.

Առ ի՞մ, Առ ի՞մէ՞ adv. pour-quoi? pour quelle cause? pour quelle raison?

Առ ի յետոյք s. pl. les choses restées derrière; le passé.

Առ ի՞նչ adv. pourquoi? — իցէ ինձ, que m'importe? qu'importe? à quoi me sert? — իցեն այն ամենայն, à quoi sert tout cela?

Առիւծ, ու, ոց, ուց s. lion; մատակ —, lionne; կորիւն առիւծու, lionceau; մոնչիւն՝ մոնչել, rugissement, rugir.

Առիւծաբար adv. comme un lion.

Առիւծախոտ s. cacalie.

Առիւծակապիկ s. singe à crinière de lion.

Առիճակորիւն s. lionceau.

Առիճանամ, ացայ vn. devenir lion, comme un lion, ressembler à un lion.

Առիճամարտ լինիմ, combattre, lutter contre un lion.

Առիճանման a. semblable à un lion.

Առիճասիրտ a. qui a un cœur de lion.

Առիճացուցանեմ, ուցի va. rendre lion, rendre féroce comme un lion.

Առիճենի, նւոյ, նեաց s. peau de lion.

Առիճոսկր s. os de lion.

Առլեզ V. Յարալեզ.

Առլի a. plein, comble, rempli.

Առլնում, լցի va. remplir, combler.

Առխեծեմ, եցի va. heurter, pousser.

Առկախեալ a. suspendu, en suspens.

Առկայծեալ a. qui s'éteint, près de s'éteindre, expirant; — աչք, des yeux presque éteints, mornes, mourants.

Առկայծիմ, եցայ vn. être prêt à s'éteindre.

Առհասարակ adv. en général, généralement.

Առհաւատչեայ, չէից s. arrhes; fig. gage, marque, témoignage, signe, preuve; տալ — խանդակաթ սիրոյ, donner un gage de tendresse; մատուցանել զ— մեծարանացն, donner un témoignage de son estime.

Առձեռն a. qui est à la main; manuel, usuel, portatif; à compte; s. à-compte; — տալ, donner un à-compte; — բառարան, dictionnaire portatif, de poche.

Առձեռնպատրաստ a. qui est sous la main, à la main, tout prêt, disponible; — դրամ, argent comptant.

Առն, ուինք, ռանց s. agneau mâle.

Առնաբար adv. virilement, avec vigueur, courageusement.

Առնազէն s. armes, armure d'homme.

Առնակերպ a. comme un homme, d'un air viril, d'une figure virile.

Առնակին, կնոջ s. femme mariée.

Առնակնութիւն s. état d'une femme mariée.

Առնակոյս s. fiancée, la prétendue, la future.

Առնածու V. Առնակերպ.

Առնամոլի a. passionnée pour les hommes.

Առնամոլութիւն s. folle passion pour les hommes.

Առնանոց, աց s. appartement des hommes.

Առնապատկեր s. portrait, statue d'homme.

Առնապէս V. Առնաբար.

Առնացի a. viril, d'homme, mâle; — անդամք, membre viril, verge.

Առնելի a. celui qui fait, faiseur; ce qui est à faire, faisable.

Առնելիք, լեաց s. pl. faits, actions; avoir, actif.

Առնեմ, արարի va. faire; fabriquer, construire; causer, occasionner; commettre; exécuter, accomplir, pratiquer, observer; changer, convertir, rendre; faire, devenir; acquérir, posséder, avoir; agir, se conduire; agir, opérer sur, contribuer à; faire faire; créer; traiter, faire de; զի՛նչ — իցե՞ զայս, que faire de cela? չգիտեմ զի՛նչ —, je ne sais que faire; չգիտեմ որպէս —, je ne sais comment faire, comment m'y prendre; բարի՛ չարիս՛ զնաս — ումեք, faire du bien, du mal, du tort à qn.; ինչ ոչ արարի քեզ, je ne vous ai rien fait; բարւոք՛ չարւոք աննէք, vous faites bien, vous faites mal; ատելի —, rendre odieux.

Առնէտ, նիտաց s. loir.

Առնի a. viril; — անդամք, membre viril, verge.

Առնիմ, արարայ vp. se faire, devenir, être.

Առնխօսութիւն s. fiançailles.

Առնող, աց a. faiseur; celui qui prend, preneur.

Առնութիւն s. âme virile, bravoure, force d'âme, courage; vertu.

Առնում, առի va. prendre; prendre, recevoir, accepter, obtenir, acquérir; percevoir, recueillir; prendre, saisir, s'emparer; enlever, ôter, emporter, dérober; prendre, fermer; se servir de, faire

usage de; prendre pour, penser, juger, comprendre; — se prendre à, entreprendre, commencer, se mettre à; prendre sur soi, se charger; յարքունիս —, confisquer; սուգ —, prendre deuil; ծառայ —, prendre un domestique; կին —, prendre femme, se marier; օդ —, prendre l'air; — ատամանց, s'agacer les dents; յ — եղել քաղաքն ի Հայոց, les Arméniens avaient été sur le point de prendre la ville.

Առնչաբար adv. relativement.

Առնչական a. relatif.

Առնչութիւն s. relation, rapport.

Առողանեմ, ոգի va. arroser; prononcer.

Առողանութիւն s. prononciation.

Առողեմ V. Առողանեմ.

Առողումն s. arrosement, irrigation.

Առողջ, աց, ից a. sain, bien portant; entier, complet.

Առողջագործեմ, եցի va. assainir.

Առողջամիտ a. sain d'esprit.

Առողջամտութիւն s. santé d'esprit, raison, bon sens.

Առողջանամ, ացայ vn. guérir, se guérir, revenir à la santé, recouvrer la santé, se rétablir.

Առողջարար, աց a. sain, salubre, salutaire.

Առողջացուցանեմ, ուցի va. guérir, rendre la santé.

Առողջութիւն s. santé ; յ—
ծեր, à votre — ; խանգարել
զ—, détruire, ruiner, altérer
la — ; պահպանել զ—, con-
server la — ; հաստատել յար-
դարել զ—, rétablir, raffermir
la — ; հաստատիլ յառողջու-
թեան, revenir en —, recouvrer
la — ; քնքուշ տկար յեղյեղուկ
—, — délicate, faible, chance-
lante ; սկսանել զօրանալ յ—,
entrer en convalescence.

Առոյգ a. jeune, frais, plein
de vigueur, qui est dans toute
sa force, qui est dans sa fraî-
cheur, vigoureux ; — մանկու-
թիւն, vive jeunesse.

Առոյգաբարձ a. dont les
jambes sont fortes, aux jambes
alertes, bien jambé.

Առոյգանամ, ացայ vn. ra-
jeunir, redevenir jeune, re-
prendre l'air et la vigueur de
la jeunesse, reverdir.

Առոյգանձն a. qui est dans
toute la verdeur de son âge,
jeune, robuste.

Առոյգացուցանեմ, ուցի va.
rajeunir, rendre jeune.

Առոյգութիւն s. jeunesse,
rajeunissement, fraîcheur, ver-
deur, vigueur.

Առոշոգի adv. séparément,
à part, en particulier.

Առու, իւ, ից, ոց, ովք s.
ruisseau, rivière ; rigole, con-
duit, canal ; հոսել առուս ար-
տասուաց, verser des ruisseaux
de larmes ; — արեան, ruis-
seau de sang ; առուի խաղալ,
ruisseler.

Առուակ, այ s. petit ruis-
seau.

Առուահանք, հանաց s. ca-
nal, aqueduc.

Առուամէջք s. tranchée,
fossé, canal.

Առումն s. prise, possession ;
acceptation, sens.

Առունկնահառ a. qui dit
du mal du prochain à l'oreille,
délateur, dénonciateur.

Առուոյտ, ուտից s. luzerne.

Առտնին a. de la maison,
domestique, de chez soi, inté-
rieur ; adv. chez, à la maison,
dans la maison, dans les mai-
sons ; — ուսուցանել, enseigner
à la maison ; — հաշեսցուք,
nous dînerons chez nous ; —
հանդերձ, vêtements de mai-
son ; — իրք, les affaires do-
mestiques ; — պատերազմ,
guerre intérieure, intestine,
civile ; — անկարգութիւնք, dé-
sordres des familles.

Առօրեայ, Առօրէական a.
éphémère, d'un jour, d'un
seul jour ; éphémère, de courte
durée ; journalier, quotidien.

Առ օրին adv. le même jour,
le jour même.

Ասացած, ի, Ասացուած, ոց
a. locution, diction, discours,
langage, expression.

Ասելն, ասղան, դունք, դանց
s. aiguille ; ծակ ասղան, chas,
trou d'une aiguille ; մագնի-
սեալ —, aiguille aimantée ;
անցուցանել դերձան ընդ ծակ
ասղան, enfiler une aiguille.

Ասեմ, ասացի va. dire ; par-

ler; réciter, débiter; dénoter, indiquer, signifier; juger, penser, croire; c'est-à-dire, je veux dire; ասի, ասեն, on dit, dit-on; բարիս՝ չարիս — զումեքէ, dire du bien, du mal de qn.; ասա ինձ, dis-moi; պարտ է —, il faut dire; որպէս ասացաք, ainsi que nous l'avons dit; համառօտ —, pour le dire en un seul mot, en peu de mots, bref; չգիտեմ զի՛նչ —, je ne sais que dire; զի՛նչ ասիցեն զքէն, que dira-t-on de toi? անհիմն է զոր ասեսդ, ce que tu dis là n'est pas fondé; չգիտէ զոր ինչ ասէ, il ne sait ce qu'il dit; ցանգ զնոյն —, dire toujours la même chose, rabâcher; — զկարծիս իւր զիմեքէ, dire son opinion, son avis sur qch.; սուտ —, dire des mensonges, mentir; — զճշմարտութիւն, dire la vérité; այո՛ ոչ —, dire oui, non; զի՛նչ կամիցի — այս, que veut dire cela? que signifie cela? — յառաջագոյն, prédire; — վերստին, redire, répéter; այլ զի՛նչ ասեմս, mais que dis-je? ըստ ասելոյ իւրաքանչիւր, au dire de chacun; — ընդ միտս, se dire, dire en lui-même; — իւրտի, dire soi-même; զի այսպէս ասացից, pour ainsi dire; զայս իբրեւ ասաց, quand il a dit cela, à ces paroles; զայս ասացեալ, cela dit.

Ասիական a. asiatique; — պերճութիւն, luxe —.

Ասիմ, ասացայ vp. se dire.

Ասղանի, անւոյ, անեաց s. fil à coudre.

Ասղանոց, աց s. aiguillier, étui à aiguilles.

Ասղնագործ, աց a. brodé; s. brodeur, brodeuse.

Ասղնագործեմ va. broder.

Ասղնագործութիւն s. broderie.

Ասղնանի, նեաց s. amulette.

Ասող, աց s. diseur, diseuse.

Ասղնեգործ, etc. V. Ասղնագործ, etc.

Ասորեակ, եկի, կաց s. roquette.

Ասորերէն a. s. syriaque.

Ասուեայ, էից a. de laine.

Ասուեղ a. laineux.

Ասուեղէն a. de laine; s. lainage.

Ասուի, ուոյ, ուեաց a. fait de laine; s. flanelle.

Ասուն, ասնոց a. qui est doué de la faculté de parler, doué de raison, raisonnable.

Ասուպ s. étoile filante, tombante.

Ասպազէն s. barde, armure de cheval; a. bardé.

Ասպազինեմ, եցի va. barder.

Ասպականի, անեաց s. chasseur à cheval.

Ասպահապետ, աց s. général de cavalerie.

Ասպանդակ, Ասպատանգ, աց s. étrier.

Ասպաստան, աց s. écurie.

Ասպաստանիկ a. (cheval) nourri dans l'écurie.

Ասպատակ, աց s. coureur, maraudeur; marauderie, excursion, incursion; — առնել՝ դնել՝ տալ՝ արձակել՝ սփռել, marauder, alier ou envoyer en maraude, faire des incursions, infester, ravager.

Ասպատակաւոր, աց s. maraudeur.

Ասպատակեմ V. Ասպատակ առնեմ.

Ասպատակութիւն s. maraude, excursion, incursion, irruption.

Ասպատակի, Յասպատակի adv. en courant.

Ասպար, աց s. bouclier.

Ասպարաբեկ, աց s. pelte, petit bouclier.

Ասպարակիր, կրաց s. armé d'un bouclier.

Ասպարապետ V. Սպարապետ.

Ասպարաւոր, աց V. Ասպարակիր.

Ասպարափակ V. Վահանափակ.

Ասպարէզ, Ասպարէս, իզաց s. stade, hippodrome; carrière, champ, arène; stade: յ— իջանել՝ ելանել, descendre dans l'arène; դիմէր անդրէն յ—, il revenait à la charge; յ— անդ ասիաւորագոյն մրցանաց, au milieu des épreuves les plus effroyables.

Ասպետ, աց s. chevalier; cavalier.

Ասպետութիւն s. chevalerie

Ասպնջական, աց, ից a. qui reçoit les étrangers, hospita-

lier; réceptacle; — լինել, recevoir.

Ասպնջականեմ, եցի va. exercer l'hospitalité envers qn., le recevoir.

Ասպնջականութիւն s. hospitalité.

Ասպուզան s. souci (fleur).

Աստ adv. ici, en ce lieu-ci; — է, il est ici; չէ —, il n'est pas ici; նիստ դու —, assois-toi ici; — էր, il était ici; ici-bas, dans ce monde; — անդ, çà et là, par-ci par-là; a. ce, cet, cette; ի պարտիքի՝ ի սենեկի աստ, dans ce jardin, dans cette chambre.

Աստանդեմ, եցի va. trôler, mener ou promener çà et là; détourner, distraire.

Աստանդիմ, եցայ vn. trôler, courir çà et là, errer de çà et de là, rôder; se distraire, se détourner.

Աստանդութիւն s. distraction d'esprit, dissipation.

Աստանօր adv. ici, ici même.

Աստառ, աց s. doublure.

Աստեղաբան V. Աստեղագէտ.

Աստեղաբանական V. Աստեղագիտական.

Աստեղաբանութիւն V. Աստեղագիտութիւն.

Աստեղաբաշխ, ից s. astronome.

Աստեղաբաշխական a. astronomique.

Աստեղաբաշխութիւն s. astronomie:

Աստեղագէտ *s.* astrologue.
 Աստեղագիտական *a.* astrologique.

Աստեղագիտութիւն *s.* astrologie.

Աստեղադէտ *s.* observateur des astres.

Աստեղազարդ *a.* orné ou parsemé d'astres, étoilé; — երկինք, ciel —.

Աստեղակերպ *a.* comme un astre.

Աստեղահամանչ *a.* brillant comme un astre, étincelant, radieux.

Աստեղանիշ *V.* Աստղանիշ.

Աստեղատուն, տանց *s.* constellation.

Աստեղափայլ *V.* Աստեղահամանչ.

Աստեղական *a.* sidéral; — օր, jour —.

Աստեղեայ *a.* astral, d'astre.

Աստէն *adv.* ici; d'ici, *a.* ce qui est ici, présent.

Աստի *adv.* d'ici, de ce côté, par ici, à partir d'ici; *a.* ce qui est ici, présent; — անտի, de tous les côtés; — եւ անտի, de côté et d'autre, de deux côtés.

Աստի, տույ, տուշ *s.* jeunesse, fraîcheur, vigueur, force; *a.* ferme, sûr; fort, véhément; յաստուշ, dans la force, dans la vigueur.

Աստիճան, աց *s.* degré, marche, gradin échelon; degré; grade, dignité, distinction; աստիճանէ յաստիճան, de degré en degré; աստի-

ճանաւ, graduellement, par degrés; — ք աշխարհացուցից, échelle; — ք աւագութեան, distinction.

Աստիճանաւոր, աց *a.* gradué; dignitaire.

Աստիճանեալ *a.* gradué.

Աստիճանեմ, եցի *va.* graduer.

Աստիճանիմ, եցայ *vn.* monter de degré en degré, aller par degrés.

Աստիք, տեաց *s.* les choses d'ici-bas, les choses mondaines; fleur de l'âge, jeunesse, fraîcheur; յաստիս մանկութեան, à la fleur de l'âge; յաստիս երիտասարդութեան, dans toute la vigueur de la jeunesse; չեւ յաստիս լեալ, en bas âge, sans avoir encore touté sa force.

Աստղ, տեղ, եղաց, եղօք *s.* astre, étoile; astérisque; — գիշերոյ, l'astre de la nuit, des nuits, la lune; — տուրնչեան, l'astre du jour, le soleil; — առաւօտին, Vénus, Lucifer; — սլացեալ, թռիչ —, étoile filante; բուեռային —, étoile polaire; հաստատուն —, étoile fixe; մինչեւ յաստեղս ամբարնալ՝ բարձրացուցանել, élever jusqu'aux astres, louer excessivement; տօգունեցաւ՝ նսեմացաւ — նորա, son étoile pâlit; աստեղք, les feux de la nuit, les étoiles.

Աստղաբաշխ, Աստղաբաշխութիւն, etc. *V.* Աստեղաբաշխ, etc.

Աստղագէտ V. Աստեղագէտ .

Աստղադիտակ, ի s. télescope.

Աստղալից a. rempli ou parsemé d'étoiles, étoilé.

Աստղակերպ a. comme une étoile, stelliforme.

Աստղահիմայութիւն s. astro-mancie.

Աստղանիշ, Աստղանշան s. astérique.

Աստղիկ, տղկան s. Vénus, Lucifer; Vénus, déesse de la beauté.

Աստղկեան a. de Vénus.

Աստուած, տուծոյ s. Dieu, l'Être suprême; — իմ, mon Dieu! bon Dieu! grand Dieu! — զօրութեանց՝ ողորմութեան, Dieu des armées, de la miséricorde; կեալյ—, vivre en Dieu; fig. — նորա է արծաթն, l'argent est son Dieu.

Աստուածք, ածոց s. les dieux, les divinités, les idoles.

Աստուածաբան, ից s. théologien.

Աստուածաբանական adj. théologique.

Աստուածաբանեմ, եցի յո. faire de la théologie, faire le théologien.

Աստուածաբանութիւն s. théologie.

Աստուածաբանօրէն adv. théologiquement.

Աստուածաբար V. Աստուածապէս .

Աստուածաբարբառ a. prononcé par Dieu.

Աստուածաբեր a. apporté par Dieu.

Աստուածաբնակ a. où demeure Dieu, habité par Dieu.

Աստուածաբուղիս a. émané de Dieu.

Աստուածաբուն a. de la nature de Dieu, propre à Dieu, divin.

Աստուածագէտ a. qui a la connaissance de Dieu.

Աստուածագիծ V. Աստուածագիր .

Աստուածագիր a. écrit, gravé par Dieu.

Աստուածագնաց a. qui conduit à Dieu.

Աստուածագործ a. fait de Dieu; qui rend Dieu; divin, sacré.

Աստուածադիր a. établi par Dieu.

Աստուածադրոշ a. empreint de Dieu, qui porte une empreinte divine, marqué d'une empreinte divine.

Աստուածազգեաց, Աստուածազգեստ a. qui porte Dieu, divin; inspiré de Dieu.

Աստուածազդեցիկ a. inspiré de Dieu.

Աստուածազդեցութիւն s. inspiration de Dieu, inspiration divine.

Աստուածազօր a. qui a une force divine.

Աստուածախառն a. uni à Dieu.

Աստուածախնամ a. soigné, pourvu par Dieu; — տեսչութիւն, la Providence divine.

Աստուածախոյզ adj. qui cherche Dieu.

Աստուածախրախոյս a. animé d'un courage divin.

Աստուածախրատ a. instruit par Dieu.

Աստուածախօս a. qui parle de Dieu; prononcé par Dieu.

Աստուածախօսեմ V. Աստուածաբանեմ.

Աստուածախօսութիւն V. Աստուածխօսութիւն.

Աստուածածանօթ, ից a. qui a la connaissance de Dieu; connu de Dieu.

Աստուածածանօթութիւն s. connaissance de Dieu.

Աստուածածին, ճնի, իւ s. mère de Dieu.

Աստուածակամ a. voulu de Dieu, cui annonce la volonté de Dieu.

Աստուածակամար s. Iris, arc-en-ciel.

Աստուածական a. divin; աստուածականն s. Dieu.

Աստուածակարգ a. établi de Dieu.

Աստուածակերպ a. qui ressemble à Dieu, en forme de Dieu, d'une manière divine.

Աստուածակերտ a. construit de Dieu.

Աստուածակիր a. qui porte Dieu.

Աստուածակից a. qui est également Dieu.

Աստուածակողմն s. le côté de Dieu; Dieu, la divinité.

Աստուածակոյս կողմն Voy. Աստուածակողմն.

Աստուածակոչ a. appelé de Dieu.

Աստուածակրօն a. pieux, religieux.

Աստուածահամոյ a. agréable à Dieu.

Աստուածահայր, հօր s. père de Dieu.

Աստուածահաշտ a. qui réconcilie Dieu.

Աստուածահար a. frappé de Dieu.

Աստուածահրաման a. commandé de Dieu.

Աստուածահրաշ a. divin, miraculeux, prodigieux.

Աստուածահրաւեր a. invité de Dieu.

Աստուածաձիր a. donné par Dieu.

Աստուածաճառ a. qui traite de Dieu.

Աստուածամայր, մօր s. mère de Dieu.

Աստուածամարդ, ոյ s. Dieu fait homme. l'Homme-Dieu.

Աստուածամարտ, աց, ից a. qui combat contre la Divinité.

Աստուածամարտութիւն s. combat contre la Divinité.

Աստուածամերձ a. qui est près de Dieu; qui approche de Dieu.

Աստուածամոռաց a. qui oublie ou fait oublier Dieu.

Աստուածամուխ a. qui est près de Dieu, initié.

Աստուածամուտ a. où entre Dieu.

Աստուածայայտնութիւն s. épiphanie.

Աստուածային adj. divin ;
աստուածայինն, la Divinité.

Աստուածանամ, ացայ յո.
devenir Dieu, se déifier, se
diviniser.

Աստուածանման adj. qui
ressemble à Dieu.

Աստուածաշէն a. construit
par Dieu.

Աստուածաշնորհ a. donné
de Dieu ; donné de la grâce de
Dieu.

Աստուածանուէր a. offert à
Dieu.

Աստուածաշունչ a. inspiré
de Dieu ; s. la sainte Écriture,
la Bible.

Աստուածաշուք V. Աստուա-
ծապատիւ.

Աստուածապաշտ s. pieux,
religieux.

Աստուածապատիւ a. ho-
noré de Dieu.

Աստուածապարգեւ a. donné
par Dieu.

Աստուածապէս adv. comme
Dieu, divinement.

Աստուածապսակ a. cou-
ronné de Dieu.

Աստուածառար a. envoyé
de Dieu.

Աստուածասատ a. menacé
de Dieu, qui vient de la colère
de Dieu ; — բարկութիւն, la
colère divine.

Աստուածասէր a. qui aime
Dieu, pieux.

Աստուածասպան a. qui tue
Dieu, déicide.

Աստուածաստեղծ a. créé
de Dieu.

Աստուածասքանչ V. Աս-
տուածահրաշ.

Աստուածալայել a. digne
de Dieu.

Աստուածատեաց a. qui hait
Dieu.

Աստուածատես, ից a. qui
a vu, qui voit Dieu.

Աստուածատեսութիւն V.
Աստուածտեսութիւն.

Աստուածատեսիլ a. sem-
blable à la Divinité, divin.

Աստուածատեցութիւն sm.
haine de Dieu.

Աստուածատուր a. donné
par Dieu ; s. Dieu-donné.

Աստուածարար a. fait de
Dieu ; qui divinise.

Աստուածարարութիւն sm.
apothéose, déification.

Աստուածարեալ a. déifié,
divinisé ; divin, saint ; — հայ-
րապետ, saint pontife.

Աստուածարեմ V. Աստուա-
ծացուցանեմ.

Աստուածացուցանեմ, ուցի
va. déifier, diviniser ; — զոք,
faire un dieu, une divinité
de qn.

Աստուածաւանդ a. transmis
par Dieu.

Աստուածաբարոզ adj. qui
prêche Dieu.

Աստուածգիտութիւն s. m.
connaissance de Dieu, théo-
dicée.

Աստուածեան a. divin ; s.
déiste.

Աստուածեղէն a. divin.

Աստուածըմպելի s. boisson
des dieux, nectar.

Աստուածբնկալ a. qui reçoit, qui a reçu Dieu.

Աստուածիմաստ, Աստուածիմաց a. instruit dans les choses divines, qui a la sagesse de Dieu, théosophe.

Աստուածիսոսութիւն s. contemplation.

Աստուածխօսութիւն s. théologie.

Աստուածորդի, դուստր s. fils de Dieu.

Աստուածունութիւն s. divinité; divinité, Dieu.

Աստուածուհի sf. déesse.

Աստուածուսոյց a. instruit de Dieu.

Աստուածուրաց, ից a. qui renie Dieu, apostat.

Աստուածպաշտութիւն sm. culte divin, piété, religion.

Աստուածպետական a. théocratique.

Աստուածպետութիւն s. m. théocratie.

Աստուածսիրութիւն s. m. amour de Dieu, charité.

Աստուածտեսութիւն s. vision de Dieu, intuition divine.

Աստուածօրէն adv. divinement, comme Dieu; a. divin, digne de Dieu.

Աստուածոյք s. pl. les choses divines, les saintetés.

Աստու՞ V. Աշտու՞ն.

Աստուստ adv. d'ici.

Աստստին adv. d'ici; ici.

Ասր, բու, բոյ, օստ ս. toison, laine.

Ասրաբեր a. lanifère.

Ասրալից a. laineux.

Ասրեայ, Ասրեղէն a. de laine.

Ասք V. Ասացուած.

Ատակ a. capable; — լինել, être capable.

Ատակեմ, եցի, Ատակիմ, եցայ յո. être capable, pouvoir.

Ատաղձ, ից s. bois de charpenté, charpente.

Ատաղձագործ, աց s. charpentier.

Ատամացեմ, եցի va. mordre.

Ատամացի V. Ատամնացի.

Ատամն, ման, մունք, մանց s. dent; — ածել, mordre; առնուլ ատամնց, agacer les dents; հանել զ—, extraire, arracher une dent; ցաւ ատամնց, mal de dents; ցաւէ — իմ, j'ai mal aux dents; փուտ —, dent cariée; մաքրել զատամունս, nettoyer les dents.

Ատամնաբոյժ s. dentiste.

Ատամնաթափ a. édenté, brèche-dent.

Ատամնախիլ առնեմ յ. a. arracher des dents.

Ատամնահան s. dentiste.

Ատամնածել a. denté, dentelé.

Ատամնառու a. qui agace les dents.

Ատամնառութիւն s. agacement des dents.

Ատամնացաւ sm. mal de dents, odontalgie.

Ատամնացի adv. avec les dents.

Ատամնաւոր a. denté.

Ատեամ, եցի V. Ատեմ.

Ատեան, տենից s. tribunal; auditoire; séance, assemblée, conseil; cour; յ— մատնել, traduire devant le tribunal, le conseil; գումարել զ—, convoquer, réunir l'assemblée; V. Արձակեմ.

Ատելի, ելեաց a. odieux, haïssable, détestable; haï, détesté; haineux; — լինել, être odieux, détesté, s'attirer la haine de; — առնել, rendre odieux, faire détester.

Ատելութիւն s. haine, aversion, animosité, horreur.

Ատեմ, եցի va. haïr, détester, prendre en aversion, avoir en horreur, prendre de la haine pour զո.

Ատենաբան a. harangueur, orateur.

Ատենաբանական a. oratoire.

Ատենաբանեմ, եցի vn. haranguer, prononcer un discours.

Ատենաբանութիւն s. harangue, discours, allocution.

Ատենագրեմ, եցի va. faire un ou le compte rendu.

Ատենագրութիւն s. compte rendu.

Ատենադպիր, պրաց s. secrétaire.

Ատենադպրութիւն s. secrétariat, fonction de secrétaire.

Ատենախօս V. Ատենաբան.

Ատենախօսութիւն V. Ատենաբանութիւն.

Ատենակալ, աց s. magistrat.

Ատենակալութիւն s. magistrature.

Ատենական a. de tribunal, juridique, judiciaire.

Ատենապետ, աց s. président du tribunal, du conseil.

Ատենաքարշ լինիմ vn. être cité, traduit au tribunal.

Ատլաս, ից s. atlas.

Ատոռ a. grenu, plein, rempli, mûr; — հասկ, épi grenu.

Ատոռահատ a. bien grênu.

Ատոռանամ, ացայ vn. grener, s'emplir, être mûr.

Ատոռատեսիլ V. Ատոռ; — հասկը, jaunes épis.

Ատոռացուցանեմ, ուցի va. faire grener, emplir, rendre mûr.

Ատոռութիւն s. maturité.

Ատտիկական, Ատտիկեցի a. attique.

Ատրագոյն a. de couleur de feu.

Ատրաշէկ a. incandescent, ardent, brûlant, tout rouge.

Ատրճանակ, աց s. pistolet.

Ատրուշան, աց s. temple du Feu.

Արագ, ունք, ագք a. vite, prompt, rapide, expéditif; adv. vite, rapidement, promptement; արագ արագ, très-vite, rapidement, rondement, vivement.

Արագագիր, գրի, աց a. qui écrit vite, tachygraphe.

Արագագրութիւն s. tachygraphie.

Արագագնաց a. qui marche, qui va vite.

Արագագերծ լինիմ vn. se délivrer promptement.

Արագաթեւ a. qui a des ailes rapides, aux ailes rapides.

Արագաթռիչ a. au vol rapide, qui vole rapidement.

Արագախաղաց a. qui marche, qui se remue vite.

Արագախամուր a. qui se flétrit vite.

Արագախօս a. qui parle vite.

Արագահաս a. qui arrive vite.

Արագամիտ a. qui a l'esprit vif, pénétrant, spirituel.

Արագամտութիւն s. présence d'esprit, sagacité.

Արագաշարժ a. qui se meut rapidement, très-agile.

Արագաշարժութիւն s. agilité, souplesse.

Արագավախճան adj. qui meurt, qui finit vite, de peu de durée; — ելանել յաշխարհէ, ne pas vivre longtemps.

Արագափոխ adj. qui se change vite.

Արագաքայլ a. qui marche vite.

Արագեմ, եցի vn. se hâter, se presser, s'empresser.

Արագընթաց a. qui va, qui court vite; prompt à la course.

Արագիլ, գլաց s. cigogne.

Արագոտն a. qui a les pieds agiles, aux pieds rapides, in-gambe.

Արագութիւն s. m. vitesse, promptitude, célérité, vélocité, rapidité.

Արագուսումն adj. qui apprend vite.

Արած, ոց, ից s. cicatrice, tache.

Արածանեմ, Արածեմ, եցի va. paître, faire ou mener paître; fig. — զհողմս, se repaître de vent, de chimères, d'espérances vaines.

Արածիմ, ծեցայ vn. paître, se paître, se repaître, pâturer.

Արական a. mâle; gram. masculin.

Արահետ, ից s. chemin fréquenté, rue passante; — փառաց, chemin de la gloire.

Արամազնեայ a. arménien.

Արամբի, բոյ, բեաց a. mariée; — առնել, violer une fille.

Արամեան a. arménien.

Արաստոյ a. dur.

Արատ, ոց s. tache, macule; fig. tache, souillure, flétrissure; vice, défaut.

Արատաւոր, աց a. taché; vicieux, defectueux.

Արատեմ, եցի va. tacher, maculer, faire une tache; tacher, entacher, souiller; — զփառս, souiller sa gloire.

Արար, ոց s. œuvre, action, ouvrage; façon; production, produit; biens, fortune.

Արարած, ոց a. créé; s. créature; action, ouvrage, œuvre; création.

Արարատեան a. d'Ararat; արշալոյս —, l'aurore de l'—.

Արարիչ s. créateur.

Արարող, աց V. Արարիչ.

Արարողապետ, աց s. maître de cérémonie.

Արարողութիւն s. action de faire; cérémonies.

Արարուած V. Արարած; acte (de théâtre).

Արարչագործ s. créateur.

Արարչագործեմ, եցի va. créer.

Արարչագործութիւն s. création.

Արարչախնդիր a. qui cherche son créateur.

Արարչական a. qui a la vertu de créer.

Արարչակից a. qui crée ensemble.

Արարչաւաշտ a. qui adore le Créateur.

Արարչապետ s. créateur.

Արարչութիւն s. création.

Արարք V. Արար.

Արաց s. ancien sixième mois des Arméniens.

Արբանեակ, նեկաց s. valet, serviteur; satellite, complice; astr. satellite.

Արբանեկեմ, եցի vn. servir; — հրամանաց ուրուք, agir par les ordres de qn., exécuter les ordres de qn.; — ցանկութեանց, servir ses passions.

Արբանեկեցուցանեմ, ցուցի va. faire servir; — զիմն իլրէժինդրութիւն իւր, faire servir qch. d'instrument à sa vengeance.

Արբանեկութիւն s. service; — հարկանեմ, servir, rendre service.

Արբեալ s. ivre, soûl, gris,

enivré; fig. — էր սիրով նորա, il était enivré de son amour, il était passionné pour lui; — ինդութեամբ, ivre de joie.

Արբելիք, ելեաց s. ivresse.

Արբենամ, եցայ vn. s'enivrer, se griser, se soûler; fig. s'enivrer; արբեցեալ իփառաց, enivré de sa gloire.

Արբեցող, աց s. buveur.

Արբեցութիւն sm. ivresse, enivrement; — ախտից, enivrement des passions; — հլրհուանաց, ivresse de la joie; զմայլել — ք, avoir le transport de l'ivresse.

Արբեցուցանեմ, ուցի va. enivrer griser, soûler; abreuver, faire boire; fig. enivrer; ամբարհաւանութիւն՝ բարեբաստութիւն արբեցուցանէ, l'orgueil, la prospérité enivre.

Արբշիւ, շուաց s. buveur, ivrogne.

Արբշուութիւն s. ivrognerie, ivresse; յ— հատանել, s'adonner au vin, s'enivrer, se soûler.

Արբումն s. action de boire; breuvage, boisson.

Արբունք, ունց s. âge de puberté, nubilité, nubile, verte jeunesse; յարբունս հասանել, atteindre l'âge de puberté, être nubile; չեւ եւս ժամանեալ յարբունս, encore en bas âge; յարբունս հասեալ, pubère, adulte, nubile.

Արբուցանեմ, ուցի va. donner à boire, faire boire, abreuver; arroser; enivrer; — զճա-

րաւ, étancher, apaiser la soif, désaltérer.

Արբուցիչ a. qui fait boire.

Արբուցումն s. action de faire boire, d'arroser.

Արգահատանք, անաց s. compassion, pitié, attendrissement.

Արգահատեմ, եցի vn. va. compatir, avoir pitié, être touché, ému de compassion pour, s'attendrir à ou sur, plaindre, prendre qn. en pitié, ressentir pour lui de la compassion; արգահատեմ ընդ պայման նորա, son état m'affecte, me touche, j'ai pitié de sa position.

Արգահատուծիւն V. Արգահատանք.

Արգանակ, աց s. bouillon.

Արգանդ, ի s. sein ou ventre de la mère; matrice, utérus; — երկրի, le sein de la terre.

Արգասաւոր, աց a. fertile, fécond.

Արգասաւորութիւն s. fertilité, fécondité.

Արգասիք, գասեաց s. œuvre, ouvrage, action; produit, fruit, production, résultat; effet, impression, suites.

Արգաւանդ, աց a. fertile, fécond.

Արգաւանդահող a. dont le sol est fertile.

Արգաւանդութիւն s. fertilité, fécondité.

Արգել s. obstacle, entrave, empêchement, embarras, inconvénient; opposition; défense, prohibition, interdiction, interdit; — առնել՝ արկանել՝ լինել, faire obstacle, mettre un obstacle, un empêchement. susciter des obstacles, empêcher, entraver; յարկանել, renfermer, cloîtrer; assiéger; mettre aux arrêts.

Արգելական, աց a. cloîtré, renfermé; détenu, prisonnier.

Արգելան, աց s. maison d'arrêt, lieu de détention, prison; lazaret, quarantaine.

Արգելավանք, վանից s. cloître.

Արգելաւոր V. Արգելական.

Արգելեմ V. Արգելում.

Արգելոց, աց s. parc, enclos, cloître.

Արգելում, ելի va. empêcher, mettre obstacle, entraver, intercepter; défendre, interdire, prohiber; arrêter, retenir.

Արգելումն s. empêchement, défense, prohibition, interdiction; եկեղեցական —, interdit.

Արգոյ a. précieux, estimable, honorable; — օր, jour ouvrable.

Արդ, ուց s. m. ornement; forme.

Արդ, եւ արդ conj. or, donc.

Արդ adv. maintenant, à présent; — եւս, dans ce moment même, tout à l'heure, récemment, tout récemment; — եւս վախճանեցաւ, il vient de mourir.

Արդածին a. nouveau-né.

Արդատունկ a. planté depuis peu.

Արդար, ոց a. juste, équita-

ble, loyal, probe; adv. justement, loyalement.

Արդարաբան a. véridique, juste.

Արդարագնաց, Արդարագնացիկ a. juste, intègre, loyal, probe.

Արդարագնացք, ցից s. conduite pleine de justice.

Արդարագործ a. qui agit justement, probe, juste.

Արդարագործութիւն s. action ou acte plein de justice, justice, probité.

Արդարադատ a. juge équitable.

Արդարադատութիւն s. jugement équitable.

Արդարախոյ a. qui voit les choses en conscience, qui est juste, équitable.

Արդարախօս V. Արդարաբան.

Արդարակշիռ a. qui pèse, qui juge équitablement, juste, équitable.

Արդարակորով a. très-juste, plein d'équité, probe, intègre.

Արդարանամ, ացայ vn. se justifier, s'excuser, prouver son innocence, être justifié; se vérifier, être vérifié.

Արդարապէս adv. justement, de plein droit, à juste titre, loyalement.

Արդարասէր a. qui aime la justice, juste.

Արդարասիրութիւն s. amour de la justice, équité, probité.

Արդարացի a. juste, équitable.

Արդարացուցանելի a. justifiable, excusable.

Արդարացուցանեմ, ուցի va. justifier, excuser; vérifier, constater; — զանձն, se justifier, s'excuser, prouver son innocence.

Արդարացուցիչ a. justifiant, justificatif, constatant.

Արդարացուցումն s. justification, excuse.

Արդարեւ adv. en vérité, réellement, véritablement, assurément, en effet, effectivement, sans doute; a. vrai, réel; — վարձք, vraie récompense.

Արդարութիւն s. justice, équité; probité, loyauté; la bonne cause.

Արդեան V. Արդի.

Արդեօք adv. est-ce que? est-ce? est-ce donc que? si par hasard; sans doute, à la vérité, certes.

Արդէն, Արդէն իսկ adv. déjà; à l'instant même.

Արդի, դեաց a. moderne, récent; — երաժշտութիւն, la musique moderne; արդիք, les modernes; adv. tout à l'heure, à présent, maintenant.

Արդիւն V. Արդիւնք.

Արդիւնաբեր a. qui produit, qui rapporte, productif, fructueux, fertile.

Արդիւնական a. fructueux, fécond, productif; émérite.

Արդիւնատու, աց a. productif, fructueux, fertile.

Արդիւնարար, աց a. producteur, agriculteur, cultivateur.

Արդիւնարարութիւն s. agriculture.

Արդիւնացուցանեմ V. Յարդիւնս ածեմ.

Արդիւնաւոր V. Արդիւնական.

Արդիւնաւորեմ V. Յարդիւնս ածեմ.

Արդիւնաւորիմ, եցայ vn. mériter; V. Յարդիւնս գամ.

Արդի նաւարութիւն s. fructification, fécondité; mérite.

Արդիւնք, դեանք s. production, produit, fruit; acte, œuvre, ouvrage, fait, effet, réalité; mérite; յարդիւնս ածել, réaliser, effectuer, faire exécuter, accomplir; գալ յարդիւնս, se réaliser, se faire; իրացն իսկ — աղաղակեն եւ վկայեն, l'effet parle, les faits parlent; —ս առնել, porter fruit, produire; — իրաց, l'expérience; յարդեանք իրացն, par expérience; բանքն — լինէին, les paroles s'accomplissaient; արդեամբք, en effet, en réalité, réellement.

Արդկեմ, եցի va. repasser; — զկտաւիս, — du linge.

Արդն, դունք s. lance.

Արդնաւոր, աց a. lancier.

Արդնընկէց լինիմ vn. combattre avec des lances.

Արդու, աց s. artabe (mesure de capacité qui vaut 65 litres).

Արել, ու s. soleil; vie, jour; գ— հատանել, յարելէ արկանել, ôter la vie, tuer; յարելէ անկանել, perdre le jour, la vie; յա-

Արեգ, ի s. soleil; ancien huitième mois des Arméniens; յ— կուսէ, du côté d'orient.

Արեգակն, ական, կունք, կանց s. soleil; ընդ արեգակամբ, sous le soleil, sur la terre; ամենայն ազգ որ ընդ արեգակամբ, tous les peuples du monde; Միակ յոյս իմ ընդ արեգակամբ, la seule espérance qui me reste ici-bas; ծագէ՛ մտանէ —, le soleil se lève, se couche; չեւ խոնարհեալ արեգական, avant le coucher du soleil, avant la fin du jour.

Արեգակնակ s. balcon.

Արեգակնակերպ a. semblable au soleil, comme un soleil.

Արեգակնակէզ a. brûlé par le soleil. hâlé du soleil; — լինել, être brûlé par le soleil, se hâler au soleil.

Արեգակնալին a. solaire.

Արեգակնապէս adv. comme un soleil.

Արեգակնատես a. éclairé par les rayons du soleil, exposé au soleil, lumineux.

Արեգակնափայլ a. brillant comme le soleil, éclatant.

Արեգդէմ a. exposé au soleil.

Արեգզեր a. chauffé par le soleil.

Արենակից V. Արեանառու.

Արենակցութիւն s. consanguinité, parenté.

Արել, ու s. soleil; vie, jour; գ— հատանել, յարելէ արկանել, ôter la vie, tuer; յարելէ անկանել, perdre le jour, la vie;

յարեու, avant le coucher du soleil, avant la brune; տեսանել զ—, voir le jour, vivre; իմտանել —ու, au coucher du soleil; յելանել իծագել արեու, au lever du soleil; — մտանել էլանել, le soleil se couche, s'élève; ելդուեալ յարեւն Փարաւոնի, par la vie de Pharaon; ըմպել յ— ուրուք, boire à la santé de qn., lui porter un toast; յ— ձեր, à votre santé.

Արեւագալ a. aube, le point du jour; ընդ —ն, au point du jour, à l'aube du jour, de très-bonne heure.

Արեւադարձ, ձից s. tropique.

Արեւադէմ, դիմի s. vanille; héliotrope.

Արեւածաղիկ, ծաղկան s. soleil, tournesol.

Արեւածայրք s. le point du jour, l'aube, l'aurore; ընդ արեւածայրս adv. au point ou à l'aube du jour; անդէն ընդ արեւածայրս, dès l'aurore, dès le point, dès l'aube du jour.

Արեւակայք, յից s. solstices.

Արեւակէզ V. Արեգակնակէզ.

Արեւահար լինիմ vn. avoir un coup de soleil.

Արեւահարութիւն s. coup de soleil.

Արեւապաշտ, ից, աց s. adorateur du soleil.

Արեւացոյց, ցուցի s. gnomon.

Արեւացուցակ, աց s. cadran, cadran solaire.

Արեւելագէտ s. orientaliste.

Արեւելակողմն, Արեւելակոյս s. le côté d'orient, l'Orient.

Արեւելեայ, եայց, եաց a. s. oriental; արեւելայք, les Orientaux.

Արեւելք, լից s. orient, le levant, l'est; l'Orient, le pays d'Orient; les orientaux; ընդ արեւելս adv. à l'orient, du côté d'orient.

Արեւիշուշտ a. ingrat.

Արեւկայ a. où il y a du soleil, exposé au soleil.

Արեւմուտք, մտից s. occident. le couchant, ouest; l'Occident; les Occidentaux; le coucher du soleil; ընդ արեւմուտս adv. au coucher du soleil; à l'occident; յարեւմուտս կոյս, à l'occident.

Արեւմտեայ, եայց a. s. occidental; արեւմտայք, les Occidentaux.

Արեւմտեան a. occidental.

Արեւշատութիւն s. toast; ըմպել յ— ուրուք, porter un toast, boire à la santé de qn.

Արթնութիւն s. veille; vigilance, présence d'esprit.

Արթուն, թնց a. éveillé, qui ne dort pas; éveillé, avisé; vigilant; — կալ, veiller.

Արթչիմ, թեայ V. Խրտչիմ.

Արժան, ից a. digne, convenable; à bon marché; s. dignité, convenance; droit, justice; — է, il convient, il est juste que, il est permis, il mérite, il faut; ոչ է —, il ne faut pas, il ne convient pas, il n'est pas juste que; — համարիլ,

juger digne; daigner; ոչ — համարիլ, ne pas juger digne; dédaigner; — ի՞նչ էր, fallait-il? — եւ իրաւ է, il est juste de; յարժանս օս — տալ՝ կանառել՝ գնել, donner, acheter, vendre à bon marché.

Արժանն s. ce qui convient, ce qui est convenable.

Արժանագով a. digne de louange, louable.

Արժանաժառանգ a. digne héritier.

Արժանահաւատ a. digne de foi, de confiance.

Արժանանամ, ացայ յն. être digne, se rendre digne, mériter.

Արժանապատիւ a. digne d'honneur, très-honorable.

Արժանապէս adv. dignement, d'une manière digne, comme il faut.

Արժանավայել a. qui convient, digne, convenable.

Արժանացուցանեմ, ուցի va. rendre digne.

Արժանաւոր, աց a. qui mérite, digne; convenable.

Արժանաւորեմ, եցի va. rendre digne; juger digne; daigner.

Արժանաւորիմ, եցայ յն. être digne; être jugé digne; mériter.

Արժանաւորութիւն s. dignité, mérite.

Արժանեմ, եցի va. monnayer, frapper de la monnaie.

Արժանի, նույ, նեաց a. digne, qui mérite; — վարձուց,

digne de récompense; —, ըստ արժանոյն, յարժանի, adv. dignement, comme il faut; — առնել, V. Արժանաւորեմ; — լինել, V. Արժանաւորիմ.

Արժանիք, նեաց s. dignité, mérite; ըստ արժանեաց, adv. dignement; selon son mérite.

Արժանք s. dignité, mérite; frappe, coin.

Արժեմ, եցի յն. coûter, valoir; զի՞նչ արժէ այս, combien cela coûte? combien cela vaut? այս արժէ երեք դահեկան, cela coûte, vaut cinq piastres; չարժէ, ne vaut pas la peine, ce n'est pas la peine.

Արժէգին s. prix coûtant.

Արժէք, Արժողութիւն s. valeur, prix.

Արի, րեաց a. brave, vaillant, valeureux, courageux; s. Արիք, les Perses.

Արիաբար adv. vaillamment, bravement, courageusement.

Արիական a. mâle, viril, vigoureux, vaillant, courageux; persane; — ազգ, la nation persane.

Արիանամ, ացայ յն. avoir de l'énergie, prendre du courage, de la force, déployer ses forces, son courage, avoir le courage, la force de, montrer du courage, du caractère, se signaler, être fort.

Արիանոս, աց s. Arien.

Արիացուցանեմ, ուցի va. encourager, inspirer du courage, donner de la vigueur.

Արիութիւն s. âme virile

vallance, valeur, courage, bravoure, force d'âme, fermé.

Արիւն, րեանց s. sang; parenté; — խաղողոյ՝ որթոյ, vin; — հանել, saigner, tirer du sang; * — քրտինք լինել, suer sang et eau; — թափել՝ հեղուկ, verser du sang; յարեան առնել՝ համակել, ensanglanter, souiller de sang, plonger dans le sang; V. Ապաժոյժ.

Արիւնագոյն a. de couleur de sang, sanguin.

Արիւնազանգ a. couvert de sang, ensanglanté.

Արիւնաթաթաւ a. qui nage dans le sang, ensanglanté.

Արիւնալից a. plein de sang.

Արիւնախանձ a. altéré, affamé ou avide de sang, sanglant, sanguinaire.

Արիւնախառն a. mêlé de sang, sanglant, saignant.

Արիւնակալ, աց s. vase à sang, coupe du sacrifice.

Արիւնահան, Արիւնահեղ a. sanguinaire, sanglant.

Արիւնահեղուծիւն s. V. Արիւնհեղուծիւն.

Արիւնահոս a. dégouttant de sang, saignant.

Արիւնային a. de sang, sanguin, sanglant.

Արիւնանամ, ացայ ՎՊ. se convertir, changer en sang.

Արիւնանշան a. marqué de sang.

Արիւնաշատ a. qui a beaucoup de sang, sanguin.

Արիւնասակաւ a. qui a peu de sang.

Արիւնասէր a. qui aime le sang, sanguinaire.

Արիւնարբու a. huteur de sang, sanguinaire.

Արիւնացայտ a. qui jaillit du sang; sanglant.

Արիւնեմ, եցի va. saigner.

Արիւներանգ a. de couleur de sang, sanguinolent.

Արիւնհեղուծիւն s. éffusion de sang, massacre, carnage.

Արիւնհոսուծիւն s. hémorragie.

Արիւնոռոգ adj. arrosé de sang, sanglant.

Արիւնոտ a. sanguin, sanglant, saignant.

Արիւնուռչտ adj. sanglant, plein de sang; affamé, altéré ou avide de sang, sanguinaire.

Արծաթ, ոյ s. argent; argent, monnaie, numéraire, espèces; richesse.

Արծաթազին a. acheté à prix d'argent; s. esclave.

Արծաթագոյն a. de couleur d'argent, argenté.

Արծաթագործ, աց s. orfèvre; a. fait d'argent.

Արծաթագործուծիւն s. orfèvrerie.

Արծաթազօծ a. argenté.

Արծաթազօծեմ, եցի va. argenter.

Արծաթահանք, հանաց s. pl. mine d'argent.

Արծաթանոյլ, ձուլից s. fondeur d'argent; a. fondu en argent, d'argent massif.

Արծաթանհանչ V. Արծաթափայլ.

Արծաթապատ **a.** couvert d'argent, argenté.

Արծաթասէր, սիրաց **a.** qui aime l'argent, cupide, avare.

Արծաթարար, աց **s.** orfèvre.

Արծաթափայլ **a.** brillant comme de l'argent, argenté.

Արծաթելէն, զինաց **a.** d'argent, fait en argent; **s.** argenterie.

Արծաթեմ, եցի **va.** argenter.

Արծաթի, թեաց **a.** d'argent, fait en argent; **s.** pièce d'argent.

Արծաթումն **s.** argenture.

Արծաթսիրութիւն **s.** amour de l'argent, cupidité, avarice.

Արծարծանեմ, Արծարծեմ, եցի **va.** attiser le feu, rallumer; **fig.** rallumer, ranimer, relever.

Արծարծումն **s.** action de rallumer, de ranimer.

Արծիւ **V.** Արծուի.

Արծնեմ, եցի **va.** émailler.

Արծուէնշան **a.** qui a l'en-seigne d'aigle; **s.** l'aigle (en-seigne).

Արծուի, ծուեաց **s.** aigle; — գոչէ, l'— trompette.

Արծուունգն **a.** qui a le nez aquilin.

Արկած, ից **s.** revers, malheur, coup, contre-temps, calamité. infortune, désastre; accident, aventure; — բ բախտի՝ ձմերայնոյ, les rigueurs de la fortune, de l'hiver.

Արկանելի **a.** celui qui jette, qui met; mettable, portable; **s.** vêtement, habillement, habit; manteau.

Արկանեմ, արկի **va.** jeter,

lancer; poser, mettre, étendre. verser, répandre; vêtir, habiller; porter, s'habiller; proposer; ôter, enlever, dépouiller, priver, déposer; attribuer, jeter, accuser; faire, fabriquer; fonder, s'établir; languir; յինքն —, s'attirer, se concilier, gagner, captiver; — զանձամբ, **V.** Անձն; — իմիտս, **V.** Միտք; ձայն —, **V.** Ձայն; — յընչից, **V.** Ինչք, etc.; — զմեղն ի վերայ ուրուք, imputer, rejeter une faute sur qn., s'en prendre à lui de la faute.

Արկանիմ, արկայ **vp.** se jeter, tomber; s'habiller.

Արկղ, կեղաց **s.** caisse, coffre, malle.

Արկղագործ, Արկղակերտ **s.** coffretier, layetier.

Արկղակալ, աց **s.** caissier.

Արկղիկ **s.** cassette, coffret.

Արկուած **V.** Արկած.

Արհամարհի **a.** méprisable, vil, abject.

Արհամարհանք, անաց **s.** mépris, dédain; արհամարհանօք, avec mépris, avec dédain, dédaigneusement; յարհամարհանս, au mépris de.

Արհամարհելի **a.** méprisable.

Արհամարհեմ, եցի **va.** mépriser, faire peu de cas de, dédaigner; narguer, braver, ne pas tenir compte.

Արհամարհիչ **a.** méprisant.

Արհամարհող, աց, Արհամարհոտ **a.** méprisant, dédaigneux.

Արհամարհութիւն s. mépris, dédain.

Արհաւիրք, աւրաց s. terreur, épouvante, effroi, consternation; — մահու, les horreurs de la mort; արհաւիրս արկանել, répandre la terreur, jeter l'épouvante; — կալան զնա, յարհաւիրս ըմբռնեցաւ, il fut saisi de terreur, d'horreur, l'épouvante le saisit.

Արհեստ V. Արուեստ.

Արհիեպիսկոպոս s. archevêque.

Արծագանգ, աց s. écho; contre-coup; — տալ, faire résonner l'écho.

Արծակ, աց adj. délié, libre, dénoué, détaché; vaste, spacieux; en prose, prosaïque; adv. librement; — բան, prose; — համարծակ, hardiment, ouvertement; յարծակի լինել, être en liberté; être à l'aise.

Արծակ արծակ adv. librement, hardiment.

Արծակավայրք, վայրաց s. pl. banlieue.

Արծակաքաղաք s. ville non close, sans fortification.

Արծակեալն s. femme renvoyée par son mari.

Արծակեմ, եցի va. délier, dénouer, détacher; absoudre, délivrer, acquitter; dégager, décharger, expédier, envoyer; lâcher, laisser aller; décocher; renvoyer, congédier, licencier, remercier; jeter, lancer, flanquer; tirer; pousser, jeter;

exhaler, répandre, jeter; իբաց —, renvoyer, congédier; ձայն —, pousser, jeter un cri; — զկին, répudier; կիցս —, V. Կիցք; — զոք, donner à զո. son congé; հրացան —, décharger le fusil; հրետ —, tirer le canon; — իմեղաց, absoudre; — զատեան, lever la séance; congédier l'assemblée.

Արծակիմ, կեցայ vn. être délié, libéré, détaché, délivré, absous.

Արծակերասան, Արծակերասանակ a. adv. sans frein.

Արծակիչ a. celui qui délie, qui absout, libérateur.

Արծակումն s. délivrance, libération, acquittement; licenciement; décharge; répudiation, divorce; — մեղաց, absolution; — տալ, donner l'absolution; տալ զարծակմանն, donner un acte de répudiation.

Արծակուրդ s. V. Արծակումն; congé, vacances.

Արծան, աց s. colonne, cippe, stèle; borne; grand morceau de pierre; statue, simulacre, idole; կալ — անմուաց, devenir un monument éternel.

Արծանագիր, գրաց s. inscription, épitaphe; registre; enregistrement; protocole; instrument, acte.

Արծանագործ a. en pierre; s. V. Անդրիագործ.

Արծանագործութիւն V. Անդրիագործութիւն.

Արձանագրեմ, եցի va. inscrire, enregistrer, registrer, prendre acte.

Արձանագրութիւն V. Արձանագիր.

Արձանանամ, ացայ vn. se tenir, se dresser droit et immobile comme une statue, rester immobile; se convertir en statue; վկայ —, être témoin; արձանացեալ կալանյողդողդ, rester ou demeurer ferme; գուպարայաղթ —, demeurer victorieux.

Արձանացուցանեմ, ուցի va. élever en forme de colonne; dresser, fixer d'une manière inébranlable, rendre immobile; inscrire, enregistrer; convertir en statue; — գոք ընդդէմ ուրուք, opposer qn. à.

Արձոյլ, ձուլաց s. verveux, rets.

Վրմ, մի s. tronc, souche, tige, collet.

Արմանամ V. Զարմանամ.

Արմատ, ոց s. racine; fig. racine, source; — առնուլ արձակել, prendre racine, jeter, pousser des racines; արմատով V. Արմատաքի.

Արմատախիլ առնեմ, Արմատախլեմ, եցի vn. déraciner, extirper.

Արմատական a. radical.

Արմատակեր a. qui mange des racines.

Արմատանամ, ացայ vn. s'enraciner, prendre racine, prendre.

Արմատաքի adv. avec les

racines, radicalement; — խլել, déraciner, extirper.

Արմաւ, ոց, ուց s. datte; dattier, palmier; phénix.

Արմաւաստան, աց s. lieu planté de palmiers.

Արմաւենի, ենեաց s. dattier, palmier; branche de palmier, palme.

Արմն, մին V. Արմ.

Արմնիմ V. Արմատանամ.

Արմուկն, մկանց s. coude; խթել արմկամք, coudoyer.

Արմտիք, տեաց s. céréales.

Արշալոյս, լուսոյ, Արշալուրշք s. aurore, la messagère, l'avant-courrière du jour; — կենաց, l'aurore de la vie; նորանշոյլ —, aurore naissant.

Արշաւ s. course.

Արշաւակի adv. à toutes jambes.

Արշաւահանդէս, դիսի s. course.

Արշաւան, աց s. expédition, campagne; course, excursion; invasion, incursion, irruption; — ձիոյ, lieue; — ս դնել, faire une invasion, des excursions.

Արշաւասոյր a. qui court rapidement, rapide.

Արշաւեմ, եցի vn. courir, courir à toutes jambes; faire une expédition, une incursion; — իմարտ, se mettre en campagne, entrer en guerre.

Արշաւեմ, եցի, Արշաւեցուցանեմ, ուցի va. faire courir, faire faire une excursion.

Արոյր, բուրի s. laiton.

Արու, ուաց a. mâle.

Արուագէտ, գիտաց a. sodomiste, pédéraste.

Արուագիտութիւն s. sodomie, pédérastie.

Արուական, աց a. mâle, masculin.

Արուարձական, Արուարձային a. limitrophe, voisin.

Արուարձան, աց s. faubourg.

Արուարձանեայք, եայց s. les habitants d'un faubourg; les faubourgs.

Արուգ a. maigre, frêle, grêle, sec, aride, stérile.

Արուեստ, ից s. art, métier, profession, état; art, adresse; prodige, miracle; ունել զ—, avoir, posséder l'art de; գեղեցիկ՝ ազատական՝ մեքենական —ք, beaux-arts, arts libéraux, mécaniques.

Արուեստաբար adv. artistement.

Արուեստագէտ, գիտաց s. artiste, artisan.

Արուեստագիտութիւն Voy. Արուեստգիտութիւն.

Արուեստագիւտ, աց s. inventeur d'un art.

Արուեստագործ, աց a. fait avec art, artistement travaillé.

Արուեստագործեմ, եցի va. travailler avec art.

Արուեստագործութիւն s. ouvrage fait avec art.

Արուեստախառն a. artificiel.

Արուեստախօսեմ V. շարտարախօսեմ.

Արուեստական, a. artificiel;

musical; artificieux; s. artiste; musicien.

Արուեստակեալ a. affecté, affété, étudié, trop recherché.

Արուեստակից s. compagnon d'art, de profession.

Արուեստակութիւն s. affectation, afféterie, recherche.

Արուեստահանդէս, դիսից s. exposition.

Արուեստանոց, աց s. atelier.

Արուեստային a. artistique.

Արուեստաշէն a. fait avec art, artistement fait.

Արուեստապետ, աց s. contre-maître, chef des artistes.

Արուեստապէս adv. artistement, avec art.

Արուեստաւոր, աց s. artiste, artisan.

Արուեստասէր a. qui aime les arts, ami des arts, amateur.

Արուեստգիտութիւն s. connaissance de l'art; artifice.

Արուեստեմ, եցի va. faire, exécuter avec art, inventer.

Արուէգ, իգաց s. hermaphrodite, androgyne.

Արութիւն s. virilité, âge viril; bravoure, valeur, courage; semence virile; —ք քաջութեանց, exploits, conquêtes, hauts faits; պայծառ —ք, belles actions.

Արուեսակ, սեկի s. Vénus, Lucifer, étoile du berger; diable.

Արջ, ոց, ուց s. ours; — փռուտայ, Լ— gronde.

Արջային a. arctique.

Արջապան, աց s. meneur d'ours.

Արջառ, ոց s. troupeau de bœufs, bestiaux, gros bétail.

Արջառակաշի, շւոյ s. cuir de bœuf.

Արջառամահի s. mortalité des bestiaux, du bétail.

Արջառամորթ, ոյ s. peau de bœuf.

Արջառաշիլ, ջլաց s. nerf de bœuf; fouet, knout.

Արջասպ, ոյ s. vitriol.

Արջնագռաւ, ուց s. corneille.

Արջնագգեստ *Voy.* Սեւագգեստ.

Արջնաթոյր a. noir.

Արջնդեղ, ոյ s. nielle.

Արջուկ s. ourson.

Արջտակ, ի s. truffe.

Արտ, ոց s. champ, campagne.

Արտաբերեմ, եցի va. proférer, prononcer.

Արտաբերութիւն s. prononciation.

Արտադրեալ s. produit.

Արտադրեմ, եցի va. produire; exprimer.

Արտադրիչ s. arith. facteur.

Արտադրութիւն s. production; expression.

Արտախոյր, խուրի s. tiare, mitre. diadème.

Արտախուրակ, աց s. V. Արտախոյր; voile, couverture.

Արտակենդրոն, ագ a. excentrique.

Արտակենդրոնութիւն s. excentricité.

Արտայայտեմ, եցի va. énoncer, exprimer.

Արտայայտութիւն s. énonciation, expression.

Արտաշէկ V. Ատրաշէկ.

Արտաշնչեմ, եցի va. exhiler; transpirer.

Արտաշնչութիւն s. exhalaison; transpiration.

Արտաշափ s. arpenteur.

Արտաշափեմ va. arpenter.

Արտաշափութիւն s. arpentage.

Արտասահմանեմ V. Աքսորեմ.

Արտասահմանութիւն *Voy.* Աքսոր.

Արտասանեմ, եցի va. dire, réciter; prononcer, déclamer.

Արտասանութիւն s. récit, récitation; prononciation, déclamation.

Արտասուաբեր a. qui produit, cause des larmes, qui fait pleurer.

Արտասուագոչ a. qui crie en larmes.

Արտասուաթոր a. qui verse des larmes, larmoyant.

Արտասուալիբ, Արտասուալից a. plein de larmes, larmoyant; — աչօք, avec des yeux pleins, baignés de larmes, les larmes aux yeux.

Արտասուախառն a. mêlé de larmes.

Արտասուակաթ V. Արտասուաթոր.

Արտասուակից լինիմ *vb.* pleurer ensemble.

Արտասուայեղ a. noyé de

larmes, tout en larmes, baigné de larmes, larmoyant.

Արտասուեմ, եցի յո. pleurer, larmoyer; — զոք, pleurer զո.

Արտասուք, սուաց s. pleurs, larmes; ջերմ արտասուս իջուցանել, լալ ջերմ արտասուք, pleurer à chaudes larmes; արտասուք, avec des larmes, աչք յարտասուս, les larmes aux yeux; արտասուքն թախալ ոռոգել, arroser de ses larmes; ունել զարտասուս, retenir ses larmes; — հոսէին յաչաց նորա, les larmes coulaient de ses yeux; արտասուս արկանել, յարտասուս հարկանել, fondre en larmes, en pleurs, verser des larmes, donner cours à ses larmes; սրբել զարտասուս յաչաց, essuyer ses larmes.

Արտավար, աց s. champ labouré, champ, campagne; labourer; arpent.

Արտափայլեմ, եցի յա. reluire, briller.

Արտաքին, աքնոց a. extérieur, externe; étranger; profane; — արտաքնոցն վէպք, l'histoire profane.

Արտաքնայարդար a. simulé, feint, faux; — առաքինութիւն, vertu apparente.

Արտաքնոց V. ճեմիշ.

Արտաքոյ prép. hors, dehors, en dehors, de dehors, à l'extérieur; — երեւիլ, paraître au dehors; — քան, hors de, en dehors de; par-dessus.

Արտաքուս adv. de dehors, du dehors, au dehors, à l'extérieur, extérieurement; a. extérieur; արտաքուստ արտաքս, adv. dehors, au dehors, bien loin.

Արտաքս adv. dehors, au dehors; — քան, hors; առ —, extérieurement, pour le dehors, pour la forme; — ելանել, sortir dehors.

Արտաքսեմ, եցի յա. chasser, mettre à la porte; exclure, écarter; — զոք իտանէ, montrer la porte à զո., le chasser de la maison. de chez soi.

Արտեան, ի s. le sommet d'une montagne.

Արտեանունք, նանց s. les cils; les paupières; ծանրարթուն —, paupières appesanties; բանալ զարտեանունս, ouvrir les paupières, կափուցանել զարտեանունս, fermer les paupières.

Արտիկ s. mouffion.

Արտոյտ, տուտի s. m. alouette; — երգէ, l'— chante.

Արտորայ, ից s. champ, campagne.

Արտորէք, էից s. pl. campagnes, champs.

Արտուղի a. fourvoyé, égaré; — շաւիղ, sentier détourné; ըստ — անկանել՝ մոլորել, se fourvoyer, s'égarer.

Արտունութիւն, Արտոնութիւն s. privilège, prérogative; — ընդունել՝ տալ, obtenir ou accorder un privilège.

Արտօսք V. Արտասուք.

Արօսարարեր V. Արօսա-
տուարեր .

Արօսարարուղի a. qui verse
des larmes, fond en larmes.

Արօսարալից V. Արտա-
տուալից .

Արօսարահառաչ a. qui sou-
pire en larmes.

* Արցունք V. Արտատուք .

Արփայագնաց լինիմ ԿՈ.
voyager, courir dans l'air.

Արփենի, Արփիական a. so-
laire, céleste; ակն —, soleil.

Արփի, փույ s. soleil.

Արքայ, ից s. roi, monarque,
souverain; արքայից —, roi
des rois; — քաջ, ծ grand roi;
կեցցէ՛ —, vive le roi!

Արքայաբար adv. royale-
ment.

Արքայագունդ s. m. garde
royale.

Արքայազն, զունք, զանց s.
prince royal.

Արքայական a. royal.

Արքայակերպ a. royal.

Արքայանիստ a. où réside
le roi; — քաղաք, capitale.

Արքայատուր a. donné par
le roi, royal.

Արքայիկ օձ s. basilic.

Արքայորդի, որդուց s. fils
du roi, prince.

Արքայութիւն s. royaume,
royauté, règne; paradis, ciel;
— երկնից, royaume des cieux.

Արքայուհի sf. reine.

Արքեպիսկոպոս, աջ s. ar-
chevêque.

Արքեպիսկոպոսական a. ar-
chiépiscopal.

Արքեպիսկոպոսարան, աջ s.
archevêché, palais archiépis-
copal.

Արքեպիսկոպոսութիւն s. ar-
chiépiscopat.

Արքիմանտրիտ s. archi-
mandrite.

Արքունական a. royal; —
հանապարհ, rue royale, pas-
sante.

Արքունատուր a. donné par
le roi.

Արքունի, նեաց a. royal.

Արքունիք, նեաց s. la cour,
le palais; la cour, les courti-
sans; յարքունիսառնուլ, con-
fisquer.

Արքունուստ, Յարքունուստ
adv. de la cour, du trésor pu-
blic, par l'État.

Արօս, ի s. outarde.

Արօսի s. sorbier, alizier;
sorbe, alize.

Արօս, ից s. pâturage, prai-
rie; պարարտ —, gras pâtu-
rage; խաշնաւէտ —, prairie
pleine de troupeaux.

Արօսական, աջ a. qui pâit,
qui pâture; s. pâtre, berger.

Արօր, ոյ, իւ s. charrue.

Արօրադիր s. laboureur; —
առնել, labourer; — լինել, être
labouré.

Արօրադրելի a. arable.

Արօրադրեմ, եցի va. labou-
rer, défricher.

Աւագ, աջ a. grand (dans
tous les sens); — շաբաթ, la
semaine sainte; — ուրբաթ,
vendredi saint; — սեղան՝
խորան, le maître-autel; —

եղբայր իւր, son frère aîné, son aîné.

Աւագախումբ a. composé des grands; — ատեան, assemblée des rois.

Աւագամեծար a. illustre, célèbre; — ժողով, assemblée respectable.

Աւագանամ, ացայ vn. grandir, devenir seigneur.

Աւագանի, անւոյ s. pl. les grands, les notables, le grand monde.

Աւագափող, ոյ s. trombone.

Աւագերէց, բիցու s. archiprêtre, curé.

Աւագոյժ s. âge mûr, avancé; յ— հասակի, d'un âge mûr, dans un âge avancé.

Աւագորեար, բերոյ s. pl. les hommes, les grands, les personnages.

Աւագութիւն s. grandeur, dignité, honneur; dignité, place; յ— ամբառնալ, élever ou s'élever aux honneurs, à une dignité; V. Աւագոյժ.

Աւաղիկ adv. voici, voilà.

Աւագ, ոց s. sable; poudre.

Աւագածիր a. entouré de sable.

Աւագակ, աց s. brigand, larron, voleur de grand chemin, assassin, bandit.

Աւագակաբար adv. à la manière des brigands.

Աւագականոց, աց s. repaire de brigands.

Աւագակապետ, աց s. chef de brigands.

Աւագակեմ, եցի va. faire le

métier de brigand, brigander, assassiner.

Աւագակութիւն s. brigandage, assassinat.

Աւագակուտ a. plein de brigands.

Աւագաման s. poudrier.

Աւագան, աց s. bassin, pièce d'eau; baignoire; abreuvoir; — մկրտութեան, baptistère, fonts de baptême.

Աւագանածել a. en forme de bassin.

Աւագաշէն a. bâti sur le sable.

Աւագեղէն a. de sable.

Աւագեմ, եցի va. sabler, sablonner.

Աւագին, Աւագուտ a. plein de sable, sablonneux.

Աւա՛ղ interj. hélas! — ինձ, malheureux que je suis!

Աւաղելի a. à plaindre.

Աւաղեմ, եցի va. plaindre, se plaindre, déplorer, regretter.

Աւաղուկ adj. déplorable, pitoyable.

Աւան, աց s. bourg.

Աւանագիւղ, գեղջ s. bourgade.

Աւանանամ ացայ vn. devenir un bourg.

Աւանապետ, աց s. le maire d'un bourg.

Աւանդ, ից s. dépôt; consignation; tradition; monument; դնել յաւանդի. տալ յ—, consigner, mettre en dépôt; կալ յաւանդի, être en dépôt; հին —ք, les monuments antiques.

Աւանդակիր a. depositaire ; consignataire.

Աւանդապահ, աց a. depositaire ; consignataire ; sacristain.

Աւանդատու, աց a. qui a reçu un dépôt, depositaire ; consignataire.

Աւանդատու, աց a. qui consigne, met en dépôt.

Աւանդատուն s. sacristie.

Աւանդեմ, եցի va. mettre en dépôt, déposer ; consigner ; remettre, transmettre, livrer, léguer, confier ; raconter, annoncer ; — զոգի, expirer, rendre l'âme ; իձեռս քո աւանդեմ զոգի իմ, je remets mon âme, mon esprit entre vos mains.

Աւանդութիւն s. tradition ; dépôt, consignation ; — ք, traditionnellement.

Աւանիկ adv. voici, voilà.

Աւաչ, ոյ, ի s. voix, son ; mélodie, accords.

Աւասիկ adv. voici, voilà ; — եմ, me voici.

Աւատ, ոյ s. foi ; crédit ; յ—, à crédit.

Աւար, աց s. butin, dépouille, pillage, proie, sac ; — ածել առնուլ հարկանել, յ— մատնել, յաւարի առնուլ տանել, butiner, piller, livrer ou donner au pillage, en proie ; յ— մատնիլ, être livré au pillage, devenir la proie ; լիաձեռն աւարաւ, chargé de butin.

Աւարաբաշխ a. qui distribue le butin.

Աւարաբար adv. avec pillage.

Աւարամասն s. portion du butin.

Աւարառու, ոռուաց s. saccauteur, piller, pillard.

Աւարառութիւն s. sac, sacagement, pillage.

Աւարեմ, եցի va. butiner. piller, saccager, faire main basse.

Աւարիչ V. Աւարառու.

Աւարտ s. fin, terme ; bout, extrémité ; accomplissement, achèvement ; résultat, issue, dénoûment.

Աւարտահասակ adj. de la plus belle taille.

Աւարտեմ, եցի va. finir, terminer, mettre la dernière main, achever, accomplir.

Աւարտումն s. fin, terme, achèvement.

Աւարեմ, եցի va. guérir, délivrer ; ramasser, rassembler ; — իբորոտութենէ, guérir de la lèpre.

Աւել, ի, աց s. balai ; — ածել, balayer ; * — մը զարնել, donner un coup de balai.

Աւելաբան, աց a. qui dit des paroles inutiles, verbeux, redondant, diffus.

Աւելաբանութիւն s. superfluité de paroles, babillage, redondance, verborosité.

Աւելազանց a. excessif.

Աւելազանցութիւն s. excès.

Աւելախնդիր a. qui cherche le superflu.

Աւելախօս V. Աւելաբան.

Աւելած s. balayures.

Աւելածու, աց s. balayeur.

Աւելածութիւն s. balayage.

Աւելաստաց, ից a. cupide, avide.

Աւելաստացութիւն s. acquisition des choses superflues, avidité, cupidité.

Աւելի, ելեաց a. plus, le plus; excédant, surplus, superflu; adv. plus, en sus, davantage, par-dessus tout; աւելեաց բանք, exagération.

Աւելորդ, աց a. superflu; s. le superflu, reste.

Աւելուկ, լիի s. bot. paille, patience.

Աւելուկք s. pl. balayures.

Աւելկեմ, եցի va. regretter.

Աւետ V. Աւետիք.

Աւետաբեր s. porteur de bonnes nouvelles, messenger; — Հայաստանեայց, messenger de l'Arménie; — բ գարնան, les messagères du printemps, les hirondelles; — տուրնջեան, la messagère du jour, l'aurore.

Աւետապարգեւ a. qui donne de bonnes nouvelles.

Աւետատու V. Աւետապարգեւ.

Աւետարան, աց s. Évangile.

Աւետարանագիր, գրաց s. évangéliste.

Աւետարանագործ a. évangélique.

Աւետարանական a. évangélique.

Աւետարանեմ, եցի va. donner une bonne nouvelle, annoncer; évangéliser, prêcher l'Évangile.

Աւետարանիչ s. évangéliste.

Աւետարանութիւն, Աւետարանումն s. annonce d'une bonne nouvelle; prédication de l'Évangile.

Աւետաւոր, աց a. porteur de bonnes nouvelles; qui a rapport à d'heureuses nouvelles.

Աւետաւորեմ V. Աւետեմ.

Աւետեմ, եցի va. donner une bonne nouvelle, comme une bonne nouvelle, annoncer.

Աւետիք, ետեաց s. bonne, heureuse nouvelle, annonce d'une bonne nouvelle; աւետիս տալ, annoncer, donner une bonne nouvelle; երկիր աւետեաց, la terre promise; տօն աւետեաց, l'Annonciation.

Աւետչեայ s. récompense donnée au porteur d'une bonne nouvelle.

Աւեր a. ruiné, détruit, ravagé, désolé; s. ruine, ravage, destruction, dégât, désolation, dévastation; յ— դառնալ՝ լինել՝ մատնիլ, se ruiner, se détruire, tomber en ruine; յ— դարձուցանել, յ— անմարդի դնել, dévaster, ruiner, ravager, détruire, infester, désoler.

Աւերած, ից, ոց s. ruine, démolition, destruction.

Աւերակ, աց s. ruine, démolitions, décombres, gravats; a. ruiné, détruit, démoli, désolé, désert; առնել յ—, réduire en un désert; — լինել, être désert.

Աւերանք, նաց s. pl. ruine,

désolation, dévastation; խուժան աւերանաց ածել զաշխարհաւ, causer des ravages dans le pays, le ravager.

Աւերեմ, եցի va. ruiner, détruire, dévaster, démolir, délabrer, désoler; — զպարիսպս, démanteler.

Աւերուած V. Աւերած.

Աւերումն V. Աւերանք.

Աւթիմոն s. bot. pyrèthre.

Աւիշ, Աւիշկ, Աւիշք s. lympe, sérosité, humeur, liqueur.

Աւիւն s. fureur, transport, enthousiasme.

Աւշակ V. Օշակ.

Աւշինտար V. Օշինտար.

Աւտլոց ելանեմ vn. s'échapper, s'en aller.

Ափ, ոյ, ով s. la paume de la main, poignée; — մի գարւոյ, une poignée, un peu d'orge; — յափոյ; adv. à la hâte, à l'improviste, impromptu.

Ափափայք, այից s. lieux escarpés, rocher, roc.

Ափիբերան առնեմ, Ափիբերանեմ, եցի va. clore, fermer la bouche à զն., mettre à bout, faire taire, réduire au silence, rabattre le caquet de զն., confondre; — լինել, rester hors d'état de répondre, ne savoir que répondre.

* Ափեղցփեղ V. Անխորհուրդ.

Ափիան, ի s. opium.

Ափն, փին, փանց s. rive, rivage, bord, côte; bord, extrémité.

Ափնածիր a. bordé.

Ափնի s. glane.

Ափշիմ, etc. V. Ապշիմ, etc.

Ափսեայ, Ափսէ, էից s. plateau.

Ափսինդ V. Օշինդը.

Ափրոդիտեան a. vénérien; — ախտ, maladie vénérienne.

Աք, ից s. jambe.

Աքաղաղ, աց s. coq; — խօսէ, le — chante.

Աքացեմ, եցի va. ruer, faire des ruades, lancer une ruade, donner des coups de pied.

Աքացի adv. en frappant du pied, avec le pied, à coups de pied; — ճեծել V. Աքացեմ.

Աքացիք, ցեաց s. pl. pieds, jambes.

Աքացող, աց a. qui rue; donne des coups de pied.

Աքեացք V. Աքացիք.

Աքիս, քսաց s. belette.

Աքստեմ, եցի va. sauter, bondir; V. Աքացեմ.

Աքսոր s. exil, bannissement, déportation; առաքել յ—, envoyer en exil, bannir.

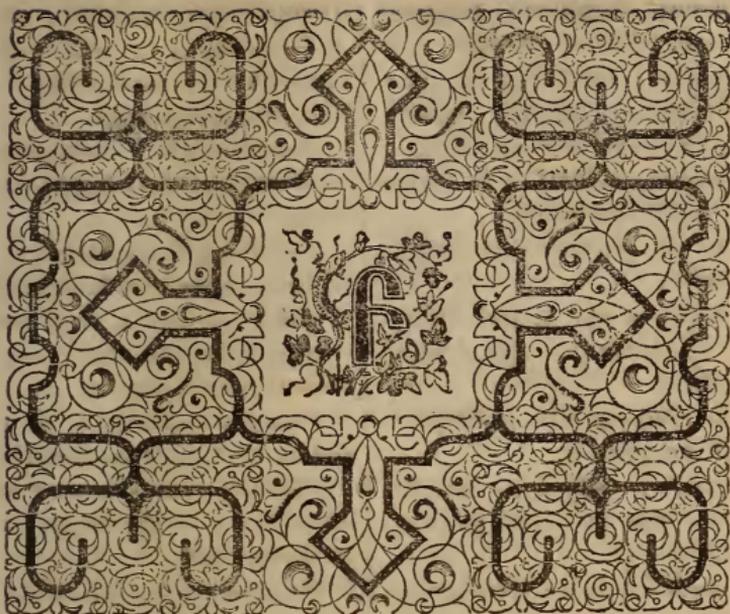
Աքսորանք, նաց V. Աքսոր.

Աքսորեալ a. exilé.

Աքսորեմ, եցի va. exiler, bannir.

Աքցան, աց s. tenailles.

Աքցուտեմ V. Աքացեմ.

Բ (pén) s. seconde lettre de l'alphabet et première consonne; deux ou second.

Բա interj. bah!

Բաբախեմ, եցի va. vn. frapper, battre, palpiter; **բաբախե սիրտ նորա**, le cœur lui bat.

Բաբախումն s. battement, palpitation.

Բաբան V. **Բաղիստը**.

Բա՛րէ interj. hélas! morbleu! parbleu!

Բազ s. part, portion.

Բազին, զնաց s. autel (d'une divinité païenne); temple.

Բազնասէր a. qui aime les autels, les idoles.

Բագորդ V. **Հաղորդ**.

Բադ, ուց s. canard; էգ —,

cane; ձագ —, caneton, canette; — գանչէ, le canard barbote, nasille.

Բադէն, ի s. blouse.

Բագէ, ից s. faucon.

Բագէակալ, **Բագէակիր** a. qui tient, qui porte un faucon, fauconnier.

Բագակից a. aide, coadjuteur.

Բագկատարած a. qui étend ses bras; adv. les bras étendus, à bras ouverts, les mains élevées vers le ciel.

Բագկարձակ a. qui étend ses branches, branchu.

Բագկեմ, եցի va. abrégé, resserrer, résumer en peu de mots.

Բազմաբան a. qui parle beaucoup, babillard, bavard; verbeux, diffus, proluxe.

Բազմաբանեմ, եցի vn. parler beaucoup, babiller, bavarder; s'étendre sur un sujet.

Բազմաբանութիւն s. loquacité, babil, bavardage; redondance de paroles, verbiage, prolixité.

Բազմաբաշխ a. qui distribue beaucoup, généreux; abondant.

Աազմաբար adv. collectivement, au pluriel.

Բազմաբարբառ a. de plusieurs langues, polyglotte; harmonieux.

Բազմաբեղուն a. très-fertile, fécond.

Բազմաբեր a. qui porte ou produit beaucoup, fécond, fertile.

Բազմաբերութիւն s. grande fertilité.

Բազմաբիւր a. très-nombreux.

Բազմազանձ a. qui possède beaucoup de biens, opulent, très-riche, millionnaire.

Բազմազեղ a. très-beau.

Բազմազէտ a. qui sait beaucoup, très-érudit, très-savant.

Բազմազին, գնի a. de grand prix, très-précieux.

Բազմազիր a. écrit en plusieurs manières, polygraphe; qui écrit beaucoup, polygraphe.

Բազմազլուխ a. qui a beaucoup de tête.

Բազմազոյն, գունից, այ a. de plusieurs couleurs.

Բազմազով a. qui mérite beaucoup d'éloges, très-louable; beaucoup loué.

Բազմազուծ a. très-miséricordieux, très-compatissant, rempli de tendresse.

Բազմազունդ a. de plusieurs troupes, très-nombreux.

Բազմազունի a. de diverses couleurs, divers, varié; — ակն, ambre jaune, succin.

Բազմադարեան a. de plusieurs siècles, très-reculé; — ժամանակ, une longue suite de siècles; — հնութիւն, antiquité reculée.

Բազմադէլ a. fort entassé.

Բազմադէմ, **Բազմադիմի** a. qui a plusieurs faces, qui a diverses figures; divers, varié; adv. sous plusieurs faces; de plusieurs manières, en plusieurs manières différentes.

Բազմադուռն a. qui a plusieurs portes.

Բազմազան a. très-varié, de plusieurs sortes, où il règne une grande variété.

Բազմազանութիւն s. grande variété.

Բազմազարդ a. très-orné.

Բազմազաւակ a. qui a beaucoup d'enfants.

Բազմազբաղ a. très-occupé, très-affairé; — լինել, avoir beaucoup d'occupation, d'affaires, être très-occupé, très-affairé, s'occuper de beaucoup de choses.

Բազմազգեան a. de plusieurs nations.

Բազմազգի V. Բազմազան.

Բազմազեղ, Բազմազեղուն a. très-abondant, copieux.

Բազմազուարն a. fécond en plaisirs, très-amusant.

Բազմազօր a. très-fort, très-puissant; s. armée nombreuse.

Բազմաթերթ a. de plusieurs feuilles; bot. polypétale.

Բազմաթիւ a. très-nombreux, bon nombre.

Բազմաժամանակ, Բազմաժամանակեայ, Բազմաժամանակեան a. qui dure longtemps; vieux, ancien, antique.

Բազմաժողով a. rassemblé en grand nombre, très-fréquenté, très-nombreux; s. grande réunion, grande assemblée, multitude, foule.

Բազմալար a. qui a beaucoup de cordes.

Բազմալեզու a. polyglotte.

Բազմալոյս a. rempli de lumières, fort brillant.

Բազմախաղաղ a. très-calme.

Բազմախառն a. mêlé de plusieurs choses, varié; embrouillé, confus.

Բազմախիտ a. très-épais, très-dense, très-serré.

Բազմախնամ a. qui a beaucoup de soin; plein de soins et d'attentions.

Բազմախողխող a. qui tue, égorge beaucoup; — երկամ, fer tranchant.

Բազմախոյզ լինիմ, rechercher avec beaucoup de soin,

faire beaucoup de recherches; être curieux, s'ingérer de tout.

Բազմախոտ a. qui abonde en herbes, herbeux.

Բազմախորտիկ a. où il y a beaucoup de plats, beaucoup de mets, splendide, magnifique; — սեղան, repas somptueux, grand repas.

Բազմախումբ V. Բազմաժողով a.

Բազմախուռն a. de grande foule, une infinité, beaucoup.

Բազմախօս V. Բազմաբան.

Բազմախօսութիւն V. Բազմաբանութիւն.

Բազմածախ a. dispendieux, coûteux, splendide, somptueux, magnifique.

Բազմաճաղիկ a. plein de fleurs, qui a beaucoup de fleurs.

Բազմաճին, Բազմաճնունչ, qui enfante souvent, qui met au monde beaucoup d'enfants ou de petits; fécond, fertile; հայր — ազգատոհմի, père d'une famille nombreuse; — աւագ արամբբ, fécond en grands hommes.

Բազմաճուփ a. très-agité.

Բազմակ, աջ s. lumière. chandelle; chandelier, flambeau.

Բազմակալ, աջ s. lumière. chandelle; mouchettes; bobèche; convive.

Բազմական s. convive, invitation; table, banquet; siège, canapé; բազմականս արկանել, offrir des sièges.

Բազմականատու, ի a. celui qui donne un dîner, un banquet.

Բազմակապ a. attaché par plusieurs liens.

Բազմակարօտ a. qui manque de beaucoup de choses, qui a de grands besoins.

Բազմակեր a. qui mange beaucoup, vorace.

Բազմակերպ a. qui a plusieurs formes, varié.

Բազմակին, կնոջ s. qui a plusieurs femmes, polygame.

Բազմակննիւն a. très-enchevêtré, très-embarrassant, très-compliqué, plein d'anicroches, d'embarras, épineux.

Բազմակնուծիւն s. polygamie.

Բազմակոխ a. foulé beaucoup, souvent; — ցանապարհ, chemin fort fréquenté.

Բազմակոհակ a. flottant, ondoyant, houleux.

Բազմակոյտ a. trop entassé; très-nombreux; s. grand tas, amas; foule, multitude.

Բազմահամ a. très-savoureux, qui a beaucoup de goût.

Բազմահամբաւ a. fameux.

Բազմահանդէս a. pompeux, solennel.

Բազմահանճար a. qui a beaucoup de talent, très-ingépieux.

Բազմահառւաջ a. qui soupire beaucoup; tout à fait lamentable, très-déplorable.

Բազմահատոր a. volumineux.

Բազմահարուստ a. très-riche, richard.

Բազմահմուտ a. très-érudit, très-versé, très-savant.

Բազմահմտութիւն s. grande érudition.

Բազմահնար a. très-ingénieur, fort industriel; très-artificieux, fertile en expédients, rusé.

Բազմահոգ a. qui a ou qui donne beaucoup de soucis.

Բազմահոյլ a. adv. très-nombreux, beaucoup, en foule; — վտականի, mille petits ruisseaux, un nombre infini de ruisseaux.

Բազմահունձ a. abondant en moisson, qui fait naître d'abondantes récoltes.

Բազմահունչ a. très-retenant, très-sonore.

Բազմահոչակ a. très-célèbre, illustre.

Բազմաձայն a. qui a beaucoup de son, de voix, qui rend plusieurs sons, retentissant, sonore.

Բազմաձեռն a. qui a beaucoup de mains; nombreux; — գունդ, troupe nombreuse; — օգնականութիւն, grands secours.

Բազմաձեւ a. multiforme.

Բազմաղէտ a. très-malheureux, accablé de malheurs, très-funeste.

Բազմաղի a. qui a plusieurs cordes, qui est monté sur plusieurs cordes.

Բազմանանչ a. qui a

beaucoup d'éclat, éclatant, très-brillant.

Բազմամուկ a. de diverses couleurs ; — կերպաս, étoffe façonnée.

Բազմահիւղ a. branchu, rameux.

Բազմազգիլ a. qui a beaucoup de griffes, d'ongles.

Բազմաման, Բազմամանուած a. entrelacé, replié, entortillé, tortueux, sinueux ; fig. embrouillé, compliqué.

Բազմամասն a. composé de plusieurs parties, divisé en plusieurs parties.

Բազմամարդ a. très-populeux, très-peuplé.

Բազմամարդացուցանեմ, ուցի va. augmenter la population, rendre très-populeux.

Բազմամարդութիւն s. multitude d'hommes, population considérable, nombreuse.

Բազմամբոխ a. très-peuplé, très-fréquenté ; très-nombreux ; tumultueux ; s. foule, attroupement.

Բազմամեայ, Բազմամեան a. âgé d'un grand nombre d'années, âgé de beaucoup d'années, vieux ; qui dure beaucoup d'années, ancien, antique.

Բազմամեղ, ագ a. qui a beaucoup de péchés, grand pécheur.

Բազմամետաքս a. abondant en soie.

Բազմամեղ a. bien approvisionné, entassé, beaucoup.

Բազմամուսին a. qui a eu plusieurs femmes, plusieurs maris, polygame.

Բազմամուսնութիւն s. polygamie.

Բազմայաղծ a. vainqueur dans plusieurs combats.

Բազմայեղանակ a. de plusieurs façons, divers genres.

Բազմայրով a. nombreux ; ի— ամացն ընկնեալ, abattu par le nombre des années ; — դարք, plusieurs siècles.

Բազմայորդ a. très-abondant.

Բազմայր a. qui a eu plusieurs maris, polygame.

* Բազմայրութիւն s. polygamie.

Բազմայօղ a. qui a plusieurs articulations, articulé.

Բազմանամ, ագայ vn. se multiplier, augmenter en nombre, augmenter.

Բազմանիւծ, ից, ագ a. qui abonde en matériaux ; fig. qui sait faire beaucoup de détours, rusé, fin.

Բազմանկար V. Բազմապատկեր.

Բազմանկիւն, ից, կեանց a. qui a beaucoup d'angles, polygone ; s. polygone.

Բազմանշան, Բազմանշանակ a. qui a plusieurs significations.

Բազմանշոյլ V. Բազմանանջ.

Բազմանուն a. qui a plusieurs noms.

Բազմաշահ a. très-lucratif,

Բազմաշխատ a. très-fatigant, ouvrage; très-laborieux.

Բազմաչար a. très-méchant.

Բազմաչարչար a. qui a beaucoup souffert.

Բազմաչեայ a. qui a plusieurs yeux.

Բազմապանոյձ a. très-orné, enjolivé.

Բազմապայծառ a. resplendissant, brillant, splendide, somptueux.

Բազմապատիկ a. multiple; divers, beaucoup, plusieurs; précieux, magnifique; — առնել, multiplier; — լինել, se multiplier; adv. beaucoup plus, bien davantage.

Բազմապատիր a. qui trompe beaucoup, très-rusé.

Բազմապատիւ a. très-honoré, très-honorable, comblé d'honneurs.

Բազմապատկեմ, եցի va. arith. multiplier.

Բազմապատկելի s. arith. multiplicande.

Բազմապատկիչ s. arith. multiplicateur.

Բազմապատկեր a. qui a beaucoup de tableaux, de peintures.

Բազմապատկող s. arith. multiplicateur.

Բազմապատկումն s. m. arith. multiplication.

Բազմապարգեւ a. qui fait beaucoup de dons.

Բազմապարտ a. qui doit beaucoup; très-coupable.

Բազմապտոյտ a. qui a beau-

coup de sinuosités, tortueux, ténébreux.

Բազմապտուղ a. qui porte beaucoup de fruits, riche en fruits.

Բազմաշան a. très-laborieux, très-empressé, très-diligent.

Բազմաստեղն, Բազմաստեղնեան a. qui a plusieurs branches; — եղջիւր եղջերուի, bois rameux du cerf.

Բազմաստեղք, ղաց s. les Pléiades.

Բազմաստուած, ոց, Բազմաստուածեան s. et a. polythéiste.

Բազմաստուածութիւն s. polythéisme.

Բազմավաճառ a. très-commerçant.

Բազմավանգ a. polysyllabe.

Բազմավեպ, վիպի s. polyhistor.

Բազմալիշտ a. très-affligé; très-afligeant.

Բազմալնաս a. très-préjudiciable, très-nuisible; très-entommagé.

Բազմավտանգ a. très-dangereux, entouré de mille dangers.

Բազմատարած a. qui embrasse une grande étendue. très-étendu, très-vaste, immense.

Բազմատեղեակ V. Բազմա-

յմուտ. Բազմատեսակ a. qui est de différentes sortes, varié.

Բազմատացուած a. qui possède beaucoup de biens.

Բազմառեսիւ a. de différents aspects.

Բազմառիւս a. très-triste.

Բազմառոհիմ a. de plusieurs espèces.

Բազմարդիւն a. très-fertile; plein de mérite.

Բազմարմատ a. qui a beaucoup de racines.

Բազմարուեստ a. qui possède plusieurs arts, très-industrieux; polytechnique.

Բազմացուցանեմ, ուցի va. multiplier, rendre nombreux, augmenter.

Բազմաւոր, Բազմաւորական a. pluriel.

Բազմաւորութիւն s. pluralité.

Բազմափայլ a. très-luisant, très-brillant, splendide.

Բազմափորձ a. très-expérimenté.

Բազմաքանդակ a. qui a beaucoup de sculptures.

Բազմաքանքար a. qui coûte beaucoup de talent, de grand prix.

Բազմաքնին a. très-curieux.

Բազմեւամ adj. très-nombreux; —ք հաւուց, un nombre infini d'oiseaux.

Բազմերան a. très-heureux.

Բազմերանգ a. de plusieurs couleurs.

Բազմերչանիկ V. Բազմերան. Բազմերփեան a. de mille couleurs différentes.

Բազմեցուցանեմ, ուցի va. asseoir, faire asseoir, placer.

Բազմիմ, մեցայ vp. s'asseoir,

prendre place; se mettre à table; — իդաւարուոջ, s'asseoir sur l'herbe, sur le gazon.

Բազմիմաստ a. qui a beaucoup d'intelligence, très-sensé.

Բազմիշխանութիւն s. polyarchie.

Բազմոստ V. Բազմահիւղ; nouveaux.

Բազմոտանի a. qui a plusieurs pieds; s. polype.

Բազմորդի a. qui a beaucoup d'enfants.

Բազմորդութիւն s. grand nombre, multitude d'enfants.

Բազմորոգայթ a. plein de pièges.

Բազմոց, աց s. sofa.

Բազմութիւն s. multitude, grand nombre, grande quantité; multitude, foule; խուռն —, grande foule, grande affluence de peuple.

Բազմուսումն, մանց a. très-instruit, qui possède de grandes connaissances, très-savant.

Բազմուսումնութիւն s. m. grand savoir.

Բազմօրեայ, րէից a. de plusieurs jours; qui est plein de jours, très-âgé.

Բազմօրինակ, աց a. qui a plusieurs formes, très-varié; adv. de plusieurs façons ou manières, diversement.

Բազուկ, զկաց s. bras; bras, force, pouvoir; branche, rameau; bot. poirée, blette; — ծովու, bras de mer; տարածել զ— իշխանութեան իւրոյ, étendre sa domination.

Բազում, զմի, զմաց a. beau-
coup de, plusieurs, un grand
nombre de; adv. beaucoup;
բազումս, բազմօք; adv. beau-
coup, de plusieurs manières,
sous plusieurs rapports; — ան-
գամ, plusieurs fois, maintes
fois, plus d'une fois, bien des
fois, à diverses reprises; —
այն է զի, souvent, le plus sou-
vent, la plupart du temps,
pour la plupart; յեռ ոչ —
առուրց, sous peu de jours;
բազումք, plusieurs, beaucoup
de monde, beaucoup de gens;
—ք իմարդկանէ, la plupart
des hommes; —ք իՀայոց, plu-
sieurs Arméniens, beaucoup
d'Arméniens; իբազմաց հետէ,
depuis longtemps; ոչ — ինչ
վուրս, peu de jours; — ինչ
խաբեն, il s'en faut beaucoup.
Բազումժամանակեայ a. V.
Բազմաժամանակեայ.
Բազումողորմ V. Բազմագում
Բազպան, աց s. manipule.
Բազրիք, րաց s. pl. rampe.
Բազրոտն s. degrés, marches
d'un escalier.
Բաժ, ից s. portion; impôt,
droit, taxe.
Բաժակ, աց s. coupe, tasse,
verre; calice; bot. calice; fig.
ըմպել զբաժակն, boire, avaler
le calice; ըմպել զ— դառնու-
թեան, boire le calice jusqu'à
la lie.
Բաժակեմ, եցի va. abreuver,
arroser; — զճառս, déchaus-
ser un arbre, ôter la terre qui
est autour du pied.

Բաժակակալ s. soucoupe.
Բաժակիկ s. petite coupe,
petite tasse.
Բաժանակալ s. héritier.
Բաժանական a. divisible.
Բաժանականութիւն s. divi-
sibilité.
Բաժանակից adj. coparta-
geant, participant.
Բաժանաբար, աց s. arith.
diviseur.
Բաժանելի, լեաց a. divisi-
ble, partageable; s. arith. di-
vidende.
Բաժանեմ, եցի va. diviser,
partager, répartir; désunir,
séparer; arith. diviser.
Բաժանորդ, աց a. partici-
pant, qui a part à, intéressé;
abonné; actionnaire; — առ-
նել, faire partager, faire par-
ticiper; abonner; — լինել,
participer, avoir part, parta-
ger; s'abonner, prendre un
abonnement.
Բաժանորդագիր, գրոյ s.
action.
Բաժանորդութիւն s. abon-
nement; action.
Բաժանումն s. division, sépa-
ration; compartiment; arith.
division; fig. division, dis-
corde.
Բաժին, ժնից s. part, por-
tion, ration; parti, faction,
division; action.
Բաժկաման V. Ժամանց.
Բալ, ից s. cerise anglaise,
brouillard.
Բալածիգ a. nébuleux, bru-
meux.

Բալասան s. baume, baumier; baume.

Բալխիր s. traîneau.

Բալուս s. gland (fruit).

Բախած, ից a. follet, fou, timbré, toqué.

Բախածուծիւն s. folie.

Բախեմ, եցի va. battre, frapper; heurter, choquer; jouer, toucher; — զկուրծս, se frapper la poitrine; vn. V. Բախիմ.

Բախիմ, եցայ vn. être battu; engager le combat, attaquer, en venir aux mains; aux prises, se battre, combattre; — ընդ միմեանս, se choquer, se heurter, s'entre-choquer.

Բախիւն, Բախումն s. coup, choc, heurt; collision, conflit, engagement, combat, rencontre.

Բախտ, ից s. fortune; hasard, chance; sort, destin, destinée; bonheur, chance; ըստ չար բախտին, par malheur, malheureusement; ըստ —ի, ըստ յաջողութեան —ի, par bonheur, heureusement; չեղեւ ինձ —, je n'ai pas eu le bonheur; ըստ յաջողելոյ —ի եղեւ ինձ հրաժարել, je fus assez heureux pour pouvoir renoncer à.

Բախտախնդիր a. aventurier; — լինել, chercher fortune.

Բախտաւոր, աց a. fortuné, heureux, chanceux.

Բախտաւորութիւն s. bonheur.

Բակ, ից, աց s. cour; bergerie, bercail; halo; circuit, enceinte, pourtour; — առնուլ արկանել, entourer, environner, ceindre.

Բակեղաթ s. sac, besace, bissac.

Բակլայ, ից s. fève.

Բահ, ից s. bêche.

Բաղադրեմ, եցի va. composer, combiner.

Բաղադրութիւն s. composition, combinaison.

Բաղազանեմ, եցի va. conformer, rendre conforme.

Բաղազանութիւն s. conformité, ressemblance.

Բաղաձայն, ից s. consonne.

Բաղայք V. Բաղբաղայք.

Բաղանապետ, Բաղանէպան, աց s. baigneur, baigneuse.

Բաղանիք, նեաց s. bains, établissement de bains; bain; իբաղանիս մտանել, բաղանիս առնուլ, prendre un —; իբաղանիս երթալ, aller aux —; գետոյ՝ ծովու —, bain de rivière, de mer.

Բաղասամովն V. Բալասան.

Բաղարջ, ից s. azyme, sans levain; s. azyme, pain azyme.

Բաղարջակերք, ըաց s. pl. la fête des Azymes.

Բաղբաղայք, յից s. prétexte, excuse, subterfuge.

Բաղբաղեմ, եցի va. prétexter, alléguer ou prendre pour excuse, pour prétexte, donner pour excuse, user de prétextes, de subterfuges.

Բաղբաջանք, նաց s. pl. sor-
nettes, balivernes.

Բաղդ V. Բախտ.

Բաղդատական a. compa-
ratif.

Բաղդատեմ V. Համեմատեմ.

Բաղդատուծիւն V. Համե-
մատուծիւն.

Բաղեղն, եղանց s. lierre.

Բաղիսոր, ի, տրաւ s. ba-
listre, arbalète.

Բաղխեմ V. Բախեմ.

Բաղկանամ, ացայ vn. con-
sister, être composé, se former.

Բաղձալի V. Փափաքելի.

Բաղձամ V. Փափաքեմ.

Բաղձանք V. Փափաք.

Բաղշտակ s. bot. acore.

Բաղսամոն V. Բալասան.

Բաղըջուկ V. Մոլոշ.

Բանկոն, աց s. habit, man-
teau; gilet.

Բանկոնակ, ի s. jaquette,
veste.

Բամբ s. mus. basse.

Բամբակ, ի s. coton.

Բամբակենի, ենեաց s. co-
tonnier.

Բամբաս s. crime; V. Բամ-
սանք.

Բամբասական a. médisant.

Բամբասանք, նաց s. médi-
sance, détraction.

Բամբասասէր a. qui aime
la médisance.

Բամբասաւոր V. Բամբա-
սական.

Բամբասեմ, եցի va. médire,
détracter, rapporter.

Բամբասող s. médisant, dé-
tracteur.

Բամբասութիւն V. Բամբա-
սանք.

Բամբիշ, բշի, Բամբիշն,
բշան s. reine, madame; prin-
cesse.

Բամբիոն, բուան s. casta-
gnettes, cliquette.

Բամբոց s. bot. agasyllis.

Բայ, ից s. verbe; V. Բայոց.

Բայանամ, ացայ, Բայիմ,
եցայ va. se terrorer, se tapir dans
une tanière; se cacher, vivre
retiré.

Բայոց s. tanière, terrier,
repaire.

Բայց conj. mais; — եթէ, à
moins que, si ce n'est que, si-
non; — միայն, seulement; —
սակայն, cependant, toutefois,
pourtant.

Բայց ի, Բայց միայն լ'exp.
excepté, à l'exception de
hormis.

Բան, ից s. parole; mot,
terme; langue, langage; le
Verbe; chose; raison, raison-
nement, bon sens; cas; intelli-
gence; proposition; rapport,
proportion; gland (fruit); my-
robolan; myrobolanier; — առ-
բան, mot à mot, à la lettre;
— իգործ առնել, se mettre à
parler; — տալ, donner pa-
role, donner sa parole; բանս
իկիր արկանել, causer; ընդ
— իւ առնել, excommunier;
զբանիւք անկանել, causer,
s'entretenir, lier conversation;
իբանի առնել, persuader, ga-
gner; ... բանք են, il s'agit, il
est question de; — ել կալաւ,

on dit, le bruit court que ; իբանից պատմել, raconter de vive voix ; ժիով —իւ, en un mot, en résumé ; յետ —իցս այսոցիկ, զոյգ ընդ —իցս, à ces mots ; ըստ —ի նոցա, d'après leur dire ; ըստ —ի քո, d'après ton dire ; ըստ —ի իմաստնոց, au dire des savants ; ըստ —ի ամենեցուն, au dire de tout le monde ; միչդեռ —քն իբերան նորա կային, à peine avait-il parlé, eut-il dit que ; բանիւ, —իւ բերանոյ, de vive voix, verbalement ; զի՞նչ է —ս այս, qu'est ceci ? լինել իբանս ուրուք, croire sur la parole de qn., suivre ses conseils ; գիտես ընդ ում է —դ, vous savez bien à qui vous avez affaire ; վախճանել զբանս իւր, achever son discours, ses paroles ; — ինչ է ինձ ընդ քեզ, j'ai un mot à te dire ; ոչ եւս ընդ —ս ինչ ածեալ, n'hésitant plus, sans aucune hésitation ; —ք անմտութեան, absurdités, bêtises, sottises ; աներկմտելի է բանն, la chose est certaine ; վասն քո բանիդ, sur ta parole ; բարի է —դ, la proposition est très-bonne ; չէ բարի —դ զոր արարեր, ce que tu as fait n'est pas bien ; ասել — չարութեան զուժեքէ, parler mal de qn., en médire ; —ս բարեաց խօսել վասն, dire du bien de qn., intercéder pour lui ; —ս ընդ իրեարս դնել, իբանի լինել ուրուք, — ունել ընդ ումք, — կապել առ որ, s'entendre, être

entendu ; յայտ արարեալ բանիւ բերանոյ իւրոյ, de son propre aveu ; իբանս հրապուրանաց արկանել, séduire par ses paroles ; —ս արկանել, rapporter, faire des rapports ; որպէս իմ —ս է, ըստ իմումս —ի, à mon avis ; ի— տանել, employer, se servir ; զբանիւք առնել, faire causer, entretenir.

Բանագէտ a. lettré, savant, érudit.

Բանագիր V. Մատենագիր.

Բանագնաց a. négociateur, parlementaire ; — լինել, négociation, entrer en négociation, en conférence, parlementer.

Բանագնացութիւն s. négociation, intelligence.

Բանագող, աց s. plagiaire.

Բանագողութիւն s. plagiat.

Բանագտակ լինիմ vn. alléguer des prétextes, prétexter.

Բանադրանք, նաց s. excommunication, anathème.

Բանադրեալ a. excommunié.

Բանադրեմ, իցի va. excommunier, anathématiser.

Բանադրութիւն V. Բանադրանք.

Բանալի, տոյ, եաց s. clef ;

— ժամացուցի, — de montre ; գաղտուկ —, une fausse —.

Բանախօս s. orateur.

Բանախօսութիւն s. discours.

Բանակ, աց s. camp ; armée ; — հարկանել, camper, se camper ; բառնալ զբանակն, lever le camp, décamper.

Բանակակից a. compagnon de camp.

Բանակամէջ, միջի s. le milieu, le centre d'un camp, d'une armée.

Բանական a. raisonnable, doué de raison; logique; բանականն s. la logique.

Բանականութիւն s. raison, intelligence.

Բանակատեղ, Բանակետղ, ետեղ, դաց s. lieu de campement, camp.

Բանակեցուցանեմ, ուցի va. camper, faire camper.

Բանակիմ, եցայ vn. camper, se camper, prendre position.

Բանակուիւ, կռուաց a. qui combat en paroles, contentieux, chicaneur; — լինել, combattre de la langue, se prendre de paroles avec զո., débattre.

Բանակուուութիւն s. combat de paroles, débat, dispute; logomachie.

Բանակրկիտ s. censeur.

Բանակցութիւն s. conférence, pour parler.

Բանահիւս, աց s. écrivain, nouvelliste.

Բանամ, բացի va. ouvrir; dénouer, développer, découvrir, déplier; démêler, desserrer; élargir, étendre; ծակ —, percer, pratiquer un trou; — ճանապարհ, ouvrir, frayer, pratiquer un chemin, — ումեք զսիրտ իւր, ouvrir son cœur à զո.; — զականջս, ouvrir les oreilles; — զսիրտակ, ouvrir l'appétit; — զաչս ուրուք V. Աչք; — զմիտս, ouvrir l'esprit; — հաշիւ, ouvrir un

compte; — զգլուխ, se découvrir; — զշիշ, déboucher la bouteille.

Բանամ, Բանիմ, բացայ vp. s'ouvrir.

Բանամարտ V. Բանակուիւ. Բանասէր s. philologue; — բ, les gens de lettres.

Բանասիրաբար adv. en philologue.

Բանասիրական a. philologique.

Բանասիրութիւն s. philologie, les lettres.

Բանաստեղծ, ից s. poète.

Բանաստեղծական a. poétique.

Բանաստեղծեմ, եցի va. poétiser, faire des poésies.

Բանաստեղծութիւն s. poésie; poème.

Բանաբար, աց s. poète; obéissant.

Բանաւոր, աց a. raisonnable, rationnel; intelligent, spirituel.

Բանաւորութիւն s. raison intelligence.

Բանաբաղ a. plagiaire.

Բանաբաղութիւն s. plagiaire.

Բանաքնին s. critique.

Բանաքննութիւն s. critique

Բանբեր, աց s. messenger.

Բանգ s. jusquiame.

Բանգիտութիւն s. argutis, connaissance, savoir.

Բանդ V. Բանտ.

Բանդագուշանք, անաց s. extravagance, rêverie, délire

radoterie, rêvasserie, chimère.

Բանդագուշիմ, եցայ vc

divaguer, délirer, extravaguer, dire des extravagances, radoter, rêver, rêvasser, battre la campagne, déraisonner.

Բանդակ, ի s. gelée; — հաղարջի, — de groseille.

Բանդազուշող s. rêveur, rêveuseur.

Բանդեմ V. Բանտեմ.

Բանեար s. dispute, querelle.

Բանեղ, ագ a. verbeux, disert, éloquent.

Բաներ, ագ V. Բանեար.

* Բանեցնեմ, ուցի va. faire fonctionner ou marcher; faire travailler ou broder; employer; բռնութիւն —, employer la violence, la force.

Բանընդդէմ լինիմ vn. contredire.

Բանիբուն s. orateur; savant, instruit, lettré.

* Բանիմ, եցայ vn. fonctionner, marcher, opérer, agir; travailler; broder.

Բանիմաստ, Բանիմաց a. qui comprend, raisonnable.

Բանկայ a. influent, qui a de l'influence.

Բանջար, ոց, ագ s. légumes, herbes potagères.

Բանջարահաշակ a. qui mange des légumes.

Բանջարանոց, ագ s. potager, jardin potager.

Բանջարավաճառ, ագ s. marchand de légumes.

Բանջարեղէն a. de légume; s. légumes.

Բանսարկեմ, եցի va. rapporter, faire des rapports, de

faux rapports, tripoter, intriguer.

Բանսարկու, ագ s. délateur, rapporteur, intrigant, tripotier; satan, diable.

Բանսարկութիւն s. rapport, intrigue, délation, tripotage, diablerie; — ս առնել, faire des rapports, tripoter, intriguer.

Բանտ, ից s. prison; ղնել իբանտի, mettre en —; իարկանել, jeter en —; հանել իբանտէ, faire sortir de —; ելանել իբանտէ, sortir de —; խոյս տալ իբանտէ, s'évader.

Բանտակալ, Բանտական, ագ a. emprisonné, prisonnier.

Բանտամուտ a. emprisonné.

Բանտապահ, Բանտապան, ագ s. geôlier.

Բանտապետ, ագ s. chef des geôliers.

Բանտարգել a. tenu en prison, prisonnier; — առնել, emprisonner.

Բանտարգելութիւն s. emprisonnement, prison.

Բանտեմ, եցի va. emprisonner, mettre en prison.

Բաշ, ից s. crinière.

Բաշխ, ից s. impôt; sort, destin, destinée; partage; charançon, mite.

Բաշխեմ, եցի va. distribuer, partager, répartir.

Բաշխիշ s. pourboire; — տալ, donner —.

Բաշխոյք, ոյից s. largesse, gratification, don.

Բաշխումն s. distribution répartition, partage.

Բաշխը, խից s. sort, destin.
 Բաջաղանք, նաց s. baliverne, sornette, bagatelle, niaiserie, bavardage; distraction, inapplication.

Բաջաղեմ, եցի vn. baliverner, s'occuper de balivernes, dire des sornettes, des balivernes, diyaguer.

Բառ, ից s. mot, terme; — առ —, mot à mot, littéralement, à la lettre.

Բառագիրք V. Բառգիրք.

Բառաջ s. beuglement, mugissement; bêlement.

Բառաչեմ, եցի vn. beugler, mugir; bêler.

Բառարան V. Բառգիրք.

Բառգիրք, գրոց s. dictionnaire.

Բառնալիք, լեաց s. levier; crochet.

Բառնամ, բարձի, բարձ va. lever, élever, soulever; enlever, ôter, supprimer, soustraire; porter, supporter, soutenir; — զգլուխ, décapiter, trancher la tête; — Թողուլ, abandonner, délaisser; — զաձենայն դժուարութիւն, trancher, lever toute la difficulté; — զկեանս ուրուք, arracher la vie à qn.; — իմիջոյ, enlever, détruire, anéantir; աղաղակ՝ կական՝ կառաջ՝ ձայն՝ հիչ —, pousser, jeter des cris; — իլուծ կշռոց, peser.

Բասիլիսկոս V. Արքայիկ օձ.

Բաստ V. Բախտ.

Բասրանք, նաց s. blâme, répréhension, accusation

Բասրեմ, եցի va. blâmer, accuser.

Բարակ, աց a. mince, fin, délié; — ցաւ, phthisie.

Բարակ, աց s. braque, chien de chasse; V. Բոլակ.

Բարակաման, աց a. filé, tissé finement, d'un tissu très-fin; qui file, tisse finement.

Բարապան, աց s. huissier, portier.

Բարաւոր, աց s. linteau, montant d'une porte.

Բարբանջ, ից, Բարբանջումն, Բարբաջ, ից, Բարբաջանք, նաց s. baliverne, sornette, bavardage, radotage.

Բարբանջեմ, Բարբաջեմ, եցի vn. dire des balivernes, des sornettes, radoter, bavarder.

Բարբառ, ոց s. voix, son, cri; parole; langue, langage; idiome, dialecte; յօղել —, proférer un mot, parler; ածել ի—, faire parler; — արձակել, s'écrier; հնչեցին օղք ի— ցնծութեան, les airs retentirent de cris de joie; il s'éleva dans l'air mille cris de joie; կերկերեալ՝ դողդոջ՝ ընդհատ՝ սպառնալից —, voix rauque, tremblante, entrecoupée, menaçante.

Բարբառիմ, եցայ vn. parler; crier, s'écrier; retentir, résonner; յանձն իւր —, résonner, réfléchir; ընդ ինքն —, parler tout seul.

Բարբարանք, նաց s. bargaining, hésitation.

Բարբարիկ V. Բարբարոս.
Բարբարիմ, եցայ vn. bar-
guigner, hésiter.

Բարբարոս, աց s. a. bar-
bare, sauvage.

Բարբարոսական a. barbare.
Բարբարոսութիւն s. bar-
barie.

Բարգաւաճ, ից a. illustre,
glorieux, insigne; prospère,
fleuri, fleurissant, policé; —
— ժողովուրդ, peuple policé;
— առնեմ՝ լինիմ V. Բար-
գաւաճեմ՝ Բարգաւաճիմ.

Բարգաւաճանք, նաց s.
gloire, grandeur, éclat, hon-
neur; prospérité, progrès, état
florissant.

Բարգաւաճեմ, եցի va. ren-
dre glorieux; faire fleurir ou
prosperer, policer; — զմիտս,
cultiver l'esprit.

Բարգաւաճիմ, եցայ vn. de-
venir glorieux, illustre; fleurir,
prosperer, faire des progrès.

Բարգաւաճութիւն V. Բար-
գաւաճանք.

Բարդ, ից s. tas, amas;
botte, meule; a. composé,
double.

Բարդեմ, եցի va. amasser,
entasser, accumuler; com-
poser.

Բարեխորժ a. bienveillant.

Բարեանուն a. qui a un bon
nom, qui jouit de crédit.

Բարեասաց a. qui dit du
bien.

Բարեատեաց a. qui hait le
bien.

Բարեացակամ a. bienévole.

Բարեացապարտ adj. obli-
geant, bienfaiteur.

Բարեաւ adv. bien; — եկիք,
soyez le bienvenu; — ճնա՝
ճնասջիր, adieu, au revoir; —
ճնալ ասել, dire adieu, faire
ses adieux.

Բարեբախտ a. heureux, for-
tuné; — գտանիցիս եթէ, vous
seriez trop heureux si, de; —
լինել, être heureux, avoir du
bonheur.

Բարեբախտաբար adv. heu-
reusement.

Բարեբախտութիւն s. bon-
heur, chance.

Բարեբան, ից a. qui dit du
bien, qui loue.

Բարեբանեմ, եցի va. dire
du bien, louer, bénir, rendre
hommage à.

Բարեբանութիւն s. louange,
éloge, bénédiction.

Բարեբաստ, Բարեբաստիկ
a. heureux, prospère.

Բարեբաստութիւն s. bon-
heur; prospérité.

Բարեբարոյ, ից a. d'un na-
turel excellent, qui a un bon
caractère.

Բարեբարոյութիւն, Բարե-
բարութիւն s. bon naturel, ex-
cellent caractère.

Բարեբարք V. Բարեբարոյ.

Բարեբեր a. qui produit
beaucoup, très-fertile.

Բարեբերութիւն s. grande
fertilité.

Բարեգեղ a. très-beau, char-
mant, joli, gentil.

Բարեգեղութիւն s. tendresse,

bonté, sensibilité, miséricorde.

Բարեգործ, աց a. qui fait du bien, bienfaisant.

Բարեգործեմ, եցի va. faire du bien, des bonnes œuvres.

Բարեգործութիւն s. bonne action, bonne œuvre, bienfaisance.

Բարեգութ adj. miséricordieux, tendre.

Բարեդէպ a. bienséant, convenable, propre, à propos.

Բարեդուժ a. ingrat.

Բարեզարդ a. bien orné, embelli, enjolivé.

Բարելաւ a. très-bon, excellent, probe; — այր, homme de bien.

Բարելաուծիւն s. bonté, probité.

Բարեխառն a. tempéré.

Բարեխառնեմ, եցի va. tempérer.

Բարեխառնութիւն s. température; tempérament.

Բարեխնամ, ոց a. qui a bien soin, soigneux.

Բարեխնամեմ, եցի va. avoir bien soin de, bien soigner.

Բարեխնամող Voy. Բարեխնամ.

Բարեխնամութիւն s. grand soin, attention.

Բարեխնդիր a. qui demande, qui cherche de bonnes choses.

Բարեխորհ, Բարեխորհուրդ a. qui pense bien, bienveillant; sensé, sage, prudent.

Բարեխրատ, ից a. qui donne de bons conseils; bien élevé.

Բարեխօս, աց, ից a. intercesseur; — լինել, intercéder, solliciter pour qn.; — արկանել, employer un intercesseur, se servir d'un intercesseur.

Բարեխօսեմ, եցի vn. intercéder.

Բարեխօսութիւն s. intercession.

Բարեկամ, աց s. a. ami; մտերիմ՝ անկեղծ՝ ճշմարիտ՝ անձնանուէր՝ սիրելի՝ սուտ —, — intime, sincère, vrai, dévoué, cher ou chéri, faux.

Բարեկամաբար adv. amicalement, en ami.

Բարեկամական a. amical.

Բարեկամանամ, ացայ, Բարեկամեմ, եցի vn. être, devenir ami.

Բարեկամութիւն s. amitié; — խառնել, se lier ou s'unir d'—, se prendre d'— ou de l'—; — ունել ընդ ումեք, avoir de l'— pour qn.; կապիլ ընդ ումեք յօդիւ —ք, se lier, s'unir, prendre qn. en —; խանգարել զ—, altérer l'—; պնդել զօդ —ք, resserrer les liens de l'—; ի— գալ, devenir ami, se lier.

Բարեկամուհի sf. amie.

Բարեկարգ a. bien rangé; en bon ordre.

Բարեկարգեմ, եցի va. mettre en bon ordre, rétablir l'ordre, la discipline, réformer.

Բարեկարգութիւն s. bon ordre; discipline; police; réformé; վրդովել՝ հաստատել զ—, troubler, établir l'ordre.

Բարեկեաց V. Բարեկեցիկ.

Բարեկենդան, ի s. carnaval.

Բարեկենդանութիւն s. bonheur, félicité, bien-être, vie heureuse; աղմկել զ—, troubler le bonheur; յարդարել զ— ուրուք, faire le bonheur, la félicité de qn.

Բարեկեցիկ a. qui mène des jours heureux; aisé; — լինել, vivre dans l'aisance, être aisé.

Բարեկեցութիւն s. bien-être, aisance.

Բարեկիր a. bon, honnête.

Բարեկիրթ a. bien élevé, poli.

Բարեկրթութիւն s. bonne éducation, politesse.

Բարեկրօն a. pieux.

Բարեհանիմ, հեցայ vn. daigner, agréer, vouloir bien, consentir.

Բարեհանոյ a. qui fait plaisir, très-agréable.

Բարեհանութիւն s. agrément, consentement, approbation.

Բարեհամ, աց a. de bon goût, savoureux, agréable.

Բարեհամբաւ a. qui a bonne réputation, qui jouit d'une belle renommée, très-célèbre.

Բարեհամբաւութիւն s. bonne renommée, réputation, célébrité.

Բարեհամբոյր a. agréable, aimable, doux, commode, complaisant, obligeant.

Բարեհաւան a. docile, obéissant.

Բարձեւ a. de bonne forme, décent, distingué, gracieux.

Բարձեւութիւն s. m. jolle forme, maintien décent, gracieux.

Բարեմասն a. heureux, fortuné.

Բարեմասնութիւն s. bonheur, fortune; bonne qualité, perfection.

Բարեմարդիկ a. flatteur, cajoleur, adulateur; — լինել, flatter, cajoler, aduler.

Բարեմարդութիւն s. flatte-rie, cajolerie, adulation.

Բարեմիտ, մտաց adj. de bonne foi, naïf, ingénu; bon, bienveillant, indulgent.

Բարեմոյն a. de bonne humeur, de bonne nature.

Բարեմտաբար adv. naïvement, ingénument.

Բարեմտութիւն sm. bonne foi, naïveté, ingénuité; bonté, bienveillance, indulgence.

Բարեյաջող a. très-favorable, prospère.

Բարեյարմար a. bien ajusté, très-bien assorti, propre à, très-convenable.

Բարեյիշատակ a. de bonne, d'heureuse mémoire.

Բարեյոյս a. de bonne espérance; qui donne de l'espoir.

Բարեյորդոր a. qui exhorte aux bonnes choses; déclin au bien.

Բարեյօժար a. bien disposé, porté au bien, bienveillant.

Բարենախանձ a. qui a du zèle, zélé; — գրգիռ, émulation.

Բարենշան, ից a. de bon

signe; remarquable, distingué;
— օր, heureux jour.

Բարեշէն a. bien construit;
heureux, prospère.

Բարեշնորհ adj. gracieux,
agréable.

Բարենպատակ a. qui a un
bon but, un but louable.

Բարեպաշտ, ից, աց s. a.
pieux, dévot, religieux.

Բարեպաշտութիւն s. piété,
religion.

Բարեպաշտուհի sf. pieuse,
dévote, religieuse.

Բարեպաշտօն V. Բարե-
պաշտ.

Բարեպատեհի a. favorable,
heureux; զի մի' անցցէ զնորօր
ժամն —, pour qu'ils ne perdent
pas l'occasion; — իսկ էր ժա-
մանակն, le moment était favo-
rable.

Բարեպարիշտ V. Բարե-
պաշտ.

Բարեսէր a. qui aime le bien
ou les gens de bien, bon,
bénévole, bienveillant, obli-
geant, complaisant; — կամք,
bonne volonté.

Բարեսիրութիւն s. amour
du bien, bonté; bienveillance,
obligeance.

Բարեսիրտ a. qui a un bon
cœur.

Բարեսնունդ a. bien nourri;
bien élevé.

Բարեսրտութիւն s. m. bon
cœur, bonté de cœur.

Բարետեսակ, Բարետեսիլ
a. qui a un bon, joli aspect.

Բարետոհմ, ից, Բարետոհմ-

ժիկ a. de haute naissance,
noble.

Բարետոհմութիւն s. haute
naissance, noblesse.

Բարերար, աց s. bienfaiteur;
a. bienfaisant, qui fait du bien.

Բարերարեմ, եցի va. faire
du bien, obliger.

Բարերարութիւն s. bienfai-
sance, bienfait.

Բարեփառ, աց a. glorieux,
illustre, majestueux.

Բարեփառութիւն s. gloire,
éclat, grandeur, magnificence,
majesté.

Բարեքեմ, եցի va. cacher,
voiler, dissimuler, pallier; —
զյանցանս, pallier une faute.

Բարեքիկ a. qui a bon air,
avenant, bien fait, joli, gentil;
— ձեւք, manières avenantes,
gracieuses.

Բարժանեմ V. Բաժանեմ.

Բարի, ըւոյ, ըեաց a. bon
(dans tous les sens); s. le bien,
un bien, bienfait, faveur; les
biens; — է, c'est bon, c'est
bien; բարի բարի, très-bon;
վասն բարւոյ հասարակաց,
pour le bien public; — առնել,
faire du bien; — եկիք, soyez
le bienvenu; ճշմարիտ բարիք,
les vrais biens; իսկապէս բարիք,
les biens réels, համբաւ
բարեաց, bonne réputation;
V. Բարեաւ.

Բարիասաց a. qui dit du
bien.

Բարիօք, աց a. bon; adv.
bien; — է, c'est bon, c'est
bien c'est très-bien.

Բարկ a. âcre, âpre, aigre ; fig. aigre, rude, revêche.

Բարկանամ, ացայ vn. se fâcher, se mettre en colère, s'emporter, s'indigner, s'irriter, mettre son bonnet de travers.

Բարկասիրտ adj. irascible, emporté, colère, colérique.

Բարկացայտ a. qui s'élançe avec colère, courroucé enragé ; — աչօք, avec des yeux pleins de colère, d'indignation.

Բարկացող V. Բարկասիրտ. Բարկացողութիւն s. irascibilité.

Բարկացուցանեմ, ուցի va. fâcher, mettre en colère.

Բարկութիւն s. colère, indignation, emportement ; ցածնուլ իբարկութենէ, se défâcher ; Թափել զ—, décharger sa colère ; հրացան —, foudre ; ցածուցանել զ—, apaiser la colère.

Բարձ, ից s. coussin, traversin ; fig. dignité, charge, grade ; siége, divan ; jambe ; առաջին —, première place, place d'honneur ; — երեսաց, oreiller.

Բարձաբեկութիւն s. fracture à la jambe.

Բարձակից, կցաց s. qui est à table avec un autre ; collègue.

Բարձակուիւ s. compétiteur.

Բարձապան, աց s. guêtre.

Բարձարու լինիմ vn. obtenir une dignité.

Բարձերես s. taie d'oreiller.

Բարձերէց s. président ; — տեղի ou բարձերէցք, première place, place d'honneur.

Բարձընտիր լինիմ vn. choisir

les premières places, chercher la première place.

Բարձի Թողի առնեմ va. laisser à l'abandon, abandonner, délaisser.

Բարձիկ s. petit coussin, coussinet ; méd. compresse.

Բարձկնեար, ներոյ s. pl. petits coussins.

Բարձուենեակ s. aurone.

Բարձումն s. levée, enlèvement ; soustraction, suppression ; déduction, défalcation

Բարձուցանեմ, ուցի va. charger, mettre une charge sur.

Բարձր, ձու, ձունք, ձանց a. haut, élevé ; élevé, sublime, éminent, grand ; — առնել, élever, élever en haut, hausser ; exalter, glorifier ; — լինիմ, s'élever, être élevé ; être glorifié ; իձայն —, à haute voix ; իբարձուէ, de haut, d'un lieu élevé ; — ոհ, style élevé ; — քանդակ, relief, bas-relief.

Բարձունք s. haut, hauteur, élévation, éminence ; ciel.

Բարձրաբարբառ a. qui a la voix élevée, qui parle haut ; retentissant, bruyant ; adv. à haute voix.

Բարձրաբերձ, աց a. très-haut, très-élevé, sourcilleux.

Բարձրագագաթն, Թանց a. qui a le sommet très-haut.

Բարձրագահ a. qui tient la haute, la première place, éminent.

Բարձրագահք s. pl. les premiers sièges, la place d'honneur, préséance.

Բարձրագլուխ a. qui porte la tête haute, qui a la tête élevée; fier, hardi, glorieux; principal, premier; — գնալ, marcher la tête haute; adv. hautement, hardiment, glorieusement.

Բարձրագոչ a. adv. à grands cris.

Բարձրադիտակ a. d'une haute taille, d'une taille élevée; très-élevée, sourcilleux.

Բարձրաձուռիչ a. qui vole en haut, qui plane au haut des airs; — լինել, voler à tire-d'aile, planer au haut des airs.

Բարձրակայ a. haut, élevé, suprême.

Բարձրահասակ, սց a. de taille élevée, grand.

Բարձրաձայն a. qui a la voix élevée; adv. à haute voix; — բարբառով, à haute voix, hautement.

Բարձրամիտ, մտաց a. qui a de soi une haute idée, hautain, orgueilleux, superbe, fier.

Բարձրամուր a. très-haut et bien fortifié.

Բարձրամտեմ, եցի vn. avoir une haute idée de soi, être hautain, orgueilleux, présumer trop de soi.

Բարձրամտութիւն s. esprit élevé, hauteur, fierté, orgueil.

Բարձրայօն a. sourcilleux, altier, superbe, hautain, fier, orgueilleux.

Բարձրայօնութիւն s. air hautain, hauteur, fierté, orgueil.

Բարձրանամ, սցայ vn. s'él-

lever, monter, remonter, se hausser; s'élever, monter, être promu; accroître, augmenter, se grandir; se gonfler d'orgueil, s'enorgueillir; ցորեանն բարձրանայ, le blé monte, hausse de prix.

Բարձրանշան a. très-remarquable, insigne, signalé, étonnant, prodigieux.

Բարձրաշէն a. bâti bien haut, très-élevé.

Բարձրապատիւ a. très-honorable, très-honoré.

Բարձրապատում a. qui raconte des choses sublimes; sublime, élevé.

Բարձրապարանց V. Բարձրավիզ.

Բարձրապարիսպ a. qui a des murailles élevées.

Բարձրաստիճան a. de haut grade; — պաշտօնակալ, haut fonctionnaire.

Բարձրավզիմ, եցայ vn. dresser le cou, marcher la tête haute, se rengorger, être fier, hautain, superbe.

Բարձրավզութիւն s. hauteur, fierté, orgueil.

Բարձրավիզ a. rengorgé, hautain, fier, altier, superbe.

Բարձրացուցանեմ, ուցի va. élever, lever, relever, hausser, exhausser, rehausser; élever, promouvoir, pousser, avancer; exalter, illustrer, glorifier; —, զբարբառ՝ զձայն, élever la voix, le ton; — զգին, hausser le prix.

Բարձրաւանդ, ից, Բարձ-

բաւանդակ, աց **s.** hauteur, élévation, éminence, promontoire; échafaud; **a.** haut, élevé.

Բարձրաքանդակ **s.** bas-relief.

Բարձրեալ, ելոյ **s.** le Très-Haut.

Բարձրութիւն **s.** hauteur, élévation; hauteur, élévation, proéminence, éminence; hauteur, altitude.

Բարձք, ձից **s.** jambe.

Բարոյագէտ **s.** moraliste.

Բարոյագիտութիւն **s.** morale.

Բարոյախօս **a.** qui fait la morale, moraliste, **V.** Բնախօս.

Բարոյախօսեմ, եցի **vn.** faire la morale, moraliser.

Բարոյածին **a.** naturel.

Բարոյական **a.** moral; **s.** la morale; ընդդէմ գործել —ի, blesser la morale.

Բարոյականութիւն **s.** la moralité; le moral.

Բարոյապէս, Բարոյականապէս **adv.** moralement, au moral.

Բարոյք, ոյից **V.** Բարք.

Բարութիւն **s.** bonté; production, produits, fruits.

Բարունակ **s.** sarment, pampre; branche, rameau.

Բարուրանք, նաց, Բարուրք **s.** prétexte; motif, cause.

Բարսգիտութիւն **s.** volupté.

Բարտի, տույ **s.** tremble.

Բարրանք, նաց **s.** prétexte.

Բարրեմ, եցի, Բարրիմ, եցայ **vn.** prétexter.

Բարոք, ոց **a.** bon; **adv.**

bien; — է, c'est bon; c'est bien, c'est très-bien, il vaut mieux; չէ —, ce n'est pas bon, ce n'est pas bien; չէ — ստել, il est laid de mentir.

Բարք, ըուց **s.** caractère; mœurs, conduite; habitude; բոյս բարուց, caractère, nature, naturel; խանգարել՝ եղծանել զբարս, corrompre les mœurs; ամոքել զբարս, adoucir les mœurs; եղծումն բարուց, corruption des mœurs; — քաղցունք, bonnes mœurs; անբիժ՝ անարատ —, mœurs pures; խրոխտ —, caractère fier, fierté.

Բարօրութիւն **s.** bien-être, bonheur, prospérité.

Բաց **a.** ouvert, découvert; բացօք երեսօք, à visage découvert; բացաւ աչօք, աչօք բացօք, les yeux ouverts, ouvertement; բացաւ գլխով, à tête ouverte, découvert; — է ի բաց **adv.** loin, au loin, bien loin; de loin; tout à fait; իբաց գնա՝ երթ, va-t'en, allez vous-en, allez vous promener; իբաց գնացէք յինէն, retirez-vous de moi; իբաց առնուլ, excepter, exclure; ôter; ի բացի **adv.** à la campagne, dans la plaine, dans les champs, en plein champ, à découvert; բաց իբաց **adv.** ouvertement, évidemment; բացուստ իբաց **adv.** de loin; loin, au loin.

Բաց ի **prép.** excepté, à l'exception, sauf, outre, hormis; — քէն, excepté toi.

Բացազանչուծիւն s. exclamation.

Բացագոյն a. plus lointain, plus éloigné; adv. plus loin, de très-loin.

Բացակայ V. Բացական.

Բացակայիմ, եցայ vn. s'absenter, être absent.

Բացակայութիւն s. absence; distance; ի — ք իւրում, en son absence.

Բացական, Բացածիգ a. absent, lointain, éloigné, distant.

Բացայայտ a. évident, manifeste, clair.

Բացայայտեմ, եցի va. manifester, expliquer, éclaircir.

Բացայայտութիւն s. explication, éclaircissement.

Բացառական, աց s. ablatif.

Բացառութիւն s. exception, abstraction.

Բացասաբար adv. négativement.

Բացասական a. négatif.

Բացասեմ, սացի vn. nier, dire non, désavouer.

Բացավայր, ի s. champ, campagne, plaine.

Բացատ, աց s. distance, intervalle; esplanade; impr. interligne; a. distant, éloigné.

Բացատրեմ, եցի va. expliquer; disperser, écarter.

Բացատրութիւն s. explication.

Բացարձակ a. lointain, éloigné; vaste, étendu; absolu.

Բացարձակապէս adv. absolument, d'une manière absolue.

Բացարձակութիւն s. distance.

Բացեայ, ի — adv. loin, au loin; — լինել, être loin, absent de.

Բացերել a. évident, clair.

Բացէ, ի բացէ adv. loin.

Բացէ ի բաց V. Բաց.

Բացընկեցիկ a. jeté dehors, repoussé, abject, vil; — լինել, être repoussé.

Բաց ի բաց V. Բաց.

Բացխրիկ խաղամ, ouvrir et fermer (son voile).

Բացումն s. action d'ouvrir, ouverture; — ժողովոյ, ouverture d'une séance.

Բացուստ, ի Բացուստ adv. de loin.

Բացուստ ի բաց V. Բաց.

Բացօթեագ, եգաց, Բացօթեայ, Թէից a. qui demeure, couche en plein air; adv. découvert, en plein air, à ciel ouvert; — լինել, loger, coucher en plein air, à la belle étoile; passer la nuit en plein champ.

Բաւ s. fin, terme; — է, il suffit, c'est assez; այդ — է, cela suffit.

Բաւական s. suffisant; capable, en état; content; digne; s. capacité; — լինել, être suffisant, suffire; être capable, à même, en état, être bon à faire qch.; — գտանել՝ համարիլ, trouver assez, se contenter de; — լինել անձին, se suffire; — գտանիլ, se trouver en état.

Բաւական, ըստ բաւականի
adv. suffisamment, assez, au-
tant qu'il faut, passablement;
բաւական է, c'est assez, il
suffit; չէ բաւական, ce n'est
pas assez, il ne suffit pas; ըստ
արժան բաւականին, assez,
suffisamment.

Բաւականազօր a. capable à
tout, très-fort.

Բաւականանամ V. Բաւա-
կան լինել.

Բաւականութիւն s. suffi-
sance, le suffisant; capacité,
aptitude.

Բաւանդակ V. Բովանդակ.

Բաւեմ, եցի vn. suffire; être
capable, en état, pouvoir, per-
mettre; attendre; supporter,
endurer; durer.

Բաւեցուցանեմ, ուցի va.
faire suffire, rendre suffisant.

Բաւիղ, աղի, դաց s. dédale,
labyrinthe.

Բաւղակածեւ a. en forme
de labyrinthe.

Բղեաշխ, Բղեշխ, եշխի s.
consul; փոխանակ բղեշխի,
proconsul.

Բղեշխութիւն s. consulat.

Բեղեկ s. réparation, entre-
tien.

Բելիար, այ s. Bérial.

Բեկ a. cassé, brisé, rompu.

Բեկանեմ, բեկի va. briser,
rompre, casser; fracturer,
mettre en pièces; couper;
déchirer; rompre, défaire,
mettre en déroute; frapper de
terreur, saisir d'effroi, d'épou-
vante; — զսիրտ, briser le

cœur, décourager, abattre.

Բեկանիմ, կայ vp. se briser,
rompre, casser; être brisé,
découragé, abattu; réfracter,
réfléchir, répercuter; յանձն
—, réfléchir, résonner.

Բեկբեկեմ, եցի va. briser,
rompre, casser; réfracter, ré-
fléchir; rompre, fatiguer; —
զձայն՝ զբարբառ, entrecouper
la voix.

Բեկբեկումն s. brisure; ré-
fraction, diffraction.

Բեկոր, ի s. morceau, débris,
fraction, tronçon.

Բեկումն s. brisement, rup-
ture, cassure, fracture; échec,
défaite, dérouté; réfraction;
— հացի, fraction du pain; —
սրտի, brisement de cœur.

Բեկտեմ, եցի va. briser,
rompre, casser.

Բեկեզ, ոց s. mousseline.

Բեկեզեայ, Բեկեզեղէն a. de
mousseline.

Բեղմնաւոր, Բեղնաւոր a.
fécond, fertile.

Բեղնաւորեմ, եցի va. fécon-
der, produire.

Բեղնաւորութիւն s. fécon-
dité.

Բեմ, աց s. tribunal; tri-
bune; chaire; ելանել ի —,
monter à la tribune.

Բեմասացութիւն s. oraison,
discours, harangue.

Բեմբ, etc., V. Բեմ, etc.

Բեռն, ուին, ուանց s. far-
deau, charge, faix; balle,
ballot; fig. fardeau, charge;
— նաւու, cargaison, charge-

ment; — լինել ումեր, être à charge à qn.; — ամաց, le poids, le faix des années.

Բեռնաբարձ, ից, Բեռնակիր, կրաց s. porte-faix, commissionnaire, homme de peine; — նաւ, vaisseau de transport.

Բեռնակրութիւն s. action de porter un fardeau; métier de porte-faix.

Բեռնաւոր, աց a. chargé.

Բեռնաւորեմ, եցի va. charger, mettre un fardeau sur.

Բեռնաւորիմ, եցայ vn. être chargé.

Բեռնաւորութիւն s. action de charger, chargement.

Բեր, ոց s. produit, production; — ք երկրի, fruits de la terre.

Բեր, ից s. action de porter, port, transport; interj. allons, ça, or ça, voyons.

Բերան, ոց s. bouche; orifice, entrée, ouverture; — գետոյ, bouches, embouchure; — սրոյ, tranchant; — իբերան, bouche à bouche, face à face; ի—, իբերանոյ, par cœur, de mémoire; ի—գիտել՝ ուսանել, savoir, apprendre par cœur; —ով, verbalement, de vive voix; ամէլ ընդ —, répéter sans cesse, rabâcher; ի մի՝ ընդ մի —, d'une seule voix, unanimement; ըստ —, par bouche, par personne; * բերնին ջրերը վազցնել, faire venir l'eau à la bouche; փակել գուրուք, fermer la bouche à qn.; ի— դնել, mettre à la

bouche, suggérer; — իբերանէ, de bouche en bouche; * — ին տալ, dire des sottises; accabler de reproches; * — ծռել, être l'obligé de qn.; * — ը բանալ, ouvrir la bouche; fig. oser dire qch.; առնուլ ի—, préférer.

Բերանաբաց adv. avec la bouche ouverte, bouche béante; — լեալ հայել, — պշուցեալ հայել, regarder, contempler ou admirer bouche béante.

Բերանալիք adv. à pleine bouche.

Բերանակապ, ի s. mors, bride, bâillon; a. dont la bouche est fermée; — առնել, fermer la bouche.

Բերանանամ, ացայ vn. déboucher, couler, s'écouler, ruisseler.

Բերանացի adv. avec la bouche; de vive voix.

Բերդ, ից, աց s. fort, forteresse, château fort.

Բերդակալ, աց s. châtelain, commandant d'une forteresse.

Բերդակալք, Բերդակալեան s. pl. la garde, la garnison d'une forteresse.

Բերդամէջ, միջի s. l'intérieur d'une forteresse.

Բերդապահ V. Բերդակալ. Բերդարգել adj. renfermé dans un fort.

Բերդեան s. pl. les forteresses; la garnison.

Բերելի a. qui peut être apporté; porteur.

Բերեմ, ըի va. porter, ap-

porter; mener, amener, conduire; produire; supporter, souffrir; permettre; faire voir, concerner; — զմանու-
թիւն, ressembler, avoir de la ressemblance, avoir l'air; ի գործ —, faire usage, se servir de; ի մէջ —, exposer, citer, alléguer; ի համար —, compter, calculer; — պտուղ, porter des fruits; շահ —, porter intérêt; — յանձին զկերպարանս իրիք, avoir l'air de, paraître; — յանձին զդէմս ուրուք, représenter զո.; յանձին —, imiter, faire paraître; նախանձ —, porter envie, envier; ոչ — զփառս ուրուք, ne pas pouvoir souffrir la gloire de զո.; — լուռթիւն, garder le silence; ի համար —, compter, énumérer; բարձեալ —, porter, apporter, supporter, entraîner.

Բերիմ, բերայ *vp.* être porté; se porter, être enclin à, tendre à, avoir de l'inclination, du penchant à, se laisser aller à son penchant, se laisser entraîner, pencher à; se conduire. agir; ի կործանումն —, tomber en ruine.

Բերկրալի, Բերկրալիք, Բերկրալից, Բերկրական *a.* joyeux, gai, enjoué, réjouissant.

Բերկրանք, նաց *s.* joie, allégresse; plaisirs, jouissances, agréments, délices, charmes; անապական —, purs plaisirs.

Բերկրապատար *a.* très-

joyeux, plein de joie, fécond en plaisirs.

Բերկրարար *a.* réjouissant, joyeux.

Բերկրեմ, եցի, Բերկրեցուցանեմ, ուցի *va.* rendre joyeux, réjouir, donner de la joie, combler de joie, égayer, charmer.

Բերկրիմ, եցայ *vn.* avoir, ressentir ou éprouver de la joie, se réjouir, s'égayer, être joyeux, charmé; ցնծացեալ —, s'abandonner à la joie, tressaillir de joie.

Բերկրութիւն *s.* joie, allégresse, agrément, délice, plaisir, enjouement; — մօրն է մանուկդ, cet enfant fait les délices de sa mère: քաղցր՝ անմեղ —, plaisir doux, innocent.

Բերումն *s.* action de porter, d'apporter, port; tendance, penchant, inclination, propension; բերմունք, passions.

Բերրի *a.* fécond, fertile.

Բեւեկն, ի *s.* térébenthine.

Բեւեկնի, նույն *s.* térébente; genévrier, genièvre.

Բեւեռ, աց *s.* clou; pôle.

Բեւեռակապ *a.* cloué.

Բեւեռածեւ *a.* cunéiforme.

Բեւեռապիւնդ *a.* fixé avec des clous.

Բեւեռեմ, եցի *va.* clouer, attacher avec des clous.

Բզզանք *V.* Բզզումն.

Բզզեմ, եցի *vn.* bourdonner.

Բզզումն *s.* bourdonnement.

Բզէզ, եղոյ *s.* hanneton.

* Բզբտեմ, Բզիք բզիք ընեմ *V.* Բճբնեմ.

Բէլզեբուդ s. Béalzébuth.
 Բէշկ մշկոյ s. civette.
 ԲՊանկին, կեան a. obtus-angle; s. angle obtus.

ԲՊացուցանեմ, ուցի, ԲՊեմ, եցի va. é mousser; fig. é mousser, affaiblir.

ԲՊիմ, եցայ vp. s'émousser.

ԲՊուՊին s. qualité d'une chose é moussée.

Բժաբեր a. chassieux.

Բժժանք, նաց s. amulette, talisman.

Բժիշկ, ժշկաց s. médecin, docteur; բաջ՝ մարտար՝ խոհեմ՝ անպիտան —, bon, habile, prudent ou sage, mauvais —; հատուցանել զվարձս —ի, payer les honoraires du —; կոչել զ—, appeler le —.

Բժշկական a. médical.

Բժշկականութիւն s. médecine.

Բժշկանոց V. Բժշկարան.

Բժշկապետ, աց s. chef des médecins.

Բժշկարան, աց s. école de médecine; livre de médecine.

Բժշկելի a. guérissable.

Բժշկեմ, եցի va. guérir.

Բժշկիմ, եցայ vp. être guéri, se guérir.

Բժշկութիւն s. guérison; médecine; ի— ածել, guérir.

Բժոտ a. chassieux.

Բիբ, բբաց s. pupille, prunelle; սիրել՝ պահել իբրեւ զբիբ ական, conserver, aimer comme la prunelle de ses yeux.

Բիժ, բժոց s. chassie.

Բիժ, բժոց, բժից s. tache,

macule, souillure; fig. tache, souillure, flétrissure, défaut, blâme; — ղնել, —ս արկանել՝ կարկատել, ի— տանել, blâmer, critiquer, flétrir.

Բիտ s. ergot.

Բիր, բրով s. bâton, gourdin, rondin.

Բիրտ a. dur, roide; grossier, rude, rustaud, rustique, rustre, impoli, incivil, brutal.

Բիւր, ուց, ոց s. dix mille; a. beaucoup, très-nombreux, innombrable; adv. dix mille fois, très-souvent, de mille manières; բիւրք բիւրուց, des milliers, un très-grand nombre; բիւրք բիւրուց դարուց սահեալ, mille et mille siècles écoulés; — Թշնամանք, toutes sortes d'injures.

Բիւրազգի, Բիւրակերպ, Բիւրապատիկ a. adv. de mille manières ou formes, multiple.

Բիւրաւոր, աց a. au nombre de dix mille, millier, immense, innombrable.

Բիւրեղ, աց s. cristal.

Բիւրեղեայ a. de cristal, cristallin.

Բլթակ, աց s. lobe de l'oreille.

Բլիթ, բլթաց s. échaudé, galette, gâteau.

Բլիթէն s. ognon, durillon.

Բլշակնիմ, նեցայ vn. voir trouble, avoir la vue faible.

Բլշակնութիւն s. obscurcissement, affaiblissement de la vue.

Բլշանամ V. Բլշակնիմ.

Բլուր, լրոց s. colline; — մտեղէն, un homme grand, géant.

Բլրակ, աց s. butte, petite colline.

Բծախառն, Բծաւոր a. taché.

Բծաւորեմ, եցի va. tacher, souiller.

Բծեմ V. Բիծ դնեմ.

Բղխեմ, եցի, Բղխեցուցանեմ, ուցի va. faire pousser, produire, faire sortir ou naître; faire jaillir, faire couler.

Բղխիմ, եցայ vn. germer, pousser, naître; jaillir, sourdre, couler, s'écouler, ruisseler, sortir; prendre sa naissance dans, avoir sa source dans, émaner, procéder.

Բղխումն s. jaillissement, source, éruption, sortie; procession, émanation.

Բղջախոհ, աց a. luxurieux, lascif.

Բղջախոհութիւն s. luxure.

Բնաբան, ից s. thème, texte.

Բնաբանութիւն s. physique.

Բնաբարձ առնեմ V. Բնաջինջ առնեմ.

Բնագաւառ s. pays natal, patrie.

Բնագէտ s. physicien.

Բնագիտական s. physique.

Բնագիտութիւն s. physique.

Բնագիր, գրաց s. original, texte.

Բնադիրք, դրաց s. camp.

Բնազանցական a. métaphysique.

Բնազանցութիւն s. métaphysique.

Բնազանցորէն adv. métaphysiquement.

Բնալոյծ, ուծի s. chimiste.

Բնալուծական a. chimique.

Բնալուծարան, աց s. laboratoire.

Բնալուծութիւն s. chimie.

Բնախօս, աց s. physiologue.

Բնախօսական a. physiologique.

Բնախօսութիւն s. physiologie.

Բնածին a. inné, naturel.

Բնակ, աց s. indigène; sépulcre, tombeau; a. originaire, natif, naturel.

Բնակակից s. qui habite ensemble, cohabitant; — լինել, demeurer ensemble, cohabiter.

Բնակակցութիւն s. cohabitation.

Բնական a. naturel; — է, il est naturel; — օրէնք, les lois de la nature, la loi naturelle; — լեզու, langage —.

Բնականաբար adv. naturellement.

Բնականամ V. Բնակեմ.

Բնականապէս adv. naturellement.

Բնականութիւն s. naturel, simplicité.

Բնակարան, աց s. habitation, domicile, demeure, logement, séjour, résidence.

Բնակաւէտ a. peuplé; — առնել, peupler; — լինել, être peuplé.

Բնակաւոր, աց a. domicilié,

établi; permanent, naturel.

Բնակելի a. habitable, lo-
geable.

Բնակեմ, եցի vn. habiter,
demeurer, loger, séjourner,
résider, s'établir; être habité,
peuplé.

Բնակեցուցանեմ, ուցի va.
faire habiter, loger, établir.

Բնակիմ V. Բնակեմ.

Բնակիչ, կչաց s. habitant.

Բնակից, կցաց a. qui est de
même nature, consubstantiel;
cohabitant.

Բնակութիւն s. action d'ha-
biter; V. Բնակարան; հաստա-
տել զ— իւր, fixer son séjour.

Բնակցութիւն s. unité et
identité de nature, consubstan-
tialité; cohabitation.

Բնամատեան s. original.

Բնապատմութիւն s. histoire
naturelle.

Բնաջինջ առնեմ va. détruire
de fond en comble, extermi-
ner entièrement; — լինել, être
détruit, exterminé compléte-
ment.

Բնատէր, տեսուն s. le vrai
maître.

Բնաւ, ից a. tout, tout en-
tier; —, — իսկ, adv. tout
entier, tout à fait, entièrement,
totalemt; — ոչ, — յի, ou ոչ
— adv. du tout, point du tout,
point, nullement, jamais, de
la vie, en aucune façon, pas
du tout; ընդ — adv. partout;
en tout; եթէ — ուրեք, si ja-
mais; ընդ — տիեզերս, par
tout l'univers.

Բնաւին a. tout; adv. tout
à fait.

Բնաւոր, աց a. naturel.

Բնաւորիմ V. Սովորիմ.

Բնաւորութիւն s. naturel,
caractère; եռանդուն՝ խրոխտ
—, un — ardent, fier.

Բնդեռն s. cantharide.

Բնիկ, նկի a. naturel, pro-
pre; natif, natal; aborigène.

Բնիոն, ից s. obole, liard.

Բնութիւն s. nature; essence,
substance, personne; naturel,
caractère; sexe: nature, qua-
lité; complexion; les éléments;
բռնաբարել զ—, forcer la na-
ture; հատուցանել զհարկ — եւ,
payer le tribut à la nature;
ծայն՝ աղաղակ — եւ, cri de la
nature; դորդդին արարածոց
—ք, toute la nature s'émeut;
—ք, naturellement, de nature;
իբնութենէ, par la nature; *—ք
կտորել՝ շտկել, rompre, for-
mer ou améliorer le caractère;
ազնիւ —, bonne nature.

Բնութիւնակից adj. de la
même nature.

Բոգ, ոյ s. gentiane.

Բոգ, ից, աց s. femme de
mauvaise vie, prostituée, fille
ou femme publique, courti-
sane, putain.

Բոգաբար adv. comme une
prostituée.

Բոգաբոյժ, Բոգահոմանի s.
débauché, qui entretient une
femme de mauvaise vie, qui
fréquente les prostituées.

Բոգանամ, ացայ vn. se
 prostituer.

Բողանոց, աց, Բոզատուն, տան s. maison de débauche, de prostitution.

Բողորդի s. enfant naturel, bâtard.

Բողումիւն s. putanisme, prostitution.

Բոճոճ, ից s. grelot, sonnette.

Բոլոր, ի, ով, իւ, ից a. tout, entier, tout entier; rond, arrondi, sphérique; s. le tout; guirlande; bouton; — ք վարդից, boutons de rose.

Բոլորակ, աց a. rond, arrondi, circulaire, sphérique; s. cercle, circonférence.

Բոլորակեմ va. arrondir.

Բոլորակումիւն s. arrondissement, rondeur, rotondité.

Բոլորածել V. Բոլորշի.

Բոլորանուէր a. entièrement offert, très-dévoué; — զանձն պարտի ընծայել նմա, il se doit tout entier à lui; — ընծայել զանձն յօգուտ հասարակաց, se sacrifier, se dévouer au bien public.

Բոլորապտուղ a. offert avec tous ses fruits; s. holocauste.

Բոլորգիր, գրոյ s. impr. romain.

Բոլորեմ, եցի va. arrondir; tresser, entrelacer, combiner, composer; couronner, achever; environner, cerner, entourer; rassembler.

Բոլորեքեան, Բոլորեքին, րեցուն, եցունց s. a. tous, tout le monde, toutes les personnes, toutes choses.

Բոլորշի a. rond, arrondi, circulaire, orbiculaire; adv. en rond, en cercle.

Բոլորովիմբ, Բոլորովին adv. entièrement, totalement, tout à fait, de toutes manières; a. tout, entier, tout entier.

Բոլորումիւն s. totalité; arrondissement, rondeur.

Բոլորումն s. circuit, tour, révolution, période.

Բոկ a. pieds nus, déchaussé; adv. nu-pieds.

Բոկազնաց a. qui va pieds nus, qui va nu-pieds; — լինել, marcher nu-pieds.

Բոկանամ, ացայ vn. se déchausser, ôter ses chaussures, ses bas.

Բոկացուցանեմ, ուցի va. déchausser, ôter les souliers, les bas.

Բոկեղ s. ginablette, craquelin.

Բոկոտն V. Բոկ; — զնալ, marcher nu-pieds.

Բոկումիւն s. état d'une personne déchaussée.

Բոհբոխեմ, եցի vn. grogner.

* Բոհրեմ V. Բովհրեմ.

Բողբոջ, ոց, ից, աց s. germe, bourgeon, pousse, rejeton, surgeon; fig. rejeton, descendant.

Բողբոջազարդ a. orné de rejetons.

Բողբոջեմ, եցի vn. germer, pousser, bourgeonner, naître.

Բողբոջումն s. germination.

Բողկ, ից s. radis; վայրի —, raifort.

Բողկուկ s. andouiller.

Բողոք, աց s. protestation; appel; réclamation; — արկանել՝ բառնալ՝ հարկանել՝ ունել V. Բողոքեմ; — բարձեալ խընդըէին, ils demandaient à grands cris.

Բողոքական s. protestant.

Բողոքականութիւն s. protestantisme.

Բողոքեմ, եցի va. protester, appeler en justice, faire appel, réclamer; porter plainte, se plaindre de.

Բոմբիւն s. retentissement, détonation, fracas, grand bruit; écho; — արձակել, retentir, détoner.

Բոյծ, բուծի s. pouce.

Բոյլ V. Հոյլ.

Բոյլք V. Բազմաստեղք.

Բոյծ, բուծի s. aliment, nourriture.

Բոյն, բունց s. nid; gîte d'un animal; — ս ղնել՝ կառուցանել, nicher, faire son nid.

Բոյս, բուսց s. plante; fig. — բարուց, caractère, naturel, nature; — արձակել, pousser, germer; — ք, les végétaux.

Բոյրք, բուրից s. pl. odeur, arôme.

* Բոշայ, ից s. bohémien, bohémienne.

Բոշխնեմ, եցի va. jouir de, avoir la jouissance de.

Բոռ, ոյ s. bourdon, frelon.

Բոսոր s. couleur de sang, rouge.

Բոսորատիպ a. de couleur de sang, rouge, vermeille.

Բով, ոյ, ուց s. fourneau, fournaise; mine, minière.

Բովանդակ a. tout, entier, tout entier, complet; —, լի — adv. tout entier, entièrement, totalement, tout à fait, complètement; assez; զբովանդակն ասացից, bref, enfin.

Բովանդակեմ, եցի va. comprendre, contenir, enfermer, embrasser, renfermer, achever, terminer, compléter; rassembler, réunir, réduire.

Բովանդակութիւն s. action de contenir; total, somme, montant; sommaire; contenu, contenance; — հաշուի, le montant; — օրինաց սէր է, l'abrégé de la loi, c'est la charité; ի— գալ, être achevé.

Բովիճայք s. aromate, encens.

Բովիբեմ, եցի va. torréfier, rissoler, griller, brûler.

Բովք V. Բով.

Բոտոտ, ից s. artisan, ver.

Բոտոտակեր a. artisonné, vermoulu; — լինել, se vermouler, être piqué des vers.

Բոր, ոյ s. lèpre.

Բորակ, ի, աւ s. borax.

Բորբոս, ի s. moisi, moisissure.

Բարբոսեցուցանեմ, ուցի va. moisir.

Բորբոսիմ, եցայ vn. moisir, se moisir.

Բորբորիտ a. voluptueux, lubrique, libertin.

Բորբոք V. Բորբոքումն; — արկանեմ V. Բորբոքեմ.

Բորբոք, Բորբոքխառն a. enflammé, ardent.

Բորբոքեմ, եցի, Բորբոքեցուցանեմ, ուցի va. enflammer, mettre en feu, embraser; fig. enflammer, échauffer, rallumer, exciter; — զհրդեհ խռովութեան, allumer le feu de la révolte, fomentier les troubles.

Բորբոքիմ, քեցայ vn. s'enflammer, prendre feu; fig. s'enflammer, pétiller d'ardeur; բորբոքէր ցատումն նորա, sa fureur se rallumait; յայս բան բորբոքեցաւ սրտմտութիւն բարկութեան նորա, sa colère s'enflamma à ces paroles.

Բորբոքիչ a. inflammatoire.

Բորբոքումն Տ. inflammation; ardeur; — կրից՝ ախտից, effervescence des passions.

Բորեան, ենի, Բորենի, նւոյ s. hyène.

Բորոտ, աց, ից a. lépreux.

Բորոտեցուցանեմ, ուցի va. rendre lépreux.

Բորոտանամ, ացայ, Բորոտիմ, եցայ vn. avoir la lèpre, être atteint de la lèpre.

Բորոտութիւն s. lèpre.

Բոց, ոյ s. flamme (au pro. et au fig.); — արձակել, jeter de la flamme, flamber, flamboyer.

Բոցագոյն a. de couleur de flamme, enflammé.

Բոցախառն a. mêlé de flamme, ardent, enflammé.

Բոցածաւալ a. qui répand

de la flamme, flamboyant, flambant.

Բոցակէզ a. enflammé, flambant, embrasé, brûlé.

Բոցակիզեմ, եցի va. flamber, embraser, brûler.

Բոցակնագոյն a. dont les yeux brillent, pétillent.

Բոցահանաչ a. flamboyant, flambant, resplendissant.

Բոցանշան, Բոցանշոյլ a. flamboyant, flambant, brillant.

Բոցաշունչ a. qui respire des flammes, enflammé, brûlant, ardent.

Բոցեղէն a. de flamme, enflammé.

Բու, ոց s. hibou.

Բուէն s. zool. duc, grand-duc.

Բուծ, բծի a. émoussé, obtus; — անկիւն, angle obtus; s. accent grave.

Բուծանկիւն, կեան s. obtus-angle.

Բուծեմ, եցի va. guérir; délivrer; — զծարաւ, désaltérer, apaiser la soif; — զդաւանութիւն, ôter l'amertume.

Բուծիչ a. qui guérit, propre à guérir, curatif.

Բուծումն s. guérison.

Բուծնակ, աց s. zool. petit-duc.

Բուխերիկ, ըկան s. cheminée.

Բուծ, բծաց, բծոց s. agneau de lait.

Բուծանեմ, ուծի va. nourrir, élever.

Բուծին, ծնոյ s. mèche.

Բուլլիս s. pousse, bourgeon.

Բուն, բնոց, բնից s. tige, tronc, souche; bois d'un javelot, d'une lance, hampe; nature, origine, principe, racine; camp, le centre de l'armée; a. propre, réel, vrai; adv. proprement, réellement; իբնէ adv. naturellement, de nature, de sa nature, de l'origine, dès l'origine; անկեղծ էր նա իբնէ, il était naturellement sincère, son naturel était sincère; օգտակար իբնէ, utile par lui-même; ի—, ց—, jusqu'à la fin, tout; զգիշերն ի—, ց—, toute la nuit; — նպատակ, but principal.

Բունեմ, եցի vn. faire son nid, se nicher.

Բունիկ s. petit nid.

Բունիմ, նեցայ vn. se nicher.

Բունկալ s. nichée.

Բուշտ, բշտի, տոյ s. kyste; V. Փամփուշտ.

Բուռ, բուոյ, ով s. badigeon; plâtre.

Բուռն, բռան, բռամբ s. poing; force, violence, pouvoir; dominateur, oppresseur, tyran; a. impétueux, dominant, violent, tyrannique, énergique, vif, ardent, véhément, fort, puissant, emporté, fougueux; fort, vigoureux, robuste; adv. violemment, par force; — առնել իննել իվերայ դնել, forcer, forcer la main, obliger, pousser l'épée dans les reins, réduire à l'extrémité; — է ինձ իբէն, vous m'opprimez, vous me forcez la main; —

հարկանել, entreprendre, mettre la main à l'œuvre; prendre, empoigner, saisir; — հարկանել զօճեաց, prendre au collet; անկանել՝ գալ ի—, être pris, saisi, arrêté, attrapé, se laisser prendre; զբռամբ ածել՝ արկանել, ի— առնուլ՝ արկանել, empoigner, saisir, attraper, s'emparer de, dominer, asservir, soumettre à sa puissance, conquérir, envahir, occuper, subjuguier, dompter; իբռին ունել, avoir dans sa main, en son pouvoir, posséder, être maître de, retenir captif, s'emparer de, tenir, saisir; զոգի իբռին ունել, s'exposer au danger, braver la mort, se risquer, courir risque, un danger, exposer ou hasarder sa vie, mettre sa vie en péril, prodiguer sa vie; — զօրութեամբ, avec la plus grande force, de toutes ses forces; — առնել անձին, se faire violence, se contraindre; զբազմաց իրաց — հարկանել, se charger de trop d'affaires, entreprendre beaucoup de choses; ի— բնոյ անկանիլ, dormir d'un profond sommeil; բուռնք, les violents, les rois, les princes.

Բուսաբեր, աց a. végétal, végétatif.

Բուսաբերութիւն s. végétation.

Բուսակ, աց s. herbe, plante; —ք, les végétaux.

Բուսական a. végétal, végétal, végétatif.

Բուսանիմ, ուսայ vn. pous-

ser, végétér; se produire, naître, croître.

ԲՈՒՍԱՐՃԱԿ V. ԲՈՒՍԱՐՔԵՐ.

ԲՈՒՍՈՒԼԳԱՆՆԵՄ, ՈՒԿԻ va. faire pousser ou végétér; produire, faire naître ou croître.

[^] ԲՈՒՍՍՈՍ s. corail.

ԲՈՒՍՈՒ, ԲՈՒՅՈՅՈՅ S. nourriture, aliment.

ԲՈՒՐԱԳՈՒԱՐՈՒԹ, ԲՈՒՐԱԳՈՒԱՐՆԻՑ a. odorant, embaumé.

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ, ԱԳ S. jardin.

ԲՈՒՐԳՆ, ԲԵՐԳԱՆԳ S. pyramide; tour.

ԲՈՒՐԴ, ԲԵՐԴՈՅ S. laine.

ԲՈՒՐԵՄ, ԵԿԻ ՎՈՒ. va. sentir, répandre ou dégager une odeur, exhaler, avoir l'odeur; ԽՈՍ ԱՆՈՅՉ —, sentir bon, répandre une bonne odeur, parfumer, embaumer.

ԲՈՒՐԵՅՈՒԼԳԱՆՆԵՄ V. ԲՈՒՐԵՄ.

ԲՈՒՐՈՒԱՐ V. ԲՈՒՐՎԱՐ.

ԲՈՒՐՈՒՄՆ S. senteur, odeur; exhalaison, exhalation; — ԱՆՈՒԼՉԻԳ, bonne odeur, douce senteur, parfum; ԲՈՒՐՄՈՒՆՔ, parfums; ԲՈՒՐՄՈՒՆՍ ՃԱՒԱԼԵԼ, répandre les parfums.

ԲՈՒՐՎԱՐ, ԱԳ S. encensoir.

ԲՈՒՔ, ԲԵՐՈՅ S. neige, flocons de neige; — ՃՄԵՐԱՅՆՈՅ, les rigueurs de l'hiver.

ԲՉԻՄ, ԵԿԻ ՎՈՒ. beugler, mugir.

ԲՉԻՆ S. beuglement, mugissement.

ԲՉԻՉ S. alvéole (d'une ruche).

ԲՉՉԱՆՔ S. bourdonnement.

ԲՈՒՄ, ԵԿԻ va. badigeonner, blanchir; plâtrer, ravalier.

ԲՈՒՆԱՐԱՐ adv. violemment, forcément, par force, de vive force.

ԲՈՒՆԱՐԱՐԵՄ V. ԲՈՒՆԱՂԱՍՏԵՄ; — ՂՎԱԿԱՆՍ, forcer la serrure.

ԲՈՒՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ V. ԲՈՒՆԱՂԱՍՏՈՒԹԻՒՆ.

ԲՈՒՆԱՂԱՍՏ, ԱԳ a. violent, qui emploie la violence, tyran.

ԲՈՒՆԱՂԱՍՏԵՄ, ԵԿԻ va. forcer, obliger, contraindre; violenter, opprimer; violer.

ԲՈՒՆԱՂԱՍՏՈՒԹԻՒՆ S. contrainte; violence, oppression; viol.

ԲՈՒՆԱԳՐՈՍ V. ԲՈՒՆԱԳՐՈՒԻԿ.

ԲՈՒՆԱԳՐՈՒՄ V. ԲՈՒՆԱՂԱՍՏԵՄ:

ԲՈՒՆԱԳՐՈՒԻԿ a. forcé, contraint, affecté.

ԲՈՒՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ V. ԲՈՒՆԱՂԱՍՏՈՒԹԻՒՆ.

ԲՈՒՆԱԿԻՐ adv. à pleine main.

ԲՈՒՆԱԿԱԼ, ԱԳ S. despote.

ԲՈՒՆԱԿԱԼԱՐԱՐ adv. despotiquement.

ԲՈՒՆԱԿԱԼԱԿԱՆ adj. despotique.

ԲՈՒՆԱԿԱԼԵՄ, ԵԿԻ ՎՈՒ. gouverner, régner despotiquement.

ԲՈՒՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ S. despotisme, pouvoir despotique.

ԲՈՒՆԱԿԱՆ a. violent, forcé, tyrannique; — ՄԱԿ, mort violente.

ԲՈՒՆԱԿԱՐԵՄ, ԵԿԻ va. opprimer, forcer, vexer.

ԲՈՒՆԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ S. oppression, vexation.

Բռնամահ լինիմ vn. périr, mourir de mort violente.

Բռնամարտիկ a. pugile, boxeur.

Բռնամարտիկ կռիւ, Բռնամարտիկք, տկաց, Բռնամարտուծիւն s. pugilat, boxe.

Բռնանամ, ացայ vn. dominer sur, l'emporter sur, s'emparer de, tyranniser, opprimer, retenir captif, empiéter; — յոր, dominer qn.

Բռնաշունչ a. qui souffle très-fort, violent.

Բռնատեղ s. manche, poignée.

Բռնաւոր, աց s. tyran.

Բռնաւորաբար adv. tyranniquement.

Բռնաւորական a. tyrannique.

Բռնաւորեմ, եցի va. tyranniser, forcer, contraindre.

Բռնաւորիմ, եցայ vn. être tyrannisé; tyranniser.

Բռնաւորութիւն s. tyrannie.

Բռնաբար, աց s. pierre jetée avec la main.

Բռնեմ, եցի va. empoigner, prendre ou tenir avec la main, saisir; * բարկութիւնը՝ արցունքը —, retenir sa colère, ses larmes; * խօսքը —՝ չբռնել, tenir, ne pas tenir sa parole.

Բռնի adv. forcément, par force, malgré, à contre-cœur.

Բռնիւէթք s. coup de poing, gourmade.

* Բռնկիմ V. Բորբորիմ.

* Բռնկցնեմ V. Բորբորիմ.

Բռնութիւն s. violence, con-

trainte, oppression; force, véhémence; — իկիր արկանել, employer la force, la violence, user de violence.

* Բռնուիմ, եցայ vp. se faire prendre, être arrêté.

Բռնցի adv. à coups de poing.

Բրաբիոն, աց s. laurier, palme; bot. tubéreuse; առնուլ՝ տանել զ—, remporter la palme.

Բրածեծ a. frappé de coups de bâton; — առնել, frapper à coups de bâton, donner des coups de bâton, bâtonner; — լինել, recevoir des coups de bâton, être bâtonné, battu; — զան, coups de bâton, bastonnade.

Բրաւոր, աց a. qui porte un bâton.

Բրգածեւ a. en forme de pyramide, pyramidal.

Բրդգգեալ a. déguenillé, en lambeaux, couvert de hailons.

Բրդեմ, եցի va. émietter, mettre en morceaux, casser du pain; fig. — ումեք հաց, donner du pain à qn.; իբարկութիւն — զոր, mettre en colère, en fureur.

Բրդիմ, եցայ vn. être émietté, être mis en morceaux; fig. իբարկութիւն՝ իսրտմտութիւն բարկութեան —, s'enflammer de colère, se mettre en fureur, s'emporter de dépit; — իսպառնալիս, faire des menaces, éclater en menaces.

Բրեմ, եցի va. creuser, piocher, fouiller; — զաչս, crever les yeux.

Բրէտ s. bourdon, guêpe.
 Բրինձ, րնձոյ s. riz.
 Բրիչ, րչի, րչաւ s. pioche.
 Բրուտ, բրտի s. potier.
 Բրտանամ, ացայ vn. roidir,
 devenir roide, durcir; — Իցրր-
 տոյ, être transi de froid.
 Բրտացեալ a. roide, durci.
 Բրտացուցանեմ, ուցի va.
 roidir, rendre roide, durcir.

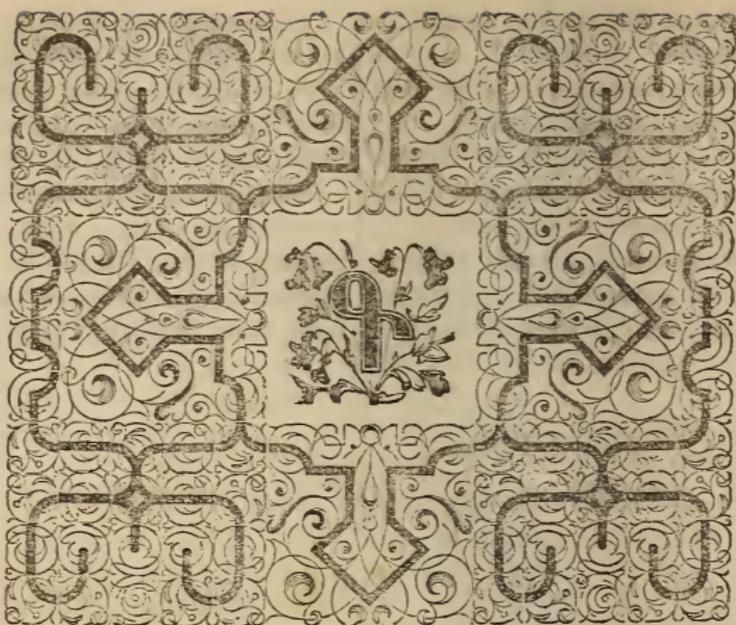
Բրտուծիւն s. roideur, du-
 reté rusticité, grossièreté.

Բքաբեր, Բքայոյզ, Բքարար
 a. qui porte de la neige, nei-
 geux, qui ramène l'hiver.

ԲօՅ, ի s. triste nouvelle.

ԲօՅաբեր, աց, ից a. qui
 porte une triste nouvelle.

ԲօՅալից a. plein de tristes
 nouvelles, funeste.

Գ (kim) s. troisième lettre de l'alphabet et deuxième des consonnes; trois, troisième.

Գար s. rhubarbe (racine).

Գարծիլ s. rhubarbe (plante).

Գագանն, աճան, աճանց s. sommet de la tête, crâne; sommet, cime, faite.

Գագանակէտ s. zénith.

Գագաշիմ, շեցայ յն. déraisonner, radoter, dire des niaiseries; se livrer à la débauche.

Գագաշոտ a. luxurieux, lascif, impudique; — ծեր, vieux débauché.

Գադիշ, դշի s. monceau de gerbes.

Գագ, ի s. astragale (plante).

Գագաղ, աց s. cendre.

Գագաղանամ, ացայ յն. être réduit en cendres.

Գագաղացուցանեմ, ուցի յա. réduire en cendres, brûler.

Գագան, աց s. bête féroce.

Գագանաբար adv. comme une bête féroce.

Գագանաբարոյ, ից a. de la nature des bêtes féroces; féroce. brutal, farouche.

Գագանաբեկ, Գագանագէշ a. déchiré par les bêtes, tué par une bête.

Գագանաբնակ a. habité par les bêtes sauvages.

Գագանական, աց a. brutal, bestial, féroce, farouche.

Գագանակեաց կեանք s. vie brutale.

Գազանակեր V. Գազանակուր.

Գազանակերպ a. qui a la forme d'une bête féroce.

Գազանակուր a. dévoré par une bête féroce; — լինել, être dévoré par une bête féroce.

Գազանամարտ a. qui combat les bêtes féroces; s. combat contre les bêtes féroces; — լինել, combattre les bêtes féroces.

Գազանամարտիկ V. Գազանամարտ a.

Գազանամիտ, մտաց a. brutal, féroce, farouche, cruel.

Գազանամտուծիւն s. férocité, cruauté.

Գազանանամ, ացայ vn. devenir farouche, sauvage:

Գազանապէս V. Գազանաբար.

Գազանասիրտ a. qui a un cœur de bête féroce, cruel.

Գազանացուցանեմ, ուցի va. rendre farouche, mettre en fureur.

Գազանեղէն a. brutal, de bête sauvage.

Գազանեմ, Գազանիմ V. Գազանանամ.

Գազանութիւն s. nature de la brute, brutalité; férocité.

Գազանուտ a. abondant en bêtes féroces.

Գազար V. Ստեպղին.

Գազի խէժ s. gomme adragante.

Գազպէն, ի s. miellat, miellée, manne.

Գալարափող, ոց s. cor.

Գալարեմ, եցի, Գալարեցուցանեմ, ուցի va. entortiller, plier en rond, replier, enrouler, tordre; fig. attendre, émoiuvir; — զաղիս, navrer.

Գալարիմ, եցայ vp. s'entortiller, se rouler, se plier, se replier; fig. s'attendrir, s'émoiuvir; գալարեցան աղիք նորա, ses entrailles s'étaient émues.

Գալարումն s. entortillement, tortillement, enrôlement, pli, repli.

Գալարուն a. entortillé, replié.

Գալուտ, լտեան s. venue, arrivée; avènement; ի— աժին յիւտոյ, l'année suivante; իմիւսանգամ գալտեան իմում, à mon retour.

Գահ, ուց, ից s. trône; siège, chaire; place, dignité; précipice; ամբառնալ ի—, mettre sur le trône.

Գահազլխուծիւն V. Գահերիցութիւն.

Գահազլուիս s. président; première place, place d'honneur; — բազմել ժողովոյ, présider une assemblée.

Գահակ, աց s. cercle, anneau.

Գահակալ, աց s. successeur. Գահակալեմ, եցի vn. succéder au trône.

Գահակալութիւն s. succession au trône, avènement.

Գահակից a. compagnon de trône, collègue.

Գահակցիմ, ցեցայ vn. par-

fager le trône, s'asseoir sur le même trône.

Գահակցումքիւն s. l'action de s'asseoir sur le même trône.

Գահասէր a. ambitieux.

Գահասիրումքիւն s. ambition, désir de primer.

Գահաձէժ a. précipité; adv. précipitamment; — առնել, précipiter; — լինել, être précipité, se précipiter, dégringoler.

Գահաձիծեմ, եցի va. précipiter.

Գահաձիծումքիւն s. précipitation; précipice.

Գահաւանդ, աց, Գահաւանդակ, աց s. précipice; sommet d'une montagne.

Գահաւոր, աց s. page, enfant d'honneur.

Գահաւորակ, աց s. trône; palanquin, litière; gril.

Գահեմ, եցի va. battre, frapper.

Գահերէց, ըիցու, ըիցունք s. président.

Գահերիցումքիւն s. présidence; primauté.

Գահընկեցումքիւն s. détronement.

Գահընկէց առնեմ va. détroner.

Գահոյք, հոյից s. trône; palanquin, lit, couche.

Գաղատոս, աց s. tailleur de pierre.

Գաղափար, աց s. empreinte, forme, figure, type, modèle, copie; idée, dessein.

Գաղափարական a. idéal.

Գաղափարեմ, եցի va. empreindre, modeler; copier, transcrire.

Գաղթ V. Գաղթականումքիւն.

Գաղթական, աց a. émigré, colon; s. colonie.

Գաղթականումքիւն s. émigration, migration, transmigration, colonie.

Գաղթեմ, եցի va. faire émigrer, dépayser, envoyer une colonie, établir une colonie.

Գաղթեմ, Գաղթիմ, եցայ vn. émigrer, se dépayser, aller fonder une colonie, s'établir comme colon.

Գաղճն s. cuscute.

Գաղղիաբան, ից a. qui emploie des tournures françaises, qui sait parler français.

Գաղղիաբանեմ, եցի vn. employer ou se servir des tournures françaises.

Գաղղիաբանումքիւն s. tournure française, gallicisme.

Գաղղիախօս, ից s. qui parle français.

Գաղղիական a. français; — եկեղեցի, l'église gallicane — լեզու, la langue française.

Գաղղիամու, աց a. gallo-mane.

Գաղղիամուումքիւն s. gallo-manie.

Գաղղիանամ, ացայ va. devenir Français, se franciser.

Գաղղիարէն adv. en français; s. français, la langue française; — ուսանել խօսիլ, apprendre, parler le français; խօսի՞ք —, parlez-vous fran-

çais? չգիտեմ՝ չխօսիմ —, je ne sais pas, je ne parle pas français.

Գաղղիացի, ցւոյ a. s. Français.

Գաղղիացուցանեմ, ուցի va. franciser, rendre français.

Գաղուծ, դժի s. colonie.

Գաղջ, ից a. tiède.

Գաղջանամ, ացայ vn. tiédir, devenir tiède.

Գաղջացուցանեմ, ուցի va. attiédir, rendre tiède.

Գաղջուծիւն s. tiédeur, attiédissement.

Գաղտ, Գաղտաբար adv. en secret, secrètement, furtivement, en cachette.

Գաղտագնաց լինիմ vn. s'en aller secrètement, se dérober, s'évader, s'enfuir.

Գաղտագողի a. clandestin, furtif; adv. clandestinement, furtivement, à la dérobée; — ցանապարհի, voie détournée, cachée, secrète.

Գաղտագողո՞ք s. pl. larcin.

Գաղտակեր a. qui mange en cachette.

Գաղտակուր, կրի, Գաղտակրայ, ից s. nacre de perles.

Գաղտածիգ a. tiré, jeté en cachette.

Գաղտամեստ adv. secrètement; avec adresse, artificieusement.

Գաղտիկուր s. bourrache.

Գաղտնագործ a. qui agit en cachette; —ք, s. pl. actions cachées.

Գաղտնածածուկ a. le plus

secret, bien caché; —ք, s. les secrets.

Գաղտնաշշուհ a. qui chuchote en secret, délateur.

Գաղտնի, նւոյ, նեաց a. secret, caché, occulte, furtif; —, իգաղտնիս, adv. en secret.

Գաղտնիք, նեաց s. pl. secret, mystère.

Գաղտնորոգայթ a. qui tend des pièges en secret, insidieux.

Գաղտնուծիւն s. action de cacher; secret.

Գաղտուկ adv. secrètement.

Գամ, ի s. gypse, plâtre.

Գաման, ից s. pygmée, nain.

Գամային a. gypseux, plâtreux.

Գամ, եկի, եկ vn. venir (dans tous les sens); — զիւիք, se porter, s'adonner, se livrer, s'appliquer à, s'occuper de, être épris de, s'éprendre de; — ի միտս՝ յինքն, revenir à soi, reprendre ses sens; իգալամին միւսոյ, l'année prochaine; — ընդ, se plonger, se livrer à; որչափ իւր — էր, autant qu'il pouvait; — իգրել, écrire, se mettre à écrire; — իսէր միաբանութեան, faire la paix, s'accorder; — իհաւատս, etc., V. Հաւատք, etc.

Գամ s. moyen, ressource, remède, prise; reprise; fois; —ս գտանել, trouver prise; — մի, adv. une fois; գամու գամու, plusieurs fois, plus d'une fois, mainte fois; — քան զ—, peu à peu, de plus en plus.

Գամագիտի լինիմ va. trouver

moyen, avoir, trouver prise, trouver place, prendre ou avoir le dessus, l'emporter sur, atteindre son but, réussir.

Գամփռ s. dogue, mâtin.

Գայթ, ից s. glissade; — ի —, — ի գայթի, a. chancelant, hésitant, incertain, inconstant, mal affermi; adv. d'une manière chancelante, inconstante, avec hésitation; — զնալ, marcher d'un pas tremblant, chanceler; — կալ ի հաւատս, être chancelant dans la foi; — յառաքի՛նութեան, faible dans la vertu.

Գայթազդալից a. plein de scandale.

Գայթազդանք, նաց s. pl. scandale.

Գայթազդեցուցանեմ, ուցի va. scandaliser.

Գայթազդեցուցիչ a. scandaleux.

Գայթազդիմ, եցայ vn. se scandaliser.

Գայթազդոտ a. qui se scandalise facilement.

Գայթազդութիւն s. scandale.

Գայթակղիմ, etc., V. Գայթազդիմ, etc.

Գայթեմ, եցի, Գայթիմ, եցայ vn. broncher, faire un faux pas; glisser, tomber en glissant.

Գայթոտ a. qui est sujet à broncher, à glisser, à tomber; glissant.

Գայիսոն, ի, աւ s. lance.

Գայլ, ի, իւ s. bâillon; —

ի բերան արկանել՝ հարկանել, bâillonner.

Գայլ, ոց s. loup; — ոռնայ, le — hurle.

Բայլախազ, ից s. silice.

Գայլախազեայ a. de silice.

Գայլակորիւն, բեան s. louveteau.

Գայլանամ, ացայ vn. devenir comme un loup.

Գայլենի, նոյ s. peau de loup; a. de loup.

Գայլիկոն, ի, աւ s. trépan.

Գայլխոտ, ոյ s. houblon.

Գայռ, ից s. boue, bourbe, crotte, fange.

Գայռալիբ a. bourbeux.

Գայռամ, ացի, Գայռեմ, եցի vn. se coucher.

Գան, ից s. coups de bâton, de fouet, bastonnade; — ըմպել, recevoir la bastonnade, des coups, attraper un coup, être frappé à coups de bâton, de fouet, être battu; — հարկանել, battre, fouetter, donner des coups, dès coups de bâton, flageller, infliger ou donner la bastonnade.

Գանալից a. roué de coups; — չարզան, tout meurtri; — առնել V. Գան հարկանել.

Գանահար, աց a. celui qui bat; — լինել V. Գան ըմպել.

Գանգ V. Գանկ.

Գանգաչեցուցանեմ, ուցի va. sonner, faire retentir.

Գանգատ s. plainte, murmure; — ունել՝ առնել, se plaindre, porter plainte.

Գանգատիմ, եցայ vn. se

plaindre, murmurer, porter plainte.

Գանգիւն s. son, écho.

Գանգուր a. frisé, crépu;
գանգուրք s. frisure, cheveux crépus, boucles de cheveux.

Գանգրագեղ a. frisé, crépu.

Գանգրահեր a. qui a les cheveux frisés, bouclés.

Գանգրեմ, եցի va. friser, crêper, boucler les cheveux.

Գանգրիմ, եցայ vn. se friser, se crêper.

Գանեմ, եցի va. battre, bâtonner, fouetter.

Գանկ, ի s. crâne.

Գանկաբան, ից s. cranologiste.

Գանկաբանական a. cranologique.

Գանկաբանութիւն s. cranologie.

Գանձ, ուց, ից s. trésor; — արքայի, la cassette du roi; լիահարուստ —ք, immenses richesses.

Գանձակ, աց s. abdomen.

Գանձահատ, աց a. coupeur de bourses, voleur de trésor, filou.

Գանձանակ, աց s. caisse, coffre-fort; trésor, trésorerie; tronc; — մանկանց, tirelire.

Գանձապահ, Գանձապետ, աց a. trésorier.

Գանձապետութիւն sm. dignité du trésorier.

Գանձատուն, տան, Գանձարան, աց s. trésor, trésorerie.

Գանձաւոր, աց a. trésorier, receveur.

Գանձեմ, եցի va. thésauriser, amasser; — գանձս, amasser, accumuler des trésors.

Գանձող s. thésauriseur.

Գանձտուն V. Գանձատուն.

Գանչեմ V. Գոչեմ.

Գառագեղ, գղի, գղաց s. cage de fer; ménagerie.

Գառացուցանեմ, ուցի va. coucher, étendre par terre.

Գառեմ, եցի vn. se coucher.

Գառն, ուին, ուինք, ուանց s. agneau; — մայլէ, l'— bête; — Աստուծոյ, — de Dieu; — անարատ, — sans tache.

Գառնաղմակիկ s. triquemadame.

Գառնազգեստ a. vêtu de peau d'agneau.

Գառնալեզու s. plantain.

Գառնենի, ենեաց a. de peau d'agneau; s. peau d'agneau.

Գազարս, ից s. cornouiller.

Գավին s. téorbe.

Գարգաշիմ V. Գագաշիմ.

Գարգափումն, Գարգափք s. craquement, bruit des planches; իգարգափս յառնել, sauter, danser, trépigner.

Գարգմանակ, աց s. panache, crête.

Գարեհատ, ի s. grain.

Գարեհաց, ի s. pain d'orge.

Գարեղէն a. d'orge, fait d'orge.

Գարեջուր, ջրոյ s. bière.

Գարի, գարւոյ s. orge; méd. grêle; a. d'orge.

Գարնային a. printanier.

Գարնայնի, այնւոյ s. printemps; adv. au printemps.

Գարնանաբեր a. qui porte le printemps ; produit au printemps.

Գարնանագեղ a. qui a la beauté, la fraîcheur du printemps, beau, frais.

Գարնանագուշակ a. qui annonce le printemps.

Գարնանազայր a. accru en printemps.

Գարնանամուտ, մտի s. entrée ou commencement du printemps.

Գարնանային V. Գարնային.

Գարնանի V. Գարնայնի.

Գարնցան s. épeautre.

Գարշ, ից a. exécration, abominable, dégoûtant ; impar, souillé, obscène, infâme.

Գարշաբանութիւն s. obscénité dans les propos.

Գարշահոտ a. qui sent mauvais, puant, fétide, infect.

Գարշահոտութիւն s. mauvaise odeur, odeur fétide, infection, puanteur, fétidité.

Գարշանամ, ացայ vn. être exécration, un objet de dégoût, se salir, se souiller.

Գարշանք, նաց s. exécution, dégoût, abomination ; honte ; ի գարշանս էին ինձ պաշտամունք նոցա, je détestais leur culte.

Գարշապար, աց s. talon ; plante du pied ; հետք գարշապարաց նորա, les traces de ses pas.

Գարշատեսիլ a. qui a l'air exécration, dégoûtant.

Գարօելի, ելեաց a. abomi-

nable, exécration, dégoûtant, détestable, repoussant.

Գարշելիք, լեաց s. pl. idoles ; latrines.

Գարշեմ V. Գարշիմ.

Գարշեցուցանեմ, ուցի va. faire abhorrer ou détester, rendre exécration, remplir de dégoût, d'horreur.

Գարշիմ, եցայ vn. abhorrer, excréer, détester, avoir du dégoût pour, avoir en horreur, avoir horreur, de l'horreur, de l'aversion pour, prendre en aversion.

Գարշուծիւն s. abomination, exécution, détestation, horreur, aversion, dégoût ; saleté, impureté, infamie, turpitude, souillure ; superstition ; ի — համարիլ ումք, être en abomination à qn.

Գարուն, րնան s. printemps ; fig. — կենաց, le printemps de la vie.

Գարունաբեր V. Գարնանաբեր.

Գաւազան, աց s. bâton, verge, baguette, canne ; branche, ligne, tribu, race ; — արքունի, sceptre ; վարդապետական՝ եպիսկոպոսական —, la crosse, le bâton pastoral ; — ծերութեան, bâton de vieillesse ; — բարկութեան՝ սրտմըտութեան, instrument de vengeance, fléau.

Գաւազանակիր sm. portecrosse.

Գաւազանածել a. qui a la forme d'un bâton.

Գաւաթ V. Բաժակ .
 Գաւակ, աց s. croupe.
 Գաւառ, աց s. province, ré-
 gion; patrie, pays natal; —
 հայրենի, patrie.
 Գաւառակ, աց s. petite pro-
 vince.
 Գաւառակալ V. Գաւառա-
 պետ .
 Գաւառական a. provincial;
 de la patrie, national; — ժո-
 դով, conseil provincial.
 Գաւառակից s. de même
 province, compatriote.
 Գաւառակոյտ s. assemblée
 provinciale.
 Գաւառապետ, աց s. préfet,
 gouverneur d'une province;
 intendant, procureur; վանո-
 րէից, provincial.
 Գաւառապետութիւն s. pré-
 fecture; — վանորէից, provin-
 cialat.
 Գաւառատէր, տեառն s. m.
 préfet, gouverneur d'une pro-
 vince.
 Գաւառացոյց, ցուցի s. carte
 chorographique.
 Գաւարս, ից s. millet jaune.
 Գաւիթ, ւթի s. cour, vesti-
 bule, préau; bergerie, bercail;
 — եկեղեցւոյ, parvis, porche.
 Գգուանք, նաց s. caresse,
 cajolerie, câlinerie, tendresse.
 Գգուեմ, եցի, Գգուեցուցա-
 նեմ, ուցի va. caresser, faire
 des caresses, choyer, câliner,
 cajoler, dorloter, bichonner,
 mignoter; — զկիրս, flatter les
 passions; գովութիւնք գգուեն
 զունկն, les louanges chatouil-

lent agréablement les oreilles.
 Գգուիչ a. caressant.
 Գեգ, Գեգութիւն s. fente,
 crevasse; incision, raie.
 Գել, գելք V. Գելարան .
 Գելանամ, լայ vn. se tordre,
 se serrer; fig. se navrer, se
 déchirer, s'attendrir; գելաւ
 ձայն նորա, la voix lui manqua;
 սիրտ իմ գելաւ յիս, mon cœur
 est navré; սիրտ իմ գելանի,
 mon cœur s'attendrit.
 Գելարան, աց, Գելոց, աց s.
 instrument de torture.
 Գելիչ a. navrant, déchirant.
 Գելում, ելի va. tordre, ser-
 rer, presser; fig. serrer, dé-
 chirer le cœur, navrer; հառա-
 ջանք ի խորոց սրտէ գելութիւն
 զխօսս իմ, de profonds sou-
 pirs m'empêchaient de parler.
 Գելումն s. entorse.
 Գեհ, ից s. vallée.
 Գեհեն, ենի s. géhenne,
 enfer.
 Գեղ, ից s. village, cam-
 pagne.
 Գեղ, ոց s. beauté; charme,
 attrait, appas; — ցածուն,
 beauté modeste; նորափթիթ
 — զարնայնոյ, les grâces nais-
 santes du printemps.
 Գեղագրութիւն s. calligra-
 phie.
 Գեղազատ s. coursier.
 Գեղազարդ a. paré, embelli,
 orné, enjolivé, pimpant.
 Գեղազարդեմ, եցի va. par
 embellir, enjoliver.
 Գեղազարդութիւն s. par
 recherchée, enjolivement.

Գեղածաղիկ a. qui a de belles fleurs; ի—մանկուկեան, à la fleur de l'âge; — հասակ, bel âge.

Գեղածիծաղ a. riant, souriant, agréable; — շնորհք, grâces riantes; — մանկուկին, jeunesse enjouée; — մարգ, riante prairie.

Գեղածուխ, գեղածփեալ a. ondé, ondoyant; — հանդերձք, habits flottants.

Գեղածփիմ, եցայ ՎՆ. flotter d'une manière gracieuse, ondoyer, flotter.

Գեղահրաշ a. d'une beauté admirable, ravissant.

Գեղաղէշ a. très-beau, charmant.

Գեղայօրէն a. bien ajusté, embelli.

Գեղանի a. beau, charmant.

Գեղանսիի a. heureux; — աւուրք, beaux jours.

Գեղապահոյն V. Գեղազարդ.

Գեղապայծառ a. brillant d'une belle clarté, éclatant de beauté, charmant.

Գեղապանծ a. très-beau, charmant, superbe, ravissant.

Գեղապատշաճ a. beau, bien fait, joli, gracieux.

Գեղապար a. qui danse avec grâce.

Գեղապարեմ, եցի ՎՆ. danser avec grâce; fig. avancer, faire du progrès.

Գեղապարոյր a. très-beau, plein d'attraits, charmant, séduisant.

Գեղատխուր a. beau et triste.

Գեղարդն, դեանց, դանց s. hallebarde, dard, lance.

Գեղարդնաւոր s. lancier.

Գեղարուեստք, տից s. m. beaux-arts.

Գեղաւոր, աց a. beau, joli, charmant; danseur.

Գեղաքաղաք, աց s. petite ville.

Գեղգեղածայն, ից a. mélodieux, modulé.

Գեղգեղ, Գեղգեղանք, նաց s. chant mélodieux, mélodie, roulement de voix, roulade, modulation, trille.

Գեղգեղեմ, եցի ՎՆ. chanter mélodieusement, moduler, rouler sa voix, faire des roulades, des roulements de voix, de beaux roulements.

Գեղերեսեմ, եցի ՎՆ. embellir, farder la figure.

Գեղերփնեմ, եցի ՎՆ. embellir, farder, orner de belles couleurs, émailler.

Գեղեցիկ, ցկի, ցկաց a. beau, joli, gentil, charmant; —, — իմն adv. bien, fort bien, joliment; — դպրութիւնք, belles lettres; — է մեռանել ի վերայ հայրենեաց, il est beau de mourir pour la patrie; — էր ի տեսանել, il était beau à voir.

Գեղեցկաբան a. beau parleur, beau diseur, qui a un beau langage.

Գեղեցկաբանեմ, եցի ՎՆ. parler bien, avec élégance, avoir un beau langage, un style orné.

Գեղեցկարանութիւն s. beau parler, élégance d'expression, de langage, de style.

Գեղեցկագիր s. qui écrit bien, calligraphe; a. calligraphique; — լինել, avoir une belle écriture, une belle main.

Գեղեցկագրութիւն V. Գեղագրութիւն.

Գեղեցկագործ a. qui travaille bien; artistement travaillé, d'un beau travail.

Գեղեցկադէմ, Գեղեցկադիտակ a. qui a une belle figure, joli, charmant.

Գեղեցկադիր a. qui a une belle position, agréablement situé; très-convenable, propre.

Գեղեցկակազմ a. bien arrangé; bien relié.

Գեղեցկազարդ V. Գեղազարդ.

Գեղեցկաթոյր a. de belle couleur.

Գեղեցկախօս V. Գեղեցկաբան.

Գեղեցկածաղիկ a. qui a de belles fleurs.

Գեղեցկակերպ a. de belle forme, beau.

Գեղեցկակերտ a. bien bâti, bien fait.

Գեղեցկահասակ a. d'une belle taille.

Գեղեցկահեր a. qui a de beaux cheveux, une belle chevelure.

Գեղեցկահիւս adj. joliment tressé, bien composé, élégant.

Գեղեցկահրաշ a. charmant, ravissant.

Գեղեցկանեմ a. d'une démarche jolie.

Գեղեցկամօրու a. qui a une belle barbe.

Գեղեցկածայն a. qui a une belle, jolie voix, beau son.

Գեղեցկածեւ a. d'une belle forme.

Գեղեցկաղեղն a. qui a un bel arc, qui tire bien de l'arc.

Գեղեցկամարմին a. qui a un joli corps.

Գեղեցկայարմար a. bien ajusté, qui est bien d'accord; apte, très-convenable, propre à

Գեղեցկանամ, ացայ vn. devenir beau.

Գեղեցկանիստ a. qui a une belle situation, beau, agréable.

Գեղեցկանձն a. joli, bien fait de sa personne.

Գեղեցկանուագ a. mélodieux, harmonieux.

Գեղեցկանուն a. qui a un beau nom.

Գեղեցկաշէն V. Գեղեցկակերտ.

Գեղեցկապէս adv. d'une belle manière, bien, joliment, divinement.

Գեղեցկապտուղ a. qui a de beaux fruits.

Գեղեցկասէր a. qui aime le beau, qui a le goût des belles choses.

Գեղեցկասիրութիւն s. amour du beau, des belles choses.

Գեղեցկատես, Գեղեցկատեսիլ a. d'un bel aspect, d'une belle apparence, beau, joli.

Գեղեցկատիպ a. d'une belle

forme ou impression, bien imprimé, beau.

Գեղեցկացուցանեմ, ուցի va. embellir, rendre beau.

Գեղեցկողկոյզ a. aux belles grappes.

Գեղեցկոտն a. qui a de beaux pieds.

Գեղեցկութիւն s. beauté; — դիմաց, la — du visage.

Գեղծ, ից s. effusion, attendrissement, émotion; méd. glande; bot. if.

Գեղծիմ, ձեցայ vn. parler avec effusion; s'attendrir, être ému.

Գեղձուժն s. effusion, émotion, attendrissement; inflexion de voix.

Գեղմն, դման s. toison, laine.

Գեղմնաբարձ, Գեղմնաբեր, Գեղմնաւոր a. laineux, lanifère.

Գեղուղէշ a. qui a de belles branches, beau.

Գեղջերէց, ըիցու s. prêtre de campagne.

Գեղջկական, Գեղջկային a. champêtre, rustique.

Գեղջկօրէն adv. en paysan, rustiquement.

Գեղջուկ, ջկաց s. paysan, villageois; a. campagnard, rustique; rustaud, grossier; — կենցաղ, vie champêtre.

Գեղցեմ, եցի vn. rouler, amollir tendrement sa voix, faire des roulades.

Գեղօն, ից s. ode; étalage, pompe.

Գետ, ից s. fleuve; սրընթաց՝ ou արշաւատոյր՝ խորայատակ՝ նաւագնաց —, — rapide, profond, navigable; նուազին՝ բարձրանան ջուրը գետոյն, le — baisse, grossit; անցանել ընդ —, traverser le —.

Գետաբերան s. embouchure.

Գետախառնուժք s. m. confluent.

Գետակ, այց s. rivière.

Գետակուր, Գետահեղձ, Գետահեղձիկ a. noyé dans le fleuve; — առնել, noyer dans le fleuve; — լինել, se noyer dans le fleuve.

Գետահետեմ, եցի, տեալ va. faire couler comme un fleuve; vn. couler comme un fleuve, ruisseler; ուղիք արեան գետահետեալ ընդ ամենայն ուրեք գնային, des ruisseaux de sang coulaient de toutes parts.

Գետածի, ոյ s. hippopotame.

Գետամեռք s. mort dans le fleuve.

Գետամոյն լինիմ vn. se noyer dans une rivière.

Գետայարոյցք, ուցից s. pl. inondation.

Գետատոյզ առնեմ va. submerger, noyer dans la rivière; լինիմ vn. se submerger, se noyer dans la rivière.

Գետավէժ առնեմ va. jeter dans un fleuve, dans la rivière, noyer; — լինիմ vn. se jeter dans la rivière.

Գետարձուի, ծուռոյ s. aigle de mer, huard, orfraie.

Գետափն, փին, փանց, Գետեզր, եզեր, եզերք s. bord d'un fleuve, d'une rivière, rive, quai.

Գետընկէց առնեմ va. jeter dans un fleuve.

Գետին, գետնի s. sol, terrain, terre; զարկանիմ ըզգետնի, V. Ջգետնիմ; զգետնի հարկանեմ, V. Ջգետնեմ; ընդ — մտանել, rentrer sous terre, être couvert de confusion.

Գետնաբիր a. qui creuse la terre.

Գետնազնաց a. qui rampe, qui marche sur la terre, rampant.

Գետնախնձոր, ոյ s. pomme de terre.

Գետնախշտեայ a. étendu sur la terre, couché à terre.

Գետնախշտի լինիմ vn. coucher à terre, sur la terre, sur la dure, sur le plancher.

Գետնախշտութիւն s. l'action de coucher à terre.

Գետնակոչ, Գետնահարց, Գետնաձայն a. géomancien.

Գետնանախանձ, ից a. qui affectionne la terre, attaché aux choses terrestres, rampant.

Գետնամած a. attaché à la terre; prosterné.

Գետնայարկ, ի s. rez-de-chaussée.

Գետնաշարժ, ից s. tremblement de terre.

Գետնաչափ, ից s. arpenteur.

Գետնաչափեմ, եցի va. arpenter.

Գետնաչափութիւն s. arpentage.

Գետնառիւծ, ուց s. caméléon.

Գետնասող a. reptile, rampant.

Գետնատարած a. étendu par terre, prosterné; — անկողին, lit que l'on fait à terre, grabat.

Գետնատուն, տանց s. rez-de-chaussée.

Գետնափոր a. souterrain; qui creuse la terre.

Գետնափորք s. pl. catacombes.

Գետնաքարշ a. qui se traîne par terre, rampant, traînant; mondain, terrestre, attaché aux choses terrestres; — լինել, se traîner par terre, ramper.

Գետօրէն adv. comme un fleuve.

Գեր prep. adv. au-dessus de, par dessus de, au delà de, sur; très, fort, plus.

Գերաբուն a. surnaturel, divin; — ղիք, suprêmes divinités.

Գերագահ a. principal; ամբառնալ ի— աւագութիւնս, parvenir ou s'élever aux premiers honneurs.

Գերագոյ, ից, Գերագոյակ a. supersubstantiel, surnaturel.

Գերագոյն, գունի a. suprême, éminent; souverain; — ժողով, conseil suprême; — բան, la raison souveraine.

Գերադարձ V. Գերեդարձ.

Գերադրական s. gram. superlatif.

Գերազանց a. excellent; —

իմն օրինակաւ, excellemment, par excellence.

Գերազանցեմ, եցի vn. excellent, surpasser, l'emporter sur, se faire distinguer.

Գերազանցութիւն s. excellence.

Գերազարդ a. très-orné.

Գերաճայր, Գերաճայրեալ a. excellent, porté à sa dernière perfection, extrême, souverain; — յանարատութեան վարս, d'une sainteté extraordinaire.

Գերակայ a. éminent, suprême.

Գերակայութիւն s. éminence.

Գերկատար a. plus que parfait, porté à sa dernière perfection; s. gram. plus-que-parfait.

Գերահանճար a. plein de talent, sage.

Գերահռչակ a. très ou extrêmement célèbre, illustre.

Գերահրաշ a. étonnant, surprenant, merveilleux.

Գերամաքուր a. très-pur, très-propre.

Գերամբարձ a. très-haut, fort élevé.

Գերամեծար a. très-honorable, fort respectable.

Գերան, աց s. poutre, solive.

Գերանդազէն a. armé de faux; — կառք, chariot —.

Գերանդի, ղեաց s. faux.

Գերապայծառ a. très-brillant, très-éclatant; * —, — տէր, monseigneur.

Գերապանճ a. glorieux, illustre, magnifique.

Գերաշխարհիկ a. céleste, surnaturel, extraordinaire.

Գերապատիւ a. très-honoré, très-révérénd.

Գերապատուութիւն s. révérence.

Գերարգոյ V. Գերյարգոյ.

Գերարտօսք sm. ruisseau, torrent de larmes, larmes amères; V. Արտօսք.

Գերարտօսքալից a. éploré, larmoyant, fondant en larmes; adv. les larmes aux yeux; — աչք, yeux baignés, noyés de larmes.

Գերարփի a. fort lumineux, brillant.

Գերբնական a. surnaturel.

Գերբնապէս adv. d'une manière surnaturelle.

Գերդաստական s. domestique.

Գերդաստան, նաց s. famille; biens.

Գերդաստանիկ s. domestique.

Գերեղարձ, ի s. retour de la captivité; — առնեմ va. délivrer les esclaves, ramener de captivité.

Գերեզման, աց s. tombe, sépulcre, tombeau; fosse.

Գերեզմանագիր, գրոյ s. m. épitaphe.

Գերեզմանական, աց a. sépulcral, funèbre.

Գերեզմանակուր a. enseveli dans la tombe.

Գերեզմանակրկիտ, կտաց s.

qui fouille les tombeaux pour les dépouiller.

Գերեզմանատեղի, Գերեզմանատուն s. cimetière.

Գերեզմանաքար, ի s. pierre tumulaire ou sépulcrale.

Գերեկից s. compagnon d'esclavage.

Գերեմ, եցի va. captiver, faire prisonnier, emmener captif, en captivité; fig. captiver, gagner, séduire; — զանձն ուրուք, captiver l'âme de զո.

Գերեվար, աց a. qui captive, qui fait prisonnier, qui emmène en captivité.

Գերի, ըեաց s. captif, esclave, prisonnier; — վարիլ, être mené captif, prisonnier; — վարել, emmener captif; — ունել, tenir captif.

Գերիմ, եցայ vn. être, devenir captif, aller en captivité.

Գերիմաստ V. Հաննարեղ.

Գերիչ V. Գերեվար.

Գեր ի վերոյ a. supérieur, suprême, éminent, excellent; adv. par-dessus tout, au-dessus de; — լինել; être au-dessus, avoir le dessus, être supérieur à, exceller, surpasser, l'emporter sur; — է քան զ... , il est infiniment supérieur au, infiniment plus grand que; որչափ ԱՅԵՆԱՍ — է քան զԱՐԷՍ, autant que Minerve est au-dessus de Mars; — անցանել զոմամք, surpasser զո.; — կացուցանել զորք բոլորից, élever զո. au-dessus de tous; — զտանիլ քան, surpasser; — ար-

շաւել, s'élever au-dessus de.

Գերծանեմ, ծի, Գերծեմ, եցի, Գերծում, ծի va. raser.

Գերծումն s. action de raser.

Գերմակ, աց a. gruau; — ալիւր, farine de —; — հաց, pain de —.

Գերմանաբանութիւն s. germanisme.

Գերմանական a. germanique, allemand.

Գերմանացի, ցոյ a. s. Allemand.

Գերմաներէն adv. en allemand; s. l'allemand, la langue allemande; — ուսանել՝ գիտել, apprendre, savoir l'—.

Գերմաստ, ոյ s. lupin.

Գերմարդկային a. surhumain, au-dessus de l'homme.

Գերյարգոյ a. très-estimable, très-révérénd.

Գերուծիւն s. captivité, esclavage; ի— վարել, emmener captif; ի— վարիլ, être mené captif; ի— անկանել՝ մատնիլ, devenir captif, tomber dans l'esclavage.

Գերփանք V. Գերփումն.

Գերփեմ, եցի va. ravager, piller, saccager.

Գերփիչ a. ravageur, pillleur.

Գերփումն, փման s. ravage, saccagement, pillage.

Գեող, գեղջ, գիւղից s. vil-lage, campagne.

Գեղեան V. Գիւղեան.

Գեղակալ, աց s. paysan.

Գզաթ, ու s. toison, laine.

Գզեմ, եցի va. carder.

Գզեռեմ, եցի vn. s'attirer.

Գզիչ s. cardeur, cardeuse.
Գզիբ s. maire du village,
bourgmestre.

Գզրոց, աց s. pupitre.

Գէզ V. Գեզ.

Գէթ vn. au moins, du moins.

Գէշ, գիշոց s. cadavre; —
անգեղց, proie des vautours;
* a. mauvais.

Գէշ գէշ, Գէշագէշ adv. en
morceaux, en pièces, en lam-
beaux; — պատառել, mettre,
déchirer —.

Գէշ, գիշի, ոյ a. humide,
moite; libertin, voluptueux,
libidineux.

Գէս, գիսոց, աց s. cheveux,
chevelure.

Գէտ, գիտաց, տից s. sa-
vant, connaisseur; mage, ma-
gicien, devin, devineur.

Գէր, գիրաց a. gras, plein
d'embonpoint, dodu, potelé.

Գթած, ի a. miséricordieux,
compatissant.

Գթածուծիւն V. Գուծ.

Գթամ, ացի vn. avoir pitié,
compassion de, être ému de
compassion, touché de compas-
sion, être sensible à, s'atten-
dri, regarder avec pitié; գթա-
ցաւ իտես մանկուծեան իմոյ,
il fut touché de ma jeunesse.

Գթասէր a. qui s'attendrit,
plein de tendresse, compatis-
sant, tendre.

Գթասիրաբար adv. avec
tendresse.

Գթասիրեմ, եցի vn. avoir de
la tendresse, aimer, chérir.

Գթասիրութիւն s. tendresse.

Գթեմ, եցի vn. trébucher,
chopper, broncher, faire un
faux pas; faire une faute,
faillir.

Գթեմ, Գթեցուցանեմ, ուցի
va. faire broncher, donner le
croc-en-jambe, faire faire un
faux pas.

Գթուծիւն s. compassion,
pitié, miséricorde.

Գծումիմ, մեցայ, Գծումիմ,
նեցայ vn. se fâcher, être fâ-
ché, en vouloir à qn., boudier,
prendre de l'humeur, se for-
maliser, s'offenser, être cho-
qué, offensé.

Գծումուծիւն s. mauvaise
humeur, bouderie.

Գծում, տեցայ vn. se brouil-
ler, se mettre en mauvaise in-
telligence, avoir différend, être
brouillé, mal, en querelle avec
qn., rompre; գծտեցան ընդ
միմեանս, ils se brouillèrent.

Գծուուծիւն s. brouillerie,
rupture, mésintelligence, dis-
corde, querelle; իգծտուծեան
կալ ընդ ումեք, vivre comme
chien et chat, s'accorder mal
ensemble; — արկանել ընդ մէջ
երկուց բարեկամաց, brouiller
deux amis.

Գի, ոյ s. genévrier, ge-
nièvre.

Գիլ s. pierre ou caillou qu'on
peut lancer avec la main.

Գիծ, գծից s. ligne; raie,
trait; trace.

Գիմակն et tous ses dérivés
V. Գիջակն, etc.

Գին, գնոց s. prix, valeur;

achat, emplette; սովորական —, prix courant; — հատանել, fixer, taxer le prix, évaluer, apprécier; գնոց առնուլ, acheter; գնոց տալ, vendre; ընդ — ելանել, aller faire des achats, des emplettes; անարգագոյն գնոյ վաճառել, vendre à vil prix; բարձրացուցանել՝ ասեցուցանել՝ իջուցանել՝ նուազեցուցանել զ—, hausser, augmenter, baisser, diminuer le prix; վիճել վասն գնոյ, se débattre sur le prix.

Գինարբու, աց s. buveur, biberon, ivrogne, crapuleux.

Գինարբուք, ուաց s. pl. crapule, ribote; իգինարբուս հատանել, crapuler, vivre dans la crapule, se mettre en ribote, riboter.

Գինաւէտ V. Գինեւէտ.

Գինդ, գնդաց s. boucles d'oreilles, pendants d'oreilles.

Գինեակ s. petit vin.

Գինեբեր a. qui produit du vin, fertile en vin.

Գինեզէն a. gris, enivré.

Գինելից a. ivre, soûl.

* Գինեճախ V. Գինեվաճառ.

Գինեհամ a. qui a le goût du vin, vineux.

Գինեհան, ի s. tête-vin.

Գինեհատ, աց s. qui s'abstient de vin, abstinence; — լինել, s'abstenir de vin.

Գինեհար, աց a. ivre, gris.

Գինեհարիմ, եցայ vn. être troublé, pris de vin, s'enivrer, riboter, faire ribote.

Գինեհարութիւն s. ivresse.

Գինեճանութիւն V. Գինեհարութիւն.

Գինեհոս a. qui sent le vin, vineux.

Գինեմ V. Արբենամ.

Գինեմոլ, աց s. adonné au vin, riboteur, biberon, buveur.

Գինեմոլութիւն s. ivrognerie, ribote.

Գինեսէր a. qui aime le vin, biberon, buveur; — լինել, aimer le vin, à boire, à faire sauter le bouchon, aimer la bouteille.

Գինեսիրութիւն s. amour du vin, ivrognerie.

Գինեվաճառ, աց s. marchand de vin; իգինեվաճառս հատանել, faire le commerce de vin, être marchand de vin.

Գինեվաճառիկ արուեստ s. commerce de vin.

Գինետուն, տան s. cave; cabaret.

Գիներբուք V. Գինարբուք.

Գինեւէտ a. qui abonde en vins, où l'on récolte beaucoup de vin.

Գինըմպելիք, լեաց V. Գինարբուք.

Գինըմպու s. buveur de vin; — լինել, boire du vin.

Գինըմպուք, ուաց V. Գինարբուք.

Գինի, նուոյ, նեաց s. vin; զգինեօք անկանել, ընդ գինիս մտանել, իգինուջ լինել, s'enivrer, se prendre de vin, être ivre, soûl ou pris de vin, avoir une pointe de vin; ընդ գինիս խառնել, boire du vin; գուար-

ճացուցանել իգինւոյ, griser ; զուարթանալ իգինւոյ, se griser, être entre deux vins, être en goguette, de belle humeur, avoir une pointe de vin ; զուարթացեալ իգինւոյ, gris ; թափել զ—, սթափել իգինւոյ, cuver son vin. se dégriser ; պարզել զ—, coller, clarifier le vin.

Գինձ, գնձոյ s. coriandre ; raisin de Corinthe.

Գիշախանձ, Գիշակեր, աց s. a. affamé de carnage, carnivore, vorace, rapace ; — հաւք, oiseaux de proie.

Գիշախանձութիւն, Գիշակերութիւն s. voracité, rapacité.

Գիշատեմ, եցի va. déchirer, arracher. dévorer ; — զմիմեանս, s'entre-déchirer, se dévorer.

Գիշատիչ a. dévorant, vorace.

Գիշեր, աց s. nuit ; զգիշերն ողջոյն, toute la nuit ; զ— իւր օգնական առեալ, à la faveur de la nuit ; անքուն —, nuit blanche, mauvaise nuit ; անքուն անցուցանել զգիշերն, passer la nuit sans dormir, passer une mauvaise nuit ; հեշտալի —, nuit délicieuse ; աննշոյլ —, nuit impénétrable ; զհասարակ գիշերաւ, vers le milieu de la nuit, à minuit ; ժամ էր հասարակ գիշերոյ, il était minuit ; — իմիջօրէի գործէր, il faisait une espèce de nuit au milieu du jour ; — խոուրնջեան եղեւ, le jour se changea en nuit ; — ուրեմն է,

il est déjà nuit, la nuit tombe ; — յաւիտեանական, l'éternelle nuit, la nuit du tombeau ; իգիշերի, dans la nuit.

Գիշերազնաց, ից a. qui marche, qui va de nuit ; — լինել, s'en aller de nuit.

Գիշերազուարթ, ից s. belle-de-nuit.

Գիշերախառն adv. de nuit, nuitamment, à la faveur de la nuit.

Գիշերական a. nocturne.

Գիշերակերպ a. semblable à la nuit, ténébreux, noir.

Գիշերահաւասար, ի s. équinoxe ; գիծ —ից, ligne des équinoxes.

Գիշերամարտ a. qui combat la nuit.

Գիշերամարտ, Գիշերամարտութիւն s. combat nocturne.

Գիշերայն adv. de nuit, pendant la nuit, dans la nuit, nuitamment.

Գիշերանամ, ացայ vn. se faire nuit ; գիշերանայր, il se faisait nuit, la nuit tombait ; գիշերացեալ էր, la nuit était venue.

Գիշերաշրջիկ s. noctambule, somnambule.

Գիշերաշրջութիւն s. noctambulisme, somnambulisme.

Գիշերապահ, աց a. qui fait la garde la nuit ; —ք, գիշերապահութիւն s. patrouille.

Գիշերասէր a. qui aime la nuit.

Գիշերավար, ի s. l'étoile du soir, Vénus.

Գիշերաց, Գիշերի, Գիշերոյն
V. Գիշերայն.

Գիշերեմ, եցի vn. passer ou
coucher la nuit.

Գիշակն, կանց a. qui a de
la chassie aux yeux, chassieux.

Գիջանամ, ացայ vn. être
humide, mouillé; fig. se pol-
luer, se masturber.

Գիջին a. humide, mouillé.

Գիշուծիւն s. humidité; fig.
pollution, masturbation, im-
pureté.

Գիսաբուղիս a. qui fait pous-
ser les cheveux.

Գիսախուիւ a. échevelé,
ébouriffé.

Գիսակ, աց s. chevelure.

Գիսաւոր a. chevelu; s. co-
mète.

Գիտակ, աց s. celui qui sait,
connaisseur.

Գիտակից a. initié, au cou-
rant, confident; — տուփա-
նացն էր, il était confident de
ses amours.

Գիտակցութիւն s. apercep-
tion, sentiment intérieur, con-
science.

Գիտանամ, ացայ vn. con-
naître, avoir commerce, rela-
tion intime avec.

Գիտեմ, տացի va. savoir,
connaître; pouvoir; considé-
rer. noter; connaître, coha-
biter, avoir commerce avec,
avoir un commerce charnel;
հարտար՝ քաշ —, savoir bien,
parfaitement, savoir qch. à
fond, sur le bout du doigt;
գիտեմ, je sais, je le sais; չգի-

տեմ, ոչ գիտեմ, je ne sais pas,
je ne le sais pas, j'ignore; գի-
տասջիր, sache, sachez; գի-
տացից, je saurai bien; չ—
գի՛նչ առնել, ne plus savoir
que faire, être à bout, ne sa-
voir que devenir, quel parti
prendre, sur quel pied danser.

Գիտնական s. savant; a.
scientifique.

Գիտնականութիւն V. Գի-
տութիւն.

Գիտող, աց s. connaisseur,
savant; prophète.

Գիտութիւն s. science, sa-
voir, connaissance; — լիցի,
sachez, notez bien que; — ք,
avec connaissance de cause,
sciemment.

Գիտուն, տնց s. a. savant,
docte, instruit, lettré; devin;
connu; — լիցի ձեզ, sachez,
qu'il vous soit connu.

Գիր, գրոց s. lettre, carac-
tère; écrit, écriture; lettre,
missive; livre, ouvrage; — առ-
նել՝ հանել, écrire, publier un
édit, un décret; գիրս դնել,
écrire, composer, faire un li-
vre, un ouvrage; ի— ընչ,
գրով արկանել, իգրի առնել,
հարկանել, ի— դրոջմել՝ ար-
ձանացուցանել, écrire, rédi-
ger, mettre en écrit, par écrit,
traiter qch., prendre acte;
զգրով՝ զգրովք գալ, se livrer
à la lecture des livres; — ապա-
հարզանի, acte de divorce.

Գիրանամ, ացայ vn. en-
graisser, prendre de l'embon-
point, devenir gras.

Գիրապարար a. très-gras, potelé; fertile.

Գիրգ a. délicat, tendre, douillet.

Գիրկ, գրկաց s. les bras, le sein; brasse; — ընդ — խառնել, se prendre corps à corps, à bras-le-corps, lutter; — սարկանել, embrasser; — սարկանել խանդաղատանօք, embrasser tendrement; — սարկանել քրիստոսական հաւատոց, embrasser le christianisme; — տարածանել, étendre ses bras; ընդ — ստանել, bander, tendre un arc, décocher un arc; իգիրկս քո, dans votre sein, dans vos bras.

Գիրկընդխառն լինել, s'embrasser.

Գիրկընդխառն կռիւս. lutte.

Գիրուծիւն s. embonpoint, corpulence; անհնարին —, obésité.

* Գիրուց V. ճարպ.

Գիրք, գրոց s. livre; les Écritures; սուրք —, les livres saints, l'Écriture sainte, les saintes Écritures; — ստուռածատառ պատգամաց, les livres sacrés; V. Գիր.

Գիւղ, ից s. village, campagne; գնալ բնակել ի—, aller, demeurer à la campagne.

Գիւղեան s. pl. les villages, les campagnes.

Գիւտ, ից s. découverte, invention; trouaille; դիւական —, invention diabolique; ի— ածել, inventer; ի— ածիլ, être inventé.

Գլան, աց s. cylindre.

Գլանածել a. cylindrique.

Գլգլունք s. pl. gargouillement.

Գլեմ, եցի va. rouler; — զանիւ, tourner la roue; fig. surpasser, exceller, surpasser de beaucoup, l'emporter sur, effacer, avoir l'avantage sur, avoir le dessus.

Գլխագար a. qui a mal à la tête; — Թմբրուծիւն, étourdissement.

Գլխագարուծիւն s. mal de tête.

Գլխագերծ a. dont la tête est rasée; fig. effronté, éhonté.

Գլխագիր, գրաց s. initiale, majuscule.

Գլխադիր, դրի s. coiffe, coiffure.

Գլխակարգուծիւն s. division des chapitres, l'ordre des chapitres d'un livre.

Գլխահար, աց s. oppresseur; casse-tête (massue, travail, vin).

Գլխահարկ, աց s. capitation.

Գլխան s. muge, mulet.

Գլխանի, նւոյ s. pl. les têtes.

Գլխանոց, աց s. casque.

Գլխաշուք s. coiffure, voile.

Գլխապան V. Գլխանոց.

Գլխապարտ a. qui mérite la peine capitale, la peine de mort; — լինել գտանիլ, être puni de la peine capitale, mériter la peine capitale, la peine de mort; — լինիս վնասուն, vous en répondrez sur votre tête.

Գլխատեմ, եցի va. décapiter, trancher la tête, exécuter.

Գլխատուծիւն, Գլխատումն s. décapitation, décollation, exécution.

Գլխարկ, աց s. chapeau; casquette.

Գլխարկիմ, եցայ vn. baisser la tête.

Գլխացաւ, ի, աց, Գլխացաւուծիւն s. mal de tête.

Գլխաւոր, աց a. principal, capital, essentiel; s. principal, chef.

Գլխաւորապէս adv. principalement.

Գլխաւորեմ, եցի va. accomplir, achever, finir, terminer; récapituler.

Գլխաւորիմ, եցայ vn. être accompli; être supérieur, avoir la primauté; bot. se nouer.

Գլխաւորութիւն s. primauté, supériorité, suprématie; accomplissement; récapitulation.

Գլխեմ V. Գլխաւորեմ.

Գլխիբաց adv. nu-tête, découvert.

Գլխիվայր adv. la tête en bas, renversée.

Գլխիվայրիմ, եցայ vn. baisser la tête.

Գլխիվեր adv. la tête en haut.

Գլխովին, իգլխովին adv. lui-même, en personne; ինքնին ի—, lui-même.

Գլորակամ a. qui veut sa ruine, sa perte.

Գլորեմ, եցի, Գլորեցուցանեմ, ուցի va. rouler; faire tomber, renverser.

Գլորիմ, եցայ vn. rouler, gringoler; tomber, s'abattre, être renversé.

Գլորումն s. m. roulement, chute.

Գլուխ, գլխոց s. tête; chef; sommet, cime, extrémité; fin; fonds, capital; chapitre; tête, individu; cap, promontoire;

— գործոց, chef-d'œuvre; — բանիցս, en somme, en un mot, enfin; հաստատուն —, capital fixe; ըստ —, par tête, par personne; ի — հանել՝

տանել՝ ածել, achever, terminer, finir, venir à bout de, mener à fin, réaliser, exécuter;

Մեծապանծ յարձուծիւնս ի — տանել, remporter de grandes, de brillantes victoires;

ի — ելանել, être achevé, fini, exécuté, finir, toucher à sa fin, être mené à fin; — աւբառնալ, * — վերցունել, relever la tête, s'insurger contre, s'élever ou se soulever

contre, se révolter; հանել ընդ գլուխն, se venger, faire payer, punir; բանալ գ—, découvrir la tête, se découvrir; * — ը

չգիտեր ո՛ւր զարնէ, il ne sait où donner de la tête, il ne sait que faire; — ի վայր արկեալ, la tête baissée; * ալս ըմպելին — կզարնէ, cette boisson porte à la tête; * տաք —, tête chaude;

Մինչեւ ի — տարւոյ, jusqu'à la fin de l'année; — կալ, se mettre à la tête de, être chef;

* Մէկուն — ը դարձունել, tourner la tête à qn.; * — ը կղառ-

նայ, la tête lui tourne; գունել բազմականին, tenir la première place; գնալ բացալ գլխով, aller tête nue; * —ը տանիլ՝ ցաւցնել, rompre la tête, importuner; * —ը կորսընցունել, perdre la tête; * —ը կոտրել, casser la tête; * —ը Յաժեցնել, se casser la tête, se mettre l'esprit à la torture; դատարկ —, tête vide; * — խոնարհեցնել՝ ծռել, baisser la tête, s'humilier devant, céder; * մէկուն —ը տաքցունել, monter la tête à qn.; * ոտքէն մինչեւ —ը զինեալ, armé de pied en cap; * — տալ վիրաց, aboutir. arriver à suppuration.

Գխտոր, Գխտորահամ V. Գղթոր, etc.

Գծագիր, գրաց s. dessin; écriture.

Գծագրեմ, եցի va. dessiner; écrire; décrire, dépeindre.

Գծագրումիւն s. dessin; dessin linéaire.

Գծած a. rayé, réglé; — Թուղթ, papier réglé.

Գծական a. linéaire.

Գծեմ, եցի va. tirer des traits, rayer, régler; — ձուածեւ մի, décrire, tracer une ellipse.

Գծուծ a. vil, abject, vilain, mesquin, pauvre.

Գձձեմ, եցի va. avilir, humilier, déprécier, faire peu de cas de, mépriser, diminuer.

Գձձիմ, ձեցայ vn. être avili, déprécié, tomber en décadence, perdre son éclat, deve-

nir pauvre, mesquin, chétif.

Գձձումիւն s. vileté. humiliation, avilissement, mesquinerie, pauvreté, abjection.

Գձուծ V. Գծուծ.

Գղեր V. Կղեր.

Գղզիկ, Գղզուկ, զկոյ s. coche de flèche.

Գղթոր, ոյ s. galle, noix de galle.

Գղտորահամ a. qui a le goût de galle, aigre.

Գմբեթ, աց s. m. coupole, dôme.

Գմբեթածեւ, Գմբեթայարդ a. en forme de coupole.

Գմբեթարդ adj. bombé, convexe; — գործել՝ լինել, bomber.

Գմբեթեայ a. qui a une coupole.

Գնամ, ացի vn. aller, s'en aller, se rendre; marcher; se comporter, se conduire; passer, être admis; couler, s'écouler; avoir cours; — զիեա՝ զկնի ուրուք, suivre qn., s'attacher à qn.; իգնացելում աուր, l'autre jour; — ընդ ումեք, traiter qn., se conduire avec qn.; իբրեւ ընդ եղբոր այնպէս — ընդ ումեք, traiter qn. de frère; իբաց —, s'en aller, partir; — յօրէնս փրկուեան, marcher dans la voie du salut; դրամս այս գնայ, cette monnaie a cours; չոգայ, je m'en suis allé, je suis parti; — զիւրովին V. Անծին աունել.

Գնահատ, աց s. commissaire-priseur; appréciateur.

Գնահատեմ, եցի va. priser; estimer, évaluer, apprécier.

Գնահատութիւն s. prisee; estimation, évaluation, appréciation.

Գնայուն a. ambulat, mobile.

Գնաց V. Գնացք.

Գնացական a. qui va, ambulat; fugitif; mourant, agonisant.

Գնացումն s. allure, démarche, marche.

Գնացուցանեմ, ուցի va. faire aller, faire marcher.

Գնացուցիչ a. qui fait aller, marcher.

Գնացք, ացից s. allure, marche, démarche, cours; allures, manières, attitude, tenue; manière d'être, conduite, mœurs, genre de vie; départ, voyage; նազելի —, une noble démarche; սիգանեմ —, démarche majestueuse; չար —, mauvaise conduite; չեն անկեղծ — նորա, son allure n'est pas franche; բարևոր գնացս ունել, avoir une bonne conduite, avoir de la conduite; ամենայն — իմ եղեն զարտուղիք, tous mes pas ont été des égarements.

Գնդածաղիկ V. Բարձուենեակ.

Գնդակ, աց s. m. globule; boule; balle, bille; boulet; cercle; bord; groupe; — որթոյ, vrille, bouton de vigne; — մեղուաց, essaim; — խաղալ, jouer à la balle, aux billes.

Գնդակոծեմ, եցի va. bombarder.

Գնդակոծութիւն s. bombardement.

Գնդակից a. de la même troupe, compagnon d'armes.

Գնդածեւ a. sphérique, globulaire.

Գնդածեւութիւն s. sphéricité.

Գնդանամ, ացայ vn. prendre une forme sphérique, s'arrondir; bot. se nouer.

Գնդապետ, աց s. colonel.

Գնդասեղն, սղան s. épingle.

Գնդեմ, եցի va. rendre sphérique, arrondir; condenser; vn. s'arrondir; se condenser.

Գնեմ, եցի va. acheter, acquérir, faire achat, emplette de; բանոյ գնեցեր, à combien as-tu acheté? Թանկագնի —, acheter cher; արժան —, acheter bon marché.

Գնող, աց a. acheteur, acquéreur; ի գնողս հարկանիմ, faire du trafic, trafiquer.

Գնչու V. Կակազոս.

Գնտակ V. Գնդակ.

Գոգ, ոց s. sein; anse, golfe; pli; գոգ՝ գոգս առնուլ առագաստից, se gonfler; V. Գոգցես.

Գոգած s. creux, cavité.

Գոգածեւ V. Գոգաւոր.

Գոգանամ, ացայ vn. se creuser, devenir creux; se gonfler, s'enfler; գոգանան առագաստք, les voiles s'enflent, se gonflent.

Գոգաւոր a. creux; concave.

Գոգեմ, եցի va. caver, creuser; renfermer, contenir.

Գոգցես, գոգցեն, գոգ, գոգջիր vd. dire.

Գոգցես, Գոգցես իմն adv. pour ainsi dire, pour ainsi parler, on peut dire; comme, presque, à peu près.

Գոդենոց s. l'hôpital des vénériens.

Գոդի, դեաց s. vénérien.

Գոդուծիւն s. maladie vénérienne, syphilis, vérole.

Գոլ, ոյ s. chaleur, hâle.

Գոլախառն a. chaud.

Գոլանամ, ացայ va. se chauffer.

Գոլոշի, Գոլորշի, շւոյ, շեաց s. vapeur.

Գոլորշանամ, ացայ vp. s'évaporer.

Գոլորշացումն s. évaporation.

Գոհ a. content; — լինել, être content; — լինել սակաւութեամբ, se contenter de peu.

Գոհաբանեմ V. Գոհանամ.

Գոհաբանութիւն V. Գոհութիւն.

Գոհանամ, ացայ vn. rendre grâces, remercier; գոհանամ զքէն, je te rends grâces.

Գոհար, աց s. bijou, joyau; fig. bijou.

Գոհարեղէն s. m. bijoux, joyaux.

Գոհացողական a. qui rend grâces, de remerciement.

Գոհացողութիւն V. Գոհութիւն.

Գոհութիւն s. m. action de

grâces, remerciement; խորհուրդ — է, la sainte Eucharistie; — Աստուծոյ, grâce à Dieu, Dieu merci.

Գող, ոց s. voleur; Գարտար —, escroc, filou, fripon.

Գողաբար adv. comme un voleur.

Գողակից a. complice de vol.

Գողամիտ a. enclin à voler.

Գողանամ, ացայ va. voler, dérober; faire en cachette, tenir caché, dissimuler, tromper; Գարտարութեամբ —, escroquer, filouter, friponner; — յաչաց, dérober aux yeux; — զանձն յաչաց ուրութեամբ, se dérober à qn.; — ou յինքն — զսիրտ ուրութեամբ զմիտս, gagner, captiver qn.

Գողանք V. Գողօն.

Գողացիկ a. ce qui se fait à la déroboe, clandestin; — ամուսնութիւն, mariage clandestin, secret.

Գողեմ, եցի va. dérober, cacher.

Գողութիւն s. vol; larcin; դիւրամէտ լինել ի —, avoir les mains crochues, avoir du penchant au vol.

Գողուղի s. chemin dérobé.

Գողունի, նւոյ, նեաց a. volé, dérobé; naturel, illicite.

Գողտր a. tendre.

Գողտրաբարբառ a. d'un langage tendre; d'une voix tendre.

Գողտրիկ a. tendre.

Գողօն, ի s. larcin.

Գոնազմ, ի s. turquoise.

Գոմմորու s. salsifis.

Գոմ, ոց s. étable, bergerie;
— եղանց, bouverie.

Գոմ, գոս, գոյ, գոյր, գուցէ,
գոլ, գոլով vd. exister, subsis-
ter, être.

Գոմամուտ լինիմ vn. entrer
dans l'étable.

Գոմէզ, միզոյ s. purin.

Գոմէշ, մշոյ s. buffle.

Գոյ, ից s. existant, ce qui
est, ce qui existe; être, existe-
nce, subsistance; գոյք, avoir,
biens, possessions; չգոյ, ce
qui n'est pas; գոյիւ ou գոյիւ
իւրով adv. tout à fait, complé-
tement; գոյիւ չափ adv. avec
tout ce qu'il possédait, avec
toute sa fortune; գոյիւ չափ
զկեանս իւր, tout ce qu'il avait
pour vivre; տալ ումեք գոյիւ
չափ զկեանս իւր, donner à զո.
tout ce qu'on a de biens, tout
ce qu'on possède; ի գոյ ածել,
tirer du néant, créer; առ
իչգոյէ; faute de, à défaut de,
manque de; առ իչգոյէ ժա-
մանակի, faute de temps.

Գոյակ, աց s. existant, être.

Գոյական a. existant; s.
gram. substantif.

Գոյակից a. coexistent, con-
substantiel; — լինել, coexister.

Գոյակցումիւն s. coexistence,
consubstantialité.

Գոյանամ, ացայ vn. être
créé, exister, avoir l'existence,
être; se former, se produire.

Գոյարար, ի s. qui crée les
substances, créateur.

Գոյացական a. substantiel.

Գոյացումիւն s. substance,
essence, être; création, créa-
ture.

Գոյացուցանեմ, ուցի va.
donner l'être, la substance,
créer; produire.

Գոյացուցիչ s. m. celui qui
donne la substance.

Գոյաւոր, աց a. existant;
qui a beaucoup de biens, riche,
opulent.

Գոյաւորումիւն s. existence
substance; biens, fortune
richesse.

Գոյափոխեմ, եցի va. trans-
substantier.

Գոյափոխումիւն s. trans-
substantiation.

Գոյժ, ուժից s. triste, mau-
vaise ou fâcheuse nouvelle;
cri de douleur, lamentation,
— առնել՝ արկանել՝ տալ, ap-
porter ou donner de triste;
nouvelles.

Գոյն, գունոյ s. couleur,
teint; շրջեցաւ — երեսաց
նորա, il changea de couleur,
de visage; հատաւ — երեսաց
նորա, son visage a changé de
couleur, il pâlit, son teint se
flétrit.

Գոյն ընթ. comme, sem-
blable, en guise de; զայս —,
զայս — օրինակի adv. de cette
manière, de la sorte, comme
cela, ainsi.

Գոյնագոյն a. de diverses
couleurs.

Գոյշ, Գոյշ Թէ adv. Dieu
nous en garde, à Dieu ne
plaise.

Գոյութիւն s. existence, être, substance, essence.

Գոնգեղ, աց s. navet.

Գոնեայ, Գոնէ adv. au moins, du moins.

Գոնջ a. teigneux.

Գոնջանամ, ացայ vn. avoir la teigne.

Գոնջութիւն s. teigne.

Գոշ V. Գորշ, Քարձ.

Գոչեմ, եցի vn. crier, s'écrier, vociférer; rugir.

Գոչեցուցանեմ, ուցի va. faire crier, faire sonner ou retentir.

Գոչիւն s. cri, clameur, vocifération, bruit, son; rugissement; — առնուլ, crier, jeter ou pousser un cri; ի — աղաղակին, à ce cri; — խառնածայն լսելի լինէր, on entendait des cris confus; — աղաղակի յարթականաց, les cris des vainqueurs.

Գոչումն V. Գոչիւն.

Գոռ a. brave, hardi, intrépide, vaillant, belliqueux; s. bruit, éclat; attaque, défi, combat; — պատերազմող, guerrier redoutable.

Գոռամ, ացի va. défier hautement, faire défi, menacer; attaquer vigoureusement, faire la guerre; pousser des cris, rugir, éclater, gronder; ի — Հայոց ընդ Աղուանս, dans la guerre des Arméniens et des Alains.

Գոռելի, ի s. faon, guêpe.

Գոռոզ, ազ a. fier, impérieux, arrogant, altier, or-

gueilleux, hautain; s. tyran.

Գոռոզաբար adv. avec fierté, arrogamment, impérieusement.

Գոռոզանամ, ացայ vn. devenir fier, prendre un air arrogant, s'enorgueillir; devenir un tyran.

Գոռոզութիւն s. fierté, arrogance, hauteur, orgueil; tyrannie.

Գոռութիւն s. intrépidité; défi; rugissement; — ք բանք, menaces.

Գոս s. timbale (tambour).

Գով V. Գովութիւն.

Գովասան V. Գովիջ.

Գովասանական a. d'éloge, de louange.

Գովասանութիւն V. Գովութիւն.

Գովելի a. louable, recommandable.

Գովեմ, եցի va. louer, faire l'éloge, la louange de.

Գովեստ, ից s. éloge, louange; — տալ, donner des éloges, des louanges; * մէկուն — ն ընել, faire l'éloge de qn.; — ընդունել, recevoir, obtenir des éloges, des louanges; — ից արժանի լինել, mériter des éloges, des louanges.

Գովիջ s. loueur, louangeur.

Գովութիւն s. éloge, louange; — ք, avec éloge; — ս մատուցանել, donner des éloges, des louanges; — ք է արժանի, il est digne d'éloge; ի — առնուլ, louer, faire l'éloge, son éloge.

Գորգ, ոյ s. tapis.

Գործ, ոց s. ouvrage, œuvre ; affaire ; chose ; acte, action ; travail, occupation ; exécution ; նովին իսկ գործով, ipso facto, par le fait seul, par le fait même ; — քաջութեան, exploit, hauts faits ; օր գործոյ, jour ouvrable, jour de travail ; այր գործոյ, homme actif, adroit, habile ; քան ի — առնել, ձեռն ի — առնել՝ արկանել, mettre la main à l'œuvre, se mettre à l'œuvre, entreprendre, donner l'initiative, commencer ; ընդ — մտանել, travailler ; — առնել, ընդ — արկանել, ի — ածել՝ արկանել, mettre en œuvre, en pratique, pratiquer, se servir de, faire usage ou user de, employer ; ի — ածիլ, se prendre, être employé ; — առ գործով, — ընդ գործով, accessoirement, en passant, négligemment, sans attention, sans soin ; ի — մտանել, entrer en fonction, en exercice ; — է իմ ընդ նմա, j'ai affaire avec lui ; կացուցանել ի —, employer, donner, confier un emploi ; զի՞նչ — գործեալ է քո, qu'avez-vous fait ? ի — վարել զիմն, se servir d'une chose ; — յի դիւրին է, il est aisé, facile de ; քայց — է փարատել իմտաց նորա զկասկած, mais le principal est de guérir sa défiance ; այլու՞ տեղուջ — լիցի ցուցանել, nous entreprendrons de démontrer ailleurs ; այլ ինչ — չկայ նմա, քայց, il ne lui reste plus que ; ի — անդր մատչել,

revenir au fait ; բազում զօրաց պէտք են ի — պատերազմիդ, cette guerre demande des troupes nombreuses ; ի — անկանիլ, être labouré ; գործք Առաքելոց, actes des Apôtres.

Գործադիր s. exécuteur ; a. exécutif, exécutoire ; — իշխանութիւն, pouvoir exécutif.

Գործադրեմ, եցի vn. exécuter ; faire usage, employer, pratiquer.

Գործադրութիւն s. exécution ; usage, emploi, pratique.

Գործած, ոյ s. ouvrage, construction.

Գործածական a. usuel, habituel.

Գործածեմ, եցի vn. employer, faire usage de ; exercer.

Գործածութիւն s. emploi, usage ; exercice, pratique.

Գործակալ, աց s. procureur, homme d'affaires ; agent, commissaire, délégué.

Գործակալութիւն s. procuration : agence, délégation ; գիր — ք, acte de procuration.

Գործական, աց a. pratique.

Գործականապէս adv. pratiquement, par pratique.

Գործականեմ, եցի va. pratiquer, exercer.

Գործականութիւն s. pratique.

Գործակատար, ի s. chargé d'affaires.

Գործակից s. coopérateur, collaborateur ; — լինել, coopérer, collaborer, contribuer,

concourir, prêter la main, assister, aider.

Գործակցութիւն s. coopération, collaboration, concours.

Գործանոց, ւց s. manufacture (établissement).

Գործառնութիւն s. affaire, œuvre, action, entreprise, opération.

Գործառու, ւց s. entrepreneur.

Գործասէր a. qui aime le travail, laborieux, diligent, actif.

Գործասիրութիւն s. amour du travail, activité.

Գործավար, ւց a. contre-maître, chef d'atelier.

Գործավարութիւն s. fonction, charge de contre-maître.

Գործատեաց s. ennemi du travail, fainéant, paresseux.

Գործատեցութիւն s. dégoût du travail, paresse.

Գործատուն, տան s. usine.

Գործարան, ւց s. fabrique; instrument; organe; métier (machine).

Գործարանական, Գործարանաւոր a. organique.

Գործաւոր, ւց a. ouvrier; laboureur, agriculteur; դաս — ւց, classe ouvrière.

Գործաւորութիւն s. ouvrage, travail; état d'ouvrier.

Գործելի a. faiseur, exécuteur; qui doit être fait, faisable; s. charbon.

Գործեմ, եցի va. agir, opérer; faire, exécuter; travailler; commettre; labourer, cultiver;

tricoter; tisser; fonctionner; — զերկամ, forger; — զփրկութիւն, opérer le salut; — հանդերձս, faire des habits; զի՞նչ գործեաց, qu'a-t-il fait?

Գործի, ծույ, ծեաց s. instrument, outil, machine, ustensile; organe; fig. instrument, organe.

Գործիաւոր, ւց a. instrumental.

Գործիչ s. faiseur.

Գործնական, Գործնականապէս V. Գործական, etc.

Գործոյք, ծոյից s. ouvrages.

Գործողութիւն s. m. action; opération; affaire; Թուարանական —, opération d'arithmétique.

Գործուած, ոց s. fabrication, confection, ouvrage, façon.

Գործուն, Գործօն, ից a. agissant, actif, énergique, efficace; cultivé, qui rapporte; ouvrage, travaillé, façonné; V. Գործունեայ.

Գործունեայ, Գործօնեայ, նէից a. qui a beaucoup d'activité, actif; faiseur, exécuteur.

Գործունէութիւն s. activité.

Գորշ, ից a. gris.

Գորշախայտ, Գորշախարիւ a. grisâtre.

Գորշապահանգ, ւց s. pendants d'oreilles.

Գորով, ոյ s. tendresse, affection, attendrissement, sentiment tendre, affectueux; գուծ գորովոյ, tendresse, tendres marques d'amitié; ի — ածել, — արկանել, attendrir, tou-

cher; ի — ածիլ, être attendri, touché de; V. ԳուԹ.

Գորովագիւն a. tendre, affectueux.

ԳորովագուԹ a. tendre, sensible, compatissant.

Գորովալիբ, Գորովալից, Գորովական a. tendre, affectueux; plein de compassion, attendrissant, sentimental.

Գորովաղէտ a. attendrissant, tendre, affectueux, touchant, charitable.

Գորովանք, նաց s. m. tendresse; գորովանօք, tendrement.

Գորովեմ, եցի va. attendrir, toucher; գորովէ զսիրտ իմ, m'attendrit le cœur.

Գորովեմ, Գորովիմ, եցայ vn. avoir de la tendresse, s'attendrir, être touché, être touché de compassion, se sentir attendri pour; գորովի սիրտ իմ, mon cœur s'attendrit.

Գորտ, ոց s. grenouille; — կարկաչէ, la — coasse.

Գուբ, գբոց s. fosse; puits, puisard; cellule, alvéole.

Գուգազ s. troupe irrégulière.

ԳուԹ, գԹոյ, գԹով s. pitié, tendresse, compassion, miséricorde; ի — ածել՝ շարժել, — արկանել, ի — խանդաղատանաց շարժել՝ խոնարհեցուցանել, attendrir, émouvoir, toucher, aller au cœur, exciter la pitié, faire ou inspirer pitié, exciter la sensibilité de; յուզեցան —ք նորա ընդ, անկաւ

նմա — ընդ, il fut touché. il eut pitié de; արկանել գուԹս, prier instamment, solliciter, conjurer; ի — խանդաղատիլ ընդ ումեք, aimer qn. tendrement; — եւ գորով առնել ընդ ումեք, traiter qn. avec une tendre amitié; — ս ցուցանել, témoigner de la compassion; — ս ողորջանաց արկանել առնալի ուրուք, faire, inspirer pitié à qn.; յուզեաց զ— իմ իվերայ նորա, il m'attendrit pour lui; անմարԹ է ինձ փակել զ— իմ ինմանէ, je ne puis m'empêcher de l'aimer; Ճի՛ փակեր զ— քո առ հառաչանս իմ, n'endurcissez pas votre cœur contre mes soupirs; — սիրոյ, tendresse, affection, charité.

Գուժաբեր, աց s. a. porteur de tristes nouvelles; funeste.

Գուժամ, ացի vn. lamenter.

Գուժատու, Գուժարկու V. Գուժկան.

Գուժաւոր, աց a. qui porte de tristes nouvelles.

Գուժեմ, եցի vn. apporter, donner de tristes nouvelles, donner une mauvaise nouvelle; se lamenter, pousser des cris de douleur, déplorer.

Գուժիւն s. cri de douleur, pleurs, lamentations.

Գուժկան, աց s. porteur de tristes nouvelles, qui donne de mauvaises nouvelles; qui se lamente.

Գուժումն V. Գուժիւն.

Գուլ a. émoussé.

Գուլպայ V. Գուրպայ.

Գուղձ s. glèbe, motte.

Գուն, Գունք s. genou, genoux; ի գունս անկանել՝ իջանել՝ կալ՝ հարկանիլ, se mettre à genoux, s'agenouiller; ի գունս անկեալ յերկիր, prosterné, à genoux par terre.

Գումար, աց, ից s. réunion, assemblée; arith. somme.

Գումարեմ, եցի va. réunir, assembler, convoquer; arith. additionner; — զծերակոյտն, assembler le sénat; — պատերազմ, entreprendre une guerre; — իվերայ ուրուք, conspirer contre զն.

Գումարիմ, եցայ vp. se rassembler, se réunir; faire des préparatifs de guerre; faire la guerre, en venir aux mains, s'embarrasser, être surpris, stupéfait, confus; se replier sur soi-même, se recueillir.

Գումարութիւն s. réunion, assemblée, rassemblement; séance; conspiration.

Գումարումն s. arith. addition; — առնել, faire une —.

Գումարտակ, աց s. corps, corps de troupes; — առնել դնել՝ կազմել՝ կարգել՝ սփռել, faire une levée de troupes, envoyer un corps de troupes.

Գումէզ s. eau de mille fleurs.

Գուն s. effort; — գործեմ՝ դնեմ, — իվերայ դնեմ, s'efforcer, tâcher, s'ingénier, faire un effort, des efforts, tous ses efforts ou les derniers efforts, s'épuiser en efforts, faire de

son mieux, se mettre en quatre, prendre à tâche de, faire des démarches, mettre son amour-propre à, n'oublier rien pour, mettre tout en œuvre.

Գունագեղ a. d'une belle couleur, beau, charmant.

Գունաթափ V. Գունատ.

Գունակ a. couleur, teint; manière, sorte, façon; prép. comme, de la même façon, de même, de la manière, en guise; գունակ —, a. de diverses couleurs; adv. en diverses couleurs; գունակս գունակս, adv. diversement, en diverses couleurs.

Գունատ a. décoloré, déteint; pâli, pâle, blême.

Գունատեմ, եցի va. décolorer, déteindre; faire pâlir.

Գունատիմ, եցայ vn. se décolorer, se déteindre; pâlir, blêmir, devenir pâle, blême.

Գունատութիւն s. décoloration; pâleur.

Գունաւոր a. coloré, colorié, teint; vif, diligent.

Գունաւորեմ, եցի va. colorer, colorier, teindre.

Գունաւորութիւն s. couleur, teint, belle couleur.

Գունաժախիւ ինիմ V. Գունատիմ.

Գունդ, գնդի, աց s. troupe, compagnie; bande, troupe; globe, sphère; balle, boule; — գունդ, — առ —, adv. par troupes; — կազմել, organiser des troupes.

Գունդագունդ adv. par

troupes; — դիմել՝ ընթանալ, accourir en foule.

Գունդիսաղ s. jeu de balle.

Գունդստապլ s. connétable.

Գունեան a. colorié, plein de couleurs.

Գունեմ V. Գունաւորեմ.

Գունտ, գնտոյ s. m. globe, sphère.

Գուշակ, աց s. a. devin, prophète; qui annonce, avertit; délateur, dénonciateur; — լինել, annoncer, avertir; մատնել — լինել, dénoncer, trahir.

Գուշակաւոր, աց a. qui prédit, clair, évident, notoire.

Գուշակեմ, եցի va. deviner, prédire, prévoir, présager, pronostiquer, augurer, mettre le doigt sur, dessus.

Գուշակութիւն, Գուշակումն s. prédiction, présage, prévision; — օդոյ, pronostic du temps.

Գուպար, աց, Գուպարած, ի s. guerre, combat, débat; — դնեմ V. Գուպարեմ.

Գուպարայաղծ a. s. vainqueur des combats, victorieux.

Գուպարեմ, եցի vn. Գուպարիմ, եցայ vp. faire la guerre, combattre, débattre, disputer.

Գուսան, աց s. chanteur; musicien; acteur; sf. chanteuse, cantatrice; musicienne; actrice.

Գուսանական, աց a. musical; théâtral.

Գուսանութիւն s. musique; théâtre, l'art dramatique.

Գուրպոյ, ից s. chaussette;

երկայն —, bas; դնել զ—, mettre ses —s.

Գուցէ vn. de peur que ou de, de crainte que, prenez garde que; peut-être.

* Գուրգուրամ, ացի vn. être rempli de tendresse pour, choyer, dorloter.

Գուրպիճաղ sm. aiguille à tricoter.

Գչիք s. vilebrequin.

Գոգուամ, ացի vn. croasser, gargouiller; գոգուան ագուաբ՝ աղիք, les corbeaux croassent, les entrailles gargouillent.

Գոեի, ից, աց s. m. rue, chemin.

Գոեիիկ, հկաց a. roturier, paysan, rustaud; populacier, populaire, commun, vulgaire, banal.

Գուզի, զւոյ s. bot. scorsonère.

Գուիճ sm. sel gemme, sel minéral.

Գոռի տամ, Գոռոյն տամ vn. courir, accourir ensemble, se rendre ou se porter en foule, affluer, donner l'assaut, faire assaut, aller à l'assaut, assaillir, attaquer, fondre sur, tomber impétueusement, se porter avec ardeur, se lancer, s'élan- cer avec impétuosité.

Գուուզ V. Գանգուր.

Գտակ, աց s. bonnet; inventeur, auteur; — լինել, inventer.

Գտակաւ ou ճշդիւ՝ կշիռ — adv. d'une manière sûre, certaine, précisément.

Գտանեմ, տի va. trouver ;
inventer, découvrir ; երախ-
տիս —, recevoir des bienfaits ;
շնորհս — V. Շնորհի.

Գտանիմ, գտայ vn. se trou-
ver ; paraître, être ; հաւատա-
րիմ —, être fidèle ; զերծ —,
être exempt.

Գտանք, նաց s. invention ;
զբան —, fiction.

Գտիչ s. celui qui trouve,
inventeur.

Գրաբառ sm. langue litté-
raire ; adv. en langue litté-
raire.

Գրագէտ, գիտաց s. littéra-
teur, lettré ; —ք, le monde
littéraire.

Գրագիտական a. littéraire.

Գրագիտութիւն s. littéra-
ture, les lettres, connaissances
littéraires.

Գրագիր, գրաց s. auteur,
écrivain ; secrétaire.

Գրագրութիւն s. fonction
de secrétaire.

Գրախեց V. Նշանախեց.

Գրակ, աց s. petite lettre.

Գրակալ, ի s. lutrin.

Գրական V. Գրագէտ.

Գրականութիւն V. Գրագի-
տութիւն.

Գրակարդաց a. lecteur.

Գրակէս V. Գրախեց.

Գրակոնտիկոն, ի s. émail.

Գրահաշիւ V. Հանրահաշիւ.

Գրածեւ a. qui a la forme
d'un livre, comme un livre.

Գրամոլ, ի a. bibliomane.

Գրամոլութիւն sm. biblio-
manie.

Գրանոց, աց s. bibliothèque.

Գրաշար, աց s. compositeur.

Գրաշարոց, աց s. compôs-
teur.

Գրապան, աց s. frange, bord
d'habit ; collet d'habit.

Գրապանակ, աց s. phylac-
tère ; poche ; portefeuille.

Գրապետ, աց s. bibliothé-
caire.

Գրասեղան, ոյ sm. bureau,
secrétaire.

Գրասենեակ, նեկի s. bu-
reau, cabinet.

Գրասէր a. amateur de livres,
bibliophile.

Գրաստ, ուց s. m. bête de
charge, de somme ; fig. bête,
stupide.

Գրավաճառ, աց s. libraire.

Գրավաճառութիւն s. m.
librairie (profession).

Գրավաճառանոց, աց s. m.
librairie (magasin).

Գրատ, ի sm. uniforme ; —
սպասաւորաց, livrée.

Գրատուն, տան, Գրարան, ի
s. bibliothèque.

Գրաւ, աց, ից s. gage, nan-
tissement ; gage, pari ; gageure ;
preuve, témoignage ; դնել ի
գրաւի, mettre en gage, enga-
ger ; — առնուլ, prendre des
gages ; հանել զգրաւն, retirer
un gage ; — առնել ընդ ումք,
faire un pari, parier, gager ;
կորուսանել զ—, perdre la ga-
geure.

Գրաւադիր, դրաց sm. pa-
rieur, parieuse ; — լինել, pa-
rier, gager.

Գրաւաձափ առնեմ va. racheter; — լինիմ, se racheter.

Գրաւական, ի s. m. hypothèque; — տալ, donner en, pour —.

Գրաւականեմ, եցի va. hypothéquer.

Գրաւահարկ adj. celui qui saisit; s. saisie, engagement; — առնել, saisir, engager.

Գրաւեմ, եցի va. prendre pour gage, pour nantissement; saisir, s'approprier, retenir, occuper, s'emparer de, s'arroger, envahir, empiéter; — յարքունիս, confisquer; յինքն —, s'approprier, envahir, usurper; — գուշ ուրուք, fixer l'attention de զո.

Գրաւելի a. saisissable.

Գրաւոր, աց, Գրաւորական a. écrit; — օրէնք, la loi écrite.

Գրաւումն s. saisie.

Գրաքնին s. censeur.

Գրաքննական a. de censure.

Գրաքննեմ, եցի va. censurer.

Գրաքննութիւն s. censure.

Գրգամ, ացի vn. couvrir; glousser; caresser, choyer.

Գրգանամ, ացայ vn. se livrer à la mollesse, aux plaisirs, aux délices, se dorloter.

Գրգանք, անաց s. mollesse, délicatesse; délices, volupté, plaisirs.

Գրգեմ, եցի va. élever ou nourrir avec mollesse, traiter avec délicatesse, bichonner, dorloter, choyer, caresser; — եւ գգուել զանձն, se dorloter,

avoir beaucoup de soin de sa personne.

Գրգիմ V. Գրգամ.

Գրգիչ a. caressant.

Գրգիռ s. défi, provocation; aiguillon, stimulant, mobile, impulsion, stimulation; տալ —ս, porter, faire un défi, défier; բարենախանձ —, émulation.

Գրգլեակ, Գրգլիք, լեաց s. guenillon, haillon, guenille, habit déguenillé, chiffon.

Գրգուծիւն s. mollesse, délicatesse.

Գրգուեմ, եցի va. exciter, provoquer, irriter, stimuler, agacer, monter la tête à զո.

Գրգուիչ a. excitatif, irritant; instigateur, fauteur.

Գրգուութիւն s. excitation, provocation, instigation; dispute, querelle.

Գրդամ, ացայ vn. grogner; murmurer.

Գրդանք, նաց s. le tournant d'une rivière, le courant d'un fleuve, tourbillon.

Գրեա թէ conj. presque, à peu près, à peu de chose près, environ, pour ainsi dire.

Գրեան, ըենոյ, եանք, ենոց s. livres.

Գրեթէ V. Գրեա թէ.

Գրելիս, աց s. seringue, lavement, clystère; — առնուլ, prendre un lavement, un remède, un bouillon pointu.

Գրեղէն a. écrit.

Գրեմ, եցի va. écrire; graver, tracer; compter, considérer; attribuer, imputer, estimer;

peindre; ոչ ինչ —, ne faire aucun cas, ne faire cas de, n'estimer nullement, considérer pour rien, mépriser; գրեսջիր Թէ, considérez, supposez que; — զմաքուրն, mettre au net; — իբերանոյ ուրուք, écrire sous la dictée de qn.; փառս անձին —, tenir à gloire de; յանցանս գրէին նմա, on lui faisait un crime de.

Գրիմ, եցայ vn. s'écrire, être écrit.

Գրէ Թէ V. Գրեա Թէ.

Գրթիչ s. filou, escroc, chevalier d'industrie.

Գրթցեմ, եցի va. heurter, pousser.

Գրիչ, գրչաց s. plume; écrivain; copiste; — երկաթի, plume métallique; փետուր —, plume d'oie.

Գրիւ, գրուաց s. setier.

Գրկալիբ a. qui a le sein plein; — աղեղն, un arc bien tendu, bien bandé.

Գրկախառն adv. avec embrassement; — սիրով ողջունել զմիմեանս, se saluer et s'embrasser avec effusion; — լինիմ, s'embrasser; V. Գիրկ ընդ խառն լինել.

Գրկախառնիմ, եցայ vn. s'embrasser; V. Գիրկ ընդ խառն լինել.

Գրկախառնութիւն sm. embrassade, embrassement.

Գրկաչափ s. brasse.

Գրկատարած adj. à bras ouverts, à cœur ouvert; — ou — ձեռօք ընդունել զոք,

recevoir qn. à bras ouverts.

Գրկեմ, եցի vn. embrasser.

Գրկընդխառն լինիմ V. Գիրկընդխառն լինիմ.

Գրկոյլ V. Գրքոյլ.

Գրոհ, ի sm. nation; foule; — տալ, V. Գոռոհ տալ.

Գրոհեմ V. Գոռոհ տամ.

Գրոց sm. burin, ciseau, échoppe.

Գրուածք, ծոց s. écrit, écriture.

Գրուան, ի, աւ s. boisseau.

Գրութիւն s. écriture, écrit.

Գրուիչ s. petite sauterelle.

Գրչագիր, գրաց sm. manuscrit.

Գրչակալ, աց sm. porte-plume.

Գրչութիւն s. l'art d'écrire, écriture.

Գրպան, ի s. poche; դնել ի գրպանի, mettre dans sa poche, empocher.

Գրչիք V. Գրգիք.

Գրտակ s. galette.

Գրտնակ s. rouleau à pâtisserie.

Գրքապետ V. Գրապետ.

Գրքատուն V. Գրատուն.

Գրքոյլ, Գրքուկ, քուկի sm. petit livre, opuscule, brochure.

Գոս, ից adj. sec, desséché, mort; perclus, paralysé.

Գոսանամ, ացայ vn. se dessécher, se sécher, mourir.

Գոսացուցանեմ, ուցի va. dessécher, sécher.

Գոսութիւն s. desséchement.

Գոսելոյծ a. qui a ôté sa ceinture, sans ceinture.

Գօմեւոր, աց a. ceint, qui
a, qui porte une ceinture.

Գօմեւորեմ, եցի, Գօմեւօ-
րիմ, եցայ յն. ceindre, entou-
rer d'une ceinture.

Գօմէկոիւ, Գօմէմարտ ՏԻ.
lutteur, athlète; lutte; — լի-
նիմ, lutter.

Գօմէմարտուծիւն s. lutte.

Գօմէպինդ a. ceint, tou-

jours prêt, vif, actif, zélé.

Գօմի, տւոյ, տնաց s. cein-
ture, ceinturon; zone; — ածել,
— ընդ մէջ ածել, ceindre, en-
tourer d'une ceinture; այրե-
ցած՝ բարեխառն՝ սառուցեալ

—, zone torride, tempérée,
glaciale; — լիբանց, chaîne de
montagnes.

Գօմիածու V. Գօմեւոց.

Դ (ta) s. quatrième lettre de l'alphabet et la troisième des consonnes; quatre, quatrième.

Դ s. art. et pron. tu, toi, vous; ce, cette, ces, celles; սուրբդ սրբոց, toi qui es ou vous qui êtes le saint des saints; տուր ինձ զաթոռդ, donnez-moi cette chaise ou donnez-moi ta chaise.

Դա, դորա pron. ce, cet, cette, celui, celle, celui-là, celle-là.

Դա աւարիկ conj. voici; mais, mais enfin.

Դաբիր, այ s. sanctuaire; autel de l'oracle.

Դաբնի, նեաց s. laurier.

Դագ a. rebours, rétif, aca-

riâtre, bourru, revêche, morose.

Դագաղ, Դագաղք, դաց s. cercueil, bière.

Դադար, ոյ s. cessation, relâche, pause; repos, délassement; demeure; station; — առնուլ, prendre du relâche, cesser, faire halte; — գլխոյ, demeure, domicile, foyer.

Դադարեմ, եցի vn. cesser, prendre du relâche, s'interrompre, discontinuer; se reposer; finir; s'arrêter, demeurer, loger; se nicher; ոչ դադարէր իզարմանալոյ, il ne cessait d'admirer; — իխօսելոյ, cesser de parler, suspendre son discours.

Դադարեցուցանեմ, ուցի va. faire cesser, donner du relâche, arrêter, discontinuer, finir, mettre fin; calmer, reposer.

Դադարիկ s. demeure.

Դադարիմ V. Դադարեմ.

Դադարումն V. Դադար.

Դադարք, րաց s. demeure; étable.

Դաժան, աց a. aigre, âcre, acerbe; fig. aigre, dur, revêche, cruel.

Դաժանաբարոյ, ից a. farouche, cruel.

Դաժանիմ, եցայ vn. s'aigrir, s'irriter, se fâcher.

Դաժանութիւն s. aigreur, âcreté; fig. aigreur, dureté, cruauté.

Դալ s. colostrum, premier lait qui vient après l'accouchement.

Դալակիմ, եցայ vn. s'efforcer, tâcher.

Դալար, ի, ոյ a. vert; vert, frais, nouveau; s. verdure, herbe, gazon; — հաց՝ նկան, du pain frais.

Դալարաբեր a. qui produit de l'herbe, de la verdure.

Դալարագեղ a. d'un beau vert, verdoyant, frais.

Դալարագարդ, Դալարագեաց V. Դալարագեղ.

Դալարահեր a. dont les cheveux sont tendres.

Դալարանամ, ացայ vn. verdier, verdoyer, germer.

Դալարարար a. qui rend vert.

Դալարացուցանեմ, ուցի va.

rendre vert, faire verdoyer; fig. renouveler, donner de la fraîcheur.

Դալարեղէն, դինաց s. verdure, herbage.

Դալարի, արոյ, րեաց s. verdure, herbe; ի դալարոջ, sur l'herbe, sur le gazon.

Դալարութիւն s. verdure, verdure; fig. verdeur, fraîcheur, renouvellement.

Դալարուտ a. verdoyant, herbeux.

Դալկահար a. pâle; — դէմք; figure —.

Դալնկոտ, ի a. qui a la jaunisse, ictérique.

Դալուկն, լկան s. jaunisse, ictère; fig. pâleur; — յեռելատիպ, pâleur mortelle; — կապուտակ՝ դժնեայ, pâleur livide, affreux.

Դակու, աց s. hachereau, hachette.

Դահամունք, մանց s. pl. dons sacrés, offrande.

Դահանակ s. corindon.

Դահեկան, աց s. monnaie, denier; piastre; — հատանել, battre, frapper de la monnaie.

Դահիճ, հնաց s. bourreau, exécuteur, exécuteur des hautes œuvres; — վրէժխնդրութեան, instrument de vengeance.

Դահլիճ, լճի s. cabinet; salon; galerie.

Դահնապետ, աց s. chef des bourreaux.

Դահուճ s. gibier.

Դաղձն, ձին s. calament.

Դամարիմ, եցայ vn. s'aveugler.

Դամբան, աց s. tombeau, sépulcre, mausolée.

Դամբանական a. sépulcral, funèbre; s. oraison funèbre.

Դամբարան V. Դամբան.

Դամոն, ի s. damas, espèce de prune.

Դայեակ, եկաց s. nourrice; sage-femme; tuteur, tutrice; précepteur, gouvernante; — արուեստից, mère des arts.

Դայեկաբար adv. comme une nourrice; comme un précepteur.

Դայեկասնունդ a. élevé chez une nourrice.

Դայեկատոհմ a. de la famille d'une nourrice.

Դայեկեմ, եցի va. nourrir, élever.

Դայեկորդի s. frère de lait.

Դայեկուծիւն s. état d'une nourrice, d'une sage-femme.

Դայլայլիկ s. chant mélodieux, modulation; — թռչնոց, chant des oiseaux, gazouillement, ramage; դայլայլիկս յօրինել, chanter, gazouiller.

Դանակ, ի s. couteau; սրել զ—, repasser s, aiguiser un —.

Դանակագործ, Դանակավանառ, աց s. coutelier.

Դանգ, աց s. denier, obole.

Դանդաղ, աց a. lent, lourd.

Դանդաղագին a. lent.

Դանդաղամած a. épais, épaisi; — ջուր, eau dormante.

Դանդաղամիտ a. esprit lent, lourd.

Դանդաղանք V. Դանդաղութիւն.

Դանդաղիմ, եցայ vn. être lent; différer, tarder, lambiner, lanterner, chipoter.

Դանդաղկոտ, աց a. lent, lourd, lambin, chipotier.

Դանդաղութիւն, Դանդաղումն s. lenteur.

Դանդանաւանդ, աց, ից s. frein, mors, bride, caveçon.

Դանդաջանք, նաց s.pl. rêverie, délire, radoterie, radotage, extravagance, divagation; դանդաջանաց բանք, radotage.

Դանդաջեմ, եցի vn. chanceler, vaciller, trembler; être en délire, extravaguer, divaguer, rêver, délirer, dire des sottises; — մտաց, s'embrouiller.

Դանդաջութիւն, Դանդաջումն s. vacillation.

Դանդաջուն a. vacillant; extravagant.

Դաշխութան, ի, աւ s. vase, pot; tasse.

Դաշն, շին, շանց s. contrat, traité; pacte, alliance; accord; a. doux, agréable; adv. à voix basse; — ձայն, douce voix; — խօսել, parler bas, doucement; — ձայնիւ, d'une voix douce, tout bas; դաշինս կռել՝ հաստատել, ի— մտանել, faire, conclure ou passer un traité, un contrat, une alliance avec, contracter alliance; լուծանել զ—, violer, rompre un traité; — ուխտի, traité; դաշինք

ուխտի, les traités; — քաղաքական, contrat civil; անցանել զամուսնութեան՝ զառն դաշամբք, manquer à la foi conjugale, faire des infidélités, donner des coups de canif dans le contrat.

Դաշնագիր, գրոյ s. traité; charte.

Դաշնադիր, դրաց a. s. contractant; — լինել, contracter, faire un contrat, faire alliance.

Դաշնադրութիւն V. Դաշն s.

Դաշնակ, աց s. harmonie; manière; poignard; piano; — հարկանել, * — զարնել, toucher, jouer du piano.

Դաշնակահար, աց s. pianiste.

Դաշնակեմ, եցի va. harmoniser, mettre en harmonie; accorder.

Դաշնակիչ, Դաշնակող, աց s. harmoniste; accordeur de pianos.

Դաշնակաւոր, աց a. harmonieux.

Դաշնակից, կցաց, Դաշնաւոր, աց a. allié, confédéré; — լինել, s'allier, se confédérer, se liguer.

Դաշնակութիւն s. harmonie.

Դաշնակցութիւն s. alliance, confédération, ligue, coalition; գերմանական —, la confédération germanique.

Դաշնաւոր, աց a. allié, confédéré.

Դաշնաւորիմ, եցայ vn. s'allier, se confédérer, se coaliser, se liguer, faire une alliance,

un traité, traiter, conclure un arrangement avec.

Դաշնաւորութիւն s. alliance, concordat, concorde, coalition, ligue.

Դաշոյն, շունի s. poignard.

Դաշտ, անց s. plaine, champ, campagne; կապոյտ՝ կապուտակային —, la plaine azurée; Արիսեան —, Champ de Mars; Եղիսեան —ք, Champs-Élysées.

Դաշտաբերան s. entrée d'une plaine, d'un champ.

Դաշտազետիւն a. dont le sol est plat; — վայր, plaine, plate campagne, prairie.

Դաշտական a. de plaine, plat, uni; s. habitant de la plaine.

Դաշտակողմն s. côté de la plaine.

Դաշտածել a. en forme de plaine, plat.

Դաշտամուխ լինիմ vn. entrer dans la plaine.

Դաշտային a. de plaine, qui habite ou croît dans la plaine, champêtre; — երկիր, pays uni.

Դաշտան, աց s. impuretés, menstrues, règles; a. qui a ses règles.

Դաշտանամ, ացայ vn. devenir une plaine, s'aplanir, devenir plat, uni.

Դաշտանիկ V. Դաշտան a.

Դաշտավայր, աց s. plaine, campagne.

Դաշտացուցանեմ, ուցի, Դաշտեմ, եցի va. aplanir, raser, abattre.

Դառն, ուին a. amer; fig.

amer, dur, cruel; — ցաւ՝ կատականք, douleur, raillerie amère; — յիշատակ, souvenir amer; հոգք դառինք, noirs soucis.

Դառնաբարոյ a. acariâtre.

Դառնաբեր a. qui produit de l'amertume, amer.

Դառնագոյնս adv. amèrement, avec amertume.

Դառնադառն a. très-amer.

Դառնադեղ s. remède amer; — առնուլ, prendre des amers.

Դառնաթոյն a. qui a du venin amer, très-venimeux.

Դառնալի a. plein d'amertume.

Դառնակսկիծ a. de la plus vive douleur, d'une douleur amère, très-dououreux, poignant, cuisant; — ցաւ, vive douleur, douleur poignante, cuisante.

Դառնակոծ a. déploré avec beaucoup d'amertume.

Դառնահամ a. qui a un goût amer.

Դառնահառաջ a. qui sou-pire amèrement.

Դառնահոսան a. qui verse ou fait couler des larmes amères.

Դառնահոտ a. V. Գարշահոտ; rigoureux.

Դառնալէտ a. très-malheureux, funeste.

Դառնամաշակ V. Դառնահամ.

Դառնամ, դարձայ vn. retourner, être de retour, revenir sur ses pas; tourner, se

tourner, se retourner; devenir, redevenir; tourner, faire un tour, un circuit; — իհաւատս, se convertir; — իբրիստոնէութիւն, se faire chrétien; իդառնալն, de retour; ընդդէմ —, s'opposer, devenir ennemi, hostile; ի— տարւոյն, l'année suivante; — իկողմն ուրուք, tourner du côté de qn., prendre son parti; դառնայ գլուխ նորա, la tête lui tourne; դարձաւ յիս զօրութիւն իմ, j'ai retrouvé toute ma force; դարձաւ օրն, il se fait tard, il est tard; իգութ —, avoir pitié.

Դառնամահ a. d'une mort douloureuse, violente; — սատակումն, mort tragique; — մեռանել, mourir de mort violente, douloureusement.

Դառնամաղձ a. mélancolique.

Դառնանամ, ացայ vn. devenir amer, prendre un goût amer; fig. s'aigrir, être aigri, irrité, exaspéré, s'irriter, se dépiter; s'envenimer, s'em-poisonner; դառնացեալ սրտիւ բարբառել, parler avec aigreur; — յարտասուս, se fondre en larmes.

Դառնաշունչ a. qui souffle violemment, violent.

Դառնապէս adv. amèrement; — լալ, pleurer —.

Դառնապտուղ a. dont le fruit est amer.

Դառնասիրտ a. qui a le cœur dur, aigri.

Դառնացող, աջ a. qui aigrit, qui exaspère; pervers.

Դառնացուցանեմ, ուցի va. rendre amer; fig. aigrir, irriter, exaspérer, dégoûter; envenimer, empoisonner.

Դառնացուցիչ a. qui rend amer; qui aigrit, qui empoisonne.

Դառնենի a. dont les fruits sont amers.

Դառնիմ, նմի s. bot. pieris.

Դառնորակ V. Դառնահամ.

Դառնուծիւն s. amertume; fig. amertume, fiel, humeur, aigreur; amertume, affliction; — բ կենաց, les amertumes de la vie.

Դաս, ուց s. cohorte, bande, troupe, compagnie; classe, rang, ordre; leçon, cours; — եկեղեցւոյ, chœur; — ասել, dire, réciter sa leçon; faire un cours; ուսանել՝ գիտել — իւր, apprendre ou étudier, savoir sa leçon; — տալ, donner une leçon, des leçons, faire un cours; — բնագիտութեան, cours de physique.

Դաս Դաս, Դասադաս adv. par troupes. par bandes, en foule, en masse.

Դասալիք s. déserteur, transfuge; — լինել, abandonner son rang, quitter son poste, désert.

Դասալքուծիւն s. désertion.

Դասակ, աջ s. troupe, troupeau, bande, compagnie.

Դասակարգ s. classe, ordre.

Դասակարգեմ, եցի va. clas-

ser, mettre en ordre, arranger, organiser.

Դասակարգութիւն s. classification. ordre, arrangement; hiérarchie; catégorie.

Դասակից s. de la même classe, camarade de classe.

Դասակցիմ, ցեցայ vn. être dans la même classe.

Դասապետ, աջ s. commandant d'une cohorte; maître du chœur, de chapelle, le grand chantre.

Դասառուծիւն s. cours.

Դասատու, աջ s. professeur.

Դասատուն, տան s. classe.

Դասատուութիւն s. cours; — բնալուծութեան, cours de chimie.

Դասարան, աջ s. classe.

Դասաւորեմ V. Դասեմ.

Դասաւորութիւն V. Դասակարգութիւն.

Դասեմ, եցի va. mettre en ordre, ordonner, arranger, disposer; mettre au rang, au nombre de, ranger parmi; — ինիւ ընտրելոց, ranger parmi les élus.

Դաստակ, աջ s. poignet.

Դաստակերտ, աջ s. ferme; château, villa; édifice, monument; ouvrage; ville.

Դաստապան, աջ s. poignée, manche.

Դաստառակ, աջ a. essuie-mains, serviette.

Դաստիարակ, աջ s. éducateur, précepteur, gouverneur, instituteur, mentor.

Դաստիարակեմ, եցի va.

donner l'éducation, élever; բարևոք —, bien élever, donner une bonne éducation.

Դաստիարակութիւն s. éducation; բարեխնամ —, — soignée; բարեսնունդ —, bonne —; յոռի —, mauvaise —; լաւ — առնուլ՝ տալ, recevoir, donner une bonne —.

Դատ, ից s. procès, cause; jugement; — առնել, juger, rendre jugement, justice, faire droit; — դնել՝ վաբել, faire, intenter un procès, plaider, être en procès, entrer en jugement avec; ի— կոչել, appeler, citer, traîner en justice; — տալ՝ հատուցանել, rendre compte, recevoir sa condamnation, subir sa peine, porter la peine de son crime; զ— Տեառն դատել, défendre la cause de Dieu; կորուսանել՝ շահել զ—, perdre, gagner son procès, sa cause; — արա ընդ իս եւ ընդ նա, soyez juge, décidez entre lui et moi.

Դատախազ, ից s. plaideur, plaidant, plaignant, requérant; — լինել V. Դատախազեմ.

Դատախազեմ, եցի vn. plaider contre, être en procès avec, intenter un procès, requérir, porter plainte.

Դատախազութիւն s. contestation en justice, action, poursuite en justice, jugement.

Դատակից a. plaidant.

Դատակնիք, կնքի, կնքաւ s. sentence; տալ —, prononcer une —.

Դատապարտ, ից a. condamné; s. crime, forfait; — առնել, condamner; — լինել, être condamné.

Դատապարտեալ a. condamné.

Դատապարտելի a. condamnable.

Դատապարտեմ, եցի va. condamner; իմահ —, condamner à mort.

Դատապարտիչ a. qui condamne.

Դատապարտութիւն s. condamnation.

Դատաստան, աց s. jugement; procès, cause; tribunal; կոչել ի—, assigner, citer en justice; — առնել, * — կտրել, juger, rendre justice; յաղթել իդատաստանի, gagner sa cause, son procès

Դատաստանագիրք, գրոց s. code de procédure.

Դատաստանական a. judiciaire.

Դատաստանարան, աց s. tribunal, palais de justice.

Դատավճիռ, ճոաց s. sentence; — հատանեմ, prononcer une sentence.

Դատարկ, աց a. vide; vacant, inoccupé; oisif, inoccupé, désœuvré; inutile; — կալ, rester oisif, sans rien faire, sans travailler, demeurer les bras croisés.

Դատարկաբան, ից a. qui parle de choses inutiles.

Դատարկաբանեմ, եցի vn. tenir des discours inutiles.

Դատարկաբանութիւն s. m. discours inutiles.

Դատարկածամ s. loisir.

Դատարկախոյզ a. curieux; — լինել, être —; — իղձք, curiosité.

Դատարկակեաց V. Դատարկանձն.

Դատարկածեռն adv. a. les mains vides.

Դատարկամիտ a. cerveau creux, écervelé.

Դատարկայած V. Դատարկաշրջիկ.

Դատարկանամ, ացայ vn. se vider, être vide; être oisif, désœuvré, rester les bras croisés; դատարկանայ սրահն, la salle se dégarnit, tout le monde s'en va.

Դատարկանձն, ձուկ a. oisif, fainéant, désœuvré.

Դատարկաշրջիկ a. flâneur, vagabond, badaud; — լինել, flâner, battre le pavé, badauder, faire le vagabond.

Դատարկաշրջութիւն s. flânerie.

Դատարկապէս adv. inutilement.

Դատարկապորտ, Դատարկասուն a. oisif, musard, flâneur, fainéant, rôdeur; — կեանք, oisiveté, vie cagnarde, cagnardise; — լինել, être oisif, cagnarder, s'acagnarder.

Դատարկապորտութիւն s. oisiveté, paresse, fainéantise.

Դատարկացուցանեմ, ուցի va. vider, faire le vide; laisser oisif.

Դատարկութիւն s. vide; oisiveté, désœuvrement.

Դատար, աց s. juge; — լինել՝ կալ, être —; խիստ —, — sévère.

Դատարաբար adv. comme un juge.

Դատարական a. de juge, judiciaire.

Դատարութիւն s. judicature.

Դատափետ a. cité en justice, maltraité; — առնել, citer en justice, poursuivre, maltraiter; — լինել, être cité en justice.

Դատափետեմ V. Դատափետ առնեմ.

Դատափետութիւն s. procès.

Դատեմ V. Դատիմ.

Դատիմ, եցայ vn. juger; condamner; être en procès avec qn.; խստիւ —, juger avec rigueur, en toute rigueur; յաճիւն դատիլ, être réduit en cendres; հրով՝ ի հուր —, brûler; սրով՝ ի սուր —, passer au fil de l'épée, tuer d'un coup d'épée; յոգի —, blesser au vif, tuer.

Դատիչ s. juge.

Դատողական a. judiciaire.

Դատողութիւն, Դատումն s. jugement; jugement, criterium.

Դար, ի s. pente, précipice, bord escarpé; դարիւ եւ դարիւ գալ, couler à pleins bords.

Դար, ուց s. siècle; ոսկի՝ ոսկեղինիկ —, l'âge d'or; դարուց ի դարս, de siècle en siècle; բազմայրով —ք, tant de siè-

eles; իմերում դարու, dans notre siècle; յանցելում դարու, dans le siècle passé; յիննետասներորդի դարու, au dix-neuvième siècle.

Դար a. pair; — եւ կոճատ խաղալ, jouer à pair ou non.

Դարագլուխ, գլխոյ s. époque.

Դարակ, ի s. tablette, casier.

Դարահոս առնեմ va. précipiter; — լինիմ, se précipiter, être précipité, dégringoler.

Դարահոսեմ V. Դարահոս առնեմ.

Դարան, աց s. embuscade, embûche, piège, guet-apens; armoire; — կերակրոց, buffet; — գործել՝ դնել, tendre un piège, des pièges, dresser des embûches; ի— մտանել, être, se tenir en embuscade, être au guet, être à l'affût de, s'embusquer, guetter; ի— մուծանել, իդարանի կացուցանել, embusquer, mettre en embuscade; — գործել կենաց ուրուք, conspirer contre qn., attenter à sa vie.

Դարանագործ, Դարանակալ, աց a. qui dresse des embûches, qui se tient en embuscade; — լինել V. Դարան գործել.

Դարանակալուծիւն s. embûche, piège, embuscade, guet-apens.

Դարանամուտ, մտից a. qui se tient en embuscade, qui tend des pièges; — լինել, se mettre en embuscade, s'embusquer,

dresser des embûches, guetter.

Դարանայոյզ առնեմ va. faire chercher les embuscades, se garder.

Դարանիմ, եցայ vn. s'embusquer, être à l'affût, guetter; obséder.

Դարապան, աց s. portier, concierge.

Դարապետ, աց s. chef des portiers.

Դարապղպեղ s. piment

Դարաստան, աց s. jardin.

Դարաւանդ V. Դարեւանդ.

Դարափն s. rive, bord.

Դարափոս, Դարափոր, ից s. cavité, creux, caverne.

Դարբին, բնաց s. serrurier; forgeron.

Դարբնեմ, եցի va. faire le serrurier, forger.

Դարբնոց, աց s. boutique de serrurier; forge.

Դարբնութիւն s. serrurerie, état de serrurier, de forgeron.

Դարգճակալ V. Դարկճակալ.

Դարեմ, եցի vn. demeurer, rester.

Դարեւանդ, աց s. penchant, pente; précipice; ի— բլրոյ, sur le penchant d'une colline; ի— լեռին, dans la pente de la montagne.

Դարիճենիկ s. cannelle.

Դարկճակալ a. alité.

Դարծ, ից s. tour, retour; conversion; — փոխարինի, récompense, compensation; — առնել, retourner, être de retour; faire retourner, ren-

voyer; — տալ, retourner; ի-
դարձին իմում՝ իւրում, à mon,
à son retour; մինչեւ ի— գա-
լլստեան մերոյ, jusqu'à notre
retour; իդարձի տարւոյս,
l'année prochaine; *—ի գալ,
se convertir; *—ի բերել, con-
vertir.

Դարձադարձ s. retour; re-
chute; — առնել, retourner
plusieurs fois, tourner.

Դարձադարձիմ V. Դարձա-
գարձ առնեմ.

Դարձառած a. routinier.

Դարձարածուծիւն s. rou-
tine.

Դարձեալ adv. de nouveau,
derechef, encore une fois, bis.

Դարձընթաց լինիմ յձ. re-
tourner en courant.

Դարծուած, ոց s. tour, re-
tour; tournure; récompense;
réponse; détours; — բանից,
phrase, tournure de phrase.

Դարձուցանեմ, ուցի va.
tourner, retourner; détourner;
rendre, restituer; ramener;
convertir; — իհաւատս, con-
vertir; — յետս, rendre, res-
tituer; — զաչս յուրուք, dé-
tourner les yeux de զո. ; իբաց
—, détourner; զաչս իբաց —,
détourner les yeux, se détour-
ner; — գերեսս իւր ի, se tour-
ner vers.

Դարման, ոց, ից s. remède,
ressource, expédient; cure,
traitement; réparation; soin;
nourriture; entretien; — տա-
նել, remédier, porter remède,
avoir soin de.

Դարմանական a. remédia-
ble, curable.

Դարմանաւոր, Դարմանե լի
a. remédiable, curable, répa-
rable.

Դարմանեմ, եցի va. remé-
dier, réparer; traiter; avoir
soin, soigner, nourrir, entre-
tenir.

Դարմանիչ a. qui a soin, qui
nourrit; curatif, réparateur.

Դարմանոց, աց s. hospice.

Դարմանութիւն s. m. cure,
traitement.

Դարչոյն s. poignard.

Դարչունակալ a. qui porte
un poignard, armé de poi-
gnard.

Դարպաս s. palais, cour.

Դաւ, ոյ, ով s. embûche,
piège, guet-apens; fraude,
machination, complot, conspi-
ration, trahison, perfidie, arti-
fice, niche, trame; — գործել,
comploter, conspirer, machi-
ner, tramer, attenter à; — աւ-
ձին առնել, se tuer; — է, nous
sommés trahis; — է, — է, tra-
hison! trahison! դաւով, par
trahison, par surprise, insi-
dieusement, de dessein prémé-
dité.

Դաւաճան, աց a. conspira-
teur, conjuré, cabaleur, traî-
tre, insidieux; — լինել V. Դա-
ւաճանեմ.

Դաւաճանեմ, եցի va. cons-
pirer, comploter, cabaler, con-
jurer, machiner, trahir, tra-
mer, attenter à, surprendre,
faire mourir, massacrer.

Դաւաճանող V. Դաւաճան.

Դաւաճանութիւն s. conspiration, complot, conjuration, cabale, trahison, fausseté; — դնել V. Դաւաճանեմ.

Դաւանեմ, եցի, Դաւանիմ, եցայ vn. confesser, avouer, professer, protester, faire profession; — զիաւատս, professer une religion.

Դաւանութիւն s. confession, protestation; — հաւատոյ, profession de foi; — առնել՝ տալ, faire profession, la profession.

Դաւանք V. Դաւ; առ ի դաւանս, pour trahir; դաւանօք, par des trahisons, par des artifices.

Դաւեմ V. Դաւաճանեմ; — անձին, attenter à sa vie.

Դափ s. tambour de basque.

Դափեմ, եցի vn. battre on jouer du tambour de basque.

Դափիւն s. le son du tambour de basque; tapage, bruit.

Դափնի, նւոյ s. laurier.

Դափը հառանեմ vn. taper tdu pied, frapper, creuser la terre (en parlant d'un cheval).

Դուման, ի s. macaroni.

Դումենի, նւոյ, նեաց s. citrouille, courge (plante).

Դում, դգումոյ s. citrouille, courge (fruit); gourde, calebasse; — դառն, coloquinte.

Դգալ, ի s. cuiller.

Դեգ V. Դագ.

Դեգերանք, նաց s. temporisation, retard, lanternerie; occupation, passe-temps; séjour.

Դեգերիմ, եցայ vn. flâner, lanterner, passer le temps; séjourner, demeurer; se livrer à, s'occuper de, s'appliquer à; hanter, fréquenter.

Դեգերումն V. Դեգերանք.

Դեղեւեմ, եցի va. faire vaciller ou chanceler, branler, agiter, secouer.

Դեղեւիմ, եցայ vn. vaciller, chanceler, branler, se balancer; դեղեւելին բարձք ոտից նորս, il sentait ses genoux chancelants.

Դելիին, փինաց s. zool. dauphin.

Դեկտեմբեր, ի s. décembre; յամսեանն — ի, au mois de —.

Դեյ s. côté, partie, contrée.

Դեհկանութիւն V. Կողմնակալութիւն.

Դեհպետ V. Կողմնակալ.

Դեղ, ոց s. remède, drogue, médicament, médecine; poison, venin; encre; teinture, couleur; herbe; amulette, talisman; — տալ, donner un remède, administrer des médicaments; — առնուլ, prendre un remède, des remèdes; prendre du poison; անոյջ՝ դառն՝ սաստիկ՝ զօրաւոր՝ ազդու —, remède doux, amer, violent, puissant, efficace; — դալար, herbe tendre, verdure; արբուցանել — մահու, faire boire du poison, empoisonner; ընկել — մահու, boire un poison mortel; — դարմանոյ գտանել, trouver un remède, remédier.

Դեղագործ, աց s. pharma-

cien, apothicaire; empoisonneur; celui qui prépare du poison.

Դեղագործութիւն s. pharmacie, apothicairerie.

Դեղախունկ V. Դեղնախունկ.

Դեղակուր առնեմ va. empoisonner; — լինիմ, être empoisonné.

Դեղահատ, ից s. pilule.

Դեղալահառ V. Դեղագործ.

Դեղատու, աց s. celui qui donne, administre des médicaments, du poison; celui qui compose des breuvages magiques, sorcier.

Դեղատուութիւն s. l'action de médicamenter, emploi de médicaments; empoisonnement; emploi de breuvages magiques, sorcellerie.

Դեղարան, աց s. pharmacie.

Դեղեմ, եցի va. empoisonner; administrer des drogues, des médicaments, médicamenter, droguer; ensorceler par des breuvages magiques, ensorceler; peindre, colorier.

Դեղթափ V. Անդեղայ.

Դեղին, ղնոյ, ղնի a. jaune.

Դեղծ, ից s. pêche.

Դեղձան a. jaunâtre, blond; — հերք, cheveux blonds; — հասկք հունձք, jaunes épis, blonde, jaune moisson.

Դեղձանամազ a. qui a les cheveux blonds.

Դեղձանիկ a. blond; — վարսիցն գիսակք, ses cheveux blonds; s. serin, canari.

Դեղձի, ձույ s. pêche.

Դեղնագոյն a. de couleur jaune, jaune.

Դեղնախունկ, Դեղնդեղ s. ocre.

Դեղնիմ, նեցայ vn. jaunir; pâler; դեղնեալ դեմք, figure pâle.

Դեղնութիւն s. m. couleur jaune; pâleur.

Դեղնուց s. jaune d'œuf.

Դեղոտ, ից a. venimeux.

Դեղորայք, դեից s. drogues, médicaments, remèdes.

Դեմ, ից s. religion, croyance, secte.

Դեմար, ի s. denier.

Դեմպետ, աց s. chef de religion, de secte.

Դեռ, — եւս, adv. encore; récemment, nouvellement; դեռ եւս ութետասնամեայ, à peine âgé de dix-huit ans

Դեռաբողբոջ, Դեռաբոյս, Դեռաբուսիկ a. poussé, né ou produit récemment, jeune, nouveau; — դալարիք, herbes naissantes; — ծաղիկ տունկ, jeune fleur, plante.

Դեռադեռ a. récent, nouveau; adv. récemment, nouvellement.

Դեռախօս a. qui a commencé à parler récemment.

Դեռածաղիկ a. fleuri récemment.

Դեռածին a. nouveau-né.

Դեռակիթ a. frais; — կամն՝ ձու, du lait, œuf frais

Դեռակիրթ a. peu exercé, nouveau, novice.

Դեռահասակ a. jeune.

Դեռահաւատ a. néophyte, nouveau converti.

Դեռամուսին a. nouveau marié, nouvelle mariée.

Դեռավարժ V. Դեռակիրթ.

Դեռափնթիթ a. nouvellement éelos, à peine éelos ou épanoui, naissant; — ծաղիկ, fleur naissant, tendre.

Դեռընտիր s. conscrit.

Դեսպակ, աց s. palanquin, litière.

Դեսպան, աց s. ambassadeur.

Դեսպանագնաց լինիմ ՎՈ. aller en ambassade.

Դեսպանատողով, ոյ s. congrès.

Դեսպանատուն, տան s. ambassade, hôtel de l'ambassade.

Դեսպանութիւն s. ambassade.

Դեսպանուհի sf. ambassadrice.

Դերանուն, նուանց s. pronom.

Դերանունական a. pronominal.

Դերասան s. acteur, actrice.

Դերաքրիստոս, ի s. faux christ.

Դերբայ, ի s. gram. gérondif.

Դերբուկ, բկաց a. raboteux, inégal, scabreux; s. endroit scabreux, ruine scabreuse, décombres.

Դերել a. inculte, qui est en friche; ի— ելանել, n'aboutir à rien, échouer, manquer, être frustré; ի— ելանէր ամենայն

ակնկալութիւն նորա, ses espérances s'évanouissaient; ի— ելին խորհուրդք նորա, ses projets furent vains; ի— հանել, rendre vain, déjouer, faire échouer, frustrer, désappointer, priver, détruire; ի— հանել զյոյս՝ զակնկալութիւն ուրուք, tromper l'attente, l'espérance, l'espoir ou les espérances de զո.

Դերելանամ V. Իդերել ելանեմ; դերելացեալ յոյս, espérance trompée, déception.

Դերելանք, նաց s. inutilité; privation, manque.

Դերելացուցանեմ V. Իդերել հանեմ.

Դերելեմ V. Իդերել ելանեմ.

Դերձակ, աց s. tailleur.

Դերձակութիւն s. état de tailleur.

Դերձան V. Ասղանի.

Դել, դիւաց s. démon, diable; esprit, génie.

Դէզ, դիզի s. amas, tas, monceau, pile.

Դէզադէզ a. entassé; adv. en tas, en masse.

Դէմ, դիմի V. Դէմք; — դնել, se diriger vers, s'adresser; — ընդ —, adv. prép. face à face, vis-à-vis, en face; — յանդիման, adv. en face, face à face, vis-à-vis; ouvertement, en face; զ— ունել, faire face, tenir tête, ferme ou bon, résister, s'opposer; իդիմի հարկանել, faire front, se heurter, heurter, attaquer de front, affronter l'ennemi, combattre, se battre, en venir aux mains.

Դէմք, դիմաց s. visage, figure, face; air, mine, contenance, apparence; personne; part; sens, intention; դեղնեալ ou այլագունեալ՝ առոյգ՝ տխուր՝ զուարթ ou զուարթատեսիլ՝ խոժոռ՝ խորշոմ —, figure pâle, fraîche, triste, se-reine, sévère, ridée; — բանի, intention; բերել զդէմս ուրուք, représenter qn., avoir l'air de qn.; մեռելատիպ՝ այլանդակեալ —, visage mourant, défiguré; — նորա բոցագոյն, son visage était enflammé; ցաւ դառնակսկիծ ի դէմս նորա նկարեալ, une douleur amère était peinte sur son visage; այլայլեցան — նորա, son visage s'altéra, parut troublé; որչափ դիմաց էր նշանակել, à ce qu'il semblait, à ce qu'on pouvait juger de sa figure; շրջէր գոյն դիմաց նորա, son visage changeait de couleur; պարզեցան՝ զուարթացան — նորա, son visage devint serein, gai; ի դէմս, dans ou en la personne; ի դէմս քահանայատեսին, en la personne du grand prêtre; ի դէմս ածել՝ բերել, représenter, rappeler; ի դիմաց, de la part; ի դիմաց ժողովոյն, de la part de l'assemblée; ի դիմաց իմոց, de ma part.

Դէպ, դիպի, դիպում a. convenable, propre, apte, opportun; s. accident, cas, événement, hasard; — լինել, se passer, arriver, avoir lieu, survenir; ի— գալ՝ ելանել՝ պա-

տահել, convenir, venir en être à propos, assortir; ի— է, il convient, il est à propos, il est convenable, il est juste, il faut; — է, il est possible; — եւ —, catégorique, très-convenable; ինձ ի— գայ այս, cela me convient, m'arrange; ոչ է ի—, il ne convient pas, il ne faut pas; — եղեւ ինձ, il m'est arrivé; — եղեւ իմիւմ աւուրց, il arriva un jour; ի— ժամու՝ ժամանակի, à propos; — ժամանակ, occasion favorable; որպէսզիարդ դէպն տայր, au hasard, comme à l'aventure; — տալ, arriver, avoir lieu; եթէ — տացէ, si par hasard; — թուիլ, paraître convenable; V. Դէպք.

Դէպ prép. vers, envers; — արեգական, vers le soleil.

Դէպուդէպ adv. attentivement, fixement; — նկատել, fixer, regarder avec attention.

Դէպուղիղ adv. droit, tout droit, directement, droitement; dans la direction de; — դիմել ինպատակն, aller droit au but; — գնալ ուրեք, aller tout droit à.

Դէպք, դիպաց s. pl. les événements, circonstances, aventures, accidents, cas; faits; — բարեպատեհ, occasion; բստ դիպաց, ի դիպաց իմն, par hasard, par l'effet du hasard, par accident, à l'aventure; այնպէս — իբարի յաջողեցին փոռնոյ նոցա զի, leurs démarches réussirent si bien que; զի՛նչ

առնել իցէ ինոյնպիսի դէպս, que faire en pareil cas? տարօրինակ են —ն, le cas est extraordinaire; — իրաց, les faits, les suites, les événements; ըստ դէպս իրաց, suivant les objets qui se présentent; որում — իչարիս ելցեն լինել քեզ հայր, qui aura le malheur d'être votre père; — ժամանակին, les circonstances; — կենաց, les circonstances de la vie; ի դէպս ինչ, en certains cas, en certaines circonstances; դիպաց են արգասիք եթէ չսխալէ, c'est un hasard s'il ne se trompe pas; յայլ եւ այլ դէպս, en différentes occasions; V. Դէպ.

Դէտ, դիտի, տաց s. observateur, surveillant; sentinelle, gardien; espion, mouchard, émissaire; but que l'on vise; observatoire, guérite, tour; — կալ իմիք, être attentif à, observer; ակնարկութեան ուրուք ծայրիւք աչացն կալ —, consulter qn. des yeux.

Դէտակն ունիմ vn. regarder avec attention, observer, être en observation, faire le guet, être aux aguets; դէտակն իվեր ամբառնալ, élever les yeux, regarder attentivement; դէտակն կալեալ սպասել, être dans l'attente; դէտակն իվերայ դնել, mettre attention; — կալ, être attentif, observateur; — կալեալ հայել յոր, tenir les regards attachés sur qn.; — կալեալ մնայր իլուր վեռոյն, impatient, inquiet,

dans l'attente d'une décision.

Դընդըջումն s. murmure (d'un ruisseau).

Դժբախտ, Դժբաղղ a. malheureux, infortuné.

Դժբախտաբար adv. malheureusement, par malheur.

Դժբախտութիւն s. malheur, infortune; — ք հանդիպել, avoir un malheur; * — ունենալ, avoir un, du malheur.

Դժգմիմ, Դժգմնիմ V. Գրժդմնիմ.

Դժգմնութիւն V. Գժդմնութիւն.

Դժգոհ, աց s. mécontent; — լինել, être mécontent de.

Դժգոհութիւն s. mécontentement.

Դժգոյն V. Գունատ.

Դժգունութիւն V. Գունատութիւն.

Դժխեմ a. méchant, eruel.

Դժխեմութիւն, Դժխումութիւն s. méchanceté, cruauté.

Դժկամակ a. mécontent, de mauvaise volonté, mal disposé, irrité, fâché, déplaisant, désagréable, fâcheux, importun; — լինիմ V. Դժկամակեմ; — առնեմ, mécontenter, déobliger.

Դժկամակեմ, եցի, Դժկամակիմ, եցայ vn. être irrité contre qn., lui en vouloir, bouder, s'aigrir, se formaliser, se piquer, s'offenser, se fâcher contre qn., de qch., être mécontent, fâché, choqué, de mauvaise humeur, être indisposé contre, avoir de la répu-

gnance, prendre la mouche, trouver mal, mauvais.

Դժկամակից լինիմ V. Դժկամակեմ.

Դժկամակուծիւն s. m. mauvaise volonté, répugnance, déplaisir, dégoût, aversion, désagrément, bouderie, mécontentement, contrariété, déplaisance, fâcherie.

Դժնահայեաց a. qui a un regard affreux, des yeux hagards, farouches, qui a un visage rébarbatif ou refrogné; — աչք, regards farouches.

Դժնդակ, աց a. fâcheux, pénible, affligeant, désagréable, rebutant, incommode, difficile, fatigant, gênant, choquant, étrange, révoltant, atroce, affreux, tuant; d'une humeur difficile, maussade, rébarbatif, acariâtre, hargneux, dur, méchant, cruel, intraitable; — ցաւք, horribles douleurs; վիշտս — ս հասուցանելու յերբ, faire souffrir à qn. des maux extrêmes; Թախիծք — ք, tristesse noire.

Դժնդակուծիւն s. dureté, cruauté, atrocité, rigueur; difficulté, désagrément, grièvement, ennui.

Դժնեայ, նէից V. Դժնդակ; — աչք, regard, yeux austères; դալուկն —, pâleur affreuse, lividité.

Դժնէուծիւն V. Դժնդակուծիւն.

Դժնիկ, նկաց s. nerprun.

Դժոխ V. Դժնդակ.

Դժոխարոյժ a. difficile à guérir.

Դժոխազնեայ a. infernal; — ժանտք՝ հիւաղք, furies infernales, furies.

Դժոխալուր a. désagréable, affreux à entendre.

Դժոխական a. infernal.

Դժոխականն s. le démon, le diable.

Դժոխակուլ a. dévoré par l'enfer.

Դժոխային a. infernal.

Դժոխատեսիլ a. affreux à voir, hideux.

Դժոխաքար, ի s. pierre infernale.

Դժոխելանելի a. très-difficile à monter ou à sortir.

Դժոխերասան a. difficile à brider, indocile, indomptable.

Դժոխըմբեր a. insupportable, très-dur, atroce, triste; — կեանք, vie affreuse; — ցաւք, cruelle douleur; զի՛ — է անյուսուծիւն, oh! qu'il est cruel de ne plus espérer!

Դժոխորովայն a. vorace, glouton.

Դժոխք, ոց s. enfer; երթալ ի դժոխս, aller en —, aux enfers; հուր՝ տանջանք դժոխոց, les feux, les supplices de l'enfer.

Դժուար, աց a. difficile; — է, il est —; չէ ինչ —, il n'est pas —; — ք s. lieu escarpé, rocher.

Դժուարաբան, ից a. difficile à entendre, obscur.

Դժուարաբանալի a. difficile à porter, à enlever.

Դժուարաբեռն a. très-lourd, onéreux, accablant.

Դժուարաբերյոժ a. difficile à guérir.

Դժուարագիւտ, ից a. difficile à trouver, rare.

Դժուարագիւտութիւն s. rareté.

Դժուարագնալի, Դժուարագնաց a. difficile à marcher, impraticable.

Դժուարագործ a. difficile à faire, pénible.

Դժուարաժայռ a. escarpé, ardu; — լեռն, montagne escarpée, ardue.

Դժուարալոյժ a. difficile à dénouer, à expliquer.

Դժուարալուր a. difficile à entendre; dur d'oreille, sourdaud.

Դժուարախիլ a. difficile à arracher.

Դժուարածին a. qui accouche difficilement.

Դժուարակատար a. qui s'exécute difficilement, impraticable, inexécutable.

Դժուարակիր, կրաց a. difficile à porter, à supporter, onéreux, importun, difficile, pénible, fâcheux.

Դժուարակնճիւն a. épineux, plein de difficultés, d'embarras, très-compiqué, embarrassé; — իրք՝ գործ, affaire épineuse.

Դժուարակոխ a. difficile à pénétrer, raboteux, impraticable.

Դժուարահան a. difficile à

contenter, exigeant, mécontent.

Դժուարահաս a. difficile à atteindre, à comprendre.

Դժուարահաւան a. incrédule.

Դժուարահաւատ a. difficile à croire.

Դժուարահաւաք a. difficile à rassembler.

Դժուարամտոյց a. d'un abord difficile, inabordable, inaccessible.

Դժուարամարս a. difficile à digérer, indigeste.

Դժուարամարսութիւն s. m. difficulté à digérer, indigestion.

Դժուարամիտ a. incrédule.

Դժուարամուտ a. difficile à entrer, inaccessible.

Դժուարայաղթ a. difficile à vaincre.

Դժուարանամ, ացայ յո. devenir difficile; éprouver de la difficulté, se fâcher, s'indigner.

Դժուարաշարժ a. difficile à mouvoir.

Դժուարաշնչութիւն s. difficulté de respirer, asthme.

Դժուարապահ a. difficile à garder, à conserver.

Դժուարաջնջելի a. difficile à effacer.

Դժուարապատում a. difficile à raconter.

Դժուարաջինջ a. difficile à effacer.

Դժուարատես a. difficile à voir, invisible.

Դժուարարգել a. difficile à empêcher, à contenir.

Դժուարարթուն a. difficile à se réveiller, profond.

Դժուարացուցանեմ, ցուցի va. rendre difficile.

Դժուարաւ adv. difficilement, avec peine; — գնալ խօսել, avoir de la peine à marcher, à parler.

Դժուարաքայլ a. qui fait difficilement ses pas.

Դժուարաքիրտն a. très-pénible; — վաստակ, travail ardu.

Դժուարաքնիւն a. difficile à examiner.

Դժուարընդել a. difficile à s'approprier, à se familiariser.

Դժուարընկալ a. qu'on reçoit difficilement, inadmissible.

Դժուարիմ, ըեցայ vn. éprouver de la difficulté; supporter avec peine, avoir quelque répugnance à, s'indigner, être fâché, indigné, se fâcher.

Դժուարիմաց a. difficile à concevoir, ardu, inintelligible.

Դժուարին a. difficile; pénible, fâcheux, épineux, délicat; — է, il est difficile, on a peine à; ոչ ինչ — է քէզ, il ne vous est pas difficile, il vous sera aisé de; դժուարինս խընդըեցեր, tu m'as demandé une chose difficile; — լինել, être difficile; être gravement malade.

Դժուարորս a. difficile à prendre à la chasse ou à la pêche; difficile à saisir.

Դժուարութիւն s. difficulté; mécontentement, contrariété;

բառնալ զ—, soulever la difficulté, aplanir les difficultés; — կրել, éprouver, essayer des difficultés; — ս հանել, faire difficulté, susciter des difficultés; յաղթել — էց, vaincre, surmonter les difficultés; բայց ոչ առանց — է, mais non sans peine, mais avec quelque peine; բազում — է կարաց, il a eu beaucoup de difficulté, il eut une peine extrême.

Դժուարութեամբ a. difficile à apprendre; qui apprend difficilement.

Դժուարութ a. raboteux, scabreux, impraticable.

Դժուարք V. Դժուար s.

Դժպատեի a. indécent, inconvenant, indigne, déplacé, absurde; — Թուէր նմա, il trouvait mauvais, il ne trouvait pas bien que; — է ինձ, il est indigne de moi; — վարկանել, juger indigne, dédaigner.

Դժպատեհութիւն s. inconvenance, inconvenients.

Դժպի a. incommode, désagréable, triste, odieux, insupportable, disgracieux; — էր ինձ, il m'était importun, odieux, je ne pouvais pas le souffrir, il me déplaisait; տեսի — լեալ բազմաց զբանս իմ, j'aperçus beaucoup de gens qui ne pouvaient goûter mes paroles.

Դժպիութիւն s. contrariété, méchanceté, mauvaise humeur.

Դժբամիտ a. perfide, traître.

Դժբանք V. Դրժանք.
Դժբեմ, Դժբող, Դժբողու-
թիւն V. Դրժեմ, etc.

Դի, ոց s. cadavre, mort.

Դիազարդ, աց a. celui qui
embaume les morts.

Դիազերծ առնեմ va. dé-
pouiller un mort.

ԴիաՅաղ, աց s. fossoyeur.

ԴիաՅաւալ a. roulé, étendu
comme un mort; — կացուցա-
նել, — յերկիր կործանել, étend-
re mort sur la place, étendre
comme un mort, tuer raide;
— կացուցանել իփոշուշ, étend-
re mort dans la poussière;
յերկիր անկեալ — խաղալ, —
յերկիր անկեալ մեռանել, tom-
ber raide mort, être tué raide,
demeurer raide mort sur la
place.

Դիակապուտ, պտաց, ից a.
qui dépouille les morts.

Դիակիր, կրաց a. qui porte
les morts.

Դիակն, կանց s. cadavre.

Դիակնանամ, ացայ յո. de-
venir comme un cadavre.

Դիակողոպուտ V. Դիակա-
պուտ.

Դիակոյտ, կուտի s. amas
de cadavres.

Դիահանութիւն, Դիահանք,
հանաց s. convoi, funérailles,
obsèques.

Դիանամ V. Դիեմ.

Դիապաշտութիւն s. idolâ-
trie.

Դիապատիկ V. Դիազարդ.

Դիասնունդ՝ Դիասուն լի-
նիմ, téter, être nourri de lait.

Դիացիկ V. Դիեցիկ.

Դիդըլաքմայ, ից s. m. di-
drachme.

Դիեմ, եցի va. téter, pren-
dre le sein.

Դիեցիկ a. qui tète du lait;
— մանուկ՝ գառն, enfant,
agneau encore à la mamelle.

Դիեցումն s. l'action d'allai-
ter, de téter.

Դիեցուցանեմ, ուցի va. al-
laiter, donner le sein, faire té-
ter, donner à téter.

Դիզարէզ V. Դէզարէզ.

Դիզանամ, ացայ յո. s'en-
tasser, se mettre en tas, s'a-
masser, s'accumuler; — հե-
րաց, se hérissier, se dresser;
քստմնեալ դիզացան բաշք ա-
ռիւծուն, le lion hérissa sa cri-
nière.

Դիզանեմ, դիզի va. entas-
ser, amasser, cumuler, accu-
muler; դիզանէր իվերայ նորա
ամբոխն, la foule le pressait.

Դիզանիմ V. Դիզանամ.

Դիզեմ V. Դիզանեմ.

Դիմաբանեմ, եցի va. con-
tredire, contester.

Դիմաբանութիւն s. contra-
diction, contestation.

Դիմագրաւ a. qui s'expose,
qui s'aventure, aventureux,
résolu, hardi; adv. hardiment;
— լինիմ V. Դիմագրաւեմ; —
եղէ իկուի ընդ նմա, je me
suis exposé dans un combat
avec lui; — ահագին վտան-
գաց, s'exposant aux plus
grands dangers.

Դիմագրաւեմ, եցի, Դիմա-

գրաւիմ, եցայ յՆ. s'exposer, se hasarder, affronter, s'aventurer, braver, défier, se risquer, attaquer avec intrépidité, s'engager, se jeter.

Դիմագրաւութիւն s. hardiesse, bravoure, défi.

Դիմադարձ, աց a. qui s'oppose, qui fait de l'opposition, opposant, adversaire; — լինել, s'opposer, résister à, s'élever, se soulever contre, faire de l'opposition.

Դիմադարձեմ V. Դիմադարձ լինիմ.

Դիմադարձութիւն s. résistance, opposition; obstacle.

Դիմադրեմ V. Դիմադարձ լինիմ.

Դիմադրութիւն V. Դիմադարձութիւն.

Դիմազուրկ a. gram. impersonnel, unipersonnel.

Դիմակ, աց s. face, visage, image; masque; — ա արկանել, se couvrir d'un masque, se masquer; բառնալ զ—, lever le masque.

Դիմակալ լինիմ, Դիմակալեմ, եցի յՆ. s'opposer, résister, se mettre en opposition avec, tenir bon ou ferme, tenir tête, montrer ses dents.

Դիմակաց V. Դիմադարձ.

Դիմակաւոր, աց a. masqué.

Դիմակաւորութիւն s. masquerade.

Դիմահար a. qui s'oppose ou résiste, opposant; opaque.

Դիմահարութիւն s. résistance; opacité.

Դիմամարտ V. Ընդդիմամարտ; — լինել, s'opposer, résister.

Դիմառնութիւն sm. prosopopée.

Դիմեմ, եցի յՆ. courir, se lancer, s'élancer, fondre, se jeter sur, se précipiter, se porter à, vers, tendre à; recourir, avoir recours, s'adresser à, se jeter entre les bras de qn., y chercher un appui.

Դիմեցումն s. mouvement pour s'élancer, élan, essor; tendance, impulsion; recours.

Դիմեցուցանեմ, ուցի va. faire courir, lancer.

Դիմումն V. Դիմեցումն.

Դիպակ, աց s. brocart.

Դիպակագործ a. fait en brocart.

Դիպահ sm. arrêts; maison d'arrêt; իդիպահոջ, aux arrêts; դնել արկանել իդիպահոջ, mettre aux arrêts.

Դիպածգութիւն s. l'adresse de tirer de l'arc.

Դիպաղեղն, դանց a. adroit à tirer de l'arc, adroit archer.

Դիպան a. opportun, favorable, propre; — ելանել, առ — պատահել, affronter, attaquer l'ennemi dans un moment favorable.

Դիպաւոր V. Դիպան.

Դիպեցուցանեմ, ուցի a. faire rencontrer, atteindre.

Դիպիմ, եցայ յՆ. se rencontrer; arriver, avoir lieu, se passer.

Դիպող V. Դիպան.

Դիպողութիւն *sm.* opportu-
nité.

Դիպումս, *ոց s.* accident,
événement, hasard, rencontre;
Դիպումսով, *par* hasard.

Դիպումսական, Դիպումս-
ծոյ *a.* accidentel, casuel, éven-
tuel, fortuit.

Դիպումս *s.* rencontre.

Դիտակ, *աց s.* but que l'on
vise; cime, sommet, le haut;
— ծաղկան, la tête d'une fleur;
observateur; aspect, vue,
taille; lunette, longue-vue; —
աստեղաց, télescope; — տեսա-
րանի, jumelle.

Դիտակագործ, Դիտակա-
վահառ, *աց s.* opticien.

Դիտանոց, *աց s.* observa-
toire.

Դիտապատ անկանիւմ *vn.*
tomber raide mort, être tué
raide, demeurer raide mort sur
la place; — առնել, étendre
mort sur la place, tuer raide.

Դիտապետ, *աց s.* surveil-
lant; archevêque.

Դիտաւոր, *աց s.* surveillant,
observateur.

Դիտաւորութիւն *sm.* inten-
tion, dessin, but, vue; sur-
veillance.

Դիտեմ, *եցի va.* observer,
remarquer, examiner, étudier,
considérer; épier, guetter.

Դիտող, *աց s.* observateur.

Դիտողութիւն *s.* observa-
tion; remarque; étude; — առ-
նել, faire une —, observer.

Դիտումն *s.* intention, des-
sein.

Դիր, դրից *s.* position, si-
tuation, exposition, place;
pose; tombeau; — սապոնի,
un pain de savon; — եւ տար
առնեմ, disperser; — գրոց,
format.

Դիրտ *V.* Մրուր.

Դիցաբան, ից *s.* mytholo-
gue, mythologiste.

Դիցաբանական *a.* mytho-
logique.

Դիցաբանութիւն *s.* mytho-
logie.

Դիցախումբ *a.* composé des
dieux; — 'ատեան, assemblée
des dieux.

Դիցամոլ *a.* idolâtre.

Դիցամոլութիւն *s.* idolâtrie.

Դիցանոյշ, նուշից *s.* déesse.

Դիցանուէր *a.* offert aux
dieux, sacré; — անտառ, bois
sacré.

Դիցապաշտ, ից *s. a.* idolâtre.

Դիցապաշտութիւն *s.* idolâ-
trie.

Դիցասէր *a.* qui aime les
dieux, les idoles.

Դիւաբախ *V.* Դիւահար.

Դիւաբար *adv.* diabolique-
ment, comme un diable.

Դիւաբնակ *a.* habité par les
démons.

Դիւագին *a.* endiablé, fu-
rieux, enragé.

Դիւագնիւմ, նեցայ *vn.* en-
diabler, se donner au diable,
enrager, être furieux.

Դիւագգեաց, Դիւագգեցիկ
V. Դիւահար.

Դիւակամ *a.* qui a une vo-
lonté diabolique.

Դիւական a. diabolique.
 Դիւահաղորդ a. qui est en communication avec le démon.
 Դիւահար, ագ a. possédé du diable, possédé, démoniaque, endiablé, énergiqumène.
 Դիւահարեմ, եցի, Դիւահարիմ, ըեցայ vn. être tourmenté par le démon, être possédé du démon, être possédé.
 Դիւահարութիւն s. obsession, possession.
 Դիւային a. diabolique.
 Դիւան, ագ s. m. archives; greffe; cabinet, divan, bureau.
 Դիւանագիր a. écrit dans les archives.
 Դիւանադպիր, դպրաց sm. greffier.
 Դիւանամ, ագայ vn. devenir diable, se diabler, enrager.
 Դիւանապան, ագ, Դիւանապետ s. archiviste.
 Դիւապաշտ, ից a. qui adore le démon.
 Դիւապաշտութիւն s. adoration du démon.
 Դիւատուր a. donné par le démon, diabolique.
 Դիւափոխիմ, խեցայ vn. devenir comme un démon.
 Դիւծ, ից s. devin, enchanteur, magicien.
 Դիւծական, ագ a. magique.
 Դիւծեմ, եցի vn. enchanter, fasciner, charmer.
 Դիւծութիւն sm. enchantement, incantation, charme, magie, féerie.
 Դիւութիւն s. diablerie.
 Դիւր, ից a. plain, plan, uni,

plat; ras; aisé, commode, facile; s. aise, aisance, commodité, facilité; repos, soulagement; adv. facilement, aisément; ի դիւրի՝ ի դիւրոջ, en plaine, dans la plaine; ի դիւրի՝ ի դիւրոջ լինել, être dans l'aisance, être aisé; — առնել, faciliter, donner de l'aise, soulager; — առնել անձին, se soulager; — առնել ուժեք, soulager qn., alléger sa peine; ըստ մտաց՝ ըստ անձին դիւրի, à son aise, à l'aise; առ անձին դիւրի, pour sa propre commodité; սիրել զանձին —, aimer ses aises.

Դիւրաբեկ a. fragile, cassant; frêle.

Դիւրաբեկութիւն s. fragilité.

Դիւրաբոյժ a. qui se guérit facilement.

Դիւրաբոյս a. qui pousse, qui germe vite.

Դիւրաբորբոք a. prompt à s'enflammer.

Դիւրազին a. bon marché; — վաճառել, vendre à bon marché, à bas prix.

Դիւրազիւտ a. qui se trouve, qui se comprend facilement; — լինել, se trouver ou trouver facilement.

Դիւրագոյն adv. facilement.

Դիւրագործ a. aisé à faire; qui fait aisément.

Դիւրագորով adj. sensible, tendre.

Դիւրագրգիռ a. facile à irriter, colère, irritable, cha-touilleux; — զգայութիւն, ex-

trême sensibilité; — իբարեկամութիւն, sensible à l'amitié.

Դիւրագրգռութիւն s. irritabilité.

Դիւրադարձ a. qu'on peut tourner facilement; mobile, souple, flexible.

Դիւրադարձութիւն s. souplesse, flexibilité.

Դիւրադաւ a. aisé à prendre, à tromper.

Դիւրագգած a. qui sent vite, sensible; — գորովանք, sensibilité extrême.

Դիւրազերծ a. qui se délivre facilement.

Դիւրաթառամ a. qui se fane, qui se flétrit aisément.

Դիւրալոյծ a. facile à dissoudre, dissoluble.

Դիւրալուր a. facile à écouter, à entendre; disposé à écouter, docile.

Դիւրախաբ a. aisé à tromper, dupe.

Դիւրածալ a. aisé à plier, pliant.

Դիւրածախ a. qui se consume facilement.

Դիւրածան a. aisé à connaître.

Դիւրակազմ a. aisé à faire, facile à arranger.

Դիւրակոր adj. flexible, souple.

Դիւրակործան a. facile à détruire.

Դիւրակորութիւն s. flexibilité, souplesse.

Դիւրահալ a. facile à fondre, fondant; facile à digérer.

Դիւրահամար adj. facile à compter.

Դիւրահամբոյր a. d'un facile accès, affable; — իբարեկամութիւն, sensible à l'amitié.

Դիւրահաշտ a. facile à se réconcilier.

Դիւրահաս a. facile à comprendre, intelligible; facile à atteindre; qui arrive promptement.

Դիւրահաւան, ից a. qui se laisse aisément persuader, crédule, facile.

Դիւրահաւանութիւն s. crédulité, bonhomie, grande facilité.

Դիւրահաւատ a. qui croit facilement, crédule.

Դիւրահնար a. facile, aisé; riche en expédients, ingénieux, esprit inventif.

Դիւրամաշ a. qui s'use facilement.

Դիւրամատոյց a. accessible, accostable; — առ ամենեւին, accessible à tout le monde.

Դիւրամարս adj. facile à digérer.

Դիւրամէտ adj. enclin à, dispos, disposé, prompt à.

Դիւռամոռաց adj. facile à oublier.

Դիւրամուտ vn. facile à entrer; — առնել, faire entrer facilement; — լինել, entrer facilement.

Դիւրայաղթ adj. facile à vaincre.

Դիւրայարմար adj. facile à arranger, accommodable.

Դիւրալոյս a. facile à espérer, qui a bonne espérance.

Դիւրալոյրեաց adj. facile à brûler.

Դիւրանամ, ացայ vр. devenir facile; se reposer, se soulager; դիւրանայր նմա, il se soulageait, il se sentait soulagé.

Դիւրաշահ a. facile à gagner; — լինել, gagner facilement.

Դիւրաշարժ a. aisé à mouvoir, très-mobile.

Դիւրաշնորհելի a. qui s'accorde facilement.

Դիւրապատիր adj. qui se trompe facilement, dupe; qui trompe facilement; — մանկութիւն, jeunesse facile à séduire.

Դիւրապատում a. facile à raconter, à comprendre.

Դիւրապատրաստ a. facile à préparer.

Դիւրապուր a. dont on se débarrasse facilement.

Դիւրառ, Դիւրառիկ, Դիւրառու adj. facile à prendre, prenable.

Դիւրասնունդ adj. nourri, élevé dans l'aisance; facile à nourrir, à élever.

Դիւրազառ a. qui s'allume aisément, inflammable.

Դիւրազառութիւն s. inflammabilité.

Դիւրաստաց a. facile à avoir, à acquérir.

Դիւրատար a. facile à porter, portatif.

Դիւրացուցանեմ, ուցի va. faciliter, rendre facile, aisé.

Դիւրաւ adv. facilement, aisément, commodément.

Դիւրափոփոխ adj. facile à changer, versatile.

Դիւրաքակ a. facile à délier, à dissoudre.

Դիւրեաւ V. Դիւրաւ.

Դիւրեղծական a. qui s'efface bientôt.

Դիւրեմ, եցի va. faciliter; reposer, alléger, soulager, adoucir, dégager, aplanir; — մտաց, relâcher, reposer l'esprit.

Դիւրըմբռնելի a. facile à prendre; facile à comprendre.

Դիւրընկալ a. facile à recevoir, commode, aisé, susceptible; facile à comprendre, intelligible; — առնել՝ գործել՝ ընծայեցուցանել, rendre commode, acceptable, intelligible.

Դիւրիմաց a. facile à comprendre, intelligible, clair.

Դիւրին, ընց a. facile, aisé; — է, — ինչ է, il est —, —; — է ասել, il est aisé de dire; չէ —, չէ ինչ —, il n'est pas facile; plain, plat, uni.

Դիւրիչ a. qui facilite; qui repose, qui soulage, agréable.

Դիւրողոք a. flexible, doux.

Դիւրութիւն s. m. facilité; aisance, commodité; repos, soulagement; — առնել՝ տալ, donner de la facilité; — ք խօսիլ՝ գրել, parler, écrire avec facilité.

Դիւցաբան, etc., V. Դիցաբան, etc.

Դիւցազն, զանց s. héros.

Դիւցազնաբար adv. comme un héros.

Դիւցազնական a. héroïque; épique.

Դիւցազնահասակ a. d'une taille de héros.

Դիւցազներգակ a. épique.

Դիւցազներգութիւն s. poëme épique, épopée.

Դիւցազնութիւն s. héroïsme.

Դիւցազնուհի sf. héroïne.

Դիւցախառն a. héroïque.

Դիւցական a. des dieux.

Դիւցապաշտ Voy. Դիցապաշտ .

Դիւցընկէց բարձունք՝ լեռան s. Olympe.

Դիք, դից s. les dieux, idole; դաշտային —, les divinités champêtres.

Դլամ, ացի vn. cesser, s'arrêter; — դադարել, demeurer en repos.

Դլիին V. Դելլին .

Դկուղ s. faséole.

Դղամ V. Դլամ .

Դղեակ, եկաց s. forteresse, fort.

Դղորդեմ, Դղրդեմ, եցի va. ébranler, mettre en branle, agiter, remuer, bouleverser, alarmer; faire du bruit; — զհաւատս, ébranler la foi; — զօդս, ébranler, remplir l'air.

Դղորդիմ V. Դղրդիմ .

Դղորդումն V. Դղրդին .

Դղրդեցուցանեմ V. Դղրդրեմ .

Դղրդիմ, եցայ vp. s'ébranler, s'agiter, se bouleverser, s'émouvoir, s'alarmer, se trou-

bler, se remuer; դղրդեցաւ քաղաքն ամենայն, toute la ville fut émue.

Դղրդին, Դղրդումն sm. ébranlement, secousse, agitation, bouleversement, trouble, alarme; bruit; — կրից, ébranlement des passions

Դմակ, աց sm. queue de mouton.

Դժին իրի conj. c'est pour cela, c'est pourquoi.

Դնդերք, բաց s. muscle.

Դնդին V. Թնդին .

Դնդչեմ, եցի vn. faire du bruit, murmurer (ruisseau).

Դնելի s. celui qui met, metteur; a. mettable.

Դնեմ, եդի, դիլ va. mettre, poser, placer; considérer, croire; ceindre, porter, monter; faire, rendre; — ի վերայ, imposer; — ձեռն ի վերայ ուրուք, imposer les mains à qn.; մարտ —, faire la guerre, combattre; — արծամ ի շահ, placer de l'argent; գիրս —, faire, composer des livres; — զանձն ի վերայ ուրուք, donner sa vie, se dévouer pour qn.; եդից զքեզ յանապատ, je ferai de toi un désert; — յապականութիւն, détruire; — զոք ինախատինս ազգաց, rendre qn. l'opprobre des nations; — զանձն՝ զոգի ի ձեռին իւրում, exposer sa vie; ծառայ —, placer un domestique; սեղան —, mettre la table; — ի դպրոց, mettre en pension; — բանս, s'entendre, être entendu;

ուխտ —, V. Ուխտ; ի պահ —, mettre en réserve; խորհուրդ յանձին —, prendre une résolution; պատուէր — ի վերայ ուրուք, donner ordre à qn.; ընդդէմ բանս —, parler contre, contredire; առաջի —, V. Առաջի; վէրս —, վէրս ի վերայ —, blesser, couvrir de blessures, de plaies; ձայն զլինի — ուրուք, crier après qn.; սուր ի վերայ եղեալ կոտորել, passer au fil de l'épée; ի բաց —, mettre de côté, abandonner; — ի մտի, V. Միտք; — ի սրտի, penser; մեղ —, blâmer; պատիւ —, honorer; — զդուռն, fermer la porte; ի ձեռն —, livrer à la main, confier.

Դնիմ, եղայ *vf.* être mis; յեղծումն —, être détruit.

* Դնչուց V. Անստոյգ .

Դշխոյ, ից *s.* reine.

Դշխոյակերպ *a.* comme une reine.

Դշխոյութիւն *s.* rang, dignité de reine.

Դոխն, խին *s.* trémie.

Դող, ի *sm.* tremblement; զդողի հարկանիմ, trembler; իդողի եւ յերբրի կալ, trembler, trembler de tous ses membres, s'agiter; իդողի կացուցանել, faire trembler.

Դողամ, ացի *vn.* trembler, être tremblant; — իցրտոյ, trembler de froid, grelotter.

Դողանի. զ— հարկանիմ, trembler.

Դողացուցանեմ, ուցի *va.* faire trembler.

Դողացուցիչ *adj.* qui fait trembler.

Դողդոջ *a.* tremblant, tremblotant, vacillant, chancelant; palpitant.

Դողդոջագին *adv.* en tremblant.

Դողդոջեմ, եցի *vn.* trembloter, trembler, vaciller, chanceler.

Դողդոջոտ, Դողդոջուն V. Դողդոջ .

Դողդոջումն *s.* vacillation, chancellement, tremblement.

Դողութիւն, Դողումն *s. m.* tremblement; frémissement; consternation; զդողման հարկանիլ, ի դողման կալ, trembler; ահիւ եւ դողութեամբ, avec crainte et en tremblant.

Դոն, Դոնի խէժ *sm.* laque, gomme laque.

Դոյզն *a.* petit, exigu, peu important, léger, modique; ordinaire, insignifiant; *adv.* peu; — ինչ, très-peu, tant soit peu; — ինչ գինի, un peu, un soupçon de vin; առ—մի, un peu de temps, pour peu de temps.

Դոյզնագիւտ *a.* rare.

Դոյլ, դուլից *s.* seau.

Դոյն, դորին *pron.* ce, cet, cette, celui-là, celle-là, même.

Դոյնչափ *adv.* autant.

Դոյնպէս *adv.* de la même manière.

Դոյնօրինակ *a. adv.* tel, de telle manière.

Դորակ, աց *sm.* bocal, pot; miné (mesure).

Դորսովիմ, եցայ vn. mourir de faim, de soif.

Դու, քո pron. tu, toi; ի քէն, de toi, par toi, de ta part; զքէն, sur toi, de toi.

Դուար, ի, աց s. bestiaux, bétail.

Դուդար V. Թուծակ.

Դուզնաքեայ, քէից a. peu important, peu, insignifiant, léger, petit, moindre, faible; commun, médiocre, ordinaire; s. —ք, le détail, les détails.

Դուժ, ից a. barbare; sauvage.

Դուլ s. cesse, trêve, repos, suspension, pause, relâche; ordre; — զինուց, trêve, armistice; — առնել, cesser, faire trêve, une pause; — առնուլ, cesser, s'interrompre, prendre du relâche, du repos; — տալ, faire cesser, donner du repos, du relâche; — եւ պատուէր տալ, donner ordre, commander, ordonner; — եւ դադար լինել, cesser; ոչ էր — եւ դադար պատերազմաց, les guerres continuaient.

Դուժ, դմոյ s. méd. grippe.

Դուն a. peu; rare; — ինչ, adv. un peu; — ուրեք, une fois par hasard, rarement; — ուրեք է զձեզ տեսանել, vous devenez bien rare, c'est une rareté de vous voir.

* Դունչ V. Կզակ.

Դուռն, դրանց, դրաց sm. porte; — ou դրուք, portes, gorge, défilé; — ou — արուրի, la porte, la cour; —

ձեժ, portail; ի դրանէ ի —, de porte en porte; դրան երէց, aumônier; դրօք փակելովք, à huis clos, à portes fermées; * —ը դնել, mettre à la porte, chasser; առ դուրս մահու հասեալ կայր, il était aux portes de la mort.

Դուսուր, դստեր, աց s. fille; — հօրեղբօր՝ հօրաքեո՝ մօրաքեո՝ քեուոյ, cousine; դստերք քաղաքի, les villages, les dépendances, les banlieues.

Դուր, դրոյ s. tarière.

Դուրզն, դրզան s. tour de potier.

Դուրճ s. tiroir.

Դուրս, ի — adv. dehors.

Դուքս, դքսի s. duc.

Դոփեմ, եցի vn. trépigner, taper du pied, frapper des pieds, faire du bruit.

Դոփիւն sm. trépignement, battement des pieds.

Դոքա pron. ces, ceux, celles, ceux-là, celles-là.

Դպիր, դպրաց s. secrétaire, écrivain, scribe; lecteur; clerc; enfant de chœur; հլովարտակաց —, secrétaire d'État; յիշատակաց —, chancelier.

Դպրապետ, աց s. premier secrétaire; protonotaire; premier clerc.

Դպրեվանք, նաց sm. séminaire.

Դպրոց, աց s. école.

Դպրոցական adj. scolaire; scolastique; — ամ՝ տարի, année scolaire.

Դպրոցակից *sm.* camarade d'école.

Դպրուծիւն *s.* lettres, littérature; livre; այր առանց — ք, homme sans lettres, illettré; գեղեցիկ —, belles-lettres.

* Դպցնեմ, ցուցի *va.* toucher; atteindre; ձէկուն ձեռք —, porter la main sur qn., le frapper.

Դռնակ, այ *sm.* guichet; portière; soupape.

Դռնապահ, Դռնապան, այ *s.* portier, concierge; — կալ, garder la porte.

Դռնապանուհի *sf.* portière, concierge.

Դռնապանութիւն *s.* emploi de concierge.

Դռնափակ, այ *s.* loquet.

Դռնչեցուցանեմ, ուլլի *va.* faire sonner ou retentir.

Դռնչիմ, չեցայ *vn.* corner; դռնչին ականջք իմ, les oreilles me tintent, me cornent.

Դռնչիւն *a.* tintement.

Դռոհ, Դռոյթ տամ *V.* Գռոհ տամ.

Դստիկոն, այ *s.* étage.

Դստրիկ *s.* petite, jeune fille.

Դսրով *s.* blâme; répréhension; — առնել, blâmer; — լինել, être blâmé.

Դսրովանք *V.* Դսրով.

Դսրովեմ, եցի *va.* blâmer.

Դսրովելի *a.* blâmable.

Դսրովիչ *a.* celui qui blâmé.

Դսրովութիւն *V.* Դսրով.

Դրագմէ *s.* drachme.

Դրախտ, ից, այ *s.* paradis; jardin, parc.

Դրախտահալ, ու *s.* paradisiac, oiseau de paradis.

Դրախտապան, այ *s.* jardinier; ortolan.

Դրական *a.* positif.

Դրականապէս *adv.* positivement.

Դրակից, կցաց *s.* voisin.

Դրամ, ոց *sm.* drachme; monnaie, numéraire; *V.* Դրամագլուխ; — հարկանեմ՝ հատանեմ, battre monnaie, monnayer.

Դրամագէտ *s.* numismate.

Դրամագիտական *a.* numismatique.

Դրամագիտութիւն *s.* numismatique.

Դրամագլուխ, գլխոյ *s.* capital, fonds.

Դրամագրութիւն *s.* numismatographie.

Դրամամուղթ, Թղթոյ, Թղթի *sm.* papier-monnaie, billet de banque.

Դրամաժողով *sm.* quêteur; quête; — առնել՝ լինել, faire une quête, quêter.

Դրամական *a.* péuniaire.

Դրամակշիւ *s.* drachme.

Դրամատէր, տեառն *sm.* capitaliste.

Դրամակոփ *sm.* faux monnayeur, faussaire.

Դրամահատ *s.* monnayeur.

Դրամահատութիւն *s.* monnayage.

Դրամանոց, այ *sm.* portemonnaie.

Դրամաշահ, ու *s.*agio.

Դրամափոխ *s.* changeur.

Դրամափոխութիւն s. m. change.

Դրամափորձ s. essayeur.

Դրանդ, ից, Դրանդի, դեաց sm. les poteaux, les colonnes d'une porte; առաջի դրանդեաց դրան, à l'entrée de la porte.

Դրանիկ, նկաց s. courtisan, attaché à la cour.

Դրասանգ s. feston.

Դրասանգեմ, եցի va. festonner.

Դրացի, ցւոյ, ացեաց sm. voisin, voisine.

Դրացութիւն s. voisinage.

Դրաքմայ V. Դրազմէ.

Դրզալ, ի s. cuiller; — յի, une cuillerée.

Դրդեմ, եցի, Դրդեցուցանեմ, ուցի va. pousser, inciter, instiguer, exciter, aiguillonner, stimuler.

Դրդիչ s. a. instigateur, stimulant.

Դրդնջիւն V. Դրդջիւն.

Դրդուեմ, եցի, Դրդուեցուցանեմ, ուցի va. ébranler, remuer.

Դրդուիմ, եցայ vp. s'ébranler, être ébranlé.

Դրդումն s. impulsion.

Դրդջիւն sm. habil, bavardage, radotage.

Դրժանք, անաց s. violation, perfidie, infidélité, tromperie.

Դրժեմ, եցի va. violer, tromper; — հարսանեկան սիրոյ, violer l'amour conjugal.

Դրժող, աց a. s. violateur, perfide, trompeur.

Դրժողութիւն V. Դրժանք.

Դրնդիւն s. bruit, tapage.

Դրոշմ, ից, աց s. empreinte, marque, frappe, gravure; empreinte ou coin de la monnaie; sceau, cachet; timbre; signature; confirmation.

Դրոշմաճ, ոց sm. médaille.

Դրոշմաւոր a. marqué.

Դրոշմեմ, եցի va. empreindre, marquer d'une empreinte; estamer, imprimer; tracer, graver, écrire, inscrire; cacher; confirmer; signer; fig. graver, inculquer; — իմիտս, imprimer dans l'esprit, retenir, graver dans la mémoire; — իսիրտ, inculquer, graver dans le cœur; — իրիք զկնիք անմահութեան, imprimer à qch. le caractère, le cachet de l'immortalité.

Դրուագ, աց s. incrustation; placage; épisode, passage, période; chapitre.

Դրուագեմ, եցի va. incruster; plaquer.

Դրուագիչ s. plaqueur.

Դրուատեմ, եցի va. louer, vanter, prôner, acclamer, préconiser.

Դրուատիք, տեաց s. m. louanges, encens, éloge; դրուատիս տալ, décerner des éloges, donner de l'encens, des louanges; ճափածայն —, acclamations, applaudissements.

Դրութիւն s. pose; position; disposition; proposition, assertion; composition; système.

Դրուժան *a.* perfide, traître.

Դրօշ, ուց, ից *s.* drapeau, pavillon, étendard, enseigne, bannière; statue; idole; — *u* արձակել, arborer un drapeau, le pavillon; իջուցանել *q*—, baisser le pavillon, mettre pavillon bas; լինել ընդ դրօշու, être sous les drapeaux, au service; մտանել ընդ դրօշու ուրուք, se ranger sous le drapeau de *qn.*, embrasser son parti.

Դրօշագործութիւն *sm.* statuair, art de faire des statues.

Դրօշած *V.* Դրօշեալ.

Դրօշակ, աց *s.* bord, lisière;

pan; drapeau; — բանալ, *V.*

Դրօշս արձակել.

Դրօշակիր, կրաց *sm.* enseigne, porte-drapeau.

Դրօշաւոր, աց *a.* qui a un drapeau.

Դրօշեալ, ելոց *sm.* statue, simulacre, idole.

Դրօշեմ, եցի *va.* sculpter, graver.

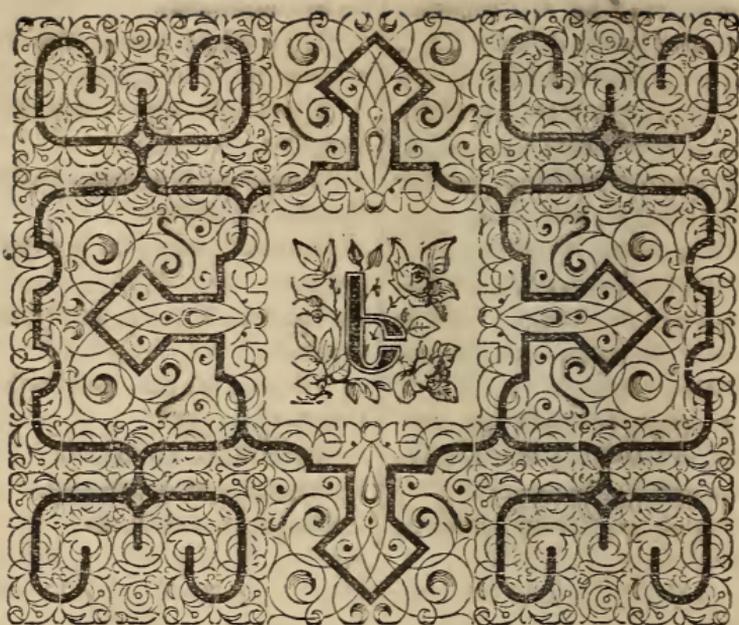
Դրօշուծ, ոց *s.* sculpture, gravure.

Դիշայ, ի *sm.* canonnière (jouet d'enfant).

Դքսութիւն *s.* duché.

Դքսուհի *sf.* duchesse.

Դօդօշ *s.* crapaud.

Ե (yétsch) s. cinquième lettre de l'alphabet et la seconde des voyelles ; cinq, cinquième.

Եբենագործ, աց s. ébéniste.

Եբենագործութիւն s. ébénisterie.

Եբենեայ a. d'ébène.

Եբենոս, ի s. ébène ; ébénier.

Եբիհաղ s. caban.

Եբրայական a. hébraïque ;

— լեզու, la langue hébraïque, l'hébreu.

Եբրայեցերէն adv. en hébreu ; s. l'hébreu, la langue hébraïque.

Եբրայեցի, եցոց s. a. hébreu, juif, hébraïque ; —ք, les Hébreux, les Juifs.

Եգիպտացի, ցոց s. égyptien.

Եգիպտահատ, ից, Եգիպտացորեան, ենոյ s. maïs.

Եգիպտուհի sf. Égyptienne.

Եգիս, ի s. égide.

Եդեմ, այ s. Éden, le paradis terrestre.

Եզական, Եզակի a. gram. singulier.

Եզականութիւն s. singularité.

Եզերանամ, Եզերիմ, ացայ vn. se terminer. se conclure.

Եզերումն, ըման s. terme, fin, conclusion.

Եզն, զին, զանց s. bœuf ; — պարարակ, — gras.

Եզնալեզու, զուի s. buglose.

Եզնալուծ, լծոյ s. attelage
de bœufs.

Եզնակ, Աստուծոյ —, Ոսկի
— s. cétoine dorée, ver de mai.

Եզնակն s. chasselas.

Եզնանոց, Եզնոց, աց s. m.
étable à bœufs, bouverie.

Եզնաբաղց s. boulimie.

Եզնող, Եզող, աց s. bouvier.

Եզր, զերք, զերաց s. bord,
rebord, extrémité, bout; borne,
terme; — կերպասուց, lisière;
Եզերք Երկնից, horizon: յ—
ծովու, au bord de la mer.

Եզրածիրանի sm. prétexte
(robe bordée d'une large bande
de pourpre).

Եզրակացուծիւն s. m. con-
clusion.

Եզրակացուցանեմ, ուցի va.
conclure, inférer.

Եթեր, աց s. l'air, les airs,
le ciel.

Եթերական, աց a. éthérée,
aérien; céleste.

Եթէ conj. si; si pourtant,
pourvu que; si par hasard,
s'il arrive que; soit que; —
Երբէք, si jamais, si toutefois;
— ոչ, sinon; բայց —, si ce
n'est que, à moins que.

Ել V. Ելք; —ի աղագ, voie,
moyen, expédient; —ի աղագս
գտանել, s'aviser, trouver un
moyen, des ressources, re-
médier.

Ելագ, աց s. fraise.

Ելակենի, նւոյ, նեաց s. m.
fraisier.

Ելանելիք, Ելեաց s. escalier,
échelle.

Ելանեմ, ելի vn. monter;
sortir; s'élever, se lever; naî-
tre, surgir; procéder, émaner;
dépasser, surpasser, franchir;
monter; se répandre; իվեր —,
remonter; être connu, an-
noncé; éclater, se déclarer;
— իկենաց՝ իկենցադոյս, sortir
de la vie, mourir; — իցամարք,
descendre à terre, prendre
terre, aller à bord; débarquer;
— իկղզի ուրեք, aborder dans
une île; — իվերայ մատակի,
couvrir, assaillir; զմիմեամբք
—, entrer ou être en concur-
rence avec, rivaliser, faire à
l'envi, à qui mieux mieux;
զմիմեամբ Ելանելով, à l'envi,
à qui mieux mieux; ընդ իւր
զէնս՝ սուր —, se percer, se
donner la mort; ի գլուխ —,
V. Գլուխ; յոգւոց —, V. Ոգի;
յաչաց —, V. Աչք; Ել նետն
ընդ սիրտ նորա, la flèche lui
perça le cœur; ընդ ձեռն
—, percer la main; — ընդ
անաջ, aller à la rencontre
de; այր զարամբ —, se jeter
en foule les uns sur les autres
pour; Ել համբան, le bruit
s'est répandu; Ել անուն գե-
ղեցկութեան քո ընդ ամենայն
աշխարհի, tout l'univers ne
parlait que de ta beauté; —
ըստ չափ՝ ըստ սահման, dé-
passer, excéder la mesure, les
bornes, outre-passar, aller au
delà; — ի հիւանդութենէ, re-
lever de maladie; ի պատիւ —,
s'élever aux honneurs; — ի
մեծամեծ աւագութիւնս, s'éle-

ver aux plus grands honneurs ;
 Ի դէպ —, V. Դէպ ; — զհետ
 ուրուք, poursuivre զո., se
 mettre à sa poursuite ; — Ինաւ,
 s'embarquer ; — Ի կառս՝ Ի ձի,
 monter en voiture, à cheval ;
 — ըստ ձեռն՝ ընդ իշխանու-
 թիւն ուրուք, se révolter, se
 soulever contre ; Ելանէր յա-
 ջողութիւն գործոյն Ի ձեռս
 նորա, l'affaire réussissait par
 lui ; ընդ հակառակս —, s'op-
 poser ; Ել ելունդն Ի ձեռս Իմ,
 j'ai eu un bouton à la main ;
 անմասն —, ne pas avoir part ;
 — ընդ Իմն, se donner à qch. ;
 — յանկողինս ուրուք, souil-
 ler le lit d'autrui, séduire sa
 femme ; — Ի մահիցս, se mettre
 au lit, se coucher.

Ելեկորադէտ sm. élec-
 troscope.

Ելեկորական a. électrique ;
 électrisable ; — Մեքենայ, ma-
 chine électrique.

Ելեկորականութիւն s. élec-
 tricité.

Ելեկորակիր sm. électro-
 phore.

Ելեկորամագնիս s. électro-
 aimant.

Ելեկորամագնիսական adj.
 électro-magnétique.

Ելեկորամագնիսութիւն s.
 électro-magnétique.

Ելեկորանամ, ացայ vp.
 s'électriser.

Ելեկորաչափ sm. électro-
 mètre.

Ելեկորացուցանեմ, ուցի va.
 électriser.

Ելեկորին s. ambre jaune,
 succin.

Ելեւել առնել՝ խաղալ, riva-
 liser ou concourir avec, faire
 une chose à l'envi d'un au-
 tre, de tous les autres, se dis-
 puter ; Ելեւելս զմիմեամք առ-
 նելով, à qui mieux mieux, à
 l'envi l'un de l'autre ; ամենե-
 քին — ս առնեն Ի մարդահասել
 զնա, chacun à l'envi le flatte.

Ելեւէջք s. l'action de mon-
 ter et de descendre ; ondula-
 tion ; mus. gamme ; — ձայնի,
 modulation, cadence, ton ;
 Ելեւէջս առնել՝ խաղալ, ba-
 lancer, flotter.

Ելեւմուտք, մտից s. action
 de sortir et d'entrer ; sortie,
 passage ; recettes et dépenses ;
 finances.

Ելեփանդական a. éléphan-
 tiasique, éléphantique ; —
 ախտ, éléphantiasis.

Ելիք s. tourbillon.

Ելող, աց s. qui sort, qui
 procède.

Ելուզակ V. Յեղուզակ.

Ելուզակութիւն V. Յեղուզա-
 կութիւն.

Ելուզանեմ, ուզի va. extrai-
 re ; — զբառակուսի արմատ
 — la racine carrée.

Ելուզումն s. extraction.

Ելումն s. sortie ; procession,
 émanation.

Ելունդն, լնդան s. verrue,
 tumeur, bouton.

Ելք, ելից s. montée ; sortie,
 issue ; procession, émanation ;
 issue, résultat, effet, succès.

réussite; voie, moyen, ressource, expédient; l'orient, le lever du soleil; déboursé, dépenses; décès, mort; exode; débouché; — **աստեղ**, émigration d'un astre; **յելս**, à l'issue de; **յելս արելու**, au lever du soleil; **յելս առաւօտու**, au point du jour; **յելս աշնայնոյ**, vers la fin de l'automne, les derniers jours de l'automne; — **իրաց**, les événements, les faits; **ձախողակի** —, malheur, insuccès; **գելս իրացն գտանել՝ իմանալ՝ հնարել**, trouver un moyen de se tirer d'affaire, remédier; **ելս իմտի դնել**, s'aviser, songer à un moyen.

Եկ s. venue, arrivée.

Եկ, **աց** s. a. étranger.

Եկակոչ a. appelé, cité en justice; sm. assignation, citation; — **առնել**, assigner, citer, appeler en justice.

Եկամուտ, մտից, **աց** a. adventice, étranger, emprunté; prosélyte; s. revenu; — **բոյսք**, plantes adventices; **տարեկան** —, revenu annuel; **ստանալ զեկամուտն**, toucher le revenu; — **յի առնել**, faire un prosélyte.

Եկաւոր, **աց** a. venant, qui vient, hôte.

Եկաւորիմ, **եցայ** vn. venir, arriver.

Եկաւորութիւն sm. venue, arrivée.

Եկեղեցական a. ecclésiastique.

Եկեղեցանամ, **ացայ** vn.

s'assembler, se réunir, être convoqué.

Եկեղեցախորան, **աց** s. chapelle de camp, de l'armée.

Եկեղեցականութիւն s. état ecclésiastique; **Թողուլ** գ—, renoncer à l'état ecclésiastique, jeter le froc aux orties.

Եկեղեցապան, **աց**—s. sacristain, bedeau.

Եկեղեցապատում մատենագիր s. historien ecclésiastique.

Եկեղեցացուցանեմ, **ուցի** va. assembler, réunir, convoquer.

Եկեղեցի, **ցոյ**, **եցեաց** s. église; **զինուորեալ** —, église militante; — **Հայոց**, l'— arménienne; **արեւելեան** —, l'— d'Orient; **հռովմէական** —, l'— romaine.

Եկեղեցական V. **Եկեղեցապան**.

Եկեղեցորհնէք, **նեաց** s. consécration d'une église.

Եկղեսիաստէս s. Ecclésiaste.

Եկքան V. **Ակքան**.

Եի interj. eh!

Եղ V. **Իւղ**.

Եղագ, **աց** s. voie, moyen.

Եղական V. **Արարած**.

Եղաման, **ի** s. huilier.

Եղանակ, **աց** sm. manière, mode, façon, forme, air, ton, guise; mus. ton, air; mode des verbes; saison; **որով՝ որպիսի եւ իցէ** —աւ, de quelque manière que ce soit, de toute manière, de manière et d'autre; —աւ **իմն**, en quelque sorte; **անգործ** —, morte-saison.

Եղանակաւոր, աց a. qui a un air, harmonieux.

Եղանակեմ V. Նուագեմ.

Եղանիմ, եղէ, եղեայ vn. être, devenir; եղիցի եղիցի, ainsi soit-il, amen.

Եղանութիւն V. Արարած.

Եղարամայր sf. pleureuse.

Եղարկեմ V. Օծանեմ.

Եղբայր, բօր, բարց s. frère; աշխատաւոր —, frère convers ou lai; — ի Քրիստոս, frère en Jésus-Christ; մեծ՝ աւագ՝ երէց —, frère aîné; կրտսեր —, cadet, puîné.

Եղբայրբար adv. fraternellement, comme des frères.

Եղբայրագիր, գրի s. frère adoptif.

Եղբայրագրաւ V. Եղբայրասպան.

Եղբայրաձիւ s. parent.

Եղբայրական a. fraternel.

Եղբայրակից s. confrère.

Դղբայրակցութիւն s. confraternité.

Եղբայրանամ, ացայ vn. fraterniser.

Եղբայրանոց, աց s. couvent.

Եղբայրասէր, սիրաց a. qui aime son frère, charitable.

Եղբայրասպան a. fratricide.

Եղբայրասպանութիւն sm. crime du fratricide.

Եղբայրատեաց a. qui hait son frère.

Եղբայրատեցութիւն s. haine entre frères.

Եղբայրորդի V. Եղբօրորդի.

Եղբայրութիւն s. fraternité; confrérie.

Եղբայրսիրութիւն s. amour fraternel, charité.

Եղբօրորդեակ, եկաց, Եղբօրորդի, որդւոց sm. neveu, fils du frère.

Եղեամն, ղեման sm. gelée blanche, frimas; — իջանէ, il fait de la gelée blanche.

Եղեբօրոս, ի s. ellébore.

Եղեգնաբնակ, աց a. qui demeure dans un lieu planté de roseaux.

Եղեգնախառն a. mêlé de roseaux.

Եղեգնախունկ sm. acorus calamus, acorus aromaticus, canne aromatique.

Եղեգնածեւ adj. en forme de canne.

Եղեգնաշամբ, ից, Եղեգնապուրակ, աց sm. cannaie, lieu où croissent des roseaux.

Եղեգնափող, ի sm. chalumeau.

Եղեգնեայ a. de roseau, de canne.

Եղեգնիկ s. canule; chalumeau.

Եղեգնոտ a. plein de roseaux; s. lieu planté de roseaux.

Եղելութիւն s. affaire; création; créature.

Եղեմնախառն a. mêlé de gelée blanche.

Եղեմնախար a. gâté par la gelée blanche.

Եղեմնապատ a. couvert de la gelée blanche, hérissé de frimas.

Եղեմնարկու a. qui produit de la gelée blanche.

Եղեռն, եռան, երունք, եղերք s. crime, forfait, attentat, délit; malheur, fatalité, catastrophe; յեղեռան, en flagrant délit; — գտանել, éprouver des malheurs, des pertes; առ եղեռանէ, par malheur, pour son malheur; — ապիբատութեան, impiété; ոհիր եղեռան, crime; — անհնարին, horreur; յ— անկղիտանալ, se souiller d'un forfait; զամենայն — անօրէնութեանց յանձն առեալ՝ միայն թէ թագաւորացէ, il se résolut à régner par toute sorte de crimes.

Եղեռնագործ a. criminel, scélérat.

Եղեռնագործութիւն s. scélératesse, crime, forfait, attentat.

Եղեռնական, Եղեռնային a. criminel, attentatoire; malheureux, funeste, fatal, pernicieux, malfaisant; — մատնութիւն, noire trahison.

Եղեռնաւոր, այց s. criminel, scélérat; a. V. Եղեռնական.

Եղեր, Եղերք, բունք s. lamentation; tragédie; եղերունս աղէտաւորս գործել, faire des tragédies sanglantes.

Եղերական a. tragique, lugubre; — տեսիլ, spectacle tragique, tragédie; — մահ՝ վախճան, mort, fin tragique.

Եղերամայր sf. pleureuse.

Եղերգ s. élogie.

Եղերգակ, Եղերգական a. élogiaque.

Եղերդ, Եղերդակ, այց sm.

laitue; — վայրի, — sauvage.

Եղերերգու, այց s. a. élogiaque.

Եղերերգութիւն s. élogie.

Եղեւին, եւնոյ s. sapin; armoise.

Եղեւնափայտ, ի s. sapin, bois de sapin, sapine.

Եղեւնափայտեայ, Եղեւնեայ, նէից, Եղեւնի, նեաց a. de sapin.

Եղէգ, Եղեգի s. chicorée, endive.

Եղէգն, ղեգանց s. canne, roseau; chaume, tige des graminées; roseau, plume.

Եղէգնաշաքար s. sucre de canne; V. Շաքարաքոյս.

Եղէգնիկ V. Եղեգնիկ.

Եղիմ, ղիմի s. ortie.

Եղիսական ou Եղիւսեան ղաշտք s. Champs-Élysées.

Եղիցի V. Եղանիմ.

Եղծ s. destruction; réfutation; — զեղծ, adv. en désordre, confus, à l'abandon.

Եղծագործ a. destructeur, ruineux, corrupteur, nuisible.

Եղծագործիմ, ճեցայ vn. se détruire, se corrompre.

Եղծական, Եղծանելի adj. corruptible, caduc, effaçable.

Եղծանեմ, եղծի va. détruire, corrompre, gâter, abîmer, détériorer, vicier, altérer, effacer, abolir; — զղաշինս, résilier le contrat; — զգառողջութիւն, ruiner la santé; — զգեղեցկութիւն, ternir, détruire la beauté; եղծեալ ապականիլ, se corrompre, s'abîmer.

Եղծանիւմ, եղծայ vn. se détruire, s'abîmer, se gâter, s'altérer, se détériorer, se corrompre; եղծաւ գեղ նորա, sa beauté s'altéra; եղծաւ գոյն երեսաց նորա, sa figure pâlit.

Եղծիչ a. s. destructif, destructeur.

Եղծուած, ոց, Եղծումն sm. destruction, altération, corruption, abolition, abolissement, dégât, effaçure; յ— դնել, յ— ապականութեան դնել, — հասուցանել, détruire, abattre, achever de perdre; յ— դնիլ՝ մատնիլ, se détruire, être détruit, s'évanouir, s'anéantir; ապրեալ յեղծուածոյ ժամանակին, échappé aux outrages du temps.

Եղկ a. tiède; — գործել, attiédir.

Եղկացուցանեմ, ուցի va. attiédir, rendre tiède.

Եղկելի a. malheureux, misérable, pitoyable.

Եղկութիւն s. malheur, misère; attiédissement.

Եղն, եղին, ղանց s. biche.

Եղնզնաքար, աց s. onyx.

Եղնորթ, ուց s. faon.

Եղուկ adj. misérable, malheureux; յեղուկս անկանել, exposer ses malheurs, supplier, conjurer; — ս կարդալ անձին, se croire malheureux.

Եղո՛ւկ interj. c'est un malheur! quel malheur! hélas! c'est dommage; — զիս՝ զինեւ, — եմ ես, hélas! malheur à moi! infortuné que je suis!

oh! que je suis malheureux! — Թշուառացելումդ հօր, ô malheureux père!

Եղունգն, ղնգանց s. ongle; griffe, serre; corne, sabot; onyx.

Եղջերագեղ a. qui a de belles cornes.

Եղջերաւոր, աց a. cornu, encorné.

Եղջերեայ, եաւ, եայց a. de corne, fait en corne.

Եղջերենի, նույ s. caroubier.

Եղջերիկ a. au front dur, déhonté, effronté; s. céraсте.

Եղջերու, աց s. m. cerf; — կունչէ, le — brame.

Եղջերուաքաղ, ից s. chienne.

Եղջերցեմ, եցի va. heurter avec les cornes, cosser.

Եղջիւր, ջեր, ջերց, ջերաց s. corne; vase fait de corne; caroube; angle à coin saillant; fig. force, puissance; fierté, orgueil, sujet d'orgueil; — ածել, donner des coups de corne; fig. faire de grands progrès, s'enorgueillir; menacer, déclarer la guerre à; — ածէր կռապաշտութիւն, l'idolâtrie y régnait; — ամբառնալ, montrer les cornes, lever la crête, se rengorger; փշրել գ—, խորտակել գ— ամբարտաւանութեան ուրուք, rabaisser l'orgueil de qn.

Եղջիւրիկ V. Եղջերիկ.

Եղտիւր, տերաց s. marais, marécage.

Եմ, ես, է, էի, էիր, էր, եր,

իցեմ, եղէ v. auxil. être; սիրեցից զնա յինչեւ եմս, je l'aimerai tant que je vivrai; յուտել —, je suis en train de manger; զի՞նչ ինչ առնել էր ինձ, que devrais-je faire? que fallait-il que je fisse? էր զի, quelquefois, des fois.

Եմակ, աց s. lieu ombragé, flanc, vallée.

Եմիփորոն, ի, աւս. pallium.

Ենծաղրեմ, եցի va. placer sous, mettre dessous, subjuguier, assujettir; supposer.

Ենծաղրումիւն s. l'action de mettre dessous, assujettissement; supposition, hypothèse.

Ենծակայ, ից s. sujet.

Ենծակայանամ, ացայ vn. subsister, exister.

Ենծակայումիւն sm. substance, hypostate.

Ենծամնայ s. division (-).

Ենքեղէս s. congre.

Եպարքոս, աց sm. gouverneur, préfet; vice-roi, vizir.

Եպարքոսումիւն s. préfecture; vice-royauté, vizirat.

Եպենէս s. pinne-marine.

Եպերանք, անաց s. blâme, répréhension.

Եպերելի, լեաց a. blâmable, répréhensible.

Եպերեմ, եցի va. blâmer.

Եպերումն V. Եպերանք.

Եպիսկոպոս, աց s. évêque.

Եպիսկոպոսական a. épiscopal.

Եպիսկոպոսակից s. coadjuteur.

Եպիսկոպոսանց V. Եպիսկոպոսարան.

Եպիսկոպոսապետ, աց sm. archevêque.

Եպիսկոպոսապետումիւն s. archevêché.

Եպիսկոպոսարան, աց sm. palais épiscopal, évêché.

Եպիսկոպոսեան s. pl. les évêques.

Եպիսկոպոսումիւն s. épiscopat.

Եռ, ից s. trois; ébullition.

Եռաբաժին առնեմ va. diviser en trois.

Եռահատոր adj. en trois volumes.

Եռամ, ացի vn. être bouillant, bouillir, bouillonner, être en ébullition (au propre et au figuré); fermenter, être en effervescence; grouiller, fourmiller, pulluler.

Եռամեայ a. de trois ans, triennal; âgé de trois ans.

Եռամեծ a. trois fois grand, trismégiste, almageste.

Եռամիլիոն, ից s. trillion.

Եռամսեակ, եկի s. m. trimestre.

Եռամսեայ a. trimestriel; — ժամանակ, trimestre.

Եռայարկ a. de trois étages; à trois ponts (vaisseau).

Եռանդ s. adv. avant-hier; յեռանդէ, depuis avant-hier.

Եռանդն, անդեան s. ébullition, bouillonnement, effervescence, fermentation; fig. ardeur, empressement, zèle, ferveur, fougue, transport;

fourmillement; — մտաց, enthousiasme; — մարտի, la soif ardente de guerre, des combats; լի եռանդեամբ, plein d'ardeur; յ— սրտմտութեան, dans le premier emportement; — ածել ուժեք, inspirer de l'ardeur à qn.

Եռանդնալից a. plein d'ardeur, de zèle, zélé, ardent.

Եռանդնանամ, ացայ vn. être, devenir ardent, zélé; bouillonner.

Եռանդնացուցանեմ, ուցի va. donner de l'ardeur, du zèle; faire bouillonner.

Եռանդնոտ, աց a. bouillant, bouillonnant, ardent, fervent, zélé, empressé, fougueux.

Եռանդումն s. ébullition; fig. ardeur, ferveur, zèle.

Եռանդուն V. Եռանդնոտ.

Եռանկիւն, կեան s. triangle.

Եռանկիւնաչափական adj. trigonométrique.

Եռանկիւնաչափութիւն sm. trigonométrie.

Եռանկիւնի a. triangulaire.

Եռանձնեայ a. de trois personnes.

Եռանուն a. de trois noms, qui a trois noms.

Եռաչափ a. de trois mesures; s. trimètre.

Եռապատիկ a. triple; adv. triplement.

Եռապատկեմ, եցի va. tripler.

Եռապետ, աց s. triumvir.

Եռապետական adj. triumviral.

Եռապետութիւն s. triumvirat.

Եռաձանկ a. trisyllabe.

Եռացումն V. Եռանդն.

Եռացուցանեմ, ուցի va. faire bouillir; faire fourmiller.

Եռոտանի, նոյ s. trépied.

Եռօրեայ V. Երեքօրեայ.

Ես, իմ, ինձ pron. je, moi;

ես եմ, c'est moi; ես ինքն,

moi-même; զինէն, de moi;

յինէն, de moi, par moi; ա-

հաւասիկ ես, me voici; յիս

տէր իմ, regardez-moi, écoutez-

moi, je vous prie, mon-

sieur; ըստ իս, selon moi, à

mon avis; յինէն կողմանէ, de

ma part; ունիմ ընդ ինեւ, j'ai

sous moi, en mon pouvoir.

Ետեղակալ, աց s. lieutenant;

a. stable, stationnaire, fixe.

Ետեղապահ, աց s. lieutenant,

adjoint.

Ետեղապահութիւն s. lieutenantance.

Ետ ընդ ետ adv. immédiatement,

à l'instant, de suite.

Ետղ, ետեղ s. lieu, place,

endroit; առ ետեղ, adv. à la

même place, sur place, sur la

place, en place; զետղ առնուլ,

s'arrêter, faire halte.

Եր, sois; որչ —, vis, porte-

toi bien.

Երագ, ունք a. rapide, leste,

prompt, agile; adv. vite, rapi-

dement; — Երագ ou Երագս,

adv. vite, rapidement, leste-

ment, promptement, couram-

ment.

Երագագիր V. Արագագիր.
Երագագնաց a. qui va vite,
prompt à la course, rapide.

Երագագ, ի s. rets, filets.
Երագաթռիչ V. Արագա-
թռիչ.

Երագախաղաց V. Արագա-
խաղաց.

Երագակատար a. qui s'exé-
cute vite.

Երագահալ a. qui digère,
qui se digère vite.

Երագահաս V. Արագահաս.
Երագայեղ adj. qui change
vite, inconstant.

Երագանցուկ a. qui passe
vite, passager.

Երագաշարժ V. Արագա-
շարժ.

Երագապէս adv. vite, rapi-
dement.

Երագավախնան V. Արա-
գավախնան.

Երագասլաց a. qui s'élançe
vite, rapide, leste.

Երագաւեր a. qui se ruine
vite.

Երագափոյթ a. rapide, sou-
dain, subit.

Երագափոփոխ V. Երա-
գայեղ.

Երագեմ, եցի vn. se hâter,
se presser, se dépêcher; va.
hâter, presser, accélérer.

Երագընթաց, Երագոտն V.
Արագընթաց, Արագոտն.

Երագուծիւն V. Արագու-
ծիւն.

Երագ, ոց s. songe, rêve;
— տեսանել, avoir, faire un
songe, faire des rêves, rêver;

տեսանել յերգի, voir en
songe, rêver; յերագս լինել,
յերգի անցք անցանել, faire
un rêve lascif, avoir une pol-
lution nocturne; — է կեանք
մարդոյ, la vie n'est qu'un
songe; գեղեցիկ — տեսանել,
faire de beaux rêves, de beaux
songes; զահանդելի՝ խօսական
—, songe affreux, monstrueux;
եւ ոչ յերգի անգամ տեսանել,
ne pas même rêver, songer.

Երագագէտ V. Երագահան;
— լինել, ne savoir une chose
que comme un rêve.

Երագական adj. relatif aux
songes, aux rêves.

Երագահան, աց sm. inter-
prète des songes; — Երագոց,
songeur, rêveur, visionnaire.

Երագադիւծուծիւն s. oniro-
mancie.

Երագահմայ լինիմ՝ vn. en-
sorceler par le moyen des
songes.

Երագայոյզ a. agité par des
songes, visionnaire, imagi-
naire.

Երագանամ V. Երագիմ.

Երագատես a. songeur, rê-
veur, songe-creux.

Երագացոյց a. qui explique
un songe; qui fait rêver, qui
fait voir en songe.

Երագափորձ a. qui fait un
rêve lascif, qui est sujet à la
pollution nocturne.

Երագափորձուծիւն s. pollu-
tion nocturne.

Երագընդհան V. Երագա-
հան.

Երազիմ, զեցայ vn. rêver, voir en songe, songer; չերազէր, il ne songeait pas.

Երազող, աց s. rêveuseur, rêveur.

Երաժիշտ, ժշտաց s. musicien; musique.

Երաժշտական a. musical; s. musicien.

Երաժշտականութիւն s. m. musique.

Երաժշտապետ, աց s. chef des musiciens, chef d'orchestre.

Երաժշտարան, աց s. conservatoire, école de musique.

Երաժշտեմ, եցի vn. faire de la musique.

Երաժշտութիւն s. musique; — առնել, faire de la musique; ուսանել՝ սիրել զ—, apprendre, aimer la musique; ճայսական՝ գործիական —, musique vocale, instrumentale.

Երախ s. bouche, gueule.

Երախակալ sm. poignée, manche, la garde d'une épée.

Երախայ, ից s. enfant; catéchumène.

Երախայանամ, ացայ vn. être catéchumène.

Երախայացուցանեմ, ուցի va. faire catéchumène, catéchiser.

Երախայութիւն s. catéchuménat.

Երախայրիք, ըեաց s. prémices.

Երախան, ից s. réunion de convives, banquet; բազմել—ս —ս, s'asseoir par troupes, en diverses troupes.

Երախնան s. muselière.

Երախտագէտ, գիտաց a. reconnaissant; — լինել, être —.

Երախտագիտութիւն s. reconnaissance, gratitude.

Երախտագիւտ a. qui a reçu des bienfaits, obligé.

Երախտագործ, աց a. bien-faisant, obligeant.

Երախտակորոյս a. ingrat.

Երախտաճատոյց a. reconnaissant; — լինել, être —; —ք s. reconnaissance, gratitude.

Երախտամուտաց a. ingrat; — լինել, être —.

Երախտանք, նաց s. action de rappeler à qn. le bien qu'on lui a fait.

Երախտապարտ a. obligé, — լինել՝ գտանել ումեք, être obligé, redevable, avoir de l'obligation, de grandes obligations à qn.; — առնել՝ կացուցանել զքք, obliger qn., lui rendre service, acquérir des droits à sa reconnaissance.

Երախտապարտութիւն sm. obligation.

Երախտառու V. Երախտագիւտ.

Երախտաւոր, աց a. bien-faiteur, bienfaisant, obligeant; reconnaissant.

Երախտաւորիմ, ըեցայ vn. recevoir des bienfaits.

Երախտաւորութիւն s. obligeance, bienfaisance.

Երախտեմ, եցի vn. rappeler à qn. le bien qu'on lui a fait, faire sentir les services qu'on lui a rendus.

Երախտիք, տեսց s. bien-fait, bien, service, faveur; —իս առնել, obliger, rendre service; —իս առնուլ, recevoir du bien, des services; որում այնքան երախտեսց շնորհապարտ գտանէր, à qui il devait tant.

Երակ, աց s. veine; veine de bois; veine ou filon métallique; veine ou filet d'eau; méd. pous; զննել զ—, զննել զթրն-դիւնս —ի, tâter le pous; զննել զ—, fig. tâter le pous; Թրն-դիւն՝ զարկ —ի, pulsation, battement du pous; — հատանել՝ առնուլ, saigner, tirer du sang.

Երակահատ, աց s. celui qui saigne; lancette.

Երակահատուծիւն sm. saignée.

Երակալից a. veineux.

Երակածել a. en forme de veine.

Երամ, ից s. m. troupeau, troupe, bande; — Թռչնոց, volée, nuée, bande d'oiseaux; — երամ V. Երամովին.

Երամակ, աց s. troupeau, troupe; — այծից, troupeau de chèvres.

Երամակից a. qui est du même troupeau.

Երամանամ, ացայ vn. se rassembler en troupeau, se réunir par troupes, s'attrouper.

Երամացուցանեմ, ուցի, Երամեմ, եցի va. rassembler en troupeau, réunir.

Երամովին adv. en troupeau, en bandes, par troupes, en foule.

Երանալից a. heureux, bien-heureux.

Երանախառն a. mêlé de bonheur.

Երանական a. heureux.

Երանաշնորհ a. bienheureux.

Երանացուցանեմ, ուցի va. béatifier.

Երանացուցիչ a. béatifique.

Երանացուցումն s. béatification.

Երանաւետեմ, եցի va. rendre heureux; — իմ vn. être heureux.

Երանաւէտ a. bien heureux, trop heureux.

Երանգ, ոց, աց s. coloris; couleur.

Երանգեմ, եցի va. colorier, enluminer.

Երանգիչ s. coloriste.

Երանեալ a. heureux; — է այր որ, heureux l'homme qui.

Երանեալ a. heureux; s. f. Fortunée, Félicité.

Երանելի a. heureux, bien-heureux, fortuné; — առնել, rendre heureux; — լինել, être heureux.

Երանեմ, եցի va. regarder comme bienheureux, estimer heureux, féliciter.

Երանի՛ interj. heureux! — Թէ, plût à Dieu! plaise à Dieu! plût au ciel que! Dieu le veuille! — նմա որ, heureux celui qui; — քեզ, que tu es heureux!

— տալ, — ս կարգալ ումք, estimer qn. heureux.

Երանիկ V. Երանեակ.

Երանութիւն sm. bonheur, félicité; — ք Յիսուսի, les béatitudes de Jésus-Christ.

Երանուհի sf. heureuse, bien-heureuse; Fortunée.

Երանք, նաց s. l'aine; les hanches, les cuisses, les genoux; Ելանել յերանաց ուրուք, être né de; լինել յերանս հօր իւրոյ, ne pas être encore né; ածել զերանս ի վերայ, monter (à cheval).

Երաշխ, ից sm. garantie, caution; առնուլ յերաշխի, յերաշխի առնել, donner sa garantie à qn., le garantir, se porter caution ou fort pour qn., répondre pour lui.

Երաշխաւոր, աց s. caution, garant, répondant; — լինել կալ, être caution, garant.

Երաշխաւորեմ, եցի vn. garantir, être caution, donner sa garantie.

Երաշխաւորութիւն sm. garantie, cautionnement, caution; — տալ, donner —; յտալ զանձն, se porter garant, caution; արձակել զոք յերաշխաւորութենէ, exempter qn. d'une caution.

Երաշխէպք sm. tourment, tribulation, peine; stigmat, cicatrice, plaie; յերաշխէպս վշտաց դնիլ, être dans l'affliction; — հոգւոյ, les blessures de l'âme; — վշտաց, souffrances.

Երաշտ, ի sm. manque de pluie, sécheresse; aridité; a. qui est à sec, aride.

Երաշտահաւ, ու s. mésange.

Երաշտանամ, ացայ vn. sécher, devenir sec, se dessécher.

Երաշտութիւն V. Երաշտ s.

Երասան, Երասանակ, աց sm. rêne, bride, frein; իբաց հանել զ—, débrider.

Երասանակալ a. celui qui tient la bride, les rênes, cocher, conducteur.

Երասանակեմ, եցի va. tenir les rênes, conduire, diriger.

Երաստ, ից s. réunion, assemblée, cercle, société.

Երաստան, աց s. fesse, anus, cul, fondement; հարկանիլ յերաստանն, avoir des hémorroïdes.

Երբ adv. quand, lorsque; — եւէ, n'importe quand; Երբ, quand? à quelle époque? ց'երբ, jusqu'à quand?

Երբեմն adv. quelquefois, parfois, par moments, de temps en temps, de temps à autre; jadis, autrefois; Երբեմն..., Երբեմն..., tantôt..., tantôt...; յ— ժամանակի, autrefois, jadis.

Երբէք adv. quelquefois, de temps en temps; —, ոչ —, յի' —, jamais de la vie, point; է' էր —, Երբէք Երբէք, quelquefois, de temps à autre, de temps en temps; Երբէք ուրեք, guère.

Երբուծ, բծոյ sm. poitrine, poitrail des animaux; — ոչխարի, carré de mouton.

Երգ, ոց s. chant; chanson; cantique, hymnè; յ— արկանել, chansonnier, couvrir de ridicule; — ս առնուլ, chanter; նուագարան երգոց, instrument de musique.

Երգաբան, ից s. chantrè, chanteur.

Երգաբանեմ, եցի va. chanter, réciter un hymne, des hymnes; célébrer.

Երգաբանութիւն sm. chant des hymnes, cantique.

Երգագիր, աց s. compositeur, chansonnier.

Երգագրեմ, եցի va. faire, composer des chants, des chansons.

Երգակ V. Երգեցիկ.

Երգակից, կցաց s. qui chantent ensemble; — լինիմ V. Երգակցիմ.

Երգակցիմ, ցեցայ vn. chanter ensemble, accompagner.

Երգակցութիւն s. chant simultané, accompagnement.

Երգահան, ից, Երգայարդար s. mus. compositeur.

Երգապետ, ի sm. le grand chantre.

Երգարան, աց sm. instrument de musique; chansonnier, recueil de chants, de chansons; méthode de chant.

Երգեհոն V. Երգիոն.

Երգեմ, եցի va. chanter; — քնարաւ, jouer de la lyre; — ձեռամբ, jouer d'un instrument.

Երգեցիկ, ցկաց s. chanteur, chanteuse.

Երգեցող s. chanteur; chan-

sonnier; — եկեղեցւոյ, chantre.

Երգեցողութիւն s. le chant.

Երգիծաբան s. satirique.

Երգիծաբանական a. satirique.

Երգիծաբանեմ, եցի va. satiriser, lancer des brocards contre qn., le railler.

Երգիծաբանութիւն s. satire, brocard.

Երգիծական a. satirique, moqueur.

Երգիծանեմ, գիծի va. déchirer, crever, percer, enfoncer; piquer par des railleries, par des paroles satiriques, faire des railleries de qn., se moquer de lui, le railler.

Երգիծանող sm. moqueur, railleur.

Երգիծանութիւն, Երգիծանք, Երգիծումն s. déchirure, déchirement; satire, brocard, moquerie, raillerie.

Երգիծուցանեմ, ուցի va. déchirer, crever.

Երգիոն, աց sm. orgue; — հարկանել, toucher, jouer de l'orgue.

Երգիոնահար, աց s. organiste.

Երգիչ V. Երգեցող.

Երդ, ոց s. lucarne; maison; ըստ —, par maison, pour chaque maison.

Երդակից s. voisin.

Երդիք s. lucarne.

Երդմնազանց, ից a. parjure; — լինել, se parjurer, commettre un parjure, violer son serment.

Երդմնազանցութիւն s. violation de serment, parjure.

Երդմնակեր V. Երդմնազանց.

Երդմնահար, աց s. jureur, parjure; — լինել, jurer beaucoup par mauvaise habitude ou par emportement, se parjurer.

Երդմնահարութիւն sm. juron, parjure.

Երդմնասուտ V. Ստերդումն.

Երդմնեմ, եցի vn. jurer.

Երդմնեցուցանեմ, ուցի va. faire jurer, faire prêter serment; conjurer, adjurer, exorciser; Երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած կենդանի, je t'adjure au nom du Dieu vivant.

Երդմնեցուցիչ s. exorciste.

Երդմնեցուցութիւն s. exorcisme, adjuration, conjuration.

Երդմնի s. serment, jurement; — առնել՝ լինել, jurer, faire ou prêter serment, s'engager par serment.

Երդմնուրաց V. Երդմնազանց.

Երդմնաստութիւն sm. faux serment, parjure.

Երդնող, աց s. jureur.

Երդնում, երդուայ vn. jurer, faire serment; սուտ —, se parjurer, faire un faux serment; — յանձն իւր, jurer par soi-même.

Երդումն, դման s. serment, jurement; — տալ՝ դնել, prêter serment; արձակել յերդմանէ, délier, dégager d'un

serment; անհաստատ —, serment d'ivrogne; — տալ հաւատարմութեան, prêter serment de fidélité; ստել զ—, violer son serment.

Երեամ s. troisième année; a. de trois ans; զ— adv. trois ans, pendant trois ans; յ—, tous les trois ans.

Երեխայ V. Երախայ.

Երեխայրիք V. Երախայրիք.

Երեկ sm. soir, soirée; adv. hier; ընդ՝ առ —ս, le soir, vers le soir, sur la brune; ընդ —ս է, il est tard, il se fait tard; դարձաւ օրն յերեկս, le jour baisse, il se fait tard; զօրն ց—, toute la journée, du matin au soir; իբրեւ՝ որպէս յերեկն եւ յեռանդն, comme auparavant, comme par le passé.

Երեկանամ, ացայ, Երեկեմ, եցի va. descendre, loger, passer la journée, rester jusqu'au soir; — իզինուջ, ne pas cesser jusqu'au soir de s'enivrer.

Երեկի a. d'hier, de la veille.

Երեկոյ, ի s. soir, soirée, la brune; fig. — կենաց, le soir de la vie; ընդ երեկոյս adv. le soir, vers le soir, sur la brune; իբրեւ — եղև, le soir étant venu, sur le soir, à la brune.

Երեկոյանայ, կոյացաւ vn. il se fait tard, il est tard, il commence à être tard, voici la brune; երեկոյացեալ էր ժամն, l'heure était avancée.

Երեկոյի, Երեկոյին, Երեկորեայ a. du soir; յերեկորեայ

adv. le soir, vers le soir; depuis le soir, du soir.

Երեկորի, որւոյ, որեաց sm. soir, soirée.

Երեկորին a. du soir; adv. le soir, vers le soir.

Երեկորնական a. du soir; occidental; — պարտեզք, les Hespérides.

Երեկուծիւն V. Յերեկուծիւն.

Երեկուն s. soir, la soirée; a. du soir; adv. le soir, vers le soir.

Երեկոթք, ից, Թիւք s. séjour du soir; երեկոթս առնել՝ առնուլ, descendre à, chez, demeurer, passer la nuit:

Երեկորի V. Երեկորի.

Երեմեան, մենից, Երեմենի, մենեաց a. de trois ans, triennial; âgé de trois ans.

Երես V. Երեսք; երես երես, — առ —, face à face; * — չուներնալ, ne pas oser (à cause d'une faute commise); * — ը չնայիլ, faire mauvaise mine; faire un mauvais accueil; * — ը զարնել, jeter à la face, reprocher; * — ը վար առնել, blâmer; * — ը կախել՝ Թծուեցնել, faire la mine, bouder; * — մերմակցնել, faire bonne figure, mériter des éloges; * — չմերմակցնել, faire triste figure, ne pas mériter des éloges; * — ին ջուրն երթալ, — ը ջուր չուներնալ, être effronté, éhonté, perdre toute pudeur; * — առնուլ, être gâté; * — տալ, gâter un enfant; ինձ — արա, faites pour moi; զերեսն քարի

տացէ, tant pis pour lui; * ինչ երեսով V. Երեսք.

Երեսագիր, գրոյ s. adresse (d'une lettre).

Երեսաւոր a. hardi, courageux.

Երեսեմ, եցի vn. se présenter, paraître, se faire voir.

Երեսնակ s. aigremoine.

Երեսնամեայ, Երեսնամեան, Երեսնամենի, Երեսնամի a. de trente ans; âgé de trente ans.

Երեսնաւոր, աց a. trente pour un, trente fois plus.

Երեսնեակ, եկի s. trentaine.

Երեսնեմեան, Երեսնեմի V. Երեսնամեայ.

Երեսներորդ, աց a. trentième.

Երեսնիցս adv. trente fois.

Երեսնօրեայ a. de trente jours.

Երեսուն, եսնից a. trente.

* Երեսսրբիչ s. serviette de toilette.

Երեսփոխան, աց s. représentant, député.

Երեսք, տաց s. visage, figure, face; mine, air, aspect; surface; personne; corps; yeux, vue, apparence, extérieur, présence; rôle; sens, explication; respect, honneur; — կօշկաց, empeigne; յերեսաց երկրէ, de dessus la terre, du monde; — երկրի, la surface de la terre; ընդ ամենայն երեսս երկրի, par toute la terre; առաջի երեսաց, à la face, en présence de, à la vue de; առ երեսս, իվերին երեսս, en apparence, extérieu-

rement; յերեսս, à la figure, en face, en présence; զերեսօք ջուրց, sur la surface de l'eau, à fleur d'eau; յերեսաց, de la part; pour, par; երեսս առնել, avoir égard, avoir de grands égards pour, ménager, respecter; ոչ ինչ երեսս արար, il ne tint aucun compte; ոչ առնել երեսս աղաչանացն, ne pas exaucer ses prières; զերեսս դնել՝ հաստատել, se diriger vers; զերեսս հաստատեաց գնալ յԱնի, il prit avec fermeté le chemin d'Ani; անկանել ի վերայ երեսաց, tomber le visage contre terre, se prosterner; ազնիւ երեսօք, beau de visage; ակն առնուլ երեսաց ուրուք, honorer la présence de qn.: խոնարհիլ անկանել երեսաց, faire la mine, houer; իխոնարհ կախիլ երեսաց, avoir l'air triste; Թաքել յերեսաց ուրուք, se cacher de qn.; Ելանել յերեսաց ուրուք, sortir de chez qn., de sa présence; յանդիման լինել միմեանց երեսօք, se voir, se voir l'un l'autre; առնուլ զերեսս ուրուք, prendre, avoir l'air de qn., en jouer le rôle; տալ զերեսս խնդրել զՏէր, se mettre à la recherche du Seigneur; գալ յերեսս ուրուք, se présenter à qn.; յերեսս բերել, présenter; յերեսս գալ՝ անկանիլ, paraître; բացաւ երեսօք, à visage découvert; որո՞վ երեսօք, de quel air? avec quelle audace! զերեսս ծռել, faire des grimaces,

grimacer; հաց երեսաց; V. Առաջաւորութիւն; հատանիլ քնոյ յերեսաց ուրուք, ne pouvoir plus dormir, avoir le sommeil interrompu, troublé.

Երեր, ի Տ. V. Երերումն; — Եւ տատան լինել, errer, faire le vagabond; յերերի կալ V. Երերիմ.

Երերածուփ a. fort agité, ballotté.

Երերանք, նաց Տ. tremblement; l'action d'errer, vagabondage.

Երերեմ, եցի va. remuer, agiter, ballotter.

Երերիմ, ըցայ vn. trembler, remuer, vaciller, s'agiter, balancer, ballotter, se trémousser; errer, être vagabond.

Երերումն Տ. tremblement, vacillation, agitation, balancement.

Երերուն a. tremblant, vacillant, agité; errant, vagabond.

Երեւակ, ի Տ. Saturne (planète); V. Երեւոյթ.

Երեւակայական a. imaginaire, fantastique.

Երեւակայեմ, եցի va. imaginer; vn. s'imaginer, se figurer.

Երեւակայոտ a. plein d'imagination; — այր, homme à imagination.

Երեւակայութիւն Տ. imagination; բերմնաւոր՝ ժիր —, — féconde, active.

Երեւան; յ— ածել՝ հանել, mettre au jour, mettre à découvert, en évidence, montrer,

démasquer; յ— գալ, se laisser voir, se montrer, paraître.

Երեւելի a. visible, évident, apparent; célèbre, fameux, remarquable, insigne, illustre, glorieux, éminent; éclatant, important, considérable, mémorable, solennel; — առնել, rendre remarquable, distinguer; — լինել, se rendre illustre, s'immortaliser, se signaler, se distinguer.

Երեւեցուցանեմ, ուցի va. faire paraître, faire voir, montrer, faire semblant de.

Երեւիլ s. calandre, cosson.

Երեւիմ, լեցայ vn. paraître, se faire voir, apparaître, avoir l'air, se montrer, se présenter; երեւի, il paraît.

Երեւոյթ, Լուծից sm. apparence, air, extérieur, aspect, vue, mine; — ք լուսնի, phases; — ք բնութեան, les phénomènes de la nature; a. apparent, visible; ridicule; բերել զերեւոյթս իրիք, avoir l'air de.

Երեւումանամ V. Երեւիմ.

Երեւումն s. apparition.

Երեք, երից, երիւք a. trois; troisième.

Երեքալեան a. très-houleux.

Երեքամեայ V. Եռամեայ.

Երեքամսեայ V. Եռամսեայ.

Երեքանկիւն, Երեքանկիւնի V. Եռանկիւն, etc.

Երեքանձնեայ a. de trois personnes.

Երեքարիւր, ոց a. trois cents.

Երեքարձէն, ձենի s. trident.

Երեքդանգեան a. de trois

liards, de rien, vaurien, méprisable.

Երեքեան, երեցունց s. a. tous les trois.

Երեքթեւեան a. qui a trois ailes; — նետ, flèche barbelée, à trois ailes.

Երեքթզեան a. de trois empans.

Երեքժանի a. qui a trois pointes; s. trident.

Երեքին, եցունց, եքումք s. a. tous les trois.

Երեքկարգեան a. à trois rangs, sur trois rangs.

Երեքկիւն a. triple; adv. triplement; trois fois.

Երեքկնարօր առնեմ va. labourer trois fois; fig. bien examiner, examiner minutieusement.

Երեքկնեմ, եցի va. tripler, tiercer.

Երեքկուղ a. triple, triplé.

Երեքկուսի a. qui a trois côtés ou angles, triangulaire.

Երեքիազարեան a. de trois mille.

Երեքիարիւր, ոց a. trois cents.

Երեքիարիւրեքին, եցունց s. a. tous les trois cents.

Երեքձեղուանեայ s. à trois étages.

Երեքմասնեայ a. composé de trois parties, partagé en trois, triple.

Երեքնուկ s. sainfoin, esparcette.

Երեքշաբաթի, Թու s. mardi.

Երեքպատիկ a. adv. triple.

Երեքսայրի a. armé d'un triple tranchant.

Երեքսրահեան a. qui a trois salles.

Երեքսրբեան a. trois fois saint, très-saint; — օրհնութիւն, le trisagion.

Երեքտակէն a. trois rangs.

Երեքտասան, ից a. treize.

Երեքտասանամեայ, Երեքտասանամեան, յենից a. de treize ans, âgé de treize ans.

Երեքտասաներորդ, աց a. treizième.

Երեքտասաներեան, նեցունց s. a. tous les treize.

Երեքտերեուկ s. trèfle.

Երեքօրեայ, ըէից a. de trois jours; adv. le troisième jour.

Երեքօրիմ, ըեցայ vn. rester, séjourner trois jours.

Երէ, ոց s. bête fauve; gibier.

Երէզ, ըիզաց a. désert, inculte; s. lande.

Երէկ, ըեկի, յերեկէ, յերիկէ sm. le jour d'hier, la veille; adv. hier.

Երէց, ըիցու, ըիցունք, ըիցանց a. ancien, âgé, aîné, grand; s. frère aîné; prêtre; — էր քան զնա ժամանակաւ, il était plus ancien, âgé que lui.

Երէցաուրց a. le plus âgé, l'aîné.

Երէցութիւն s. ancienneté.

Երթ, ից s. l'aller, le départ; գերթն եւ զդարձ, l'aller et le retour.

Երթամ, չոգայ, Երթ vn. aller, s'en aller, partir, se rendre; Երթ իբաց, va-t'en, allez-

vous-en, allez vous promener; Երթ յետս իմ, retire-toi! Երթ խաղաղութեամբ, allez en paix, adieu; վահառականութիւնն երթայր եւ անկանէր, le commerce languissait de plus en plus; երթայր տակաւ եւ անջքանայր, il tombait peu à peu; երթան եւ վատթարին իրք նորա, ses affaires vont en décadence, de pis en pis; ողջ երթ, երթ ողջամբ, adieu, portez-vous bien; — զջրոյ, aller à l'eau; այս հանապարհ երթայ ի, ce chemin conduit, mène à; — առ հարս՝ զհանապարհ ամենայն երկրի, aller *ad patres*, mourir; — զիւրովին, se tuer; — զիւրք, se livrer à.

Երթանամ V. Երթամ.

Երթեւեկ, աց s. allées et venues, tour, course; a. qui va et vient; — ք, les allants et les venants; — ծովու, le flux et le reflux de la mer; — ս առնել՝ առնուլ, aller et venir, faire plusieurs allées et venues, faire des courses.

Երթեւեկեմ V. Երթեւեկս առնեմ.

Երթեւեկութիւն V. Երթեւեկ.

Երի, երւոյ s. jointure du bras et de l'épaule des animaux.

Երի; առ —, prép. à côté, auprès, près, dans le voisinage; առ — ընթանալ, aller, marcher de pair, s'accorder.

Երիզ, ոյ s. bande, bandelette.

Երիզապատ, Երիզապինդ a. bandé, lié de bandelettes.

Երի՞՞, աց s. clou ; coin, cheville.

Երի՞՞ացեալ a. desséché, maigri.

Երիկամունք, մանց s. reins, rognons ; entrailles.

Երիկեան a. d'hier, de la veille ; fig. —ք ոմանք եմք, nous ne sommes que depuis hier.

Երիկուն adv. le soir, vers le soir ; — իբուն, tout le soir.

Երի՞նջ, ընջոց sm. génisse, jeune vache.

Երիվար, աց sm. cheval, coursier.

Երիվարշատ a. qui a beaucoup de chevaux.

Երիտասարդ, աց s. jeune homme.

Երիտասարդաբար V. Երիտասարդապէս.

Երիտասարդական a. juvénile, de jeune homme.

Երիտասարդանամ, ացայ vn. redevenir jeune, se rajeunir.

Երիտասարդանոց, աց sm. gymnase, cirque.

Երիտասարդապէս adv. en jeune homme, d'une manière juvénile.

Երիտասարդութիւն s. jeunesse ; յաստիս —ն, dans la vigueur de la jeunesse.

Երիտասարդուհի sf. jeune fille.

Երի՞ր a. troisième ; adv. troisième, en troisième lieu.

Երից անգամ adv. trois fois.

Երիցագոյն a. plus ancien ; doyen ; սակաւ ինչ ամօք —քան զիս, un peu plus âgé que moi ; — փոյթ նորա էր, son principal soin était de ; իբր հարիւր ամօք — էքսան զնա ժամանակաւ, il a vécu environ cent ans avant lui.

Երիցական a. presbytérien.

Երիցականութիւն s. presbytérianisme.

Երիցակից sm. compagnon d'un prêtre.

Երիցանի, անւոյ s. pl. les prêtres.

Երիցապետ, աց sm. archiprêtre.

Երիցացուցանեմ, ուցի va. rendre plus grand, plus ancien ; élever, avancer.

Երիցութիւն s. ancienneté, doyenité ; prêtrise, sacerdoce.

Երիցուկ, ցլի s. camomille.

Երիցուհի sf. prêtresse.

Երիցս adv. trois fois, à trois reprises ; — անգամ, trois fois ; — երանելի, très-heureux.

Երիւար V. Երիվար.

Երիւրեմ V. Յերիւրեմ.

Երկ, ոց s. peine, mal, fatigue, effort ; travail, ouvrage ; besogne ; —ք, travaux ; —ք մտաց, ouvrages d'esprit ; —ս արկանել, se donner de la peine, faire des efforts, tâcher, se fatiguer, avoir du mal.

Երկամ, ոյ s. fer ; tout instrument de fer, glaive, chaîne, clou, etc. ; պատել —ով, ferrer ; բազմախողխող —, fer tranchant.

Երկամագամօ a. ferré, armé de pointes de fer, cloué.

Երկամագործ, աց s. forgeron; a. fait de fer.

Երկամագործի, ծեաց s. instrument en fer.

Երկամախառն a. ferrugineux.

Երկամակապ a. enchaîné avec des liens de fer, enchaîné; — առնել, enchaîner avec des liens de fer, charger de fers, enchaîner.

Երկամակուռ a. garni de fer, ferré.

Երկամահանք, նաց, Երկամահատք, տաց s. mine de fer.

Երկամահատ, ից s. ouvrier qui travaille dans les mines de fer.

Երկամապատ a. ferré, garni de fer, plaqué en fer.

Երկամասայր a. garni de pointes de fer.

Երկամեղէն, դիւաց, Երկամի, թեայ a. de fer.

Երկախառնեմ, եցի vn. travailler ensemble, avec.

Երկակ, ի s. nombre binaire, nombre de deux; deux.

Երկակենդան, Երկակենցաղ a. amphibie.

Երկակի a. double; adv. doublement.

Երկակողմանի a. qui a deux côtés; de deux côtés, réciproque.

Երկակտուր, տրոյ sm. diamètre.

Երկամանակ a. qui a deux temps ou mesures.

Երկամեայ a. de deux ans, âgé de deux ans.

Երկամուսին, սնոյ s. a. bigame.

Երկամուսնութիւն s. m. bigamie.

Երկայն, ից adj. long; — կեանք, longue vie; — ձառնձանապարհ, long discours, chemin.

Երկայնաբազուկ V. Երկայնածեռն.

Երկայնաբան a. qui parle longuement; prolix, diffus, verbeux; — է մատեանս, il y a des longueurs dans cet ouvrage.

Երկայնաբանեմ, եցի vn. parler longuement.

Երկայնաբանութիւն s. prolixité, diffusion, longueur, babillage, verbosité.

Երկայնագոյնս adv. longuement; diffusément.

Երկայնադէզ, դիզի, դիզաց a. grand, très-élevé, gigantesque.

Երկայնամնօտ a. qui a une longue mâchoire.

Երկայնակեաց V. Երկարակեաց.

Երկայնակեցութիւն s. longévité, longue vie.

Երկայնահասակ a. de haute taille, grand.

Երկայնահեր a. qui a de longs cheveux.

Երկայնահոգի a. qui a de la longanimité, patient.

Երկայնածեռն a. de longue main.

Երկայնածեւ a. long, allongé, oblong.

Երկայնածիգ a. très-long, allongé; long, de longue durée; qui lance loin.

Երկայնամիտ, մտաց a. patient, endurant; — աշխատութիւն, travail obstiné; — լինել V. Երկայնամտեմ; — լեր առ իս, ayez patience à mon égard.

Երկայնամտաբար adv. avec longanimité, patiemment.

Երկայնամտեմ, եցի vn. avoir de la longanimité, une longue patience, patienter; — իլուր բանից ուրուք, écouter patiemment les paroles de qn.

Երկայնամտութիւն s. longanimité, patience.

Երկայնամորուս adj. qui a une longue barbe; s. longue barbe.

Երկայնանամ, ացայ vn. s'allonger; se prolonger.

Երկայնանիստ a. étendu; — լեռան, montagne à large base.

Երկայնապատում V. Երկաբապատում.

Երկայնատարած a. très-étendu.

Երկայնատէգ a. à longue lance; fig. — արտեւանունք, longs cils.

Երկայնատուն a. à longue queue.

Երկայնացուցանեմ V. Երկայնեմ.

Երկայնաուրք, րց sm. les longs jours; Երկայնաուրքս լինիմ V. Երկայնօրեայ.

Երկայնաբիթ a. qui a un long nez.

Երկայնբանութիւն V. Երկայնաբանութիւն.

Երկայնեմ, եցի, ես' va. allonger, rallonger; զի՞ Երկայնեմ զբանս, pourquoi prolonger ce discours, ce récit? գուցէ Երկայնեցի յոյժ զճառս, j'ai peut-être trop parlé.

Երկայնժամանակեան a. de longtemps, qui dure longtemps.

Երկայնմտութիւն s. longanimité, patience.

Երկայնութիւն s. longueur; géog. longitude; յ—, de long; au long de, du long de, le long de, tout le long de; խաղալ զնալ յ— գետոյն, longer la rivière; — աուրց' կենաց, longs jours, longue vie.

Երկայնօրեայ լինիմ vn. vivre de longs jours.

Երկան, աց sm. moulin; meule; V. Երկանաքար.

Երկանաքար ou վէմ — sm. pierre meulière, pierre de meule; a. de pierre meulière.

Երկանիւ a. qui a deux roues; s. cabriolet.

Երկանուն a. qui porte deux noms.

Երկապաշտ, ից a. parasite.

Երկասեր a. hermaphrodite.

Երկասէր V. Աշխատասէր.

Երկասիրեմ V. Աշխատասիրեմ.

Երկասիրութիւն V. Աշխատասիրութիւն.

Երկավանկ, ից a. dissyllabe.

Երկատեսակ a. de deux espèces ou sortes.

Երկար a. long; ընդ — adv. longtemps; longuement, à la longue.

Երկարաբան, etc. V. Երկայնաբան, etc.

Երկարակեաց a. qui vit longtemps; vivace; — լինել, vivre longtemps; — լինել քան զոք, survivre à qn., vivre plus longtemps que lui; — առնել, faire vivre longtemps.

Երկարածգեմ, եցի va. prolonger, traîner en longueur, traîner; — իմ vn. se prolonger, traîner; Երկարածգեցան իրքն, cette affaire traîna.

Երկարածգումբին s. prolongation.

Երկարածիգ a. long, prolongé.

Երկարապատում a. raconté longuement, prolixe, long; — առնել, raconter au long.

Երկարատե a. qui dure longtemps, durable, long; — ֆանապարհ, voyage long, de long cours.

Երկարատեուծին s. longue durée, longueur.

Երկարեմ, եցի va. allonger, prolonger.

Երկարուծին s. longueur.

Երկարումն s. prolongation.

Երկաւորեակ, Երկաւորիք V. Երկուորեակ, Երկուորի.

Երկաքանչիւր, ոց s. chaque, l'un et l'autre, tous les deux.

Երկբայ a. douteux, incertain; յերկբայս լինել, douter,

hésiter; յերկբայս առնել, faire douter ou soupçonner; յերկբայս արկանել, révoquer en doute.

Երկբայաբար adv. avec doute, avec hésitation.

Երկբայական a. douteux, incertain; dubitatif.

Երկբայանամ, ացայ, Երկբայիմ, յեցայ vn. douter, être incertain, balancer, avoir des doutes, hésiter, flotter; ոչինչ երկբայիմ, je ne doute pas, sans doute.

Երկբայուծին s. doute, hésitation, incertitude; rhét. dubitation; չիք տեղի — ե, on n'en peut plus douter; ընդ — ք արկանել, révoquer en doute, douter; յերկբայուծինս անկանել, — առնուլ, douter, avoir peine à croire; — արկանել, susciter des doutes.

Երկբան, ից a. amphibologique; double, fourbe, faux; discordant, différent.

Երկբանուծին s. amphibologie; différence, désaccord; duplicité, fourberie, fausseté.

Երկբարբառ a. s. diphthongue.

Երկբացիկ a. qui s'ouvre de deux côtés; — դուռն, porte à deux battants; — սանդուղք, échelle double.

Երկբերան, Երկբերանեան a. qui a deux bouches, deux embouchures, deux tranchants.

Երկբոյս a. qui a deux natures.

Երկգլուխ, լիտյ, Երկգլխի, լիտյ a. à deux têtes.

Երկգնդիմ, դեցայ vn. se diviser en deux troupes.

Երկգոյն a. à deux couleurs.

Երկգունակ a. de deux sortes.

Երկդիմեան, Երկդիմի a. à deux visages, à mine équivoque; à deux envers, à deux faces; fig. équivoque, double, faux, douteux, ambigu.

Երկդիմութիւն s. ambiguité, équivoque, duplicité.

Երկդրամեան, մենի s. didrachme.

Երկեակ V. Երկակ.

Երկեամ a. de deux ans; զ—, զ— մի adv. deux ans, pendant deux ans.

Երկեղ V. Երկիւղ.

Երկեղուկս արկանեմ va. faire peur, jeter ou inspirer de la crainte, effrayer.

Երկեմեան, մենից a. de deux ans, âgé de deux ans; յերկեմենից եւ իսոնարի, depuis l'âge de deux ans et au-dessus.

Երկերիւր, ոց a. deux cents.

Երկեցուցանեմ, ուցի va. faire peur, effrayer, intimider.

Երկեան s. doute, soupçon, défiance, crainte.

Երկթերթ, Երկթերթի a. de deux feuilles.

Երկթեւ, Երկթեւեան a. à deux ailes, diptère.

Երկին, կնի, Երկինք, կնից s. ciel, cieux; կապուտակ —, la voûte azurée; ելանել յերկինս, monter au ciel; յերկինս ամ-

բառնալ, * —ք բարձրացնել, élever jusqu'au ciel; * — Երկիր իրար անցնել, remuer ciel et terre; ջինջ՝ պարզ՝ անամպ՝ ամպամած —, ciel pur, serein, sans nuages, couvert de nuages; ո՛վ —, ô ciel!

Երկիջեան a. de deux colonnes (page).

Երկիր, կրի s. terre, globe terrestre; terre, sol; pays, contrée, territoire; — ճնրնդեան, la terre natale.

Երկիրպագանեմ, պագի va. se prosterner, adorer.

Երկիցս, — անգամ adv. deux fois, bis.

Երկիւղ, ի, իւ sm. peur, crainte, frayeur; առ —ի, de peur, de crainte que ou de, dans la crainte de; խօլական —, terreur panique; երկեան — մեծ, ils furent remplis d'une grande crainte; վասն —ին Հրէից, par crainte des Juifs; յ— անհնարին վարանել, զերկիւղի հարկանիլ, être saisi de crainte, de frayeur; — մահու դնել իվերայ, jeter dans la crainte de la mort, menacer de mort; — իմիտս ուրուք արկանել, — արկանել յոք, jeter la crainte dans l'esprit, dans l'âme de qn., l'effrayer; անկաւ իվերայ նորա — մահու, la crainte de la mort le saisit; ախտանալ զ—, avoir peur, craindre.

Երկիւղագին a. qui fait peur, effrayant, effroyable.

Երկիւղալից adj. plein de

crainte, effrayé; effrayant, terrible; peureux, craintif, poltron.

Երկիւղախառն *adv.* mêlé de crainte, craintivement, avec crainte.

Երկիւղած, *այ* *a.* qui craint le Seigneur, craignant Dieu, timoré, consciencieux, religieux, pieux, dévot; timoré, craintif, timide; — եմ իղից, je crains les dieux.

Երկիւղածութիւն *s.* crainte de Dieu, crainte religieuse, scrupule, piété, dévotion; timidité; — ք, consciencieusement, scrupuleusement; — իղից, la crainte des dieux.

Երկիւղալի *a.* à craindre; — է, il est à craindre.

Երկիւղուկս արկանեմ *V.* Երկեղուկս արկանեմ.

Երկլեզու *a.* qui a deux langues, double, fourbe.

Երկլունեայ *a.* de deux lunes; — աուրք, espace de deux lunes, de deux mois.

Երկխորհուրդ *a.* qui a deux pensées, double, fourbe.

Երկխօս, Երկխօսութիւն *V.* Երկբան, Երկբանութիւն.

Երկծով *a.* baigné par deux mers.

Երկկայմ, *ի* *s.* brick.

Երկկանգուն *a.* de deux cou-dées.

Երկկերպ, Երկկերպի *a.* de deux manières, natures.

Երկկին, կնոջ *a.* qui a deux femmes, bigame.

Երկկնութիւն *s.* bigamie.

Երկհատոր *a.* en deux volumes.

Երկձայն *s.* dicton.

Երկձի, ոց *a.* à deux chevaux; *s.* équipage.

Երկճեղքիմ, եցայ *vn.* se fendre en deux.

Երկճիղ, Երկճիւղ, Երկճիղի *a.* à deux pointes, fourchu, fourché.

Երկմատենի, Երկմատնի *a.* à deux pointes.

Երկմիլիոն, *ի* *s.* billion.

Երկմիտ, մտաց *a.* incertain, irrésolu, perplexe, défiant; — յերկմիտս լինել *V.* Երկմտեմ.

Երկմտեցուցանեմ, ուցի *va.* faire douter.

Երկմտեմ, եցի, Երկմտիմ, տեցայ *vn.* hésiter, douter, balancer, avoir des doutes, être incertain, en suspens; — իհաւատոց, être incrédule, douter de la religion.

Երկմտութիւն *s.* hésitation, barguignage, irrésolution, perplexité, doute; divergence d'avis, défiance; առանց — ք, sans hésitation, sans doute; չիք ինչ — ք, il n'y a pas à balancer, à hésiter.

Երկն, երկան, երկունք, կանց *s.* douleur cruelle, peine affreuse, travail pénible; երկունք ճննդականի, les douleurs de l'enfantement; երկունք մահու, les douleurs de la mort; սկիզբն երկանց, commencement des douleurs; յերկունս լինել, ունել երկանց,

պատիլ զոմամբ Երկանց, être en mal d'enfant, éprouver les douleurs de l'enfantement, de cruelles douleurs.

Երկնաբերձ a. qui s'élève jusqu'aux cieux, très-haut, très-élevé.

Երկնաբնակ a. qui habite le ciel, céleste.

Երկնագնաց a. qui va, qui conduit au ciel, qui marche dans les cieux; — լինել, aller au ciel; — առնել, conduire au ciel.

Երկնագէտ s. qui connaît le ciel, astronome.

Երկնագոյն a. de la couleur du ciel, bleu de ciel.

Երկնագումար a. composé d'une troupe céleste.

Երկնագունտ, գնտոյ sm. globe céleste.

Երկնագրական a. uranographique.

Երկնագրութիւն s. uranographie.

Երկնամռիչ a. qui vole au ciel.

Երկնախոյ a. qui pense aux choses célestes.

Երկնակեաց, Երկնակենցաղ, Երկնակրօն a. qui vit aux cieux, qui a une conduite céleste, qui vit comme un ange, divin.

Երկնահայեաց a. qui regarde le ciel, qui a les regards tournés vers le ciel.

Երկնահանգէտ, Երկնահանգոյն a. semblable au ciel, céleste.

Երկնահանճար a. doué d'une sagesse céleste.

Երկնահար a. frappé du ciel, foudroyé.

Երկնածիրդ a. accordé du ciel, céleste, divin.

Երկնային V. Երկնաւոր:

Երկնաչու a. qui voyage dans les cieux.

Երկնապարգեւ V. Երկնածիր.

Երկնապիշ a. qui regarde au ciel; — լինել, regarder le ciel, fixer ses regards au ciel.

Երկնաբար V. Օղաբար.

Երկնաստեղծ a. qui a créé le ciel.

Երկնատեղած a. tombé du ciel.

Երկնաւոր, աջ a. céleste, divin.

Երկնաքաղաքացի a. citoyen, habitant des cieux.

Երկնեմ, եցի va. être en mal d'enfant, être en travail, éprouver les douleurs de l'enfantement; fig. souffrir cruellement; élaborer, méditer, couver, projeter, s'aviser, songer; մեծամեծս խորհուրդս մեծամեծս —, former, concevoir de grands, de plus hauts desseins; — իմիտս, former, concevoir le dessein.

Երկնաղէշ a. qui porte ses branches jusque vers les nues.

Երկնուստ, յերկնուստ adv. du ciel, du haut des cieux.

Երկնչիմ, երկեայ, երկի՛ր vn. craindre, avoir peur, s'effrayer; երկեան յոյժ երկիւղ

յեճ, leur frayeur devint extrême, ils ont eu grande peur; — յերեսաց ուրուք, avoir peur de qn., le craindre.

Երկնչոտ V. Երկչոտ.

Երկշաբաթի, Թւոյ s. lundi.

Երկոտանի, անւոյ, անեաց a. qui a deux pieds; — է մարդ, l'homme est un bipède.

Երկոտասան, ից a. douze.

Երկոտասանածալ a. impr. in-douze.

Երկոտասանամեայ, Երկոտասանամեան, յենից a. de douze ans, âgé de douze ans.

Երկոտասանանիստ s. dodécaèdre.

Երկոտասանեակ, նեկի sm. douzaine.

Երկոտասաներորդ, աց a. douzième.

Երկոտասանեքեան, Երկոտասանեքին, եցունց a. tous les douze.

Երկոտասանիցս adv. douze fois.

Երկու, կուց, կոքումբք, երկուք a. deux; adv. deuxième.

Երկուանք V. Յերկուանք.

Երկունք V. Երկն.

Երկուշաբաթի, Թւոյ s. m. lundi.

Երկուորածին a. qui enfante ou met bas des jumeaux.

Երկուորեակ s. jumeau, jumelle; couple, paire.

Երկուորի, րւոյ s. a. jumeau, jumelle; qui enfante ou met bas des jumeaux; — ք s. testicules.

Երկուցանեմ V. Երկեցուցանեմ.

Երկորեան, Երկորին, կոցունց a. s. tous les deux; — եւս, l'un et l'autre.

Երկչոտ, աց a. timide, peureux, craintif, poltron, couard.

Երկչոտիմ, եցայ vn. s'intimider.

Երկչոտութիւն s. timidité, poltronnerie, couardise.

Երկպառակ a. divisé, désuni, en désaccord; — լինել, être divisé, avoir des divisions; — կուսակցութիւն, faction.

Երկպառակեմ, եցի va. diviser, mettre en discorde, en désaccord, désunir.

Երկպառակիմ, կեցայ vn. se diviser, entrer en discorde, être en désaccord, en dissidence, se désunir.

Երկպառակութիւն sm. discorde, division, dissension, désunion, scission, mésintelligence.

Երկպատիկ a. double; adv. doublement.

Երկպատկեմ, եցի va. doubler.

Երկսայրաբանութիւն s. dilemme.

Երկսայրի a. à deux tranchants.

Երկստուերեան a. amphiscien.

Երկտիրեան a. qui a deux maîtres.

Երկրաբան, ից s. géologue. Երկրաբանական a. géologique.

Երկրաբանութիւն sm. géologie.

Երկրաբաշխական a. géo-désique.

Երկրաբաշխութիւն s. géodésie.

Երկրաբուղիս a. produit, sorti de la terre.

Երկրագիտութիւն s. géognosie.

Երկրագնաց, ից a. qui marche sur la terre.

Երկրագործ, աց s. agriculteur, cultivateur.

Երկրագործական a. agricole, rural, aratoire.

Երկրագործեմ, եցի va. cultiver la terre, s'occuper, faire de l'agriculture.

Երկրագործութիւն s. agriculture.

Երկրագունտ, գնտոյ s. m. globe terrestre, sphère.

Երկրագիր, Երկրագրութիւն V. Աշխարհագիր, Աշխարհագրութիւն.

Երկրախօս, etc. V. Երկրաբան, etc.

Երկրածին a. né de la terre.

Երկրակալ, Երկրակալութիւն V. Աշխարհակալ, Աշխարհակալութիւն.

Երկրական a. terrestre.

Երկրակեաց a. qui vit sur la terre, terrestre; — կեանք, vie mondaine.

Երկրակելիս a. qui foule, qui marche sur la terre, terrestre.

Երկրամած V. Գետնամած.

Երկրային V. Երկրաւոր.

Երկրանախանձ V. Գետնանախանձ.

Երկրաշարժ V. Գետնաշարժ.

Երկրաչափ, ից, աց s. géomètre.

Երկրաչափական a. géométrique.

Երկրաչափութիւն sm. géométrie.

Երկրաչափօրէն adv. géométriquement.

Երկրապարար a. qui engraisse la terre.

Երկրապարփակ a. qui entoure la terre.

Երկրապիշ լինիմ vn. fixer ses regards à terre.

Երկրասէր a. qui aime le monde, mondain; qui aime son pays.

Երկրասնունդ a. nourri sur la terre, terrestre.

Երկրասոյգ a. enfoncé dans la terre, enfoui.

Երկրաստեղծ a. qui a créé le monde; créé de la terre, terrestre.

Երկրատարած a. répandu sur toute la terre.

Երկրաւոր, աց a. terrestre, mondain.

Երկրաբարշ V. Գետնաբարշ; — այր, homme charnel, sensuel, voluptueux; — բերկրութիւնք, plaisirs sensuels, charnels.

Երկրաւորութիւն sm. mondanité.

Երկրորդ, աց a. second, deuxième; second, remplaçant; adv. deuxièmement, secondement, en second lieu; — անգամ, une seconde fois; — առնել զիմն իրիք, regarder

une chose comme l'accessoire de.

Երկրորդաբար adv. au second rang, secondairement, accessoirement.

Երկրորդական a. secondaire, accessoire, intermédiaire.

Երկրորդեմ, եցի va. réitérer, répéter.

Երկրորդութիւն s. V. երկրորդումն; second rang.

Երկրորդումն s. réitération, répétition; — օրինաց, deutéronome.

Երկրորդուստ s. liste.

Երկրպագեմ, եցի vn. se prosterner, adorer.

Երկրպագու, աց a. s. adorateur.

Երկրպագութիւն s. adoration, prosternation, culte; — մատուցանել, adorer.

Երկցեղ V. երկպառակ.

Երկփեղկ a. divisé en deux, désuni; յերկփեղկս լինել, se diviser, être en désaccord.

Երկփեղկեմ, եցի va. diviser en deux, partager; désunir, mettre en désaccord.

Երկփեղկիմ, եցայ vn. être divisé en deux, se diviser.

Երկփեղկումն s. division.

Երկք V. երկ.

Երկօրեայ a. de deux jours; adv. dans deux jours.

Երնեմ V. Zոսեմ.

Երնջնակ, աց s. bot. éryngé.

Երշիկ, շկի sm. saucisse, saucisson.

Երուխ s. flocon de coton.

Երջանիկ, նկաց a. heureux, fortuné; — առնել, rendre heureux; — լինել, être heureux.

Երջանկանամ, ացայ vn. être heureux.

Երջանկաւէտ a. très-heureux, bienheureux; — աւուրք, trop heureux jours.

Երջանկութիւն s. bonheur, félicité.

Երր sm. moisissure, carie, pourriture, putréfaction.

Երրակի a. triple; adv. de trois sortes.

Երրեակ a. ternaire, trois; s. terne, nombre ternaire, nombre de trois.

Երրորդ, աց a. troisième; adv. troisième, en troisième lieu; s. le tiers.

Երրորդական a. ternaire, tertiaire; — հողք, terrains tertiaires.

Երրորդեմ, եցի va. tripler, répéter trois fois.

Երրորդութիւն sm. trinité; triplicité.

Երփն s. nuance; couleur, teint; — առնուլ, briller de diverses nuances.

Երփն երփն adj. nuancé, éclatant; adv. de mille, de diverses nuances; — երանգօք, avec mille couleurs nouvelles, de toutes sortes de couleurs; — հարկանիլ՝ հատանիլ յիմեքէ, briller de mille nuances, de mille couleurs, éclater des plus vives couleurs.

Երփնագեղ a. de belles nuances.

Երփնագրյն a. de diverses nuances, nuancé.

Երփնաներկ a. teint de diverses nuances.

Երփնափայլ a. qui brille de diverses, de belles nuances.

Երփնեմ, եցի va. nuancer.

Երփներանգ V. Երփնագրյն.

Եւ conj. et; même; ոչ մին եւ ոչ միւսն, ni l'un ni l'autre; — այլն adv. et cætera; — արդ conj. or, donc; եւ, եւ, et, et; — զի, — քանզի conj. puisque.

Եւեմ adv. seulement, uniquement.

Եւթն V. Եօթն.

Եւս conj. adv. encore, de plus, davantage; — առաւել, d'autant plus, à plus forte raison; — քան զ— adv. de plus en plus.

Եւրոպական s. européen.

Եւրոպացի, ցւոյ a. s. européen; —ք, les Européens.

Եփ s. cuisson; * — ելլել, bouillir.

Եփեմ, եցի va. cuire; faire bouillir; cuire, mûrir.

Եփիմ, փեցայ vn. cuire; bouillir.

Եփենէ V. Ոսկրկուլ.

Եփիչ, Եփող s. cuiseur.

Եփոյ, ից, Եփոց, այց s. potage aux herbes; méd. décoction, tisane.

Եփուտ s. éphod.

Եքինէիս sm. échène.

Եքինոս s. oursin, hérisson de mer.

Եօթանասնամեայ a. âgé de soixante-dix ans; Եօթանասնամենիւք ուրեմն էր, il avait au moins soixante-dix ans.

Եօթանասնեկի, Եօթանասնեկին adj. adv. soixante-dix fois.

Եօթանասնեմի a. septuagénaire.

Եօթանասներորդ, այց adj. soixante-dixième.

Եօթանասուն, ասնից adj. soixante-dix.

Եօթաներեան, Եօթաներքին, Եօթներեան, Եօթներքին, նեցունց a. s. tous les sept.

Եօթն, Թին, Թան, Թանք, Թանց a. sept; — անգամ, sept fois.

Եօթնալոյս a. qui brille de sept lumières.

Եօթնածին a. s. mère de sept enfants.

Եօթնաղի a. à sept cordes; s. heptacorde.

Եօթնանրագ a. à sept bougies (candélabre).

Եօթնամեայ a. septénaire, de sept ans, âgé de sept ans.

Եօթնամսեայ adj. de sept mois.

Եօթնանկիւն, կեան s. heptagone.

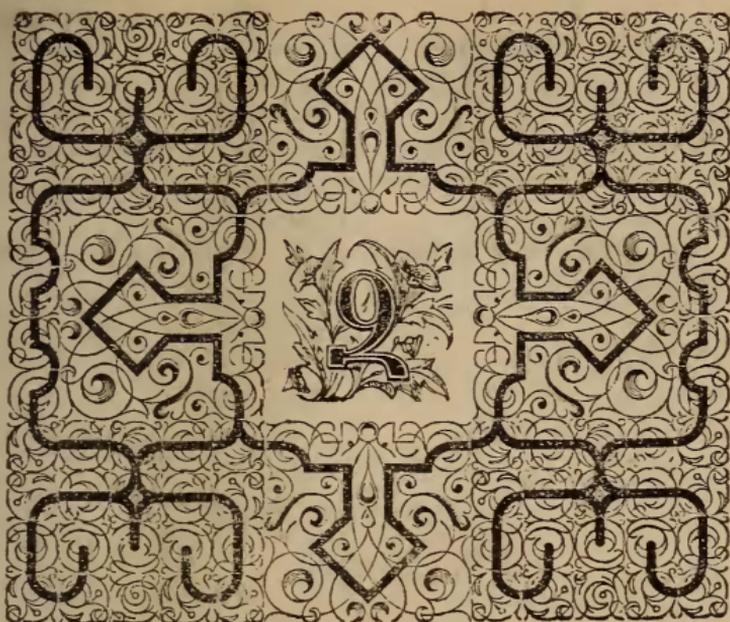
Եօթնաշախեան adj. à sept branches (candélabre).

Եօթնաստեղեան a. à sept étoiles.

Եօթնարփեան, Եօթնարփի V. Եօթնալոյս.

Եօթնեակ, եկի a. sept; s. la semaine.

- Եօթնեան a. sept.
 Եօթնեկին adv. sept fois.
 Եօթնեմեան a. âgé de sept ans.
 Եօթներեակ a. nombre de sept, nombre septénaire; sm. semaine.
 Եօթներորդ, ագ a. septième; s. semaine.
 Եօթներորդեմ, եցի va. répéter sept fois.
- Եօթնետասն, սանց a. dix-sept.
 Եօթնուտասնամեայ, Եօթնուտասնամի a. de dix-sept ans; âgé de dix-sept ans.
 Եօթնուտասներորդ, ագ a. dix-septième.
 Եօթնպատիկ a. septuple; adv. au septuple.
 Եօթնօրեայ, ըէի a. de sept jours.

Զ (za) s. sixième lettre de l'alphabet et la quatrième des consonnes ; six, sixième.

Զազիր, **զրաց** a. malpropre, sale, dégoûtant, crasseux ; fig. impur, sale, vilain, déshonorable, honteux, obscène, licencieux, ignoble, flétrissant, infâme.

Զազրաբան a. qui tient des propos obscènes.

Զազրաբանեմ, **եցի յն**. tenir des discours orduriers, des propos obscènes, dire des saletés.

Զազրաբանութիւն sm. discours orduriers, propos obscènes, gros mots, paroles obscènes.

Զազրաբերան a. mal embouché.

Զազրագործ, **աց** adj. qui fait des actions honteuses, obscènes.

Զազրագործութիւն s. action honteuse, conduite déshonorante.

Զազրաձորմի adj. vilain, hideux.

Զազրալի, **Զազրալից** V. **Զազիր**.

Զազրախօս V. **Զազրաբան**. **Զազրահոտ**, **Զազրահոտութիւն** V. **Գարշահոտ**, etc.

Զազրածայն a. qui a une détestable, vilaine voix.

Զազրանամ, **ացայ յն**. se salir, se souiller ; se dégoûter,

avoir de l'aversion, de la répugnance.

Հազրատեսիլ a. dégoûtant, hideux. repoussant, laid, malpropre.

Հազրացուցանեմ, ուցի va. salir, souiller.

Հազրիմ V. Հազրանամ.

Հազրոտի, տույ, տեսաց adj. sale, dégoûtant, hideux; sm. idole.

Հազրութիւն s. saleté, souillure, turpitude.

Հաճած a. chétif, grêle.

Հականեմ, եցի va. regarder, jeter les yeux, contempler, apercevoir.

Հակատիմ, տեցայ vn. se passionner pour, s'acharner à ou après, s'affoler ou raffoler de qn., de qch.. aimer passionnément, éperdument qn.. être transporté d'amour pour, être épris ou éperdument amoureux de, s'attacher trop, avec fureur, avec excès à, s'appliquer avec ardeur à, se laisser entraîner à, par, ne songer qu'à, s'enticher de, s'engouer de, se livrer à, se livrer avec passion à, être entiché, coiffé de; — զհետ, être attaché à; — զհետ զեղարուեստից, être passionné, possédé de l'amour des beaux-arts; — ի խաղս, s'acharner au jeu.

Հակատումն sm. action de s'attacher trop à, acharnement.

Հահանդելի a. affreux.

Հահանդիմ V. Երկնչիմ.

Հաղիաղփունա. inconstant, incertain, hasardeux, changeux, misérable, faible; — բարիք բախտի, les fragiles biens de la fortune.

Համբիկ s. jument, cavale.

Համբիղ, Համբիւղ, բղոց s. corbeille, panier.

Հայգոյ adv. le lendemain.

Հայրագիւն a. emporté, furieux, fâché; adv. en colère, avec colère, en fureur.

Հայրագեեցուցանեմ, ուցի va. mettre en colère, irriter, fâcher, courroucer, aigrir, exaspérer, déchaîner, échauffer la bile à qn., le pousser à bout.

Հայրագնիմ, նեցայ vn. s'emporter, se mettre en colère, s'irriter, s'indigner, se fâcher, s'aigrir, s'exaspérer, se courroucer.

Հայրանամ, ացայ vn. V. Հայրագնիմ; empirer, s'envenimer; Եայրանայ վէճն, la dispute s'échauffe; զայրանայ ախտն, son mal empire.

Հայրանք, նաց s. augmentation (d'un mal).

Հայրացկոտ a. irascible, emporté, emporte-pièce; — քնութիւն, caractère prompt, entier, violent.

Հայրացութիւն, Հայրացումն s. emportement, exaspération, colère, indignation, irritation, déchaînement.

Հայրացուցանեմ, ուցի va. V. Հայրագեեցուցանեմ; empirer, envenimer.

Զայրացուցիչ a. irritant, révoltant.

Զայրոյթ sm. emportement, exaspération, colère, fureur, rage, courroux, dépit, ressentiment; արծարծանէրանդրէն — նորա, son courroux se rallumait; բորբոքել ի —, échauffer la bile à qn., exciter ou enflammer sa colère; անհաշտ —, rage implacable; ի — սրտմըտուծեան, dans le transport de la fureur; առ — կատաղութեան, dans sa fureur; առ —, de dépit; լալ առ սրտին —, pleurer de dépit; առ սրտիս —, dans ma fureur.

Զայրուցք V. Զայրոյթ.

Զանազան, ից a. différent, varié, distinct.

Զանազանակ s. différence; a. différent.

Զանազանեմ, եցի va. distinguer, mettre la différence, varier, diversifier, nuancer.

Զանազանիմ, եցայ vn. différencier, se distinguer, varier.

Զանազանութիւն sm. différence, distinction, diversité, variété; — կարծեաց, divergence d'opinions.

Զանալուծ V. Ընծուղտ.

Զանգակ, աց s. cloche; — հարկանել, sonner la cloche.

Զանգակածե a. en forme de cloche; bot. a. s. campaniforme.

Զանգակածաղիկ s. campanule.

Զանգակատուն, տանց sm. clocher.

Զանգակիկ s. campanule; clochette.

Զանգանեմ, գի, Զանգեմ, գեցի va. pétrir; empâter, gâcher.

Զանգիկ s. sonnette; chim. cloche; bot. campanule.

Զանգիտանամ V. Զանգիտեմ.

Զանգիտանք V. Երկիւղ.

Զանգիտեմ V. Երկնչիմ.

Զանգիտեցուցանեմ V. Երկեցուցանեմ.

Զանգիտութիւն V. Երկիւղ.

Զանգուած, ոց sm. pâte; masse.

Զանխլաբար V. Զանխուլ.

Զանխլանամ, ացայ vn. se cacher, se tenir caché, se dérober, échapper à tous les yeux, être caché, inconnu à qn., va. ignorer, ne pas savoir.

Զանխլացուցանեմ, ուցի va. cacher, dérober.

Զանխուլ a. caché, dérobé, secret, ignoré, clandestin; adv. secrètement, en cachette, à la dérobée, sans qu'on le sache, furtivement, à l'insu de tout le monde, sourdement, en calimini; s. cachette, endroit secret; — ինեըքս սպրդել, se glisser en tapinois; ոչ ինչ — է յինէն՝ ի բէն, je n'ignore pas, tu n'ignores pas sans doute, vous le savez bien, vous le savez trop bien; — էր, n'étais pas connu.

Զանկապան, աց s. bas.

Զանց sm. transit; զանցիւ, par transit; — առնել, passer,

omettre, laisser de côté, passer outre, passer sous silence; dépasser, surpasser, l'emporter sur; — լինել, être omis, laissé de côté; échapper à la connaissance, à l'attention.

Զանցանեմ, նցի vn. passer par-dessus, dépasser, franchir; s'échapper, s'esquiver; transgresser, enfreindre, pécher, manquer, faillir; — ou անցանել —, surpasser, dépasser, exceller, l'emporter sur, avoir l'avantage sur; — զիստակալ, être avancé en âge.

Զանցումն s. transgression, prévarication.

Զանցուցանեմ, ուցի va. passer, traverser, dépasser; faire passer, faire traverser ou dépasser; faire transgresser, faire faillir ou échouer; omettre, négliger; surpasser, faire surpasser; անցուցանել —, surpasser, dépasser, l'emporter sur.

Զաչացու, աց a. aveugle; — կիրք, passions aveugles.

Զառածանեմ, ծի va. détourner, égarer, pervertir, corrompre, jeter, entraîner, faire tomber.

Զառածանիմ, ծայ vn. se détourner, s'égarer, s'abandonner à la débauche, tomber; s'adonner, se laisser aller, s'absorber, s'éprendre, être épris, être en proie à ses passions, y être livré, se laisser séduire par, s'engager, se précipiter dans; զանձամբ —, être sur ses gardes, revenir à soi;

յախոս իւր —, lâcher bride à ses passions, s'y abandonner; ի տխուր խորհուրդս —, se livrer à des idées tristes, broyer du noir.

Զառածանք, նաց s. égarement, faute; վերածել զոք ի զառածանացն, ramener զո. de ses égarements.

Զառամ a. décrépit; — ծառ, vieil arbre.

Զառամանամ, ացայ vn. être décrépit, être dans la décrépitude, tomber en enfance.

Զառամացեալ, Զառամեալ a. décrépit, caduc.

Զառամուծիւն s. décrépitude.

Զառանցանք, նաց s. radotage, délire, extravagance, déraisonnement, transport; faute, égarement; — կրից, transport des passions; — նօք, avec transport.

Զառանցեալ adj. radoteur, extravagant; բանք զառանցելոց, rêverie.

Զառանցեմ, ցեցի, ցի vn. radoter, avoir le délire, délirer, déraisonner, extravaguer, être en délire, hors de lui-même; se dérégler, s'égarer.

Զառանցուծիւն V. Զառանցանք et Զառամուծիւն.

Զառանցուցանեմ, ուցի va. détourner, égarer, tromper.

Զառաչաւոր, աց adj. celui qui est préposé à, intendant, chef; mis en avant, exposé aux yeux, mis en vue; pro-
posé, destiné, offert.

Ջառաջաւորութիւն s. proposition; հաց — ք, les pains de —.

Ջառաջեայք, Հաց զառաջեից, pains de proposition.

Ջառաջեաւ, Ջառաջեօք adv. devant, en présence.

Ջառաջեմ V. Յառաջեմ.

Ջառաջինն adv. pour la première fois, premièrement, d'abord, de prime abord, tout d'abord, dès l'abord.

Ջառ ի թափ, ի a. penchant, qui va en pente; s. penchant, pente, descente, versant.

Ջառիկ, ռիկ sm. réalgal, réalgar.

Ջառ ի կող sm. penchant, pente, côte, coteau.

Ջառ ի կողեալ a. penché, incliné, de côté, en pente.

Ջառ ի վայր, ից V. Ջառ ի թափ.

Ջառ ի վեր adj. qui va en montant; s. chemin montant, montée, coteau.

Ջառ ի վերակ, ի sm. petite montée.

Ջառնաւուխտ s. satin.

Ջառքաջ sm. vêtement à queue, robe traînante.

Ջատ a. séparé, isolé; ի — կալ, rester —; adv. séparément, isolément, à part.

Ջատական a. séparé.

Ջատանեմ, տի, Ջատեմ, եցի va. séparer, isoler, détacher; choisir, trier.

Ջատանիմ, տայ vn. se séparer, se détacher.

Ջատիկ, տկի sm. Pâques;

մինչեւ ց—, jusqu'à Pâques; իգաակի, à Pâques.

Ջատկական a. pascal; ընդունել զ— հողորդութիւն, faire ses pâques; — զառն, agneau pascal.

Ջատկածաղիկ V. Կորինգն.

Ջատումն s. séparation.

Ջատուցանեմ, ուցի va. séparer, détacher, isoler.

Ջատուցումն sm. isolation, isolement.

Ջատչիմ, տեայ vn. être séparé.

Ջարամար a. violent, impétueux.

Ջարգանամ, աջայ vn. s'avancer, faire progresser, des progrès, se développer, prendre essor; prendre des accroissements, grandir; — հասակաւ, grandir, s'avancer en âge.

Ջարգացուցանեմ, ուցի va. agrandir, accroître; faire prospérer, faire faire des progrès, avancer, développer.

Ջարգացումն sm. avancement, progrès, développement, culture; croissance, agrandissement.

Ջարգուն a. nubile, pubère, adulte.

Ջարդ, ուց sm. ornement, enjolivement, décoration, embellissement; parure, toilette;

— պարծանաց լինել ի միջ, faire le principal ornement de; — առնուլ, առնուլ զ— զանձամբ, se parer; ի զէն եւ ի— վառիլ, s'armer; — երկնից, les étoiles.

Զարդագիր s. ornementiste; lettre ornée.

Զարդագրութիւն s. ornement, ornementation.

Զարդախօս a. qui a un style orné. phrasier.

Զարդակից a. qui a la même parure.

Զարդանկար s. ornement.

Զարդասէր a. qui aime la parure, la toilette, coquet, petit-maitre.

Զարդասիրութիւն s. amour, goût de la parure, de la toilette, coquetterie.

Զարդարանք V. Զարդ.

Զարդարեմ, եցի va. orner, parer, embellir, enjoliver, ajuster; —իմ, vn. se parer, s'ajuster.

Զարդարիչ s. celui qui orne, décorateur.

Զարդարկոտ V. Զարդասէր.

Զարդարկոտութիւն V. Զարդասիրութիւն.

Զարդարուն a. orné, paré, pimpant, enjolivé.

Զարդիս adv. à présent, maintenant, aujourd'hui.

Զարթմնի հարկանիմ vn. se réveiller.

Զարթնում, Թեայ vn. s'éveiller, se réveiller (au propre et au figuré); — յանկարծ. se réveiller en sursaut; — իքնայ, se réveiller.

Զարթումն s. éveil, réveil.

Զարթուն a. éveillé, réveillé.

Զարթուցանեմ, ուցի va. éveiller, réveiller (au propre et au figuré); — զարմանս՝

զարմանալիս, exciter de l'admiration, de l'intérêt; — զաչս ուրուք, dessiller les yeux à qn.

Զարթուցիչ a. qui éveille, qui réveille; s. réveil, réveille-matin.

Զարթչիմ V. Զարթնում.

Զարկ s. coup, choc; poulx; V. Երակ.

Զարկած V. Զարկուած.

Զարկանեմ, կի va. frapper, battre.

Զարկանիմ, կայ vn. être battu, abattu, renversé; — զգետնի, tomber par terre, être renversé par terre.

Զարկուած sm. coup, choc.

Զարկուցանեմ, ուցի va. frapper, battre, heurter; զգետնի —, V. Զգետնեմ; — զվիմի, frapper contre la pierre.

Զարհուրագին a. épouvantable, horrible, effrayant.

Զարհուրանք, նաց s. terreur, frayeur, effroi, épouvante, horreur, consternation.

Զարհուրելի a. redoutable, épouvantable, formidable, effrayant, terrible, horrible.

Զարհուրեցուցանեմ, ուցի va. épouvanter, terrifier, effrayer, frapper de terreur, d'épouvante, saisir d'effroi.

Զարհուրեցուցիչ V. Զարհուրելի.

Զարհուրիմ, բեցայ vn. s'épouvanter, être frappé d'épouvante. de terreur, avoir grand' peur, redouter, frémir, être saisi de crainte, de frayeur, d'horreur, avoir horreur.

Զարմ, ից s. race, sang, famille; — ին արժանի, digne de sa naissance.

Զարմանագործ, աց s. qui fait des miracles, thaumaturge; adj. admirable, merveilleux, prodigieux.

Զարմանագործք s. prodiges, merveilles.

Զարմանագործեմ, եցի va. faire des prodiges.

Զարմանագործումբին s. action de faire des prodiges; prodige, miracle.

Զարմանազան a. merveilleux, charmant.

Զարմանալի adj. étonnant, surprenant; admirable, merveilleux, prodigieux, miraculeux.

Զարմանալիք, լեաց s. merveilles, prodiges, miracles; étonnement, admiration; եղեն — ի վերայ ամենեցուն, tous furent saisis d'étonnement.

Զարմանակերտ a. construit d'une manière étonnante.

Զարմանամ, ացայ vn. s'étonner, admirer, être surpris de, s'émerveiller.

Զարմանահրաշ, Զարմանասքանչ adj. merveilleux, surprenant, prodigieux, ravissant.

Զարմանք, նաց s. étonnement, admiration, surprise, extase; զի՞նչ — ե՞՞մէ, faut-il s'étonner que; — են, c'est étonnant, c'est singulier; — յե՞ծ այն են, c'est bien étonnant, il faut s'étonner que;

չեն ինչ —, cela n'est pas étonnant, il n'y a rien d'étonnant;

— կալան զիս, l'étonnement m'a pris, je fus saisi d'étonnement; որպիսի՛ — կալան զիս, quelle fut ma surprise! ի զարմանես ըմբռնել, saisir d'admiration; ի զարմանս ածել՝ կացուցանել, étonner, faire éclater l'admiration, donner ou causer de l'admiration à qn.; զարմանս առնել, ընդ զարմանս գալ, s'étonner, être saisi d'admiration, être dans l'admiration.

Զարմացական a. admiratif.

Զարմացումն s. V. Զարմանք; ի զարմացման լինել, être ravi en extase, s'extasier; ի — գալ, être ravi, s'étonner; — ածել ամենեցուն, exciter l'admiration générale.

Զարմացուցանեմ, ուցի va. étonner, surprendre, ravir, émerveiller, faire ou être l'admiration de.

Զարմացուցիչ a. qui étonne, étonnant, surprenant.

Զարտուղեցուցանեմ, ուցի va. dérouter, dévoyer, détourner du chemin, fourvoyer; égarer.

Զարտուղի adj. fourvoyé, dévoyé, dérouté, écarté, détourné; égaré; — անկանիմ՝ գնամ, V. Զարտուղիմ; — հանեմ, V. Զարտուղեցուցանեմ.

Զարտուղիմ, ղեցայ vn. se dérouter, se tromper de chemin, faire fausse route, se dévoyer, se fourvoyer; s'écar-

ter du droit chemin, se détourner, dévier; s'égarer.

Զարտուղումն s. déviation; — լուսոյ, aberration de la lumière.

Զարօշ, ի s. germandrée.

Զաւակ, աջ s. enfant, fils; rejeton, race; descendants; յարուցանել ումեք —, donner des enfants à զո.

Զաւակասէր V. Որդեսէր.

Զբաղանք, նաց s. occupation; — մտաց, distraction.

Զբաղասէր a. qui aime l'occupation.

Զբաղեցուցանեմ, ուցի va. occuper, distraire par des affaires.

Զբաղիմ, Զբաղնում, ղեցայ vn. s'occuper, être occupé; — մտօք, être distrait, se distraire.

Զբաղութիւն, Զբաղումն s. occupation; distraction.

Զբօսանամ ou Զբօսանիմ, աջայ vn. V. Զբօսնում; se distraire, s'occuper.

Զբօսանք, նաց s. amusement, divertissement, distraction, passe-temps, récréation, plaisir, menus plaisirs; distraction, occupation; agitation d'esprit, vie agitée; vagues, fluctuation, orage, tempête; eaux, torrent, flux et reflux.

Զբօսասէր a. qui aime les amusements, les divertissements, qui aime à s'amuser; — մանկութիւն, jeunesse folâtre.

Զբօսասիրութիւն s. amour

des amusements, goût des divertissements.

Զբօսացուցանեմ, Զբօսեցուցանեմ, ուցի va. amuser, divertir, récréer, distraire.

Զբօսնում, սայ vn. s'amuser, se divertir, se récréer, prendre ses ébats.

Զբօսումն s. divertissement, amusement.

Զբօսուցանեմ V. Զբօսացուցանեմ.

Զբօսեցուցիչ, Զբօսուցիչ a. amusant, divertissant, récréatif.

Զգալի a. sensible; —ք, les choses, les objets sensibles; ընդ զգալիս պշնուլ, se livrer aux sens.

Զգածիմ, ծայ, Զգածնում, ծեայ vn. affecter, être affecté, contracter, recevoir, avoir, s'engager; porter sur soi.

Զգածումն s. m. action de mettre ou de porter sur soi; affection.

Զգամ, աջի vn. sentir, ressentir; s'apercevoir; — յառաջագոյն, pressentir; անձին —, reprendre ses sens, revenir à soi, se remettre.

Զգայաբար adv. sensiblement.

Զգայազիրի a. privé de ses sens, insensible.

Զգայական, աջ a. sensible; sensuel.

Զգայականութիւն s. sensibilité.

Զգայասէր a. qui aime ses sens, sensuel.

Զգայասիրութիւն s. amour des sens, sensualité.

Զգայարան, աց s. sensorium, siège ou foyer de la sensation, sens, organe de la sensation.

Զգայաւոր a. sensible, qui tombe sous les sens.

Զգայութիւն s. sentiment; sensation; raison, intelligence, sens; ընդ — ք անկանել, tomber sous le sens; — ք, les sens; ձգիլ ի զգայութեանց, être entraîné par les sens; ի — գալ, sentir, reprendre ses sens.

Զգայուն, այնոց a. sensible; sensé, intelligent; — ք, s. les sens.

Զգայո, ոօք s. rapport, rot.

Զգայութիւն, ոեցայ vn. roter, faire des rots, avoir des rapports; vomir, rejeter.

Զգայութիւն, **Զգայութեան** V. **Զգայո**.

Զգաստ, ից a. avisé, vigilant, attentif; sage, prudent, sobre, modéré, tempéré; — լինել, être averti, s'apercevoir de; — առնել, avertir.

Զգաստանամ, ացայ vn. être sage, prudent, être dans son bon sens, se corriger, être détrompé, revenir à la raison.

Զգաստասէր a. sobre, honnête, sage, chaste; philosophe.

Զգաստասիրութիւն s. sobriété, philosophie.

Զգաստացանեմ, ուցի va. rendre sage, corriger, ramener ou mettre à la raison, remettre en son bon sens.

Զգաստութիւն s. bon sens, sagesse, retenue, prudence; tempérance, chasteté; vigilance, attention; — մտաց, présence d'esprit; ածել ի —, réduire à la raison, ramener dans la bonne voie, corriger, convertir; գալ՝ դառնալ ի —, revenir de ses égarements, revenir à soi, se corriger, se convertir; — ի յաջողութեան, modération dans la prospérité; — ի կերակուրս, sobriété.

Զգացումն sm. sentiment; sensation; action de faire sentir, d'avertir.

Զգացուցանեմ, ուցի va. faire sentir, faire savoir, avertir.

Զգենլի a. mettable.

Զգենլիք, լեաց s. vêtements, habits.

Զգենում, գեցայ vn. s'habiller, se vêtir; բարևոք զգենում, il se met, s'habille bien; — հանդերձս ուրախութեան, prendre ses habits de joie; զօրութիւն —, se revêtir de la force, prendre de nouvelles forces.

Զգեստ, ուց s. habit, vêtement, habillement.

Զգեստակալ, ի sm. portemanteau.

Զգեստառութիւն V. **Սքեմառութիւն**.

Զգեստաւորեմ V. **Զգեցուցանեմ**.

Զգեստաւորիմ V. **Զգեհում**.

Զգեստիկ s. méchant vêtement.

Զգեսնեմ, եցի va. atterrer,

jeter par terre, terrasser, frapper contre terre, étendre à terre, abattre, renverser.

Զգեցուցանեմ, ուցի va. habiller, vêtir, revêtir; fig. — զամօթ, couvrir de honte, confondre.

Զգլխեմ, եցի vn. avoir la tête troublée, se griser.

Զգնամ, ացի vn. se promener, faire un tour.

Զգոյշ, ից a. qui prend ses précautions, précautionné, qui est sur ses gardes, circonspect, avisé, réservé, modéré; sûr, assuré; զգուշ լինել կալ, V. Զգուշանամ; իզգուշի առնել, V. Զգուշացուցանեմ; — լեր ի դատից, fuyez les procès.

Զգուշալի adj. dont il faut prendre garde, dangereux; sûr, certain, assuré.

Զգուշանամ, ացայ vn. se garder, se tenir en garde, sur ses gardes, être en garde contre, se donner garde de, prendre garde à, prendre ses précautions, ses mesures, se précautionner, se préserver, user de précaution, avoir de la précaution, éviter, se mettre à l'abri; diriger l'attention sur qch., être attentif, avoir l'œil à; — իկերակրոց, faire diète; — իկառաց, se garer des voitures.

Զգուշացուցանեմ, ուցի va. précautionner, prémunir, assurer, préserver.

Զգուշացուցիչ a. préservatif.
Զգուշաւոր V. Զգոյշ.

Զգուշեալ adv. avec précaution, soigneusement, scrupuleusement.

Զգուշութիւն s. précaution; circonspection, ménagement, attention, réserve; — իկերակրոց, diète, régime; — ի, avec précaution, avec ménagement, avec soin; յառաջատես —, prévoyance.

Զգրգռեմ, եցի va. provoquer, irriter.

Զգրգռիմ, եցայ va. se provoquer, s'irriter.

Զգօն, ից a. sage, posé, modéré, grave, sérieux, discret; apprivoisé; sage, savant.

Զգօնաբարոյ, ից, Զգօնամիտ a. sage, paisible, affable.

Զգօնանամ, ացայ vn. devenir sage, revenir à la raison; s'apprivoiser.

Զգօնացուցանեմ, ուցի va. rendre sage, ramener à la raison; apprivoiser, adoucir.

Զգօնութիւն s. sagesse, humeur paisible; sagesse, bon sens, raison, modération, discrétion.

Զեան s. dommage, dégât.

Զելանեմ, ելի vn. sortir, franchir, s'affranchir.

Զեկուցանեմ V. Ծանուցանեմ.

Զեկուցիչ s. arith. exposant.

Զեկուցումն V. Ծանուցումն.

Զեղանիմ, դայ vn. franchir les bords, déborder, dégorger, regorger, se répandre, inonder, s'épancher; affluer, abonder, foisonner, se combler;

գեղաւ սիրտ նորա, son cœur s'épancha.

Ջեղխ, ից adj. débauché, libertin, dissolu, déréglé; prodigue; glissant, peu sûr, vacillant, inconstant.

Ջեղխագործութիւն sm. débauche.

Ջեղխանամ, ացայ, Ջեղխիմ, խեցայ vn. se livrer à la débauche, à des excès, être dissolu; vivre dans le luxe, dans la prodigalité.

Ջեղխութիւն s. débauche, excès, dissolution, prodigalité, profusion, luxe.

Ջեղծ, ից a. dissolu, déréglé, licencieux, libertin, débauché; gâté, corrompu; — գնացք, dissolution, mollesse.

Ջեղծանեմ, ծի, Ջեղծեցուցանեմ, ուցի va. gâter, abîmer, corrompre; abuser, tromper, séduire.

Ջեղծանիմ, ծայ vn. abuser de; s'abuser, se tromper; se gâter, se détruire, s'abîmer; — իշխանութեամբն, abuser de son pouvoir.

Ջեղծեմ, ճեցի V. Ջեղծանեմ.

Ջեղծմտութիւն sm. libertinage, corruption ou aliénation d'esprit.

Ջեղծութիւն s. abus; — Ե՛ ժամանակ, temps corrompu.

Ջեղծումն sm. abus; գեղծմունք, les abus.

Ջեղծուցանեմ V. Ջեղծանեմ.

Ջեղում, դի va. faire déborder, verser, répandre, épancher, combler.

Ջեղում V. Ջեղանիմ.

Ջեղումն sm. débordement, dégoisement; épanchement, effusion; — սրտի, épanchement, effusion de cœur; — ինդութեան, transport de joie.

Ջեղուն adj. très-plein comble, plein par-dessus les bords.

Ջեղուցանեմ V. Ջեղում.

Ջեղական a. elliptique.

Ջեղչեմ, եցի va. éclipser, obscurcir, couvrir; laisser de côté, passer sous silence, omettre; abrégé, retrancher, passer légèrement sur, effleurer; com. escompter.

Ջեղչումն s. ellipse; com. escompte; — առնել, faire un escompte, l'escompte.

Ջեղչ, գղչի s. repentir, regret, remords; — եւ ապաշաւ լինել, ի — գալ, ի — ապաշաւանաց գալ, se repentir, venir à résipiscence, faire pénitence.

Ջեն s. sacrifice.

Ջենարան, աց sm. autel; abattoir.

Ջենիմ V. Գազամնակէտ.

Ջենլի, լեաց s. victime.

Ջենում, նի va. immoler, sacrifier; tuer.

Ջենումն sm. immolation, sacrifice; զենմունք զոհից, sacrifices.

Ջեռամ, ացի vn. serpenter, ramper; fourmiller, grouiller.

Ջեռուն, ունաց sm. reptile; a. rampant, qui rampe.

Ջետեղ adj. ferme, sûr; —

առնուլ, s'arrêter, prendre place, faire halte.

Զետեղեմ, եցի, Զետեղեցուցանեմ, ուցի va. placer, installer, établir, caser; placer, mettre, disposer; — զոք ուրեք, caser, placer զո.

Զետեղիմ, դեցայ vn. se placer, s'installer, se caser, s'établir, se mettre.

Զետեղումն sm. placement, installation; disposition, arrangement.

Զերդ V. Զերթ.

Զերեամ adv. trois ans, pendant trois ans.

Զերթ prep. comme, en guise de, semblable à.

Զերծ a. exempt de, libre de; — յանձրեւոյ՝ յախտից, à l'abri de la pluie, des passions; — կացուցանել, abriter, mettre à l'abri de; exempter, dispenser; — կալ՝ լինել, être à l'abri, exempt de.

Զերծանեմ, ծի va. sauver, délivrer; V. Զերծում.

Զերծանիմ, ծայ vn. se sauver, être délivré ou quitte, se défaire, se débarrasser; s'échapper, s'évader, se soustraire; échapper, se détacher, sortir, glisser.

Զերծում, ծի va. dépouiller, déposséder, arracher, enlever, ôter, ravir.

Զերծուցանեմ, ուցի va. sauver, délivrer, exempter, dégager, débarrasser.

Զերծուցիչ s. sauveur, libérateur.

* Զեւայ s. équerre.

Զեփիւռ, ից sm. zéphyr; քաղցրասիք ou քաղցր աշունչ՝ զովարար —, — doux, rafraichissant.

Զգուանք, նաց s. oppression, vexation; dégoût, nausée.

Զգուելի a. dégoûtant.

Զգուեմ, եցի va. maltraiter, opprimer, vexer; injurier, outrager; dégoûter.

Զգուիմ, եցայ vn. se dégoûter, avoir du dégoût.

Զէն, զինուց sm. arme, armure; — եւ զարդ, armure, armement; ի — ընթանալ, courir aux armes; — առնուլ, prendre les armes, s'armer; — առնուլ ընդդէմ, porter les armes contre; զինու գորութեամբ, à main armée; ի բաց թողուլ զզէնս, poser les armes, — իծեռին, les armes à la main;

* զէնքի բռնել, passer par les armes; — վերացուցանել, —ս կրել, porter les armes; ի — վառել, mettre sous les armes, armer; —ս տալ, fournir des armes contre soi.

Զէնընկեց a. qui abandonne, jette ses armes; — առնել, désarmer; — լինել, quitter les armes, ses armes, mettre bas les armes, se désarmer.

Զէնընկեցութիւն s. désarmement.

Զըմբաղ V. Զմբաղ.

Զընկենում, եցի vn. renverser, rejeter, repousser, éloigner; — զամօթ, secouer toute pudeur.

* Զըւուտեմ, եցի va. écrire une chose à la hâte, griffonner.

Զի conj. car, parce que; զի յի', de peur que, de peur de; զի^ո, adv. pourquoi? pour quelle cause? զի^ո լաս, pourquoi pleures-tu? զի^ո է զի, pourquoi? pour quel motif? quoi donc? զի^ո խնդրես յինէն, que veux-tu de moi? զի^ո է զի դու յիայն ես, pourquoi es-tu seul? զի^ո յապաղեմք, que tardons-nous? իսկ զի^ո է ասել վասն... que dirai je de? զի^ո ես դու աստ, pourquoi es-tu ici? զի^ո կայ իմ եւ քո, qu'y a-t-il entre vous et moi? զի', interj. que! combien! զի' գեղեցիկ ես, que tu es beau!

Զիա՞րդ adv. comment? par quel moyen? de quelle manière? — Թուի ձեզ, comment vous semble-t-il? զիա՞րդ, interj. comme! que! s. le comment, le pourquoi; գիտել գգիարդն եւ զորպէսն իրիք, savoir le pourquoi et le comment d'une chose.

Զիարդուպէտ adv. à son gré, comme il voudra.

Զիլ s. chanterelle; soprano.

Զիղշ sm. regret, repentir; — է ինձ, je regrette, je me repens; — մեծ է ինձ, je me reproche avec amertume, je regrette beaucoup; — եղել նմա ընդ այն, il s'en repentit; — լինել մտաց ուրուք, se faire conscience d'une chose, avoir des remords; ի — ածել, faire repentir; — ունել զք, ի —

հարկանել, avoir du regret, se repentir.

Զինագործ, աց s. armurier.

Զինագործութիւն s. fabrication des armes.

Զինադադար, Զինադադարումն s. armistice, trêve.

Զինազգեստ a. armé.

Զինախաղ sm. escrimeur; V. Զինախաղութիւն; — առնել, faire des armes, escrimer; վարժապետ — ի, maître d'armes.

Զինասաղութիւն s. escrime, armes.

Զինակիր, կրաց s. porteur d'armes, écuyer; qui porte les armes, guerrier.

Զինահարիմ, բեցայ vn. être blessé d'une arme.

Զինանոց, աց s. arsenal.

Զինաշարժ, Զինաշարժութիւն V. Զինախաղ, Զինախաղութիւն.

Զինավանառ, աց sm. armurier.

Զինարան V. Զինանոց.

Զինաւոր V. Զինուոր.

Զինեմ, եցի va. armer, équiper.

Զինեիմ, եցայ vp. s'armer, prendre les armes, s'équiper.

Զինկ, ի s. zinc.

Զինուոր, աց s. soldat, militaire.

Զինուորաբար adv. en soldat, militairement.

Զինուորագրութիւն s. conscription, enrôlement; ինքնակամ —, engagement.

Զինուորական a. relatif aux

soldats, militaire; s. militaire, soldat.

Ձինուորակից s. compagnon d'armes; —ք իմ, mes frères d'armes.

Ձինուորանամ V. Ձինուորիմ.

Ձինուորանոց, աց s. m. caserne.

Ձինուորեալ. — եկեղեցի, l'église militante.

Ձինուորեմ, եցի, Ձինուորեցուցանեմ, ուցի va. faire soldat, enrôler.

Ձինուորիմ, բեցայ vp. être soldat, servir, servir comme soldat; s'engager, s'enrôler; s'armér, prendre, porter les armes.

Ձինուորութիւն sm. l'état, l'art militaire, milice; tactique; soldats, milices; մտանել՝ գրիլի —, s'engager, s'enrôler.

Ձի՞նչ adj. s. qui? quoi? lequel? laquelle? adv. comment? pourquoi? զի՞նչ օրինակ, de quelle manière? զի՞նչ եւ, ce que, tout ce que; զի՞նչ ինչ, quò? que? quelle chose? զի՞նչ ասես, que dis-tu? qu'est-ce que vous dites-là? զի՞նչ կամիք, que voulez-vous? qu'est-ce que vous voulez? զի՞նչ է այդ, qu'est-ce que c'est que cela? զի՞նչ մեծ է, lequel est plus grand? զի՞նչ խնդրէք, que cherchez-vous? զի՞նչ վիճեցիք ընդ միմեանս, de quoi disputiez-vous ensemble? զի՞նչ ապա, quò? donc? զի՞նչ բերկրութիւն գուցէ, quel

plaisir y a-t-il? զի՞նչ ասիցեն, que dira-t-on?

Ձինչուզինչ, ce que.

Ձինչպէտ adv. selon ses caprices ou son plaisir, à sa volonté.

Ձինչպիսի՞ a. quel? quelle? de quelle manière?

Ձինչպիտութիւն s. caprice; ի կամս անձին —եք բերիլ, faire, suivre ses caprices, n'en faire qu'à sa tête; Թողուլ գոք ի կամս անձին —եք, abandonner qn. à ses caprices.

Ձիջագոյն a. bas.

Ձիջանեմ, ջի, Ձիջանիմ, ջայ vn. descendre, s'abaisser; s'apaiser, cesser, diminuer, se ralentir, tomber; condescendre à, concéder ou acquiescer à, céder ou montrer de l'indulgence à; — յաղաջանս ուրուք, acquiescer aux prières, à la demande de qn., être touché de ses prières.

Ձիջումն s. descente, abaissement; condescendance, déférence, indulgence.

Ձիջուցանեմ, ուցի va. faire descendre, baisser, abattre; apaiser.

Ձիստ, գտտի, իւ, ով, ից s. cuisse; — ոչխարի, gigot; — նաւու, le fond du navire.

Ձիրկ a. privé, dénué, dépourvu; — լինել՝ գտանիլ, être —.

Ձիւրովի՞ Ձիւրովին երթալ, se donner la mort, se tuer, se suicider.

Ձլանամ, ացայ va. refuser,

priver, faire du tort; nier, dé-savouer, méconnaître.

Զլացողութիւն, Զլացութիւն, Զլացումն s. refus; tort, usurpation; désaveu, désapprobation.

Զկեռ s. nêfle; néflier.

Զկծանք, նաց sm. aigreur, chagrin, douleur.

Զկծեցուցանեմ, ուցի va. piquer, picoter, aigrir, irriter; mortifier, affliger.

Զկծեցուցիչ a. piquant, mordant, aigre; — բանք, paroles piquantes, picoterie.

Զկծիմ, ծեցայ vn. se piquer, se sentir offensé, s'aigrir, s'irriter, s'affliger; être en rut, en chaleur.

Զկնի adv. derrière, en arrière, de derrière, par derrière, après; — ապա, enfin; — գնալ, երթալ —, aller après, suivre; — ուրուք պնդել՝ մտանել, se mettre à la poursuite de qn., le poursuivre, le persécuter; — լինել, être, rester en arrière; se mettre à la poursuite; ամ զամի —, d'année en année; յի զմիոյ կնի, l'un après l'autre, coup sur coup; եւ որ —, եւ որ ինչ — այսորիկ, et ainsi de suite, et cætera; — իւր, après lui, derrière lui; զմեր կնի, après nous, derrière nous; — խտտորիլ ուրուք, être entraîné, égaré par qn.; մոլորիլ — խրատու ուրուք, suivre les mauvais conseils de qn.

Զկնիք, իս s. les choses qui

viennent après; la suite; l'avenir; la postérité.

Զկնիս adv. à la suite, ensuite.

Զկետ adv. derrière, par derrière; après; երթալ՝ գնալ — ուրուք, aller après qn., le suivre; — լինել՝ մտանել՝ յարձակել՝ պնդել, être sur les talons de qn., se mettre à sa poursuite, courir après, poursuivre, persécuter; յի զմիոյ հետ, l'un après l'autre, coup sur coup; — առաքել, envoyer derrière ou après qn.; — լինել մանապարհաց ուրուք, suivre la voie, les traces de qn.; — գալ, venir après.

Զկալ sm. cornouille; cornouiller.

Զկար V. Զկեռ.

Զկշական adj. pénitentiel; pénitent, contrit.

Զկշամ, ացի, Զկշանամ, ացայ vn. se repentir; avoir du regret, regretter, s'en mordre les doigts, s'en repentir; զկշացան իսիրտս իւրեանց, ils furent touchés au fond de leur cœur.

Զկշացեալ adj. repentant, contrit.

Զկշացուցանեմ, ուցի va. faire repentir.

Զկշումիւն V. Զկշումն.

Զկշումն s. repentir, contrition, componction; ի — գալ, se repentir; ի — ածել, faire repentir.

Զմանապարհայն adv. en route, chemin faisant.

Զմայլեցուցանեմ, ուցի va. rassasier, combler, assouvir; ravir l'âme, charmer, transporter, enchanter.

Զմայլիմ, լեցայ vn. se rassasier, s'assouvir, être enivré; être charmé, ravi, enchanté, avoir le transport de.

Զմայլութիւն, Զմայլումն s. rassasiement, assouvissement; enchantement, transport.

Զմբաղ s. affliction, inquiétude, angoisse, consternation, tourment, embarras; fantôme.

Զմբաղիմ, եցայ vn. s'affliger, se tourmenter.

Զմեիին, ի, աւ s. canif.

Զմէ՞ adv. pourquoi?

Զմուռս, մուռոյ, ով s. m. myrrhe.

Զմուանամ, ացայ vn. être parfumé de myrrhe.

Զմութ V. Զմութեմ.

Զմունաբեր a. qui produit la myrrhe.

Զմունենի, ենեաց s. myrrhis.

Զմուսալից adj. plein de myrrhe.

Զմուտալ adj. trempé de myrrhe, embaumé.

Զմութեմ, եցի va. tremper de myrrhe, mêler avec de la myrrhe; — զմարմին, embau-mer le corps.

Զմրիմ, բեցայ vn. s'engourdir; s'étourdir.

Զմրխտեայ a. d'émeraude.

Զմրուխտ, բխտի, բխտոյ s. émeraude.

Զնդամ, ացի va. épargner, ménager.

Զնդան, ի s. cachot, prison.

Զնին s. observation; ի—անկանել՝ ելանել՝ կալ՝ մատչել. observer, faire de l'observation, aller voir, regarder, assister; ի—գալ, être observé, tomber sous les yeux.

Զննական, Զննելի a. qui peut être observé, visible, palpable.

Զննեմ, եցի vn. observer, consulter; — ձեռօք, tâter.

Զննիմ, նեցայ vn. être observé.

Զննիչ s. observateur.

Զննութիւն s. observation; — առնել, faire de l'—.

Զնստազոյն a. bas, enfoncé.

Զնստանիմ, Զնստիմ, տայ vn. s'abaisser, s'asseoir, s'enfoncer, s'affaïsser; se remettre.

Զնստուցանեմ, ուցի v. a. asseoir, abaisser, affaïsser, rabattre, calmer.

Զոդիակոս V. Կենդանա-կամար.

Զոհ, ից s. victime; sacrifice, immolation; — մատուցանել, faire ou offrir un sacrifice.

Զոհագործ, աց s. sacrificeur, immolateur.

Զոհագործեմ V. Զոհեմ.

Զոհագործութիւն s. sacrifice.

Զոհամատոյց s. celui qui offre un sacrifice.

Զոհանոց, Զոհարան, աց s. autel.

Զոհասպաս s. vicimaire.

Զոհարար V. Զոհագործ.

Ձոհաւոր, աց adj. sacrifié, propre à être sacrifié; où il y a des sacrifices.

Ձոհեալ a. sacrifié, immolé; s. la chair des victimes.

Ձոհեմ, եցի va. sacrifier, immoler.

Ձոհիչ s. immolateur.

Ձողալ V. Ձղալ.

Ձոյգ, զուգից a. pair; égal, pareil, semblable, pendant; adv. de pair, d'égal; simultanément, conjointement, avec, ensemble; s. paire, couple, accouplement; — մի եզանց, un couple de bœufs; — մի կոշկաց, une paire de bottes; — ընդ բանիցն, — ընդ բանին, à peine acheva-t-il de parler, aussitôt qu'il eut parlé, en disant ces paroles; զոյգս զոյգս, par paire, par couple, deux à deux.

Ձոյգոստատ s. m. aide de camp.

Ձուպայ, ի, իւ s. hysope.

Ձով a. s. frais.

Ձովամարմին a. frileux.

Ձովանամ, ացայ vn. se rafraîchir, devenir frais, prendre le frais.

Ձովարար a. rafraîchissant; réfrigérant, réfrigératif; s. rafraîchissement.

Ձովացուցանեմ, ուցի va. rafraîchir, donner de la fraîcheur.

Ձովացութիւն s. réfrigération.

Ձովացումն s. rafraîchissement.

Ձովացուցիչ V. Ձովարար.

Ձովոր, աց, **Ձովորակից** s. compagnon, camarade, associé; acolyte, complice.

Ձովորութիւն s. association, compagnie, société; participation.

Ձովութիւն s. m. fraîcheur, frais; հեշտալի —, fraîcheur délicateuse.

Ձոր օրինակ conj. par exemple; adv. ainsi que, de même que, comme, de même.

Ձուարակ, աց s. veau, bœuf, taureau.

Ձուարակագլուխ V. Յլագլուխ.

Ձուարթ a. gai, joyeux, enjoué, riant, serein; — լոյս, une lumière pure, douce.

Ձուարթաբարոյ a. d'un caractère gai, d'une humeur enjouée, plaisant.

Ձուարթագեղ a. tout gai, joyeux; — մանկութիւն, jeunesse enjouée.

Ձուարթագին a. V. **Ձուարթ**; adv. gaïement, joyeusement, d'un air gai, content.

Ձուարթադէմ V. **Ձուարթերես**.

Ձուարթաճաղիկ a. riant, souriant, jeune, charmant, vigoureux; — հասակ, jeune, bel âge; — մանկութիւն, première enfance.

Ձուարթակից լինիմ vn. partager la joie, la gaieté, la satisfaction de qn.

Ձուարթահանանչ adj. gai, brillant.

Ձուարթամիտ adj. gai, de

bonne humeur, enjoué, joyeux; vigilant, actif.

Հուարձամտութիւն s. gaieté, entrain, bonne ou belle humeur.

Հուարձանամ, ացայ յՈ. devenir ou être gai, serein, joyeux, s'égayer, s'épanouir, avoir de la gaieté, se dérider; fig. s'éveiller, s'animer, se rallumer, s'enflammer; se fortifier, verdir, verdoyer, fleurir, s'épanouir; զուարձացան երեսք նորա, son visage s'épanouit; զուարձացաւ սիրտ նորա, la joie fut en son cœur; V. Գինի.

Հուարձառատ a. qui donne avec joie, généreux, libéral; — տուրք, libéralité.

Հուարձատեսիլ adj. gai, serein; — դէմք, visage —.

Հուարձարար, աց a. qui égaye, qui inspire la gaieté, joyeux.

Հուարձացուցանեմ, ուզի յa. égayer, rendre gai, joyeux, dérider; éveiller, ranimer.

Հուարձերես a. d'un air gai, riant, joyeux.

Հուարձութիւն sm. gaieté, bonne ou belle humeur, hilarité, enjouement, sérénité, épanouissement; vigilance, activité, vivacité.

Հուարձուն, թնոց a. éveillé, gai, vif, vigilant; s. ange.

Հուարձարան etc, V. Հուարձախօս, etc.

Հուարձալի, Հուարձալից a. amusant, divertissant, agréa-

ble, récréatif, plaisant; — տեղիք, lieux charmants.

Հուարձախառն a. mêlé de plaisir, de joie.

Հուարձախօս adj. plaisant, facétieux, farceur; — այր, un homme plaisant; — լինել, débiter ou conter des facéties, plaisanter, dire des farces.

Հուարձախօսութիւն s. plaisanterie, facétie, farce.

Հուարձանամ, ացայ յՈ. se donner du plaisir, prendre plaisir ou trouver du plaisir à, s'amuser, se divertir, se récréer, se réjouir; fig. verdir, fleurir, être fleurissant.

Հուարձանք V. Հուարձու-

թիւն. Հուարձացուցանեմ, ուզի յa. faire plaisir, amuser, divertir, récréer, réjouir, faire ou causer du plaisir à.

Հուարձութիւն sm. plaisir, divertissement, amusement, agrément; joie, réjouissance.

Հուզարան, ից a. unanime, d'accord; — լինել ընդ, s'accorder avec; — հառել, rapporter d'un commun accord; — բարբառել, s'accorder.

Հուզարանեմ, եցի յՈ. s'accorder.

Հուզարարբար V. Հուզա-

ծայն.

Հուզագին a. du même prix.

Հուզագոյն adj. semblable.

Հուզականութիւն s. équidif-

férence. Հուզամիլ a. pair, égal en nombre, du même nombre.

Զուգախառն *a.* combiné, mêlé.

Զուգախառնեմ, եցի *va.* combiner, mêler, mélanger.

Զուգախառնութիւն *s.* combinaison, mélange.

Զուգական *a.* égal, pareil, comparable; *s.* le pendant.

Զուգականութիւն *s.* égalité, parité.

Զուգակից *s.* époux, épouse; — *a.* conjoint, pareil, égal.

Զուգակշիւ *adj.* d'un égal poids; égal, pareil; *s.* équilibre; compensation.

Զուգակշռեմ, եցի *va.* faire l'équilibre; contre-balancer, compenser; comparer; — *իմ, vn.* être en équilibre.

Զուգակցեմ, եցի *va.* joindre, attacher, lier ensemble.

Զուգահասակ *a.* de la même taille, du même âge.

Զուգահաւասար *adj.* équivalent, égal.

Զուգահեռագիծ, գծի *s.* parallélogramme.

Զուգահեռական *a. s.* parallèle.

Զուգահեռականութիւն *sm.* parallélisme.

Զուգահեռոտն *a.* parallépipède.

Զուգահետ *adv.* à la fois, en même temps.

Զուգածայն *a.* qui unit sa voix, ses accords, dont le son s'accorde; d'accord, unanime; *adv.* d'un commun accord; — գտանիլ ումեք՝ իրիք, s'acc-

order ou être d'accord avec.

Զուգածայնեմ, եցի *va.* former un accord de son, exécuter une symphonie; — *իմ, vn.* s'accorder, être d'accord, unanime, du même avis avec.

Զուգածայնութիւն *s.* unisson, symphonie.

Զուգաչափ *a.* qui est de la même mesure, symétrique.

Զուգաչափութիւն *s.* juste proportion, symétrie.

Զուգանամ, ացայ *vn.* s'unir.

Զուգապէս *adv.* également, de pair, pareillement.

Զուգաջեր *a.* isotherme.

Զուգավանկ *a.* parisyllabe.

Զուգապատիւ *V.* Հանգիտապատիւ.

Զուգաւորեմ *V.* Զուգեմ.

Զուգաւորութիւն *s.* conjonction; parité, égalité; équinoxe; relation, intimité, rapport, conformité, liaison; accouplement, coït, union des sexes, commerce charnel; union conjugale, mariage; երջանիկ — գարնայնոյ ընդ աշնան, un heureux hymen du printemps et de l'automne.

Զուգեմ, եցի *va.* mettre deux à deux, accoupler, joindre, apparier, appareiller; égaliser, mettre sur la même ligne, comparer; unir par le mariage, marier, unir; apparier, accoupler; — *իմ, vn.* s'accoupler, se joindre, s'unir, s'appareiller, s'aparier; avoir commerce ensemble, des relations, des rapports intimes

avec ; s'accoupler, monter, saillir (en parlant des animaux) ; être d'accord.

Ձուգընթաց V. Ընթացակից.

Ձուգընթանամ, ացայ vn. concourir ; coïncider.

Ձուգընթացումիւն V. Ընթացակցումիւն.

Ձուգորդ, ի s. géom. parabole.

Ձուգորդածեւ a. géom. paraboloidé.

Ձուգումիւն s. égalité, parité ; union, accord ; accouplement ; union conjugale ; կշիռ — Ե բերել ընդ ումեք, ressembler à qn., l'égaliser.

Ձուգօրեայ a. équinoxial.

Ձուգօրումիւն s. équinoxe.

Ձուիրակ, աց s. origane.

Ձուլամբիմ, եցայ vn. s'épauler, être épaulé.

Ձուսպ adj. serré, attaché, relevé, retroussé.

Ձուտ, գտոց a. pur, épuré.

Ձուր a. vain, inutile, frivole, futile ; —, ի —, — ուրեմն. adv. vainement, en vain, inutilement ; — ջան, peine inutile, perdue ; — է ինձ ասել ցնա, il est inutile que je lui dise, j'ai beau lui dire.

Ձուրավաստակ V. Ձրավաստակ.

Ձուրկ V. Ձիրկ.

Ձուփամ, ացի vn. trembler, s'effrayer, frémir ; s'alarmer, s'inquiéter, se tourmenter ; — իցրտոյ, grelotter de froid.

Ձոքանչ, ի, իւ s. belle-mère, la mère de l'épouse.

Ձջարանամ, ացայ, Ձջարիմ, ըեցայ vn. être irrité contre qn., lui en vouloir, se fâcher, s'indigner, bouder, se piquer, se formaliser, voir de mauvais œil.

Ձսարանակ, աց s. ressort.

Ձսպանակաւոր a. à ressort ; — անկողին, sommier élastique.

Ձսպեմ, եցի va. tenir serré, réprimer, maîtriser, dompter, arrêter, retenir ; relever, attacher. retrousser ; envelopper, couvrir.

Ձտարան, աց s. raffinerie.

Ձտեմ, եցի va. épurer, purifier, raffiner, purger ; filtrer.

Ձտիչ s. raffineur ; a. dépuratoire, dépuratif.

Ձտումիւն, Ձտումն s. raffinage, épuration, affinage, purification ; filtration.

Ձրաբան, ից a. qui tient des discours frivoles, qui dit des futilités ; accusateur.

Ձրաբանեմ, եցի va. tenir des discours futiles, dire des futilités, des balivernes, parler à tort et à travers ; accuser.

Ձրաբանումիւն s. discours frivole, baliverne.

Ձրադաշտական adj. de Zoroastre.

Ձրադատ a. qui juge injustement ; injuste, faux ; adv. injustement, à tort.

Ձրախնդիր a. qui cherche inutilement, curieux.

Ձրախորհուրդ a. sot, insensé ; vain, futile.

Զրախօս, etc. V. Զրաբան, etc.

Զրահ V. Զրահք.

Զրահաբարձ a. qui porte une cuirasse.

Զրահազգեստ a. cuirassé, revêtu d'une cuirasse.

Զրահանք, նաց sm. amas, tas, monceau.

Զրահապատ, Զրահավառ a. cuirassé, armé de cuirasse.

Զրահաւոր, աջ a. cuirassier.

Զրահաւորիմ, եցայ vn. se cuirasser, s'armer de cuirasse.

Զրահեմ, եցի va. cuirasser, armer d'une cuirasse; — իմ, vn. V. Զրահաւորիմ.

Զրահետ բերիմ՝ լինիմ՝ վարիմ vn. courir après inutilement, poursuivre inutilement, parcourir en vain, s'avancer ou s'engager témérement.

Զրահք, ից s. cuirasse.

Զրապարծ, աջ a. qui se vante inutilement, qui a des idées vaines, plein d'une sottise vanité, vain.

Զրաջան, ից a. qui perd sa peine, qui prend une peine inutile, qui fait un vain effort; — լինել, faire un vain effort, prendre une peine inutile, se battre les flancs, échouer, manquer.

Զրավաստակ a. qui travaille en vain; — լինել, travailler inutilement.

Զրաւ s. fin, terme; — աւնել, finir, mettre fin, terminer; — լինել, finir, se terminer.

Զրաւամահ լինել, être tué.

Զրաւեմ, եցի va. finir, terminer; — ի կենաց, ôter la vie à qn., lui arracher la vie, le jour, trancher les jours de qn.; — իմ, vn. finir, se terminer; — ի կենցաղոյս՝ յաստեացս, finir sa vie, terminer ses jours; զրաւեցայց ի կենաց աստի, je me délivrerai de cette vie.

Զրափառ a. qui aime la vaine gloire, vain; — ք, sm. amour d'une vaine gloire, vanité.

Զրափառուծիւն sm. vaine gloire.

Զրեւանդ, ի s. aristoloche.

Զրկանք, նաց s. injustice, violence, tort, mauvais traitement; privation, dépouillement, dénûment; զրկանօք, par injustice.

Զրկեմ, եցի va. faire une injustice, faire tort, du tort à qn., mal'traiter, faire languir; priver, dépouiller, dénuer; — զանձն, se priver, s'imposer des privations; — իմ vn. être privé, se priver.

Զրկիչ a. celui qui fait tort, injuste; celui qui priver.

Զրկուծիւն, Զրկումն V. Զրկանք.

Զրոյ, ից s. zéro.

Զրոյց, ըուցաց s. récit, narration, discours, parole; ouï-dire, nouvelle, bruit; — աւնել՝ տալ, raconter, dire annoncer, avertir; ի — ի զրոյցս լինել, être la fable de

tout le monde; ել —, le bruit court; V. Զրուցաբանութիւն.

Զրուցաբան, ից s. causeur.

Զրուցաբանեմ, եցի vn. parler. causer, entretenir.

Զրուցաբանութիւն s. cause-rie, conversation, entretien.

Զրուցատրեմ, եցի va. ra-conter, causer, discourir, parler.

Զրուցատրութիւն s. conver-sation, dialogue, causerie.

Զրուցեմ V. Զրուցատրեմ.

Զրպարտ, աց, ից a.s. calom-niateur, imposteur; — առնել, calomnier, attaquer par des calomnies.

Զրպարտանք, նաց s. calom-nie, rapport.

Զրպարտեմ, եցի va. ca-lomnier.

Զրպարտիչ V. Զրպարտ.

Զրպարտութիւն s. calom-nie, imposture.

Զօղ, ից s. lien; lien, union, liaison.

Զօղեմ, եցի vn. joindre, unir, lier, attacher.

Զօշաքաղ, ից a. qui fait des gains honteux, illicites, qui court après un gain hon-teux; cupide, avide, sordide.

Զօշաքաղեմ, եցի va. gagner d'une manière honteuse, être possédé d'un honteux amour du gain.

Զօշաքաղութիւն s. honteux amour du gain, intérêt ou gain sordide, gain honteux, illicite, cupidité, avidité.

Զօշոտեմ, եցի va. faire con-

voiter, enchanter, charmer; — զաչս, éblouir les yeux; գեղ նորա զօշոտէր զաչս ամենե-ցուն, sa beauté fixait tous les regards.

Զօշոտիչ adj. enchanteur, éblouissant.

Զօշոտութիւն s. convoitise, cupidité; éblouissement.

Զօր, ու, աց s. armée, troupe, milice; քաջակիրթ՝ մարգիկ՝ պատերազմափորձ —, troupes disciplinées, aguerries, expé-rimentées; — առնել՝ հատա-նել, V. Զօրածողով լինել.

Զօրաբար adv. avec force, violemment.

Զօրագլխեան s. état-major.

Զօրագլուխ, գլխաց s. géne-ral, chef d'armée.

Զօրածողով s. levée de sol-dats, de troupes, enrôlement, recrutement; — առնել՝ լինել, faire une levée de soldats, lever ou enrôler des soldats, recruter.

Զօրախաղաց լինիմ vn. faire une expédition.

Զօրական, աց s. armée, troupes; soldat, militaire.

Զօրահանդէս, դիսի s. re-vue; — առնել, faire la —, passer les troupes en —.

Զօրանց V. Զինուորանց.

Զօրահատոյց առնել լինել, envoyer un corps d'armée, expédier une division.

Զօրանամ, ացայ vn. se for-tifier, être, devenir fort, puis-sant, reprendre des forces, prendre de nouvelles forces,

avoir la force; prévaloir, l'emporter sur, dominer, prédominer; — անդրէն, rassembler ses forces, rappeler tout son courage,

Զօրանիստ, նստի s. quartier général.

Զօրապետ V. Զօրավար.

Զօրապետեմ Voy. Զօրավարեմ.

Զօրապէս adv. avec force, puissamment.

Զօրավար, ագ s. général, commandant.

Զօրավարեմ, եցի vn. commander, conduire une armée, être général, être à la tête d'une armée.

Զօրավարութիւն s. commandement d'armée, généralat; ընդ — ք նորա, sous sa conduite.

Զօրավիզն a. s. aide, auxiliaire; soutien, appui, défenseur, partisan; aide, secours, renfort; — — օգնականութեան լինել, aider, secourir, prêter secours à, défendre; — ունել զոր, être soutenu par quelqu'un.

Զօրացուցանեմ, ուցի va. fortifier, rendre fort, corrobore, renforcer, donner de la force, du ton; — զձեռս ուրուք, prêter, porter secours à qn.; իյարթութիւն — զոր, faire remporter à qn. la victoire.

Զօրացուցիչ a. fortifiant.

Զօրաւիզն V. Զօրավիզն.

Զօրաւոր, ագ a. fort, robuste, vigoureux, puissant;

énergique, efficace; — իբնագիտութեան, fort en physique; — զբովք, versé dans les livres, fort habile ou savant dans les Écritures.

Զօրաւորութիւն s. force.

Զօրեղ V. Զօրաւոր.

Զօրեղապէս V. Զօրապէս.

Զօրեմ, եցի vn. pouvoir, avoir la force, le pouvoir de, être capable de, être en force, en état de, être bon pour, venir à bout de.

Զօրէն adv. à la manière de, à l'exemple de, à l'imitation de, en guise de, à l'instar de; — բոցոյ, comme la flamme.

Զօրընտիր լինիմ vn. choisir les troupes; V. Զօրաժողով.

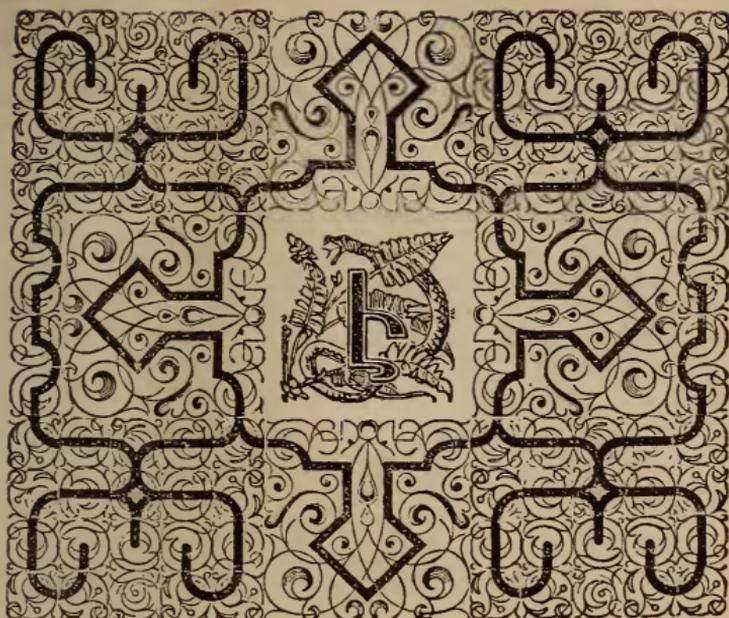
Զօրիանապագ adv. tous les jours, journallement, tous jours.

Զօրութեանական a. virtuel.

Զօրութեանականութիւն sm. virtualité.

Զօրութիւն s. m. puissance, force, vigueur; puissance, pouvoir; faculté, énergie; poids, importance; vertu, efficacité; ressort; forces, troupes, armées; sens ou signification; vertu, prodige, miracle; arith. carré d'un nombre; — ք, puissamment, fortement; sous-entendu; en vertu de; ամենայն — ք, à toute force, avec toute sa force; յամենայն — ք, de toute sa force, de tout son pouvoir; սիրել յամենայն — ք, aimer de toutes ses forces; անկեալ էր իզօրութենէ, il était

<p>affaibli, ses forces étaient épuisées, il languissait; զի նու —բ, par force, à main ar- mée; այր —ե, homme fort, vaillant, guerrier; Տէր —եց,</p>	<p>le Seigneur des armées; —բ մտաց, les facultés, les qualités de l'esprit; — խաչի քո Քրիս- տոս, զի, par la croix de Jésus-Christ.</p>
--	--

Է (é) s. septième lettre de l'alphabet et troisième des voyelles; sept, septième.

Է, ից s. ce qui existe, ce qui est; l'Être suprême, Dieu; ես եմ որ էն, je suis celui qui suis; v. auxil. il est; է տեսանել, on voit; V. Էք.

Է՛ interj. eh! hé! oh! է՛ Ամբրոսիէ, ô Ambroise!

Էակ, աց sm. être, ce qui existe; créateur.

Էակաբանական a. ontologique.

Էակաբանութիւն sm. ontologie.

Էական a. qui existe de soi-même, incréé; essentiel;— բայ, verbe substantif, auxiliaire.

Էականամ V. Էանամ.

Էականութիւն V. Էութիւն.

Էակից s. coessential, consubstantiel.

Էակցութիւն s. consubstantialité.

Էանամ, ացայ vn. être, exister, subsister.

Էապէս adv. réellement, en effet.

Էացուցանեմ, ուցի va. faire exister, créer.

Էգ, իգաց a. s. femelle.

Է երբեք, Է զի adv. quelquefois, tantôt... tantôt.

Է՛հ interj. oh! է՛հ եւ կարի յեծ է խնդիրդ, que diable! vous en demandez trop.

Էն s. Dieu; V. Է.

Էջ, իշոց s. âne, bourriquet, baudet; moulinet; մատակ —, ânesse, bourrique; հեծանել յ—, monter sur un âne, à âne; — անուկէ՛ սրնգէ՛ զոնչէ, l'— brait.

Էշա՛ծեամն, ծեման s daim.

Էուծիւն sm. essence, substance; existence, l'être; յ— ածել՛ յօրինել, créer.

Է ուրեք adv. quelquefois.

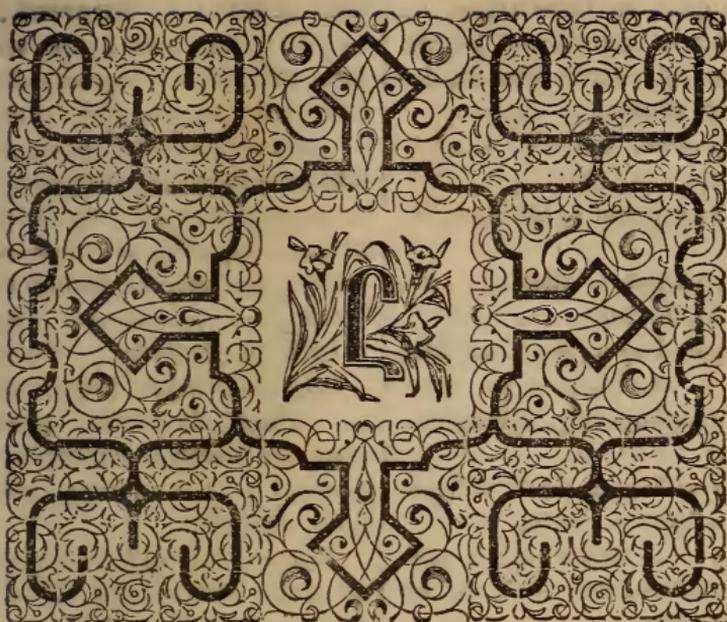
Էջ, իջից s. page d'un livre; l'action de descendre, descendente; էջս առնել, descendre; այս է գեղապանծ — պատ-

մուծեան իւրոյ, c'est la plus belle page de son histoire; — սնդկի յօդաչափի, abaissement du mercure dans le baromètre.

Է՞ր pr. rel. quoi! յէ՞ր վերայ, sur quoi! է՞ր, վասն է՞ր աղագաւ, էրո՞ւմ, է՞ր սակս adv. pourquoi! pour quelle raison! էր զի adv. quelquefois.

Էրէ V. Երէ.

Էք, էից sm. les choses qui sont, les êtres, créatures; գեղով էիցս զուարճացեալ, ivre des beautés de la nature.

Ը (yét) s. huitième lettre de l'alphabet et quatrième des voyelles; huit, huitième.

Ըղեղ V. Ուղեղ.

Ըղերձեմ V. Ուղերձեմ.

Ըղձալի a. désirable, souhaitable, désiré; — էզի, il est à désirer que.

Ըղձական a. V. Ըղձալի; optatif; relatif aux devins.

Ըղձականութիւն V. Իղձ.

Ըղձակերտ a. V. Ըղձալի; désireux, envieux, aspirant, avide; — առնել, rendre désirable, désiré, intéressant, jeter un nouvel intérêt sur, exciter le désir; — լիսնել, désirer, souhaiter, aspirer après, convoiter, être avide de.

Ըղձամ, ացի, Ըղձանամ, ացայ va. désirer, souhaiter, envier, convoiter, ambitionner; augurer, deviner, présager; ողջ լիսնել ձեզ —, je vous souhaite une bonne santé, portez-vous bien! adieu! —

Ըղձանալի V. Ըղձալի.

Ըղձապատում a. devin, devineur.

Ըղձափափաք առնեմ va. faire désirer vivement, faire venir l'eau à la bouche; — լիսնել, désirer ardemment.

Ըղձութիւն s. désir, souhait, envie; augure, divination.

Ըմբան, ի s. pharynx.

Ըմբերանեմ, էցի va. fermer la bouche; fig. fermer la bou-

che à qn., le faire taire, lui imposer le silence; — իմ vn. se taire, garder le silence, demeurer muet.

Ըմբերեմ, etc. V. Համբերեմ, etc.

Ըմբիշ, բշաց s. athlète, lutteur.

Ըմբշական a. athlétique; — մրցութիւն, lutte.

Ըմբշամարտ, ից a. athlétique; s. athlète; — ք, lutte.

Ըմբշամարտիկ, տկաց sm. athlète.

Ըմբշամարտութիւն, Ըմբշամրցութիւն s. lutte.

Ըմբոն a. convenable; adv. convenablement; — է, il est convenable.

Ըմբողինեմ, եցի va. goûter de, manger de, jouir de, user de, faire usage de; avoir, acquérir; վարձս՝ գլատիւ —, recevoir des récompenses, des honneurs; զփառս —, acquérir de la gloire.

Ըմբոստ a. récalcitrant, rebelle, revêche, rétif, insolent, indocile.

Ըմբոստանամ, ացայ vn. être rétif, devenir indocile, être récalcitrant, refuser d'obéir, se révolter, se regimber; se fâcher, s'indigner.

Ըմբոստութիւն s. désobéissance, insolence.

Ըմբռնեմ, եցի va. saisir, prendre; surprendre, attraper, atteindre; saisir, concevoir; — բանիւք, convaincre; adresser à qn. une ques-

tion insidieuse, surprendre; — իմ vn. être saisi, pris, surpris, attrapé; — իպատրանս, être trompé, attrapé, dupe; — բանիւ բերանոյ իւրոյ, se laisser enlacer par ses paroles; — յորոգայթ, être pris dans le piège; ըմբռնեցան ծածուկը նորա, ses secrets furent dévoilés; — իշնութեան, être surpris en adultère.

Ըմբռնողութիւն, Ըմբռնումն s. l'action de saisir, prise; compréhension, conception, perception; — ախտից, attaque, atteinte.

Ըմպահկեմ, եցի vn. résister au frein, être rebelle, récalcitrant, se révolter contre.

Ըմպահկեցուցանեմ, ուցի va. mettre, soumettre au frein, réprimer, retenir, dompter.

Ըմպահկիմ V. Ըմպահկեմ.

Ըմպանակ sm. pot, vase; coupe, gobelet, timbale.

Ըմպելի a. bon à boire, potable, buvable; sm. boisson, breuvage, liqueur; V. Ըմպանակ.

Ըմպեմ, արբի, ա՛րբ vn. boire; — անյազաբար, — avivement; — բազում յոյժ, boire à tire-larigot, boire beaucoup; տալ —, donner à boire; տուր ինձ —, donnez-moi à boire, versez-moi.

Ընգոլայք s. les Furies.

Ընգոյզ V. Ընկոյզ.

Ընդ prep. à, au; vers, sur; par; pour; dans, en; entre, parmi, au milieu; avec; sous,

dessous ; en dessus, par-dessus ; à la place, au lieu de ; aussitôt que, de suite après ; — նմա, avec lui ; — իս, avec moi ; — նոսա, avec eux ; — արհամարհանս, par mépris ; — կատակս, pour plaisanter ; — երկինս եւ — երկիր, entre le ciel et la terre ; — մի բերան, d'un commun accord, unanimement ; — ձեռն նոցա, par eux, par leur entremise ; — Թիւ մտանել, être compté ; — երեսս Թքանել, cracher à la figure, au visage ; — արեւելս, vers l'orient ; — անցանելն, en passant, au moment de son passage ; — փթթելն եւ գոսացի, il sera presque aussitôt séché qu'éclos ; — ամս տասն, pendant dix ans ; — ո՞ր ճանապարհ, par quel chemin ? Թագաւորեաց — նորա, régna à sa place ; — ամենայն, en tout ; — ամենայն տեղիս, partout ; — մէջ, à travers ; — ծառով, sous l'arbre ; — ինեւ, sous moi, sous mon pouvoir ; ընկեցուլ — պատուհանն, jeter par la croisée ; — աջմէ, à droite ; — ակամբ հայել, regarder de travers, de mauvais œil ; — մէջ հատանել, couper par le milieu ; անցանել — Լիոն՝ — այն, passer par Lyon, par là ; — ցամաք, par terre ; — հեծեալ եւ — հետեւալ, la cavalerie et l'infanterie ensemble ; — այր եւ — կին, les hommes et les femmes tous ensemble, autant d'hommes que de femmes ; —

այգն, — երեկս, etc. V. Այգ, Երեկ, etc.

Ընդաբեր a. légumineux.

Ընդաբոյս a. qui pousse ou végète avec, naturel, inné, natif.

Ընդաբուս a. nourri de légumes.

Ընդաթուր հարկանեմ va. fouler aux pieds ; passer au fil de l'épée.

Ընդածին a. né avec, natif.

Ընդակաղամբ s. chou-fleur.

Ընդակեր a. qui mange des légumes.

Ընդակից a. qui habite avec, voisin, camarade.

Ընդանեմ V. Անդանեմ.

Ընդանի V. Ընտանի.

Ընդ առաջ adv. au-devant, à l'encontre, à la rencontre ; — գալ՝ գնալ՝ ելանել, venir, aller — ; affronter, faire face à, résister à.

Ընդասուն a. élevé dans la maison, apprivoisé, privé, domestique ; sédentaire, casanier.

Ընդարձակ a. vaste, ample, spacieux, étendu, large ; — է, il est permis ; — ժամս, de longues heures ; — ս, longuement ; յընդարձակի, libre, librement ; յընդարձակի լինել, ne pas être lié, être en liberté.

Ընդարձակազնաց, աջ a. licencieux, débauché, libertin.

Ընդարձակածեռն a. libéral, généreux.

Ընդարձակամիտ a. patient.

Ընդարձակամտութիւն sm. longanimité, patience.

Ընդարձակապէս adv. d'une manière vaste, amplement.

Ընդարձակասուն a. élevé dans l'aisance, aisé, libre.

Ընդարձակեմ, եցի va. étendre, élargir, dilater, rélargir, agrandir, développer; fig. relâcher, donner du repos; — ումեք, donner de la liberté, du repos, de l'aisance à qn.; — իմ, vn. s'étendre, prendre du développement; prêter.

Ընդարձակեցուցանեմ, ուցի va. étendre, élargir.

Ընդարձակութիւն s. étendue, extension, dilatation, élargissement, développement; fig. relâchement, repos, délassement.

Ընդարմամամ, ացայ vn. être engourdi, s'engourdir; fig. s'étourdir, être frappé de stupeur, perdre le sentiment; — իցրտոյ, être transi de froid; — աչօք յիմն, regarder qch. bouche béante.

Ընդարմացումն s. engourdissement.

Ընդարմացուցանեմ, ուցի va. engourdir; fig. frapper de stupeur, stupéfier.

Ընդարմացուցիչ a. qui engourdit; stupéfiant.

Ընդաւազեմ, եցի va. enterrer sous le sable, inhumer.

Ընդգեղձանիմ, ձայ vn. pleurer, se plaindre, se lamenter.

Ընդգճիմ, եցայ vn. s'agenouiller; se replier.

Ընդգոգեմ, եցի va. ramas-

ser ou introduire dans son sein, renfermer.

Ընդգրկեմ, եցի va. serrer entre ses bras, embrasser.

Ընդդէմ, դիմաց a. opposé, contraire; — դառնալ՝ կալ, s'opposer, résister, tenir tête, faire résistance, contrecarrer; — յառնել, se soulever contre.

Ընդդէմ prep. contre, à l'opposite; devant, en face de, au-devant de; գրուրս — դնել, fermer les portes; վէմ — դնել դրան, mettre une pierre contre la porte; — գանձանակին, vis-à-vis du tronc; յետս — ընծեռնուլ, lire de travers.

Ընդդէմդարձութիւն s. contrariété, taquinerie.

Ընդդիմաբան, ից a. contradictoire, contraire; s. contradicteur; — լինել, contredire.

Ընդդիմաբանական a. contradictoire.

Ընդդիմաբանեմ, եցի vn. contredire.

Ընդդիմաբանութիւն s. m. contradiction.

Ընդդիմադարձ, ից s. opposant, adversaire; — լինել՝ կալ, s'opposer, résister à, s'insurger contre.

Ընդդիմադարձութիւն sm. opposition, résistance.

Ընդդիմադիր, դրաց a. opposant.

Ընդդիմադրութիւն s. opposition, objection.

Ընդդիմախօս, etc. V. Ընդդիմաբան, etc.

Ընդդիմակ, աց a. contraire, opposé; s. extrémité opposée; contraste; obstacle.

Ընդդիմակալ լինիմ, Ընդդիմակայեմ, եցի vn. s'opposer, résister à.

Ընդդիմակաց, աց a. qui résiste, opposant.

Ընդդիմակացութիւն s. opposition, résistance.

Ընդդիմակից a. adversaire, ennemi.

Ընդդիմահար, աց a. résistant, dur; opaque.

Ընդդիմահարիմ, եցայ vn. résister; répercuter, renvoyer par contre-coup.

Ընդդիմահարութիւն s. résistance; répercussion, contre-coup; opacité.

Ընդդիմամարտ, ից, Ընդդիմամարտիկ, տկաց a. adversaire, antagoniste.

Ընդդիմամարտիմ, եցայ vn. combattre ou lutter contre, résister à.

Ընդդիմամարտութիւն sm. combat, lutte, résistance.

Ընդդիմանամ, ացայ vn. s'opposer ou résister à.

Ընդդիմաստղոր a. récalcitrant, rétif.

Ընդդիմարգել, ից s. barricade; — կանգնել, élever une —; կործանել զ—, enfoncer la —.

Ընդդիմոտունք, ոտանց s. les antipodes.

Ընդդիմութիւն sm. opposition, résistance; objection.

Ընդել, Ընդելական a. ac-

coutumé, familiarisé avec; apprivoisé, privé; familier, intime.

Ընդելակից a. familier, intime, étroitement lié avec; — լինել, se familiariser avec, faire la connaissance de.

Ընդելանիմ, դելայ vn. s'habituer, s'accoutumer; se familiariser; s'apprivoiser.

Ընդելասէր a. familier.

Ընդելացուցանեմ, ուցի va. habituer, accoutumer, dresser; familiariser; apprivoiser, priver; — զձռչունս, priver les oiseaux.

Ընդելնում, դելայ V. Ընդելանիմ.

Ընդելուզած V. Ընդելուզուած.

Ընդելուզանեմ, ուզի va. monter, encastrier, enchâsser, sertir, emboîter; enfiler, entrelacer; ընդելուզեալ ակամբք՝ մարգարտով, monté en diamants, en perles.

Ընդելուզուած, Ընդելուզումն s. monture, enchâssure, encastrement, emboîture, serfissure.

Ընդելութիւն s. habitude; familiarité; connaissance; յաճել, familiariser avec; — ունել ընդ ումեք, avoir de la familiarité avec qn.

Ընդելուցանեմ V. Ընդելացուցանեմ.

Ընդելձանիմ, ձայ vn. solliciter, supplier.

Ընդերական a. intestinal; —ք, intestinaux.

Ընդերկայնամիտ V. Երկայնամիտ.

Ընդերկար adv. long, longtemps; — առնել, prolonger; — լինել, se prolonger.

Ընդերկարեմ, եցի va. prolonger.

Ընդերկարութիւն sm. prolongation.

Ընդերբ, բաց s. intestins, entrailles, tripes.

Ընդէ՞ր adv. pourquoi? — իցէ ինձ՝ յեզ, pourquoi?

Ընդիկտիոն, ի s. indiction; շրջան — ի, cycle d'—.

Ընդխառնիմ, նեցայ vn. s'engager, commencer le combat ou l'action, en venir aux mains; ընդխառնեցաւ պատերազմն, la bataille fut livrée.

Ընդհանուր, նրոց a. général, universel; adv. en général, généralement; partout; — տիեզերք, tout l'univers.

Ընդհանրական a. général, universel.

Ընդհանրապէս adv. en général, généralement.

Ընդհանրանամ, ացայ vn. devenir général, se généraliser.

Ընդհանրացուցանեմ, ցուցի va. généraliser.

Ընդհանրութիւն s. généralité, universalité.

Ընդհատ a. prép. différent, moindre, inférieur; discontinué, interrompu, saccadé, entrecoupé; ոչ ինչ —, pas moins; ոչ ինչ — յառաջնոցն, pas moins des premiers, non plus

que les premiers; ի՞նչ իցեմք — ինոցանէ, en quoi différons-nous d'eux? չեն — յերազոց, ils sont comme des songes; ամբ սակաւ ինչ — իբիւրուց, un peu moins que dix mille ans.

Ընդհատեմ, եցի va. interrompre, discontinuer, entrecouper; — իմ, vn. s'interrompre.

Ընդհատիչ s. interrupteur.

Ընդհատութիւն, Ընդհատումն s. interruption, discontinuation, relâche; — առնել իրիբ, interrompre qch.

Ընդհարկանիմ, հարայ vn. se heurter, se choquer, se frapper, cogner à, tomber sur, se jeter sur, s'opposer; — ընդմիմեանս, s'entre-heurter, s'entre-choquer.

Ընդձեռեմ V. Ընձեռեմ.

Ընդհարումն s. heurt, choc; conflit, collision; contre-coup.

Ընդմիջաբար adv. immédiatement.

Ընդմիջական a. immédiat.

Ընդմիջաշաւիղ s. le chemin du milieu, le pavé.

Ընդմիջեմ, եցի va. partager par le milieu; s'entremettre; interrompre, empêcher; — զխօսս մարտք, interrompre qn.; — զմանապարհն, faire la moitié du chemin.

Ընդմիջիմ, ջեցայ vn. être au milieu, être arrivé à son milieu, être à moitié.

Ընդմտանեմ, մտի va. pénétrer, entrer, traverser, passer à travers, percer, s'intro-

duire; entrer sous, se soumettre.

Ընդմտանող a. pénétrant, perçant.

Ընդմտատար, ի a. susceptible, chatouilleux, sensible; pensif, soucieux.

Ընդոճին, ծնի, ծնաց s. esclave né dans la maison, domestique.

Ընդողնեցուցանեմ, ուցի va. rendre orgueilleux, présomptueux, hautain, insolent, impertinent.

Ընդողնիմ, նեցայ vn. s'étendre de son long; s'enorgueillir, se donner de grands airs, s'étaler.

Ընդոյր a. vaste.

Ընդոստ a. qui saute, qui bondit; sautillant, bondissant; — իքնոյ լինել, se réveiller en sursaut; ստէպ — իքնոյն զարթնոյր, son sommeil était souvent interrompu; — իքնոյն զարթուցանել, réveiller trop promptement; — ընդոստ adv. en sautant, par sauts et par bonds, en palpitant, en bondissant; — ընդոստ խաղալ, sauter, se remuer, s'agiter; — ընդոստ խաղացումն ուսոց, les mouvements des épaules.

Ընդոստախօս a. fanfaron, hâbleur.

Ընդոստնում, Ընդոստչիմ, տեայ vn. sauter, bondir; s'éveiller.

Ընդոստուցանեմ, ուցի va. faire sauter; éveiller, stimuler, exciter.

Ընդոստուցիչ a. qui fait sauter, stimulant.

Ընդոտնեմ, եցի va. fouler aux pieds, abattre.

Ընդունակ a. celui qui reçoit; recevable; capable de, propre ou apte à.

Ընդունակութիւն s. action de recevoir, capacité; participation; capacité, aptitude, portée.

Ընդունայն a. vain, inutile; frivole, futile, oiseux, oisif; adv. en vain, inutilement; — առնել զակնկալութիւն, frustrer, tromper l'espérance, désillusionner.

Ընդունայնաբան, ից a. qui tient de vains discours, qui dit des futilités, discoureur oisif; — լինել, tenir des discours frivoles, inutiles.

Ընդունայնաբանութիւն s. discours frivole, paroles oiseuses, vains propos.

Ընդունայնախօս V. Ընդունայնաբան.

Ընդունայնամիտ a. vain, frivole, esprit vide.

Ընդունայնանամ, ացայ vn. devenir inutile, se réduire à rien, être vain, inutile, sans effet, s'évanouir, échouer; chercher les vanités.

Ընդունայնապարծ a. vain, vaniteux, fanfaron.

Ընդունայնաջան V. Զրաջան.

Ընդունայնութիւն s. vanité, frivolité, futilité, inutilité; néant.

Ընդունարան, այ sm. récipient, réceptacle, réservoir; asile, abri, refuge.

Ընդունելի a. recevable, acceptable, admissible; valable; agréable, bienvenu; celui qui reçoit, accepteur.

Ընդունելութիւն s. réception, accueil; acceptation, admission; festin, régal; gram. participe; — փոխանակագրոյ, acceptation d'une lettre de change; առնել — ցրտագին, accueillir froidement, faire un froid accueil; — առնել ումեք, faire bonne réception, bon accueil à qn.; lui donner un dîner, faire un festin; — գոյր յարքունիս, il y avait réception à la cour.

Ընդունիմ, ընկալայ vn. recevoir, accepter, agréer, recevoir, accueillir, faire accueil; admettre, adopter, approuver; — իսուրք աւազանէն, tenir sur les fonts baptismaux; — մտաց աչօք, concevoir, saisir; ոչ բարուք — զոք, faire un mauvais accueil à qn.; ինմանէ ընկալեալ էր զամենայն, il lui devait tout; իքէն ընկալայ զկեանս, je te dois la vie; յաստուածս ընկալաւ զնոսա, il a fait d'eux ses dieux; պատուով — զոք, recevoir qn. avec honneur.

Ընդունիչ, Ընդունող s. celui qui reçoit; accepteur.

Ընդ վայր adv. en vain, inutilement; — հարկանել, rejeter, abandonner; — խօսել, parler en vain, à tort et à tra-

vers, *ab hoc et ab hac*; — պայքարումն, vaine dispute.

Ընդվայրաբոյս a. sauvage.

Ընդվայրագնաց a. vagabond.

Ընդվայրախոյղ a. qui est à la recherche des choses inutiles, curieux.

Ընդվայրախօս, etc. V. Ընդունայնարան, etc.

Ընդվայրահար a. abject, vil.

Ընդվայրայած a. bavard, babillard, frivole; vagabond.

Ընդվայրայածութիւն s. vagabondage.

Ընդվայրայաջ adj. clabaudeur.

Ընդվայրապահոյճ a. coquet, coquette.

Ընդվայրասնունդ a. sauvage.

Ընդվայրասուն a. malélevé, abandonné à soi-même.

Ընդվայրաքնին a. curieux; — լինել, être —; — ցանկութիւն, curiosité.

Ընդվայրաքննութիւն s. curiosité.

Ընդվայրընկեցիկ a. abject, vil; inutile.

Ընդվայրընկեց անեմ va. avilir, vilipender, mépriser.

Ընդվզանք, նաց s. hauteur, fierté.

Ընդվզեմ, եցի va. tordre, casser le cou; — իմ vn. se rengorgér, se révolter, résister, être rétif; ընդվզեալ իբաց վազել յիշխանութենէ, s'affranchir de la domination, secouer le joug de.

Ընդօրինակեմ, եցի va. copier, prendre copie, transcrire.

Ընդօրինակութիւն s. transcription; perspective.

Ընծադրեմ, եցի va. fouler aux pieds, écraser.

Ընծանամ, ացայ vn. courir, se mettre à courir, accourir; parcourir; marcher sur; — զհետ ուրուք, suivre qn., ses pas; — զհետ շաւղաց՝ հետոց ուրուք, marcher sur les traces, sur les pas de qn.; արշաւատոյր —, courir très-vite, brûler le pavé; ոչ բարւոք ընծանայ իրն, l'affaire ne va pas bien, s'emmanche mal; բարւոք ընծանան իրքք, les affaires marchent, vont bien, tournent bien; երամովին՝ խուռն —, accourir en foule; իմանապարհս պատուիրանաց —, observer les commandements; իզէն, etc.; —, V. Զէն, etc.

Ընծանոց V. Ղենչակ.

Ընծաց, Ընծացք, ից sm. course, allure, marche, démarche, pas; cours, direction, marche; cours; courant; manière; յընծացս, dans la course, en courant; — կենաց, carrière; յընծացս կենաց, dans le cours de la vie; բարւոք լնուլ զընծացս իւր, bien remplir sa carrière; հետի —, course à pied; — արեգական՝ լուսնի՝ եղանակաց, le cours du soleil, de la lune, des saisons; — սակարանի՝ վաճառանոցի՝ հրապարակի, le cours de la Bourse, du marché, de la place; յըն-

ծացից ճանաչել զոք, reconnaître qn. à son marcher.

Ընծացակից a. qui court avec; qui concourt, concurrent; qui accompagne, compagnon; qui est d'accord; coïncident; concomitant; — լինել, courir ensemble; concourir; marcher ou être d'accord avec; accompagner; coïncider.

Ընծացակցութիւն sm. concours; accompagnement; coïncidence; concomitance.

Ընծացող s. marcheur; անխոնջ —, infatigable —.

Ընծացուցանեմ, ուցի va. faire courir.

Ընծացք V. Ընծաց

Ընծեռնլի a. lisible; lecteur.

Ընծեռնում, թերցայ va. lire; vn. être lu; տալ —, faire lire; անսայթաք —, lire couramment; — յականջս ուրուք, lire devant qn.

Ընծեր; առ — prép. près, auprès.

Ընծերակայ, ից, Ընծերակաց, աց a. qui est près ou auprès, présent, assistant.

Ընծերցանելի a. s. lecteur.

Ընծերցանեմ, ցի va. lire.

Ընծերցասէր a. qui aime à lire, ami des lettres, studieux.

Ընծերցասիրեմ, եցի vn. aimer à lire, à étudier, lire avec plaisir.

Ընծերցասիրութիւն s. m. amour de la lecture, des lettres.

Ընծերցիչ, Ընծերցող sm. lecteur.

Ընծերցողութիւն s. lecture.

Ընթերցուած sm. lecture; leçon.

Ընթերցուածատէր V. Ընթերցատէր.

Ընթերցումն s. lecture; տալ յ—, donner à lire, faire lire.

Ընթրեմ, եցի va. souper, faire le repas du soir.

Ընթրիք, բեաց sm. souper, repas du soir; la cène; յընթրիս ուրեք, dans un souper; ընթրիս առնել՝ գործել՝ տալ, donner à souper, faire un festin, donner, offrir des festins; ընթրիս առնել առ ումեք, souper chez qu.

Ընծախոտ V. Ընծախոտ.

Ընծայ, ից s. présent, cadeau; — առնել՝ տալ, faire présent, donner un cadeau.

Ընծայաբեր, աց a. qui apporte des présents; — լինել, apporter des présents, offrir des cadeaux.

Ընծայաբերութիւն s. l'action d'apporter des présents; offrande.

Ընծայական sm. dédicace; գիր՝ Թուղթ —, lettre de recommandation.

Ընծայամատոյց a. qui offre des présents; — լինել, offrir des présents.

Ընծայանամ, ացայ vn. être offert ou présenté.

Ընծայատար V. Ընծայաբեր.

Ընծայարան, աց s. autel.

Ընծայեմ, եցի va. offrir, présenter, donner en présent, dédier; attribuer à; produire; բխոյս —, V. Լոյս; — իմ vn.

s'offrir; se présenter, se montrer, se faire voir; ընծայեցաւ առաջի նորա, il fut présenté devant lui.

Ընծայեցուցանելի a. présentable.

Ընծայեցուցանեմ, ուցի va. offrir, présenter; montrer, faire voir, exposer, mettre en vue; présenter, recommander; զանձն —, se donner ou se faire passer pour; սիրելի զանձն —, se faire aimer.

Ընծայութիւն s. l'action d'offrir ou de s'offrir; preuve, témoignage; Թուղթ — է, lettre de recommandation; — անգիտութեան մատուցանել առ իմն, avouer son ignorance pour.

Ընծայումն, յման s. l'action d'offrir, de s'offrir; offrande, présent; — Կուսի, la Présentation de la Vierge; — լուսնի, la nouvelle lune.

Ընծուիմ, ուեցայ vn. resplendir, éclater, briller.

Ընկալուչ a. celui qui reçoit; fiancé, fiancée, prétendu, prétendue.

Ընկապնիմ, հեցայ, հեալ vp. s'attacher, se lier étroitement, s'entortiller.

Ընկենում, կեցի va. jeter, précipiter; déposer, destituer; — յոք զհոգս իրիք, remettre, confier à qu. les soins de; — զանձն իւր յառաջ, se jeter en avant, s'exposer.

Ընկեր, աց s. camarade, compagnon; compagne; associé; prochain; ընկեր, mon

camarade, mon ami; չիք իմ —, je n'ai pas d'égal, je suis sans pareil; — զընկեր, այր զ—, les uns les autres.

Ընկերաբար adv. en camarade.

Ընկերագիր, գրացs.abonné.

Ընկերագրեմ, եցի va. abonner; — իմ vn. s'abonner.

Ընկերագրութիւն s. abonnement.

Ընկերակից s. camarade, compagnon; associé; confrère.

Ընկերակցիմ, ցեցայ vn. faire société avec, s'associer.

Ընկերակցութիւն s. société; association.

Ընկերահաշտք, տից, Ընկերահաշտիք, տեաց V. Ընկերհաշտութիւն.

Ընկերահեղձոյց a. qui suffoque son prochain.

Ընկերանամ, ացայ vn. s'associer.

Ընկերասէր a. qui aime son prochain, son camarade, charitable; qui aime la société, sociable.

Ընկերեմ, եցի vn. accompagner, servir de compagnon, d'aide, aider.

Ընկերհաշտութիւն s. république.

Ընկերշակեմ, եցի vn. s'associer.

Ընկերութիւն sm. société, compagnie, association; corps, corporation.

Ընկերսիրութիւն s. amour du prochain, charité; sociabilité.

Ընկեցիկ a. rejeté, vil, abject; exposé, abandonné; — առնել, jeter, exposer; rejeter; — առնել զմանուկ, exposer un enfant; — լինել, être jeté, rejeté.

Ընկեցումն s. jet, projection.

Ընկիճեալ կամ vn. être debout contre, résister, empêcher.

Ընկլնում, կլայ vn. se plonger, s'enfoncer.

Ընկլնում, կլի, Ընկլուզանեմ, ուզի, լո' V. Ընկլմեմ.

Ընկլուզումն V. Ընկլմումն.

Ընկլմական a. immersif.

Ընկլմեմ, եցի va. plonger, enfoncer, submerger, couler à fond, couler bas; — իմ vn. se plonger, s'enfoncer, couler à fond, couler bas; իսուզ դառնութեան ընկլմեալ կայր, il était plongé dans une douleur amère, il s'abandonnait à une douleur amère; — իծով փափկութեանց, nager dans les plaisirs, dans les délices.

Ընկլմութիւն, Ընկլմումն s. action de plonger, submersion, immersion.

Ընկճեմ, եցի va. accabler, affaisser; subjuguier, assujettir, réprimer; empêcher, entraver; — իմ vn. succomber; — ընդբեռամբ, être accablé, ployé sous le poids, être surchargé, ընկճեալ ընդ ամօք' յամաց, affaissé, accablé sous le poids des années.

Ընկողին V. Անկողին.

Ընկողմանեցուցանեմ, ուցի

va. étendre, coucher, mettre au lit.

Ընկողմանիմ, նեցայ, Ընկողմնիմ, նեցայ, Ընկողնիմ, նեցայ vn. s'étendre, se coucher, se mettre au lit.

Ընկողնակից V. Անկողնակից.

Ընկոյզ, կուզից s. noix; — հնդկաց, muscade, noix muscade.

Ընկուզի, զույ, զեաց s. noyer.

Ընկրկեմ, եցի va. faire reculer, repousser, reculer; — իմ vn. se reculer, être reculé, repoussé.

Ընձախոտ s. bot. orobanche.

Ընձառիւծ, ուց s. léopard.

Ընձեւի, եւույ, եւեաց sm. peau de léopard.

Ընձեռայք, յից s. pourboire.

Ընձեռեմ, եցի vn. mettre en main, livrer, décerner, confier, offrir; Մխիթարութիւն —, donner de la consolation.

Ընձիւղ, ոյ s. germe, pousse, rejeton, bourgeon, surgen.

Ընձիւղեմ, եցի, Ընձիւղիմ, եցայ vn. pousser, germer, pousser des rejetons, des bourgeons, bourgeonner.

Ընձուիմ, ուեցայ vn. naître, se montrer, paraître, éclore.

Ընձուղտ, ուց s. girafe.

Ընչաժողով a. avide, cupide.

Ընչաթափ առնեմ va. dépouiller qn. de ses biens. de ses richesses; — լինել, être dépouillé de ses biens.

Ընչաթափեմ, եցի va. dépouiller de ses biens, épuiser.

Ընչանամ, ացայ vn. exister.

Ընչաշատ a. qui a beaucoup de biens, riche, opulent.

Ընչապտուկ a. grimacier.

Ընչասէր a. qui aime les biens, les richesses, avide.

Ընչասիրութիւն sm. amour des biens, des richesses, avidité, avarice.

Ընչատեաց a. qui déteste les richesses.

Ընչացք, ցից s. moustaches; ցից. յընչացք բանալ, ne faire aucun cas de, mépriser.

Ընչաւէտ, լետաց a. comblé de biens, riche, opulent; — լինել, être riche, avoir du foin dans ses bottes.

Ընչաւէտանամ, ացայ vn. devenir riche, s'enrichir.

Ընչաւէտութիւն s. richesse, opulence.

Ընչաքաղց, ից a. cupide, avide.

Ընչաքաղցութիւն s. faim ou avidité de richesses, avidité, cupidité; անյագ —, soif insatiable de richesses.

Ընչեղ V. Ընչաշատ.

Ընչիկ, չկան s. petit bien.

Ընջովին V. Արմատաքի.

Ընջուղ, ջղոյ sm. génissé, veau, bouvillon.

Ընտանամ, ացայ vn. grener, monter en grain.

Ընտանանամ, ացայ vn. se familiariser, devenir familier, s'appivoiser; s'habituer.

Ընտանատուն a. familier; appivoisé, privé.

Ընտանեակ, եկաց a. s. fa-

milier; qui est de la famille, connaissance, ami, intime.

Ընտանեբար *adv.* familièrement, amicalement.

Ընտանեկան *a.* familial.

Ընտանենամ, եցայ *vn.* se familiariser avec; s'approprier; s'habituer.

Ընտանեսէր *a.* qui aime sa famille, ses parents.

Ընտանեսուն *V.* Ընտանաւուն.

Ընտանեցուցանեմ, ուցի *va.* rendre familier, familiariser; apprivoiser; habituer.

Ընտանի, անւոյ, անեաց *a.* familier; qui concerne la maison, le ménage ou la famille, domestique; intime, ami, apprivoisé, privé; propre, natif; particulier, habituel; *s.* domestique; ami, parent; — պատերազմ, guerre intestine, civile; — լինել գրոց, être familier aux livres, versé dans les livres; — բ, la famille.

Ընտանութիւն *sm.* familiarité; յ— կոչել, familiariser, apprivoiser.

Ընտասուն *V.* Ընտանեսուն.

Ընտել, Ընտելութիւն, etc. *V.* Ընդել, Ընդելութիւն, etc.

Ընտիր, տրոց *a.* élu, choisi, d'élite, de choix; exquis, excellent, distingué; — ընտիր, d'élite, d'excellent, le meilleur, superbe; — ընտիր զօրաց, soldats, troupe d'élite; — յոյժ, de premier choix, de première qualité; — մատենագիր, auteur classique; յ—

առնել, donner à choisir, donner le choix, l'alternative; laisser à *qn.* le choix, l'alternative; — առնել, faire choix, choisir, apprécier; ընտրոյ տէր, qui a le choix, arbitre; զնոսա թողացոց ընտրոյ տեսարս լինել, il leur laissa le choix; ընդ — ս հանել, choisir, élire.

Ընտոծին *V.* Ընդոծին.

Ընտուտ *adv.* de la maison, de chez soi; des biens de la famille, de ses propres biens; du fond, de l'intérieur; de son propre fond, de soi-même.

Ընտրական *a.* électif, éligible, électoral.

Ընտրան *sm.* choix; — աւ *a.* choisi, de choix, d'élite; *adv.* avec choix, choisissant; մանկունք — աւ, l'élite des jeunes gens.

Ընտրանք, նաց *s.* choix, élection.

Ընտրեալ *a.* élu, choisi.

Ընտրելակից *a.* compagnon d'élection.

Ընտրելի *a.* qu'on peut choisir ou élire; — է քեզ զմի յայսցանէ, il te faut choisir l'une de ces deux alternatives.

Ընտրեմ, եցի *va.* choisir, élire, trier; discerner, distinguer; aimer mieux, opter, préférer; — զարժանն, discerner ce qui est juste; ընտրեալ կալայ, j'ai choisi; ընտրեալ կալաւ, il a choisi; ընտրեցից մեռանել, j'aimerais mieux mourir; — զժամանակն, choisir

le temps ; ձեռք նորա ընտրեցեն նմա, ses mains lui procureront ce qu'il lui faut.

Ընտրիչ s. celui qui choisit, électeur.

Ընտրող s. V. Ընտրիչ ; discret.

Ընտրողական a. qui peut discerner ; V. Ընտրական.

Ընտրողութիւն s. élection, choix ; discernement, discrétion ; — ք, discrètement.

Ընտրութիւն s. choix, alternative, élection ; triage ; discernement, goût ; option, préférence ; différence ; — ինքնակամ, le libre arbitre ; — առնել, faire choix, discerner.

Ընտրուկք s. rebut, choses de rebut.

* Ընքուի V. Յօնք.

Ըռազիան s. fenouil.

Ըռնգեղջիւր V. Ռնգեղջիւր.

Ըռնգունք V. Ռնգունք.

Ըստ prép. selon, d'après, suivant, conformément à ; au gré de ; à raison de ; en raison de ; à proportion ; après, à la suite ; au delà, outre ; — կարի իւրում, selon son pouvoir, ses moyens ; — այնմ, comme il dit, comme il est dit ; — որում, comme, de la même manière, ainsi que, de même que ; puisque, comme ; — ամենայն կիրակէից, tous les dimanches ; կարգ — կարգէ, par ordre ; —

հրապարակս, dans les places ; — իս, selon moi ; — ձեզ, selon nous ; այր — առնէ, les uns après les autres ; — նմանէ, après lui ; օր — օրէ, de jour en jour ; անցանել — երդումն, violer son serment ; — յիտս անցանել, échapper à l'esprit, être inconcevable ; — ձեռն ուրուք ելանել, s'affranchir de la domination de qn.

* Ըստակ V. Դրամ.

Ըստանձնեմ, եցի va. assumer, prendre sur soi ; endosser, mettre sur son dos ; — պատասխանատուութիւն ձեծ, assumer ou prendre sur soi une grande responsabilité.

Ըստգիւտ, ի, ից a. blâmable, répréhensible ; s. blâme, reproche, inculpation, censure, critique ; chose blâmable, défaut, tort, faute ; — ինել, être blâmé ; blâmer, critiquer, reprocher, accuser, s'en prendre à qn., censurer, condamner ; — յանձն առնուլ, mériter le blâme, avoir tort.

Ըստգտանեմ, գտի va. blâmer, inculper.

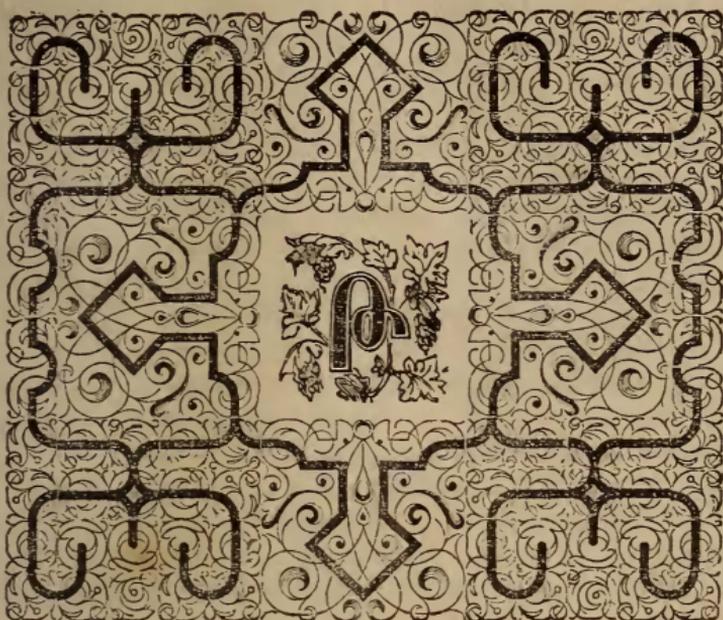
Ըստգտանք V. Ըստգիւտ.

Ըստերիւրեմ V. Ստերիւրեմ.

Ըստերջ V. Ստերջ.

Ըստմինջէք s. les choses suivantes, tout ce qui suit, qui vient après.

Ըրջու V. Ուրջու.

Թ (tho) s. neuvième lettre de l'alphabet et cinquième des consonnes ; neuf, neuvième.

Թագ, ագ, ից s. couronne, diadème ; — առնուլ, prendre la couronne, le diadème, se couronner, régner ; — դնել կապել, vn. se couronner, être roi, se faire roi, s'élever à la royauté, régner ; va. mettre la couronne sur la tête de qn., ceindre la couronne, le diadème à qn., le couronner ; — իգլուխ, la couronne sur la tête.

Թագագործ, ագ s. fabricant de couronnes.

Թագադիր, դրաց adj. qui couronne, qui met une couronne sur la tête d'un autre.

Թագադրումին s. couronnement.

Թագազարդ a. ornée d'une couronne, couronné.

Թագազարդեմ, եցի va. orner d'une couronne, couronner.

Թագազարմ, Թագազն V. Թագաւորազն.

Թագածառանգ, ի s. héritier présomptif de la couronne.

Թագակալ, ագ s. qui porte une couronne, régnañt.

Թագակապ V. Թագադիր. Թագակապումին V. Թագադրումին.

Թագակից s. compagnon de la couronne, de la royauté.

Թագաւոր, աց s. roi.
Թագաւորաբար adv. comme
un roi, royalement.

Թագաւորաբնակ a. où réside
le roi.

Թագաւորազգի, ազգւոյ,
ազգեաց, Թագաւորազն, զին,
զանց, Թագաւորազուն, ազանց
adj. de la famille royale; sm.
prince royal.

Թագաւորական adj. royal;
s. royaliste.

Թագաւորականութիւն sm.
royalisme.

Թագաւորակաց քաղաք s.
ville où réside le roi, capitale
du royaume.

Թագաւորակերպ a. d'une
manière royale.

Թագաւորակից V. Թագա-
կից.

Թագաւորանիստ a. où est
la résidence du roi.

Թագաւորապէս V. Թագաւո-
րաբար.

Թագաւորեալ քաղաք s. ville
royale, capitale.

Թագաւորեմ, եցի vn. être
roi, régner.

Թագաւորեցուցանեմ, ուցի
va. faire roi.

Թագաւորող s. régnant.

Թագաւորութիւն s. règne,
royauté, royaume.

Թագընկալութիւն s. couron-
nement.

Թագնութիւն, etc. V. Թաք-
նութիւն.

Թագուհի sf. reine.

Թագուստ, etc. V. Թա-
քուստ, etc.

Թաթ, ից s. patte, main,
pied; — կշռոց, V. Նժար.

Թաթախ a. trempé, baigné,
imbu, imprégné.

Թաթահատ adj. dont les
pattes sont coupées.

Թաթահերձ a. fissipède, qui
a le pied fourchu.

Թաթաղուն a. entièrement
rempli, très-plein, comblé, à
pleins bords.

Թաթառ, ոյ s. trombe.

Թաթաւեմ, եցի va. tremper,
plonger, baigner; — իմ, vn. se
tremper, se plonger, se bai-
gner; այր Թաթաւեալ ի մտա-
հաճութիւնս, homme encroûté,
imbu, imprégné de préjugés;
Թաթաւեալ կարծեօք, imbu,
imprégné, entiché d'une opi-
nion.

Թաթեմ, եցի va. supplanter,
donner le croc-en-jambe, faire
tomber dans ses pièges, duper.

Թաթուլ, Թլոց s. patte, pied.

Թաթպան, աց s. gant.

* Թալաթոսեմ, եցի va. faire
une chose superficiellement, à
la hâte.

Թալանամ, ացայ vn. s'éva-
nour, perdre l'usage de ses
sens, se trouver mal; — ի ծա-
ղուէ, se pâmer ou étouffer de
rire, rire à se pâmer, crever
de rire.

Թալթալ խաղամ vn. s'agi-
ter, se débattre en expirant,
être dans les convulsions de
l'agonie.

Թալկամ V. Նողկամ.

Թալկանամ, ացայ vn. torse.

ber en défaillance, en pâmoison, se pâmer, se trouver mal, se sentir défaillir, s'évanouir, défaillir, avoir des vertiges, des éblouissements, des étourdissements.

Թալկացումն s. défaillance, évanouissement, pâmoison, étourdissement.

Թալուկ s. vertige; mal de cœur, nausée; — գորտին գալ, avoir mal au cœur, avoir envie de vomir ou de rendre.

Թախանձ, ից s. instance, sollicitation, manière pressante, sollicitation pressante; chagrin, peine; importunité; — արկանել, faire instance, des instances, de vives instances auprès de զո., demander avec instance, solliciter instamment.

Թախանձանք V. Թախանձ; — նօք, instamment, avec instance.

Թախանձելի adj. pressant, importun.

Թախանձեմ, եցի, Թախանձեցուցանեմ, ուցի va. faire de vives instances, solliciter avec instance, postuler; importuner, obséder, presser, insister, tourmenter, talonner.

Թախանձեցուցիչ adj. pressant, importun.

Թախանձիմ, ձեցայ vn. avoir besoin, manquer; se mettre en peine, se chagriner.

Թախանձող a. qui demande avec beaucoup d'instance, postulant.

Թախանձութիւն V. Թախանձ.

Թախիծ, խծի sm. chagrin, tristesse; adj. chagrin, triste, désolé; — բ դժնդակք, une tristesse noire; — բ մտաց, remords, regret.

Թախձագին, Թախձալից V. Թախիծ a.

Թախձադէմ adj. qui a un visage triste, qui a l'air triste, d'un air rembruni.

Թախձանք V. Թախձութիւն.

Թախձեալ a. triste, mélancolique, rembruni, abattu.

Թախձեցուցանեմ, ուցի va. chagriner, attrister, contrister, désoler.

Թախձիմ, ձեցայ vn. se chagriner, s'attrister, se désoler.

Թախձութիւն s. tristesse, chagrin, mélancolie, désolation, affliction.

Թակն s. maillet.

Թակաղակ, ի s. maillet.

Թակաղաղ, աց s. chapiteau.

Թակարդ, ից, աց s. attrapoir, piège, laes, rets, filet; արկանել ի —, faire tomber dans le piège, dans les embûches; իծակարդի հարկանիլ, donner, tomber dans les pièges.

Թակարդապատ առնեմ va. envelopper ou prendre dans des filets, dans le piège, attraper; — լինել, donner, tomber dans le piège.

Թակարդեմ, եցի va. prendre au piège, tendre, dresser des pièges, attraper.

Թակարծ V. Թակարդ .
Թակոյկ, կուկաց s. cruche,
urne, broc, pot.

Թաղ, ից s. quartier; feutre.
Թաղակից լինիմ vn. être
enterré, enseveli ensemble.

Թաղանթ, աց, ոց, ից sm.
membrane, pellicule.

Թաղանթազարդ, Թաղան-
ժապատ a. membraneux.

Թաղասմաւոր, աց a. châtré.

Թաղար, աց s. pot à fleur.

Թաղեայ a. de feutre.

Թաղելուծիւն s. enterre-
ment.

Թաղեմ, եցի va. enterrer,
ensevelir, inhumer, rendre les
derniers devoirs; enfouir; —
իմ vn. être enterré; ի ցաւս
Թաղեալ, abîmé dans la dou-
leur.

Թաղծ s. bot. cyclamen.

Թաղի s. laine foulée, feutre.

Թաղկավարս a. ébouriffé.

Թաղկիմ, կեցայ vn. se ser-
rer, devenir épais, se con-
denser, s'ébouriffer.

Թաղհար, աց s. bonnet de
femme.

Թաղումն s. enterrement,
sépulture, inhumation, funé-
railles.

Թաղուն adj. serré, foulé,
compacte, dense, épais.

Թամբ, աց sm. selle, bât;
mollet; — դնել, — ս հարկա-
նել, mettre la selle.

Թամբագործ, աց s. sellier.

Թամբատեակ, Թամբատոց
V. Գրգլեակ.

Թամբեմ V. Համետեմ.

Թայրաճոտք s. les parents,
les proches.

Թան, ից s. potage, soupe.

Թանագ, ի s. tôle.

Թանամ, Թացի va. mouiller,
baigner, humecter, tremper,
arroser; — զանկողին իւր
արտասուօք, baigner son lit
de pleurs; արտասուօք —
զոտս ուրուք, arroser de ses
larmes les pieds de qn.; —
զդէմս ուրուք յուրիս արտա-
սուաց, arroser le visage de
qn. d'un torrent de larmes;
— ի քացախ, tremper dans le
vinaigre.

Թանաման, ի s. soupière.

Թանաք, ի, աւ s. encre; հա-
մակրական՝ ծածկագիր —,
— sympathique.

Թանգար sm. commerçant;
revendeur; cabaretier.

Թանգարական a. mercan-
tile, commercial; précieux.

Թանգարան, ի s. trésor;
musée, cabinet.

Թանգուզեմ, եցի vn. se
soustraire à, s'échapper, s'es-
quiver, se dérober, éluder.

Թանթրուենի, նույ s. m.
sureau.

Թանիկ s. un petit potage.

Թանկ adj. qui coûte beau-
coup, cher; — է, il est cher.

Թանկար V. Թանգար.

Թանկուծիւն sm. cherté,
enchérissement.

Թանծր, ձու, ձուկ a. épais,
gros; grossier, commun; dense;
s. sorte d'oiseau; — տգիտու-
ծիւն, ignorance crasse.

Թանձրաբարոյ a. grossier.
Թանձրադանդաղ a. gros
et lent, lourd, lourdeau.

Թանձրաթափ V. Թանձրա-
տարափ .

Թանձրալեզու a. qui a la
langue épaisse ou grasse, qui
parle gras, qui prononce mal.

Թանձրախիտ, Թանձրա-
խուռն a. épais, dru, serré,
fourré, touffu, rameux; dense,
serré, compacte.

Թանձրահոծ a. très-épais,
très-dense.

Թանձրահող a. dont le sol
est épais, fertile.

Թանձրամաձ a. épais, dense,
serré, gélatineux, profond.

Թանձրամայրի adj. boisé,
fourré, couvert de bois.

Թանձրամարմին, Թանձրա-
միս a. qui a les chairs épaisses,
gras, corpulent, replet, qui a
de l'embonpoint.

Թանձրամիտ a. qui a l'esprit
épais, lourd, stupide; — սնա-
փառութիւն, vanité grossière.

Թանձրամսութիւն s. embon-
point, corpulence, obésité.

Թանձրամորթ a. qui a la
peau épaisse.

Թանձրամտութիւն s. lour-
deur d'esprit, stupidité, gros-
sièreté, aveuglement.

Թանձրանամ, ացայ vn.
épaissir, s'épaissir, se coaguler;
prendre de la consistance; se
durcir; s'augmenter, s'accroî-
tre, s'accumuler; prendre du
corps; s'incarner; Թանձրա-
ցաւ սիրտ ժողովրդեանս, le

cœur de ce peuple s'est appe-
santi; Թանձրանայ օշարակն,
le sirop épaissit, s'épaissit;
Թանձրանայր աղաղակն, le
bruit grossissait.

Թանձրասաղարթ a. qui a
des feuilles épaisses.

Թանձրասիրտ a. qui a le
cœur grossier, dur.

Թանձրատարափ adj. qui
tombe à verse, épais, serré,
compacte; — նետք, flèches
innombrables; — ամպ նետից,
une nuée de traits.

Թանձրացեալ adj. épaissi,
épais; concret.

Թանձրացուցանեմ, ուցի va.
épaissir, rendre épais, grossir,
coaguler.

Թանձրութիւն s. épaisseur;
épaississement; grosseur; con-
sistance; coagulation; lourdeur
d'esprit, stupidité.

Թանչք, ից sm. diarrhée,
dévoiement, dysenterie.

Թանչեմ V. Թառանչեմ.

Թաշկինակ, աց s. mouchoir.

Թաչեմ, եցի vn. bredouiller.

Թաչող s. bredouilleur.

* Թապլեմ V. Ընկենում.

Թառ, ի s. juchoir.

Թառամ a. fané, flétri.

Թառամեցուցանեմ, ուցի va.
faner, flétrir.

Թառամիմ, մեցայ vn. se
faner, se flétrir, se passer.

Թառանչ, ից, Թառանչանք,
նաց, Թառաչ, ից s. gémissé-
ment, soupir.

Թառանչեմ, եցի, Թառաչեմ,
եցի vn. gémir, soupirer.

Թառափ, ի s. esturgeon.

Թառիմ, եցայ vn. percher, se percher, jucher, se jucher.

Թաս, ի s. tasse, timbale.

Թասեմ, եցի vn. haleter, être halefant, essoufflé; — ոգևոց, courte haleine, asthme.

Թատերախաղ, ուց s. pièce de théâtre, pièce.

Թատերական a. théâtral.

Թատր, տերց, տերաց sm. théâtre, spectacle; շուրջ զԹատերք, amphithéâtre.

Թատրատես, աց s. spectateur.

Թատրոն V. Թատր.

Թատրոնական a. théâtral.

Թարախ, ից, ոց s. pus, humeur, sanie.

Թարախալից adj. sanieux, purulent.

Թարախիմ, խեցայ vn. abou-tir, se former du pus, de l'humeur, suppurer.

Թարգման, աց s. interprète, drogman, truchement; traducteur; interprétation, traduction; — կալ՝ լինել ումեք առ, être l'interprète de զո. auprès de.

Թարգմանելի a. traduisible.

Թարգմանեմ, եցի va. traduire; interpréter; — յանպատրաստից, traduire à livre ouvert; — բառ առ բառ, traduire mot à mot, littéralement.

Թարգմանիչ s. traducteur.

Թարգմանումիւն s. traduction, version; interprétation; ազատ՝ բառական —, traduction libre, littérale.

Թարգմանորէն adv. en traduisant.

Թարթափ s. clin d'œil, cille-ment, clignement; ի— ալան, en un clin d'œil, en moins d'un clin d'œil.

Թարթափանք, նաց s. égare-ment, l'action d'errer çà et là, flânerie.

Թարթափեցուցանեմ, ուցի va. égarer, faire flâner, occu- per de, distraire; endormir, bercer de vaines espérances.

Թարթափիմ, փեցայ vn. er- rer çà et là, flâner, s'égarer; fréquenter, être assidu à, s'oc- cuper de, être occupé, distrait par; cligner, ciller l'œil; ի— ալան, en un clin d'œil.

Թարթափումն s. V. Թար- թափանք; — ալան՝ աչաց V. Թարթափ.

Թարմ a. frais, vert, tendre.

Թարմատար, աց a. inutile, vain; vil, inférieur; factice, artificiel, postiche; gram. explétif.

Թարշամեցուցանեմ V. Թա- ուամեցուցանեմ.

Թարշամիմ V. Թառամիմ.

Թացան, ի s. pitance.

Թաւ, աց, ուց a. velu, poilu; touffu, dru, fourré, épais; gram. rude, aspiré; s. gram. esprit rude, aspiration.

Թաւազէս a. à épaisse che- velure, poilu.

Թաւաթուփ V. Թաւուտ a.

Թաւալ s. V. Թաւալումն; առ ի—, en pente; — առնուլ, rouler; faire une révolution.

Թաւալազլոր՝ Թաւալզլոր
խաղամ vn. se rouler, se débattre; être renversé, abattu; culbuter, faire la culbute, se précipiter, tomber; — խաղացուցանել, rouler, faire rouler, renverser, abattre, jeter par terre; culbuter, précipiter; անկաւ յարեան իւրում —, il tomba dans son sang.

Թաւալանիմ V. Թաւալիմ.

Թաւալզլոր V. Թաւալազլոր.

Թաւալեմ, եցի, Թաւալեցուցանեմ, ուցի va. rouler, faire rouler, renverser; իբաց —, renverser; — իմ, vn. se rouler; faire révolution, tourner; se rouler, se vautrer, se plonger, s'enfoncer; յերկիր —, se rouler à terre; — յաւազի, se rouler sur le sable; ընդ տիղմ —, se rouler dans la boue, se vautrer dans la fange.

Թաւալումն s. roulement; révolution, tour.

Թաւամազ a. chevelu, velu, poilu.

Թաւայտակ a. qui a le derrière velu.

Թաւայծն a. aux sourcils épais.

Թաւանամ, աջայ vn. devenir touffu ou velu, s'épaissir.

Թաւարծի a. poilu, velu; — այր, homme velu, couvert de poil.

Թաւիշ s. velours.

Թաւիշեայ a. de velours.

Թաւութիւն s. qualité de ce qui est velu ou touffu, épaisseur; gram. aspiration.

Թաւուտ a. touffu, fourré, boisé, buissonneux; s. lieu fourré, bois touffu, taillis.

Թաւընջակ V. Խաժուրեկ.

Թափ s. fond, profondeur, abîme; accès; impétuosité, élan, saillie, fougue; — անցանել, pénétrer, percer, passer à travers, traverser de part en part, s'introduire; ընդ — անցուցանել — հանել, faire pénétrer, passer, enfoncer; գառնուլ, prendre son cours, son élan; — առեալ շրջել, errer; ի Թափս դժոխոց, dans les profondeurs de l'enfer; — կրից, impétuosité des passions.

Թափանցական, Թափանցանց a. pénétrant, perçant; perméable.

Թափանցականութիւն s. pénétrabilité, perméabilité.

Թափանցեմ V. Թափ անցանեմ.

Թափանցեցուցանեմ Voyez Թափ հանեմ.

Թափանցիկ a. pénétrant; transparent, diaphane; — լինել V. Թափ անցանեմ.

Թափանցկութիւն, Թափանցութիւն s. transparence, diaphanéité.

Թափանցումն s. pénétration.

Թափառական adj. errant, vagabon, rôdeur; — շրջել V. Թափառիմ.

Թափառականութիւն s. vie errante, vagabondage.

Թափառանք, նաց s. l'action d'errer, course vagabonde.

Թափառիմ, ռեցայ ՎՆ. errer, rôder, vagabonder, flâner.

Թափառուտ ա. errant, vagabond. rôdeur, flâneur.

Թափեալ ուղեղ ա. écervelé, fou; s. cervelle fêlée, tête écervelée, homme sans cervelle.

Թափեմ, եցի ՎԱ. verser, répandre, épancher; évacuer, décharger, jeter; vider, transvaser; ôter, priver, dépouiller, arracher. ravir, emporter; dégager, sauver, délivrer, débarrasser; — զգինի, cuver son vin, se désenivrer, se dégriser; — զոգիս ուրուք, tenir զՈ. en suspens; — զանձն, se sauver, se débarrasser, se défaire de, se soustraire à, échapper à; — զոյժ եւ զգորուծիւն, employer toutes ses forces, tous ses efforts, se mettre en quatre; ածել —, ajouter, joindre; — զմաղձն, décharger sa bile; — յոք զցասումն իւր, décharger sa colère sur զՈ.; — ի լծոյ, affranchir du joug; — զոք ի ձեռաց ուրուք, tirer, débarrasser ou sauver զՈ. d'entre les mains d'un autre; Թափեաց նաւն զբեռն, le navire se déchargea; — աւար բազում, faire beaucoup de butin.

Թափիմ, փեցայ ՎՆ. se verser, se répandre, s'écouler; se renverser; se réfugier; être privé, ravi; se soustraire, se sauver, se débarrasser; — ի վերայ, tomber sur, dessus; գետն Թափի ի ծով, le fleuve se jette dans la mer.

Թափիչ s. foulon; blanchisseur.

Թափուր ա. vacant, vide de; privé, dépourvu ou manquant de; — լինել, être —; — ի հանձարոյ, dénué de talent; — առնել, priver, dénuer.

Թափօր, ի s. procession.

Թափօրապէս adv. en procession.

Թաքծարուր adj. caché, secret; adv. secrètement, en secret, en cachette.

Թաքնութիւն s. occultation; secret, mystère.

Թաքնում, բեայ ՎՆ. se cacher.

Թաքուն ա. occulte, caché, tenu secret.

Թաքուստ, քստեան, քստի sm. action de cacher, de se cacher; cachette; adj. cachelé, secret; ինձանէ չէր ինչ նորա —, il ne lui cachait rien, il n'avait aucun secret pour lui; դնել ի Թաքստեան, mettre dans une cachette, cacher.

Թաքուցանեմ, ուցի ՎԱ. cacher, celer, tenir secret; չգիտէր ո՛ւր — զանձն, il ne savait où se fourrer.

Թաքստոց, աց s. cachette.

Թեզան, աց s. chaîne, trame.

Թեզանիք, նեաց s. manche.

Թեթեւ, ոց, աց ա. léger, peu pesant; léger, leste, agile, rapide, dégagé; léger, futile, peu considérable, de peu d'importance; léger, facile; léger, frivole; adv. légèrement, lestement, à la légère; facilement,

sans peine; — զգե՛նուլ, être vêtu à la légère; — քո՛ւն, sommeil léger; — սուրճ՝ չայ՝ գինի, կերակուր, café, thé, vin, aliment ou repas léger; — ձեռն՝ վէրք, main, blessure légère; — ս յանցեայ, j'ai commis des fautes légères; — ոտիւք, aux pieds légers; Թե՛ծել ինչ իցէ յաչս ձեր, est-ce que cela vous paraît peu de chose? — եղել նմա յաշխատութենէ, il se reposa de son travail, de sa fatigue; — լինել առ երդումն, être prêt à jurer.

Թե՛ծելաբեռն adj. qui a un léger fardeau, léger.

Թե՛ծելագին a. bon marché; légèrement.

Թե՛ծելագնաց, ից a. léger à la course, agile.

Թե՛ծելագնի adv. à bon marché, à bon compte; — վաճառել, vendre —.

Թե՛ծելագործ a. fait légèrement, léger, superficiel.

Թե՛ծելագէն a. léger.

Թե՛ծելաթուրիչ adj. au vol léger.

Թե՛ծելախորտիկ a. frugal, sobre; — սեղան, un repas frugal.

Թե՛ծելակի adv. légèrement, lestement, à la légère, à la hâte.

Թե՛ծելամիտ a. d'un esprit léger, esprit léger, léger, frivole, étourdi, évaporé.

Թե՛ծելամտութիւն s. légèreté de l'esprit, légèreté, frivolité, étourderie.

Թե՛ծելանամ, աջայ vn. s'alléger, devenir ou être léger; fig. s'alléger, se sentir allégé, se soulager.

Թե՛ծելանդամ a. aux membres légers, agile, leste.

Թե՛ծելացուցանեմ, ուցի va. alléger, rendre léger, décharger; fig. alléger, soulager, adoucir; ապաշաւ Թե՛ծելացուցանէ գյանցանս, le repentir atténue la faute.

Թե՛ծելաքայլ a. d'un pas léger, d'une démarche légère.

Թե՛ծելընթաց a. léger à la course, rapide.

Թե՛ծելութիւն s. légèreté; légèreté; agilité; fig. allègement, soulagement.

Թե՛ծելս V. Թե՛ծել adv.

* Թե՛ծելստիկ a. léger de caractère, de conduite, esprit léger.

* Թե՛ծելստիկութիւն s. légèreté de caractère, légèreté.

Թե՛ծուք s. m. conjecture; preuve, essai; ի Թե՛ծուս մտաչել, faire des conjectures; mettre à l'épreuve, éprouver, essayer.

Թել, ոց s. fil; corde (d'instrument de musique); fibre; — պատմութեան, le fil de l'histoire; հատանել զ— բանին, interrompre le fil de son discours; — կենաց, le fil, la trame de la vie; հատանել զ— կենաց, trancher le fil de la vie, trancher les jours.

Թելադիր a. celui qui suggère, conseiller; — լինել, sug-

gérer, inspirer, rappeler, conseiller; dicter.

Թելադրեմ V. Թելադիր լինիմ.

Թելադրութիւն s. suggestion, inspiration, conseil; dictée.

Թելակ, ագ s. rame, aviron.

Թելակալ, ագ s. délégué.

Թելահան, ի s. filière.

Թեկն, Թիկան s. dos, épaule; — ածել զիրիք, ambitionner, briguer, convoiter, avoir envie de, chercher à obtenir qch., prétendre, s'ériger en; — ածել զաւագութեան՝ զպատուոյ, aspirer aux honneurs; — ածել ումեք, soutenir, protéger qn.; V. Թիկունք.

Թեղի, եղոյ s. picéa.

Թեղօշ, ի s. chêne.

Թեմ, ի s. diocèse.

Թեմակալ, Թեմական a. diocésain; — եպիսկոպոս, évêque —.

Թեր, ի s. côté; * — ելլել, prendre le parti de qn., le soutenir, le défendre. *

Թերաբաց a. demi-ouvert, à peine ouvert.

Թերալիք, Թերակատար, ագ a. incomplet, inachevé, imparfait, défectueux.

Թերածին a. avoré.

Թերակատարութիւն s. m. imperfection, défectuosité, défaut.

Թերակէ V. Թիւրակէ.

Թերակղզի V. Տամաքակղզի.

Թերահաւատ, ից a. qui a peu de foi, de peu de foi, incrédule; défiant, méfiant.

Թերահաւատեմ, եցի ou Թերահաւատիմ, տեցայ vn. ne pas ajouter foi, ne pas croire, se désier ou se méfier de.

Թերահաւատութիւն s. m. manque de foi, peu de foi, incredulité; méfiance, défiance.

Թերահմուտ a. qui a tant soit peu de connaissance.

Թերահոգ a. négligent; — լինել յիմիք, négliger qch.

Թերանամ, ագայ vn. manquer, faire défaut ou faute; être en défaut; être incomplet, défectueux; manquer à ses devoirs, faillir; se méfier de, ne pas se fier à, ne pas compter sur; — ի հաւատս, renier la foi; — ի պարտուց, manquer à son devoir, à ses devoirs; — ի յուսոյն, perdre l'espoir.

Թերաստուեր, ի sm. pénombre.

Թերավարժ, ից a. peu exercé, inexpérimenté, novice.

Թերատես adj. qui ne voit ou ne se voit pas bien.

Թերացուցանեմ, ուցի va. laisser manquer, laisser imparfait, abandonner.

Թերափ, Թերափիմ s. les pénates.

Թերաքամ, Թերաքամեալ a. à demi attaché, à demi ouvert, qui n'est pas bien fermé, pendant.

Թերես adv. peut-être.

Թերթ, ից s. feuille; bot. pétale; lame, plaque de métal; յի — Թուղթ, une feuille de papier.

Թերթիկ s. feuillet; foliole.

Թերի, բռոյ, բեաց a. manqué, defectueux, defectif, imparfait, incomplet, vicieux; s. une partie, une portion, le reste, le restant; — գտանիլ յիմիք, se trouver en défaut, manquer.

Թերիակէ V. Թիւրակէ.

Թերիմ, բեցայ vn. manquer.

Թերխաշ, Թերխորով a. à la coque; — հակիթմ, œuf —.

Թերուծինն s. manque, défaut, imperfection.

Թերուղիղ a. qui n'est pas droit; — սրտիւ, qui n'a pas assez de droiture de cœur.

Թել, ոց s. Bras; aile; aile (d'une armée); aile (d'un bâtiment); gouvernail; fig. aile, protection; — ձկանց, nageoire; — դրանց, battant; — ք հողմոց, les ailes des vents; — ք աղօրեաց, ailes de moulin; — արկանել զիւրք, couvrir de ses ailes, protéger; — ի — ou — ի — տուեալ խառնեալ, bras dessus bras dessous; * յէկուն Թեւերը կտրել, rogner les ailes à qn.; * իւր Թեւերովը Թռչիլ, voler de ses propres ailes; տարածել բանալ զԹեւս, étendre, déployer ses ailes; — ս ածել, battre des ailes, s'envoler; — տալ ումք, donner, offrir le bras à qn.

Թեւաբոյս լինիմ, Թեւաբուսիմ, Թեւաբուսիկ լինիմ vn. pousser des ailes, devenir ailé, prendre des ailes.

Թեւագգեցիկ a. ailé.

Թեւածեմ, ածի vn. agiter

ses ailes pour prendre son vol, battre des ailes pour s'envoler; voler, voltiger.

Թեւակ, աց s. petite aile, aileron; frange, pan.

Թեւական a. ailé; s. oiseau.

Թեւակից adj. de la même aile, aide; — լինել, prendre des ailes; առնուկ զոք իւր —, prendre qn. à son aide.

Թեւակոխեմ, եցի vn. battre des ailes, se battre les flancs avec les ailes pour prendre son essor; fig. tâcher, s'efforcer à, s'empresse de, essayer, chercher, travailler, s'attacher à, se porter à, s'appliquer à, se disposer à, s'occuper de, affecter; entreprendre, se mettre après; ի տուրեւառս —, s'adonner au commerce; յուսմունս —, se livrer, se donner aux études; յապստամբուծին —, s'insurger, se révolter.

Թեւակոխումիւն, Թեւակոխումն s. effort, empressement.

Թեւակուռ լինիմ V. Թեւակոխեմ.

Թեւակցիմ, ցեցայ vn. déployer, joindre ensemble ses ailes.

Թեւամուխ լինիմ V. Թեւակուռ լինիմ.

Թեւանամ, ացայ vn. prendre des ailes, voler.

Թեւապարեմ, եցի vn. voler, s'envoler.

Թեւաքողեմ, եցի va. couvrir avec ses ailes.

Թեւատարած a. aux ailes déployées, étendues; — ընդու-

նել գոք, recevoir զո. à bras ouverts.

Թեւարկեմ, եցի va. couvrir de ses ailes, protéger, favoriser, tâcher, vouloir.

Թեւարկու sm. protecteur; — լինել հանդիսանալ, être le protecteur de, protéger, soutenir.

Թեւաւոր, աց a. ailé.

Թեւեմ, եցի va. voler.

Թեւիկ s. petit bras, petite aile.

Թեւնակ, աց s. rame, aviron.

Թեւնոց, աց s. manchette

Թեփ, ոց s. son; — ձկանց, écaille; — գլխոյ, pellicule de la tête; բերել զԹեփս ձկան, écailler.

Թեփամորթ adj. qui a une peau écailleuse, écailleux, couvert d'une écaille.

Թեփոտ, Թեփաւոր a. écailleux, squammeux.

Թեփուկ s. lèpre, maladie qui fait lever la peau par écailles.

Թեքեմ, եցի va. forger, façonner, fabriquer; aiguiser, affiler, affûter; fig. habituer, former, dresser, façonner, instruire, exercer; — զլեզու, aiguiser la langue.

Թզաչամի, Թզեան մի s. un empan, une palme.

Թզենի, նոյ, նեաց s. figuier.

Թզկերուկ s. bec-figue.

Թզուկ, Թզկաց s. nain, pygmée, nabot.

Թէ conj. si; que; s'il arrive que; si par hasard; si, pourvu

que; est-ce que? puisque, parce que, de ce que.

Թէյ V. Չայ.

Թէական a. hypothétique, conditionnel.

Թէատրոն, աց s. théâtre; gymnase.

Թէ եւ conj. quand même, bien que, quoique.

Թէկն V. Թեկն et Թիկունք.

Թէուծիւն s. hypothèse, condition; — չ մկրտել, baptiser sous condition.

Թէպէտ, Թէպէտ եւ conj. quoique, bien que; soit... soit, soit que; — անպարտք էաք, malgré notre innocence; Թագաւորէ նա — ապուշ ոք էր, il règne malgré sa stupidité.

ԹԹենի, նոյ, նեաց s. mûrier.

ԹԹու, ոց a. acide, sûr, aigre; s. chim. acide; * — երես ընել, faire mine, faire mauvais accueil.

ԹԹուածին, ծնի s. chim. oxygène.

ԹԹուահամ a. d'une saveur acide, aigre au goût.

ԹԹուաշ a. aigrelet, aigredoux, acidule.

ԹԹուենի a. qui produit des fruits acides.

ԹԹուեցուցանեմ, ուցի va. aigrir, rendre aigre, aciduler.

ԹԹուծիւն V. ԹԹուուծիւն.

ԹԹուիկ adj. un peu acide, acidule; s. abondance, petit vin.

ԹԹուիմ, եցայ vn. s'aigrir, devenir aigre.

Թժուկիչ s. oseille.

ԹժուուԹիւն s. aigreur, acide.

Թի, ոց, Թիակ, աց s. pelle; rame, aviron; bague; — վարել, manier la rame, ramer; — վարել ուժգին, faire force de rames, ramer vigoureusement.

Թիավար, աց s. rameur.

Թիավարեմ, եցի va. ramer.

Թիավարութիւն s. l'action, l'art de ramer.

Թիզ, Թզի, Թզաւ s. palme, empan.

Թիթեղն, Թղան s. fer-blanc; lame.

Թիթեղնագործ, աց s. fer-blantier.

Թիթեռ, Թիթեռնիկ s. papillon.

Թիկն V. Թեկն.

Թիկնաձող, ոց s. fauteuil.

Թիկնամէջք s. dos, échine.

Թիկնապահ, աց s. garde du corps, satellite; — ք, gardes.

Թիկնաւէտ, Թիկնեղ a. qui a les épaules grosses, trapu, robuste.

Թիկնոց, աց s. redingote.

Թիկնոցակ, ի s. frac, habit.

Թիկունք, կանց sm. dos; épaule; le derrière, partie postérieure; fig. aide, secours, assistance; aide, soutien; Թիկունս՝ Թիկունս օգնականութեան առնել, recevoir aide ou l'aide de, demander aide ou secours à, se donner l'appui, s'appuyer de, s'allier, faire alliance; զԹիկունս հաստ առնել, augmenter le nombre de

ses aides, de ses renforts, se fortifier, se renforcer; Թիկունս դարձուցանել, tourner le dos, lâcher le pied, prendre la fuite; իԹիկունս կալ՝ հասանել՝ իջանել, épauler զո., prêter l'épaule, donner un coup d'épaule à զո., venir à son aide, en aide; իԹիկանց, à dos, par derrière; իԹիկունս, իԹիկունս կոյս, զԹիկամբք, derrière, par derrière, en arrière.

Թին s. pépin de raisin.

Թինդ s. bruit; frétillement, bond, trépignement, — ս առնուլ, faire du bruit; frétiler, trépigner, bondir, sauter, tressaillir.

Թիւ V. Թուիչք.

Թիւ, Թուոց sm. nombre; numération, dénombrement; անցուցանել ընդ —, ի — արկանել ou — համարոյ առնել, compter, calculer; ընդ — մտանել, ի — անկանել, être compté, être du nombre, se mettre au nombre de; կարգել զոք ի —, compter զո. parmi; Թուով են առաքինիք, sont rares les gens vertueux; — համարոյ ամենայնի, le détail; ի Թուոյ փախչել, être innombrable; ի — գիտեմ՝ ուսեալ եմ, je sais par cœur.

Թիւմ, ի s. thym.

Թիւնիկ s. m. maquereau (poisson).

Թիւնս, աց s. thon.

Թիւր, ից a. oblique, courbe, tortu; fig. corrompu, dépravé; adv. de travers; — անսա-

պարհ, voie détournée, chemin tortueux; խօսել —, prêcher une doctrine perverse.

Թիւրախ s. but que l'on vise.

Թիւրակէ, էի s. thériaque.

Թիւրաշուրմն sm. homme rusé dans ses paroles, trompeur.

Թիւրեմ, եցի va. tourner de travers, détourner; fig. pervertir, dépraver; — զիրաւունս, rendre des jugements iniques; — զհանապարհս խնարհաց, égarer les pas des faibles; — իմ, vn. se détourner; se pervertir, s'égarer; զհետ զօշաքաղութեան, se laisser corrompre par cupidité.

Թիւրութիւն s. obliquité, tortuosité; fig. dépravation, perversité.

Թլուատ, etc. V. Թոնով, etc.

Թլփատ, ի s. prépuce.

Թլփատեմ, եցի va. circoncrire.

Թլփատութիւն sm. circonscription:

Թխագոյն a. brun, foncé.

Թխամորթ a. qui a la peau brune, brun, basané.

Թխանամ, ացայ va. se rembrunir, devenir brun, brunir.

Թխատիպ a. brun, noirâtre.

Թխացուցանեմ, ուցի va. rembrunir, brunir.

Թխեմ, եցի va. couvrir des œufs, couvrir.

Թխութիւն s. rembrunissement, la couleur brune.

Թխումն s. incubation.

Թխսեմ V. Թխեմ.

Թխամայր, մօր s. couveuse.

Թղթաբեր, աց a. qui porte des lettres, courrier, estafette, poste.

Թղթադրամ V. Դրամա-ձուղթ.

Թղթակազմ a. broché; s. brochure.

Թղթակազմեմ, եցի va. brocher.

Թղթակազմող s. brocheur.

Թղթակից s. correspondant.

Թղթակցիմ V. Թղթեմ.

Թղթակցութիւն s. correspondance.

Թղթամատոյց լինիմ vn. présenter une lettre, une supplique.

Թղթառաջ, ից s. tête de lettre.

Թղթալահառ, աց sm. papetier.

Թղթատուն V. Նամակատուն.

Թմբի s. tilleul.

Թմբիր s. engourdissement, torpeur; jus de la ciguë.

Թմբիւն s. bruit, fracas.

Թմբկահար, աց s. tambour, celui qui bat du tambour.

Թմբուկ, բկաց s. tambour, caisse; — ալանջաց, caisse des oreilles; ի ձայն թմբկի, au son du tambour, tambour battant.

Թմբրաբեր a. soporifère, soporifique, soporatif.

Թմբրադեղ, ոյ sm. narcotique.

Թմբրածուկն V. Նարկա.

Թմբրեցուցանեմ, ուցի va. engourdir, assoupir, jeter dans un état de torpeur, stupéfier.

Թմբրեցուցիչ a. qui engourdit, assoupissant, stupéfiant, soporatif.

Թմբրիմ, եցայ vn. être engourdi, s'assoupir, être dans la torpeur; Թմբրեալ սիրտ, cœur engourdi, endormi; — իգիււոյ, être assoupi dans une grande ivresse.

Թմբրութիւն s. engourdissement, assoupissement, torpeur; Թօժափել գ—, sortir de sa stupeur; անկանել ի խոր —, tomber dans un assoupissement profond.

Թմրեցուցանեմ et tous ses dérivés, V. Թմբրեցուցանեմ avec tous ses dérivés.

Թնդամ, ացի, Թնժեմ, եցի, Թնժիմ, Թեցայ vn. tinter, résonner, retentir; s'ébranler; palpiter.

Թնդանօժ, etc. V. Zրետ, etc.

Թնդիւն, Թնդումն s. retentissement, son, bruit, fracas, détonation; — սրտի, palpitation, battement de cœur; — երակի, pouls, pulsation; զննել զԹնդիւնս երակի, tâter le pouls.

Թնձկամ, ացի va. japper.

Թնջուկ s. orange.

Թշնամաբար adv. en ennemi, hostilement.

Թշնամական a. hostile.

Թշնամանաբար adv. injurieusement, d'une manière outrageante.

Թշնամանական V. Թշնամանիկ.

Թշնամանադիր, Թշնամանալից V. Թշնամանիկ.

Թշնամանամ, ացայ vn. être, devenir ennemi, rompre.

Թշնամանասէր a. qui aime à insulter, à entretenir des inimitiés.

Թշնամանեմ, եցի va. insulter, outrager, injurier, dire des injures; reprocher; — զայլոյ ամուսնութիւն, insulter, séduire la femme d'autrui.

Թշնամանիկ, Թշնամանիչ, Թշնամանող a. outrageant, injurieux, outrageux, offensant, insolent; Թշնամանիկ բանք, paroles offensantes, injurieuses, gros mots.

Թշնամանք, նաց s. insulte, outrage, injure, affront; Թշնամանօք, injurieusement, avec insulte; Թշնամանս դնել ումեք, injurier, insulter qn.; ի Թշնամանս լինել, être insulté, être l'objet d'insultes.

Թշնամենամ, Թշնամիմ V. Թշնամանամ.

Թշնամի, մոյ, մեաց s. ennemi, adversaire; լինել ումեք ի—յաւիտենից, être l'ennemi éternel de qn.; V. Յարուցանեմ, Անհաշտ.

Թշնամութիւն s. inimitié, hostilité, rupture; —ք, hostilement, en ennemi; —ք լինել ընդ ումեք, devenir l'ennemi de qn., être mal avec lui; ի—դառնալ, devenir ennemi, hostile.

Թշուառ, աց a. malheureux, infortuné, misérable.

Թշուառաբար a. malheureusement, misérablement.

Թշուառական a. malheureux, misérable.

Թշուառանամ, ացայ vn. être, devenir malheureux.

Թշուառանք, նաց s. malheur.

Թշուառացուցանեմ, ուցի va. rendre malheureux, faire le malheur de.

Թշուառութիւն s. malheur, misère, infortune; ի—անկանել, tomber dans le malheur, dans la misère; դառնալ ի—, être malheureux.

Թշուառուհի sf. malheureuse.

Թոբէկ, եկաց s. taupe.

Թողան s. calmar, sèche.

Թոթով, Թոթովախօս adj. bègue, grasseyeur, bredouilleur.

Թոթովեմ, եցի vn. bégayer, balbutier, grasseyer, bredouiller.

Թոթովութիւն s. bégaiement, balbutiement, grasseyement.

Թոժիւն s. petit d'un animal; — արջոյ, ourson.

Թոհ եւ Բոհ a. chaos.

Թո՛ղ adv. prép. laisse, allons, çà! hormis, excepté, hors de, sans, outre; — զկանայս եւ զմանկտի, sans compter les femmes et les enfants; — զայս, de plus; — անդր, adv. laisse! laisse là! laissez là! allons! allons donc! — Թէ,

conj. à plus forte raison, d'autant plus; — լիք լինել, être abandonné, délaissé.

Թողանամ, ացայ vn. se laisser, être laissé, lâché, permis, accordé, toléré; se relâcher, se ralentir.

Թողացուցանեմ, ուցի va. laisser, lâcher, permettre, accorder, céder, donner, pardonner, concéder; relâcher, ralentir; չ—, ne pas laisser, empêcher.

Թող լիք լինել V. Թող.

Թողութիւն sm. action de laisser, de lâcher; pardon; rémission; խնդրել —, demander pardon, faire des excuses; — առնել ումէք, laisser qn. partir; lui pardonner; — տալ, accorder le pardon ou pardonner à; — առնել ի կապանաց, délivrer de ses liens; ամ —ն, année sabbatique, le jubilé; — եղեւ մեղաց նորա, il a obtenu le pardon de ses péchés, ses péchés ont été remis; — արա ինձ, * — ըրէք, pardonnez-moi, excusez.

Թողում, դի vn. laisser, laisser aller, lâcher, relâcher; remettre, pardonner, faire grâce; concéder, accorder, tolérer, permettre; laisser de côté; passer sous silence; quitter, renoncer à, abandonner, livrer; — ի բաց, se défaire de, omettre, abandonner; ի բաց թողուք զայս, laissons cela de côté; հանգիստ — գոք, laisser qn. tranquille; * երեսի վերայ

—, laisser à l'abandon, abandonner; — առնել, laisser faire; —, ne pas laisser, refuser; — առ ժամանակ յի, suspendre; — զմեղս, remettre les péchés.

Թողում, դայ *vf.* être laissé.

Թողումն *s.* abandon, renoncement.

Թոյլ, Թուլից, Թուլոց *adj.* lâche, mou, flasque; *fig.* mou, sans énergie; — առնել՝ տալ, donner permission, permettre, accorder; — լինել, être permis, accordé; — տուր ինձ, laissez-moi, permettez-moi.

Թոյլտուութիւն *s.* permission, concession; tolérance.

Թոյն, Թունից *sm.* poison, venin, toxique; Թափել զ—, désenvenimer; se désenvenimer; — մահացու, venin mortel; — մահու արբուցանել, faire boire à qn. un poison mortel; — դառնութեան, venin.

Թոյր *s.* couleur.

Թոյրածուխ *adj.* noirâtre, brun.

Թոնիր, նրի, նրոյ *s.* tan-dour; four, fourneau.

Թոշակ, աց *sm.* provision; paye, solde, salaire, traitement, gages, appointements; pension; — յետին՝ վերջին, viatique; տալ պաշտել ումեք զվերջին —, administrer à qn. le viatique.

Թոշակաւոր, Թոշակակեր, աց *a.* pensionnaire; salarié, qui est à la solde de qn.

Թոշակեմ, եցի *va.* provisionner; pensionner, donner ou faire une pension à qn.; avoir à sa solde.

Թոպամահ լինիմ *vn.* mourir sous les coups; — առնել՝ սպանանել, tuer sous les coups, assommer.

Թոպեմ, եցի *va.* taper, échi-ner de coups, assommer.

Թոռն, ուին, ուանց *s.* petit-fils, petite-fille; յինչեւ ցՊո-ուանց Թոռուսս, jusqu'à nos derniers ou arrière-neveux.

Թոռնեայ *s.* arrière-petite-fille.

Թոռնորդի, դւոյ *s.* arrière-petit-fils.

Թովեմ *V.* Դիւմեմ.

Թովիչ *V.* Դիւթ.

Թովչութիւն *V.* Դիւթութիւն.

Թորանոց, աց *s.* alambic.

Թորացուցանեմ *V.* Թորեցուցանեմ.

Թորեմ, եցի *va.* faire couler ou écouler; distiller; *vn.* s'écouler; se distiller.

Թորեցուցանեմ *V.* Թորեմ.

Թորթ *s.* scammonée.

Թորթորիմ, եցայ *vn.* couler goutte à goutte.

Թորումն *s.* écoulement; distillation.

Թուաբան, ից *s.* arithmétique.

Թուաբանական *a.* arithmétique.

Թուաբանութիւն *s.* arithmétique; traité d'arithmétique.

Թուաբանօրէն *adv.* arithmiquement.

Թուարերութիւն s. supputation; date, ère.

Թուագիր, գրոյ s. numéro.

Թուագրեմ, եցի va. numérotter.

Թուագրութիւն s. numérotage.

Թուական, ագ a. numérique, numéral; s. date, ère; arithmétique; դնել զ—, mettre la date, dater.

Թուականութիւն sm. date, ère; arithmétique.

Թուակարգութիւն s. date.

Թուակից a. de même nombre, qui a le même nombre; compté dans le nombre.

Թուահամար, ոյ s. numéro.

Թուանշան, ագ s. chiffre.

Թուանշանակ, ագ s. logarithme.

Թուանշանեմ, եցի va. chiffrer.

Թուարկութիւն s. numération.

Թուեմ, եցի va. compter, énumérer, calculer; compter, ranger parmi, mettre au nombre de; եւ զի՞ մի մի Թուեմ, en un mot; — իմ վf. être compté, calculé; vn. sembler, paraître; Թուի իմն, Թուի Թէ, il semble que, il paraît que; Թուի ինձ, il me semble, il me paraît, je crois; բարևոք Թուի ինձ, il me paraît bon ou bien, je trouve bon ou bien; բարևոք Թուեցաւ նմա, il a jugé à propos; զիա՞րդ Թուի ձեզ, comment vous semble-t-il? comment vous paraît-il? comment le

trouvez-vous? que vous en semble-t-il? Թուէր զի, il semblait, il paraissait que; չար Թուեցաւ առաջի նորա, il n'a pas trouvé bon; il fut fort indigné; արա որ ինչ բարի Թուի առաջի աչաց քոց, faites comme bon vous semble; եթէ բարևոք Թուի թեզ, si bon vous semble; չար —, déplaire; չար Թուեցաւ բանն յաչս նորա, ces paroles lui déplurent.

Թուեցեալն s. opinion.

Թուեցուցանեմ, ուցի va. faire paraître, faire croire.

Թուզ, Թզոյ s. ñgue.

ԹուՅ, ԹՅոյ s. mûre.

ԹուՅակ, ագ s. perroquet, perruche.

ԹուՅի աչաց s. collyre.

Թուիք s. opinion.

Թուլամիտ adj. mou, sans énergie, indolent.

Թուլամորթ, ագ adj. mou, efféminé, voluptueux, langoureux.

Թուլամորթութիւն sm. mollesse, mollesse de caractère, volupté.

Թուլամտութիւն s. manque d'énergie, mollesse, indolence.

Թուլանամ, ագայ vn. devenir lâche, mou, flasque, s'amollir, se ramollir, s'avachir; se relâcher, se ralentir, se détendre; être énervé, s'affaiblir.

Թուլասիրտ, etc. V. Կատասիրտ, etc.

Թուլատարր a. mollusque.

Թուլացուցանեմ, ուցի va.

rendre lâche, mou, amollir, ramollir; lâcher, relâcher, rali-entir, détendre, desserrer, débander; affaiblir, énerver; laisser, permettre; — զաղեղն, débander l'arc.

Թուլացուցիչ a. relâchant, ramollissant.

Թուլութիւն s. amollissement, mollesse; relâchement, ralentissement, faiblesse, langueur; — առնել, laisser, permettre.

Թուխ, Թխոյ a. brun, basané; noir; — հաց, pain bis; Իժուխս համակել, mettre en deuil, plonger dans le deuil, faire prendre le deuil; Թուխս զգեցուցանել, vêtir d'habits de deuil, habiller de noir; Իժուխս համակիլ, être en deuil, prendre le deuil, se mettre en deuil, être plongé dans le deuil; Թուխս զգե-նուլ, s'habiller de noir, se vêtir, se revêtir d'habits de deuil.

Թուխք s. couvée; Իժուխս նստել, couvrir.

Թուղթ, Թղթոց sm. papier; lettre, missive, épître; — խաղու, carte; — խաղալ, jouer aux cartes; — գրել՝ ընդունել, écrire, recevoir une lettre.

Թումբ, Թմբի, Թմբոց s. di-gue, levée, jetée, chaussée.

Թունամափ լինիմ vn. jeter son poison, son venin, se dé-senvenimer; fig. décharger sa colère.

Թունալից a. plein de poison, de venin, envenimé.

Թունաւոր, աց a. venimeux, véneux, envenimé.

Թունաւորեմ, եցի va. em-poisonner, envenimer.

Թունաւորութիւն s. empoi-sonnement.

Թունիչ V. Թինդ, Թնդիւն; սիրտ իժնդոջ իվեր վազէ եւ զկուրծս բախէ, le cœur s'é-meut et bat.

Թունեմ V. Թունաւորեմ.

Թուշ V. Այտ.

Թուռ s. grande bouchée.

Թուր, Թրոյ s. sabre; épée; * — ը մէկուն վիզը դնել, mettre à qn. le poignard sur la gorge.

Թուրինջ, ընջի s. bigarade; — խոտ, citronelle, mélisse.

Թուրծ s. joue; V. Բրծուն.

Թուրմ, Թուրջ s. trempe; infusion; macération; Ի— աը-կանել՝ դնել, mouiller, trem-per, infuser, macérer.

Թուփ, Թփոց s. arbrisseau.

Թուք, Թքոյ s. crachat; — աքճակել, cracher.

Թոք, ոց sm. poumon; pou-mon marin.

Թոքային a. pulmonaire.

Թոքառաջք s. la partie en-tre l'estomac et le poumon.

Թոքացաւ sm. pulmonie, pneumonie; a. pulmonique, pneumonique.

Թոքացաւոտ V. Թոքացաւ a.

Թուալիք a. qui a les joues bouffies.

Թուական a. volatil.

Թուանիմ V. Թռչիմ.

Թռռեմ, եցի vn. voltiger, voleter.

Թռիչ s. étoile filante, tombante.

Թռիչք s. vol, volée; vol, essor; — մտաց, l'essor de l'esprit, le vol de l'imagination; Թռիչս առնուլ՝ արձակել, prendre son vol, la volée, son essor, voler; ի՞՞Թռիչս, au vol, à la volée, à vol d'oiseau.

Թռուցանեմ, ուցի va. faire envoler, faire voler; — զՅեւս, étendre les ailes.

Թռչական a. volatil.

Թռչականութիւն s. volatilité.

Թռչան s. vol, volée; ի՞՞Թռչանի, dans son vol.

Թռչիմ, Թռեայ vn. voler, s'envoler; — իմտաց, sortir de l'esprit.

Թռչնաբան, ից s. ornithologue, ornithologiste.

Թռչնաբանութիւն s. ornithologie.

Թռչնահիմայութիւն s. ornithomancie.

Թռչնաձանձ, ից s. oiseau-mouche.

Թռչնավաճառ, աց s. oiselier, marchand d'oiseaux.

Թռչնարան s. volière.

Թռչնիկ s. petit oiseau, oisillon.

Թռչնորս, աց s. oiseleur.

Թռչող a. volant.

Թռչուն, ջնց s. oiseau; a. volant, volatile; — բ, les chantes des bois, les oiseaux; — արագութեամբ հասանել, arriver comme un trait, comme une flèche.

Թրածուկն, ձկան s. espadon.

Թրեմ, եցի va. pétrir; — հաց, pétrir, faire le pain.

Թրկապ s. baudrier.

Թրթնջուկ, ջլի s. oseille.

Թրթուր, Թրոյ s. chenille.

Թրթուեմ, եցի vn. vibrer.

Թրթուումն s. vibration.

Թրթուուն, Թրթրական a. qui vibre; — ձայն, voix chevrotante, vibrante.

Թրթրակ a. disert, flatteur.

Թրիք, րքաց s. bouse.

Թրծեմ, եցի va. cuire, recuire (des briques, etc.).

Թրծումն s. cuite.

Թրծոց sm. fourneau (pour cuire de la brique, etc.).

Թրծուն a. cuit.

Թրմեմ, եցի va. mouiller, tremper, macérer, pétrir.

Թրմուս s. féverole.

Թրնջի, ջւոյ s. bigaradier.

Թրջած a. mouillé, trempé; s. V. Թուրջ.

Թրջեմ, եցի va. mouiller, tremper, baigner; macérer; — իմ vn. se mouiller, se tremper; fig. avoir honte.

Թփիկ s. arbuste.

Թփուս a. fourré, touffu.

Թքալից a. plein de crachats.

Թքաման, ից, Թքանց,

Թքարան, աց s. crachoir.

Թքանեմ, քի va. cracher, expectorer; jeter, vomir de son sein; rejeter, conspuer, mépriser hautement; ընդ երեսս՝ յերեսս ուրուք —, cracher au visage de qn.

Թքեքեմ, եցի vn. cracho*

Թօթափեմ, եցի va. faire tomber en secouant, secouer, remuer, ébranler, faire tomber; jeter, disperser, dissiper, renverser; յական —, en un clin d'œil; — զփռշի, secouer la poussière; — զլուծ, secouer le joug; իբաց —, quitter, se défaire de, se débarrasser de; — զքուն, secouer, chasser le sommeil; — իմ vn. s'en aller, se retirer, s'éloigner; se disperser, se dissiper; scintiller, lancer des étincelles, des éclats de lumière; tomber, se dépouiller, se priver, perdre; Թօթափեալ լքերկնից, précipité

du ciel; Թօթափի վարդն, la rose s'effeuille; ճաղիկ Թօթափեալ իփառաց, fleur fanée; Թօթափեցան ինձանէ, ils s'éloignèrent de lui, ils l'abandonnèrent.

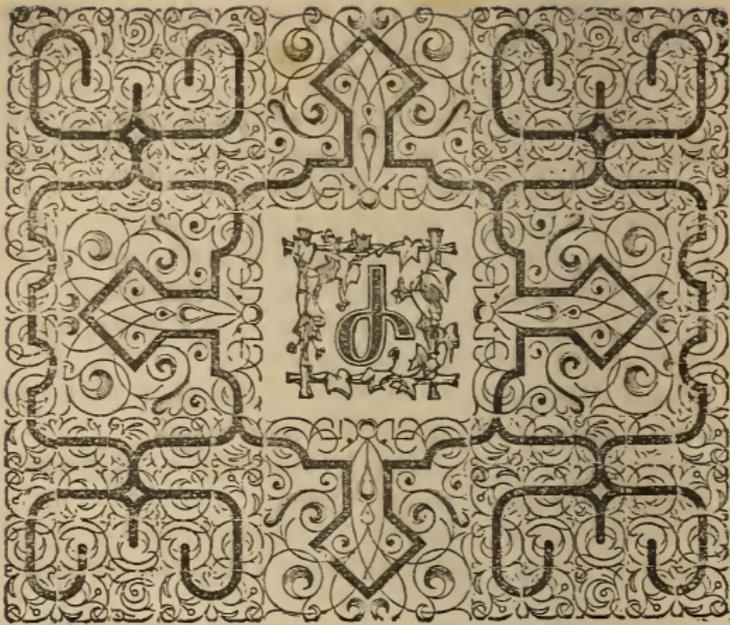
Թօթափումն sm. secousse, ébranlement, renversement; — աական, clin d'œil.

Թօն, ից s. humidité; pluie, ondée.

Թօնընկէցք s. pluie d'orage, averse, orage.

Թօնուտ a. pluvieux, orageux.

Թօղնիմ, նեցայ vn. s'affaiblir, s'affaïsser, languir.

ժ (jé) s. dixième lettre de l'alphabet et sixième des consonnes; dix, dixième.

ժախ V. ժահ.

ժախուկ sm. raifort, rave-nelle.

ժահ, ուզ, ից s. mauvaise odeur, odeur fétide, empestée; ordure, corruption, saleté.

ժահադէմ a. qui a un aspect repoussant, hideux.

ժահադիմումիւն s. aspect repoussant, horrible, laideur affreuse.

ժահահոտ, ոյ, ի a. puant, méphitique, fétide, infecte; s. mauvaise odeur; — առնել, empester, infecter d'une mauvaise odeur, empuantir.

ժահահոտիմ, եցայ vn. avoir une odeur fétide, sentir mauvais, puer.

ժահահոտումիւն sm. mauvaise odeur, infection, puanteur; méphitisme, miasmes.

ժահր, ի s. venin, virus.

ժամ, ուզ s. heure; temps, moment; loisir, occasion; heures canoniales, office; *église; — բարեպատեհ, occasion favorable; — առնել՝ դնել՝ տալ, assigner ou fixer l'heure, un jour; — առնուլ՝ գտանել, avoir du loisir, du temps, trouver une occasion favorable; յորժամ — լինիցի, quand il y aura un moment favorable; — է, il est l'heure, il est temps

de; — ի—, d'heure en heure; — ի— առնել՝ սահմանել, remettre d'heure en heure, traîner en longueur; — իժամէ, ժամէ ի—, à toute heure; առ — յի, pour l'heure, pour le moment, provisoirement; ժամս ժամս, ընդ ժամս ժամս, d'heure en heure, de temps en temps; ժամու՝ իժամու, իդէսլժամու, à temps, en temps opportun, à propos; յամենայն —, à toute heure, à tout moment, toujours; առ ժամս, pour l'heure; զերրորդ ժամու, vers les trois heures; այլուժ ժամու նւ ժամանակի սպասել, attendre un meilleur temps; յառաջ քան զժամն, avant l'heure ou le temps, trop tôt; յետին —, la dernière heure; — հաշոյն, l'heure du dîner; — — հաշոյ է, c'est l'heure de dîner; եկեալ հասանէր —ն, l'heure, le moment arrivait, était venu; ըստ ժամուն պիտոյից, selon les circonstances, à propos; զօգուտ —ս աւուրն, la grande partie de la journée; բազում —ս ընդ իմն հանել, passer plusieurs heures à qch.; — հարկանել, sonner la cloche; եհաս ժամ կնոջս, l'heure de l'accouchement de ma femme est arrivée.

Ժամաբաշխ, ից s. faiseur d'horoscopes.

Ժամագիրք, գրոց s. livre d'heures, bréviaire, heures.

Ժամագրութիւն sm. horographie.

Ժամագործ, աց s. horloger.
Ժամագործութիւն s. horlogerie.

Ժամադէտ s. horoscope.

Ժամադիր a. fixé, désigné, assigné; sm. rendez-vous; — տեղի՝ վայր, destination; — առնել՝ լինել, donner, prendre rendez-vous; fixer, indiquer, assigner une heure, un jour; ուր — եղել նոցա Յիսուս, où Jésus leur avait ordonné de se rendre.

Ժամադրեմ V. Ժամադիր լինիմ.

Ժամադրութիւն s. rendez-vous; assignation, destination, terme.

Ժամակալ լինիմ V. Ժամադրեմ.

Ժամակալութիւն V. Ժամադրութիւն.

Ժամական a. horaire.

Ժամակարգութիւն s. heures canoniales, office, heures.

Ժամակոջ, ի s. bedeau.

Ժամահար, ի sm. crécelle; sonneur.

Ժամամուտ, մտի s. introit.

Ժաման a. qui arrive; qui se dépêche de, empressé; — առնել՝ կացուցանել, faire arriver ou parvenir; — լինել, arriver, parvenir.

Ժամանակ, աց sm. temps; siècle, époque, période; âge; temps, délai, intervalle; temps, circonstance; temps, moment, loisir; fin, terme, dernière heure; saison; mus. temps; դէսլ —, occasion favorable.

— ինչ, quelque temps; առ — մի, un peu de temps, provisoirement, pour un temps, pour quelque temps; զայնու՝ առ այնու — աւ, զայնու — օք, ընդ — ս, յամս — ացն այնոցիկ, առ սովիմբ՝ զսովին — աւ, ընդ — ս ընդ այնոսիկ, ընդ ամս — ացն այնոցիկ, alors, vers ce temps, vers ces temps, vers ce temps-là, dans ou en ce temps, à cette époque, durant ce siècle; առ — օք Խորենայ, du temps de Khorène; ընդ ou ըստ — ս — ս, de temps en temps, de temps à autre, par intervalles; — աւ, avec le temps, à la longue, à force de temps; իժամանակի..., du temps de, lors de; իսուդ՝ իսակաւ — ի, dans ou en peu de temps, sous peu, en un moment; իմիում՝ ինմին — ի, en même temps; ոչ բազում — ք են, il n'y a pas longtemps, depuis peu, dernièrement; ոչ սակաւ — ք են, il y a longtemps, depuis longtemps: իյետին — ս, dans les derniers temps; անդստին իժամանակաց անտի, dès lors; անդրստին յառաջին — աց, dès les premiers temps; ընդ ամենայն — ս, de tout temps; առ նովին — օք, vers ce temps, à peu près dans le même temps; առ այնու — օք է տեսնել, c'est alors qu'on voit; յառաջ — աւ, antérieurement; — պատեհի գտանել, trouver un moment favorable; յայնմ — ի, dans ce même temps; հզօր իժամանա-

կին, puissant alors; * — վաստրկիլ՝ շահել, gagner du temps; * — ունենալ, avoir du temps, le temps; յօգուտ վարել զժամանակն, profiter du temps; կորուսանել՝ անցուցանել զժամանակն, perdre, passer le temps; — ի մնալ՝ սպասել ou սպասել դիպող — ի, attendre le moment favorable, une occasion; — առնուլ՝ գտանել, trouver un moment favorable; յաուրս — աց սորա, de son temps; իվավեմի ժամանակսն, dans les siècles reculés; — ս ձիգս, longtemps; * այս աշխատանքը շատ — ս կերաւ, ce travail m'a pris beaucoup de temps; * ասոր շատ — պէտք է, cela demande beaucoup de temps.

Ժամանակագիր s. chroniqueur, chronologiste; a. chronologique; — ք s. chronique.

Ժամանակագրական a. chronologique.

Ժամանակագրեմ, եցի va. écrire des chroniques.

Ժամանակագրութիւն sm. chronographie; chronologie; վրիպակք — ք, anachronismes.

Ժամանակախօս, ի s. chronologiste.

Ժամանակախօսական adj. chronologique.

Ժամանակախօսութիւն sm. chronologie.

Ժամանակական adj. temporel.

Ժամանակակէտ s. terme, échéance, expiration.

Ժամանակակից a. contem-
poraine; isochrone, synchrone.

Ժամանակակցական a. syn-
chronique.

Ժամանակակցութիւն s. syn-
chronisme.

Ժամանակաչափ a. qui me-
sure le temps; s. chronomètre.

Ժամանակացոյց a. qui mon-
tre le temps.

Ժամանակաւոր a. temporel;
rangé ou rédigé par ordre de
temps.

Ժամանակեայ, կէից a. tem-
porel; — վարձք, récompenses
temporelles; — բ, biens — s.

Ժամանակեան a. temporel;
s. temps.

Ժամանակեմ, եցի va. fixer,
indiquer un temps, l'époque.

Ժամանեմ, եցի vn. arriver,
parvenir; avoir le temps, le
loisir de, avoir du temps, du
loisir; pouvoir, être en état,
venir à bout de; ժամանեցին
արդիւնքն բանիցն, les faits
suivirent les paroles, les pa-
roles se réalisèrent; ոչ ժամա-
նեմ, je n'ai pas le temps, je
ne puis pas; իմագաւորու-
թեան — գահ, parvenir au
trône.

Ժամանեցուցանեմ, ուցի va.
faire arriver ou parvenir.

Ժամանիմ, եցայ vn. arriver.

Ժամանոց, աց sm. burette
(de la messe).

Ժամանումն s. arrivée.

Ժամաչար s. heure néfaste,
malheur.

Ժամապահ a. qui épie l'oc-

casion, attentif, vigilant; —
լինել, épier l'heure, le temps,
chercher l'occasion, le temps
favorable, guetter; — դարա-
նակալ լինել, être à l'affût,
être ou se tenir aux aguets.

Ժամավաճառ, աց a. qui
perd le temps, musard; —
լինել, perdre ou tuer le temps,
s'amuser à.

Ժամասացութիւն s. office.
Ժամատուն, տան sm. pres-
bytère, maison du curé; —
Հրէից, synagogue.

Ժամաբար, ի sm. officiant,
célébrant.

Ժամացոյց, ցուցից s. mon-
tre; pendule, horloge.

Ժամերգութիւն sm. heures
canoniales, office, office divin;
առաւօտեան —, matines; երե-
կոյեան —, vêpres.

Ժամկոչ V. Ժամակոչ.

Ժամուց, ի s. offrande.

Ժայթքեմ, եցի va. vomir;
sourdre, jaillir; արիւն —,
vomir du sang.

Ժայթքումն s. vomissement;
éruption.

Ժայռ, ից s. dent, dentelure;
rocher, roche, roc.

Ժայռաւոր a. dentelé.

Ժանաւոր V. Ժանու.

Ժանգ, ոյ s. rouille, oxyde;
rouillure; venin, poison;
mousse; rouille, nielle.

Ժանգաբեր, ժանգաբուղիս
a. délétère, venimeux.

Ժանգալից, ժանգախառն
a. rouillé, rouilleux; mêlé de
poison, venimeux.

Ժանգակեր, ժանգահար a. rouillé; gâté par la rouille, niellé; — առնել, rouiller, oxyder; nieller; — լինել, se rouiller, s'oxyder; se nieller.

Ժանգահարումիւն s. rouilure, oxydation.

Ժանգառ V. ժանկառ.

Ժանգառու a. oxydable.

Ժանգառումիւն sm. action d'être gâté par la rouille.

Ժանգոտեմ, եցի va. enrrouiller, rouiller, oxyder; — իմ vn. se rouiller, s'oxyder.

Ժանդ etc., V. ժանտ etc.

Ժանելոր a. qui a des dents, des défenses.

Ժանիք, նեաց s. dents, défenses; mine; * — ընել, faire la mine, regarder de travers.

Ժանկ, etc. V. ժանգ, etc.

Ժանկառ a. gâté par la rouille, niellé; s. vert-de-gris.

Ժանու, ի, աւ s. coche.

Ժանտ, ից a. mauvais, aigre, amer, âpre; empesté, pestilentiel, contagieux; insalubre, malsain; méchant, pervers, scélérat, impitoyable, rude, brusque, aigri, hideux, rébarbatif, revêche, dégénéré; obscene, impur; s. peste, contagion; — օդ, air empesté, désagréable; ժանտք դժոխայինք, les Furies infernales.

Ժանտաբարոյ, ից a. intraitable, méchant, revêche, rebours.

Ժանտաբեր a. pestifère, malsain, insalubre.

Ժանտագործ, աց adj. V.

Ժանտ a. — ցաւ՝ հարուած, peste, fléau pestifère.

Ժանտագործումիւն s. méchanceté, scélératesse, crime, méfait, horreur; obscénité.

Ժանտամզենի, նույ, նեաց s. sycamore.

Ժանտամուզ, Թզոյ sm. fruit du sycamore.

Ժանտաժուտ a. très-méchant, scélérat; contagieux.

Ժանտախտ, ից s. peste; contagion.

Ժանտահամա, âpre au goût, amer.

Ժանտահար, աց sm. pestiféré.

Ժանտահոտ V. ժահահոտ.

Ժանտահոտումիւն V. ժահահոտումիւն.

Ժանտամահ, ի s. peste.

Ժանտանամ, ացայ vn. devenir méchant, revêche, s'aigrir; se gâter, se corrompre, dégénérer.

Ժանտատեսիլ a. d'un aspect repoussant, hideux.

Ժանտացուցանեմ, ուցի va. rendre méchant, aigrir; gâter, corrompre, faire dégénérer.

Ժանտաւիուչ s. bot. houx.

Ժանտկէն a. sale, malpropre.

Ժանտումիւն s. méchanceté, aigreur, brusquerie; perversité, vice, impureté; âpreté, amertume; մահ — ք, peste.

Ժապաւէն, լինաց s. ruban.

Ժապաւինեալ a. orné de rubans, chamarré.

Ժառանգ, աց sm. héritier; արժանաւոր — հայրենակա-

նացն առաքինութեանց, digne
— des vertus de ses pères.

ժառանգակալ V. ժառանգ.

ժառանգական a. héritier.

ժառանգակից s. cohéritier.

ժառանգաւոր, աց s. héritier; membre du clergé, ecclésiastique.

ժառանգեմ, եցի va. hériter; posséder, jouir de; — զսիրտ, posséder le cœur; — զոք, hériter de զո.; — զառաքինութիւնս՝ զփառս նախնեաց, hériter des vertus, de la gloire de ses aïeux; — զանուն՝ զպարծանս, acquérir un nom, de la gloire; — զամօթ, être accablé de honte.

ժառանգեցուցանեմ, ուցի va. faire hériter, instituer un héritier, faire posséder; անուն պանծանաց անձին —, acquérir une grande renommée; կորուստ —, faire périr.

ժառանգիչ s. celui qui hérite, possède.

ժառանգորդ, աց s. héritier; անմահից կենաց լինել —, acquérir la vie éternelle; հայրենի առաքինութեան լինել —, posséder la vertu paternelle.

ժառանգութիւնս. hérédité, héritage, patrimoine, hoirie; jouissance, possession; état ecclésiastique; clergé; յերթել՝ հատանել ի ժառանգութենէ, déshériter, exhéredér; — Թողուլ որդւոյ, laisser un héritage à son fils; պահուլ զիմն ի —, avoir en héritage.

ժեռ V. ժայռ.

ժեռաւոր V. ժայռաւոր.

ժժմակ, ժժմունք s. coquillage.

ժիտ a. curieux.

ժիր, ժրաց a. fort, robuste, vigoureux; actif, diligent, empressé, laborieux.

ժիրածիր a. très-fort, très-vigoureux, plein de vigueur; très-actif, très-vif.

ժլատ, ից a. s. avare, sordide, ladre, rapace, cupide, tenace, parcimonieux.

ժլատանամ, ացայ, ժլատիմ, տեցայ vn. être ladre, avide, rapace.

ժլատութիւն sm. sordidité, ténacité, laderie, cupidité, rapacité, avarice sordide, parcimonie.

ժխոր sm. bruit, vacarme, bagarre, tapage, alarme, tintamarre, tumulte, bacchanal; — յեծ է, c'est un charivari à ne pas s'entendre.

ժխորեմ, եցի vn. faire bacchanal, du bacchanal, du bruit, du tintamarre, du tapage, alarmer.

ժխտական a. négatif.

ժխտեմ, եցի vn. nier, désavouer; méconnaître, se montrer ingrat.

ժխտիմ V. ժտիմ.

ժխտող, աց a. celui qui nie; ingrat.

ժխտողական a. négatif.

ժխտութիւն s. ingratitude.

ժխտումն s. négation, désaveu, dénégation.

Ժմերես a. qui a la figure ridée.

Ժմտիմ, տեցայ vn. ricaner.

Ժողխիմ, խեցայ vn. se liquéfier, se gâter, se corrompre.

Ժողով, ոց sm. rassemblement, assemblage, collection; assemblée, réunion, conférence, cercle; rassemblement, attroupement, foule, multitude; amas, monceau; congrégation, communauté, couvent; synagogue; réunion solennelle, solennité; a. assemblé, réuni; — ջուրց, amas d'eaux; — հաւատացելոց, assemblée des fidèles; — վանական, chapitre; յանձնարարական —, commission, comité; — հայրապետաց, concile; ի— գումարել, réunir en conseil, en séance, tenir une assemblée, la convoquer; — ս կուտել իվերայ ուրուք, se révolter contre qn.; — ս ժողովել իվերայ տան ուրուք, appeler l'orage sur la maison de qn.; ի ժողովս մեծամեծաց յաճախէր, fréquentait le grand monde; պատկառելի —, assemblée, corps vénérable; արձակել զ—, congédier l'assemblée; — լինել, se rassembler; — ս ժողովել, rassembler des hommes.

Ժողովածոյ, Ժողովածու a. rassemblé, recueilli; — ք sm. recueil, collection.

Ժողովակ, ի s. club.

Ժողովական a. qui concerne les assemblées; s. membre de l'assemblée.

Ժողովարան, աց s. assemblée, lieu d'assemblée.

Ժողովեմ, եցի va. rassembler, assembler, amasser, ramasser; réduire; cueillir, recueillir; accueillir, recevoir; — գլետին շունչ ուրուք, recueillir le dernier soupir de qn.; — զկաց մնաց փախրստէից, rallier les troupes fugitives; — իմի, rassembler en un; զօրս —, rassembler des troupes; — իմ vn. se rassembler, se recueillir.

Ժողովետղ, ետեղ sm. lieu d'assemblée; synagogue.

Ժողովիչ, Ժողովող, աց sm. celui qui rassemble; ecclésiaste.

Ժողովումն sm. rassemblement, rassemblement, réunion, amas, recueil.

Ժողովուրդ, վրդեան, վրդոց s. peuple; foule, multitude; synagogue; assemblée.

Ժողովրդական a. populaire; particulier; s. laïque.

Ժողովրդանոց, աց s. assemblée; synagogue.

Ժողովրդապետ, աց s. chef de synagogue; curé.

Ժողովրդապետական a. paroissial, curial.

Ժողովրդապետութիւն sm. paroisse, cure.

Ժողովրդասէր, աց a. qui aime le peuple, populaire.

Ժողովրդասիրութիւն s. popularité.

Ժոյժ s. patience; — ունել, avoir patience, de la patience, patienter; souffrir, supporter.

endurer; — ունել արտասոււաց, retenir ses larmes; ոչ եւս — ունելով, impatient de; — ունել պաշարման, soutenir le siège; չկալան — ճշմարտութեան, ils n'ont pas pu souffrir la vérité; ոչ ունիմ — ինայելոյ, je ne puis pas m'empêcher de voir; Մեզ ոչ գոյր —, nous ne pouvions pas.

Ժուժամ, ժուժեմ V. Ժոյժ ունիմ.

Ժուժելի a. supportable, tenable.

Ժուժկալ, աց, ից a. patient, ferme; continent, tempérant, sobre, tempéré, maître de soi; — կեանք, continence; — լինել V. Ժուժկալեմ.

Ժուժկալեմ, եցի vn. patienter, avoir de la patience, attendre avec patience ou patiemment, prendre patience, se résigner à; être courageux, souffrir avec courage, supporter; s'opposer, résister; s'abstenir, se contenir, se retenir, avoir de la continence, se passer de; — իկերակրոց, faire diète; — իգինւոյ, s'abstenir du vin.

Ժուժկալութիւն s. patience; abstinence, continence, tempérance, retenue, sobriété; diète; իժուժկալութեան կեալ, vivre dans la continence.

Ժուժ s. temps, moment.

Ժպիտ sm. sourire, souris; — ժանտ՝ երգիծական՝ քաղցր՝ ախորժ՝ չարիմաց՝ դժնդակ, — malin, moqueur, doux, agréable, malicieux, cruel; —

ելանել ուժեք, avoir envie de sourire.

Ժպիրի, պրիաց a. téméraire, audacieux, hardi, insolent.

Ժպտիմ, տեցայ vn. sourire, rire du bout des lèvres.

Ժպտուժն s. sourire.

Ժպրիիմ, հեցայ vn. oser, avoir l'audace, le courage de, oser entreprendre.

Ժպրիութիւն s. audace, hardiesse, témérité, insolence.

Ժտանք, նաց s. demande, sollicitation, instance.

Ժտեմ, եցի vn. oser, avoir la hardiesse, le courage de, entreprendre, se permettre; solliciter, demander, quêter avec instance, faire de vives instances, insister, importuner, presser.

Ժտեցուցանեմ, ուցի va. enhardir, donner ou inspirer de la hardiesse.

Ժտիմ V. Ժտեմ.

Ժտութիւն s. sollicitation, demande, instance; importunité; hardiesse; վասն — էն, à cause de son importunité; վասն — էր քո, c'est à votre sollicitation que.

Ժրագլուխ a. courageux, brave; diligent, actif, laborieux, ménager; — կին, laborieuse, ménagère.

Ժրանամ, ացայ vn. prendre de la force, du courage, se fortifier, déployer ses forces, son courage, être courageux.

Ժրաջան, ժրասէր, ժրա-

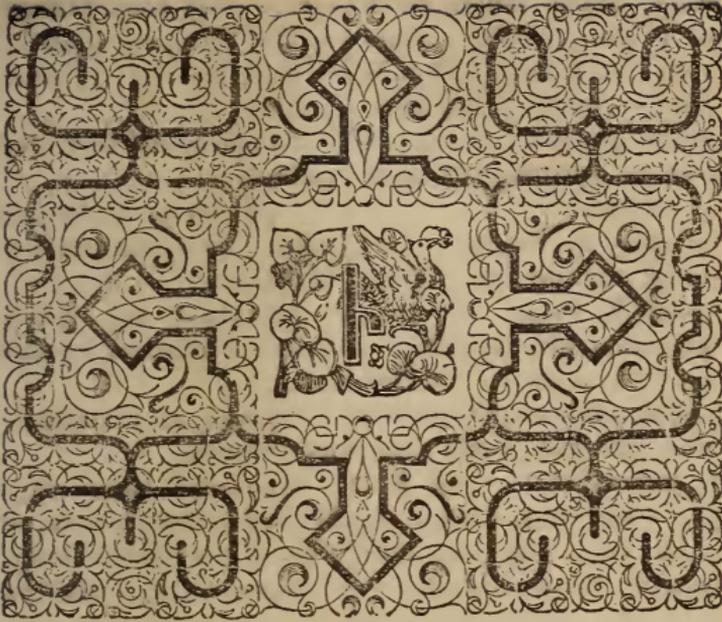
վաստակ a. diligent, laborieux, actif, empressé.

Ժրացուցանեմ, ուցի va. encourager, donner du courage, fortifier.

Ժրուծիւն s. courage, force, vigueur; diligence, activité, empressement, ardeur.

Ժքթեմ V. Շքթեմ.

Ժօռատ V. Ատամնաձափ.

Ի (ini) s. onzième lettre de l'alphabet et cinquième des voyelles ; vingt, vingtième.

Ի prép. à, au ; de ; par ; pour ; en, dans ; chez ; sur ; pendant ; avec ; գնալ ի Փարիզ՝ ի Հայաստան, aller à Paris, en Arménie ; ի տան, dans la maison ; ի գարնան, au printemps ; ի պատճառս նորա, à cause de lui, pour lui ; ի պատկեր Աստուծոյ, à l'image de Dieu ; մեկնեցաւ ի Թէոդոսիոյ, il est parti de Théodosie ; ի գլուխ իմ, sur ma tête ; շրջել իցւոյ, se promener avec une canne ; ի տուէ, dans la journée ; ի բարկութեան ի մուս, dans ma colère ; ի գնալն, en allant ; ի հանդերձս աղտե-

ղիս, avec des habits sales ; ի փրկութիւն, pour sauver ; ի բժշկել, pour guérir ; ի մարդ, par homme ; ի սրտէ, du cœur ; եղբայր ի Քրիստոս, frère en Jésus-Christ.

Ի բաց adv. loin ; dehors ; à part, à l'écart ; — առնել՝ բառնալ, éloigner, enlever, arracher ; — առնուլ, ôter, enlever, abstraire, faire abstraction d'une chose ; — կալ, se tenir loin, à l'écart, s'éloigner ; — կալ ի հաւատոց, renoncer à la foi ; — Թողուլ, abandonner, cesser de ; — արձակել, renvoyer ; laisser aller, délivrer ; — գնալ, s'en aller ; partir ; — ղնել, mettre de côté,

— տար, allons donc! fi! fi donc! — գնա, va-t'en, allez-vous-en, au diable, fi! անդր —, բազ —, très, beaucoup; — յերթել զերկիւղ, bannir ou chasser la crainte, éloigner toute crainte.

Իբացեայ V. Բացեայ.

Իբացէ adv. de loin.

Իբացի V. Բաց.

Իբացուստ adv. de loin.

Իբը prép. comme, de même que, ainsi; adv. lorsque, quand; environ, presque, à peu près; conj. comme si; — այն թէ, — զի, — եթէ conj. comme si; — ոչ եթէ conj. non que, non-seulement; comme s'il ne.

Իբըր adv. comment? par quel moyen? par quelle manière? Իբըր է, comment se fait-il? Իբըր արդեօք, comment donc? Իբըր ոչ, comment non.

Իբրեւ prép. comme, en qualité de; à peu près, à peu de chose près; adv. lorsque, quand; —, — այն թէ, — զի՛ եթէ conj. comme si; — ոչ եթէ conj. non que, non-seulement, comme s'il ne; ամաց — երկուտասանից, âgé environ de douze ans; Թողուլ — զմեռեալ, laisser pour ou comme mort.

Իբրե՛ւ զի conj. que...! combien...! comme...! — զեղեցիկ ես, comme vous êtes beau!

Իբրու prép. comme, de même que; adv. lorsque, quand; conj. presque, à peu près; —, — այն թէ, — եթէ՛ ձէ conj. comme si, en quelque

sorte; — զի conj. puisque; — ոչ եթէ V. Իբրեւ ոչ եթէ.

Իգաբար adv. au genre féminin.

Իգախազուծիւն V. Իգամուլուծիւն.

Իգական a. de femme, féminin; mou, efféminé; gram. féminin.

Իգակերսւլ adj. qui a des formes féminines; comme une femme.

Իգամուլ a. passionné pour les femmes.

Իգամուլիմ, եցայ vn. avoir la passion des femmes, se passionner pour les femmes.

Իգամուլուծիւն sm. passion pour les femmes.

Իգանամ, ացայ vn. devenir efféminé, vivre en efféminé; être sodomiste, commettre la sodomie.

Իգասէր a. qui aime les femmes, galant; efféminé.

Իգասիրուծիւն sm. amour, penchant pour les femmes.

Իգատենչ a. qui aime les femmes, petit-maître, galant.

Իգացեալ a. efféminé, mou.

Իգացուցանեմ, ուցի va. efféminer, amollir.

Իգուծիւն sm. nature de la femme, de la femelle; caractère efféminé, mollesse.

Իժ, ից s. vipère.

Իժաբար adv. comme une vipère.

Իժաբարոյ, ի a. qui a la nature d'une vipère, méchant.

Իժախոտ, ոյ s. vipérine.

Իժակորին, բեան s. vipé-
reau, jeune vipère.

Իժանման a. semblable à
une vipère.

Իլ, ոյ s. fuseau; — Վի լի,
fusée; տալ զմատուռնս իւր իլոյ,
tourner le fuseau.

Իլածեւ a. fuselé, en forme
de fuseau.

Իլնի, նւոյ s. fusain.

Իլիկ V. Իլ.

Իղձ, զղձից s. souhait, en-
vie, vœu, désir; curiosité; de-
vin, magicien; augure, pré-
diction; — լինել, souhaiter,
avoir envie, désirer vivement,
ardemment, brûler d'envie,
d'impatience; ընուլ զիղձս իւր,
satisfaire à ses désirs; con-
tenter sa curiosité.

Իմ, ոյ, ում pron. mon, ma,
mien, mienne: ո՛վ իմս Խորէն,
ô mon cher Corène!

Իմածին a. né de moi.

Իմանալի a. intellectuel; in-
telligible, compréhensible; in-
telligent, doué d'intelligence;
— է, il faut comprendre; —ք,
choses intellectuelles, biens in-
visibles.

Իմանամ, սցայ va. com-
prendre, saisir, sentir; s'aper-
cevoir de, entendre, avoir con-
naissance de; penser, rouler
dans son esprit; inventer;
penser, croire; զօրուծեամք
—, sous-entendre; զանձին —
բարի, chercher son intérêt,
consulter son propre bonheur;
հնարս —, ելս՝ ելս իրաց —,
trouver des moyens, s'aviser;

գիտէ — զամենայն հնարս, il
arrive à bout de tout; Իմաստս
չարս —, tramer un complot,
machiner, cabaler, conspirer.

Իմաստ, ից s. sens, signifi-
cation; esprit, intelligence;
notion, connaissance; concep-
tion; pensée, idée, dessein,
projet; maxime; invention;
expédient, moyen; intrigue,
machination, complot, piège;
—ք ուղղութեան՝ առաքինու-
ծեան, sentiment de probité,
de vertu; Մեծահրաշ —ք, mys-
tères; ընդացակից —ք, lu-
mière naturelle; —ս իմանալ,
s'ingénier; machiner, tramer
un complot; գալ յ—, être
connu, entendu; զԻմաստս
խաբէութեանն լուծանել, dé-
jouer une intrigue, un com-
plot; յԻմաստս եւ իբան հա-
սանել, atteindre l'âge de rai-
son; —քն գործք լինէին, ses
pensées se réalisaient; գ—
խորհրդեան կատարել, exé-
cuter la délibération du conseil;
ունել զԻմաստս իրիք, յԻմաստս
իրիք երծալ, saisir, compren-
dre qch.; զգայարանք —ից,
l'esprit, l'intelligence; ուշ
—ին՝ —ից, esprit, pensée.

Իմաստազեղ, Իմաստալից
a. plein d'intelligence; très-
savant; plein de sens, rai-
sonnable.

Իմաստախոհ, Իմաստա-
խորհուրդ a. qui pense savam-
ment, sage.

Իմաստակ, աց a. s. so-
phiste, pédant.

Իմաստակական a. sophistique, pédantesque, subtil.

Իմաստակեմ, եցի vn. sophistiquer, subtiliser, faire le sophiste, le pédant.

Իմաստակութիւն sm. sophisme, pédantisme, pédanterie, subtilité.

Իմաստակօրէն adv. en sophiste, sophistiquement, pédantesquement, d'un air qui sent le pédant.

Իմաստանեմ a. lettré, savant; — հաննար, génie élevé.

Իմաստանամ V. Իմաստանամ.

Իմաստայեղ V. Իմաստայեղ.

Իմաստապէս adv. sagement, savamment, en sage, en savant.

Իմաստասէր a. qui aime la sagesse, philosophe.

Իմաստասիրաբար, Իմաստասիրապէս adv. en philosophe, philosophiquement.

Իմաստասիրեմ, եցի vn. aimer la sagesse, être philosophe, étudier la philosophie, philosopher; argumenter, tirer une conclusion; juger, prévoir, deviner, croire, entendre, imaginer.

Իմաստասիրութիւն s. m. amour de la sagesse, philosophie; sagesse.

Իմաստանաբար V. Իմաստապէս.

Իմաստանախոյ V. Իմաստախոյ.

Իմաստանամ, ացայ vn.

devenir sage, savant, s'instruire, apprendre, savoir; entendre, comprendre, s'en rendre compte.

Իմաստնարար a. qui rend sage ou savant, instructif.

Իմաստնացուցանեմ, ուցի va. rendre sage ou savant, instruire.

Իմաստնացուցիչ V. Իմաստնարար.

Իմաստնաւոր, աց a. intelligent.

Իմաստութիւն sm. sagesse; science, instruction, connaissance approfondie des choses, savoir; raison, bon sens, prudence, discrétion; գերաբուն —, la souveraine sagesse; —ք, sagement, savamment; prudemment, discrètement, sensément, mûrement.

Իմաստութի s. sage, savante.

Իմաստուն, տնոց a. s. sage; savant, instruit; sensé, prudent, discret; philosophe; adroit, habile; le Sage; —, —ս, adv. V. Իմաստութեամբ; — առնել, V. Իմաստնացուցանեմ.

Իմաց V. Իմացութիւն; — առնել տալ, V. Իմացուցանեմ.

Իմացական a. intellectuel, spirituel; intelligible; intelligent; —ն, s. intelligence.

Իմացականութիւն V. Իմացութիւն.

Իմացող a. qui entend, qui sent, intelligent.

Իմացողութիւն V. Իմացութիւն.

Իմացուած, ոց s. intelligence, esprit; conception; sens, signification; pensée, dessein; sensation, sentiment.

Իմացումիւն, Իմացումն s. l'entendement, conception, compréhension; raison, intelligence, esprit; pensée, dessein, projet; sensation, sentiment, connaissance.

Իմացուցանեմ, ուցի va. faire savoir, avertir, informer, donner avis.

Ի միասին adv. ensemble, avec, conjointement, en commun; — էական, consubstantiel.

Ի՞մ ի՞՞իք adv. à quoi? à quelle chose?

Ի միջի adv. au milieu, parmi, entre.

Ի միջոյ adv. du milieu.

Իմն, իրիք, իմիք, իւիք a. s. quelque, quelconque, quelqu'un, un, certain, un certain; une espèce; quelque chose; explétif ou ornement; կամէին իմն, ils voulaient; յայտ իմն այսպէս առնէր, il déclarait ainsi; ստորջացաւ իմն, il se repentit; իշխանութիւն — էր նորա ի վերայ, il avait une espèce d'autorité sur.

Իմն իմն, իրիք իրիք, իւիք իւիք a. divers, plusieurs, différents; certaines choses.

Իմովանն adv. autant qu'il est en mon pouvoir, autant que je puis, de mon mieux, de mon côté, autant qu'il m'est possible.

Իմօտոյ V. Մօտ.

* Իյնամ V. Անկանիւմ; * հետն —, taquiner զո.

Ինծ, ընծուց, Ինձ, ընձուց s. léopard.

Ինձէն adv. de moi-même, par moi-même.

Ինն, ինունք, ունց a. s. neuf (nombre).

Իննամեայ, Իննամեան, մէնից a. de neuf ans; âgé de neuf ans.

Իննամսեայ a. de neuf mois.

Իննանկիրն, կեան a. s. ennéagone.

Իննեակ, Իններեակ, եկի a. neuf.

Իններորդ, աց a. neuvième.

Իննետասն, սին, սանց a. dix-neuf.

Իննետասնամեայ a. de dix-neuf ans; âgé de dix-neuf ans.

Իննետասներորդ, աց a. dix-neuvième.

Իննքեան, նեցունց, Իննքին, նեցունց s. a. tous les neuf.

Իննհարիւր, ոց a. neuf cents, Իննհարիւրամեան a. de neuf cents ans.

Իննուտասն V. Իննետասն, Իննուտասնամեայ V. Իննետասնամեայ.

Իննուտասներորդ V. Իննետասներորդ.

Իննսնամեայ, մէի, Իննսնամեան, մենի, Իննսնամենի, Իննսնմեայ a. nonagénaire, âgé de quatre-vingt-dix ans.

Իննսներորդ, աց a. quatre-vingt-dixième.

Իննսուն, նսնից a. quatre-vingt-dix.

Իննօրեայ, էից s. de neuf jours; s. neuvaine.

Ինչ, իրիք, իմիք, իւիք s. chose, une chose; a. quelque, un, certain; առւրս —, quelques jours; չիք՝ չէ —, il n'en est rien, ce n'est rien; չգիտեմ —, je ne sais rien, je n'en sais rien.

Ինչ ինչ, իրիք իրիք s. quelque chose, certaines choses.

Ինչ, ընչի s. chose, quelque chose, une chose; ce qui existe, ce qui est; երկուս ինչս խնդրեմ ի քէն, je te demande deux choses; յ— ածել, créer; ամենայն որ — իմ է՝ քո է, tout ce que j'ai est à toi.

Ի՞նչ V. Ձի՞նչ; առ ի՞նչ իցէ, à quoi bon ?

Ինչք, ընչից s. biens, richesses, fortune; արկանել յընչից, priver, dépouiller de ses biens.

Ինքն, ինքեան, ինքեանք, ինքեանց pron. lui, il, elle; ես —, moi-même; դու —, toi-même; նա —, lui-même, elle-même; ընդ — բարբառել, parler tout seul; յ— արկանել, s'attirer, séduire, gagner; յ— գալ, revenir à soi; յ— ամփոփիլ մտաց, se recueillir; ըստ ինքեան, de lui-même; ինքեան զօրուՅեամբ, par sa force, par sa propre force.

Ինքնաբաւ a. qui se suffit à soi-même, seul suffisant à lui-même, seul capable.

Ինքնաբոյս a. qui pousse de soi-même, naturel, natif.

Ինքնաբուղիս a. qui coule de soi-même; naturel, natif, spontané; — կամօք, spontanément, de soi-même.

Ինքնաբորբոք a. qui s'enflamme ou s'irrite de lui-même.

Ինքնաբուն a. natif, naturel; — բարի, qui est bon naturellement.

Ինքնագէտ a. qui connaît, qui sait par soi-même.

Ինքնագիր a. s. autographe, original.

Ինքնագլուխ a. indépendant; autocéphale.

Ինքնագոյ a. qui existe de soi-même, par lui-même, l'être en lui-même.

Ինքնագործ a. qui fait, qui agit par soi-même; qui s'est fait soi-même; construit par soi-même. par la nature elle-même, naturel.

Ինքնադատ a. qui se juge soi-même.

Ինքնադէպ adj. fortuit, casuel.

Ինքնազարդ a. orné de soi-même, simple, naturel; — բանք, paroles sans faste; — շնորհք, grâces naïves.

Ինքնազօր a. puissant par soi-même, par ses propres forces.

Ինքնալուր a. qui est entendu par soi-même, auriculaire; qui n'écoute que sa personne, qui n'obéit qu'à soi-même

Ինքնախաբ լինիմ vn. se tromper, se flatter.

Ինքնախօս a. qui parle de soi-même, avec soi-même.

Ինքնախօսութիւն s. monologue, soliloque.

Ինքնածին adj. né de soi-même, inné.

Ինքնակալ, աջ a. indépendant, maître de soi-même; s. maître absolu, autocrate, empereur; — կամք, libre arbitre.

Ինքնակալական a. autocratique.

Ինքնակալութիւն s. autocratie, empire.

Ինքնակալուհի sf. autocrate, impératrice.

Ինքնակամ adj. volontaire, spontané, arbitraire; adv. volontairement, spontanément, de soi-même, de son propre mouvement, volontiers; — կրօնք, superstition.

Ինքնակամութիւն s. spontanéité, bonne volonté.

Ինքնակայ, ից a. qui subsiste par soi-même.

Ինքնակատար a. parfait en soi-même, entier, complet.

Ինքնակաց V. Ինքնակայ.

Ինքնակոչ a. qui s'invite soi-même; — լինել, venir sans être appelé ou invité.

Ինքնակործան a. qui se détruit soi-même.

Ինքնահալած a. chassé par soi-même, fugitif; — լինել, s'exiler soi-même.

Ինքնահաս, Ինքնահացոյ a.

qui n'admire que soi-même, qui a de soi une haute idée, présomptueux; affecté.

Ինքնահասիմ, եցայ vn. présumer de soi-même, avoir une haute opinion de soi.

Ինքնահացոյ V. Ինքնահաց.

Ինքնահացութիւն s. contentement de soi-même, présomption.

Ինքնահրաման a. qui agit de son propre mouvement, indépendant, spontané.

Ինքնահաւան, Ինքնահաւանութիւն V. Ինքնահաց, etc.

Ինքնահնար a. inventé par soi-même, fictif.

Ինքնահոս a. qui coule de soi-même.

Ինքնածայն a. qui raisonne, parle lui-même, qui s'exprime de vive voix.

Ինքնածեռագիր, գրոյ s. a. autographe.

Ինքնածեռն a. qui agit de sa propre main; fait de sa main; — լինել, s'émanciper; — լինել յիւր որդիս, tuer ses enfants de ses propres mains; — խեղդամահ սատակիլ, s'étrangler; — լինել յիմն, oser entreprendre une chose.

Ինքնամատոյց a. qui s'offre de soi-même, fourni volontairement; — դիմագրաւել, s'exposer, se dévouer à; — տալ զօրինակն, donner un exemple facile à suivre.

Ինքնամարտ a. qui fait la guerre à soi-même.

Ինքնամեռ. լինիմ vn. mou-

rir de soi-même, de sa propre mort, d'une mort naturelle.

Ինքնայորդոր, Ինքնայօժար a. spontané, volontaire, très-disposé; — լինել, se porter, se sentir porté vers, disposé pour.

Ինքնայօժարութիւն s. spontanéité.

Ինքնանուէր a. qui offre soi-même; offert par soi-même, volontaire.

Ինքնաշարժ a. qui se meut par soi-même.

Ինքնաշարժիկ s. automate.

Ինքնապանծ a. qui se vante lui-même.

Ինքնապատու՛մ a. qui raconte, qui est raconté par soi-même; — առնել՝ լինել, raconter par soi-même.

Ինքնապարծ V. Ինքնապանծ.

Ինքնապարսաւ adj. qui se blâme lui-même.

Ինքնասաց a. dit, prononcé de soi-même.

Ինքնասէր a. qui n'aime que soi, égoïste.

Ինքնասիրութիւն s. attachement à soi-même, égoïsme.

Ինքնասպան V. Անձնասպան; — լինել անձին իւրոյ, se suicider, se tuer.

Ինքնատես, այ adj. qu'on voit ou qu'on a vu de ses propres yeux; — լինել, voir de ses propres yeux.

Ինքնատէր a. maître de soi-même, de son sort, absolument libre; — եմք գործոց յերոց,

nous sommes maîtres d'actions.

Ինքնարար a. qui fait, crée soi-même.

Ինքնարգոյ a. présomptueux, superbe.

Ինքնարշաւ a. qui court par soi-même.

Ինքնեակ adj. qui pousse, produit de soi-même; fortuit, naturel; adv. fortuitement, naturellement.

Ինքնեկ, այ a. qui vient par soi-même; fortuit, naturel.

Ինքնեղ a. engendré de soi-même, qui est de lui-même, naturel.

Ինքնին adv. de soi-même; lui-même, en personne; դուռն — բացաւ, la porte s'ouvrit d'elle-même; Թագաւորն —, le roi même, le roi en personne; ես — իսկ եմ, c'est moi-même; դու —, toi-même.

Ինքնիշխան, այ a. s. maître de lui-même, maître, indépendant; despotique, absolu.

Ինքնիշխանաբար adv. en maître absolu, avec indépendance.

Ինքնիշխանական a. absolu, suprême.

Ինքնիշխանութիւն s. pouvoir absolu, indépendance; despotisme.

Ինքնութիւն s. individualité, identité.

Ինքնուս, Ինքնուսումն adj. qui apprend ou qui s'est instruit par soi-même.

հնքնուրոյն a. particulier, spécial.

հնքնօրէն a. autonome, indépendant, qui se gouverne lui-même par ses propres lois; fig. capricieux, fantasque; adv. capricieusement; — կեալ, vivre selon ses lois.

հնքնօրինութիւն sm. indépendance, droit de se régir par soi-même, par ses propres lois; fig. caprice, fantaisie.

հշակէս, կիսոյ s. mulet.

հշամեղու, զուի s. frelon, guêpe.

հշամորուկ, ըկի s. ânon.

հշան V. հշեան.

հշանդամ a. dont le membre viril ressemble à celui d'un âne.

հշավայր, ից, հշավայրի, բւոյ, բեաց sm. onagre, âne sauvage.

հշավար, աց s. ânier.

հշացուլ, ցլուց s. onocentaure, jumart.

հշեան s. pl. les ânes.

հշխան, աց s. prince, souverain; ministre; magistrat; maître, chef, commandant; — խաւարի, le prince des ténèbres, le démon; — զօրուն, général de l'armée; — Երգոց, V. Դասապետ; — աց —, — աշխարհի, le souverain, le roi; քում գլխոյդ չես —, vous n'êtes pas maître de votre vie; — լինել, être le chef, à la tête de, commander à, régner sur, avoir de l'autorité sur; — էր իւրոց ախտից,

il était maître de ses passions; չէ —, il ne peut pas, il n'a pas l'autorité de; — առնել զոք, donner du pouvoir à qn.; — ք, les autorités.

հշխանաբար adv. comme un prince, en prince, en maître, avec autorité; — կեալ, vivre en prince, mener une vie princière.

հշխանազն, զին, զունք sm. prince.

հշխանական a. du prince, princier; impérier; indépendant, absolu, libre; s. prince, commandant, chef; — ն տուրնջեան, le soleil; — գիշերոյ, la lune.

հշխանակին, կնոջ sf. princesse.

հշխանակից s. qui partage le pouvoir, collègue.

հշխանանամ, ացայ vn. devenir prince, dominer, commander.

հշխանանիստ a. où réside le prince.

հշխանապետ, աց s. chef des princes; le premier ministre; dictateur.

հշխանապետութիւն s. dictature.

հշխանասաստ a. impérier.

հշխանասէր a. qui aime le pouvoir, ambitieux.

հշխանասիրութիւն s. amour du pouvoir, ambition.

հշխանաւոր, աց a. sujet.

հշխանափոխ լինիմ vn. changer le prince, le souverain.

Իշխանորդի, դուռն s. fils d'un prince.

Իշխանութիւն sm. principauté, souveraineté, domination; gouvernement, commandement; pouvoir, autorité, dignité, empire, faculté; indépendance, liberté, libre arbitre; droit, permission; diocèse; —ք, les principautés (le troisième ordre de la hiérarchie céleste); յ— հասանել, parvenir au pouvoir; այս ի վեր քան զիմս է —, cela est au-dessus de mon pouvoir, cela passe mon pouvoir; առաւելազանց —, trop d'autorité; տալ ումեր զամենայն —, donner plein pouvoir, carte blanche à qn.; լինել ընդ —ք ուրուք, être sous le pouvoir, dans la dépendance de qn.; հոգեւոր՝ ժամանակաւոր —, pouvoir spirituel, temporel; չունիմ —, je n'ai pas l'autorité, le pouvoir de, je ne puis pas.

Իշխանուհի sf. princesse.

Իշխանօրէն V. Իշխանաբար.

Իշխեմ, եցի va. dominer, régner, gouverner, avoir autorité sur, exercer de l'empire, de l'ascendant, maîtriser, être maître de, se rendre maître de, avoir la main haute, s'emparer de; oser, avoir le courage, la force de, se permettre; — կրից՝ ախտից, maîtriser ou dominer ses passions, commander à ses passions; — մտաց ուրուք, jeter, mettre le grappin

sur qn., se rendre maître de son esprit.

Իշխեցող sm. dominateur, prince, maître, commandant; a. dominant.

Իշխեցուցանեմ, ուցի va. donner du pouvoir, de l'autorité, faire dominer.

Իշխեցուցիչ adj. qui fait dominer.

Իշխող V. Իշխեցող.

Իշկոյ վարունգ s. bot. mormordique.

Իշորդի, որդւոյ s. ânon.

Իշոցք V. Յիշոցք.

Իշուկ, իշկան, իշկոյ s. ânon.

Իջանեմ, իջի, էջ vn. descendre; s'abaisser, baisser; descendre chez qn., loger chez lui; V. Սերիմ; — ինաւէ, débarquer; — իգերեզման՝ իհող մահու, descendre au tombeau, être enseveli; էջ մրրիկ հողմոյ ի ծովակն, une tempête fondit sur le lac; — յօթեւան ուրեք, descendre à un hôtel; օդաչափն իջանէ, le baromètre descend, baisse; արտասուք զճնօտիւք իջանեն, les larmes tombent sur ses joues; անապարհն իջանէ ի Փարիզէ ի Լիոն, cette route conduit de Paris à Lyon; ի ծառայութիւն —, s'abaisser à la servitude, devenir domestique; յաղքատութիւն —, s'appauvrir, devenir pauvre; գետն իջանէ ի ծով, ce fleuve tombe dans la mer.

Իջովան, այց sm. auberge, hôtellerie, hôtel; —ս առնել, se loger; —ս տալ, loger.

Իջավանհիմ, նեցայ ՎՈ. descendre à un hôtel, héberger, loger.

Իջաւոր, այ a. s. voyageur, hôte.

Իջաւան, Իջեվան, Իջեւան V. Իջավան.

* Իջուածք s. fluxion.

Իջումն s. descente.

Իջուցանեմ, ուցի ՎԱ. faire descendre; abaisser, rabaisser, baisser, ravalier; apaiser, calmer; — գրողն՝ ուղղահայեաց, abaisser son voile, une perpendiculaire; — զառագաստ նաւու, baisser, amener la voile; արտասուս —, verser des larmes.

Իռիս s. iris.

Իսկ conj. or, donc, mais, enfin; certes, apparemment, en effet, réellement; même; a. essentiel, réel, effectif, vrai, véritable; s. essence, réalité, substance, vérité; զիսկն ասել, dire le fond; զիսկն գիտել, savoir à fond; Ինձ — գլխովին, à moi-même; յեզն — լուաք, nous-mêmes, nous avons entendu; բնաւ — ոչ, du tout, point du tout; բնաւ — զի՞ լսէք նմա, pourquoi l'écoutez-vous? յայտ — է, il est évident, il est clair; չէ եւ չէ —, aucunement, en aucune façon; — արդ, conj. or, donc; — եւ —, adv. tout de suite, sur-le-champ; — եթէ, conj. si, si en effet, mais si; — ես, pour moi, quant à moi, et moi; — վասն, quant à.

Իսկական a. essentiel, effec-

tif, réel, vrai, substantiel, propre.

Իսկակից s. consubstantiel.

Իսկակցութիւն s. consubstantialité.

Իսկապէս adv. essentielle-ment, réellement, effectivement, proprement; — բարի, véritable bien; — բերկրանք, solides, vrais plaisirs.

Իսկզբանէ adv. dès le commencement, au commencement, dans l'origine.

Իսկոյն V. Իսկ եւ իսկ.

Իսկութիւն s. essence, substance; vérité, réalité.

Իսկուհի sf. reine; — Կոյս, la sainte Vierge; — երկնից, reine des cieux.

Իսպառ adv. jusqu'à la fin, tout à fait, entièrement; շիջուցանել —, achever d'éteindre.

Իսպառազէն V. Սպառազէն.

Իսպառսպուռ V. Սպառսպուռ.

Իվայրածիգ V. Վայրածիգ.

Իվեր V. Վեր.

Իվերայ V. Վերայ.

Իր, իրի, իրաց sm. chose; affaire; fait, réalité; իրօք, par le fait, réellement, en réalité; ամենայն իրօք, de toutes les manières; դժին՝ նժին՝ սժին իրի conj. c'est pour cela, c'est pour quoi; կարեւոր —, affaire importante; իրք աշխարհին, les affaires publiques; օգնել իւիք, procurer quelques secours; յիրս իրս, dans certaines choses; իրաց իրաց, pour cer-

taines choses ; իրք առն յառաջարէմ յաջողէին, les affaires de cet homme prospéraient.

Իրագէտ a. qui sait la chose, l'affaire, qui est dans la confidence, initié, instruit, informé ; — եմ, je suis initié à l'affaire, je sais la chose.

Իրագործեմ, եցի va. faire, effectuer, exécuter.

Իրագործութիւն s. affaire, occupation ; fait.

Իրազգած' իրազեկ առնեմ va. informer, avertir, instruire, mettre au courant, au fait, initier ; — լինել, s'informer, être ou se mettre au courant, savoir, s'apercevoir, remarquer, s'initier.

Իրական a. réel

Իրակութիւն s. action, fait, affaire.

Իրահամարձակ a. entreprenant, aventureux, hardi.

Իրան, աց sm. buste, partie supérieure du corps.

Իրապէս adv. réellement.

Իրաւ, աց a. juste ; vrai ; s. justice, équité ; — առնել, rendre justice ; — է, il est juste, il est vrai.

Իրաւաբան, ից s. plaideur, avocat.

Իրաւաբանական a. relatif à la plaidoirie, justificatif.

Իրաւաբանեմ, եցի va. plaider sa cause, faire valoir ses droits, argumenter.

Իրաւաբանութիւն sm. plaidoirie, argumentation.

Իրաւաբար V. իրաւապէս.

Իրաւագէտ s. juriste, jurisconsulte, praticien.

Իրաւագիտութիւն s. jurisprudence, droit.

Իրաւադատ V. Արդարադատ.

Իրաւախոհ, աց a. juste, équitable ; — առնել, accorder, accommoder ; — լինել, entrer en arrangement, s'arranger, s'accorder, s'accommoder, transiger.

Իրաւախոհութիւն s. arrangement, accommodement, arbitrage.

Իրաւախօս a. véridique.

Իրաւանամ V. Արդարանամ.

Իրաւապէս adv. justement, avec justice ; de plein droit, à juste titre.

Իրաւասէր V. Արդարասէր.

Իրաւարար, աց a. s. qui fait justice, juge, arbitre, médiateur ; — կացուցանել, rendre arbitre ; — անբողոքելի, arbitre souverain.

Իրաւացի, ացեաց a. juste, raisonnable, légitime ; adv. justement, avec justice ; — է, il est juste.

Իրաւացիկ a. juste.

Իրաւացուցանեմ, ուցի va. rendre la justice, donner raison, rendre juste, justifier, approuver.

Իրաւընտիր sm. juge, arbitre ; avoué.

Իրաւի V. Յիրաւի.

Իրաւունք, ւանց s. justice ; droit, raison ; իրաւամբք adv.

de droit, de plein droit, à bon droit, avec raison, avec justice; — նս առնել, faire droit, justice à, rendre justice à; զիրաւունս ուրուք ի գլուխ հանել, justifier զո. complètement; — նս հանել, rendre justice, jugement; զիրաւունս ինս հանել, rendre le jugement en sa faveur; Թիւրել զիրաւունս, rendre un jugement injuste; — նս տալ, se justifier, prouver ses raisons; donner droit, raison; — նս համարել՝ վարկանել, croire juste, se croire en droit; — նս խնդրել, demander justice, raison; աստուածային —, droit divin; առանց իրաւանց, sans droit; de son autorité privée; ամենայն իրաւամբք, avec tout le droit qu'on a, de sa pleine autorité; — են նոցա բողոք ունելոյ, ils ont sujet de se plaindre; եւ իրաւամբք արդեօք, ce n'est pas sans raison; պիւնդ կալ յիրաւունս, պահանջել զիրաւունս, soutenir ses droits; զիրաւունս իւր կացուցանել, զիրաւունս անձին ցուցանել, faire valoir ses droits; զիրաւունս ցուցանել, prouver ses droits; որո՞վ իրաւամբք, de quel droit?

Իրեար, զիրեարս sm. l'un l'autre, les uns les autres; յիրերաց, l'un de l'autre, les uns des autres; իրերաց, l'un à l'autre, les uns aux autres; ընդ իրեարս, les uns avec les autres; աստեմք զիրեարս, nous

nous haïssons; փարին զիւեօք, ils s'embrassent.

Իրողութիւն V. Գործ.

Իցէ՛ Թէ interj. ah si! Dieu le veuille! plutôt à Dieu ou au ciel! fasse le ciel! — հաճեսցին դիք, plaise aux dieux que! Իցէ՞ արդեօք Թէ տեսից, est-ce que je le verrai?

Իցի՛ւ, իցի՛ւ Թէ V. Իցէ՛ Թէ; իցի՛ւ adv. pourquoi?

Ի՞նչ, Ի՞նչ իւիք adv. par quoi? avec quoi? de quoi? comment? Ի՞նչ գիտացից, comment le saurai-je? Ի՞նչ իւիք իցեմք ընդհատ, en quoi différons-nous?

Իւիք իւիք V. Ինչ.

Իւղ, ոյ s. huile; huile d'olive; beurre; onguent, pommade; huile aromatique, essence, parfum; — անոյշ՝ անուշից՝ անուշուկեան, parfum; — ք անուշից՝ անուշունք, parfums exquis, parfumerie; — օծուկեան, chrême, huile sacrée; — ողորմուկեան, aumône, bienfaisance.

Իւղաբեր, ից a. qui porte de l'huile, des essences.

Իւղաբուրդիս a. huileux.

Իւղագլխեմ, եցի va. oindre la tête, initier, sacrer, ordonner.

Իւղագլուխ a. initié, sacré.

Իւղագործ, աց s. parfumeur.

Իւղագործութիւն s. parfumerie.

Իւղաթուրմա. trempé d'huile aromatique, onctueux, huileux, couvert de parfums — գլուխ, tête parfumée.

Իւղալիր, Իւղալից a. plein d'huile, huileux, onctueux, gras.

Իւղաման, ի s. huilier.

Իւղատերեւ, ի s. malabathrum.

Իւղարան, աց s. huilerie.

Իւղարար, ի adj. oléifiant, oléigène.

Իւղեմ, եցի va. huiler, oindre, graisser.

Իւղեփեաց, եփեցաց s. parfumeur.

Իւղեփեցուծիւն sm. parfumerie.

Իւղիկ s. un peu d'huile.

Իւր, ոց pron. son, sa, ses; le sien, la sienne, les siens, les siennes; propre; իւրքն, les siens; — առնել, s'approprier.

Իւր, եանց, եամբք sm. de soi, à soi, soi, se, d'eux. d'elles, à eux, à elles; եկին առ իւրեանցսն, vinrent vers les leurs; ունէր զիւրեաւ, il avait sur soi, il portait; զբազումս զիւրեաւ էած, il s'attira beaucoup de monde.

Իւրադիր a. posé, établi par lui-même.

Իւրածին a. né de lui-même.

Իւրակայան a. où est sa demeure.

Իւրական, աց a. sien, propre, particulier.

Իւրակերտ a. construit par lui-même.

Իւրակից sm. comme son propre...

Իւրահոգ a. qui ne pense

qu'à soi; — շահասիրութիւն, intérêt personnel.

Իւրային, այնոյ a. s. sien; — քն, les siens; ses affaires.

Իւրաստեղծ a. créé par lui-même.

Իւրացուցանեմ, ուցի va. s'approprier, identifier.

Իւրաքանչիւր, ոց a. s. chacun, chaque; respectif; — ոք, chacun, chaque individu; — ոք առանձինն, chacun à part, en particulier; — ծառ, chaque arbre; յ— աւուր, chaque jour; առն —, à chaque homme; — ումեք ինոցանէ, à chacun d'eux; գործք — ուրուք, les actes de chacun.

Իւրեանցակուռ a. forgé par eux-mêmes.

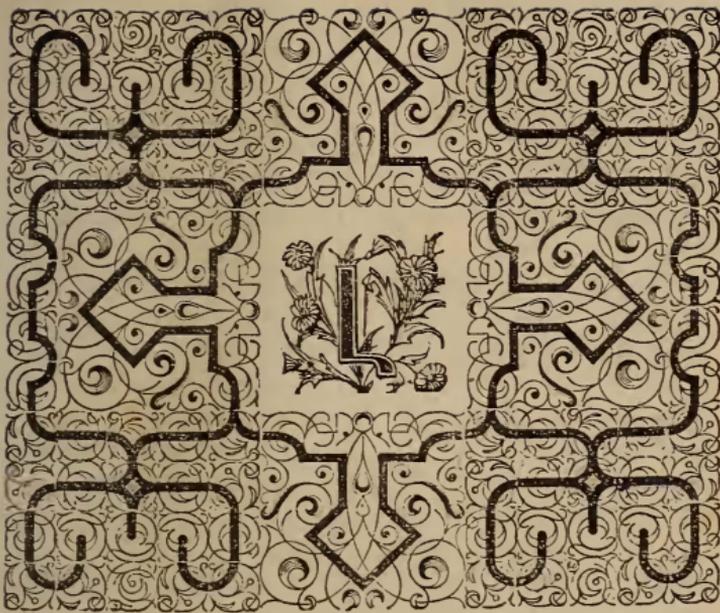
Իւրեանցային, այնոց s. a. leur, le leur.

Իւրովի, Իւրովին adv. de lui-même, de soi-même; par soi-même, par eux-mêmes, de son propre mouvement, de sa propre main, spontanément, par sa propre volonté; a. son, sa, sien, sienne; զ— երթալ, se donner la mort, se suicider; — երթալ, aller en personne; — զիւր անձն անիծանէ, il se maudit lui-même.

Իւրովսանն adv. autant qu'il peut, autant qu'il est en lui, autant qu'il lui est possible, de son côté, de son mieux.

Իւրութիւն s. nature particulière, propriété.

Իւրուրոյն a. son, sa, sien, sienne, propre.

L (lioun) s. douzième lettre de l'alphabet et septième des consonnes; trente, trentième.

Լաբիւրինթոս V. Բաւիղ.

Լազուարթ, Լաժուարդ sm. lapis-lazuli.

* Լաթ V. Ձորձ.

Լալ, ոյ s. V. Լալին; գ— հարկանել՝ առնուլ, pleurer.

Լալագին a. baigné de larmes, larmoyant, éploré, gémissant; adv. tout en larmes.

Լալական, աց s. a. qui pleure, larmoyant; —ք, les pleureuses.

Լալետող, ետեղ s. séjour des larmes.

Լալին, Լալիք, լեաց, Լալուծին, Լալումն s. larmes,

pleurs, gémissements; լալիլալին՝ լալին յեծ, fondre en larmes; լալիս դնել, pleurer, gémir.

Լալկան V. Լալական.

Լալօնք, նից s. V. Լալին, Լալետող.

Լալսուր, ի s. céleri.

Լալստ, իւ s. massue; ոստախիտ —, — noueuse.

Լական V. Կոնք.

Լակեմ, եցի va. laper.

Լակիշ V. Ղակիշ.

Լակոնաբան a. laconique.

Լակոնաբանութին s. laconisme.

Լակոնական a. laconique.

Լակոնացի a. laconique.

* Լակոտ V. Սկունդ.

Լամ, լացի, լաց vn. pleurer, verser des larmes; — գորք՝ իմե-րայ ուրուք, pleurer sur qn., le déplorer; — դառնապէս, pleurer amèrement, verser des larmes amères.

Լամա s. lama.

Լամայականութիւն sm. lamaïsme.

Լամբ, աց s. anneau, anse.

Լամբար V. Լապտեր.

Լամբեմ, եցի vn. porter, soulever.

Լայն, ից a. large; ample, vaste, étendu.

Լայնագոյնս adv. largement; amplement; — պատմել՝ ասել, raconter, dire longuement.

Լայնադէմ a. qui a une large figure.

Լայնաձեւ adj. aux larges ailes.

Լայնալանջ a. qui a une large poitrine.

Լայնալիճ a. bien arrondi, très-large; s. arc bien arrondi, grand arc, arc à longue portée.

Լայնախորհուրդ a. qui a de la longanimité, patient.

Լայնածաւալ V. Լայնատարած.

Լայնահանճար a. d'un grand esprit.

Լայնածիգ V. Լայնանիստ.

Լայնանակատ a. au front large.

Լայնանամ, ացայ vn. s'élargir, s'étendre, se prêter.

Լայնանիստ a. vaste, spacieux, étendu.

Լայնասաղարթ a. qui a de larges feuilles.

Լայնասփիւռ, Լայնատարած, Լայնատարր a. qui s'étend tout autour, très-vaste, très-étendu; ի— դաշտի, au milieu d'une grande plaine.

Լայնացուցանեմ, ուցի, Լայնեմ, եցի va. élargir, rélargir, étendre; — զճակն, évaser.

Լայնախողոց, աց sm. rue large; a. qui a de larges rues.

Լայնեղունգն a. qui a de larges ongles.

Լայներես V. Լայնադէմ.

Լայնշի a. large.

Լայնոտն a. qui a de larges pieds.

Լայնութիւն sm. largeur; élargissement; ampleur; géog. latitude.

Լայնուցք V. Լայնութիւն.

Լայնտերեւի, տյ s. catalpa.

Լայքայ, ի s. laque.

Լանջագեղ կամար s. collier; écharpe.

Լանջական a. thorachique.

Լանջակից լինիմ vp. s'embrasser.

Լանջանց, աց sm. pectoral du grand prêtre; corset.

Լանջապահ, Լանջապան, Լանջապանակ, աց s. corselet, plastron.

Լանջք, ջաց sm. poitrine, sein, gorge; thorax.

Լաշկամաշկ V. Լեշկամաշկ.

Լաշկազ, ի, աւ s. bataillon, régiment.

* Լաշակ V. Քող.

Լապտեր, աց s. lampe, lan-

պիօն, lanterne; — նաւու՛ ծովեգերաց, fanal.

Լաստ, ից s. radeau.

Լաստակոտոր առնեմ vn. défonceur, enfoncer.

Լաստափայտ, իցճ. radeau; léger navire.

Լաստեմ, եցի va. construire, préparer.

Լաստենի, նւոյ sm. bot. aune.

Լատանենի, նւոյ s. latanier.

Լատին, ի a. latin; — լեզու, le latin, la langue latine; — եկեղեցի, l'Église latine.

Լատինաբանութիւն s. latinisme.

Լատինագէտ a. latiniste.

Լատինական a. latin; latinisant.

Լատինականութիւն s. latinisation.

Լատինահայ, ոց s. arménien romain, arménien latinisant.

Լատինամոլ, ից a. qui a la manie de se latiniser.

Լետինամոլութիւն s. manie de se latiniser.

Լատինանամ, ացայ vn. se latiniser.

Լատինացի a. s. latin, romain.

Լատինացուցանեմ, ուցի va. latiniser.

Լատիներէն adv. en latin; s. le latin, la langue latine.

Լար, ից s. ficelle, cordon, corde; galon, ganse; cordeau, fil à plomb; mus. corde; corde d'un arc; — անյարդար, une fausse corde.

Լարաբաժին s. l'action de mesurer avec un cordeau; cordeau; — առնել, mesurer avec un cordeau, morceler; — առնել զերկէր, partager, distribuer la terre; — բաժանիլ, être mesuré, partagé au cordeau.

Լարախաղաց, ի s. funambule, danseur de corde.

Լարախեղդ լինիմ vn. s'étrangler avec une corde.

Լարախիլ s. joueur de marionnettes.

Լարակալ, ի sm. mus. chevalet.

Լարածիգ չուանք s. cargue.

Լարեմ, եցի va. tendre, bander, encocher; — զժամացոյց, monter la montre; — որոգայթս, tendre des pièges; — զոք ի պատրանս, tromper զո.

Լաց V. Լալումն.

Լացուցանեմ, ուցի va. faire pleurer.

Լաւ, աց a. bon; probe, honnête; — է, il est bon, il vaut mieux; — եւս, mieux; — եւս է, il vaut mieux, il vaut encore mieux; — եւս էր Հայոց եթէ, il vaudrait mieux pour les Arméniens que; — համարեցայ, je crus qu'il valait mieux; ո՞չ — եմ ես քեզ քան զտասն որդի, est-ce que je ne vaux pas mieux pour vous que dix enfants? ո՞չ — եւս իցէ, ne vaut-il pas bien mieux? — եւս վարկանել՝ համարել, aimer mieux; ի — անդր գալ, s'améliorer; — եւս առնէ, il fait mieux de.

Լաւաբարոյ, ից a. qui a un bon caractère.

Լաւաբարութիւն s. bon caractère.

Լաւագոյն a. meilleur; — վարկանել՝ համարել, considérer, préférer infiniment mieux.

Լաւախօս a. qui dit du bien, bon.

Լաւակամ a. bienveillant, bon, obligeant.

Լաւակամութիւն s. bienveillance, bonté, obligeance.

Լաւանամ, ացայ յո. abonner, devenir bon ou meilleur, s'améliorer.

Լաւաշ V. Լօթ.

Լաւացուցանեմ, ուցի va. abonner, rendre bon, meilleur, améliorer.

Լաւիմաց, աց a. qui entend bien.

Լաւորեար, երոյ s. pl. les gens de bien.

Լաւութիւն s. bonté; probité; bonne qualité; qualité d'une chose bonne; amélioration; — էցն հանդէս, les qualités.

Լափ s. action de laper.

Լափատեմ, եցի va. dévorer, avaler avidement.

Լափեմ, եցի va. laper; dévorer, gober.

Լափլէզ, Լափլիզող a. qui dévore, dévorant.

Լափլիզեմ V. Լափատեմ; զմատեան, dévorer un livre.

Լեառն, լերին, լերանց s. montagne, mont; գ— լեռնայն,

de montagne en montagne, vers les montagnes.

Լեառնական V. Լեռնական.

Լեառնանամ V. Լեռնանամ.

Լեարդ, լերդի s. foie.

Լեգէոն, Լեգէովն, աց, ից sm. légion; — պատուոյ, — d'honneur.

Լեգէոնախումբ a. composé de plusieurs légions.

Լեգէոնական a. légionnaire.

Լեզու, զուաց s. langue; langue, langage, idiome; գաւառական —, dialecte, idiome; գաղղիական լեզու, la langue française, le français; հայկական —, la langue arménienne, l'arménien; կենդանի՝ մեռեալ՝ մայրենի —, langue vivante, morte, maternelle; խօսել այլ եւ այլ —ս, parler différentes langues; վարժապետ լեզուաց, professeur de langues.

Լեզուագար a. qui a des dé-mangeaisons de parler, bavard, babillard.

Լեզուագարիմ, եցայ յո. avoir des démangeaisons à la langue, être bavard, bavarder babiller.

Լեզուագարութիւն sm. démangeaison de parler, intempérance de la langue, fureur de parler, bavardage.

Լեզուագէտ s. linguiste.

Լեզուագիտութիւն sm. linguistique, connaissance des langues.

Լեզուագրութիւն s. glosso-graphie.

Լեզուախօսութիւն s. action

ou don de parler plusieurs langues; méd. glossologie.

Լեզուածայր a. parlé par le bout de la langue.

Լեզուակ s. languette, épiglotte, lulette; — գործեաց, alidade.

Լեզուահատ a. qui a la langue coupée.

Լեզուային, այնոյ, Լեզուսի, անւոյ a. disert, grand parleur, bavard; — լինել, avoir la langue bien affilée, bien pendue.

Լեզուանութիւն sm. loquacité, bavardage.

Լեզուատ V. Լեզուահատ.

Լեզում, լեզի, լեզ va. lécher.

Լեղախառն a. mêlé de fiel, amer.

Լեղակ, ի s. indigo.

Լեղակենի, նւոյ, Լեղակի, կւոյ s. indigotier.

Լեղահամ a. qui a un goût amer.

Լեղի, դւոյ, դեաց sm. fiel, bile; fig. bile, fiel, colère, dépit; a. amer.

Լեղութիւն s. amertume.

Լեմոն V. Լիմոն.

Լեշկ a. sans poil, usé.

Լեշկամաշկ, աց s. peau sans poil.

Լեշկիմ, կեցայ vn. perdre le poil, s'user, être usé.

* Լեռ V. Լեառն.

Լեռնաբերձ a. haut, grand comme une montagne.

Լեռնաբնակ a. s. celui qui habite les montagnes, montagnard.

Լեռնագիւղ, ից sm. village dans les montagnes.

Լեռնագիր s. oréographe

Լեռնագրական a. oréographique.

Լեռնագրութիւն s. oréographie.

Լեռնադաշտ, Լեռնադաշտակ, աց s. plateau.

Լեռնակ, աց s. monticule.

Լեռնական a. de montagne, montagnoux; s. montagnard.

Լեռնակեաց, Լեռնակեցիկ a. qui vit sur les montagnes.

Լեռնակեցութիւն s. vie retirée dans les montagnes.

Լեռնակողմն, կողմանց sm. pays des montagnes, région des montagnes, lieu montagnoux.

Լեռնակոյտ կարկառ sm. monceau.

Լեռնակուտակ a. amoncelé, entassé comme une montagne; — ալիք, vagues enflées.

Լեռնահիլով a. hérissé de montagnes.

Լեռնածեւ a. qui ressemble à une montagne, énorme; — կուտակիլ, s'amonceler; — կոհակք, vagues comme des montagnes.

Լեռնածոր, Լեռնամէջ V. Լեռանցամէջք.

Լեռնային a. montagnoux; montagnard.

Լեռնանամ, ացայ vn. devenir comme une montagne, s'amonceler, s'élever.

Լեռնանման a. comme une montagne.

Լեռնասէր a. qui aime les montagnes.

Լեռնավայրք, բաց V. Լեռնակողմն.

Լեռնացուցանեմ, ուցի va. amonceler.

Լեռնոտեայք, եայց s. les habitants du pied d'une montagne.

Լեռնոտն, ոտին s. le pied, le bas d'une montagne; le pays qui s'étend au bas d'une montagne.

Լեռնորդեայք, եայց s. population de montagne, montagnards.

Լեսում, սի va. piler, broyer, triturer, pulvériser, concasser.

Լերանցամեջք sm. bassin, vallée.

Լերդաբոյթ, բուծի s. lobe du foie.

Լերդախոտ, ոյ s. german-drée.

Լերդակողմն s. le côté du foie.

Լերդահմայ, ից a. qui examine le foie des victimes, aruspice; — լինել, consulter les entrailles.

Լերդացաւ a. phthisique; a. phthisie.

Լերդաքար s. hépatite.

Լերկ, ից a. qui est sans poil, pelé; aigu.

Լերկամարմին a. qui a le corps sans poil.

Լերկամորթ a. qui a la peau sans poil, lisse.

Լերկանամ, ացայ յո. se pe-
ler, perdre son poil.

Լերկութիւն sm. état de ce qui est pelé, sans poil, lisse.

* Լեցուիմ V. Լնում; սիրտը —, avoir le cœur plein, gros.

* Լեցուած V. Լի; իրմով — մարդ, homme plein de lui-même.

* Լեցուն V. Լի; — ձայն, voix pleine; — ձեռքով V. Լիա-
ձեռն; — երես, visage plein.

Լեւիաթան, այ s. léviathan.

Լեւի, առ —, à pic.

* Լեւի լեցուն a. tout plein.

Լի, ոց adj. plein, rempli, comble; լի աւել, remplir, combler, mettre le comble à;

լի լինել, V. Լիանամ; լի երախտագիտութեամբ սիրով վրիպակօք, plein de recon-

naissance, d'amour, de fautes; լի ձեռօք, à pleines mains; լի փառօք, plein ou couvert de gloire;

լի աւարաւ, chargé de butin; — բովանդակ կատարեալ a. plein et entier, complet, parfait; adv. pleinement,

complètement; լի եւ լի V. Լիուլի.

Լիաբախտիկ a. comblé de bonheur, très-heureux.

Լիաբերան adv. à pleine bouche, de bon cœur.

Լիաբուղիս a. qui coule abondamment, abondant.

Լիաբունն adv. à poignée, à pleines mains.

Լիագիրկ a. bien tendu.

Լիագոր a. qui a le plein pouvoir; — ոստիկան, ministre plénipotentiaire.

Լիալուսին a. en pleine lune.

Լիակատար adj. parfait, plein, entier; adv. parfaitement, entièrement, pleinement; — իշխանութիւն, pouvoir absolu; — ներողութիւն, indulgence plénière.

Լիածեռն adv. à pleines mains.

Լիածիբ a. qui tire bien un arc.

Լիածիր a. abondant; généreux, libéral.

Լիամագիլ a. qui a plusieurs griffes; plein de griffes.

Լիանամ, ացայ յո. être plein, rempli, comblé, se remplir de; se rassasier.

Լիապատար a. tout plein, comblé.

Լիապարգեւ a. qui comble de dons, très-généreux; comblé de dons, de biens.

Լիապէս adv. pleinement, abondamment.

Լիապտուղ a. plein de fruits, fertile.

Լիացասումն a. plein de colère.

Լիացուցանեմ, ուցի va. remplir, combler; rassasier de.

Լիբանաներ s. Anti-Liban.

Լիբանոն s. encens.

Լիբանոս s. arbre qui produit l'encens.

Լիզանեմ, լիզի va. lécher.

Լիզաջինջ առնեմ va. nettoyer en léchant, dévorer.

Լիզեմ, Լիզում, լիզի va. lécher.

Լի եւ լի V. Լիուլի.

Լիկ V. Լիճ.

Լիճ, լճից s. lac, étang; fig. — լուսոյ, œil.

Լիմոն s. citron.

Լիմոնի s. citronnier.

Լիմպոս s. limbes.

Լինգիրոն s. pierre de lynx, tourmaline.

Լինդ, լնդի, դաց s. gencive; ցաւել լնդաց, avoir mal aux gencives.

Լինելութիւն s. origine, génération, création.

Լինիմ, եղէ, լեր, եր, լեալ v. auxil. être, exister; devenir, se convertir, se faire, se rendre; se trouver, avoir lieu, arriver; — առն, se marier; — ընդ կնոջ՝ ընդ յիմեանս, avoir commerce, des relations ou des rapports intimes avec qn.;

զի՞նչ լինիցի ընդ իս, que deviendrai-je! են նորա, il a; իցեն այսոքիկ որպէս եւ են, quoi qu'il en soit; որ ինչ լինելոց է եղիցի, vogue la galère; — քահանայ, se faire prêtre; — այր, devenir homme; — ուրեր, demeurer quelque part; անդ լիներ, il y demeurerait;

իցնծութիւն եւ ի հիացումն եղեւ աշխարհի, il fit la joie et l'admiration de tout le monde; — բերկրութիւն ուրուք, faire le bonheur de qn.

Լինտր, լնտերք V. Լինդ.

Լիով adv. pleinement.

Լիութիւն s. plénitude, abondance, foison; satiété; ի —, à satiété; կեալ ի — ք, vivre, être dans l'abondance; ի — քաւականի, suffisamment.

Լիուլի a. plein, comble; adv. pleinement, tout plein, à foison.

Լիսեռն, լսռան s. essieu.

Լիտր, լտեր, լտերք, լտերց s. livre (poids); litre.

Լիբ, լրի, իւ s. plein, plénitude; — արկանել, remplir une fosse; լրիւ իւրով, complètement; ապականել գերկիրն լրիւ իւրով, désoler toute la terre; կորուսանել գերկիրն լրիւ իւրով, détruire la terre avec tout ce qu'elle renferme.

Լիրք, լրբից adj. effronté, impertinent, insolent, dévergondé, impudent, cynique.

Լիցք s. osselet; — խաղալ, jouer aux —s.

Լիւղ V. Լող.

Լկանք, նաց s. oppression, vexation, tourment, mauvais traitement.

Լկեմ, եցի vn. opprimer, vexer, maltraiter, tourmenter, torturer; violer, déshonorer.

Լկիիչ a. celui qui vexe, qui tourmente.

Լկուծիւն ou Լկումն V. Լկանք.

* Լխկիւմ V. Ժողխիւմ.

Լծաբարձ a. qui porte un joug.

Լծադիր a. qui met un joug; — լինել, imposer un joug, mettre, réduire sous le joug.

Լծակ, աց s. levier; balance.

Լծակից a. s. attelé au même joug; uni sous le même joug; collègue, associé, compagnon; conjoint, époux, épouse.

Լծակուիւ լինիմ vn. se battre sous le joug; se battre avec ses compagnons; faire mauvais ménage; se disputer, se quereller.

Լծակուուծիւն s. dispute, querelle; mauvais ménage.

Լծակցեմ, եցի va. atteler au même joug, atteler ensemble; conjointre, joindre, unir; unir par mariage.

Լծակցուծիւն s. conjonction, jonction, union, lien; mariage; astr. syzygie, conjonction de deux planètes.

Լծածիգ a. qui tire, qui porte un joug.

Լծարձակ adj. détaché du joug, dételé; séparé de corps.

Լծարձակուծիւն s. séparation de corps.

Լծեմ, եցի va. atteler au joug, atteler; joindre, unir; — զծիւն ի կառս, atteler les chevaux à la voiture.

Լծընդդէմ a. qui résiste au joug.

Լծընկէց a. qui secoue le joug; récalcitrant, rebelle; — լինել, secouer le joug, se mettre en liberté.

Լծնբարձ V. Լծաբարձ.

Լծորդ, աց a. uni sous le même joug; conjoint, associé, compagnon; pareil, correspondant.

Լծորդեմ, եցի va. joindre, unir, conjointre; gram. conjuguer; իմի —, unir, réunir; — զզգաստուծիւն պարկեշտուծեան ընդ գեղոյ, joindre la chasteté à la beauté.

Լճորդութիւն s. conjonction, jonction, union; astr. syzygie, conjonction de deux planètes; gram. conjugaison.

Լկնիմ V. Լկտանամ.

Լկտանամ, ացայ vn. être sans pudeur, se conduire avec impudence, être lubrique, cynique, insolent, mener une vie déréglée.

Լկտազարդ V. Լկտէզարդ.

Լկտանոց V. Բոզանոց.

Լկտանք V. Լկտութիւն.

Լկտեմամ V. Լկտանամ.

Լկտեցուցանեմ, ուցի va. faire perdre la pudeur, rendre impudent, obscène.

Լկտէքանութիւն s. propos obscène.

Լկտէզարդ a. d'une parure dévergondée, obscène.

Լկտի, տոյ, տեաց s. impudent, lubrique, libertin, déréglé, débauché, insolent, effronté, dévergondé; lascif, obscène, déshonnête.

Լկտիմ V. Լկտանամ.

Լկտիք, տեաց s. litière.

Լկտութիւն s. impudence, lubricité, vie déréglée, dévergondage, effronterie, déshonnêteté, obscénité, impudicité, libertinage.

Լճաճով, ի, ու s. grand lac.

Լճակ, աց s. petit lac, étang.

Լճանամ, ացայ vn. s'étendre en lac, croupir.

Լճափն, փին, Լճեզր, զեր s. bord du lac.

Լմեմ, եցի va. presser, comprimer, fouler.

Լնում, լցի va. emplir, remplir, combler; rassasier, satisfaire, assouvir; accomplir, compléter, suppléer; consommer, achever; effectuer, réaliser; charger; — զաղեղն, bander, tendre l'arc; — լուսնի, être dans son plein; — զտեղի, tenir lieu de, remplacer; — մինչ ի վեր, remplir jusqu'au bord; — զոք պարգեօք, combler qn. de dons, de biens; — զիղձս, satisfaire ou contenir ses désirs; — զպէտս, satisfaire aux besoins.

Լնում, լցայ vn. se remplir, être rempli, venir à son comble.

Լոզանամ, ացայ vn. se laver; se baigner, prendre un bain.

Լոզանք, նաց s. action de se laver, de se baigner; bain.

Լոզարան, աց s. baignoire, bain; lavoir; V. Լոզանք.

Լոզացուցանեմ, ուցի va. laver, baigner.

Լոլիկ s. tomate.

Լոկ, ոյ, ով a. seul, simple; privé ou dépourvu de; vide, désert; — ou — ի լոկոյ, adv. seulement, uniquement; բանիւ լոկով, par la seule parole.

Լոկաբար V. Լոկ adv.

Լոկիմ, կեցայ vn. rester vide, être privé, dépourvu de.

Լոկութիւն sm. privation, manque, vide; — ընչից, indigence.

Լող s. nage; ի — անկանիւ, se jeter à la nage, nager.

Լողակ, Լողական, աց a. s. nageur, qui nage; poisson.

Լողամ, ացի vn. nager.

Լողորդ, աց sm. nageur; plongeur.

Լոյծ adj. liquide, fluide; lâche, mou.

Լոյղ V. Լող.

Լոյս, լուսոյ, լուսով s. lumière; clarté, éclat, splendeur; jour; œil; ի — ածել՝ հանել, exposer à la lumière, mettre au jour, au grand jour, donner publication, publier, livrer à la publicité; ի — գալ, ի — կենաց հասանել, revenir au jour, à la vie, voir le jour, venir au monde; — աչաց իմոց, mon âme, ma vie, mon cher, mon très-cher; ո՛վ Խորէն, — աչաց իմոց, ô Corène, la douceur de ma vie! — զողիակոսի, lumière zodiacale; ի —, adv. à la lumière, au grand jour; ի — ընծայել զմատեան, mettre un ouvrage au jour, le publier; կորուսանել զ — աչաց, perdre ses yeux; — մտաց, lumière naturelle; — հաւատոյ, la lumière de la foi; — քաղցր, une lumière douce; — տալ, donner des lumières à.

Լոյսիջոյց երդք s. lucarne, fenêtre.

Լոյտք V. Լուտանք.

Լովիաս s. haricot.

Լոր, ոյ, Լորամարգ, աց, Լորամարգի, գւոյ s. caille; ձագ —, cailleteau.

Լորանց, ի s. cage à cailles.

Լորձն, ոյ, Լորձունք, ձանց

s. salive, bave; լորձունս ծորեցուցանել, saliver.

Լորձեմ, եցի va. agacer les dents.

Լորտ a. paresseux.

Լորտնուկ V. Խղունջն.

Լորտու, աց s. couleuvre.

Լորցք, ցից s. convulsion.

Լու, լուոյ, ոց s. puce; մաքրել՝ որոնել զլուս, chercher des puces, épucier.

Լու s. l'action d'entendre, ouïe; լու առնել, faire entendre, avertir, annoncer, donner avis, publier; լու լինել, être entendu, annoncé, publié, connu, venir à la connaissance de; լու եղեն բանք նորա, ses paroles furent entendues; լու ի լու, publiquement.

Լուադեղ, ոյ sm. psyllion, herbe aux puces.

Լուալի, լոյ, Լուալիք, լեաց sm. bain; latrines, les lieux; cloaque, égout.

Լուանալի a. qui peut se laver; s. laveur, blanchisseur; —ք, bain.

Լուանամ, ացի ou ացայ va. laver; baigner; — զերեսս, débarbouiller, se débarbouiller; լուանամ զձեռս, je m'en lave les mains, je n'en suis pas responsable.

Լուանամ, ացայ vn. se laver; se baigner.

Լուարան, Լուացարան, աց s. lavoir; baignoire; lavabo.

Լուացանք s. ablution (l'eau qui sert à laver le calice après la communion).

Լուացաջուր, ջրոյ s. lavure.
Լուացարար, աց s. laveur,
blanchisseur.

Լուացարարուհի sf. blan-
chisseuse.

Լուացիկ a. qui sert à laver,
à baigner; — կոնք, bain de
pieds.

Լուացու, Լուացուկք s. rin-
çure.

Լուացք, ցից s. blanchissage.

Լուացումն s. action de la-
ver, de baigner, lavage; ablu-
tion.

Լուբիա s. haricot.

* Լուեմ, եցի va. ourler.

Լուծերական, աց s. luthé-
rien.

Լուծերականութիւն s. luthé-
ranisme.

Լուխոտ V. Լուադեղ.

Լուծ, լծոց s. joug; fig. joug,
servitude, asservissement;
couple, paire; լուծք եզանց,
attelage de bœufs; — կշռոց,
fléau de balance; ընդ լծով
արկանել, mettre sous le joug;
fig. réduire sous le joug, asservir;
ընկենուլ՝ թօծափել՝ նշկա-
հել գ—, secouer le joug; ընդ
լծով ծառայութեան մտանել,
entrer sous le joug de la servi-
tude; լուծանել՝ բառնալ գ—,
dételer, détacher le joug; ի
բաց ընկենուլ զլուծն, s'affran-
chir; զերծանիլ ի լծոյ, être
affranchi du joug; խոնարհել
ընդ լծով, ployer sous le joug;
մտանել ընդ լծով, subir le
joug.

Լուծական a. soluble.

Լուծականութիւն sm. solu-
bilité.

Լուծանեմ, լուծի va. délier,
détacher, défaire, dénouer;
débrouiller, dénouer; dissou-
dre, décomposer, liquéfier,
fondre; dissiper, détruire,
trancher, faire cesser, apaiser;
résoudre, expliquer; délivrer,
affranchir, débarrasser; affai-
blir, énerver; analyser; pur-
ger; violer, enfreindre; —
զլեզու, dénouer la langue;
վրէժս —, porter ou subir la
peine, être puni; — իկենցա-
ղոյս, faire mourir, tuer; * փորս
կլուծէ, j'ai le dévoiement, la
diarrhée, la colique; — զպա-
տուիրան, violer les comman-
dements; — զամուսնութիւն,
dissoudre un mariage; զար-
ժանին պատուհաս ելոյծ զյան-
ցանացն, il reçut le châtiement
que ses crimes méritaient; —
զպահս, rompre le jeûne.

Լուծանիմ, լուծայ vn. se
délier, se dénouer; se dissou-
dre, se décomposer; être des-
titué; s'arrêter, loger chez qn.;
se décourager; s'énerver, s'af-
faiblir, languir; — իծաղուէ,
V. Թալանամ; — իկենաց՝
յաշխարհէ, cesser de vivre
mourir; յարտասուս —, fondre
en larmes.

Լուծեմ V. Լուծանեմ.

Լուծիչ a. qui délie, dissol-
vant; laxatif.

Լուծուած, Լուծութիւն sm.
fluidité, liquéfaction; faiblesse,
langueur.

Լուծումն s. dissolution, décomposition; solution, dénouement; analyse, explication; violation, infraction, destruction; découragement; — որովայնի, diarrhée, dévoiement; — ամուսնութեան՝ ժողովոյ, dissolution d'un mariage, d'une assemblée.

Լուղ et tous ses dérivés V. Լող, etc.

Լումայ, ից s. obole, monnaie.

Լումայափոխ, ից s. changeur.

Լումայափոխութիւն s. m. change.

Լուռցանեմ, ուցի va. faire ouïr, faire entendre.

Լուռ, լռի, լռաց a. silencieux, muet, taciturne; — լինել՝ կալ, garder le silence, être silencieux, rester muet, ne dire mot, se taire; — լեր, tais-toi, chut! չկարէր — կալ, il ne pouvait s'empêcher de parler.

Լուռ լուռ, Լուռմուռ a. taciturne, silencieux, muet; adv. tacitement, silencieusement, sans rien dire, tout bas.

Լուսաբանեմ, եցի va. éclaircir, expliquer clairement.

Լուսաբանութիւն s. éclaircissement.

Լուսաբեր, աց a. qui porte la lumière; s. fenêtre; Lucifer, étoile du jour.

Լուսաբնակ a. qui demeure dans la lumière, céleste.

Լուսաբորբոք a. ardent, lumineux.

Լուսաբողիս a. qui jaillit de la lumière, lumineux.

Լուսագեղ a. beau comme la lumière, lumineux, brillant.

Լուսագնաց adj. illuminé, éclairé.

Լուսազարդ a. orné de lumière, lumineux.

Լուսազգեստ, ից a. revêtu de lumière, illuminé, lumineux, éclatant.

Լուսաթոյր a. qui a l'éclat de la lumière, brillant.

Լուսալիր a. rempli de lumière, lumineux, fort brillant.

Լուսածին a. qui engendre, produit la lumière, photogénique.

Լուսակալ, աց s. flambeau, chandelier.

Լուսակերպ a. en forme de lumière, lumineux; — ք, les anges.

Լուսակիզն adj. lumineux, éclatant, brillant.

Լուսակիր a. qui porte la lumière, lumineux, luisant.

Լուսահեր a. qui a des cheveux blancs.

Լուսահոգի, հոգւոյ a. d'heureuse mémoire.

Լուսահաճանչ, Լուսահեմ a. étincelant, scintillant, luisant, brillant, éclatant.

Լուսամուտ V. Լուսանցոյց.

Լուսամփոփ, ի s. abat-jour.

Լուսանամ, ացայ vn. commencer à faire jour, à faire clair, à être jour; լուսանայ, le jour se lève ou commence à

poindre; շաբաթ լուսանայր, le jour du sabbat commençait à luire; օրն լուսանայ, il commence à faire jour, le jour commence à paraître; լուսացաւ նոցա ի Փարիզ, à l'aube du jour ils parvinrent à Paris; յառաջ քան զ— աւուրն, avant le jour.

Լուսանկար, այ s. photographie; photographe; a. photographique.

Լուսանկարեմ, եցի va. photographeur.

Լուսանն, սանուն, սանունք, սանունց s. lynx.

Լուսանշոյլ V. Լուսահանչ.

Լուսանցոյց, ցուցաց s. ouverture qui fait pénétrer le jour, lucarne, croisée, fenêtre.

Լուսանցք, ցից s. marge.

Լուսաշաւիղ V. Լուսազնաց.

Լուսապահոյձ V. Լուսազարդ.

Լուսապայծառ a. brillant de lumière, éclatant.

Լուսապարզել a. qui donne de la lumière.

Լուսապսակ adj. entouré d'une couronne lumineuse; s. auréole nimbe.

Լուսասփիւռ a. qui répand de la lumière, luisant, éclatant.

Լուսավառ a. ardent, luisant, lumineux.

Լուսատարր a. lumineux.

Լուսատեսիլ a. semblable à la lumière, lumineux.

Լուսատու, այ a. qui donne

de la lumière, illuminateur; — լինել, donner de la lumière, illuminer, éclairer.

Լուսարան, այ s. croisée, fenêtre; baptistère; fig. —ք, les yeux.

Լուսարար s. sacristain.

Լուսացուցանեմ V. Լուսաւորեմ.

Լուսաւոր, այ a. lumineux, luisant, clair; s. luminaire, astre; — առնել, V. Լուսաւորեմ.

Լուսաւորագոյն adv. clairement.

Լուսաւորամիտ a. éclairé, qui a l'esprit éclairé.

Լուսաւորապէս adv. clairement.

Լուսաւորեմ, եցի va. illuminer, éclairer; éclaircir; manifester; vñ. luire, briller.

Լուսաւորեցուցանեմ V. Լուսաւորեմ va.

Լուսաւորիչ s. illuminateur; սուրբ Գրիգոր — Շայաստանեայց, saint Grégoire, l'— de l'Arménie.

Լուսաւորութիւն sm. clarté, éclat, lumière; illumination.

Լուսաւիայլ a. brillant de lumière, luisant, resplendissant, éclatant, brillant.

Լուսաւիայլութիւն s. éclat, lumière, clarté, splendeur.

Լուսափետուր a. qui a des plumes éclatantes, brillant.

Լուսեղէն, դինաց a. de lumière, lumineux.

Լուսերանգ V. Լուսաթոյր.

Լուսին, սնի, սնոյ s. lune,

astre ou flambeau de la nuit ;
ամսագլուխ —, nouvelle lune ;
կարակնածել ուռճալիք —,
pleine lune.

Լուսն, սուրք s. taie, cata-
racte, albugo.

Լուսնակ, Լուսնակայ s. clair
de lune ; իլուսնակի, au clair
de la lune, à la clarté de la lune.

Լուսնական a. lunaire, de
la lune ; — ամիս, mois lunaire.

Լուսնահար V. Լուսնոտ.

Լուսնածել a. qui a la forme
d'une lune, orbiculaire.

Լուսնամանուկիւն s. para-
sélène.

Լուսնապաշտ, աց s. adora-
teur de la lune.

Լուսնապէս adv. comme la
lune.

Լուսնաւոր V. Լուսնական.

Լուսնեակ, նեկաց V. Լուս-
նոտ.

Լուսնեագ, ի sm. Jupiter
(planète).

* Լուսնկայ V. Լուսնակ.

Լուսնոտ, աց a. s. luna-
tique, épileptique.

Լուսնութիմ, տեցայ vn. être
lunatique ou épileptique, être
sujet à des attaques d'épilepsie.

Լուսնոտութիւն sm. maladie
lunatique, épilepsie.

Լուտամ, Լուտանամ V.
Թշնամանեմ.

Լուտանք V. Թշնամանք.

Լուտաս, ի s. lotus.

Լուտերական V. Լուտերա-
կան.

Լուր, լրոց s. audition, ac-
tion d'entendre ; ouï-dire, nou-

velle, bruit ; renommée, bruit ;
prédication, sermon ; son,
voix ; — առնել, avertir, an-
noncer ; — լինել, être entendu,
annoncé ; — լինել առ որ,
venir à la connaissance de qn. ;
ի— ականջաց լսել, ouïr, en-
tendre par ses propres oreilles ;
ի— նորա հասեալ էք, il avait
entendu parler ; իլրոյ, par
l'ouïe, par ouï-dire ; — օր,
jour ouvrable, jour de travail.

Լուրթ, Լուրջ a. glauque,
azuré.

Լուրջ, լրջաց a. gai, joyeux,
enjoué ; éveillé, vigilant ; grave,
sérieux ; իլրջեաց, իլրջե adv.
en état de veille ; իբարբառ
—, d'un ton grave.

Լուրցանեմ, լուցի va. allu-
mer, enflammer, brûler.

Լուցկի, կեաց s. allumette.

Լոք s. alose.

Լպիրծ a. glissant.

Լպիրջ V. Լկտի.

* Լպուտ s. arçonneur, bat-
teur de coton.

Լպրծեմ, եցի va. rendre
glissant.

Լպրծիմ, ծեցայ vn. glisser.

Լպրծուտ a. glissant.

Լպրջանք V. Լպրջութիւն.

Լպրջիմ V. Լկտանամ.

Լպրջութիւն V. Լկտութիւն.

Լուակաց, ից, Լուանիտ a.
qui reste silencieux, silencieux,
taciturne, bouche close.

Լուասէք a. qui aime le si-
lence, qui aime à garder le si-
lence, taciturne.

Լուասիբութիւն s. taciturnité.

հա = 7. 26

Լռելեայն adv. silencieusement, sans rien dire, tacitement, en silence.

Լռեմ, եցի vn. se faire, garder le silence, cesser de parler; être en repos, reposer, chômer, cesser; va. faire, passer sous silence.

Լռեցուցանեմ, ուցի va. faire taire, imposer silence; faire cesser; — զխիղճ մտաց, étouffer ses remords.

Լռիկ, Լռին a. silencieux, muet, taciturne; calme, tranquille; solitaire; adv. silencieusement, tacitement; լռիկ մնչիկ, silencieux, muet; adv. silencieusement.

Լռուծիւն sm. silence; taciturnité; calme, tranquillité; ընդ — ք անցանել, passer sous silence; լուծանել զ—, rompre le silence; նստել ի լռութեան, demeurer en silence; պատուել զ—, garder le silence; խոր —, profond silence; ի խոր — ք գիշերոյ, dans le profond silence de la nuit; աղմկել զ—, troubler le silence; լռուծիւն, silence! chut!

Լռուն V. Լռին.

Լսաբանական a. acoustique.

Լսաբանութիւն s. acoustique.

Լսական a. acoustique.

Լսասէր a. qui aime beaucoup à entendre, à écouter.

Լսարան, աջ s. ouïe; salle d'audience, auditoire; université.

Լսելի a. qui peut être en-

tendu; celui qui entend, auditeur; — առնել, faire entendre ou exaucer; — լինել, être entendu, exaucé; — եղեն աղօթք քո, vos prières ont été exaucées; — եղեն դից մաղթանք նորա, les dieux l'exaucèrent.

Լսելիք, լեաց s. ouïe; audition.

Լսելութիւն s. action d'entendre, audition.

Լսեմ, լուայ, լուր, լուեալ va. entendre, ouïr, écouter; entendre, comprendre; exaucer; չլուելոյն՝ չլսելոյն առնել, faire semblant de ne pas entendre, faire la sourde oreille, լուայ զի, j'ai ouï dire ou entendu que; լուարուք ինձ, écoutez-moi; լուր մեզ, écoutez-nous, exaucez-nous.

Լսեցուցանեմ, ուցի va. faire entendre.

Լսնագոյն a. blanchâtre, blanchissant.

Լսնանամ, աջայ vn. blanchir, devenir blanc.

Լսնեցուցանեմ, Լսնացուցանեմ, ուցի va. faire blanchir.

Լսող a. celui qui entend, qui écoute, auditeur; disciple; obéissant, docile à; — լինել, écouter, prêter l'oreille.

Լսողական a. auditif.

Լսողութիւն sm. audition; ouïe; obéissance, docilité.

Լրագիր, գրաց s. gazette, journal.

Լրագրապետ, աջ s. rédacteur en chef d'un journal.

Լրագրութիւն sm. journalisme.

Լրանամ, ացայ vn. se compléter, s'accomplir, être complété, consommé, être au complet, au comble.

Լրացուցանեմ, ուցի va. compléter, accomplir, achever, mettre le comble à.

Լրբարբար adv. effrontément, impudemment, impertinemment, avec impertinence.

Լրբախօս a. qui parle effrontément, impudent, mal embouché, insolent.

Լրբանամ V. Լրբիմ.

Լրբանք V. Լրբութիւն.

Լրբացուցանեմ, ուցի va. rendre effronté, insolent.

Լրբենի V. Լիբբ; — սէր, infâme amour; — երեսք, visage hardi, effronté.

Լրբիմ, բեցայ vn. prendre un air effronté, insolent, se conduire avec impudence, faire ou dire des impertinences.

Լրբութիւն sm. effronterie, insolence, impudence, dévergondage, impertinence, ton impertinent, cynisme.

Լրթագոյն a. azuré, glauque.

Լրթանամ, ացայ vn. devenir azuré.

Լրիկ s. trottoir.

Լրութիւն V. Լրումն.

Լրումն s. plénitude, totalité, intégrité, comble; accomplissement, achèvement, comble, consommation; rassasement, satiété; réunion, multiplicité; — լուսնի, pleine lune;

ի— ածել, compléter, achever, accomplir; ի— գալ՝ ելանել՝ հասանել, se compléter, s'accomplir; ի—, pour comble de; ի— աղետիցս, pour comble de mes maux, de mes malheurs; — եղեւփառաց նորա, sa gloire fut au comble.

Լրուտես V. Լրտես.

Լրջամիտ a. vif, éveillé; gai, joyeux; adv. gaiement, joyeusement.

Լրջամտանք V. Լրջմտութիւն.

Լրջանամ, ացայ vn. s'éveiller; s'égayer, se réjouir.

Լրջացուցանեմ, ուցի va. éveiller, égayer, réjouir; éclairer, faire briller.

Լրջմիտ V. Լրջամիտ.

Լրջմտութիւն s. gaieté, hilarité, belle humeur.

Լրտես, աց s. espion, mouchard.

Լրտեսեմ, եցի va. épier, guetter, espionner, moucharder.

Լրտեսութիւն s. espionnage.

Լցիչ V. Լցուցիչ.

Լցուցանեմ, ուցի va. remplir, emplir, combler; rassasier; accomplir, compléter, effectuer.

Լցումն V. Լրումն.

Լցուցիչ a. celui qui remplit, qui accomplit.

* Լփռտամ, ացի, Լփռտեմ, եցի va. écorcher les mots, les prononcer trop vite.

* Լփռտող a. qui écorche les mots, prononce trop vite.

Լքանեմ, լքի va. abandon-
ner, délaisser, laisser, quitter;
décourager, abattre; — իմ vn.
se décourager, s'abattre, s'a-
bandonner, perdre courage,
être abattu, se laisser abattre.

Լքեմ V. Լքանեմ.

Լքեցուցանեմ V. Լքուցանեմ.

Լքումն sm. délaissement,
abandon; découragement, abat-
tement.

Լքուցանեմ, ուցի va. dé-
courager, abattre.

Լօղիկ, դկի s. manteau.

Լօշ, ի s. cyclamen, pain de
pourceau.

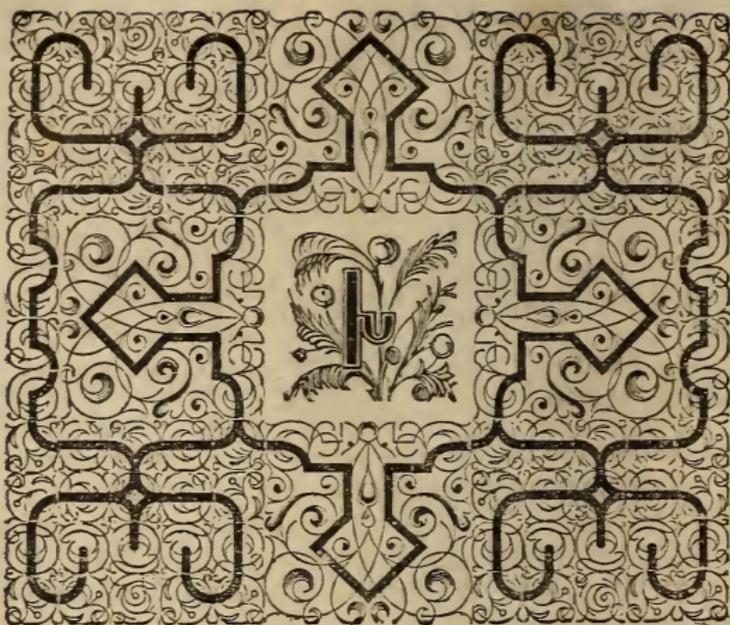
Լօշտակ, ի s. bryone, cou-
leuvrée, vigne blanche; an-
thropomorphon, racine de la
mandragore.

Լօռ, ոց s. algue.

Լօռամարգք, գաց sm. lieu
couvert d'algues.

Լօռասերմ s. bétoine.

Լօռալէտ a. couvert d'al-
gues.

Խ (khé) s. treizième lettre de l'alphabet et huitième des consonnes; quarante, quarantième.

Խաբ s. tromperie, attrape, duperie, fourbe; — գործել, tromper, duper; ընդ խաբս, ընդ խաբ adv. en trompant, en se trompant, par méprise; իխաբս անկանել, tomber dans le piège, être trompé; — շրթանց, le charme des lèvres.

Խաբանք, նաց s. tromperie, duperie, supercherie, friponnerie, fourberie, surprise.

Խաբեայ, բէից, Խաբեբայ, ից a. s. trompeur, attrapeur, fourbe, chevalier d'industrie, fripon; — իխաղու, tricheur.

Խաբեբայութիւն s. tromperie, duperie.

Խաբեբայ, բեբէի V. Խաբեայ.

Խաբեղայ, ից s. faux moine.

Խաբեմ, եցի va. tromper, duper, abuser, décevoir, attraper; — իխաղի, tricher; — իմ vn. se tromper, s'abuser, être trompé, dupe ou attrapé, se laisser prendre ou attraper par.

Խաբեպատիր, Խաբէական a. trompeur, décevant, frauduleux, faux, illusoire, captieux.

Խաբէութիւն s. tromperie, duperie, attrape; illusion; — իխաղու, tricherie.

Խաբիչ a. trompeur.

Խաբկանք V. Խաբանք.

Խաբու, Խաբուկ, Խաբուսիկ a. trompeur, patelin, faux.

Խազ, ից s. mus. note; նուազել զխազս, solfier; նուազումն խազից, solfége.

Խազմ, ից s. guerre, combat; querelle, dispute, sédition.

Խազմագործ, Խազմարար, աջ a. guerrier, belliqueux; séditieux, factieux.

Խազմուզ, մզոյ s. moût.

Խաճարեմ, եցի vii. détériorer, abîmer, gâter, corrompre, détruire, délabrer; chiffonner, froisser.

Խաժ, ից a. rude, aspiré; glauque, d'un bleu d'azur, azuré.

Խաժակն a. aux yeux d'un bleu vif, qui a les yeux glauques.

Խաժամուժ a. populacier; — ou — ամբոխ՝ մարդիկ, la populace, le bas peuple.

Խաժուրիկ, ի s. primevère, primula.

Խալամ, ի s. tête, hure ou crâne d'animal.

Խալամովին adv. avec la tête, la tête avec.

Խախալեմ, եցի va. cribler, tamiser, sasser.

Խախամոք, աջ s. cuisinier, chef.

Խախաց, ից s. chyle; présure, coagulum.

Խախացեմ, եցի va. coaguler, cailler.

Խախացոց, ի sm. caillette, estomac.

Խախուտ a. qui n'est pas solide, qui est sans fondement, instable, roulant, frêle; s. émigration; — լինել, émigrer,

Խախտալուր a. dur, aspiré.

Խախտեմ, եցի va. déplacer, remuer ou faire sortir de sa place, détruire, abattre, ruiner; réfuter; — զոսկերս, démettre, disloquer, déboîter, luxer.

Խախտումն s. déplacement, destruction; — ոսկերաց, dislocation, luxation, désarticulation.

Խաճանեմ, ծի va. mordre; piquer; fig. piquer, irriter; — զվիճեանս, s'entre-mordre.

Խաճատանք, նաց s. morsure.

Խաճատեմ, եցի va. mordre, morder.

Խաճեակ, եկի s. petit jabot.

Խաճի, ծույ s. jabot.

Խաճուած, ոյ s. morsure.

Խաճումն s. action de mordre, morsure.

Խակ, աջ a. vert, qui n'est pas mûr; aigre, acerbe; fig. dur, cruel, inhumain; inexpérimenté, novice, mal dégrossi, ignorant.

Խակագործ, աջ a. séditieux, factieux.

Խակագործ ստահակումբին, Խակագործումբին s. sédition, révolte.

Խակակիժ առնեմ va. cueillir des fruits trop verts.

Խակակում a. cueilli sans être assez mûr, vert; frais, ré-

cemment fait; — Իւղ, huile vierge.

Խակամիտ *a.* qui n'a pas l'esprit mûr, enfant, sot.

Խակուծիւն *sm.* défaut de maturité, verdeur, crudité; cruauté; sédition, révolte.

Խահ, ից *s.* mets; viande.

Խահագործեմ, եցի *va.* cuisiner, faire la cuisine.

Խահակեր, Խահամոք, Խահարար, *աց s.* cuisinier, chef.

Խահարան, ի *s.* cuisine.

Խահարարուծիւն *s.* l'art de cuisiner; mets.

Խահարարուցի *sf.* cuisinière.

Խահուէ *V.* Սուրհ.

Խահրեմ, եցի *va.* brûler, gâter.

Խաղ, ոյ, ուց *s.* jeu, amusement; niche, tour; plaisanterie, raillerie, mauvais tour, moquerie; chanson, air; — առնել զոք, se jouer de զո., se moquer de lui, le berner; ընդ խաղ, par jeu, en plaisantant, plaisamment, pour rire, pour plaisanter; Թող զխաղդ, plaisanterie à part; — բառից, jeu de mots; — բախտի, jeu de hasard; * — կանչել, chanter un air.

Խաղ, ից *s.* marécage, marais, flaque, lagune.

Խաղալիկ, լկաց *s.* joueur, danseur, danseuse; jouet, joujou, bimbélot, babyole; fig. jouet, plastron; — լինել, être, devenir le jouet de; — առնել, faire le jouet de; — եղել բախ-

տին, il fut le jouet de la fortune, la fortune s'est jouée de lui.

Խաղալիք, լեաց *sm.* jouet, joujou, babyole, bimbélot; baguettes, colifichets; fig. jouet; anat. article, articulation.

Խաղալիքավաճառ, *աց sm.* marchand de jouets, bimbélotier.

Խաղախորդ, *աց sm.* corroyeur, tanneur.

Խաղակատակ լինիմ *V.* Խեղկատակեմ.

Խաղաղ *a.* calme, paisible, pacifique, tranquille; — միտք, esprit reposé; *adv.* paisiblement, tranquillement, pacifiquement.

Խաղաղական *a.* *V.* Խաղ; *sm.* sacrifice pacifique; — Ովկիանոս, Océan pacifique; — զոհ, victime pacifique.

Խաղաղակեաց *a.* qui vit en paix.

Խաղաղակոյտ *a.* entassé paisiblement.

Խաղաղամբոխ *a.* qui trouble la tranquillité, turbulent, remuant, trouble-fête.

Խաղաղանամ, *ացայ vn.* être calme, tranquille, paisible, se tranquilliser, se calmer, être ou vivre en paix

Խաղաղապահ *a. s.* gardien ou conservateur de la paix.

Խաղաղասէր *a.* qui aime la paix, amateur de la paix, paisible, pacifique.

Խաղաղասիգ *a.* paisible, doux.

Խաղաղասիրութիւն s. m. amour de la paix, modération.

Խաղաղարար, աց a. s. pacificateur, pacifique.

Խաղաղարարութիւն s. pacification.

Խաղաղացանեմ, ուցի va. pacifier, calmer.

Խաղաղաւետ a. très-calme, paisible, pacifique.

Խաղաղեմ, եցի va. pacifier, calmer, tranquilliser; cacher, celer; — իմ vn. se tranquilliser, se calmer.

Խաղաղիկ adv. paisiblement, tranquillement.

Խաղաղութիւն s. m. paix; calme, tranquillité, repos; — ընդ ձեզ, la paix soit avec vous; — առնել, faire la paix; — ք, avec paix; քաղցր խորին՝ անդորր —, douce, profonde paix; երթ ի—, allez en paix; մնա՝ մնայք —ք, demeurez en paix, adieu; կեալ իխաղաղութեան, vivre en paix; առնել — ընդ ումք, faire la paix avec qn., accorder la paix à qn.; — ք ինեւ ընդ ումք, être en paix avec qn.; վայելել իխոր՝ յանվրդով —, jouir d'une paix profonde; աղմկել զ—, troubler le repos; մերժել զբան —ք, rejeter les paroles de paix, les voies de conciliation.

Խաղամ, ացի va. jouer, s'amuser; sauter, bondir, danser, folâtrer, tressaillir, trépi-gner; fig. se jouer ou se moquer de, railler, plaisanter;

se mettre en marche, en campagne, en mouvement, marcher, partir, s'en aller, se mouvoir, se remuer; se jeter, s'élançer; sortir, jaillir, couler; plaisanter; — բանիւք իվերայ ուրուք, apostropher, invectiver qn.; — իպատեւրագմ, aller au combat; — պատերազմաւ իվերայ, attaquer; խաղասցէ իվերայ քո Հոգի Տեառն, l'Esprit du Seigneur se saisira de vous; — տղայաբար, jouer comme un enfant; — զոմամք, se jouer de qn.; — զնալ, se mettre en marche, marcher, s'avancer; յառաջ —, s'avancer, aller en avant.

Խաղաջ sm. gargarisme; — առնել, gargariser.

Խաղապատիմ, տեցայ vn. se jeter, s'attacher tout en larmes aux genoux de qn., prier les larmes aux yeux, օճատիպ խաղապատեալ, entrelacé comme des serpents.

Խաղարան, աց sm. lieu de jeux, théâtre.

Խաղարկութիւն s. jeu; représentation.

Խաղաց, ից a. coulant, coulant, fluide; V. Խաղացք.

Խաղացող, աց s. joueur.

Խաղացումն V. Խաղացք, խաղացմունք շնորհաց, l'effusion, l'influence des grâces divines.

Խաղացուցանեմ, ուցի va. faire marcher, mouvoir, transférer, transporter, emmener;

avancer, pousser; faire couler ou jaillir.

Խաղացք, ցից sm. cours, courant, flux, effusion; marche, mouvement, progrès.

Խաղաւարտ, ից sm. abcès, clou, bouton, bubon.

Խաղբք, բից s. pièges, embûches.

Խաղխամեայ a. grillé, à jour.

Խաղխամք, մաց sm. grille, grillage, palissades, barreaux, treillage.

Խաղճմուկ, s. anat. glande.

Խաղող, ոյ s. raisin; պտուղ — ոյ, grain de raisin; արիւն — ոյ, vin.

Խաղողաբեր a. qui produit du raisin.

Խաղողենի, նւոյ s. vigne.

Խաղողեփեաց s. staphylin.

Խաղողիկ s. raisin de Corinthe, petit raisin; églantier; anat. lnette.

Խաղտալեղու a. qui a un langage rude, barbare, aspiré.

Խաղտալուր a. dur à entendre, grossier, barbare.

Խամ a. inexpérimenté, novice, ignorant.

Խամուծիւն s. inexpérience, ignorance.

Խամբանամ V. Խամբիմ.

Խամբացուցանեմ, ուցի, Խամբեմ, եցի va. faner, flétrir; dessécher, affaiblir, consumer, détruire, épuiser, éteindre, effacer.

Խամբիմ, բեցայ vn. se faner, se flétrir; se dessécher,

se consumer, se détériorer, dépérir.

Խայթ, ի sm. aiguillon (au propre et au fig.); — բ մտաց՝ խղճի, remords de conscience.

Խայթահար, ի sm. fragon, petit houx.

Խայթեմ, եցի va. piquer, picoter, mordre; aiguillonner; խիղճն խայթէ զնա, il a des remords, il se fait conscience.

Խայթոց, աց s. aiguillon (des insectes).

Խայթոցաւոր, աց a. armé d'un aiguillon.

Խայթուած, ոց, Խայթուան s. piqûre, picotement, morsure.

Խայծ, ի s. appât, amorce; franche, fragment, parcelle, morceau; tache.

Խայծեցուցանեմ, ուցի va. tacheter de noir, mûrir (le raisin).

Խայծիմ, ծեցայ vn. se tacheter de noir; commencer à devenir mûr (le raisin).

Խայծոտ a. tacheté de noir, moucheté.

Խայծուած, ոց s. action de se tacher de noir, commencement de la maturité du raisin.

Խայտ, Խայտաբղէտ a. bigarré, tacheté, moucheté, ponctué, de diverses couleurs.

Խայտաբղէտուծիւն s. bigarrure.

Խայտալից a. bondissant, folâtre.

Խայտախարիւ a. mêlé de blanc, moucheté, bigarré.

Խայտակն a. qui a des yeux doux.

Խայտամ, ացի vn. jouer, se jouer, folâtrer, bondir, sauter, trépigner, tressaillir, faire un saut ou des sauts de joie, sauter de joie.

Խայտանք, նաց s. trépignement, tressaillement de joie.

Խայտապիսակ V. Խայտախարիւ.

Խայտառակ a. couvert de confusion, plein de honte, d'ignominie, ignominieux, honteux, infâme; V. Խայտառակաբար.

Խայտառակաբար adv. ignominieusement, honteusement, d'une manière honteuse.

Խայտառակամայի adj. adv. d'une mort ignominieuse.

Խայտառականք V. Խայտառակութիւն.

Խայտառակեմ, եցի va. couvrir de honte, déshonorer, exposer à la risée du public, donner en spectacle; violer, flétrir, déshonorer.

Խայտառակեցունեմ V. Խայտառակեմ.

Խայտառակութիւն s. ignominie, honte, infamie, opprobre, déshonneur, turpitude.

Խայտուկ s. arlequin.

Խայտուցք s. moucheture, tache.

Խայրի, բոյ, բեաց s. fruit, produit.

Խան, ից s. plateau pour servir, panier, corbeil; khan, hôtellerie.

Խանգար s. dérangement, désordre, altération, trouble, dégât; adj. gâté, dérangé, brouillé, confus; — առնել, V. Խանգարեմ.

Խանգարեմ, եցի va. déranger, détruire, troubler, gâter, dénaturer, corrompre, mettre le désordre dans, déconcerter, désajuster, détraquer, démonter, désorganiser; corrompre, pervertir; — զառողջութիւն, altérer, détruire, ruiner la santé; — իմ, ցն. se déranger, se gâter, etc.

Խանգարիչ s. celui qui dérange, détruit, corrupteur, désorganisateur; celui qui pervertit, corrupteur.

Խանգարումն V. Խանգար s.

Խանդ, ից s. œstre, fureur poétique, exaltation, enthousiasme; affection, tendresse.

Խանդառնեմ va. reprocher.

Խանդագորով լինիմ vn. s'attendrir, être touché.

Խանդակամ, Խանդակակամ a. tendre, affectueux, plein de tendresse, affectionné; passionné; attendrissant, touchant; adv. affectueusement; tendrement; avec passion; — սիրել, V. Սիրեմ; — սէր, tendre amour, tendresse.

Խանդաղատագին, Խանդաղատական a. tendre, affectueux, attendrissant.

Խանդաղատանք, նաց sm. tendresse, affection; attendrissement; ի խանդաղատանս ստել, attendrir, toucher;

—նօք, tendrement, affectueux-
ement.

Խանդաղատելի a. touchant,
tendre.

Խանդաղատեմ, եցի va. at-
tendrir, émouvoir, toucher;
— իմ, vn. s'attendrir, s'émou-
voir, se laisser toucher de
compassion, avoir de la com-
passion; supplier, prier avec
instance, solliciter; խանդա-
ղատէր սիրտ նորա, il sentait
son cœur tout ému; խանդա-
ղատեցաւ զնովաւ, il a eu pitié
de lui; — ընդ, être touché de.

Խանդաղատումիւն V. Խան-
դաղատանք.

Խանդամ, ացի vn. porter
envie à, voir d'un œil jaloux,
être jaloux de.

Խանդանք, նաց, Խանդու-
միւն s. envie. jalousie.

Խանդումանդ V. Մագնիս.

Խանթէփար s. bot. dictame.

Խանծ, ից s. appât, amorce;
appas, attrait, charmes; odeur
de brûlé; action de brûler;
— իւ որսալ, amorcer, affrian-
der, attirer par l'appât; —
շահու, l'appât du gain; — փա-
ռաց, l'appas de la gloire; —
արկանել, allumer, attiser.

Խանծատեմ, եցի va. brûler,
enflammer.

Խանծարուր, արրոց sm.
lange, maillot, couche; ber-
ceau; պատել ի խանծարուրս,
V. Խանծարբեմ; արծակել ի
խանծարրոց, démailloter; ուր
—ք են նորա, où il naquit; ի
խանծարրոց օս անդստին ի

խանծարրոց, dès le berceau;
—ք քաղաքակրթութեան, le
berceau de la civilisation.

Խանծարրապատ a. emmail-
lotté; — լինել, être —.

Խանծարբեմ, եցի va. enve-
lopper de langes, emmailloter.

Խանծեմ, եցի va. brûler,
allumer; — զպատերազմ, allu-
mer la guerre; — զհուր ապրս-
տամբութեան, attiser le feu de
la révolte.

Խանծեցուցանեմ, ուցի va.
amorcer, attacher, attirer.

Խանծիմ, ձեցայ vn. se brû-
ler, s'enflammer; fig. s'achar-
ner ou s'attacher à, s'habituer
ou se livrer à; brûler d'envie,
de désir, être épris ou amou-
reux; — յանառակութիւնս, se
livrer à la débauche.

Խանծող, աց s. tison; lave.

Խանծրահամ a. qui a le
goût de brûlé.

Խանծրահոտ a. qui sent le
brûlé.

Խանութ, նթից s. boutique.

Խանութապան, * Խանութ-
պան, աց s. boutiquier.

Խանչանամ, ացայ vn. s'en-
fler, se gonfler.

Խանչեմ, եցի vn. braire;
grogner.

Խանչիւն sm. braiment;
grognement.

Խանչումն s. V. Խանչիւն;
gonflement, endure.

Խանտ V. Գարշ.

Խանտամ V. Խանդամ.

Խանտանք, Խանտաւորու-
միւն V. Խանդանք.

Խաշ, Ի s. bot. pouliot; pieds de mouton à la poulette, ragoût de pieds de mouton.

Խաշար a. V. Խոշոր; s. jeune arbre, palis, pieu.

Խաշխաշ V. Մեկոն.

Խաշն, շին, շինք, շանց s. troupeau de moutons, de brebis, les moutons, les brebis, les troupeaux.

Խաշնաբոյծ, Խաշնադարման s. qui nourrit, élève des troupeaux, berger.

Խաշնամահ s. claveau, glavelée, mortalité des moutons.

Խաշնարած, աց, Խաշնարօտ, Ից s. berger, pasteur de brebis, pâtre.

Խաշնաւէտ a. plein de troupeaux, abondant en troupeaux.

Խաշնդեղ, ոյ s. rhubarbe.

Խաշոյ, Խաշու V. Արգանակ.

Խաչ, Ի s. croix; crucifix; Ի— հանել, crucifier; — առնել՝ հանել, faire le signe de la croix.

Խաչաբարձ s. porte-croix.

Խաչադրօշ s. étendard de la croix, gonfalon.

Խաչական a. de croix.

Խաչակիր, կրաց a. qui porte une croix; bot. crucifère; s. porte-croix; croisé; —ք, la croisade, les croisés.

Խաչակից a. compagnon de croix, crucifié ensemble; — լինել, V. Խաչակցիմ.

Խաչակնքեմ, եցի va. faire le signe de la croix, se signer.

Խաչակրուծիւն s. croisade.

Խաչակրօն a. qui souffre pour l'amour de Jésus-Christ, patient, austère.

Խաչակցիմ, ցեցայ vn. se crucifier ensemble, participer à la passion de Jésus-Christ.

Խաչահան, Խաչահանու, աց s. celui qui crucifie.

Խաչահանութիւն s. crucifiement, crucifixion.

Խաչածել a. qui a la forme d'une croix; adv. en forme de croix; — դնել, mettre en croix.

Խաչամահ սպանանել, crucifier, faire mourir sur la croix.

Խաչանիշ V. Խաչածել; — փայտ, la croix.

Խաչանման a. qui ressemble à une croix.

Խաչանշան V. Խաչածել; s. signe de la croix; — առնել, faire le signe de la croix.

Խաչապաշտ, Ից s. adorateur de la croix, chrétien.

Խաչապէս adv. en forme de croix, en croix; — դնել առ իրեարս զձեռս, croiser ou mettre les bras en croix.

Խաչափայտ, Ի s. le bois de la croix, croix; crucifix; bot. pivoine.

Խաչափառ, Ի s. écrevisse.

Խաչգիւտ s. invention de la sainte croix.

Խաչելեալ a. crucifié.

Խաչելութիւն sm. crucifiement, crucifixion; crucifix.

Խաչեմ, եցի va. crucifier, attacher sur la croix; — իմ, vn. être crucifié.

Խաչվառ V. Խաչադրոջ .
 Խաչվառակիր Տ. gonfalonier.
 Խաչվերաց Տ. l'exaltation de la croix.
 Խաչօրհնէք Տ. bénédiction de la croix.
 Խառան, Ի Տ. carcan, chaîne, lien; — շան, laisse.
 Խառանածիգ a. attaché au carcan.
 Խառանեմ, եցի va. attacher ou mettre au carcan.
 Խառեմ, եցի va. tordre le cou.
 Խառն, Ից a. mixte, mêlé, mélangé; confus, compliqué, composé; impur, obscène; adv. ensemble, avec, conjointement; Տ. mélange, mixtion; commerce charnel, coït, copulation; accouplement, rut (des animaux); Ի Խառնս լինել, être en amour, en chaleur, en rut; Ի—ս գալ, s'accoupler, saillir, monter (des animaux); ածել Ի—ս, accoupler, croiser.
 Խառնաբան V. Խառնախօս.
 Խառնագազան հրէջ Տ. chière.
 Խառնագնաց, Ից a. de mauvaise vie, débauché, licencieux, libertin.
 Խառնաթան Տ. m. julienne (potage).
 Խառնախուժ V. Խաժամուժ.
 Խառնախուց խշտիկք Տ. vie de prostitution; maison de débauche.
 Խառնախօս a. qui parle confusément, confus; qui tient

des propos impurs, obscènes.
 Խառնախօսութիւն Տ. discours confus; obscénité dans les propos, discours obscènes.
 Խառնակ, աց a. mêlé, confus, embrouillé, compliqué; impur, obscène.
 Խառնակաբան V. Խառնախօս.
 Խառնակեաց a. de mauvaise vie, qui mène une vie déréglée, débauché.
 Խառնակեմ, եցի va. confondre, mêler, embrouiller, brouiller, barbouiller, compliquer; troubler, mettre du trouble, du désordre, déranger, bouleverser, déconcerter; tripoter, intriguer; — Իմ, ՎՈ. se mêler, s'embrouiller, se brouiller, se compliquer; avoir commerce avec; fréquenter, se communiquer.
 Խառնակեցիկ V. Խառնակեաց.
 Խառնակեցութիւն Տ. m. vie déréglée, débauche
 Խառնակոխ a. foulé par tout le monde, impur.
 Խառնակութիւն Տ. confusion, mélange, barbouillage, embrouillement, brouillamini, complication; trouble, désordre, embrouille, cohue, chaos, brouille, tripotage, dérangement, dérèglement, embarras; profanation; commerce charnel; astr. conjonction; արդարեւ վայր — Է է, c'est un vrai capharnaüm.
 Խառնակումն Տ. confusion,

mélange; commerce, accouplement.

Խառնակրօն, ից a. incrédule, impie; V. Խառնագնաց.

Խառնածայն adv. d'une voix, d'un son confus; a. confus, indistinct; — շշուռք, bruit confus.

Խառնազանն ou Խառնազանք, ից s. la multitude, la foule, la populace; a. populacier, plébéien, populaire, commun; — ամբոխ, le bas peuple, la lie du peuple, la canaille.

Խառնամաղ կոշտ s. criblure.

Խառնամառն a. mêlé, embrouillé, confus.

Խառնամբոխ adv. avec une foule tumultueuse.

Խառնապատում adv. raconté confusément.

Խառնավար առնեմ vn. faire un mauvais usage, abuser de.

Խառնարան, աց s. vase, grande coupe; cratère, bouche de volcan.

Խառնարձակ adv. confusément, pêle-mêle.

Խառնափնդոր adj. embrouillé, brouillé, confus; adv. confusément, en désordre, pêle-mêle.

Խառնափնդորեմ, եցի va. embrouiller, brouiller, mettre en désordre.

Խառնափնդորութիւն sm. confusion, embrouillement, désordre.

Խառնելի s. vase, grande coupe; liqueur, potion, breu-

vage, libation; cratère du volcan; — ք Յեւոց, les liens du gouvernail; Խառնել — u, faire des libations.

Խառնեմ, եցի va. mêler, mélanger; confondre, brouiller, compliquer, tripoter; composer, joindre, unir, entremêler, enlacer, entrelacer, combiner; amalgamer; — բարեկամութիւն ընդ ումեք, lier amitié avec qn., contracter son amitié; սէր —, faire l'amour; — զանձն, se mêler dans ou de, s'entremêler, — իմ, vn. se mêler, se mélanger, s'amalgamer; se mêler, s'immiscer, s'ingérer, s'entremêler; s'engager ou s'enlacer dans; s'engager dans la mêlée, dans un combat, en venir aux mains; s'unir ou se joindre à; prendre part à; avoir commerce avec; contracter amitié, alliance; Խառնեցաւ պատերազմն, la bataille s'engagea, se livra.

Խառնիխուռն adv. confusément, pêle-même, à tort et à travers, en désordre, sans ordre, à la débandade; — են, ils n'ont rien de suivi; — բանք, barbouillage; — խօսել, barbouiller.

Խառնիճ, նճաց s. saute-
relle.

Խառնիճազանն V. Խառնազանն.

Խառնիչ s. celui qui mêle, etc.; spatule.

Խառնխօսութիւն s. obscé-
nité dans les propos.

Խառնող s. celui qui mêle;
tripotier.

Խառնորդ V. Խառնուորդ.

Խառնոց V. Խառնելի.

Խառնուած, ոց s. mélange,
mixture; complexion, consti-
tution, tempérament; jointure,
assemblage.

Խառնուածոյ, ից a. mêlé,
mélangé, composé.

Խառնութիւն s. mixture,
mélange; combinaison, union.

Խառնումն V. Խառնուած.

Խառնուորդ s. mélange; tri-
potage; mêlée, engagement,
charge, conflit, combat; union,
réunion; commerce charnel;
confluent.

Խառնք V. Խառն s.

Խար s. foin; fourrage.

Խարաբուզ s. doloire.

Խարազան, աց sm. fouet,
knout, verges.

Խարազանաբախ լինիմ vn.
se donner la discipline, se fla-
geller.

Խարազանաբախութիւն s.
flagellation, discipline.

Խարազանեմ, եցի va. fouet-
ter, battre de verges.

Խարազն a. fait de cilice,
dur, grossier, gros; s. cilice,
sac, haire.

Խարազնազգեաց, Խարազ-
նազգեստ a. revêtu de cilice,
qui porte une haire; — լինել,
porter des sacs, le cilice.

Խարակ, աց sm. rocher,
écueil, roc.

Խարակածել a. escarpé.

Խարակածուկն, ձկան sm.
goujon.

Խարակեմ, եցի va. brûler,
hâler; oindre, tremper.

Խարակիչ adj. brûlant,
caustique.

Խարամանի, անւոյ s. ser-
pent; diable, le démon.

Խարամ s. scorie.

Խարան, աց sm. cautère;
cautérisation; vésicatoire.

Խարք, ից s. épée, glaive.

Խարբալ, ի s. crible, tamis,
sas; * — է անցունել, passer au
crible.

Խարբալեմ, եցի va. cribler,
tamiser, sasser.

Խարբալիչ s. cribleur.

Խարբուզ s. chamois.

Խարբուխ, բխի s. rhume;
* ունենալ, avoir le —; — լինել,
être enrhumé, s'enrhumer;
ծանր՝ թեթեւ —, gros, léger
rhume.

Խարդախ V. Նենգաւոր.

Խարդախանք V. Խարդա-
խութիւն.

Խարդախեմ V. Նենգեմ.

Խարդախիչ V. Նենգիչ.

Խարդախութիւն V. Նեն-
գութիւն.

Խարդաւանակ լինիմ va.
attenter à, tromper; vn. cou-
rir risque, être en butte à des
complots, à des attentats.

Խարդաւանեմ, եցի va. trom-
per, surprendre; impliquer,
engager, envelopper, précipi-
ter; violer, déflorer.

Խարդաւանութիւն, Խար-

դաւանք s. fraude, tromperie, attentat; — կուսի, viol, défforation.

Խարեմ, եցի va. cautériser; stigmatiser.

Խարի s. la verge, membre viril.

Խարիսխ, ըսխաց s. base, fondement, fond; piédestal, socle; ancre; — արկանել, jeter l'ancre; — վերացուցանել՝ ի վեր առնուլ, lever l'ancre, les ancrés; — արկեալ կալ, être à l'ancre, relâcher; — յուսոյ, l'ancre, le fondement de l'espérance; — փրկութեան, ancre de salut.

Խարխալանք, նաց s. ébranlement, ruine; fig. perversité, égarement.

Խարխալեմ, եցի, Խարխարեմ, եցի va. ébranler, faire tomber en ruine, gâter, ruiner, détruire; rouvrir, renouveler; — զվէրս, rouvrir une plaie.

Խարխափ. — առ ou ընդ — ս adv. à tâtons, à l'aveuglette; — շրջել՝ գնալ՝ գալ՝ գտանել՝ խնդրել, marcher, aller, venir, trouver, chercher à tâtons.

Խարխափանք, նաց s. tâtonnement.

Խարխափեմ, եցի vn. tâtonner, aller ou marcher à tâtons; s'agiter, se remuer.

Խարխիմ, Խարխիմ, եցայ vn. s'ébranler, tomber en ruine, se détruire, se gâter.

Խարխուլ a. qui n'est pas

solide, qui menace ruine, croulant, sans fondement, caduc.

Խարձ V. Շամբ.

Խարշատեմ, եցի va. brûler; — իմ vn. brûler, se consumer; — ի ծարաւոյ, brûler de soif; — գորովով՝ գթով, brûler d'amour, de tendresse.

Խարշափ s. bruit, murmure (des feuilles).

Խարշափեմ, եցի va. faire du bruit, murmurer.

Խարշափուն adj. bruyant, murmurant.

Խարշեմ, եցի va. faire bouillir ou cuire dans un liquide; échauder; brûler, consumer.

Խարոյկ, ըուկաց s. charbon ardent, feu; bûcher; — արկանել՝ լուցանել՝ վառել, faire, allumer du feu; — մահաճամբոյր, bûcher fatal.

Խարուանք, նաց s. malheur, calamité, désastre.

Խարուեալ a. malheureux.

Խարուկածին a. né, produit du bûcher, ardent.

Խարուկեմ, եցի va. brûler.

Խարումն s. cautérisation.

Խարսխածել a. qui a la forme d'une ancre, d'un socle.

Խարսխեմ, եցի va. baser, fonder, fixer; — գոյս իւր յիմն, mettre son espérance en; — իմ vn. être basé, fixé, fondé, avoir pour fondement.

Խարտ s. limure.

Խարտած, ոյ s. limaille.

Խարտածոյ a. limé.

Խարտեաշ, տեշի, Խարտեշ, ի a. blond.

Խարտեմ, եցի va. limer.

Խարտեշագեղ a. d'un beau blond; — վարսք, cheveux blonds, d'un beau blond.

Խարտեշանամ, ացայ va. blondir, devenir blond.

Խարտիչ s. limeur.

Խարտոց, ի s. lime.

Խորտոցածուկն, ձկան sm. limande.

Խարտումն s. limure.

Խաւ, ոյ s. couche; pli; — հանածոյից, gisement; խաւ իխաւ, խաւ իխաւոյ a. adv. de plusieurs couches, à plusieurs couches.

Խաւար, ի, աւ s. ténèbres, obscurité; fig. affliction, tristesse; aveuglement; a. ténébreux, obscur; ի— դառնալ, se couvrir de ténèbres, s'obscurcir; — կալաւ զամենայն երկիր, les ténèbres couvrirent toute la terre; — տգիտութեան, les ténèbres de l'ignorance.

Խաւարաբեր a. qui porte les ténèbres, ténébreux.

Խաւարաբնակ, աց s. qui demeure dans les ténèbres, dans l'obscurité.

Խաւարաբորբ a. ténébreux, noir.

Խաւարազգած a. ténébreux, obscur; — լինել, se couvrir de ténèbres, se noircir; — խափնուլ, devenir aveugle, s'aveugler.

Խաւարազգեաց, Խաւարա-

զգեստ a. ténébreux, obscur, noir.

Խաւարակեաց V. Խաւարաբնակ.

Խաւարակուլ a. qui engloutit les ténèbres.

Խաւարակուռ a. ténébreux, noir.

Խաւարահալած a. qui chasse les ténèbres.

Խաւարամած a. entouré de ténèbres, ténébreux.

Խաւարային V. Խաւարին.

Խաւարանամ V. Խաւարիմ.

Խաւարասէր a. qui aime les ténèbres, l'obscurité.

Խաւարարգել a. qui est retenu dans les ténèbres; ténébreux, sombre.

Խաւարեմ V. Խաւարեցուցանեմ et Խաւարիմ

Խաւարեցուցանեմ, ուցի va. couvrir de ténèbres, obscurcir, éclipser.

Խաւարիմ, բեցայ vn. se couvrir de ténèbres, s'obscurcir, s'éclipser; խաւարեցաւ արեգակն՝ լուսին, le soleil, la lune s'obscurcit.

Խաւարին a. ténébreux, noir, obscur.

Խաւարծի sm. bourgeon, germe, pousse, tendron.

Խաւարծիլ s. rhubarbe.

Խաւարումն s. obscurcissement; — արեգական՝ լուսնի, éclipse de soleil, de lune.

Խաւարուտ, Խաւարչուտ, Խաւարչտին a. ténébreux, obscur.

Խաւարտ, ից s. légume.

Խաւեակ s. amphore, cruche, pot à l'eau.

* Խաւիժ s. bouillie.

Խաւողախոտ, ոյ s. staphisaigre.

Խաւի s. surprise, saisie; ընդ խափս adv. par surprise; իխափս անկանել, être surpris, saisi, entraîné.

Խափան, աց s. m. empêchement, obstacle, entrave; encombrement; a. oisif, désœuvré; — առնել լինել, faire ou mettre obstacle, empêcher.

Խափանած, ոյ, Խափանածոյ, ի s. désœuvrement, cessation des travaux, empêchement.

Խափանեմ, եցի va. empêcher, mettre obstacle à, susciter des obstacles, entraver, arrêter, embarrasser; étouffer, faire cesser, abroger, abolir, détruire, supprimer; — զճանապարհն, encombrer le chemin; — զանցս ուրուք, barrer le chemin de զո.

Խափանիչ s. celui qui fait obstacle, qui empêche.

Խափանուած, ոյ, Խափանութիւն, Խափանումն s. empêchement, obstacle, entrave, embarras; cessation, désuétude, abolition, abolissement; oisiveté, désœuvrement; իխափանումն գալ՝ անկանել, cesser, tomber en non-usage, en désuétude.

Խափարածայն a. aspiré, dur.

Խափնում, փեայ vn. se fer-

mer; passer, se faner, se gâter, s'aveugler; s'éteindre.

Խափշիկ a. s. moricaud, nègre.

Խափուցանեմ, ուցի va. fermer; aveugler; éteindre; — զճրագ, éteindre la bougie, la lumière; — զհուր, laisser tomber ou éteindre le feu.

Խափուցիչ s. éteignoir.

Խաքան, ի s. kan.

Խբարդեայ s. encensoir.

Խեղ, Խեթ, ից, աց a. louche; Խեթի հայել, regarder de travers, de mauvais œil.

Խեթամ, ացի ou ացայ vn. regarder de mauvais œil, d'un œil jaloux.

Խեթեմ, եցի va. pousser, heurter.

Խեթի V. Խեթ.

Խեթկեմ, եցի va. heurter, frapper; tourmenter; — եղջերօք, heurter des cornes, donner des coups de corne.

Խեթկիչ a. qui heurte.

Խելազար, աց a. qui a l'esprit de travers, timbré, insensé, frénétique, fou.

Խելազարանք V. Խելազարութիւն.

Խելազարիմ, ըեցայ vn. avoir l'esprit dérangé, de travers, avoir un grain de folie.

Խելազարութիւն s. aliénation d'esprit, folie, démence, frénésie.

Խելաթափ V. Խելայեղ.

Խելամուտ a. initié, instruit de, qui sait, qui a la connaissance, l'intelligence de; — առ-

նել, initier, instruire, informer, faire comprendre ou considérer; — կացուցանել, faire entendre; — լինել, être initié, s'initier, avoir l'intelligence de, s'apercevoir de, comprendre, saisir, entendre, être convaincu de, remarquer, reconnaître, ressentir, pénétrer; — լինել իմէջ բարւոյ եւ չարի, discerner le bien et le mal; — գտանել, comprendre; — լինել ոգւոյ նորա, entrer dans son esprit, saisir son esprit; — լինել ապագայից, pénétrer dans l'avenir.

Խելամտեմ V. Խելամուտ լինիմ.

Խելամտեցուցանեմ V. Խելամուտ առնեմ.

Խելամտութիւն sm. action de comprendre, intelligence, compréhension, connaissance, science; réflexion, considération; առ քաջ — իրացդ, pour bien comprendre ces choses.

Խելայեղ a. écervelé, tête fêlée, évaporé, hors de lui.

Խելայեղիմ, դեալ vn. avoir l'esprit de travers, la tête à l'envers, être écervelé, avoir la tête dérangée, le timbre fêlé.

Խելաշուրջ a. insensé, fou.

Խելապատակ, աց sm. cervelet.

Խելառ V. Խելագար.

Խելացի a. intelligent, sensé, sage.

Խելացնոր, ից a. qui a le délire, frénétique, fou.

Խելացնորեցուցանեմ, ուցի va. donner le délire, faire perdre l'esprit, rendre fou.

Խելացնորիմ, ըեցայ vn. avoir le délire, être dans le délire, perdre l'esprit; perdre connaissance, se trouver mal, s'évanouir.

Խելացնորութիւն sm. délire de l'esprit, délire, folie, frénésie.

* Խելացութիւն s. sagesse, prudence.

Խելք, լաց sm. cerveau; esprit, intelligence, sagacité; poupe; tête d'un pont; խելօք adv. avec finesse, avec adresse, ingénieusement, adroitement; իխելաց ելանել, perdre l'esprit, la tête, devenir fou; խելս խառնել, tâcher de trouver ou chercher dans son esprit un moyen pour réussir, s'ingénier, s'aviser d'un moyen, user de ruse, d'artifice, trouver un expédient, un moyen; յայլոյ խելս լինել, être hors de lui-même, perdre la tête; * — ը կորսնցունել, perdre la tête; * մէկուն — ը գլուխը բերել, mettre զն. à la raison, au pas; * — ը գլուխը գալ, revenir à soi, à la raison, reprendre ses sens; * — ին է եկեր, — ը թռուցեր է, il a perdu la tête, il est fou; * գլուխը — չկայ, il est tout distrait; իխելս նաւին, à la poupe; * — չէ, ce n'est pas sage, ce n'est pas prudent; * — ը բանի մը տալ, se donner à, se passionner pour qch.

Խեխբիմ, բեցայ vn. s'attacher, se lier.

Խեղ, աց a. impotent, estropié, privé d'un membre, mutilé; — ոտամբ, boiteux.

Խեղամիւր a. courbé, oblique, de travers, contourné, tortu, sinueux, tortueux; fig. pervers, dépravé; — յօժարութիւնք, inclinations perverses.

Խեղամիւրիմ, բեցայ vn. se courber, devenir tortueux, oblique; fig. se dépraver, se pervertir.

Խեղամիւրութիւն sm. obliquité, sinuosité, tortuosité, contorsion; fig. perversité.

Խեղանդամ V. Խեղ.

Խեղանք V. Խեղութիւն.

Խեղդ, ից s. corde ou lacet pour étrangler; étranglement, strangulation; — առնել անձին, — արկանել, — ընդ անձն արկանել, ի— գալ, ի— մտաբերել, s'étrangler; — ընդ անձն ուրուք արկանել, passer la corde au cou de qn., l'étrangler.

Խեղդամահ a. étranglé, suffoqué; — առնել, étrangler, suffoquer, étouffer; — լինել, être étranglé, suffoqué, étouffé.

Խեղդան, աց s. corde pour étrangler.

Խեղդեմ, եցի va. étrangler; étouffer, suffoquer; tordre le cou; tourmenter.

Խեղդումն s. étranglement, strangulation; étouffement, suffocation.

Խեղեմ, եցի va. estropier, mutiler, paralyser.

Խեղեփ s. partie. moitié.

Խեղկատակ sm. bouffon, mime, farceur, goguenard.

Խեղկատականք V. Խեղկատակութիւն.

Խեղկատակեմ, եցի vn. bouffonner, faire le bouffon, le farceur, goguenarder.

Խեղկատակութիւն s. bouffonnerie, mimerie, farce, arlequinade, pasquinade, goguenarderie.

* Խեղն V. Թշուառ.

Խեղն, խղնի, Խեղնմիտք s. conscience.

* Խեղնութիւն V. Թշուառութիւն.

Խեղութիւն s. privation de quelque membre, paralysie.

Խեցեպ V. Փոսոկ.

Խենդ, Խենդութիւն V. Յիմար, Յիմարութիւն.

Խենեշանամ, ացայ vn. vivre dans la mollesse, dans les délices, être voluptueux, se plonger dans la débauche, faire la noce.

Խենեշացուցանեմ, ուցի va. plonger dans la mollesse, énerver, débaucher.

Խենեշութիւն s. mollesse, vie molle et voluptueuse, débauche.

Խենեշ, ից, աց a. voluptueux, débauché, efféminé.

Խենն, etc. V. Խենդ etc.

Խեշերանք, նաց sm. rebut, épiluchures, restes.

Խեչակ V. Խեչ.

Խեչակեմ, եցի va. échalas-
ser, étager, soutenir, ramer.

Խեչափառ V. Խաչափառ.

Խեչմայր V. Սարփինայ.

Խեռ, ից a. insubordonné,
désobéissant, indocile, rétif,
pervers, rebelle, récalcitrant,
obstiné, taquin.

Խեռեմ, եցի vn. ne pas
obéir, être insubordonné, se
révolter, se rebuter; — զայ-
րազին ի վերայ միմեանց, être
acharné les uns contre les au-
tres; — իսանձուց, ne plus
obéir au frein.

Խեռուծիւն s. insubordina-
tion, désobéissance, indocilité,
obstination, esprit de révolte,
opiniâtreté, taquinerie.

Խերեւել V. Լումայ.

Խեց V. Խեցի, Շեց.

Խեցագործ V. Խեցեգործ.

Խեցակարկառ, Խեցակոյտ
a. construit en briques.

Խեցքեկ a. baragouiné, mal
articulé ou prononcé; — բար-
բառ, baragouin, baragoui-
nage; — բարբառով զբանս
արձակել, baragouiner.

Խեցքեկագոյն a. grossier,
rude, barbare.

Խեցքեկեմ, եցի va. bara-
gouiner; — զգաղղիարէն, ba-
ragouiner ou écorcher le fran-
çais.

Խեցգետի, տւոյ, տեաց,
Խեցգետին, տնի s. homard.

Խեցեգործ, աց sm. potier;
faïencier.

Խեցեգործուծիւն s. poterie;
faïencerie.

Խեցեկոյտ վճիռ sm. ostra-
cisme.

Խեցեղէն, դինաց a. fait de
terre cuite, de faïence; s. faïen-
cerie, faïence.

Խեցեմորթ, ից sm. coquille,
coquillage, crustacé; coquille,
écaille, enveloppe crustacée;
a. testacé, crustacé.

Խեցեցուցանեմ, ուցի va.
dessécher, rendre tout sec.

Խեցի, եցւոյ, եցեաց s. terre
cuite, brique, tuile; faïence;
terrine, écuelle; tesson, têt,
éclat; test, coquille, écaille;
coquille, coquillage; — ք, po-
terie; faïencerie.

Խեփոր s. coquille, test.

Խզեմ, եցի va. arracher,
rompre, couper, déchirer; —
զհերս, arracher les cheveux;
— ներքինիս, châtrer; — իմ
vn. être arraché, se rompre.

Խզումն s. action d'arracher,
de rompre.

Խէթ, Խեթի, Խիթի sm. ob-
stacle, empêchement, embar-
ras; ressentiment, haine; ja-
lousie; conscience, scrupule;
doute, soupçon; crainte; co-
lique; Խեթիւ հայել, regarder
de côté, de mauvais œil.

Խէթ V. Խիթ.

Խէչ, ից s. échalas, étai, tu-
teur, rame; écrevisse; — զնել
V. Խեչակեմ.

Խծան, աց s. aiguillon; fig.
aiguillon, stimulant; ընդդէմ
— ի աքացել, regimber contre
l'aiguillon.

Խծեմ, եցի va. aiguillonner,

picoter; fourrer, enfoncer; fig. aiguillonner, stimuler; կաշառս —; graisser la patte à qn., le corrompre; — Իմ vn. se fourrer, s'introduire, s'enfoncer.

Իմիչ a. stimulant.

Իժաբանութիւն sm. barbarisme.

Իժաբար adv. d'une manière barbare, en vrai barbare.

Իժական a. de barbare, barbare.

Իժականութիւն s. brutalité, cruauté, inhumanité.

Իժղան; Ի— կալ se buter, s'obstiner, s'opiniâtrer.

Իժղժագոյնս adv. barbarement.

Իժղժութիւն s. barbarie.

Իժղութ, Ից a. barbare, féroce, sauvage; barbare, grossier.

Իժենի, նոյ s. gommier.

Իիզախ a. hardi, courageux, hautain, précipité.

Իիզախեմ, եցի vn. s'avancer hardiment, s'enhardir, braver, oser, prendre confiance ou courage, se permettre, entreprendre, s'exposer, s'élancer; — Իվտանգս, s'exposer au danger, aller chercher les périls, se précipiter dans le danger; — Իմարտ, se jeter dans la mêlée.

Իիզախեցուցանեմ, ուցի va. enhardir, encourager.

Իիզախութիւն, Իիզախումն sm. hardiesse, courage, confiance, audace.

Իլիթ, Խմից, Խմոց s. colique; élanement; écueil.

Իլիթամ, ացի vn. se douter, soupçonner, redouter, être inquiet, tenir pour suspect; Խիթայի ընդ կորուստ նորա, je craignais de le perdre.

Իլիթ, Խժաց sm. gomme; առածգական —, gomme élastique.

Իիլ s. perquisition, recherche minutieuse, investigation; — արկանել, rechercher minutieusement, fouiller; faire perquisition, une perquisition.

Իիլայ V. Խլայ.

Իիխաւրայ sm. humeur fébrile, chose dégoûtante, abomination.

* Իիկար, Ի a. sage, savant; pédant.

Իիղ a. impur, profane.

Իիղբ s. vrille, tendron; — արկանել, se cramponner à, s'attacher à, serrer étroitement, s'entrelacer.

Իիղն, Խղնի, Իւ s. scrupule; conscience; a. scrupuleux; — մտաց, conscience; Խղնիւ մտաց, consciencieusement, en ou avec conscience; Լեցուցանել զ— մտաց, étouffer ses remords; կշտամբանք Խղնի մտաց, le reproche de la conscience; յազատութիւն Խղնի մտացն, pour l'acquit de sa conscience; ազատութիւն Խղնի, liberté de conscience; * — ընել, se faire scrupule, conscience de.

Իիհ, Խհից s. gravier.

Խինդ s. joie; առ խնդին, de joie.

Խինձ, Խինձ s. sein; sinuosité, enfoncement, cavité, repli.

* Խիպիլիկ s. fantôme.

Խիստ, խստաց, խստից a. dur, rude, raide; austère, sévère, inflexible; rigoureux, rigide, violent; pénible, difficile; —, խստիւ, durement, rudement, sévèrement, avec sévérité; խստիւ գնալ, mener, traiter sévèrement, brutaliser, brusquer; խիստ է քեզ, il vous est dur; — բանք, paroles dures, sévères; — կեանք, vie dure, austère; — ս բարբառել խօսել ընդ ումեք, parler durement avec qn., lui dire des duretés.

Խիտ, խտի a. dense, dru, serré, compacte; épais, touffu.

Խիտ առ խիտ, d'une manière serrée, compacte; tout près les uns des autres; fréquent; fréquemment, souvent; — հարուածք, coups redoublés.

Խից s. bouchon, tampon; — արկանել, boucher, tamponner; barrer, empêcher, arrêter.

Խիւս, ի s. bouillie; pulpe.

Խլայ, ից sm. vêtement ou robe d'honneur.

Խլանամ, ացայ vn. devenir sourd.

Խլացուցանեմ, ուցի va. rendre sourd, assourdir; — զլսելիս, étourdir, casser la tête.

Խլացուցիչ a. assourdissant.

Խլեմ, եցի va. arracher, ex-

tirper, déraciner; détruire, démolir, abattre, démanteler, ruiner; — զատամն ուրուք, arracher, extraire une dent à qn.

Խլինք s. mucosité, morve.

Խլիչ s. extirpateur.

Խլիրդն s. méd. cancer.

Խլխեմ, եցի va. tirailler; faire semblant de ne pas entendre, négliger, omettre, passer sous silence; chercher des prétextes, prétexter.

Խնոտ a. morveux, muqueux.

Խլուծիւն s. surdité.

Խլումն s. arrachement, extirpation, extraction.

Խլուրդ, լրդից, Խլուրդն, լրդան s. taupe.

Խլրդենի, նոյ s. pathol. gangrène.

Խլրտամ, Խլրտանամ V. Խլրտիմ.

Խլրտեմ, եցի va. remuer, mouvoir, agiter, donner quelque impulsion.

Խլրտեմ, եցի, Խլրտիմ, եցայ vn. bouger, se remuer, se mouvoir, s'agiter; քուն անուշակ խլրտէր ընդ անդամս նորա, le doux sommeil s'était insinué dans ses membres.

Խլրտումն s. mouvement, agitation.

Խխայթ V. Խղխայթ.

Խխնչեմ, եցի vn. hennir.

Խխնչիւն s. hennissement; V. Խղունջ.

* Խխում դառնալ լինել V. Ջրաթաթախ լինել.

Խճբիծ, բժաց s. censure, critique; examen, recherche.

Խճբծեմ, եցի va. censurer, critiquer; examiner, rechercher.

* Խճիպ s. piqûre (d'étoffe); — ընել, faire une —, piquer.

Խճկեմ, եցի va. bourrer, rembourrer; — զորովայն, se bourrer.

Խճուծ, խճոյ sm. étoupe, filasse, bourre.

* Խճպեմ, եցի va. piquer.

Խճպիմ, պեցայ vn. se rétrécir, se serrer, se tortiller.

Խղատեղի, ղւոյ s. lieu de la cabane.

Խղիկ, ղկան s. petite cabane, chaumine.

Խղխայթ, ից s. suppuration, pus.

Խղխայթեմ, եցի va. cacher; exciter; — իմ, vn. abcéder, suppurer, aboutir.

Խղխթեմ V. Կղկաթեմ.

Խղճաղատ լինիմ vn. être jugé par sa conscience, se faire conscience.

Խղճալի V. Եղկելի.

Խղճական a. qui a la conscience d'une chose, coupable.

Խղճահար, աց a. scrupuleux.

Խղճահարութիւն s. grand scrupule.

Խղճամ, ացի vn. se faire conscience, scrupule de qch., s'en abstenir; avoir pitié de, compassion de.

Խղճամիտ a. scrupuleux, méticuleux.

Խղճեմ, եցի vn. se faire conscience, scrupule d'une chose; ոչ ինչ խղճեցի, je me suis cru autorisé de; ոչ ինչ խղճեմ, je ne me fais pas conscience de.

Խղճմտանք, նաց s. conscience; * — ընել, se faire conscience, scrupule de; * — չունի, il n'a pas de —; խղճմրտանօք, consciencieusement, avec conscience.

Խղճմտանքաւոր a. consciencieux; — լինել, être —.

Խղճմտութիւն V. Խիղճ.

Խղուրբտիւն s. tintamarre, alarme, rumeur, bruit.

Խղունջն, աց s. escargot.

Խճախառն a. graveleux.

Խճաքար, աց s. grès.

Խճողեմ, եցի va. farcir, remplir, gorgger; — զորովայն, se farcir ou s'emplir l'estomac de, s'empiffrer, se gorgger.

Խճուղ s. cuis. farce.

Խմբագիր, գրաց s. rédacteur; compilateur; V. Խմբագրութիւն.

Խմբագրապետ, ի s. rédacteur en chef.

Խմբագրեմ, եցի va. compiler, rédiger.

Խմբագրութիւն s. rédaction; compilation.

Խմբակից V. Գնդակից.

Խմբանդրի, դրւոյ s. groupe.

Խմբարան, աց s. assemblée; — եկեղեցւոյ, nef d'église.

Խմբեմ, եցի va. assembler, rassembler, réunir, convoquer; grouper, rallier, attrou-

per; mettre aux mains, aux prises, livrer; célébrer, fêter; — պատերազմ, faire la guerre; — իմ, vn. se rassembler, se réunir; se rallier, s'attrouper; se mêler dans un combat, en venir aux mains; իմբեցաւ պատերազմն, la bataille commença, s'engagea.

Խմբովին adv. par troupes, en troupe, en foule.

Խմեմ, եցի va. boire, absorber, s'imbiber.

Խմոր, ոյ, ով sm. levain, ferment.

Խմորեալ a. fait avec du levain, fermenté; s. pain levé, fermenté.

Խմորեմ, եցի va. faire fermenter; — իմ vn. fermenter.

Խմորեցուցիչ a. qui fait fermenter.

Խմորկենի, նույ s. arbousier.

Խմորուկ, րկի s. arbouse.

Խմորումն s. fermentation.

Խմորուն V. Խմորեալ.

Խնամ, ոց s. soin, sollicitude, attention; empressement; — ածել՝ ունել՝ տանել, soigner, prendre ou avoir soin de, ménager, s'occuper de, prendre ou témoigner intérêt à; խնամով, avec soin, soigneusement; զամենայն փոյթ եւ զուրնել զուրեքէ, prendre toutes sortes de soin de զո.; տարածել ի վերայ ուրուք զխնամս իւր՝ զգուծ խնամոց, entourer de soins զո., en prendre soin; հաստատեալ ի խնամս չարին, porté à faire le mal.

Խնամագուծ a. tendre, plein de sollicitude.

Խնամած, խնամածու, աց a. soigneux; V. Խնամակալ.

Խնամածութիւն sm. soin, inspection.

Խնամակալ, աց a. qui a soin de; régent; tuteur, curateur; protecteur.

Խնամակալեմ V. Խնամարկեմ.

Խնամակալու a. qui a soin, tutélaire.

Խնամակալութիւն s. soin, attention, sollicitude; tutelle; régence; protection; la Providence.

Խնամապետ, ի s. régent.

Խնամապետութիւն s. régence.

Խնամատար, խնամատարութիւն V. Խնամակալ, խնամակալութիւն.

Խնամարար V. Խնամակալ.

Խնամարկեմ, եցի va. soigner, prendre ou avoir soin de, donner ses soins à, s'occuper avec sollicitude de, protéger.

Խնամարկու V. Խնամակալ. Խնամարկութիւն V. Խնամակալութիւն.

Խնամեմ V. Խնամարկեմ.

Խնամեխօս, աց s. entremetteur d'un mariage; — լինել, traiter d'un mariage.

Խնամենամ, եցայ vn. s'apparenter, s'allier à ou avec.

Խնամի, ամույ, ամեաց sm. parent, allié; — առնել, apparenter, allier; — լինել, V. Խնամենամ.

Խնամոտ, աց a. soigneux; plein d'attentions, de sollicitude, charitable.

Խնամուծիւն sm. alliance, affinité, parenté; — առնել ընդ, V. Խնամենամ.

Խնայ առնեմ V. Խնայեմ.

Խնայեամ, Խնայեմ, եցի vn. épargner, ménager, traiter avec ménagement; épargner, économiser; refuser; — Իկերակրոյն, épargner sur sa nourriture, prendre sur sa bouche; — Ի ժամանակն, économiser le temps.

Խնայեցուցանեմ, ուցի va. faire épargner ou ménager.

Խնայող s. ménager, ménagère, économe.

Խնայուծիւն, Խնայումն s. épargne, ménagement; épargne, économie.

Խնդալից a. plein ou comblé de joie, joyeux, enjoué, gai; — adv. joyeusement, gaiement; — իննել, être comblé, pénétré de joie.

Խնդակոթ s. ciguë.

Խնդակից ինիմ vn. se réjouir avec qn., féliciter ou faire des compliments à.

Խնդակցուծիւն s. congratulation, félicitation, compliment.

Խնդամ, ացի vn. se réjouir, éprouver de la joie, avoir ou ressentir de la joie, être bien aise, charmé, enchanté ou heureux de; salut (en tête d'une lettre); Խնդա, réjouis-toi! bonjour, je vous souhaite le

bonjour; բազում — ասել, souhaiter le bonjour, dire adieu; — ընդումեք, se réjouir avec qn.; Խնդացիս յոյժ ուրախուծիւն մեծ, ils furent transportés d'une grande, d'une extrême joie.

Խնդամիտ a. joyeux, enjoué, gai, ravi.

Խնդամուլ, ոյ, Խնդամուլի s. ciguë.

Խնդանք V. Խնդուծիւն.

Խնդացուցանեմ, ուցի va. réjouir, donner ou causer de la joie.

Խնդբունդ a. inégal, tortueux, plein de bosses; — ք s. aspérités, bosses.

Խնդիք, դրոց s. question; demande, sollicitation; discussion, contestation, controverse; examen; perquisition, recherche, enquête; proposition, thèse; problème; — բայի, régime d'un verbe; — առնել, Ի—անկանել՝ արկանել՝ ելանել՝ երթալ, chercher, rechercher, être à la recherche de, faire des recherches, recourir, examiner, faire une enquête; Խօսեսցուք զայսր խնդրոյ, causons sur ce chapitre; — Ժ ունիմ ի քէն, j'ai un service à réclamer de vous; — եղել, il a été question; il s'éleva une discussion; — յուզել, soulever une question, une discussion; — Ի մէջ առնուլ, aborder une question, la traiter; — Ի միջի կայ, il est question, il s'agit de; Ի— իննել ուրուք, être à

la recherche, à la piste de qn.

Խնդուծիւն s. joie, réjouissance, enjouement.

Խնդրակ, աց s. chercheur; solliciteur; émissaire, commissaire; V. Խնամակալու; — ս արձակել զկնի ուրուք, faire courir après qn.

Խնդրականք s. objet de recherche, sujet de question.

Խնդրեմ, եցի va. chercher, rechercher; demander, solliciter, implorer; demander, requérir; demander, questionner; désirer, tâcher; — զանձն ուրուք, en vouloir à la vie de qn.; զշահս անծին եւ եթ —, n'avoir d'autre vue que son intérêt.

Խնդրուածք, ծաց, ծոց sm. demande, sollicitation, prière.

Խնդրութիւն s. recherche; demande; — վրիժուց V. Վրէժ-խնդրութիւն.

Խնծիղք s. transport de joie, ris, jeux folâtres, joie, gaieté.

Խնծղալից a. enjoué, gai.

Խնծղամ, ացի vn. tressaillir de joie, se réjouir.

Խնծոր V. Խնծոր.

Խնկաբեր, աց a. qui produit de l'encens; qui porte de l'encens, des parfums.

Խնկալից a. plein d'encens.

Խնկախառն a. mêlé d'encens.

Խնկածաղիկ, ղկի s. sauge.

Խնկածու, աց a. odoriférant, aromatique.

Խնկակալ, աց s. autel de l'encens; encensoir.

Խնկահոտ a. parfumé, odoriférant.

Խնկաղաց, աց s. moulin à moudre de l'encens; cassolette; parfumeur.

Խնկաման, Խնկանոց, աց s. cassolette.

Խնկանուէր a. offer! comme de l'encens, encensé, ardent.

Խնկարան, աց s. cassolette.

Խնկարկեմ, եցի va. encenser.

Խնկարկու, աց s. thuriféraire; fig. encenseur, louangeur.

Խնկարկութիւն s. encensement.

Խնկեմ, եցի va. encenser, offrir de l'encens; parfumer; offrir; fig. encenser, donner de l'encens, de l'encensoir.

Խնկենի, նույ, նեաց s. bot. encensier; encens, parfum.

Խնկեփեաց, եցաց s. parfumeur.

Խնկիչ V. Խնկարկու.

Խնկողկուզիկ V. Մարեմ-խոտ.

Խնկունի, նույ s. romarin.

Խնծոր, ոյ s. pomme; pommier.

Խնծորենի, ենույ. Խնծորի, ձորույ s. pommier.

Խնծորօղի, ղույ s. cidre.

Խնճոյք V. Խնջոյք.

Խնոցի, ցւոյ s. baratte.

Խնոււմ, խցի va. boucher, fermer, combler.

Խնչել, եցի vn. grogner; * se moucher.

Խնջոյք, ջոյից sm. festin,

banquet, régal, grand dîner, grande chère; réjouissance, fête; — յս առնել՝ յօրինել, faire festin ou grande chère, régaler, festiner, donner un régal; — խրախմանաց, festins délicieux; խնջոյս ուրախութեան յարդարել ումեք, faire une fête solennelle à qn.

* Խնտամ V. Ծիծաղիմ.

* Խնտումերես a. qui a l'air gai, joyeux.

* Խշխշամ, ացի vn. être affligé, avoir pitié, être touché, navré.

* Խշխշացնեմ, ուցի va. affliger le cœur, toucher, navrer.

Խշտեակ, եկաց s. couchette, grabat, méchant lit.

Խշտիք, տեաց s. méchant lit, grabat; gîte, repaire, tanière.

Խշտրեմ, եցի vn. mépriser.

Խոզ, ից, աց sm. cochon, porc; rais, rayon de roue, pied ou montant d'une chaise, etc.; — մատակ, truie, coche; — խանջէ՝ բոհբոհէ՝ կնչէ՝ գրդայ՝ կռնչէ, le — grogne.

Խոզակ, աց s. baie, grain; — շերամոյ, cocon.

Խոզակերպ a. semblable à un cochon, de cochon.

Խոզան, աց sm. chaume.

Խոզանակ, աց s. brosse à habit, vergettes; մաքրել — ա V. Խոզանակեմ.

Խոզանակագործ, աց sm. brossier.

Խոզանակեմ, եցի va. broser, vergeter.

Խոզանամ, ացայ vn. devenir cochon, changer en cochon.

Խոզանացեալ, Խոզանեալ a. hérissé, dressé comme des chaumes.

Խոզանման V. Խոզակերպ.

Խոզանոց, աց s. étable à cochons.

Խոզանստես s. soie de porc.

Խոզատանձ, ից sm. poire sauvage; méd. écrouelles, scrofules.

Խոզարած, աց s. gardeur de pourceaux, porcher.

Խոզեան s. pl. les cochons.

Խոզենի, ենւոյ, ենեաց a. de porc; s. chair de cochon, porc frais.

Խոզերամակ, աց s. troupeau de cochons.

Խոզկաղին s. faîne, gland.

Խոզուծիւն s. cochonnerie.

Խոզուկ s. porc-épic.

Խոթ s. alcyon.

* Խոթեմ, եցի va. enfoncer, faire entrer, introduire; piquer.

Խոթոտեմ, եցի vn. regarder de mauvais œil, de travers.

Խոժոռ a. morne, triste, irrité, fâché, dur, refrogné, menaçant, sévère, hagard, hideux, rébarbatif, de travers; gros, grossier; — դէմք, regard de travers, mine, visage austère; — աչք, yeux austères, sombres; — ախարկել յոք, jeter sur qn. un regard terrible, lancer des regards de colère; — հայել, faire la mine

à qn., rechigner, regarder de travers, promener un œil hagar.

Խոժոռագեղ *a.* laid, difforme.

Խոժոռադեմ, դիմաց *a.* qui a le visage, l'air dur, qui a un visage triste et refrigné, d'un visage sévère; — ցնորք, spectres horribles.

Խոժոռահայեաց *a.* qui a un regard hagar.

Խոժոռեցուցանեմ, ուցի *va.* irriter, fâcher, aigrir; — զդեմս, contracter ou froncer les traits du visage, faire mine, prendre un air austère.

Խոժոռիմ, ռեցայ *vn.* se refrogner, rechigner, prendre un air refrigné, froncer les sourcils, avoir l'air maussade, être maussade, d'une humeur sombre, boudier, se piquer, se fâcher, aigrir; խոժոռեցան նմա, ils s'irritèrent contre lui; խոժոռին երկինք, le ciel se couvre de sombres nuages.

Խոժոռութիւն *s.* air triste et refrigné, air chagrin ou maussade, mauvaise humeur, refrignement, bouderie, mine, ressentiment.

Խոլեմ, եցի *va.* chasser, disperser.

Խոլոր *V.* Խոժոռ.

Խոլորձ, լրձան *s.* bot. orchis, salep.

Խոխումք, մաց *s.* ravin, ravine; vallon ombragé, forêt.

Խոխումածիգք *sm.* vallons ombragés.

Խոխոջ, ից. Խոխոջանք, նաց *s.* murmure, bruit; — վտակի, — d'un ruisseau.

Խոխոջեմ, եցի *vn.* murmurer.

Խոխոջիւն *V.* Խոխոջանք.

Խոկ *s.* pensée; — ի միտս կայր նորա, il avait le dessein.

Խոկամ, ացի *vn.* penser, réfléchir, méditer, se recueillir.

Խոկումն *sm.* pensée, réflexion, méditation, recueillement.

Խոհ, ից *s.* mets.

Խոհագործեմ *V.* Խոհակերեմ.

Խոհական, աց *a.* prudent, sage, raisonnable, sensé, discret, circonspect; — այր, un homme raisonnable.

Խոհականաբար *adv.* prudemment, sagement.

Խոհականութիւն *sm.* prudence, sagesse, discrétion, circonspection, le bon sens.

Խոհակեր, աց *s.* cuisinier.

Խոհակերեմ, եցի *vn.* cuisiner, faire la cuisine.

Խոհակերոց, աց *s.* cuisine; անօթք — ի, batterie de cuisine.

Խոհակերութիւն *s.* l'art de la cuisine, cuisine.

Խոհակերուհի *V.* Խոհարարուհի.

Խոհանոց *V.* Խոհակերոց.

Խոհավճառ, աց *s.* traiteur.

Խոհարար, աց *s.* cuisinier, chef.

Խոհարարեմ, եցի va. préparer à manger, cuisiner.

Խոհարարուհի sf. cuisinière; բաջ —, cordon bleu.

Խոհեակ, եկի s. garçon ou fille de cuisine.

Խոհեմ, Խոհեմաբար, Խոհեմուծիւն V. Խոհական, etc.

Խոհեմազարդ a. prudent.

Խոհեմամիտ V. Խոհական.

Խոհեմանամ, ացայ vn. devenir ou être prudent, sage.

Խոհեր s. ordure, immondice, boue, fange; — ք պղծութեանց, les impuretés.

Խոհերական a. sale, impur, fangeux; — ձեռք, mains impures; — բանք, propos orduriers, infamies.

Խողխողեմ, եցի va. égorger, tuer, massacrer.

Խողխողումն s. action d'égorger, de tuer.

Խողխոջանիմ V. Խոխոջեմ.

Խողխոջանք V. Խոխոջանք.

Խողխոջեմ V. Խոխոջեմ.

Խողովակ, աց sm. tuyau, tube, conduit.

Խոնկոր, Խոնկորակ, աց s. goret, petit cochon, jeune porc, cochon de lait.

Խոյ, ոց s. bélier; cabestan; art mil. bélier; astr. bélier; ջրբաշխական —, bélier hydraulique,

Խոյակ, աց s. chapiteau.

Խոյանամ, ացայ vn. fondre ou tomber sur, s'élaner sur, se lancer, se jeter, se précipiter, s'abattre sur.

Խոյզ, խուզից s. recherche,

examen; — եւ խնդիր, recherche, perquisition; — արկանել, ի— եւ իխնդիր արկանել, ի— եւ իխնդիր լինել, — եւ խնդիր առնել, examiner, rechercher, faire des recherches, des perquisitions, une enquête, s'informer de; — եւ խնդիր առնել ումք, être à la recherche, à la piste de qn.

Խոյթ, խթի s. zool. gavial.

Խոյլ, խուլից s. scrofules, tumeur scrofuleuse; — պարանցի, goître.

Խոյս sm. fuite; — տալ, prendre la fuite, s'enfuir, décamper, lâcher pied, s'échapper, se sauver, montrer les talons, s'évader, dénicher, plier bagage; éviter, fuir.

Խոյր, խուրի s. tiare, bandeau, diadème; turban.

Խոյրագործ V. Խոյրարար.

Խոյրադիր a. qui met une tiare.

Խոյրարար, աց s. fabricant de tiare; chapelier.

Խոյող, աց s. croc, crochet.

Խոնարհ, աց a. bas; humble; bas, vil; faible; — սրտիւ, humble de cœur; ի—, prép. adv. en bas; de haut en bas; au bas; dessous, au-dessous; աչք ի—, les yeux baissés; ի վեր եւ ի—, sans cesse; — առնել, humilier; — լինել, être humble, s'humilier.

Խոնարհաբար adv. humblement.

Խոնարհազոյն a. adv. plus bas.

Խոնարհակողմն sm. le côté bas.

Խոնարհահակ a. qui penche en bas.

Խոնարհամիտ a. humble, modeste.

Խոնարհամտուծիւն s. humilité, modestie.

Խոնարհեմ V. Խոնարհեցուցանեմ; — զբայս, conjuguer les verbes.

Խոնարհեցուցանեմ, ուցի va. abaisser, rabaisser, baisser; incliner; humilier; — զամբարտաւանութիւն ուրուք, rabaisser, abattre ou abaisser l'orgueil de qn.; Աստուած խոնարհեցուցանէ զամբարտաւանս, Dieu abaisse les superbes; — զանձն առ, se rendre condescendant pour, condescendra; — զգլուխ, incliner la tête.

Խոնարհիմ, հեցայ vn. s'abaisser, descendre, s'incliner, pencher; s'humilier; céder, baisser pavillon; décliner; gram. se conjuguer; ի—աւուր, sur le déclin du jour; — յամբարտաւանութենէ, perdre sa fierté; յերկիր —, se prosterner; — առաջի Աստուծոյ, s'incliner devant Dieu.

Խոնարհութիւն s. humilité; abaissement; humiliation.

Խոնարհումն s. abaissement; humiliation; déclin; gram. conjugaison.

Խոնաւ, աց a. humide, moite.

Խոնաւալից a. plein d'humidité, très-humide.

Խոնաւական a. humide.

Խոնաւայոյզք, յուզից s. m. humidité, temps humide.

Խոնաւանամ, ացայ vn. devenir humide, s'humecter.

Խոնաւաչափ, ի s. hygromètre.

Խոնաւաչափական a. hygrométrique.

Խոնաւաչափութիւն s. hygrométrie.

Խոնաւեմ, եցի, Խոնաւեցուցանեմ, ուցի va. humecter, rendre humide.

Խոնաւութիւն s. humidité, moiteur.

Խոնաւուտ V. Խոնաւ.

Խոնճան, ունք s. cordon à coulisse passant par la ceinture des caleçons pour les serrer.

Խոնջ. ի—, adv. au-dessous.

Խոնջ a. las, fatigué.

Խոնջան V. Խոնճան.

Խոնջանք V. Խոնջութիւն.

Խոնջեցուցանեմ, ուցի va. lasser, fatiguer, briser.

Խոնջիմ, ջեցայ vn. se lasser, se fatiguer, se donner de la fatigue.

Խոնջութիւն s. lassitude, fatigue.

Խոշոտ s. foin.

Խոշոր, ից a. rude, âpre, raboteux, dur; gros, grossier, rustique, commun; grossier, impoli; scabreux, difficile, pénible; grossier, rude, désagréable, barbare; peint. aigre; — գոյնք, couleurs aigres.

Խոշորաբարք s. grossièreté.

Խոշորագեղ a. difforme, laid.

Խոշորագոյնս adv. grossièrement.

Խոշորացոյց V. Մանրացոյց.

* Խոշորնամ, բցայ vn. devenir gros, grossir, grandir.

Խոշորութիւն s. grossièreté, rudesse, dureté; grosseur.

* Խոշորցնեմ, ուցի va. grossir, agrandir.

Խոշտամ, Խոշտանամ V. Կաղամ.

Խոշտանգանք, նաց s. torture, supplice, châtement, tourment.

Խոշտանգեմ, եցի va. torturer, faire vivement souffrir, châtier, battre.

Խոչ, ից s. obstacle, empêchement, entrave, accroc, embarras; les épines du hérisson; ահա — անկոխելի, voilà un obstacle insurmontable; — խափանարար, grand obstacle, impossibilité, digue; տապալել զամենայն զխոչ եւ զխուժ, surmonter les plus grands obstacles; — լինել, être, mettre obstacle à, empêcher.

Խոչընդակն V. Խոչ.

Խոչընդոտն, Խոչոտն s. m. croc-en-jambe, obstacle, entrave, empêchement, embarras; — լինել, être obstacle, empêcher, entraver, mettre des entraves.

Խոպան, ի a. ep friche, inculte; s. friche, désert.

Խոպանանամ, ացայ vn. être en friche, être inculte, devenir désert.

Խոպանացուցանեմ, ուցի,

Խոպանեմ, եցի va. laisser en friche, dans un entier abandon, rendre désert.

Խոպոպ V. Խոպոպիք.

Խոպոպեմ, եցի va. friser, boucler, frisotter; — իմ vn. se friser, se boucler.

Խոպոպի a. frisé, bouclé; —ք, s. frisure, cheveux frisés, boucles; —ս առնել, friser.

Խոռ ou Խոռն s. ive, ivette.

Խոռապետ, աց s. maître du palais.

Խոռեմ, եցի va. creuser.

Խոռոց, աց s. creux, excavation, cavité.

Խոռոցանամ, ացայ. Խոռոցիմ, չեցայ vp. se creuser.

Խոստաբանութիւն sm. promesse.

Խոստանամ, ացայ vn. promettre, donner parole, s'engager.

Խոստովան առնիմ՝ լինիմ vn. confesser, avouer, reconnaître; se confesser, aller à confesse; — լինել զյանցանս, avouer sa faute; — լինել զմեղս իւր, confesser ses péchés, se confesser.

Խոստովանադուստր, դուստր sf. celle qui se confesse, pénitente.

Խոստովանախայր, փոր sm. confesseur, directeur de conscience.

* Խոստովանանք s. confession; —ի երթալ, aller à confesse.

Խոստովանարան, աց sm. confessionnal.

Խոստովանաբոյր, քեռ V.
Խոստովանադուստր.

Խոստովանեմ V. Խոստովանիմ.

Խոստովանեցուցանեմ, ուցի va. confesser, entendre la confession.

Խոստովանիմ, եցայ vn. confesser, avouer, reconnaître; professer, croire; se confesser, aller à confesse, faire sa confession; պարտ է —, il faut avouer; — զմեղս, confesser ou accuser ses péchés; — զյանցանս, avouer ses fautes, faire l'aveu de ses fautes; զպարտութիւն —, s'avouer vaincu, baisser la lance.

Խոստովանող, աց s. confesseur de la foi.

Խոստովանորդի, դւոց sm. celui qui se confesse, pénitent.

Խոստովանութիւն sm. confession, aveu; confession (des péchés); երթալ ի—, aller à confesse.

Խոստուկ s. colique; — լինել, confesser, avouer; — ունել, avoir la colique.

Խոստումն s. promesse, parole, engagement; պահել զ—, կալ իխոսուման, tenir ou garder sa parole, sa promesse; չպահել զ—, չկալ իխոսումանն, ne pas tenir sa promesse, manquer à sa parole, manquer de parole; — տալ, donner sa parole, promettre; սնոտի խոստումունք, promesses en l'air, eau bénite de cour: սնոտի խոսումամբք պարարել, amuser

ou bercer par de vaines promesses; մեծամեծ խոստումունս առնել, promettre monts et merveilles.

Խոտ, ոց s. herbe, herbage; pâture, pâturage; չոր —, foin, fourrage.

Խոտաբեր a. qui porte ou produit de l'herbe, du fourrage.

Խոտաբուս a. nourri d'herbage; d'herbe, d'herbage.

Խոտագէտ sm. herboriste, celui qui connaît les herbes.

Խոտալից a. plein d'herbes, de foin, herbeux.

Խոտակեր, աց a. qui mange de l'herbe, herbivore.

Խոտախամբար, ոյ s. m. tas d'herbe, amas de foin.

Խոտահարակ, աց a. qui mange de l'herbe, herbivore; qui pâture; — լինել՝ շրջել, manger de l'herbe, pâturer.

Խոտան, աց a. rejeté, mis au rebut, abject, vil, mauvais, méprisable, banal; — առնել, rejeter, réprover; խոտանաւ, honteusement; avec excès.

Խոտավաճառ s. herboriste, celui qui vend des herbes.

Խոտաւէտ adj. herbeux, herbu.

Խոտաքաղ s. herboriseur; — լինել, herboriser.

Խոտեղէն, դիմաց a. d'herbe; s. herbage, légumes.

Խոտեմ, եցի va. rejeter, repousser par mépris, mépriser, déprécier, dépriser, dédaigner; — իմ vn. être rejeté, méprisé.

Խոտոր adj. oblique; détourné, égaré, erroné.

Խոտորաչափ, ու. s. déclinateur.

Խոտորեմ, եցի. Խոտորեցուցանեմ, ուցի va. détourner, donner une autre direction, dérouter, égarer, dévoyer; fig. égarer, induire en erreur, ramener à d'autres sentiments; — զսիրտ, pervertir, dépraver le cœur.

Խոտորեցուցիչ s. celui qui détourne, pervertit ou égaré.

Խոտորիմ, բեցայ vn. se détourner, dévier, s'écarter, s'égarer, se dévoyer, se fourvoyer; fig. s'égarer, se pervertir, se laisser aller; éviser, s'éloigner; — իչարէ, se détourner du mal.

Խոտորնակ, աց a. oblique, transversal; — ou —u adv. obliquement, de travers.

Խոտորնակի adv. obliquement, de travers, transversalement.

Խոտորնակիմ, ալեալ vn. se détourner, s'égarer, dévoyer.

Խոտորութիւն, Խոտորումն s. obliquité, inclinaison, déviation, diversion, écart; fig. égarement, dépravation.

Խոտուցք, տցաց s. jarret; articulation.

Խոր, ոց a. profond; fig. profond, difficile à pénétrer; profond, grand, extrême; ի—adv. profondément; à fond; grièvement; ի—խոցել, percer jusqu'au fond du cœur, blesser

ou piquer au vif, au cœur, navrer; ի—խոցիլ, être blessé au vif, au cœur, être touché ou piqué au vif de qch.; խաղացո իխորն, avancer en pleine mer; ի—ձմերան, au cœur de l'hiver; ի—ամարան, au fort de l'été; — իբուն լինել, dormir profondément; պեղել ի—, creuser profondément; — գիշեր՝ տգիտութիւն՝ վերք, nuit, ignorance, blessure profonde.

Խորք, բոց s. abîme, gouffre; fond, profondeur, cavité; — ճովու, haute ou pleine mer; իխորս, au large; իխորս անտառին, dans le fond du bois; իխորս քարայրին, au fond de la grotte; բանք նորա իխորս սրտի իմոյ ազդեցին, ses paroles percèrent mon cœur; իխորոց սրտէ, du fond du cœur; — խորհրդոց Աստուծոյ, les profondeurs des conseils de Dieu.

Խորաբանութիւն s. discours profond.

Խորագէտ a. d'un esprit profond; profond, prudent, sage; fin, rusé, habile, fourbe, artificieux, sournois; — քաղաքավարութիւն, profonde politique.

Խորագիտութիւն sm. prudence, sagesse; finesse, ruse, fourberie.

Խորագոյնս adv. à fond, profondément.

Խորագգած a. profond, fin; — ցաւ, douleur profonde.

Խորազնին a. qui observe

minutieusement ; — Խուզարկու, grand observateur.

Խորրազննութիւն s. observation profonde, minutieuse.

Խորախորհուրդ a. qui réfléchit profondément, profond, mystérieux.

Խորախօս a. qui parle un langage profond ; d'un langage profond, obscur ; baragouineur, qui parle, prononce mal.

Խորակն a. qui a des yeux creux, renfoncés.

Խորածոր, ոց s. profond ou creux vallon ; a. qui a de profondes vallées ; — հոզիտ, vallée profonde.

Խորամանկ, աց a. rusé, fin, astucieux, fourbe, madré, matois, malin, roué ; — կեղծաւորութիւն, profonde assimilation.

Խորամանկեմ, եցի. Խորամանկիմ, կեցայ vn. user de ruse, faire une fourberie, des fourberies, machiner, séduire, tromper, tramer.

Խորամանկութիւն s. ruse, finesse, artifice, astuce, menée, fourberie, rouerie, matoiserie.

Խորամէջ, Խորամիջոց a. qui est creux au milieu, concave.

Խորամուխ a. perçant, profond ; — լինել, pénétrer, approfondir, s'enfoncer ; — իներքս խաղալ, entrer trop avant dans, s'enfoncer ; — լինել իցաւս, s'abîmer, se plonger dans sa douleur ; — խոց, profonde blessure ; — դրոշմել,

faire une profonde impression, inculquer.

Խորամուտ V. Խորամուխ. Խորայատակ a. dont le fond est profond ; — գետ, fleuve profond.

Խորայոյզ a. qui cherche le fond, qui approfondit ; — լինել, approfondir.

Խորան, աց s. tente, pavillon ; la voûte du ciel, pavillon bleuâtre ; autel ; * գոգնոց — ի, devant d'autel ; աւագ —, maître-autel ; — վկայութեան, le tabernacle du témoignage, le tabernacle ; — հարկանել, dresser une tente.

Խորանակար, աց s. qui coud, qui fait des tentes.

Խորանակից a. celui qui demeure sous la même tente.

Խորանածեւ a. qui est en forme d'une tente, d'un pavillon.

Խորանամ, ացայ vn. devenir profond, se creuser, s'enfoncer.

Խորանայար a. qui dresse une tente.

Խորանայարկ a. dressé ou construit en forme d'une tente.

Խորանանման a. qui ressemble à une tente, à un pavillon.

Խորանաշէն, Վ. Խորանայարկ.

Խորանապահ, աց s. garde des tentes.

Խորանարդ a. qui a la forme d'une tente, voûté ; cubique ; s. cube ; — երկնից, la voûte

du ciel; — արմատ, racine cubique.

Խորանարդեմ, եցի va. cuber.

Խորանաւոր, աց a. celui qui demeure sous la tente.

Խորանափեղկ, ից s. fermeture d'une tente.

Խորաչափ, ի s. sonde, bathomètre.

Խորաչափեմ, եցի va. sonder.

Խորաչափութիւն s. sondage, bathométrie.

Խորաշուրթն a. qui a de grosses lèvres; qui parle, prononce mal.

Խորաջուր a. qui a beaucoup d'eau, très-profond.

Խորասոյգ, սուզի a. enfoncé, plongé; — աչք, yeux creux, enfoncés; — իցաւս, abîmé, plongé dans sa douleur; — իմալիծս մտաց, replongé dans un abîme de remords; — առնել, plonger, submerger, couler bas; — լինել, plonger au fond, s'enfoncer, se plonger.

Խորասուզեմ, Խորասուզիմ V. Խորասոյգ առնեմ՝ լինիմ.

Խորարմատ a. qui a de profondes racines; — հաստատիլ՝ կանգաղիլ, jeter de profondes racines, prendre de solides racines.

Խորացուցանեմ, ուցի va. rendre profond, approfondir, enfoncer.

Խորափիտ sm. fosse, fossé, caverne.

Խորափոր a. creusé profondément, très-profond.

Խորաքանդակ a. gravé profondément; — փորագրութիւն, gravure en creux.

Խորաքնին a. profond, difficile à examiner; qui examine profondément.

Խորգ, ոց s. sac de pénitent, cilice, haire; — սպաշարել — ով, faire pénitence dans le cilice.

Խորգահանդերձ adj. vêtu d'un sac, d'un cilice.

Խորդ, ոց, ուց s. zool. grue.

Խորդամ, ացի vn. ronfler, râler.

Խորդածուկն, ձկան s. brochet.

Խորդացող s. ronfleur.

Խորդեան s. pl. les grues.

Խորդիւն, Խորդումն s. ronflement, râle, râlement.

Խորեմ, եցի va. rendre profond, creuser, approfondir; détourner, détourner à son profit, dérober, soustraire, commettre des concussions.

Խորեթ, ոց a. beau-fils né d'un premier mariage; bâtard, naturel, illégitime; abâtardi, faux, altéré; s. zool. grue.

Խորեանամ, ացայ vn. s'abâtardir, dégénérer.

Խորեացուցանեմ, ուցի va. abâtardir, dénaturer, altérer.

Խորեութիւն s. bâtardise, abâtardissement.

Խորիմաց a. qui a un sens profond, profond, impénétrable.

Խորին a. profond; fig. profond, difficile à pénétrer; pro

fond, grand, extrême; — ալանողիք, yeux creux.

Խորիչ s. concussionnaire.

Խորիսխ, քսխոյ s. rayon de miel, gaufre, gâteau de miel; gâteau; — մեղու, rayon de miel.

Խորիս, ի s. dépouille (d'un serpent, des insectes); dépouille, peau (d'une bête féroce); — խոզի, couenne.

Խորխանամ, ացայ vn. devenir comme la dépouille d'une bête féroce.

Խորխոլիմ, լեցայ vn. s'ébouler, s'affaisser.

Խորխոլումն s. éboulement, affaissement.

Խորխորատ, ից s. gouffre, abîme; creux, fossé.

Խորի V. Խոկ.

Խորհիմ, հեցայ vn. penser, réfléchir, songer, méditer, raisonner; déterminer, concerter, convenir de qch., s'aviser, considérer; — իսնտիս, penser à des futilités, former de vains desseins; յայն խորհէր հանապազ, il ne songeait qu'à cela; խորհէի սովորեցուցանել զքեզ, mon dessein était de vous habituer; խորհիմ մեկնել վաղիւ, je pense, je compte, je me propose partir demain; իխորհելն անգամ սուկամ, je frissonne rien que d'y penser; — ընդ ումեք իհնարս, concerter avec qn. les moyens de; խորհելին ընդ միմեանս, ils pensaient en eux-mêmes.

Խորհուրդ, հրդեան, հրդոց

s. pensée; pensée, dessein, idée, projet, intention; délibération, résolution, parti, conférence, conseil; avis, conseil; mystère, secret; symbole; sacrement; — առնել իմէջ առնուլ՝ ունել, délibérer, considérer, réfléchir, conférer, prendre la résolution, une détermination ou un parti, se décider à, décider, arrêter, résoudre, prendre conseil, tenir conférence, entrer en conférence avec, concevoir ou former le projet de, se déterminer, se proposer; — տալ, donner conseil, conseiller; շրջել իխորհրդոց, changer d'avis; շրջել զոք իխորհրդոց, faire changer qn. d'avis, déconseiller, dissuader; — հարցանել, demander conseil ou avis à qn., le consulter; խորհրդեան դպիր, secrétaire; խորհրդով, de propos délibéré, à dessein, exprès; իմի — միաբանել, unir dans la même pensée; — իմիտս իմ անկաւ, j'ai eu l'idée, la pensée de, l'idée m'est venue; — կալաւ, il conçut le dessein; — չար, conseil pervers; — ի մտի եղի գիտել, j'ai conçu la pensée de savoir; մինչդեռ յայսմ խորհրդի էր, au milieu de ces pensées; — իմիտս եղել նոցա, ils ont eu l'idée, ils ont formé le dessein, ils ont pensé de; գյանդուզն զայն խորհեցաւ —, il conçut le hardi dessein de; — արարի ընդ միտս իմ, je consultai en moi-

même; փրկական —, le saint sacrement de l'Eucharistie.

Խորհրդաբար adv. mystérieusement; confidentiellement.

Խորհրդազգած a. initié aux mystères, initié, adepte; — առնել, initier aux mystères, initier; — լինել, être initié aux mystères, s'initier.

Խորհրդազգածութիւն sm. initiation.

Խորհրդածեմ, եցի vn. réfléchir, faire réflexion, des réflexions, considérer, méditer, penser, raisonner.

Խորհրդածու, աց a. s. celui qui pense, qui réfléchit; conseiller; initié; le célébrant.

Խորհրդածութիւն sm. réflexion, considération, méditation, pensée.

Խորհրդակալ, աց a. s. confident.

Խորհրդական, աց s. a. conseiller; mystérieux, mystique; emblématique; raisonnable, prudent.

Խորհրդականութիւն s. conseil, délibération; sagesse, prudence; mystère.

Խորհրդակատար, աց a. qui exécute les conseils, les mystères.

Խորհրդակիր adj. mystérieux.

Խորհրդակից s. conseiller, confident.

Խորհրդակորոյս adj. sans conseils, qui a perdu la tête, insensé.

Խորհրդակցիմ, ցեցայ vn. consulter, demander conseil à, prendre conseil de, conférer ou délibérer ensemble, se consulter.

Խորհրդակցութիւն s. consultation, conseil, conférence, délibération; confidence.

Խորհրդանոց V. Խորհրդարան.

Խորհրդապահ a. qui garde un secret, discret.

Խորհրդապահութիւն s. habitude de ne jamais dire son secret, discrétion.

Խորհրդատետր, ի s. missel.

Խորհրդատօնք, նից s. mystères; orgies, fêtes de Bacchus.

Խորհրդարան, աց s. conseil, assemblée, chambre.

Խորհրդաւոր, աց a. mystérieux, mystique; emblématique; — նշան՝ պատկեր, emblème.

Խորձուիլ V. Լօշտակ.

Խորձունձ s. garniture, serviette pour se garnir, linge.

Խորշ, ից s. angle, coin; niche; pli, repli, ride; compartiment, case; haie; imp. cassetin; ի—յի, dans un coin; — առնուն առագաստք, les voiles se gonflent, enflent; — զխորշիւ իջանել, se froncer, faire des plis, se plisser; խորշս խորշս գործել, froncer, plisser, faire des plis; — արկանել յայտս, rider les joues, le visage.

Խորշակ, աց s. hâle, chaud;

vent brûlant et malsain ; — լինի, il fait chaud ; — ժանտ, souffle empesté du Midi.

Խորշակահար a. hâlé, gâté ou endommagé par une chaleur excessive ou par un vent brûlant ; — առնել, hâler ; — լինել, se hâler.

Խորշակահարութիւն s. coup de soleil.

Խորշակառ լինիմ vn. se hâler.

Խորշանկեալ a. ridé ; plissé.

Խորշանք, նաց s. aversion.

Խորշաւոր a. cellulaire.

Խորշաքաղ առնեմ՝ ծողովեմ va. plisser, retrousser.

Խորշեղէն adj. ondoyant, ondulé.

Խորշեցուցանեմ, ուցի va. faire éviter, éloigner.

Խորշիմ, շեցայ vn. éprouver de l'aversion, de la répugnance, prendre en aversion, répugner ; éviter, se donner de garde, fuir, chercher à échapper à, s'éloigner ; avoir honte, des égards ; — յուժեքէ, prendre qn. en grippe, l'éviter.

Խորշին s. bruit, murmure.

Խորշխորշան s. pli.

Խորշոմբես a. qui a le visage ridé, ratatiné.

Խորշոմիմ, եցայ vn. se rider, avoir des rides, se ratatiner, être ridé ; — հանդերձից, faire des plis, faire la grimace.

Խորշումն s. aversion, répugnance ; retenue, honte, égard.

Խորոպ s. pucelage.

Խորոպնին s. gynécée, harem, appartement des femmes.

Խորով V. Խորովումն.

Խորոված, ի s. rôti, viande rôtie.

Խորովանք, նաց s. prière, instance.

Խորովավանառ, Խորովարար, աց s. rôtiiseur.

Խորովեմ, եցի va. rôtir ; frire, rissoler ; — իտապակ, frire ; ձուկն խորովեալ, poisson grillé.

Խորովիմ, վեցայ vn. souffrir, s'affliger, avoir de la pitié, s'attendrir ; faire des instances, prier instamment ; se rôtir.

Խորովումն, Խորովք s. action de rôtir ; իխորովս արկանել, rôtir, frire.

* Խորունկ V. Խոր, Խորին.

Խորութիւն s. profondeur.

Խորտաբորտ a. raboteux, scabreux, inégal, plein d'aspérités ; — ք, lieux scabreux ou raboteux, aspérités, rugosités.

Խորտակեմ, եցի va. briser, rompre, casser, mettre en pièces, fracturer, fracasser, écraser ; — զձնամին, écraser, défaire, mettre en déroute l'ennemi ; — զդուռն, enfoncer la porte ; — զդրձայս, briser, rompre ses fers ; — զգլուխ, casser la tête ; — զգունդս, enfoncer, défaire les troupes ; — իմ, vn. se briser, se casser, être cassé, défait.

Խորտակումն s. action de briser, brisement, fracture ; échec, défaite, déroute.

Խորտիկ, տկի, տկաց s. mets, plat.

Խորտկարան, աց s. restaurant.

Խորտկարար, աց s. restaurateur.

Խորտկարաբուծիւն V. Խոհակերութիւն.

Խորք V. Խոր.

Խոց, ից, ոց s. blessure; a. blessé, percé; կարեկէր —, blessure mortelle; խորամուխ —, blessure profonde.

Խոցեմ, եցի va. blesser, percer, piquer; — Թափանցանց, transpercer; իխոր —, V. Խոր.

Խոցոտեմ, եցի va. blesser, couvrir de blessures.

Խոցոտիչ a. blessant.

Խոցոտումն s. action de couvrir de blessures.

Խոցուած, ոց s. blessure.

Խոցումն s. action de blesser.

Խուեմ, եցի va. maltraiter, user de violence, vexer, malmenner, tourmenter, faire un mauvais parti à, arranger, harceler.

Խուզակ լինիմ vn. chercher, fureter.

Խուզական a. curieux, qui recherche.

Խուզարկ լինիմ vn. faire des recherches, chercher, fureter, fouiller, scruter.

Խուզարկու, աց a. investigateur, fureteur, scrutateur, chercheur, observateur; — լինել, V. Խուզարկ.

Խուզեմ, եցի va. chercher,

rechercher, fouiller, scruter, fureter, sonder, explorer; tonde, tonsurer; tailler, couper.

Խուզողութիւն s. recherche, investigation, curiosité.

Խուզումն s. recherche; — հերաց, tonsure.

Խուծ V. Խոչ.

Խուծք, խծոց s. écueil, récif, banc.

Խուծ, Խուծադուծ, ից a. barbare; barbare, rude, grossier, sauvage, cruel; խուծք եւ դուծք, les barbares.

Խուծական adj. barbare, grossier.

Խուծան, ի s. multitude, le bas peuple, populace, canaille; — աւերանաց զաշխարհաւ զեղուլ՝ ածել, ruiner, désoler le pays.

Խուծդն. իխտդան եւ յոխորտի կալ, s'obstiner, s'opiniâtrer.

Խուծդուծ V. Խուծադուծ.

Խուծեմ, եցի vn. faire invasion ou irruption, fondre sur, se ruer, se jeter impétueusement sur, accourir en foule, affluer.

Խուծիկ a. barbare.

Խուլ, խլից a. sourd; * — ձեւանալ, faire la sourde oreille, faire semblant de ne pas entendre.

Խուլակոյր, կուրաց a. sourd et aveugle.

Խուլահամր, համերց adj. sourd et muet.

Խուխ, խխոց s. flegme, pituite.

Խուղ, խղից s. cabane.

Խուհապ, աւ sm. alarme, frayeur, épouvante; précipitation; confusion; —ք, fantôme.

Խուհապական a. alarmant, effrayant; précipité.

Խուհապանք, նաց s. alarme, frayeur, fuite précipitée.

Խուհապեմ, եցի. Խուհապեցուցանեմ, ուցի va. alarmer, effrayer, épouvanter, troubler; mettre en déroute, en fuite par la crainte, faire prendre la fuite précipitamment, presser, précipiter.

Խուհապիմ, պեցայ vn. s'alarmer, s'effrayer, hésiter, se troubler, s'embarrasser; prendre la fuite précipitamment.

Խումբ, խմբից s. groupe, troupe, bande, compagnie, régiment; — առնել, s'assembler, s'attouper; — կղզեաց, groupe d'îles; իխմբէ իմաստնոցն էր, il était du nombre des sages.

Խուն a. peu; — ինչ, — մի, adv. peu, un peu, tant soit peu; — ինչ ժամանակ, peu de temps; — ինչ իրք են, il y a peu de chose.

Խունաւազուծիւն s. assaisonnement.

Խունկ, խնկոց s. encens; fig. encens, louange; — արկանել, encenser; — տալ, donner de l'encens à զո.; —ք անուշից՝ անուշունք, parfums, drogues aromatiques.

Խունկեղէզն V. Եղեգնախունկ.

Խուռն, խռան sm. foule, concours, presse, multitude, affluence, grande quantité; a. nombreux, beaucoup, dense, épais; adv. en foule, en masse; — բազմութիւն, une foule très-nombreuse, une grande foule; — բազմութիւն ժողովրդեան, affluence de peuple, concours immense; — հասանեն աստ օտարականք, les étrangers affluent ici; — բազմութեամբ, avec toute la multitude, en foule; իխռան մարտին, dans le plus fort de la guerre, dans la mêlée; իխռան սաստկացեալ մարտին, au plus fort de la mêlée; իխռան, dans la foule; — ի—, pêle-mêle, en désordre.

Խուռնընթաց adv. de grand concours, en foule; — բազմութիւն, concours, affluence ou foule de monde.

Խուսափական a. évasif.

Խուսափանք, նաց s. évasion, fuite; subterfuge, tergiversation, escapade, échappée, faux-fuyant, réticence.

Խուսափեմ, եցի. Խուսափիմ, փեցայ vn. V. Խոյս տամ; tergiverser, éluder, user de réticence.

Խուսափու a. qui s'enfuit.

Խուսեմ, Խուսխուսեմ V. Խոյս տամ.

Խուրճն, խրճան, խրճունք, խրճանց s. botte, fagot, faisceau, gerbe; paquet; — Թղթոց, liasse; մազնիսական —, faisceau aimanté.

Խուց, խցի s. chambre.
 Խուփն, խփան s. couvercle.
 Խոփ, ոց s. coutre, soc,
 tranchant de la charrue.

Խպիպ s. goûté.

* Խպլիկ s. fantôme.

* Խպնիմ V. Ամաչեմ.

Խուիւ, ոուոց sm. buisson,
 broussailles, brouilles.

* Խուկամ V. Խորդամ.

Խուկեմ, եցի va. accumuler,
 entasser l'un sur l'autre,
 gorger.

Խունդատ s. molène, bouil-
 lon-blanc.

Խունեմ, եցի va. rassembler,
 réunir; — իմ, vn. se rassem-
 bler, s'attrouper, se presser,
 se presser en foule, s'empres-
 ser autour de qn., l'assiéger;
 Խունէր զնովաւ ժողովուրդն, le
 peuple fondait sur lui, se pres-
 sait autour de lui; Խունե-
 ցաւ պատերազմն, le combat
 s'engagea, on en vint aux
 mains.

Խունջայլ, ի s. limace.

Խուով s. trouble, agitation,
 tumulte, émeute, sédition;
 a. troublé, agité; — արկանել,
 troubler, causer du trouble,
 exciter des séditions, former
 des factions, soulever, émeu-
 ter; — կալ ընդ ումեք, être
 brouillé ou se brouiller avec
 qn., être mal avec.

Խուովայոյզ a. qui excite le
 trouble, turbulent, séditieux,
 tumultueux.

Խուովասէր a. qui aime le
 trouble, turbulent, inquiet.

Խուովասիրութիւն s. amour
 du trouble.

Խուովարար, Խուովարկու a.
 s. turbulent, perturbateur,
 factieux, séditieux, remuant,
 brouillon, esprit brouillon,
 boute-feu.

Խուովեմ, եցի. Խուովեցու-
 ցանեմ, ուցի va. troubler, agi-
 ter, révolutionner, remuer,
 brouiller, jeter de la confusion;
 révolutionner, soulever, émeu-
 ter, bouleverser; inquiéter,
 alarmer; — զմիտս, troubler,
 détraquer l'esprit; — զսիրտ,
 alarmer, abattre le cœur.

Խուովեցուցիչ V. Խուովիչ.

Խուովիմ, վեցայ vn. se trou-
 bler, se bouleverser, s'agiter,
 s'émouvoir, s'inquiéter, se dé-
 concerter, s'alarmer; Խուովեայ
 ես, vous avez l'air tout inter-
 dit, tout ébouriffé.

Խուովիչ s. perturbateur; a.
 inquiétant, alarmant.

Խուովութիւն s. trouble, per-
 turbation, agitation, confu-
 sion; révolution, soulèvement,
 sédition, émeute, désordre;
 իխուովութեան են Արեւմուտք,
 tout se brouille en Occident;
 խոյզք խուովութեանց, trou-
 bles; — ս յուզել, exciter des
 troubles, faire du trouble.

Խուուանամ, ացայ vn. se
 dessécher, se faner, vieillir;
 Խուուացեալ հերքք, cheveux
 ébouriffés, hérissés.

Խուուատեսակ a. qui tient
 de la nature des broussailles.

Խուչակ V. Խուչափոր.

Խռչակունք s. le tibia.

Խռչափող, ոյ s. larynx, arrière-bouche.

Խռպոտ a. rauque, désagréable; — ձայն, voix aigre.

Խսիր V. Փսիաթ.

Խստագոյնս adv. durement, sévèrement, avec rigueur, rigoureusement.

Խստակեաց a. qui mène une vie sévère.

Խստակրօն a. rigide dans ses mœurs, austère, rigide, dur; — առաքինութիւն, vertu austère.

Խստակրօնութիւն s. austérité.

Խստաձայն a. qui a un son, une voix désagréable, dur, rude.

Խստամբակ, Խստամբակութիւն V. Խեռ, Խեռութիւն.

Խստամբեր adj. austère, rude, dur.

Խստամբերութիւն s. austérité, mortification, macération.

Խստանամ, ացայ յն. durcir, se durcir, s'endurcir, devenir dur; s'obstiner, s'opiniâtrer, persister; traiter durement; — ումեք, traiter qn. sans pitié; — որովայնի, se constiper.

Խստաշունչ a. violent, impétueux, rigoureux.

Խստապարանց, աց a. qui a le cou raide, indocile, entêté, rétif, tête dure; այր —, homme à tête dure.

Խստապարանցութիւն sm. indocilité.

Խստապինդ a. très-dur.

Խստասէր adj. qui aime l'austérité.

Խստասիրտ adj. qui a le cœur dur, qui a un cœur endurci, impitoyable, insensible.

Խստասրտութիւն s. dureté de cœur, durcissement.

Խստացուցանել, ուցի va. durcir, durcir, rendre dur; — զորովայն, constiper; — զսիրտ, durcir le cœur.

Խստացուցիչ a. qui endurecit; — որովայնի, astringent, restringent.

Խստաքար s. granit.

Խստերախ a. qui a la bouche dure, qui n'a point de bouche, indompté, indocile, ardent, impétueux, rebelle; — երիվար, coursier fougueux.

Խստիւ adv. durement, rudement, rigidement, sévèrement, en toute rigueur, austèrement; — գնալ ընդ ումեք, rudoyer qn., le maltraiter, le mener tambour battant; — պատուհասել, punir rigoureusement, sévèrement.

Խստոստեայ a. qui a les branches dures.

Խստոր, ի s. ail.

Խստորուկ s. maladie vénérienne.

Խստութիւն s. dureté; inflexibilité, raideur, rudesse; sévérité, rigidité, rigueur; durcissement, opiniâreté; — որովայնի, constipation; — սրտի, durcissement de

cœur; — բարուց՝ օրինաց, austérité des mœurs, des lois.

Խտական a. condensable.

Խտականութիւն s. condensabilité.

Խտանամ, ացայ յո. se condenser, devenir compacte.

Խտացումն s. condensation.

Խտացուցանեմ, ուցի va. condenser.

Խտացուցիչ s. condensateur, condenseur.

Խտիղ V. Խտտիղ.

Խտիր, խտրոց s. différence, distinction; nuance; —ք, pronostic, augure, présage; —զանազանութեան, distinction; ոչ ինչ է — Տեառն ապրեցուցանել բազմօք կամ սակաւօք, il est également facile au Seigneur de donner la victoire à un grand ou à un petit nombre; ոչ ինչ — դնել ընդ, ne mettre aucune différence entre, égaler; չառնել —, ne pas faire de différence, de distinction.

Խտղեմ, եցի յո. chatouiller.

Խտղտանք V. Խտղտումն.

Խտղտեմ, եցի va. chatouiller; fig. chatouiller, délecter, charmer, flatter.

Խտղտումն s. chatouillement; fig. chatouillement, délectation, plaisir, charme.

Խտուութիւն s. densité.

* Խտուկ s. chatouillement.

Խտպտանք, նաց s. mollesse; tromperie, caresse insidieuse.

Խտտիղ, Խտտղանք V. Խտղտումն.

Խտտղեմ, եցի va. chatouiller; —զաչս, éblouir les yeux.

Խտտղտիմ, տեցայ յո. être chatouillé, se chatouiller.

Խտրադիմայ, ից a. physionomiste.

Խտրադիմայութիւն s. physiognomonie.

Խտրանք, անաց s. observations, observation; superstition; pronostic, augure, présage; singularité, différence.

Խտրեմ, եցի va. discerner, distinguer, faire la différence; observer, observer avec une attention scrupuleuse; —զբարեկամն իմարդեւորդէ, distinguer l'ami d'avec le flatteur.

Խտրոց, աց s. espace, intervalle; division, séparation; différence.

Խտրութիւն s. différence, distinction.

Խրախ adj. joyeux, gai, enjoué; —առնել, réjouir, égayer; —լինել, se réjouir.

Խրախակից a. celui qui se réjouit avec un autre; —լինել, se réjouir ensemble, partager la joie de.

Խրախամիտ V. Խրախ.

Խրախանամ, ացայ յո. se réjouir; faire bonne chère, se régaler.

Խրախարար, աց a. réjouissant, joyeux.

Խրախնան V. Խրախնանք.

Խրախնանակից a. compagnon de festin; —լինել, faire bonne chère, festin ensemble, se régaler ensemble.

Խրախնանասէր a. qui aime les festins, la bonne chère.

Խրախնանութիւն, Խրախնանք, նաց s. réjouissances, festin, bonne chère, banquet, régal; Խնջոյք Խրախնանաց, bonne chère, festin délicieux.

Խրախոյս, խուսի sm. cri d'encouragement, d'exhortation; encouragement, courage, exhortation; — տալ, donner ou inspirer du courage, encourager, relever ou soutenir le courage de qn., l'animer; — բառնալ, pousser des cris de courage; — առնուլ, prendre courage, s'animer.

Խրախուծիւն s. réjouissances, festin, régal, bonne chère; joie, réjouissance; առնել ուձեք —, donner un banquet à qn.

Խրախունք s. réjouissances, festin; Խրախունս առնել, faire des réjouissances, faire un festin, faire ou donner un régal, festiner, régaler.

Խրախուսանք V. Խրախոյս.

Խրախուսեմ, եցի vn. s'exciter mutuellement par des cris, s'écrier, appeler à haute voix, adresser la parole en criant; va. encourager, inspirer ou donner du courage, relever le courage, ranimer, exhorter, fortifier; —իմ vn. prendre courage, s'animer; յԱստուած —, avoir confiance en Dieu.

Խրամ, ոց, ից s. tranchée, fossé, fosse; brèche; — հատանել, faire des fosses, une brèche.

Խրամակարկատ, ից a. celui qui répare une brèche; — առնել, réparer une brèche, une rupture.

Խրամահատ, աց a. celui qui fait des brèches, des fossés.

Խրամապահ, աց s. gardien d'une brèche, d'une tranchée.

Խրամատ, ից s. brèche, ouverture; fig. brèche, rupture.

Խրամատեմ, եցի va. faire une brèche; rompre, diviser, séparer, disperser; — զհամբաւ լառութեան, rompre la barrière de l'honneur; — զգաղտնիս, entamer le secret.

Խրամատութիւն s. brèche, crevasse; rupture, division, séparation, parti.

Խրասախ, ից s. lieue.

Խրատ, ուց s. conseil, avis, avertissement, morale; leçon, réprimande, reproche; discipline, instruction; correction, punition; — տալ, donner des conseils, conseiller; faire la morale à qn.; տալ Խրատս բարեաց, donner de bons conseils; —ք ուղղութեան, maximes de morale; — չար, mauvais conseil, conseil pervers.

Խրատաբանեմ, եցի va. donner des conseils, moraliser.

Խրատաբանութիւն s. conseil, avis, admonition.

Խրատական a. de conseil, didactif, moral, instructif.

Խրատատեաց a. celui qui déteste les conseils.

Խրատատու, աց a. celui qui donne des conseils.

Խրատեմ, եցի va. donner des conseils, conseiller; moraliser, faire la morale à qn.; donner une leçon, réprimander, corriger, châtier, punir; instruire, discipliner, former, dresser; Խրատեալ ինմանէ, conseillé par lui.

Խրատիչ s. celui qui donne des conseils, qui instruit, qui châtie.

Խրատուկ, Խրատուռ, ագ a. celui qui donne des conseils.

Խրատողութիւն s. l'action de donner des conseils, admonition, avertissement, avis.

Խրացք, ցից s. courroie, lacet; լուծանել զխրացս կօշկաց, délier la courroie de la chaussure.

Խրեմ, իցի va. engager un bateau dans le sable, le faire échouer, engraver; —իմ vn. s'enfoncer dans le sable, s'engraver, s'échouer, s'embourber.

Խրթին a. obscur, sombre; fig. obscur, qui n'est pas bien intelligible, difficile à comprendre.

Խրթնաբան, ից a. qui a un langage obscur.

Խրթնաբանութիւն s. obscurité du langage.

Խրթնանամ, ացայ vn. s'obscurcir; perdre son éclat; se relâcher, se défigurer, se gâter; être difficile à comprendre.

Խրթնացուցանեմ, ուցի va. obscurcir; faire perdre son éclat, défigurer, gâter, dégra-

der, déshonorer; — զփառս, ternir la gloire.

Խրխնջեմ V. Խխնջեմ.

Խրխնջիւն V. Խխնջիւն.

Խրճանամ, ացայ vn. devenir comme un faisceau, être lié en faisceau.

Խրճիթ, ճծաց s. hutte.

Խրշմերես V. Խորշմերես.

Խրոխտ, ից, ագ. Խրոխտական a. impérieux, fier, altier, hautain, hardi, courageux.

Խրոխտ, Խրոխտաբար adv. avec un air fier, fièrement; Խրոխտս բարբառել, parler fièrement.

Խրոխտալիւր adj. plein de fierté.

Խրոխտածայն a. qui parle avec un ton suffisant, d'un air fier.

Խրոխտամ, ացի. Խրոխտանամ, ացայ vn. porter la tête haute, avoir l'air de défier tout le monde, prendre un air impérieux, faire le brave, se rengorger, faire le fier, le dédaigneux, faire claquer son fouet, prétendre, être fier, arrogant.

Խրոխտանք V. Խրոխտումն.

Խրոխտապանծ a. présomptueux, fier, altier, superbe, tranche-montagne.

Խրոխտիմ V. Խրոխտամ.

Խրոխտումն s. fierté, bravade, présomption, hauteur, morgue; չզիջանել իխրոխտմանէն, ne perdre rien de sa fierté.

Խրուկ V. Կինաբարիս.

Խրումն s. engravement.

Խրոտոք, տից s. banc de sable, sablière.

Խրջան a. ombrageux.

Խրտնուժ V. Խրտջիժ.

Խրտուիլ s. épouvantail; դոյզն ինչ —, un rien.

Խրտուցանեմ, ուցի va. donner de l'ombrage, effaroucher, offusquer.

Խրտջիժ, տեայ vn. prendre de l'ombrage, s'effaroucher.

Խցանեմ V. Խնուժ.

Խցարգել, Խցաւոր a. renfermé dans sa chambre, dans une chambre.

Խցիկ, ցկան s. m. petite chambre, cabinet, cellule.

Խցուժն s. obstruction, engorgement.

Խփանեմ, խփի. Խփեմ, խփեցի va. couvrir, mettre un couvercle; fermer.

Խփընկէց a. qui jette le couvercle.

Խօթ, ից a. malade, indisposé, infirme; — է, il est —.

Խօթամիտ a. qui a l'esprit malade, sot, nigaud, stupide.

Խօթանամ, ացայ vn. être malade, indisposé, tomber malade.

Խօթապատճառս լինիմ vn. faire le malade.

Խօթասիրտ a. insensé, stupide, lourd, paresseux.

Խօծութիւն s. maladie, indisposition, infirmité.

Խօլ, աց a. sot, fou, insensé, déraisonnable, absurde, folâtre;

առատութիւն, profusion; — մանկութիւն, imprudente jeu-

nisse; ընդ —, sans raison, follement, inconsidérément.

Խօլական V. Խօլ; — երկիւղ, terreur panique; — ախտ, folle passion; — խնդութիւն, joie folâtre.

Խօլանամ, ացայ. Խօլիմ, եցայ vn. devenir fou, déraisonner.

Խօլութիւն s. folie, sottise.

Խօշիւն s. bruit, murmure.

Խօս V. Խօսք.

Խօսակից a. celui qui parle avec un autre; — լինել, s'aboucher avec qn., s'entretenir ensemble, causer, converser ou lier conversation avec.

Խօսակցիմ V. Խօսակից լինիմ.

Խօսակցութիւն s. conversation, entretien, causerie; dialogue.

Խօսարան, աց s. langue, bouche; parler.

Խօսեալ a. fiancée, promise.

Խօսելի a. celui qui parle.

Խօսեցեալ V. Խօսեալ.

Խօսեցուցանեմ, ուցի va. faire parler, faire causer.

Խօսիմ, սեցայ vn. parler, causer, discourir, porter la parole; fiancer, promettre en mariage; négocier, traiter;

— ի հաշտութիւն՝ իխաղաղութիւն՝ ի հաշտութիւն խաղաղութեան, faire ou conclure la paix, traiter de la paix; — հաւու, chanter; — իլեզուս՝ լեզուս, parler des langues; — ուղիղ, parler distinctement; — եզակի, tutoyer; — կալայ ընդ նմա,

je lui adressai la parole; — սպառնալեօք, parler avec menaces, montrer les dents; տալ — զանձնէ, faire parler de soi; — զքաղաքականութենէ, parler politique; * քթէն —, parler du nez; * այլ ասոր վերայ չխօսիմք, n'en parlons plus.

Խօսնակ, այ s. médiateur, intercesseur; défenseur, avocat; fig. coq.

Խօսնակից s. négociateur, parlementaire; — լինել, parlementer, négocier, traiter.

Խօսնայր, առն s. le fiancé, le prétendu.

Խօսող, այ s. parlant; parleur, disert, éloquent.

Խօսողութիւն s. faculté de parler.

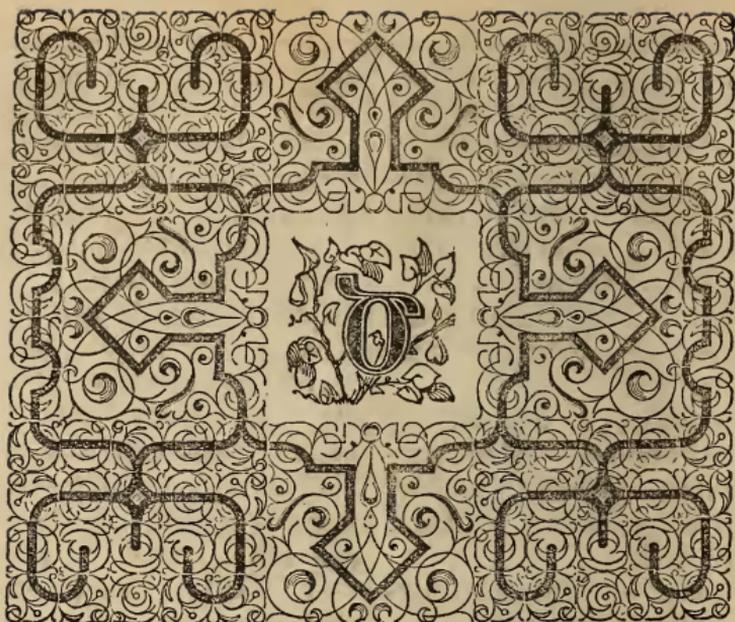
Խօսումն s. fiançailles.

Խօսուն, սնոց a. doué de la faculté de parler, doué de raison, raisonnable.

Խօսք, սից s. parole, langage, propos; entretien, conversation; discours, traité; parole, promesse; bruit, nouvelle; խօսս արկանել՝ առնել, parler, causer; խօսս առնել՝ գնել, composer, écrire; իխօսս

առնել, faire parler; իխօսս գալ՝ մատչել, se mettre à parler, à causer, s'entretenir; — ընդ Աստուծոյ, prière; — հաւու, chant du coq; կարճել զխօսս ուրուք, interrompre qn.; — քո յայտ առնեն զգեզ, votre langage vous trahit; * — ը կտրել, rompre la parole, interrompre; * մէկ — ունենալ, n'avoir qu'une parole; * — ուզել, demander la parole; * — ը ձերն է, vous avez la parole; * — ը ետ առնուլ, retirer sa parole; * — ը բռնել, խօսքին վերայ կենալ, tenir sa parole; * — ը չբռնել, խօսքին վերայ չկենալ, ne pas tenir sa parole, manquer à sa parole, manquer de parole; * — տալ, donner sa parole, promettre; * խօսքս — է, ma parole d'honneur; * պատուոյս վրայ — կուտամ, je vous donne ma parole d'honneur; * — բանալ, entamer la conversation, amener la conversation sur; * — մը ելաւ, un bruit s'est répandu, le bruit a couru; խօսքի տէր, homme de parole.

Խօսող V, Խօսող.

Օ (dza) s. quatorzième lettre de l'alphabet et neuvième des consonnes ; cinquante, cinquantième.

Օագ, աց sm. extrémité, pointe, point, sommet, bout ; fin, comble ; ծագէ ի—, d'une extrémité à l'autre, d'un bout à l'autre ; — մատիւ, le bout du doigt ; մինչեւ իծագսերկրի, jusqu'aux extrémités de la terre ; ծագաց իծագս, d'une extrémité à l'autre ; — լեռանց, le sommet des montagnes ; ածել ի— կատարման, mener à la dernière perfection ; լինել ի— փառաց, être à l'apogée de sa gloire ; — մեծութեան, le faite des grandeurs.

Օագեմ, եցի va. élever, faire naître, produire ; vn. V. Օագիմ ; ծագէ առաւօտն՝ արեգակն, le jour, le soleil paraît.

Օագեցուցանեմ V. Օագեմ.

Օագիմ, գեցայ vn. se lever, poindre, commencer à paraître, se montrer, paraître ; naître, émaner, tirer son origine, sortir, descendre, provenir, résulter, dériver de ; ի— առաւօտուն, au point du jour ; ի— արեգական, au lever du soleil ; իծագելոյ առաւօտուն, depuis le point du jour ; արդարքն ծագեցեն իբրեւ զարեգակն, les justes resplendiront comme le soleil ; ծագեցաւ արեգակն, le soleil s'éleva, parut.

Ծագումն s. lever, action de se lever, de se montrer; naissance, origine, source; — արեգական՝ արեւու, le lever du soleil; զ— ունել, descendre, tirer son origine.

Ծալ s. pli; repli; pliage; — առնուլ, — ի— առնուլ, onduler, ondoyer, flotter.

Ծալած, ոց s. pli; * a. plié.

Ծալածոյ, ից a. plié; pliant; — աթոռ, siège pliant, pliant.

Ծալեմ, եցի va. plier, replier; mettre en double.

Ծալիչ s. plioir.

Ծալող s. plieur, plieuse.

Ծալումն s. pliage.

Ծալք V. Ծալ.

Ծախ, ուց s. dépense, frais; consommation, consommation; * vente; ծախս առնել, faire des dépenses, des frais; առնել ծախս մեծամեծս, faire de grandes dépenses; սակաւ ծախիւք, à peu de frais; ծախիւք իւրովք, à ses frais; ծախիւք իմովք, à mes frais, à mes dépens; ծախիւք ազգին՝ բարեկամին, aux frais de la nation, de son ami; մանր —, menus frais; * —ք ընել, faire des frais; տարապայման —ք, dépense exorbitante; առանց ծախուց, sans frais; տարապարտ՝ աւելորդ —ք, dépenses inutiles, superflues.

Ծախեմ, եցի va. dépenser, faire des dépenses; dépenser, consommer, consumer, épuiser, absorber, dévorer; * vendre; — զժամանակն՝ զինչս,

dissiper son temps, son bien; իհուր —, consumer par le feu; — առաւել քան զսովորականն, dépenser plus que de coutume, se mettre en frais.

Ծախիչ a. s. celui qui consume, qui épuise, consommateur; dévorant; corrosif.

Ծախումն s. consommation, consommation; corrosion.

Ծախք V. Ծախ.

Ծածանիմ, նեցայ յո. օնդuler, ondoyer, flotter, faire des ondulations, s'agiter.

Ծածանումն s. ondulation, agitation.

Ծածկաբար adv. secrètement, en secret, en cachette.

Ծածկագէտ a. qui connaît les secrets.

Ծածկամիտ a. qui cache son dessein, sa pensée, dissimulé, indéchiffrable; — այր, homme caché.

Ծածկանք, նաց s. chose cachée, secret.

Ծածկապէս V. Ծածկաբար.

Ծածկատես, աց a. qui voit les secrets.

Ծածկարան, աց s. couverture de lit, couvre-pied.

Ծածկելիք, լեաց s. couverture, couvercle.

Ծածկեմ, եցի va. cacher, couvrir, soustraire à la vue; cacher, celer, voiler, dissimuler.

Ծածկիչ s. celui qui cache; couverture, couvercle.

Ծածկոյթ, կուծի. Ծածկոց, աց s. couverture, enveloppe; — աթոռոց, housse.

Ծածկութիւն s. action de cacher; secret, mystère; couverture.

Ծածուկ a. caché, secret, occulte; furtif, clandestin; — ou ի— adv. secrètement, en cachette; — հրամանք վերին Տեսչութեան, les ordres secrets de la divine Providence; — ք, s. endroit caché, cachette; les secrets.

Ծակ, ուց sm. trou; ouverture; — բանալ, faire un trou; *—ը գոցել, boucher le trou.

Ծակախիթ լինիմ vn. se renfermer, se tapir, se fourrer ou se cacher dans un trou, dans un lieu reculé.

Ծակամուտ a. qui entre dans un trou; — առնել, faire entrer dans un trou; — լինել, entrer dans un trou.

Ծակեմ, եցի va. trouver, faire un trou, percer, forer, perforer; — իմ, vn. se trouver, percer; ծակեցաւ պալարն, l'abcès a percé.

Ծակիչ a. perçant, perforant.

Ծակոտ a. troué, percé; poreux.

Ծակոտեմ, եցի va. trouver, percer.

Ծակոտկեան, Ծակոտկէն a. poreux, spongieux; à jour.

Ծակոտկենութիւն s. porosité.

Ծակտի, տեաց s. pore.

Ծակումն s. percement, perforation.

Ծաղարար, աց s. pâtissier.

Ծաղարարութիւն s. pâtisserie.

Ծաղիկ, ղկան, ղկի, ղկանց s. fleur; méd. petite vérole, variole; իծաղկի հասակին, dans la fleur de l'âge, de son âge, à la fleur de ses jours; իմանկութեան, dans la fleur de la jeunesse; ծաղկունս սփռել՝ ցանել, répandre, parsemer des fleurs; ծածկել զերկիր ծաղկօք, joncher la terre de fleurs; զեղեցիկ՝ հոտաւէտ՝ քաղցրահոտ՝ անհոտ՝ դեռափթիթ՝ զեղափթիթ՝ գողտր՝ գեղափայլ՝ Թարշամ՝ քաղցր՝ սիրուն՝ երփներանգ՝ կարմրագեղ՝ պարզ՝ սուտ կամ կեղծ —, belle ou charmante, odorante, parfumée, inodore, nouvelle ou naissante, épanouie ou éclosse, tendre, brillante, flétrie ou pâissante, douce, aimable, émaillée, vermeille, simple, artificielle; քաղցրաբոյր հոտ ծաղկանց, le doux parfum des fleurs; փթիին՝ Թարշամին ծաղկունք, les fleurs s'épanouissent, se fanent; * — բանալ, fleurir.

Ծաղկաբեր, Ծաղկաբուղխ a. florifère, qui produit des fleurs.

Ծաղկագործ, աց s. fleuriste, qui fait des fleurs.

Ծաղկադարման, ի s. fleuriste.

Ծաղկադարմանութիւն s. floriculture.

Ծաղկազարդ a. orné de fleurs, émaillé de fleurs; s.

Pâques fleuries, le dimanche des Rameaux.

Ծաղկազարդեմ, եցի va. orner de fleurs.

Ծաղկազգեաց ou Ծաղկազգեստ a. revêtu de fleurs, fleuri.

Ծաղկազերծ a. dépouillé de ses fleurs, défleuri; — լինել, défleurir, perdre ses fleurs.

Ծաղկազուարթ a. fleuri, florissant.

Ծաղկաձափ լինիմ vn. faire tomber ses fleurs, défleurir.

Ծաղկածողով a. qui cueille des fleurs; — առնել, cueillir des fleurs.

Ծաղկալից a. plein de fleurs, fleuri.

Ծաղկածին a. qui fait naître, qui produit des fleurs.

Ծաղկակալ, ի s. vase à fleurs, jardinière.

Ծաղկահամ a. qui a le goût des fleurs.

Ծաղկահիւս a. tressé de fleurs.

Ծաղկահոտ a. qui a l'odeur des fleurs; — ըմպելի, liqueur parfumée; — գինի, vin exquis.

Ծաղկածեւ a. en forme de fleur.

Ծաղկանոց V. Ծաղկոց.

Ծաղկապսակ a. couronné de fleurs; s. couronne de fleurs.

Ծաղկավաճառ, աց s. marchand de fleurs, marchand fleuriste.

Ծաղկասէր a. amateur des fleurs.

Ծաղկասփիւռ a. parsemé, couvert de fleurs.

Ծաղկաւէտ adj. rempli ou émaillé de fleurs, fleuri, fleurissant, florissant.

Ծաղկափթիթ a. épanoui de fleurs, en fleurs, fleuri.

Ծաղկաքաղ a. s. qui cueille des fleurs; qui fait des extraits, compilateur; s. extrait; recueil des extraits, anthologie; — առնել, cueillir des fleurs; extraire, faire un extrait, compiler; — երթալ յեղուաց, butiner.

Ծաղկեայ, Ծաղկեղէն a. de fleurs, fait de fleurs; brodé de fleurs.

Ծաղկեմ, եցի vn. fleurir, être en fleur; fig. fleurir, être florissant, prospérer; s'épanouir, devenir serein, exprimer la joie; — ալեաց, blanchir, grisonner; ծաղկեն տակաւ հերք նորա, ses cheveux commencent à blanchir; ալիք քոյին ծաղկեալք, vos cheveux blancs.

Ծաղկեցուցանեմ, ուցի va. faire fleurir, rendre fleurissant.

Ծաղկիմ V. Ծաղկեմ; սրտի բերկրեցելոյ երեսք ծաղկին, la joie du cœur brille sur le visage; ծաղկին ամենայն ազգք արուեստից, tous les arts fleurissent.

Ծաղկընկէց a. dont les fleurs sont tombées, défleuri; — լինել, défleurir.

Ծաղկոց, աց s. jardin de fleurs, parterre.

Ծաղկուտ V. Ծաղկաւէտ.

Ծաղր, զու s. ris, rire; risée, raillerie, dérision, moquerie; — առնել, se rire de, railler, tourner en ridicule ou en dérision, faire la nique à qn., se moquer de lui, le ridiculiser; — առնել զոք յայտ յանդիման, rire au nez de qn., se moquer de lui en face; — լինել՝ կալ, être raillé, moqué, être l'objet de la risée de, s'exposer à la risée de; զծաղու գալ, rire, éclater de rire; V. Ծանակ.

Ծաղրաբան, ից a. plaisant, badin, esprit badin, facétieux.

Ծաղրաբանեմ, եցի vn. plaisanter, badiner, faire le badin.

Ծաղրաբանութիւն s. plaisanterie, badinage, badinerie.

Ծաղրալից a. risible, ridicule, burlesque.

Ծաղրախառն adv. en riant.

Ծաղրածու, աց a. qui vous fait rire, badin, plaisant, facétieux, bouffon, goguenard.

Ծաղրածութիւն s. badinage, lazzi, bouffonnerie, goguenardise.

Ծաղրական a. risible, ridicule, burlesque.

Ծաղրականութիւն s. ridicule.

Ծաղրանկար, ի s. caricature.

Ծաղրասէր a. qui aime à rire, goguenard, plaisant.

Ծաղրեմ V. Ծաղր առնեմ.

Ծաղք s. pâtisserie, gâteau.

Ծամ s. chevelure, cheveux; կեղծ —, perruque,

Ծամածու a. tortueux, sinueux, tortillé, entortillé.

Ծամածուեմ, եցի va. tortiller, entortiller; — զերեսս, faire la grimace, des grimaces.

Ծամածուութիւն s. tortuosité, sinuosité; fig. grimace.

Ծամակալ, աց s. bandeau pour attacher les cheveux sur le front.

Ծամելի, ելույ, ելեաց s. mâchoire.

Ծամեմ, եցի va. mâcher.

Ծայր, ից s. bout, extrémité; sommet, cime, pointe; le plus haut point, le plus haut degré; comble, excès; — ի—, d'un bout à l'autre, d'une extrémité à l'autre, de point en point, bout à bout; իծայրն հասանել, monter à son plus haut point, atteindre le maximum; քաղել զսաղմոսն — ի—, réciter tout le psautier; ի— չարեաց հասուցանել, pousser à bout.

Ծայրագոյն a. suprême, extrême; — քաղաքականութիւն, extrême, profond politique.

Ծայրադիր s. allonge, rallonge.

Ծայրալիր a. plein d'un bout à l'autre, comble; — պարսպամաբ, en détail, dans tout son détail, de point en point.

Ծայրակարմիր a. dont les extrémités sont rouges; — արեգակն, soleil levant.

Ծայրակոտոր a. cassé par le bout, mutilé, tronqué; — առնել, casser par le bout, mutiler, tronquer.

Ծայրակտուր a. coupé par le bout, mutilé, tronqué; — առնել, couper par le bout, mutiler, tronquer, estropier.

Ծայրայնգ, այ s. refrain.

Ծայրայեղ a. extrême, excessif, trop; — խոտորմունք, les extrémités, l'excès; — մոլորութիւն, excès; — ինեւ իսէր՝ յատելութիւն, aimer, haïr à l'excès; — իշխանութիւն, autorité poussée trop loin, trop grande autorité; — անչափութիւն, extrémité, excès; — զառաժանել իւրք, pousser qch. trop loin, en abuser; ի— խոտորմունս զառաժանել, se porter à des extrémités, se laisser aller à des excès.

Ծայրանամ, այայ vn. arriver au plus haut point, au comble de, être au comble de, exceller.

Ծայրանուն s. acrostiche.

Ծայրատեմ V. Ծայրակտուր առնեմ.

Ծայրատութիւն s. mutilation.

Ծայրացեալ a. extrême; — քաղաքավարութիւն, politique profonde.

Ծայրաքաղ առնեմ V. Ծայրակտուր առնեմ.

Ծայրաքաղաք s. acropole.

Ծայրաքաղութիւն V. Ծայրատութիւն.

Ծայրինք s. arith. les extrémités.

Ծանակ, այ a. ridicule, ignoble, ignominieux; — օս ծաղրել — առնել, couvrir ou

chamarrer qn. de ridicules, se moquer de lui, le tourner en ridicule, le railler.

Ծանականք, նաց s. ignominie, déshonneur, opprobre, infamie, honte, action honteuse, affront, turpitude.

Ծանակեմ, եցի va. couvrir de honte, déshonorer, tourner en ridicule; — իմ, vn. se déshonorer, se couvrir de honte; faire des actions honteuses.

Ծանակութիւն V. Ծանականք.

Ծանծաղ, այ a. qui n'est pas profond, bas, guéable; s. bas-fond; fig. ի— հանել, tirer de, débarrasser, soulager; ի— ելանել, se débarrasser, se sauver, se soulager.

Ծանծաղամիտ adj. léger, éventé, évaporé, vain, écervelé, freluquet, d'une haute crédulité.

Ծանծաղամտութիւն s. légèreté, vanité.

Ծանծաղասիրտ V. Ծանծաղամիտ.

Ծանծաղուտ a. bas, qui n'est pas profond; — ք, s. bas-fond.

Ծանծաքեմ, եցի va. mâchonner.

Ծանուցագիր, գրոյ s. avis.

Ծանուցանեմ, ուցի va. avertir, faire savoir ou connaître, annoncer, signaler, donner avis, notifier, déclarer, faire part, mander; կանխաւ ծանուցանել ումք, prévenir qn., l'avertir d'avance.

Ծանուցումն s. avis, an-

nonce; déclaration; notification; — առնել՝ * ընել, faire une annonce, annoncer.

Ծանր, նու, նունք, նունց a. pesant, lourd; grave, accablant, onéreux, fatigant, pénible, gênant, triste; grave, sérieux, important, considérable; grave, sérieux, réfléchi; grave, intense, fort, violent; lent, paresseux; fort (en parlant des odeurs); dur, difficile (en parlant de l'ouïe); — հարուած, coup violent; — քուն, sommeil profond; — կերակուր, aliment lourd; — շունչ, mauvaise, forte haleine; — թուիլ, se fâcher, avoir de la peine, être peiné, être fâché ou mécontent de, voir avec peine; déplaire, paraître incommode; ծանունս սխալել, se tromper grandement; — է ինձ, c'est un sacrifice, c'est grave pour moi.

Ծանր, Ծանունս adv. lourdement, pesamment; gravement, grièvement, profondément, fortement, sérieusement, péniblement.

Ծանրաբարոյ a. qui a un caractère grave, sérieux, grave.

Ծանրաբարոյութիւն s. gravité, sérieux.

Ծանրաբեկ a. accablé, succombant sous le poids.

Ծանրաբեռն, ունք, ունց a. qui porte un pesant fardeau, lourd, onéreux, accablant; surchargé, accablé.

Ծանրաբեռնեմ, եցի va. accabler sous le poids, surcharger.

Ծանրաբեռնի, նեաց a. surchargé; — առնել, surcharger.

Ծանրաբեռնութիւն s. surcharge.

Ծանրաբերձ a. pesant, lourd.

Ծանրագին, գնի a. cher, coûteux, de grand prix, précieux; ծանրագնի գնել՝ վաճառել, acheter, vendre cher.

Ծանրագնաց a. qui marche lentement, lent.

Ծանրագործ a. scélérat.

Ծանրաձայնի a. accablé de tristesse, fort triste, mélancolique; — տրտմութիւն, grand chagrin, profonde tristesse.

Ծանրալեզու a. qui parle avec difficulté; — լինել, avoir la langue épaisse, avoir de la difficulté à parler.

Ծանրալուծ a. dont le joug est pesant, accablant.

Ծանրալուր a. qui a l'ouïe dure, dur d'oreille, sourdaud.

Ծանրախաղաց V. Ծանրագնաց.

Ծանրախօս a. qui parle lentement; qui parle avec difficulté.

Ծանրախօսութիւն s. difficulté pour parler, pour s'exprimer.

Ծանրակաց a. posé, sérieux.

Ծանրակիր a. pesant, lourd; insupportable.

Ծանրակշիռ a. qui pèse lourd, d'un grand poids.

Ծանրաձայն a. qui a la voix grave ou forte.

Ծանրամարմին a. au corps pesant.

Ծանրանամ, ացայ յՈ. s'ap-
pesantir, devenir lourd, s'a-
lourdir ; s'aggraver, devenir
plus grave, plus pénible, plus
poignant ; se fâcher, s'irriter,
voir avec peine ; ծանրացեալ
ի հոգոց, accablé de soucis, d'af-
faires ; ծանրացեալ էր հասա-
կաւ, il avait un grand âge ;
ծանրացեալ ալեօք, accablé
sous le poids des années ; պա-
տասխանել իսկ ծանրացաւ, à
peine il a daigné répondre ;
ծանրացաւ պատերազմն ի վե-
րայ նորա, tout le poids de la
bataille tomba sur lui ; — ու-
յեք, être à charge à qn., l'im-
portuner ; ծանրացեալ էին աչք
նորա, il avait les yeux appe-
santis.

Ծանրանաւեմ, եցի յՈ. na-
viguer lentement.

Ծանրանդամ a. aux mem-
bres pesants.

Ծանրաշարժ a. qui se meut
lentement, lent ; difficile à
remuer.

Ծանրաշնչութիւն s. asthme,
courte haleine.

Ծանրաշունչ a. asthmatique.

Ծանրաչափ, ի s. baromètre.

Ծանրաչափական a. baro-
métrique.

Ծանրասիրտ a. qui a le
cœur lourd, insensible, en-
durci.

Ծանրասրտութիւն V. Խըս-
տասրտութիւն.

Ծանրաստամոք a. qui a l'es-
tomac chargé.

Ծանրատաղտուկ a. qui est

à charge, ennuyeux, insuppor-
table, importun, assommant.

Ծանրարթուն a. difficile à
réveiller.

Ծանրացասումն a. outré,
enflammé ou transporté de co-
lère ; — լինել, être très en co-
lère, fort irrité, être furieux,
hors des gonds, jeter feu et
flamme, se livrer à de grands
emportements ; — եմ, je suis
outré, furieux.

Ծանրացուցանեմ, ուցի յՈ.
appesantir, aggraver, alourdir.

Ծանրացուցիչ a. aggravant ;
— հանգամանք, circonstances
aggravantes.

Ծանրաքայլ a. d'un pas lent,
tardif.

Ծանրաքուն a. qui a un som-
meil profond.

Ծանրեմ, եցի. Ծանրիմ, եցայ
յՈ. s'appesantir, s'alourdir.

Ծանրութիւն s. pesanteur,
gravité ; lourdeur ; appesan-
tissement ; poids, charge ; griè-
veté, gravité, importance ; pe-
santeur, malaise, accablement ;
gravité, caractère grave, sé-
rieux ; — գլխոյ՝ ստամոքաց,
pesanteur de tête, d'estomac ;
— լսելեաց, dureté de l'ouïe ;
— լեզուի, pesanteur de langue,
difficulté à s'exprimer.

Ծանօթ, ից a. connu, re-
connu, notoire, connaissable ;
s. connaisseur ; connaissance,
ami ; indice, signe ; — ք մեր,
nos connaissances, les per-
sonnes de notre connaissance ;
— ս տալ, donner connaissance,

faire connaître, signaler, désigner, découvrir; —ս տալ զանձնէ, se faire connaître; իծանօթուին՝ իծանօթս զալ, être connu, parvenir à la connaissance, se manifester; — լինել, connaître, savoir, être connaisseur.

Ծանօթական a. connu.

Ծանօթանամ, ացայ ՎՊ. prendre connaissance de, s'informer de; faire connaissance avec զն., faire sa connaissance.

Ծանօթարար s. annotateur.

Ծանօթացուցանեմ, ուցի ՎԱ. faire faire la connaissance, faire connaître, donner connaissance; — զանձն, se faire connaître.

Ծանօթաւոր, աց a. connu.

Ծանօթոյք s. connaissance; ծանօթոյս լինել, connaître, être connaisseur.

Ծանօթութիւն sm. connaissance, notion; connaissance, familiarité, liaison; note. annotation; յիմ — եկն, est parvenu à ma connaissance; զալ ի— ուրուք, faire la connaissance de զն., le connaître; —ս առնել՝ յաւելուլ, faire des notes, annoter.

Ծառ, ոց s. arbre; հինաւորց՝ զառամ —, vieux —; մատաղատունկ —, jeune —; ծաղկին —ք, les arbres fleurissent; փթթին —ք ծաղկօք, ծաղկազարդին —ք, les arbres s'ornent ou se couronnent de fleurs; յօտել՝ յապաւել զ—, tailler, élaguer.

Ծառադարման, ից s. arboriste.

Ծառադարմանութիւն s. arboriculture.

Ծառախիտ a. qui abonde en arbres, bien boisé, couvert d'arbres, touffu.

Ծառայ, ից s. domestique, serviteur, garçon, valet; իբաց արձակել զամենայն զծառայս, faire maison nette; նորոգել զամենայն զծառայս, faire maison neuve; արձակել զ—, congédier, remercier ou renvoyer un domestique; — առնուլ, prendre un domestique; լաւ՝ հաւատարիմ —, bon, fidèle domestique; վարձ —ի, gages.

Ծառայաբար adv. comme un domestique, servilement.

Ծայառաբարոյ, ից a. qui a le caractère, les mœurs d'un domestique, servile.

Ծառայազուն, զանց. Ծառայածին, ծնաց a. s. de naissance servile.

Ծառայական a. de domestique, servile.

Ծառայակերպ a. qui a l'air d'un domestique.

Ծառայակից s. conservateur, compagnon de servitude, de service.

Ծառայամիտ a. qui a des sentiments serviles, qui a l'âme servile.

Ծառայանամ, ացայ ՎՊ. être serviteur, domestique, servir.

Ծառայապէս V. Ծառայաբար.

Ծառայատոհիֆ a. né de race servile.

Ծառայեմ, եցի vn. servir.

Ծառայեցուցանեմ, ուցի va. faire servir; asservir, réduire en servitude.

Ծառայեցուցիչ a. celui qui asservit.

Ծառայորեար, երոյ s. pl. les serviteurs, domestique.

Ծառայութիւն s. service; servitude; domesticité; ի—արկանել՝ կացուցանել՝ նուանել, իհարկի —է կացուցանել, réduire ou mettre en servitude, faire servir, subjuguier; — մատուցանել, rendre service.

Ծառանամ, ացայ vn. s'élever comme un arbre, devenir comme un arbre; — հերաց, se hérissier, se dresser.

Ծառաստան V. Ծառատունկ.

Ծառատած, ից s. arboriste.

Ծառատածութիւն s. arboriculture.

Ծառատունկ, տնկոց s. lieu planté d'arbres, boulevard; bois, bocage.

Ծառացուցանեմ, ուցի va. monter comme un arbre, soulever, élever.

Ծառաւէտ a. plein d'arbres.

Ծառուղի, ղւոյ s. allée, avenue.

Ծասկեմ, Ծասքեմ, եցի vn. mâcher.

Ծարաւ, ոյ, ով s. soif; fig. soif; a. altéré; ձեռանել իծարաւոյ, mourir de soif; բուժել՝ բժշկել զ—, étancher la soif,

désaltérer; անցուցանել զ—, faire passer la soif; — եմ, j'ai soif; ձեճ՝ սաստիկ —, grande, ardente soif.

Ծարաւահատ, Ծարաւահիւճ a. dévoré de soif.

Ծարաւանամ V. Ծարաւիմ.

Ծարաւեցուցանեմ, ուցի va. altérer, exciter la soif.

Ծարաւի, լոյ, աւեաց a. qui a soif, altéré; — եմ, j'ai soif, je suis altéré.

Ծարաւիմ, լեցայ vn. avoir soif, s'altérer, être altéré.

Ծարաւութիւն s. soif; altération.

Ծարաւուտ a. qui a soif, altéré; sec, desséché

Ծարիբ, բրոց s. noir d'antimoine; ի— եւ իսնգոյր շպարել, mettre du fard sur le visage, se peindre.

Ծարբաքար, ի s. antimoine.

Ծարբեմ, եցի va. teindre avec du noir d'antimoine, se peindre les cils, les sourcils; — զաչս, peindre les yeux.

Ծաւալ, աց s. dilatation; diffusion, expansion, développement; mus. dièse; a. dilaté, diffus, étendu; — առնուլ, se dilater, se propager.

Ծաւալական a. dilatable; expansif.

Ծաւալականութիւն s. expansibilité.

Ծաւալեմ, եցի. Ծաւալեցուցանեմ, ուցի va. étendre, dilater; propager, répandre.

Ծաւալոց, ի s. la Propagande.

Ծաւալիմ, լեցայ vn. se di-

later; se propager, se répandre; շուրջ —, ruisseler de toutes parts.

Ծաւալումս s. expansion, dilatation, diffusion; propagation; — գետոց, débordement, inondation; — հրոյ, érysipèle; — Աւետարանին, la propagation de l'Évangile.

Ծաւի a. verdâtre; aux yeux d'un bleu vif.

Ծափ, ոյ s. applaudissement, battement des mains; — զճափի ou ճափս հարկանել, applaudir, frapper ou battre des mains, dans ses mains, claquer.

Ծափահար, աց s. applaudisseur, claqueur.

Ծափահարեմ V. Ծափս հարկանեմ.

Ծափահարութիւն V, Ծափ.

Ծափածայն a. avec applaudissement; — դրուատիք՝ գովութիւնք, acclamations, applaudissements.

Ծափեմ, եցի vn. applaudir.

Ծեծելեծեմ, եցի vn. balbutier, baragouiner, estropier, écorcher.

Ծեծ, ի s. coup, bastonnade; * — տալ քաշել, battre, donner des coups, bâtonner.

Ծեծեմ, եցի va. battre, frapper.

Ծետուկ s. chiure, chiasse.

Ծեր, ոց s. vieux, vieil, vieillard, âgé, avancé en âge; — Ժողովրդեան, les anciens.

Ծերաբոյժ ինիմ՝ vn. nourrir un vieillard, des vieillards.

Ծերակոյտ, կուտի s. sénat,

conseil des vieillards, des anciens; les anciens; վճիռ ծերակուտի, sénatus-consulte; անդամ ծերակուտի, sénateur.

Ծերակուտական a. sénatorial.

Ծերանամ, ացայ vn. vieillir, devenir ou se faire vieux, arriver à un âge avancé, être sur le retour, n'être plus jeune, prendre de l'âge, avancer en âge.

Ծերանոց, աց s. hospice de vieillards, hospice pour la vieillesse.

Ծերատածեմ, եցի va. avoir soin d'un vieillard, fournir à ses besoins.

Ծերատածութիւն s. soin qu'on a d'un vieillard.

Ծերաւուրց adj. rempli de jours, vieil, vieux, âgé.

Ծերոյժ V. Ծերութիւն.

Ծերութիւն s. vieillesse; ալեւորեալ —, — avancée, extrême —; ի — խոնարհել, être sur l'âge; ալիք — ք, extrême —; յետանել իբարևոք — ք, mourir dans une heureuse —; իխոր — հասանել, atteintré une — avancée.

Ծերուկ s. vieillot, vieillard.

Ծերունի, նւոյ, նեաց s. vieillard, barbe grise.

Ծերպ, ից s. cavité, trou, excavation, caverne.

Ծեփ, ոց. Ծեփած, ոց s. enduit, crépi.

Ծեփելիք, լեաց sm. cataplasme; * — դնել, appliquer un —.

Ծեփեմ, եցի va. enduire, crépir; — բռով, plâtrer; — շաղխով, cimenter.

Ծեփիչ s. truelle.

Ծեքածուռ a. baragouiné, éstropié, écorché.

Ծեքեմ, եցի va. détordre, détourner, parodier.

Ծեքենայք s. parodie; — բառից, jeu de mots.

Ծեքծեքանք, աց s. étiquette, cérémonie.

Ծէս, ծիսից s. rit, rite.

* Ծծրածուծիւն V. Ծծրումն.

* Ծծրիմ, եցայ vn. rancir, sentir le rance; * ախտի մէջ —, croupir dans le vice.

Ծծրումն s. rance, rancis-sure.

Ծիածան, ի, աւ s. arc-en-ciel.

Ծիլ s. bourgeon, germe; — արձակել, bourgeonner, germer.

Ծիծ s. mamelle; téton; * — տալ, donner à téter; * — ուտել, téter.

Ծիծաղ s. rire, ris; * — ը չկարենալ բռնել, ne pouvoir s'empêcher de rire; * — ը շարժել, exciter à rire.

Ծիծաղական adj. risible, plaisant, qui fait rire; rieur.

Ծիծաղաշարժ a. qui excite à rire, plaisant, comique.

Ծիծաղասէր a. qui aime à rire.

Ծիծաղելի a. risible, ridicule.

Ծիծաղերես a. qui a le visage riant.

Ծիծաղեցուցանեմ, ուցի va.

faire rire; ծիծաղեցուցանեք զիս, vous me faites rire.

Ծիծաղիմ, ղեցայ vn. rire; se rire de, se moquer de, se railler; — ընդ միտս, rire dans sa barbe, rire intérieurement, en cachette, sous cape, en dessous; ընդ քիմս —, rire du bout des lèvres, des dents; * խենդի պէս —, rire comme un fou; բարձրաձայն —, rire aux éclats, éclater de rire, rire à gorge déployée; * ծիծաղելն գաթիլ, crever ou étouffer de rire; * ծիծաղելն մարիլ, se pâmer ou pouffer de rire; * — սկսիլ ou ծիծաղիլը բռնել, se mettre ou se prendre à rire.

Ծիծաղկոտ, աց a. rieur, plaisant, facétieux.

Ծիծառն, առան, առունք, ռանց s. hirondelle; — գէչ, l' — gazouille.

Ծիծառնուկ, նկաց s. rossignol.

* Ծիծեռնիկ V. Ծիծառն.

Ծիծռան ծաղիկ V. Կանթեղխոտ.

Ծիղ s. brin, tige.

Ծին s. naissance; arrière-faix, secondines, délivre; իծնէ, de naissance, dès la naissance, depuis sa naissance; կոյր իծնէ, aveugle de naissance, aveugle-né.

Ծիսական a. rituel, de rite.

Ծիսաբան, աց s. rituel.

Ծիտ, ծտի s. bouvreuil.

Ծիր, ծրի s. cercle, arc, circonférence; tour, contour, bord; — հանդերձից, liseré; —

կանին, voie lactée; — խաւարման, éclipse; — գնտոյ, couleur; — տեսութեան, horizon.

Ծիրան, ի, ոյ s. abricot; abricotier.

Ծիրանագոյն, ունի a. de couleur pourprée, pourpré, empourpré, purpurin, vermeil.

Ծիրանագարդ a. orné de pourpre.

Ծիրանագգեաց, Ծիրանագգեստ a. revêtu de pourpre, habillé de pourpre.

Ծիրանաթոյր V. Ծիրանագոյն.

Ծիրանածաղիկ a. qui a des fleurs purpurines; s. lilas.

Ծիրանածայր a. qui a des bords empourprés.

Ծիրանածին, Ծիրանածրնունդ a. né dans la pourpre, porphyrogène, fils d'empereur.

Ծիրանակիր a, qui porte la pourpre.

Ծիրանանամ, ացայ vn. devenir pourpré, imiter la pourpre, être purpurin, vermeil, se teindre en pourpre.

Ծիրանաներկ, աց s. a. celui qui peint en pourpre; teint ou peint en pourpre, empourpré.

Ծիրանավաճառ, աց s. marchand de pourpre; marchand d'abricots.

Ծիրանացուցանեմ, ուցի va. teindre en pourpre, empourprer.

Ծիրանաւոր a. pourpré, revêtu de pourpre, auguste, impérial; s. empereur; cardinal; cardinal (oiseau).

Ծիրանափայլ adj. brillant comme la pourpre, aussi éclatant que la pourpre, pourpré, empourpré.

Ծիրանափառ V. Ծիրանաւոր a.

Ծիրանեգոյն V. Ծիրանագոյն.

Ծիրանեպատ a. entouré de pourpre.

Ծիրաներփնիմ, եցայ vn. devenir pourpré, être empourpré, se teindre en pourpre.

Ծիրանէկիր V. Ծիրանակիր.

Ծիրանէվաճառ V. Ծիրանավաճառ.

Ծիրանի, նւոյ, նեաց sm. pourpre (coquillage d'où l'on tire la pourpre); pourpre, couleur pourpre; pourpre (éttoffe teinte en pourpre); a. pourpré, purpurin, vermeil.

Ծիրիխտայ s. beignet.

Ծիրտ, ճրտի s. fiente.

Ծիրական a. qui consume, languissant; — ախտ՝ ցաւ, consommation, phthisie.

Ծիրեմ, եցի. Ծիրեցուցանեմ, եցի va. faire dépérir, consumer, épuiser, exténuer.

Ծիրիմ, եցայ vn. dépérir, tomber dans la langueur, dans la consommation, languir, se consumer, périr de consommation, de phthisie, s'exténuer.

Ծիրուծիւն s. dépérissement, consommation, exténuation.

Ծլարձակուծիւն s. germination.

Ծլեմ, Ծլեցուցանեմ V. Ընծիւլեմ.

Ծլիմ, եցայ vn. V. Ընձիւ-
ղիմ; s'intimider, ne pas oser.

Ծխազլան, ի s. cigare.

Ծխազլանիկ s. cigarette.

Ծխալից a. rempli de fumée.

Ծխախառն a. mêlé de fu-
mée, enfumé, fumant.

Ծխախոտ, ոյ s. tabac; * —
քաշել, fumer du tabac, fumer.

Ծխախոտավաճառ, աց sm.
marchand de tabac.

Ծխակալ, աց sm. noix de
pipe.

Ծխամ V. Ծխիմ.

Ծխամած a. environné de
fumée, fumeux.

Ծխահանք, նաց. Ծխան, ի
s. cheminée; tuyau de chemi-
née; մաքրել զ—, ramoner;
nettoyer la cheminée.

Ծխանայարդար, աց s. fu-
miste.

Ծխանելիք, լեաց s. parfums.

Ծխաշունչ a. fumant, en-
fumé, fumeux; — յետս ձգել
զսուսերն, retirer l'épée toute
fumante; — իբրտանէ, fumant
de sueur.

Ծխափող, Ծխաքաշ, ից s.
pipe.

Ծխեմ, եցի va. brûler de
l'encens, des parfums; faire
fumer, exhaler; fumer; —
խունկս անուշից, brûler des
parfums.

Ծխիմ, խեցայ vn. fumer,
jeter ou exhaler de la fumée.

Ծխիչ a. exhalant.

Ծխնելոյզ, լուզի V. Ծխա-
հանք.

Ծխնի V. Ծղխնի.

Ծխող, աց s. fumeur.

Ծխոտեմ, եցի va. enfumer,
noircir de fumée.

Ծխոտիմ, տեցայ vn. s'en-
fumer, être enfumé.

Ծխումն s. fumigation.

Ծխուն a. fumant.

Ծծակ, ի s. biberon.

Ծծելի a. absorbable.

Ծծեմ, եցի va. sucer; aspi-
rer, humer, absorber; Թուղթդ
ծծէ, ce papier boit; — զօդ,
respirer l'air.

Ծծիչ a. absorbant; — Թուղթ
papier brouillard, buvard.

Ծծմբախառն a. mêlé de
soufre, sulfureux.

Ծծմբահամ a. qui a le goût
du soufre.

Ծծմբահանք, նաց s. solfa-
tares.

Ծծմբահոտ a. qui sent le
soufre, soufré.

Ծծմբային a. sulfurique.

Ծծմբառ V. Լուցկի.

Ծծմբեմ, եցի va. souffrer.

Ծծմբուտ a. sulfureux.

Ծծողական a. absorbant,
absorbatif.

Ծծումբ, ծծմբոյ s. soufre.

Ծծումն s. succion, absorp-
tion.

Ծկոյթ, կուծի sm. le petit
doigt.

Ծղիք, ղեաց s. avant-bras;
ձղիս իվեր ամբառնալ՝ մարզել,
relever les bras, les manches,
se préparer à.

Ծղխնի, նույ, նեաց s. gond
de porte; pivot; — տփոց,
charnière.

Ծղրիդ, ըդի s. grillon.

Ծղօտ V. Յօղուն.

Ծմակ V. Եմակ.

Ծմակային a. ombrageux, frais.

Ծմակացուցանեմ, ուցի va. ombrager, couvrir d'ombre; fig. couvrir, voiler, obscurcir.

Ծմել s. épinards.

Ծմրիմ, բեցայ vn. s'abattre, s'affliger, s'attrister, se chagriner; ծմրեալ իտրտմութենէ, abattu de tristesse.

Ծնանելիք, լեաց s. les parents, père, mère; qui enfante.

Ծնանիմ, ծնայ va. engendrer, donner naissance, la naissance ou le jour, mettre au monde, enfanter, accoucher; créer, produire, faire naître ou pousser; — կենդանեաց, mettre bas; — Շօբ, procréer; ծնաւ որդի, elle mit au monde un fils, elle accoucha d'un garçon; որդիս —, enfanter; vn. naître, prendre naissance, venir au monde, être engendré; naître, se produire, résulter; վերստին —, renaître; գոգցես յայն ծնեալ էր ou թուէր իմն յայն ծնեալ, il semblait né pour; այտի ծնաւ քերթողութիւն, de là est née la poésie.

Ծնգիմ V. Ծնկիմ.

Ծնեբեկ, ի s. asperge.

Ծնելիք, լեաց s. les parents, père et mère.

Ծնելութիւն s. enfantement, naissance; génération.

Ծնիչ s. qui engendre, générateur, génératrice; parents.

Ծնծղայ, ից s. cymbale.

Ծնկակապ a. nouveaux, plein de nœuds; s. jarretière.

Ծնկանամ V. Ծնգիմ.

Ծնկասէր a. qui aime à rester chez elle, timide, qui a de la pudeur.

Ծնկեմ, եցի va. faire dépérir, épuiser, affaïsser, accabler, affaiblir, amaigrir.

Ծնկիմ, կեցայ vn. être épuisé ou accablé, s'affaïsser, dépérir, languir, perdre de ses forces, maigrir; — իտգիտութեան, croupir dans l'ignorance.

Ծննդաբախտ, ի s. astr. ascendant, nativité.

Ծննդաբան, ից s. faiseur d'horoscopes.

Ծննդաբանեմ, եցի va. faire la généalogie, compter les ancêtres.

Ծննդաբանութիւն s. généalogie; horoscope.

Ծննդաբաշխ ծննդոց ou Ծննդաբաշխ բախտ s. horoscope, ascendant, nativité.

Ծննդագործ, աց s. auteur de la naissance; a. qui engendre, prolifique, productif.

Ծննդական, աց a. qui accouche de, qui est en couches, qui enfante, qui engendre; génératif, génital, prolifique; qui a la vertu d'engendrer, productif, fécond, fertile; — մասունք ou ծննդականք, parties génitales, organes génitaux; — կին, accouchée.

Ծննդականութիւն s. faculté

générative ou génitale; fécondité, fertilité.

Ծննդակարգ sm. temps de l'enfantement, de l'accouchement.

Ծնող, աջ sm. parents, le père, la mère; cause; —ք մեր, les auteurs de nos jours, nos parents; — ծանունց չարեաց, source des plus grands maux.

Ծնողաբար adv. comme un père, en père; comme une mère, en mère.

Ծնողագուծ a. plein d'une tendresse paternelle ou maternelle.

Ծնողական a. qui concerne les parents, paternel, maternel.

Ծնողասէր a. qui aime ses parents.

Ծնողութիւն s. paternité, maternité.

Ծնունդ, ծննդեան, ծննդոց s. enfantement, accouchement, couches; naissance, nativité; naissance, origine; fils, enfant; génération, race, descendant; fruit, production; effet; horoscope, nativité; —ք ou գիրք ծննդոց, Genèse; —ք, postérité; — կենդանեաց, portée; — մտաց, conception, ouvrage de l'esprit; — Քրիստոսի, Noël, la nativité de Jésus-Christ; — լուսնի, nouvelle lune; օր ծննդոց, jour de la naissance, jour anniversaire de la naissance, jour natal; — փոխոյ, produit de l'argent prêté, intérêt, usure; կալ իծննդոց, ces-

ser d'enfanter; մերձ ի—, près d'enfanter, d'accoucher

Ծնուցանեմ, ուցի va. accoucher ou délivrer une femme, faire un accouchement; aider à naître, faire éclore, produire.

Ծնուցիչ sm. accoucheur; accoucheuse, sage-femme.

Ծնչութիւն sm. naissance, accouchement, l'action d'accoucher une femme.

Ծնրադրութիւն sm. gèneuflexion.

Ծնօղ V. Ծնող.

Ծնօտ, ից sm. mâchoire; bord, avance, frise, corniche, parapet; արտօսը ընդ ծնօտսն իջանէր, les larmes coulaient sur ses joues.

Ծնօտապարկ, ի s. abajoue.

Ծոծոր, ոյ s. serpolet.

Ծոծորին, որնոյ. Ծոծրին, ընոյ s. serpolet.

Ծոծորակ, Ծոծրակ, աջ sm. nuque, occiput.

Ծոմ, ոյ s. jeûne; * — բռնել, jeûner; * —ն աւրել, rompre le jeûne.

Ծոմական a. de jeûne.

Ծոմանամ V. Ծոմեմ.

Ծոմապահ a. celui qui jeûne; — լինել, jeûner; —ք, ոց sm. jeûne.

Ծոմապահութիւն s. jeûne.

Ծոմացուցանեմ, ուցի va. faire jeûner.

Ծոմեմ, եցի vn. jeûner.

Ծոյլ, ճուլից a. paresseux, fainéant, cagnard.

Ծոպք, պից, պաց s. frange, effilé.

Ծով, ուց s. mer, la plaine azurée; lac, bassin, pièce d'eau; ընդ—, par mer; իխորս ծովու, en pleine mer; —ն լայնասփիւռ, la pleine, la haute mer; հողմախաղաղ —, mer calme; — հարթածաւալ իբրեւ զհայելի, mer unie comme une glace; ալեկոծ՝ յուզեալ է — ն, la mer est haute, houleuse, agitée; ալեկոծի ծովն, la mer grossit; փրփրէ ծովն, la mer écume, commence à moutonner; մոլեզնուծիւն ծովու, le courroux, la fureur de la mer; կապուտակային՝ անշարժ՝ խաղաղաւէտ՝ մրրկալից՝ մոլեզին՝ զայրագին՝ փրփրադէզ՝ ահեղագոչ՝ անսանձ՝ սպառնալից՝ անգուծ՝ ընդարձակ՝ անհուն —, mer azurée, immobile, tranquille, orageuse, furieuse, courroucée, écumeuse, bruyante ou mugissante, indomptable, menaçante, impitoyable, vaste, immense; գնալ ընդ —, aller sur mer, en mer; անցանել ընդ —, traverser la mer; անդունդք ծովու, les gouffres, les abîmes de la mer; կապուտակն ծովուց, l'azur des mers; fig. — հեշտուծեանց՝ ցաւոց, une mer de délices, de douleurs.

Ծովաբաղ, ից s. macreuse.

Ծովաբաժին լինիմ, partager la mer.

Ծովագայլ, ոց sm. loup-marin.

Ծովագնաց, ից. Ծովագնացիկ a. qui marche sur la mer,

qui traverse la mer; — լինել, aller ou naviguer sur mer.

Ծովագնացումիւն s. navigation.

Ծովագոյն a. de couleur de mer, qui a la couleur de la mer, bleu de mer; purpurin, pourpre; sm. outremer.

Ծովագռաւ, ու s. cormoran.

Ծովաթաղանթ, աց s. mousse de mer.

Ծովալիւն, լճից s. grand lac.

Ծովալոռ s. varech, goëmon.

Ծովախառնիւն s. langouste.

Ծովախոր a. profond comme la mer, très-profond.

Ծովածաւալ adj. répandu comme une mer.

Ծովածին a. né ou produit par la mer.

Ծովածիր a. entouré de mer.

Ծովածուփ a. battu, agité des flots, très-agité, orageux; — լինել, être agité par les flots; fig. être agité, ballotté comme par les flots.

Ծովածփանք, նաց s. agitation de la mer.

Ծովակ, աց s. petite mer, lac.

Ծովակալ, աց s. dominateur des mers; amiral.

Ծովակալեմ, եցի vn. être maître de la mer, avoir l'empire de la mer; être amiral.

Ծովակալուծիւն s. empire de la mer; amirauté.

Ծովակաղին, ղնոյ s. balane, gland de mer.

Ծովական V. Ծովային.

Ծովակոծ a. naufragé.

Ծովակոծութիւն s. naufrage.

Ծովակողմն ou — կոյս. Ծովակոյս կողմն s. côté de la mer.

Ծովակուլ a. englouti par la mer; — լինել, être englouti par la mer.

Ծովակուր adj. submergé, noyé, naufragé; — լինել, devenir la proie de la mer; — կորնչել, périr au milieu de la mer, périr dans les flots.

Ծովահայեաց a. qui regarde sur la mer, maritime; — քաղաք, ville maritime.

Ծովահեղձ, Ծովահեղձիկ, Ծովահեղձոյց a. noyé dans la mer; — առնել, noyer dans la mer, submerger; — լինել, se noyer dans la mer.

Ծովահերձ a. qui fend la mer.

Ծովահէն, հինի s. corsaire.

Ծովածի, ոյ s. cheval marin.

Ծովամամուռ, մամուոյ sm. algue.

Ծովամարտիկ a. celui qui combat sur la mer; naval; — զօրութիւն, la marine.

Ծովամարտութիւն s. combat de mer, combat naval.

Ծովամաց adv. en jetant dans la mer.

Ծովամէջք s. haute mer, la pleine mer, large.

Ծովամոյն առնեմ va. jeter dans la mer.

Ծովամուխ a. plongé dans la mer; — լինել, plonger dans la mer; naviguer, aller sur mer.

Ծովային a. maritime, marin; — զօրութիւն, la marine, forces maritimes.

Ծովանամ, ացայ vn. changer en mer, devenir comme une mer, affluer; être inondé.

Ծովանկար, ուց s. peint. marine; peintre de marine.

Ծովանման a. semblable à la mer.

Ծովաշուն s. chien marin.

Ծովապետ V. Ծովակալ.

Ծովասոյզ a. englouti dans la mer.

Ծովավաստակ a. qui travaille sur mer; — լինել, travailler sur mer, faire le métier de marin ou de pêcheur.

Ծովարտոյտ sm. frégate, alouette de mer ou marine.

Ծովացուլ, ցլուց s. taureau de mer.

Ծովացուցանեմ, ուցի va. changer en une vaste mer; inonder, submerger.

Ծովափնեայ V. Ծովեզերեայ.

Ծովափրփուր, փրոյ s. écume de mer.

Ծովեզերեայ, եայց a. maritime, littoral; — ք s. le littoral.

Ծովեզր, զերաց s. bord de la mer, côte, rivage, plage; առ ou ի ծովեզերին, sur le bord de la mer.

Ծովեզրեցի, ցլուց s. habitant des côtes maritimes.

Ծովեմ, եցի vn. prendre la mer, le large, aller sur mer.

Ծովեցի զօրք s. la marine.

Ծովընկէց՝ Ծովընկէցիկ առնեմ, jeter, précipiter à la mer; — լինիմ, se jeter, se précipiter à la mer.

Ծոր, ոյ s. fruit de l'épine-vinette.

Ծորածոյ յեղր s. miel vierge.

Ծորակ, ի s. robinet, cannelles.

Ծորան, աց adj. coulant, fluide, liquide; s. l'action de couler, écoulement.

Ծորեմ, եցի va. faire couler; vn. V. Ծորիմ.

Ծորենի, ենոյ s. berberis, épine-vinette; lentisque.

Ծորեցուցանեմ, ուցի va. faire couler, faire découler.

Ծորիմ, բեցայ vn. couler, s'écouler, découler, suinter.

Ծործոր, աց, ոց, Ծործորակ, աց s. vallée, vallon.

Ծորումն sm. écoulement, découlement.

Ծորուն V. Ծորան.

Ծոց, ոյ s. sein; golfe; sinuosité, cavité; * poche; — անկեան, sinus.

Ծոցածին, ճնի a. né du sein.

Ծոցիկ s. cale.

* Ծոցուր, Ծոցուրութիւն V. Յղի, Յղութիւն.

* Ծուատ s. charpie.

* Ծուատեմ V. Քնքեմ.

Ծուէնք s. morceau d'étoffe, découpeure, lambeau, loque, pièce; իճուէնս ճուէնս պատառել, mettre en lambeaux, en pièces; յերկուս ճուէնս պատառել, déchirer en deux morceaux, en deux parts.

Ծուլալից a. très-paresseux.

Ծուլամ V. Ծուլանամ.

Ծուլամտութիւն s. paresse, nonchalance.

Ծուլանամ, ացայ vn. paresser, être ou devenir paresseux, faire le paresseux, le fainéant, fainéanter, cagnarder. s'accagnarder.

Ծուլանք V. Ծուլութիւն.

Ծուլապէս adv. avec paresse, par paresse.

Ծուլացուցանեմ, ուցի va. rendre paresseux ou fainéant, accagnarder.

Ծուլացուցիչ a. qui rend paresseux.

Ծուլութիւն s. paresse, fainéantise, cagnardise; ի— հատանել V. Ծուլանամ.

Ծուլս, ծխոյ s. fumée; foyer, famille; * tabac; ճուլսս արձակել, lancer de la fumée, fumer; * — քաշել, fumer du tabac, fumer; — խնկոյն, la vapeur de l'encens.

Ծուծ, ճճոյ sm. succion; * moelle; essence; V. Ուղ.

Ծուծք, ճճոց s. les narines.

Ծուղակ, աց s. piège, attrapoire, filet, lacet, embûche.

Ծուղամ V. Ծուլամ.

Ծունգ, ճնգաց ou Ծունկ, ճնկաց s. genou; nœud; — քնորա կթուցեալ դեղեւէին, ses genoux tremblants se dérobaient sous lui; * — չոքիլ, se mettre à genoux; փարիլ զճնգովք, embrasser les genoux; ննջել իմէջ ճնգաց, dormir sur les genoux.

Ծունր s. genou; nœud; — դնել կրկնել, ի— իջանել, se mettre à genoux, s'agenouiller, tomber ou être à genoux.

fléchir le genou; — ածել, adorer; — կապել, se nouer, se former de nœuds.

Ծունդդրուծիւն sm. génu-flexion.

Ծուռ, ծուռ adj. qui n'est pas droit, incliné, courbé, recourbé, oblique.

Ծուփ, Ծուփք s. fluctuation, ondulation, onde, vague; fig. agitation, trouble, vacillation, préoccupation, tourment, soucis; examen, question; ընդ ծուփս մկանանց, sur la surface des ondes; կապուտակ —, onde azurée; ծուփ իմտի դնել, se soucier, penser; իծուփս տարակուսանաց ընկղմել, se plonger dans les incertitudes; իծուփս լինել, être agité, dans l'agitation.

Ծպնեմ, եցի va. attacher, joindre.

Ծպտեալ a. déguisé, incognito.

Ծպտեմ, եցի va. déguiser, travestir; — իմ vn. se déguiser, se travestir, être déguisé.

Ծպտումն s. déguisement.

Ծռեմ, եցի va. incliner, courber, recourber; — զդէմս, faire des grimaces; — իմ, vn. se courber, s'incliner.

Ծռուծիւն sm. inclinaison, courbure, inflexion, curvité, cambrure; — դիմաց, grimace.

Ծրագիր, գրաց s. croquis; contour; a. tracé, décrit.

Ծրագրական a. graphique.

Ծրագրեմ, եցի va. croquer; tracer, décrire.

Ծրագրուծիւն s. tracement.

Ծրանամ, ացայ vn. s'arrondir, prendre une forme ronde.

Ծրար, ից s. paquet; rouleau; enveloppe; colis; group.

Ծրարեմ, եցի va. emballer, envelopper; — զվահառս, emballer; զխրոխտ գագառնս յամպս ծրարէին, ils portaient leurs têtes superbes jusque dans les nues; որոյ գագառն յամպս ծրարի, dont le sommet fend les nues; — իմ vn. s'emballer, s'envelopper.

Ծրարիչ, Ծրարող s. emballer.

Ծրարոց V. Ծրար.

Ծրարումն s. emballage.

Ծրդիմ, դեցայ vn. se souiller, se salir, se rouler.

Ծրտեմ, եցի va. fienter.

Ծփալից, Ծփական a. ondoyant, flottant, agité.

Ծփամ V. Ծփիմ; — ընդ մէջ յուսոյ եւ երկիւղի, flotter entre l'espérance et la crainte.

Ծփան V. Ծփանք; իծփանի կալ, flotter, être agité, être dans l'agitation, être agité d'esprit, par ses pensées; ի ծփանի, à flot, flottant.

Ծփանք, նաց s. fluctuation, ondulation, agitation de la mer, mouvement des flots; flot, houle; fig. agitation, trouble, inquiétude, souci, préoccupation, incertitude, vie agitée; — հերաց, flots des chevelures.

Ծփեմ, եցի va. faire flotter;
fig. agiter, ballotter, troubler.

Ծփեցուցանեմ V. Ծփեմ.

Ծփիմ, փեցայ vn. flotter,
être à flot, faire des ondu-
lations, ondoyer; fig. être
agité, ballotté, flotter dans

ses pensées, dans l'incertitude.

Ծփին a. flottant, ondoyant,
flotté, ondé, ondoyé, agité.

Ծփոց, ի s. baratte.

Ծփումն V. Ծփանք.

Ծօ interj. ho! holà!

Ծողակ V. Ծուղակ.

Կ (guiène) quinzième lettre de l'alphabet et dixième des consonnes ; soixante, soixantième.

Կագ, ոյ, ի sm. querelle, contestation, dispute, débat, différend ; — յարուցանել, soulever des querelles.

Կագազարձոյց a. querelleur, qui soulève des disputes.

Կագացող a. s. querelleur.

Կագեմ, եցի. Կագիմ, գեցայ vn. quereller, disputer, être en contestation, débattre, chamoiller, se chamailler ; — ընդ միմեանս, se quereller, se disputer, s'entre-quereller.

Կազ, ի s. moire ; chim. gaz ; լուսաւորողութեան —, gaz d'éclairage.

Կազաբերան, ազ s. bec de gaz.

Կազակերպ a. gazéiforme.

Կազային a. gazeux.

Կազանամ, ազայ vn. se gazéifier.

Կազաչափ, ոյ s. gazomètre.

Կազարան, ի s. gazomètre.

Կազացուցանեմ, ուցի va. gazéifier.

Կազացուցումն s. gazéification.

Կազդուրեմ, եցի va. fortifier, corroborer, conforter, donner de la force, restaurer, remettre, rétablir ; encourager ; vn. se fortifier, recouvrer ou reprendre ses forces, sa vigueur, se remettre, pouvoir

se rétablir, se ranimer, prendre de nouvelles forces, du courage.

Կազդուրեցուցանեմ, ուցի va. fortifier, corroborer, donner du ton, de la vigueur, rétablir.

Կազդուրիչ adj. fortifiant, confortant, corroborant, cordial, analeptique.

Կազդուրումն s. rétablissement, raffermissement de la santé, convalescence.

Կազմ, ոյ, ի s. construction; apprêt, ornement; — գրոց, reliure; — լինել, être prêt à, à la disposition de; a. prêt, tout prêt, apprêté, préparé; prêt à, disposé à, dispos.

Կազմած, ոց sm. appareil; apprêt, préparatif; ameublement, meubles, garniture, équipage; armes; — մարմնոյ, constitution, tempérament; V. Կազմութիւն.

Կազմակերպեմ, եցի va. former, construire, arranger.

Կազմակերպութիւն s. formation, conformation, organisation, construction, arrangement.

Կազմարան, ի s. atelier de relieur.

Կազմարար, ի s. relieur.

Կազմեմ, եցի va. former, construire, dresser, faire, composer; préparer, apprêter; arranger, ajuster, disposer, combiner, organiser; équiper; garnir, meubler; — զգիրս, reliair; — իմ vn. se former,

se construire; se préparer, s'apprêter, se mettre en mesure.

Կազմիկ a. rangé, apprêté, bien disposé; — ձաշ, repas exquis, recherché.

Կազմիչ, Կազմող s. constructeur, préparateur.

Կազմուած V. Կազմած.

Կազմութիւն s. construction, organisation, arrangement, mécanisme, constitution, conformation, structure, composition; préparation, équipement.

Կաթ, ից s. goutte; — մի, une goutte.

Կաթեմ, եցի vn. dégoutter, tomber goutte à goutte, distiller.

Կաթեցուցանեմ, ուցի va. faire couler ou tomber goutte à goutte, distiller.

Կաթիլ, թլոյ s. goutte; — մի, une goutte; — առ —, goutte à goutte.

Կաթիկ s. gouttelette, petite goutte.

Կաթիմ V. Կաթեմ.

Կաթն, թին, թանց sm. lait; — կնոջ՝ կովու՝ այծու՝ մաքեաց՝ իշոյ, lait de femme, de chèvre, de brebis, d'ânesse; Թարմ՝ Թթու՝ առատ՝ փրփրալից ou փրփրադեզ —, lait frais, aigri, abondant, écumant ou mousseux; կաթամբ սնանիլ, se nourrir de lait; — տալ, donner du lait, donner à têter; — ուտել, prendre du lait; têter — կթել, traire.

Կաթնաբեր a. qui porte du lait.

Կաթնաբոյժ a. nourri de lait; — լինել, se nourrir de lait.

Կաթնաբուղիս a. d'où jaillit du lait, laiteux.

Կաթնալից a. plein de lait, laiteux.

Կաթնածուծ a. qui suce le lait.

Կաթնակեր, աց a. qui prend du lait, qui se nourrit de lait.

Կաթնածիր ou Կաթնամատոյց V. Կաթնատու.

Կաթնանամ, ացայ vn. se changer en lait.

Կաթնապուր, պրի s. riz au lait.

Կաթնասուն a. qui est nourri de lait; qui nourrit de lait.

Կաթնալահառ, ի s. laitier, laitière.

Կաթնատամն, ման s. dent de lait.

Կաթնատու, ուրի a. s. qui donne du lait; nourrice; — կով, vache laitière.

Կաթնարան, ի s. laiterie.

Կաթնարբու, ուրի a. qui boit, qui prend du lait.

Կաթնաւէտ, Կաթնաւոր a. laiteux, laitière.

Կաթնեղբայր, բոր s. frère de lait.

Կաթնեղէնք s. laitage.

Կաթնկեր V. Կաթնակեր.

Կաթնտու V. Կաթնատու.

Կաթոգի, Կաթոգին a. passionné, amoureux, affectueux, désireux, avide; adv. passion-

nément, amoureusement, avidement; — սիրել, aimer éperdument; — են ընդ մեմեանս սիրով, ils s'aiment tendrement; — տենչացեալ, tant désiré; — լինել V. Կաթոգնիմ.

Կաթոգնիմ, նեցայ vn. se passionner, être épris de, devenir amoureux de, s'enticher de, soupirer après, désirer ardemment.

Կաթողիկ, աց s. catholique.

Կաթողիկոսութիւն s. catholicisme, catholicité.

Կաթողիկեայ, կէի, ից, կեայց a. universel, général; catholique; Թուղթ կաթողիկեայց, épître, lettre universelle.

Կաթողիկէ, էի a. V. Կաթողիկեայ; s. cathédrale, basilique.

Կաթողիկոս, աց s. le catholico, le patriarche universel des Arméniens.

Կաթողիկոսական adj. qui appartient au catholico, patriarchal.

Կաթողիկոսարան, ի s. la résidence du catholico, le siège du patriarche suprême.

Կաթողիկոսութիւն sm. patriarchat suprême.

Կաթոս a. passionné, amoureux, lubrique; —ն տուփանք, impudiques amours

Կաթուած, ոց s. action de dégoutter; goutte; *apoplexie.

Կաթսայ, ից s. chaudière; marmite, chaudron.

Կաթսայագործ, աց s. chaudronnier.

Կաթսայագործութիւն s. m. chaudronnerie.

Կալ, ոց, ից s. aire à battre le blé; are; halo, aréole.

Կալական V. Կալանաւոր.

Կալակառոյց a. composé, combiné.

Կալանաւոր, աց a. prisonnier, détenu.

Կալանաւորակապ, աց sm. gendarme.

Կալանեմ, եցի va. arrêter, détenir.

Կալանք, նաց sm. arrêts, arrestation, détention; իկալանս արկանել, mettre en arrestation.

Կալաքար s. soude (sel).

Կալ եւ կապ V. Կալանք.

Կալի sm. alcali; — կայուն՝ ցնդական, — fixe, volatil.

Կալիկ s. calicot.

Կալոտի, տոյ, տեաց a. celui qui bat le blé dans l'aire, batteur en grange.

Կալորայ, ից s. pl. aires, granges.

Կալուած, ոց s. biens, terres, fonds, ferme, fief, possessions, propriété; l'action de retenir, d'arrêter, prise de possession.

Կալուածավարձք, ձուց sm. ferme.

Կալուածատիրութիւն s. féodalité.

Կալուիական s. calviniste, huguenot.

Կալուիականութիւն s. calvinisme.

Կալվանական a. galvanique.

Կալվանականութիւն s. galvanisme.

Կալվանկերտ a. galvanoplastique.

Կալվանկերտութիւն s. galvanoplastie.

Կալվանաչափ s. galvanomètre.

Կալվանեան a. galvanique.

Կախ. ի — adj. suspendu, pendant, en suspens; — ունել, tenir suspendu; fig. tenir en suspens.

Կախաղան, աց s. gibet, potence; արժանի — ի, pendable, qui mérite la potence.

Կախաղանաւ a. suspendu, pendant; — բուրաստան, jardin suspendu.

Կախաղանաբուրաստան օս Կախաղանաւոր բուրաստան s. jardin suspendu.

Կախաղանեմ V. Կախեմ.

Կախարդ, աց s. sorcier, fascinateur, enchanteur.

Կախարդական a. de sorcier, d'enchantement, de fascination, magique.

Կախարդանք, նաց s. ensorcellement, féerie, charmes, enchantement, magie.

Կախարդասար, աց a. qui se livre aux arts cabalistiques, qui recherche les arts magiques; magique.

Կախարդեմ, եցի va. ensorceler, fasciner, enchanteur, charmer, surprendre; — զսեփս, charmer.

Կախարդիչ s. ensorceleur, enchanteur, magicien.

Կախարդիք V. Կախարդանք.

Կախարդութիւն s. sorcellerie, ensorcellement, fascination, sortilège, charme, enchantement, maléfice.

Կախեալ կամ V. Կախիմ. յայս երկուս պատուիրանս ամենայն օրէնք եւ մարգարէք կախեալ կան, ces deux commandements renferment toute la loi et les prophètes ; ամենայն ժողովուրդն կախեալ կային զմանէ, tout le peuple dépendait de lui ou prenait plaisir à l'entendre.

Կախեմ, եցի va. pendre ; suspendre, attacher, accrocher ; tenir en suspens ; * գամէ —, suspendre à un clou ; — իմ vn. se pendre, être pendu, suspendu ; être tenu en suspens ; dépendre.

Կախորան, ի s. balançoire. Կախումն s. suspension ; dépendance.

Կածան, ի s. sentier.

* Կածուիկ V. Կայծուիկ.

Կակազ V. Կակազոտ.

Կակազեմ, եցի vn. bégayer, ânonner, bredouiller ; dire des sottises.

Կակազոտ, ագ a. bègue, bégayeur, bredouilleur.

Կական, ի s. lamentation, cri lamentable, cri de douleur, hurlement ; — բառնալ, pousser des cris lamentables, pleurer à haute voix.

Կականաբարձ a. qui pousse des cris lamentables, qui pleure

à haute voix ; adv. en pleurant à haute voix, d'une voix plaintive, aux accents lamentables.

Կականալիր a. lamentable, plein de lamentations.

Կականեմ, եցի vn. se lamenter, pleurer à haute voix, pousser des cris lamentables, des cris de douleur.

Կականումն V. Կական.

Կակաչ, Կակաջ, ի s. tulipe.

Կակաչի s. tulipier.

Կակժիրակ, ի s. casse ; cassie, extrait de casse ; cassier.

Կակղամիս a. qui a la chair tendre ; s. mollusque.

Կակղանամ, ագայ vn. s'amollir, mollir, se relâcher, s'avachir ; fig. s'amollir, s'attendrir, s'assouplir.

Կակղացուցանեմ V. Կակղեմ.

Կակղեմ, եցի va. amollir, ramollir, relâcher ; fig. amollir, attendrir, assouplir ; agr. ameublir.

Կակղեցուցանեմ V. Կակղեմ.

Կակղիչ a. émollient, ramollissant, relâchant, lénitif.

* Կակղնամ V. Կակղանամ.

Կակղութիւն s. mollesse, amollissement ; souplesse, flexibilité.

Կակղուղէջ a. dont les branches sont tendres.

Կակղումն s. amollissement.

Կակուղ, կղոց a. mou, tendre ; souple, flexible ; fig. tendre, doux ; agr. ameuble ; — իջօշափել, doux à toucher ; — մետաղ, métal doux.

* Կակղունել V. Կակղեմ.

Կահ, ի, ուց, ից s. meuble, ameublement, bagage, effets; vase, ustensile, instrument; — ունել, retenir, occuper; — ք մեծագինք, meubles précieux; — խոհակերոցի, batterie de cuisine.

Կահակալ, աց s. ouvrier laboureur.

Կահաւորեմ, եցի va. préparer, arranger; meubler, garnir.

Կահաւորութիւն s. convenance; — համարել, croire ou juger convenable.

Կահեմ V. Կահաւորեմ.

Կահոյր s. cruche.

Կաղ, աց a. boiteux; fig. boiteux, défectueux; — ի—, կաղս իկաղս adv. clopin-clopant, cahin-caha, tant bien que mal.

Կաղակարծ V. Կեղակարծ.

Կաղաղ, ոց s. tanière, gîte, repaire.

Կաղաղիմ, եցայ vn. se cacher, se retirer dans une tanière.

Կաղամ, ացի vn. boiter, clopiner, clocher, être boiteux, fig. clocher, être défectueux; յերկուս հետս —, boiter des deux côtés, se pencher tantôt d'un côté, tantôt de l'autre.

Կաղամախ, ից. Կաղամախի, խեաց s. peuplier.

Կաղամար, աց s. encrier.

Կաղամբ, ից, աց s. chou; կուրծ —ի, trognon de chou.

Կաղամբավահառ, աց sm. marchand de choux.

Կաղանամ, ացայ V. Կաղամ.

Կաղանդ, ի. Կաղանդք, դաց s. calendes, premier jour du mois; premier jour de l'an, jour de l'an; * կաղանդ շնորհաւորել, souhaiter la bonne année.

Կաղանդացոյց, ցուցի s. calendrier.

Կաղանդեմ, եցի va. étrenner, donner des étrennes.

Կաղանդիք, Կաղանդչեայ, * Կաղանդչէք s. étrennes; — տալ, donner des —; — ընդունել, recevoir des —.

Կաղանջանն, չանան s. bot. euphorbe, tithymale.

Կաղապար, աց s. modèle, moule; patron.

Կաղապարեմ, եցի va. modeler, mouler.

Կաղապարիչ s. modeleur, mouleur.

Կաղապարումն s. modelage, moulage.

Կաղացուցանեմ, ուցի va. rendre ou faire boiteux.

Կաղիմ V. Կաղամ.

Կաղին, դնոյ s. noisette; noisetier; gland; — արքայական, noix.

* Կաղինկոտրուկ V. Կաղնաբեկ.

Կաղկանձեմ, եցի vn. glapir, japper, pousser des hurlements.

Կաղկանձին sm. glapissement, jappement, hurlement.

Կաղնաբեկ s. casse-noisette.

Կաղնակեր, աց a. qui mange, qui se nourrit de glands.

Կաղնատու a. qui donne, produit des glands.

Կաղնի, նույ, նեաց s. noisetier, coudrier, coudre; chêne; —ք, coudraie; chênaie.

Կաղուծիւն s. claudication, clochement.

Կաղջին s. ciment.

Կահ, իւ s. feutre.

Կահառ, աց s. assemblée, réunion; académie, corps, société; — բանասիրաց, académie des belles-lettres; ակմբահոյլ դիցն —, l'Olympe.

Կահառակից s. collègue, confrère à l'académie.

Կահառակցութիւն s. action d'être collègue, confrère à l'académie.

Կահառիմ, ռեցայ vn. s'assembler, se réunir.

Կահառորդ, աց s. membre (d'une académie).

Կահառորդութիւն s. action d'être membre d'une académie.

Կահեայ a. de feutre.

Կահին V. Կարհին.

Կամ conj. ou; եւ —, ou bien.

Կամ, ի, աւ, ով s. volonté; —է ինձ, je veux. V. Կամք.

Կամ, կացի vn. rester, être, se tenir debout; se maintenir, se soutenir, se conserver; consister, subsister, vivre, durer; rester, s'arrêter, séjourner, demeurer; s'arrêter, cesser; attendre; — մնալ, rester, demeurer; attendre; persister, persévérer dans; իբաց —, se

tenir loin, se défaire, s'éloigner; իվերայ —, comprendre, saisir, pénétrer, s'apercevoir; չկարեմ իվերայ կալ բանիցդ, je ne sais ce que vous voulez dire, je ne vous comprends pas; հաստատուն՝ պինդ —, demeurer ferme, fixe, se maintenir dans; — առաջի երեսաց ուրուք, tenir tête, résister à qn.; ստէպ —, s'appliquer; ստէպ — օրինաց, observer les lois, pratiquer la loi; դատաւոր — իվերայ, être juge, arbitre entre; շուրջ — զամմբ, obséder qn.; կացին աչք նորա, il est devenu aveugle, il a perdu la vue; տէր —, être maître; կայ մնայ նմա, il lui reste, il est réservé pour lui; եկաց՝ կացին, il y a eu; եկաց զնովին ժամանակօք, il vivait vers le même temps; զի՞ կայ քո եւ ողջունի, qu'y a-t-il de commun entre vous et la paix; զի՞ կաս, que restez-vous? que tardez-vous? կացին ինոսա չքնաղ օրինակք առաքինութեան, ils eurent des exemples rares de vertu.

Կամագնաց a. volontaire, arbitraire, capricieux.

Կամածին a. volontaire, arbitraire, spontané.

Կամակ, աց a. agréable, plaisant, délicieux; —ք, s. pl. agréments, plaisirs, délices; friandises.

Կամական a. volontaire.

Կամակատար, աց a. qui fait la volonté d'autrui, com-

plaisant; — լինել ումեք, être l'exécuteur des volontés de qn., faire sa volonté; se montrer complaisant, avoir de la complaisance pour qn., le satisfaire.

Կամակատարութիւն s. complaisance, satisfaction.

Կամակար a. volontaire, qui n'est pas forcé, spontané; — ou — մտօք, volontiers, très-volontiers, de bon gré, de plein gré.

Կամարեմ, եցի vn. agir de son plein gré, arbitrairement, pouvoir faire sa volonté.

Կամակարող adj. puissant, vaillant; — իտէգ նիզակի, habile à lancer le javelot.

Կամակարութիւն sm. libre volonté, gré, spontanéité; — ք, V. Կամակար adv.

Կամակացոյց a. volontaire, qui ne veut faire que sa volonté.

Կամակից s. a. complice, partisan; — լինել, être complice, d'accord, consentir.

Կամակոր, աց a. oblique, tortu, tortueux, sinueux; — շաւիղ, chemin tortueux; — ս, adv. obliquement, de travers; V. Յամառ.

Կամակորախօս a. pervers.

Կամակորեմ, եցի va. tordre, courber, rendre oblique; fig. détordre, détourner le sens, prendre en mauvaise part, mal interpréter; pervertir, dépraver; — գարդարութիւն, fausser la justice; իմ vn. se tordre, se

courber; se détourner, se pervertir; — իմանապարհս իւր, suivre les voies obliques.

Կամակորութիւն s. obliquité, sinuosité, tortuosité; perversité; V. Յամառութիւն.

Կամակութիւն s. agrément, plaisir.

Կամակցութիւն s. compli-
cité, accord, consentement.

Կամահանոյ a. complaisant.

Կամահանութիւն s. com-
plaisance.

Կամայ, ից. Կամայական a. volontaire, arbitraire, de bon gré; — եւ ալկամայ adv. bon gré mal gré.

Կամայօժար V. Յօժարակամ.

Կամապաշտ a. qui adore sa
volonté, volontaire, opiniâtre.

Կամապաշտութիւն V. Յա-
մառութիւն.

Կամասէր a. qui aime sa vo-
lonté, volontaire.

Կամար, աց s. voûte; cintre, arcade; arc; ceinture, baudrier; — յաղթութեան, arc de triomphe; կապուտակային —, la voûte azurée, le ciel.

Կամարածու a. celui qui met
une ceinture.

Կամարակալ s. arc-boutant.

Կամարակապ a. voûté, cin-
tré; s. arcade.

Կամարածեւ a. en forme de
voûte, d'arc, voûté, arqué; — գործել՝ յօրինել, arquer, embarrer, cintrer.

Կամարանամ, ացայ va. se
voûter, s'arquer.

Կամարար, աց a. qui fait la

volonté d'autrui, complaisant, bienveillant, condescendant.

Կամարարութիւն s. complaisance, bienveillance.

Կամարաւոր, աց a. ceint, entouré d'une ceinture.

Կամարիկ s. arceau.

* Կամաց, Կամացուկ adv. doucement, tout doucement.

Կամաւ adv. volontairement, de plein gré; exprès, à dessein; a. volontaire, spontané; — եւակամայ adv. bon gré mal gré.

Կամաւոր, Կամաւորական a. volontaire, spontané.

Կամաւորաբար, Կամաւորապէս V. Կամովին.

Կամաւորութիւն s. libre volonté, spontanéité, gré.

Կամելութիւն sm. volonté, vouloir.

Կամենամ V. Կամիմ.

Կամեցող a. celui qui veut, désireux.

Կամեցողութիւն V. Կամելութիւն.

Կամեցուցանեմ, ուցի va. faire vouloir.

Կամիմ, մեցայ vn. vouloir; — ընդ, vouloir, consentir, désirer, souhaiter.

Կամն, մին, մունք. Կամնասայլ, ից s. féau ou charrue pour battre le blé.

Կամշոտ a. capricieux. —

Կամովին adv. volontairement, de sa propre volonté, de plein gré.

Կամուրջ, մրջաց s. pont; — արկանել շինել, jeter, construire un pont; անցանել ընդ

— ն, traverser le pont; շարժական —, pont-levis.

Կամրջածիգ s. pontonnier.

Կամրջեմ, եցի va. faire un pont; joindre par un pont, faire communiquer par un pont.

Կամիսակ, աց s. burette; fiole.

Կամք, մաց s. volonté, vouloir, gré; vœu, désir, intention, dessein; volontés, fantaisie, caprice; իկամաց ou կամօք ախորժիւք, volontairement, volontiers, de bon gré; կամօք, exprès, à dessein; ըստ կամի, ըստ կամս, à volonté, ad libitum, arbitrairement; à discrétion; յոչ կամաց, involontairement, par force, à contre cœur; հակառակ կամացնորա, contre sa volonté; անձնատուր լինել ի կամս ուրուք, se livrer entièrement à la volonté de qn., se mettre à sa discrétion; Տեառն — լիցին, que la volonté de Dieu soit faite; ըստ կամս անձին գնալ, suivre son caprice; յօժար —, bonne volonté; ինքնիշխան՝ բացարձակ —, volonté absolue; անձնիշխան —, libre arbitre; յեղյեղուկ —, caprice; անձնահաս —, humeur, caprice; * — ը կոտրել, rompre la volonté; որչափ եւ — իցեն նորա, autant qu'il voudra; եթէ — իցեն քն, si vous voulez, si vous le voulez; — եղեն նմա, il lui a plu de; — էին նորա, il voulait; — էին ինձ, j'avais la vo-

lonté de; — են ինձ ասել, je
veux dire; որ ինչ իկամս յեր,
ce qui dépend de nous; եթէ
Տեառն — իցեն, si Dieu veut;
Բըստ հաճոյից կամաց քոց, à
favotre gré; կամ որպէս — են
անիս ասել, ou plutôt; որպէս
ըզիարդ եւ — իցեն նոցա, en
quelque sorte qu'ils veulent;
ն'կամս ուրուք դնել զիմն, faire
ou suspendre qch. de la volonté de
volonté.; * —ն ընել, faire sa vo-
lonté; * — չունենալ, n'avoir
pas de volonté; փոխել զկամս,
s'changer de volonté; հաստա-
տուն՝ անյողողղ —, volonté
ferme, inébranlable.

Կայ, Կայք, ից s. posture,
station; pause; lieu, poste, de-
meure; état, situation; զկայ
առնուլ, s'arrêter, faire une
pause; a. ce qui existe.

Կայական a. stable, station-
naire.

Կայան, ից sm. station, lieu,
poste, emplacement, fonde-
ment; demeure, séjour; posi-
tion; —ք, limbes; a. V. Կայուն.

Կայանամ V. Կամ.

Կայանաւոր V. Կայուն.

Կայարան V. Կայան; gare;
embarcadère, débarcadère.

Կայարանապետ, աց s. chef
de gare.

Կայեան, են ից V. Կայան.

Կայթ, ից sm. panier, cor-
beille; V. Կայթիւն; —ք դրուա-
տեաց, applaudissements, bra-
vos; կայթս հարկանել՝ տալ
V. Կայթեմ.

Կայթեմ, եցի vn. claquer,

battre des pieds ou des mains,
applaudir, accueillir par des
applaudissements; danser, sau-
ter, cabrioler.

Կայթիւն s. claquement de
mains, battement de pieds,
acclamation, applaudissement;
cabriole.

Կայլակ, աց s. goutte, glo-
bule.

Կայլականամ, Կայլակեմ V.
Կամեմ.

Կայծ, ից s. étincelle; escar-
boucle.

Կայծակեմ, եցի vn. étin-
celer, lancer des étincelles.

Կայծակն, կան, կունք, կանց
s. foudre, tonnerre; étincelle;
charbon ardent; charbon (ul-
cère pestilentiel); կայծակունս
արձակել՝ թօթափել, lancer
des étincelles, des foudres,
foudroyer; հրացայտ կայծա-
կունք, vives étincelles

Կայծակնահար առնեմ va.
frapper de la foudre, foudroyer.

Կայծակնամաքուր a. purifié
par le feu.

Կայծակնացայտ a. qui lance
des étincelles, des foudres,
étincelant, foudroyant.

Կայծիկ s. petite étincelle,
bluette.

Կայծոռիկ s. furoncle; V.
Փոսուրայ.

Կայծքար, ի s. silex, caillou,
pierre à fusil.

Կայկայեմ, եցի va. établir,
fixer, installer, consolider; —
իմ vn. s'établir, se fixer, s'ins-
taller, se consolider, être posé.

Կայմ, ից s. mât.
 Կայուծիւն, Կայուժն s. stabilité, fermeté.
 Կայուն a. stable, durable, ferme.
 Կայսերագիր a. écrit par l'empereur.
 Կայսերազարմ, ից a. de la race impériale.
 Կայսերազն, զին, զունք, զանց a. impérial; s. prince impérial, princesse impériale.
 Կայսերական a. impérial.
 Կայսերակերպ a. qui ressemble à l'empereur, impérial.
 Կայսերակից a. associé à l'empire.
 Կայսերանամ, ացայ vn. devenir empereur, parvenir à l'empire.
 Կայսերացուցանեմ, ուցի րա. élever à l'empire, proclamer empereur.
 Կայսերութիւն s. empire; — Գաղղիոյ, ի— français; ի— ամբառնալ, s'élever à la dignité impériale.
 Կայսր, սեր, սերք, սերաց s. empereur, César; — Ռուսիոյ, l'empereur de Russie; Վեհափառ —ն, Sa Majesté l'Empereur.
 Կայսրընտիր, տրաց s. électeur.
 Կայսրընտրական a. électoral.
 Կայսրընտրութիւն s. électorat.
 Կայսրուհի s. impératrice.
 Կայտառ, աց a. frais, beau; pétillant, vif, gaillard, gai,

alerte; plein de santé, gaillard, bien portant: s. poisson, reptile.

Կայտառութիւն s. fraîcheur, beauté; gaieté; santé, vivacité.

Կայտիւ sm. frétillement, gaieté, réjouissance, jeu folâtre; animal qui nage, poisson.

Կայտռամ, ացի. Կայտռեմ, եցի. Կայտռիմ, եցայ vn. frétiler, bondir, trépigner, sauter, tressaillir, grouiller, se remuer.

Կայք, յից V. Կայ.

Կանամբի, բւոյ, բեաց a. qui a sa femme, marié.

Կանանի, նւոյ s. les femmes, le beau sexe.

Կանանոց, աց s. gynécée, harem.

Կանանցածին, ծնաց a. qui est né d'une femme.

Կանանցական a. de femme, qui convient aux femmes.

Կանանցահանդերձ a. revêtu de vêtements de femme.

Կանաչ a. vert; s. vert, la couleur verte.

Կանաչագեղ a. d'un beau vert, d'un vert charmant, verdoyant.

Կանաչագոյն a. de couleur verte.

Կանաչագգեաց, Կանաչագգեստ a. revêtu en vert, verdoyant.

Կանաչածեւ a. vert, verdoyant.

Կանաչանամ, ացայ vn. verdier, devenir vert, commencer à verdir.

Կանաչացուցանեմ, ուցի va.
 verdir, rendre vert.

Կանաչուծիւն sm. couleur
 verte, verdeur, vert, verdure.

Կանացաբար adv. en femme;
 — զարդարիլ, se parer comme
 une femme.

Կանացի, ցւոյ, ցեաց a. de
 femme, féminin; efféminé; —
 ձայն, voix féminine; — սեր ou
 ազգ —, le sexe féminin, le beau
 sexe.

Կանափ, ի s. chanvre.

Կանգնագեղ, Կանգնական
 a. debout, droit, dressé, élevé;
 — հասակ, taille élancée.

Կանգնաչափ s. aunage; a.
 V. Կանգնեան.

Կանգնաչափուծիւն s. au-
 nage.

Կանգնաւոր a. V. Կանգնա-
 գեղ et Կանգնեան.

Կանգնեան a. long d'une
 coudée, d'une aune.

Կանգնեմ, եցի va. lever,
 relever, dresser, redresser,
 mettre debout; élever, ériger,
 arborer, planter, bâtir, cons-
 truire; — յաղթուծիւն, rem-
 porter la victoire; — դրօշ,
 arborer un drapeau; — զդրօշ
 ապստամբուծեան, arborer
 l'étendard de la révolte; խո-
 րան՝ սեղան —, dresser une
 tente, un autel; — ի կործան-
 մանէն, relever de sa chute, de
 sa ruine; — զանուն՝ զհամբաւ
 ուրուք, réhabiliter, relever
 la réputation de զո.; — իմ
 vn. se lever, se dresser, se
 tenir debout; s'élever, se re-

lever, se dresser; — երիվարի,
 se cabrer.

Կանգնորդ a. élevé, dressé,
 droit.

Կանգնուծիւն, Կանգնումն
 s. action d'élever, de dresser,
 érection, construction; résur-
 rection.

Կանգուն, գնոց s. coudée,
 aune; a. debout, élevé, dressé,
 droit; — կալ, se tenir ou
 rester debout, se lever, être
 debout; se soutenir, se subsis-
 ter; — կալ ի վերայ ոտից, se
 tenir ou se lever sur ses pieds.

Կանդաղեմ, եցի va. fixer,
 consolider; — իմ vn. se fixer,
 se consolider; խորարմատ —,
 prendre de solides racines.

Կանեփ, ի s. chanvre.

Կանեփի, փւոյ s. coutil.

Կանեփհատ, ից s. chènevis.

Կանեփուկ sm. sorte d'ar-
 brisseau.

Կանծ, ի s. anse; — պտղոց,
 pédicule, queue.

Կանծեղ, աց s. lampe; lam-
 pion; — գիշերոյ, veilleuse.

Կանծեղագործ, աց s. lam-
 piste, fabricant de lampes.

Կանծեղակիր a. qui porte
 une lampe.

Կանծեղավաճառ, աց sm.
 lampiste, marchand de lampes.

Կանծեղաւոր a. qui a une
 lampe.

Կանծեղխոտ, ոյ sm. chéli-
 doiné, éclaire.

Կանխաբանուծիւն s. pré-
 diction; introduction.

Կանխագէտ a. celui qui sait,

connaît ce qui doit arriver, devineur, pronostiqueur.

Կանխագիտութիւն s. préconnaissance, prescience.

Կանխագոյն adv. avant, auparavant, antérieurement à.

Կանխագուշակ a. celui qui présage, qui prédit; présagé, prédit.

Կանխագրական a. prescriptible.

Կանխագրեմ, եցի va. écrire auparavant; prescrire.

Կանխագրութիւն s. l'action d'écrire auparavant; prescription.

Կանխադրութիւն s. introduction.

Կանխազեկոյց adj. celui qui avertit d'avance; averti d'avance.

Կանխախօսութիւն s. prédiction.

Կանխածանօթ adj. connu d'avance, prévu; — գիտութիւն V. Կանխագիտութիւն.

Կանխադրամ, ոյ s. avance; — տալ, faire des avances.

Կանխաթիւ, թուոյ s. anti-date.

Կանխակալ, Կանխակալոյ a. obtenu ou observé auparavant, vieil, vieux, invétéré; — կարծիք՝ սովորութիւն, préjugé, prévention, préoccupation; — գիտութիւն, prescience.

Կանխակալութիւն s. ancienneté, vétusté; prévention, préjugé.

Կանխահաս, ից adj. hâtif, précoce, prématuré.

Կանխահատոյց a. payé d'avance, avancé; — լինել, avancer, faire des avances; — դրամ, avance.

Կանխածայնեմ, եցի va. dire ou annoncer d'avance, prédire.

Կանխածայնութիւն s. prédiction.

Կանխահառ a. tracé d'avance, prédit

Կանխամուտ a. entré auparavant; — սովորութիւն, s. préjugé, prévention.

Կանխասահմանեալ a. prédestiné.

Կանխասահմանութիւն sm. prédestination.

Կանխասաց, ից a. celui qui prédit; prédit, présagé; — լինել, prédire, présager, pronostiquer; — բանք, prédictions.

Կանխասացիկ adj. prédit, prophétique.

Կանխասացութիւն s. prédiction.

Կանխատես a. prévoyant.

Կանխատեսութիւն s. prévoyance; prévision.

Կանխարկ a. jeté ou tombé de bonne heure.

Կանխացոյց adj. montré d'avance.

Կանխաւ adv. d'avance, auparavant, antérieurement à, autrefois, anciennement.

Կանխեմ, եցի vn. se hâter, se dépêcher, arriver le premier, devancer, précéder, prendre le devant, anticiper, prévenir; se lever de bonne

heure, arriver dès le matin, de bonne heure; — ընդ առաւօտն, se lever dès le matin, dès l'aube; — իկատարումն ըզձից ուրուք, prévenir les désirs de qn.

Կանխիկ a. comptant; — արծաթ, argent comptant; — հատուցանել, payer —.

Կանխութիւն s. antériorité, priorité, ancienneté; anticipation.

Կանխումն գիշերահաւասարից sm. précession des équinoxes.

Կանկար, ոյ s. artichaut.

Կանկարանոց, աց s. artichautière.

Կանհրակ, ի s. colza.

Կանոն, աց s. règle; statut, règlement; principe; modèle; théol. canon; règle de bois; ըստ — ի, d'après la règle, régulièrement; լուծանել՝ պահել զ—, rompre, observer la règle; — լինել, servir de règle; հանրական —, règle générale.

Կանոնագէտ s. canoniste.

Կանոնագիտութիւն s. droit canonique.

Կանոնադրական a. réglementaire.

Կանոնադրեմ, եցի va. établir en règle, réglementer; admettre dans le canon.

Կանոնադրութիւն s. règlement, règle.

Կանոնական a. canonique, canonical.

Կանոնականութիւն s. canonicité.

Կանոնապահ a. observateur des règles.

Կանոնապահութիւն s. observation des règles, des règlements.

Կանոնաւոր a. régulier.

Կանոնաւորեմ, եցի va. régler, régulariser.

Կանոնաւորիչ s. régulateur.

Կանոնաւորութիւն s. régularisation.

Կանոնեմ, եցի va. régler, régulariser; prescrire, constituer, établir.

Կանոնիկոս, աց s. chanoine.

Կանոնիկոսական a. de chanoine, propre au chanoine.

Կանոնիկոսութիւն s. chanoinie, canonicat.

Կանոնիկոսուհի sf. chanoinesse.

Կանուխ, նխոց a. qui vient de bonne heure, hâtif, précoce, ancien; adv. de bonne heure.

Կանչ, ոյ, ի s. cri; — ելկառանչ իմ, mes cris

Կանչեմ, եցի vn. crier, s'écrier; * appeler.

Կանչիւն s. cri.

Կանչող adj. celui qui crie; * celui qui appelle.

Կաշանամ, ացայ vn. devenir comme du cuir, se racornir, devenir dur et coriace; կաշացեալ, coriace, coriacé, racorni.

Կաշառ, աց s. présent donné pour corrompre, don corrupteur; — օք, à force de présents, par corruption; — առնուլ, prendre des présents; — խմել տալ, donner des présents pour

corrompre, graisser la patte à qn., employer la corruption.

Կաշառաբեկ a. corrompu, gagné; — առնել, corrompre, corrompre avec de l'argent, par l'argent ou par des présents.

Կաշառագնաց լինիմ vn. se laisser corrompre par des présents.

Կաշառակուրծ adj. qui se laisse gagner par des présents, corrompu, vénal; — առնել, acheter ou gagner à prix d'argent, corrompre par des présents, corrompre; — լինել, se laisser corrompre par des présents, se corrompre.

Կաշառակրծուծիւն s. corruption par des présents, vénalité.

Կաշառառու, աց a. celui qui accepte des présents, qui se laisse corrompre par des présents, corrompu, vénal.

Կաշառառուծիւն s. l'action d'accepter des présents, vénalité.

Կաշառատու, աց adj. qui donne des présents pour corrompre, qui emploie la corruption.

Կաշառեմ, եցի va. corrompre par des présents, gagner à prix d'argent, gagner.

Կաշառիչ s. corrupteur.

Կաշեայ a. de cuir.

Կաշի, շույ s. cuir; peau.

Կաշիմ V. Կաշանամ.

Կաշկանդեմ, եցի va. garrotter, lier étroitement, retenir.

Կաշմբուռն a. fort, robuste, musculeux.

Կաչաղակ, ի s. pie (oiseau).

Կապ, ոց, ից s. lien, attache, lacet; nœud; fig. lien, liaison; chir. ligature, bande, bandeau; gram. épellation.

Կապակոտոր լինիմ vn. rompre ses liens.

Կապակցեմ, եցի va. lier, attacher ensemble.

Կապակցուծիւն sm. lien, liaison, relation, cohérence, enchaînement.

Կապայ, ի s. habit monacal, froc.

Կապան, ի sm. détroit, défilé.

Կապանապահ s. geôlier.

Կապանաւոր, աց a. lié, détenu, prisonnier.

Կապանք, նաց s. pl. liens, fers, chaînes, entraves; défilé, détroit; ի կապանս արկանել, charger de chaînes, emprisonner.

Կապար, աց sm. plomb; bot. câpre; câprier.

Կապարագործ, աց s. plombier.

Կապարագործուծիւն sm. plomberie.

Կապարադիր, դրաց sm. plombeur.

Կապարահատք, տաց sm mine de plomb.

Կապարայօղ a. plombé.

Կապարան, աց s. prison, cachot; lien.

Կապարեայ a. de plomb.

Կապարեմ, եցի va. plomber

Կապարճադարձոյց a. déserteur, fugitif, rebelle.

Կապարճակիր, կրաց a. qui porte un carquois, écuyer.

Կապարճաւոր a. qui a un carquois.

Կապարճք, ճից s. carquois; կապարճս դարձուցանել, désertier, se révolter.

Կապելայ, Կապելանց, Կապելիոն V. Կապելանց.

Կապելապետ, ի s. gargotier, tavernier.

Կապելուհի sf. gargotière, tavernière.

Կապելանց, աց s. taverne, gargote.

Կապեմ, եցի va. lier, attacher, relier; liaisonner; bander; enchaîner; ceindre; épeler; — պատուհաս ի վերայ V. Պատուհաս; — իմ vn. se lier, être lié, s'attacher; — ընդ ումեք սիրով, s'attacher à qn., être épris de lui.

Կապերտ, ից s. lambeau, morceau d'étoffe, loque; — հին, vieux lambeau, chiffon, guenille, haillon; * V. Գորգ.

Կապերտակ, ի. Կապերտիկ, տկի sm. loquette, guenillon, haillon, chiffon.

Կապէնք, պինաց sm. prix, salaire d'une prostituée.

Կապիկ, պկաց s. singe.

Կապիճ, պճաց s. chœnix ou chénice (mesure de capacité, un peu plus d'un litre); chaton, monture; orbite de l'œil; empeigne; — առամանց, alvéoles des dents.

Կապիտոլիոն, ի s. Capitole.

Կապկեմ, եցի vn. singer.

Կապկուծիւն s. singerie.

Կապնդեղ, ոյ s. livèche.

Կապոյտ, պուտոյ a. bleu, azuré; s. bleu, couleur bleue, azur; — դաշտ, la plaine azurée, la plaine liquide, la mer.

Կապումն s. action de lier, d'être lié.

Կապուտ ou Կապուտ կողպուտ sm. dépouille, butin; a. dépouillé, dénué, privé; — առնել՝ թողուլ, dépouiller; ժողովել զկապուտ կողպուտ անկէլոց, recueillir les dépouilles des morts.

Կապուտագոյն a. bleu, de couleur bleue.

Կապուտակ, աց a. bleuâtre, d'azur, bleu; livide; — ծովիք, onde azurée; — կամար, la voûte azurée, le ciel; s. couleur bleuâtre, bleu, azur; — ն երկնից, l'azur du ciel; — ծովու, bleu d'outremer; Բրուսիական — ou — Բրուսիոյ, bleu de Prusse.

Կապուտակագոյն, Կապուտակագործ, Կապուտակեալ, Կապուտակեայ a. bleu, de couleur bleue, bleuâtre, azuré; livide.

Կապուտակիմ, եցայ vn. devenir bleuâtre, livide, tirer sur le bleu.

Կապուտակուծիւն s. lividité.

Կապտային a. cyanique.

Կապտեմ, եցի va. dépouiller, butiner, dénuer, ravir.

Կապրցախ V. Կապար bot.

Կառաբարձ V. Կառածիգ.
 Կառաբոյս s. zoophyte.
 Կառագործ, աց s. carrossier.
 Կառածիգ a. qui traîne une voiture, attelé.
 Կառամարտ, Կառամարտիկ a. celui qui combat sur un char; s. combat sur un char.
 Կառամուտ, մտաց a. qui traîne une voiture, attelé; — դուռն, porte cochère.
 Կառան, աց s. câble.
 Կառանոց, աց s. remise.
 Կառանոցակառք, ուաց s. voiture de remise.
 Կառանչ, Կառաչ s. cri, crieur.
 Կառաշարք, ից s. train de voitures, de wagons.
 Կառաչեմ, եցի vn. crier, jeter des cris, crier.
 Կառաչիւն s. cri.
 Կառապետ V. Կառավար.
 Կառավար, աց s. cocher; conducteur; gouverneur; directeur.
 Կառավարեմ, եցի vn. conduire une voiture; gouverner, conduire, diriger, guider; սրարշաւ —, aller très-vite en voiture, brûler le pavé.
 Կառավարութիւն s. action de conduire une voiture; direction, gouvernement.
 Կառարշաւ a. qui court en voiture; s. course de chars, de voitures.
 Կառաւէտ a. qui a beaucoup de voitures.
 Կառափեմ, եցի va. trancher la tête à qn., l'exécuter.

Կառափետղ s. lieu où se font les exécutions.

Կառափն, փին, փունք, փանց s. crâne, tête; ընդ — հանել, trancher, casser la tête.

Կառափնատ a. dont la tête est coupée, blessée.

Կառափնատեմ, եցի va. couper ou blesser la tête à qn., blesser à la tête.

Կառափնատութիւն s. action de couper la tête, exécution.

Կառընթացք, ցից s. convoi de voitures, de wagons.

Կառն, ոին s. sorte d'épine.

Կառոյց V. Կառուցումն.

Կառուցանեմ, ուցի va. construire, bâtir, élever; dresser, attacher.

Կառուցումն sm. construction, bâtisse; édifice; érection, élévation.

Կառչիմ, ուայ, ուուցեալ vn. s'accrocher, s'attacher, s'arrêter, se prendre.

Կառք, ուաց s. voiture, carrosse; char; վարձուոր —, voiture de place, fiacre; երկանիւ՝ քառանիւ —, voiture à deux, à quatre roues; — կառանոցի, voiture de remise; հասարակաց՝ առանձնական —, voiture publique, particulière; ելանել՝ մտանել իկառս, monter en voiture; իջանել իկառաց, descendre de voiture; կացուցանել զկառսն, arrêter la voiture; վարել զկառս, * — քշել, conduire une voiture.

Կասդրիս s. castor.

Կասեմ, եցի յո. battre le blé;
V. Կասիմ.

Կասեցուցանեմ, ուցի յա.
arrêter, empêcher, retenir,
faire cesser, interrompre.

Կասեցուցիչ s. qui empêche,
qui arrête.

Կասի, սեայ. Կասիա, այի
s. cannelle; V. Կակժիրակ.

Կասիմ, սեցայ յո. s'arrêter,
cesser de, se désister de, se
défaire ou manquer de.

Կասիչ s. batteur en grange.

Կասկ, ի s. orge mondé ou
perlé; châtaigne.

Կասկած, ի, ոյ s. soupçon,
suspicion, ombre, défiance;
a. soupçonneux, suspect; — է
ինձ զնմանէ, j'ai des soupçons
sur son compte, je me défie
de lui, j'ai des doutes sur lui,
je n'ai pas confiance en lui; —
առնուլ, իկասկածի լինել, ի—
անկանել ou — իմտի ունել,
prendre, avoir ou concevoir
des soupçons, avoir quelque
soupçon de, être en défiance;
* — ի երթալ, soupçonner; * —
ունենալ, avoir des soupçons;
փարատել զ—, dissiper, dé-
truire les soupçons; փարատել
իմտաց զ— ուրուք, guérir la
défiance de qn.; — իմիտս ար-
կանել ուրուք, exciter la dé-
fiance de qn.

Կասկածագին, Կասկածա-
գոյն a. soupçonneux.

Կասկածանք V. Կասկած;
— նօք, avec défiance; տարա-
պարտ կասկածանս ունել զու-
մեքէ, soupçonner sans sujet.

Կասկածաւոր, Կասկածելի a.
soupçonneux; suspect; — լինել
ումեք, devenir suspect à qn.

Կասկածեմ, եցի յո. soup-
çonner, suspecter, avoir des
soupçons, être en défiance, se
défier, se méfier, se douter.

Կասկածոտ a. soupçonneux,
défiant, méfiant, ombrageux;
իմիտս — ս լինել վասն, avoir
des soupçons de.

Կասկածոտութիւն s. caract-
ère soupçonneux, défiance.

Կասկամ, ի s. chouette.

Կասկաջուր, ջրոյ s. bière.

Կասկարայ, ից s. grill; grille;
խորովել՝ եփել իվերայ — ի,
griller; — եզին, bifteck.

Կասկենի, ենւոյ s. châtai-
gnier; — ք, châtaigneraie.

Կասոււմ, սի յա. battre le blé;
casser, briser.

Կատակ, ի s. plaisanterie,
facétie, badinage, badinerie;
a. plaisant, bouffon; ընդ — ս,
adv. plaisantant, plaisamment,
pour plaisanter, pour rire;
Թող անդր զկատակդ, * — ը
Թողումք, plaisanterie à part;
այան եւ — առնել, plaisanter,
railler, tourner en ridicule, se
moquer de, bafouer; — առնել,
faire des plaisanteries; — ասել,
dire une plaisanterie; * — ի
դարձունել, tourner en plai-
santerie; * անհամ կատակներ
ընել, faire de mauvaises plai-
santeries, goguenarder.

Կատակ s. pivoit.

Կատակաբան V. Կատակա-
խօս.

Կատակաբանութիւն s. plaisanterie, facétie.

Կատակախօս a. plaisant, facétieux.

Կատականք, նաց s. plaisanterie, badinage, badinerie; raillerie, moquerie, opprobre; ծաղր եւ այսն կատականաց առնել, railler, couvrir de ridicule, bafouer; — լինել ou ծաղր եւ այսն կատականաց լինել, être couvert de ridicule, se couvrir de ridicule, être la risée de.

Կատակասէր a. qui aime les plaisanteries.

Կատակեմ, եցի va. plaisanter, badiner; railler, se moquer de.

Կատակերգակ, աց s. acteur comique; a. comique.

Կատակերգական adj. comique.

Կատակերգասէր adj. qui aime la comédie.

Կատակերգեմ, եցի va. faire ou présenter des comédies; bafouer, brocarder.

Կատակերգութիւն s. comédie; — իմն է, ce n'est qu'une —; — խաղալ՝ հանդիսացուցանել ou * ձեւացնել, jouer, représenter une —.

Կատակութիւն V. Կատակ.

Կատաղաբար adv. à la rage, furieusement, avec fureur, avec frénésie.

Կատաղախօս a. qui parle furieusement.

Կատաղանք V. Կատաղութիւն.

Կատաղենի adj. sauvage (arbre).

Կատաղեցուցանեմ, ուցի va. enrager, faire enrager, mettre en fureur, déchaîner, acharner.

Կատաղեցուցիչ adj. enrageant.

Կատաղի, ղւոյ, ղեաց a. enragé, furieux, furibond, emporté, forcené, frénétique, fougueux, féroce, impétueux, violent; — Թզենի V. ժանտաթզենի.

Կատաղիմ, ղեցայ vn. enrager, s'enrager, être transporté de rage, avoir la rage, être enragé, devenir furieux, être transporté de fureur, s'acharner, se déchaîner.

Կատաղութիւն s. rage, fureur, transport de rage, frénésie, férocité, fougue, acharnement, déchaînement, * —ն իջաւ, sa fureur s'apaisa; * —ը բռնեց, il fut saisi de rage, il se mit en fureur.

Կատար, ոյ, ի, աց s. cime, faite, crête; bout, fin, terme, comble; V. Կատարումն; — հաւու, crête, huppe; ի— հասուցանել՝ ածել, amener à sa fin, achever.

Կատարած, ից, աց s. fin, terme, extrémité; fin, destinée, expiration; նորանշան կալաւ նա —, sa destinée fut étrange; ի — հասուցանել, amener à la fin, achever; Մինչեւ ի — աշխարհի, jusqu'à la consommation, à la fin des siècles.

Կատարեալ adj. parfait, achevé, accompli, fini, complet, consommé; տալ իշխանութիւն —, donner plein pouvoir, carte blanche.

Կատարելագործ a. perfectionné; qui perfectionne.

Կատարելագործեմ, եցի va. perfectionner, achever.

Կատարելագործութիւն sm. perfectionnement, perfection.

Կատարելածին a. qui naît à terme.

Կատարելահասակ a. parvenu à un âge viril, adulte.

Կատարելամիտ a. qui a un esprit mûr, sage.

Կատարելապէս adv. parfaitement, à la perfection; complètement.

Կատարելիք, լեաց s. achèvement, accomplissement.

Կատարելութիւն s. perfection; le fini d'un ouvrage; accomplissement, achèvement, consommation; ի— հասանել, arriver à la perfection; ի— ածել, amener à la perfection, perfectionner; * ալէն տեսակ — ունենալ, être doué de toutes sortes de perfections.

Կատարեմ, եցի va. achever, finir, terminer, accomplir, consommer; effectuer, exécuter, remplir, faire pratiquer, mettre en pratique, effectuer, réaliser; perfectionner; consacrer, sanctifier, initier; — գալարոս, accomplir un devoir, s'acquitter de son devoir; —

զխորհուրդ, accomplir, exécuter un projet; — զաւուրս իւր, finir ses jours; — զկամս անձին, faire sa volonté; — զկամս ուրուք, remplir, exécuter les volontés de qn.; — զբարկութիւն՝ զսրտմտութիւն իւր ի վերայ ուրուք ou յոք, assouvir son indignation, sa colère sur qn.; — իմ vn. s'achever, s'accomplir, finir, avoir son effet; finir, mourir.

Կատարիչ s. celui qui achève, qui accomplit, exécuteur; adj. exécutif.

Կատարողապետ, աց s. auteur des mystères, celui qui préside aux cérémonies religieuses.

Կատարումն s. achèvement, accomplissement, consommation; exécution, réalisation; perfection; fin, terme; fin, mort; consécration, initiation; — տալ, ի— ածել, achever, terminer; perfectionner, mettre dans sa perfection; — առնուլ, être accompli, finir; se perfectionner; ածել իծագ կատարման, V. Ծագ.

Կատարուն V. Կատարեալ.

Կատաւան, ի sm. botan. thymbre.

Կատու, աց s. chat; էգ —, chatte; ձագ —, petit chat, chaton; նուալ՝ մլաւել —, miauler; մլաւիւն —, miaulement.

Կատուախոտ, ոյ s. cataire.

Կատուիկ s. minet, minette, petit chat.

Կար, ոյ, ով s. ficelle, corde;

* couture; — ընել կարել, faire de la couture, coudre.

Կար, ի, իւ s. force, vigueur; pouvoir, faculté, moyens, portée; իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի, chacun selon son pouvoir, ses forces, ses facultés, ses moyens; որչափ իկարիքում իցէ, autant qu'il vous est possible, autant qu'il est en votre pouvoir, autant qu'il est en vous; ըստ իւրում կարի, autant qu'il est en lui; որչափ էր նորա — եւ զօրութիւն, autant qu'il pouvait, autant qu'il lui était possible; ըստ կարի, autant qu'il est possible, autant qu'il sera possible, autant qu'il pouvait, le mieux que je pouvais; — զօրութեան իմոյ, mes forces, mes moyens; — է, il est possible; ոչ գոյ իձեռս մեր —, il n'est pas en notre pouvoir; ոչ է —, on ne peut, il n'est pas possible; իվեր քան զկարբարեանց, au delà de leurs forces.

Կարագ, ի s. beurre.

Կարագավահառ, ի s. marchand de beurre, beurrier.

Կարակն, ից s. compas.

Կարակնածել a. en forme de compas, rond, arrondi, circulaire.

Կարակնեմ, եցի va. compasser, arrondir.

Կարակում a. bourbeux.

Կարածմեռն a. dont l'hiver est rigoureux; s. hiver rigoureux.

Կարան, ի s. couture; chir.

suture; առանց —ի, sans couturé.

Կարապ, ի s. cygne.

Կարապետ, ի s. précurseur, avant-coureur.

Կարապետեմ, եցի vn. être précurseur de, précéder; annoncer, prédire.

Կարապետութիւն s. action de précéder.

Կարաս, ոյ s. jarre; tonneau.

Կարասեակ s. petit meuble.

Կարասէկիր a. qui transporte les bagages, de transport, bête de somme.

Կարասի, սւոյ, սեաց sm. meubles, effets, mobilier, bagage, équipage; instrument, ustensile; biens, richesses, argent.

Կարաւան, աց s. caravane.

Կարաւանդք, դից s. hypocoudre.

Կարգ, աց s. ordre, rang, arrangement, disposition, série, rangée; tour, suite, succession, enchaînement; rang, ordre, état, condition; ordre, congrégation, institution; ordre, ordination; rang, file, ordre de bataille; couche, gisement; կարգաւ, ըստ —ի, — ըստ կարգէ, — ըստ կարգի adv. en ordre, par ordre, par rang, en rang, tour à tour, à la suite, à tour de rôle, régulièrement, successivement; արտաբոյ —ի, extraordinaire; դնել իկարգի, ի — արկանել՝ ածել, mettre en ordre, ranger, arranger, disposer; compter, énumérer;

ի— անկանիլ, se mettre en ordre, se disposer, se mettre en train, se mettre à; ի— անկեալ ասել, se mettre à dire, continuer à parler; ի— գալ, se mettre en ordre, s'arranger; — դնել, mettre ordre, de l'ordre; *— ի դնել, mettre en ordre; խանգարել զկարգն ou *— ն աւրել, détruire, déranger l'ordre; եւ որ իկարգին, et le reste, et cætera, et ainsi de suite; ի— աշխարհի մտանել, se marier; — ք ուղղութեան, les règles de la probité; վրդովել զ—, troubler l'ordre; — բանից, suite, style; անդրէն ի— բանին իվեր ելանել, revenir à son discours, reprendre son discours; դաշնակեալ կարգք, harmonie; — բնութեան, règne de la nature.

Կարգաբանեմ, եցի vn. faire un discours suivi.

Կարգաբանութիւն s. le bon ordre d'un discours, ordre, méthode.

Կարգագրեմ, եցի vn. écrire en ordre. mettre par écrit.

Կարգադիր, դրաց s. celui qui met en ordre, qui met de l'ordre, ordonnateur.

Կարգադրեմ, եցի va. mettre ordre à, mettre en ordre, ordonner, disposer, arranger, organiser.

Կարգադրութիւն s. ordre, ordonnance, arrangement, disposition, organisation.

Կարգալից a. plein d'ordre.

Կարգաթող a. défroqué; —

լինել, se défroquer, jeter le froc aux orties.

Կարգած s. ordre; a. établi.

Կարգակից a. s. qui est du même ordre, compagnon de sacerdece, collègue.

Կարգապետ, աց s. chef, fondateur ou général d'un ordre.

Կարգապետութիւն s. hiérarchie; généralat.

Կարգավար, ի s. inspecteur.

Կարգաւոր a. rangé. mis en ordre, bien ordonné, réglé, régulier; sm. ecclésiastique.

Կարգաւորաբար, Կարգաւորապէս adv. avec ordre, régulièrement.

Կարգաւորեմ, եցի va. ordonner, mettre en ordre, ranger, arranger, disposer.

Կարգաւորութիւն s. régularité, ordre, arrangement.

Կարգեմ, եցի va. mettre en ordre, ordonner, ranger, arranger, régler, disposer; destiner, prescrire, fixer, assigner, désigner, affecter, enjoindre, diriger, statuer, imposer; établir dans une place, instituer, constituer, charger de; ranger parmi, mettre au nombre; ranger en bataille, mettre en rang; * marier; կարգեալ ընդ իշխանութեամբ, subalterne.

Կարգընկեցութիւն s. dégradation, destitution forcée de son rang.

Կարգընկեց V. Կարգաթող; — առնել, dégrader, destituer de son rang.

Կարգիչ s. celui qui met en ordre, ordonnateur.

Կարդամ, ացի va. appeler, appeler à haute voix, à toute voix, invoquer; implorer, réclamer, crier, s'écrier; appeler, nommer; appeler, faire venir; évoquer; lire; — յօգնութիւն, appeler au secours; — զօգնականութիւն, implorer le secours de; — զանուն ուրուք, invoquer le nom de.

Կարդացումն s. lecture.

Կարդինալ, աց s. cardinal.

Կարդինալութիւն s. cardinalat.

Կարելի a. possible; — է, il est possible; չէ —, il n'est pas possible, ce n'est pas possible.

Կարեկիր a. compatissant, sensible.

Կարեկից a. compatissant, sensible; — բ մարմնոյ, les amis intimes, les parents; — լինել V. Կարեկցիմ.

Կարեկցաբար adv. avec compassion, avec un air de compassion; — հայել, regarder d'un œil de compassion.

Կարեկցիմ, եցայ vn. compatir, être touché de compassion, avoir pitié, prendre en pitié, ressentir de la compassion pour qn., le plaindre, s'intéresser à lui.

Կարեկցութիւն s. compassion, pitié; — ք V. Կարեկցաբար.

Կարեմ, եցի va. coudre; — հարեւանցի, faufiler.

Կարեմ, ըացի vn. pouvoir,

être capable de, à même de, en force de, en état de, venir à bout de; ոչ եւս —, n'en pouvoir plus; չկարացի, je n'ai pas pu, je n'ai pas su; չկարէր լուռ կալ, il ne pouvait s'empêcher de parler.

* Կարեմամ V. Կարեմ vn.

Կարեսէր a. passionné, vicieux.

Կարեվէր a. blessé grièvement, mortellement; — խոց, blessure mortelle, profonde; — խոցել՝ առնել, blesser grièvement, mortellement, donner un coup mortel.

Կարեւան, աց s. caravane.

Կարեւոր, աց a. nécessaire; important, urgent, pressant, grave, pressé, impérieux, considérable, sérieux, essentiel; intime, dévoué, attaché; — բարեկամ, intime ami; — սիրելի, personne fort chère; — հարկ, grande nécessité, urgence, nécessité absolue; — բ, le nécessaire; զրկիլ իկարեւորաց, être privé du nécessaire; — բ բնութեան՝ կենաց, les nécessités de la nature, de la vie; — բ ou — անդամք, les parties génitales; — լինել, être nécessaire, urgent; — է, il est nécessaire; — է զի, il est important que, il importe que; — զանձն ընծայեցուցանել, se rendre nécessaire; — համարել՝ դատել, juger nécessaire; — պէտք, les vrais besoins; adv. beaucoup.

Կարեւորագոյն a. très-né-

essaire, le plus nécessaire, très-important, de haute importance.

Կարեւորութիւն s. nécessité; importance, urgence.

Կարեւորք V. Կարեւոր.

Կարէձմեռն V. Կարածմեռն.

Կարթ, ից sm. hameçon; ligne; ergot; os de la jambe, jambe, tibia, jarret; crochet, croc; — ընկեհուլ, jeter l'hameçon.

Կարթակոտոր առնեմ va. couper les jarrets, les nerfs.

Կարթեմ, եցի va. pêcher à l'hameçon, à la ligne, prendre à l'hameçon; fig. amorcer, prendre à l'amorce, séduire; vn. s'écarter, s'éloigner.

Կարթընկէց a. celui qui pêche à l'hameçon, à la ligne, pêcheur.

Կարթուսավանք, նաց sm. chartreuse.

Կարթուսեան a. s. chartreux.

Կարժ, ի sm. écheveau; — գործել, dévider, mettre en écheveau.

Կարժառ, ի s. dévidoir.

Կարի adv. très, fort, beaucoup; — իմն, — յոյժ, — քաջ, considérablement, extrêmement, excessivement, infiniment, à outrance, trop, par trop, éperdument, au dernier point, souverainement; եւ — քաջ, եւ — իսկ քաջ, assurément, sans doute, oui sans doute, certes, certainement. en vérité; et la chose devait être ainsi.

Կարիճ, ընաց s. scorpion; astr. scorpion; bâton épineux; իւղ կարճի, huile de scorpion, scorpiojelle.

Կարիտոս V. Պինասպաս.

Կարիք, ըեաց s. affections, passion; affliction, malheur, souffrance, maladie, douleur; nécessité, besoins, plaisirs; imperfection, défaut, vice; parenté; ի կարիս իմ, dans mes malheurs; անհրաժեշտ —, les nécessités les plus pressantes; — որովայնի, besoin naturel; ելանել արտաքս վասն կարեաց, sortir pour un besoin, faire ses besoins; կարիս առնել, compatir, plaindre, avoir pitié, regretter; կարեօք հասանել իվերայ, assaillir, attaquer en foule.

Կարծ s. conjecture, hypothèse, supposition, opinion; ի — adv. par conjecture, conjecturalement, par supposition, en supposant; ի — դատել, juger par conjecture.

Կարծական a. conjectural, hypothétique; suspect.

Կարծեալ a. cru, supposé, considéré, prétendu.

Կարծելի a. supposable, présumable; — է, il est à supposer, à présumer que.

Կարծեմ, եցի va. croire, penser, juger, présumer, se figurer, s'imaginer, conjecturer, compter, estimer; supposer; soupçonner; կարծէ եմէ, il croit que.

Կարծեցեալ V. Կարծեալ.

Կարծեցուցանեմ, ուցի va. faire croire.

Կարծիմ, ծեցայ vn. être cru, considéré, jugé, paraître, sembler; կարծի եմէ, on croit que, il semble que.

Կարծիք, ծեաց s. opinion; pensée, avis; conjecture, supposition, hypothèse; imagination; soupçon; կարծեօք adv. conjecturalement, par supposition; հասարակաց —, opinion publique, l'opinion, l'opinion commune, sens commun; * — ընել ou —ի երթալ, supposer; ազատամիտ —, opinion libre; * յէկուն վերայ լաւ՝ գէշ — ունենալ, avoir bonne, mauvaise opinion de qn.; նախաժաման —, préjugé; կարծիս բերել զուժեմնէ, avoir des soupçons sur qn.; բերել յեծ ինչ կարծիս զուժեքէ, faire grand cas de qn., l'estimer; ի կարծիս լինել, s'imaginer, croire, se figurer; տալ զպատշաճ կարծիս զուժեքէ, donner bonne opinion de qn.; ձախողակի —, prévention; — ընկալեալ ou բազմագունից ընդունելի, les opinions le plus généralement suivies, les opinions les mieux établies.

Կարծողական V. Կարծական.

Կարծր, ծերք ou ծունք adj. dur, rude, raide, roide, ferme.

Կարծրակեղեւ a. dont l'écorce est dure.

Կարծրանամ, ացայ vn. se durcir, s'endurcir, roidir.

Կարծրասիրտ a. qui a le cœur dur.

Կարծրացուցանեմ, ուցի va. durcir, endurecir

Կարծրերախ adj. (cheval) qui a la bouche dure, qui n'a point de bouche, indomptable.

Կարծրութիւն s. dureté, raideur, fermeté.

Կարկամ, ից a. courbé, recourbé, plié, tortillé, contracté, ankylosé, raide; fig. tenace, avare, chiche; — լեզու, langue engourdie; — շրթունք, voix hésitante.

Կարկամեմ, եցի. Կարկամեցուցանեմ va. courber, recourber, contracter, tortiller, plier, crispier, ankyloser, roidir.

Կարկամիմ, յեցայ vn. se courber, se plier, se contracter, se tortiller, rabougir, se retirer, se roidir, se rider, se ratatiner, s'ankyloser.

Կարկամութիւն sm. rétraction, retirement, contraction, crispation, ride; fig. ténacité, avarice.

Կարկանդակ, աց s. gâteau, pâtisserie; մսալիր —, pâté; պտղալից —, tourte.

Կարկաչ, ի sm. murmure, bruit des eaux; gazouillement, gazouillis, chant, ramage des oiseaux; fig. caquet, babil; éclat de rire; — գորտոց, coassement.

Կարկաչանք, նաց s. éclats de rire.

Կարկաչեմ, եցի vn. gazouiller, ramager, chanter; mur-

murer; craquer, éclater; fig. caqueter, babiller; rire aux éclats, éclater de rire; — գորտոց, coasser; — հաւուց, caqueter, glousser.

Կարկաչուն a. qui gazouille, qui caquette; murmurant.

Կարկաջ V. Կարկաչ.

Կարկաջահոս, Կարկաջասահ a. qui coule en murmurant, avec un murmure, murmurant.

Կարկաջեմ V. Կարկաչեմ.

Կարկաջեցուցանեմ, ուցի va. faire murmurer; faire craquer ou éclater.

Կարկառ, աց s. monceau, tas; — վիմաց, monceau de pierres.

Կարկառակոյտ s. monceau, tas, amas, pile.

Կարկառեմ, եցի va. tendre, allonger; présenter, offrir, donner; entasser, amonceler; — զձեռն, tendre, avancer la main; ձեռն ou ձեռն օգնականութեան — ումեք, tendre la main à qn., lui donner l'assistance, prêter aide.

Կարկառիմ, ռեցայ vn. se tendre, s'allonger, avancer, se baisser en avant, pencher la tête en dehors, se projeter.

Կարկատ, Կարկատանք, նաց s. raccommodage, ravau-dage.

Կարկատեմ, եցի va. raccommoder, ravauder, rapiécer; fig. composer, inventer, forger, fabriquer, imaginer; պատրուակս —, chercher un pré-

texte, de nouveaux refuges.

Կարկատուն a. raccommodé, ravaudé; rapiécé, déguenillé; fig. détaché, sans suite, forgé, fictif, faux, emprunté.

Կարկեհան, աց s. escar-boucle (pierre précieuse).

Կարկեմ, եցի. Կարկեցուցանեմ, ուցի va. faire taire, imposer silence, réduire au silence, tenir en silence, fermer la bouche à qn., le désarçonner.

Կարկիմ, կեցայ vn. se taire, garder le silence; կարկեալ կալ, demeurer dans le silence, faire silence; կարկեաց, tiens-toi dans le silence, tais-toi.

Կարկին, կնի, կնաց s. compas; կարկնաւ չափել, compasser.

Կարկինոս V. Խեցգետին.

Կարկնաբոլոր a. compassé.

Կարկնատուփ, տփոյ s. boîte à compas.

Կարկուտ, կտի s. grêle; — տեղայ, il grêle; հարկանել կարկտիւ, grêler, gâter par la grêle.

Կարկուրայ, ի s. chaloupe.

Կարկտաբեր, Կարկտածու a. qui produit, qui amène la grêle.

Կարկտահար a. battu par la grêle, grêlé; — առնել, grêler, battre ou gâter par la grêle.

Կարկտեմ, եցի vn. grêler; կարկտէ, il grêle, il tombe de la grêle.

Կարն, ոյ a. court, petit;

court, bref, abrégé, laconique; կարճոյ ճանապարհի, le chemin le plus court, le plus court chemin; ընդ կարճոյ զնալ, aller par le plus court chemin, prendre le chemin le plus court; — իկարճոյ ou իկարճոյ a. court, bref; adv. brièvement, en abrégé, avec concision; * — կտրել, couper court; իկարճոյ հատանել, couper court, exposer brièvement, en peu de mots, mettre en raccourci.

Կարճաբան a. concis, laconique; adv. en peu de mots.

Կարճաբանեմ, եցի vn. parler, dire en peu de mots.

Կարճաբանութիւն s. lacanisme, concision, brièveté.

Կարճաբերձ a. court, petit, rabougri, bas.

Կարճաբուն adj. dont la hampe, le bois est court; — գեղարդն, thyrsé; — տէգ, demi-pique, lance.

Կարճազգեստ a. dont le vêtement est court, court-vêtu; s. veste, jaquette.

Կարճակեաց a. dont la vie est courte.

Կարճակտուր a. tronqué, écourté, concis.

Կարճահաս a. de peu d'intelligence.

Կարճահասակ a. qui a la taille courte, court de taille, petit, courtaud.

Կարճամիտ a. impatient; pusillanime; esprit bouché, imbecile, nigaud, niais.

Կարճամտութիւն V. Կարճամտութիւն.

Կարճապատում adv. brièvement, en peu de mots.

Կարճապարանց a. qui a le cou court.

Կարճառօտ a. bref, court, concis, succinct, laconique; —, կարճառօտիւք, կարճառօտս adv. brièvement, en raccourci, avec concision, en abrégé, en peu de mots, laconiquement.

Կարճառօտութիւն s. brièveté, concision.

Կարճաստուեր, աց s. brachyscien.

Կարճատեմ, եցի va. raccourcir, mettre en raccourci, abrégé; vn. raccourcir; կարճատէ օրն՝ տիւն, le jour baisse, diminue, la nuit commence à venir, le jour commence à baisser; կարճատեն աւուրք, les jours raccourcissent.

Կարճատես a. qui a la vue courte, myope; — լինել, avoir la vue basse, être myope.

Կարճատեսութիւն sm. vue basse ou courte, myopie.

Կարճեմ, եցի va. raccourcir, accourcir, mettre en raccourci, abrégé; tronquer, écourter, couper court, arrêter tout court, retrancher, supprimer, retenir, réprimer, interrompre, empêcher, arrêter, épuiser, faire cesser; — իկենաց, mettre à mort, faire périr; — զանձն իկենաց, se donner la mort, se tuer; — զբարբառուրուք, interrompre qn.; — իմ

vn. se raccourcir, raccourcir; s'abrèger; se retenir, cesser; s'épuiser; — ի կենաց, cesser de vivre, mourir; զրուցատու-
Թեամբ կարճի մանապարհն, la conversation abrège le chemin.

Կարճամանակեայ a. de peu de temps.

Կարճիկ, մկան a. s. petit homme, nain, pygmée, bamboche, nabot.

Կարճին s. racine.

Կարճիչ s. celui qui empêche, fait cesser.

Կարճատեմ, եցի vn. s'impatienter, perdre patience.

Կարճատեցուցանեմ, ուցի va. impatienter, faire perdre patience.

Կարճտուժիւն s. impatience; pusillanimité.

Կարճնովին adv. radicalement, arrachant jusque dans ses racines, arrachant la racine avec.

Կարճոզի adj. pusillanime; impatient.

Կարճոտն, տին a. qui a les pieds courts; s. basset.

Կարճութիւն s. brièveté; raccourcissement, accourcissement.

Կարճունչ a. qui a le nez court.

Կարմելեան a. s. carmel.

Կարմելուհի sf. carmélite.

Կարմիր, մրոյ, մրով ou մրաւ a. rouge; rubicond, vermeil; s. rouge, couleur rouge.

Կարմրագեղ a. d'un beau rouge, vermeil.

Կարմրագիր, գրոյ s. écriture rouge.

Կարմրագոյն a. rouge, de couleur rouge.

Կարմրագունիմ, եցայ vn. devenir rouge, rougir; — յամօթոյ, rougir de honte.

Կարմադեղ, ոց s. carmin; encre rouge, rosette.

Կարմրադեղծ, ից s. pêche rouge.

Կարմրազարդ a. orné de rouge.

Կարմրազգեստ a. vêtu de rouge.

Կարմրալանջ sm. rouge-gorge.

Կարմրալար, Կարմրածիր a. bordé de rouge; — շրթունք, lèvres vermeilles, de corail.

Կարմախայտ, ի s. truite.

Կարմրախնձոր, ոյ s. pomme rouge, pomme d'api.

Կարմրակտուց a. dont le bec est rouge.

Կարմրածուկն, ձկան sm. rouget.

Կարմրայտ a. qui a les joues rouges ou vermeilles, rougeaud.

Կարմրանամ, ացայ vn. rougir, devenir rouge.

Կարմրաներկ a. teint en rouge.

Կարմրաշուշան s. amaryllis.

Կարմրատանձ, ից s. poire rouge.

Կարմրատեսիլ adj. rouge, rougeâtre.

Կարմրատուտն, տտան s. rouge-queue.

Կարմրացուցանեմ, ուցի va. rougir, rendre rouge.

Կարմրափայլ a. qui brille d'un éclat rouge.

Կարմրաքար, ի s. hématite, sanguine.

Կարմրերանգ, Կարմրերփեան a. de couleur rouge, coloré en rouge, vermeil.

Կարմրիմ V. Կարմրանամ.

Կարմրորակ a. rougeâtre.

Կարմրութիւն s. rougeur.

Կարշն s. nerf; fig. force.

Կարշնեղ a. nerveux, robuste, vigoureux.

Կարշնեղութիւն s. force, vigueur.

Կարող a. puissant; capable; — լինել V. Կարողանամ.

Կարողական a. potentiel; s. acte de procuration.

Կարողանամ, ացայ vn. pouvoir, être capable, être à même, en état de.

Կարողապէս adv. puissamment.

Կարողացուցանեմ, ուցի a. rendre capable, donner des forces à, mettre à même, en état de, faciliter les moyens, fortifier.

Կարողութիւն s. puissance, pouvoir, force; faculté, capacité, portée; moyens, ressources, moyens, richesses; — է, il est possible, il y a moyen; ոչ է —, ce n'est pas possible, il n'y a pas moyen.

Կարոս, ի s. maceron.

Կարուակ, աց sm. cordonnier.

Կարուակութիւն s. cordonnerie.

Կարութիւն V. Կարողութիւն.

Կարուրայ, ի s. vase de nuit.

Կարօտ a. qui a besoin, qui manque de, nécessaire, indigent; s. besoin, nécessité; désir, envie; — լինել, avoir besoin; * — քաշել, avoir envie, souhaiter, soupirer après.

Կարօտական adj. nécessaires.

Կարօտակէզ a. brûlé d'envie, très-désireux.

Կարօտանամ V. Կարօտիմ.

Կարօտանք V. Կարօտութիւն.

Կարօտացուցանեմ, ուցի va. rendre nécessaires.

Կարօտեալ a. nécessaire, qui manque du nécessaire, indigent.

Կարօտիմ, տեցայ vn. manquer de, être dans le besoin, dans l'indigence, être dépourvu de; avoir besoin de; désirer, soupirer après, aspirer à; — իմիք, n'avoir besoin de rien; ոչ եւս — ումք, n'avoir plus besoin de qn., se passer de lui.

Կարօտութիւն s. indigence, dénûment; besoin, nécessité; désir, envie.

Կացին, ցնոյ, ով s. hache, cognée.

Կաց մնաց s. reste, débris; V. Ժողովեմ.

Կացնաւոր sm. porteur de hache, sapeur.

Կացութիւն s. état, position; * վատ — է մէջէ, il est dans un

mauvais état, dans une mauvaise situation.

Կացուրդ, ցրդից, դոց s. réunion, assemblée générale et solennelle; jour de fête, de foire; solennité, pompe; jeux solennels, spectacle; hymne, cantique.

Կացուցանեմ, ուցի va. placer, établir, poser, fixer, mettre, dresser, élever, constituer, instituer, créer, destiner; rendre, faire; հզոր՝ երջանիկ —, rendre puissant, heureux; շնորհապարտ —, obliger; իծառայութիւն —, mettre en servitude; տէր՝ իշխան —, rendre maître, élever à la dignité; ժառանգ —, instituer un héritier.

Կացրդական a. qui concerne les assemblées générales ou les fêtes solennelles, pompeux, solennel; rhét. du genre démonstratif.

Կացք, ցից s. état, conduite, contenance.

Կաւ, ոյ, ով s. argile, glaise, terre à potier; limon, boue, bourbe.

Կաւաբեր a. argilifère.

Կաւագործ, աց s. potier, briquetier; V. Աղիւսագործութիւն.

Կաւագործութիւն s. travail fait avec de l'argile, métier de potier.

Կաւակերպ a. argiliforme.

Կաւակերտ a. construit avec de l'argile, avec de la boue.

Կաւանամ, ացայ ՎՈ. se

changer en argile, en boue.

Կաւատ, ից s. maquereau; կին—, maquerelle, entremetteuse, appareilleuse.

Կաւատեսակ a. argiloïde.

Կաւատութիւն s. maquerillage.

Կաւաքար, ի s. argilolithe.

Կաւեայ, Կաւեղէն a. d'argile, de limon, argileux.

Կաւիճ, ւճաց s. craie.

Կաւուն a. argileux.

Կափարիչ s. couvercle; — սկւոյ, la pale.

Կափարում s. tombeau.

Կափկափեմ, եցի va. grincer; — զատամունս, — des dents; — իցրտոյ, grelotter.

Կափոյց, ուցի s. soupape.

Կափուլ, ից s. piège, attrapoire.

Կափումն s. action de fermer; action de se coller, de s'attacher, collage.

Կափուցանեմ, ուցի va. fermer; — զաչս իլոյս, fermer les yeux à la lumière; — զաչս ուրուք, fermer les yeux à զՈ.

Կափուցումն s. action de fermer.

Կափչիմ, փեայ, փուցեալՎՈ. se coller, s'attacher, adhérer.

Կաքաւ, ոց, ուց, աց s. perdrix; ձագ —, perdreau; — կրկչէ, le — cacabe.

Կաքաւ, Կաքաւք s. danse, ballet.

Կաքաւածեւ adv. en forme de danse, en dansant; — պար, danse.

Կաքաւանք V. Կաքաւ.

Կաքաւասէր a. qui aime la danse.

Կաքաւարան, աց s. lieu de danse, bal.

Կաքաւեմ, եցի vn. danser; V. Կռիւ.

Կաքաւեցուցանեմ, ուցի va. faire danser.

Կաքաւիչ s. danseur, danseuse.

Կաքաւիկ s. perdreau.

Կեամ, կեցի, կեաց, կեցեալ vn. vivre, être en vie, jouir de la lumière; passer sa vie, mener une vie; exister, subsister; se porter; բարուք —, se porter bien, aller bien, être bien portant, être en bonne santé; զիսորդ կեաս, comment vous portez-vous? comment allez-vous? ո՞րպէս կեայ նա, comment se porte-t-il? comment va-t-il? կելով կեալ, vivre de la vie, vivre de la véritable vie; յաւիտեան կեաց, que ta vie soit éternelle; կեցցէարքայ, vive le roi; կեալ բարեբաստիկ, vivre heureux; առատութեամբ —, vivre à l'aise, dans l'aisance; — իստացուածոց իւրոց, vivre de ses biens, subsister de ses fonds; — յընչից այլոց, vivre aux dépens d'autrui.

Կեանք, կենաց s. vie, jours, existence; santé; genre de vie, conduite; mœurs; moyens d'existence, biens, patrimoine, fortune; cette vie; le monde; յաւիտենական —, la vie éternelle; իկենաց անկանել՝ պա-

կասել, perdre la vie, mourir; իկենաց արկանել՝ զրաւել՝ կարնել՝ լուծանել՝ բառնալ, ôter la vie, mettre à mort; ցկեանս, pour la vie; à vie; իկեանս իմ, dans ma vie; de ma vie; երբէք իկեանս իմ, jamais de la vie; զամենայն աուուրս կենաց իմոց, toute ma vie; անպանոյն՝ սակաւապետ՝ անդորրաւէտ՝ խաղաղաւէտ՝ անարատ՝ շինական՝ խստամբեր դժոխիւրմբեր՝ վտանգալից՝ բազմավրդով՝ վատ՝ փափկասուն՝ հեշտալի՝ զուարճալից՝ չափաւոր՝ ժիր՝ զգաստ՝ բարեկարգ՝ վաստակասէր՝ տեսական՝ չարակեաց՝ անգործ՝ անշուք ou աննշան —, une vie simple, frugale, tranquille ou paisible, pacifique, pure, champêtre, dure ou austère, insupportable ou affreuse, périlleuse, agitée ou accidentée, lâche, délicate, délicate, délicate, amusante, modérée, active, sobre, réglée, laborieuse, contemplative, misérable, oisive, obscure; սուկական՝ անգբոս՝ հովուական վարել կեանս, mener une vie privée, sérieuse, pastorale; տալ զկեանս իւր վասն, donner sa vie pour; իվտանգի կան — նորա, sa vie est en danger, il y va de sa vie; իվտանգ արկանել զկեանս, * — ը վտանգի մէջ դնել, mettre sa vie en péril, exposer sa vie au danger; ազատել զկեանս, sauver la vie; դողալ իվերայ կենաց ուրուք, trembler pour la vie, pour

les jours de qn.; սուղ են —, la vie est courté; հասարակաց վարել կեանս, vivre en commun; բերկրալից վարել կեանս, mener joyeuse vie; ընդ մէջ կենաց եւ մահու լինել, être entre la vie et la mort; շահել զկեանս, gagner sa vie; — զերծ ի հոգոց եւ ի կրից, une vie exempte d'inquiétudes et de passions; ձգել՝ անցուցանել զկեանս, passer sa vie, filer ses jours; *բաշուած —, vie retirée; հանդերձեալ —, la vie future; ընթացք՝ վախճան՝ երկարութիւն կենաց, le cours, la fin, la durée de la vie; կեանս տալ՝ պարգեւել, donner, accorder la vie; կորուսանել զկեանս, perdre la vie; հրաժարել ի կենաց, renoncer à la vie; ելանել ի կենաց, sortir de la vie.

Կեղրոն, etc., V. Կենդրոն, etc.

Կեղ, ոց s. ulcère; plaie.

Կեղալից a. ulcéreux.

Կեղակարծ adj. douteux, chanceux, précaire, ambigu, incertain, suspect; soupçon-neux, méfiant; — լինել, être suspect, être mis en doute; — Թուիլ, paraître douteux.

Կեղակարծելի V. Կեղակարծ.

Կեղակարծեմ, եցի vn. douter, se douter, soupçonner, se défier.

Կեղակարծիք, ծեաց. Կեղակարծութիւն s. doute, incertitude, soupçon, défiance.

Կեղանկ s. fistule.

Կեղեմ, եցի va. ulcérer, blesser; fig. vexer, tourmenter, maltraiter.

Կեղեստինեան s. célestin; — կուսան, célestine.

Կեղերշական a. plaintif.

Կեղել, ոց sm. écorce; — տանձի՝ խնձորոյ, pelure de poire, de pomme; — ընկուզոյ, écale de noix; — սոխոյ, tunique d'un oignon; — հացի, croûte.

Կեղեւանք, նաց s. écaille; écale; écorce; pelure.

Կեղեւեմ, եցի va. écorcer, écaler, peler, dépouiller de son enveloppe; — զհաց, écroûter le pain; — զպտուղս, peler.

Կեղեքածք sm. écorchure, égratignure, déchirure, éraflure, excoriation.

Կեղեքեմ, եցի va. écorcher, égratigner, déchirer, lacérer, effleurer, érafler, excorier; fig. écorcher, maltraiter, vexer; — զսիրտ, déchirer, ronger le cœur; — զլիմեանս, se déchirer, s'entre-déchirer.

Կեղեքումն s. déchirement; violence, vexation.

Կեղծ, ից s. médimne (mesure pour les choses sèches).

Կեղծ a. feint, dissimulé, faux, fictif, artificiel, factice, postiche, emprunté, affecté, contourné; կեղծս ի կեղծս adv. sous des formes dissimulées, sous de faux aspects, d'une manière simulée; ոչ կեղծս ի կեղծս գործէ, il agit sans déguisement.

Կեղծամբ s. cheveux postiches, perruque.

Կեղծաւոր, աց s. hypocrite, dissimulé.

Կեղծաւորաբար adv. avec hypocrisie, avec dissimulation.

Կեղծաւորական adj. hypocrite, dissimulé, feint.

Կեղծաւորակից sm. compagnon d'hypocrisie.

Կեղծաւորանամ, ացայ. Կեղծաւորեմ, եցի. Կեղծաւորիմ, ըցայ vn. faire l'hypocrite, simuler, dissimuler, feindre, faire semblant de, prendre un ton, un visage ou des manières empruntés, contrefaire, affecter, faire la chattemite; կեղծաւորեալ բարեպաշտ, faux dévot, cagot, cafard, tartufe.

Կեղծաւորութիւն s. hypocrisie, dissimulation; — ի բարեպաշտութեան, cagoterie, cagotisme, cafarderie, cafardise.

Կեղծեմ, եցի vn. feindre, dissimuler, simuler, contrefaire, faire semblant; չ— ինչ, ne dissimuler rien, jouer cartes sur table; յուանել —, faire le mort; խօթութիւն —, simuler une maladie, faire le malade.

Կեղծիք, ծեաց sm. fiction, feinte, dissimulation, simulation, faux semblant, faux dehors, chimère; կեղծեօք adv. fictivement.

Կեղծօձիք, ձեաց s. faux-col.

Կեղտ, ոյ, ի, ոց s. taché, souillure; fig. taché, souillure, flétrissure; a. taché, souillé;

— անուն, infamie, déshonneur, flétrissure, discrédit; հանել զ—, ôter ou enlever les taches, dégraisser.

Կեղտահան, աց s. dégraisseur.

Կեղցաւ V. Քաղցկեղ.

Կեմ, ոյ, ով s. corde d'herbe, de jonc.

Կենազործ a. vivifiant.

Կենազործեմ, եցի va. vivifier, animer, ranimer.

Կենազործութիւն sm. vivification.

Կենազրաւ, Կենախուզ adj. qui ôte la vie, mortel, tuant.

Կենակից s. qui vit ensemble, compagnon, compagne; époux, épouse; — լինել, vivre ensemble, cohabiter, s'accointer, s'entretenir; չկամիմ բնաւ — առնդ լինել, je ne veux point d'accointance avec cet homme.

Կենակցութիւն s. vie passée ensemble, commerce de la vie, vie commune, accointance, compagnie, société, entretien; այնպիսի սերտ եղել ինձ — ընդ..., ma vie fut tellement liée à celle de...

* Կենամ, կեցայ, կեցիր vn. rester, demeurer; V. Կամ; պարապ —, rester oisif, demeurer les bras croisés.

Կենասէր a. qui aime la vie, qui tient à la vie.

Կենասպառ a. qui épuise, consume la vie.

Կենատու a. qui donne la vie.

Կենարար, աց a. vivifiant; s. sauveur, rédempteur; bot. germandrée, chamédrys.

Կենդակ, աց sm. signe ou constellation du zodiaque.

Կենդանաբան, ից s. zoologie, zoologiste.

Կենդանաբանական a. zoologique.

Կենդանաբանութիւն s. zoologie.

Կենդանաբաշխ a. qui distribue, qui donne la vie.

Կենդանաբեր, աց a. qui porte la vie, vivifiant, vital; s. zodiaque.

Կենդանաբոյս, բուսոց sm. zoophyte.

Կենդանագիր, գրաց sm. portrait; peintre; նկարել՝ յօրինել գ—, peindre, faire le portrait; գեղեցիկ՝ ճշգրիտ —, beau, parfait portrait; հասակաչափ՝ փոքր՝ մանրանկար —, portrait en grand ou au naturel, en petit, en miniature.

Կենդանագործ a. vivifiant.

Կենդանագործեմ, եցի va. vivifier.

Կենդանագործութիւն sm. vivification.

Կենդանագրած s. portrait.

Կենդանագրեմ, եցի va. faire un portrait, peindre.

Կենդանագրութիւն s. portrait; zoographie.

Կենդանածին, ծնաց a. qui engendre des êtres vivants, vivipare, mammifère.

Կենդանածնեմ, եցի va. engendrer des êtres vivants,

mettre bas des petits tout vivants, être vivipare; engendrer, faire vivre, conserver vivant.

Կենդանածնութիւն s. action de produire des êtres vivants.

Կենդանակ V. Կենդակ.

Կենդանակամար, ի s. zodiaque.

Կենդանական a. vital, vivifiant; animal; sm. signe du zodiaque.

Կենդանականութիւն s. vitalité.

Կենդանակերպ, ից s. signe du zodiaque.

Կենդանակիր a. qui porte la vie.

Կենդանահատութիւն sm. zootomie.

Կենդանածիր a. qui donne la vie.

Կենդանանամ, ացայ vn. revivre, s'animer, se ranimer; ressusciter.

Կենդանապահ, ի a. qui conserve vivant, qui conserve la vie.

Կենդանապաշտ s. zoolâtre.

Կենդանապաշտութիւն sm. zoolâtrie.

Կենդանապարգեւ a. qui fait don de la vie.

Կենդանասեր V. Կենդանածին.

Կենդանասէր a. qui aime la vie; qui aime les animaux.

Կենդանասիրութիւն s. m. amour de la vie, des animaux.

Կենդանաստեղծ V. Կենդանաբար.

Կենդանատիպ a. vif, vivant, par une narration très-vive.

Կենդանատու a. qui donne la vie, vivifiant.

Կենդանատունկ, տնկոյ s. zoophyte.

Կենդանատուր V. Կենդանատու.

Կենդանարար, աջ a. vivifiant.

Կենդանարարութիւն s. vivification.

Կենդանացու a. vivant; vivifiant.

Կենդանացուցանեմ, ուցի va. vivifier, animer, douer de la vie, rendre à la vie, ranimer, raviver; ressusciter.

Կենդանացուցիչ adj. vivifiant.

Կենդանաքար s. zoolithe.

Կենդանի, անւոյ, անեաց a. vivant, vif, animé, frais; vivifiant, qui donne de la vie; s. animal, bête; — է Տէր եւ — է անձն քո եթէ, vive le Seigneur et votre âme, je jure par le Seigneur et par votre vie; — է Տէր եթէ յեռանիցի, vive le Seigneur, il ne mourra pas, je jure par le Seigneur qu'il ne mourra pas; — առնել, vivifier, rendre la vie, ranimer; կենդանեալ կենդանեօք adv. du vivant de qn.; կենդանեալ իւրով, de son vivant, en son vivant; կենդանեալ իսկ իմով, pendant ma vie même, de mon vivant.

Կենդանութիւն s. vie, animation; animalité, vitalité;

vivacité; fraîcheur; ի կենդանութենէ արկանել, ôter la vie, mettre à mort, faire mourir; կրել զ—, vivre; ի— ձեր, à votre santé; ի կենդանութեան իւրում, pendant sa vie, de son vivant.

Կենդանւոյն adv. tout vif, tout vivant; de son vivant; a. vif.

Կենդիւնար, աջ s. quintal.

Կենդրոն, Կենդրովն, ի sm. centre, le milieu; — ծանրութեան, centre de gravité.

Կենդրոնախոյս a. centrifuge; — զօրութիւն, force —.

Կենդրոնական a. central.

Կենդրոնականութիւն s. centralité.

Կենդրոնակից a. concentrique.

Կենդրոնածիգ a. centripète; — զօրութիւն, force —.

Կենդրոնացումն s. concentration; — իշխանութեանց, — des pouvoirs.

Կենդրոնացուցանեմ, ուցի va. concentrer.

Կենդրոնաւորեմ, եցի va. centraliser.

Կենդրոնաւորութիւն s. centralisation.

Կենեղուտ a. vif, vivant; vital; vivace.

Կենսաբաշխ V. Կենդանաբաշխ.

Կենսաբեր, Կենսաբուղխ a. qui porte, qui donne la vie, vivifiant.

Կենսաբան, ից s. biologiste, biologiste.

Կենսաբանական a. biologique.

Կենսաբանութիւն sm. biologie.

Կենսագիր, գրոյ sm. biographe.

Կենսագրական a. biographique.

Կենսագրութիւն s. biographie ; առնել՝ յօրինել զ— ուրուք, faire la — de qn.

Կենսածին a. qui engendre la vie, vivifiant.

Կենսական a. vital ; — օդ, air — ; — զօրութիւնք, forces vitales.

Կենսակիր a. qui porte la vie, vivifiant ; vif, animé, vivant.

Կենսառիթ a. qui cause la vie, vivifiant.

Կենսասէր a. qui aime la vie.

Կենսատու, Կենսատուր V. Կենդանատու.

Կենսացուցանեմ V. Կենդանացուցանեմ.

Կենցական a. qui peut, qui doit vivre, vital.

Կենցաղ, ոյ s. vie ; mœurs, conduite ; monde ; վարել անփառունակ —, mener une vie obscure ; պարզ՝ սակաւապետ՝ քաղցր ou անձնդիւր՝ բարեկարգ՝ անշուք՝ հեշտին՝ հովուական —, une vie simple, frugale, douce, réglée, obscure, aisée, pastorale ; սոսկական —, condition, vie privée ; վնարել ի կենցաղոյս, cesser de vivre, mourir ; V. Կեանք.

Կենցաղական a. mondain ; terrestre, temporel, passager ; V. Կենցաղօգուտ.

Կենցաղակից V. Կենակից.

Կենցաղասէր a. qui aime la vie, le monde, mondain.

Կենցաղավարեմ, եցի. Կենցաղավարիմ, ըցայ vn. vivre, subsister, se conduire, se comporter, s'entretenir.

Կենցաղավարութիւն s. action de passer sa vie, manière de vivre ; vie, conduite ; savoir-vivre ; entretien.

Կենցաղիմ V. Կենցաղավարիմ.

Կենցաղօգուտ a. utile à la vie, à la vie humaine, utile au genre humain ; d'utilité publique.

Կենցաղօգտութիւն s. utilité publique, utilité.

Կեշտ V. Դեն.

Կեռաս, ից s. cerise.

Կեռասենի, նւոյ, նեաց sm. cerisier ; —ք, cerisaie.

Կեռասօղի, ղւոյ s. kirsch, kirsch-wasser.

Կեռիկ s. alluchon.

Կեռնեխ, աց s. grive.

Կեսար, ու, աց s. César, empereur.

Կեսուր, սրի s. belle-mère, la mère du mari.

Կեսւրայր, առն s. beau-père, le père du mari.

Կետադրեմ, եցի va. ponctuer.

Կետադրութիւն s. ponctuation.

Կետային a. cétacé.

Կետոս s. baleine, cétacé.

Կեր, ոց s. nourriture, pâture, proie; fig. appât, leurre, amorcée; — առնուլ, prendre de la nourriture; — լինել, être la proie, la pâture; se laisser amorcer; — արկանել, amorcer, appâter, leurrer.

Կերակուր, կրոց sm. mets, manger, nourriture, aliment, subsistance, vivres; repas, pâture, proie; — տալ՝ արկանել, donner à manger; ունի՞ք ինչ —, avez-vous quelque chose à manger? — առնուլ, prendre de la nourriture, manger; առնուլ ի—, prendre pour nourriture; — լինել, être la proie, la pâture; ազնիւ՝ քաղցրահամ՝ փափուկ —, mets excellent, délicieux, délicat.

Կերակրեմ, եցի va. nourrir, donner à manger, alimenter, élever; — իմ vn. être nourri, se nourrir, manger.

Կերակրիկ s. petite nourriture.

Կերակրիչ s. nourricier, qui nourrit, qui donne à manger.

Կերակրողական a. nourrissant, nutritif.

Կերակրչուծիւն s. action de nourrir, économat; intendance des finances, administration.

Կերատ, ի, աց s. pepin des caroubes; carat.

Կերեցուծիւն V. Շատակերուծիւն.

Կերիչ s. mangeur; rongeur.

Կերկեր a. enroué, rauque; — ձայն, voix enrouée.

Կերկերիմ, ըեցայ vn. être enroué, s'enrouer; կերկերեալ ձայն՝ բարբառ, voix enrouée ou rauque.

Կերկերումն s. enrouement.

Կերմոս, ի s. petite pièce de monnaie.

Կերող, աց a. s. mangeant, mangeur; — եւ արբեցող, bien mangeant, bien buvant; այր —, homme de bonne chère, bâfreur.

Կերողութիւն V. Շատկերութիւն.

Կերոն, ի s. cierge.

* Կերուխում, ի sm. bonne chère, bombance.

Կերպ, ից s. forme, manière, façon, figure, aspect, air; կերպս իկերպս a. de plusieurs formes ou manières; կերպս իկերպս լինել, prendre un visage ou des manières empruntés, dissimuler, se déguiser; իկերպս ահազինս, sous les figures les plus hideuses.

Կերպագրեմ, եցի va. former, figurer, représenter.

Կերպագրութիւն s. forme, figure.

Կերպակերպ a. en plusieurs formes, divers.

Կերպածեւեմ, եցի va. façonner, former, figurer.

Կերպանամ, ացայ vn. se former, prendre la forme.

Կերպառուծիւն s. action de prendre la forme, formation.

Կերպաս, ուց s. étoffe, soierie; d'étoffe.

Կերպասաբեր a. qui produit de la soie; — որդ, s. ver à soie.

Կերպասագործ, աց s. faiseur ou fabricant d'étoffes, de soierie; faiseur de soie, ver à soie.

Կերպասածին որդ s. ver à soie.

Կերպասեղէն, Կերպասի, սւոյ, սեաց a. d'étoffe de soie.

Կերպարան, ի s. face, figure, visage; mine, air, aspect, forme, effigie, traits, maintien, tenue, apparence, attitude; idée; caractère; état; V. Կենդանագիր; ունել զկերպարանս, avoir l'air de, ressembler à; կերպարանս տալ մտացածինս, donner de fausses idées; անպաշոյն —ք, un extérieur simple; անյողդողդ —, contenance ferme; լուրջ եւ խիստ —, un air sérieux et sévère; իկերպարանս Մենտորի, sous la figure de Mentor; — սէգ եւ սպառնական, air fier ou superbe et menaçant; մեղկ —, air de mollesse; — լուրջ անժպիտ, air froid; աղաչաւոր —, posture suppliante; զկերպարանս իրիք բերել յանձին, avoir l'air de, paraître; առնուլ զկերպարանս ուրուք, prendre la forme de զո., avoir l'air de զո.; զկերպարանս ճշմարտութեան իներքս բերել, avoir de la vérité, tenir de la vérité, être vraisemblable.

Կերպարանակից adj. conforme, semblable; — առնել, conformer; — լինել, se conformer.

Կերպարանակցութիւն sm. conformité.

Կերպարանաւոր a. formé, figuré; feint, fictif, déguisé.

Կերպարանափոխ առնել va. transformer, changer de face, métamorphoser; — զաշխարհ, changer la face du monde, réformer; — լինել, se transformer, changer de face, se métamorphoser; — եղեն իրքն, les choses changèrent de face.

Կերպարանափոխութիւն s. transformation, métamorphose.

Կերպարանեմ, եցի va. revêtir d'une forme, former, conformer, figurer, faire, représenter, affecter; fig. déguiser, simuler, assimiler.

Կերպարանիմ, նեցայ vn. prendre la forme de, se former, se conformer; prendre l'air, la manière de, se donner des airs, contrefaire, affecter, feindre, simuler, dissimuler, faire semblant de, se donner pour, se faire passer pour; se déguiser; զողայութիւն՝ զխլութիւն՝ զառատածեռնութիւն —, faire l'enfant, le sourd, le généreux; զառաքինութիւն —, simuler la vertu, affecter des dehors vertueux.

Կերպարանութիւն V. Կերպարան; fiction, dissimulation-Կերպացուցանեմ V. Կերպարանեմ.

Կերպաւոր a. formé, figuré.

Կերպաւորեմ V. Կերպարանեմ.

Կերպարոնութիւն s. forme; formation, conformation.

Կերտ s. construction, bâtisse.

Կերտեմ, եցի va. construire, bâtir, façonner.

Կերտուած s. construction, édifice.

* Կեցնեմ, ուցի va. arrêter.

Կեցութիւն V. Կենդանութիւն.

Կեցուցաբեր V. Կենսաբեր.

Կեցուցանեմ, ուցի va. faire vivre, faire revivre, rendre la vie, vivifier; sauver; հաւատք քո կեցուցին զքեզ, votre foi vous a sauvé.

Կեցուցիչ a. vivifiant; s. sauveur.

Կեցցե՛ս, Կեցցե՛ int. bravo! hurra!

Կզակ, աց s. menton.

Կզակակապ, ի s. mentonnière.

Կզաքիս, աքսի, սաց sm. martre.

* Կզկտիմ V. Կձկիմ.

Կէս, կիսոյ, ով s. moitié; a. moitié, demi; adv. à moitié, par moitié, à demi; — ժամ, demi-heure; — գիշեր, mi-nuit; կիսով չափ, à demi; ի կանգնոյ եւ ի կիսոյ, d'une aune et demie; ի կէս ճանապարհին, à demi ou à moitié chemin; ի կէսն վերածել, réduire à moitié; զմեճ — պետութեան, une partie, la grande partie de l'empire.

Կէսք, կիսոց sm. les uns, les autres; կէսք... այլք... les

uns... les autres... quelques-uns... des autres...; եւ կէսք դարձեալ, d'autres.

Կէսօր, աւուր s. demi-jour; midi; a. à midi.

Կէտ, կետի ou կիտի s. baleine; astr. baleine; point; moment, instant; terme, fin, but; règle; — նպատակի, but, objet, point de vue; ի— մահուն, à l'article de la mort; — անշարժելի առաջի եղեալ էր, sa maxime fondamentale était de.

Կէտադրեմ, etc. V. Կետադրեմ.

Կէտորս, աց s. baleinier.

Կթան, աց a. laitière.

Կթեղէն s. laitage.

Կթեմ, եցի va. traire; cueillir, récolter, faire la récolte; gagner au jeu; — զայգի, vendanger.

Կթոտ a. chancelant, languissant, faible, abattu, débile.

Կթոտեմ, եցի va. affaiblir.

Կթոտիմ, եցայ vn. chanceler, faiblir; կթոտէին բարձր նորա, il pouvait à peine se tenir sur ses jambes; կթոտէին ճունկք նորա, ses genoux se dérobaient sous lui.

Կթոց, աց s. corbeille, panier.

Կթուիթ a. faible, débile.

Կթուն s. amande d'une noix.

Կթուցեալ V. Կթոտ; — ճունկք, genoux chancelants.

Կիզական a. brûlant, caus-tique.

Կիզանեմ, կիզի va. brûler.

Կիզանողական a. brûlant, caustique.

Կիզանողութիւն V. Կիզողութիւն.

Կիզանուտ a. combustible.

Կիզելի, ելոյ a. brûlant, ardent; combustible.

Կիզեմ, Կիզեցուցանեմ V. Կիզում.

Կիզիչ, Կիզող a. brûlant, caustique; — հայելի, miroir ardent; s. brûleur.

Կիզողական V. Կիզանողական.

Կիզողութիւն V. Կիզումն.

Կիզում, կիզի va. brûler, embraser, mettre au feu; — արեգական, hâler, brûler.

Կիզումն s. action de brûler, embrasement.

Կիթ, կթից, կթոց s. laitage; lait.

Կիթառ, ի, ով s. guitare; — հարկանել՝ * զարնել, jouer ou pincer de la —.

* Կիթ a. fou, mauvais sujet, vaurien.

Կիծ s. brûlure, cuisson.

Կիկղոպ, աց s. cyclope.

Կից, կցոյ s. marbre.

Կին, կնոջ, կնաւ ou կանամբ s. femme; femme, épouse; ազգ կանանց, le beau sexe; — առնել՝ առնուլ, prendre femme, pour femme, épouser, se marier, donner la main; — ածել զդուստր ուրուք, épouser la fille de qn.; — լինել ումք, épouser qn.; կին մարդ, la femme; մանկահասակ — գեղեցիկ, une jeune beauté; գեղե-

ցիկ՝ նազելի՝ տգեղ՝ սոսկալի՝ թեթեւամիտ՝ փոփոխամիտ՝ առաքինի՝ կամագնաց՝ բարեպաշտ՝ ամօթխած՝ ողջախոհ՝ լկտի՝ տուփոտ՝ զարդասէր՝ հաւատարիմ՝ անհաւատարիմ —, femme belle ou jolie, charmante, laide, affreuse, légère, volage, vertueuse, capricieuse, pieuse, timide ou pudique, chaste, effrontée, impudique, coquette, fidèle, infidèle; սիրելի գկանայս, aimer les femmes; հարկանիլ իսէր կնոջ ou * կնկան զարնուիլ, être amoureux, épris d'une femme; պատրել՝ մոլորեցուցանել գկին, tromper, séduire une femme; կեալ ընդ կնոջ, vivre avec une femme; գեղեցկութիւն՝ գեղ՝ շնորհ կնոջ, la beauté, le charme, la grâce de la femme.

Կինաբառիս s. cinabre.

Կինամոման, Կինամոն, ի ճ. cannelle, cinnamome.

Կինց, Կինջ, կնցաց s. sanglier; — մատակ, laie.

Կլնք s. plante du pied.

Կիպարիս s. cyprès.

Կիսաբաժին a. divisé par le milieu.

Կիսաբաց a. à demi ouvert, entr'ouvert, béant.

Կիսաբերան adv. à demi-bouche.

Կիսաբոլոր, Կիսաբոլորակ a. hémicycle, demi-circulaire; s. demi-cercle.

Կիսագունդ, գնդի s. hémisphère; հիւսիսային՝ հարաւային —, — boréal, austral.

Կիսադիք, դից s. demi-dieux.

Կիսաթափանցիկ a. demi-transparent.

Կիսաթոշակ a. qui paye demi-pension.

Կիսաժամ, ու s. demi-heure.

Կիսախողխող a. à moitié ou à demi égorgé.

Կիսակ s. dièse; V. Կիսակատար.

Կիսակառք, ռաց s. coupé.

Կիսակատար a. à moitié fini ou achevé, incomplet, imparfait.

Կիսակենդան adj. à demi vivant.

Կիսակեր a. à moitié mangé.

Կիսակտուր a. à moitié coupé; coupé en deux.

Կիսահագագ a. à moitié prononcé; — բերան, bouche entr'ouverte, béante.

Կիսակօշիկ, շկի, շկաց s. bottine.

Կիսահատ a. à moitié coupé.

Կիսաձայն, ից a. qui n'a qu'un demi-ton; demi-voyelle; dièse, demi-ton, semi-ton.

Կիսածեռնոց, աց s. mitaine.

Կիսամահ a. à demi mort.

Կիսամասն, Կիսամասնեայ a. partagé par moitié, demi, à demi, incomplet, imparfait.

Կիսամարդ, ոյ sm. demi-homme, eunuque.

Կիսամեայ a. semi-annuel.

Կիսամեռ a. à demi mort.

Կիսամսեայ a. à demi-mois, mimensuel.

Կիսայր V. Կիսամարդ.

Կիսայրեաց a. à demi brûlé, presque brûlé.

Կիսանդրի, դրւոյ, դրեաց s. buste.

Կիսանիստ a. hémédrique.

Կիսանկար, Կիսապատկեր, ի s. profil.

Կիսասարկաւագ, աց s. sous-diacre.

Կիսասարկաւագութիւն sm. sous-diaconat.

Կիսաչափ s. demi-mesure.

Կիսասեւաւ, Կիսասեւա. brun.

Կիսաստուած V. Կիսադիք.

Կիսատ a. à demi; à demi achevé, inachevé, incomplet.

Կիսարձան V. Կիսանդրի.

Կիսաւեր a. à demi ruiné.

Կիսափակ a. demi-clos, mi-clos, entr'ouvert, béant.

Կիսեփեաց a. à demi cuit.

Կիսէջ V. Ջորի.

Կիստոնրակ, ի s. demi-ton.

Կիսովին adv. à demi, à moitié.

Կիվոս, ի s. cube.

Կիտադրեմ, եցի va. mettre des points, ponctuer.

Կիտադրութիւն s. punctuation.

Կիտանիշ a. ponctué.

Կիտոս, ի, իւ s. baleine, cétacé.

Կիտուած, ոյ, ով s. pointillage; broderie.

Կիտրոն, ի, իւ sm. cédrat (fruit).

Կիտրոնի, նւոյ, նեաց s. cédrat (arbre).

Կիւր, կրոյ, ով s. chaux; անշէջ —, — vive; պարարտ'

նիհար՝ ջրաբաշխական —, —
grasse, maigre, hydraulique.

Կիր s. ի— ածել՝ առնուլ՝
արկանել, se servir de, em-
ployer, user de, faire usage ou
emploi de; mettre en pratique,
pratiquer, exercer; ի— ար-
կումն, usage, emploi.

Կիրակամուտ, մտից s. la
veille du dimanche.

Կիրակէ, ից. * Կիրակի s.
dimanche.

Կիրառութիւն s. usage, em-
ploi.

Կիրթ a. bien élevé, instruit,
exercé, expérimenté; — ախոր-
ժակ, goût exquis; V. Կիրթք;
ընդ — անցանել, exercer, pra-
tiquer; ընդ — անցուցանել,
instruire, exercer; ի— անկա-
նել զհետ իրիք, se mettre
après qch; կորուսանել զ— հե-
տեալեւոր, perdre l'habitude
de marcher.

Կիրթք s. exercice, pratique,
instruction; իկիրթս առաքի-
նութեան միւսել, exercer ou pra-
tiquer la vertu; անցանել ընդ
կիրթս իրիք, s'accoutumer
à qch.

Կիրճ, կրճից, աց s. défilé,
détroit.

Կիրք, կրից s. passion,
souffrance, peine, tourment;
յոյգք կրից, transport de la
passion; գգուել զկիրս, flatter
sa passion, ses passions; կա-
տաղի —, passion enragée;
իդժուարին կիրս գտանել, se
trouver dans une position pé-
nible; զաչացու՝ խօլական՝ նո-

րածին՝ մոլեգին —, passion
aveugle, folle, naissante, fu-
rieuse; յեղկ —; émotions
languissantes; յուգել՝ զկիրս,
émouvoir, agiter les passions;
նուասել զկիրս, asservir, domp-
ter ses passions; անձնատուր՝
անձնամատն լինել իկիրս իւր,
se livrer, s'abandonner à ses
passions, lâcher la bride à ses
passions.

Կից a. joint, conjoint, uni;
adjoin, adhérent, contigu; at-
tenant, aboutissant, inhérent;
inséparable; adv. conjointe-
ment, ensemble, en même
temps; — լինել, être annexé.

Կիցք s. jointure, conjonc-
tion, union; coup de pied,
ruade; — ցանապարհի, carre-
four; — անդրեաց, groupe;
կիցս արծակել՝ ընկենուլ, lan-
cer une ruade, donner des
coups de pied, ruer, détacher
des ruades.

Կիցընկէց s. rueur.

Կիւ s. mastic.

Կիւս, Կիւսահմայ, ից s. de-
vin, aruspice, enchanteur.

Կիւսահմայութիւն s. goétie.

Կիւրակէ, ից s. dimanche.

Կլանեմ, կլի, կուլ va. avaler;
engloutir, dévorer; — զօդ՝
զշունչ ou ոգի, respirer.

Կլափն, փին s. mâchoire.

Կլիմայ, ից s. climat.

* Կլլեմ, եցի vn. V. Կլանեմ;
fig. avaler, croire, endurer;
ինչ որ ըսեն կկլլէ, il gobe tout
ce qu'on lui dit, il croit tout
ce qu'on dit.

* Կլլեցնեմ, ուցի va. faire avaler; fig. faire avaler, faire croire, faire accroire.

Կճանեմ, կճի va. piquer, picoter, mordre; casser, couper (du pain).

Կճատեմ, եցի va. piquer, picoter, mordre.

Կճեմ, եցի va. piquer, mordre; vn. éprouver une démangeaison, démanger.

Կճեցուցանեմ V. Կճանեմ.

Կճիճ s. filou.

Կճիկ, կճկի ou կճկան s. pelote, peloton; պատել իկճիկն, pelotonner, mettre en peloton, peloter; a. pelotonné, tout pelotonné, blotti; — կալ, se mettre en peloton, se pelotonner, se blottir, s'accroupir; * կճիկը դնել, décamper, filer, tirer au large, se sauver.

Կճճի a. regardant, chiche, mesquin, tenace, avaricieux, ladre, sordide, cancre; impur, sale.

Կճճանք, Կճճուծիւն s. chicheté, mesquinerie, ténacité, sordidité, lésine, lésinerie, ladrerie, avarice sordide.

Կճկեմ, եցի va. pelotonner; êtreindre, serrer, rétrécir, resserrer; — իմ vn. se pelotonner, se mettre en peloton, s'accroupir, se blottir, se tapir; se retirer, se resserrer, se contracter, se rétrécir, se ratatiner, se raccourcir.

Կճկուծիւն, Կճկումն s. rétrécissement, contraction, resserrement, raccourcissement,

rétraction, crispation; accroupissement.

Կճմլնճուկ s. barbarée.

Կճու a. aigre, âcre, acerbe; fig. piquant, mordant, satirique.

Կճուաղեղ, ոյ sm. amer, remède amer; — u առնուկ, prendre des amers.

Կճուակիճ a. mordant, mordicant, caustique, poignant; — առնել, cuire, brûler; faire éprouver des douleurs aiguës, caustiques.

Կճուեմ, եցի va. cueillir, ramasser,

Կճուծիւն, Կճուուծիւն sm. âcreté, aigreux; fig. mordacité, causticité.

Կկեմ, եցի va. tisser avec la navette.

Կկզիմ, եցայ vn. s'accroupir, se blottir.

Կկոց, ի, աւ s. navette.

Կկոցիմ, ցեցայ vn. se caver; կկոցեալ աչք, yeux caves, enfoncés; իրուրս կկոցեալ աչք, yeux qui paraissent sortir.

Կկու, աց s. coucou.

Կկուզ նստիմ V. Կկզիմ.

Կկչեմ, եցի vn. s'épanouir, éclore.

Կղամիղ s. chlamyde.

Կղբու ou Կղբի ձու s. castoréum.

Կղեղ s. brou de noix.

Կղեր, Կղերական, աց սու. clergé; cleric.

Կղերական a. clérical.

Կղերանոց, աց s. séminaire.

Կղերիկու V. Կղեր.

Կղերիկոսական a. clérícal.
Կղերիկոսարան, աց s. sémi-
naire.

Կղերիկոսութիւն s. clérica-
ture.

Կղզային a. insulaire.

Կղզեակ, եկի s. petite île,
ilot.

Կղզեցի, ցւոյ, ցեաց a. s. in-
sulaire.

Կղզի, զւոյ, զեաց s. île.

Կղծեմ, եցի va. nouer, faire
un nœud.

Կղկածեմ, եցի. Կղկղամ լի-
նիմ vn. être épris de, se pas-
sionner, s'enticher de, s'atta-
cher à, s'affectionner, désirer
avec ardeur; soupirer après,
aimer tendrement.

Կղկղամ V. Կղկածեմ.

Կղկղանք, նաց sm. excré-
ments, évacuation, matière
fécale; déchet; — հրահալեաց,
scorie.

Կղկղեմ, եցի va. passer à la
chausse, filtrer, épurer, cla-
rifier.

Կղմինդը, Կղմինտը, տրի,
տրոց s. tuile.

Կղմնտրագործ, աց s. tui-
lier.

Կղմուխ s. bot. aunée.

Կղուիմ, եցայ vp. se con-
tracter, s'accroupir.

* Կղպանք V. Փականք.

* Կղպեմ, եցի va. fermer à
clé.

Կնայատակ adj. pavé de
marbre.

Կնասալ յատակ s. pavé de
marbre.

Կնատ V. Գժատ.

Կնեայ a. de marbre.

* Կնեմ V. Կճանեմ.

* Կնեպ V. Փոնոկ.

* Կնեպեմ, եցի va. peler.

Կնիճ, կնոյ s. pot, mar-
mite, terrine.

Կնղակ, աց s. sabot, corne
des quadrupèdes.

Կնղակաբաժին, ժնի. Կնղա-
կաբաշխ, ից. Կնղակահերձ,
աց V. Թաթահերձ.

Կնղականամ, ացայ vn. deve-
nir comme le sabot des ani-
maux, s'endurcir.

Կնղակաւոր, աց a. qui a la
corne au pied.

Կնղացեալ adj. endurci,
devenu comme la corne, des-
séché.

Կնպեմ, եցի va. réprimer,
serrer, resserrer.

Կնրիմ V. Կրնիմն.

Կմախիք, խեաց. Կմախք,
խաց s. squelette, carcasse.

Կմբեայ s. bosse ou pointe
qui s'élève au milieu d'un
bouclier.

Կմբեթ V. Գմբեթ.

Կմբեթածեւ V. Գմբեթածեւ.

Կմբեթանիս.pl. les coupoles.

Կմբեթեայ V. Կմբեայ.

* Կմկմամ, ացի vn. balbu-
tier; agir avec lenteur.

Կմշտրուկ s. mercuriale.

Կնաթող, Կնահան, աց s.
celui qui a répudié sa femme.

Կնահանութիւն s. divorce,
répudiation.

Կնամարդ, ոյ. Կնամարդի,
դւոյ a. efféminé.

Կնամուլ, Կնամուլի V. Իգամուլ.

Կնամուլութիւն V. Իգամուլութիւն.

Կնասէր V. Իգասէր.

Կնասիրութիւն V. Իգասիրութիւն.

Կնատ, աց adj. efféminé, lâche; — եղանակ, air efféminé.

Կնատեաց, տեցից ou աց a. celui qui déteste sa femme, les femmes.

Կնատիմ, տեցայ vn. devenir efféminé, s'efféminer; կնատեալ ի հեշտութենէ, amolli par les voluptés.

Կնատութիւն sm. conduite efféminée, mollesse, lâcheté.

Կնացեալ a. efféminé.

Կնացուցանեմ, ուցի va. efféminer.

Կնաւոր, աց a. marié.

Կնգմենի, ենւոյ, ենեաց sm. hermine.

Կնգուղ, գղի ou գղոյ s. froc, capuchon, capuce.

Կնդակ, աց a. chauve.

Կնդակութիւն V. Կնտութիւն.

Կնդրկաբեր a. qui porte l'oliban.

Կնդրկախառն adj. mêlé d'oliban.

Կնդրկեայ a. d'oliban.

Կնդրուկ, դրկաց s. oliban, encens.

Կնի V. Ջկնի.

Կնիւն, ոյ, ով s. jone.

Կնիւնաբեր a. qui produit le jone.

Կնիք, նքոց s. sceau, cachet; timbre; coin; empreinte, marque; sceau, cachet, caractère; le signe de la croix; conclusion, fin; baptême; — առնուլ, recevoir le baptême; — տալ, baptiser; mettre le sceau, un terme à, achever; — հարկանել, apposer le sceau, le cachet à; — կուսութեան, puce-lage, hymen; — բանիս, enfin, en un mot; լուծանել՝ քակելզ—, décacheter; — անմահութեան, le sceau, le caractère d'immortalité; անփակ—, cachet volant.

Կնկղաւոր a. encapuchonné, qui porte un capuchon; s. capucin.

Կնկուղ V. Կնգուղ.

Կնձնի, ձնւոյ sm. orme, ormeau; — ք, ormaie, ormoie.

Կնճանամ, ացայ vn. devenir comme un sanglier, s'endureir.

Կնճափող, ոյ s. siphon.

Կնճակերտ, Կնճացեալ a. semblable à un groin, devenu comme un groin.

Կնճեղ a. qui a un groin.

Կնճիթ, ճճաց sm. bajoue, groin, boufoir, museau, muse; la trompe d'un éléphant.

Կնճիթ, ճճան s. sésame.

Կնճիւն, ճճան sm. nœud, lien, entortillement, enlacement; pli, ride, refrognement; embarras, complication, intrigue, anicroche, accroc, difficulté; — ճճանել յերեսս, se rider, se faire des rides au visage; հատանել՝ բառնալ զ—, trancher, enlever la difficulté.

Կնճռեմ, եցի va. rider, fron-
cer; embarrasser, compliquer;
— իմ vn. se rider, se froncer,
se refrogner; s'embarrasser,
se compliquer.

Կնուծիւն s. sexe féminin;
mariage; առնուլ — ք ou ի —,
prendre pour femme, épouser,
prendre en mariage; տալ
ուսեք զդուստր իւր — ք, don-
ner à qn. sa fille en mariage;
լինել ուսեք — ք, épouser qn.

Կնունք V. Մկրտուծիւն.

Կնչեմ, եցի vn. grogner.

Կնչիւն s. grognement; cri.

Կնտակ, աց a. chauve.

Կնտանամ, ացայ vn. deve-
nir chauve.

Կնտացուցանեմ, ուցի va.
rendre chauve.

Կնտնտոց, աց sm. plectre,
petite verge d'ivoire pour tou-
cher les cordes de la lyre.

Կնտուծիւն sm. calvitie,
chauveté.

Կնքահայր, հօր s. compère;
parrain; — լինել, tenir un
enfant sur les fonts de baptême,
en être le parrain.

Կնքահայրուծիւն s. compé-
rage.

Կնքամայր, մօր s. commère;
marraine; — լինել, tenir un
enfant sur les fonts, en être la
marraine.

Կնքամայրուծիւն s. état ou
fonction de marraine.

Կնքամոմ, ոյ s. cire à cache-
ter, cire d'Espagne.

Կնքանշան sm. armoiries,
armes, blason.

Կնքապահ, Կնքապետ, աց s.
garde des sceaux.

Կնքատու, աց a. celui qui
baptise.

Կնքաւոր, աց a. baptisé.

Կնքաւորուծիւն V. Մկրտու-
ծիւն.

Կնքեմ, եցի va. sceller, ca-
cheter, revêtir d'un sceau,
apposer le sceau, le cachet à;
mettre une marque, marquer;
baptiser; fermer, cacher; ra-
tifier, confirmer; conclure, dé-
terminer, fixer, décider; pro-
noncer une sentence; mettre
le sceau, terminer, achever,
marquer du signe de la croix,
faire le signe de la croix; —
արեամբ, sceller de sang; դաշն
հաշտուծեան —, conclure une
paix; — իմ vn. se cacheter;
être baptisé; se conclure;
Կնքեցաւ ուխտ հաշտուծեան
ընդ, la paix se fit avec.

Կնքիչ s. celui qui cache; a.
concluant.

Կշայ, ից s. brai.

Կշեռ V. Կշիռ.

Կշիռ, կշոց sm. balance;
astr. balance; pesée; poids à
peser; poids, pesanteur; équi-
libre; équivalent, contrepoids;
proportion; parallèle, compa-
raison; examen, considération,
jugement; a. égal, équivalent,
proportionnel, juste; droit,
vertical; adv. également, tout
juste; tout droit, verticalement,
directement; — վերուստ ի
վայր, d'aplomb, perpendiculai-
rement, verticalement; — հա-

շուրի, bilan, balance; — դահեկանաց, trébuchet; դնել զգլուխ իւր ի կշիռս, s'exposer aux dangers, braver, se risquer, courir le plus grand danger; զանձն իւր ինել ի կշիռս վասն կենաց ուրուք, hasarder sa propre vie pour conserver celle d'un autre; ի — դնել զոք ընդ ումք, ի — բերեալ համեմատել, ի — համեմատութեան բերել ընդ ումք, ի — ընդ յիմեանս արկանել, comparer à, avec; ի — կալ ընդ ումք, être comparé, se comparer à զո.; կորուսանել զ — կայից, perdre l'équilibre; կշռով. au poids; — ստութեան նենգութեան, balance trompeuse; — ստութեան առնել, falsifier les balances; — արդար, balance, poids juste; առնել զ — հաշուի, faire la balance d'un compte; — առնել զհաշիւ, balancer un compte; զմէտ կըշռոյն անայլայլակ ունել, contrebalancer; — հաւասարութեան, équilibre, contre-poids; — բացարձակ, poids absolu; — բաղաբական, balance politique; ի — ոսկոյ, au poids de l'or; — գտակաւ, exactement, précisément.

Կշռաբանութիւն, Կշռագիտութիւն s. statique.

Կշռագործ, այ sm. balancier.

Կշռադատեմ, եցի va. conjecturer.

Կշռադատութիւն s. conjecture.

Կշռակի V. Կշիռ a. adv.

Կշռարար a. qui juge avec équité, juste.

Կշռաւոր, այ a. important, considéré, distingué.

Կշռելի a. pondérable.

Կշռեմ, եցի va. peser; fig. peser, mesurer, examiner, considérer, juger, apprécier; frapper juste, coucher en joue, frapper, lancer; comparer, confronter; — զխօսս իւր, peser ses paroles; — զփոխարէն, récompenser, rendre; — զհարուածն, mesurer son coup, frapper; քաջ —, peser bien, mûrement, bien considérer.

Կշռիչ, Կշռող s. peseur; juge; rémunérateur.

Կշռորդ, այ sm. romaine; peson; V. Նժար.

Կշռոց, այ s. bascule.

Կշռուած, ոց s. pesée.

Կշռութիւն s. poids, peseur, pesée; fig. proportion; examen, jugement, considération; comparaison; մէտ — ք, équilibre.

Կշտալիւր adj. pleinement rassasié.

Կշտամբանակ V. Կշտապանակ.

Կշտամբանք, նաց s. reproche, invective, réprimension, réprimande, gronderie, apostrophe.

Կշտամբեմ, եցի va. reprocher, reprendre, adresser des reproches, invectiver, gronder, réprimander, apostropher.

Կշտամբիչ s. celui qui reproche, grondeur.

Կշտամբուծիւն V. Կշտամբանք.

* Կշտանամ, Կշտացնեմ, Կշտացուցիչ V. Յագենամ, Յագեցուցանեմ, Յագեցուցիչ.

Կշտապանակ, աց s. ornement de poitrine.

Կշտապինդ a. souïl, extrêmement rassasié; adv. à satiété; — վայելել ուտել, manger tout son content, manger tout son souïl, jusqu'à satiété.

Կշտապնդուծիւն s. satiété, rassasiement.

Կշտացաւ s. point de côté.

Կոգեվաճառ V. Գարագավաճառ.

Կոգի, գւոյ s. beurre, beurre frais.

Կոզակ, աց sm. charpente, assemblage de planches, de solives.

Կոզոն, ոան ou ոին, ոամբ s. le petit de la chamelle, petit chameau.

Կոթ s. menche; V. Կոթուն.

Կոթնաւոր a. pédiculé, pédonculé.

Կոթող, աց sm. obélisque, cippe.

Կոթողեմ, եցի va. dresser un obélisque; ériger, élever, fixer.

Կոթուն s. tige; — պտղոց, pédicule, queue; — ծաղկանց, pédoncule, queue.

Կոխ a. foulé avec les pieds; s. action de fouler aux pieds; տալ ի—, faire fouler aux pieds.

Կոխած s. marc de raisin.

Կոխան s. action de fouler, de fouler aux pieds; — առնել, fouler, fouler aux pieds, piétiner; — լինել, être foulé, foulé aux pieds par; — տալ, faire fouler aux pieds.

Կոխեմ, եցի va. fouler, fouler aux pieds, avec les pieds; fouler, presser; fig. fouler aux pieds, enfreindre, mépriser; fouler, opprimer; faire une descente; առ ոտն —, fouler aux pieds, à ses pieds; — գրանակ թշնամեաց, s'emparer du camp des ennemis; — զտուն ուրուք, faire une descente chez զո.

Կոխիչ a. foulant; — ջրհան, pompe foulante.

Կոխումն V. Կոխան; տալ ի—, faire fouler aux pieds; լինել ի—, être foulé aux pieds.

Կոծ, ոյ, ով s. coup qu'on se donne dans la douleur; cri de lamentation, lamentation, larmes, pleurs; — առնել՝ առնուլ՝ դնել, se lamenter, pleurer, déplorer; — դառնուծեան առնուլ իվերայ ուրուք, chanter des chants lugubres sur զո.

Կոծադիր a. qui se lamente, qui pleure.

Կոծանք, նաց s. battement, fluctuation, soulèvement ou agitation de la mer, tempête.

Կոծատեղի, դւոյ s. lieu de pleurs.

Կոծեմ, եցի va. battre, frapper, frapper à coups redoublés; — զկուրծս, se frapper la poitrine; — զանձն քարամբք, se

meurtrir avec des pierres; fig. զհողմս —, ne faire que battre l'air.

Կոծիծ s. verrue, poireau.

Կոծիմ, ծեցայ vn. se frapper en signe de douleur, se lamenter, pleurer, déplorer; être battu, tourmenté, s'agiter.

Կոծխուր V. Ծոր.

Կոծումն V. Կոծանք.

Կոկ a. lisse, poli, dégrossi; rangé, arrangé.

Կոկեմ, եցի va. lisser, polir, dégrossir, adoucir; arranger, ranger.

Կոկիկ a. bien rangé, arrangé, propre.

Կոկոզաբան, ից a. s. hâbleur, déclamateur.

Կոկոզաբանեմ, եցի va. parler avec jactance, avec emphase, faire le grand parleur, hâbler, déclamer, prôner.

Կոկոզաբանութիւն sm. discours plein de jactance, hâblerie, emphase, déclamation.

Կոկոզանամ V. Հպարտանամ.

Կոկոզանք V. Կոկոզաբանութիւն.

Կոկոզավիզ V. Բարձրավիզ.

* Կոկոլ s. poule sans queue.

Կոկոն, աց, ից s. bouton de fleur; — վարդի, bouton de rose.

Կոկոռ, ի s. nénufar.

* Կոկով s. testicules.

Կոկովանք, նաց s. hâblerie.

Կոկորդ, աց s. gorge, gosier, larynx; — առիւծու, la gueule.

Կոկորդալիր adv. à pleine

gorge; — աղաղակել, crier —.

Կոկորդախոս a. qui parle de la gorge, du gosier; guttural.

Կոկորդական a. guttural.

Կոկորդիլոս, Կոկորդիղոս, աց s. crocodile; — աշխարէ, le — lamente.

Կոկութիւն s. poli, dégrossissement; bon ordre, propre.

Կոհակ, աց sm. flot, onde, vague, houle, lame; fig. mont, montagne; փրփրադէզ —, onde écumante.

Կոհակալիր, Կոհակաւէտ a. houleux, plein de vagues.

Կոհակակոծ a. devenu le jouet des flots.

Կող, ից s. côte; côté, flanc; fig. femme, épouse; — լերին, le flanc de la montagne, le versant; առ ի — V. Ջառ իկող; V. Կողք.

Կողաճորացաւ sm. pleuropneumonie.

Կողախիթ ջերմն sm. pleurésie.

Կողածին, ճնի a. né de la côte.

Կողակից s. épouse, femme.

Կողահոս a. coulé, versé de la côte.

Կողացաւ, Կողացաւութիւն s. pleurésie.

Կողաքակ լինիմ vn. cesser d'être partisan, quitter ou abandonner le parti de զո.

Կողինաւոր, աց a. cuirassé.

Կողինձ, ոյ sm. croûte de pain.

Կողկողագին, Կողկողածայն

a. plaintif, lamentable, gémissant, douloureux; adv. d'une manière plaintive ou lamentable, douloureusement.

Կողկողանք, նաց sm. cris douloureux, gémissements, plainte, lamentation,

Կողկողեցուցանեմ, ուցի va. faire pleurer, faire déplorer.

Կողկողիթ s. menton.

Կողկողիմ, ղեցայ vn. gémir, se plaindre, se lamenter, pleurer, implorer.

Կողկողումն V. Կողկողանք.

Կողմակալ, Կողմանակալ V. Կողմնակալ.

Կողմանակի V. Կողմնակի.

Կողմանիմ, եցայ vn. s'étendre, se coucher.

Կողմանոց, աց s. le flanc, le côté d'un édifice.

Կողմն, մանց s. côté, flanc; côté, parti, part; côté, partie, région, contrée; իմի —, à part, de côté; ի մի — ou * մէկ — ղնել, mettre de côté; ի մի — ou * մէկ — թողուլ, laisser de côté; տկար —, côté faible; առ ի —, de côté, de travers, latéralement; ի — լինել, s'étendre, se coucher; յայսմ կողմանէ, de ce côté; ի միւս կողմանէ, de l'autre côté; յամենայն կողմանց, de tous côtés, de toutes parts; յերկուց կողմանց, de deux côtés; ի միոյ կողմանէ ցմիւսն, d'un côté à l'autre, de part en part; յինէն կողմանէ, de ma part, de mon côté; ի քո կողմանէ, de ton côté, de ta part; ի ձեռք կող-

մանէ, de votre côté, de votre part; ի նոցա կողմանէ, de leur part, de leur côté; ընդ ո՞ր —, * ո՞ր կողմէն, de quel côté? ընդ ո՞ր —, յո՞ր —, quel côté? * որո՞յ կողմանէ, de la part de qui? ի կողմանէ տան, du côté ou auprès de la maison; նստաւ ի կողմանէ նորա, il s'assit auprès de lui; ունել գ— ուրուք ou * մէկուն կողմը բռնել, prendre le parti de qn., se tourner ou se ranger de son côté; ոչ միում յերկոցունց կողմանցն լինել ձեռնտու, demeurer neutre, garder la neutralité; երկոցուն իսկ կողմանց հաճոյ լինել, ménager le chou et la chèvre; հակառակ —, le parti contraire, opposé; ի — առնել ի վերայ մահճաց, mettre sur le lit, faire coucher.

Կողմնածու s. partisan.

Կողմնակալ, աց s. préfet, gouverneur.

Կողմնակալութիւն s. gouvernement d'une province, préfecture.

Կողմնական a. latéral, col-latéral.

Կողմնակի adv. latéralement, de côté, de travers, obliquement, transversalement.

Կողմնակից, Կողմնակցութիւն V. Կուսակից, Կուսակցութիւն.

Կողմնապահ, Կողմնապետ V. Կողմնակալ.

Կողմնասէր a. partial.

Կողմնասիրութիւն s. partialité, esprit de parti.

Կողմնացոյց, ցուցի s. boussole; fig. խրատք քոյին լիցին ինձ —, vos conseils seront ma —.

Կողմնափակ a. borné, limité, circonscrit.

Կողմնեցուցանեմ, ուցի va. étendre, coucher, placer.

Կողմնիմ V. Կողմանիմ.

Կողոբ, ից s. vêtement court sans manches, brassières.

Կողոն, Կողոսոս, ի s. colosse.

Կողոպուտ, պտից sm. dépouille, butin; a. dépouillé, dénué; Վերկ — կացուցանել զք ի հանդերձից՝ յիշխանութենէ՝ իզիտուց, dépouiller qn. de ses habits, de son pouvoir, le désarmer.

Կողոպտած V. Կողոպուտ.

Կողոպտանք, նաց s. dépouillement, pillage, spoliation.

Կողոպտեմ, եցի va. dépouiller, piller, butiner, saccager, spolier, dénuer; զսեղանս —, commettre un sacrilège.

Կողոպտիչ sm. spoliateur, pilleur, saccageur.

Կողով, ոց s. corbeille, panier, hotte, cabas.

Կողովագործ s. vannier.

Կողովագործութիւն s. vannerie.

Կողովաձաճառ s. marchand de corbeilles.

Կողով V. Կողով.

Կողովոց s. rotule; hochet.

Կողբ, դերց, դերաց s. branche, rameau.

Կողք s. la couverture d'un livre.

Կոճ, ոց sm. osselet (pour jouer); astragale, malléole, cheville du pied; arch. astragale; — վրացի, ellébore.

Կոճակ, աց s. bouton (d'habit); արձակել՝ քակել զկոճակս, détacher les boutons, déboutonner; * — դնել, attacher, mettre des boutons, boutonner.

Կոճանք, նաց sm. cor, durillon.

Կոճապղպեղ, ի sm. gingembre.

Կոճատ, աց a. impair, non pair; V. Դար a.

Կոճկեմ, եցի va. boutonner, attacher les boutons; — իմ vn. se boutonner.

Կոճկենիկ, Կոճկէն a. boutonné; s. corsage.

Կոճկցեմ, եցի vn. tourmenter, maltraiter.

Կոճղ, ճեղ, ճեղաց s. billot; chicot, tronc; bûche; ceps; cheville du pied; դնել՝ պնդել ի կոճեղ, mettre aux ceps, enchaîner dans des ceps; ի կոճեղս մատուցանել, mettre à la question.

Կոճղեզաւոր a. bulbeux.

Կոճղէզ s. bulbe, oignon de plante.

Կոճոպեմ, եցի va. ébrancher; briser, couper, arracher.

Կոճոպումն sm. ébranchement, extirpation.

Կոմէս, Կոմս, ի s. comte

Կոմսութիւն s. comté.

Կոմսուհի sf. comtesse.

Կոյ V. Կու.

Կոյադնդիւն s. escarbot.

Կոյանոց, աց sm. cloaque, égoût.

Կոյս, կուսաց s. côté, parti; ընդ ո՞ր կոյս, par où? d'où? յայս — յայն —, de çà et de là, de côté et d'autre, çà et là; յայս — յայն — գետոյն, en de-çà ou par deçà, au-delà de la rivière; զգնալ յայս — եւ յայն —, se promener ici et là; ի թիկունս —, յետ —, derrière, par derrière, en arrière; յետ կուսէ, par derrière; յարեւելս —, vers l'Orient; յարեւելից կուսէ, du côté d'Orient, d'Orient; ի մեր — է, il est de notre côté, de notre parti; ի կուսէ անտի, de ce côté; ի մէնջ կուսէ, de notre côté, de notre part; ի մէնջ կուսէ, de votre côté, de votre part; յամենայն կուսաց, de tous côtés, de toutes parts; ի կատարածն — թղթիս, vers la fin de ma lettre.

Կոյս, կուսից s. vierge, jeune fille; la Vierge, la sainte Vierge; a. virginal, pur; vierge, intact; ապականել՝ պղծել զ—, violer une fille, déflorer une jeune fille.

Կոյտ, կուսից s. tas, amas, monceau; haras, troupe de chevaux.

Կոյտապան, աց s. pâtre qui mène les chevaux au pâturage.

Կոյր, կուրաց a. aveugle; fig. — հնազանդութիւն՝ ատելութիւն, soumission, haine —; — զործել, rendre aveugle; — իծնէ ou — ծնեալ, aveugle né; — զկուրայն V. Կուրաբար.

Կոն, ի s. pomme de pin; cône.

Կոնակտուց a. conirostre.

Կոնածել a. conique.

Կոնդակ, աց s. bref, bulle.

Կոնդակագիր, գրոց s. bul-liste.

Կոնդակարան, աց s. bul-laire.

Կոնիոն, ի s. ciguë.

Կոնոմոս V. Տնտես.

Կոնոն, ի s. cône.

Կոնոնածել a. conique.

Կոնք, ից s. bassin, cuvette; conque, coquillage; arcade, voûte, arceau; niche; ջուր արկանել ի—, verser de l'eau dans un bassin.

Կոնքածել a. en forme de bassin, de niche.

Կոնքեղ, աց sm. conchyle (coquillage dont on tire la pourpre).

Կոշկոն a. battu, rebuté.

Կոշկոնամահ լինիմ vn. périr sous le bâton, mourir dans les supplices.

Կոշկոնեմ, եցի va. battre, échiner de coups, faire périr sous le bâton, dans les supplices, torturer, soumettre à la torture.

Կոշկոնումն s. bastonnade, supplice, torture.

Կոշտ, ից, ոց sm. glèbe, motte; * a. grossier, brut; V. Կոճանք.

* Կոշտութիւն s. grossièreté.

Կոշրայեմ, եցի va. former, façonner.

Կոչ sm. appel; invitation;

appel en justice, assignation, citation, sommation; — առնել, faire appel; — առնել ումեք, appeler qn.; — զինուորական, appel militaire; գտանիլ ի կոչն, être à l'appel; տալ կոչոյն պատասխանի, répondre à l'appel.

Կոչական, ի s. gram. vocatif.

Կոչելի V. Կոչող.

Կոչեմ, եցի va. appeler, faire venir; convoquer; inviter, convier; appeler, nommer; — իմի վայր, convoquer, assembler; — յօգնութիւն, appeler au secours; յետս — զբանսն, rétracter, se rétracter, révoquer, retirer, dédire, se dédire; — զոք յետս, rappeler, révoquer; — ի դատ, citer en justice, assigner, sommer, intimer; — ի վկայութիւն, citer; վկայս —, citer des témoins.

Կոչեցեալ a. appelé, nommé; célèbre.

Կոչիւն V. Կոչումն.

Կոչնակ, աց s. crécelle.

Կոչնական, աց s. convié, invité; convive; celui qui invite.

Կոչնատէր, տեառն s. celui qui fait les invitations à un repas, l'hôte.

Կոչումն s. l'action d'appeler, de nommer; appel, appellation; nom, nomination, dénomination; appel en justice, citation, sommation, assignation; invitation; invocation; vocation; — յետս, rétraction, révocation, dédit; rappel; —

ընծայութեան, catéchisme de saint Cyrille.

Կոչունք, չնոց s. banquet, festin, régal, bonne chère; կոչունս առնել՝ յօրինել, faire festin, festiner, banqueter, donner un festin, un régal, faire bonne chère, régaler, ի կոչունս ուրախութեան, au milieu des festins, des solennités; ի ժամ կոչնոցն, pendant le repas; մեծահաց կոչունս առնել ումեք, traiter qn. à bouche que veux-tu, lui faire faire excellente chère.

Կոպ V. Կոպք.

Կոպար V. Սահման.

Կոպիճ, պճոյ sm. rocaille, galet.

* Կոպիտ a. grossier, impoli, rustre, mal élevé.

* Կոպտութիւն s. grossièreté, impolitesse, rusticité.

Կոպնուտ a. rocailleux.

Կոպտարանձն s. a. escogriffe, homme de grande taille et mal fait, homme rustre, ours mal léché, grossier, rustique.

Կոպք, ոց, ից s. paupière.

Կոռ s. corvée.

Կով, ուց s. vache; կաթնտու՝ կաթնաւէտ —, vache laitière; կթել զկով, traire une —; կաթն կովու, lait de —; — մերձ ի ծնունդ, — prête à vêler; բչիւն՝ բառաչիւն կովու, le mugissement, le beuglement d'une —; շառագոյն՝ սպիտակ՝ սեալ՝ խայտաբղէտ —, vache rousse, blanche, noire, tachetée; —

վտիտ՝ պարարակ կամ գէր, —
maigre, grasse.

Կովադիաց, ի. Կովածուծ,
ծծի s. tarentule.

Կովարած, ից s. vacher.

Կովարածուհի sf. vachère,
gardeuse de vaches.

Կովկիթ s. celui ou celle qui
trait les vaches.

* Կովնոց s. vacherie.

Կոտակ s. petit, jeune.

Կոտիմն s. cresson.

Կոտինդ s. grain de raisin.

* Կոտոշ V. Եղջիւր.

Կոտմկեան, Կոտմնկէ V.
Արճուունգն.

Կոտոր, ոց sm. morceau,
pièce, tronçon, débris, frag-
ment; — հացի, morceau de
pain.

Կոտորած, ոց s. massacre,
carnage, boucherie; défaite,
déroute; — անհնարին իվերայ
ածել, tailler en pièces.

Կոտորակ, աց s. petit mor-
ceau, fraction; — թուոց, frac-
tion; տասնորդական —, frac-
tion décimale.

Կոտորակային a. fraction-
naire.

Կոտորեմ, եցի va. briser, cas-
ser, rompre; abattre; rompre,
battre, défaire, enfoncer, met-
tre ou tailler en pièces, mettre
en déroute; massacrer, tuer;
rompre, faire plier; couper,
partager; մեծամեծս —, faire le
fendant, trancher du grand sei-
gneur, faire l'important, pren-
dre le haut ton, hâbler; — իսայր
սուսերի, faire main-basse.

Կոտորիկ V. Կոտորակ.

Կոտորիչ s. celui qui brise,
qui défait, qui massacre, exter-
minateur.

Կոտորուած, Կոտորումն V.
Կոտորած.

* Կոտրեմ V. Կոտրեմ; բնու-
թիւնը՝ կամքը —, rompre le
caractère, la volonté.

Կոր a. courbe, courbé, re-
courbé, voûté, crochu; — գիծ,
courbe; ի—կործանել, abattre;
atterrer, terrasser, culbuter,
affaisser; confondre; ի—կոր-
ծանիլ, s'abattre, s'affaisser,
tomber, se renverser; s'abat-
tre, perdre courage, baisser
l'oreille, être honteux, confus,
se laisser aller à la tristesse.

Կորագիծ, գծի a. curviligne.

Կորագլուխ V. Կորակոր; —
լինել, courber la tête, baisser
la tête, être honteux, confus,
abattu, s'humilier.

Կորակոր a. abattu, confus,
honteux; adv. la tête en bas,
honteusement, plein de honte,
tout confus, ignominieuse-
ment; գնալ —, marcher la tête
baissée.

Կորակտուց a. qui a le bec
recourbé, crochu.

Կորամագիլ adj. qui a les
griffes, les serres recourbées.

Կորանամ, ացայ va. se
courber, se cambrer, se voûter,
s'arquer, plier, s'affaisser;
fig. courber la tête, s'abattre,
s'humilier, être honteux, con-
fus, avoir honte; իդուրս կորա-
ցեալ, crochu.

Կորանք, նաց s. humiliation, défaite, honte, confusion, déshonneur, ignominie, honteux état.

Կորացուցանեմ, ուցի va. courber, recourber, arquer; cambrer, voûter, plier, incliner; fig. abattre, humilier.

Կորացուցիչ a. qui courbe, qui abat, humiliant.

Կորաքամակ a. qui a le dos courbé, voûté.

Կորբան, ի sm. corban, offrande; corban, trésor du temple.

Կորդ, աց a. inculte, en friche; s. friche.

Կորդակ, աց sm. bassinet, ancien casque.

Կորդանամ, ացայ vn. être inculte, rester ou se changer en friche.

Կորդին, Կորդոյն s. bot. sarriette.

Կորեակ, եկաց s. millet, mil.

Կորեկահատ s. millet, grain de millet.

Կորզան, ի s. filière.

Կորզեմ, եցի va. arracher, détacher, enlever, extorquer, ravir, prendre par force; sauver, délivrer, dégager, affranchir.

Կորէ s. jeune fille.

Կոր իգլուխ V. Կորակոր; — առնել, humilier, abattre, confondre, couvrir de honte, de confusion.

Կորի sm. tuyau, conduit d'eau, canal; gouttière; rigole.

Կորիզ, ըզոյ s. noyau.

Կորինգն, ընգան s. pâquerette.

Կորինդոն, ի s. corindon.

Կորիւն, ըեանց s. le petit d'un animal quelconque; — առիձու, lionceau, jeune lion; — շան, jeune chien.

Կործան անկանիմ va. tomber en ruine, en décadence, être renversé, s'écrouler, déchoir; — արկանել, renverser, détruire, ruiner.

Կործանեմ, եցի va. renverser, abattre, bouleverser, culbuter, terrasser; détruire, ruiner, démolir; յերկիր —, atterrer, renverser par terre; — զպարիսպս, démanteler; — զոք ի հաւատոց, renverser la foi de զո., — զիմեանս, s'entre-détruire; խաղն կործանէ զնա, le jeu le perd; — իմ vn. s'abattre, se renverser; se détruire, se ruiner, tomber en ruine, en décadence, crouler, s'écrouler; յերկիր —, se renverser, tomber par terre.

Կործանեցուցանեմ V. Կործանեմ.

Կործանիչ sm. destructeur; a. ruineux.

Կործանումն sm. renversement, bouleversement; ruine, destruction, croulement, écroulement, démolition; chute, décadence; ի — բերիլ՝ անկանել, pencher à sa ruine, tomber en ruine; — ի վերայ ածել, ruiner; V. Կանգնեմ.

Կործեմ, եցի va. renverser, vider.

Կորկ V. Աղտ.

Կորկոտ, ի ou ոյ sm. blé mondé.

Կորճ, ից s. griffon (oiseau).

Կորճալեզու sm. argot, pa-tois.

Կորնգան V. Կորինգն.

Կորնթարդ a. convexe.

Կորնթարդուծին sm. convexité, bombement.

Կորնչիմ, ըեայ va. se perdre, disparaître; se perdre, périr; se perdre, s'égarer, se fourvoyer; se perdre, périr, se ruiner; Կորիցէ յերեսաց իմոց, qu'il se retire de devant mes yeux, qu'il aille au diable, loin de moi; — յանտառի, se perdre dans un bois.

Կորնչելի a. perdable.

Կորողին, ի s. corail.

Կորով ou Կորովք s. force, vigueur, verve; adresse, habileté; — մարմնոյ, vigueur, la force du corps; — մտաց, vigueur de l'esprit.

Կորով a. V. Կորովի.

Կորովաբան, ից a. disert, éloquent, nerveux.

Կորովաբիբ a. qui a un œil perçant, très-pénétrant.

Կորովախօս V. Կորովաբան.

Կորովակի adv. avec vigueur; avec habileté, adroitement.

Կորովածիգ a. habile au tir de l'arc; — աղեղնաւոր, archer adroit.

Կորովամիտ a. qui a l'esprit pénétrant, perspicace, pénétrant, sagace, fin.

Կորովամտուծին s. péné-

tration d'esprit, perspicacité, sagacité, génie perçant.

Կորովանամ, ացայ vn. s'ingénier.

Կորովեմ, եցի va. bien viser, frapper au but; peser juste; rendre ou faire justice.

Կորովի, զեաց a. qui vise bien, qui frappe le but, adroit, habile; vigoureux, robuste, nerveux; ingénieux, spirituel, perspicace; perçant, pénétrant; — յաղեղն եւ ի սուսեր, habile à manier l'arc et le glaive; adv. V. Կորովակի.

Կորովուծին s. adresse, habileté, dextérité; perspicacité, dextérité, pénétration, justesse; — բբաց, vue perçante.

Կորուծին s. curvité, courbure, cambrure, inflexion.

Կորունչ V. Արծառնգն.

Կորուսանեմ, ուսի, ըո va. perdre; perdre, faire périr; perdre, détruire, ruiner; — զճանապարհն, perdre le chemin, se perdre, s'égarer; — զգրան՝ զդատն՝ զպատերազմն՝ զկեանս՝ զպատեհի՝ զհետս՝ զխաղն, perdre le pari, un procès, la bataille, la vie, l'occasion, la trace, le jeu; — յաչաց, perdre de vue; — զծել բանին, perdre le fil du discours.

Կորուսանող, Կորուսիչ sm. celui qui perd, perdant.

Կորուստ, րստեան s. perte; déchet; perdition; chose perdue; ի— ընթանալ, courir à sa perte, se perdre; լինել մերձ

ի— օս յափն կորստեան, être à deux doigts de sa perte; ի— մատնել, perdre, faire périr; ի— մատնիլ, périr, être perdu; անձամբ զանձն ի— մատնել, causer sa propre perte, se perdre; պատճառ ինել կորստեան ուրուք, perdre qq.; ի— իւր, à sa perte; կորստեամբ, avec perte, à perte; * կորստով վաճառել, vendre à perte.

* Կորսնցունեմ V. Կորուսանեմ; գլուխը —, perdre la tête.

* Կորսուիմ V. Կորնչիմ.

Կորստախառն a. mêlé de perte, qui perd; périssable.

Կորստական a. amissible, périssable, passager, inconstant; — փառք, vaine gloire.

Կորստականութիւն s. amissibilité, inconstance.

Կորստապատիր a. qui fait perdre, trompeur.

Կորստասէր a. qui aime la perte, la perdition.

Կու, կուոյ, ով s. fumier, fiente.

Կուենի, նոյ s. pinastre.

Կուզ, կզոց s. fouine; bosse; a. bossu.

Կուռք, կ՞ոց s. vendange; récolte.

Կուժ, կժոց s. cruche, broc, aiguïère, pot à eau.

Կուլ. ի— տամ օս * — տամ, avaler.

Կուլակ, ի s. tonsure, couronne (d'un ecclésiastique).

Կուլիբայ օս Կոլիվայ s. colybes.

Կուղ, ի s. pli, repli.

Կուղբ, կղոց s. casto.

Կուղիս am. gourmand, glouton.

Կուճ V. Կիճ.

Կուճք s. bosse ou pointe qui s'élève au milieu d'un bouclier.

Կունդ, Կունտ, կնտի adj. chauve; — գլուխ, tête chauve.

Կուշտ, կշտի s. flanc, côté; * a. rassasié.

Կուպպայ s. balandran, balandras.

Կուպր, կպրոյ, ով s. goudron.

Կուռ a. ferme, solide, tenace; compacte, condense, serré, épais; foulé souvent, battu, frayed; travaillé au marteau, martelé, battu; adv. incessamment, sans cesse, fréquemment; — վառեալ, armé, cuirassé; — զմիմեամբ, — զմիմեանց զհետ, — զմիմեանց զկնի օս կնի, l'un après l'autre, coup sur coup, continuel, continuellement; — ոսկի վահան, bouclier d'or.

Կուռն, կուան s. dos; մերձ առ կուան կայ, n'est pas loin.

Կուռք, կոց s. idole, simulacre; * — ի պէս պաշտել, adorer comme une idole.

Կուսազանցութիւն s. déflo-ration, viol, violation.

Կուսաճաղիկ, դկան s. per-venche.

Կուսաճին, ճնի s. né d'une vierge; s. la sainte Vierge.

Կուսակալ, աց s. gouverneur d'une province, préfet; փոխանորդ — ի, sous-préfet.

Կուսակալեմ, եցի vn. gou-

verner une province, en être gouverneur.

Կուսակալութիւն *s.* gouvernement d'une province, préfecture.

Կուսական *a.* virginal.

Կուսակից *a.* partisan, adhérent; — լինել ումեք, être partisan, prendre ou embrasser le parti de qn. . s'attacher à lui; — լինել, épouser un parti, s'attacher à un parti; եւ ոչ միումն լինել ou ոչ միումն եւ ոչ միումն կողման լինել —, demeurer ou être neutre.

Կուսակրօն, ից *a.* qui vit dans le célibat, vierge, célibataire.

Կուսակրօնութիւն *s.* célibat.

Կուսակցիմ *V.* Կուսակից լինիմ.

Կուսակցութիւն *s.* parti; թողուլ զ—, abandonner le parti, changer de parti, revirer de bord; ոգի —ի, esprit de parti.

Կուսամայր, մօր *s.* qui est vierge et mère.

Կուսան, աջ *s.* vierge; religieuse, nonne; — լինել, se faire religieuse, prendre le voile.

Կուսանամ, կուսանանամ, աջայ յո. garder sa virginité; être pure comme une vierge; se faire religieuse.

Կուսանոց, Կուսաստան, աջ *s.* appartement de jeunes filles; couvent de religieuses.

Կուսարար, աջ *a.* qui rend vierge.

Կուսորդի, դուստր *s.* fils d'une vierge.

Կուսութիւն *sm.* virginité; tendre jeunesse; pucelage; իկուսութենէ իւրմէ, dès sa tendre jeunesse; արկանել իկուսութենէ, souiller la virginité, déflorer, violer.

Կուս, կտոյ; *s.* graine, grain, cotylédon, pépin; *V.* Կորիզ.

Կուսած *s.* tas, amas.

Կուսակ, աջ *s.* amas, tas, monceau; enflure, onde, globe, globule.

Կուսակադէզ *a.* entassé, amoncelé.

Կուսակական *a.* cumulatif; — բանք, exagération.

Կուսակեմ, եցի յո. enfasser, accumuler, amonceler; gonfler, soulever; exagérer.

Կուսակութիւն *s.* *V.* Կուսակումն; convexité, sphéricité.

Կուսակումն *s.* entassement, amas; gonflement, soulèvement; rhét. accumulation.

Կուսեմ, եցի յա. enfasser, amonceler, amasser, accumuler.

Կուսոց, աջ *s.* tas, monceau, amas.

Կուր, կրի, կրաւ *s.* canot, barque, esquif; auge, bassin.

Կուր *V.* Կեր; — լինել, devenir la proie de, être en proie à.

Կուրաբար *adv.* aveuglément, en aveugle, à l'aveugle.

Կուրան, ի *s.* Coran, Alcoran.

Կուրանամ, աջայ յո. s'aveugler, devenir aveugle, perdre la vue; fig. être aveugle; — նապարհի, n'être plus praticable, devenir impraticable.

Կուրապաղատ, Կուրապաղատութիւն V. Կուսակալ, Կուսակալութիւն.

Կուրացուցանեմ, ուցի va. rendre aveugle, aveugler; կուրացուցանէ զնա բարկութիւն, la colère le rend aveugle; կուրացուցանեն զքեզ կիրք, la passion vous aveugle.

Կուրծ s. trognon; — կաղամբի, — de chou; — ծառոց, aubier.

Կուրծք, կրծից s. poitrine; thorax; sein, gorge; ուշ իկուրծս անկանել՝ առնել, bien réfléchir, se ressouvenir, se rappeler; ուշ իկուրծս անկանէր նմա, il commençait à croire; մօտ առ կուրծս, tout près, imminent, à deux doigts; ոչ առ կուրծս կայր օգնութիւն, le secours était tardif; առ կուրծս կայր նմա վարել իգերութիւն, il était à la veille ou sur le point de tomber dans la servitude; բախել զկուրծս, se frapper la poitrine.

Կուրութիւն s. cécité, aveuglement; — կրից, aveuglement des passions.

Կուրտ, կրտաց s. châtré.

Կուրօրէն V. Կուրաբար.

Կոփած s. taille, sculpture.

Կոփածոյ, ից a. en pierre de taille; bien taillé, sculpté, poli.

Կոփեմ, եցի va. tailler, sculpter, travailler la pierre, polir, dégrossir; fabriquer; taper, battre, frapper.

Կոփիչ s. outil de tailleur de pierre.

Կոփիւն s. fracas, bruit.

Կոփք V. Կոպք.

Կոքղի s. limaçon.

* Կպուր կպուրի գալ vn. en venir aux mains, aux prises, se battre.

* Կպչիմ, կպայ vn. se coller, s'attacher, adhérer.

* Կպչուն a. collant, visqueux, gluant.

Կպրածիւթ, ոյ, ով s. ciment de goudron et de poix.

Կպրանք, նաց s. calfatage.

Կպրաշաղախ a. enduit de goudron, goudronné.

Կպրեմ, եցի va. goudronner, calfater.

Կպրիչ s. calfat.

* Կպցնեմ, ցուցի va. coller, attacher.

Կռած s. lame, plaque.

Կռածագ adj. crochu; — բեւեռ, clou accrochant.

Կռածոյ a. martelé, travaillé au marteau, forgé, laminé; sculpté, taillé.

Կռակտուց a. qui a le bec recourbé, crochu.

Կռամագիլ a. accrochant.

Կռամոլ, աց a. idolâtre; — պաշտօն, idolâtrie.

Կռամոլութիւն s. idolâtrie.

Կռան, աց s. marteau.

Կռանագործ, աց s. qui travaille au marteau, forgeron.

Կռանակուռ adj. martelé, battu ou travaillé au marteau.

Կռանահար, աց s. qui bat avec le marteau, forgeron.

Կռանահարեմ, եցի va. battre avec le marteau, marteler, tra-

vaiiler au marteau, forger, battre sur l'enclume.

Կռանահարութիւն s. action de battre avec le marteau.

Կռանածայնք, նից s. bruit des coups de marteau.

Կռանարկութիւն V. Կռահարութիւն.

Կռանելի a. forgeable, malléable.

Կռանելիութիւն s. malléabilité, ductilité,

Կռանեմ, եցի va. travailler au marteau, marteler, battre, forger.

Կռաշուրթն a. au bec recourbé.

Կռապաշտ, ից a. s. idolâtre.

Կռապաշտական a. d'idole, qui concerne les idoles.

Կռապաշտեմ, եցի. Կռապաշտիմ, եցայ vn. se livrer à l'idolâtrie.

Կռապաշտութիւն s. idolâtrie; իվիհ — Ե գահավէժ ընկեանուլ զանձն, se précipiter dans l'—; Թաւալիլ իխոհերս — Ե, s'enfoncer dans l'—.

Կռապարիշտ a. idolâtre.

Կռեմ, եցի va. travailler au marteau, marteler, laminier, forger; tailler, sculpter; դաշինս —, conclure un contrat, un traité, un pacte, contracter avec զն., s'engager; — ուխտ, conclure une alliance; կռեցաւ դաշն, le marché fut conclu.

Կռզի V. Գռզի.

Կռէզ, Կռէժ, ի s. gomme arabique.

* Կռձնիմ V. Յենում vn.

* Կռձնցունեմ V. Յենում va. Կռինչն s. le moindre bruit, la moindre chose, un rien.

Կռիչք s. craquement, bruit; — հաւուց, caquet; — Թռչնոց, gazouillement, ramage, chant; — ագռաւու, croassement; — գորտոյ, coassement; — եղջերուի, bramement.

Կռիւ, կռուոց s. querelle, démêlé, dispute, altercation, lutte, débat, contestation, différend; combat, guerre; — ոտից, place où mettre le pied; ի— կոչել, jeter le gant, défier; ի— կալ, combattre; ի— մատչել ընդ, se battre, attaquer; ի— կաքաւել, combattre; ի— ընդ իրեարս կաքաւել վասն Թագաւորութեան աշխարհի, se disputer l'empire du monde; ի— արշաւել, aller à la guerre.

* Կռհիկ V. Ահառ, Խաղհախուղհ.

* Կռնակ, ի V. Կռուն; — ը զարնել՝ առնուլ, prendre sur son dos; — ին վերայ պառկիլ, se coucher sur son dos.

Կռնկածուկն V. Խորդածուկն.

Կռնչեմ, եցի vn. craquer, rendre un son aigu, perçant, faire du bruit, crier, siffler, grincer; — գորտանց, coasser; — ագռաւուց, croasser; — խոզից, grogner; — շանց, aboyer; — խորդոց, craquer; — եղջերուի, bramer.

Կռոնոս V. Երեւակ.

Կռուական a. tenace.

Կռուականութիւն s. ténacité.

Կռուակից s. qui combat avec, compagnon de guerre.

Կռուան, աց s. prise; — գտանել, trouver prise; — ունել, avoir prise; — տալ, donner prise.

Կռուանոց, աց. Կռուատեղ, Կռուարան, աց s. palestine, lice, camp, champ de bataille.

Կռուասէր a. s. qui aime les querelles, qui aime à disputer, chicanier, querelleur, chicaneur, ergoteur, grand disputeur.

Կռուասիրութիւն s. amour des disputes, esprit querelleur.

Կռուարար, աց a. s. querelleur, brouillon, litigieux, chicaneur.

Կռուեմ V. Կռուիմ.

Կռուեցուցանեմ, ուցի va. faire combattre, mettre aux mains, aux prises.

Կռուիմ, ուեցայ vn. combattre, se battre, en venir aux prises. aux mains; se quereller, se disputer, être en lutte, en dispute, engager une lutte; s'attacher, s'accrocher, se prendre, s'engager, être engagé, pris ou retenu, se cramponner, s'embarrasser dans; — ընդ միմեանս, s'entre-quereller; եւ ահա կռուեցան մաճան ընդ միմեանս, les voilà aux prises; Թօթափել զփոշին կռուեալ, secouer la poussière attachée à; Իբեւեռ կռուեցաւ հանդերձ նորա, son habit s'est pris à un clou.

Կռունկ, ոնկան s. grue (oiseau).

Կռուփ, կռփաց s. gourmade, coup de poing, կռուփս հանել, donner des coups de poing, battre à coups de poing, gourmer.

Կռչեմ, եցի vn. croasser.

Կռփահարեմ, եցի va. battre à coups de poing, gourmer, boxer; fig. maltraiter.

Կռփահարումն s. mauvais traitement.

Կռփահարութիւն s. coup de poing, boxe.

Կռփամարտ, Կռփամարտիկ s. combat à coups de poing, pugilat, boxe; a. qui combat à coups de poing, boxeur.

Կռփամարտութիւն V. Կռփամարտ s.

Կռփանք, նաց s. coup de poing; mauvais traitement, outrage, injure.

Կռփեմ, եցի va. frapper avec le poing, à coups de poing, gourmer; maltraiter, injurier; — զաղբատս, fouler aux pieds les pauvres.

Կռփիչ s. celui qui bat à coups de poing, qui maltraite.

Կռփումն V. Կռփանք.

Կսկիծ, կծոյ, կծի s. cuisson, picotement, élancement, douleur aiguë, douleur; déchirement, peine, affliction, chagrin, regret.

Կսկծագին, Կսկծալի, Կսկրծական a. cuisant, caustique, douloureux.

* Կսկծամ V. Կսկծիմ.

Կսկծանք, նաց s. V. Կսկիծ ;
causticité, brocard, sarcasme ;
Հսկծանաց բանք, paroles pi-
quantes, aigres.

Կսկծացուցանեմ V. Կսկծե-
ցուցանեմ.

Կսկծելի a. V. Կսկծեցուցիչ ;
բանք կսկծելիք, paroles pi-
quantes, picoterie, brocard ;
բանս կսկծելիս ասել ցոք, lan-
cer des brocards contre qn.

Կսկծեցուցանեմ va. cuire,
causer de la douleur ; fig. pi-
coter, brocarder ; — զսիրտ, dé-
chirer, navrer le cœur ; — զոք
բանիւք, piquer par des paroles
satiriques, picoter.

Կսկծեցուցիչ a. cuisant, caus-
tique, douloureux, piquant,
déchirant, poignant, mordant,
mordicant.

Կսկծիմ, ծեցայ vn. avoir eu
éprouver de la douleur ; fig.
s'affliger, regretter.

Կսկուծ a. bien cuit. recuit ;
— հաց, pain bien cuit.

* Կսմթեմ, եցի va. pincer.

* Կսմիթ s. action de pincer,
pince ; — տալ, pincer.

Կտակ, աց s. testament ; —
առնել, tester, faire un — ;
առնել զ— իւր, tester, faire
son — ; կտակաւ տալ՝ թողուլ,
donner, léguer une chose par
testament ; կատարել զ—, exé-
cuter un —.

Կտակագիր, գրաց s. testa-
teur ; testament.

Կտակագրեմ, եցի vn. tester.

Կտակական adj. testamen-
taire.

Կտակակատար, աց s. exé-
cuteur testamentaire.

Կտակառու, աց s. celui qui
reçoit un testament, héritier.

Կտակարան, աց s. testa-
ment ; Հին՝ Նոր —, l'Ancien,
le Nouveau —.

Կտապ, ի, ոյ s. baba.

Կտատեակ s. guimauve.

Կտաւ, ոց s. lin ; toile ; drap
en toile, vêtement de lin ; a.
de lin, de toile.

Կտաւագործ, աց s. qui tra-
vaille le lin, tisserand, toilier ;
linger, lingère.

Կտաւամանութիւն s. tisse-
randerie.

Կտաւավաճառ, աց s. mar-
chand de toile, toilier ; linger,
lingère.

Կտաւատ, ի s. lin, graine
de lin ; իւլ —ի, huile de lin.

Կտաւեայ, Կտաւեղէն a. de
lin, de toile.

Կտաւեմ V. Կտուեմ.

Կտաւի, լեաց a. de lin, de
toile ; — շապիկ, chemise en
toile ; — ք, linge.

Կտաւոտեակ s. linge, mor-
ceau de toile ; guenille.

Կտեմ, եցի va. tatouer, pi-
quer, picoter ; գիր կտեալ, ta-
touage.

Կտիկ s. petit grain.

Կտին s. peigne ou pétoncle.

Կտիտ, կտտի s. fiente.

Կտիրք s. dot.

Կտղանք, նաց s. transport
frénétique, furie, frénésie ;
érotomanie, délire érotique ;
rut, chaleur.

Կտղիմ, ղեցայ vn. être ou devenir furieux, passionné, s'acharner, se livrer à un transport frénétique; être fou d'amour; être en rut, en chaleur.

Կտղուցք V. Կտղանք.

Կտնդոց, Կտնտոց V. Կընտընտոց.

* Կտոր V. Կոտոր.

Կտուած s. carène, quille d'un vaisseau.

Կտուեմ, եցի vn. élaguer, émonder, dégager.

Կտուտք V. Կտտանք.

Կտուրք, կտրոց s. action de tondre, tonte; tonte, laine tondue.

Կտուց, կտցի, կտցաց s. bec; հարկանել կտցաւ, becqueter.

Կտտամահ սպանանել՝ սատակել, faire périr dans les supplicés.

Կտտանք, նաց s. torture, supplice, tourment.

Կտտեմ, եցի va. torturer, mettre à la torture, battre; toucher, sonner; չարատանջ —, tourmenter rigoureusement; — զդաշնակ, toucher le piano, jouer du piano; կտտած գինի, vin gâté, aigri.

Կտրած, ոյ, ի sm. coupe, taille, coupure, incision; a. coupé.

Կտրատեմ, եցի va. couper par morceaux, découper.

Կտրեմ, եցի va. couper, tailler, trancher, abattre; tondre, couper le poil; couper, châtrer, rendre eunuque; — զանդամս Դարմնոյ, couper,

amputer; * քունը —, rompre le sommeil; խօսքը —, couper la parole, rompre la conversation; * կարճ —, couper court; * մէկուն ճամբան —, couper la route, le chemin à qn.; * զգեստ —, couper un habit; V. Կրակ.

* Կտրիմ V. Քաջ.

* Կտրիմ, եցայ vn. se couper; devenir, être. V. Կրակ. Կտրիչ s. celui qui tond, tondeur; coupeur.

* Կտրեուծիւն V. Քաջուծիւն.

Կտրողական a. décisif.

Կտրոց, աց sm. couteau; — դահեկանաց, coupoir.

Կտրոցագործ, աց s. coute-lier.

Կտրոցագործուծիւն s. cou-tellerie.

* Կտրուածք s. coupe, la manière de couper.

* Կտրուկ V. Հատու.

Կտրումն s. action de couper, coupe, taille; incision.

Կտրոն, ի s. coupe, taille, coupure; ce qui a été coupé.

Կտցար, ի s. bécasse.

Կտցարիկ s. bécasseau.

Կտցաւոր a. qui a un bec, crochu.

Կտցեմ, եցի va. becqueter.

Կրաբեր a. calcarifère.

Կրագործուծիւն s. fabrication de la chaux.

Կրագուբ, գբոյ s. fosse à chaux.

Կրակ, ի, աւ s. feu; feu, incendie; feu, ardeur; — լուցանել՝ վառել, allumer ou faire

du feu; * — ը վառեցաւ, le feu a pris, s'alluma; * — ը մարել արծարծել, éteindre, attiser le feu; * — կտրեցաւ, il fut tout feu, le feu lui monta au visage, il jeta feu et flamme; * երկու — ի մէջ լինել, être entre deux feux; * — առնուլ, prendre feu; — չառնուլ հրացանի, rater; * — ձգել, mettre le feu; * — տալ, enflammer, exciter; * — ը կտրել, couper l'incendie.

Կրակաբեր, ագ a. qui porte du feu; enflammé, étincelant.

Կրակամոխիր, խրոյ s. braise.

Կրակակալ, ագ s. braisier, réchaud, chaufferette; encensoir.

Կրական a. passible, passif.

Կրականի, նւոյ s. pl. les feux.

Կրականութիւն s. passibilité.

Կրակապաշտ, ից s. adorateur du feu, ignicole.

Կրակապաշտութիւն s. adoration du feu.

Կրակասէր a. qui aime le feu.

Կրակատեղաց բարկութիւն s. la foudre.

Կրակատուն, տանց s. temple du feu.

Կրակարան, ագ sm. poêle, âtre, foyer, brasier; fourneau; cheminée; վառել զ—, allumer le poêle, la cheminée; — ոտից, chaufferette.

Կրակետղ օս — կայծականց s. brasier, réchaud, chaufferette; charbons allumés, feu.

* Կրակուբոց a. plein de feu,

fougueux, viif, ardent, emporté.

Կրահամ a. qui a le goût de chaux.

Կրամ, ի s. gramme.

Կրայ V. Կբիայ.

Կրային a. calcaire.

Կրայրեաց a. brûlé par la chaux.

Կրանալի a. calcinable.

Կրանամ, ագայ vn. se calciner.

Կրաշաղախ a. fait à chaux et à ciment; s. chaux, ciment.

Կրաշուր, ջրոյ s. eau de chaux, lait de chaux.

Կրաս s. croassement.

Կրացումն s. calcination.

Կրացուցանեմ, ուցի va. calciner.

Կրաւորաբար adv. passivement.

Կրաւորական, ագ a. passif; — բայ, verbe —; — բուեայ, voix passive; — վաճառաշահութիւն, commerce —.

Կրափուռ s. chauffour,

Կրաքար, ի sm. calcaire, calcaire.

Կրելի a. portable, portatif; s. porteur; mère; litière.

Կրեմ, եցի va. porter, soutenir un poids; porter, transporter; porter, apporter, amener; porter, mettre, avoir sur soi; pâtir, souffrir, subir; — դժնդակս, souffrir cruellement, souffrir quelque cruel traitement; — անուն գեղեցիկ, porter un beau nom; — զպատուհաս յանցանաց, porter la peine d'une faute; — զծանրու-

Թիւն գործոց, porter le poids des affaires.

Կրեփեաց, եցաց sm. chaudière.

Կրթակ a. celui qui exerce.

Կրթական a. propre à exercer, instructif.

Կրթականութիւն V. Կրթութիւն.

Կրթանք, նաց s. exercices; — մարմնոյ, les —.

Կրթարան, աց s. gymnase.

Կրթեմ, եցի va. exercer, dresser, former; instruire, discipliner, civiliser; — զմիտս, former l'esprit.

Կրթիմ, Թեցայ va. s'exercer, se dresser, se former; s'instruire, se civiliser; tendre ou se porter à; se livrer ou aspirer à; être attribué, imputé; զհետ —, courir après, poursuivre, persécuter; յապուշ —, être surpris, tomber des nues, s'étonner; ազատութիւնն յապերասանութիւն կրթէր, la liberté tendait à la licence.

Կրթիչ a. instructif.

Կրթութիւն s. exercice, pratique; instruction, discipline; — մարմնոյ, gymnastique; հոգեւոր —, exercices spirituels.

Կրիայ, ի sm. tortue; * — ի պէս քալել, marcher comme une —.

Կրիկ s. auget.

Կրիտիս s. censeur, critique.

Կրծագգեստ, ի s. corsage.

Կրծախտ s. maladie de poitrine; a. poitrine.

Կրծական a. thoracique.

Կրծանոց, աց sm. pectoral, plastron; — քահանայապետին, le pectoral, le rational du grand prêtre; — կանանց, corset.

Կրծացաւութիւն s. mal à la poitrine.

Կրծեմ, եցի va. ronger; corroder; enlever, ôter, retrancher; կրծելով ուտել, grignoter.

Կրծի a. rapace, avare.

Կրծկալ, ի s. bavette.

Կրծող s. rongeur.

Կրծում, կրծի V. Կրծեմ.

Կրկէս, կիսաց s. cirque, carrière; manège.

Կրկին, կնոյ, ով a. double; adv. doublement, deux fois autant; de nouveau, une autre fois, bis; — անգամ, une seconde fois, de nouveau; — Թուով, au nombre de deux; — գոչել՝ կարդալ, crier, demander bis.

Կրկնաբան, ից s. qui reedit, rabâcheur.

Կրկնաբանեմ, եցի va. redire, user de redites, répéter, rabâcher.

Կրկնաբանութիւն s. redite, répétition, rabâchage, rabâcherie; anaphore.

Կրկնաբուղիս V. Կրկնավրտակ.

Կրկնագիր a. doublement écrit.

Կրկնագրեմ, եցի va. récrire, écrire de nouveau.

Կրկնած a. répété.

Կրկնակ V. Կրկին; adj. binaire.

Կրկնակի s. manteau; a. double; adv. doublement.

Կրկնակնիք, քաց s. anabaptiste.

Կրկնածիր a. donné deux fois, doublement donné.

Կրկնամեռ a. deux fois mort, doublement mort.

Կրկնայարկ a. à deux étages, de deux étages.

Կրկնապատիկ a. double; adv. doublement.

Կրկնապատկեմ, եցի va. doubler, faire double, redoubler.

Կրկնապատկումբիւն s. l'action de doubler, duplicité.

Կրկնապարիսպ adj. qui a double muraille.

Կրկնավտակ adj. de deux ruisseaux, de deux sources; ուղիք — աղի արտասուաց իջանէին յաչաց նորա, deux torrents de larmes amères coulaient de ses yeux; աչք նորա — աղբիւրք արտասուաց, ses yeux étaient devenus deux fontaines de larmes.

Կրկնարօր առնեմ va. V. Կրկնարօրեմ; fig. examiner deux fois, examiner à fond, soumettre à un double examen,

Կրկնարօրեմ, եցի va. biner.

Կրկնարօրումն s. binage.

Կրկնեմ, եցի va. doubler, redoubler; doubler, ployer ou mettre en double; répéter, réitérer, répliquer, reprendre.

Կրկներեւոյթ, օւմի s. mirage.

Կրկնոց, աց s. manteau, ca-
ban.

Կրկնուած s. pli, repli.

Կրկնումբիւն, Կրկնումն sm. redoublement; redite, répétition, réplique; — հիւանդութեան, rechute.

Կրկուտ, կտի s. bûchette, petit morceau de bois, broussailles.

Կրկջեմ, եցի va. cacaber; V. Կաքաւ.

Կրկտակերտ adj. bâti de broussailles.

Կրկտաքաղ a. celui qui ramasse des morceaux de bois.

Կրկտեմ, եցի va. chercher, rechercher, fouiller, examiner.

Կրճատ a. qui a la queue coupée; mutilé.

Կրճատական, Կրճատեալ a. circoncis; mutilé, tronqué.

Կրճատեմ, եցի va. circon-
ciser; châtrer; écourter, écor-
ner, retrancher, mutiler, tron-
quer; amputer; — զձայնաւոր, élider.

Կրճատումբիւն, Կրճատումն s. circoncision; mutilation; amputation; apherèse; — ձայնաւորի, éliasion.

Կրճեմ, եցի va. grincer, cla-
quer, crisser; — ատամանց, grincement de dents; — զատամունս, grincer les dents.

Կրճիմ, Կրճիմն s. intervalle, espace, barre; différence; empêchement, obstacle, résistance, embarras, anicroche, ի — մեծ արկ զանձն, il s'est mis dans une mauvaise affaire, dans un borbier.

Կրճիւն, Կրճումն s. grince

ment, crissement ou claquement des dents.

Կրճտեմ, եցի va. V. Կրճեմ; — զատամունս ի վերայ ուրուք, grincer des dents contre qn.

Կրմղութիւն s. inexpérience.

Կրմուղ a. expérimenté.

Կրող s. porteur.

Կրուկ, կրկան, կրկունք.

Կրունկն, կրնկան s. talon; ընդ — դառնալ, դարձ ընդ — տունել, reculer, retourner, retourner ou revenir sur ses pas, rebrousser chemin, se replier, battre en retraite; յետս ընդ — դառնալ, retourner en arrière.

Կրպակ, աց s. boutique; ta-verne, cabaret.

Կրպակամուտ a. qui entre dans un cabaret, habitué d'un cabaret.

Կրպակաւոր, աց sm. bouti-quier; tavernier.

Կրսեր, Կրտսեր, աց a. puîné, cadet, jeune, le plus jeune; jeune, mineur; — դուստր, cadette; քոյր քո —, ta jeune sœur; եօթն ամօք — էր քան զնա, il avait sept ans de moins que lui.

Կրտսերագոյն a. plus jeune; — յոյժ քան զժամանակս նորա, trop postérieur au temps où il vivait.

Կրտսերութիւն s. minorité, infériorité.

Կրօն, Կրօնք, նից s. religion; ordre, ordre religieux; usage, coutume; mœurs, conduite; — աստուածապաշտութեան, la re-

ligion; ինքնակամ —, supersé-
tion; դառնալ ի կրօնից ou
փոխել զկրօնս, changer de
religion; դառնալ ի կրօնս, em-
brasser la religion; մտանել
ի կրօնս, entrer dans un ordre
religieux; քրիստոնէական —,
la religion chrétienne.

Կրօնագիտութիւն s. ensei-
gnement religieux.

Կրօնազգեաց a. religieux,
pieux, dévot.

Կրօնակրթութիւն s. exercice
religieux.

Կրօնակից sm. coreligion-
naire.

Կրօնամոլ, ից a.s. fanatique.

Կրօնամոլութիւն sm. fana-
tisme.

Կրօնաքննական a. inquisi-
torial.

Կրօնաքննիչ s. inquisiteur.

Կրօնաքննութիւն s. inquisi-
tion.

Կրօնասէր a. qui aime la
religion, religieux, pieux; * —
լինել, avoir de la religion,
beaucoup de religion, être plein
de religion.

Կրօնասիրութիւն s. religion,
piété, dévotion.

Կրօնաստան V. Մենաստան.

Կրօնաւոր, աց s. religieux,
moine; — ուխտեալ, profès;
— նորընծայ, novice; — լինել,
se faire religieux, entrer en
religion, prendre le froc.

Կրօնաւորական a. monas-
tique, monacal.

Կրօնաւորիմ, ըեցայ vn. se
faire religieux, prendre le froc,

entrer en religion, embrasser la vie religieuse, la vie monastique; s'habituer à la vie monastique, s'abstenir, se priver.

Կրօնաւորութիւն *s.* vie monastique, vie monacale; religion, piété; Քողուլ զ—, jeter le froc aux orties.

Կրօնաւորուհի *sf.* religieuse.

Կցածեմ *V.* Կցացեմ.

Կցակ *s.* galette; bordereau.

Կցան. ի կցանի հարկանել, joindre, attacher, unir.

Կցատեմ, Կցացեմ, եցի *va.* ruer, donner, lancer ou détacher des ruades; *fig.* être récalcitrant, regimber.

Կցեմ, եցի *va.* joindre, attacher, réunir, rattacher, lier, insérer, annexer, rejoindre; ajouter, répéter; *mus.* accompagner; եւ նա կցէր զամէնն, il répondait amen; — զվէրս, cicatriser, fermer une plaie; — իմ *vn.* se joindre, s'attacher, se réunir; յաստերս կցի, il touche les astres; — վիրաց, se cicatriser, se fermer.

Կցիր *a.* mesquin, chiche, cancre, coriace. avare, ladre.

Կցկտուր *V.* Կցկցոս.

Կցկցանք, նաց *s.* affectation, fiction, chicane.

Կցկցեալ *V.* Կցկցոս.

Կցկցեմ, եցի *va.* joindre, unir, lier; affecter, inventer, imaginer, chicaner, forger, emprunter, supposer.

Կցկցոս, Կցկցուն *a.* rapetassé, adventice, forgé, imaginé, fictif, emprunté, entre-

coupé, détaché, saccadé, dé-cousu, sans suite, contourné, abrupt.

Կցորդ, աց *a.* qui participe, qui a part à, participant; compagnon, associé; *s.* antienne; — լինել *V.* Կցորդիմ.

Կցորդակից *V.* Կցորդ.

Կցորդակցութիւն *V.* Կցորդութիւն.

Կցորդեմ, եցի *va.* faire part, faire partager, communiquer; joindre, unir, attacher; *vn.* *V.* Կցորդիմ.

Կցորդիմ, դեցայ *vn.* participer ou avoir part à, avoir sa part de, être admis au partage de; se joindre, s'unir, s'associer, s'allier, accompagner, être en rapport, avoir des rapports, communiquer; être d'intelligence, d'accord; կցորդէին միմեանց ի վտանգ եւ ի փառս, ils partageaient entre eux les périls et la gloire, զտկարութիւն կցորդէ ընդ քաջութեան, il place la faiblesse à côté de la force; կցորդէր ինմա զգօնութիւն ալեաց ընդ գեղմանկութեան, c'était un mélange de tout ce que la jeunesse a de grave, avec toutes les grâces de la jeunesse.

Կցորդութիւն *s.* participation, communication, rapports, relation, association; — չարաց, complicité; ֆանապարհ — ք, voie de communication; — ունել ընդ ումեք, avoir des rapports, contracter des liaisons avec զո.

Կցուած, ի, ոյ sm. union, liaison, jointure, annexe, insertion.

Կցուածոյ a. composé, adventice.

Zցումն V. Կցուած.

Կցուրդ, ցրդաց s. antienne.

Կցրեմ, եցի va. tenir ou serrer avidement, être tenace, regardant; — զատամունս, serrer ou grincer les dents.

Կցցաւոր a. crochu.

Կքեմ, եցի. Կքեցուցանեմ, ուցի va. courber, plier, affaïsser.

Կքիմ, քեցայ vn. se courber, s'affaïsser, se plier.

Կքուճե s. courbure, affaïssement.

Կքրիմ, քեցայ vn. résister,

braver, tenir tête, défier, oser; Թշնամի —, se déclarer ennemi, être ennemi; ընդդէմ —, s'opposer, résister.

Կօշ s. gourde, calabasse.

Կօշեմ, եցի vn. crier, rugir.

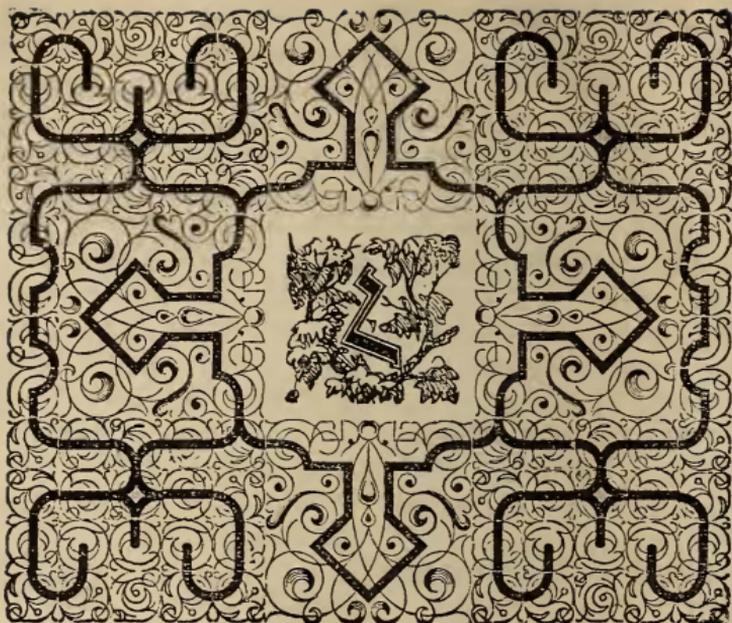
Կօշիկ, շկի s. botte; chaussure; ներկել՝ մաքրել զ—, cirer, nettoyer les —s; ազանել —ս V. Ազանիմ; * —ն հանել՝ քաշել, ôter, tirer ses bottes; զոյգ մի —, une paire de bottes.

Կօշկազործուծիւն sm. cordonnerie.

Կօշկակար, աց sm. bottier, cordonnier.

Կօշկածել a. en forme de botte.

Կօշկածիգ s. tire-bottes.

Z (հօ) seizième lettre de l'alphabet et onzième des consonnes ; soixante-dix, soixante-dixième.

Zա adv. oui ; interj. allons ! çà ! eh bien ! voyons ! prép. voici, voilà.

Zազազ, ազ s. haleine, respiration ; gorge, gosier, larynx ; aspiration ; prononciation.

Zազազային a. guttural.

Zազազասփիւռ a. prononcé par le gosier.

Zազազասփռութիւն s. prononciation.

Zազածիմ, ճեցայ vn. s'adonner, se livrer à, affecter ; manger avec excès, s'empiffrer, faire bonne chère.

Zազներգող s. rapsode.

Zազներգութիւն s. rapsodie ; morceau détaché d'un poëme ; livre, chapitre.

Zազնի, նւոյ, նեաց s. gattilier, agnus-castus.

* **Zազնիմ**, գայ vn. s'habiller, se vêtir.

* **Zազուեցնեմ**, ուցի va. habiller, vêtir.

Zադադակ, ազ sm. dame-jeanne.

Zազ, ի, ոյ s. toux ; անընդհատ՝ չոր —, toux continuelle, sèche ; * զինքը սաստիկ — մը բռնեց, il lui prit une — violente ; * — մի ունիմ որ զիս շատ կնեղէ, j'ai une — qui me tourmente beaucoup.

Հազի դեղ s. tussilage, pas d'âne.

Հազամ, ացի vn. tousser; — զգիշերն ողջոյն, — toute la nuit; անդադար —, ne faire que —.

Հազար, աց a. mille; millier; — անգամ օս հազարս adv. mille fois; — ք հազարաց, million; — ութհարիւր վաթսուն եւ մի, mil huit cent soixante et un; եւ բիւր դէպ եթէ գտցի ոք, si par hasard.

Հազար, ոյ s. bot. romaine; վարի —, laitue.

Հազարակրամ, ի s. milligramme.

Հազարամեայ, յէից, այց. Հազարամեան, ենից adj. de mille ans; — ք s. les millénaires.

Հազարամեթր, ի s. millimètre.

Հազարապատիկ adv. mille fois autant.

Հազարապետ, աց s. commandant de mille hommes, chiliarque, colonel; gouverneur, préfet; intendant ou ministre du palais; maître d'hôtel, intendant, régisseur.

Հազարապետութիւն s. commandement de mille hommes; préfecture; intendance, ministère, administration.

Հազարաւոր, աց a. millier.

Հազարեակ V. Հազար a.

Հազարերորդ, աց a. millième.

Հազարլիտր, լտեր s. kilolitre.

Հազարկրամ, ի sm. kilogramme, kilo.

Հազարմեթր, ի s. kilomètre. Հազարտերեուկ sm. millefeuille, achillée.

Հազեմ V. Հազամ.

Հազիւ — թէ — հազ — հազիւ օս — ուրեմն adv. à peine; — տեսի զնա, — je l'ai vu; — գիտել ընթեռնուկ, savoir — lire; — մեկնեալ էր, — était-il parti.

Հազորան, աց s. azerole.

Հազորենի, նույ s. azerozier.

Հազրէվարդ s. rose des rois.

Հալ s. fonte, fusion; — առնուկ, fondre.

Հալածական a. persécuté, expulsé, fugitif; — առնել արկանս՝ տանել, persécuter, poursuivre, expulser, chasser; — երթալ լինել, fuir, s'enfuir, être persécuté, chassé, expulsé.

Հալածանք, նաց s. persécution; poursuite, expulsion.

Հալածեմ, եցի va. persécuter, poursuivre, expulser, chasser, donner la chasse, repousser.

Հալածիչ s. persécuteur.

Հալածոյ a. fondu, en fusion, en fonte, de fonte.

Հալածումն V. Հալածանք.

Հալածչութիւն sm. action d'être persécuteur.

Հալական a. fondant, fusible.

Հալականութիւն s. fusibilité.

Հալանք, նաց sm. fusion; épuisement, consommation, déperissement.

Հալաւ s. vêtement, habit.

Հալեմ, եցի va. fondre, mettre en fusion, liquéfier, dissou-

dre; faire dépérir, épuiser, consumer; digérer; — իմ vn. fondre, se fondre, se liquéfier, se dissoudre; s'épuiser, dépérir, se consumer; — սառնամանեաց, dégeler; — մաշիլ, se consumer, dépérir, s'épuiser, maigrir, se dessécher.

* Հալեցնեմ V. Հալեմ.

Հալ եւ մաշ sm. phthisie, consomption, marasme.

Հալեւորիկ s. bot. marum.

Հալիք s. guigne.

Հալողական V. Հալական.

Հալոց, աց sm. fonderie; creuset, coupelle.

Հալուած, ոց s. fusion; fonte.

Հալուէ, ից s. aloès.

Հալումաշ V. Հալ եւ մաշ.

Հալումն sm. fonte, fusion, liquéfaction; consomption, dépérissement; digestion; — սառնամանեաց, dégel.

Հալուն a. fondant, fusible.

Հակ a. contraire, opposé; s. balle, ballot.

Հակաբամբ, ի sm. contre-basse.

Հակաբան, etc., V. Հակառակաբան, etc.

Հակադարձ a. opposé, inverse.

Հակադիր a. opposé.

Հակադրեմ, եցի va. opposer.

Հակադրութիւն s. opposition; contraste; antithèse.

Հակակայ a. opposé, contraire.

Հակակայիմ, յեցայ vn. s'opposer, résister.

Հակակայութիւն s. opposition, résistance.

Հակակիր a. antipathique.

Հակակշիռ s. contre-poids; — գոլ, contre-balancer.

Հակակրութիւն sm. antipathie; * մեկու՛ բանի մը — ունե՛նալ, avoir de l'— pour զո., pour qch.

Հակահառ s. contradicteur, disputeur; dialecticien.

Հակահառեմ, եցի vn. contredire, disputer.

Հակահասողութիւն s. contradiction, dispute, discussion; dialectique; ոգի — է, esprit de contradiction.

Հակամարտութիւն V. Հակառակամարտութիւն.

Հակամէտ a. enclin, penchant, incliné, porté à.

Հակամիտեմ, եցի vn. pencher, incliner, avoir du penchant, être enclin, porté à.

Հակամիտութիւն sm. penchant, inclination, propension, tendance, disposition.

Հակապապ, ից adj. anti-papiste.

Հակառակ, աց a. contraire, opposé; hostile, adversaire, défavorable, ennemi; adv. prép. contre; à l'opposite, en face; — կամաց նորա, contre sa volonté, malgré lui; — ուղիղ մտաց, en dépit du bon sens; ամենեւին իսկ —, diamétralement opposé; — կալ, s'opposer, résister à, tenir tête, opposer de la résistance; rester, demeurer en face; — ինեւ, être

contraire, opposé; գնորին —ն, նմին —, ընդ —ն, adv. au contraire, contrairement; ընդ —ս adv. contre; — ou ընդ —ս ելանել՝ մտանել՝ ընծանալ՝ լինել, s'opposer, faire de l'opposition, s'élever ou se soulever contre, aller contre, contrecarrer; ընդ հակառակս լինել յիմեանց, être en mésintelligence.

Հակառակաբան, ից s. contradicteur; a. contradictoire.

Հակառակաբանեմ, եցի vn. contredire.

Հակառակաբանութիւն sm. contradiction.

Հակառակաբար adv. d'une manière contraire.

Հակառակաբարբառ a. qui rend un son contraire, discordant.

Հակառակագնաց adj. qui marche, qui va contre.

Հակառակադիր adj. placé contre, opposé.

Հակառակադրութիւն V. Հակադրութիւն.

Հակառակաձող a. qui tient un siège, une dignité au préjudice d'un autre.

Հակառակախօս, Հակառակախօսութիւն V. Հակառակաբան, Հակառակաբանութիւն.

Հակառակածնոյց a. qui fait naître des contrariétés, séditieux.

Հակառակաձայն V. Հակառակաբարբառ.

Հակառակամարտ, ից adj. adversaire, antagoniste; sm. combat, résistance.

Հակառակամարտութիւն s. antagonisme.

Հակառակայորդոր a. factieux, séditieux.

Հակառակասէր a. qui aime les contrariétés, querelleur, séditieux, brouillon; — յիտք, esprit de contradiction, de contrariété.

Հակառակասիրութիւն sm. amour des contestations, esprit querelleur.

Հակառակափայ a. opposé, contraire.

Հակառակիմ, կեցայ vn. contrarier, s'opposer, résister, opposer, contrecarrer; disputer, contester, débattre; rivaliser avec; առանց հակառակելոյ, sans résistance.

Հակառակորդ, աց s. adversaire, rival, antagoniste, ennemi.

Հակառակութիւն s. contrariété, résistance, opposition, hostilité; adversité; dispute, contestation; — կրել, éprouver des contrariétés, être combattu; եղել — իմէջ նոցա, il s'éleva parmi eux une contestation; — իներքս անկեալ, par suite de différend; — յուզել զիմեքէ, avoir une dispute pour qch.

Հակառակքրիստոսի s. Antechrist, faux Messie.

Հակասաբան, ից s. contradicteur.

Հակասաբար adv. contra-dictoirement.

Հակասական a. contradic-toire.

Հակասութիւն s. contradiction.

Հակասուտերք, ըաց s. antesciens.

Հակարջային adj. antarctique; — բւեւո՝ շրջանակ, pôle, cercle —.

Հակեմ, եցի va. pencher, incliner, faire pencher, courber; — իմ vn. pencher, se pencher, s'incliner, se courber, céder; fig. pencher, avoir du penchant.

Հակընդդէմ adj. opposé, contre.

Հակիրճ a. bref, concis, succinct, précis.

Հակոտնեայք, նէից V. Ընդդիմոտունք.

Հակումն s. déclinaison, inclination; fig. penchant, inclination; — ճրի խաւարման, obliquité de l'écliptique.

Հաղ քան զհաղ V. Գամ քան զգամ.

Հաղարջ, ի s. groseille.

Հաղարջենի, նոյ s. groseillier.

Հաղբք, բից s. laes, lacets, piège, embûches; անկանել ի հաղբս, donner ou tomber dans le piège.

Հաղորդ, ից a. qui participe à, participant; — լինել, participer à, avoir part à, communiquer, avoir sa part de; — առնել, faire part, faire partager, communiquer; — չարեաց, complice; s. communion; — առնուլ, communier, recevoir la communion.

Հաղորդական a. communicatif; communicable; communicant.

Հաղորդակից V. Հաղորդ.

Հաղորդակցիմ, եցայ vn. communiquer, être en communication, en relation avec qn.; participer à, avoir part à.

Հաղորդակցութիւն s. communication, participation; * — ունենալ, être en communication, être en relation, en rapport.

Հաղորդատուփ, տփոյ sm. ciboire.

Հաղորդարար a. conducteur, bon conducteur.

Հաղորդարարութիւն s. conductibilité.

Հաղորդելի a. communicable.

Հաղորդեմ, եցի va. communiquer, transmettre, faire part de, donner communication de; communiquer, avoir communication avec; communier, administrer le saint sacrement de l'Eucharistie; — զախտ, donner, communiquer une maladie; vn. V. Հաղորդիմ.

Հաղորդեցուցանեմ V. Հաղորդեմ va.

Հաղորդիմ, դեցայ vn. communiquer, se communiquer, prendre part à, participer à, partager avec, être en rapport; communiquer, avoir communication; avoir commerce, rapports intimes; communiquer, se communiquer, se transmettre; communiquer, conduire,

aboutir; communier, recevoir la communion.

Հաղորդիչ s. phys. conducteur, bon conducteur.

Հաղորդող s. communiant.

Հաղորդութիւն s. communion, participation, rapports; communion; սուրբ —, la sainte Eucharistie; — առնուլ, communier, recevoir la communion; զատկական —, communion pascale.

Համ, ոյ a. content, satisfait, consentant; s. contentement, satisfaction; — լինել, être content, satisfait; plaire; — առնել, contenter, satisfaire.

Համար, ոյ, ով s. seigle.

Համարի, Համարուկ s. bot. huya.

Հանելի a. agréable.

Հանեմ, եցի, Հանեցուցանեմ, ուցի va. contenter, satisfaire; — զմիտս ուրուք, plaire, complaire à qn.; ի — զնա, par complaisance pour lui, pour le contenter; — զախտս, contenter, flatter les passions.

Հանեցուցիչ a. satisfaisant.

Հանիմ, նեցայ vn. être content, satisfait de, se satisfaire, se plaire à, se complaire dans ou en, agréer, trouver bon, acquiescer, approuver, applaudir à, juger bon, à propos; daigner; չ— ընդ, désapprouver; հանեսցին դիք, plaise aux dieux; հանեալ է նա ընդ քեզ, tu lui plais; հանեալ էր ընդ նմա յոյժ, il le chérissait.

Հանոյ, ից adj. qui plaît,

agréable, satisfaisant; — լինել, être agréable, plaire, agréer; չլինել —, déplaire; — թուեցաւ նմա, il lui a plu, il jugea à propos, il trouva bon; որպէս — թուեսցի քեզ, comme il te plaira; — աչաց հայելոյ՝ տեսանելոյ, agréable à la vue; — եղել նա աչաց իմոց, il a plu à mes yeux, il m'a plu; — եւս էր նմա, il aimait mieux; զի՞նչ — է ձեզ, que vous en semble?

Հանոյական a. agréable.

Հանոյակատար a. complaisant, bienveillant.

Հանոյակից լինիմ vn. approuver, consentir.

Հանոյանամ, ացայ vn. plaire, être agréable; consentir, approuver.

Հանոյատեսիլ a. agréable à la vue, charmant.

Հանոյարար V. Հանոյակատար.

Հանոյացուցանեմ, ուցի va. rendre agréable, faire agréer.

Հանոյութիւն s. satisfaction, contentement; consentement, bonne volonté; complaisance.

Հանոյք, նոյից sm. bonne volonté, bon plaisir, gré, agrément, plaisir; caprice, arbitre, fantaisie; ըստ հանոյս, au gré, à discrétion; négligemment; գործել ըստ հանոյս, agir à son gré, à leur fantaisie, à leur gré, à leur mode; ըստ հանոյից նորա, suivant son caprice; անձնատուր լինել ի հանոյս ուրուք, se livrer entièrement au caprice de qn., se mettre à

sa discrétion; այր իւրաքանչիւր զհաճոյս առաջի աչաց իւրոց առնէր, chacun faisait ce qui lui plaisait.

Համութիւն sm. agrément, contentement, satisfaction, gré; agrément, approbation, consentement, aveu, acquiescement, adhésion; առանց քոյին —ք, sans votre consentement.

Համ, ոց s. saveur, goût; frein, modération; — ղնել, mettre frein, modérer; —ք, parties sexuelles de la femme, vagin.

Համաբան a. qui tient le même langage, qui est d'accord; concordant, analogue.

Համաբանեմ, եցի vn. tenir le même langage, s'accorder.

Համաբանութիւն s. accord, intelligence, unanimité.

Համաբարբառ a. concordant, unanime; sm. concordance.

Համաբարոյ, ից a. qui a le même caractère, d'un naturel semblable.

Համաբնակ V. Բնակակից.

Համաբնակից V. Բնակից.

Համաբնեայ, նէից adj. de même nature; consubstantiel.

Համաբնութիւն s. la même nature; consubstantialité.

Համաբոլոր a. tout, entier, complet, total.

Համաբուն a. de même nature.

Համագոյ, ից, Համագոյական, Համագոյակից a. con-

substantiel; համագոյք, tous les êtres, toutes les créatures; toute la nature.

Համագոյապէս adv. consubstantiellement.

Համագոյութիւն s. consubstantialité.

Համագործ a. s. coopérateur.

Համագործութիւն s. coopération.

Համագումար a. rassemblé, réuni ensemble, universel, général; adv. ensemble, tout ensemble, tous ensemble.

Համագունդ a. réuni en une seule troupe, attroupe, rassemblé; adv. en une seule troupe, ensemble, tout ensemble, en masse.

Համագրեմ, եցի vn. composer.

Համագրութիւն s. composition.

Համադամ, աց a. exquis, délicieux, succulent, savoureux, délicat; —ք, mets délicats ou recherchés, friandises.

Համադամասէր a. friand.

Համադաս a. de la même classe, du même rang.

Համադասեմ, եցի va. ranger ensemble, coordonner, mettre sur le même rang, dans la même classe, regarder comme; —իմ vn. être mis ensemble, au même rang, dans la même classe.

Համադրական a. synthétique.

Համադրութիւն s. synthèse.

Համազարթ ա. qui est de la même race.

Համազգային ա. de toute la nation, national.

Համազգեստ Վ. Գրատ .

Համազգի, գւոյ, գեաց ա. qui est de la même nation, national; parent; homogène.

Համազգութիւն ս. nationalité; parenté; homogénéité.

Համազն, զին, զինք, զանց ս. qui est de la même nation ou race, parent.

Համազոյգ ա. égal, pareil.

Համազուն Վ. Համազն.

Համազօր ա. égal en forces, également puissant; équivalent, adéquat; — լինել, être également puissant, être équivalent, équivaloir.

Համաթի ա. du même nombre, égal.

Համաթոռ ա. qui partage le trône.

Համալեզու, աց ա. qui parle la même langue.

Համալսարան, աց ս. université, faculté.

Համախմբեմ, եցի va. réunir ensemble, assembler, rassembler.

Համախմբութիւն ս. réunion, assemblée.

Համախոհ, ից ա. qui est du même avis, unanime; partisan, adhérent; — լինել, être du même avis, d'accord.

Համախոհութիւն ս. intelligence, union, accord.

Համախորհ, Համախորհուրդ Վ. Համախոհ.

Համախումբ Վ. Համագունդ. Համախօս ա. qui est d'accord, en harmonie, concordant, analogue.

Համաձին ա. né avec un autre, jumeau; naturel.

Համակ, աց ա. brun, gris; adv. tout, tout entier, entièrement, totalement; seulement; toujours; — դրուագեալ, tout incrusté.

Համակամ, աց ա. qui a la même volonté, unanime, résigné.

Համակամիմ, մեցայ vn. être unanime, s'accorder; se résigner.

Համակամութիւն ս. unanimité, accord, bonne intelligence; — ընդ կամացն Աստուածայ, abandon à la volonté de Dieu, résignation.

Համակառք, ոաց ս. omnibus.

Համակարգ ա. placé dans le même ordre, correspondant.

Համակարգեմ, եցի va. placer dans le même ordre.

Համակարիք ա. qui est affecté de la même manière, qui est sujet aux mêmes passions; compatissant, sensible.

Համակրէն, ից ա. coreligionnaire.

Համակեաց, կեցաց ա. qui vit en société.

Համակեմ, եցի va. affecter, combler, remplir, enduire, couvrir, enfoncer; Վ. Թուլս.

Համակենդրոն ա. concentrique, homocentrique.

Համակերպ **a.** qui a la même forme, conforme; résigné.

Համակերպիմ, եցայ **vn.** se conformer, se résigner.

Համակերպութիւն **s.** conformité; résignation.

Համակերպք **s.** toutes les créatures, tous les êtres.

Համակիմ, կեցայ **va.** s'affecter, se remplir, se combler, être pénétré, se couvrir, se revêtir, s'enfoncer; յոսկի —, se couvrir d'or; իխոր տրամութիւն համակեալ, pénétré d'une tristesse profonde; իծախծութիւն —, s'abandonner à la tristesse; **V.** Թուլս.

Համակործան **a.** qui ruine tout ensemble, qui détruit entièrement; détruit entièrement; — բանդումն, ruine complète; — կորուստ, perte totale.

Համակորոյս **a.** qui perd, qui fait tout périr.

Համակրական **a.** sympathique; — Թանաք, encre —; հոսանք, un courant —.

Համակրութիւն **s.** sympathie; * հետը — ունիմ, j'ai de la — pour lui.

Համակրօն, ից **a. s.** coreligionnaire.

Համահաղոյն **adv.** ensemble, à la fois, en même temps.

Համահամ **a.** délicieux, exquis.

Համահայր, հօր **a.** qui est du même père; — եղբայր, frère consanguin; — բօյր, sœur consanguine.

Համահանդերձ **a.** uniforme en vêtement, revêtu de la même manière.

Համահասակ **V.** Հասակակից.

Համահարգ, ից **s.** aide de camp.

Համահաւաքեմ **V.** Համախըմքեմ.

Համաձայն **a.** qui est d'accord, à l'unisson, conforme; qui est d'accord, unanime.

Համաձայնեմ, եցի **va.** accorder, rendre d'accord.

Համաձայնիմ, եցայ **vn.** être d'accord, à l'unisson; être ou tomber d'accord, s'accorder, se conformer.

Համաձայնութիւն **s.** accord, unisson, consonnance, concordance; fig. accord, unanimité, union; gram. accord.

Համահարակ **adj.** entièrement consumé; qui consume tout, épidémique.

Համամայր **a.** né de la même mère; — եղբայր, frère utérin.

Համամիտ **a.** qui est du même avis, qui entre dans les vues de զո., unanime; — լինել ումեք, abonder dans le sens de զո., être de son avis, partager ses sentiments, tomber ou être d'accord, entrer dans ses vues, dans toutes ses vues, être d'un parfait accord; — են ցանգ, ils sont toujours du même avis, ce sont deux têtes dans un bonnet.

Համամտութիւն **s.** conformité d'avis, de sentiments, commun accord, unanimité

Համայարկ a. réuni sous le même toit.

Համայն, ից a. tout, tous; adv. également, de la même manière, en même temps, de même que, autant que; cependant, toutefois; — ou համայնիւ, totalement, complètement; — եւ այնպէս, quand même, quand bien même, néanmoins; — եւ այնպէս ոչ յագեցար, et tu n'as pas encore été rassasié! — ասել՝ ասացեալ, enfin.

Համայնապատում adj. qui raconte tout, où tout est raconté.

Համայնաջինջ V. Համաջինջ.

Համայնաւեր a. qui ravage tout.

Համանգամայն V. Ամենայն. Միանգամայն.

Համանիւթ a. de la même matière.

Համանման, ից a. égal, pareil, semblable; imitateur; conforme, analogue; adv. également, pareillement.

Համանմանակի, Համանմանեալ, Համանմանի, նւոյ, նեաց V. Համանման a.

Համանմանութիւն s. similitude, conformité, analogie.

Համանշան, ի a. qui a le même signe.

Համանշանակ a. qui a la même signification, synonyme.

Համանշանակութիւն s. synonymie.

Համանուն, նուանց a. qui porte le même nom, homonyme.

Համանունաբար adv. sous le même nom:

Համանունութիւն s. homonymie; équivoque.

Համաշխարհ, ի s. tout le monde, le public.

Համաշխարհագործ a. fait par tout le monde, universel, général.

Համաշխարհական a. qui concerne tout le monde, universel, général, commun; compatriote.

Համաշխարհիկ a. s. qui est du même pays, compatriote.

Համաշնչութիւն s. union de sentiments, unanimité.

Համաշունչ, շնչից a. qui est de même avis, de même sentiment, unanime.

Համաչափ a. qui est de la même mesure, proportionné, symétrique; commensurable.

Համաչափութիւն s. proportion, symétrie; commensurabilité.

Համապայծառ a. tout à fait brillant, éclatant, resplendissant.

Համապաշտօն a. qui a la même fonction, collègue.

Համապատասխան a. correspondant.

Համապատասխանեմ, եցի vn. correspondre.

Համապատասխանիչ a. correspondant.

Համապատիւ, տուի a. également honoré, égal en honneur, en dignité.

Համապատուութիւն s. éga-

lité d'honneur, de considération.

Համապարփակ a. qui environne de tous les côtés; — վիհ, le chaos.

Համաջինջ a. qui détruit, qui extermine tout; — կործանումն, destruction totale; — աննել, détruire tout, exterminer; — լինել, être détruit, exterminé entièrement.

Համաշունջ V. Համաջինջ.

Համառօտ, ից adj. bref, abrégé, concis, succinct, précis, sommaire, court; adv. brièvement, en abrégé, succinctement, en raccourci, sommairement; — ասել, եւ — իսկ ասացեալ, — ասացից, bref, en un mot, enfin; համառօտ հատանել, couper court.

Համառօտագիծ adj. tracé brièvement, succinct; — պատկեր, aperçu; — բովանդակութիւն, un abrégé.

Համառօտագիր adj. écrit brièvement, en abrégé.

Համառօտագրեմ, եցի va. écrire en abrégé.

Համառօտագրութիւն s. abréviation.

Համառօտեմ, եցի vn. abréger; résumer; ուղիղ —, comprendre bien et faire comprendre.

Համառօտիւ, Համառօտիւք adv. brièvement, en abrégé, avec concision, sommairement, en peu de mots, en quelques mots.

Համառօտութիւն s. brièveté,

concision; abréviation; abrégé, sommaire, extrait, précis, résumé.

Համասեղան a. qui mange à la même table.

Համասեռ a. du même genre, homogène.

Համասերմ a. produit de la même semence.

Համասերունդ a. d'une commune origine.

Համասէր a. épris d'un égal amour.

Համասնունդ, Համասուն a. nourri, élevé ensemble.

Համասպրամ á. odorant, odoriférant.

Համաստեղութիւն V. Աստեղատուն.

Համասփիւռ adj. répandu partout; — ծաւալիլ, se répandre partout.

Համավկայ adv. d'un commun aveu.

Համատարած, ի a. répandu partout, universel; — ծով, océan; — օդ, atmosphère; — աշխարհացոյց, mappemonde.

Համատեսակ a. qui est de la même espèce, semblable, conforme.

Համատիպ a. qui a le même type, conforme, pareil.

Համապիք, տիոց a. qui a le même âge, de même âge.

Համատոհմ V. Տոհմակից.

Համար, ոց sm. compte, calcul, énumération, numération, dénombrement; nombre; compte, examen, inventaire, état; compte, estime, considé-

ration, rang; reddition de comptes; comparaison; leçon; ի համար՝ ի համարի ou * համար, pour, à cause de; * ասոր —, pour cela; — առնել, se rendre compte, examiner, faire l'inventaire; — առնուլ՝ պահանջել, demander compte; — առնուլ իմէջ ծառայից իւրոց, entrer en compte avec ses serviteurs; — տալ, rendre compte; être responsable; տուր զ— տնտեսութեան քո, rendez-moi compte de votre administration; ի համարի լինել, être reçu ou compté parmi, passer pour, être réputé ou regardé comme, être compté, estimé, considéré; ոչ եղև ի համարի քան իմ, on n'a pas tenu compte de ma parole; ի— ածել՝ արկանել՝ բերել, compter, calculer, comparer; ընդ մի —, même, même chose; Թուով համարով էր ամենայն, tout était compté; ընդ մարդկան կալ ի համարի, être pris pour un homme; — առնուլ, prendre leçon; գիտել՝ ուսանել՝ ասել զհամարն, savoir, apprendre, réciter sa leçon.

Համարակար, աջ s. comp-
teur, censeur, régisseur.

Համարակարութիւն s. comp-
tabilité; censure.

Համարառու, աջ s. contrô-
leur, vérificateur des comptes.

Համարառութիւն sm. con-
trôle.

Համարատու, աջ a. qui rend
compte.

Համարատուութիւն s. con-
trôle, reddition de comptes.

Համարեալ a. censé, réputé;
ընդ մեռեալս —, cru mort, con-
sidéré comme mort.

Համարեմ, եցի va. compter,
calculer.

Համարիմ, բեցայ vn. comp-
ter, calculer, supputer; considé-
rer, estimer, regarder comme,
penser, juger, présumer, répu-
ter, croire, attribuer, supposer;
passer pour, être réputé pour;
լաւ —, préférer, aimer mieux;
պատուական —, apprécier;
առ ոչ ինչ —, compter pour
rien, ne tenir aucun compte,
faire peu de cas de, mépriser;
երանելի զանձն —, s'estimer
heureux; — զանձն, se croire,
se regarder comme; մի՛ հա-
մարիք եմէ, n'allez pas croire,
ne croyez pas que; համարիմք
եմէ, համարեցուք այնպէս եմէ,
supposons que; ապստամբ —
զոք, traiter qn. de rebelle; —
ուժեք ի մեղս, imputer à qn.;
ընդ մի — զիմն ընդ ուժեմն,
confondre qch. avec une autre.

Համարիչ s. numérateur.

Համարիւն a. qui est du
même sang, consanguin; sm.
frère, sœur, parent.

Համարձակ a. franc, hardi,
libre, sans façon; large, spa-
cieux; adv. franchement, har-
diment, librement, avec har-
diesse, ouvertement, en liberté,
en toute liberté, avec franchise,
carrément, hautement, publi-
quement

Համարձակաբար V. Համարձակ adv.

Համարձակաբարբառ a. qui parle franchement, franc, libre; adv. avec franchise, librement, hautement.

Համարձակագոյն adj. plus franc, plus hardi; V. Համարձակ adv.

Համարձակախօս, աց a. qui a son franc parler, qui parle librement, avec franchise, avec hardiesse; — լինել, avoir son franc parler, parler avec franchise, parler librement, hardiment, en toute liberté, dire franchement.

Համարձակախօսութիւն sm. liberté dans le langage, franc parler, franchise.

Համարձակական V. Համարձակ.

Համարձակահայեաց, եցաց a. qui regarde librement, qui voit clair.

Համարձակածայն a. adv. d'une voix libre, librement, franchement; — բարբառով, hautement, publiquement.

Համարձակապէս V. Համարձակ adv.

Համարձակեմ, եցի. Համարձակեցուցանեմ, ուցի va. enhardir, rendre hardi, donner de la hardiesse, de la franchise, du courage, rassurer, mettre qn. à son aise; permettre.

Համարձակիմ, կեցայ vn. s'enhardir, avoir la hardiesse de, prendre la liberté de, avoir le courage de, oser, se per-

mettre de; կարի իմն —, prendre trop de liberté.

Համարձակիչ a. qui enhardit.

Համարձակութիւն s. franchise, hardiesse; aplomb, liberté; — առնուլ, prendre la liberté de; * շատ — առնուլ, prendre trop de liberté; պարտ է — ք ասել, il faut avouer; — ք V. Համարձակ adv.

Համարող, աց s. compteur, arithméticien.

Համարողական a. arithmétique; — ն s. l'arithmétique.

Համարողութիւն s. arithmétique.

Համարուեստ, ից a. qui a le même métier, le même art.

Համարումն s. estime, cas, considération, réputation; * — ունենալ, estimer, considérer, faire cas de; * — չունենալ, ne pas estimer, ne faire aucun cas.

Համացեղ a. qui est de la même race; homogène.

Համացեղութիւն s. descendance d'une race commune, parenté; homogénéité.

Համափառ a. qui a la même gloire.

Համաքանակ a. aliquote.

Համբակ, աց s. enfant, fils, garçon; apprenti; écolier, disciple; adj. nouveau, novice, inexpérimenté; — դ դու, jeune homme; — նաւաստոյ, mousse.

Համբակութիւն s. apprentissage; inexpérience.

Համբառնամ, բարձի va

lever, élever, soulever, enlever; — զանձն, s'élever; — զմիտս ի վեր առ Աստուած, élever l'esprit à Dieu.

Համբառնամ, բարձայ յո. s'élever, monter, se soulever, se lever; — հակառակ ումեք, s'élever contre զո.

Համբար, աց, ոց s. magasin, dépôt, grenier; provision, munitions, vivres, fourniture, approvisionnement, avitaillement.

Համբարածու, աց s. approvisionneur, fournisseur.

Համբարակ, աց s. fournisseur; réservoir, dépôt, magasin.

Համբարակապետ, աց sm. intendant, fournisseur, approvisionneur, pourvoyeur.

Համբարակեմ V. Համբարեմ.

Համբարան, ի s. anat. matrice.

Համբարանոց, աց s. entrepôt, magasin, grenier.

Համբարապան, աց s. gardien d'entrepôt, magasinier.

Համբարեմ, եցի va. faire provision, approvisionner, avitailler, ravitailler, magasiner; mettre en réserve, serrer, amasser.

Համբարձումն s. élévation, ascension; l'Ascension.

Համբարոց V. Համբարանոց.

Համբարու, աց s. sirène, fée.

Համբարտակ V. Ամբարտակ.

Համբաւ, ոց, աց s. renommée, réputation, renom, vogue, célébrité; nouvelle, bruit;

— ի հարկանիլ, s'ébruiter, se divulguer; se rendre célèbre, être en vogue, avoir la vogue, être renommé; համբաւի հարեալ է խաղս, cette pièce fait fureur; — բարեաց, bonne réputation; ել — զնմանէ ընդ ամենայն կողմանս զաւառին, le bruit de son nom se répandit dans tout le pays; ելանէր՝ հնչէր՝ ի դուրս յաճախէր՝ տարածէր —, le bruit se répandait; — ընթանայ, il court un bruit, le bruit court que; ձախողակի — հանել՝ ընթացուցանել զույժեքէ, faire courir un mauvais bruit sur le compte de զո.; — քաջութեանն ընդ ամենայն կողմանս ընթանայր, la renommée de son courage se répandait partout; — հանել՝ տարածել. faire courir, semer ou répandre une nouvelle, des bruits; արագաթեւ —, la prompte renommée, la prompte courrière; յեղակարծ՝ սուտ —, étrange, fausse nouvelle; — մեծ ստանալ, acquérir un grand renom; չունել զ—, n'avoir aucun renom; աղարտել զ— ուրուք, flétrir, noircir ou ternir la renommée de զո.; վնասել անձին համբաւոյ, nuire à sa renommée; աղարտել զ— իւր, flétrir sa renommée; V. Շոխնդն.

Համբաւաբեր, աց a. porteur de nouvelles.

Համբաւակոծ առնեմ va. divulguer, ébruiter, publier, rendre public.

Համբուսահան a. qui répand de faux bruits, brouillon.

Համբաւատենչ, Համբաւաւոր, աց a. renommé, fameux, célèbre.

Համբաւեմ, եցի va. célébrer, rendre célèbre; divulguer, ébruiter, rendre public, faire connaître partout; —իմ յն. devenir célèbre; être divulgué, s'ébruiter.

Համբերական, Համբերատար a. patient, endurant.

Համբերեմ, եցի յն. avoir patience, de la patience, patienter, prendre patience; endurer, souffrir, supporter; որ համբերեսցէ իսպառ՝ նա կեցցէ, celui qui persévérera jusqu'à la fin sera sauvé.

Համբերող a. patient, endurant.

Համբերութիւն s. patience; * — ունենալ, avoir —, de la —; կորուսանել զ—, perdre —, s'impacienter; տալ կորուսանել զ—, faire perdre —, pousser à bout; * — ս կհատնի, la — m'échappe.

Համբոյր, բուրից s. baiser; fig. douceur, affabilité, familiarité; union, jointure, liaison; spondée; a. familier, doux, affable; propice; d'accord, unanime; — տալ ումեք, donner un baiser, des baisers à զն.; զալ ի—, se familiariser, s'apprivoiser, s'adoucir; ի— ածել, familiariser, apprivoiser, adoucir; persuader; հաշտ եւ — առնել, apaiser, concilier;

— Յուդայի՝ մատնչի, baiser de Judas, de traître; տալ միմեանց — խաղաղութեան, se donner le baiser de paix; համբոյր եւ կամակ բարս ստանալ, avoir un caractère doux, s'adoucir; — յարդարել, adoucir.

Համբուն adv. entièrement, tout à fait.

Համբուրասէր a. qui aime à baiser, baiseur; affable, pacifique.

Համբուրեմ, եցի va. baiser, couvrir de baisers; — զմիմեանս, se baiser; — զձեռս՝ զաջ ուրուք, baiser les mains à զն.; համբուրեաց ընդ նմա, lui donna un baiser, l'embrassa.

Համբուրեցուցանեմ, ուցի va. familiariser, apprivoiser.

Համեղ a. savoureux, délicieux.

Համեղահամ, Համեղահաշակ a. exquis, agréable au goût, savoureux, délicieux.

Համեղանամ, ացայ յն. devenir savoureux, exquis.

Համեղացուցանեմ, ուցի va. rendre savoureux, exquis.

Համեղութիւն s. bon goût, saveur exquise, goût agréable.

Համեմ, աց sm. aromate, épice; amome; V. Համեմանք.

Համեմանք, նաց s. épices, aromates; sauce, assaisonnement, ragoût.

Համեմանօթ, ոյ s. saucière.

Համեմատ, ից a. proportionné, qui est en rapport. analogue, symétrique; եթէ

իցեն իբեզ առաքինութիւնք —ք լեի նակատագրիդ, si vous répondez par vos vertus à votre haute destinée; ըստ —ի, à proportion, en proportion; en comparaison.

Համեմատաբար V. Համեմատութեամբ.

Համեմատական a. proportionnel, analogue; comparatif.

Համեմատելի a. comparable.

Համեմատեմ, եցի va. comparer, confronter; proportionner; — զգիրս, collationner.

Համեմատութիւն s. comparaison; proportion, analogie, rapport, harmonie, symétrie; math. proportion; — գրոց, collation; — է, proportionnellement, en proportion, à proportion, proportion gardée; comparativement, en comparaison, par comparaison, par rapport, relativement.

Համեմաւոր, աց a. assaisonné, aromatique.

Համեմեմ, եցի va. assaisonner; aromatiser, épicer; — աղիւ, saupoudrer avec du sel.

Համեմիչ s. assaisonneur.

Համեմուկ s. vanille.

Համեստ, ից a. modeste, modéré, retenu.

Համեստաբար adv. modestement, avec modestie.

Համեստանամ, ացայ vu. être modeste.

Համեստացունեմ, ուցի va. rendre modeste.

Համեստութիւն s. modestie, modération, retenue.

Համետ, ից sm. selle, bât, harnais.

Համետագործ, ից s. sellier.

Համետարան, ի s. sellerie.

Համետեմ, եցի va. seller, bâter; enharnacher.

Համերամ V. Երամովին.

Համերասանակ ընձանակ, courir ensemble; fig. marcher d'accord avec.

Համհարզ V. Համահարզ.

Համհօրեայ V. Համահայր.

Համոզակեր, աց a. persuasif; — լինել, persuader, fléchir.

Համոզեմ, եցի va. persuader, entraîner par la persuasion.

Համոզիչ a. persuasif.

Համոզումն s. persuasion.

Համր, յերց a. muet; — լինել, être muet.

Համոյք s. choses modérées.

Համրանամ, ացայ vu. devenir muet, perdre la parole.

Համրացուցանեմ, ուցի va. rendre muet.

Համրիմ V. Համրանամ.

Համրութիւն s. état d'une personne muette.

Համօրէն a. tout, total, entier; adv. tout entier, totalement, entièrement; — իզերայ կալ, comprendre bien, saisir parfaitement.

Հայ, ոց s. a. arménien; ի—, en arménien; ի— լեզու ou բարբառ, en langue arménienne; Թարգմանել ի—, յեղու ի— բան, traduire en arménien, en langue arménienne; Հայք ou Հայեր, les Arméniens; Հայք, l'Arménie.

Հայաբարբառ a. qui parle la langue arménienne.

Հայաբնակ a. habité par les Arméniens.

Հայագէտ s. arméniste.

Հայագունդ a. composé par les Arméniens; s. troupe arménienne.

Հայադաւան a. arménisant, qui a la profession, la politique, les mœurs des Arméniens.

Հայադրօշ s. drapeau arménien.

Հայազարմ, Հայազն V. Հայկազն.

Հայախառն a. mêlé d'arménien.

Հայախնամ a. qui a soin des Arméniens; soigné par les Arméniens.

Հայախումբ V. Հայակոյտ.

Հայածին, Հայածնունդ a. né d'un Arménien.

Հայակոյտ a. composé, réuni par des Arméniens.

Հայամեծար a. qui honore les Arméniens; honoré par les Arméniens?

Հայանախատ a. qui outrage les Arméniens, indigne à un Arménien.

Հայանման a. semblable à un Arménien.

Հայանշան a. qui porte le signe d'Arménie; — դրօշ V. Հայադրօշ.

Հայավայել a. digne d'un Arménien, des Arméniens.

Հայասեռ a. de la race arménienne, Arménien; հայասեռքս, nous autres Arméniens.

Հայասէր a. qui aime les Arméniens, philarmène.

Հայասիրութիւն s. philarménie.

Հայասիրտ a. qui a un cœur arménien.

Հայաստան, ի s. l'Arménie.

Հայաստանեայք, եայց s. les Arméniens.

Հայաստանցի, ցւոյ s. Arménien.

Հայացի a. arménien.

Հայեացք, եցից s. regards. vue.

Հայելագիտական a. catoptrique.

Հայելագիտութիւն s. catoptrique.

Հայելագործ, աց s. miroitier

Հայելազատ a. entouré de glaces.

Հայելավանառ, աց s. miroitier.

Հայելավանառութիւն s. miroiterie.

Հայելի, ելւոյ, ելեաց s. miroir, glace; a. visible, observable.

Հայել, ի s. hune.

Հայերէն adv. en arménien; a. arménien; — խօսի՞ք, parlez-vous arménien? — գիտէ՞ք, savez-vous l'arménien? ուստ-

նել գ—, apprendre, étudier l'arménien; — թարգմանել, traduire en arménien; — գիր,

l'écriture arménienne; — տառք, les lettres arméniennes, les caractères arméniens; —

լեզու՝ դպրութիւն, la langue, la littérature arménienne.

Հայերէնագէտ s. arméniste.
 Հայերէնախօս, ից a. qui parle l'arménien.

Հայեցած V. Հայեցուած.

Հայեցական a. contemplatif.

Հայեցի V. Հայացի.

Հայեցիկ a. qui sert à voir, à regarder.

Հայեցող s. contemplateur.

Հայեցողական a. contemplatif.

Հայեցողութիւն s. contemplation.

Հայեցուած, ոց s. coup d'œil, regard, vue; aspect, spectacle; անյողդողդ —, regard ferme, assuré.

Հայեցութիւն ou Հայեցումն V. Հայեցուած.

Հայեցուցանեմ, ուցի va. faire voir, faire regarder; incliner, faire pencher ou porter; appliquer.

Հայթայթամտեմ, եցի vn. s'ingénier, inventer.

Հայթայթանք ou Հայթհայթանք, Նաց s. invention, expédient, moyen, remède; vivres, provision, préparatifs; soulagement; հայթայթանս առնել, réparer; — կենաց, subsistances, moyens de vivre; V. Հնարք.

Հայթայթեմ ou Հայթհայթեմ, եցի vn. inventer, trouver un moyen, s'aviser de, tâcher; procurer, pourvoir, fournir, subvenir à une dépense, aux besoins, gagner; réparer.

Հայիմ, յեցայ vn. regarder, jeter les yeux, jeter des regards, voir; diriger son esprit, son

attention vers qch., être attentif, remarquer, observer, considérer, envisager; regarder, s'adresser, tendre à, appartenir, être relatif à, concerner, avoir rapport à, mirer, viser; se porter, aspirer à; avoir la vue, être exposé; — մտօք, contempler; գեղեցիկ հայելով, beau, charmant; ոչ ինչ հայեցեալ ի—, malgré; պշուցեալ — յոք անյագ, ne pouvoit se lasser de regarder զո., le dévorer des yeux; հայեցեալ ընդ նա, fixant sur lui ses regards; — իվեր, regarder en haut; ընդ ակամբ —, V. Ակն; — յոք գորովալից աչօք, regarder զո. avec des yeux plein de tendresse; — խանդաղատանօք, regarder avec affection, couvrir des yeux; ինչդեռ նա այսր անդր հայեր, comme il regardait de côté et d'autre.

* Հայլի V. Հայելի.

Հայկ, ի, իւ ou այ, աւ sm. Haïg (le premier héros de la nation arménienne, dont elle est appelée Հայ ou Arménienne); astr. Orion.

Հայկաբան, ից a. s. arméniste, qui parle, qui écrit l'arménien pur.

Հայկաբանութիւն s. arménien pur, arménisme.

Հայկաբար adv. comme Haïg, bravement, courageusement, valeureusement.

Հայկազարմ a. de la race de Haïg, arménien.

Հայկազեան, նանց. Հայ-

կազն, զանց. **Հայկազնեայ**, եայց. **Հայկազնեան**, **Հայկազուն** a. haïganien, arménien; **Հայկազունք**, les Arméniens.

Հայկական a. haïganien, arménien; — **լեզու**, la langue arménienne.

Հայկաշէն a. construit par Haïg.

Հայկասիրտ a. qui a le cœur de Haïg, courageux, intrépide.

Հայկաւ s. bol d'Arménie.

Հայկեան a. arménien; — **զբրհի**, la nation arménienne.

Հայհոյական a. blasphématoire, injurieux; — **բան**, propos —.

Հայհոյանք, նաց sm. blasphèmes; injures, diffamations.

Հայհոյեմ, եցի՛ va. blasphémer, proférer un blasphème, jurer, tenir de mauvais propos; injurier, médire, diffamer.

Հայհոյիչ s. blasphémateur, jureur; V. **Հայհոյական**.

Հայհոյութիւն s. blasphème, jurement; diffamation, injure, médisance.

Հայրեար, երոյ s. pl. les Arméniens, la noblesse arménienne.

Հայրութիւն s. la nationalité arménienne.

Հայրուհի sf. Arménienne.

Հայս, ից s. pâte; — **հարկանել**, pétrir la pâte.

Հայր, հօր, **հարց** s. père, papa; père, chef, fondateur; inventeur, auteur; père (titre donné aux prêtres religieux); **հայրն Արսեմնոս**, le père Ar-

sène; **գերազատիւ** —, révérend père; — **սուրբ**, saint père; **հոգեւոր** —, père spirituel; — **խոստովանութեան**, V. **խոստովանախայր**; — **ժողովըդեան՝ հայրենեաց՝ արքաւաց**, père du peuple, de la patrie, des pauvres; — **եւ մայր**, le père et la mère, les parents; **որդի իհօրէ**, de père en fils; **իբրեւ զ—**, comme un père; **ազնիւ՝ բարեգութ** —, un bon, tendre père; **սիրտ՝ գութ՝ սէր հօր**, le cœur, la tendresse, l'amour d'un père; **զատուել՝ մեծարել՝ սիրել զ—**, honorer, respecter, aimer son père; **Հայրն Աստուած**, **Հայր երկնաւոր՝ գծութեան՝ լուսոյ**, le Père céleste, de miséricorde, des lumières; **Հայր մեր**, Notre Père, le Pater; **հարք մեր**, nos pères, nos aïeux, nos ancêtres; **Հարք եկեղեցւոյ**, les Pères de l'Église; **ննջեաց ընդ հարս իւր**, il dort avec ses pères; **յաւելուլ առ հարս**, aller ad patres, mourir.

Հայրաբար adv. paternellement, en père, comme un père.

Հայրաբարոյ, ից a. qui a le caractère de son père, qui ressemble à son père; comme un père, semblable à un père.

Հայրաբուն a. paternel.

Հայրագիր s. père adoptif.

Հայրագերծ a. parricide.

Հայրախեղդ a. qui étrangle son père, parricide.

Հայրախնամ a. qui a un soin paternel; qui a soin de son père.

Հայրածին, ծնի a. né du père.

Հայրակամ a. fait par la volonté du père.

Հայրական a. paternel; — **օրհնութիւն, bénédiction** paternelle.

Հայրակեր, աց a. qui mange son père.

Հայրակոչ լինիմ vn. appeler son père.

Հայրահալած լինիմ va. persécuter son père.

Հայրամեծար a. qui respecte son père.

Հայրանամ, ացայ vn. être, devenir père.

Հայրանարգու a. qui méprise son père.

Հայրանուն a. qui porte le nom de son père.

Հայրանունական a. patronymique.

Հայրաշարժ a. qui est procédé du père.

Հայրապետ, աց s. patriarche, pontife.

Հայրապետական a. patriarchal, pontifical.

Հայրապետանոց, Հայրապետարան, աց s. siège, résidence d'un patriarche, d'un pontife.

Հայրապետութիւն sm. patriarcat, pontificat.

Հայրասէր a. qui aime son père.

Հայրասպան, աց s. parricide.

Հայրասպանութիւն s. meurtre d'un père, parricide.

Հայրատեաց a. qui hait son père.

Հայրատունկ adj. qui est planté par le père.

Հայրատուր V. Հայրենատուր.

Հայրենաբուն a. indigène.

Հայրենադրուժ a. qui a trahi sa patrie.

Հայրենական a. paternel; patrimonial; — **ստացուածք, patrimoine.**

Հայրենասէր, սիրաց s. qui aime sa patrie, patriote; **հշմարիտ՝ անճնանուէր —, un vrai, dévoué patriote.**

Հայրենասիրական a. patriotique.

Հայրենասիրութիւն s. amour de la patrie, patriotisme.

Հայրենավրէժ a. qui venge son père, sa patrie.

Հայրենատուր a. donné par le père, par les ancêtres; paternel.

Հայրենաւանդ a. transmis par le père, par les ancêtres, héréditaire.

Հայրենի, ենոյ a. paternel; natal, natal; — **գաւառ՝ աշխարհ՝ երկիր, pays natal, terre natale, foyers, patrie, pays de ses pères.**

Հայրենիք, նեաց s. patrie, pays natal, lieu de la naissance; parents, ancêtres; patrimoine, biens paternels; **վտարել զոք ի հայրենեաց, expatrier; ելանել ի հայրենիս, s'expatrier; թողուլ զհայրենիս, quitter la patrie; երեւալ ի հայ-**

րենիս, aller à la patrie; մտանել ի հայրենիս, rentrer dans sa patrie; յիշատակ հայրենեաց, le souvenir de la patrie; նուիրել զանձն հայրենեաց, զանձն դնել ի վերայ հայրենեաց, se dévouer pour sa patrie; ծառայել հայրենեաց, servir sa patrie, rendre des services à sa patrie; անձուկ կարօտ հայրենեաց, désir de la patrie; mal du pays, nostalgie; սէր՝ հող հայրենեաց, l'amour, le sol de la patrie; արժանի լինել հայրենեաց, bien mériter de la patrie.

Հայրիկ s. petit père, papa; ընդէր ոչ ուտես —, petit père, pourquoi ne manges-tu pas?

Հայրուծին s. paternité.

Հայրօրէն V. Հայրաբար.

Հայց sm. demande; — եւ խնդիր լինել, ընդ — անկանիլ, demander, chercher, être à la recherche.

Հայցական s. gram. accusatif.

Հայցեմ, իցի va. demander en suppliant, implorer, solliciter, prier, postuler; շնորհ —, demander une faveur, une grâce; — օգնութիւն, réclamer, implorer du secours.

Հայցող s. solliciteur, postulant.

Հայցում, ոց s. demande, sollicitation, prière.

Հայքար s. arménite, armenitine.

Հան V. Հանի.

Հանածոյ, ծոյից a. minéral; s. minerai; —ք, minéraux.

Հանապազ adv. toujours, à tout moment, constamment, continuellement.

Հանապազաբուղիս adj. qui coule toujours.

Հանապազախիս լինիմ vn. parler toujours.

Հանապազակիր a. qui porte toujours; adv. en portant toujours.

Հանապազահոս V. Հանապազաբուղիս.

Հանապազաջան a. qui tâche toujours, très-actif, très-assidu.

Հանապազատուտ adj. qui ment toujours.

Հանապազատարած a. toujours étendu.

Հանապազատես a. qui se voit toujours; qui voit toujours.

Հանապազափոխ a. qui se change toujours.

Հանապազորդ, աց a. quotidien, de chaque jour; continuuel, assidu; adv. toujours, continuellement, assidûment; — պատարագ, sacrifice perpétuel.

Հանապազորդեայ, Հանապազորդեան V. Հանապազորդ a.

Հանապազորդեմ, եցի vn. continuer, persévérer; être assidu à, ne pas cesser de, ne pas interrompre; — յաղօծս, persévérer dans la prière.

Հանապազորդիչ s. continuateur, persévérant.

Հանապազորդութիւն s. assiduité, continuation, persévérance, persistance, suite.

Հանապազօր *adv.* toujours, tous les jours.

Հանապազօրեայ *a.* quotidien, de tous les jours.

Հանգամանք, նաց *s.* condition, état, nature, situation, disposition; circonstances, détails, particularités; manière, façon; modèle, preuve; — ժամանակին, les circonstances actuelles, les actualités.

Հանգանակ, աց *s.* cotisation, contribution, écot, portion; — հաւատոյ, symbole; — առաքելոց, le symbole des apôtres; — աւ գործել զիմն, faire une chose en société; — աւ, à pique-nique.

Հանգանակակից *s.* qui cote ensemble, compagnon d'écot, de table, convive.

Հանգանակաւոր *a.* cotisé, boursillé.

Հանգանակեմ, եցի *va.* cotiser, se cotiser, boursiller; contribuer, aider.

Հանգանակութիւն *s.* cotisation, écot, souscription.

Հանգէտ *a.* semblable, pareil, égal, conforme.

Հանգիստ, գտտեան *s.* repos; délassement, récréation; aise, aisance, commodité, bien-être; repos, pause, relâche, halte, trêve; fig. tombeau; repos, sommeil, mort; *a.* tranquille, paisible, sage; — առնուլ, prendre du repos, des délassements, se reposer; — տալ, donner du repos, reposer; հանգստեամբ, commodément,

à loisir, à son aise, à l'aise, aisément; Թողուլ ի հանգստեան ou * — Թողուլ, laisser tranquille, en paix; Ժամերգութիւն հանգստեան, office de complies.

Հանգիտակ *V.* Հանգէտ.

Հանգիտանամ, ացայ *vn.* égaler, être ou se rendre égal à, se mettre de pair avec, ressembler.

Հանգիտապատիւ, տուաց *a.* qui jouit d'un honneur égal.

Հանգիտարագ *adj.* d'une égale rapidité.

Հանգիտութիւն *s.* égalité, parité, ressemblance, conformité.

Հանգոյն *adv.* comme, en guise de, à la façon de; comme, presque; *a.* *V.* Հանգունակ.

Հանգոյց, գուցից *s.* nœud, lien; station, poste; bot. nœud; fig. nœud, difficulté; գիծ հանգուցից, ligne de nœuds; վերամբարձ՝ վայրաբեր —, nœud ascendant, descendant; գորդեան —, nœud gordien; քակել՝ արծակել զհանգոյցն, défaire un nœud; — առնել, faire un nœud, nouer.

Հանգունակ ou Հանգունական, Հանգունակից, Հանգունատիպ, Հանգունաւոր *adj.* semblable, conforme, égal, uniforme.

Հանգուշն *a.* retroussé, relevé, serré; *adv.* en relevant, avec soin, soigneusement.

Հանգուցանեմ, ուցի *va.* reposer, faire reposer, laisser

respirer ou reposer; délasser, donner du repos; poser, mettre, placer, terminer, finir, arrêter (un discours); — յերկոց տուրնջեան, délasser des travaux du jour.

Հանգուցեալ a. reposé, délassé; trépassé, décédé, feu, défunt; — ն, le défunt; — տէր... le feu monsieur...

Հանգուցիչ a. celui qui repose, délasse.

Հանգչիմ, գեայ vn. se reposer, respirer, reposer, se délasser, prendre du repos; chômer; mourir, décéder; finir, s'arrêter, faire halte; — իվաստակոց, se délasser de ses travaux; — իխաղաղութեան, se reposer en paix.

Հանգստաբար adv. tranquillement, à son aise.

Հանգստական a. tranquille; s. quiétiste.

Հանգստականութիւն sm. quiétisme.

Հանգստանոց V. Հանգստարան.

Հանգստասէր a. qui aime le repos.

Հանգստարան, աց s. lieu de repos, reposoir; fig. tombeau.

Հանգստաբար, աց a. qui repose, qui donne du repos.

Հանգստաւէտ a. plein de repos, très-commode, très-sûr.

Հանգստոց, աց s. tombeau.

Հանգստութիւն sm. repos, tranquillité, aise, commodité;

* — չունի, il n'a pas de repos.

Հանգրիմածիւ a. retroussé, relevé, serré.

Հանգրիմեմ, եցի va. trosser, retrousser, relever, serrer.

Հանգրիմումն s. retroussement.

Հանգրուան, աց s. habitation, demeure; hameau, village; étable, bercail; rade; station.

Հանգրուանապետ, աց sm. chef de station.

Հանդարտ, ից a. tranquille, paisible, posé, calme, grave; — ou — ս, tranquillement, doucement, tout doucement, avec calme; — լինել կալ, être ou rester tranquille; — լինել, patienter, avoir de la patience, attendre.

Հանդարտաբարոյ a. qui a un caractère tranquille, paisible, tranquille.

Հանդարտազնաց ou Հանդարտահետ, ից a. qui marche tranquillement, qui coule doucement; — առու, ruisseau qui a un cours paisible.

Հանդարտամիտ a. qui a l'esprit tranquille.

Հանդարտանամ V. Հանդարտիմ.

Հանդարտասիրտ a. qui a le cœur tranquille, paisible.

Հանդարտաքայլ V. Հանդարտազնաց.

Հանդարտեմ, եցի va. tranquilliser, calmer, apaiser; faire cesser, adoucir; vn. se tranquilliser, se reposer, se tenir en repos, se calmer, s'apai-

աեր; être tranquille, se tenir tranquille, cesser, se taire, demeurer dans le repos; souffrir, endurer, supporter, résister, être en état de, pouvoir; չհանդարտէր հայէր, il ne pouvait pas s'empêcher de regarder; — զկիրս՝ զամբոխեալ միտս ուրուք, calmer les passions, les inquiétudes de qn.

Հանդարտեցուցանեմ V. Հանդարտեմ va.

Հանդարտիկ adv. tranquillement, doucement, tout doucement, posément, bellement.

Հանդարտիմ V. Հանդարտեմ vn.

Հանդարտութիւն s. tranquillité, repos; tranquillité, flegme, sang-froid; — ծովու կրից, le calme de la mer, des passions.

Հանդերձ, ից s. habit, vêtement, habillement; préparation, apprêt, appareil, somptuosité, pompe; — լայն՝ անձուկ ou նեղ՝ շքեղ, habit large, étroit, magnifique; — առանց խորշխորշանի, habit sans plis;

Հանդերձ prep. avec; — կնաւ իւրով, avec sa femme; — որդւովքն, avec ses enfants; — — այնու, avec cela, en outre, de plus; այլովքն —, et cætera, ainsi de suite; — այսու ամենայնիւ, outre ou malgré tout cela, après tout, toutefois; — ամենայն թերութեամբքն, malgré tous ses défauts; — սոքիմբք, avec tout cela; en même temps.

Հանդերձան, ի. Հանդերձանք, նաց s. préparatifs, apprêts; assaisonnement; composition, préparation, appareil, attirail, dispositions, meubles, bagages; machines, instruments; provision, fourniture; appareil somptueux, magnificence, pompe, éclat; vêtement, habillement; construction, édifice; — նաոււ, équipement d'un vaisseau.

Հանդերձանի, նու; s. pl. habits, vêtements; draperies.

Հանդերձապետ, աց sm. grand maître de garde-robe, ministre du palais; linger, lingère; intendant, régisseur, économiste.

Հանդերձատուն, տան. Հանդերձարան, ի s. garde-robe, lingerie, vestiaire.

Հանդերձարար, աց s. tailleur.

Հանդերձաւորութիւն s. affaire, occupation, ouvrage.

Հանդերձեալ a. préparé, composé; somptueux, splendide, magnifique; futur; — կեանք, la vie future; — աշխարհ, l'autre monde; — ք s. l'avenir; ի հանդերձեալումն, dans l'autre monde.

Հանդերձեմ, եցի va. préparer, apprêter; arranger, disposer, accommoder, composer, combiner, faire, fournir, procurer; garnir, meubler, orner, habiller, vêtir; équiper, armer; faire faire, construire ou faire construire.

Հանդերձիկ sm. méchant habit.

Հանդերձիմ, ձեցայ vn. se préparer, s'apprêter, se mettre à, être sur le point de; s'habiller, se vêtir; հանդերձեալ էր դարձ առնել իտուն, il était prêt à retourner chez lui.

Հանդերձիչ s. préparateur, faiseur.

Հանդէպ prep. devant, vis-à-vis, en face ou en présence de, à l'opposite, contre; ի—, իհանդիպէ, իհանդիպոյ adv. devant, devant soi, par devant, de front.

Հանդէս, դիսի, սաց s. fête, solennité, réjouissances publiques; procession, cérémonie religieuse, cortége; pompe, apparat, étalage, exposition, parade, montre, appareil magnifique; caractère; preuve, argument, démonstration; témoignage, déclaration; épreuve, essai; marque, signe; exercice, pratique; examen, enquête, recherche; affaire; acte, fait, action; effets; lutte, combat; effort, tâche; bravoure, hauts faits; revue; revue (journal); compte; scène, spectacle, jeux; arène; — թաղման, funérailles, obsèques, convoi; հանդիսիւ, solennellement, pompeusement; — առնել, faire la revue de, passer en revue, examiner; faire montre ou parade de, exposer, montrer, déployer, faire valoir, pratiquer, exercer; — առնել զօրաց, faire la

revue, passer les troupes en revue; ի— ածել, exposer, étaler; représenter, jouer; ի— մտանել, entrer en lice, descendre dans l'arène; être rangé dans; ի— մարտից, dans les combats; — առնել քաջութեան, s'éprouver sur la valeur, signaler sa valeur; — առնել հանճարոյ, relever des talents, faire étalage d'esprit, faire le spirituel; — առնել զօրութեան, employer sa puissance; — առնել իմաստութեան իւրոյ, faire éclater sa sagesse; ի— անցանել, concourir, rivaliser; paraître; — առնել պերճութեան՝ գիտութեան, étaler un grand luxe, son savoir; — համարոյ առնել, examiner, contrôler, faire le dénombrement de; — լաւութեանց, les bonnes qualités; — առաքինութեան, éclat de vertu.

Հանդիպակաց a. opposé; s. objet; — լուսին, la lune en opposition.

Հանդիպաւորութիւն V. Հանդիպումն.

Հանդիպեցուցանեմ, ուցի va. faire rencontrer; adopter, appliquer.

Հանդիպիմ, պեցայ vn. rencontrer, se rencontrer; obtenir, trouver, gagner, atteindre; jouir de; se rencontrer, arriver, se présenter, s'offrir, coïncider, s'accorder; — միմեանց, se rencontrer; յեծամեծաց — շնորհաց, recevoir de grandes grâces, faveurs; իծեռն

նորա հանդիպեալ այսքանեաց բարեմասնութեանց, il lui devait tant de prospérités; հանդիպի ինեւ զի, il arrive que.

Հանդիպող s. celui qui rencontre.

Հանդիպումիւն, Հանդիպումն s. rencontre; coïncidence; — յիմեանց, entrevue.

Հանդիսադիր, դրի, բաց s. agonothète, président d'un combat, d'une lutte, des jeux; exposant.

Հանդիսական a. solennel, public, pompeux; s. spectateur, assistant.

Հանդիսակից s. compagnon d'une solennité, d'un combat.

Հանդիսանամ, ացայ vn. combattre, lutter, rivaliser, entrer en lice; se donner beaucoup de peine, s'efforcer, tâcher, essayer; se signaler, s'illustrer, se rendre remarquable, se célébrer, se distinguer par; se montrer, paraître; se réunir à une fête publique, célébrer une cérémonie; քաջայաղծ —, faire des conquêtes prodigieuses, faire des merveilles; յաղծող —, demeurer victorieux; յաղծող — իրիք, être le vainqueur de.

Հանդիսապետ, աց s. agonothète.

Հանդիսասէր a. qui aime les solennités, les fêtes.

Հանդիսատես, աց s. spectateur; — ինեւ կալ, être —, assister à; —ք, le public.

Հանդիսարան, աց s. lice,

arène; tribunal; galerie; exposition; scène, spectacle.

Հանդիսարար, աց a. qui excite au combat, belliqueux.

Հանդիսացուցանեմ, ուցի va. solenniser, célébrer avec pompe, donner en spectacle, signaler; compter, énumérer; անպարտելի —, rendre invincible; թատերախաղ —, représenter, jouer une pièce.

Հանդիսացուցումն s. solennisation; représentation.

Հանդիսաւոր, աց a. solennel, pompeux; public; s. combattant.

Հանդուրժեմ, եցի vn. souffrir, supporter, endurer, résister; pouvoir.

Հանդուրժելի a. supportable, tenable.

Հանդրին անդունդք s. la mer Adriatique.

Հանեալ a. ôté; répudié; իբաց —, à l'exclusion, exclusivement.

Հանելի s. celui qui ôte.

Հանելուկ s. énigme; * — զտնել, deviner une —; — յի առաջարկել, proposer une —.

Հանեմ, նի vn. faire sortir; ôter, tirer; enlever, extraire, soustraire, déduire, retrancher; offrir, présenter; divulguer, publier; monter, élever, porter en haut; arith. soustraire; — յաչաց, faire perdre les bonnes grâces, la faveur, l'affection de զո.; — յաչաց ժողովրդեան, dépopulariser; — ընդ սուր, passer au fil de

l'épée; իվեր —, faire savoir, découvrir, manifester, révéler, annoncer, dévoiler, déceler, démasquer; — յայլ լեզու, traduire; իբանս —, séduire, tromper; յինքն —, s'approprier, s'arroger; — զառուրս՝ զգիշերն, passer les jours, la nuit; — զհոգին, rendre l'esprit, l'âme; — զկին, répudier; — ջուր, puiser de l'eau; — անուն չար, diffamer, dénigrer; — իրաւունս, faire droit, rendre justice; — ընդ գլուխ՝ ընդ կառափն V. Գլուխ, կառափն; իգլուխ —, V. Գլուխ; — ընդ աշխարհ, faire savoir à tout le monde, divulguer, publier; իբաց —, exclure; renvoyer, congédier; — զատամն, arracher une dent; * ալուայ —, pousser une dent à զո.; — զկօշիկս՝ զմուճակս՝ զգուրպայս, ôter ou tirer ses bottes, ses souliers, ses chaussettes ou ses bas, se déchausser; — ինաւէ, débarquer; — զքառակուսի արմատ թուոյ, extraire la racine carrée d'un nombre; — ֆանապարհի, conduire, aboutir, mener; — ողջակէզ, sacrifier; — ինչ յոք, attribuer, imputer à զո.; — յոք զպատճառս ամենայն չարեաց, accuser զո. de tous les maux; — առ ոք, présenter à զո.; — յոք զիմն, appliquer à զո.; արին —, tirer du sang, saigner; — իբանտէ, tirer de prison; — հետեւանս, tirer une conséquence; վրէժ —, ti-

rer vengeance, se venger; զի-
մակ —, tirer au sort, tirer
une loterie; — զսուրն իպատե-
նից, tirer l'épée du fourreau;
— օգուտ, tirer parti, du pro-
fit, utiliser; լեզու —, tirer la
langue.

Հանի, նւոյ s. grand'mère,
grand'maman, aïeule.

Հանիկ, ֆանկան V. Հանի.

Հանճար, ոյ s. intelligence,
esprit; génie, talent; sagesse,
prudence; raison, raisonne-
ment; rhét. enthymème.

Հանճարաբան, ից adj. bel
esprit, spirituel, sentencieux.

Հանճարաբանութիւն s. dis-
cours ingénieux, saillie.

Հանճարաբար adv. ingé-
nieusement, sagement.

Հանճարագիտութիւն s. sa-
gesse, science.

Հանճարական, Հանճարա-
ւոր V. Հանճարեղ

Հանճարեղ, աց a. ingé-
nieux, intelligent, plein d'es-
prit, spirituel; — այր, homme
de génie, de talent; — ք, les
gens d'esprit.

Հանճարեղութիւն a. intelli-
gence, esprit.

Հանճարեմ, եցի vn. s'ingé-
nier, inventer, imaginer.

Հանճարիմաց V. Հանճարեղ.

Հանճարիչ s. inventeur.

Հանուծ V. Խանուծ.

* Հանուեցնեմ, ուցի va. désha-
billier.

* Հանուիմ, եցայ vp. se
déshabiller.

Հանում, ֆանայ va. tisser.

Հանումն s. action de faire sortir, d'ôter; extraction; arith. soustraction; * — ընել, faire une soustraction.

Հանուր, նրոց, նուրց a. tout, chaque; général, universel; ընդ —, partout; հանուրց ազանց, à tous les peuples.

Հանրաբար adv. généralement, universellement.

Հանրագիր, գրոյ s. encyclopédiste; —ք, encyclopédie.

Հանրագէտ, Հանրագիտական a. encyclopédique.

Հանրական a. général, universel.

Հանրահաշիւ s. algèbre

Հանրահաշուական a. algébrique.

Հանրահաշուեմ, եցի va. algrébriser, faire de l'algèbre.

Հանրահաշուող s. algébriste.

Հանրահաշուորէն adv. algébriquement.

Հանրասուած, ոց s. panthéiste.

Հանրասուածութիւն sm. panthéisme.

Հանք, աց s. mine.

Հանքաբան, ից s. minéralogiste.

Հանքաբանական a. minéralogique.

Հանքաբանութիւն s. minéralogie.

Հանքահան, աց s. mineur.

Հանքաին a. minéral; — ջուր, eau minérale; — ածուխ V. Հանքածուխ.

Հանքածուխ, ծխոյ s. charbon de terre.

Հաշեմ, եցի va. consumer, faire dépérir, épuiser.

Հաշիմ, շեցայ vn. se consumer, dépérir, s'épuiser, languir; — մաշիլ, fondre, dépérir, fondre à vue d'œil.

Հաշիւ, շուի sm. compte, calcul, supputation; ի— ածել՝ արկանել՝ բերել, calculer, compter; հիշդ՝ մանրամասն՝ վերջին —, compte exact, détaillé, final; — առնել, * — ընել, faire le compte, un compte, calculer; իհաշիւ՝ հաշուով տալ, donner à compte, par compte; ի—, à compte, à valoir; ի— իւր, pour son compte; կլոր՝ բոլորագումար —, compte rond; — տալ, rendre compte, rendre ses comptes; * մէկուն հաշուին սեպել, tenir compte d'une somme à qn.; * — բռնել, dresser un compte, tenir les comptes; * — բանալ, ouvrir un compte; փակել՝ աւարտել զ—, * — բ գոցել, clore, régler, terminer, arrêter le compte, solder; մաքրել՝ սրբել զ—, apurer un compte; * — բ շտկել, mettre ses comptes en règle; — ցուցանել՝ ընդունել՝ քննել՝ հշդել, présenter, recevoir, examiner, vérifier un compte; * — տեսնել, faire le compte; * ծառային — բ տեսնել ու համբել, donner son compte à un domestique, lui faire son compte; — ընտրութեան, compte exact; comparaison; * հաշուին անցունել՝ դնել, passer, mettre qch. en

compte, le mettre sur un compte.

Հաշմ, ից. Հաշմանդամ a. estropié, impotent; — ոտիւք, infirme des deux pieds, boiteux.

Հաշմիմ, մեցայ յո. s'estropier, être estropié.

Հաշմոտ a. estropié.

Հաշմութիւն s'état d'une personne estropiée, clochement.

Հաշուասեղան, Հաշուարան, աց s. comptoir.

Հաշուեգիր, գրոյ s. livre de comptes, journal.

Հաշուեկալութիւն s. tenue des livres.

Հաշուեմատեան, տենի V. Հաշուեգիր.

Հաշուետումար, ի s. tenue de livres.

Հաշուեցուցակ, աց s. facture.

Հաշուընկեր, աց s. associé, correspondant.

Հաշուիմ, ուեցայ va. compter, calculer, supputer; estimer, regarder comme, penser, juger, croire; յո. passer pour, être réputé; յառասպելս —, tenir pour fables. traiter de fables.

Հաշումն s. consommation, dépérissement, langueur.

Հաշտ, ից a. réconcilié; propice, favorable, doux, bienveillant; — առնել, réconcilier; rendre propice, favorable, apaiser.

Հաշտարան, աց s. propitiatoire.

Հաշտարար, աց s. conciliateur, réconciliateur; a. conciliant, pacifique.

Հաշտարարութիւն s. conciliation, réconciliation.

Հաշտելի a. réconciliable.

Հաշտեմ, եցի. Հաշտեցուցանեմ, ուցի va. concilier, réconcilier, accommoder.

Հաշտեցուցիչ V. Հաշտարար.

Հաշտիմ, տեցայ յո. se réconcilier, se raccommoer, faire la paix.

Հաշտութիւն s. conciliation, réconciliation, accommodement, paix; ի— ածել, V. Հաշտեմ; — առնել, V. Հաշտիմ; V. Կնքեմ, Ուխտ.

Հաչեմ V. Հաչեմ; Հեծեմ.

Հաչիւն, Հաչումն V. Հաչիւն; Հեծութիւն.

Հապ, Հապա adv. ensuite, après, puis; interj. allons! va! allez! hâtez-vous! hé bien!

Հապհեպ s. hâte, promptitude, précipitation; adv. en hâte. à la hâte, promptement, sur-le-champ, rapidement; — տազնապաւ, précipitamment; — տալ, se hâter, se dépêcher, se presser; hâter, dépêcher, presser.

Հապհեպեմ, եցի յո. se hâter, se dépêcher, se presser.

Հաչեմ, եցի յո. aboyer; fig. aboyer, clabauder.

Հաչեցուցանեմ, ուցի va. faire aboyer.

Հաչիւն s. aboiement.

Հառաչ V. Հառաչանք.

Հառաչալիր adj. plein de soupirs.

Հառաչանք, նաց s. soupirs; հառաչանս արձակել, pousser des soupirs; հառաչանօք իխորոց սրտէ ասէ, après de profonds soupirs, il dit; — հեղձամղձուկ զնա առնէին, ses soupirs étouffaient sa voix; հեղձամղձուկ զհառաչանսն առնել, étouffer ses soupirs.

Հառաչեմ, եցի vn. soupirer, pousser des soupirs; — իխորոց սրտէ, pousser de profonds soupirs; — առ խաղաղութիւն, soupirer après la paix.

Հառաչիւն, Հառաչումն s. soupir.

Հաս, ից sm. maturité; իգալ, venir à —, mûrir; arrivée; impôt, droit; fonds; rente; don, offrande.

Հասակ, աց s. taille, stature; âge; անտիական՝ մատաղ տիեղծ —, premier, jeune âge; ծերացեալ —աւ, avancé en âge; ծերացեալ — օւ — ծերութեան, âge avancé, vieillesse; բարձր —աւ, de grande taille, grand; երիտասարդ —աւ, jeune; կարճ —աւ, de petite taille, petit; աճումն —ի, croissance; իսկզբնաբոյս —ին, dès son premier âge; իտղայութեան —ի նորա, pendant son bas âge; ուղղորդ —, taille droite; — նորա բարևոք կերպարանի, sa taille se dessine bien; ի — եւ իտիս հասանել, parvenir en âge; իվիտս եւ ի — լինել, être majeur; —

անձնեայ, grande taille; զարգանալ —աւ, s'avancer en âge, իհասակի, à l'âge de; իծաղկեալ հասակի, à la fleur de son âge; V. Ծաղիկ.

Հասակաբեր, Հասակագեղ a. d'une belle taille. grand.

Հասակալից a. âgé, adulte.

Հասակակից a de même âge.

Հասակաչափ a. adulte, majeur, pubère.

Հասակաւոր, աց. Հասակեայ adj. âgé.

Հասանելի adj. compréhensible.

Հասանեմ, հասի vn. arriver, parvenir; joindre, toucher, atteindre, attraper, surprendre; arriver, obtenir; convenir, falloir, échoir; mûrir, arriver à la maturité; comprendre; — իվերայ, comprendre, concevoir, pénétrer, saisir, découvrir; — վիրաց, aboutir; յեղակարծումօւյեղակարծում պահուլ յանակնկալս իվերայ —, surprendre; tomber comme une bombe; իպատիւ —, parvenir, être promu à une dignité; — իպաշտօն, obtenir, accrocher une place; հասանէր ինձ 23 ամ տիրոցս, je venais d'atteindre ma vingt-troisième année; եմէ գամ մի մեռանել ինձ հասանիցէ, si je viens à mourir; եհաս նմա պատերազմել, il eut à combattre; եհաս յաշխարհն, il gagna le pays; գուցէ հասանիցէ քեզ անձրեւ, de peur que la pluie ne te surprenne.

Հասարակ a. commun, ordinaire, vulgaire, trivial; commun. public; égal, pareil, conforme; demi, moitié; adv. en commun, ensemble; — անուն, nom commun; միաց՝ կարծիք —աց, le sens commun; ծախիւք —աց, à frais communs; aux frais du public; —աց հաւանութեամբ, d'un commun accord; իրք —աց, les affaires publiques; — տեղիք, lieux communs; օգուտ —աց, l'intérêt commun ou public; — օր, midi; jour ordinaire; ց— օր, jusqu'à midi; ի— աւուրն ou զ— աւուրք, à midi; — գիշեր, minuit; զ— գիշերաւ, à minuit; — բայ, verbe déponent; —աց կեանք, vie commune; հասարակաց վարել կեանս, vivre en commun; — տարի, année commune; Թշնամի —աց, l'ennemi commun; —աց էր առ նոսա, il était commun chez eux; —աց ունէին զինչս, ils mettaient leurs biens en commun.

Հասարակաբար V. Հասարակօրէն.

Հասարակախառն a. commun, général.

Հասարակախօսութիւն sm. introduction.

Հասարակած, ի, աւ s. moitié; équateur; զհասարակածաւ գիշերոյ, au milieu de la nuit, à minuit.

Հասարակական a. commun, public, général; commun, ordinaire; s. communiste.

Հասարակականութիւն sm. communisme.

Հասարակակշիռ V. Զուգակշիռ.

Հասարակապատիւ V. Համապատիւ.

Հասարակապետական a. s. républicain.

Հասարակապետութիւն sm. république.

Հասարակասէր a. zélé pour l'intérêt public, attaché à la cause commune.

Հասարակաստեղծ a. commun à toutes les créatures; օտար ի— մարդկանէ, qui n'est point dans le commun des hommes.

Հասարակաց a. commun, public; V. Հասարակ.

Հասարակաւորութիւն sm. égalité; — աւուր, équinoxe.

Հասարակեմ, եցի va. partager, réduire de moitié, séparer en deux; partager, donner une part égale; égaliser; accomplir; — զսէրն ընդ ամենեսին, partager son amour, son cœur entre tous; — իմ vn. être à moitié, être réduit de moitié; être à midi, être au milieu de sa course; partager, avoir ou prendre part à; être égal; s'accomplir; հասարակէ գիշերն, il est minuit.

Հասարակորդ, աց a. qui participe; associé, compagnon; égal; — ս մեզ արարեր զդոսա, vous les avez traités comme nous.

Հասարակութիւն s. commu-

nauté; le public; moitié; —
Zայոց, la communauté armé-
nienne; առաջի — ք, devant le
public.

Zասարակօգուտ a. utile au
public, d'utilité publique.

Zասարակօր, առեր s. midi.

Zասարակօրեայ a. de midi;
équinoxial.

Zասարակօրէն adv. commu-
nément, ordinairement, d'or-
dinaire.

Zասարակօրութիւն s. équi-
noxe.

Zասեւառիկ s. panerace.

Zասկ, աց s. épi; ոսկեփայլ
—ք, épis dorés; քաղել —, gla-
ner; —ս արձակել, épier, mon-
ter en épis.

Zասկաբեր a. qui porte,
produit des épis; — լինել,
monter en épis.

Zասկաթուռ a. bien épié,
grenu.

Zասկահաս a. dont les épis
sont mûrs.

Zասկահասութիւն s. matu-
rité d'épis.

Zասկածել adj. en forme
d'épis.

Zասկանամ, ացայ vn. com-
prendre.

Zասկացողութիւն V. Zասո-
ղութիւն.

Zասկացուցանեմ, ուցի va.
faire comprendre.

Zասկաքաղ a. qui ramasse
des épis, glaneur; s. glanage,
glane, glanure; — առնել, ra-
masser des épis, glaner.

Zասողութիւն sm. compré-

hension, entendement, intelli-
gence.

Zասոյթ, ութի s. rente.

Zասու լինիմ vn. arriver,
atteindre; saisir, comprendre,
concevoir, sentir; saisir, pren-
dre, attraper.

Zասութատէր, տեառն sm.
rentier.

Zասութիւն V. Zասողութիւն.

Zասումն s. l'action d'ar-
river, arrivée; V. Zասողու-
թիւն.

Zասուն a. mûr; — հասակ'
այր՝ խորհուրդ՝ միտք, âge,
homme, projet, esprit mûr;
— գործել, mûrir.

Zասունանամ, ացայ vn. mû-
rir, devenir mûr.

Zասունացուցանեմ, ուցի va.
mûrir.

Zասունութիւն s. maturité.

Zասուցանեմ, ուցի va. faire
arriver, faire parvenir; faire
atteindre; cuire, faire cuire,
apprêter; mûrir, rendre mûr;
հասոյց ինձ անբաւ աշխատու-
թիւն, il m'a coûté bien des
travaux, il m'a donné bien de
la peine, bien du mal.

Zաստ adj. stable, ferme,
solide, fort; épais, gros; sm.
stabilité, fermeté, solidité;
կալ իհաստի, rester ferme;
իհաստոջ պահել, tenir ferme;
իհաստոջ ունել, conserver.

Zաստաբազուկ a. qui a le
bras fort, au bras vigoureux,
robuste.

Zաստաքեստ adj. ferme,
solide.

Հաստակաշի a. dont la peau est forte, épaisse.

Հաստակապ a. fortement lié.

Հաստակառոյց a. solidement bâti, solide.

Հաստահարուստ a. fort, robuste, vigoureux.

Հաստահեղոյս adj. cloué d'une manière solide.

Հաստահիմն a. qui a le fondement solide, ferme, stable; — առնել՝ ամրացուցանել, affermir, confirmer.

Հաստածեղուն a. dont le plafond est solide.

Հաստածիգ adj. qui tire ferme (l'arc); bien bandé.

Հաստաղեղն a. qui a l'arc solide.

Հաստամագիլ a. qui a les griffes fortes.

Հաստամեստ a. fort, robuste.

Հաստայարկ a. qui a un toit solide.

Հաստանամ, ացայ vn. se fortifier, se consolider; * devenir gros ou épais, grossir.

Հաստանդամ V. Յաղթանդամ.

Հաստաշինած a. construit solidement, solide.

Հաստապինդ a. ferme, solide.

Հաստատ a. solide, ferme, stable; sûr, positif, certain; s. géom. solide; adv. fermement, solidement, d'une manière solide; fermement, sûrement, positivement.

Հաստատարան a. dont la parole est sûre, véridique, exact.

Հաստատարբար V. Հաստատապէս.

Հաստատագոյն a. très-solide, très-ferme; adv. fermement, sûrement.

Հաստատագրական a. stéréographique.

Հաստատագրութիւն s. stéréographie.

Հաստատական a. ferme, solide, affirmatif; — առաջարկութիւն, proposition affirmative; — բան, affirmative.

Հաստատանամ, ացայ vn. s'affermir, se consolider.

Հաստատաչափ a. stéréométrique; s. géom. solide.

Հաստատաչափութիւն sm. stéréométrie.

Հաստատապէս V. Հաստատ adv.

Հաստատատիպ, տպի a. stéréotype; s. stéréotypie; stéréotypage; — դրոշմել, stéréotyper.

Հաստատատպեմ, եցի va. stéréotyper.

Հաստատատպութիւն s. stéréotypie; stéréotypage.

Հաստատեմ, եցի va. affermir, consolider, rendre solide, ferme, raffermir, appuyer, soutenir; affermir le courage, rassurer, encourager, fortifier; affirmer, confirmer, approuver, assurer, certifier, attester, garantir; établir, fixer, fonder, déterminer, contracter; réta-

blir, remettre; fonder, créer, faire; — գերեսս, se diriger vers, se mettre en route; — գառողջութիւն, rétablir la santé; հաստատեալ էր իխորհրդեան, il était résolu, décidé dans le conseil; հաց հաստատելոց, pain pour les forts; — անդրէն, rétablir.

Հաստատիմ, տեցայ յո. s'affermir, se raffermir, devenir ferme, solide, se consolider; s'établir, se fixer; se confirmer, se certifier; s'appuyer, compter sur, se rassurer; se rétablir, se remettre, reprendre ses forces; հաստատեցաւ յառողջութեան, il s'est rétabli, sa santé s'est rétablie; հաստատեցաւ մանուկն, l'enfant grandit; հաստատեցան որդիք նորա, ses enfants sont devenus grands; հաստատեցաւ ոգի նորա, ses forces revinrent, il recouvra son esprit; V. Խնամ.

Հաստատողական a. affirmatif, confirmatif.

Հաստատութիւն s. fermeté, solidité, stabilité, affermissement, consistance, fixité; fermeté, constance; consolidation, force, raffermissement, rétablissement; soutien, base, support; affirmation, confirmation, assertion, aveu, autorisation, certitude, ratification; firmament; — մտաց, consistance; — առնուլ, s'affirmer, se confirmer, se certifier; — ք V. Հաստատուն adv.; — ք եղեալ էք իմանի, il s'était pro-

mis, il avait pris une ferme résolution.

Հաստատուն, տնոց a. ferme, solide, stable, fixe; certain, sûr, positif; — կալ, tenir bon, se tenir ferme, se soutenir; — կերակուր, aliment, nourriture solide; V. Հաստատ adv.

Հաստարան, աց s. appui, soutien, support; contrefort; — հրետի, affût.

Հասնարմատ a. qui a de solides racines; enraciné, bien établi, ferme, solide; — առնել կանգնել, enraciner, rétablir, mettre en vigueur.

Հաստնայք, էայց s. pâte; pâté.

Հաստեմ, եցի va. créer, produire; affermir, consolider; — գոք իբարիս, confirmer qu. dans le bien; — իմ յո. se créer, se produire; s'affermir, s'établir.

Հաստիչ s. créateur, producteur.

Հաստոյր adj. violent; — վէրք, profonde plaie; տալ — հարուածս, donner, le dernier coup, achever.

Հաստուած, ոց s. créature, chose créée; structure, construction.

Հաստումն s. création; raffermissement, fermeté, solidité; rétablissement; production.

Հաստուն, տնոց a. ferme, solide.

* Հասցէ V. Երեսագիրք.

Հասցնեմ V. Հասուցանեմ.

Հատ, ոց, ից s. coupe, coupure, section; fraction, fragment, morceau, pièce; grain; * un seul; հատս առնել մանապարհաց, brigander.

Հատալից a. grenu.

Հատաբեկ s. gros bec.

Հատած, ից, ոց s. section, paragraphe; secteur; césure; — կոնոնի, section d'un cône.

Հատական V. Հատու.

Հատակարկատ a. rapelassé, rapiécé; composé.

Հատակոտոր s. morceau, coupure, rognure, fragment; — առնել կոտորել, couper en morceaux, mutiler, tronquer.

Հատահարց, ից s. qui devine par le moyen des grains, sorcier.

Հատահարցութիւն s. divination par le moyen des grains.

Հատանեմ, հատի va. couper, tailler, trancher, abattre; fendre, diviser, séparer; retrancher, ôter, enlever, étancher, diminuer; châtrer; décider, trancher, déterminer par une décision; franchir; interrompre; — մանապարհ, ouvrir ou frayer un chemin; s'acheminer, faire chemin, traverser, voyager; զօրս —, lever des soldats, des troupes; — զճով, traverser, fendre ou sillonner la mer; — իստենէ, sevrer; — զանձն իփափկութիւն, se livrer à la mollesse; իվատութիւն —, rendre lâche; — զգլուխ, trancher la tête; — զանդամս, couper, amputer; — ընդ մէջ,

interrompre; կարմառօտս՝ համառօտս —, couper court, trancher, abrégér; — անցանել, traverser, franchir, parcourir; — զծարաւ, étancher la soif, désaltérer; — զանձն յիմեքէ, s'abstenir, se priver de qch., s'en passer; փոս —, creuser un fossé; — զճից զվիմեանս, se couper; V. Դրամ, Գին, etc.

Հատանիմ, տայ vn. se couper; être coupé, tranché, séparé; s'épuiser, manquer, user; s'abstenir; éclater, briller, lancer des rayons; se livrer, se jeter, tomber; իծուլութիւն՝ իջարութիւն —, se donner, s'abandonner à la paresse, à la méchanceté; իգեղխութիւնս —, se plonger dans la débauche; իծաղբ —, éclater de rire; յանմտութիւն —, n'avoir pas l'ombre du bon sens; յանգործութիւն —, fomentier l'oisiveté; — զունոյ, se décolorer, pâlir; ամենայն ուրեք ոսկւոյ եւ ականց նշոյլք հատանէին, tout y reluisait d'or et de pierres; V. Յոյս, Զուն, etc.

Հատանող s. coupeur; sécante; tranchant.

Հատավանառ, աց s. changeur.

Հատեալ a. coupé; châtré.

Հատընտիր adj. recueilli, choisi; s. chrestomathie, recueil; — լինել, recueillir, choisir.

Հատիկ s. petit grain.

Հատիմ s. pepin.

Հատկլիմ, եցայ vn. perdre

haleine, en perdre haleine, n'en pouvoir plus, être suffoqué; իհեկեկանացն հատկելալ, empêché par les sanglots.

* **Հատնիմ** V. Սպառնիմ.

Հատոր, ոց sm. morceau, fragment, pièce, bloc, tronçon; tome, volume; երկրորդ —, tome deux, second volume; fig. — հոգւոյս, partie de moi-même, mon âme.

Հատու a. coupant, tranchant; fig. décisif, tranchant, péremptoire; s. filou.

Հատուած, ոց, ից s. coupe, taille; section, division; fragment, tranche, morceau, pièce; retranchement, séparation; segment; transmigration, colonie, émigration; article; — գնալուրեք, émigrer; գրել —, écrire un article.

Հատուածակողմեան a. prismatique.

Հատուածակողմն, ման sm. prisme.

Հատուածիմ, ծեցայ vn. se séparer, se détacher; désertter à l'ennemi; changer de séjour, émigrer, aller quelque part fonder une colonie, s'établir comme colon.

Հատուածոյ a. de plusieurs pièces, composé.

Հատուածութիւն sdésertion.

Հատուկհիր, **Հատուկտիր** a. qui met en morceaux, qui tranche; coupé.

Հատումն s. incision, coupe, taille, coupure; séparation; — անդամոց, amputation.

Հատուցանելի a. payable; solvable.

Հատուցանելիութիւն s. solvabilité.

Հատուցանեմ, ուցի vn. rendre, restituer; payer, acquitter, rembourser, déboursier; compenser; couper, trancher; — զվնասն, dédommager, indemniser; — իստենէ, sevrer; առժամայն՝ կանխիկ —, payer comptant; — զհարկ բնութեան, payer le tribut à la nature; — սէր ընդ սիրոյ, rendre amour pour amour; չար -- երախտեաց, rendre le mal pour le bien.

Հատուցանող, **Հատուցիչ** s. celui qui rend, qui restitue; payant, payeur; rémunérateur.

Հատուցումն s. restitution; payement, remboursement, déboursement; rétribution, rémunération, récompense; compensation, don, offrande; coupe; — վնասուց, dédommagement, indemnité, réparation; — փոխարինի, réparation, compensation, revanche; ի—, en payement; en revanche; — առնել, récompenser; réparer.

* **Հաւոցնեմ** V. Սպառնեմ.

Հարազատ, աց a. légitime, authentique; naturel, véritable, vrai, sincère, intime; s. frère; proche parent.

Հարազատաբար adv. légitimement; en frère; sincèrement, intimement.

Հարազատանամ V. Հարազատիմ.

Հարազատագէս V. Հարազատարար.

Հարազատիմ, տեցայ vn. devenir frère; s'allier, contracter une parenté; եղբայր հարազատեալ, frère germain.

Հարազատութիւն s. légitimité, authenticité; fraternité; parenté.

Հարած, ի, ոյ s. plaie, ulcère.

Հարամանի, նւոյ s. serpent; démon.

Հարաւ, ոյ, ով s. sud, autan; vent du midi; le sud, le midi; **արեւելեան —,** sud-est; **արեւմտեան —,** sud-ouest; **հողմ հարաւոյ,** vent du midi; **շնչէ —,** le vent du midi souffle.

Հարաւակողմ, Հարաւակոյս s. le midi, le sud, le côté du sud; a. du côté du sud.

Հարաւահողմ sm. autan, auster, sud, le vent du midi.

Հարաւայգ s. aurore australe ou boréale.

Հարաւային a. du sud, méridional, austral.

Հարաւունք s. champ, campagne; produits de la terre, récolte, semailles, semence, moisson.

Հարբեցումիւն V. Արբեցումիւն.

Հարբուխ, բխոյ s. rhume, catarrhe; **ախտանալ զ—,** s'enrhumer, gagner ou attraper un rhume; **ախտացուցանել զ—,** enrhumer; V. **Խարբուխ.**

Հարեւանցի, ի Հարեւանցի a. qui touche légèrement, qui

effleure, superficiel, léger, passager; adv. en touchant légèrement, superficiellement, légèrement, en passant, en courant, par manière d'acquit, négligemment, d'un air distrait; — **անցանել ընդ—,** effleurer, toucher légèrement, glisser dessus, passer légèrement sur, traiter en passant.

Հարեւանցիկ առնեմ va. passer, sauter, toucher légèrement ou en passant, passer sous silence.

Հարեւր V. Հարիւր.

Հարէժ V. Խերեւէջ.

Հարթ, ից a. uni, aplani, plan, plat, ras, de niveau, bien égal; uniforme, pareil, égal; adv. d'une manière unie; uniformément, également, droitement; — **հաւասար,** de niveau, au niveau.

Հարթածաւալ a. également étendu, plan, plat; — **ծով,** mer unie.

Հարթայատակ a. plan, plat, à fleur de terre, de plain-pied; au niveau de la terre, nivelé; — **առնել,** abattre au niveau du sol, raser; niveler.

Հարթաչափ, ի s. niveau.

Հարթաչափեմ, եցի va. niveler.

Հարթաչափութիւն s. nivellement.

Հարթեմ, եցի va. aplanir, planer, unir, égaliser, rendre égal; dégrossir, raboter, adoucir; niveler, mettre au niveau de ou de niveau avec, effleurer.

Հարթիչ s. planeur. niveleur.
 Հարթյատակ V. Հարթայա-
 տակ.

Հարթնում, Թեայ vn. sauter
 en arrière, tressaillir de peur
 de, prendre de l'ombrage,
 s'effaroucher, s'effrayer.

Հարթուծիւն sm. aplanisse-
 ment, égalité, niveau.

Հարթուցանեմ, ուցի va. faire
 tressaillir de peur, donner de
 l'ombrage, effaroucher, ef-
 frayer, écarter, éloigner.

Հարիչ a. celui qui frappe ;
 s. plectre.

Հարիւր, ոց a. cent ; հինգ
 առ —, cinq pour cent.

Հարիւրադուռն adj. à cent
 portes ; — Թեբէ, Thèbes —.

Հարիւրամասն adj. centi-
 grade ; — ջերմաչափ, thermo-
 mètre —.

Հարիւրամեայ, մէից. Հա-
 րիւրամեան, մենից a. âgé de
 cent ans, centenaire ; de cent
 ans, séculaire.

Հարիւրամեթր, ի s. centi-
 mètre.

Հարիւրապատիկ adj. cen-
 tuple.

Հարիւրապատկեմ, եցի va.
 centupler.

Հարիւրապետ, աց s. centu-
 rion, centenier, capitaine.

Հարիւրապետութիւն s. grade
 de centurion, de capitaine.

Հարիւրաստիճան V. Հա-
 րիւրամասն.

Հարիւրաւոր, աց a. cen-
 taine ; centuple ; adv. à cen-
 taines ; s. centurion.

Հարիւրբերանեան a. à cent
 bouches ; — Ղիցուհի, la déesse
 —, la renommée.

Հարիւրդունեայ V. Հարիւ-
 րադուռն.

Հարիւրեակ, եկի, կաց sm.
 centaine ; centurie.

* Հարիւրեմեան a. centenaire.

Հարիւրերորդ, աց a. cen-
 tième ; s. centime.

Հարիւրեթի s. rose à cent
 feuilles.

Հարիւրորդ, աց a. centième ;
 s. centime.

Հարիւրորդական adj. cen-
 tésimal.

Հարկ, աց s, tribut, contri-
 bution, imposition, impôt,
 taxe, droit, taille ; nécessité,
 contrainte, besoin, obligation
 impérieuse ; service ; — առնել,
 contraindre, forcer ; — հանել,
 lever tribut, imposer, percevoir
 des impôts ; — ս. հարկանել,
 payer tribut, l'impôt ; ընդ-
 հարկաւ արկանել, ի հարկի
 կացուցանել, charger d'im-
 pôts, imposer, mettre à con-
 tribution, lever des contribu-
 tions sur les vaincus, rendre
 tributaire, subjuguier. assu-
 jettir ; ի հարկի կալ, servir ;
 — է, il faut, il est de toute
 nécessité ; — էր, il fallait ; —
 լինել, être nécessaire ; — եղել
 մեզ առնել, nous avons été
 obligé de faire ; — եղել բողոքել
 ի կայսրն, il fut nécessaire de
 porter plainte à César ; — է
 ինձ երթալ, j'ai besoin d'aller ;

— ի վերայ կայ, il est nécessaire, il est urgent; Տեռցուք եմէ — լիցի, mourons s'il faut; առանց — ի, sans nécessité; — դժնդակ, affreuse nécessité; հատուցանել զհարկ շնորհապարտ մեծարանացն, payer le tribut de sa reconnaissance; առ հարկի, ի հարկէ, հարկաւ adv. nécessairement, par nécessité, par force, forcément; V. Հատուցանեմ.

Հարկադիր, դրաց a. qui met un tribut; qui force.

Հարկադրեմ, եցի va. forcer, obliger, contraindre; — իմ տն. être forcé, obligé.

Հարկադրութիւն sm. contrainte, nécessité.

Հարկաժողով. Հարկահան, աց s. receveur, percepteur des contributions, collecteur.

Հարկահանութիւն s. perception ou recouvrement des impôts; exaction, collecte.

Հարկահար, աց s. serf, serfiteur, esclave.

Հարկանելի V. Հարկանող.

Հարկանեմ, հարի va. frapper, battre, décharger un coup; frapper les cordes de la lyre (avec le plectre), faire vibrer, toucher, jouer, sonner; frapper, pousser, cogner, mordre, piquer; blesser, faire du mal; abattre, fendre, assommer, tuer, exterminer, faire périr; gâter, attaquer, ronger, manger; punir, maltraiter; heurter, choquer, atteindre; causer des remords. éprouver ou avoir

des remords; inserire, mettre en écrit; voyager, s'en aller; payer tribut; enfoncer, trancher; տալիղ՝ ջութակ —, jouer de la harpe, du violon; խորան —, dresser une tente, un pavillon; ծառայութիւն՝ սպաս —, servir, rendre service; — ընդ միմեանս ou ընդ միմեանս — համեմատութեամբ, comparer, confronter; — իմահ, frapper à mort; — զծարաւ, étancher ou apaiser la soif, désaltérer; — զբաղց, V. Քաղց; հարկանէ զնա սիրտ իւր, հարեալ գտանի իխղճէ մտաց, il a des remords, il est livré aux remords de sa conscience; ընդէ՛ր հարկանէ սիրտ քո, pourquoi votre cœur est-il affligé? խրախոյս խնդութեան —, pousser de grands cris de joie; — զմիմեանս, s'entre-frapper, s'entre-choquer; — զպէտս ուրուք, fournir les choses nécessaires à qn., pourvoir à ses besoins; կոշիկ իմ հարկանէ զոտս, ma botte me blesse, me fait mal; — գաւազանաւ, assener un coup de bâton, bâtonner; — զմիտս, frapper. faire impression; — զմշնամին, battre l'ennemi; — զամանակ, battre la mesure; ժանգն հարկանէ գերկաթ, la rouille attaque le fer; հարկանեն անիք զցորեան, les charançons attaquent le blé; — զինուոյ ի գլուխն, porter à la tête; — ողբս՝ գան՝ ծափս՝ փող՝ հուր, etc., V. Ողբ՝ Գան՝ Ծափ՝ Փող՝ Հուր, etc.

Հարկանիմ, հարայ յն. être frappé, battu, blessé; tirer sur une couleur; se passionner, s'amouracher; sortir, s'exhaler; — **իսէր ուրուք**, se prendre d'amour ou concevoir de la passion pour զն., en être épris; **իգուծ** —, s'attendrir, se laisser toucher de compassion, être touché; **ընդ զգայուծիւնս** —, frapper les sens; — **զիւիք**, avoir l'esprit occupé de, s'attacher à; **հարաւ իմորմոք սիրտ նորա**, la douleur saisit son cœur; **հարաւ իգեղ նորա**, il fut frappé, épris de sa beauté; **կարեկէր հարայ յոգիս**, mon àme, mon cœur fut percé; **ցաւ հարկանի որովայնիս**, j'ai mal au ventre; — **յարտասու՛ զամօթի՛ զահի՛**, etc., V. Արտասուք՛ Ամօթ՛ Ահ, etc.

Հարկանող s. frappeur.

Հարկապահանջ, ից s. exacteur, collecteur, receveur.

Հարկապետ, աց s. receveur, fermier général, directeur général des contributions.

Հարկառու V. **Հարկահան**.

Հարկատու, աց a. tributaire; — **լինել**, être tributaire.

Հարկատուութիւն, **Հարկատրուութիւն** s. action de payer impôts, servitude.

Հարկաւոր, աց a. s. nécessaire; ministre, serviteur, administrateur; intime; — է, il est nécessaire; չէ —, il n'est pas nécessaire.

Հարկաւորաբար, **Հարկաւորապէս** adv. nécessairement.

Հարկաւորեմ, եցի va. nécessiter, obliger; — **իմ** յն. être obligé, forcé.

Հարկաւորութիւն s. nécessité, besoin; service, charge, ministère; servitude; * — **չկայ**, il n'y a pas nécessité.

Հարկեմ, եցի . **Հարկեցուցանեմ**, ուցի va. nécessiter, forcer, obliger, presser; imposer un tribut, rendre tributaire.

Հարկեցուցիչ a. pressant, urgent; — **պէտք**, besoins pressants.

Հարկիմ, կեցայ յն. servir; payer tribut; être forcé, obligé.

Հարկիք, կեաց սու. joug; couple de bœufs; nécessité; * V. **Խնջոյք**.

Հարճ, ից s. concubine.

Հարճորդի, դւոց s. fils d'une concubine.

Հարճութիւն s. concubinage.

Հարող s. frappeur.

Հարուած, ոց s. coup, choc, heurt, percussion, atteinte; bastonnade; blessure, plaie; փէաւ, châtiment, affliction, malheur; échec, déroute, sanglante défaite; — **քեզիպտոսի**, les plaies d'Égypte; **իհարուածս մեծամեծս հարան**, ils reçurent de grands coups; — **ածել**, porter un coup; **օրհասարեք** —, coup fatal, mortel; V. **Կշռեմ**.

Հարուածաբեկ լինիմ յն être échiné, roué de coups.

Հարուածեմ, եցի va. frapper; bâtonner; blesser, punir.

Հարուածիչ s. frappeur.

Հարում, ըի va. battre, frapper; battre, agiter fortement, allonger; ձու —, battre des œufs; — զատամուռնս, agacer les dents.

Հարուստ, րստաց a. fort, vigoureux; beaucoup, abondant, nombreux; long; * riche, opulent; — մի, pas mal, beau-coup; — մի ou — մի ժամ՝ ժամանակ, pas mal de temps, longtemps; ի— ժամանակաց, depuis longtemps, depuis tant de temps; — մի յառաջ, long-temps avant; յետ — ժամանակաց, longtemps après.

Հարսանեակ, նեկաց s. celui qui est invité à la noce.

Հարսանեկան a. nuptial, d'hymen; — զօդ, hymen; — օրհնութիւն, bénédiction nuptiale; — սէր, amour conjugal.

Հարսանիք, նեաց s. noce, noces; noces, hymen, hyménée, mariage. épousailles; երթալ ի հարսանիս, aller à la noce; — իս առնել, faire une noce; չառնել — իս, ne point faire de noces; հանդերձ հարսանեաց, robe nuptiale. habit de noces; օրհնութիւն հարսանեաց, bénédiction nuptiale.

Հարսն, սին, սունք s. la nouvelle mariée; fiancée; belle-fille, bru; myth. nymphe; nymphe, larve; խօսիլ —, fiancer; յաւերժ —, nymphe.

Հարսնազգեստ, Հարսնազգեստ a. habillé comme une nouvelle mariée.

Հարսնազգեստեմ, եցի va. habiller comme une nouvelle mariée.

Հարսնախօսութիւն s. fiançailles.

Հարսնածու, աց s. celui qui conduit la nouvelle mariée à la maison de l'époux, paranymphe.

Հարսնական a. de jeune mariée, nuptial.

Հարսնանամ, ացայ vn. se marier, épouser, s'unir comme épouse.

Հարսնապարծոյս a. parée comme une nouvelle mariée.

Հարսնարան, աց s. maison, chambre nuptiale.

Հարսնացու s. fille nubile, d'âge à marier.

Հարսնացուցանեմ, ուցի va. marier, donner en mariage.

Հարսնաւեր a. compagne de l'épouse, fille d'honneur.

Հարսնեակ, եկաց s. V. Հարսանեակ; chrysalide.

Հարսնեղբայր V. Հարսնածու.

Հարսնմատ s. nénufar.

Հարսնոյ ծաղիկ s. coque-licot.

Հարսնութիւն s. mariage, hyménée; ածել —, épouser; գնալ ումեր ի—, épouser, se marier.

Հարսնուկ s. coque-licot.

* Հարսնըուր V. Հարսնաւեր.

Հարստարուռն a. puissant, nombreux.

Հարստակող a. qui a de bons flancs, robuste.

Հարստահար, այ a. opprimé; s. oppresseur.

Հարստահարական a. oppressif, vexatoire.

Հարստահարիչ s. oppresseur, auteur de la violence.

Հարստահարեմ, եցի va. opprimer, accabler, vexer, maltraiter.

Հարստահարող V. Հարստահարիչ.

Հարստահարութիւն s. oppression, violence, vexation, exaction, avanie.

Հարստանամ, այցայ vn. devenir puissant, dominer, régner; * s'enrichir, devenir riche.

Հարստացուցանեմ, ուցի va. faire dominer, faire régner; * enrichir, rendre riche.

Հարստեմ, եցի va. s'icher, cogner, enfoncer; fixer, consolider; ինա — զակնկալութիւն ժողովրդեան, tenir le peuple dans son attente.

Հարստութիւն s. dynastie, puissance, domination; * richesse, opulence, fortune.

Հարց, ից s. demande, interrogation, question; ի— եւ ի խնդիր մտանելընդ ումեք, discuter, disputer; ի— եւ ի փորձ արկանել՝ անկանել, questionner, examiner; — եւ ինդիր առնել, demander, s'informer, se renseigner.

Հարցաբանեմ V. Հարցանեմ.

Հարցական a. interrogatif; — կէտ, point d'interrogation.

Հարցանեմ, ցի va. deman-

der, interroger, questionner.

— զումեքէ իխաղաղութիւն

luer qn.; — զողջունէ ուրուք

demande des nouvelles de qn.;

— զոք բանիւք բազմօք, faire à

qn. un grand nombre de ques-

tions; — իՏեառնէ, consulter

le Seigneur.

Հարցանող s. interrogateur, questionneur.

Հարցասէր a. qui aime à questionner, à apprendre, questionneur.

Հարցասէրութիւն s. esprit questionneur, envie de demander.

Հարցափորձ, ի s. interrogation, examen, interpellation, enquête; ի— մասն լ՝ մուծա-

նել, V. Հարցափորձեմ.

Հարցափորձեմ, եցի va. interroger, questionner, examiner, interpellier.

Հարցափորձութիւն V. Հարցափորձ.

Հարցաքնին լինիմ V. Հարցաքննեմ.

Հարցաքննեմ, եցի va. questionner, examiner.

Հարցաքննութիւն s. examen; interrogation.

Հարց եւ փորձ V. Հարցափորձ.

Հարց եւ քնին առնեմ va. examiner, faire une enquête.

Հարցկութիւն s. divination.

Հարցուած V. Հարցում;

— ս առնել՝ մատուցանել, adresser des questions, questionner.

Հարցութիւն s. divination;

demande.

Հսրցուկ, ցկաց s. devin, aevineresse; pythouisse.

Հարցումն s. demande, interrogation, question.

Հարցուփորձ, Հարցփորձ V. Հարցափորձ.

Հարցք, ցից sm. demande, question.

Հարօրանամ, ացայ՝ vn. s'a-battre sur une prairie, sur le gazon (en parlant des oiseaux).

Հաց, ից s. pain; pain, nourriture; diner, repas, table; օթեկ՝ թարմ՝ կակուղ՝ սպիտակ՝ սեաւ օւ թուխ՝ քաջեփ՝ կարծր՝ անեփ՝ շերմ՝ տան՝ հացագործի —, pain rassis, frais, tendre, blanc, bis, bien cuit, dur, pas cuit, chaud, de ménage, de boulanger; Միջուկ —ի, mie; կեղեւ —ի, croûte; կոտոր —ի, un morceau de pain; շերտ —ի, une tartine; չոր — ուտել, manger du pain sec; — կտրել՝ բեկանել՝ բրդել, couper, rompre le pain, émietter du pain; — առաջաւորութեան՝ առաջադրութեան օւ երեսաց, pains de proposition; — իբերան վարձու գործել, servir pour son pain; արկանել —, servir, donner à manger; հաղորդիլ ընդ ումք հացիւ, manger avec qn.; ի— կոչել զոք, inviter qn. à diner; — մեծ գործել, donner un grand dîner; — կենաց՝ հրեշտակաց օւ երկնաւոր —, le pain de vie, des anges, le pain céleste, l'eucharistie; — սգոյ՝ նեղութեան, pain de douleur, d'affliction;

Թանալ զհաց իւր արտասուօք, tremper son pain de ses larmes; — ունել, avoir du pain; առանց —ի լինել, être sans pain; բրտամբք երեսաց իւրոց գտանել զ— իւր, gagner son pain à la sueur de son front; — Թրել՝ գործել, pétrir, faire le pain.

Հացաբաշխ a. qui distribue du pain.

Հացագործ V. Հացարար.

Հացադեղ, ոյ s. bot. ammi.

Հացադիր s. panetière.

Հացաթան s. panade, soupe.

Հացալից a. plein de pain, qui a du pain en abondance, aisé.

Հացածառ s. jaquier, arbre à pain.

Հացակարօտ a. qui manque de pain.

Հացակից sm. commensal, convive; — լինել, prendre un repas ensemble, manger avec.

Հացանամ, ացայ՝ vn. se convertir en pain. devenir comme du pain.

Հացանոց V. Հացարարոց.

Հացաշատ a. abondant en pain; qui fournit en abondance du blé.

Հացալաճառ, աց s. boulanger, celui qui vend du pain.

Հացարար, աց a. boulanger, qui fait du pain.

Հացարարոց, աց s. boulangerie; — զօրաց, manutention.

Հացարարութիւն s. boulangerie, confection du pain.

Հացաւէտ V. Հացաշատ.

Հացերէց, ըիցու s. président du banquet des nocés.

Հացեփեաց, փեցաց s. bou-langer.

Հացընթրիք, ըեաց s. repas.

Հացի, ցւոյ s. frêne.

Հացիկ, ցկան s. petit pain; petit morceau de pain.

Հացկատակ, աց a. parasite, écornifleur, piqueur d'assiettes, écumeur de marmite.

Հացկատակուծիւն s. écor-niflerie.

Հացկերոյթ, ուծի. Հացկե-րուծիւն sm. dîner, banquet, festin; կոչել իհացկերոյթ, in-viter à dîner, au banquet.

Հացկից V. Հացակից.

Հացհամեմ, ի s. fenugrec.

Հացմիջուկ s. mie de pain.

Հացուտ a. plein de frênes.

Հացտու, աց s. celui qui donne du pain, un dîner.

Հացքուլեփ, ի a. insatiable, glouton.

Հաւ, ուց s. oiseau; poule; coq; grand-père, aïeul; ori-gine, principe, commence-ment; հաւն գոգուայ, la poule glousse.

Հաւադէտ, դիտաց s. devin qui observe les oiseaux, au-gure; — լինել, observer les oiseaux pour en tirer des présages.

Հաւադիտուծիւն s. action de tirer des présages du vol des oiseaux, augure.

Հաւալոց, աց s. cachette.

Հաւալուսն, լսան s. pélican.

Հաւախօս, ի s. le chant du

coq; fig. le moment où le coq chante, le point du jour; ի հաւախօսի, au chant du coq, au point du jour.

Հաւակ V. Սկիզբն et Պատ-հառ.

Հաւակեր, ի s. nourriture des oiseaux; իհաւակերի դնել, donner en pâture aux oiseaux de proie

Հաւահար առնեմ va. faire dévorer par les oiseaux de proie.

Հաւահարց, ից s. devin qui prédit l'avenir en observant les oiseaux; — լինել, prédire l'avenir en observant les oiseaux, prendre les auspices au vol des oiseaux, consulter les augures.

Հաւահմայ V. Հաւահարց.

Հաւահմայք, մայից. Հաւահ-մայուծիւն sm. prédiction de l'avenir faite en observant les oiseaux, augure.

Հաւամրգի s. bruyère.

Հաւան a. consentant, per-suadé, convaincu; — գտանիլ ընդ, consentir à; ի— ածել, V. Հաւանեցուցանեմ; ի— գալ, V. Հաւանիմ.

Հաւանագոյն a. vraisem-blable.

Հաւանական a. probable, vraisemblable, plausible; — է, il est probable; չէ —, il n'est pas probable.

Հաւանականաբար adv. pro-bablement; apparemment, vrai-semblablement.

Հաւանականուծիւն s. pro-

babilité, vraisemblance, plausibilité.

Հաւանելի V. Հաւանական.

Հաւանեմ, եցի va. V. Հաւանեցուցանեմ; vn. V. Հաւանիմ.

Հաւանեցուցանեմ, ուցի va. persuader, entraîner par la persuasion, convaincre, faire consentir.

Հաւանեցուցիչ a. persuasif, convaincant.

Հաւանընկերք sm. compagnons, couple.

Հաւանիմ, նեցայ vn. consentir, se persuader, se convaincre, être convaincu; acquiescer, se prêter, céder, accorder, approuver, accepter; չ—, ne pas consentir, désapprouver; որպէս հաւանեալ եմ, comme je suis persuadé, comme je crois.

Հաւանողական a. probable; persuasif; հաւանիմ, հաւանիմ ընդ այս, j'y consens, d'accord.

Հաւանոց, աց s. poulailler.

Հաւանութիւն s. persuasion; consentement, assentiment, acquiescement, approbation, sanction, adhésion, conviction, suffrage; յիաշունչ՝ յիաբան —ք, unanimement, de l'aveu de tous, de l'aveu de tout le monde, d'un commun aveu, de concert, de gré à gré; ի—աճել V. Հաւանեցուցանեմ; առանց քոյին —ք, sans votre consentement; ձեռն տալ —ք, donner son consentement, consentir; իհասարակ —ք, d'une

commune voix; — բերել, consentir, demeurer d'accord.

Հաւապատիր s. hulotte.

Հաւասար, աց, ից a. égal, pareil, conforme; égal, uni, de niveau; s. copie, copie conforme, duplicata, double; pendant; adv. également, pareillement, de la même quantité; de la même manière; — լինել, équaler, aller de pair; զանձն — առնէր Աստուծոյ, il se faisait l'égal de Dieu; զորութիւն եւ դաւ — են առաջի նորա, la force et l'artifice, tout lui est égal; — գտանիլ, équaler.

Հաւասարաբաշխ a. qui distribue également.

Հաւասարազօր a. égal en force, en puissance; isodynamique; équivalent, équivalent.

Հաւասարակից s. égal, compagnon, camarade.

Հաւասարակշիռ a. du même poids; qui est en équilibre; équivalent, égal; — լինել, contre-balancer, compenser; առաքինութիւնք նորա — ախտիցն են, ses vertus balancent ses vices.

Հաւասարակշռութիւն sm. équilibre.

Հաւասարակող, Հաւասարակողմ, Հաւասարակողմեան a. équilatéral.

Հաւասարանկիւն a. isogone. Հաւասարանջատ a. équidistant.

Հաւասարաչափ a. qui est d'une mesure égale.

Հաւասարապատիւ V. Հաւասարապատիւ.

Հաւասարապէս adv. également.

Հաւասարասէր adj. juste, équitable.

Հաւասարասրուն, ից a. qui a les jambes égales, isocèle.

Հաւասարատիպ adj. conforme, égal.

Հաւասարեմ, եցի va. égaler, rendre égal; égaliser, niveler; égaler, comparer; contre-balancer; communiquer, faire participer; առաքինութիւնք նարա ախտիցն հաւասարեն, ses vertus balancent ses vices; vn. V. Հաւասարիմ.

Հաւասարեցուցանեմ V. Հաւասարեմ va.

Հաւասարիմ, ըեցայ vn. égaler, être égal à, s'égaliser, être ou devenir l'égal. aller de pair, se rendre égal; être comparé se contre-balancer; communiquer, participer, avoir part.

Հաւասարորդ, աց a. participant, compagnon.

Հաւասարութիւն s. égalité, parité; comparaison; égalisation; participation, partage; accord, union; math. équation; գալ ի— ընդ, égaler.

Հաւաստաբանեմ, եցի va. raisonner.

Հաւաստապէս, Հաւաստեալ adv. d'une manière certaine ou sûre, sûrement, certainement, positivement, avec fondement.

Հաւաստեմ, եցի va. prouver, démontrer, justifier, con-

firmer, assurer, certifier; approfondir.

Հաւաստի a. certain, sûr, vrai, avéré, convaincant, concluant, incontestable, positif; démonstratif, justificatif; — առնել, assurer, donner l'assurance, prouver; — գիտել, savoir positivement; — կորուստ, vraie perte; — իմն է զի, il est certain que; V. Հաւաստեալ.

Հաւաստիք, տեաց s. assurance, certitude, source certaine; démonstration, preuve, témoignage, marque; — բարձր ակնածութեան, assurance de la haute considération; ընդունել զհաւաստիս ձեծարանաց, recevoir l'assurance de ses sentiments distingués.

Հաւաստութիւն sm. assurance, certitude.

Հաւազահառ, աց s. marchand de volaille.

Հաւատ, աց s. foi, croyance; confiance; fidélité, bonne foi; preuve, assurance; — տալ միմեանց, faire un contrat, contracter alliance, s'engager; դաւանութիւն հաւատոյ, la profession de foi; լոյս՝ ջահն հաւատոյ, les lumières, le flambeau de la foi; V. Հաւատք.

Հաւատադրժութիւն s. perfidie, parjure, mauvaise foi, infidélité.

Հաւատադրութ a. perfide, infidèle; — խաբէութիւն, mauvaise foi; — լինել, violer, trahir sa foi, manquer à sa foi, manquer de foi.

Հաւատալի a. croyable; չ—
իմն է, c'est incroyable, c'est
à n'y pas croire.

Հաւատակից s. qui est de
même croyance, coreligion-
naire,

Հաւատակցութիւն s. avoir
la même croyance.

Հաւատամ, տացի vn. croire,
ajouter foi; fier, confier, re-
mettre; — բոլորով սրտիւ,
croire de tout son cœur; — ա-
մենայն բանի ou *ամէն խօսքի
—, croire à toute parole.

Հաւատամք s. le credo.

Հաւատարիմ, տարմի, մաց
a. fidèle, loyal, affidé, sûr, digne
de confiance; digne de foi,
vrai, sûr, certain; — առնել,
prouver, justifier, avérer, ac-
créditer, donner créance, ren-
dre croyable; — առնել զոք,
assurer, faire croire; — ինել,
être avéré, confirmé, se jus-
tifier; être confié; être cru;
être adopté ou accepté; — կալ
մնալ, rester, demeurer fidèle à.

Հաւատարմաբար adv. fidè-
lement, avec fidélité.

Հաւատարմագոյն a. plus
fidèle; adv. plus fidèlement.

Հաւատարմանամ, աջայ vn.
être fidèle; être confirmé, se
vérifier, se justifier; հաւա-
տարմանայ լուրս, cette nou-
velle s'accrédite, se confirme.

Հաւատարմացուցանեմ, ու-
ցի va. rendre croyable, faire
croire, faire accroire; accré-
diter, confirmer, justifier,
prouver, assurer, établir.

Հաւատարմութիւն s. fidé-
lité, loyauté; bonne foi, con-
fiance; certitude, assurance.

Հաւատացեալ adj. fidèle,
croyant; fidèle, loyal.

Հաւատացուցանեմ, ուցի va.
faire croire, faire accroire,
persuader, en imposer.

Հաւատաւոր, աջ s. reli-
gieuse, nonne.

Հաւատափոխ a. qui change
de croyance; — ինել, changer
de foi, de croyance.

Հաւատափոխութիւն s. chan-
gement de croyance.

Հաւատոյ V. Հաւատալի.

Հաւատք, տոց sm. foi,
croyance; քրիստոնէական —,
la religion chrétienne; հա-
ւատս ունել յոք, avoir foi en;
հաւատս ընծայել, prêter ou
ajouter foi, donner croyance;
զալ՝ դառնալ ի հաւատս, se
convertir; ածել՝ ձգել ի հա-
ւատս, convertir; մասունք՝
սահմանք հաւատոց, article de
foi; հաւատս իներքս բերել,
հաւատս բերել, croire, donner
créance; * — օրէնք չունենալ,
n'avoir ni foi ni loi; անցանէ
ըստ հաւատս, c'est incroyable;
անխտիր ի հաւատս, indiffé-
rent en matière de religion;
հաստատուն ինել ի հաւատս,
être ferme dans sa foi; ունել
հաւատս, avoir la foi; դաւա-
նել զհաւատս, confesser la foi;
զայն իզայնի՝ կենդանի՝ ան-
յողդողդ ou հաստատուն՝ մե-
ռեալ —, foi chancelante,
vive, inébranlable, morte.

Հաւաք; V. Ժողով s. assortiment.

Հաւաքաբար adv. collectivement.

Հաւաքաբան, ից s. celui qui fait un syllogisme.

Հաւաքաբանական a. syllogistique.

Հաւաքաբանեմ, եցի vn. faire un syllogisme.

Հաւաքաբանութիւն s. syllogisme.

Հաւաքածոյք s. collection, recueil.

Հաւաքական a. collectif.

Հաւաքեմ, եցի va. ramasser, rassembler, réunir; cueillir, recueillir; conclure, induire, tirer la conséquence d'un raisonnement; assortir.

Հաւաքիչ, Հաւաքող s. celui qui rassemble, qui recueille, collecteur.

Հաւաքումն s. collection, recueil; rassemblement, réunion; raisonnement, argument.

Հաւիկ s. petit oiseau, poussin.

Հաւկեածե V. Զուածե.

Հաւկիթ V. Զու.

Հաւձագ, ուց s. poussin.

Հաւնոց, Հաւտուն s. poulailler.

Հաւորս, աց s. oiseleur; oiseau de proie.

Հաւորսութիւն s. oisellerie.

Հաւապտիր V. Հաւապատիր.

* Հաւտամ V. Հաւատամ.

Հաւտացնեմ V. Հաւատացուցանեմ.

Հաւքաշ s. fourchette de volaille.

Հաւփալ V. Հօփալ.

Հափափեմ V. Առեւանգեմ.

Հերբայական, etc. V. Եբրայական, etc.

Հեգ, ից s. syllabe.

Հեգեմ, եցի va. épeler, syllabuler.

Հեգենայ, ից s. syllabe.

Հեգնաբանեմ, եցի va. parler avec ironie, se moquer.

Հեգնաբանութիւն s. parole ironique, ironie, persiflage, raillerie.

Հեգնաբար adv. ironiquement.

Հեգնական a. ironique, sarcastique, dérisoire.

Հեգնեմ, եցի va. persifler, se moquer ou rire de.

Հեգնութիւն s. ironie, sarcasme, brocard, dérision.

Հեգնօրէն adv. ironiquement, d'un ton ironique.

Հեգ, ոց a. doux, affable, bénin.

Հեգաբան լինիմ vn. parler doucement.

Հեգաբար adv. avec douceur, avec mansuétude.

Հեգաբարոյ a. doux de caractère, de mœurs douces.

Հեգազնաց a. qui marche avec douceur.

Հեգահամբոյր adj. doux affable.

Հեգահոգի, Հեգամիտ a. qui a l'esprit doux, qui a des sentiments pleins de douceur, affable.

Յեզանք V. Յեզուծիւն .
 Յեզասահ a. qui coule dou-
 cement, paisible, dormant.
 Յեզացուցանեմ, ուցի va.
 rendre doux, affable.
 Յեզիկ adv. doucement, tout
 doucement; a. V. Յեզ.
 Յեզուծիւն s. mansuétude,
 douceur, affabilité.
 Յեթանոս, աց sm. païen,
 gentil.
 Յեթանոսաբար adv. comme
 un païen, en païen.
 Յեթանոսական a. païen.
 Յեթանոսակիր a. propre aux
 païens.
 Յեթանոսամիտ adj. qui a
 l'esprit, les idées d'un païen.
 Յեթանոսանամ, ացայ vn.
 devenir païen.
 Յեթանոսացուցանեմ, ուցի
 va. rendre païen.
 Յեթանոսուծիւն s. gentilité,
 paganisme.
 Յեթանոսօրէն adv. en païen;
 a. païen.
 Յեթեթանք V. Յայթայթանք.
 Յելլեն, աց s. Hellène, Grec;
 a. grec, grecque.
 Յելլենաբանուծիւն s. hellé-
 nisme.
 Յելլենագէտ s. helléniste.
 Յելլենական, աց a. hellé-
 nique, grec.
 Յելլենասէր a. philhellène.
 Յելլենասիրուծիւն s. phil-
 hellénisme.
 Յելլենացի V. Յելլեն; —
 լեզու, la langue grecque; —
 գրել լսօսել, écrire en grec,
 parler le grec.

Յեճ V. Յեճուծիւն .
 Յեճան, աց s. poutre, solive.
 Յեճանակ s. soliveau.
 Յեճանահերձ a. qui fend,
 qui coupe des solives.
 Յեճանածգուծիւնք s. char-
 pente, lambrissage.
 Յեճանելիք, լեաց s. mon-
 ture, véhicule.
 Յեճանիմ, հեճայ vn. monter;
 — յէշ իձի՝ իկառս, monter à
 âne, à cheval, en voiture ou sur
 un char; անհայտ —, monter
 à poil, sans selle; fig. յաւար
 —, piller, saccager; զհետ —,
 poursuivre, se mettre à la
 poursuite; յորս —, aller à la
 chasse, chasser.
 Յեճանոց, աց s. van; fau-
 chet.
 Յեճեալ, ճելոց s. homme à
 cheval, cavalier.
 Յեճելագունդ, գնդի s. cava-
 lerie.
 Յեճելագօր, ու, աց s. cava-
 lerie; cavalier.
 Յեճելախումբ, խմբի s. cava-
 lerie.
 Յեճելապետ, աց s. chef de
 cavalerie.
 Յեճելուծիւն s. équitation;
 cavalcade.
 Յեճեճանք s. gémissément
 profond.
 Յեճեճելի a. déplorable, la-
 mentable.
 Յեճեճեմ, եցի vn. gémir
 profondément; V. Յեճեմ.
 Յեճեճուծիւն V. Յեճեճանք.
 Յեճեմ, եցի vn. gémir, se
 lamenter.

Հեծկամ V. Հեծկլտամ.
 Հեծկլտամ, ացի vn. avoir le hoquet.
 Հեծկլտանք, նաց s. hoquet.
 * Հեծկլտուք s. hoquet.
 * Հեծնամ, Հեծնեմ V. Հեծանիմ.
 Հեծուծիւն s. gémississement, plainte, lamentation.
 Հեծուցանեմ, ուցի va. faire monter; իձի —, faire monter à cheval.
 Հելեկամ, ացի vn. sangloter, pousser des sanglots.
 Հելեկանք, նաց s. sanglots; V. Հատկլիմ.
 Հելեկեմ V. Հելեկամ.
 Հեղանիմ, հեղայ vn. se verser, se répandre.
 Հեղանիւթ, ոյ sm. fluide; էլեկտրական —, fluide électrique.
 Հեղգ, աց adj. paresseux, fainéant, nonchalant, lent.
 Հեղգազնաց a. qui marche lentement.
 Հեղգալուր a. lent à entendre, à écouter.
 Հեղգամ, ացի vn. être paresseux, nonchalant.
 Հեղգանք V. Հեղգուծիւն.
 Հեղգասիրտ a. pesant de cœur, cœur tardif; — իհաւատալ, cœur tardif à croire.
 Հեղգացուցանեմ, ուցի va. rendre paresseux, nonchalant.
 Հեղգուծիւն s. paresse, nonchalance, lenteur.
 Հեղեղ, աց s. torrent; inondation; — ջուրց, le déluge; — մարդկան, torrent de la foule,

affluence; հոսել զարտասոււս իբրեւ զ—, faire couler les larmes comme un torrent; հեղեղս արտասուաց իջուցանել, verser un torrent de larmes.

Հեղեղաբար adv. comme un torrent, par torrents.

Հեղեղամած a. inondé.

Հեղեղասատ a. qui punit avec le torrent.

Հեղեղատ, ից, աց s. torrent, ravine, ravin.

Հեղեղատեմ, Հեղեղեմ, եցի va. inonder, submerger, couvrir d'eau.

Հեղինակ V. Առաջնորդ, Գտակ, Մատենագիր.

* Հեղինակութիւն s. autorité.

Հեղձական adj. suffocant, étouffant.

Հեղձամահ լինիմ vn. être suffoqué, étouffé, étranglé.

Հեղձամղձուկ a. étouffé, suffoqué, oppressé; étouffant, suffocant; — ջերմութիւն՝ հազ, chaleur, une toux suffocante; — իվշտացն, accablé de douleur; — արտասուք, pleurs étouffés; — լինէր սիրտ նորա, son cœur était serré; — առնել, étouffer, opprimer; — ձայնիւ, d'une voix étouffée.

Հեղձանախանձ adj. très-jaloux, qui meurt d'envie.

Հեղձանեմ V. Հեղձուցանեմ.

Հեղձանիմ, Հեղձնում ou Հեղձում, ձայ vn. étouffer, suffoquer, être suffoqué.

Հեղձումն s. étouffement, suffocation.

Հեղձուցանեմ, ուցի va. étouffer, suffoquer.

Հեղձուցեալ, Հեղձուցիկ a. étouffé, suffoqué; հեղձուցիկ առնել՝ լինել V. Հեղձուցանեմ, Հեղձանիմ.

Հեղձուցիչ a. étouffant, suffocant.

Հեղոյս V. Բեւեռ.

Հեղուկ, ի a. s. liquide.

Հեղուկաչափ, ի sm. aréomètre.

Հեղում, դի va. verser, répandre, épancher; արտօսը —, verser, répandre des larmes; — զարիւն իւր, verser son sang; — զանձն առաջի Տեառն, répandre son âme en présence du Seigneur; — զսիրտ իւր առաջի ուրուք, répandre son cœur en la présence de qn., lui épancher son cœur; — զբարկութիւն՝ զսրտմտութիւն իւր իվերայ ուրուք, verser, répandre sa colère, sa fureur sur qn.

Հեղում, հեղայ vn. se verser, se répandre; fondre, se jeter sur.

Հեղումն s. action de verser, de répandre, effusion, épanchement.

Հեղուսեմ V. Բեւեռեմ.

Հեճուկք s. dépit; հեճուկս առնել, faire qch. en dépit de qn., le faire bisquer; իբրեւ ումեք հեճուկս առնելոյ, en dépit de qn., pour le faire bisquer.

Հենգն s. moquerie, raillerie, ironie, dérision; dépit, rivalité, lutte; ընդ — ելանել,

ի— արկանել, se moquer, teurer en ridicule, railler; կալ ի հենգնի ou իհենգնոջ, faire en dépit de qn., s'opposer, disputer, rivaliser, s'efforcer de; ընդ հենգս, ընդ հենգն adv. ironiquement, d'un ton ironique, par dérision, avec insulte; contre, en dépit de, au mépris de.

Հենգնական V. Հեգնական.

Հենգնեմ V. Հեգնեմ.

Հենում, նի va. tisser, ourdir, faire sur le métier.

Հեշմակապաշտ a. idolâtre.

Հեշտ, ից a. aisé, commode, facile; voluptueux, délicieux; s. aise, commodité, facilité; plaisir, agrément, gré; — ցանկութիւն, volupté; — պաշտօն, service volontaire; ըստ հեշտի adv. à volonté, à gré; ըստ իւրեանց հեշտի, à leur gré, à leur aise.

Հեշտաբար adv. aisément, commodément, avec plaisir.

Հեշտալի, Հեշտալիր, Հեշտալից a. délicieux, délectable, doux; voluptueux.

Հեշտախտութիւն sm. vie molle, volupté, plaisirs.

Հեշտախօս a. qui parle, qui chante d'une manière délicieuse, doux, agréable.

Հեշտածին a. qui naît aisément.

Հեշտական a. aisé; délicieux; — է, il est aisé de.

Հեշտականութիւն s. plaisir; volupté.

Հեշտակեցութիւն sm. aise,

aisance, bien-être; vie voluptueuse.

Հեշտանամ, ացայ յո. se réjouir, se délecter, goûter du plaisir, prendre plaisir à; mener une vie voluptueuse, vivre dans la mollesse et les délices.

Հեշտանք V. Հեշտութիւն.

Հեշտաշունչ a. qui souffle d'une manière agréable, doux, délicieux.

Հեշտապաշտօնեայ, նէից s. fonctionnaire dévoué, affidé.

Հեշտասէր a. qui aime les plaisirs, voluptueux.

Հեշտասիրութիւն s. goût du plaisir, volupté.

Հեշտասուն V. Փափկասուն.

Հեշտացուցանեմ, ուցի va. faciliter, rendre aisé; réjouir, charmer.

Հեշտեալ adv. aisément, à l'aise, commodément, facilement.

Հեշտընկալ a. facile à comprendre, facile; commode.

Հեշտի a. aisé, commode, agréable.

Հեշտին a. aisé, facile.

Հեշտիւ V. Հեշտեալ.

Հեշտութիւն s. aise, commodité; volupté; délices, délectation, plaisir; ամօժապարտ —, plaisirs honteux.

Հեռ, իւ s. discorde, division, dispute; haine, ressentiment, rancune; a. disputeur; rancunier.

Հեռաբնակ a. qui demeure loin, éloigné, lointain.

Հեռագիր, գրաց sm. télégraphe.

Հեռագնաց a. loin pour aller, éloigné.

Հեռագոյն a. plus loin; adv. loin, au loin.

Հեռագրական a. télégraphique.

Հեռագրատուն, տան s. télégraphe, bureau de télégraphe.

Հեռագրեմ, եցի va. télégraphier.

Հեռագրութիւն s. télégraphie.

Հեռադէտ, դիտաց s. télescope, longue-vue.

Հեռադիտական a. télescopique.

Հեռակայութիւն, Հեռակացութիւն s. distance.

Հեռակէտ, կետի s. — երկրի, apogée; — արեգական, aphélie; fig. apogée.

Հեռաձիգ V. Հեռաւոր.

Հեռամ, ռացի va. disputer, querèller; avoir de la haine contre qn., lui garder rancune.

Հեռանամ, ացայ յո. s'éloigner, s'écarter; s'absenter.

Հեռաստան, ի a. lointain, distant, éloigné; s. lointain, bien éloigné, distance; իհեռաստանէ adv. de loin, d'assez loin.

Հեռաստանեայ, եայց a. lointain, éloigné.

Հեռատես a. presbyte.

Հեռատեսութիւն s. presbytisme, vue longue.

Հեռարձակ V. Հեռաստան.

Հեռացումն ճ. éloignement.

Հեռացուցանեմ, ուցի va. éloigner, écarter.

Հեռաւոր, աց a. lointain, éloigné, distant.

Հեռաւորութիւն s. éloignement, distance; absence.

Հեռի a. lointain, distant; adv. loin; — առնել, éloigner, écarter, détourner; — ունել, tenir à distance; — ունել զանձն յիմեքէ, éviter qch., s'abstenir.

Հեռուստ, ի հեռուստ a. loin; adv. de loin.

Հեսկ V. Կեմ.

Հեստ, ի a. désobéissant, insubordonné, récalcitrant, indocile, mutin, rétif; V. Հեստանք.

Հեստանք V. Հեստութիւն.

Հեստեմ, եցի. Հեստիմ, տեցայ vn. être désobéissant, récalcitrant, ne pas obéir, désobéir, se mutiner, se révolter, résister.

Հեստութիւն sm. désobéissance, insubordination, mutinerie, résistance, révolte.

Հետ, ոց sm. trace, piste; trace, vestige, indice; — անուոյ, ornière; * avec; հետը գնաց, il est allé avec lui; հետս եկուր, venez avec moi; հետդ գնաց, il est parti avec vous; V. Զհետ; զհետ գնալ օրինակի ուրուք, suivre l'exemple de qn.; ընդունայն զհետ եղեն, ont tenté vainement; զհետ ընթանալ ուրուք, courir sur les traces de qn.

Հետագայ, ից a. suivant, subséquent.

Հետազօտեմ, եցի va. chercher la trace, chercher avec soin, avec curiosité, rechercher, dépister, s'enquérir, scruter, examiner, étudier; — զպատճառս, chercher les causes, remonter aux causes; խորազնին —, approfondir.

Հետազօտիչ s. investigateur, scrutateur.

Հետազօտութիւն s. investigation, recherche, observation; curiosité.

Հետախաղաղ առնեմ՝ ծածկեմ va. faire disparaître, cacher; — կորնչել յամպս, se perdre dans les nues.

Հետախոյզ, ուզից a. qui suit à la piste; investigateur; espion; curieux.

Հետակորոյս առնեմ va. faire perdre les traces, faire disparaître; — լինել, se perdre, disparaître.

Հետահան, աց a. qui suit à la piste, investigateur; s. ichneumon.

Հետամուտ, մտից a. qui poursuit, poursuivant; aspirant; candidat, compétent, concurrent; rival, émule; empressé; — լինել, courir après, poursuivre, poursuivre vivement, donner la chasse à qn., le serrer de près; concourir, aspirer à, désirer, tendre à, chercher à atteindre; — լինել Թշնամուոյ, poursuivre l'ennemi.

Հետամտեմ, եցի vn. poursuivre, courir après; suivre, accompagner; concourir

Հետախույզութիւն s. poursuite, recherche; compétence, concurrence, rivalité.

Հետախոյզ V. Հետախոյզ.

Հետափար լինիմ vn. aller à la poursuite, à la recherche, poursuivre.

Հետաքննեմ V. Հետաքննիմ.

Հետաքննութիւն s. curiosité.

Հետաքննիմ a. curieux; — լինել, être curieux, chercher avec curiosité.

Հետաքրքիր a. curieux; — լինել, être curieux, faire le curieux.

Հետաքրքրաբար adv. curieusement, avec curiosité, d'un air curieux.

Հետաքրքրական a. curieux; * — բան էր, c'était quelque chose de curieux.

Հետաքրքրութիւն s. curiosité; * — բ բերել շարժել, piquer, exciter la —.

Հետեւաբանութիւն s. syllogisme.

Հետեւաբար adv. conséquemment, par conséquent.

Հետեւակ, աց a. qui va à pied; fig. banal, trivial, commun, ordinaire; s. fantassin, piéton; — կրթութիւն, exercice pedestre; — անդրի՛ արձան, statue pedestre; — բանք, banalité; — գովութիւնք, louanges banales; — ս խօսել, dire des banalités; իհետեւակուց adv. à pied.

Հետեւակազնաց, ից a. qui va à pied.

Հետեւակազունդ, գնդի.

Հետեւակազօր, ու s. infanterie.

Հետեւակախումբ օս — զօրք s. infanterie.

Հետեւակամարտ, ից a. qui combat à pied.

Հետեւակամարտութիւն sm. combat d'infanterie.

Հետեւակեմ, եցի vn. marcher à pied.

Հետեւակութիւն s. trivialité, banalité.

Հետեւակուց V. Հետեւակ.

Հետեւանամ V. Հետեւիմ.

Հետեւանք, նաց s. conséquence, suite; ծանր լիցին — գործոյս, cette affaire aura des suites graves; — նս հանել, tirer, déduire une conséquence.

Հետեւապէս V. Հետեւաբար.

Հետեւեցուցանեմ, ուցի va. faire suivre; induire, conclure, inférer, tirer une conséquence.

Հետեւիմ, եցայ vn. suivre, accompagner; suivre, marcher sur les traces de qn., imiter; s'ensuire, résulter, dériver; — շաւղաց ուրուք, suivre qn.; — իմօտոյ, suivre de près; հետեւի զի, il s'ensuit que.

Հետեւող s. celui qui suit, imitateur; — լինել՝ գտանիլ, suivre, imiter.

Հետեւողութիւն s. conséquence, suite; conclusion, imitation.

Հետեւորդ a. s. conséquent.

Հետեւութիւն, Հետեւումն

V. Հետեւողութիւն.

* Հետեւցնեմ V. Հետեւեցուցանեմ.

Չետ զհետէ adv. successive-
ment, tour à tour, consécutiv-
ement, au fur et à mesure.

Չետէ prep. depuis, dès ;
յայնմ ժամանակէ —, depuis
ce temps ; յայնմ —, dès lors,
depuis cette époque ; յայսմ —
եւ անդր, յայնմ — եւ այսր, de-
puis ce temps, depuis ce temps-
là, dorénavant ; յայգուէ —,
depuis le matin ; յայսմ —,
désormais, dorénavant, dès à
présent ; իսկզբանէ —, depuis
le commencement ; յայսմ — եւ
առ յապա, dorénavant ; իբազ-
մաց —, depuis longtemps, de
longue main ; իտասն ամաց —,
depuis dix ans, il y a dix ans.

Չետ ընդ հետ V. Ետ ընդ
ետ.

Չետի, տույ, տեաց a. qui va
à pied ; — ou ի — adv. à pied ;
— ընթանալ, courir à pied.

Չետիոտ, Չետիոտից, Չե-
տիոտս, ի Չետիոտս adv. à
pied ; — գնալ ընթանալ, aller,
marcher —.

Չետք V. Չետ.

Չեր, աց, ոց s. cheveu ; poil ;
հերք, cheveux, chevelure ; փո-
քրել հատանել կտրել զհերս,
couper les cheveux ; խոպուել
զանգրել, boucler, friser les
cheveux ; քստմնեալ դիզանին
հերք զգլխով, les cheveux se
dressent sur la tête ; հերքն
քստմնեալ իվեր դիզացեալ,
ses cheveux hérissés ; V. Մազ.

Չերա, այ ou այի s. Junon.

Չերագործ a. qui fait pousser
les cheveux.

Չերաթափ a. dépiler, aépila-
toire ; dépilé.

Չերաթափութիւն s. alopé-
cie ; dépilation.

Չերակեան a. d'Hercule,
herculéen ; — արծանք, les co-
lonnes d'Hercule.

Չերակտրութիւն s. action de
couper les cheveux, tonsure.

Չերապանծ a. qui a une
superbe chevelure, chevelu ;
fig. feuillu, touffu.

Չերատ a. dépilé, chauve.

Չերատուկ a. mégère, co-
quine, drôlesse.

Չերարծակ a. échevelé ; adv.
les cheveux épars.

Չերաւոր, աց a. qui a des
cheveux, chevelu.

Չերեսիովտ, աց, ից s. héré-
tique.

Չերեսիովտայք, տայց, տաց
s. les hérétiques.

Չերեսիովտապետ, աց sm.
hérésiarque.

Չերեսիովտութիւն, Չերե-
սիութիւն, Չերեսութիւն s. hé-
résie.

Չերետիկոս, աց sm. héré-
tique.

Չերետիկոսական a. héré-
tique.

Չերետիկոսապետ, աց s. hé-
résiarque.

Չերետիկոսութիւն sm. hé-
résie.

Չերին, ըան ou ըեան sm.
alène ; poinçon.

Չերիք a. suffisant ; capable ;
— է, il suffit, c'est assez ; չէ —,
ce n'est pas assez, ce n'est pas

սսհանդ — համարիլ, trouver assez, se contenter.

ՉԵՐԿՐԱՆԱՄ, ացայ յո. սսհանդ. բեր սսհանդ.

չարկ, ի s. labour, labourage; — օս հերկս հարկանել, labourer.

ՉԵՐԿԱԳՈՐԾ, աց s. labourer.

ՉԵՐԿԱԳՈՐԾԵՄ V. ՉԵՐԿԵՄ.

ՉԵՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ V. ՉԵՐԿ.

ՉԵՐԿԱԿԱՐ, ՉԵՐԿԱՐԱՐ, աց s. labourer.

ՉԵՐԿԵԼԻ adj. labourable, arable.

ՉԵՐԿԵՄ, ԵԿԻ va. labourer, défricher.

ՉԵՐՁ a. fendu.

ՉԵՐՁԱԹԵԼ a. qui a les ailes fendues.

ՉԵՐՁԱԿ, աց s. trait, flèche.

ՉԵՐՁԱՆԵՄ, ձի. ՉԵՐՁԵՄ, ձեցի va. fendre; déchirer; crever, faire crever, faire éclater; disséquer, anatomiser; diviser, faire une scission, désunir; — զմորթ մարմնոյ, gercer; — զսպակիս, féler; — նաւի զծով, fendre, siller la mer.

ՉԵՐՁԱՆՈՂ V. ՉԵՐՁՈՂ.

ՉԵՐՁԱՄԵՄ, ԵԿԻ va. fendre, fendiller, couper, déchirer, gercer, crevasser.

ՉԵՐՁԱՔԱՐ, ի s. schiste.

ՉԵՐՁԻ, ձւոյ, ձեաց s. lentisque.

ՉԵՐՁՆՈՒՄ, ձայ յո. se fendre, crever, se déchirer.

ՉԵՐՁՈՂ a. qui fend; s. ou — առամն, incisif.

ՉԵՐՁՈՒՍ a. fendu, fêlé.

ՉԵՐՁՈՒՄԵՄ V. ՉԵՐՁԱՄԵՄ.

ՉԵՐՁՈՒՄԾ, ոյ s. scission, division, dissidence, faction; schisme; — առնել, faire une scission, faire scission; — առնկեալ էր իմէջ նոցա, ils étaient divisés; Եղեւ — իմէջ ժողովրդեան վասն նորա, il y eut discussion dans le peuple à cause de lui; էին — իմէջ նոցա, il y avait division entre eux; դարձեալ — լինէր իմէջ ՉՐԷԻԿ, il s'éleva une nouvelle dissension parmi les Juifs.

ՉԵՐՁՈՒՄԾԱԿԱՆ a. schismatique.

ՉԵՐՁՈՒՄԾԱԿԵՍ, աց s. chef d'un schisme.

ՉԵՐՁՈՒՄԾԻՄ, ԵԿԱՅ յո. se diviser, se séparer.

ՉԵՐՁՈՒՄԾՈՂ, աց s. dissident, schismatique.

ՉԵՐՁՈՒՄԾՈՂԱԿԱՆ a. schismatique.

ՉԵՐՁՈՒՄԾՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՉԵՐՁՈՒՄԾՈՒԹԻՒՆ s. schisme.

ՉԵՐՁՈՒՄ V. ՉԵՐՁԱՆԵՄ.

ՉԵՐՁՈՒՄՆ V. ՉԵՐՁՈՒՄԾ.

ՉԵՐՄԷՍ, մետի օս մեայ sm. Mercure.

ՉԵՐՈՒ adv. l'année dernière, l'an passé, l'année passée; իհերուն հետէ, depuis l'année dernière.

ՉԵՐՔԵՄ, ԵԿԻ va. réfuter, rejeter, réprouver; իբաց —, rejeter, condamner.

ՉԵՐՔՈՒՄՆ s. réfutation.

ՉԵԿ օս խեց s. tour, jante de roue.

* **Հեւամ V.** Թասեմ.

Հեփեսոոս, ի ou տեայ sm. Vulcain.

Հօր, աց a. fort, puissant, vigoureux; puissant, efficace; — **Թեւարկու**, protecteur puissant, déclaré; — **զօրութեամբ**, très-puissant, vaillant.

Հօրագին V. **Հօր**.

Հօրագոյնս adv. fort, fortement, puissamment, vigoureusement.

Հօրանամ, ացայ vn. être, devenir fort, puissant, se rendre puissant, se fortifier.

Հօրապէս V. **Հօրագոյնս**.

Հօրացուցանեմ, ուցի va. rendre fort, puissant, fortifier.

Հօրեղ, աց a. fort, robuste.

Հօրեղապէս V. **Հօրագոյնս**.

Հօրիչ a. qui rend fort, puissant, fortifiant.

Հօրութիւն s. force, puissance.

Հէն, հինից s. maraudeur, brigand; — **ճովու**, pirate, corsaire, écumeur de mer.

Հէք, հիքի, քաց a. malheureux, misérable, pitoyable; — **պատանեակ**, ô malheureux jeune homme.

Հիահրաչ a. merveilleux, admirable, surprenant, étonnant, ravissant.

Հիանալի a. admirable, étonnant, surprenant.

Հիանամ, ացայ vn. admirer, s'étonner, s'émerveiller, être surpris, s'extasier, être frappé d'admiration, admirer, regar-

der avec admiration, *տեսնես* des nues; հիացեայ զարմանամ, je suis ravi d'admiration, je ne suis plus maître de ma admiration.

Հիանշմար a. admirable à voir, charmant, surprenant.

Հիասքանչ a. ravi d'admiration.

Հիացական a. admiratif, extatique.

Հիացութիւն V. **Հիացումն**.

Հիացումն s. admiration, surprise, étonnement, extase; — **ածել**, ի— **ածել**, remplir d'étonnement, d'admiration, ravir d'admiration, charmer; լինել ի—, être ou faire l'admiration de; **աստուածահրաչ** —, ravissement divin; — **է մտաց լսել**, on est étonné d'entendre; ի— իրիք կարգել զիմն, faire d'une chose la merveille, l'admiration de.

Հիացուցանեմ, ուցի va. étonner, ravir, surprendre, frapper d'étonnement.

Հիբար V. **Որպէս**.

Հիդրա; այ ou այի s. hydre.

Հիզան, **Հիկէն V.** **Որպէս**.

Հիղ V. **Հիւղ**.

Հի՞մ adv. pourquoi? pour quelle raison? **հի՞մ տրտմիս**, pourquoi vous chagrinez-vous?

Հիմէն, **մենի**, նաւ ou նեաւ s. mine (mesure); hymen, hyménée.

Հիմն, **մանց** s. fondement; base; fond; fondation; — **իվեր**, de fond en comble; — **իվեր առնել՝ տապալել՝ կործանել** ou

առակել, détruire ou renverser de fond en comble, détruire jusque dans les fondements, renverser; իհիմանց կործանիլ, être renversé de fond en comble; — իյատակ, jusque dans ses fondements, jusqu'aux fondements; — ou հիմունս արկանել, jeter les fondements, fonder; իվերայ հաստատուն հիման, sur des fonds solides; — լինել իրիք, être le fondement de; — աղանալի, base salifiable.

Հիմնադիր, դրաց s. fondateur.

Հիմնադրեմ, եցի va. fonder, poser les fondements.

Հիմնադրուծիւն V. Հիմնարկուծիւն.

Հիմնական a. fondamental.

Հիմնայտակ առնեմ va. raser, raser jusqu'aux fondements, abattre à rase terre.

Հիմնանամ, ացայ vn. se fonder, s'établir.

Հիմնապէս adv. fondamentalement, à fond.

Հիմնարկ V. Հիմնարկու.

Հիմնարկեմ, եցի va. fonder, jeter les fondements.

Հիմնարկու, աց s. fondateur.

Հիմնարկուծիւն sm. fondation; établissement, institution.

Հիմնացուցանեմ, Հիմնաւորեմ V. Հիմնեմ.

Հիմնափոր a. qui mine, qui creuse le fondement.

Հիմնեմ, եցի va. fonder, établir.

Հիմնեցուցանեմ V. Հիմնեմ.

Հիմնովին adv. à fond; — գիտել՝ ուսանել, savoir, apprendre —.

Հին, հնոց a. vieil, vieux, usé; ancien, antique; հինք, les anciens; իհնումն, anciennement.

Հինաբար adv. comme un maraudeur.

Հինածաղիկ, դկան s. balsamine.

Հինայ s. henné.

Հինահար, աց s. maraudeur, brigand; — առնել, marauder, brigander, dévaliser.

Հինաւուրց a. des temps anciens, vieux, vieil; անտառ — մայրեայ, forêt de cèdres antiques; — ատելուծիւն, haine invétérée; Հինաւուրցն, l'Ancien des jours (Dieu).

Հինգ, հնգից a. cinq.

Հինգաղի s. pentacorde.

Հինգամեայ a. de cinq ans, âgé de cinq ans.

Հինգամեան, մենից a. quinquennal; V. Հնգամեայ.

Հինգամսեայ a. de cinq mois.

Հինգանկիւնի, նոյ, նեաց a. pentagone.

Հինգետասան, etc. V. Հնգետասան, etc.

Հինգերորդ, աց adj. cinquième; adv. cinquièmement.

Հինգերորդեմ, եցի va. prélever le cinquième d'une chose, payer ou faire payer le cinquième du revenu.

Հինգկանգնեայ, Հինգկանգնեան a. haut de cinq coudées.

Հինգկնեմ, եցի va. répéter cinq fois, quintupler.

Հինգհազար, աց adj. cinq mille.

Հինգհազարեան a. de cinq mille.

Հինգհարիւր, ոց adj. cinq cents.

Հինգհարիւրամեայ adj. de cinq cents ans.

Հինգհարիւրամենի a. âgé de cinq cents ans.

Հինգհարիւրերորդ, աց a. le cinq centième.

Հինգշաբաթ, ի. Հինգշաբաթի, Թույ s. jeudi; աւագ —, jeudi saint; գէր —, jeudi gras.

* Հինգշաբթի V. Հինգշաբաթի.

Հինգպատիկ a. quintuple; adv. au quintuple.

Հինգտերեւեան s. quinte-feuille, potentille.

Հինգօրեայ a. de cinq jours.

Հինենայ, ի s. quinquina.

Հինինամ, ացի vn. haleter.

Հինինումն s. action de haleter.

Հինօրեայ, րէից a. vieux, vieil, ancien; — հիւանդութիւն, maladie chronique.

Հիպատ V. Հիւպատոս.

Հիւ գամ vn. tourner, faire un tour, tourner.

Հիր s. pourpre.

Հիրիկ s. iris.

Հիւանդ, աց a. malade, indisposé, souffrant; — լինել, être, tomber malade, faire une maladie; — եղէ, j'ai été malade; դարմանել խնամել զ—,

soigner un malade; լինի իմահօս լինել մահացու վտաւոր —, être très-malade, dangereusement malade; * — ինքով կենալ, rester auprès d'un malade, garder un malade; * — ընել, rendre malade.

Հիւանդաբար adv. comme un malade.

Հիւանդագին a. malade, infirme, souffrant; adv. tout malade, d'un air malade.

Հիւանդամիտ, մտաց a. qu'a l'esprit malade, dérangé.

Հիւանդանամ, ացայ vn. tomber malade, être malade, indisposé.

Հիւանդանոց, աջ s. hôpital; infirmerie.

Հիւանդատես, աց a. qui visite le malade; — գալ, visiter, aller voir un malade.

Հիւանդապահ, աց s. garde-malade, infirmier.

Հիւանդացուցանեմ, ուցի va. rendre malade.

Հիւանդաքայլ a. qui marche comme un malade, à pas faibles, lents.

Հիւանդոտ a. maladif, infirme, valétudinaire, malingre.

Հիւանդութիւն s. maladie, mal, indisposition, infirmité;

* — քաշել, faire une maladie; Թեթեւ դժնդակ՝ վտանգաւոր՝ մահացու՝ ծանր —, maladie légère, fâcheuse, dangereuse, mortelle, grave; բժշկել իհիւանդութենէ, guérir de sa maladie; * — մը առնուլ՝ վաստի՝

gagner, contracter un

adie; բժշկել զ—, guérir une maladie; ախտանալ — անբուժելի, être atteint d'une maladie incurable; զայրացուցանել՝ յճեղմացուցանել զ—, aigrir, adoucir une maladie; * — է ելլել, relever de maladie.

Հիւանդքաղ a. convalescent.

Հիւանդքաղութիւն s. convalescence.

Հիւծ, ոց s. humeur, matière; suc, jus; séve; ապակային —, humeur vitreuse.

Հիւծաբեր a. qui produit de l'humeur.

Հիւծական a. matériel, corporel.

Հիւծականութիւն s. matérialité.

Հիւծային V. Հիւծական.

Հիւծանիւծ, ից s. chose matérielle, matière; a. matériel.

Հիւծաւոր V. Հիւծական.

Հիւծեղ, աց a. plein d'humeur, de suc, de jus.

Հիւծեմ, եցի va. composer de la matière.

Հիւլէ, ի s. atome, corpuscule.

Հիւծական, աց a. qui fait dépérir.

Հիւծանիմ, ծայ. Հիւծիմ, ծեցայ vñ. dépérir, maigrir, devenir maigre, languir, se consumer; — լուսի, déclin de la lune.

Հիւծեալ a. maigre, chétif.

Հիւծումն s. dépérissement, amaigrissement, marasme, consumption.

Հիւղ, ից s. chaumière; atome, corpuscule.

Հիւղեայ, Հիւղէ V. Հիւլէ.

Հիւղիկ s. chaumine.

Հիւլատ, ից V. Հիւլատոս.

Հիւլատեան s. pl. les consuls.

Հիւլատոս; աց s. consul; առաջին —, premier consul.

Հիւլատոսական a. consulaire.

Հիւլատոսարան, աց s. consulat.

Հիւլատոսութիւն, Հիւլատոսութիւն s. consulat, dignité consulaire.

Հիւլպերէտ, ի s. serviteur; sous-diacre.

Հիւս, ոց, ից s. tissu, tresse, natte; tissure, entrelacement; — ձեան, avalanche.

Հիւսածոյ, ից a. tissu, tressé.

Հիւսակ, աց s. natte, tresse; — վարսից, — de cheveux.

Հիւսեմ, եցի va. tresser, natter, tisser, enlacer, entrelacer, tricoter; fig. composer, combiner.

Հիւսիչ s. tresseur.

Հիւսիս, ոյ, ի s. le nord, septentrion; aquilon, borée, bise, le vent du nord; գոռ՝ ամեհի —, le fier aquilon.

Հիւսիսաբնակ a. qui habite au nord, septentrional, hyperboréen.

Հիւսիսակ, ի s. aquilon.

Հիւսիսական V. Հիւսիսային.

Հիւսիսակողմ sm. côté du nord, le nord; ի— քաղաքին, au nord de la ville.

Հիւսիսահողմ, ոյ s. aquilon.

Հիւսիսայգ s. aurore boréale.

Հիւսիսային a. boréal, septentrional, hyperboréen.

Հիւսիսի, սիսոյ V. Հիւսիս.

Հիւսկէն a. tissu, tressé, natté, tricoté; à jour; s. dentelle.

Հիւսն, սանց s. menuisier.

Հիւսնական a. de menuisier; — արուեստ, l'art du menuisier.

Հիւսնեմ, եցի va. menuiser, travailler en menuiserie, fabriquer.

Հիւսնոց, աց s. atelier de menuisier.

Հիւսնութիւն s. menuiserie.

Հիւսուած, ոյ sm. tissure, tissu; tresse, natte; texture, enlacement, entrelacement, composition.

Հիւսուածոյ V. Հիւսածոյ.

Հիւսում, սի V. Հիւսեմ.

Հիւսումն V. Հիւսուած.

Հիւր, ոց, ից s. hôte, celui qui reçoit l'hospitalité, étranger.

Հիւրաբար adv. comme un hôte.

Հիւրադու a. inhospitalier.

Հիւրամեծար a. qui honore les hôtes, hospitalier.

Հիւրամեծարութիւն s. accueil hospitalier, hospitalité.

Հիւրանամ, ացայ vn. arriver comme hôte chez qn., recevoir l'hospitalité.

Հիւրանոց, աց s. lieu où l'on reçoit les étrangers, hospice.

Հիւրասէր a. qui aime les hôtes, hospitalier.

Հիւրասիրութիւն s. hospitalité.

Հիւրատեաց, եցից s. inhospitalier.

Հիւրատեցութիւն s. inhospitalité.

Հիւրընկալ, աց a. qui reçoit les hôtes, hospitalier.

Հիւրընկալեմ, եցի vn. recevoir les hôtes, les étrangers, recevoir, accueillir.

Հիւրընկալութիւն s. hospitalité, accueil, réception.

Հիւրոյթ, Հիւրոյք V. Կոչունք, Հիւրընկալութիւն.

Հիւրութիւն s. qualité d'hôte, d'étranger.

Հիւրուհի sf. hôtesse, étrangère.

Հիքութիւն sm. malheur, misère.

Հլու, աց. Հլուական a. docile, déferant, souple, pliant, flexible; — բնութիւն, humeur pliable.

Հլութիւն s. docilité, déférence, souplesse; ի— ածել, rendre docile.

Հծանք, նաց s. chuchoterie, murmure.

Հծեմ, եցի vn. chuchoter, murmurer; — ումեք յունկանէ ou յունկն, parler à qn. à l'oreille.

Հծող s. chuchoteur.

Հմակեր, աց a. crudivore, omophage.

Հմակերութիւն s. omophagie.

Հմայական V. Դիւթական, Դիւթութիւն.

Հմայեակ, եկաց s. talisman, amulette.

Հմայեմ, եցի vn. deviner.

augurer, consulter les augures.

Հմայութիւն. Հմայք, յից s. divination, augure, présage, sortilège, charme; լուծան հմայք, le charme se rompit; հմայս՝ հմայել, chercher un augure, charmer; չարագոյժ —, funeste présage.

Հմուծիւն s. crudité.

Հմուտ, մտաց a. érudit, versé dans, docte, connaisseur, instruit, savant, entendu, praticien, expérimenté.

Հմտաբար adv. avec connaissance, savamment.

Հմտանամ, ացայ vn. s'instruire, s'informer, connaître, être versé dans, être exercé à.

Հմտութիւն sm. érudition, connaissance, savoir, expérience.

Հնագէտ, Հնագիտակ sm. antiquaire.

Հնագիտութիւն s. antiquité.

Հնագիր, գրի s. paléographe; auteur ancien.

Հնագրական a. paléographique.

Հնագրութիւն s. paléographie.

Հնազանդ, ից a. obéissant; — լինել, être obéissant, obéir; — առնել, réduire ou assujettir à l'obéissance; — առնել ընդ իւրեւ, se faire obéir, réduire à sa volonté.

Հնազանդեմ, եցի. Հնազանդեցուցանեմ, ուցի va. faire rentrer dans l'obéissance, réduire à l'obéissance, soumettre, plier, assujettir à l'obéissance.

Հնազանդիմ, դեցայ. vn. obéir, se soumettre.

Հնազանդութիւն s. obéissance, soumission, assujettissement; ի— ածել, réduire à l'obéissance; ունել իհնազանդութեան, retenir dans l'obéissance; գալ ի—, rentrer dans l'obéissance; կրաւորական՝ կոյր —, obéissance passive, aveugle.

Հնազանդօրէն adv. avec obéissance.

Հնաժողով s. chiffonnier.

Հնախոյզ, ուզից s. anti-quaire.

Հնախօս, աց s. archéologue; a. archéologique.

Հնախօսական a. archéologique.

Հնախօսութիւն s. archéologie.

Հնական a. qui peut vieillir.

Հնակարկատ s. ravaudeur.

Հնամի a. vieux, ancien, antique, chronique.

Հնանամ, ացայ vn. vieillir, s'user; — ախտից, s'invétérer, devenir chronique, invétéré.

Հնասէր a. qui aime l'antiquité, les antiquités.

Հնավաճառ, աց s. fripier.

Հնար V. Հնարք; — է, il est possible; չիք —, ce n'est pas possible, c'en est fait; որքան — է, autant qu'il est possible, autant qu'on le peut; որչափ ինչ — էր, autant qu'il était possible, autant qu'il se pouvait; — էր նմա, il lui était possible, il était en état.

Հնարագէտ a. industriel, adroit, habile, ingénieux.

Հնարագիտութիւն s. habileté, adresse, esprit inventif, dextérité; invention, industrie, art; չարարուեստ —, machination, machine, intrigue.

Հնարագիւտ a. inventeur, inventif, ingénieux; — լինել, inventer.

Հնարակերտ adj. possible, faisable.

Հնարացոյց a. qui montre le moyen pour faire qch.

Հնարաւոր, աց a. possible, faisable; V. Հնարագէտ.

Հնարաւորեմ, եցի. Հնարաւորիմ, ըեցայ vn. s'ingénieur, inventer, trouver un moyen, un expédient, s'aviser d'un moyen, tâcher, faire son possible.

Հնարաւորութիւն s. possibilité; invention, moyen, expédient.

Հնարեմ, եցի. Հնարիմ, ըեցայ vn. s'ingénieur, inventer, trouver un moyen, s'aviser de, forger, trouver; tâcher, s'efforcer, s'étudier, chercher à; V. Հնարք.

Հնարիմաց, ից a. artificieux, fin, rusé.

Հնարիմացութիւն s. artifice, finesse, détour, adresse.

Հնարին a. possible.

Հնարողութիւն s. invention, art, industrie.

Հնարք, ըից s. moyen, expédient, mesure, parti, remède, ressort, issue; industrie, in-

vention, art; adresse, ruse, artifice, détours, menée, manège, intrigue, machine, entreprise; milieu, voie; rhét. enthymème; — պատերազմի, stratagème; զամենայն հնարս հնարել, faire tout au monde, tous ses efforts, ses derniers efforts, toutes les tentatives, toutes les démarches, se mettre en quatre, remuer ciel et terre, épuiser toutes sortes d'artifices, n'oublier rien; հնարս հնարել խորհել իմանալ, իհրնարս հայթայթանաց մտանել, prendre des moyens, des mesures, employer des moyens, s'aviser d'un bon expédient, s'ingénieur; հնարիւք, հնարիւք իմն, par un moyen, artificieusement; հնարիւք իմն ուղղեցի, j'ai trouvé le moyen de rectifier; — հայթայթանաց, remède; որպիսի՛ հնարս եւ իմանայցե՞ ոք, de quelque détour que l'on se serve; խորամանկ՝ չարարուեստ՝ չարիմաց՝ ճարտարիմաց —, artifices, ruse, intrigues; բիւր ազգի ազգի հնարս հնարէր, usait de mille artifices.

Հնացեալ a. vieilli; — մոլորութիւն, erreur invétérée.

Հնացուցանեմ, ուցի va. vieillir, faire vieillir, rendre vieux.

Հնգազլխեան a. qui a cinq têtes; — գիրք Մովսեսի, Pentateuque.

Հնգալեզու a. pentaglotte.

Հնգահատոր a. en cinq volumes.

Հնգաձայն, ի s. quinte.
 Հնգամատեան, ենի s. Pentateuque.
 Հնգամարտիկ a. vainqueur au pentathie; — կռիւ, pentathle.
 Հնգամիլիոն, ի s. quintillion.
 Հնգաչափ s. pentamètre.
 Հնգապատիկ a. quintuple; adv. au quintuple.
 Հնգապատկեմ, եցի va. quintupler.
 Հնգապետ, աց s. chef de cinq soldats.
 Հնգաքաղաքք, քաց s. pentapole.
 Հնգեակ V. Հինգ.
 Հնգեկին V. Հնգապատիկ.
 Հնգետասան, ից a. quinze; quinzième.
 Հնգետասանամեայ, մէից.
 Հնգետասանամեան, մենից a. de quinze ans, âgé de quinze ans.
 Հնգետասանանկիրն a. pentadécagone.
 Հնգետասաներորդ, աց s. quinzième.
 Հնգետասաներին, եցունց s. a. tous les quinze.
 Հնգերեակ, եկաց s. cinq.
 Հնգերեան, Հնգերին, քեցունց s. a. tous les cinq.
 Հնգիցս adv. cinq fois.
 Հնդիկ, դկաց s. Indien; a. noir, nègre; — հաւ V. Հնդկահաւ; — ընկոյզ, noix muscade; — որդն, ver à soie; — փայտ սեւաթոյր, ébène; — եղէգն, bambou; գնալ ի Հնդիկս, aller aux Indes.

Հնդկա-եւրոպացի a. indo-européen.
 Հնդկագերմանական, Հընդկագերմանիկ a. indo-germanique.
 Հնդկաթզենի s. raquette.
 Հնդկախոզ, աց s. babiroussa.
 Հնդկահաւ, ու s. dinde, dindon; ձագ — ու, dindonneau; — գլգլայ, գլգլունս արծակէ, le dindon glougloute.
 Հնդկային a. indien.
 Հնդկանշի, նշոյ s. cacao-tier, cacaoyer.
 Հնդկանուշ, նշոյ s. cacao.
 Հնդկաստան, ի s. Inde.
 Հնդկեղէգն s. bambou.
 Հնդկեղէն adv. en indien, en langue indienne; s. l'indien, la langue indienne.
 Հնծան, Հնծան, աց s. pressoir; cuve du pressoir; — հարկանել, fouler la vendange, pressurer; գուբ —, barlong.
 Հնծանակ, աց s. barlong.
 Հնծանահար, աց s. fouleur, pressureur.
 Հնծանահարութիւն s. pressurage.
 Հնծանայարկ s. pressoir.
 Հնծանեանն s. Bacchus.
 Հնծեմ, եցի va. moissonner; faucher; récolter.
 Հնտոի, տոյ, տեաց a. vieux, vieil, usé; — ք, vicellerie, antiquaille.
 Հնոց, ի s. four, fournaise.
 Հնոցիկ s. fourneau.
 Հնութիւն s. vétusté; antiquité; ancienneté; antiquaille;

—ք Անույ, les antiquités d'Ani.

Հնչական a. retentissant, sonnant, sonore.

Հնչականութիւն s. sonorité.

Հնչեմ, եցի va. rendre un son, retentir, sonner, résonner; souffler; siffler; annoncer, publier; prononcer; ոչ բարւոք — ականջաց, blesser, choquer l'oreille.

Հնչեցուցանեմ, ուցի va. faire retentir, sonner; annoncer, publier; — զփող V. Փող.

Հնչիւն V. Հնչումն; եղել —, un bruit s'est fait entendre.

Հնչող, Հնչողական V. Հնչական.

Հնչումն s. son, voix, retentissement, résonnement, sonnerie, bruit; prononciation.

Հոգ, ոց s. soin, sollicitude, intérêt; soin, charge, inspection; souci, inquiétude; —ք անդոհականք՝ տխուր, noirs soucis; — առնել, — յանձին բերել՝ ունել՝ տանել, avoir soin; — ունել, — իմտի արկանել, se soucier, être en peine; հոգս ցուցանել բարեխնամս, témoigner du vif intérêt; յիմ վերայ հոգդ այդ, Թող ինձ զհոգդ զայդ, laissez-moi faire.

Հոգաբարձ, ից. Հոգաբարձու, աց a. s. curateur, intendant, pourvoyeur, inspecteur; surveillant; — լինել, avoir soin de.

Հոգաբարձութիւն s. curatelle, charge, inspection, surveillance, direction; soin, sollicitude.

Հոգած, ի a. qui a soin, soigneux; soucieux, pensif, inquiet.

Հոգածու, աց a. qui a soin, soigneux.

Հոգածութիւն V. Հոգաբարձութիւն.

Հոգամ, ացայ, ացի vn. pourvoir, fournir, procurer, munir; avoir soin, soigner; se soucier, être pensif, prendre souci, s'inquiéter, être inquiet, se mettre en peine, se tourmenter; յի՛ ինչ հոգար, ne sois point en peine; — վասն ուրուք ou զումքէ, être inquiet, en peine de զո.

Հոգատարութիւն V. Հոգաբարձութիւն.

Հոգացողութիւն sm. soin, sollicitude.

Հոգեբան, ից s. psychologue, psychologiste.

Հոգեբանական a. psychologique.

Հոգեբանութիւն s. psychologie.

Հոգեբարձու V. Հոգաբարձու.

Հոգեբուղիս adj. spirituel, divin.

Հոգեզուարճ a. joyeux, gai, jovial.

Հոգելից a. plein du Saint-Esprit, spirituel, divin.

Հոգեխառն a. inspiré par le Saint-Esprit, spirituel, divin.

Հոգեխօսութիւն s. pneumatologie.

Հոգեծին a. né par l'âme, spirituel.

Հոգեկան a. spirituel; psychique.

Հոգեկանութիւն sm. spiritualité.

Հոգեկեցոյց a. qui sauve l'âme, salutaire.

Հոգեկիր a. inspiré par l'esprit divin, par le Saint-Esprit, inspiré.

Հոգեկորոյս a. qui perd, qui fait perdre l'âme.

Հոգեկրօն a. qui vit selon l'esprit de Dieu, spirituel; religieux.

Հոգեհանգիստ s. Requiem.

Հոգեղէն a. spirituel, incorporel; spirituel, divin.

Հոգեմարտ, ից, աց a. s. qui combat la divinité du Saint-Esprit.

Հոգեմուխ a. initié au Saint-Esprit, doué de l'Esprit-Saint.

Հոգեմկար a. peint par le Saint-Esprit.

Հոգեներոզ a. qui renouvelle l'esprit, l'âme; renouvelé par le Saint-Esprit; — զուարթացուցանել զբնութիւն, ranimer la nature.

Հոգեմուգ a. qui chante ou qui est chanté par le Saint-Esprit.

Հոգեշահ a. salutaire, utile à l'âme, spirituel.

Հոգեշարժ a. animé, inspiré par le Saint-Esprit; touchant, pathétique.

Հոգեշնորհ a. donné, accordé par le Saint-Esprit; qui a la grâce, le don du Saint-Esprit; qui donne le Saint-Esprit.

Հոգեշունչ adj. inspiré du Saint-Esprit.

Հոգեպաշտութիւն s. culte des esprits.

Հոգեպատում a. raconté par le Saint-Esprit; qui raconte par l'inspiration du Saint-Esprit.

Հոգեպարգել V. Հոգեշնորհ.

Հոգեպէս adv. spirituellement, par un mouvement d'inspiration divine; selon l'esprit, immatériellement.

Հոգեռանդն a. fervent, ardent, spirituel.

Հոգեսէր a. qui aime l'âme, les âmes; pieux, dévot.

Հոգեսիրութիւն s. piété, dévotion.

Հոգեսնունդ a. nourri, élevé selon l'Esprit-Saint.

Հոգեվար, աց a. s. qui est à l'agonie, agonisant, moribond, mourant; —բ, agonie; լինել իհոգեվարս, agoniser, être à l'agonie; * —բ է, il est à l'agonie, il est mourant.

Հոգետես, աց a. qui voit les secrets de l'âme.

Հոգերգող, ի a. qui chante par l'inspiration du Saint-Esprit.

Հոգեւոր, աց a. spirituel; dévot, pieux; animé, vivant; —բ, choses spirituelles.

Հոգեւորական a. spirituel.

Հոգեւորապէս V. Հոգեպէս.

Հոգեւորիմ V. Հոգիանամ.

Հոգեւորութիւն sm. spiritualité.

Հոգեկոխութիւն sm. mé-

tempsychose, transmigration des âmes.

Չոգի, զւոց s. âme; âme, esprit, vie, cœur; âme, souffle; le Saint-Esprit; vent; haleine; âme, personne, individu; âme, agent, moteur principal; âme, expression, l'esprit, le sens; désir, penchant; աւանդել զ—, rendre l'âme; փչել՝ հանել զհոգին, expirer; հոգւով երգել, chanter avec âme; հոգւով, en esprit; երկնային՝ աստուածային՝ վեհ՝ անմահ՝ դիւրագգած՝ մոլորեալ՝ յուզեալ՝ նուաստ՝ անարգ՝ առաքինի՝ գեղեցիկ՝ ազնուական՝ դիւցազնական —, âme céleste, divine, sublime, immortelle, sensible, égarée, agitée, basse, vile, vertueuse, belle, noble, héroïque; ամենայն հոգւով սիրել, aimer de toute son âme; * մէկուն հոգւոյն համար աղօթք ընել, prier Dieu pour le repos de l'âme de qn.; V. Ոգի.

Չոգիանամ, ացայ vn. devenir esprit, s'animer, prendre de l'âme.

Չոգիացուցանեմ, ուցի va. animer, ranimer, donner de la vie, ressusciter.

Չոգող V. Չոգած.

Չոգողութիւն V. Չոգացողութիւն.

Չոլածեւեան a. qui a ses ailes ouvertes.

Չոլածեւեմ, եցի va. ouvrir ses ailes, étendre, déployer ses ailes.

Չոլամուկ V. Զիղջ

Չոլանեմ, եցի va. déshabiller; découvrir, dévoiler, déceler.

Չոլանի a. déshabillé, nu; dévoilé, découvert; — առնել լինիմ V. Չոլանեմ, Չոլանիմ.

Չոլանիմ, Չոլոնիմ, նեցայ vn. se déshabiller, se découvrir; se dévoiler.

Չոլով, ից s. roulement, rotation, circulation; gram. cas.

Չոլովական a. roulant, circulaire; gram. déclinable.

Չոլովեմ, եցի va. rouler, tourner; gram. décliner.

Չոլովեցուցանեմ V. Չոլովեմ.

Չոլովիմ, եցայ vn. se rouler, tourner; gram. se décliner.

Չոլովումն s. roulement, rotation; gram. déclinaison.

Չոծ, ից a. dense, condensé, compacte, épais.

Չոծիմ, ծեցայ vn. se condenser, devenir épais, épaissir, se remplir.

Չոծութիւն s. densité, condensation, épaisseur.

Չոկտեմբեր, ի s. octobre.

Չոլ, ոյ, ով s. terre; terrain, sol; terre, champ, domaine; fig. tombeau; — իգլուխ լինել, se couvrir la tête de terre; նախնական՝ երկրորդական՝ երրորդական՝ անցողական՝ ողողական —ք, terrains primitifs ou primordiaux, secondaires, tertiaires, de transport, d'alluvion; ի— իջանել՝ ննջել, être enterré, enseveli; տալ հողոյ գմարմին, enterrer, inhumer, ensevelir; հողոյ եւ

պատանաց չլինել արժանի, être indigne de recevoir les honneurs de la sépulture.

Հողաբարդ a. atterrissement.

Հողաբեր a. produit de la terre.

Հողաբիր a. qui creuse la terre.

Հողաբլրակ, աց sm. ados, billon.

Հողաբլուր, բլրոց s. élévation ou amas de terre, levée, jetée, digue, rempart, retranchement.

Հողաբոյս a. poussé, produit de la terre.

Հողագործ, աց s. agriculteur, cultivateur, laboureur.

Հողագործութիւն s. agriculture, labourage.

Հողագունտ, գնտոյ s. le globe terrestre.

Հողազանգուած a. formé de terre, terrestre.

Հողաձաւալ a. qui roule sur la terre, dans la poussière; fig. mondain, terrestre.

Հողաձափ, ից s. chausson, pantoufle.

Հողախառն a. mêlé de terre, terreux.

Հողախշտի V. Գետնախշտի; — հանգիստ, sépulture; tombeau.

Հողածին, Հողածնեալ a. né de la terre.

Հողակալ, աց s. qui a des terres, des propriétés rurales.

Հողակեր, աց a. qui mange de la terre.

Հողակոյտ, կուտից V. Հողաբլուր.

Հողամաղ, ի s. plongeon.

Հողային V. Հողեղէն; chim. humique.

Հողանամ, ացայ vn. se réduire en terre.

Հողանիւթ, Հողանիւթեայ V. Հողեղէն.

Հողանման a. semblable à la terre.

Հողաստեղծ a. créé de terre.

Հողալաստակ V. Հողագործ.

Հողատէր V. Հողակալ.

Հողացուցանեմ, ուցի va. réduire, changer en terre.

Հողեալ a. renversé, tombé par terre.

Հողեղէն a. de terre, terrestre.

Հողմ, ոց s. vent; air; —

շնչէ՛ մոնչէ՛ փոխի՛ դադարէ, le vent souffle, mugit, change,

s'apaise ou tombe; — գոյ, il fait du vent; յաջողակ հողմով նաւարկել, naviguer avec un vent favorable; հակառակ է —, le vent est contraire;

ընդդէմ հողմոյ նաւարկել, naviguer contre le vent; fig. զհողմս արածել, faire des projets en l'air, faire des châteaux en Espagne; — ելանէ, le vent se lève; տալ հողմոյ, jeter au vent; շրջել յամենայն հողմոյ, tourner à tout vent; — աջողակ ուռնոյր՝ ընոյր զառագաստս մեր, un vent favorable enflait, remplissait nos voiles; Թեթեւ՝ քաղցր՝ զովարար՝ յաջող՝ անհաստատ՝ կատարի՛

մոլեգին՝ մրրկալից՝ սաստկաշունչ՝ սաստիկ օւ ուժգին՝ ահեղագոչ —, vent léger, doux, rafraichissant, propice, inconstant, courroucé, furieux, orangeux, impétueux, violent, mugissant; Թեւք հողմոյ, les ailes du vent; V. Քամի.

Հողմաբեր, ից, աց a. qui porte, qui produit du vent.

Հողմագրութիւն s. anémographie.

Հողմախաղաղ a. qui abrite du vent, assuré des vents; — նաւահանգիստ՝ ծով, port, mer calme.

Հողմախառն adj. mêlé de vent.

Հողմակոծ a. agité par le vent; — առնել, agiter par le vent.

Հողմակոծիմ, ծեցայ vn. être agité par le vent, flotter au gré des vents.

Հողմակոծութիւն s. agitation causée par le vent, tempête.

Հողմահար, ի a. battu par le vent; s. éventail.

Հողմահարեմ V. Հովահարեմ.

Հողմաղաց, ից s. moulin à vent.

Հողմամաղ a. criblé par le vent.

Հողմայոյզք s. bourrasque, ouragan, coup de vent, tourbillon.

Հողմաշարժ a. remué, agité par le vent.

Հողմաշունչ a. qui souffle le vent.

Հողմաչափ, ի s. anémomètre.

Հողմաչափութիւն s. anémométrie.

Հողմավար, աց a. poussé par le vent; — լինել, être poussé, balancé par les vents.

Հողմարգել sm. paravent, abat-vent.

Հողմացոյց, ուցի s. rose des vents; girouette.

Հողմափայլ V. Կանթեղխոտ.

Հողմընթաց լինիմ vn. aller comme le vent.

Հողմիկ s. petit vent, brise.

Հողմուռոյց a. enflé par le vent.

Հողմուտ a. venteux.

Հողմօրէն adv. comme le vent.

Հողուտ a. venteux.

Հոմանի, նւոյ, նեաց sm. amant.

Հոմանուն V. Համանուն, Երկդիմի.

Հոմասեռ V. Համասեռ.

Հոմերական, Հոմերոսեան a. d'Homère.

Հոմիշխան V. Իշխանակից.

Հոյ, ոց s. bélier (machine).

Հոյ s. terreur, épouvante, frayeur.

Հոյակապ a. grandiose, magnifique, splendide, grand, éminent; — քաղաք, superbe ville; — իշխան՝ բժիշկ, illustre prince, célèbre médecin; — այր, grand homme; սա այր —, ce grand homme.

Հոյանուն a. qui a un grand nom, célèbre.

Հոյաշէն a. grandiose, superbe.

Հոյզ, հուզոյ s. séve, jus; extrait.

Հոյլ s. troupe, foule, bande; essaim; — իհոյլ, en foule, par bandes; Ճաղկունք հոյլ ի— դեռափթիթք, mille fleurs nais-santes.

Հոյն, հունի s. cornouille; cornouiller.

* Հոն adv. là, là-bas; — է, il est —; — չէ, il n'est pas là.

Հոռի s. le second mois de l'ancien calendrier arménien.

Հոռոմ, ոց s. a. romain, latin.

Հոռոմարէն ou Հոռոմերէն adv. en latin.

* Հոս adv. ici; — է, il est ici; — չէ, il n'est pas ici.

Հոսական V. Հոսանուտ.

Հոսականութիւն s. fluidité.

Հոսանուտ a. coulant, fluide; s. fluide; էլեկտրական —. fluide électrique.

Հոսանք, նաց s. cours, écoulement, flux; saut, chute d'eau; chim. courant; էլեկտրական —, courant électrique; հոսանս ջուրց իջուցին աչք իմ, mes yeux ont répandu des ruisseaux, des torrents de larmes.

Հոսեմ, եցի va. faire couler, verser, répandre, épancher; vanner, éventer; éparpiller, disperser; précipiter; — հողմոյ, jeter au vent; — իբրեզ հետեղ զարտասուս, — յորդարուխ արտօսը, verser, répandre un torrent, un ruis-

seau ou des flots de larmes; V. Հոսիմ.

Հոսեցուցանեմ, ուցի va. faire couler.

Հոսիմ, սեցայ vn. s'écouler, se répandre, affluer, fluer, dé-couler; se ruer, se jeter, se précipiter; իվայը —, tomber de haut en bas.

Հոսիչ s. qui répand, qui disperse; van, crible.

Հոսիոսիմ, սեցայ vn. s'écou-ler, se répandre.

Հոսումն sm. écoulement, épanchement.

Հով, ոյ a. frais, froid; s. frais, fraîcheur, froid; vent;

* հովի բերան՝ մէջ, en plein vent, exposé au vent

Հովահար, աց s. éventail.

Հովահարութիւն s. ventila-tion.

Հովահարեմ, եցի va. éventer, ventiler, aérer; — իմ vn. s'é-venter, jouer de l'éventail.

* Հովահրեմ V. Հովահարեմ.

Հովայ interj. holà! ho! hélas!

Հովանամ, ացայ vn. se ra-fraîchir, se refroidir; fig. se refroidir, s'attiéder; հովանայ բարեկամութիւն նոցա, leur amitié se refroidit.

Հովանանամ, ացայ vn. cou-vrir d'ombre, ombrager; se reposer sous l'ombre; fig. prendre sous sa protection, protéger.

Հովանացուցանեմ, ուցի va. couvrir d'ombre, ombrager.

Հովանաւոր, աց a. ombragé, ombreux, couvert.

Հովանաւորեմ, եցի va. couvrir d'ombre, ombrager; fig. protéger, prendre sous ses auspices.

Հովանաւորութիւն s. ombre; fig. protection, auspices.

Հովանեակ, եկի s. marquise.

Հովանի, նւոյ, նեաւ sm. ombre, ombrage; fig. protection, auspices, défense; ընդ հովանեաւ, à l'ombre, à l'abri de; sous la protection, sous les auspices de; — առնել լինել V. Հովանաւորեմ.

Հովանոց, աց s. belvédère, kiosque; baldaquin, tente; parasol; parapluie.

Հովանոցաբեր, աց a. ombellifère.

Հովանոցակ s. ombrelle.

Հովանոցանամ, ացայ vn. couvrir d'ombre, ombrager.

Հովասուն a. frais, aéré; élevé dans des endroits frais, bien aérés.

Հովացուցանեմ, ուցի va. rafraîchir, refroidir; fig. refroidir, attiédier.

Հովեմ, եցի va. éventer, donner de l'air.

* Հովթիուկ V. Հովասուն.

Հովիկ V. Հողմիկ.

Հովիտ, վտի, վտաց s. vallée, bassin; vigne; — ս տնկել, planter des vignes.

Հովիւ, վուի, վուաց s. pasteur, berger, pâtre; հովուի գաւազան՝ բիր, flûteau, flûte de berger, asphodèle jaune, verge de Jacob.

Հովիարեմ V. Հովահարեմ.

Հովուաբար adv. pastoralement, comme un berger.

Հովուական a. pastoral; — կեանք կենցաղ, vie pastorale.

Հովուակից s. compagnon d'un pasteur.

Հովուանոց, աց s. habitation des pasteurs.

Հովուապետ, տաց s. chef des bergers, des pasteurs; fig. Jésus-Christ, pontife, archevêque.

Հովուապէս V. Հովուաբար.

Հովուասէր a qui aime son pasteur.

Հովուականք, նաց s. habitation des bergers.

Հովուափող, ոյ s. flûteau.

Հովուեմ, եցի va. faire paître, mener paître; fig. conduire, gouverner, régir.

Հովուերգակ s. poète bucolique.

Հովուերգութիւն s. chant pastoral, poésie pastorale; pastorale, églogue.

Հովութիւն sm. fraîcheur, froideur, refroidissement; fig. refroidissement, froideur; — բարեկամութեան, le refroidissement, l'attiédissement de l'amitié.

Հովուիկ sm. jeune berger, pastoureau.

Հովուութիւն s. l'état de pasteur, de berger; fig. l'art de gouverner, de conduire les peuples.

Հովտածեւ a. en forme de vallée.

Հովտանամ, ացայ vn. se

creuser, se caver, se coterber, s'affaisser.

Հոտ, ոյ, ով s. odeur; odeur, parfum; signe; — անոյշ՝ անուշից ou անուշուձեան, bonne, excellente odeur, odeur suave, parfum délicieux, senteur; — առնուլ, sentir, sentir l'odeur; — ունել, sentir, avoir de l'odeur, avoir l'odeur de; — հարկանել՝ բուրել՝ հանել, sentir, répandre ou exhaler une odeur; գարշ՝ քաղցր՝ ախորժեի՝ թեթեւ սաստիկ —, mauvaise, douce, agréable, faible, forte —; * հոտեր քսուիլ, se mettre de l'odeur.

* Հոտած a. qui sent mauvais; gâté.

Հոտառուձիւն s. odorat.

Հոտարան, աց s. jardin des fleurs odorantes; parfumerie.

Հոտաւէտ a. qui sent bon, odorant, odoriférant.

* Հոտեցնեմ, ուցի va. faire sentir mauvais; gâter.

Հոտեւան V. Հոտաւէտ.

Հոտիմ, տեցայ vn. sentir, avoir l'odeur de; puer, sentir mauvais; * աղեկ՝ գէշ —, sentir bon, mauvais.

Հոտոտամ V. Հոտոտիմ.

Հոտոտելիք, լեաց s. odorat.

Հոտոտեմ V. Հոտոտիմ.

Հոտոտեցուցանեմ, ուցի va. faire sentir.

Հոտոտիմ, տեցայ vn. flairer, sentir, respirer; toucher, s'approcher.

Հոր, ոյ, ով s. puits.

Հոր, ից s. gendre.

Հորդան տամ, avancer, conduire ou pousser en avant, lancer; venir, venir en foule, se ruer, se jeter impétueusement, se répandre, entrer en foule dans.

Հորդեմ, եցի vn. frayer, ouvrir ou tracer le chemin, la route; — հանապարհ, préparer la voie, donner passage, cours; — իւր զհանապարհ՝ զասպարէզ փառաց, se frayer le chemin des honneurs; անցս իւր —, se frayer un passage.

Հորիզոն, ի s. horizon; fig. horizon; —ն սկսանի պարզել, l'— commence à s'éclaircir; քաղաքական —ն մթազնի՝ ամպէ, l'— politique se rembrunit, se couvre de nuages; — զգալի՝ երեւոյթ՝ ուսումնական՝ իմանալի, — sensible, apparent, mathématique, rationnel.

Հորիզոնաբար adv. horizontalement.

Հորիզոնական a. horizontal.

Հորձք, ձից s. ardeur, vivacité.

Հորմայք s. enfilade, rangée (de perles).

Հուժկու a. fort, vigoureux, robuste.

Հուղկահար, Հուղկահարու, աց s. brigand, bandit, voleur de grand chemin, de grandes routes.

Հուժ՝ a. cru, qui n'est pas cuit.

Հուն s. gué, trajet; — մի, un peu.

Հունդ, հնդոյ s. semence, graine.

Հունձք, հնձոց s. moisson; récolte; ժամանակ հնձոց, moisson, fauchaison; ոսկեփայլ ոսկեփունջ —, moisson dorée; յառուրս հնձոց, dans le temps des moissons; առատ —, récolte abondante.

Հունչ, հնչից, հնչիւք s. son.
* **Հունտ** V. **Հունդ**; —ի երթալ, monter en graine.

Հուպ, հպոյ, հպի, ից adj. proche, voisin, prochain; prép. près, auprès; — լինել մատչել, être près, s'approcher, toucher; — ընդ —, — առ —, ընդ —, իհպոյ adv. de proche en proche, de près; prochainement, bientôt.

Հուսկ a. dernier; — յետին ou վերջին, le dernier, le dernier de tout; — յետոյ, — ուրեմն adv. après tout, enfin, à la fin, finalement, en dernier lieu.

Հուր, հրոյ s. feu; — լուցանել, faire du feu; — հարկանել, mettre le feu, faire feu, brûler; հրով դատել, mettre en feu, brûler; — արկանել՝ վառել, faire du feu, allumer; ի— այրիլ, être brûlé, consumé par le feu; — վառեալ բորբոքէր իՀայս, l'Arménie était en feu; ի— եւ իսուր սպառել՝ մաշել զամենայն, mettre tout à feu et à sang; իւղ արկանել զհրով, jeter de l'huile sur le feu; V. Կրակ, ճարակ.

Հպատակ, աց s. sujet; vas-

sal; a. dépendant, obéissant, subordonné, inférieur; attentif, occupé; — կալ, être obéissant, obéir; — լինել, être attentif, occupé, avoir soin.

Հպատականք V. **Հպատակութիւն**.

Հպատակեմ, եցի. **Հպատակիմ**, կեցայ vn. s'assujettir, se soumettre, obéir, dépendre; servir, avoir soin de, s'occuper de.

Հպատակութիւն s. sujétion, dépendance; vasselage; soumission, assujettissement, obéissance, déférence, subordination; soin, attention, occupation; — օրինաց, respect des lois.

Հպատակօրէն adv. avec sujétion.

Հպարտ, ից, աց a. orgueilleux, superbe, hautain, altier, fier.

Հպարտագոյնս adv. orgueilleusement, hautainement.

Հպարտանամ, ացայ vn. s'enorgueillir, être orgueilleux, s'enfler d'orgueil, devenir fier; — ընդ տոհմ իւր, se prévaloir de sa naissance.

Հպարտացուցանեմ, ուցի va. enorgueillir, rendre orgueilleux ou fier, enfler.

Հպարտութիւն s. orgueil, hauteur, fierté.

Հպաւոր V. **Հուպ** a.

Հպաւորիմ, ըցայ vn. s'approcher.

Հպաւորութիւն sm. proximité, rapprochement; V. Շօշափումն.

Հպեմ, եցի. Հպեցուցանեմ, ուցի va. approcher.

Հպիմ, պեցայ vn. s'approcher; toucher.

Հպումն V. Հպաւորութիւն.

Հպտանք, նաց s. chamarrures, affublement, parure recherchée, atours; affectation, air trop recherché, minauderie; սնտի —, vaine parure.

Հպտիմ, տեցայ vn. se chamarrer, s'attifer, se parer; minauder.

Հռետոր, աց sm. rhéteur, orateur.

Հռետորաբան, ից s. orateur, éloquent.

Հռետորաբար adv. en rhéteur, en orateur.

Հռետորական a. rhétorique; éloquent; — ձեւ, tour oratoire.

Հռետորայք, յից s. les rhéteurs, les orateurs.

Հռետորութիւն s. la rhétorique.

Հռիկ գամ vn. tourner; շուրջ —, tourner tout autour.

Հռնչիւն s. hoquet, râlement, ronflement.

Հռոգ, իւ s. salaire, appointements; bourse (pension gratuite dans un collège); — առնուլ ի վարժարանի, obtenir une bourse dans un collège.

Հռոգակեր, Հռոգաւոր, աց s. boursier.

Հռոմ a. romain, latin; s. Rome; — ք, les Romains.

Հռոմայական ou Հռոմայա-

կան a. romain; — եկեղեցի, l'Église romaine.

Հռոմայերէն a. latin; adv. en latin.

Հռոմայեցի, ցոյ a. s. romain.

Հռոմէական a. romain.

Հռչակ, աց s. V. Համբաւ; solennité, pompe; երթայր — զնմանէ ընդ ամենայն կողմանս, sa renommée se répandait dans tout le pays; — ընթանայ, un bruit court; հռչակաւ, solennellement; — հարկանել V. Հռչակեմ.

Հռչակական, Հռչակաւոր a. célèbre, renommé, fameux.

Հռչակեմ, եցի. Հռչակեցուցանեմ, ուցի va. célébrer, rendre célèbre; divulguer, ébruiter, publier.

Հռչակիմ, եցայ vn. devenir célèbre; être divulgué, s'ébruiter.

Հսկայ, ից s. géant.

Հսկայաբար adv. comme un géant, en géant.

Հսկայազն, Հսկայազուն, զանց s. géant.

Հսկայազօր a. qui a une force de géant, très-fort.

Հսկայական a. de géant.

Հսկայաձեւ a. gigantesque, colossal; — անդրի, statue colossale, colosse.

Հսկայաքայլ a. à pas de géant; — ընթանալ, marcher —; — յառաջադիմել, faire des progrès rapides.

Հսկայութիւն s. la grandeur de géant.

Հսկեմ, եցի vn. veiller, ne pas dormir; fig. veiller à ou sur, surveiller, avoir l'œil sur.

Հսկեցող, Հսկող a. veilleur; vigilant.

Հսկողութիւն, Հսկութիւն s. veille; vigilance.

Հսկումն s. veille; vigilance; veille d'une fête.

Հսկուն a. éveillé, vigilant.

Հտպիտ a. arlequin.

Հտպտանք V. Հպտանք; arlequinade.

Հտպտիմ V. Հպտիմ.

Հրաբաժակ, ի s. coupe de feu, tasse pleine de feu; a. de feu, plein de feu.

Հրաբերան a. dont la bouche est de feu.

Հրաբղխային a. volcanique.

Հրաբորբոք a. qui est tout en feu, enflammé, ardent, brûlant, flambant; — սրտմտութիւն, bouillant courroux.

Հրաբուղի a. qui jette, qui vomit du feu; s. volcan.

Հրաբուն a. qui est de feu; fig. spirituel, divin, céleste.

Հրագոյն a. qui est couleur de feu, roux, rouge.

Հրագունտ, գնտոյ s. globe de feu.

Հրադէզ a. qui entasse du feu.

Հրազէն, զինաց s. arme à feu; — ք, artillerie.

Հրազինեակ, եկաց s. artilleur.

Հրազինեմ, եցի va. armer de feu.

Հրազինութիւն s. artillerie.

Հրաժարական a. de renonciation, d'abdication, de congé, d'adieu; s. démission; congé; տալ — ողջոյն, donner un dernier adieu, faire ses adieux.

Հրաժարեալ a. démissionnaire; décédé; V. Հրաժարեմ.

Հրաժարելի a. défendu, interdit.

Հրաժարեմ, եցի va. faire renoncer ou abdiquer; congédier; défendre, interdire; vn. renoncer; se démettre, abandonner, s'abstenir de, se passer de, se retirer; prendre congé, dire adieu, faire ses adieux; mourir, décéder; — յիշխանութենէ, abdiquer, donner sa démission; — իՅագաւորութենէ, abdiquer la couronne; — յաղանդոյ, renoncer, abjurer; — յաշխարհէ, renoncer au monde; աղաչեմ զքեզ կալ զիս հրաժարեալ, je vous prie de m'excuser.

Հրաժարեցուցանեմ V. Հրաժարեմ va.

Հրաժարիմ V. Հրաժարեմ vn.; հրաժարեցան իմիմեանց, ils se quittèrent, ils se séparèrent.

Հրաժարութիւն, Հրաժարումն s. renoncement; renonciation, abandon; abdication, démission; décès.

Հրաժեշտ, ի s. renonciation, renoncement, abandon; abdication, démission; congé; adieu; départ; permission; — առնուլ տալ, prendre congé de, faire ses adieux, ses der-

niers adieux à զո., lui dire adieu; renoncer, abandonner, dire adieu; իհրաժեշտի կացուցանել, congédier, renvoyer, remercier; առնուլ — անդարձ, faire un éternel adieu.

Հրալից a. plein de feu, ardent.

Հրախաղ, ի s. artificier; —ք, feu d'artifice.

Հրախաղութիւն s. feu d'artifice.

Հրախառն a. mêlé de feu.

Հրածին a. qui engendre, produit le feu.

Հրակերպ, Հրակերպեան a. en forme de feu.

Հրակէզ առնեմ. Հրակիզեմ, եցի va. brûler, embraser, mettre en feu.

Հրակիզութիւն s. brûlement, embrasement.

Հրակիր a. qui porte le feu; s. pyrophore.

Հրահալ, աց s. métal; —ք, les métaux.

Հրահալելի a. métallique.

Հրահան, ի s. briquet.

Հրահանգ V. Հրահանգք.

Հրահանգապետ, աց s. gymnasiarque.

Հրահանգեմ, եցի va. instruire, exercer, discipliner, policer, former, façonner, dresser, enseigner; — իմ vn. s'instruire, s'exercer, se former.

Հրահանգիչ a. instructif; s. instructeur, précepteur.

Հրահանգութիւն V. Հրահանգք.

Հրահանգք, գաց s. instruc-

tion, discipline, enseignement; instructions; diète, régime; — զինուորութեան, discipline militaire; — մարմնոյ, exercices du corps.

Հրահար, ի s. carabine.

Հրահարակիր, կրաց s. carabinier.

Հրահմայ, ից s. pyromancien.

Հրահմայութիւն sm. pyromancie.

Հրահոս, Հրահոսան a. qui fait couler, qui répand du feu.

Հրածգութիւն V. Հրծգութիւն.

Հրածե V. Հրակերպ.

Հրամայական a. impératif, impérieux; s. gram. impératif.

Հրամայեմ, եցի va. commander, ordonner, enjoindre, imposer, avoir la main haute; permettre, autoriser.

Հրաման, աց s. ordre, ordonnance, commandement, injonction; permission, autorisation, permis; — տալ, donner ordre, commander; donner permission, permettre; — պատասխանոյ, oracle; հակառակ —, contre-ordre; —ք, destin, destinée. sort, fatalité; — պատուիրանի առնուլ, recevoir des ordres, des instructions; անդարձ —, ordre irrévocable.

Հրամանաբեկ լինիմ vn. finir sa carrière, mourir.

Հրամանաբեր a. qui porte un ordre, ambassadeur, messenger.

Հրամանագիր, գրոյ s. or-

donnance, permis, mandat; lettres patentes; — ձեռնադրութեան, dimissoire.

Հրամանական *a.* impératif, impérieux.

Հրամանակատար *s. a.* exécuteur, mandataire; obéissant.

Հրամանակար կարգ, Հրամանակարգ բան *s.* dogme.

Հրամանառու, աց *a.* celui qui a reçu un ordre, une permission.

Հրամանատար, աց *s.* commandant, commandeur.

Հրամանատարութիւն *sm.* commandement; ընդ — ք նորա, sous sa conduite.

Հրամանատու, աց *a.* commandant, qui donne un ordre, une permission.

Հրամանատուութիւն *V.* Հրամանատարութիւն.

Հրամանատրեմ *V.* Հրաման տամ.

Հրամանատրութիւն *s.* commandement, ordre, ordonnance; permisson.

Հրամուխ *a.* trempé dans le feu, ardent; — նետք սիրոյ, les traits enflammés de l'amour.

Հրամուշկ *s.* sorte de musc.

Հրային, այնոց *a.* de feu, igné, pyrique. ardent.

Հրայրեաց *a.* brûlé par le feu; qui consume par le feu, brûlant; *adv.* en brûlant par le feu.

Հրայրեացք, Հրայրեցութիւն, Հրայրք *s.* brûlures, embrasement, conflagration, incendie.

Հրանամ, ացայ *vn.* être en

feu, tout feu, être ardent, brûlant; prendre feu, s'allumer, s'enflammer.

Հրանիւթ, Հրանիւթայ *V.* Հրեղէն.

Հրանշոյլ *a.* qui brille comme du feu, étincelant.

Հրանունկ *s.* renoncule.

Հրանուտ *a.* de feu, ardent.

Հրաշագեղ *a.* d'une beauté merveilleuse, charmant, ravissant.

Հրաշագործ, Հրաշագործեմ, Հրաշագործութիւն *V.* Սքանչելագործ, Սքանչելագործեմ, Սքանչելագործութիւն.

Հրաշադէտ, դիտի *s.* qui observe les prodiges, devin.

Հրաշադիտակ *a.* qui a une taille admirable, une forme charmante, un aspect ravissant.

Հրաշազան *a.* merveilleux, admirable, ravissant.

Հրաշազարդ *a.* orné d'une manière prodigieuse, paré à merveille.

Հրաշալի *a.* merveilleux, admirable, surprenant.

Հրաշակերտ, աց, ից *a.* construit d'une manière prodigieuse, merveilleux, admirable, surprenant, éminent; *s.* chef-d'œuvre; եօթն — ք, les sept merveilles.

Հրաշակերտեմ, եցի *va.* bâtir, construire à merveille.

Հրաշակերտութիւն *s.* construction merveilleuse, monument grandiose, œuvre merveilleuse, fait admirable.

Հրաշանամ *V.* Սքանչանամ.

Հրաշանկար a. petit d'une manière admirable.

Հրաշանշան V. Չարմանահրաշ.

Հրաշանուն a. qui a un nom merveilleux.

Հրաշապատում a. qui raconte d'une manière prodigieuse; qui est raconté à merveille; qui raconte des merveilles, mystérieux.

Հրաշապես V. Սքանչելապես.

Հրաշատեսիլ, Հրաշատեսիկ V. Սքանչելատես.

Հրաշացուցանեմ V. Սքանչելացուցանեմ.

Հրաշափայլ a. d'un éclat merveilleux, éclatant, brillant.

Հրաշափառ a. le plus glorieux, auguste, admirable, magnifique, surprenant.

Հրաշափառապես adv. d'une manière surprenante, merveilleusement, admirablement.

Հրաշափառութիւն s. magnificence, merveilles.

Հրաշէկ a. rouge comme le feu, tout en feu, incandescent, rougi à blanc.

Հրաշունջ a. qui souffle ou respire le feu, qui vomit le feu, volcanique, ardent.

Հրաշք, շից s. merveille, miracle, prodige; monstre; * — գործել՝ ընել, faire ou opérer des miracles, des prodiges; — իմաստութեան՝ քաջութեան, prodige de sagesse, de courage.

Հրաշափ, ի s. pyromètre.

Հրաշեայ a. qui a des yeux ardents, éclatants.

Հրապահականակ, ի s. écran.

Հրապաշտ V. Կրակապաշտ.

Հրապարակ, աց s. place, place publique; marché, halle; assemblée sur la place publique, assemblée du peuple; tribunal; barreau; իհրապարակս, dans les places publiques, en public, publiquement; — առնել V. Հրապարակեմ; Հրապարակաւ.

Հրապարակագոյժ a. rendu public, divulgué, ébruité; — առնել, publier, rendre public, ébruiter, divulguer; — լինել, se publier, se divulguer, s'ébruiter.

Հրապարակախումբ a. public; — տեսարան, spectacle—.

Հրապարակախօս, աց s. qui parle en public, harangueur, déclamateur; a. prononcé en public; adv. en public, publiquement; — լինել, prononcer en public, devant le public, haranguer, déclamer

Հրապարակախօսութիւն s. discours prononcé en public, harangue, déclamation.

Հրապարակական a. public; solennel.

Հրապարականախատ a. injurié en public.

Հրապարականէժ լինիմ va. être maudit du public, publiquement.

Հրապարակատես, Հրապարակատեսիլ ou Հրապարակացոյց առնեմ va. exposer aux

regards du public, montrer ou faire voir au public, donner en spectacle.

Հրապարակաւ adv. publiquement, en public; — խօսել, parler —.

Հրապարակեմ, եցի va. public, rendre public, divulguer, promulguer.

Հրապարակութիւն s. publication, divulgation, promulgation.

Հրապարկակ a. entouré de feu, ardent.

Հրապոյրք s. appas, attraits, charmes, leurre, appât, douceurs, séduction, insinuation, entraînement, amorce, alléchement, agacerie, instigation, sollicitation; պատիր —, appas trompeurs; — գեղոյ, charmes; — հաճոյից՝ հեշտութեան, l'attrait, les amorces du plaisir; իհրապոյրս ուրուք ըմբռնիլ՝ ելանել ou հարկանիլ, être séduit, entraîné par qn.; արբուցանել ումեք հրապոյրս պրդտորս ou դժնեայս, faire prendre à qn. du poison, le séduire, l'égarer, le pervertir; իհրապոյրս ցոփութեան դարձուցանել զոք, entraîner qn. à la débauche.

Հրապուրական a. attrayant, entraînant, séduisant, insinuant, engageant.

Հրապուրանք V. Հրապոյրք.

Հրապուրեմ, եցի. Հրապուրեցուցանեմ, ուցի va. allécher, attirer, appâter, attirer, entraîner, leurrer, amorceer, af-

frioler, affriander, enchanter, charmer, séduire, suborner, agacer, solliciter, instiguer.

Հրապուրիչ s. séducteur, instigateur; a. V. Հրապուրական.

Հրաջերմն, ման s. fièvre scarlatine.

Հրասախ, ի s. lieue.

Հրավառ, ից a. qui allume le feu; ardent, enflammé.

Հրավառեմ, եցի va. allumer, enflammer.

Հրատ, ից s. feu; bûcher; fig. feu, ardeur; astr. Mars; հրատս հարկանել՝ արկանել, faire ou allumer du feu.

Հրատախառն a. mêlé de feu.

Հրատապ a. ardent, brûlant; — ջերմն V. Հրաջերմն.

Հրատարակ, աց s. celui qui publie, qui annonce, crieur; affiche; — վարտի, déclaration de guerre.

Հրատաբակեմ, եցի va. publier, donner publication, rendre public, divulguer, promulguer, proclamer, déclarer, annoncer; afficher; publier, éditer.

Հրատարակիչ, Հրատարակող s. afficheur; éditeur.

Հրատարակումն, Հրատարակութիւն s. publication, publicité, promulgation, proclamation.

Հրատեսիլ a. ardent.

Հրարուեստական a. pyrotechnique.

Հրարուեստութիւն s. pyrotechnie.

Հրացայտ a. qui jaillit, qui jette du feu, étincelant; — աչք, yeux vifs, enflammés.

Հրացան, ից, աց a. qui jette, qui lance du feu; s. fusil; — բարկուժիւն՝ շանթք, foudre; հարկանել — իւ, fusiller; լնուլ զ—, charger un fusil; արձակել զ— ou *— նետել՝ պարպել, tirer, décharger un fusil.

Հրացանաբուն s. la crosse d'un fusil.

Հրացանակիր, կրաց s. fusilier.

Հրացանախար առնեմ va. passer par les armes, fusiller.

Հրացանեմ, եցի va. fusiller.

Հրացանուժիւն s. jet de feu, décharge d'armes à feu, fusillade, détonation; foudre.

Հրացուցանեմ, ուցի va. réduire, mettre en feu, enflammer.

Հրաւեր, իրաց s. invitation; սիրալիր—, aimable invitation, — տալ, inviter.

Հրաւիրակ, աց s. celui qui invite.

Հրաւիրական a. d'invitation; s. invité, convié.

Հրաւիրան, ի s. invitation; prédestination.

Հրաւիրեմ, եցի va. inviter, convier; յառաջագոյն —, prédestiner; — ինաշ, inviter à dîner.

Հրաւիրումն s. invitation.

Հրաւոր, աց a. de feu; s. astr. Mars.

Հրափայլ adj. qui brille comme du feu, étincelant.

Հրափորձ a. éprouvé au feu.

Հրաքար, ի s. pyrite.

Հրդեհ, ից s. incendie, feu; — արկանել, mettre le feu, incendier.

Հրդեհական a. qui incendie, brûlant.

Հրդեհեմ, եցի va. incendier, mettre le feu, brûler, embraser.

Հրդեհիչ sm. incendiaire, brûleur.

Հրդեհումն s. incendie, embrasement, brûlement, conflagration.

Հրեղէն a. de feu, igné; — երկինք, empyrée.

* Հրեմ V. Մղեմ.

Հրեշտակ, աց s. ange; messenger, envoyé, ambassadeur, délégué, député; présage, indice; պահապան —, l'ange gardien; — տեառն, l'angelus; — դ իմ, mon ange; — դ իմ բարի, mon bon ange; գեղեցիկ դ իմ —, mon bel ange; գեղեցիկ իբրեւ զ—, beau comme un ange.

Հրեշտակաբար adv. comme un ange, angéliquement; a. angélique.

Հրեշտակագնաց առնել՝ լինել, envoyer un ambassadeur, une ambassade, une députation; — լինել, aller en ambassade, en mission, en message.

Հրեշտակագնացութիւն sm. ambassade, députation.

Հրեշտակագումար, Հրեշտակագունդ a. réuni, composé d'anges.

Հրեշտակախառն adj. mêlé d'anges, angélique.

Հրեշտակախոտ s. bot. angélique.

Հրեշտակական V. Հրեշտակային.

Հրեշտակակերպ a. en forme d'ange, angélique.

Հրեշտակակիր a. angélique.

Հրեշտակակրօն, ից a. qui mène une vie angélique, qui se conduit d'une manière angélique.

Հրեշտակահանգէտ a. égal aux anges, angélique.

Հրեշտակային a. d'ange, angélique.

Հրեշտականամ, ացայ vn. devenir un ange, mener une vie angélique.

Հրեշտականման adj. semblable à un ange.

Հրեշտակապետ, աց s. archange, prince des anges.

Հրեշտակապէս adv. angéliquement, comme un ange.

Հրեշտակասէր a. qui aime les anges.

Հրեշտակավայել a. convenable à un ange, digne d'un ange, angélique.

Հրեշտակատես, աց a. qui a vu un ange.

Հրեշտակատեսիլ, Հրեշտակատեսիլ a. semblable à un ange, angélique.

Հրեշտակիկ s. petit ange; —ս, mon petit ange.

Հրեշտակուձիւն s. ambassade, message, députation, délégation; nature angélique;

—ս առաքել՝ առնել, envoyer un ambassadeur, des ambassadeurs, une ambassade, députer.

Հրեշտակօրէն V. Հրեշտակաբար.

Հրետ, ից s. canon, pièce d'artillerie, bronze; Պնդայ՝ որոտայ —ն, le bronze tonne.

Հրետակոծ առնեմ. Հրետակոծեմ, եցի va. canonner, battre à coups de canon.

Հրետակոծութիւն s. canonnade.

Հրետածիգ s. canonnier; — լինել, tirer du canon.

Հրետարծակ լինիմ vn. tirer du canon.

Հրետեմ, եցի va. canonner.

Հրետումն s. canonnade.

Հրէաբար adv. en juif, à la manière des juifs.

Հրէաբանութիւն sm. hébraïsme.

Հրէական a. judaïque, hébraïque, juif; — օրէնք, loi judaïque.

Հրէայ, ըից s. juif, hébreu; —ք, les Juifs, les Hébreux.

Հրէանամ, ացայ vn. devenir juif, judaïser.

Հրէապէս V. Հրէաբար.

Հրէաստան, ի s. Judée.

Հրէաստանեայք, եայց s. les Juifs, les Hébreux.

Հրէարէն adv. en hébreu; — խօսիլ՝ գիտել՝ ուսանել, parler, savoir, apprendre l'hébreu, la langue hébraïque; a. V Հրէական.

Հրէշ, ից s. monstre; — ամբարտաւանութեան, — d'or

Œuil ; խառնագազան —, chière.

Հրէութիւն s. judaïsme.

Հրընկէց a. qui jette du feu ; բարկութիւն, foudre.

Հրընկեցութիւն V. Հրձգութիւն.

Հրկէզ a. brûlé, embrasé, en feu ; — առնել, consumer par le feu, brûler, embraser ; — լինել, se consumer par le feu, brûler.

Հրկիզեմ V. Հրկէզ առնեմ.

Հրկիզութիւն s. brûlement, embrasement, incendie.

Հրձգութիւն s. jet de feu, incendie ; foudre.

Հրձիգ s. boute-feu, incendiaire, brûleur ; — առնել, mettre le feu, brûler ; — լինել, être brûlé, se brûler ; —ք sm. incendie, feu.

Հրճուալից a. plein de joie, joyeux, enjoué.

Հրճուական a. joyeux.

Հրճուանք, նաց s. joie, allégresse, réjouissance, enjouement, enchantement, plaisirs ; իհրճուանս խնջոյից, dans la joie d'un festin.

Հրճուեցուցանեմ, ուցի va. réjouir.

Հրճուիմ, եցայ յն. se réjouir, tressaillir ou bondir de joie, être transporté de joie, être au comble de la joie, ne pas se posséder de joie, prendre plaisir, être aux anges, donner cours à sa joie, être dans l'enchantement, palpiter de joie.

Հրճուողական a. joyeux.

* Հրմշտկեմ, եցի va. pousser, coudoyer.

Հրոս, ի, իւ s. horde, bande, coureurs, torrent d'hommes.

Հրոսակ, աց sm. bandit ; V. Հրոս.

Հրովարտակ, աց s. décret, édit ; — առնել՝ հանել, donner, rendre un décret ; — առնել, faire, publier des édits.

Հրոտից s. douzième mois de l'ancien calendrier arménien.

Հրուանդան, աց s. promontoire, cap, pointe.

Հօտ, ից s. troupeau de moutons, de brebis ; fig. troupeau des fidèles.

Հօտաժողով a. qui rassemble le troupeau dispersé.

Հօտապետ, աց s. chef du troupeau, pasteur ; fig. évêque.

Հօտապետութիւն s. épiscopat.

Հօտասէր a. qui aime son troupeau.

Հօտավատնիչ s. qui disperse le troupeau.

Հօտարած, աց s. pasteur, berger.

Հօտերեց, ըիցու V. Հօտապետ.

Հօրաբարոյ V. Հայրաբարոյ.

Հօրամոյն a. né d'un père illustre, eupator.

Հօրան, աց s. troupeau ; — լինել, sauter, tressaillir de joie, bondir.

Հօրաքեռադուստր, դստեր s. cousine.

Հօրաքեռորդի, դւոյ sm. cousin.

Յօրաքոյր, քեռ s. tante (sœur
du père).

Յօրեղբայր, բօր s. oncle
(frère du père).

Յօրեղբօրահուստր, դստեր
ս. cousine.

Յօրեղբօրորդի, դւոյ sm.
cousin.

Յօրու, ի, աւ s. beau-père,
parâtre.

Յօրուտ, ի s. bot. tubéreuse.

Յօփալ, ի s. ramier.

Զ (tza) s. dix-septième lettre de l'alphabet et douzième des consonnes ; quatre - vingts , quatre-vingtième.

Զագ, ուց s. petit des oiseaux, des animaux ; moineau ; — **մատն**, petit doigt ; — **ս հանել**, mettre bas, faire des petits.

Զագախառն adv. avec leurs petits.

Զագախոտ, ոյ s. giroflier ; œillet.

Զագասնոյց լինիմ va. élever ses petits.

Զագար, ի, աւ s. entonnoir.

Զագարան, աց s. nid.

Զախ, ոյ ou ու a. gauche, ce qui est à gauche ; s. la gauche, le côté gauche ; **իձախմէ**, à

gauche ; **իձախու ձեռին իւրում**, à sa main gauche.

Զախակողմեան a. gauche, qui se tient à gauche.

Զախակողմն s. la gauche, le côté gauche ; **ի—**, à gauche.

Զախլիկ s. gaucher.

Զախող V. Զախողակ.

Զախողակ a. qui ne réussit pas, sinistre, malheureux, malencontreux, mauvais, funeste, triste, défavorable, contraire ; — **նախանձ**, faux zèle, mauvaise émulation ; **իձախողակս**, dans le malheur, dans l'adversité.

Զախողակի adv. défavorablement, sinistrement, sans succès, malheureusement ; **a.**

V. Զախողակ; — պատկառանք, mauvaise honte; առ — ամօճոյ, par mauvaise honte; — բարեպաշտութիւն, piété mal entendue; — կարծիք, fausse opinion.

Զախողանք V. Զախողութիւն.

Զախողիմ, եցայ յո. ne pas réussir, avoir un mauvais succès, ne pas atteindre le but, aller à-vau-l'eau, essayer un échec, éprouver un malheur.

Զախողութիւն s. adversité, revers, malheur, disgrâce, malencontre, contre-temps, infortune, échec, désastre; — Ե հանդիպել, éprouver, essayer des revers, avoir des malheurs.

Զախորդ, Զախորդութիւն V. Զախող, Զախողութիւն.

Զաղ s. dérision, risée, moquerie, jouet; — առնել, railler, se moquer, tourner en ridicule, exposer à la risée de tout le monde; — լինել, s'exposer à la risée de tout le monde, être la risée, le jouet ou l'objet de dérision de tout le monde.

Զաղածանակ a. exposé à la risée, moqué; — առնել, exposer à la risée de tout le monde, donner en spectacle.

Զաղակոծ առնեմ va. battre, souffleter.

Զաղանք, նաց s. risée, dérision, moquerie, objet de dérision; V. Զաղկանք; իծաղր եւ իծաղանս լինել V. Զաղ լինիմ.

Զաղաւել s. balai de bouleau, de bruyère.

Զաղեմ, եցի va. rire, se moquer de qn., le railler, le tourner en ridicule, se jouer de lui; conduire en triomphe; triompher, vaincre; — զոք իհանդէս յաղթանակի, triompher de qn.

Զաղիչ s. moqueur.

Զաղկ, ի, աւ s. verge, bâton.

Զաղկահեր, Զաղկամազ adj. qui a les cheveux plats.

Զաղկանք, նաց s. verges, flagellation, fustigation, discipline.

Զաղկեմ, եցի va. fustiger, flageller, discipliner, fouetter.

Զաղութիւն, Զաղումն s. dérision, moquerie, risée; triomphe; ձաղումն յաղթութեան առնել, triompher.

Զայն, ից s. voix; son, cri; ton; bruit, rumeur; parole, langage, langue, terme, mot; — Թռչնոց, chant des oiseaux; նուաղեալ կերկերեալ օս կերկեր՝ քաղցր օս քաղցրաբարբառ՝ ախորժ՝ անախորժ՝ զօրաւոր՝ սաստկայոյզ՝ մեծավայելուչ՝ դողդոջ՝ Թրթռուն տկար —, voix défaillante, rauque, douce, agréable, désagréable, forte, émue, majestueuse, tremblante, chevrotante, faible; — ցնծութեան, cri, acclamation de joie; — առնել՝ առնուլ՝ արկանել՝ արձակել՝ բառնալ, pousser ou jeter des cris, s'écrier, crier; — ածել, faire entendre une voix, un cri,

crier; աղաղակել իձայն յեծ, jeter un grand cri, des hauts cris, crier à gorge déployée; ի— բարձր, à haute voix; — տալ, crier, apostropher, parler; défiér; — տալ մարտի, déclarer la guerre, se déclarer contre; — տալ խիզախել ընդդէմ երկնից, menacer le ciel; — աղաղակի, cri, plainte; — նորա գելաւ, la voix lui manqua; բարձրացուցանել ցածուցանել զ—, élever, baisser la voix; բարձրացուցանել զ— աղաղակի, élever la voix, ses cris; — բարձեալ գոչել, s'écrier; * — ը քաշել, se taire; prendre son parti, se résigner; * — ը մարած է, il a la voix éteinte, cassée; * — ին մարիլը, extinction de voix; * — ը բաց է տեղն է, il est en voix; * — ը գոցուած է, il n'est pas en voix; * — հանել, faire entendre une voix, un cri, crier, faire du bruit.

Ձայնական a. vocal; tonique; — երաժշտութիւն, musique vocale.

Ձայնակից s. qui unit sa voix, ses accords, qui accompagne; qui est d'accord, unanime; gram. consonne; — լինել, former un accord des sons, être d'accord (en parlant des instruments); exécuter un concert, une symphonie; être d'accord, unanime, s'accorder.

Ձայնակցիմ V. Ձայնակից լինիմ.

Ձայնակցութիւն s. accord de

plusieurs voix, concert, symphonie; accord.

Ձայնամոխի s. abat-voix.

Ձայնաչափ, ի sm. sonomètre.

Ձայնապետ, աց s. premier chantre.

Ձայնատու, աց a. qui fait entendre un son, qui crie, qui résonne; crieur; réveilleur; — լինել, faire entendre un son, crier, résonner, renvoyer le son; crier, défiér.

Ձայնատուր V. Ձայնատու; — լինել, défiér զո. au combat, lui jeter le gant, le provoquer; — ք, bruit, fracas, retentissement.

Ձայնարգել s. abat-voix.

Ձայնարկեմ, եցի vii. jeter des cris, crier, adresser la parole.

Ձայնարկու, աց s. a. qui jette des cris; crieur, pleureur, qui déplore.

Ձայնարկութիւն sm. cri, plainte; interjection.

Ձայնաւոր, աց a. vocal; s. gram. voyelle.

Ձայնեմ, եցի va. faire entendre une voix, élever la voix, crier; prononcer, dire, exprimer, adresser la parole; appeler; nommer; իխրախոյս —, encourager.

Ձայնիկ s. petite voix.

Ձայնորդ, աց s. gram. consonne.

Ձանձախարիթ s. couleur de datte, couleur rouge.

Ձանձիր a. ennuyeux, im-

portun, fastidieux; — առնել, ennuyer, importuner.

Ձանձրալի, Ձանձրանալի a. ennuyeux, fastidieux.

Ձանձրանամ, ացայ vn. s'ennuyer, se lasser.

Ձանձրացեալ a. ennuyé, las.

Ձանձրացկոտ a. qui s'ennuie facilement.

Ձանձրացուցանեմ, ուցի va. ennuyer, lasser, causer de l'ennui.

Ձանձրոյթ s. ennui; a. ennuyeux.

Ձանձրութիւն s. ennui; — պատճառել՝ տալ, causer ou donner de l'ennui.

Ձառաղէմ a. qui a une figure hideuse, horrible.

Ձար, ի s. crin, poil; czar.

Ձարի a. poilu.

Ձարխոտ, ոյ s. adiante, capillaire; — վայրի, fougère.

Ձարմաղ s. tamis.

Ձարուհի sf. czarine.

Ձգական a. attractif; attractant; tendu.

Ձգանաւոր a. tendineux.

Ձգանք, նաց s. action de tendre, d'étendre; étendage, endroit à étendre; tendon; bretelle.

Ձգարան, ի s. étendage, assemblage des cordes tendues; corde.

Ձգեմ, եցի va. tendre, étendre; jeter, lancer, darder; tirer; attirer, s'attirer, affrioler; traîner, entraîner, ramener; sucer, humer, aspirer; allonger; *laisser; — զօղ, res-

pirer l'air; յանձն — գցաւումն ուրուք, attirer sur soi ou encourir la colère de qn., s'y exposer; յինքն —, s'attirer. tirer à soi, attirer sur soi; — զձեռն, tendre, étendre la main; — զնետ, tirer de l'arc, décocher des flèches; — զաղեղն, tendre l'arc; — զսուրն, allonger un coup d'épée; — զկեանս, passer la vie; — իկորուստ, entraîner à la perte; — սուր իկողս ուրուք V. Սուր; — իմ vn. tendre, s'étendre, pencher, se porter; traîner, se traîner; durer; իմի կէտ նպատակի ձգի ամենայն, tout concourt à la même fin; ձգեալ տարածանիլ, s'étendre, se répandre; ձգեցաւ ընդ ամս տասն, dura dix ans; ընդ սակաւ ամս՝ ժամանակ ձգեցաւ, il a peu duré, il a duré peu de temps; — իբանս ուրուք, être séduit par qn.; նախատինքն իսկզբնատիպն ձգին, l'injure retombe sur l'original.

Ձգեռտ s. rot.

Ձգիչ a. attractif; entraînant; — զօրութիւն, force attractive, attraction.

Ձգձգեմ, եցի va. tirailler, traîner.

Ձգողական V. Ձգիչ.

Ձգողութիւն s. attraction; — մասանց, — moléculaire.

Ձգումն s. tir, tirage; attraction; tendance; attachement; — ըմպելեաց, trait; — շնչոյ, respiration.

Ձգուտամ, ացի vn. roter, faire des rots.

Ձգտեմ, եցի. Ձգտեցուցանեմ, ուցի va. tendre, étendre, allonger, étirer; bander.

Ձգտիմ, տեցայ vn. s'étendre, s'allonger, s'étirer, prêter, se prolonger; tendre, aboutir; s'efforcer, tâcher de; s'étirer, s'allonger, étendre les bras; — աչօք զհետ ուրուք, suivre զն. des yeux.

Ձգտումն s. tension, tendance, extension, allongement, distension; tension, contention; effort; — ջղաց, convulsion.

Ձեզն, Ձեզոյն adv. de vous-même, par vous-même; personnellement.

Ձեղուն, ուանց s. plafond; — բերանոյ, palais; — գլխոյ, crâne.

Ձեռագէտ s. artiste, artisan; ouvrage d'artiste.

Ձեռագիտութիւն s. l'industrie manuelle, art.

Ձեռագիր, գրաց s. manuscrit; obligation par écrit, billet; signature.

Ձեռագործ, աց a. fait à la main, fait par la main des nommes, manuel; manufacturier, industriel; s. manufacture, ouvrage de main.

Ձեռագործական a. de main, artificiel, industriel.

Ձեռագործեմ, եցի va. faire ou fabriquer avec les mains, manufacturer, travailler.

Ձեռագործի, ճոյ, ծեաւ s. outil, instrument.

Ձեռագործութիւն s. manu-

facture, ouvrage de main, industrie.

Ձեռագրեմ, եցի va. écrire de sa main; signer.

Ձեռագրութիւն V. Ձեռագիր. Ձեռակալ V. Ձերբակալ.

Ձեռական a. de main, manuel; qui est sous la main, soumis; propre.

Ձռակապ, աց, ով s. menottes, manicles; դնել ձեռակապս, mettre des menottes, emmenotter.

Ձեռակերտ, աց a. fait à la main, manuel; manufacture, ouvrage de main; bâtiment, ville bâtie par soi; ferme; artiste; métier; — իւր, ouvrage de ses mains, son œuvre.

Ձեռակերտեմ V. Ձեռագործեմ.

Ձեռակերտիկ V. Ձեռակերտ.

Ձեռակոծ առնեմ va. frapper avec la main, donner des coups de poing.

Ձեռահիւս a. tissé par la main.

Ձեռահմուտ a. qui a une main exercée, habile, adroit.

Ձեռածիր s. pourboire, pot-de-vin.

Ձեռամբացի adv. de la main, avec la main.

Ձեռասուն V. Ձեռնասուն.

Ձեռաստեղծ a. créé par la main.

Ձեռասրբիչ s. essuie-main, serviette.

Ձեռատունկ a. planté de sa propre main; s. arbre planté

de sa propre main ; fig. créature ; — բ ձեր լիցին, ils seront l'ouvrage de vos mains.

Ձեռքակալ V. Ձերքակալ.

Ձեռէք s. gant ; հանել զձեռէս, déganter ; se déganter, ôter ses gants ; ազանել ձեռէս, ganter, se ganter, mettre ses gants ; ազուցանել ձեռէս, ganter զո., lui mettre ses gants.

Ձեռն, ռին, ռամբ ou ձերբ, ձեռք, ռաց sm. main ; bras ; fig. main, force, pouvoir ; main, aide, secours ; — արկանել, mettre la main sur, saisir, s'emparer de ; — արկանել, — իգործ արկանել ou առնել, mettre la main à, entreprendre, se mettre à, mettre la main à l'œuvre, commencer l'affaire, se mettre en train de, intenter ; — տալ, donner la main, secourir, donner les moyens, prêter la main, donner ou prêter secours, donner un coup de main ; — տալ իրերաց, s'aider, se secourir les uns les autres ; — տալ անմեղուծեան, soutenir l'innocence ; — տալ ի, consentir à ; — տալ հաւանութեան, donner son assentiment, consentir ; — հաւանութեան, consentement ; ի—տալ, livrer entre les mains ; ձեռս բառնալ, lever les mains ; ձեռս ամբառնալ, lever les mains, le bras contre զո., étendre la main sur զո. ; ամբարձ զձեռն իւր տիրապետել, il forma le projet de s'emparer de l'autorité ; ձեռս դնել imposer

les mains, ordonner ; signer, mettre sa signature ; — անձին հարկանել, se vanter, se piquer de, être fier de, se prévaloir de, se faire honneur de, se glorifier de ce que ; իձեռն, ընդ ձեռն, par, par l'entremise, par le moyen, au moyen, moyen-nant, par le canal ; ի— նորա, par lui, par son canal ; ձեռամբ, par la main, de la main ; ձեռամբ իմով փորեցի, je perçai de ma propre main ; ձեռօք իւրեանց հայթայթէին զպէտան, ils vivaient de leur travail ; զձեռամբ, իձեռանէ, sous la main ; իձեռանէ, adjoint ; ի ձեռանէ նորա վարէ իշխանութիւն, il gouverne sous lui ; պաշտօնեայ իձեռանէ, fonctionnaire subalterne ; առ —, sous la main, proche ; առ ձեռն բառարան, dictionnaire portatif, de poche ; ձեռն ի—, de main en main, de la main à la main ; ընդ ձեռամբ լինել, être sous la main, sous le pouvoir de զո. ; ունել ընդ ձեռամբ, avoir sous la main ; որ ընդ ձեռամբ է, subordonné ; ընդ ձեռամբ առնել՝ նուաճել, réduire sous sa puissance, subjuguier ; արկանել ընդ ձեռամբ, soumettre ; կալ ընդ ձեռամբ ուրուք, se soumettre à զո., dépendre de lui ; յերկոցունց ձեռաց աշողակ, ambidextre, qui se sert également bien des deux mains ; ձեռս իկապ, les mains liées, les bras croisés ; ձեռս յետս կապեալ, les mains

liées derrière le dos; իձեռս անկանել, * ձեռք իյնալ, tomber entre les mains, se faire prendre, se faire pincer ou empoigner; իձեռս բերել, * ձեռք ձգել, obtenir, procurer, attraper, accrocher; ձգել զ—, V. Ձգեմ; կարկառել զ—, V. Կարկառեմ; ելանել ըստ —, V. Ելանեմ; Թողուլ իձեռս, laisser entre les mains; արկանել զք իձեռս ուրուք, livrer aux mains de qn.; անկանել իձեռս ուրուք, tomber dans les mains de qn.; — օգնականութեան գտանել, trouver aide, du secours, être favorisé par; զձեռանէ ունել, tenir par la main; ի— առնուլ, saisir, empoigner, s'emparer; տարածել զձեռս իւր առ ոք, tendre ses bras à qn.; հողուլ ի ինքրբուստ ձեռին ուրուք, se sauver des mains de qn.; — յիսել, se mêler; mettre la main à, entreprendre, tenter; — յիսել յոք, toucher à qn., mettre la main sur lui, lever la main contre lui; իձեռս քո է, il est entre vos mains, il ne tient qu'à vous; համբուրել զձեռս ou * ձեռք պագնել, V. Համբուրեմ; չէր — նորա բաւական, il ne pouvait pas, il n'avait pas les moyens; ըստ ձեռին բաւականի, selon son pouvoir, ses moyens; եղև — Տեառն իվերայ իմ, la main du Seigneur fut sur moi; ահա — իմ ընդ քեզ, ma main sera avec vous; — ք փապարեալք յաշխատութիւն, mains endurcies au travail;

մահահամբոյր ձեռամբ, d'une main fatale; հզօր ձեռամբ, d'une main ou avec une main forte; յամենայն տեղիս ուր յիանգամայն հասանէր — իւր, partout où il pouvait; — օտար, une main étrangère; V. Ձեռք.

Ձեռնագէտ s. artiste; chiro-mancierien.

Ձեռնագիծ, գծի s. paraphe.

Ձեռնագիտական s. chiromancie.

Ձեռնագիր, գրաց s. signature; — արկանել, mettre sa —, signer.

Ձեռնագրեմ V. Ձեռագրեմ.

Ձեռնադրելի s. ordinand.

Ձեռնադրեմ, եցի va. mettre, imposer les mains, ordonner, donner ou conférer les ordres à qn., consacrer, sacrer.

Ձեռնադրիչ, Ձեռնադրող s. ordonnant.

Ձեռնադրութիւն s. imposition des mains, ordination, ordre; — եպիսկոպոսի, sacre.

Ձեռնազնին a. que l'on peut toucher avec la main, palpable.

Ձեռնածու, աջ s. jongleur, escamoteur, prestidigitateur, bateleur, faiseur de prestiges, joueur de gobelets.

Ձեռնածուծիւն s. jonglerie, escamotage, batelage, prestige, tour, tour de passe-passe.

Ձեռնակապ V. Ձեռակապ.

Ձեռնակնոց V. Ձեռնաչոց.

Ձեռնահմայ, ից s. chiro-mancierien.

Ձեռնահմայութիւն s. chiromancie.

Ձեռնածգումբիւն V. Ձեռնորգումբիւն.

Ձեռնածիգ լինիմ vn. porter la main ; attenter, empiéter.

Ձեռնաղաց, ից s. moulin à bras.

Ձեռնամած a. les mains jointes.

Ձեռնամերձ լինիմ vn. toucher, mettre la main sur.

Ձեռնամուխ լինիմ vn. mettre la main à, entreprendre, attenter, empiéter ; — լինել իգործ ինչ, entreprendre une affaire, s'engager dans une affaire.

Ձեռնաչոց, ի s. lorgnon, lorgnette, face à main.

Ձեռնապետ, աց s. chef des maîtres artistes.

Ձեռնասուն a. nourri, élevé dans ses mains ; s. nourrisson, pupille, élève ; créature ; առնել իւր —ս, se faire des créatures.

Ձեռնատ, ի a. manchot.

Ձեռնարկ, ի s. entreprise ; argumentation.

Ձեռնարկեմ, եցի vn. mettre la main à, entreprendre, tenter ; mettre la main sur, attaquer, attenter, empiéter ; argumenter, dissenter, raisonner.

Ձեռնարկու, աց s. argumentant ; entrepreneur.

Ձեռնարկումբիւն s. entreprise ; attaque, empiètement ; argument, raisonnement.

Ձեռնարկումն s. argumentation.

Ձեռնարձակումբիւն s. agression, usurpation, empiètement.

Ձեռնարուեստ, ից s. artisan, artiste ; art ; ouvrage.

Ձեռնբեկ a. qui a la main, le bras cassé, manchot.

Ձեռնդրումբիւն V. Ձեռնադրումբիւն.

Ձեռներեց a. entreprenant, hardi, décidé, brave, courageux ; — լինել, entreprendre, oser, avoir le courage, la hardiesse de, empiéter ; s'émanciper ; — առնել, donner de la hardiesse, émanciper.

Ձեռներիցումբիւն sm. présomption, hardiesse, action hardie, trait de courage.

Ձեռնընդել, Ձեռնընտել a. apprivoisé, familier, domestique.

Ձեռնթափ լինիմ vn. retirer ses mains, abandonner ; — յամենայնէ, tout abandonner, jeter le manche après la cognée.

Ձեռնկալեմ, եցի vn. donner, prêter la main, aider, secourir.

Ձեռնկալու, աց a. qui prête la main, qui aide ; — լինել V. Ձեռնկալեմ.

Ձեռնկալումբիւն s. aide, secours, assistance.

Ձեռնհաս a. capable ; — առնիմ՝ լինիմ՝ գտանիմ, être capable, pouvoir, être en état ou à même de, venir à bout de tout.

Ձեռնհասումբիւն s. capacité, habileté.

Ձեռնձգումբիւն s. action de tendre la main ; empiètement, usurpation.

Ձեռնոց V. Ձեռեք.

Ձեռնոցագործ. աջ s. gantier, celui qui fait des gants.

Ձեռնոցավաճառ, աջ s. gantier, celui qui vend des gants.

Ձեռնունայն adv. à vide, les mains vides.

Ձեռնպահ լինիմ vn. se garder, ne pas toucher.

Ձեռնտու a. qui donne du secours, qui aide; contribuant, favorable; — լինել, donner, prêter la main à, prêter secours, secourir, aider, contribuer, seconder, favoriser.

Ձեռնտուութիւն s. secours, aide, assistance, concours.

Ձեռնօղիկ s. manchon.

Ձեռք V. Ձեռն; *—ի տակէն, sous main; *—ի տակէն բանիլ գործել, agir sous main; *—էն եկածն ընել, faire tout ce qui dépend de soi, faire son possible; *— տալ, donner la main; donner la main, prêter secours, soutenir; suffire; ինձ — չտար, mes moyens ne me permettent pas; ինձ — կուտայ, il me suffit, cela m'arrange, me convient; *—ը Թօթվել սեղմել, donner une poignée de main, serrer la main à qn.; *վերջին —ը տալ, mettre la dernière main; *—երկնցունել, tendre la main; tendre la main, demander l'aumône; *— վերցունել, lever la main; *— զարնել, battre des mains; mettre la main à, entreprendre; *—էն գալ չգալ, être ou ne pas être capable;

*—էն բան չգար, il n'est capable de rien, il n'est bon à rien; *ամէն բան —էն կուգայ, il est bon à tout, il est très-adroit; *յաջող — ունենալ, avoir la main heureuse; *—ը կապած լինել, avoir les mains liées; *բանէ մը —ը լուալ, se laver les mains d'une chose; *լաւ ապահով — լինել, être en bonnes mains; * առաջին —է, de première main; *լեցուն ձեռքով տալ, donner à pleines mains; *վարպետի —է ելած բան, chose faite de main de maître; *—ը զէնք, à main armée; *— ձեռքի տալ, se donner la main, se tenir par la main; *բանէ մը —ը քաշել, retirer ses mains, abandonner, se retirer; մի — Թուղթ, une main de papier.

Ձետ, ոյ, ով s. queue.

Ձեր, ոց, ըմէ a. poss. votre; մայր —, votre mère; յերբարց ձեքոց, de vos frères, par vos frères.

Ձերային, յնոց pron. vôtre.

Ձարբազատ adj. émancipé, majeur; — առնել, émanciper.

Ձերբազատիմ, եցայ vn. s'émanciper, être majeur, voler de ses propres ailes.

Ձերբազատութիւն s. émanicipation, majorité.

Ձերբակալ a. arrêté, pris, prisonnier; — առնել, arrêter, capturer, faire prisonnier.

Ձերբակալեմ V. Ձեռբակալ առնեմ.

Ձերբասուն V. Ձեռնասուն.

Ձերբացի V. Ձեռամբացի.

Ձերոյին V. Ձերային.

ՁԵԼ, ոյ, ով s. forme; figure; formule; habillement, costume; attitude, maintien, tenue, contenance, manière; géom. figure; զայս — օրինակի, de cette manière, de cette façon, ainsi; — տալ, donner une forme; * ձեւի բերել, donner une jolie forme; պարզ օս անպատշաճ՝ ազնուական ունել — ս, avoir des manières simples, nobles, distinguées; — բանից, langage; զրէ — բանից օրինակ զայս, il écrit une lettre ainsi conçue.

Ձեւական a. pour la forme.

Ձեւակերպեմ, եցի va. figurer, former.

Ձեւակերպութիւն s. configuration.

Ձեւակերտական adj. plastique.

Ձեւակերտութիւն sm. plastique, l'art plastique.

Ձեւանամ V. Կերպարանիմ; * հիւանդ —, faire le malade, faire semblant d'être malade; խենդ —, faire ou contrefaire le fou.

* Ձեւացնեմ V. Ձեւացուցանեմ; խաղ —, représenter une pièce.

Ձեւացումն V. Կերպարանութիւն; * բոլոր ասոնք ձեւացմունք են, tout cela, ce sont des farces.

Ձեւացուցանեմ V. Կերպարանեմ.

Ձեւեմ, եցի va. former, figu-

rer, façonner; traverser; couper, tailler.

ՁԵԼԻՅ s. ciseaux.

ՁԵՆՈՂ, աղ s. équerre.

ՁԵՆՈՂԱՆՈՒՄ V. ՁԵԼԱՆՈՒՄ.

ՁԵԹ, ձիթոյ, ով s. huile d'olive; huile; olive.

Ձի, ոց s. cheval; հեծանելիձի, monter à —; երթալիձի, aller à —; իջանելիձի, descendre de —; զգնալ՝ զբօսնուլ ձիով, faire une partie de —, se promener à —; զբօսանք ձիոյ, promenade à —; կատաղել ձիոյ, s'emporter, prendre le mors aux dents; խխնչէ՝ վրնչէ ձին, le — hennit; ընթացք ձիոյ, les allures du —; սանձել զձին, dompter, réduire le —; * ձին չորս ոտք՝ սանձարձակ վազցունել, mettre le — au galop, aller ou courir à toute bride; դարմանել զձի, panser, étriller un —; պայտել զձի, ferrer un —; * ձիու վերայ կենալ, se tenir sur le —; * ձին տակը գլորեցաւ, son — s'abattit sous lui; սեւ՝ ներմակ՝ գորշ՝ պիսակ՝ մանձկէն օս մանձաներմակ՝ մարտուկ՝ աշխտ՝ մարտուկ մանձկէն —, cheval noir, blanc, gris, pommelé, moucheté, pie, alezan, rubican ou rouan; մատակախազ՝ մալեալ ձի, — entier, hongre; * հեծնելու՝ կառքի ձի, — de selle, de voiture; * կառքի եւ հեծնելու ձի, — à deux fins; ախտաւոր՝ ահիպարանոց՝ խստերախ՝ խրոխտ՝ եռանդուն՝ աներկիւղ՝ ուժեղ՝ հլու՝ հնազանդ՝ անհլու՝

գատաղի ou խենդ՝ կիցընկէց՝ խրչան ձի, — vicieux, impétueux ou superbe, fougueux, fier, ardent ou fringant, hardi ou courageux, vigoureux, docile, obéissant ou soumis, indocile, fou, rétif ou qui rue, ombrageux; անպիտան ձի, rosse; մատակ ձի, jument; V. Լծեմ, Գեղազատ, Նժոյգ.

Ձիաբոյժ, ուժի sm. vétérinaire.

Ձիաբոյժ, ուժից s. éleveur de chevaux.

Ձիաբուժութիւն s. hippiatrice, art vétérinaire.

Ձիագետի, տւոյ s. hippopotame.

Ձիագլուխ a. qui a une tête de cheval.

Ձիագէն V. Ասպագէն.

Ձիաթափ V. Ձիարշաւ.

Ձիալախուր s. sison.

Ձիախաղաց adv. à cheval.

Ձիական a. de cheval; s. cavalier, chevalier; ornith. chevalier.

Ձիակերպ a. en forme de cheval.

Ձիակորեակ, եկի s. bot. panic.

Ձիահալած առնեմ va. poursuivre, chasser à cheval.

Ձիամարտ, ից s. combat à cheval, combat de cavalerie.

Ձիամարտիկ a.s. qui combat à cheval.

Ձիամարտութիւն V. Ձիամարտ.

Ձիան s. pl. les chevaux.

Ձիանդամ s. dont le membre

viril ressemble à celui d'un cheval.

Ձիասէր a. qui aime les chevaux.

Ձիաստան, ի s. écurie; V.

Ձիաստանի.

Ձիաստանի, նւոյ. Ձիաստաց, ի s. frelon.

Ձիավաճառ, աց s. marchand de chevaux, maquignon.

Ձիավար, աց s. postillon; écuyer: — արշաւեմ V. Ձիավարեմ.

Ձիավարականն s. l'art de l'équitation.

Ձիավարեմ, եցի vn. mener, conduire ou guider un cheval; արշաւատոյր —, aller au galop, brûler le pavé.

Ձիավարիկ s. jockey.

Ձիավարժ, ից s. écuyer; cavalier.

Ձիավարժոց, աց s. manége.

Ձիավարութիւն sm. équitation.

Ձիավարուն adj. praticable pour les chevaux, où l'on peut aller à cheval.

Ձիատած V. Ձիաբոյժ.

Ձիարկեմ, եցի vn. monter à cheval.

Ձիարձակ լինիմ՝ արշաւեմ vn. lâcher la bride à un cheval, aller au grand galop, courir à toute bride, à bride abattue.

Ձիարձակարան, աց s. hippodrome.

Ձիարշաւ V. Ձիընթացք; — առնել՝ խաղալ V. Ձիարձակ.

Ձիարշաւանք, նաց s. hippodrome; course à cheval.

Ձիացուլ, ցլուց s. hippocentaure, centaure.

Ձիաւոր V. Հեծեալ.

Ձիաւորիմ V. Ձիարկեմ.

Ձիաւորութիւն s. équitation.

Ձիգ s. tir, action de tirer; a. tendu, étendu; long. prolix; adv. longtemps; ժամս ծիգս, des heures entières, de longues heures; — դնել, tirer de l'arc; ի— արկանել. prolonger, traîner en longueur.

Ձիընծաց, ից a. qui va à cheval; —ք s. course de chevaux; hippodrome.

Ձիընծացարան, աց s. hippodrome.

Ձիընծացիկ adj. qui va à cheval; —ք s. V. Ձիընծացք.

Ձիմագոյն a. olivâtre.

Ձիմագործութիւն s. fabrication de l'huile d'olive.

Ձիմալից a. plein d'huile d'olive.

Ձիմակումք, Թոց s. olivaison, récolte des olives.

Ձիմահան adj. qui fait de l'huile d'olive; —ք s. pressoir à l'huile; huilerie.

Ձիմաման s. huilier.

Ձիմապտուղ, տղոյ s. olive.

Ձիմաստան, ի. Ձիմաստանեայք, բայց s. plant ou jardin d'oliviers.

Ձիմազանառ, աց s. marchand d'huile.

Ձիծեմ, եցի va. arroser d'huile d'olive, huiler.

Ձիծենի, ենույ, ենեսաց s. olivier; — վայրենի, olivier sauvage.

Ձիոտն, ոտունք a. qui a pied d'un cheval.

Ձիութիւն sm. nature de cheval.

Ձիր, ձրից s. don, grâce, faveur; don. talent. faculté; — պերճախօսութեան, le don de l'éloquence.

Ձիւթ, ոյ, ով s. poix.

Ձիւթեմ, եցի va. poisser.

Ձիւթալից, Ձիւթաւոր adj. poissonneux.

Ձիւն, ձեան s. neige; — գայ իջանէ, il tombe de la neige, il neige; ձիւնն դիզանի, la — s'amoncelle; հալեալ —, de la — fondue; * ձիւնով ծեծկուիլ, se battre à coups de boules de —; * ձիւներումէ կորուիլ, se perdre dans les neiges; մանր խոշոր —, neige menue, gros flocons.

Ձիւնաբեր a. qui amène de la neige; s. neige, flocons de neige; fig. tentation, peine, maux.

Ձիւնագոյն a. de couleur de neige, blanc comme la neige, blanc comme de la neige.

Ձիւնաթաղ a. enfoncé, enseveli dans la neige.

Ձիւնաթոյր V. Ձիւնագոյն.

Ձիւնալիր, Ձիւնալից a. plein de neige, neigeux.

Ձիւնախաղաղ a. couvert de neige, neigeux.

Ձիւնախառն a. mêlé de neige.

Ձիւնածաղիկ, դկան s. boule de neige.

Ձիւնածեծ լինիմ vn. être

battu par la neige ; se battre à coups de boules de neige.

Ձիւնակիր a. qui porte de la neige.

Ձիւնահոր s. puits de neige, glacière.

Ձիւնանայ, ասցի vn. neiger ; devenir blanc comme de la neige, être couvert de neige.

Ձիւնանման a. semblable à la neige.

Ձիւնապատ a. couvert, entouré de neige.

Ձիւնաջուր s. eau de neige.

Ձիւնասոյզ V. Ձիւնաժաղ .

Ձիւնացուցանեմ, ուցի va. faire tomber comme de la neige ; faire neiger.

Ձիւնափայլ a. brillant ou blanc comme de la neige, blanc comme neige, plus blanc que la neige, dont la blancheur efface celle de la neige.

Ձիւնել vn. neiger, tomber de la neige ; ձիւնէ, il neige ; ձիւնեաց, il a neigé.

Ձիւնեղէն a. de neige.

Ձլեմ, եցի va. défricher, fendre.

Ձկան մահարար V. Խռընդատ .

Ձկնաբան, ից s. ichthyologiste.

Ձկնաբանական a. ichthyologique.

Ձկնաբանութիւն s. ichthyologie.

Ձկնաբուծութիւն s. pisciculture.

Ձկնախօս, etc. V. Ձկնաբան, ect.

Ձկնականջ, աց sm. moule (mollusque).

Ձկնակեր, աց a. qui mange du poisson, ichthyophage.

Ձկնակերպ a. semblable à un poisson, qui a la forme d'un poisson.

Ձկնահան V. Ձկնորս .

Ձկնածու s. boutargue.

Ձկնամորթ, ոյ s. peau de poisson.

Ձկնաժահար, աց s. marchand de poisson, poissonnier.

Ձկնատեանք, ենից. Ձկնատեսանք, նաց s. vivier, étang, piscine.

Ձկնարան, աց s. poissonnerie, marché au poisson.

Ձկնաւէտ a. poissonneux.

Ձկնաբաղ, աց s. albatros.

Ձկնիկ sm. petit poisson, fretin.

Ձկնկիթ s. caviar.

Ձկնկուլ s. courlis, corbigeau.

Ձկնորս, աց s. pêcheur.

Ձկնորսաբար adv. à la manière des pêcheurs.

Ձկնորսական a. de pêcheur ; qui concerne la pêche.

Ձկնորսութիւն sm. pêche ; métier du pêcheur.

Ձկնուղեղ s. blanc de baleine.

Ձկտեմ, etc. V. Ձգտեմ, etc.

Ձմեռային V. Ձմերային .

Ձմեռանոց V. Ձմերոց .

Ձմեռն, ձմերան, ըունք, բանց s. hiver ; fig. mauvais temps, orage, tempête ; խիստ՝ դժընդակ՝ խոնար՝ անձրեւային՝ ցուրտ՝ յեղմ՝ չոր —, hiver bien rude ou rigoureux, fâ-

cheux, humide, pluvieux, froid, bien doux, sec; իսոր ձմերան, dans le plus fort de l'—, dans le fort de l'—, dans les rigueurs de l'—; իմէջ ձմերան, au milieu de l'—; իձմերան, en —; անցուցանել զ— իքաղաքի՝ իգեղջ, passer l'— à la ville, à la campagne; հանդերձ ձմերան, habit, vêtement d'—; պաշար ձմերան, des provisions pour l'—; անցեալ —, l'— dernier; այս —, cet hiver; պտուղք ձմերան, fruits d'hiver.

Ձմեռնաբեր a. qui ramène l'hiver.

Ձմեռնակ s. engelure; * — ունենալ, avoir des engelures.

Ձմեռնամուտ, մտից s. entrée de l'hiver, commencement de l'hiver.

Ձմեռնային V. Ձմերային.

Ձմեռնանամ, ացայ vn. faire froid comme en hiver; être en butte aux rigueurs de l'hiver, être exposé au froid de l'hiver; fig. éprouver des tempêtes, être surpris par l'orage.

Ձմեռնասուն a. nourri dans ou pendant l'hiver.

Ձմեռնատունկ, տնկոց sm. plante d'hiver.

Ձմերական. Ձմերային adj. d'hiver, hivernal.

Ձմերայնի, նոյ. Ձմերանի, նոյ s. hiver, la saison d'hiver; fig. tempête, orage; adv. dans l'hiver, pendant l'hiver.

Ձմերանոց, աց s. caserne.

Ձմերատուն sm. maison d'hiver.

Ձմերեմ, եցի vn. hiverner, passer l'hiver; être en quartier d'hiver.

Ձմերնական, Ձմերնային V. Ձմերական.

Ձմերոց, աց s. lieu propre à passer l'hiver; caserne, quartier d'hiver.

Ձմերուկ, ըկի s. pastèque, melon d'eau.

Ձող, ոյ, ով s. barre, perche, gaule, échalas.

Ձողաբարձ a. échalassé; s. treille, berceau, palissade; — յօրինել՝ զարդարել, échalasser, palissader.

Ձողակ, ի s. petite barre; — հրացանի, baguette de fusil.

Ձողիք s. palissade, rangée d'échalas.

Ձոյլ, ձուլոյ a. fondu, de fonte; massif; s. fonte; masse, lingot; poids, pesanteur.

Ձոր, ոց s. vallée.

Ձորալիւր a. qui remplit une vallée.

Ձորակ, աց s. vallon.

Ձորածեւ a. qui a la forme d'une vallée.

Ձորամուտ լինիմ vn. entrer, s'introduire dans la vallée.

Ձորձ, ոյ, ով s. habit, vêtement.

Ձորձաբեր a. qui produit de la matière à faire des vêtements.

Ձորձիկ s. petit habit, méchant habit.

Ձորձիմ, եցայ vn. devenir un habit.

Ձորձմոյկ s. habit et chaus-
sure.

Ձու, ոց s. œuf; — ածել՝
արկանել, pondre, pondre des
œufs; ձուի միջուկ, le jaune
d'œuf; սպիտակուց ձուոյ, le
blanc d'œuf; Թերխորով՝ պինդ
—, œuf à la coque, dur; իձուս
նստել, couvrir.

* Ձուազեղ, Ձուածեղ V.
Ձուարդ.

Ձուալից a. œuvé.

Ձուածին a. ovipare.

Ձուածու, աց s. pondeuse.

Ձուածութիւն s. ponte.

Ձուակերպ adj. ovalaire,
ovoïde.

Ձուաձել a. ovale.

Ձուավանառ, աց s. mar-
chand d'œufs.

Ձուարան, ի s. ovaire.

Ձուարդ s. omelette.

Ձուլած, ոյ s. fonte.

Ձուլածոյ, ից a. fondu, de
fonte; s. fonte, ouvrage en
métal fondu.

Ձուլական a. fusible.

Ձուլականութիւն sm. fusi-
bilité.

Ձուլարան, աց s. fonderie;
lingotière.

Ձուլեմ, եցի va. fondre,
mettre en fusion; exécuter en

fonte; geler, rendre solide,
endurcir.

Ձուլելի a. fusible.

Ձուլիչ, Ձուլող s. fondeur.

Ձուլումն s. fonte.

Ձուկն, ձկանց s. poisson;
astr. poisson; — որսալ, pê-
cher, aller à la pêche; —
խորովել՝ տապկել, griller,
frir du —; ձկան ou ձկի
ականջ, V. Ձկնականջ.

Ձունձ, ձնձոյ V. Գրգլեակ.

Ձրավաստակ a. qui travaille
gratis.

Ձրի, ըոյ s. gratuité; a. gra-
tuit; adv. gratuitement, gratis.

Ձրիարար V. Ձրի adv.

Ձրիավարժ, ից s. boursier,
dont l'instruction se fait gratis.

Ձրիատուր a. donné gratuite-
ment, gratuit.

Ձրիութիւն s. gratuité.

Ձրձեմ, եցի va. déchirer,
dévorer.

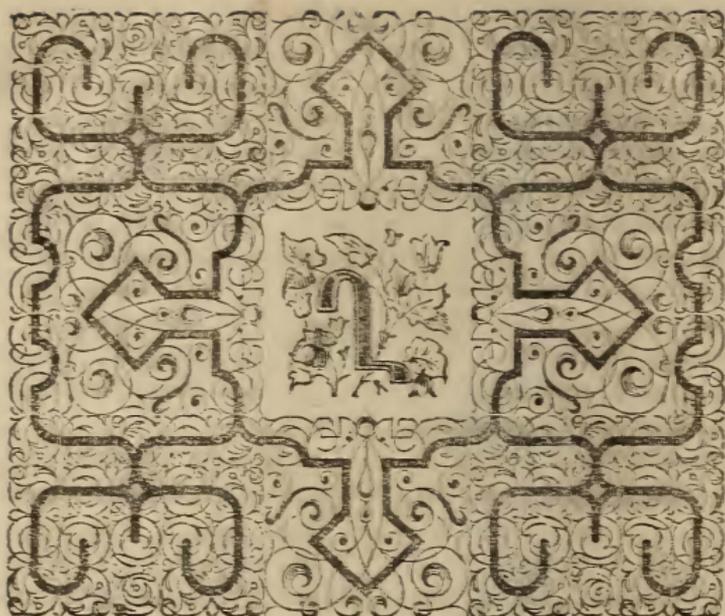
Ձրձիտ a. celui qui déchire,
rapace.

Ձօն V. Ձօնի.

Ձօնարան, աց s. lieu d'of-
frande, autel.

Ձօնեմ, եցի va. offrir, pré-
senter, dédier, consacrer.

Ձօնի, նեաց s. don, présent,
offrande; ձօնիս առնել, offrir.

Դ (ghad) s. dix-huitième lettre de l'alphabet et treizième des consonnes ; quatre-vingt-dix, quatre-vingt-dixième.

Դակիշ, կշի s. retranchement, camp ; — ածել, faire des retranchements, retrancher, dresser un camp.

Դամբար, աց sm. lampe, flambeau.

Դամբարանշոյլ, Դամբարափայլ a. flamboyant, brillant, éclatant.

Դամբարեմ, ըցի va. éclairer par des flambeaux.

Դամղայեալ a. brodé, galonné.

Դանդանոն s. laudanum.

Դաշիկ V. Դակիշ.

Դարիկոն, աց s. agaric.

Դեակ, Դեկ, եկաց s. gouvernail, timon ; rame, aviron.

Դեկավար, աց s. timonier ; fig. directeur, chef.

Դեկավարեմ, եցի va. gouverner, manœuvrer, diriger un vaisseau ; fig. gouverner, diriger.

Դեկավարութիւն s. l'action de manœuvrer un vaisseau ; direction, gouvernement.

Դեղի V. Լեղի.

Դենջակ, աց s. linge, serviette ; touaille, essuie-main.

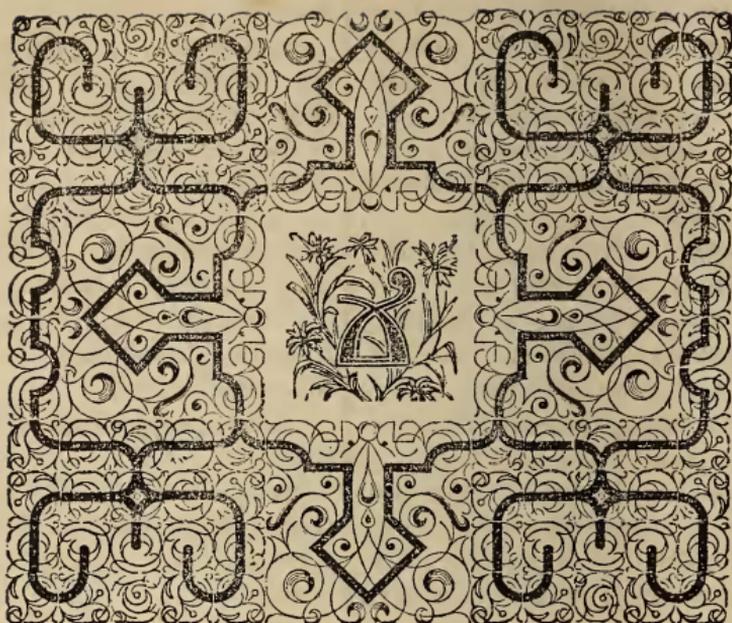
Դեր s. bot. souchef.

Դերձ, ից s. colis.

Դեստական adj. lévitique ; sm. Lévitique (troisième livre du Pentateuque).

Ղեւտացի s. lévite.
 Ղեւտիկոն V. Ղեւտականս.
 Ղողակ V. Լողակ.
 Ղոյղ V. Լոյղ.
 Ղորկ, etc. V. Ողորկ, etc.
 Ղուղակ V. Լողակ.
 Ղուղակեմ, եցի va. cacher;
 vn. se cacher.
 Ղուղան, ի sm. cylindre;
 rouieau.
 Ղուղիմ, ղեցայ vn. nager;
 se cacher.
 Ղուրան V. Կուրան.
 * Ղրկեմ, եցի va. envoyer,
 expédier.
 * Ղրկուիմ, եցայ vn. être
 envoyé, expédié.

Ղօղակ, աց s. celui qui
 nage; celui qui se cache.
 Ղօղանջանք V. Ղօղանջին.
 Ղօղանջեմ, եցի vn. sonner,
 résonner, tinter; aboyer, jap-
 per, hurler; fig. aboyer.
 Ղօղանջին, Ղօղանջումն s.
 bruit, son, tintement; aboiement,
 hurlement.
 Ղօղեմ, եցի va. cacher; vn.
 se cacher.
 Ղօղեցուցանեմ, ուցի va. ca-
 cher.
 Ղօղիմ, ղեցայ vn. se cacher,
 se nicher, se tapir, se clahir;
 nager.
 Ղօղկիմ, եցայ vn. se cacher.

Ճ (djé) sm. dix-neuvième lettre de l'alphabet et quatorzième des consonnes; cent, centième.

Ճագար, աց s. lapin; մատակ —, lapine, hase; ձագ —ի, lapereau; որջ —ի, clapier; եարկանձել —ի, clahir.

* Ճաթիմ V. Ճայթեմ.

* Ճաթեցնեմ V. Ճայթեցուօսնեմ.

* Ճաթուտիմ vn. se gercer, se fendiller, se fêler; craquer.

Ճախանոց, աց sm. travail (machine de bois pour ferrer les chevaux vicieux).

Ճախարակ, աց sm. tour (machine pour façonner le bois, etc.); poulie, bobine.

Ճախարակագործ a. tourné, façonné au tour.

Ճախարակածեւ a. circulaire, rond.

Ճախարակաւոր V. Ճախարակագործ.

Ճախարակեայ adj. tourné, façonné au tour; fig. bien tourné, contourné, recherché, embelli.

Ճախարակեմ, եցի va. tourner, façonner au tour; fig. bien tourner, arrondir, façonner, orner, parer, embellir.

Ճախին V. Ճահին.

Ճախնախուռ a. marécageux.

Ճախը s. vol, essor, volée; cabriole, culbute; — ձիոյ, caracole; — առնուլ, prendre

son vol, son essor, son élan, voler, s'envoler; faire des cabrioles, cabrioler, culbuter, se glisser; — առնուլ ձիոյ, faire une caracole, caracoler.

Ճախրանք V. Ճախր.

Ճախրեմ, Ճախրիմ V. Ճախր առնում; բարձրագլուխ —, porter la tête haute, être victorieux, l'emporter sur.

Ճակահան, աց a. paillard, luxurieux, débauché, libertin.

Ճակահանութիւն s. paillardise, débauche, libertinage.

Ճակատ, ուց sm. front; — գորու՝ բանակի, disposition d'une armée en ordre de bataille, ordre de bataille, bataille rangée, armée rangée en bataille; — գրոց, frontispice; — շինուածոց, façade, frontispice; եռանկիւնի —, fronton; — տալ՝ յարդարել, se ranger en ordre de bataille, présenter la bataille, attaquer, en venir aux mains avec les ennemis; ելանել ի—, s'engager dans un combat, attaquer; յառաջնում անդ հակառու, dans une première rencontre, combat; ի — հան ընդդէմ նուցա, il leur opposa...; անկանել իհակառու, demeurer sur la place; զ— հարկանել, se frapper le front; — առ —, face à face, vis-à-vis; — հաղատ խորշոմեալ՝ սպառնալից, front chauve, ridé, menaçant; — նորա նսեմանայ, son front se rembrunit; * հակտին քրտինքովը հացը՝ ապրուստը հարել,

gagner son pain, sa vie à la sueur de son front.

Ճակատագիր, գրաց s. destin, destinée, sort, fatalité; վեհ —, haute destinée.

Ճակատագրական a. fatal; s. fataliste.

Ճակատագրեմ, եցի va. prédestiner, destiner; յանմահութիւն հակատագրեալ, destiné à l'immortalité; հակատագրեալ է ինեւ սիրելի, sa destinée est d'être aimé.

Ճակատագրութիւն s. fatalisme.

Ճակատամարտ, ից s. bataille rangée, bataille, combat, journée; օր —ի, jour du combat.

Ճակատամարտիմ, տեցայ vn. donner une bataille rangée, en venir aux mains avec les ennemis.

Ճակատամուղ a. qui défait l'armée ennemie, qui combat.

Ճակատայարդար, աց sm. agonothète, qui range une armée en bataille.

Ճակատատեղ, Ճակատատեղի, դւոյ s. le champ de bataille, camp.

Ճակատեմ, եցի . Ճակատեցուցանեմ, ուցի va. ranger ou mettre en bataille, disposer une armée en ordre de bataille, mettre son armée en rang.

Ճակատիմ, տեցայ vn. se ranger, se mettre en bataille, en rangs, en ordre de bataille, ranger son armée, en venir aux mains, aux prises.

Ճակնդեղ, աց s. betterave.

Ճահ a. convenable, convenant, séant, propre; s. convenance; ի— adv. convenablement, à propos; ի— է, il convient, il est à propos; ի— լինել՝ գալ՝ պատահել, convenir à, être à propos, cadrer, s'adapter, s'appliquer, s'adresser, aller bien, s'ajuster parfaitement; չիցէ՞ ի—, ne convient-il pas? առաւել ի— գայ, il conviendrait mieux; ոչ ի— պատահէին ակնկալութեան նորա ելք գործոյն, les succès de l'affaire ne répondaient pas à son attente; ի— առնուլ, profiter de, tirer parti de; ի— թուէր նմա, ի— համարէր, il jugeait convenable, à propos; ոչ ի— թուեցաւ, il ne sembla pas juste, convenable de.

Ճահաւոր V. Ճահ a.

Ճահաւորեմ V. Ճահեմ; — զգոյնս, marier, assortir les couleurs.

Ճահաւորութիւն s. convenance.

Ճահեմ, եցի. Ճահեցուցանեմ, ուցի va. rendre convenable, adapter, ajuster, rassortir.

Ճահիճ, հիճի sm. marais, marécage, bourbier.

Ճահիմ V. իՃահ պատահել. Ճահողակի, Ճահողապէս V. իՃահ adv.

Ճահողութիւն s. convenance.

Ճահուկ s. troupeau, troupe.

* Ճաղ V. Դազաղ.

Ճաղատ, etc. V. Կնտակ, etc.

Ճառպատիմ V. Ճապատիմ.

Ճահանչ, ից, աց s. éclat, rayon; — սրբութեան, ostensible, soleil.

Ճահանչագեղ, Ճահանչազարդ a. radieux, rayonnant, éclatant, radiant, étincelant, brillant.

Ճահանչաւէտ, Ճահանչաւոր V. Ճահանչագեղ.

Ճահանչաւուխտ, Ճահանչանաւուխտ adj. chatoyant, reluisant d'or et d'argent; s. broderie.

Ճահանչեմ, եցի vn. luire, reluire, briller, étinceler, éclater.

Ճամարտակ, աց s. charlatan.

Ճամարտակութիւն s. charlatanisme.

Ճամարտակեմ, եցի vn. faire du charlatanisme.

* Ճամբայ V. Ճանապարհ; — գալ, V. Ջգատանամ; — էն ելլել, se fourvoyer, dévier, s'égarer; — ելլել, se mettre en chemin, en route, s'acheminer; — ընել, faire route, cheminer, voyager; — ն կտրել, couper le chemin; — բանալ, ouvrir le chemin, frayer la route; — ն գոցել, fermer le chemin; — բռնել, suivre un chemin, une route; se conduire; — դնել, mettre en route, expédier; V. Ճամբեմ.

Ճամբար, աց s. camp, campement.

* Ճամբեմ, եցի va. renvoyer, remercier, congédier.

* Ճամբորդ V. Ճանապարհորդ.

* Ճամբորդութիւն V. Ճանապարհորդութիւն; — ընել, voyager.

Ճամկաւոր a. décoré, orné; brodé.

Ճամկաւորեմ, եցի va. décorer, orner; broder.

Ճամուկ, յկաց s. décoration, ornement; broderie.

Ճայ, ից s. geai; — ճղէ, le — cajole.

Ճայեակ, եկի s. choucas.

Ճայթեմ, եցի vn. éclater, petiller, craquer, faire explosion; crever; se fêler; se gercer; — յամբարտաւանութենէ՝ իկատաղութենէ, crever d'orgueil, de rage ou de dépit.

Ճայթեցուցանեմ, ուցի va. faire éclater, faire craquer; crever; fêler; gercer.

Ճայթիւն. Ճայթիք, թից. Ճայթումն s. éclat, cric-crac, crac, craquement, petillement, fracas, explosion.

Ճայիկ V. Չամբիկ.

Ճայրտեմ, եցի va. obscurcir, offusquer.

Ճայրտութիւն s. obscurcissement de la vue.

Ճանաչական a. connu.

Ճանաչելի a. connaissable, reconnaissable.

Ճանաչեմ, ծանեայ, ծանիր, ծանուցեալ va. connaître, reconnaître, remettre, discerner, sentir; չ—, ne pas connaître, ne pas reconnaître, méconnaître; — զիրաւունս, entendre raison.

Ճանաչող s. connaisseur.

Ճանաչողութիւն s. connaissance; reconnaissance.

Ճանապարհ, աց s. route, chemin, voie; marché, débouché; voyage; voie, entremise, moyen; manière, méthode, procédé; — արքունի; grand chemin, chemin public; զճանապարհայն, dans le chemin, en chemin, chemin faisant; — առնել, faire chemin ou route, cheminer, voyager; frayer le chemin, la route; — արարեալ, chemin faisant; ի—անկանել, se mettre en route, en chemin, s'acheminer; փակել խափանել զ—, encombrer le chemin; ղնել ի—, mettre en route; ընդ ո՞ր —, par quel chemin? par quelle route? par où? ցուցանել զ—, montrer le chemin; տղմալից —, chemin boueux; աւուր յիոյ —, durant une journée de chemin; — երկնից՝ առաքինութեան, le chemin du ciel, de la vertu; թիրել զճանապարհս ուրուք, égarer les pas de զո.; զնալ զճանապարհս՝ զճանապարհ ուրուք, marcher dans les voies, sur les traces, sur les brisées de զո.; անզնաց՝ անկոխ —, chemin impraticable.

Ճանապարհագնաց sm. adj. voyageur.

Ճանապարհագնացութիւն s. voyage.

Ճանապարհակից s. compagnon de voyage.

Ճանապարհակիցք s. carrefour.

Ճանապարհակցիմ, կցեցայ
vn. voyager, faire route en-
semble, être compagnon de
voyage.

Ճանապարհակցութիւն sm.
voyage fait de compagnie.

Ճանապարհացոյց, ցուցի s.
qui montre le chemin, guide,
conducteur; — լինել, montrer,
indiquer le chemin, guider,
diriger.

Ճանապարհորդ, աց s. voya-
geur.

Ճանապարհորդակից s. com-
pagnon de voyage.

Ճանապարհորդարան, աց s.
itinéraire.

Ճանապարհորդեմ, եցի. Ճա-
նապարհորդիմ, դեցայ; vn. faire
route, cheminer; voyager, faire
un voyage.

Ճանապարհորդութիւն sm.
voyage.

Ճանբակ sm. calamba, ca-
lambac.

Ճանդան, Ճանդի s. sandal.

Ճանգ, Ճանկ, աց s. griffe,
ongle, patte; crochet, croc,
crampon, grappin; * — ը մէկուն
վերայ դնել, — ն անցունել, je-
ter, mettre le grappin sur qn.

* Ճանկուտեմ, եցի va. égra-
tigner, écorcher.

Ճանճ, ից s. mouche.

Ճանճանճերմակ a. tacheté
de blanc et de noir, moucheté;
— ձի, cheval moucheté.

Ճանճիկ s. moucheron, pe-
tite mouche.

Ճանճիուն s. les mouches.

Ճանճկէն V. Ճանճանճերմակ.

* Ճանճվան V. Քշոց.

* Ճանչնամ V. Ճանաչեմ.

* Ճանչցնեմ, ցուցի va. faire
connaître.

Ճաշ, ոյ s. dîner; dîner,
repas, festin; — առնել, don-
ner à dîner; — գործել, pré-
parer le dîner; — անպահոյճ,
repas simple.

Ճաշագործ, աց s. celui qui
donne un dîner.

Ճաշաժամ, ու s. l'heure de
dîner, de repas.

Ճաշակ, աց s. goût, saveur;
dégustation, gustation, essai;
verre à boire, tasse, coupe;
առնուլ զ—, goûter, déguster;
ոչ եւս առնուլ զ— սիրոյ մտեր-
մութեան, être dégoûté de l'a-
mitié; դուզնաքեայ —, faible
essai.

Ճաշակական a. gustatif.

Ճաշակակից V. Ճաշակից.

Ճաշակաւորութիւն s. dégus-
tation; V. Ճաշակելիք.

Ճաշակելի a. qu'on peut
goûter; celui qui goûte, mange.

Ճաշակելիք, լեաց s. goût,
sens du goût.

Ճաշակեմ, եցի va. goûter,
déguster; — զմահ, mourir;
— զքաղցրութիւն խաղաղու-
թեան, goûter les douceurs de
la paix.

Ճաշակեցուցանեմ, ուցի va.
faire goûter, faire manger.

Ճաշակից s. qui dîne en-
semble, convive, commensal.

Ճաշակումն s. action de
goûter, dégustation; action de
manger.

Ճաշատեղ, աց. Ճաշատուն, տանց. Ճաշարան, աց s. salle à manger, réfectoire.

Ճաշեմ, եցի va. dîner; — արտաքս, — en ville.

Ճաշիկ s. petit dîner.

Ճաշոց, ի s. missel.

Ճապաղ a. dispersé, répandu, diffus; s. rang, rangée.

Ճապաղեմ, եցի va. disperser, répandre, dissiper; dissiper, distraire; — իմ vn. se disperser, se répandre; s'occuper de, s'appliquer à; se distraire, se dissiper.

Ճապաղիք, ղեաց s. effusion, écoulement; — արեան, effusion de sang, massacre; արեան նապաղիս հեղուկ, նապաղիս արեան գործել, répandre le sang, verser ou faire couler le sang; բազում — արեան գործեցան ինակատամարտին, il y eut beaucoup de sang répandu dans cette journée.

Ճապաղումն s. dispersion; effusion; distraction; dissipation.

Ճապատիմ, տեցայ vn. se tortiller, s'entortiller, s'allonger, se plier autour, s'entrelacer:

Ճապուկ a. tortueux, sinueux, tortillé; souple, flexible; ընդ —, se glissant, à la hâte; ընդ — անցանել, s'introduire, s'insinuer, passer rapidement.

Ճառ, ից s. discours, allocution, dissertation, harangue; traité, narration, récit; —

բարոյական, homélie; — արկանել, prononcer ou faire un discours, parler; — արկեալ խօսել, discourir, pérorer, s'entretenir sur; գրել զճառս պատմութեանց ուրուք, écrire l'histoire de qn.

Ճառագայթ, ից s. rayon, éclat; — արձակել, rayonner, lancer, jeter ou envoyer des rayons.

Ճառագայթաբեր adj. qui porte une couronne de rayons.

Ճառագայթածեւ a. en forme de rayon, rayonnant, radié.

Ճառագայթածիգ, ճառագայթանշոյլ, ճառագայթարձակ a. rayonnant, qui lance des rayons, qui jette de l'éclat, radiant.

Ճառագայթատեսիլ, ճառագայթաւէտ, ճառագայթաւոր, ճառագայթափայլ a. rayonnant, radioux, brillant.

Ճառագայթեմ, եցի vn. rayonner, briller, éclater.

Ճառագայթումն s. rayonnement, radiation.

Ճառագլուխ, լիսի s. chapitre.

Ճառագրեմ, եցի va. écrire, décrire.

Ճառական a. de discours; dit, traité, exprimé; littéral; — իմաստք, sens littéral.

Ճառակցեմ, եցի va. écrire, raconter ensemble.

Ճառասաց s. déclamateur.

Ճառասացութիւն s. déclamation.

Ճառատեմ, եցի vn. déclamer.

mer, faire de belles phrases, débiter, parler en déclamateur.

Հառեմ, եցի va. faire un discours, discourir, traiter; raconter, réciter, parler, dire, rapporter.

Հառընտիր, տրի s. choix des discours.

Հատրակ, Հատրկուց sm. échecs; — խաղալ, jouer aux —.

Հար sm. remède, moyen, expédient; չիք —, ոչ գոյ —, il n'y a pas de remède, il n'y a pas moyen, c'en est fait; — գտանել, — եւ հարակ գտանել, trouver un moyen, un remède, s'aviser d'un moyen; * գլխուն — ը տեսնել, trouver un moyen d'existence, se procurer un asile; V. Հարակ.

Հարակ, աջ s. pâture, pâturage, fourrage; fig. pâture, aliment, nourriture, proie; V. Հար; հրոյ — լինել մատնիլ, être dévoré par le feu, par les flammes, être la proie des flammes, brûler; սրոյ — լինել մատնիլ, périr par le glaive; սրոյ — տալ, faire mourir; բազմախողխող երկաթոյն նա տայր ի—, il moissonnait par le fer tranchant; — լինել, être la proie de, en proie à; հար եւ — առնել, trouver un remède; réparer; իմաստուծիւն — է սրտի իմոյ, la sagesse nourrit mon cœur; գիտուծիւնք — են մտաց, les sciences sont l'aliment de l'esprit; —

տալ հերձուածոց, entretenir, fomentér les divisions; առ ի— ախտից, pour alimenter; flatter les passions.

Հարակաբոյս, բուսոյ sm. plante fourragère.

Հարակաշատ a. herbeux.

Հարակաւոր a. qui pâit, qui pâture, paissant, broutant.

Հարակեմ, եցի va. faire pâitre, mettre en pâture; fig. dévorer, attaquer, dévaster, consumer; vn. pâiturer, brouter, pâitre, repâitre de, se repâitre, manger; s'étendre, se propager, se répandre, s'enraciner; յանհնարինս հարակէր խիրտս նոցա, une plaie profonde s'envenimait dans leurs cœurs; որ յոսկերս նորա հարակէր, qui se glissait jusque dans la moelle de ses os; բոցն հողմավար ծաւալեալ հարակէր, la flamme poussée par le vent s'avancait toujours.

Հարակեցուցանեմ, ուցի va. faire pâitre.

Հարակիմ V. Հարակեմ.

* Հարեմ, եցի va. procurer, trouver, s'aviser; V. Հակատ.

Հարհատիմ, տեցայ vn. éclâter, craquer, se briser par éclats, petiller, décrépiter.

Հարհատիւն, Հարհատումն s. craquement, éclat, petillement, crac, eric-eric, crépitation.

Հարմանդ, ի s. agrafe, boucle; — գրոց, fermoir; խառնել զօրն ընդ հարմանդսն, agrâfer.

Ճարմանդեմ, եցի va. agraffer.
 Ճարճրուկ s. bot. pissenlit.
 Ճարպ, ոյ, ի s. graisse; suif;
 a. gras; — խոզենի, lard; —
 խոզենի հալեալ, saindoux;
 օծանել — ուլ, graisser; բառ-
 նալ զճարպն, dégraisser.

Ճարպապարարտ, Ճարպա-
 տոր adj. graisseux, plein de
 graissè, adipeux.

* Ճարպիկ, Ճարպիկութիւն
 V. Ճարտար, Ճարտարութիւն.
 Ճարպովին adv. avec sa
 graisse.

Ճարտասան, ի s. orateur,
 rhéteur; éloquent.

Ճարտասանական a. ora-
 toire.

Ճարտասանեմ, եցի vn. par-
 ler en orateur, avec éloquence,
 faire de belles phrases.

Ճարտասանութիւն s. rhé-
 torique, art oratoire; élo-
 quence.

Ճարտար, աց s. artiste,
 maître, expert; ingénieur; a.
 adroit, habile, industrieux, in-
 génieux; adv. bien, à fond,
 parfaitement; — գիտել, sa-
 voir bien, à fond; — իջան-
 դակագործութիւն, qui excelle
 dans la sculpture; — իկեղ-
 ծաւորել, adroit à dissimuler.

Ճարտարբան, Ճարտարա-
 բանեմ, Ճարտարբանութիւն
 V. Ճարտարախօս, Ճարտարա-
 խօսեմ, Ճարտարախօսութիւն.

Ճարտարբար adv. adroi-
 tement, d'une manière habile,
 ingénieusement.

Ճարտարագէտ s. bon con-

naisseur, expert; ingénieur.

Ճարտարագիտութիւն sm.
 génie.

Ճարտարագոյն adv. mieux;
 — գիտել, savoir mieux.

Ճարտարագործ s. maître,
 artiste; a. fait avec adresse,
 avec art, bien fait, ingénieur.

Ճարտարադէտ a. qui ob-
 serve bien, très-éveillé.

Ճարտարախար adj. qui
 trompe bien.

Ճարտարախօս, աց a. s.
 orateur; qui parle bien, qui a
 le talent de la parole, éloquent,
 disert.

Ճարտարախօսեմ vn. parler
 bien, avec éloquence, en ora-
 teur.

Ճարտարախօսութիւն s. ta-
 lent de la parole, éloquence;
 élégance; — ճ, avec éloquence,
 disertement.

Ճարտարակ, աց a. adroit,
 habile.

Ճարտարածիգ a. qui tire
 bien, avec beaucoup d'adresse.

Ճարտարաժիտ adj. indus-
 trieux, ingénieux.

Ճարտարամտեմ, եցի vn.
 s'ingénier, chercher des expé-
 dients, s'aviser de, imaginer,
 inventer, s'étudier; sophisti-
 quer, subtiliser, discuter.

Ճարտարամտութիւն sm.
 adresse d'esprit.

Ճարտարանամ, ացայ vn.
 devenir adroit, habile, indus-
 trieux; s'ingénier, inventer.

Ճարտարահան a. qui peint
 bien.

Ճարտարանկար adj. peint avec art.

Ճարտարանք, նաց s. invention ingénieuse, affectation, artifice, argutie.

Ճարտարապետ, աց s. architecte; maître, auteur; a. très-habile, très-adroit.

Ճարտարապետական a. architectural.

Ճարտարապետեմ, եցի va. être architecte, être l'architecte de, bâtir, construire avec art, avec adresse.

Ճարտարապետութիւն s. architecture; art, habileté.

Ճարտարապէս adv. habilement, adroitement.

Ճարտարասան, etc. V. Ճարտասան, etc.

Ճարտարասոյզ adj. artificieux, captieux.

Ճարտարարուեստ V. Ճարտարագործ.

Ճարտարացուցանեմ, ուցի va. rendre adroit, industriel.

Ճարտարեմ, եցի va. s'ingénier, chercher des expédients, s'aviser de, inventer, faire; user de ruses, de détours.

Ճարտարխօսութիւն V. Ճարտարախօսութիւն.

Ճարտարմտեմ V. Ճարտարամտեմ.

Ճարտարմտութիւն s. artifice, industrie, sophisme, subtilité.

Ճարտարութիւն sm. art, adresse, habileté, dextérité; industrie; artifice, ruse, subtilité, détour; sagesse, science,

intelligence, génie; — ք, adroitement, avec adresse, artificieusement; Մշակական՝ ձեռագործ՝ տուրեւառիկ —, industrie agricole, manufacturière, commerciale.

Ճարտուկ, Ճարտրուկ a. pie, gris pommelé; — ձի, cheval pie; — ցանձկէն, rubican, rouan.

Ճգնազգեաց, Ճգնազգեցիկ a. qui mène une vie austère, ascète; — կեանք, vie pénitente.

Ճգնաժամ, ու s. crise.

Ճգնական a. pénible, laborieux, critique, dangereux.

Ճգնակից s. compagnon de travail, de peine, de souffrance.

Ճգնասէր a. qui aime la vie austère, les peines.

Ճգնարան, ի s. ermitage.

Ճգնաւոր, աց sm. ermite, solitaire, anachorète; martyr; qui fait des efforts, qui travaille; combattant, athlète.

Ճգնաւորական a. ascétique; pénible, laborieux; — կեանք, vie ascétique.

Ճգնաւորիմ V. Ճգնիմ.

Ճգնաւորութիւն s. vie d'ermitage, vie ascétique.

Ճգնեմ, եցի va. donner de la peine, tourmenter, forcer, presser; mettre en danger.

Ճգնիմ, նեցայ vn. se donner beaucoup de peine, se donner de la peine, se fatiguer, travailler, endurer, faire avec peine, avec effort, employer toutes ses forces, souffrir de rudes travaux; se mettre en

danger, risquer, courir le risque; s'adonner à la vie ascétique, mortifier ou affliger son corps; combattre, résister; s'efforcer, tâcher, faire un effort, des efforts, s'étudier, s'attacher, s'appliquer sérieusement à.

Ճգնողական V. Ճգնական.

Ճգնութիւն s. peine, travail, fatigue; labeur; danger; risque; effort; combat, lutte, résistance; vie austère ou ascétique, austérité; mortification, macération; — մահու, agonie.

Ճգնումն V. Ճգնութիւն.

Ճգունք V. Ճիգն.

Ճեղ a. qui a le front chauve; s. V. Ճիւղ.

Ճեղանակ, Ճեղենակ աջ s. aigrette de casque.

Ճեղութիւն s. difformité de celui qui est chauve sur le front.

* Ճեղք s. fente.

Ճեղքեմ, եցի va. fendre, gerçer, crevasser; couper, tailler, inciser, faire une incision, taillader; diviser, séparer, déchirer; —իմ vn. se fendre; se séparer.

Ճեղքուած, ոց s. fente, fissure, crevasse, gerçure; coupure, incision, taillade, entaille, déchirure; rupture, ouverture.

Ճեմ, ից, ով, օք s. promenade, tour, marche; — առնուլ ou գբօսնուլ ի—, se promener, faire un tour, faire un tour de promenade; —ք նազե-

լիք, démarche languissante; — զնեմի, en se promenant.

Ճեմական, աջ s. péripatéticien; académicien; —ոն, style académique.

Ճեմականութիւն s. péripatétisme.

Ճեմարան, աջ s. promenade, promenoir; école péripatéticienne; académie, institut; գաղղիական —, l'Académie française; — բանասիրական՝ գիտութեանց, l'Académie des belles-lettres, des sciences; —ք, marche, démarche.

Ճեմարանական adj. académique; — նիստ, séance —.

Ճեմակ, Ճեմիկ s. trottoir.

Ճեմելի, լւոյ, լեաց s. promenade, promenoir, terrasse; promenade, marche; ծառատունկ —, avenue, boulevard.

Ճեմեմ V. Ճեմիմ.

Ճեմեցուցանեմ, ուցի va. promener, faire promener.

Ճեմիմ, մեցայ vn. se promener, faire un tour, faire un tour de promenade.

Ճեմիշ sm. lieux d'aisances, les lieux, cabinet; երթալ ի—, aller aux lieux, à la garde-robe, au cabinet.

* Ճենն V. Ճեններ.

Ճեններ, ոց, աջ s. la fumée, la vapeur de la viande et de la graisse brûlées, graisse.

Ճեններահոտ a. qui exhale une odeur de graisse.

Ճեններեմ, եցի va. exhaler une odeur de graisse, de viande rôtie; brûler; sacrifier; —իմ

vn. brûler, se brûler; հեն-
հերեացի զոհ քո, que votre sa-
crifice soit agréable; — յիշա-
տակաւ սիրոյ ուրուք, languir.

Ճենհերոտիմ, տեցայ vn. être
plein de fumée et de graisse.

Ճեպ, ոյ օւի ի, ով s. hâte,
diligence, empressement; —
զհեպի, — իհեպոյ, հեպով.
à la hâte, en toute hâte,
avec précipitation; — ս կացու-
ցանել, hâter, presser; — շտա-
պոյ, empressement, hâte.

Ճեպեմ, եցի va. hâter, pres-
ser, expédier, précipiter; —
զընթացս, redoubler ses pas;
vn. V. Ճեպիմ.

Ճեպեցուցանեմ V. Ճեպեմ va.

Ճեպընթաց, ից a. qui court
vite; s. diligence (voiture); —
լինել, courir vite.

Ճեպիմ, պեցայ vn. se hâter,
se dépêcher, s'empresser.

Ճետ, ից s. race, descen-
dants, postérité.

Ճերմակ a. V. Սպիտակ; —
երիվար, cheval blanc.

Ճերմակածի s. cheval blanc;
a. qui a un cheval blanc.

Ճերմակեղէն s. linge; * — ը
փոխել, changer de —.

Ճեւեղիկ s. loup-garou.

* Ճզեմ V. Ճմլեմ.

Ճիզն, հգունք, հգանց s.
effort, tentative, contention,
tour de force; travail, peine;
fatigue, souffrance; danger,
péril, crise; difficulté à sur-
monter, combat, lutte; — ի—,
l'un après l'autre, à côté; զա-
մենայն — յանձին ունել՝ թա-

փել օւ իմէջ առնուլ, բազում
հգունս առնել, redoubler d'ef-
forts, faire tous ses efforts, faire
un effort surnaturel; — ղնել,
faire un effort, s'efforcer; ղնել
զյետին —, faire un dernier ef-
fort; յետին հգամք գուն գոր-
ծել, faire les derniers efforts;
հգունք մարտի, les travaux de
la guerre; տանել մեծամեծ
հգանց, soutenir de grands
combats; ամենայն հգամք,
de tous ses efforts.

* Ճիզուիտ a. jésuite.

* Ճիզուիտական adj. jésui-
tique.

* Ճիզուիտութիւն s. jésui-
tisme.

Ճիկ s. cri; — հանել, faire,
jeter un cri, le moindre cri
ouvrir la bouche.

Ճիղ, հղի V. Ճիւղ.

Ճիղմ a. jeune, tendre; —
հասակ, jeune âge.

Ճիցի V. Ճհի.

Ճիշդ a. exact, juste, ponc-
tuel, précis, strict, rigoureux;
adv. V. Ճշդիւ.

Ճիչ, հչոյ, չով օւ չիւ s. cri,
vagissement, criailerie, crierie,
clameur, vocifération; — առ-
նուլ՝ բառնալ օւ զհչի հարկա-
նիլ, crier, criailier, pousser
ou jeter un cri, pousser des
vagissements, des hurlements;
— բարձեալ աղաղակել, jeter
des cris perçants, vagir; աղիո-
ղորմ —, cri pitoyable.

Ճիչեմ V. Ճչեմ.

Ճիպո, հպոյ V. Բիծ.

Ճիռ, հոոց s. grappillon.

ճիտ, ստի V. վիզ.

ճիտակ, աց s. collier.

ճիրան, նունք, նաց s. griffe, serre, ongle, patte.

ճիրանաւոր adj. qui a des griffes.

* ճիւ ou ճիվ V. Ոտն ou Սրունք.

ճիւաղ, աց s. monstre; — ք դժոխայինք ou դժոխազնեայք, les Furies.

ճիւաղաբարոյ, ից adj. qui a un caractère monstrueux, monstre.

ճիւաղական a. monstrueux.

ճիւաղութիւն s. monstruosité.

ճիւղ, ոց s. branche, rameau; tige, souche; ինիւղս բաժանիլ, se ramifier.

ճիւղագրութիւն sm. généalogie.

* ճիւամ V. Խայտամ.

* ճկեմ, եցի va. plier, ployer, courber, fléchir.

ճկոյթ V. Ծկոյթ.

* ճկուն a. flexible, souple; — բնութիւն, humeur pliable, caractère pliant.

ճղեմ V. Ճնուեմ.

ճղեմասիրտ, ճղեմիմ a. avare, tenace, mesquin, chiche.

ճղեղկէն a. divisé en plusieurs branches, fourchu.

ճղեմեմիմ, ճղեմեմիմ, ցեցայ vn. faire l'avare, être tenace.

ճղուղ s. rouet.

ճղփիւն, ճղփումն s. mur-mure des eaux, bruit des ondes.

ճնեկեր a. mangé des vers, vermoulu, véreux.

ճնի, ցնոյ ou ցնւոյ, ցնեաց s. ver, vermine, vermisseau; reptile.

ճնուեմ, եցի vn. pépier, ramager.

ճմլած V. Ճմլումն.

ճմլեմ, եցի. ճմլեցուցանեմ, ուցի va. fouler, presser, froisser, comprimer, pressurer, écraser; contusionner, meurtrir, froisser, faire une contusion; fig. opprimer, accabler; — զսիրտ, briser, serrer le cœur; — զսիրտ իգորով, attendrir le cœur; ցմլեցաւ սիրտ ընդ, son cœur fut ému, s'attendrit; ո՛չ իսկ սիրտք մեր ցմլէին իմեզ, n'est-il pas vrai que notre cœur était touché? ցմլէր զսիրտ նորա, lui donnait un cuisant repentir; — զպտուղս, cotir.

ճմլիմ, եցայ vn. être foulé, pressé, comprimé; ցմլի սիրտ իմ, le cœur me serre.

ճմլումն s. foulure, froissure, froissement; contusion, meurtrissure; — սրտի, serrement; — պտղոց, cotissure.

* ճմրդկեմ, եցի va. chiffonner, froisser; — իմ vn. se chiffonner, se froisser.

ճնհողակ, դկաց s. moineau, passereau, pierrot; — ցնուէ՛ ցնուողէ, le — pépie.

ճնշական a. compressible.

ճնշականութիւն s. compressibilité.

ճնշեմ, եցի. ճնշեցուցանեմ, ուցի va. presser, pressurer, exprimer, serrer, comprimer; réprimer, menacer, mortifier.

ֆouler, opprimer, oppresser ;
— զմարմին, dompter, macérer
ou mortifier la chair.

Ճնշելի a. compressible.

Ճնշիմ, եցայ vn. être pressé,
comprimé, opprimé.

Ճնշուծիւն, Ճնշումն s. pres-
sion, compression, dépression,
serrement ; — մարմնոյ, mor-
tification, macération.

Ճշգրիտ, գրտի a. exact,
juste, frappant, régulier, ponc-
tuel, précis, catégorique, rigou-
reux ; V. Ճշգրտիւ ; — ասել
ասելով, à proprement parler.

Ճշգրտաբան, ից adj. véridi-
que.

Ճշգրտաբանեմ, եցի va. dire
exactement la vérité.

Ճշգրտաբանութիւն s. véridi-
cité ; acribologie.

Ճշգրտագործ a. qui est tout
à fait le pareil, exactement
pareil.

Ճշգրտահան, ից a. parfaite-
ment ressemblant, frappant ;
qui attrape parfaitement la res-
semblance ; — կենդանագիր,
portrait parlant.

Ճշգրտապատում V. Ճշմար-
տապատում.

Ճշգրտեմ, եցի va. vérifier,
préciser, examiner ou étudier
à fond, s'informer exactement,
s'informer de la vérité d'un
fait, s'assurer ; régler, régulariser ;
faire avec le plus grand
soin ; — յոք, appliquer à qn.

Ճշգրտեցուցանեմ, ուցի va.
faire exactement semblable,
imiter exactement, donner

une ressemblance frappante

Ճշգրտիւ V. Ճշդիւ.

Ճշգրտութիւն s. exactitude,
ponctualité ; justesse, précision.

Ճշդագնող, աց s. qui débat
le prix, qui marchande.

Ճշդապահանջ a. qui exige
ou qui est exigé exactement,
rigoureux, rigide, sévère.

Ճշդավաճառ, աց adj. qui
vend avec une exactitude ri-
goureuse.

Ճշդեմ, եցի va. épargner,
lésiner ; ajuster ; V. Ճշգրտեմ.

Ճշդիւ adv. exactement,
strictement, justement, juste,
au juste, précisément, ponc-
tuellement, à la lettre ; rigou-
reusement ; — գտակաւ, d'une
manière exacte, exactement,
au juste, de point en point.

Ճշդող a. parcimonieux.

Ճշդով V. Ճշդիւ.

Ճշդութիւն s. épargne, par-
cimonie, lésine ; exactitude,
ponctualité ; justesse, préci-
sion ; rigueur ; հատուցանել
բազում — ի, payer ric-à-ric,
avec une exactitude rigoureuse.

Ճշմարիտ, ըտից, աց a. vrai,
véritable, réel ; véridique,
franc, sincère ; adv. vrai,
vraiment, véritablement, réel-
lement ; հշմարիտ իցէ, est-il
vrai ? — է, il est vrai ; — են
իրքն, la chose est vraie, est
avérée ; — աքիութիւն, le vrai
courage.

Ճշմարտաբան, ից a. véridi-
que.

Ճշմարտաբանեմ, եցի vn.

dire vrai, dire la vérité, être véridique.

Ճշմարտաբանութիւն s. véridicité, véracité.

Ճշմարտագոյն V. Ճշմարիտ adv.

Ճշմարտադատ a. qui juge équitablement, juste, équitable.

Ճշմարտախօս, աց a. véridique.

Ճշմարտախօսեմ V. Ճշմարտաբանեմ.

Ճշմարտախօսութիւն s. véridicité, véracité.

Ճշմարտակորոյս adj. qui a perdu la vérité, éloigné de la vérité, faux.

Ճշմարտահաւատ, ից a. qui a une vraie croyance, croyant, fidèle.

Ճշմարտապաշտ, ից a. qui adore la vérité.

Ճշմարտապաշտութիւն sm. adoration, culte de la vérité.

Ճշմարտապատում adj. qui raconte d'une manière vraie, véridique; raconté d'une manière vraie.

Ճշմարտապէս V. Ճշմարիտ.

Ճշմարտասէր a. qui aime la vérité, ami de la vérité, franc, sincère.

Ճշմարտասիրաբար adv. par goût pour la vérité, sincèrement.

Ճշմարտասիրութիւն sm. amour de la vérité, véracité, sincérité.

Ճշմարտատեաց a. qui hait, déteste la vérité.

Ճշմարտատես a. qui voit la vérité, qui voit réellement.

Ճշմարտատեսիլ, Ճշմարտատիպ a. vrai, réel, exact, frappant.

Ճշմարտաքարոզ a. qui prêche la vérité.

Ճշմարտացուցանեմ V. Ճշմարտեմ.

Ճշմարտացուցիչ s. qui vérifie, vérificateur.

Ճշմարտեմ, եցի. Ճշմարտացուցանեմ, ուցի va. avérer, vérifier, certifier, justifier, confirmer, assurer, prouver.

Ճշմարտիւ adv. en vérité, à la vérité, vrai, au vrai, vraiment, véritablement, conformément à la vérité, réellement, en conscience.

Ճշմարտութիւն s. vérité; véracité; réalité; sincérité; — ք V. Ճշմարտիւ; աղարտել զ—, blesser la vérité; անպատրուակ ասել զ—, dire la vérité tout entière; — իրաց, le fond des choses; բուն —, pure vérité.

Ճշմարտուտոյց adj. qui enseigne la vérité.

Ճշտութիւն V. Ճշդութիւն.

* Ճոթ V. Ծայր.

Ճոխ, աց, ից a. puissant, influent, grand, maître, grand seigneur; opulent, riche, pompeux; riche, abondant, copieux, ample; հոխս հեմել, marcher fièrement.

Ճոխաբան adj. éloquent, disert; — լինել, V. Ճոխաբանեմ.

Ճոխաբանեմ, եցի vn. parler avec autorité; amplifier, parler beaucoup.

Ճոխաբանութիւն s. amplification.

Ճոխաբար, Ճոխագոյնս adv. impérieusement, avec autorité; amplement, richement.

Ճոխահանութիւն s. faste, train.

Ճոխանամ, ացայ vn. prendre, avoir ou exercer de l'autorité, del'ascendant, un grand ascendant, de l'empire sur qn., dominer sur, avoir de l'empire sur, primer, l'emporter sur; faire le maître, le grand seigneur, se donner de grands airs, trancher du grand seigneur, prendre des airs de grandeur, s'enorgueillir; être riche, abondant en, s'enrichir, faire fortune; — կործանմամբ այլոց, bâtir sa fortune sur la ruine d'autrui.

Ճոխացուցանեմ, ուցի va. enrichir, douer, orner; — պարգեւօք, combler de biens.

Ճոխութիւն s. autorité, puissance, ascendant, empire, influence; richesse, opulence; յեծափարթամ —, grandes richesses.

Ճոխսիրութիւն s. ambition.

Ճողեմ, եցի va. arracher poil à poil, épiler.

Ճողարեմ, եցի va. sauver, délivrer, débarrasser; — իմ vn. se sauver, se délivrer, se débarrasser; մազապուր —, V. Մազապուր.

Ճողապրումն s. délivrance.

Ճողփումն V. Ճղփումն.

Ճողքեմ, եցի va. déchirer, traîner.

Ճոպան, աց s. corde.

Ճոռոմ a. emphatique, déclamatoire, plein d'emphase; հոռոմս խօսիլ, V. Ճոռոմաբանեմ.

Ճոռոմաբան a. qui parle avec emphase, déclamateur, grand parleur.

Ճոռոմաբանեմ, եցի vn. parler avec emphase, déclamer, faire le grand parleur.

Ճոռոմաբանութիւն s. discours plein d'emphase, déclamation.

Ճոռոմանամ, ացայ vn. parler avec emphase, déclamer, pérorer.

Ճորտ, ի s. domestique.

Ճուղ V. Ճիւղ.

Ճուռակ ou Ճուրակ, աց s. ornith. émerillon.

Ճչեմ, եցի vn. crier, criailler, pousser des cris.

Ճչիւն, Ճչումն s. cri, criaillerie, crierie, cri de douleur.

Ճչող a. s. criailleur, criard.

Ճպիռն, Ճպուռն, պրան s. cigale; — հոհոայ, la — chante.

Ճաքաղ s. grappilleur; — առնել՝ լինել, grappiller; fig. ravager, détruire, exterminer.

Ճաքաղեմ, եցի vn. grappiller.

Ճաքաղութիւն s. grappillage.

* Ճոզած a. chétif, rabougri.

* Ճոճում V. Ճոնչեմ; չպիռն.

Ճոնչեմ, եցի vn. crier, produire un bruit strident, faire du bruit; ճոնչէ լիսեռն, l'es-sieu crie.

Ճոնչիւն s. cri, bruit.

Ճոռակաւն երգ s. ramage, gazouillement.

Ճոռուեմ, Ճոռուլեմ, Ճոռուողեմ, եցի vn. gringotter, péprier, ramager, roucouler, gazouiller, chanter.

Ճոռուողումն s. gazouillement, ramage, gazouillis, chant.

* Ճվամ V. Չեճեմ.

Ճրագ, աց s. chandelle, lumière, flambeau; լուցանել՝ շիջուցանել՝ յարդարել զճրագն, allumer, éteindre, moucher la chandelle.

Ճրագաբերան, աց sm. bô-bèche.

Ճրագագործ, աց s. chandel-lier, fabricant de chandelles.

Ճրագալոյց, լուցի s. celui qui allume les chandelles; illumination la veille de Noël, de

l'Épiphanie et de Pâques; առնել, allumer la chandelle.

Ճրագակալ, Ճրագակիր s. chandelier; acolyte.

Ճրագարան, աց s. chandel-lier, candélabre, flambeau.

Ճրագու, աց s. suif, graisse.

Ճփնի, նոյ, նոյ s. camo-mille.

Ճօճ V. Ճօճան.

Ճօճական a. qui oscille, qui balance, oscillatoire.

Ճօճան, ի s. oscillation, ba-lancement; pendule (horloge); a. V. Ճօճական; — առնուլ, V. Ճօճեմ.

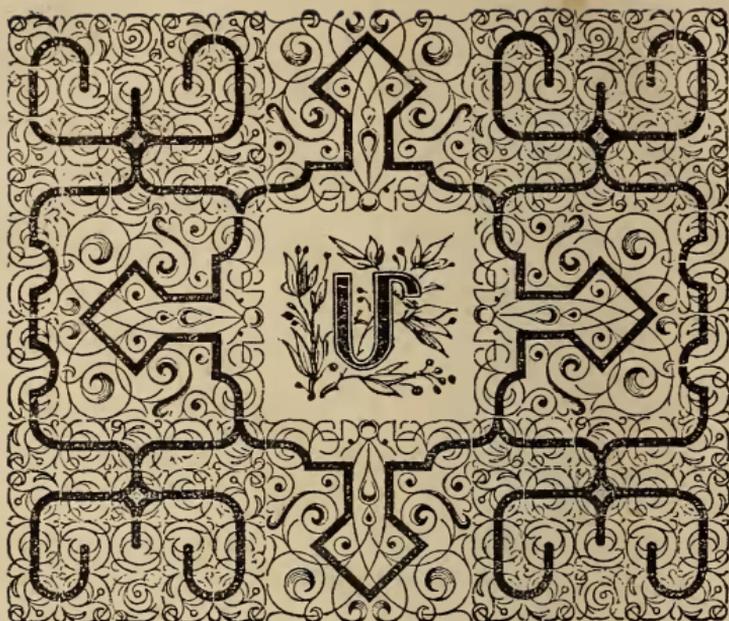
Ճօճանակ, աց s. pendule, balancier.

Ճօճեմ, եցի va. faire osciller, balancer, branler; — զնիզակ՝ զսուր՝ զգեղարդն, brandir une lance, une épée, branler le dard.

Ճօճեմական V. Ճօճական.

Ճօճիմ, ճեցայ vn. oscilier, se balancer, s'agiter.

Ճօճումն s. oscillation, ba-lancement; astr. nutation,

Մ (mèn) s. vingtième lettre de l'alphabet et quinzième des consonnes; deux cents, deux centième.

Մագաղաթ, ից s. parchemin.

Մագաղաթագործ, աց sm. parcheminier.

Մագաղաթեայ a. de parchemin.

Մագարիկոն, ի s. glouteron, bardane.

Մագիլ, գլաց s. griffe, serre, ongle, patte.

Մագիստրիանոս, **Մագիստրոս**, աց s. magister, maître; chef, magistrat.

Մագիստրոսներն s. magistère; magistrature.

Մագլաւոր, աց a. qui a des griffes.

Մագլեմ, **Մագլցեմ**, եցի vn. égratigner; griffer, s'agripper; grimper, gravir.

Մագլցի adv. avec les griffes; — ելանել իվեր, grimper, gravir.

Մագնեսիա s. magnésie.

Մագնիս, աց sm. aimant; fluide magnétique.

Մագնիսական a. aimantin; magnétique.

Մագնիսականութիւն s. magnétisme.

Մագնիսանամ, ացայ vn. s'aimanter; se magnétiser.

Մագնիսացումն V. **Մագնիսումն**.

Մագնիսացուցանեմ, ուցի |
va. aimanter; magnétiser.

Մագնիսացուցիչ a. magné-
tisant.

Մագնիսեմ V. Մագնիսա-
ցուցանեմ.

Մագնիսող sm. magnéti-
seur.

Մագնիսումն s. aimantation;
magnétisation.

Մագոզ s. navette.

Մագսանենգ a. contreban-
dier.

Մագսանենգութիւն s. con-
trebande.

Մագ, ոց s. cheveu; poil,
crin; V. Շեր; * —ը կտրել,
couper les cheveux; * ցաւէն
ou յուսահատութենէն մագերը
փրցնել՝ փետել, s'arracher les
cheveux de douleur, de déses-
poir; * յէկը մագերէն քաշել,
tirer qn. par les cheveux;
* իրարու մագերը քաշել, se
tirer les cheveux; * մագերը
կներմկնան, ses cheveux blan-
chissent, commencent à grison-
ner; * մագերը ներկել, teindre
les cheveux; * — մագի գալ,
se prendre aux cheveux; գեղե-
ցիկ՝ երկայն՝ կարճ՝ տափակ՝
զանգուր՝ դիզացեալ՝ խառ-
նափնդոր՝ սեաւ խարտեաշ,
շագանակագոյն, աղբբէկ,
սպիտակ՝ բարակ՝ կակուղ՝
եղոտ՝ կարծր —, de beaux, de
grands ou de longs cheveux,
èheveux longs, courts, plats,
frisés, hérissés, épars, noirs,
blonds, châains, gris, blancs,
fins, doux, gras, rudes.

Մագաբեր a. qui porte du
poil, poilu; qui fait pousser
les cheveux.

Մագազործ a. fait de che-
veux, de poil.

Մագապուր՝ Մագապուրծ
զերծանիլ ou հողոպրիլ vn.
échapper à la mort, manquer
de mourir, l'échapper belle;
քեւ մագապուր եղէ իմահուանէ,
je vous dois la vie.

Մագրեզն, զանց s. perse,
persan.

Մագղ a. poilu, velu, che-
velu.

Մագղէն a. de cheveux, de
poil, de crin; s. silice, haire.

Մագխիլ s. pince à épiler.

Մագկուինչ մերծ իմահ լինել,
être bien bas, mourant, près
de mourir, sur le point de
mourir, se mourir, être au lit
de la mort.

Մագմուկք s. radicules,
chevelu.

Մագոտ V. Մագղ.

Մագտաքէ, ի s. mastic.

Մաձեմատիկոս, աց s. ma-
thématicien.

* Մաձուկ V. Խմորուկ.

* Մաձզենի V. Խմորկենի.

Մալեմ, եցի va. châtrer;
écraser, broyer, briser, casser;
mâcher.

Մալուխ, լխոյ s. chameau;
câble, amarre.

Մալումն s. castration.

Մախազ, աց, ից a. lascif,
lubrique.

Մախազութիւն s. lasciveté,
lubricité, débauche.

Մախաթ, ոյ s. aiguille à passer; alène.

Մախաղ, ից s. bissac, valisé, havre-sac, gibecière, sac; corbeille, panier; — հովուի, panetière.

Մախամ, ացի vn. envier, porter envie, jalouser.

Մախանք, նաց s. envie, jalousie; անարգ —, noire envie.

Մախիզ a. impur, sale.

Մախող a. envieux, jaloux.

Մախը V. Մարխ.

Մաժ a. collé, attaché, adhérent, cohérent; caillé, coagulé.

Մաժան a. gluant, glutinant, visqueux, tenace.

Մաժանութիւն s. viscosité.

Մաժանիմ, ծայ. Մաժնում, ծեայ vn. se coller, s'attacher; se souder; se cailler, se coaguler, se figer.

Մաժումն s. l'action de coller, collage; coagulation, conglutination, caillement.

Մաժուն, ծնոյ s. caillé, lait caillé, caillebotte; — ծախեմ, quatre coins; — խաղալ, jouer aux quatre coins.

Մաժուցանեմ, ուցի va. coller, attacher; souder; cailler, coaguler, figer, conglutiner.

Մաժուցիկ V. Մաժան.

Մակ, Մակա prep. sur, à, vers, dans, après.

Մակաբերեմ, եցի vn. supposer.

Մակաբերութիւն s. supposition.

Մակագանչութիւն s. épiphonème.

Մակագիր V. Վերնագիր.

Մակագրեմ, եցի va. intituler.

Մակագրութիւն V. Վերնագիր.

Մակալեզու a. épiglotte.

Մակաճուծիւն s. induction, conséquence.

Մակակէտ, կիտի s. virgule que l'on met derrière ou au-dessus d'une lettre ('ի, 'ղ)

Մակաղատեղ, ի s. parc aux moutons, bercail, bergerie.

Մակաղեմ, եցի. Մակաղեցուցանեմ, ուցի va. parquer, mettre dans un parc.

Մակաղիմ, ղեցայ vn. être parqué, parquer, se reposer ou se coucher, se répandre dans les pâturages.

Մական, աց s. bâton.

Մականական խաղ s. tournoi, carrousel.

Մականուանեմ, եցի va. surnommer, intituler.

Մականուն, նուան s. surnom, prénom.

Մակարդ, աց s. présure, coagulum.

Մակարդակ, աց a. plan, plat; s. plan, surface plane.

Մակարդակաչափութիւն s. planimétrie.

Մակարդեմ, եցի va. coaguler, cailler, figer; — իմ vn. se coaguler, se cailler, se figer; մակարդի կանն, le lait prend.

Մակացական a. scientifique.

Մակացող, Մակացու a. s. savant, instruit.

Մակացութիւն s. science.

Մակբայ, ից s. adverb.

Մակդիր, դրի a. adjectif, épithète, attribut.

Մակեղոն, ի s. boucherie, lieu ou l'on vend de la viande.

Մակեռակ, Մակեռորդ s. gramm. triphthongue.

Մակերեւոյթ, ուժի s. surface, superficie, aire.

Մակընթացութիւն s. flux; — եւ տեղատուժիւն, flux et reflux, la marée.

Մակընծրակ s. goûter.

Մակոյկ, կուկի, կաւ s. canot, nacelle, barque.

Մակուկավար, աց s. canotier.

Մակքառակ s. diapason.

Մահ, ու ու հուան, հուց s. mort, trépas, décès; massacre, tuerie, carnage; peste; մահու չափ, à mort, mortellement; aux dépens de sa vie, de sa propre vie; Վերձ ի— լինել, se mourir, être sur le point de mourir, être à l'agonie, à l'extrémité, à son terme, à l'article de la mort, s'en aller, voir la mort de près; մահու պարտ առնել, condamner à mort; երթալ ի—, aller à la mort; ի— մատնել, livrer à la mort, faire mourir; ածել մահունս, porter la mort; մահունք, les mortalités; իմահու եւ իկեանս, à la vie et à la mort; մահու վախճանիլ, mourir; մահու հասանել, rencontrer la mort; տալ ի—, faire mourir; ի— ընթանալ, courir à la mort; հիւանդանալ ի—, être malade

à la mort; խնդրել — անձին, souhaiter, désirer la mort; մահու սպանանել, faire périr; իդրունս մահու հասանել, être aux portes de la mort; երջանիկ՝ բռնական՝ յաւերժական՝ անցողորբի՝ քաղաքական՝ բնական՝ ցաւագին՝ եղեռական՝ աղետալի՝ ողբալի՝ յանկարծական՝ փառաւոր՝ սուրբ՝ քաղցր՝ գեղեցիկ՝ ամօժապարտ՝ խայտառակ —, mort heureuse, violente, éternelle, assurée, civile, naturelle, douloureuse, tragique, funeste, déplorable, soudaine ou subite, glorieuse, sainte, douce, belle, honteuse, ignominieuse; արհաւիրք մահու, les frayeurs, les affres de la mort; բնական մահուամբ մեռանել, mourir de sa belle mort; դիմագրաւ լինել խիզախել ի—, affronter, braver la mort; երկնչել իմահուանէ, avoir peur de la mort, craindre, redouter la mort; օր մահուան իւրոյ, le jour de sa mort; * այս հիւանդը՝ հիւանդութիւնը մահուան կղաւնայ, ce malade, cette maladie tourne à la mort; վճիւ մահու, arrêta de mort.

Մահաբեր, աց ու ից a. qui porte, qui donne la mort, mortifère, mortel, meurtrier, délétère, funeste, fatal.

Մահագոյթ, Մահագուշակ a. qui annonce la mort, funeste, fatal, funèbre.

Մահադեղ, ոյ s. poison.

Մահադէմ a. pâle, défiguré.

Մահազեկոյց Վ. Մահագոյժ.
Մահազէն a. dont les armes
donnent la mort.

Մահաթոյն a. dont le poison
donne la mort.

Մահալոյժ a. qui détruit la
mort.

Մահածին a. qui engendre
la mort, mortel.

Մահակ, աց sm. bâton,
massue.

Մահակից լինիմ vn. mourir
avec; — առնել, faire mourir
avec.

Մահակոն s. acajou.

Մահակոնեայ a. d'acajou.

Մահակուլ լինիմ vn. être
englouti, enlevé par la mort.

Մահահամբոյր a. mortel,
funeste, fatal.

Մահահանգիստ քուն sm.
repos des morts.

Մահահանգոյն a. semblable
à la mort.

Մահահոտ a. qui sent la
mort, mortel.

Մահահրաւեր a. qui appelle
la mort, à la mort.

Մահանամ, ացայ vn. mou-
rir, périr; se mortifier.

Մահաշուկ Վ. Մահագոյժ.

Մահաշունչ a. qui respire la
mort, mortel.

Մահապարտ. աց a. qui mé-
rite la mort, condamné; — լի-
նել, mériter la mort.

Մահապարտիմ, տեցայ vn.
mériter la mort, être condamné
à mort.

Մահապարտութիւն s. con-
damnation.

Մահառիթ a. qui cause la
mort, mortel, meurtrier, délé-
tère.

Մահատիպ a. semblable à
la mort; — դէմք, visage pâle.

Մահատու, Մահարար, աց
a. qui donne la mort, mortel.

Մահարձան, աց s. monu-
ment, tombeau; tour, donjon.

Մահացան a. qui répand la
mort.

Մահացեալ adj. mourant,
mort; mortifié.

Մահացու, աց a. mortel, qui
donne la mort; mortel, qui est
sujet à la mort; — պատերազմ,
combat à mort; — հիւանդու-

թիւն՝ վէրք, maladie, blessure
mortelle; — յեղք՝ թշնամի,
péché, ennemi mortel; sm.

mortel; — ք, les mortels.

Մահացումն s. mortifica-
tion.

Մահացուցանեմ, ուցի va.
faire mourir, mettre à mort;
mortifier.

Մահացուցիչ a. qui fait
mourir, meurtrier; mortifiant.

Մահաքուն a. de sommeil de
mort.

Մահիկ, հկաց sm. lunule,
croissant, corne de la lune;
collier; — եղջիւրք, les crois-
sants, les cornes de la lune.

Մահիճք, հճաց s. lit; եր-
կամի —, lit de fer; անկեալ
դնիլ իմահիճս, s'aliter, garder
le lit; իմահիճս մահու, au lit
de mort, à l'agonie.

Մահկանացու Վ. Մահացու.

Մահկանացութիւն s. morta-

lité, condition de ce qui est sujet à la mort.

Մահճակալ a. alité.

Մահճետական a. s. mahométan, musulman.

Մահճետականութիւն s. mahométisme, islamisme.

Մահուչափ a. mortel, extrême; adv. — ատել, haïr à la mort, mortellement.

Մահտարածամ sm. peste, contagion.

Մաղ, ից, աց s. crible, tamis, bluteau, blutoir, sas; — ճեղուաց, rayon de miel; cellule, alvéole; * մաղէ անցուցանել. passer au crible.

Մաղաբախութիւն s. divination faite en frappant un tamis.

Մաղաղիմ, ղեցայ vn. se brûler.

Մաղաս, ոյ s. flegme, glaire, pituite, mucosité.

Մաղասալից V. Մաղաստ.

Մաղասական a. pituitaire.

Մաղասաւոր, Մաղաստ a. flegmatique, pituiteux, glaireux, muqueux.

Մաղատեսակ a. cellulaire, cellulieux.

Մաղեմ, եցի va. tamiser, cribler, bluter, sasser.

Մաղզմայ, ից ճ. patène.

Մաղթանք, նաց s. prière, supplication, imploration; souhaits, vœux, félicitations.

Մաղթեմ, եցի vn. prier, supplier, implorer, demander en priant; souhaiter, former des vœux, féliciter; բարիս — ումեք, souhaiter du bien à qn.,

faire des vœux pour sa prospérité.

Մաղթողական a. fait pour supplier, en forme de supplication; de souhait, de félicitation.

Մաղկատեմ, եցի va. mordre; piquer.

Մաղձ, ի, ոյ s. bile, fiel; fig. bile, fiel, colère.

Մաղձաղեղ s. émétique.

Մաղձալից a. bilieux.

Մաղձախտ s. choléra.

Մաղձախտական a. cholérique.

Մաղձական a. biliaire.

Մաղձայոյդ, յուզի a. dont la bile est agitée; cholérique, atteint de choléra.

Մաղձատար աման sm. la vésicule du fiel.

Մաղձաւոր a. bilieux.

Մաղձընկալ V. Մաղձատարք.

Մաղձոտ a. bilieux.

Մաղունչք s. criblures.

Ման, ոյ, ոզ s. le manche de la charrue, mancheron.

Մանակալ a. celui qui tient les mancherons, laboureur.

Մանառակ s. pain de fromage.

Մամաց, ի s. chyle.

Մամլակ, ի s. étai.

Մամխի, խւոյ, խեաց s. prunellier.

Մամոնայ, ից s. Mammon, dieu de la richesse; fig. richesse.

Մամուլ, մլոց sm. presse; pressoir; — կերպասուց, ca landre.

* Մամուկ V. Սարդ; —ի բոյն V. Սարդի ոստայն.

Մամուռ, մուռց s. mousse.

Մամուապատ a. couvert de mousse, moussu.

Մամուալարդ, ի s. rose mousseuse.

Մամուաւոր, Մամուտ adj. moussu; — վարդ, rose mousseuse.

Մայեմ, եցի va. bêler; ոչխար մայէ, la brebis bête.

Մայիւն s. bêlement.

Մայիս, ի s. mai; յամսեանն մայիսի, au mois de mai.

Մայռ, ի s. veine.

Մայր, մօր, մարբ, մարց s. mère, maman; mère, cause; impr. matrice; ի— դարձուցանել, éteindre (la chandelle, la lampe, la bougie); եմուտ՝ արեգակն իմայրն, le soleil s'est couché; — եկեղեցի՝ եկեղեցեաց, cathédrale, basilique; — քաղաքաց, capitale, métropole; — լեզու, langue mère; մայրն ամենեցուն, notre mère commune, la terre; — վանից, abbesse, supérieure; — ամենայն ախտից, mère, source de tous les vices; ազնիւ՝ բարեգուժ ou գորովագուժ՝ անպիտան՝ չար —, bonne, tendre, mauvaise, méchante mère; կորուսանել զ— իւր, perdre sa mère; յեճ —, grand'mère.

Մայր, ից, իւք s. cèdre.

Մայրաբար adv. maternellement, comme une mère.

Մայրագիր s. mère adoptive.

Մայրագորով, Մայրագուժ a. plein de tendresse maternelle, tendre.

Մայրախողխող a. qui égorge sa mère; qui est éborgé par sa mère.

Մայրական a. maternel.

Մայրակեր a. qui mange sa mère.

Մայրակերտ a. qui est fait de cèdre.

Մայրայարկ a. dont le toit est en cèdre.

Մայրանամ, ացայ vn. devenir mère.

Մայրանման a. semblable à une mère.

Մայրապետ V. Մայրպետ.

Մայրասէր a. qui aime sa mère.

Մայրասպան a. qui tue sa mère, parricide.

Մայրասպանութիւն sm. le crime de tuer sa mère.

Մայրատախտակ a. planche de cèdre.

Մայրատանջ a. qui tourmente sa mère.

Մայրափայտեայ a. de bois de cèdre.

Մայրաքաղաք, աց s. métropole, capitale.

Մայրաքաղաքացի, ցւոյ sm. habitant de la capitale; métropolitain.

Մայրենի, նւոյ, նեաց a. maternel, de mère; maternel, du côté de la mère.

Մայրելոր, աց s. bûcheron.

Մայրելորութիւն s. état de bûcheron.

Մայրի, բռոյ, բեաց s. forêt; bois, bocage; repaire, ta-nière.

Մայրիկ sm. petite mère, maman.

Մայրութիւն s. maternité.

Մայրապետ, ագ s. supérieure, abbesse.

Մայրփայտեայ a. de bois de cèdre.

Մայրորէն V. Մայրաբար.

Մայրօրինակ V. Մայրանը-ման.

Ման, ի s. tour; manne; — առնուլ՝ գալ, faire un tour, tourner.

Մանած s. filure.

Մանանայ, ից s. manne.

Մանանեխ, Մանանիխ, նխոյ s. sénevé; moutarde; անօթ մանանխոյ, moutardier; հատ մանանխոյ, grain de sénevé, sénevé.

Մանարան, ագ s. filature.

Մանաւանդ adv. surtout, principalement, le plus, plutôt; — զի, surtout, mais surtout, d'autant plus.

Մանգ s. bot. mangue; V. Մանկ.

Մանգաղ, ագ s. faux, faucille.

Մանգաղակ, ագ s. faucillon, fauchon, fauchette.

Մանգանէզ s. manganèse.

Մանգսնի, նոյ s. manguier.

Մանգղիոն, ագ s. machine de guerre.

Մանեակ, եկաց s. collier; — Երեւակի՛, anneau de Sa-turne

Մանեկածեւ a. en forme de collier, annulaire; — կախեալ, pendu en feston.

Մանեկաւոր a. qui porte un collier; annelé; armillaire.

Մանեմ, եցի va. filer la laine; tordre; compliquer; — իմ vn. se filer; se tordre; se compliquer.

Մանեւար, Մանեւոր, ագ s. lange, bande, bandelette.

Մանիշակ, ագ s. violette.

Մանիշակագոյն a. violet, violacé, violâtre; s. violet, couleur de violette.

Մանիշակաւէտ a. semé de violettes.

Մանիչ s. fleur.

Մանկ, ի, աւ s. fraude, ruse.

Մանկաբար adv. puérilement, comme un enfant.

Մանկաբարձ, ագ s. accoucheur; accoucheuse, sage-femme.

Մանկաբարոյ, ից a. enfant de caractère, puéril.

Մանկաբեր, ագ adj. qui accouche, qui enfante, accouchée; — լինել, accoucher, enfanter.

Մանկաբերութիւն V. Մանկածնութիւն.

Մանկագոյն a. le plus jeune.

Մանկագործեմ, եցի va. procréer des enfants.

Մանկագործութիւն s. procréation des enfants.

Մանկածնութիւն s. enfante-ment, accouchement, couches.

Մանկածու, ագ s. pédagogue.

Մանկածուծիւն sm. pédagogie.

Մանկակալ, աց s. nourrice; bonne; précepteur.

Մանկական, աց a. enfantin, puéril, d'enfant.

Մանկակեր, աց a. qui mange des enfants.

Մանկակոտոր a. qui massacrer, qui tue les enfants.

Մանկակրթութիւն V. Մանկավարժութիւն.

Մանկահասակ a. jeune; — աղջիկ, jeune fille.

Մանկամայր, մօր s. mère d'enfant.

Մանկամարդ, աց s. jeune femme.

Մանկամարդ, ից adj. qui forme le corps des enfants par les exercices gymnastiques; s. professeur de gymnastique.

Մանկամարզարան, աց s. gymnase.

Մանկաճարգութիւն s. gymnastique.

Մանկամոլ, ից a. qui est fou des enfants, pédéraste.

Մանկամոլութիւն s. pédérastie.

Մանկամիտ a. qui a l'esprit puéril.

Մանկանամ, ացայ va. devenir enfant, redevenir jeune, rajeunir.

Մանկանոց, աց sm. salle d'asile.

Մանկասէր a. qui aime les enfants.

Մանկասիրութիւն s. amour des enfants.

Մանկասնութիւն s. nourriture, soin ou éducation des enfants.

Մանկասպան, աց s. meurtrier d'enfants; infanticide.

Մանկասպանութիւն s. meurtre d'enfants, infanticide.

Մանկավարժ, ից s. pédagogue, précepteur, instituteur, gouverneur.

Մանկավարժական a. pédagogique.

Մանկավարժեմ, եցի va. instruire les enfants, donner de l'éducation aux enfants.

Մանկավարժութիւն s. pédagogie, instruction, éducation.

Մանկատռիփ s. pédéraste.

Մանկատռփութիւն s. pédérastie.

Մանկարարութիւն V. Մանկաճնութիւն.

Մանկացուցանեմ, ուցի va. rendre comme un enfant, rajeunir.

Մանկերամ, ի sm. troupe, bande d'enfants.

Մանկիկ sm. petit enfant, bambin, poupon.

Մանկլաւիկ s. page (d'un roi).

Մանկութիւն s. enfance; bas âge, jeunesse; անդստին իմանկութենէդ, depuis votre enfance; առոյգ ou քաջառոյգ՝ գեղածիճաղ մատաղ—, vive, enjouée, tendre jeunesse; գեղածաղիկ —, cette fleur si tendre de la jeunesse.

Մանկուկ V. Մանկիկ.

Մանկտեակ s. petits enfants.

Մանկտի, կտոյ s. les en-

fants, les jeunes gens; les serviteurs; մանրիկ —, de petits enfants; հայ —, la jeunesse arménienne.

Մաննայ, ից sm. offrande, don.

Մանուած, ոց sm. filage; filure; fig. détour, complication, enlacement; détour, sinuosité; — բանից, détours, ambages, circuit de paroles.

Մանուածապատ a. sinueux, tortueux; — շրջան, zigzag.

Մանուածոյ, ից adj. filé; tordu; tortueux, sinueux; plein de détours, compliqué.

Մանուկ, նկան, նկունք, նկանց s. enfant, petit enfant; — տղայ, enfant, jeune enfant; — եմ ես, je suis jeune; ուխտի մանկունք, le clergé; մանկունք առագաստի, les amis de l'époux, les paranymphe; մանկունք, mes enfants; — կնամարդի, jeune efféminé; ինքնակալն —, le jeune prince; — դու, jeune homme; — նաւի, mousse; — արքայի, page; — տիովք վախճանել, mourir très-jeune.

* Մանտրտիկ V. Մանրիկ. Մանուշակ, etc. V. Մանիշակ, etc.

Մանր, նու, նունք, նունց a. menu, petit, mince, délié, ténu; fin, subtil; minutieux, détaillé; adv. en parties menues, en petits morceaux, finement; minutieusement, bien; en détail; — պատմել՝ ասել, raconter, dire en détail; մանր ou մանր

մանր հատանել, couper par petits morceaux, découper; détailler; — ժպտել, sourire; ոհով — հայել, regarder avec attention; — միտ դնել, considérer, examiner minutieusement; — իքնին արկանել, examiner en détail, à fond.

Մանրագոր, աց s. mandragore.

Մանրադէտ s. microscope.

Մանրադիտական a. microscopique.

Մանրաթել, ից s. fibrine.

Մանրախիմ s. petite pierre, caillou.

Մանրախոյզ a. qui recherche minutieusement, minutieux, vétilleux, curieux; — լինել, rechercher minutieusement, raffiner sur, être curieux; մանրախուզիլ քննել, examiner minutieusement, éplucher, regarder de près; մանրախուզիլ հարցանել, interroger avec curiosité.

Մանրախոտք, ոց s. menues herbes, herbe, gazon.

Մանրակարկատ a. rapiéceté, fig. absurde, futile, artificiel.

Մանրակծծի a. chiche, coriace, avare, sordide, ladre.

Մանրակտիտ առնեմ va. détailler, raconter en détail.

Մանրակրկիտ a. qui recherche minutieusement, minutieux, pointilleux, vétilleux, éplucheur.

Մանրահետեմ, եցի va. rechercher avec un soin minutieux.

Մանրահօի s. vermisseau, animalcule.

Մանրամաղ a. tamisé très-fin, menu; — փոշի, poussière très-finé, atome.

Մանրամանր a. très-menu, très-petit.

Մանրամասն, սանց s. la menue, la petite partie d'une chose, détail; a. détaillé, minutieux; իմանրամասունս պարպել, s'appliquer au détail; Ճիտք ցնդեալ իմանրամասունս, esprit épuisé dans le détail; հանճար ամփոփեալ իմանրամասունս, génie borné au détail.

Մանրամասնաբար V. Մանրadv.

Մանրանկար, ու s. miniature.

Մանրաչափ s. micromètre.

Մանրապտուղ a. dont les fruits sont petits.

Մանրապատում a. raconté en détail; — առնել, raconter ou exposer en détail, détailler, circonstancier, entrer dans quelque détail, dans des détails.

Մանրավահառ, աց s. détailleur.

Մանրալեպ V. Արտավեպ.

Մանրատունկ տունկ s. petite plante.

Մանրացոյց, ուցի s. loupe.

Մանրացող s. rosée.

Մանրաքնին a. examiné minutieusement; — առնել, examiner minutieusement, à fond.

Մանրելի a. triturable.

Մանրեմ, եցի va. réduire en menus morceaux, triturer, broyer, briser, concasser, casser, égruger.

Մանրերամ a. dont le troupeau est composé des petits; — ձկունք, menuaille, quantité de petits poissons.

Մանրերգ, ոց s. madrigal.

Մանրերկրորդ, աց s. une seconde.

Մանրիկ, նրկան a. très-petit, très-menu, mignon.

* Մանրկեկ V. Մանրիկ.

Մանրոտ a. qui a de petites branches.

Մանրուած, ոց s. menuaille, cassure, morceaux.

Մանրուծիւն s. petitesse, ténuité.

Մանրումն s. action de réduire en petits morceaux, trituration.

* Մանրուք V. Մանրուած; petite monnaie; — ունիք, avez-vous de la monnaie.

Մաշ a. usé, râpé, vieux; s. petit pois.

Մաշական a. qui s'use.

Մաշարայ, Մաշարական ou Մաշարայական ախտ s. consumption, phthisie.

Մաշեալ V. Մաշ.

Մաշեմ, եցի va. user, détériorer; consumer, consommer, épuiser, amaigrir; — իմ vn. s'user, se détériorer; se consumer, maigrir, dépérir; մաշեալ հանդերձ, habit usé, râpé.

* Մաշեցնեմ V. Մաշեմ.

Մաշիչ a. qui use, corrosif.

Մաշկ, ից, աց s. épiderme, membrane; cuir, peau; adj. usé, porté.

Մաշկազգեցիկ a. vêtu de cuir, revêtu de peau.

Մաշկանեւ a. hyménoptère.

Մաշկահանդերձ V. Մաշկազգեցիկ .

Մաշկանափորտ a. dont le vêtement est de peau, de cuir.

Մաշկեակ, եկաց s. pelisse, fourrure; manteau.

Մաշկեայ, կէից a. de cuir, de peau; membraneux.

Մաշկեկազործ, աց s. pelle-tier, fabricant de fourrures.

Մաշկեկազործութիւն s. pelleterie.

Մաշկեղէն, Մաշկէ V. Մաշկեայ; գօտի —, ceinture de cuir.

Մաշկեկավաճառ, աց sm. pelletier, marchand de fourrures.

Մաշկեկավաճառութիւն s. pelleterie.

Մաշուած, ոյ. Մաշումն s. usure, détérioration; corrosion; dépérissement.

Մաշուք s. partie usée.

Մաշտիմ, տեցայ vn. perdre ses cheveux, être pelé.

Մաշտոց, ի s. rituel, cérémonial.

Մառ s. brouillard; իմառն դառնալ՝ մտանել, se coucher (le soleil).

Մառախլամած, Մառախլապատ a. couvert de brouillard, embrumé.

Մառախլիմ, լեցայ vn. se couvrir de brouillard.

Մառախուղ, խղոց ou խլոց s. brouillard.

Մառան, աց s. office, cellier, garde-manger; cave.

Մառն V. Մառ.

Մաս s. pain béni.

Մասն, սին, սանց s. partie; morceau; part, portion; ration; մասամբ, ըստ մասին ou ըստ մասնեայ, իմասնէ adv. en partie, partiellement; à demi; մեծաւ մասամբ, ըստ մեծի մասին, բազում մասամբ, ըստ առաւելագոյն մասին, en grande partie, la plupart, pour la plupart; իմասին, pour, au lieu de; յայսմ մասին, en cela; — հաւատոյ, article de foi; ըստ կարեւոր մասին, au fond; իչարի մասին, en mauvaise part; — բարի, la meilleure part; նմա ել —, fut son partage; ըստ քաղաքավարութեան մասին, quant à la politique.

Մասնական a. partiel; gram. partitif.

Մասնակից a. qui a part à, participant; — լինել, prendre part à, participer, partager.

Մասնակցութիւն s. participation, part.

Մասնատուփ, տփոյ s. ciboire.

Մասնատփիկ s. custode.

Մասնաւոր, աց a. particulier, spécial; —ք, les particuliers.

Մասնաւորաբար, Մասնաւո-

բապէս adv. particulièrement, spécialement, en particulier.

Մասնաւորեմ, եցի va. faire part, communiquer; distribuer, partager, donner; —իմ vn. prendre ou avoir part, participer, partager.

Մասնաւորութիւն s. particularité, spécialité.

Մասնիկ, նկան s. parcelle; particule, molécule.

Մասնիմ V. Մասնաւորիմ.

Մասնկական a. moléculaire.

Մասնմուտ առնեմ va. laisser s'introduire, laisser qn. prendre part à.

* Մատ V. Մատն; — խածնել, s'étonner; մատուրներն լզել, se lécher les doigts d'une chose; բան մի մատին ծայրին պէս գիտել, savoir une chose sur le bout du doigt; մատով ցուցունել, montrer du doigt; մատուրներն շարժել, remuer les doigts; մատով համրել, compter par ses doigts ou sur ses doigts; մատին ծայրովը դպչիլ, toucher du bout du doigt; մատը վրան դնել, mettre le doigt dessus.

Մատակ, աց a. femelle (des bêtes); — շուն՝ առիւծ, chienne, lionne.

Մատակախազ a. passionné pour les femelles; — ձի, cheval entier, étalon, roussin.

Մատակախազութիւն s. passion pour les femelles.

Մատակարար, աց s. administrateur; économe; distributeur, dispensateur.

Մատակարարական a. administratif.

Մատակարարեմ, եցի va. administrer, gérer; administrer, distribuer, dispenser, fournir; — զխորհուրդս, administrer les sacrements.

Մատակարարութիւն s. administration, gestion; économie; économat; distribution, dispensation.

Մատակպան, աց՝ s. éleveur de chevaux.

Մատաղ, ոյ a. jeune, tendre, nouveau, nouvel; s. offrande en l'honneur des morts; — մանկութիւն, tendre jeunesse; ի— տիս, en bas âge, dans un âge si tendre; ի— հասակի, dans une extrême jeunesse.

Մատաղածին s. nouveau-né; accouchée.

Մատաղական a. jeune.

Մատաղածի, ոյ s. poulain, bidet.

Մատաղամայր, մօր s. mère nouvellement accouchée.

Մատաղանամ, ացայ vn. rajeunir, redevenir jeune, reverdir.

Մատաղատունկ, տնկոց s. plant, jeune plante, plançon, marcotte, rejeton, bouture; fig. néophyte, prosélyte; adj. jeune, tendre; Թուփ —, jeune arbrisseau; — ծաղիկ, tendre fleur.

Մատաղեմ, եցի. Մատաղեցուցանեմ, ուցի va. rajeunir, rendre jeune.

Մատաղերամ a. jeune; —

մանկտի, petits enfants; —
գառինք, tendres agneaux.

Մատաղորթ a. qui a nouvellement fait un veau; — կով, vache fraîche vèlée.

Մատաղութիւն s. jeunesse; rajeunissement.

Մատաղորեայ adj. jeune, tendre.

Մատանակ V. Մատնեակ.

Մատանեմ, եցի va. cacheter, sceller.

Մատանեմատն, տին s. doigt annulaire.

Մատանի, նւոյ, նեաց sm. bague, anneau; cachet, sceau; գեղեցիկ —, belle bague; հարսանեկան —, alliance; ոսկի՝ արծաթի՝ ադամանդեայ —, bague d'or, d'argent, garnie de diamants; — կրել, porter une bague.

Մատեան, տենից s. livre; écrit, papier, registre; աստուածային՝ աստուածաշունչ —ք, l'Écrituresainte; — գունդ, la plus brave troupe des Perses; ի մատենի հարկանել՝ տալ, écrire, mettre en écrit, enregistrer; մատենից դարան V. Մատենադարան.

Մատենագէտ a. homme de lettres, savant, érudit.

Մատենագիր, գրաց s. bibliographe, auteur, écrivain; livre, écriture, écrit, manuscrit, registre; adj. bibliographique, historique; ընտիր —, auteur classique; յոռի —, méchant auteur, griffonneur de papier, écrivassier.

Մատենագրական a. bibliographique.

Մատենագրեմ, եցի va. écrire, faire ou composer un livre; enregistrer.

Մատենագրութիւն s. bibliographie; livre, ouvrage; littérature.

Մատենադարան, աց. Մատենակալք, լաց sm. bibliothèque.

Մատենամոլ a. bibliomane.

Մատենամոլութիւն s. bibliomanie.

Մատենայած a. qui s'occupe des livres, versé dans les livres.

Մատենապատում a. raconté dans le livre; adv. en racontant dans le livre.

Մատենապետ, աց s. bibliothécaire.

Մատենասէր s. bibliophile.

Մատենասիրութիւն s. bibliophilie.

Մատենաւոր a. historique.

Մատենիկ, նկան s. opuscule; — գունդ, V. Մատեան գունդ.

Մատզական a. glutineux, gluant, visqueux.

Մատզականութիւն s. viscosité.

Մատզիմ, զեցայ vn. se coller, s'attacher.

Մատիտակալ, աց s. porte-crayon.

Մատիտեղ s. bot. renouée, trainasse.

Մատիտն s. crayon.

* Մատղաշ V. Մատաղ a.

Մատն, տին, տանց s. doigt;

mus. air; doigt (mesure); մատունք դաշնակի, clavier, les touches d'un piano; մատունք սանդղոց՝ որթոյ, les marches ou les degrés de l'escalier, les branches de la vigne; — առնել, montrer qn. au doigt, dénoncer, diffamer; — լինել, trahir; être trahi; — լինել անձին, se trahir; — եւ տուր լինել, trahir, livrer; իմատունսն գնալ, marcher sur la pointe des pieds; — Աստուծոյ, le doigt de Dieu; — անձին իւրոյ գործել, se tuer, se donner la mort; V. * Մատ.

Մատնաճաղիկ s. digitale.

Մատնամուխ a. qui enfonce son doigt; adv. en enfonçant le doigt.

Մատնանիշ V. Մատնացոյց.

Մատնանշան ծաղկեցուցանեմ va. écrire, composer.

Մատնաշուրթն s. panaris, mal blanc.

Մատնաչափ, ի s. un doigt (mesure).

Մատնացոյց a. qui montre, qui indique du doigt; — առնել՝ լինել, montrer du doigt, au doigt; trahir.

Մատնեակ s. ի—արկանել, s'emparer, saisir, soumettre, subjuguier.

Մատնեմ, եցի va. trahir, dénoncer; livrer, abandonner; յատեան —, traduire devant le tribunal; իմահ —, livrer à la mort; իպարտութիւն —, vaincre; — իձեռս ուրուք, livrer aux mains, à la merci de qn.;

— իվտանգս, exposer aux périls; յաւար —, livrer, donner au pillage; — զանձն յանարգութիւն, s'avilir; — իկամս փառամոլ հանոյից իւրոց, immoler à son ambition; — իմ vn. se trahir, être trahi, dénoncé; se livrer, être livré, être en proie à, devenir la proie de; — ինախանձ սրտմտութեան ուրուք, être immolé, sacrifié aux jalousies de qn.

Մատնէք s. cannelure.

* Մատնի V. Մատանի.

Մատնիչ s. traître.

Մատնոց, աջ s. dé à coudre.

Մատնութիւն s. trahison; — իձեռս ախտիցն օս յախտս, l'abandon à ses passions.

Մատնուռ s. traître; — լինել, trahir.

Մատնցոյց V. Մատնացոյց.

Մատոյց, տուցի s. accès, approche; montée, saillie.

Մատուռն, տրան, տրունք, տրանց s. chapelle.

Մատուտակ, ի s. bot. réglisse; սուտ —, astragale.

Մատուցական adj. présentable.

Մատուցանելի a. celui qui présente, qui offre; présentable.

Մատուցանեմ, ուցի va. approcher; présenter, offrir; զոհ —, offrir un sacrifice; — զոք յառաջ, pousser, avancer qn., le mettre sur les rangs; իմէջ —, rapporter.

Մատուցարան s. autel, lieu d'offrande.

Մատուցիչ, Մատուցող *sm.*
celui qui présente, qui offre.

Մատուցումն *s.* offre, oblation, présentation, célébration.

Մատչիմ, տեայ, տուցեալ *vn.* s'approcher, aborder, s'aborder, accoster, s'avancer vers, se présenter, s'offrir; être présenté, offert, célébré; յառաջ —, s'avancer vers, remonter; հուպ —, s'approcher, toucher; իվեր —, monter plus haut, remonter; իգործ —, être employé; մատուցեալ ասէ, il s'approcha et lui dit.

Մատուակ, աց *s.* échanson.

Մատուակեմ, եցի *va.* être échanson, remplir les coupes, verser du vin, verser à boire; administrer, servir, distribuer.

Մատուակութիւն *s.* action de verser du vin, emploi d'échanson.

Մատրանապետ, աց *s.* chapelain.

Մատրանապետութիւն *sm.* chapellenie.

Մար, ու *s.* métrope, muid; seigneur; — ձիթոյ, baril d'huile.

Մարգ, ի *s.* fenil.

Մարախ, ոց *s.* sauterelle.

Մարաջախտ, ի *s.* maréchal.

Մարգ, ի, աց. Մարգագետին, տնոյ *s.* pré, prairie.

Մարգարէ, ից *s.* prophète; կին —, prophétesse.

Մարգարէաբար *adv.* prophétiquement, comme un prophète.

Մարգարէագէտ *a.* qui connaît bien les prophètes.

Մարգարէագիր *a.* écrit par les prophètes.

Մարգարէազրաւ *a.* qui tue les prophètes.

Մարգարէածանօթ *V.* Մարգարէագէտ.

Մարգարէախառն, Մարգարէական, Մարգարէակիր *a.* prophétique; — ոգւով, par un esprit prophétique.

Մարգարէակոտոր *adj.* qui massacre les prophètes.

Մարգարէահրաշ *a.* prophétique.

Մարգարէաճառ *a.* annoncé par les prophètes, par un prophète, prophétique.

Մարգարէանամ, ացայ *vn.* prophétiser.

Մարգարէանոց, աց *s.* temple des prophètes.

Մարգարէաշնորհ *a.* qui a le don de la prophétie.

Մարգարէապետ, աց *s.* chef des prophètes.

Մարգարէասպան *a.* qui tue les prophètes, meurtrier d'un prophète.

Մարգարէատառ պատգամք *s.* l'Écriture, les prophètes.

Մարգարէարան *V.* Մարգարէանոց.

Մարգարէաբարոզ *a.* prêché par les prophètes.

Մարգարէութիւն *sm.* prophétie.

Մարգարէուհի *sf.* prophétesse.

Մարգարիտ. բոռոյ օս բոի,

տաց s. perle; bot. marguerite, pâquerette.

Մարգարտագեղ adj. beau comme une perle.

Մարգարտազարդ a. orné de perles.

Մարգարտածաղիկ s. marguerite.

Մարգարտահիւս, Մարգարտայեռ, Մարգարտաշար adj. enfilé de perles.

Մարգարտատեսիլ a. semblable à une perle.

Մարգարտափայլ a. brillant comme une perle.

Մարգարտեայ a. de perle.

Մարգաց s. ancien mois des Arméniens.

Մարգիզ, աց s. marquis; marquise (ombrelle à manche brisé).

Մարգիզութիւն s. marquisat.

Մարգիզուհի sf. marquise.

Մարգնախին, խնի. Մարգնակ, աց s. prairie marécageuse.

Մարգրիտ V. Մարգարիտ.

Մարդ, ոց s. homme; կին —, femme; * — լինելդ ցուցուր, montrez-vous homme; Թողուլ զհին մարդն, dépouiller le vieil homme; * ուզած մարդս է, voilà mon homme; Որդի մարդոյ, le Fils de l'homme; յարդէ —, homme de paille; գեղեցիկ —, bel homme; բարի —, homme de bien; * այս բանս ընելու մարդը չէ, il n'est pas homme à faire cette chose.

Մարդաբանութիւն sm. anthropologie.

Մարդաբար V. Մարդկաբար.

Մարդաբնակ, աց a. habité par des hommes.

Մարդագերի s. captif, esclave, prisonnier.

Մարդագին a. qui achète les hommes; s. achat d'hommes, d'esclaves.

Մարդագլուխ a. qui a une tête d'homme.

Մարդագող, ոց sm. voleur d'hommes.

Մարդադաւ, աց a. assassin, meurtrier.

Մարդադաւան adj. qui confesse Jésus-Christ comme homme seulement, qui nie la divinité de Jésus-Christ, nestorien.

Մարդադաւութիւն s. assassinat.

Մարդադէմ a. qui a visage humain.

Մարդագեն լինիմ vn. sacrifier, immoler des victimes humaines.

Մարդագենք s. sacrifice de victimes humaines, victime humaine.

Մարդազոհ V. Մարդագեն.

Մարդազոհութիւն V. Մարդագենք.

Մարդամափ a. inhabité, dépeuplé, désert.

Մարդամիւ s. nombre de personnes; ըստ մարդամուի, par personne, par tête.

Մարդալից a. plein d'hommes.

Մարդախանձ a. qui dévore

les hommes, friand ou avide de chair humaine.

Մարդախառն adj. mêlé de nature humaine.

Մարդախիտ a. très-peuplé, rempli d'hommes.

Մարդախնդիր a. qui cherche, qui est à la recherche des hommes.

Մարդախողխող, Մարդախոշոշ a. qui égorge les hommes, homicide, meurtrier.

Մարդածախ a. qui consume, dévore les hommes.

Մարդածին a. qui enfante un homme.

Մարդակ, աց s. lambris, moise.

Մարդակեր, աց a. anthropophage; — լինել, manger la chair humaine.

Մարդակերպ, ից adj. qui a forme humaine.

Մարդակոյտ բազմութիւն s. multitude d'hommes, foule de gens.

Մարդակոտոր a. qui massacre les hommes; — առնել, massacrer, tuer les hommes.

Մարդահան, Մարդահանոյ, ից a. qui cherche à plaire aux hommes, insinuant, flatteur, adulateur.

Մարդահանեմ, եցի vn. chercher à plaire aux hommes, flatter, aduler.

Մարդահանութիւն s. désir de plaire aux hommes, flatterie, adulation.

Մարդահասակ, աց s. la taille humaine.

Մարդահարկ, աց s. contribution, capitation.

Մարդահոյլ հօտ V. Մարդակոյտ բազմութիւն.

Մարդածայն, ի sm. voix humaine.

Մարդածել V. Մարդակերպ.

Մարդամահ, ու s. peste.

Մարդանամ, ացայ vn. devenir homme, se faire homme,

Մարդաշատ adj. rempli d'hommes, très-peuplé.

Մարդաշատութիւն s. grande multitude d'hommes, population considérable.

Մարդաշէն a. peuplé, rempli d'habitants, habité.

Մարդաչափ s. la grandeur du corps humain.

Մարդապայն քաղ s. loup-garou, chimère.

Մարդապայք s. les satyres.

Մարդապաշտ, ից s. anthropolatre, qui rend un culte aux hommes.

Մարդապաշտութիւն s. anthropolatrie, adoration des hommes.

Մարդապատկեր a. qui a la forme humaine; sm. statue, image humaine.

Մարդապէս V. Մարդկօրէն.

Մարդապուր լինել փախչել, se sauver, à peine pouvoir s'échapper, l'échapper belle; — փախեան, s'enfuirent, ne songeant qu'à sauver leur vie.

Մարդառու a. qui prend, qui mord l'homme.

Մարդասանկ, ի s. litharge d'argent.

Մարդասեր a. qui engendre des hommes.

Մարդասէր a. philanthrope, humain, obligeant, bienveillant, charitable, affable, doux, bénin.

Մարդասիրական a. philanthropique.

Մարդասիրապէս adv. avec humanité, douceur, affabilité, bonté ou bienveillance.

Մարդասիրեմ, եցի va. traiter avec humanité, avec bonté, faire un bon accueil, daigner.

Մարդասիրութիւն s. philanthropie, humanité; bienveillance, bonté, courtoisie, bon accueil; — ք V. Մարդասիրապէս.

Մարդասպան, աց a. s. homicide, assassin, meurtrier.

Մարդասպանութիւն s. homicide, assassinat, meurtre.

Մարդավաճառ, աց s. marchand d'hommes, d'esclaves.

Մարդավայելուչ a. convenable à des hommes.

Մարդավար, աց a. qui dévore les hommes; poli, civil, courtois.

Մարդավարութիւն s. civilité, politesse, courtoisie, urbanité.

Մարդատեաց, տեցաց, ցից a. qui hait les hommes, misanthrope.

Մարդատեսիլ a. qui a forme humaine.

Մարդատեցիկ V. Մարդատեաց.

Մարդատեցութիւն s. misanthropie, haine des hommes.

Մարդատունկ, տնկոց sm. créature humaine, homme.

Մարդացուլ, ցլոյ s. minotaure, bucentaure.

Մարդացուցանեմ, ուցի vā. rendre homme; apprivoiser.

Մարդէլոյզ, լուզաց s. flatteur, adulateur.

Մարդէլուզութիւն s. flatterie, adulation.

Մարդեղութիւն s. incarnation.

Մարդընտել adj. familier, apprivoisé, privé.

Մարդիկ, դկան, դկամբ ou դկաւ s. les hommes, les gens, le monde; — ս յարդարել, faire des hommes; գրագէտ —, les hommes de lettres.

Մարդկաբար V. Մարդկօրէն.

Մարդկախառն V. Մարդախառն.

Մարդկական V. Մարդկային.

Մարդկակերպ, Մարդկակերպարան, Մարդկակերպեալ a. qui a forme humaine.

Մարդկային a. humain; — բնութիւն, la nature humaine.

Մարդկապէս V. Մարդկօրէն.

Մարդկեղէն V. Մարդկային

Մարդկութիւն s. humanité, nature humaine; humanité, le genre humain.

Մարդկօրէն, ըինաց a. humain; adv. humainement, selon la nature humaine.

Մարդպետ, աց s. chef des eunuques.

Մարդպետութիւն s. dignité
du chef des eunuques.

* Մարեմ V. Շիջուցանեմ.

Մարեմխոտ s. marjolaine.

Մարերի s. un des anciens
mois des Arméniens.

Մարզ, ից s. marche, fron-
tière d'un Etat, province; —
դնել, réduire en province; —ք
exercice.

Մարզարան, աց s. gymnase.

Մարզեմ, եցի va. exercer,
instruire, former, dresser, fa-
çonner; aguerrir.

Մարզիկ a. exercé, aguerrri.

Մարզիչ a. instructeur, qui
instruit, qui aguerrit.

Մարզպան, աց s. gouver-
neur d'une marche, d'une pro-
vince.

Մարզպանութիւն s. gouver-
nement d'une marche.

Մարզպետ V. Մարզպան.

Մարթ է v. unip. il est pos-
sible, peut-être.

Մարթանամ V. Մարթեմ.

Մարթանք, նաց s. strata-
gème; moyen, expédient, res-
source.

Մարթելի a. possible.

Մարթեմ, եցի vn. inventer,
procurer, trouver un moyen;
pouvoir, être capable, en état,
à même de.

Մարթեցուցանեմ, ուցի va.
rendre possible.

Մարթի v. unip. il est pos-
sible, on peut.

Մարթուն, թնոց a. possible;
adroit, habile.

Մարթուչ a. adroit, habile.

Մարի, բույ, բեաց s. poule;
femelle des oiseaux.

* Մարիմ V. Շիջանիմ;
Նուաղիմ.

Մարխ, ի s. pin résineux.

Մարկեղ s. houé.

Մարմանդ, ի sm. pelouse,
gazon.

Մարմաշական a. prurigi-
neux.

Մարմաշեմ, եցի vn. déman-
ger, éprouver des démangeai-
sons, avoir envie de se gratter;
fig. être chatouillé, excité.

Մարմաշեցուցանեմ, ուցի va.
donner des démangeaisons,
chatouiller; fig. chatouiller,
piquer.

Մարմաշին, Մարմաշումն
s. démangeaison, prurit.

Մարմառոտ a. qui est sujet
au fourmillement.

Մարմարակուռ, Մարմարա-
շէն a. construit de marbre.

Մարմարապատ a. couvert
de marbre.

Մարմարեայ a. de marbre.

Մարմարին, աց s. marbre.

Մարմարինեայ adj. de
marbre.

Մարմենի, նույ s. fuseau.

Մարմին, մնոց sm. corps;
chair; corps, cadavre; homme,
personne; corps, ensemble;
corps, consistance; — առնուլ,
prendre chair, s'incarner.

Մարմնագեղ a. qui a un
joli corps.

Մարմնազգած, Մարմնա-
զգեաց, Մարմնազգեցիկ a. re-
vêtu de chair, incarné.

Մարմնածին ծնունդ sm. naissance corporelle, selon la chair.

Մարմնակալ, ի s. corporal.

Մարմնական a. corporel; charnel.

Մարմնակեր, աց a. carnivore, qui mange de la chair.

Մարմնակերութիւն s. usage des viandes pour nourriture.

Մարմնակից s. qui est du même corps.

Մարմնակործան a. qui détruit le corps.

Մարմնակրթութիւն s. exercice corporel.

Մարմնահատ, աց s. anatomiste, disséqueur.

Մարմնահատական a. anatomique.

Մարմնահատեմ, եցի va. anatomiser, disséquer, faire de l'anatomie.

Մարմնահատութիւն s. anatomie, dissection.

Մարմնահատորէն adv. anatomiquement.

Մարմնահար, աց a. impotent, infirme.

Մարմնածեւ, աց a. qui a la forme d'un corps, corporel.

Մարմնամարզ, ից s. gymnastique; professeur de gymnastique.

Մարմնամոլ adj. charnel, sensuel.

Մարմնամոլութիւն s. attachement aux plaisirs du corps, sensualité.

Մարմնանամ, ացայ vn. s'incarner, prendre chair.

Մարմնապահ, աց a. qui conserve le corps; s. garde du corps.

Մարմնապաշտ, ից s. adorateur de la chair.

Մարմնապատ a. enveloppé, couvert de corps, corporel, charnel.

Մարմնապարար a. qui engraisse le corps.

Մարմնապէս adv. corporellement; charnellement.

Մարմնառութիւն s. incarnation.

Մարմնասէր a. qui aime la chair, les plaisirs des sens, charnel, sensuel.

Մարմնասիրութիւն s. amour de la chair, des plaisirs charnels, sensualité.

Մարմնատակ V. Լօշտակ.

Մարմնատեսիլ, Մարմնատիպ a. qui a l'aspect d'un corps; corporel.

Մարմնարան, աց sm. lieu d'incarnation, matrice.

Մարմնաւոր, Մարմնաւորական, աց a. corporel; charnel, de chair; charnel, sensuel.

Մարմնաւորապէս adv. corporellement.

Մարմնաւորութիւն s. corporelité; incarnation.

Մարմնեղ, աց a. charnu, corpulent.

Մարմնեղէն a. corporel; corpulent, charnu.

Մարուխ V. Մատուտակ.

Մարսեմ, եցի vn. digérer.

Մարսեցուցանեմ, ուցի va. faire digérer.

Մարսեցուցիչ, Մարսողական a. digestif.

Մարսողութիւն s. digestion.

Մարտ, ից s. guerre, combat, bataille; dispute, querelle, lutte; Mars; — դնել՝ մղել ընդ ումեք, combattre contre զո., lui faire la guerre; տալ — պատերազմի ընդդէմ ուրուք, livrer la bataille, faire la guerre à զո.; ի— պատերազմի պատրաստիլ, se préparer à la guerre; — եղեալ կռուել, se battre, combattre, attaquer; առանց մարտի պատերազմաց, sans combattre, sans coup férrir; ելանել ի— պատերազմի ի վերայ ուրուք, prendre les armes contre զո.; անագորոյն մարտիւ պատերազմաւ, par une bataille sanglante; յիշտ մարտիւ լինել ընդ ումեք, être en guerre continuelle avec զո.; — պատերազմի էր նոցա ընդ յիմեանս վասն, ils étaient en guerre pour; V. Անպարտելի, Պատերազմ.

Մարտադիր, դրաց s. agonothète, athlothète.

Մարտածնոյց a. qui suscite une guerre, une querelle.

Մարտական a. de guerre, de combat, guerrier, combattant.

Մարտակից s. compagnon de guerre, allié; ennemi, adversaire.

Մարտակառք, ռաց s. char de guerre.

Մարտակցութիւն s. alliance pour faire la guerre, secours.

Մարտամբոխ a. troublé, agité par les guerres.

Մարտայարդար V. Մարտադիր.

Մարտանկար, աց a. qui peint la bataille; — պատկերահան, peintre de batailles.

Մարտասայլ, ից s. caisson.

Մարտավար, ի s. palestine, champ de bataille.

Մարտընտիր sm. guerrier d'élite; —ք, corps d'élite.

Մարտիկ, տկաց s. combattant, guerrier; —ք, palestine.

Մարտիրոս, աց s. martyr.

Մարտիրոսական adj. de martyr.

Մարտիրոսանամ, ացայ vn. souffrir le martyre, être martyr.

Մարտիրոսարան, աց s. chapelle, tombeau d'un martyr.

Մարտիրոսութիւն s. martyre.

Մարտկոց, աց s. batterie, bastion; tour; ելեկտրական —, batterie électrique

Մարտնչիմ տեայ, տուցեալ vn. combattre, se battre, faire la guerre; lutter, engager une lutte, se quereller, se disputer.

Մարտուսոյց s. professeur de guerre, maître d'armes.

Մարտուցանեմ, ուցի va. faire combattre, exciter à la guerre.

Մացառ V. Մացառք.

Մացառախիտ a. plein ou couvert de buissons, buissonneux, fourré.

Մացառածեւ a. en forme de broussailles.

Մացառաղօղ a. qui se cache dans les buissons.

Մացառուտ V. Մացառախիտ.

Մացառք, ռաց s. buisson; broussailles, hallier; fig. — աչաց, paupières.

Մաւրիտանական a. maurisque; — նկար, la maurisque.

Մաքալուկ s. ornith. martinet.

Մաքառիմ, ռեցայ vn. combattre, lutter, engager une lutte, être aux prises, en venir aux mains, se quereller, se disputer, débattre.

Մաքառող a. qui lutte, adversaire.

Մաքառումն s. lutte, débat, querelle, dispute.

Մաքեաւելեան a. machiavélique.

Մաքեաւելութիւն s. machiavélisme.

Մաքի, բոյ, քեաց s. brebis; — մայէ՛ բառաչէ, la — bête.

Մաքման s. mouchoir.

Մաքուր, քրոց a. propre, pur, net; épuré; pur, limpide; pur, chaste; գրել գմաքուրն ou * — ը քաշել, mettre au net.

Մաքս, ից s. douane, droit d'entrée, octroi.

Մաքսանենգ, աց s. contrebandier.

Մաքսանենգութիւն s. contrebande.

Մաքսանց, աց s. douane; octroi.

Մաքսապետ, աց s. chef des douaniers, des publicains, directeur des douanes, fermier général.

Մաքսատուն, տանց s. m. douane.

Մաքսաւոր, աց s. douanier, publicain.

Մաքսաւորութիւն s. charge de douanier, d'un publicain.

Մաքսեմ, եցի va. douaner, prendre les droits d'entrée, faire payer ou percevoir l'impôt d'une marchandise.

Մաքրագործ, աց adj. qui purifie.

Մաքրագործեմ, եցի va. purifier, rendre pur.

Մաքրագործութիւն s. purification.

Մաքրագարդ a. paré par la propreté, pur, purifié.

Մաքրագարդեմ, եցի va. parer par la propreté, purifier.

Մաքրածին a. qui engendre avec pureté.

Մաքրական V. Մաքուր.

Մաքրակենցաղ, Մաքրակրօն a. qui mène une vie pure, chaste.

Մաքրապէս adv. purement, proprement; purement, simplement.

Մաքրասէր a. qui aime la pureté, la propreté.

Մաքրասիրութիւն s. amour de la pureté.

Մաքրարան, ի sm. purgatoire.

Մաքրարար, աց a. qui purifie.

Մաքրափայլ a. brillant de propreté, pur, net, limpide.

Մաքրեմ, եցի va. nettoyer; purifier, purger; — զանօթս խոհակերոցի, récurer, écurer; — զխաւարօս, éplucher les légumes; — զո՞, épurer le style; — զարիւն, dépurar le sang.

Մաքրողական a. dépuratif, purgatif; s. dépuratif; purgatif, purgation; — առնուլ, prendre un purgatif.

Մաքրութիւն s. pureté, netteté; propreté; purification; dépurarion.

Մաքրումն s. nettoyage.

Մգլահոտ a. qui sent le mois.

Մգլիմ, լեցայ vn. moisir; tâcher, faire des efforts.

* Մգլոտիմ, եցայ vn. moisir.

* Մգլոտութիւն sm. moisissure.

Մեզէն, Մեզոյն adv. de nous-même, par nous-même, de nos propres mains.

Մեթր, ից s. mètre.

Մեթրական a. métrique; — դրութիւն, système métrique.

Մելան, ի, աւ s. encre.

Մելսակ, աց s. girofle, clou de girofle; giroffier; œillet.

Մելսակահոտ a. à odeur de girofle.

Մեծ, աց a. grand; gros, haut; fort, puissant; important, notable, considérable; solennel; vaste; — ժամս, pen-

dant plusieurs heures, pendant longtemps; զմեծ ժամս գիշերոյ, une grande partie de la nuit; մեծ արար Տէր զողորմութիւն իւր ընդ նմա, le Seigneur a signalé envers lui sa miséricorde.

Մեծաբան, ից s. hableur, rodomont, fanfaron, sacripant, craqueur, fier-à-bras, vain; a. plein de jactance, emphatique; մեծաբանս բարբառիլ խօսիլ V. Մեծաբանեմ.

Մեծաբանեմ, եցի. Մեծաբանիմ, նեցայ vn. hâbler, faire le grand parleur, parler avec jactance, trancher du grand seigneur, prendre le haut ton, faire de l'embarras, faire l'important, faire claquer son fouet, craquer.

Մեծաբանութիւն s. hâblerie, haut ton, fanfaronnade, grand mot, craquerie, discours plein de jactance, boursoufflage.

Մեծաբարբառ a. qui parle haut, qui crie bien fort; qui fait un grand bruit, bruyant, haut; adv. à haute voix, fort, hautement.

Մեծաբաց a. grandement ouvert, large.

Մեծաբեռն V. Ծանրաբեռն.

Մեծաբերան a. qui a une grande bouche.

Մեծաբերձ a. très-haut, très-élevé.

Մեծագանձ a. très-riche, richard, opulent.

Մեծագեղ adj. très-beau, charmant.

Մեծագին, գնոյ. Մեծագնի, գնոյ a. de grand prix, de haut prix, très-cher, très-coûteux, précieux; Մեծագնի adv. très-cher, à un prix très-élevé; — գնել՝ վաճառել, acheter ou vendre bien cher.

Մեծագլուխ adj. qui a une grosse tête.

Մեծագոչ a. qui crie bien fort, bruyant, qui frémit avec bruit, qui pousse d'affreux rugissements.

Մեծագործ a. qui fait de grandes actions, de grandes choses; magnifique, superbe, grandiose.

Մեծագործութիւն s. grandeur des actions, grande action, magnificence.

Մեծագութ a. très-miséricordieux.

Մեծադէզ a. très-entassé, haut, gros.

Մեծազանգուած a. volumineux, énorme.

Մեծազարդ a. très-orné.

Մեծազարմ a. de haute naissance, noble.

Մեծազբոս a. très-occupé, très-affairé.

Մեծազգի, զգւոյ, զգեաց V. Մեծազարմ.

Մեծազօր a. très-puissant, très-fort.

Մեծաթեւ a. qui a de grandes ailes.

Մեծաթիւ a. très-nombreux.

Մեծախոհ, Մեծախորհուրդ a. qui a des sentiments élevés, de grandes pensées, de grands

desseins, magnanime, généreux; mystérieux.

Մեծախոհութիւն s. élévation des sentiments, des pensées, générosité, magnanimité.

Մեծախումբ adj. très-nombreux.

Մեծախօս V. Մեծաբան.

Մեծածախ a. dispendieux, à grands frais, coûteux, somptueux, splendide, magnifique.

Մեծածառ a. qui a de grands arbres.

Մեծածով, ու s. grande mer, Océan.

Մեծականջ adj. qui a de grandes oreilles.

Մեծականոց a. magnifiquement bâti, grandiose, superbe.

Մեծակն a. qui a de grands yeux.

Մեծակոհակ adj. qui a de grosses vagues.

Մեծակոյտ a. très-entassé, qui a de grands amas, énorme.

Մեծահամբաւ a. très-célèbre, très-renommé, très-fameux.

Մեծահանդէս a. glorieux, célèbre, illustre; solennel, magnifique; — փառօք՝ տօնիւ, solennellement, avec solennité, avec pompe, en grande pompe.

Մեծահանճառ, ից a. très-intelligent, doué d'un grand talent, qui a un grand génie.

Մեծահառաչ a. qui pousse ou fait pousser de profonds soupirs.

Մեծահասակ a. de grande taille, grand.

Մեծահատոր a. volumineux.

Մեծահաց *sm.* grand dîner, magnifique repas; *adj.* somptueux, splendide; — գործել, donner un grand dîner.

Մեծահաւատ *a.* qui a une grande foi.

Մեծահոգի *adj.* qui a l'âme grande, magnanime.

Մեծահոչակ *V.* Մեծահամբաւ.

Մեծահրաշ *a.* merveilleux, prodigieux, surprenant.

Մեծաձայն *a.* qui a la voix haute, qui fait grand bruit, sonore, bruyant, retentissant, éclatant; *adv.* à haute voix, à grands cris, avec de grands cris, à grand bruit, à cor et à cri, hautement; — աղաղակել՝ կարդալ, crier à tue-tête, à toute voix, de toute sa force.

Մեծածիգ *adj.* très-étendu, diffus; très-éloigné; — բախիւք, diffusément.

Մեծամարմին *a.* qui a un gros corps, qui a une grande corpulence.

Մեծամարտ *adj.* de grande guerre.

Մեծամեծ, *աց a.* très-grand, grandissime, grand, important, considérable; — ք, les grands, le grand monde, la haute société; grandes actions, grandes choses, grandes entreprises; — ս գործել, faire de grandes actions; — ս բարբառել՝ խօսել՝ կոտորել *V.* Մեծաբանեմ; — ս գործեցեր, vous avez fait de grandes choses.

Մեծամեծադ *a.* très-honoré.

Մեծամեծարար *a.* qui fait de grandes choses; *adv.* beaucoup, plus.

Մեծամեղ, *աց a.* grand pécheur.

Մեծամիտ *V.* Բարձրամիտ.

Մեծամուր *a.* très-fort, bien fortifié.

Մեծամտեմ, **Մեծամտիմ** *V.* Բարձրամտեմ.

Մեծամտուծիւն *V.* Բարձրամտուծիւն.

Մեծայաղթ *a.* grand vainqueur, victorieux; colossal, énorme, grandiose.

Մեծայոյս *adj.* qui a grand espoir, plein d'espérance, sûr; — լինել, avoir grand espoir, avoir lieu d'espérer.

Մածայտ *a.* qui a de grosses joues, joufflu, maillé, maflu, bouffi.

Մեծանամ, *ացայ vn.* grandir, devenir grand; grossir, se grossir; s'enrichir, devenir riche; **Մեծացաւ Մեծուծիւն յրթ**, devint immensément grand, riche.

Մեծանդամ *a.* dont les membres sont grands, membru.

Մեծանիստ *a.* très-étendu, vaste.

Մեծանձն, **ձին** *a.* magnanime, généreux; de grande taille, grand, de haute stature.

Մածանձնուծիւն *sm.* grandeur d'âme, magnanimité, générosité; grandeur, hauteur.

Մեծանուն *a.* qui a un grand nom, très-renommé, célèbre, illustre.

Մեծաշահի a. très-lucratif, très-avantageux.

Մեծաշէն V. Մեծակառոյց.

Մեծաշուրթն adj. qui a de grosses lèvres, lippu.

Մածաշուք a. comblé des plus grands honneurs, magnifique, splendide, pompeux, majestueux, somptueux, solennel; adv. avec de grands honneurs, splendidement, pompeusement, somptueusement.

Մեծապայծառ a. très-brillant, très-clair, éclatant; magnifique, splendide, somptueux, illustre, illustrissime; — յաղթանակ, victoire la plus éclatante.

Մեծապանծ a. très-vanté; qui se vante, qui se glorifie beaucoup; éminent, superbe, excellent, glorieux; — իննել, se vanter, se glorifier beaucoup; — յաղթունթիւն, victoire signalée.

Մեծապատիւ a. très-honorable, très-honoré; adv. avec de grands honneurs; — առնել՝ յեծարել, combler, accabler d'honneurs, fêter, fêtoyer, traiter avec de grands honneurs, combler de prévenances, de distinctions.

Մեծապատուեմ, եցի va. combler d'honneurs.

Մեծապատում adj. longuement raconté, long, prolix.

Մեծապարգեւ a. qui fait de grands présents, généreux, libéral; — առնել՝ յեծարել, combler de présents, de dons,

de cadeaux, faire de magnifiques présents.

Մեծապարծ V. Մեծապանծ.

Մեծապէս adv. grandement; beaucoup, fort, considérablement, puissamment; avec grand soin; heureusement; — պայծառանալ, avoir un grand éclat; — սխալել, se tromper grandement; եւ այս — է, c'est un grand avantage; եւ այս նոցա — տաբնապ, c'est pour eux un grand embarras; վկայութիւն նորա — է յայտսիկ, son témoignage est très-grand, est pour beaucoup en tout ceci.

Մեծաշան a. très-studieux, très-diligent, laborieux; très-difficile, laborieux, pénible.

Մեծասար a. trochaïque; s. trochaïque, trochée.

Մեծասաստ adj. impérieux, d'un ton terrible, plein d'autorité, sévère, violent.

Մեծասիրտ a. qui a un grand cœur, magnanime.

Մեծասպաս a. somptueux, magnifique, splendide, fastueux.

Մեծաստնի a. qui a de grosses mamelles, mamelu.

Մեծասքանչ V. Մեծահրաշ.

Մեծավայելուչ adj. majestueux, plein de majesté, magnifique; — փառք, majesté.

Մեծավաստակ V. Մեծաշան; qui a de grands mérites.

Մեծավերջ, ից s. iambe; a. iambique.

Մեծավերջական a. iambique;

Մեծատարած a. très-étendu, très-vaste.

Մեծատարր a. grand, spacieux, large, vaste.

Մեծատուն, տանց adj. sm. riche, opulent; —ք, les riches, le grand monde, la haute société.

Մեծարանք, նաց s. respect, estime, considération, hommage, révérence, vénération, déférence, prévenance, compliment, honneur; — հասարակաց, estime générale; — նօք, avec respect, avec déférence, avec un air respectueux; Մեծարանս դնել V. Մեծարեմ.

Մեծարգեմ V. Մեծարեմ.

Մեծարգի, Մեծարգոյ a. très-respectable, très-estimable, très-honorable, vénérable, précieux, recommandable; — առնել V. Մեծարեմ; — լինել, gagner l'estime, jouir d'une grande considération, tenir le haut du pavé.

Մեծարգութիւն sm. révérence; autorité.

Մեծարեմ, եցի va. respecter, estimer, vénérer, prendre ou avoir en considération, honorer, complimenter, apprécier, considérer, tenir compte de զո.; V. Մեծապատիւ.

Մեծարոյ, Մեծարու V. Մեծարգի.

Մեծացուցէ s. magnificat.

Մեծացուցանեմ, ուցի va. agrandir, faire grandir, rendre grand, puissant; enrichir, rendre riche; glorifier, célé-

brer, louer, vanter; relever, favoriser.

Մեծացուցիչ s. celui qui agrandit, qui relève; qui enrichit; qui glorifie.

Մեծաւոր, աց s. supérieur, prieur.

Մեծափառ a. très-glorieux, majestueux, très-illustre.

Մեծափառութիւն s. majesté, gloire, illustration.

Մեծափարեամ a. extrêmement ou furieusement riche, richard, richissime; — լինել, rouler sur l'or, être fort riche.

Մեծափափաք a. très-désireux, très-envieux, ardent.

Մեծափոյթ a. très-diligent.

Մեծափոր a. qui a un gros ventre, pansu.

Մեծաքաղաք, աց s. grande ville.

Մեծաքաղաքացի, ցւոյ s. citoyen d'une grande ville.

Մեծաքայլ a. à grands pas; — ընթանալ, courir à toutes jambes.

Մեծաքիթ a. qui a un gros nez.

Մեծեղեռն a. qui commet de grands crimes; — ամպարշտութիւն, crime horrible; — յանցանք, crime.

Մեծիմաստ a. qui a de grandes pensées; très-savant, — քաղաքագէտ, grand politique.

Մեծութիւն sm. grandeur, grosseur, calibre; grandeurs, dignités, puissance, magnificence, majesté, élévation; richesse, fortune; կորուսանել

զմեծութիւնս իւր, perdre sa fortune; յերկանալ ի մեծութեանց, sacrifier sa fortune; *— ծախել, se prélasser, affecter un air de grandeur, de dignité; յեծափարթամ —, grande fortune; աշխարհականք, grands humains; լնուլ —քք, combler [de richesses; ի— հասանել, parvenir aux dignités, aux honneurs.

Մեծուհի sf. grande dame.

Մեծվայելչութիւն s. majesté, magnificence.

Մեծօր s. long jour.

Մեկենաս, այ s. Mécène.

Մեկին adj. explicite, clair, évident, net, formel, précis; distinct, unique, seul; simple, ordinaire, obscur; adv. clairement, nettement, explicitement, formellement, expressément; — բանիւ, en termes précis, distinctement.

Մեկ V. Մեկին a.

Մեկնաբար adv. en expliquant, avec explication.

Մեկնագոյնս V. Մեկին adv.

Մեկնաբանեմ, եցի vn. expliquer, éclaircir.

Մեկնաբանութիւն s. explication, éclaircissement.

Մեկնազէն V. Մեկնակազէն.

Մեկնակ a. distinct, seul; V. Մեկին.

Մեկնակազէն s. maraudeur, bandit, bandoulier.

Մեկնակի adv. seulement.

Մեկնակահանդերձ adj. qui n'est couvert que d'un seul vêtement,

Մեկնանամ, ացայ vn. se retirer, s'éloigner.

Մեկնապէս V. Մեկին adv.

Մեկնաւոր, աց a. seul.

Մեկնեմ, եցի va. séparer, détacher, écarter, éloigner; expliquer, interpréter, commenter, traduire; tendre, allonger.

Մեկնեցուցանեմ, ուցի va. séparer, écarter.

Մեկնիմ, նեցայ vn. se séparer, se détacher; s'écarter, s'éloigner, filer, fuir; se retirer, partir, s'en aller; s'expliquer; յեկնէր գնալ ի Հայս, il partait pour l'Arménie.

Մեկնելի a. explicable.

Մեկնիչ s. explicateur, commentateur, interprète.

Մեկնողական a. explicatif.

Մեկնոց, աց s. manteau.

Մեկնոցակ, աց s. mantelet.

Մեկնոցիկ s. mantille.

Մեկնութիւն s. explication, interprétation, commentaire; séparation, éloignement.

Մեկնօրէն V. Մեկնաբար.

Մեկոն, աց. Մեկոնիոն sm. pavot.

Մեկուսանամ, ացայ vn. se retirer, s'écarter, s'éloigner, se retirer à l'écart, vivre à l'écart.

Մեկուսացուցանեմ, ուցի . Մեկուսեմ, եցի va. écarter, éloigner, séparer.

Մեկուսի prep. adv. à part, à l'écart, séparément. en particulier; — առնել, mettre à l'écart, de côté, à part; — առ-

նուլ, prendre à part, en particulier.

Մեկուսութիւն s. séparation, écart, éloignement.

Մեհեան, ենի, նաց s. temple, fanum; autel dans les temples; simulacre, idole.

Մեհեկամ, ի s. un des mois de l'ancien calendrier arménien.

Մեհենագիրք, գրոց s. archives, bibliothèque d'un temple; hiéroglyphe.

Մեհենազարդ s. néocore, ministre d'un temple.

Մեհենազարդութիւն s. fonctions de néocore.

Մեհենազերծ a. sacrilège, qui dépouille les temples.

Մեհենազերծութիւն s. vol sacrilège.

Մեհենակալ V. Մեհենազարդ.

Մեհենական a. de temple, qui appartient à un temple; hiéroglyphique.

Մեհենակապուտ V. Մեհենազերծ.

Մեհենային V. Մեհենական.

Մեհենաշէն a. qui construit un temple.

Մեհենասէր a. qui aime les temples.

Մեհենատեղի, դոյ s. lieu où est bâti un temple.

Մեհենաւանդ, աց s. bracelet, collier, bijou.

Մեղ s. faute, tort; péché; — առնել, faire tort, du tort;

— դնել V. Մեղադրեմ; իմ է մեղն, c'est ma faute, j'ai tort;

ոչ իմ է մեղն, ce n'est pas ma faute; քո է մեղն, c'est ta faute, vous avez tort.

Մեղադիր a. blâmable; — լինել V. Մեղադրեմ.

Մեղադրանք V. Մեղադրութիւն.

Մեղադրեմ, եցի va. blâmer, reprocher, accuser, inculper, incriminer.

Մեղադրութիւն s. blâme, inculpation, accusation, réprehension, reproche.

Մեղական V. Մեղանշական.

Մեղայ, ի s. repentir, contrition; j'ai péché.

Մեղանամ V. Մեղանշեմ.

Մեղանշական a. peccant; peccable; nuisible, pernicieux.

Մաղանշականութիւն s. tort, offense, violence, malignité.

Մեղանշանք V. Մեղք.

Մեղանշեմ, դայ, դուցեալ va. pécher, faire ou commettre un péché, une faute; pécher, faillir, manquer; va. léser, nuire, faire tort, offenser, nuire; մահուչափ՝ ծանունս՝ թեթեւս —, pécher mortellement, gravement ou grièvement, légèrement; զի՞ մեղայ, qu'ai-je fait?

Մեղանք V. Մեղք.

Մեղապարտ, աց, ից s. a. coupable.

Մեղապարտութիւն s. culpabilité.

Մեղացածին a. né du péché.

Մեղացային, այնոյ s. sacrifice fait pour la rémission des péchés, sacrifice expiatoire.

Մեղացուցանեմ V. Մեղուցանեմ.

Մեղաւոր, աց s. pêcheur, coupable.

Մեղեղի, դւոյ, դեաց s. mélodie, cantique.

Մեղելս, աց, ոց s. manche; poignée; — արկանել, emmancher; հանել զ—, démancher.

Մեղեսիկ, սկի s. améthyste.

Մեղիկ, ից a. mou, lâche, flasque; fig. mou, efféminé, langoureux.

Մեղկախորհուրդ a. mou, lâche, sans énergie.

Մեղկանամ, ացայ յո. mollir, s'amollir, se relâcher, devenir mou; fig. mollir, s'amollir, se livrer ou se donner à la mollesse, aux délices, vivre dans la mollesse, devenir mou.

Մեղկասէր a. qui aime la mollesse, mou, voluptueux.

Մեղկասիրութիւն s. amour de la mollesse, d'une vie molle.

Մեղկացուցանեմ, ուցի. Մեղկեմ, եցի va. amollir, ramollir; fig. amollir, rendre efféminé.

Մեղկիմ V. Մեղկանամ.

Մեղկիչ a. amollissant, ramollissant.

Մեղկութիւն sm. mollesse; amollissement, relâchement; — ք, mollement, langoureuxment.

Մեղմ, ոյ, ով a. doux, tempéré, paisible, agréable; — օս մեղմով adv. doucement, tout doucement, bellement.

Մեղմագնաց a. qui marche doucement.

Մեղմագոյնս V. Մեղմ adv. Մեղմածամ adv. longtemps, lentement.

Մեղմախառն, Մեղմական a. doux, adouci, délicat, tempéré.

Մեղմանամ, ացայ յո. s'adoucir, se calmer, se relâcher, se ralentir.

Մեղմացուցանեմ, ուցի va. adoucir, tempérer, calmer, mitiger, ralentir.

Մեղմացուցիչ V. Մեղմիչ.

Մեղմելս a. qui a une apparence trompeuse; dissimulé, affecté, insinuant; agaçant, patelin; malin, artificieux, perfide; — բարեպաշտութիւն, apparence de piété.

Մեղմելսանք, նաց s. apparence trompeuse, dissimulation, affectation, agacerie, mine agaçante, manière agaçante, regards agaçants, mignauderie, airs penchés, mignardises, air patelin, patelinage; tromperie, artifice; — աչաց, œillades.

Մեղմելսութիւն V. Մեղմելսանք.

Մեղմելեմ, եցի va. dissimuler, feindre, agacer.

Մեղմիկ adv. doucement, tout doucement.

Մեղմիչ a. adoucissant, calmant, lénitif.

Մեղմով V. Մեղմ.

Մեղմութիւն s. adoucissement, mitigation, ralentissement.

Մեղու, աց s. abeille; — բզզէ, l'— bourdonna; գործա-

սէր՝ նարտար —, diligente, industrielle —.

Մեղուաբոյժ, բուծից s. apiculteur.

Մեղուաբոյն, բունոյ s. ruche d'abeilles.

Մեղուաբուծութիւն s. apiculture.

Մեղուագործ, աց s. qui prépare le miel, apiculteur.

Մեղուագործութիւն s. apiculture.

Մեղուալին a. qui a des yeux doux, qui a un regard doux.

Մեղուանոց, Մեղուոց, աց s. rucher.

Մեղուցանեմ, ուցի va. faire pécher.

Մեղսաբեր adj. qui porte le péché.

Մեղսամաթաւ a. souillé de péchés.

Մեղսախորհուրդ adj. méchant, pervers.

Մեղսասէր a. qui aime le péché.

Մեղսասիրութիւն s. amour du péché.

Մեղսաքաւիչ a. qui expie les péchés, expiatoire.

Մեղր, դու ou դեր s. miel.

Մեղրաբեր a. mellifère.

Մեղրաբուղիս a. qui fait couler du miel, qui distille du miel.

Մեղրագործեմ, եցի va. faire du miel.

Մեղրակաթ a. qui tombe en gouttes de miel.

Մեղրախորիս s. rayon ou gâteau de miel, gaufre.

Մեղրածորան a. qui fait couler du miel; — ոն, style mielleux, coulant, agréable.

Մեղրածուծ s. bot. mélilot.

Մեղրահամ a. qui a le goût de miel, emmiellé, mielleux.

Մեղրամոմ, ոյ s. cire.

Մեղրապոպ s. pastèque.

Մեղրաջուր, ջրոյ sm. hydromel.

Մեղրեմ, եցի va. emmieller, enduire de miel.

Մեղրօղի, դոյ s. hydromel.

Մեղբ, դաց s. péché; faute;

անկանել իմեղս, * — իյնալ, pécher, commettre un péché;

* — ին մէջ մնալ, rester dans son péché; իմեղս արկանել,

* մեղքի խոթել, faire pécher; մեղս առնուլ՝ գործել, pécher,

faire, commettre un péché; Թողուլ զմեղս, remettre, absoudre les péchés;

Մեռանել իմեղս, * — ի մէջ մեռնիլ, mourir dans son péché; խոստովանել զմեղս իւր, confesser ses péchés;

* ծուլութիւնն իւր սովորական —ն է, la paresse est son péché mignon; մահուչափ

ou մահացու՝ սկզբնական՝ ներգործական՝ վերապահեալ —,

péché mortel, originel, actuel, réservé; եօթն մահուչափ —,

les sept péchés capitaux; վկայք մեղաց, les faux témoins; իմեղս գրել զիմն, faire un crime de;

մեղս դնեմ V. Մեղ.

Մենագինիմ, եցայ, նեալ vn. s'armer à la légère.

Մենախօսութիւն s. aparté.

Մենակեաց, կեցաց a. s. qui

vit seul, solitaire; solitaire, moine.

Մենակեցումիւն s. solitude, isolement.

Մենակութիւն V. Մենամարտ a.

Մենամարտ, ից s. combat singulier, duel; a. qui combat seul à seul, duelliste.

Մենամարտիկ V. Մենամարտ a.; — ոգորել V. Մենամարտիմ; — կութիւ V. Մենամարտ s.

Մենամարտիմ, տեցայ ՎՆ. combattre corps à corps, en combat singulier, se battre en duel.

Մենամարտութիւն V. Մենամարտ s.

Մենամոլ a s. monomane.

Մենամոլութիւն s. monomanie.

Մենանամ, ացայ ՎՆ. rester seul, se retirer, vivre retiré, s'enfoncer dans la solitude, être isolé.

Մենաստան, Մենարան, աց s. monastère, cloître, couvent.

Մենավահառ, աց s. monopoleur.

Մենավահառութիւն s. monopole.

Մենաւոր, աց a. seul, solitaire, isolé; s. qui mène une vie retirée, solitaire.

Մենաւորութիւն s. solitude.

Մենդոս s. mendole.

Մենթան, աց s. habit, vêtement.

Մենութիւն s. solitude, isolement.

Մենտոր, ի s. mentor.

Մենքենայ, etc. V.

նայ, etc.

* Մեռած a. mort, décédé, trépassé.

Մեռանիմ, ուայ ՎՆ. mourir, cesser de vivre, décéder, perdre la vie, la lumière, finir son existence, expirer ou exhaler le dernier soupir, rendre l'âme, payer le tribut à la nature; se mortifier; Մերձ է ի—, il est mourant, il se meurt; — իվերայ ազգին, mourir pour la nation; — իմարտ սատերազմի, mourir sur la brèche, en combattant; ընդ մեռեալս համարել, croire mort.

Մեռեալ, ելոց a. mort, décédé, trépassé, feu, défunt; s. mort, cadavre.

* Մեռել, ի s. mort.

Մեռելաբանական a. nécrologique.

Մեռելաբանութիւն s. nécrologie.

Մեռելաթաղ, ից sm. fossoyeur.

Մեռելածին a. mort-né.

Մեռելակառք, ուաց s. corbillard.

Մեռելակոչութիւն s. évocation.

Մեռելահարցութիւն s. nécromancie.

Մեռելահարցուկ, ցկի, կաց s. nécromancien, nécromant.

Մեռելաշունչ a. qui a un souffle mortel, mortel.

Մեռելատիպ a. semblable à un mort, à un cadavre; — դէմք, visage pâle, livide.

Մեռելոյթք s. frais d'enterrement; les effets du défunt.

Մեռելոտի, տուց a. mort; 6. mort, cadavre.

Մեռելութիւն s. mort; mortalité; mortification.

Մեռինէս s. murène.

Մեռոն, ի, աւ ou իւ s. huile sainte, chrème.

* Մեռնիմ V. Մեռանիմ.

Մեռոտ a. mortel.

Մեռուցանեմ, ուցի va. faire mourir, mettre à mort, tuer; mortifier.

Մեռուցումն sm. mortification.

* Մեռցնեմ V. Մեռուցանեմ.

Մեսիա, Մեսիայ, ի s. Messie.

Մեսիմ, եցայ vn. s'introduire.

Մեստիմ, տեցայ vn. s'attacher, se consolider.

Մետալ, աց s. médaille.

Մետաղ, ի s. métal; V. Մետաղք.

Մետաղագործ, աց s. métallurgiste.

Մետաղագործական a. métallurgique.

Մետաղագործութիւն s. métallurgie.

Մետաղական a. métallique.

Մետաղակերպ a. métalloïde.

Մետաղահան, աց sm. mineur.

Մետաղացուցանեմ, ուցի va. métalliser.

Մետաղացուցումն s. métallisation.

Մետաղք, աց s. mine; ban, exil.

Մետասան, ից a. s. onze.

Մետասաներորդ, աց a. s. onzième.

Մետասանեքեան, Մետասանեքին, նեցունց a. s. tous les onze.

Մետասանօրեայ, րէից adj. de onze jours.

Մետաքս, ից, աց sm. soie; անգործ —, soie grège.

Մետաքսագործ, աց s. fabricant de soierie; a. séricicole.

Մետաքսագործութիւն s. fabrication de la soie; sériciculture.

Մետաքսահիւս a. tressé de soie.

Մետաքսառէչ a. tramé de soie.

Մետաքսավաճառ, աց sm. marchand de soie, de soierie; mercier.

Մետաքսեայ, սէից a. de soie, en soie.

Մետաքսեղէն a. de soie; s. soierie.

Մետէորայ, etc. V. Օղերելոյթ, etc.

Մետէորադիտակ, ի s. météoroscope.

Մետրապոլիտ, լտաց 6. métropolitain.

Մեր, ոց a. poss. notre; տուն —, notre maison; իտան մերում, dans notre maison; իձեռաց մերոց, de nos mains; pron. poss. le nôtre, la nôtre.

Մերազգեայ a. qui est de notre nation, national.

Մերազնանամ, ացայ vn. de-

venir de notre nation, s'unir à notre nation.

Մերազնեայ V. Մերազգեայ.

Մերակերպ a. de notre forme, de notre nature.

Մերային, յնոց pron. poss. le nôtre, la nôtre; իմերաւնոց իցես, êtes-vous des nôtres? զմերայինս սիրեմք, nous aimons les nôtres; a. poss. notre; մերայինս ազգի, à notre nation.

Մերանիւթ a. de notre matière.

Մերասեռ, Մերասեր, ից a. qui est de notre nation, national; qui est de notre nature; — բնութիւն, humanité; —ք, nos nationaux; les hommes, le genre humain.

Մերատիպ V. Մերակերպ.

Մերթ adv. tantôt..., tantôt, quelquefois, par moments.

Մերժական a. qui repousse, expulsif, répulsif.

Մերժելի a. rejetable.

Մերժեմ, իցի va. expulser, chasser, renvoyer, envoyer promener; repousser, rejeter, réfuter, récuser, rebuter, réprouver, désapprouver, abandonner.

Մերժեցուցանեմ V. Մերժեմ.

Մերժիմ, ժեցայ vn. être chassé, réfuté, rejeté; se séparer, s'écarter, s'éloigner, se retirer.

Մերժումն sm. expulsion; refus, rebut, improbation, récusation.

Մերինոս, ի sm. mérinos (l'étoffe et le mouton).

Մերկ, ոց, աց a. nu; ՞շ, découvert; nu, simple, évident; exempt; adv. à nu.

Մերկաբար adv. à nu, nûment.

Մերկագլուխ adv. à découvert, clairement, librement.

Մերկակուր a. gymnique.

Մերկամարտ, ից. Մերկամարտիկ s. qui combat à nu, lutteur, athlète; —ք, lutte.

Մերկամարտութիւն s. combat à nu, lutte.

Մերկանամ, ացայ vn. quitter ses vêtements, se déshabiller; se dépouiller de; se découvrir, se dévoiler, être découvert; va. déshabiller; dépouiller, dénuer; mettre à nu, découvrir, dévoiler; — զսուսերն իպատենից, dégaîner, tirer l'épée du fourreau; իբաց —, laisser de côté; այն ինչ կամէր առաւօտն իգիշերոյն —, իբրեւ այզն զառաւօտն մերկանայր, quand le jour commençait à poindre, à luire, à paraître; — զսիրտ, ouvrir son cœur; իբաց — զամօթ, dépouiller toute pudeur; — յբէջից, se dépouiller de ses biens.

Մերկանդամ a. tout nu; adv. à nu, à découvert.

Մերկապատեան a. dégaîné.

Մերկապարանոց adv. dont le cou est découvert, nu; nu, évident, découvert; adv. à nu, à découvert, nûment; — առնել, mettre à nu, découvrir, dévoiler, révéler; — լինել

առաջի ամենեցուն, être exposé aux yeux de tous.

Մերկատարր a. nu.

Մերկատիտ a. dont le sein est nu, les mamelles sont nues.

Մերկացուցանեմ V. Մերկանամ va.

Մերկացուցիչ adj. qui dépouille.

Մերկեմ, կացի ou կեցի va. mettre à nu, découvrir, déshabiller; dépouiller; tirer hors du fourreau, dégainer; vn. se déshabiller; se dépouiller; Մերկեաց զուսերն, il tira son épée.

Մերկիմաստասէր s. gymnosophiste.

Մերկոտն a. qui a les pieds nus, nu-pieds.

Մերկութիւն s. nudité.

Մերկուց, իՄերկուց adv. à nu, tout nu.

Մերձ •prép. près, auprès; — իգեղն, près ou auprès du village; — է մեզ, il est près de nous; — առ միմեանս, auprès les uns des autres, côte à côte; — ընդ —, de proche en proche, bientôt, sous peu; — լինել, être près, à la veille de, être sur le point de; — լինել իմահ, être sur le point de mourir; — իվախճան լինել, tirer à sa fin.

Մերձազուակ s. proche parent.

Մերձակայ, ից a. proche, prochain, présent, voisin, adjacent; imminent.

Մերձակէտ s. point rappro-

ché; — արեգական, périhélie; — երկրի, périgée.

Մերձաւոր, աց a. proche, prochain, voisin; adjacent, contigu; approximatif; s. prochain, parent, voisin; — ազգական, proche parent; —ք, les proches, les parents.

Մերձաւորապէս adv. approximativement.

Մերձաւորարար, աց s. proche parent.

Մերձաւորեմ, եցի. Մերձաւորեցուցանեմ, ուցի vn. approcher, rapprocher; s'approprier, épouser à titre de proche parent, venir à la succession par droit de parenté.

Մերձաւորիմ, ըեցայ vn. s'approcher, se rapprocher; être proche parent, s'allier, recevoir en mariage.

Մերձաւորիչ V. Մերձաւորարար.

Մերձաւորութիւն s. proximité, voisinage, contiguïté; approximation; proche parenté, rapprochement charnel, copulation.

Մերձենամ, եցայ vn. approche, s'approcher ou se rapprocher de, aborder, accoster; toucher; se rapprocher par l'union des sexes, avoir commerce avec.

Մերձեցուցանեմ, ուցի va. approcher, rapproche; rapprocher, appliquer.

Մերձեցումն s. action d'approcher, approche.

Մերձիմ V. Մերձենամ.

Մերձումն sm. action de s'approcher, approche, accès, abord.

Մերովսանն adv. ce que nous pouvons, ce qui dépend de nous, de notre mieux.

Մեց s. ver, artisan; corruption, putréfaction.

Մեցամէս a. mangé par les vers, artisonné, pourri.

Մեցոտիմ, տեցայ vn. être mangé par les vers, pourrir.

Մեք pron. nous.

Մեքենագէտ s. mécanicien.

Մեքենագիտութիւն s. la mécanique.

Մեքենագործ, աց s. machiniste, mécanicien.

Մեքենագործութիւն s. construction des machines.

Մեքենական a. machinal; mécanique.

Մեքենայ, ից s. machine; fig. machine, machination, trame, complot, intrigue; շոգեշարժ —, machine à vapeur; յարդարել կազմել զ—, monter la machine; բազմահնար —ք, intrigues, machinations; —ս խառնել V. Մեքենայեմ.

Մեքենայաբար adv. machinalement.

Մեքենայաւորութիւն V. Մեքենաւորութիւն.

Մեքենայեմ, եցի va. machiner, comploter, cabaler, ourdir, tramer.

Մեքենապէս adv. machinalement; mécaniquement.

Մեքենայութիւն V. Մեքենաւորութիւն.

Մեքենաւոր, աց adj. mécanique; plein de machinations, de trames; industriel, adroit; — ջանք, intrigues.

Մեքենաւորեմ V. Մեքենայեմ.

Մեքենաւորութիւն s. machination, invention, ruse, finesse.

Մեքենովք V. Խարիսխ.

Մեօքակերպ a. semblable à nous, comme nous, à notre guise ou façon.

Մզանք, նաց s. membrane, pellicule.

Մզեմ, եցի va. presser, exprimer, extraire, verser; filtrer, distiller; —իմ vn. se filtrer, s'infiltrer.

Մզկիթ, կծաց s. mosquée.

Մզնածեւ a. membraneux; s. choroïde.

Մզումն s. filtration, infiltration, distillation.

Մէգ, Միգի, գաւ օս գով s. brouillard; Թանձր —, épais —.

Մէզ, Միզի օս Միզոյ s. urine, pipi; — կենդանեաց, pissat.

Մէզմուղ s. a. diurétique.

Մէթր V. Մեթր.

* Մէկ V. Մի; — մարդ, un homme; Մէկուն գրուցեցի, j'ai dit à quelqu'un; Մէկուն կողմանէ, de la part de quelqu'un; Մէկէն, de quelqu'un; de suite.

Մէն a. chaque, un, unique; seul, adv. seulement; — մի, chaque, chacun.

Մէջ, միջոյ, ով, ոց, աց, ովք օս օք s. le milieu, le dedans, sein, cœur; reins, lombes; ի— օս իմիջի, au milieu de, parmi,

entre, dans; իմիջի ձերում, au milieu de vous, parmi vous; — գիշերոյ, le milieu de la nuit, minuit; իմէջ գիշերի, au milieu de la nuit, dans la nuit; իմիջոյ, par le milieu; du milieu; au milieu; ընդ —, par le milieu; ընդ — հատանել, couper par le milieu; ի— անկանել, s'interposer, intervenir; խորհարդ ի— առնուլ, délibérer, consulter; փոյթ ի— առնուլ, tâcher ou faire des efforts; ի— բերել, produire, exposer, citer; անցանել ի—, venir en avant, se présenter; խորտակել զմէջս, * մէջը կտորել, éreinter; ընդ — իւր, sur ses reins; միջովք չափ իվեր, իմիջոյն եւ իվեր, depuis les reins et au-dessus; միջովք չափ իխոնարհի ou իմիջոյն եւ իխոնարհ, depuis les reins et au-dessous; յապականութեան միջի, au milieu de la corruption; ցմէջս, jusqu'à la ceinture, aux reins; պնդել զմէջս, se ceindre les reins; արկանել քուրձս զմիջովք, mettre des sacs sur les reins; գօտի ածել ընդ — իւր, porter une ceinture sur les reins; բերածք նորա չեն իմիջի, ses poésies sont perdues, n'existent plus; բառնալ իմիջոյ, anéantir, détruire; — ընդ —, de temps en temps, de temps à autre, par moments.

Մէջնակէտ, կիտի s. centre.

Մէջօրեայ, ըէից s. le milieu du jour, l'heure de midi, le midi; a. de midi.

Մէտ s. mouvement d'une balance qui penche d'un côté ou de l'autre; axe, aiguille d'une balance; poids, pesanteur; fig. penchant, inclination, tendance; instant, moment; a. porté, enclin à; ondoyant, flotant; մէտ իմէտ խոնարհել, ondoyer, flotter, s'agiter.

Մթագին a. obscur, sombre.

Մթագնիմ, նեցայ vn. s'obscurcir, se rembrunir; մթագնէին աչք իմ, mes yeux commençaient à s'obscurcir.

Մթագոյն adj. de couleur sombre, sombre, foncé.

Մթագաճ a. sombre, rembruni, obscur.

Մթագաճութիւն s. obscurcissement.

Մթախօս, ից a. obscur, qui a un langage obscur.

Մթանամ, ացայ vn. s'obscurcir, s'éclipser, se rembrunir, s'assombrir.

Մթապատ V. Մթագաճ.

Մթար adj. noir, sale; s. V. Մթարք.

Մթարութիւն s. obscurité.

Մթարք s. chassie, ordure.

Մթացուցանեմ, ուցի va. obscurcir, offusquer, éclipser; գտիւ իգիշ —, changer le jour en ténèbres.

Մթացուցիչ a. qui obscurcit.

Մթեր, ից, աց s. amas, accumulation, entassement; provision, marchandise; ordure, saleté; — առ —, en tas, à tas, en quantité.

Մթերած, ոց s. tas, amas.

ՄԹերածոյ, ից a. amassé, entassé, accumulé.

ՄԹերանոց, աց s. entrepôt, magasin.

ՄԹերեմ, եցի va. amasser, accumuler, entasser, emmagasiner; — ինչս, accumuler des biens, acquérir du bien.

ՄԹին a. obscur, sombre; obscur, peu clair, peu intelligible; obscur, peu connu; — վարել կեանս, mener une vie obscure.

ՄԹնագոյն a. foncé.

ՄԹնանամ V. ՄԹագնիմ.

* ՄԹնշաղ V. Աղջամղջին.

ՄԹնոլորտ, ի s. atmosphère.

ՄԹնոլորտական, ՄԹնոլորտեան a. atmosphérique.

ՄԹուԹիւն s. obscurité.

ՄԺեղ, աց. ՄԺիղ, ժեղաց. ՄԺիկ. ՄԺղուկ, ղկի s. cousin, moustique.

Մի, ոյ, ոջ, ում, իմիոջէ, ով a. un; adv. primo, premièrement; Մի առ Մի, Մի ըստ Միոջէ, un à un, pièce à pièce, en détail; Մի զկնի Միոյ, l'un après l'autre; առ Մի, à chaque; իՄի, en un; ընդ Մի, ընդ Մի համար, conjointement, ensemble, à la fois; en un seul, comme une seule et même chose; ժողովել իՄի, rassembler en un.

Մի' adv. de négation, ne, ne pas, non pas, point; Մի' գողանար, ne vole pas; Մի', Մի' վշտացուցանէք զիս, non, non, ne m'affligez pas; Մի' արդեօք, est-ce que... pas? Մի' գուցէ, de peur que; Մի' երբէք, ja-

mais, point, point du tout; Մի' այդպէս, non.

Մի Մի, Միոյ Միոյ, Միում Միում a. à chaque, à chacun; chaque, chacun; Մի Մի, un à un.

Միաբան, ից a. qui est d'accord, d'intelligence, unanime; qui s'accorde avec, concordant, conforme, analogue, identique; s. V. Միաբանակեաց; adv. d'accord, unanimement, de concert; — խորհրդով՝ հաւանութեամբ, d'un accord unanime, d'un commun accord ou aveu, de l'aveu général, de l'aveu de tout le monde.

Միաբանակեաց, կեցաց sm. qui vit en communauté, célo-bite, religieux, moine.

Միաբանամբոխ a. qui trouble l'union, séditionnel.

Միաբանեմ, եցի va. accorder, mettre d'accord, accommoder, raccommoder, unir, réunir, réconcilier, concilier; rajuster, raccommoder; իՄի —, réunir; vn. V. Միաբանիմ.

Միաբանիմ, նեցայ vn. s'accorder, être, tomber ou demeurer d'accord, être d'intelligence pour, concorder, s'entendre, s'accommoder, s'ajuster, convenir de, se raccommoder, se réconcilier, s'unir; չ—, disconvenir, ne pas convenir. ne pas demeurer d'accord de.

Միաբանութիւն s. accord, union, concorde, unanimité, harmonie, concert, bonne intelligence, accommodement, raccommodement, conciliation,

rapport ; corporation, communauté, société, congrégation ; commerce intime ; — ք, unanimement, ensemble ; — մարդկան, société ; — ք կեալ, vivre en parfaite intelligence ; քակտել զ—, mettre la division.

Միաբար adv. uniquement.

Միաբարբառ a. qui est de la même langue ; qui rend le même son ; adv. tous d'une seule voix, d'une commune voix, tout d'une voix, d'une voix unanime, unanimement.

Միաբարոյ, ից a. du même caractère, du même naturel.

Միաբերան ady. d'une seule voix, unanimement.

Միաբուն adj. de même nature, consubstantiel ; qui a une seule tige.

Միագլխապետ, աց s. commandant, général en chef.

Միագլխի a. qui n'a qu'une seule tête.

Միագոյ a. qui n'a qu'une seule substance ; unique dans son espèce, unique, seul.

Միագոյն, գունից a. d'une seule couleur. monochrome ; d'une couleur uniforme, qui est de la même couleur.

Միագործ s. coopérateur ; adv. en travaillant ensemble.

Միագումար V. Համագումար.

Միագունդ V. Համագունդ.

Միադաւան, ից s. a. unitaire.

Միադիմի a. qui n'a qu'une forme, une seule espèce, uniforme, simple.

Միազգի V. Համազգի.

Մեազոյգ a. apparié, assorti, égal.

Միազօր V. Համազօր.

Միաթերթ, ից adj. d'une feuille ; bot. monopétale.

Միաթիւ V. Համաթիւ.

Միածողով V. Համազունմար.

Միալեզու adj. qui parle la même langue.

Միալուծ V. Միայար.

Միախառն a. tempéré.

Միախառնութիւն s. tempé-
rance.

Միախոհ, Միախորհուրդ a. qui a la même pensée, le même dessein, qui est du même avis, unanime

Միախումբ V. Համագունդ.

Միախուռն ady. en foule, ensemble, en masse.

Միաճալ, ի a. in-folio.

Միաճին, ճնի, ճնաւ a. engendré seul, unique ; — որդի, fils unique.

Միաճնութիւն s. qualité de ce qui est unique.

Միակ a. seul, unique.

Միակամ V. Համակամ.

Միակամեայք, այց s. monothélites.

Միակամութիւն V. Համակամութիւն.

Միական, ի a. seul, unique.

Միականի, նւոյ, նեաց a. qui n'a qu'un seul œil, borgne.

Միակեաց, կեցաց a. qui demeure ensemble ; V. Միայնակեաց.

Միակեղեւ a. qui a une seule écorce.

Մեակերպ a. uniforme, monotone.

Միակերպութիւն s. uniformité; monotonie.

Միակեցութիւն V. Միայնակեցութիւն.

Միակին adj. seul; միայն —, tout seul; V. Միակնի.

Միակից a. uni, qui se joint ensemble (sourcils).

Միակնի, կնոջ s. monogame.

Միակնութիւն sm. monogamie.

Միակշիռ a. du même poids, qui est en équilibre.

Միակողմանի a. paralytique, estropié; adv. d'un seul côté.

Միակողմն s. un côté; դնել թողուլ ի—, mettre de côté.

Միակուսեցուցանեմ V. Մեկուսացուցանեմ.

Միակրօն, ից a. de même religion, coreligionnaire; qui a la même conduite, unanime; uniforme, conforme.

Միակրօնութիւն sm. action de professer la même religion; unité de religion; unanimité; conformité, uniformité.

Միահաղոյն adv. en tout, tous à la fois, ensemble, tout ensemble, en masse, collectivement, entièrement, tout d'une fois, d'un seul coup.

Միահամ a. uni, inséparable.

Միահամար sm. vote, suffrage; a. égal, semblable; — դնել, voter, aller aux voix, donner son suffrage; չէ ընդ —, ce n'est pas la même chose.

Միահամուռ adv. collective-

ment, tout ensemble, tous ensemble, tous à la fois; en tout; en foule, en masse.

Միահայր V. Համահայր

Միահանդերձ V. Մեկնահանդերձ.

Միահանէք s. plaisanterie.

Միահառաջ adv. d'une seule voix.

Միահատոր a. en un volume.

Միահարթ a. uni, plan.

Միահաւան adj. unanime; adv. unanimement.

Միահաւատ, ից a. qui a la même croyance.

Միահեծան adj. absolu, monarchique; — իշխան, seul maître, maître absolu, monarque; — իշխանութիւն, pouvoir absolu, monarchie.

Միահետ V. Միայար.

Միահոմիմ V. Միանամ.

Միահոյլ adv. tout ensemble, en foule, en masse.

Միաձայն adv. d'une commune voix, unanimement.

Միաձայնիմ V. Ձայնակից լինիմ.

Միաձայնութիւն V. Ձայնակցութիւն.

Միաձեռանի, Միաձեռն a. manchot.

Միաձեւ a. uniforme.

Միաձեւութիւն sm. uniformité.

Միաձի adv. à un cheval, avec un seul cheval.

Միաձոյլ V. Միապաղաղ.

Միաձորձ V. Մեկնահանդերձ.

Միադի s. monocorde.

Միաճետի ա. qui n'a qu'un tronc (arbre).

Միամայր V. Միամոր.

Միամիտ, մտաց ա. simple, ingénu, naïf, sincère; simple, bon, bonhomme, niais; fidèle, attaché, loyal, dévoué; — ոմն այր, un bonhomme.

Միամտաբար adv. sincèrement, naïvement; ingénument, bonnement, niaisement, sans réflexion.

Միամտական V. Միամիտ.

Միամտեմ, եցի. Միամտիմ, տեցայ vn. être sincère; consentir; croire, être rassuré; s'attacher, servir avec fidélité; — ընդ ձեռամբ ուրուք, se soumettre à qui.

Միամտութիւն s. sincérité, simplicité, naïveté, ingénuité; fidélité, bonne foi, loyauté; simplicité, niaiserie, bonhomie; աննենգ —, bonne foi; — սրտի, simplicité de cœur; — ք V. Միամտաբար.

Միամոր, ոյ, ու ա. unique; s. fils ou fille unique; դուստր —, fille unique.

Միամորութիւն s. qualité de ce qui est unique.

Միայար ա. uni, joint, an-nexe, contigu, attaché, enchaîné; continu, continuuel; immédiat; adv. de suite, tout d'un coup, ensemble.

Միայարութիւն s. suite, continuation, continuité, contiguïté, enchaînement.

Միայն, ոյ, ով adj. seul, unique; seul, solitaire, aban-

donné; adv. seulement; uniquement; — զի, — Թէ, si ce n'est que, pourvu que, à condition que, à moins que; — ընդ —, — միայնուկ, seul à seul, tout seul, en tête à tête; մի —, unique; ոչ —, non-seulement; ոչ — չողորմեալ, loin d'être touché.

Միայնագործ ա. qui agit seul.

Միայնակ ա. seul, unique; adv. tout seul.

Միայնակեաց, կեցաց s. solitaire, moine, ermite.

Միայնակեցական adj. monacal.

Միայնակեցանոց, աց s. monastère, cloître.

Միայնակեցութիւն s. vie solitaire ou monastique, monachisme.

Միայնամարտիկ V. Մենամարտիկ.

Միայնամարտութիւն V. Մենամարտութիւն.

Միայնանամ V. Մենանամ.

Միայնանոց, Միայնաստան, Միայնարան, աց s. solitude, monastère, ermitage.

Միայնաւոր V. Միայնակեաց.

Միայնաւորական adj. seul, solitaire..

Միայնաւորութիւն s. solitude, vie solitaire, isolement; V. Միայնակեցութիւն.

Միայնիկ, Միայնուկ adv. tout seul; միայն —, tout seul, en tête à tête.

Միայնութիւն sm. solitude, retraite, isolement.

Միայնուհի sf. religieuse, nonne.

Միանամ, ացայ vn. s'unir, se joindre, s'incorporer, s'identifier.

Միանգամ adv. une fois, une seule fois; որ —, tout ce que, quiconque; որպէս միանգամն եւ միւսանգամն, comme toujours, comme par le passé.

Միանգամայն adv. à la fois, en même temps, tout ensemble, en général, tout d'une fois, conjointement; — ասել, եւ — իսկ ասել, եւ զի — ասացից, en somme, en résumé, au résumé, en un mot, enfin; ոչ — առնել, faire à plusieurs reprises.

Միանձն, ձին, ձունք, ձանց s. moine, religieux, solitaire, ermite; a. seul, unique.

Միանձնական a. solitaire, monacal, monastique; unitaire.

Միանձնանամ, ացայ vn. se retirer, vivre dans la solitude; embrasser la vie monastique, devenir moine.

Միանձնանոց V. Միայնանոց.

Միանձնութիւն s. vie monastique, monachisme; solitude.

Միանձնուհի V. Միայնուհի.

Միանման a. égal, uniforme.

Միանշան a. du même signe.

Միանուն V. Համանուն.

Միաշաբաթ, ուց. Միաշաբաթի, Թւոյ s. le premier jour de la semaine, dimanche.

Միաշար a. continu.

Միաշունչ a. unanime.

Միաշուրթն V. Միալեզու.

Միաչափ a. d'une égale mesure, égal, conforme.

Միապաշտօն a. adoré par le même culte.

Միապաղաղ a. formé d'un seul bloc, d'un seul morceau, massif; — ճով, mer unie.

Միապատիւ V. Համապատիւ.

Միապարեգօտ a. qui n'est vêtu que d'une seule tunique.

Միապետ, աց s. monarque.

Միապետական a. monarchique; s. monarchiste.

Միապետեմ, եցի vn. régner seul, être monarque; — զաշխարհն, être maître absolu du pays, du monde.

Միապետութիւն s. monarchie; ընդ — ք կալ, adopter le gouvernement monarchique.

Միապէս adv. pareillement, également, de la même manière.

Միապիշ առնեմ va. s'attirer le regard de tous.

Միապահման a. qui a la même définition, les mêmes limites.

Միասայրի a. à un tranchant.

Միասայրիկ s. alumelle.

Միասիրտ a. unanime.

Միասմբակ, աց a. bête qui a le pied rond.

Միասնաբար adv. tout ensemble.

Միասնական a. consubstantiel; familier, unanime, social; uni, unique.

Միասնականութիւն s. con-
substantialité.

Միասնութիւն s. union.

Միասնունդ a. nourri, élevé
ensemble.

Միաստեղն a. qui n'a qu'une
branche (candélabre).

Միաստուածեան a. s. mo-
nothéiste.

Միաստուածութիւն s. mo-
nothéisme.

Միաստնի a. qui n'a qu'une
seule mamelle; Amazone.

Միավանկ a. monosyllabe.

Միատարած adv. également
étendu, répandu partout.

Միատարր a. massif, homo-
gène.

Միատարրութիւն s. combi-
naison, union, homogénéité.

Միատեսակ a. d'une seule
espèce, uniforme, égal.

Միատերեւ a. monophyle.

Միատնութիւն s. habitation
dans la même maison, cohabi-
tation.

Միատոհմ a. qui est de la
même famille.

Միատուն a. qui demeure
dans la même maison.

Միացուցանեմ V. Միաւո-
րեմ.

Միաւոր, աց a. uni, joint;
un, seul; unique, singulier;
égal, pareil; s. unité.

Միաւորական a. singulier.

Միաւորականութիւն s. m.
unité; union.

Միաւորեմ, եցի va. unir,
réunir, joindre; attacher, lier,
identifier, incorporer, accou-

pler; —իմ vn. s'unir, se réunir,
se joindre, adhérer.

Միաւորութիւն sm. union,
réunion, jonction, conjonc-
tion, adhésion, assemblage,
combinaison, incorporation;
commerce charnel.

Միաքարոզ a. qui prêche la
même chose, qui prêche en-
semble.

Միգախաւն, Միգապաւ a.
mêlé, couvert de brouillards.

Միեղջերու, ի s. licorne.

Միզագրաւ a. qui est sujet
à la strangurie; s. V. Միզա-
գրաւութիւն.

Միզագրաւիմ, եցայ vn.
souffrir d'une strangurie.

Միզագրաւութիւն, Միզար-
գելութիւն s. dysurie, ischurie,
strangurie.

Միզական a. urinal, uri-
neux.

Միզաման s. pot de cham-
bre; urinal.

Միզարան, աց s. pissoir,
urinoir.

Միզարձակ, աց s. pisseur.

Միզեմ, եցի vn. uriner,
pisser, lâcher de l'eau, faire
pipi; — ստէպ, pissoter.

Միզերակ, աց s. urètre.

Միզեցուցիչ a. diurétique.

Միզն s. aponévrose, amnios.

Միզող s. pisseur; — յան-
կողնի, pissenlit.

Միզուկ s. urètre, verge.

Միզումն s. pissement.

Մի ըստ միոցէ V. Մի.

Մի թէ adv. est-ce que? est-
ce donc que? est-il possible?

Միճը, ի, ոյ s. mitre, tiare.
 Միլիոն, ի s. million.
 Միլիոներորդ, ի s. millionième.
 Միճ, մճի s. boue, fange.
 Միմեանսագրկութիւն s. privation, usurpation mutuelle.
 Միմեանց, l'un à l'autre, les uns aux autres; ի—, l'un de l'autre, les uns des autres; զմիմեանս, l'un l'autre, les uns les autres; ընդ միմեանս, les uns avec les autres, l'un avec l'autre; վնասել միմեանց, s'entre-nuire; սիրեն զմիմեանս, ils s'aiment, ils s'entr'aiment, ils s'aiment réciproquement; զմիմեանս գովել, s'entre-louer; զկնի միմեանց, l'un après l'autre; իմիմեանս ածել զդըրունս, fermer les portes.
 Միմեանցասէր a. qui s'aiment réciproquement.
 Միմոս, աց s. mime, bouffon, farceur, comique.
 Միմոսական a. mimique.
 Միմոսութիւն sm. mime, bouffonnerie, momerie.
 Մինաւոր, աց a. un seul, unique.
 Մինչ prép. adv. jusque, jusqu'à; lorsque, quand; pendant que, tandis que; jusqu'à ce que; tant que; մինչ այս մինչ այն, sur ces entrefaites, en attendant, dans l'inter-valle; մինչ ou մինչ զի, de sorte que, de manière à.
 Մինչդեռ adv. lorsque, quand, pendant que; — տակաւին, pendant que.

Մինչեւ prép. adv. jusque, jusqu'à, jusqu'à ce que, en attendant que; — ցայժմ, jusqu'à présent; — ցե՞րբ, jusqu'à quand? — ցայս վայր, jusqu'ici; — ցայդ վայր, jusquelà; — ո՞ւր, jusqu'où? — բազմաց իսկ ասել, de sorte que plusieurs disaient; — ցբազում ամս, pendant longues années; — զի, au point que, de manière à, de sorte que.

Մինչչեւ adv. avant que, avant de; — յեկնեալ իցես, avant que tu sois parti.

Միշտ adv. toujours, en tout temps, à tout moment, à jamais, pour jamais; որպէս միշտն, à l'ordinaire, comme à l'ordinaire, comme toujours.

Միողնի s. sabre, cimeterre.

Միոտանի s. qui n'a qu'un seul pied.

Միորնի a. qui n'a qu'un seul testicule.

Միութիւն s. unité; union.

Միշաբեկ adj. éreinté; — առնել, éreinter; — լինել, s'éreinter.

Միջագետացի s. habitant de la Mésopotamie.

Միջագետք, տաց s. la Mésopotamie.

Միջագիշեր, ոյ, ի s. minuit.

Միջագետս, ից s. jupe.

Միջագետսիկ s. jupon.

Միջածեր, ոց s. qui a passé le bel âge, qui n'est plus jeune, d'un certain âge.

Միջակ, աց a. moyen, médiocre; s. milieu, centre.

Միջակային a. médiocre, d'une condition médiocre.

Միջակէտ, կիտի s. centre; un point.

Միջակողք s. le milieu des côtes.

Միջակուծիւն s. médiocrité.

Միջակուրծք, կրծոց sm. le milieu de la poitrine, sein.

Միջակտուր առնեմ va. couper par le milieu; — լինել, être coupé par le milieu.

Միջահասակ a. d'une taille moyenne; qui est entre deux âges, de moyen âge.

Միջամատն, տին s. le doigt du milieu.

Միջամբոխ լինիմ vn. s'introduire dans la foule.

Միջամուխ a. entré, introduit; initié, instruit, adepte; entreprenant, aventureux; — լինել, entrer, s'introduire, se fourrer, s'enfoncer, s'avancer; s'ingérer, se mêler de, s'immiscer; entreprendre, mettre la main sur, s'occuper de tout, fourrer son nez partout; pénétrer, s'approfondir.

Միջամուտ լինիմ vn. entrer dans, s'introduire; se mêler, intervenir.

Միջամտեմ V. Միջամուտ.

Միջամտուծիւն s. intervention.

Միջանկեալ adj. intermédiaire.

Միջապատ V. Սփաճանելի.

Միջասահման adj. moyen, intermédiaire; sm. milieu, centre.

Միջաձայն, աց s. milieu, centre, intervalle.

Միջատ, աց s. insecte.

Միջատաբանութիւն s. entomologie.

Միջատուծիւն s. interruption.

Միջարկուծիւն s. interjection.

Միջերկրական a. méditerrané; — ou — ծով, la Méditerranée.

Միջերկրեայ, եայց a. méditerrané; —ք s. l'Asie Mineure, Anatolie; իմիջերկրեայս Սիկիլիոյ, au milieu de la Sicile.

Միջընդերք, բաց s. mésentère.

Միջին, ջնոց a. qui est au milieu; mitoyen; intermédiaire; moyen, médiocre; —ք s. la mi-carême; arith. les moyens.

Միջնաբերդ, ից s. citadelle.

Միջնածիկունք V. Թիկնամէջ.

Միջնալուսին s. la pleine lune.

Միջնաձիբանի s. habit doublé de pourpre.

Միջնայարկ, աց s. second étage.

Միջնանիւ, նւոյ s. le milieu, le centre, le point du milieu d'une roue.

Միջնաշխարհ, աց sm. le centre, l'intérieur d'un pays.

Միջնապարիսպ, բապաց s. mur de séparation, rempart.

Միջնատուն V. Միջնայարկ. Միջնողն V. Թիկնամէջք.

Միջնորդ, աց s. médiateur ; intermédiaire ; entremetteur ; négociateur ; — վաճառաց, courtier, censal ; — լինել V. Միջնորդեմ.

Միջնորդեմ, եցի va. être médiateur, intercéder, intervenir, s'entremettre, s'interposer, négocier.

Միջնորդութիւն s. médiation, interposition, intervention, négociation, entremise ; — վաճառաց, courtage ; — ք ձեռով, par votre médiation ou entremise.

Միջնորմ s. mur mitoyen, cloison.

Միջոց, աց s. milieu, espace, intervalle, interstice ; mie de pain ; peint. air ; * moyen ; * ի՞նչ —ով, par quel moyen ? * — մի գտնել, trouver un moment, un moyen ; իմիջոցս տէրութեան նորա, dans le cœur de son empire.

Միջուկ s. moelle, cœur ; — հացի, mie de pain ; — ձուռ, le jaune d'œuf.

Միջօր s. midi ; գմիջառուրբ adv. à midi, vers midi.

Միջօրեայ, բէից s. le milieu du jour, midi ; le midi, le sud ; méridien ; a. de midi ; qui est au sud, méridional ; moitié, demi ; — ջերմն, fièvre intermittente.

Միջօրէ V. Միջօրեայ ; գմիջօրէիւ, à midi.

Միջօրէական a. de midi ; — ou — շրջանակ s. méridien ; — գիծ, méridienne.

Միս, մսոց s. chair ; viande ; — մարդկեղէն, chair humaine ; — երէոց, venaison ; — պտղոց, pulpe ; — ածել՝ կապել, engraisser.

Միտ, մտի, մտաւ, միտք, մտաց s. esprit, intelligence ; pensée, intention, dessein, projet, idée, opinion, avis ; raison ; maxime ; sens, signification ; — դնել, mettre, faire ou prêter attention à, appliquer son esprit à, s'appliquer, s'adonner, vaquer à ; միտս դնել, avertir, admonester ; դնել իմտի, հաստատել ի միտս, se mettre dans l'esprit, se mettre en tête, prendre une résolution, une décision ou son parti, se décider, se déterminer, se proposer de, projeter, songer à ; երեալ էր իմտի, il était résolu ; դնել իմտի ուրուք, suggérer, engager, inspirer ; զմտաւ ou ընդ միտ ածել, se représenter en esprit, considérer, penser, méditer, s'aviser, s'imaginer, se figurer, juger ; անկանել՝ ելանել իմտաց, perdre l'esprit, la raison, la tête, tomber en frénésie ; passer de la tête, échapper à la mémoire, oublier ; ընդ միտ մտանել, ըստ մտի լինել, plaire à qn., gagner ses bonnes grâces, se concilier sa faveur, s'insinuer dans son esprit, être en grâce, en faveur auprès de lui, gagner son affection, sa bienveillance, le captiver, s'insinuer ; իմիտս

լինել՝ գալ, reprendre ses sens, l'usage de ses sens, revenir à soi, à son bon sens, rentrer en soi-même, se réveiller; ընդ միտ տանել, se formaliser, se piquer, se sentir offensé, prendre en mauvaise part; ի— առնուլ, comprendre, concevoir, saisir; juger, pénétrer; չառնում ինչ ի միտ, je n'y conçois rien, je m'y perds; չառնու ինչ իմիտ, il n'y entend rien, c'est de l'algèbre pour lui; անմարթ է իմիտ առնուլ զայն, on n'y connaît rien, c'est la bouteille à l'encre; արկանել իմիտս, mettre dans l'esprit, inspirer, suggérer; տալ իմիտ առնուլ, faire comprendre ou sentir; աշխատ առնել զմիտս, fatiguer ou se fatiguer l'esprit; փոխել զմիտս, շրջիլ իմտաց, changer d'avis, se raviser; ունել իմտի, avoir dans l'esprit, former le dessein, le projet, se proposer, songer, penser; հասնել զմիտս ուրուք, plaire ou complaire à qn.; իչար միտս ou * գէշ մտքի առնուլ, prendre en mauvaise part; իբարուք միտս ou * բարի մտքի առնուլ, prendre en bonne part; համբառնալ ըզմիտս առ Աստուած, élever l'esprit à Dieu; գերել զմիտս, captiver l'esprit; ընդ միտս անկանել ուրուք, * մէկուն միտքը գալ, venir dans l'esprit, dans la pensée de qn., avoir l'idée; հանել ինչ իմտաց ուրուք, ôter qch. de la tête à qn.; միտս

ունել, avoir de l'esprit; Ե ոչ ի միտս անգամ անկեալ էր նորա, il n'avait pas même songé, il ne s'avisait pas seulement; ասել իմտաց, dire de soi-même; ասել ընդ միտս, dire en soi-même; ասէի ընդ միտս, je disais en moi-même; ինոյն միտս լինել, être du même avis; բազում անգամ եղել ինձ իմտի, je fus plus d'une fois tenté, j'ai eu plus d'une fois l'idée de; խորհէր ընդ միտս, elle pensait en elle-même; ընդ միտ արկանել, penser, se rappeler, concevoir; բարգաւաճել՝ կրնել զմիտս, cultiver, former l'esprit; ստեպ իմտի իմում յեղյեղեմ զայն, je me le redis souvent à moi-même; ցորմէ իմիտ առնուլ է, d'où il suit, il s'ensuit que; ըստ մտի, ըստ միտս, à son idée, à sa fantaisie, à son gré, à volonté; commode, aisé; բազումք ի միտս ունողաց, la plupart des gens d'esprit; ոչ ոք ի միտս ունողացն, personne parmi les hommes de sens; սրտի մտօք, de tout son cœur; ուղիղ մտօք, de bonne foi; պաբզ մտօք, par le bon sens, sans ruse; հաւարակաց միտք, le bon sens; մարդկեղէն միտք, la raison humaine; * մտքես ելաւ, cela m'a passé de la tête, m'a échappé, je l'ai oublié; * մտքէ չհանել, ne pas oublier; * միտքը բերել, se rappeler, se souvenir; * միտքը չգալ, ne pas se rappeler;

* Միտքը պահել, *retenir*; արդարակորով խորախորհուրդ բաւական իմեծամեծ թեւակոխելոյ, հաստատունն օս անյողդողդ լուսաւորեալ ընդարձակ թափանցող սուր լսեմ՝ տկար՝ ցրուեալ շփոթ՝ թեթեւ՝ եռանդուն՝ անարգասաւոր՝ արգասաւոր՝ հնարագիւտ —, *esprit juste, profond, propre à concevoir de grandes entreprises, ferme ou solide, éclairé, vaste ou étendu, pénétrant, perçant, élevé, faible, distrait ou dissipé, embrouillé, léger, vif, stérile, fécond, inventif*; V. *Zասակ, Կասկած*, etc.

Միտագոյնս *adv.* volontiers, de bon cœur.

Միտեալ *a.* *tendant, enclin, porté à*; — էր իհրէութիւն, il penchait au judaïsme.

Միտեմ, եցի *va.* pencher, incliner; *vn.* pencher, incliner, avoir de l'inclination, du penchant, être porté ou enclin à; — սրտի զկնի ուրուք, s'attacher à qn.

Միտումիւն, Միտումն *sm.* penchant, tendance, inclination, propension, disposition.

Միտք V. Միտ.

Միրգ, մրգաց օս *s.* fruit; դալար —, fruit frais.

Միւռինէս *s.* murène.

Միւռոն V. Մեռոն.

Միւս, ոյ, ով *a.* autre, un autre; autre, différent; իմիւսում աւուր, l'autre jour; ի միւսոյ ձեռանէ, de l'autre

main; մին կամ միւսն, l'un ou l'autre; ոչ մին եւ ոչ միւսն, ni l'un ni l'autre; միւսն, l'autre.

Միւսանգամ *adv.* une autre fois, de nouveau, derechef, une seconde fois, bis; *a.* second, autre, nouveau.

Միւսինն, ի *s.* mosaïque.

Միւսինեայ *a.* en mosaïque.

Միւրիկէ *s.* tamaris.

Միւրեայ, ըէից *adj.* d'un seul jour, éphémère; *adv.* un seul jour; — գեղ, beauté d'un jour.

Միւրինակ *adj.* uniforme, égal, indifférent; monotone; *adv.* uniformément, également; — ձեւ, uniformité.

Մլաղաց, ից *s.* meunier.

Մլաւեմ, եցի *vn.* miauler; կատու մլաւէ, le chat miaule.

Մլաւիւն *s.* miaulement.

Մլմեմ, եցի *va.* frotter, gratter le visage.

Մլուկն *s.* punaise.

Մխախառն V. Ծխախառն.

Մխեմ, եցի *va.* enfoncer, faire entrer, ficher; se saisir de, s'emparer de; tremper; — զձեռն յոք, mettre la main sur qn.; — զձեռն յարիւն ուրուք, tremper la main dans le sang de; — զդաշոյն իլանջս, plonger un poignard dans le sein; — իմ *vn.* s'enfoncer, se plonger; s'introduire; entreprendre.

Մխիթար, աց *a.* consolant; *s.* consolateur; consolation; — ինեւ՝ մատուցանել՝ տալ,

consoler, donner de la consolation.

Մխիթարական *a.* consolant, soulageant, adoucissant.

Մխիթարակից լինիմ *vn.* se consoler mutuellement.

Մխիթարանք *V.* Մխիթարութիւն.

Մխիթարեմ, եցի *va.* consoler; —իմ *vn.* se consoler, recevoir des consolations.

Մխիթարիչ *s.* consolateur.

Մխիթարութիւն *s.* consolation, baume; ողորմ —, triste consolation.

Մխիմ, խեցայ *V.* Մխեմ.

Մխիրն հարկանեմ *V.* Մխլրնիմ.

Մխոց, ի, աւ *s.* action de plonger; piston.

Մխուն *V.* Մուխ.

Մխրնիմ, նեցայ *vn.* s'enfoncer, se plonger.

Մծղնագործութիւն *V.* Մծղղնէութիւն.

Մծղնեայ, նէից *a.* impur, lascif, libertin, luxurieux.

Մծղնէութիւն *s.* impureté, lasciveté, luxure.

Մկան *s.* les reins, le flanc.

Մկանունք, նանց ou նաց *s.* le dos; fig. la face des ondes, des eaux, flots, ondes, vagues.

Մկեամ, ացի *vn.* railler, se moquer de.

Մկնականջ, ի *s.* bot. oreille de souris, myosotis.

Մկնաստխ *s.* bot. scille.

Մկնաքիս *s.* musaraigne.

Մկնդահար *a.* frappé par une hallebarde.

Մկնդաւոր, աց *sm.* hallebardier.

Մկնդեղ, ոյ *s.* arsenic.

Մկնորսակ *a.* qui chasse des souris, des rats.

Մկունդ, կնդաց *s.* hallebarde.

Մկունք, մկանց *s.* muscle.

Մկրատ, ի, աւ *s.* ciseaux.

Մկրտատուն, տան. Մկրտարան, աց *sm.* baptistère, fonts baptismaux.

Մկրտեմ, եցի *va.* baptiser; laver, purifier par une ablution; — զգիսի, baptiser le vin; —իմ *vn.* recevoir le baptême, se faire baptiser, être baptisé; se laver, se baigner, se purifier.

Մկրտիչ *s.* celui qui baptise; saint Jean-Baptiste.

Մկրտութիւն *s.* baptême; ablution, purification.

Մղեղ, աց *s.* brin; poussière; cendre.

Մղեղեմ, եցի *va.* réduire en poussière, en cendres.

Մղեմ, եցի *va.* pousser, repousser, bouseuler; — պատերազմ՝ մարտ՝ նակատ, livrer un combat, soutenir la guerre, combattre, faire la guerre; —իմ *vn.* être poussé; մղեցաւ մարտն այգուն, la bataille se donna, fut livrée le matin.

Մղձալանջ, ի *s.* cauchemar.

Մղձկեմ, եցի *va.* prendre au cou, étrangler, étouffer, suffoquer; —իմ *vn.* étouffer, être suffoqué; se dépiter, crever de dépit, de rage.

Մղձկուտ a. étouffant, suffoquant, lourd.

Մղճուկ, ձկի s. crève-cœur.

Մղոն, ից ou աց sm. mille (mesure itinéraire).

Մղումն s. impulsion.

Մղտանամ V. Մծանամ.

Մղոն s. impulsion; — տալ, donner une —, pousser.

Մմկիմ, կեցայ vn. se barbouiller, se souiller, se polluer.

Մնամ, ացի vn. rester, demeurer; attendre, s'attendre, espérer; rester, être de reste; rester, durer; մնա խաղաղութեամբ, adieu; V. Կամ.

Մնայուն V. Մնացական.

Մնաս, ից s. mine (poids et monnaie); marc d'argent.

Մնաց, ից a. action de rester, halte; a. stable; V. Կաց մնաց.

Մնացական a. stable, permanent, durable.

Մնացականութիւն s. stabilité, permanence.

Մնացեալ a. ce qui reste, restant.

Մնացորդ, աց. Մնացուած, ոց s. reste, restant, reliquat; résidu; débris; Մնացորդք ou գիրք մնացորդաց, Paralipomènes.

Մնացուցանեմ, ուցի va. faire rester, arrêter; faire cesser, terminer.

Մնինայ V. Երեւիլ.

Մնչեմ, եցի va. gémir, roucouler; gémir, crier; մնչէ աղանի՛ տատրակ, la colombe, la tourterelle gémit, roucoule.

Մնչիւն sm. gémissement, roucoulement; gémissement, cri.

Մնչիկ adv. sans bruit.

Մնչկատակ, աց s. pantomime.

Մշակ, աց sm. cultivateur; domestique, garçon.

Մշակական a. agricole, rural; —ն, s. géorgique.

Մշակելի a. cultivable.

Մշակեմ, եցի va. cultiver, labourer; fig. cultiver.

Մշակութիւն sm. culture, agriculture; fig. culture; servitude.

Մշկահոտ a. qui a un goût de musc, musqué, muscat.

Մշկապորտ adj. qui a du musc dans son ventre.

Մշտաբարբառ a. qui parle toujours.

Մշտաբացիկ adj. toujours ouvert.

Մշտաբեր a. qui porte, qui produit toujours.

Մշտաբոյժ a. qui se nourrit toujours.

Մշտաբորբոք adj. toujours enflammé, ardent.

Մշտաբուխ, Մշտաբուղխ a. qui jaillit, qui coule toujours, intarissable.

Մշտագիշեր a. toujours dans les ténèbres de la nuit.

Մշտագնաց a. qui marche, qui coule toujours.

Մշտագոյ a. qui existe toujours, éternel.

Մշտադալար adj. toujours vert.

Մշտագուարն adj. toujours joyeux, toujours renaissant.

Մշտալոյս a. toujours lumineux.

Մշտախաղաց V. Մշտագրնաց.

Մշտածիծաղ adj. toujours riant.

Մշտածին a. qui engendre toujours, toujours renaissant.

Մշտակաթ V. Սերմնակաթ.

Մշտակալ V. Մշտագոյ.

Մշտակայլակ a. qui égoutte toujours.

Մշտակառոյց a. bâti pour toujours, très-solide.

Մշտակատար a. qui se fait, qui se célèbre toujours.

Մշտակոյս a. toujours vierge.

Մշտահոս a. qui coule toujours, intarissable.

Մշտամատոյց adj. toujours offert.

Մշտամարտ a. qui combat toujours.

Մշտամոռնչ a. qui dit, qui prie toujours; toujours gémissant.

Մշտայաղթ a. toujours victorieux, toujours vainqueur.

Մշտայուշ a. dont le souvenir est éternel; qui se souvient toujours.

Մշտաջօծար a. toujours disposé, empressé.

Մշտանորոգ adj. toujours nouveau.

Մշտանուէր V. Մշտամատոյց:

Մշտաշարժ a. qui est toujours en mouvement.

Մշտաշարժունիւն s. mouvement perpétuel.

Մշտաշարչար a. qui souffre, qui est tourmenté toujours; qui tourmente toujours.

Մշտապայծառ a. qui brille toujours, toujours brillant.

Մշտապաշտօն a. qui s'occupe toujours du culte divin, dévot, pieux, fervent; continué, assidu.

Մշտաշան a. qui travaille toujours, qui fait des efforts continuels.

Մշտասաղարթ a. atophylle, dont les feuilles ne tombent pas, sont toujours vertes.

Մշտասառոյց adj. toujours gelé.

Մշտախառ a. toujours allumé, ardent.

Մշտատատան adj. toujours agité.

Մշտատեւ a. qui dure toujours.

Մշտարթուն adj. toujours éveillé.

Մշտափայլ V. Մշտապայծառ.

Մշտափափաք a. qui désire toujours.

Մշտափթիթ adj. toujours fleuri, toujours renaissant.

* Մշտեմ, եցի va. donner des coups de poing.

Մշտիկ, տկի, տկաւ s. aspersoir, aspergès, goupillon; — զոպայի, un faisceau d'hysope.

Մշտնջեան a. éternel, perpétuel.

Մշտնջեմարար adv. éter-

nellement, perpétuellement, à perpétuité.

Մշտնջենաբուղիս adj. qui coule perpétuellement, intarissable.

Մշտնջենական V. Մշտընջեան.

Մշտնջենականութիւն sm. perpétuation.

Մշտնջենակարգ adj. établi d'une manière éternelle.

Մշտնջենակաց a. qui reste perpétuellement, perpétuel, éternel.

Մշտնջենակեաց adj. qui vit éternellement.

Մշտնջենակից a. coéternel.

Մշտնջենամուռնչ V. Մըշտամուռնչ.

Մշտնջենանամ, ացայ յն. se perpétuer, durer toujours.

Մշտնջենապէս V. Մշտնջենաբար.

Մշտնջենատես a. que l'on voit perpétuellement.

Մշտնջենաւոր, Մշտնջենաւորական a. perpétuel, éternel.

Մշտնջենաւորակից V. Մըշտնջենակից.

Մշտնջենաւորակցութիւն s. coéternité.

Մշտնջենաւորեմ, եցի. Մըշտնջենաւորիմ, եցայ յն. se perpétuer, durer éternellement; exister, persister, persévérer, continuer, être en permanence.

Մշտնջենաւորութիւն s. perpétuité, perpétuation, éternité.

Մոգ, աց, ուց s. mage, magicien.

Մոգական a. magique; —

լապտեր, lanterne magique; —ն s. magie, art magique.

Մոգակրօն, Մոգակրօնիկ a. qui a la religion des mages.

Մոգեան s. pl. les mages.

Մոգեմ, եցի va. faire des tours de sorcellerie, charmer; — զուշ եւ զուրուշ, enchanter les sens, charmer l'esprit.

Մոգութիւն s. magie, art magique; la religion des mages; opération magique, charme.

Մոգպաշտէս s. serviteur d'un mage.

Մոգպետ, աց s. archimage.

Մոգպետութիւն sm. archimagicie.

Մոգանամ, ացայ յն. rester, durer.

Մոգի, գոյ s. veau.

Մոլաբոյս a. sauvage, mauvais.

Մոլաթզենի, նոյ sm. sycamore.

Մոլաթուզ, թզոյ s. sycamore; fruit du sycamore.

Մոլախինդ, խնդի s. ciguë.

Մոլախոտ, ոյ s. mauvaise herbe, saleture.

Մոլախոտեմ, եցի. Մոլախոտիմ, տեցայ յն. être plein de mauvaises herbes.

Մոլածիթենի, նոյ s. olivier sauvage.

Մոլար adj. errant; erroné, faux; égaré; — աստղ, étoile errante, planète.

Մոլարանուն a. qui porte un faux nom, faux, erroné.

Մոլեբար V. Մոլեզնաբար.

Մոլեզին a. furieux, furi-

ճոճ, fougueux, maniaque, enragé, acharné; V. Մոլեգնաբար.

Մոլեգնաբար adv. avec fureur, avec acharnement, furieusement, comme un furieux.

Մոլեգնական V. Մոլեգին.

Մոլեգնիմ, նեցայ vn. être furieux, transporté de rage, se livrer à la fureur, enrager; être hors de soi, tomber en démence, s'extasier.

Մոլեգնոտ V. Մոլեգին.

Մոլեգնուծին, Մոլեգնուցք s. fureur, manie, furie, rage, acharnement, fougue, transport; érotomanie, passion violente.

Մոլեխինդ V. Մոլախինդ.

Մոլեկան V. Մոլի.

Մոլենախանձ adj. s. cruel dans sa jalousie; fanatique.

Մոլեռանդն a. s. fanatique.

Մոլեռանդուծին s. fanatisme.

Մոլի, լոյ a. furieux, frénétique, maniaque, forcené, fou; * vicieux.

Մոլիմ, լեցայ vn. être, devenir furieux, fou; fig. se passionner, aimer passionnément, à la folie, être fou d'amour, être épris de; — զհետ, se passionner, s'acharner après.

Մոլինեան s. moliniste.

Մոլինականուծին s. molinisme.

Մոլոշ, ի s. mauve.

Մոլոր V. Մոլար.

Մոլորակ, աջ sm. planète.

Մոլորական a. errant, va-

gabond; faux, erronné; s. trompeur; — աստղ, étoile errante.

Մոլորաժիտ a. qui est dans l'erreur.

Մոլորանք, նաց s. action d'errer, course vagabonde.

Մոլորապատիր adj. faux, trompeur.

Մոլորեալ a. égaré; — աստղ, étoile errante, planète.

Մոլորեմ V. Մոլորիմ.

Մոլորեցուցանեմ, ուցի va. entraîner dans l'erreur, induire en faute, égarer, séduire, détourner, écarter du chemin, désorienter.

Մոլորեցուցիչ s. séducteur, corrupteur, imposteur.

Մոլորիմ, ըեցայ vn. s'égarer, se fourvoyer, errer, se désorienter; tomber dans l'erreur, faillir, se tromper, être induit en erreur, être séduit; V. Մոլիմ.

Մոլորուծին s. erreur, égarément; séduction; action d'errer, course vagabonde; fureur, manie, folie; — մտաց, erreur d'esprit, aberration des idées; ծայրայեղ —, étrange extrémité, excès.

Մոլուծին s. manie, folie, fureur, passion violente, transport, enthousiasme; * vice.

Մոլուցք V. Մոլեգնուցք.

Մոխիր s. cendre; օր մոխրոց, jour des cendres; ապաշխարել մոխրով, faire pénitence dans la cendre.

Մոխրագոյն adj. couleur de cendre, cendré, gris.

Մոխրալից a. plein de cendre, cendrex.

Մոխրակոյտ, կուտից sm. amas de cendre.

Մոխրահեղձոյց առնեմ va. étouffer, suffoquer dans la cendre.

Մոխրանոց, աց s. cendrier.

Մոխրապաշտ, ից, աց a. qui adore la cendre.

Մոխրասպաշտութիւն s. adoration des cendres.

Մոխրաջուր, ջրոյ s. lessive; լուանալ —ով, lessiver.

Մոխրասէր adj. qui aime la cendre.

Մոխրատեսակ a. semblable à la cendre, cendré.

Մոխրատարած խշտիք s. lit semé de cendre.

Մոխրատուն V. Մոխրանոց.

Մոխրատունկ, տնկոյ s. cinéraire.

Մոխրացան adj. semé de cendres.

Մոխրեմ, եցի va. réduire en cendres

Մոխրոց, աց s. cendrier.

Մոծիւր, ծրոյ s. poussière de charbon, menu charbon.

Մողէզ, դեզի s. lézard.

Մոմ, ոյ, ով շ. cire; cierge, bougie; լուցանել՝ վառել զ—, allumer la bougie.

Մոմագործ, աց s. cirier,

Մոմագոծ կտաւ s. toile cirée.

Մոմակալ, ի s. bougeoir.

Մոմակերտ a. fait de cire.

Մոմածեւ a. en forme de cire.

Մոմապատ a. ciré, enduit de cire; V. Գժատ.

Մոմաժահառ, աց s. marchand de cire, de cierges et de bougies.

Մոմեայ a. de cire.

Մոմեղէն, դինաց a. de cire; s. cire, cierge, bougie.

Մոմեղինակալ, աց s. chandelier.

Մոմիայ V. Մումիայ.

Մոմնեմ, եցի vn. cirer, enduire de cire.

* Մոմշոր, ոյ s. toile cirée.

Մոմոս V. Միմոս.

* Մոմպատ V. Գժատ.

Մոյգ V. Մոյկ.

Մոյմ, մումից s. étai, appui, soutien, accotoir, pilier, pilastre, étrésillon, étançon; — դնել, élayer, étançonner, étrésillonner.

Մոյկ s. galoche.

Մոյն s. beauté, couleurs; զմոյն տմոյն առնել, altérer la beauté, détruire les couleurs.

Մոյր, մուրոյ s. mendicité; aumône; ի— ելանել՝ շրջել, mendier, demander l'aumône, tendre la main.

Մոշայ, ից. Մոշավայրի, Մոշենի, նույ s. bot. tamaris, genêt.

Մոռանամ, ացայ va. oublier, mettre en oubli; — զասելին, rester court; — իմ vn. s'oublier, être oublié.

Մոռացկոտ, աց a. oublieux.

Մոռացութիւն s. oubli.

Մոռացումն s. oubli; ի— անկանիլ զալ, tomber dans l'—; — առնել, mettre en —, laisser tomber en —, faire oublier.

Մոռացուցանեմ, ուցի va. faire oublier.

Մոռացոնք s. oubli; — ինել, s'oublier, être oublié, tomber dans l'—; իմոռացոնս ածել, faire oublier; իմոռացոնս դարձուցանել՝ արկանել, մոռացոնս առնել, oublier, mettre ou laisser tomber dans l'—, laisser dans l'—.

* Մոռնամ V. Մոռանամ.

* Մոռցնեմ V. Մոռացուցանեմ.

Մոզսիսաբեր a. apporté par Moïse.

Մոզսիսագիր adj. écrit par Moïse.

Մոզսիսադիր a. établi par Moïse.

Մոզսիսական a. mosaïque.

Մոր, ի s. framboise.

Մորենի, նույ sm. buisson ardent, pyracanthe.

Մորն, ոց sm. peau; cuir; dépouille; — մարդույ, peau, derme.

Մորնագործ, աց s. peaussier, corroyeur.

Մորնագգեստ adj. vêtu de peau.

Մորնագերծ a. dépouillé de sa peau, écorché.

Մորնաներկ, աց s. teinturier de peaux; a. dont la peau est teinte.

Մորնանք, նաց sm. action d'écorcher, de dépouiller de sa peau.

Մորնեան s. pl. les peaux.

Մորնեղէն a. de peau.

Մորնեմ, եցի va. dépouiller

de sa peau, ôter la peau, écorcher; tuer, égorger.

Մորնի, թույ s. peau.

Մորնիկ s. petite peau.

Մորի, բույ, բեաց s. tanière, repaire; bot. framboisier.

Մորմ, ոյ s. bot. vomiquier, strychnos.

Մորմենի V. Մորենի.

Մորմոք, Մորմոքանք, նաց sm. regret, douleur, déchirement.

Մորմոքեմ, եցի. Մորմոքեցուցանեմ, ուցի va. causer de la douleur, causer une vive douleur, un grand regret, faire regretter, faire vivement souffrir, déchirer, tendre, navrer.

Մորմոքիմ, քեցայ յո. éprouver de la douleur, regretter, souffrir vivement; être navré, être touché, s'attendrir.

Մորմոքումն V. Մորմոք.

Մորոս, աց a. fou, insensé, extravagant, sot, imbécile.

Մորոսաբանութիւն sm. discours insensé, extravagant.

Մորոսական V. Մորոս.

Մորոսանամ, ացայ յո. devenir fou, insensé.

Մորոսիսութիւն s. discours insensé, bêtise.

Մորոսութիւն s. folie, sottise.

Մորուք V. Մորուք.

Մոցեմ, եցի յո. éloigner, écarter, séparer; — իկամին սովորութենէ, sevrer.

Մուզ, մզոյ s. extrait, jus.

Մուծ, մծոյ, ով. Մուծն, յման s. obscurité, ténèbres; a. obscur, ténébreux; իմծի,

իմթան, dans l'obscurité, dans les ténèbres.

Մուխ a. trempé, acéré; ardent, enflammé; s. trempe; fumée; * tabac; * — քաշել, fumer, fumer du tabac.

Մուծանեմ, ծի va. introduire, faire entrer, fourrer, insérer; mener dans, amener, conduire à.

Մուծանող s. introducteur.

Մուկն, մկան, մկունք s. souris; մեծ —, rat; — շչէ, la souris siffle; V. Մկունք.

Մուղ a. dompté, apprivoisé.

Մուհակ, աց sm. soulier, chaussure.

Մուհակածիգ sm. chausse-pied.

Մումիայ, ի s. momie.

Մուն, մնոյ, ով sm. ciron, moucheron.

Մունետիկ, տկի sm. crieur public.

Մունջ, մնջոյ a. muet.

Մուշկ, մշկոյ s. musc; civette.

* Մուշտ s. coups de poing.

Մուշտակ, աց sm. pelisse, ūrrure.

Մուշտակագործ, Մուշտավահառ, աց sm. pelletier, arreur.

Մուսա, այից s. muse.

Մուսէոն, աց s. musée.

Մուտ, մտի, մուտք, մտից s. entrée, introduction, accès, abord; porte d'entrée, avenue; recette, revenu; commerce charnel; — արելու, le coucher du soleil; le couchant, l'occident, l'ouest; — աստել,

immersion d'un astre; — առնել, faire son entrée, entrer, s'introduire; — օս մուտս գտանել, trouver accès, avoir entrée, s'introduire, s'insinuer, être reçu; համարձակ — շնորհել առ ինքն, donner un libre accès auprès de lui; իմուտս լինել, se coucher (en parlant du soleil); — եւ ել առնել ուրեք, se promener; իմանալ զմուտ եւ զեղ ուրուք, savoir tous les desseins, tous les actes de qn.

Մուր, մրոյ, ով s. noir de fumée, suie; encre; — տալ, faire un pied de nez.

Մուրական a. mendiant; s. mendicité.

Մուրամ, ացի. Մուրանամ, ացայ va. mendier, faire le mendiant, demander l'aumône, gueuser.

Մուրացածոյ, ից a. mendié, emprunté.

Մուրացիկ, ցկաց sm. mendiant, gueux; a. mendié, emprunté; — շրջել V. Մուրանամ.

Մուրացկան, Մուրիկ V. Մուրացիկ s.

Մուրկ, մրկաց s. épis de froment que l'on mange grillés.

Մուրկան շրջիմ vn. mendier.

Մուրհակ, աց s. obligation, contrat, billet; bulletin, cédule, acte, instrument; — ընդունելու թեան, reçu, récépissé; — հատուցման, quittance, acquit.

Մուրն, մրնոց s. marteau.

Մուրող, աց s. mendiant.
 Մուրողութիւն s. mendicité.
 Մուրտ, մրտի, մրտոյ sm. myrte.
 Մռայլ s. brouillard, obscurité; a. sombre, obscur.
 Մոզգայլիմ V. Մցոեմ.
 Մոմռամ, ացի. Մոմռեմ, եցի vn. murmurer, bougonner, grogner, grommeler; — ընդ միմեանս, se disputer, s'acharner les uns sur les autres; մոմռեալ ալիք, flots irrités.
 Մոմռող s. qui murmure, grognard, grognon, grögneur.
 Մոմռումն sm. murmure, grognement.
 * Մոմռուկ V. Քաղցու.
 Մոնչական V. Մոնչող.
 Մոնչեմ, եցի vn. rugir; mugir, frémir.
 Մոնչիւն sm. rugissement; mugissement, frémissment.
 Մոնչող s. a. rugissant; mugissant, frémissant.
 Մսագործ, աց s. boucher.
 Մսագործութիւն sm. boucherie.
 Մսալից a. charnu.
 Մսակ, աց s. caroncule.
 Մսակեր, աց a. qui mange de la viande, carnivore, carnassier.
 Մսակերութիւն sm. action ou coutume de manger de la viande.
 Մսահան, աց sm. grande fourchette pour la viande.
 Մսահատ լինիմ vn. se priver, s'abstenir de la viande.

Մսան, ի, նունք, նաց ou նանց s. rouelle.
 Մսապատ a. enveloppé de viande, charnu, potelé.
 Մսաժահառ, աց s. boucher.
 Մսաժահառանոց, աց sm. marché à la viande; boucherie.
 Մսգին s. prix de la viande.
 Մսեղ a. charnu, potelé.
 Մսեղէն a. de viande, de chair.
 Մսեղի, դոյ, դեաց a. de viande, de chair; s. homme.
 Մսիմ, սեցայ vn. avoir froid; attraper froid, une fraîcheur, se refroidir.
 Մսխեմ V. Վատնեմ.
 Մսխող s. dépensier.
 * Մսկոտ V. Ջովամարմին.
 Մսոտ, Մսուտ a. charnu.
 Մսուտու a. gras; — օր, jour —.
 Մսուր, մսրոց sm. crèche, mangeoire; — բերանոյ, l'intérieur de la bouche.
 Մտաբախ a. fou, timbré, toqué, frénétique.
 Մտաբախութիւն s. folie, démence, frénésie.
 Մտաբերեմ, եցի vn. se rappeler, se souvenir; s'aviser, penser, se proposer, songer, imaginer, concevoir; attendre, intenter, mettre la main à, se mettre à, s'adonner, se livrer, se porter à, s'acharner après.
 Մտաբերեցուցանեմ, ուցի va. faire penser; engager, entraîner.
 Մտաբերիկ լինիմ V. Մտաբերեմ.

Մտադիր, դրաց a. attentif, appliqué, soigneux, vigilant; — լինել, être attentif, faire attention à, s'appliquer à.

Մտադիւր adj. empressé, prompt; — ou — սիրով adv. volontiers, avec empressement, de bon cœur, de bon gré, de grand cœur, très-volontiers, avec plaisir.

Մտադիւրագոյն, Մտադիւրագոյնս V. Մտադիւր adv.

Մտադիւրութիւն s. empressément, bonne volonté, bon gré; — ք V. Մտադիւր adv.

Մտադրութիւն s. attention, application, soin; — ք, avec attention, attentivement.

Մտաձափ a. écervelé, timbré, tête fêlée.

Մտաձափութիւն s. aliénation d'esprit, démence.

Մտախաբ, այց r. trompeur, séducteur.

Մտախոյս, Մտախոյսի a. pensif, penseur, pensant, rêveur; — լինել, penser, former dans son esprit, projeter, réfléchir, méditer, se creuser la tête.

Մտախոյսութիւն s. réflexion, méditation.

Մտածեմ, եցի va. penser, méditer, considérer.

Մտածիւն V. Մտացածիւն.

Մտածութիւն s. pensée, méditation, réflexion, considération, idée.

Մտակոծ լինիմ vn. avoir l'esprit agité, tourmenté.

Մտակորոյս a. insensé, fou.

Մտահան a. présomptueux; agréable.

Մտահանոյ adj. agréable, qui charme l'esprit, qui fait plaisir.

Մտահանութիւն s. prévention, préjugé.

Մտահաս adj. intelligible, compréhensible.

Մտահարուստ a. très-intelligent, très-spirituel.

Մտայոյզ a. qui a l'esprit agité, soucieux, rêveur, inquiet, ému; — առնել, agiter l'esprit, inquiéter, donner de l'inquiétude, causer du souci; — լինել, avoir l'esprit agité, s'inquiéter, se mettre en peine; մինչդեռ — իխորհիւրդս յայտասիկ, pendant que ces pensées roulaient dans mon esprit.

Մտայուզութիւն s. agitation d'esprit, souci, inquiétude.

Մտայօժարութիւն s. bonne volonté, empressement.

Մտանելի a. celui qui entre.

Մտանեմ, մտի, մուտ vn. entrer; s'introduire, se fourrer, pénétrer, se glisser dans, s'insinuer; — առ ոք, aller chez qn., se présenter à lui, l'aborder; — առ կին, s'approcher d'une femme, avoir commerce avec; մտանէարեգակն, le soleil se couche; ի— արեւու, au coucher du soleil; իդատ՝ իդատաստան —, actionner qn., tenter un procès; se présenter en justice, comparaitre; իփորձ —, prouver, essayer, faire l'essai, l'expérience de;

ընդ թիւո՞ք, — guer, se donner beaucoup de peine; — ինաւ, monter sur un vaisseau, s'embarquer; — ընդ անձին, se faire la guerre; — ինտրոքս, s'introduire; V. Լուծ, Գինի, etc.

Մտառու, ագ a. intelligent.

Մտառութիւն sm. intelligence.

Մտավարժ, ից a. qui a un esprit cultivé, intelligent.

Մտավարժութիւն s. esprit cultivé, intelligence.

Մտատանջ a. inquiet, soucieux; — լինել, être inquiet, soucieux, être sur le gril.

Մտատանջութիւն s. inquiétude, souci, tourment.

Մտացածին a. imaginaire, idéal, chimérique, fantastique, fabuleux.

Մտացի, ցւոյ, ցեաց a. intelligent, spirituel, sensé; — լինել, avoir de l'esprit.

Մտաւոր, ագ a. intellectuel, intellectif, spirituel; intelligent, doué d'intelligence.

Մտաւորաբար adv. mentalement, idéalement.

Մտաւորական a. intellectuel, spirituel; mental, idéal.

Մտաւորութիւն s. intelligence.

Մտերիմ, բմի, մաց a. intime, cordial, confident, favori, familier, étroit.

Մտերմաբար adv. intimement, cordialement, confidentiellement, familièrement.

Մտերմանամ, ացայ յո. entrer dans l'intimité, dans la

confiance, s'attacher, se familiariser.

Մտերմութիւն s. intimité, cordialité, confiance, familiarité, attachement; — ք V. Մրտերմաբար.

Մտուցանեմ V. Մուծանեմ.

Մտրակ, ագ s. cravache, fouet; — իկուշտ առնել, donner un coup de cravache.

Մտրակեմ, եցի va. fouetter, cingler, donner des coups de cravache.

Մտրուկ, ըկաց s. poulain, pouliche, jeune cheval.

Մրագիր a. écrit avec de l'encre.

Մրադիր, Մրագարդ a. noir; — յօնք, sourcils noirs.

Մրայօն a. qui a les sourcils noirs.

Մրափ V. Նիրհ.

Մրափեմ V. Նիրհեմ.

Մրգաբեր, ագ a. qui porte des fruits; — ծառ, arbre fruitier.

Մրգաթափ առնեմ va. faire tomber les fruits.

Մրգակեր, ագ adj. carpo-phage.

Մրգամատոյց V. Մրգաբեր.

Մրգաջուր, ջրոյ s. jus de fruits.

Մրգապահ, ագ s. gardien des fruits.

Մրգաւէտ a. abondant en fruits.

Մրգիկ s. petit fruit.

Մրգուզ a. vil, abject, obscur.

Մրեմ, եցի va. enfumer, noircir par la fumée.

Մրկեմ, եցի va. rôtir, brûler.
 Մրճոտ a. noirci par la fumée, enfumé.

Մրճոտեմ, եցի va. enfumer, noircir de fumée; —իմ vn. s'enfumer, être noirci par la fumée.

Մրմնչեմ, եցի va. murmurer, marmotter; fredonner; gémir; se moquer, railler.

Մրմունչ, մնչոց s. murmure, fredon; gémississement.

Մրմուիմ V. Մումում.

Մրուիմ V. Մրճոտիմ.

Մրուր, մրոց s. lie, dépôt, marc, sédiment, résidu, vase; — տալ, causer de la douleur, faire souffrir; faire un pied de nez; քամել զամենայն մրուրս դառնութեան բախտին, épuiser toutes les rigueurs de la fortune; — գինւոյ, lie de vin.

Մրջիմն, ջման. Մրջիւն, ջեան s. fourmi.

Մրջիւնոց, աց sm. fourmi-lière.

Մրջմակեր a. mangé par les fourmis.

Մրջմառիւծ, Մրջնառիւծ, ուց s. fourmi-lion.

Մրջմնոց, աց s. fourmillement.

Մրսիմ V. Մսիմ.

Մրտենի, նւոյ, նեաց. Մրտի, տւոյ s. myrte.

Մրրախառն a. mêlé de lie.

Մրրատեսակ a. qui ressemble à de la lie; de lie.

Մրրիկ, րկաց s. tempête, orage, ouragan, tourbillon, bourrasque, gros temps; —

ծխոյ՝ բոցոյ, tourbillon de fumée, de flammes; սեաւ —, noire tempête.

Մրրիմ, րեցայ vn. déposer, laisser un sédiment.

Մրրկաբեր a. qui amène des orages, orageux.

Մրրկալից, Մրրկախառն a. plein d'orages, orageux, tempêteux.

Մրրկածին a. qui produit la tempête, orageux.

Մրրկածուկ a. agité par la tempête.

Մրրկեմ, եցի va. agiter par la tempête, bouleverser; —իմ vn. être agité par la tempête, tempêter, tourbillonner, s'agiter; մրրկեր ծուկ ընդ երկին, un tourbillon de fumée montait jusqu'au ciel.

Մրցական V. Ըմբիշ, Ըմբշական.

Մրցամարտք, տից s. lutte.

Մրցանակ, աց s. prix du combat, du concours; combat, lutte; — առնուլ, avoir, obtenir un prix; տանել զ—, remporter le prix; մեծ —, grand prix.

Մրցանք, նաց s. lutte, concours, concurrence.

Մրցարան, աց s. lice, arène.

Մրցիմ, ցեցայ vn. combattre, lutter. engager une lutte; rivaliser avec, concourir, entrer en concurrence avec, aller sur les brisées; մրցելով իմն, à l'envi.

Մրցող s. concurrent, rival.

Մրցութիւն, Մրցումն sm.

combat, lutte; concours, lutte d'émulation, rivalité, concurrence.

Մցոեմ, եցի vn. bâfrer, se gorger; se remplir la panse.

Մօտ prep. adv. près, proche, auprès; — լինել, être près; ի— կալ, se tenir près, être auprès, tout près de; — առ —, tout près; — կտրել, couper tout court; իմօտոյ, իմօտէ, ընդ մօտոյ, — ընդ —, de près; prochainement. bientôt.

Մօտալուս a. imminent, prochain, pressant; — վտանգ, danger imminent; — լինել, être imminent, menacer.

Մօտակայ, ից. Մօտակաց, աց a. qui reste près, assistant, présent, voisin.

Մօտակտուր լինիմ vn. être coupé tout court, être tranché par les racines.

Մօտահաս, ից s. accessit; — լինել, obtenir un —.

Մօտասեր a. proche, proche parent.

Մօտաւոր, աց a. proche, prochain, voisin, assistant; présent.

Մօտաւորիմ, ըեցայ vn. s'approcher.

Մօտաւորութիւն s. approche, rapprochement, proximité, voisinage.

Մօտաքաղաք, աց s. ville près de la capitale.

Մօտեմ, եցի va. approcher, rapprocher, faire rapprocher.

* Մօտենամ V. Մօտիմ.

* Մօտեցնեմ V. Մօտեմ.

* Մօտիկ adv. tout près.

Մօտիմ, տեցայ vn. approcher, s'approcher ou se rapprocher de.

Մօր, ից s. bourbe, bouvier, marais, mare, marécage.

Մօրաբար adv. comme un marais; a. de marais.

Մօրական a. de marais, marécageux.

Մօրանամ, ացայ vn. croupir, dormir, être stagnant, former un marais.

Մօրասէր a. qui aime les marais.

Մօրատ V. Մօր.

Մօրացեալ a. croupissant, stagnant.

Մօրաքեռադուստր, դստեր s. cousine.

Մօրաքեռորդի, դուց sm. cousin.

Մօրաքոյր, քեռ s. tante, sœur de la mère.

Մօրեղբայր, բօր s. oncle, frère de la mère.

Մօրեղբօրադուստր, դստեր s. cousine.

Մօրեղբօրորդի, դուց sm. cousin.

Մօրին V. Մօրական.

Մօրու, աց s. belle-mère, marâtre.

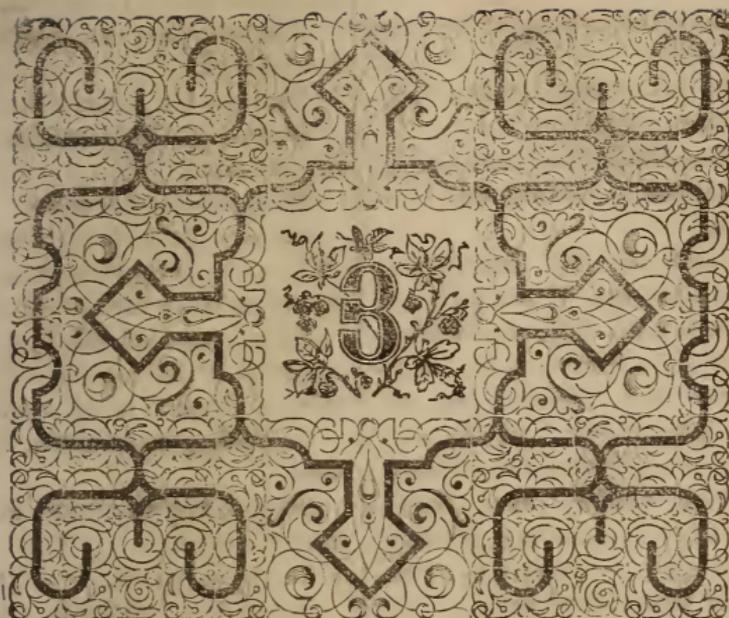
Մօրուանի, նույ, նեաց adj. barbu.

Մօրուարծակք s. tempe.

Մօրուեղ, աց a. barbu.

Մօրուք, բուաց s. barbe; ածելել զմօրուս ուրուք օս * մէկուն —ն ածիլել, faire la

— à qn., le raser; ածելել | երկայն՝ մեծ աղբէկ՝ գեղեցիկ՝
 զժօրուս իւր օս —ն ածիլել, | տգեղ՝ թաւ՝ անյարդար —,
 se faire la —; — թողուլ, laisser | barbe blanche, longue, grande,
 croître, laisser pousser sa —; | grise, belle, vilaine, fournie,
 * —ը կըուսնի, sa — pousse; | négligée.
 * —ը ներկել, se teindre la —; | Մօրուտ s. bot. tubéreuse.
 * պիտակ օս սպիտակափառ | Մօրտանալ V. Մօրանամ.

Յ (hi) s. vingt et unième lettre de l'alphabet et seizième des consonnes; trois cents, trois-centième.

Յագ s. satiété, rassasiement; a. rassasié; ց—, à satiété; ց—ուտել եւ ըմպել, manger et boire son souï, tout son souï, tout son content.

Յագենամ V. **Յագիմ**.

Յագեցումիւն, Յագեցումն a. satiété, rassasiement, assouvissement.

Յագեցուցանեմ, ուցի va. rassasier, assouvir; — զաչս, rassasier ses yeux.

Յագեցուցիչ a. rassasiant.

Յագիմ, եցայ vn. se rassasier, s'assouvir; չլագեք ի հա-

յելոյ, il ne pouvait se lasser de le regarder.

Յագումիւն, Յագումն V. **Յագուրդ**.

Յագուրդ s. rassasiement, satiété; ի—, pour assouvir; ի— փառամոլութեան իւրոյ, pour contenter son ambition; — առնել ազահութեան, assouvir son avarice.

Յագչիմ vn. aller bien (en parlant des vêtements).

Յաղգդեմ, եցի va. pousser. **Յազածոյ** adj. immolé, sacrifié.

Յագեմ, եցի va. immoler, sacrifier.

Յախերկան adv. en vain, inutilement.

Յախնապակ, աց s. porcelaine.

Յախնապակեայ a. de porcelaine.

Յախնապակի, կոյ s. porcelaine.

Յախնթոր, Յախնթորագոյն a. servile, grossier, vil, commun.

Յախորտ adj. audacieux; յախորտի կալ V. Խուժըն.

Յախուռն adj. audacieux, hardi, téméraire; adv. audacieusement, témérement, précipitamment, au hasard, avec précipitation, tête baissée, à corps perdu, avec impétuosité; — քաջութիւն, courage bouillant; — խիզախել, s'exposer témérement.

Յաճանք, նաց s. distraction, dissipation.

Յաճեմ, եցի. Յաճեցուցանեմ, ուցի va. promener, amener, faire marcher ou parcourir, mener, conduire çà et là, rouler, trôler; — զաչս, promèner, rouler les yeux; շուրջ — զաչս, parcourir des yeux.

Յաճիմ, ճեցայ vn. parcourir, se promener, rôder, flâner, trôler, courir ou errer çà et là, rouler, vaguer, circuler; — ընդ ծով եւ ընդ ցամաք, courir les mers et la terre.

Յաճումն s. l'action de parcourir, circulation; agitation.

Յականեմ, եցի va. regarder; garder, inspecter, surveiller.

Յական Թօժափել V. Թօժափեմ.

Յակինթ, կնթի, Թաւ s. bot. jacinthe; minér. hyacinthe.

Յակնձակապ a. monté de hyacinthes.

Յակոբուկ s. bot. alkékenge.

Յակուրջի sm. balançoire, brandilloire.

Յակրի, բոյ s. ronce.

Յահուր V. Յախուռն adv.

Յաղսգս prép. pour, à cause, en faveur de, pour l'amour de.

Յաղադարձիմ, ձեցայ vn. se conduire d'une manière déréglée, se livrer à la débauche.

Յաղածոյք s. salaison, mets salés.

Յաղեմ, եցի va. saler, assaisonner de sel.

Յաղիչ s. saleur.

Յաղումն s. salaison.

Յաղթ a. grand, démesuré, énorme, gros, gigantesque; vaste, immense; fort, puissant, victorieux; beaucoup de, abondant, considérable.

Յաղթական a. triomphal, victorieux, triomphant; sm. triomphateur, vainqueur; — լինել, vaincre, triompher.

Յաղթահասակ a. de grande taille, gigantesque, colossal.

Յաղթահարեմ, եցի va. vaincre, prévaloir contre; convaincre, confondre; opprimer, vexer.

Յաղթահարիչ a. convaincant; oppressif.

Յաղթահարութիւն s. défaite; oppression.

Յաղթամարմին a. qui a un corps énorme; corpulent.

Յաղթանակ, աց sm. prix du combat, palme, lauriers; triomphe, victoire; a. triomphant; — աւ, en triomphe; — կանգնել ի վերայ, triompher de, l'emporter sur; — տանել, obtenir un triomphe.

Յաղթանակեմ, եցի va. triompher, remporter la victoire, l'emporter sur.

Յաղթանակող s. triomphant, triomphateur.

Յաղթանդամ a. membru, grand, gros.

Յաղթանդամութիւն s. gros-seur.

Յաղթանք, նաց s. victoire.

Յաղթաջուր a. qui a beaucoup d'eau.

Յաղթասէր a. qui aime à vaincre; qui aime les disputes.

Յաղթասիրեմ, եցի vn. aimer à vaincre; aimer les disputes.

Յաղթասիրութիւն s. amour de la victoire, désir de vaincre; amour des disputes, esprit querelleur.

Յաղթեմ, եցի va. vaincre, l'emporter sur, avoir ou prendre le dessus, triompher de, surpasser, franchir; — ներհակաց ou * արգելքներու —, vaincre, surmonter, franchir les obstacles; — պատերազմի, gagner la bataille; — ցաւոցն, surmonter son chagrin; * իւր կարծիքն յաղթեց, son opinion a prévalu; V. Դատաստան.

Յաղթեցուցիչ a. qui fait vaincre.

Յաղթիւ, Յաղթող s. vain-

queur; a. triomphant, victorieux.

Յաղթողական V. Յաղթական.

Յաղթութիւն sm. victoire, triomphe, succès, avantage; grandeur, grosseur; ունել տանել ստանալ զ—, remporter la victoire, être maître de la victoire, l'emporter sur, être victorieux; ի բովանդակ ունել զ—, remporter une pleine victoire; տանել ի բովանդակ զ—, remporter une entière victoire; կատարեալ —, victoire décisive; — կանգնել, remporter une victoire; կանգնել —ս ի վերայ, triompher de; մեծապանծ —ս ի գլուխ տանել, remporter de grands avantages.

* Յաղթուիմ, եցայ vn. être vaincu.

Յաղթուկ V. Յաղթող; atout (carte).

* Յաղթուող a. vaincu.

Յաղկիմ, կեցայ vn. se décomposer, se gâter.

Յանախ, աց a. fréquent, multiplié, répété; adv. fréquemment, souvent; —ք s. continuité, perpétuité.

Յանախաբար V. Յանախ adv.

Յանախագոյն adv. plus souvent, très-souvent.

Յանախագունդ a. composé de plusieurs troupes, très-nombreux; — ճամբար, armée innombrable.

Յանախագունթ V. Բազմագունթ.

Յանախական a. fréquentatif.

Յանախապաշտոն, տաճան a. où il y a souvent des cérémonies religieuses.

Յանախապատուժ adj. qui raconte souvent; dogmatique.

Յանախատես ինիմ՝ vn. voir ou se laisser voir souvent.

Յանախեմ, եցի vn. rendre fréquent; multiplier, augmenter, accroître, redoubler, grossir; vn. fréquenter, hanter; multiplier, augmenter, s'accroître, affluer.

Յանախեցուցանեմ V. Յանախեմ va.

Յանախիմ V. Յանախեմ vn.

Յանախող, Յանախորդ s. qui fréquente, client, pratique.

Յանախուծիւն, Յանախումն s. fréquence; grande quantité, grand nombre, augmentation, affluence, multitude, foule; fréquentation.

Յամայր a. longtemps; — ամս՝ ամօք, de longues années, durant des siècles infinis.

Յամառ, աց a. opiniâtre, obstiné, entêté, têtue; acharné, buté, tenace.

Յամառեմ, եցի. Յամառիմ, ռեցայ vn. s'opiniâtrer, s'obstiner, s'entêter, se mutiner; se buter, persister, insister, s'acharner; յամառեալ կալ, s'obstiner, tenir ferme.

Յամառոտ V. Յամառ.

Յամառուծիւն sm. entêtement, opiniâreté, obstination, mutinerie; acharnement, ténac-

ité: — ք, obstinément, avec opiniâreté.

Յամբայր adv. témérement, courageusement.

Յամեմ, եցի. Յամենամ, եցայ vn. tarder, retarder, différer; attendre, patienter; յամեցե է ինձ տեսանել զքեզ, il me tardera de vous revoir.

Յամեմ, եցի. Յամեցուցանեմ, ուցի va. retarder, différer, surseoir, remettre.

Յամոյր, մուրաց s. antilope.

Յամուրդ s. délai, retard.

Յամպար sm. ambre gris; bot. ambrette.

Յամր a. lent, tardif; adv. lentement, doucement.

Յամրագնաց a. qui marche lentement, avec lenteur; — ք s. tardigrades.

Յամրալեզու, Յամրալիս V. Ծանրալիս.

Յամրանամ V. Յամեմ vn.

Յամրաշարժ a. qui se remue lentement.

Յամրաքայլ a. à pas lents, d'un pas lent; — ընձանալ, marcher lentement, à pas comptés.

Յամրընձաց a. qui marche lentement; s. roulage.

Յամրուծիւն sm. lenteur; retardation, retardement.

Յայ s. huée; — կարդալ, յայ յու եւ հայ հուչ առնել, huer, pousser des huées.

Յայգորեմ V. Այգորեմ.

Յայթիւս V. Այթիւ.

Յայլակարծուց V. Յանկարծակի.

Յայ յու V. Յայ.

Յայնժամ adv. alors, dans ce moment-là, en ce temps-là, à ce moment.

Յայնժամի a. d'alors, de ce temps-là.

Յայնկոյս prép. adv. au delà, de l'autre côté; — գետոյն, au delà du fleuve.

Յայնմ հետէ V. Շետէ.

Յայնմ վայրի V. Վայր.

Յայն սակս V. Սակս.

Յայսկոյս prép. adv. au delà, en delà de, de ce côté; — յայնկոյս, çà et là.

Յայսմաւուրք, ուրք s. légende, ménologe.

Յայսմ հետէ V. Շետէ.

Յայսմ վայրի V. Վայր.

Յայս սակս V. Սակս.

Յայտ, ից a. évident, clair, manifesté; adv. évidemment, clairement, manifestement; — ածել՝ առնել, déclarer, manifester, montrer ou déployer au grand jour, faire voir, trahir, exprimer, exposer, dénoter, signifier; — առնել զընդունելութիւն, accuser réception; — գալ, ի—գալ, se faire connaître, se montrer, paraître ou reparaitre au jour, éclater; — իմն է, cela va sans dire, il va sans dire que, c'est clair; — է, — իսկ է, il est évident, il est clair; այս — է զի, il est certain que; ապա — ուրեմն է, il est donc évident.

Յայտագոյն, Յայտական a. évident, apparent, manifeste, clair, expressif, significatif.

Յայտանախատ adj. insulté en public; adv. en insultant publiquement; — առնել, insulter publiquement, devant tout le monde; — լինել, être insulté, injurié publiquement.

Յայտանկատ adj. visible, évident.

Յայտանշան a. expressif, significatif.

Յայտանուն a. dont le nom est connu, célèbre.

Յայտապատկեր մարդոյ s. portrait, statue humaine.

Յայտապատում a. raconté clairement, clair; — առնել, raconter clairement, exposer.

Յայտարար, այ adj. déclaratoire, distinctif, caractéristique; s. démonstrateur.

Յայտարարութիւն s. déclaration, manifestation, exposition, notification, exposé; manifeste; prospectus, programme; — առնել, faire une manifestation.

Յայտյանդիման prép. devant, en face, en présence; adv. V. Յայտնապէս; a. évident, apparent; — ցուցանել, mettre en évidence.

Յայտյանդիմանակաց adj. évident, notoire.

Յայտյանդիմանութիւն ճմ. évidence, notoriété; — իր, évidemment.

Յայտնաբան a. qui éclaireit; clair, évident, expressif.

Յայտնաբանեմ, եցի va. rendre clair, éclaircir; expliquer, mettre en évidence.

Յայտնաբանութիւն s. éclaircissement, explication.

Յայտնաբար V. Յայտնապէս.

Յայտնաբարբառ a. déclaré, publié, annoncé, solennel; adv. clairement, distinctement, hautement; — վկայութիւն, témoignage éclatant; — խօսել, parler ouvertement.

Յայտնագոյնս V. Յայտնապէս.

Յայտնական V. Յայտական.

Յայտնանախատ V. Յայտանախատ.

Յայտնապէս adv. clairement, évidemment, manifestement, nettement, notoirement, expressément, hautement, publiquement, visiblement, ouvertement, à découvert, sans masque, sans voile.

Յայտնատեսիլ a. en vue, apparent, évident, public.

Յայտնեմ, եցի va. manifester, déclarer, exprimer, expliquer, exposer, énoncer, communiquer; découvrir, révéler, dévoiler, déceler, démasquer, déterrer; notifier, signifier, dénoter; — զմիտս՝ զկարծիս իւր, manifester ses intentions, sa pensée, se prononcer.

Յայտնի, նոյ, նեաց a. évident, manifeste, clair, notoire, apparent, explicite, net, visible, patent, reconnaissable, connu; adv. V. Յայտնապէս; — է, il est clair, il est évident.

Յայտնիչ a. énonciatif.

Յայտնութիւն s. manifesta-

tion, énonciation; dévoilement, décèlement; révélation, Apocalypse; épiphanie, jour des rois.

Յայրատ, աց, ից ք. lascif, obscène, impudique, lubrique, impudent, convoiteux, immodeste, déshonnête, effronté; adv. impudemment, impudiquement, lubriquement, immodestement, effrontément.

Յայրատաբաց a. qui a un air impudent, effronté.

Յայրատահայեաց a. qui a un regard impudique, lascif.

Յայրատանամ, ացայ. Յայրատիմ, տեցայ vn. se conduire impudiquement, être lascif.

Յայրատատես V. Յայրատահայեաց.

Յայրատութիւն sm. impudence, impudicité, obscénité, lubricité, lasciveté, déshonnêteté, immodestie, effronterie.

Յանգ, աց s. terme, fin, achèvement; rime, cadence, désinence; adj. convenable, conforme, approprié, propre, analogue; doux, agréable; — ելանել, finir, toucher à sa fin. se terminer, être mené à fin; — հանել, finir, mettre fin, venir à bout, terminer.

Յանգազբն V. Յանկագոյն.

Յանգակից a. qui a de l'affinité avec, analogue.

Յանգաշեշտ V. Շեշտողոր.

Յանգաստեղծ, ից s. rimeur.

Յանգաւոր V. Յանգ a.

Յանգեմ, եցի. Յանգեցուցանեմ, ուցի va. terminer,

finir; approprier, adapter, appliquer, accorder; rimer.

Յանգիմ, գեցայ vn. se terminer, finir; se terminer, aboutir à, tendre à, parvenir. se réduire, être réduit, résulter, avoir pour résultat; s'emboucher, se jeter.

Յանգուծուն s. affinité, rapport, convenance.

Յանգուցանեմ, ուցի va. attirer, s'attirer, captiver, charmer, engager, entraîner, attacher; calmer, apaiser; յինքն — զսիրտս, gagner, se concilier ou conquérir les cœurs; յինքն — զոք, gagner զո.

Յանգուցիչ adj. attrayant, attirant, engageant, insinuant.

Յանգչիմ, գեայ vn. cesser, se repo er; s'attacher, affectionner.

Յանդգնաբար, Յանդգնագոյնս adv. audacieusement, témérairement, hardiment.

Յանդգնախօս a. qui parle audacieusement.

Յանդգնեցուցանեմ, ուցի va. rendre audacieux, enhardir.

Յանդգնիմ, նեցայ va. avoir l'audace, la hardiesse ou le courage de, oser, s'enhardir.

Յանդգնութիւն s. audace, témérité, arrogance, présomption, hardiesse; — ք V. Յանդրգնաբար.

Յանդիման prep. adv. devant, en présence, en face de, vis-à-vis de, à la face de, à la vue de; դէմ —, face à face; — ամենայն աշխարհի, en face

de tout l'univers; — շրջատեսարանին, en plein amphithéâtre; — առնել, présenter, offrir, introduire; représenter, mettre sous les yeux, exprimer, montrer, faire voir, faire l'exposé de; reprocher; — լինել կալ, se présenter, se représenter, comparaitre; — կալ ուրուք, paraître devant զո.; — կացուցանել, faire paraître ou comparaitre, présenter, représenter, montrer.

Յանդիմանախօս adj. qui parle en face, en présence.

Յանդիմանական a. manifeste, évident; de reproche.

Յանդիմանակաց, աց adj. qui reste devant ou en face, présent.

Յանդիմանակացութիւն sm. présence.

Յանդիմանամերժ adj. qui repousse les reproches, insolent.

Յանդիմանատես adj. qui voit en face, qui voit clair.

Յանդիմանաբար, աց sm. présentateur.

Յանդիմանաբարութիւն s. présentation.

Յանդիմանաւոր a. apparent, évident, clair.

Յանդիմանեմ, եցի va. gronder, reprocher, réprimander, reprendre, gourmander, invectiver, bougonner; présenter, représenter, montrer, faire voir, découvrir; prouver, convaincre; — իմ vn. être grondé; être présenté; être convaincu.

Յանդիմանիչ s. qui reproche, grondeur; qui découvre, qui montre.

Յանդիմանութիւն sm. reproche, remontrance, réprimande, répréhension, invective, gronderie; présentation, représentation; démonstration, preuve, manifestation, exposition, exposé.

Յանդուզն, դգունք a. audacieux, téméraire, arrogant, hardi, résolu, déterminé; adv. audacieusement, hardiment, témérairement, à corps perdu.

Յանզգայիմ V. Անզգայիմ.

Յանիրաւի adv. injustement, iniquement, à tort.

Յանկ V. Յանգ.

Յանկարծ adv. subitement, soudainement, à l'improviste, tout à coup, inopinément, soudain, au dépourvu; interj. plutôt à Dieu! plutôt au ciel! plaise à Dieu! — եթէ, si par hasard.

Յանկարծարողիս a. jailli soudainement.

Յանկարծագիւտ a. trouvé par hasard, soudainement.

Յանկարծագոյն V. Յանկարծ adv.

Յանկարծագործ a. qui se fait subitement.

Յանկարծադէպ adj. qui se rencontre à l'improviste, inattendu, inopiné, imprévu, inespéré, fortuit, accidentel.

Յանկարծաճափ adv. tout à coup, subitement, précipitamment, impétueusement, rapidement.

Յանկարծախօս s. improvisateur.

Յանկարծախօսեմ, եցի vn. improviser.

Յանկարծախօսութիւն s. improvisation.

Յանկարծածագ a. qui éclôt, qui paraît tout à coup.

Յանկարծածին a. qui est né tout à coup, inopinément.

Յանկարծական a. inopiné, imprévu, inattendu.

Յանկարծակի V. Յանկարծ adv.

Յանկարծահաս a. qui arrive inopinément, imprévu, inattendu; — շտապ տազնապի՛ երկիր, terreur panique.

Յանկարծամահի adj. mort subitement; s. mort subite; — լինել, mourir subitement, d'une mort subite.

Յանկարծերեւեաց a. qui se fait voir subitement.

Յանկարծոյն, Յանկարծուստ, Յանկարծօրէն V. Յանկարծ adv.

Յանկարծ, Յանկութիւն, etc. V. Յանգար, Յանգութիւն, etc.

Յանկուցանեմ, etc. V. Յանգուցանեմ, etc.

Յանկչիմ V. Յանգչիմ.

Յանձանձանք, նաց s. soin, sollicitude; gestion, expédition.

Յանձանձեմ, եցի va. soigner, avoir soin; gérer, gouverner, régler, traiter, expédier.

Յանձանձիչ s. qui a soin, qui gère, gérant.

Յանձն առնել՝ առնուլ լինել V. Անձն.

Յանձնաժողով. ոյ s. commission; — կարգել, établir, nommer une —; անդամք—ոյ, les membres de la —.

Յանձնապատան, աց, ից a. présomptueux, confiant, suffisant; — լինել, présumer trop ou avoir une trop haute opinion de soi-même, se fier trop, compter trop sur soi.

Յանձնապատանութիւն s. présomption, suffisance.

Յանձնառական adj. acceptable; accepté, avoué,

Յանձնառու, աց s. commissionnaire.

Յանձնառութիւն s. acceptation, engagement, consentement.

Յանձնավարձք, ձուց s. commission (salaire).

Յանձնարար, աց s. commettant.

Յանձնարարական adj. de commission, de recommandation; — ժողով, commission; — Թուղթ, lettre de recommandation.

Յանձնարարութիւն s. commission, commande; recommandation; mission.

Յանձնարարեմ, եցի va. commissioner.

Յանձնել, աց s. commande; — առնել, faire une —.

Յանձնեմ, եցի va. recommander; confier à, remettre à, déposer entre les mains, chez qn., mettre en dépôt.

Յանձնկալութիւն s. acceptation.

Յանսենականութիւն s. jansénisme.

Յանսենեան s. janséniste.

Յանց, ից s. faute, péché.

Յանցական a. coupable, sujet à pécher, à faillir.

Յանցանեմ, ցեայ, ցուցեայ vn. commettre ou faire une faute, un crime, une erreur, transgresser, prévariquer, attenter, être coupable, avoir tort, pécher, faillir, manquer, violer, contrevenir.

Յանցանք, նաց s. faute, tort, délit, crime, erreur, chute; իմովս—նօք, par ma faute; *—ն իմս է, la faute n'est pas à moi; *—ն իմս է, la faute est à moi; * իմ —ս է, c'est ma faute; յանցանս համարել ուժեք, faire un crime à qn. de qch.

Յանցաւոր, աց a. coupable, criminel; — օրինաց, prévaricateur, transgresseur, violateur; — զանձն դաւանել խոստովանել, s'avouer coupable.

Յանցաւորութիւն s. culpabilité.

Յանցեմ V. Յանցանեմ.

Յանցեցուցիչ V. Յանցուցիչ.

Յանցուած, ոց. Յանցութիւն, Յանցումն sm. transgression, faute, prévarication.

Յանցուցանեմ, ոցի va. faire commettre une faute, faire pécher.

Յանցուցիչ a. qui fait commettre une faute, un péché.

Յանօթ առնուլ, emprunter; — տալ, prêter.

Յաշտ, ից s. sacrifice fait aux idoles.

Յաշտածին adj. né d'un sacrifice.

Յաչաղանք, նաց s. envie, jalousie, malveillance.

Յաչաղեմ, եցի vn. envier, être jaloux de, voir d'un œil envieux; dénigrer par une basse jalousie, attaquer par malveillance.

Յաչաղկոտ, աց a. envieux, jaloux, malveillant.

Յաչաղութիւն, Յաչաղումն V. Յաչաղանք.

Յապահով adj. sûr, assuré.

Յապահովագրեմ, եցի va. com. assurer.

Յապահովագրող s. assureur.

Յապահովագրութիւն s. assurance.

Յապահովանամ, ացայ vn. être sûr, certain, s'assurer, être rassuré, avoir la certitude.

Յապահովացուցանեմ, ուցի. Յապահովեմ, եցի va. assurer, rassurer, donner pleine garantie, mettre en sûreté.

Յապահովութիւն s. sûreté, assurance, certitude, garantie.

Յապաղանք, նաց s. retard, délai, ajournement.

Յապաղեմ, եցի va. retarder, différer, ajourner; remettre, prolonger par des délais, surseoir, temporiser, proroger, suspendre; vn. V. Յապաղիմ.

Յապաղեցուցանեմ V. Յապաղիմ va.

Յապաղեցուցիչ a. qui retarde.

Յապաղիմ, ղեցայ vn. tarder, retarder, se faire attendre, être en retard.

Յապաղիչ adj. qui retarde prorogatif, suspensif.

Յապաղկոտ, աց a. tardif, temporisateur, retardataire.

Յապաղութիւն, Յապաղումն s. retard, délai, temporisation, prorogation.

Յապայ, առ —, adv. après, ensuite.

Յապաւանք, նաց s. retranchement, suppression, diminution.

Յապաւեմ, եցի va. retrancher, élaguer, rogner, réduire, diminuer, supprimer.

Յապաւումն V. Յապաւանք.

Յապուրակի adv. à la hâte, à l'improviste.

Յաջող a. favorable, propice, prospère, avantageux; — է, il est —; il est temps, il convient.

Յաջողաբախտ a. chanceux, heureux.

Յաջողակ, աց a. adroit, habile, capable, industrieux, apte; V. Յաջող; Զեռն.

Յաջողակաբար adv. adroitement, habilement, d'une manière habile, avec adresse.

Յաջողակութիւն s. habileté, adresse, dextérité, aptitude.

Յաջողեմ, եցի va. faire réussir, faire prospérer, mettre en bon chemin, favoriser; agir, opérer, effectuer; յաջողեաց մեզ ըստ բախտի տեսանել, nous fûmes assez heureux pour voir; —իմ vn. réussir, avoir

du succès, prospérer, prendre, avoir un heureux succès, venir à bout, faire son chemin, atteindre son but, parvenir; — իվեր քան զակնկալումին քան զկարծիս, réussir contre toute espérance; չ—, ne pas réussir, manquer son coup, se casser le nez.

Յաջողուած V. Յաջողութիւն.

Յաջողութիւն sm. réussite, prospérité, succès, chance; action, efficacité, vertu, force; — ք, avec succès; sans peine; — իդէպ զալ ումեք, être favorisé; — ըստ բաղդի լեալ նմա, heureusement pour lui, il a eu la chance, le bonheur de.

Յաջողումն V. Յաջողութիւն; — տալ, faire réussir.

Յաջորդ, աջ s. successeur; a. suivant, postérieur, subséquent.

Յաջորդաբար adv. successivement, consécutivement.

Յաջորդական a. successif, consécutif.

Յաջորդեմ, եցի va. faire succéder; vn. succéder.

Յաջորդիմ, դեցայ vn. succéder, suivre, s'ensuire.

Յաջորդութիւն s. succession, suite; — աղետից՝ եղեռնութեանց, enchaînement de maux. de crimes; — իրաց, suite des affaires.

Յառաջ s. le devant; a. antérieur, préalable; adv. avant, devant, auparavant, préalable-ment; — ou եւ —, après, dans la suite, ensuite; — ժամանա-

կաւ, anciennement; ժամաւ —, une heure avant; — կոյս, eu avant; — քան, avant; ոչ — ոչ զկնի, ni avant. ni après; — բերել, produire, engendrer, déduire; apporter, alléguer, citer; — գալ, provenir, dériver, émaner, résulter de, s'ensuire, se produire; — երթալ, aller en avant, avancer, progresser, faire du progrès; — ածել, continuer; — վարել զբանն, continuer, poursuivre son discours, renouer la conversation; անդր եւս — տանել, pousser plus loin.

Յառաջաբան, ից s. préface, prologue, avant-propos, préambule, prélude, prolégomènes.

Յառաջաբանեմ, եցի vn. parler le premier; faire une préface, une introduction.

Յառաջաբանութիւն V. Յառաջաբան.

Յառաջաբերեմ V. Յառաջ բերել.

Յառաջագահ a. assis sur le premier siège, à la première place; s. président; — ք, s. préséance, primauté, première place, la place d'honneur.

Յառաջագէտ adj. qui sait d'avance, qui sait l'avenir.

Յառաջագիտութիւն s. prescience.

Յառաջագիր a. écrit auparavant.

Յառաջագիւտ a. trouvé auparavant.

Յառաջազնաց a. qui est allé avant.

Յառաջագոյն *a.* antérieur, précédent, préalable; *adv.* avant, auparavant, précédemment, antérieurement, primitivement, d'avance, à l'avance; ci-devant; — քան, avant; իյառաջագունէ, à priori.

Յառաջադէմ *a.* avancé, progressif; *adv.* en avant; — է, il est avancé, il est avancé dans ses études; — լինել *V.* Յառաջադիմեմ.

Յառաջադիմանամ, ացայ. Յառաջադիմեմ, եցի *vn.* avancer, s'avancer, faire des progrès, progresser.

Յառաջադիմումիւն *s.* progrès, avancement; — ընել, faire des progrès.

Յառաջադիր *a.* mis devant, préposé.

Յառաջադրեմ, եցի *va.* mettre devant; proposer; *vn.* se proposer, projeter, former le dessein.

Յառաջադրումիւն *s.* proposition; projet, dessein.

Յառաջախաղաց *adj.* qui va en avant; progressif.

Յառաջախոյ *adj.* qui pense, auparavant; prémédité.

Յառաջախոյութիւն *s.* délibération préalable, préméditation.

Յառաջախօս *a.* qui dit auparavant, qui prédit.

Յառաջախօսութիւն *s.* prédiction.

Յառաջածանօթ *adj.* connu d'avance.

Յառաջակամ *a.* prédisposé.

Յառաջակամութիւն *s.* prédisposition, prédilection.

Յառաջակառոյց *a.* construit auparavant.

Յառաջակատար *adj.* fini avant.

Յառաջակարգ *adj.* établi d'avance.

Յառաջակաց *a.* qui se tient aux premiers rangs, principal.

Յառաջակողմն *s.* le devant, le côté du devant.

Յառաջահայեաց *adj.* prévoyant; — լինել, prévoir.

Յառաջահաս *a.* arrivé auparavant; — պատիւ, prérogative, privilège.

Յառաջահաւատ *adj.* qui a cru, qui a prêté foi auparavant.

Յառաջահոգազ *V.* Նախահոգ.

Յառաջածայն *a.* qui prédit; qui est prédit.

Յառաջածայնեմ, եցի *vn.* prédire.

Յառաջածգումիւն *s.* promotion, avancement.

Յառաջամասն, սին. Յառաջամասնութիւն *sm.* privilège, prérogative.

Յառաջամատոյց *a.* qui s'avance, qui s'offre, empressé; concurrent; — լինել, s'avancer, s'offrir, être empressé.

Յառաջամարտ, ի *s.* escarmouche; escarmoucheur.

Յառաջամարտիկ *s.* escarmoucheur, agresseur, champion.

Յառաջամիտ լինիմ *vn.* offrir, donner de bon cœur; être

plein d'ardeur, de bonne volonté, s'empresser.

Յառաջամուխ adv. en se poussant en avant, en avançant.

Յառաջամուտ a. qui entre auparavant.

Յառաջամտութիւն s. bonne volonté, empressement, zèle.

Յառաջանում, ացայ vn. avancer, s'avancer, aller en avant, aller devant, précéder; avancer, faire des progrès.

Յառաջապահ, աց sm. celui qui est aux avant-postes, sentinelle; avant-poste; — դիտաւոր mar. vigie.

Յառաջապահեստ s. préservatif, précaution; a. préservatif.

Յառաջապատում a. raconté auparavant.

Յառաջասաց, Յառաջասացեալ a. prédit.

Յառաջասացութիւն s. prédiction.

Յառաջաստեղծ V. նախաստեղծ.

Յառաջավաստակ a. qui travaille le premier.

Յառաջատես, աց adj. prévoyant; — զգուշութիւն, prévoyance; — լինել, prévoir.

Յառաջատեսութիւն s. prévoyance, prévision.

Յառաջատեմ V. Յառաջանում.

Յառաջատումբիւն V. Յառաջադիմութիւն; arith. progression.

Յառաջացոյց a. qui montre d'avance; montré d'avance.

Յառաջաքաղերթ a. ventru.

Յառաջգիտական a. qui se connaît d'avance.

Յառաջգիտութիւն s. prescience.

Յառաջեմ, եցի vn. précéder, devancer, prendre le devant; avancer, s'avancer, aller en avant; ժամացոյց իմ յառաջե, ma montre avance; յառաջե գործն, l'ouvrage avance

Յառաջեպիսկոպոս s. archevêque.

Յառաջեցուցանեմ, ուցի va. avancer, faire avancer, pousser en avant, pousser, accélérer.

Յառաջընթաց a. précédent, préalable; s. avant-coureur, précurseur; — լինել, courir devant, être précurseur de.

Յառաջընծայ adj. offert auparavant; s. le premier don, prémices.

Յառաջիմաց a. prévoyant.

Յառաջխօսութիւն sm. prédiction.

Յառաջձգութիւն V. Յառաջաձգութիւն.

Յառաջնմէ adv. dès le principe, d'avance.

Յառաջնումն adv. d'abord.

Յառաջոյ adv. en avant.

Յառաջուտ adv. de devant.

Յառաջսարկաւազ V. նախսարկաւազ.

Յառեմ, եցի va. tendre, allonger; pousser, enfoncer, attacher, fixer; — զաչս՝ զակն, fixer ses regards sur, avoir les yeux collés sur, regarder fixement; — իմ vn. tendre ou avan-

cer la tête pour regarder ; se fixer à, fixer ou attacher son attention sur, s'arrêter à ; — իդուզնաքեայս, s'attacher aux petites choses ; աչք իւր անքրթիթ յառեալ կային իբաջազն, ses yeux étaient attachés sur ce grand homme ; — յոք օս յառեալ կալ' հայել յոք, attacher les yeux sur զո., fixer ses regards sur lui.

Յառնեմ, յարեայ, արի, յարուցեալ vn. s'élever, se lever, se relever ; se réveiller ; ressusciter, revenir à la vie, revivre ; — իվերայ, se soulever contre, se révolter, s'élancer sur ; — իմեռելոց, ressusciter d'entre les morts ; արի', lève-toi ! օ՛ն արիք, levez-vous ! արիք ընդ առաջ նորա, allez au-devant de lui ; յարեալ յաթոռոյն, il se leva de sa chaise ; — ոսխ հակառակ ուրուք, — ընդդէմ, s'élever contre զո. ; յարեալ միւս եւս ինդիր, il s'éleva une autre question ; անդրէն յառնել, se relever.

Յառում, ոայ V. Յառիմ.

Յասմիկ, մկի. Յասմին sm. jasmin.

Յասպիս s. jaspe.

Յաստուածուստ V. Աստուածուստ.

Յատակ, աց s. fond ; pavé ; plancher ; le sol ; — գետոց, lit ; — հայրենի օս հայրենեաց, le sol natal, la patrie ; առ յատակաւ կործանել, քանդել մինչեւ ց— օս յատակս, saper les fondements, détruire

jusqu'aux fondements, raser.

Յատակաբուղիս a. qui croît, qui pousse bien droit (arbre).

Յատակագիծ, գծի s. plan ; առնուլ զ— քաղաքի, tracer, lever le — d'une ville ; — ողբերգութեան, le — d'une tragédie.

Յատակաւոր adj. qui a un fond ; pavé.

Յատակեմ, եցի vn. mettre au niveau du sol, raser, ruiner de fond en comble ; paver.

Յատակիչ s. qui rase, qui détruit ; paveur.

Յատակումն s. pavage.

Յատանեմ, յատի va. tailler la vigne, les arbres, élaguer, serpillier, ébrancher.

Յատկաբանութիւն s. idiotisme.

Յատկաբար V. Յատկապէս.

Յատկական V. Յատուկ.

Յատկանամ, ացայ vn. être approprié, séparé.

Յատկապատում a. raconté en détail, détaillé, circonstancié.

Յատկապէս adv. proprement, particulièrement, spécialement.

Յատկացուցանեմ, ուցի va. approprier, s'approprier.

Յատկութիւն s. propriété, particularité, caractère particulier ; — լեզուի, le génie d'une langue.

Յատոց, աց s. serpe, serpette.

Յատուկ a. propre, spécial, particulier, privé ; séparé, isolé, seul ; V. Յատկապէս.

Յար a. attendant, aboutissant, attaché, joint, contigu; conforme; adv. de suite, toujours, sans cesse; յար եւ նման, tout à fait pareil.

Յարաբերական adj. relatif, analogique.

Յարաբերեալ a. gram. antécédent.

Յարաբերութիւն s. relation, rapport, analogie; ունել —, avoir des rapports, des relations avec.

Յարաբուղիս V. Մշտաբուղիս.

Յարաբուսիկ adj. qui croît, qui pousse toujours, toujours renaissant.

Յարագեմ, եցի vn. exposer au soleil.

Յարադիր a. adjacent.

Յարադրեմ, եցի va. mettre ou placer auprès, ajouter, mettre en regard.

Յարադրութիւն sm. apposition; réunion, combinaison.

Յարազուարթ adj. toujours gai, joyeux.

Յարազուարճ adj. toujours joyeux, toujours verdoyant.

Յարաճանալ adj. toujours barbouillé, souillé.

Յարաճեալ adj. qui vole, qui voltige toujours.

Յարաժամ a. à toute heure, toujours.

Յարալէզ s. vampire.

Յարածիծաղ adj. toujours riant.

Յարածոյ a. agrégé.

Յարածուփ a. toujours ondulé ou agité; — իփրփրառէս

կոխակաց, toujours battu par les ondes écumantes.

Յարակայ a. qui reste toujours, stable, permanent, perpétuel; adv. constamment, perpétuellement.

Յարակայանամ ou Յարակայիմ V. Տեւեմ, Մշտնջենանամ.

Յարակայութիւն V. Մշտնջենաւորութիւն.

Յարակից, կցի a. cohérent, attendant, attaché, joint, joignant, connexe, aboutissant, contigu; accessoire; —ք, les accessoires, les circonstances.

Յարակոծ a. toujours battu.

Յարակցապէս adv. conjointement; accessoirement.

Յարակցեմ, եցի va. rejoindre, joindre, lier; —իմ vn. se joindre, s'unir.

Յարակցութիւն s. cohésion, adhésion, cohérence, connexion; — գաղափարաց, association d'idées.

Յարածգեմ, եցի va. continuer, prolonger, faire durer.

Յարածիգ a. prolongé, continu, continuuel.

Յարածգութիւն s. prolongation, continuation, durée; chim. affinité.

Յարաճօճ a. toujours oscillé ou ébranlé.

Յարամուր a. très-solide; յարամրի իներքս մտանել, s'introduire, s'insinuer.

Յարանամ, ացայ vn. se perpétuer, continuer, se poursuivre; s'ajouter, se joindre.

Յարանուանեմ V. Յորչորչեմ.

Յարանուն a. dénominatif; concret.

Յարանուննութիւն s. dénomination; paronomasie.

Յարաշարժ a. qui se remue toujours.

Յարաշունչ a. alizé.

Յարաշրջիկ առնեմ va. amener partout avec.

Յարասական s. paraphrase.

Յարասաց, ից sm. paraphraste, paraphrasseur.

Յարասեմ, եցի va. paraphraser.

Յարասութիւն sm. paraphrase.

Յարատեւ, Յարատեակ V. Մշտատեւ.

Յարատեւեմ, եցի vn. persévérer dans, avoir de la persévérance, se maintenir, persister; durer, subsister.

Յարատեւութիւն s. persévérance, assiduité.

Յարացոյց, ցուցի s. exemple, modèle; paradigme.

Յարափոփիթ V. Մշտափոփիթ.

Յարափոխ, Յարափոփոխ a. toujours en changement, toujours changeant.

Յարգ, ի s. prix, valeur; estimation; estime, considération, cas, crédit, mérite; titre, aloi.

Յարգական a. respectueux.

Յարգանք, նաց s. estime, respect, considération, égard, vénération, déférence, révérence, honneurs, compliments.

Յարգաւոր, աց a. estimé, précieux.

Յարգեմ, եցի va. estimer, respecter, porter du respect à, considérer, faire cas, faire grand cas de, honorer, vénérer; apprécier, attacher du prix, faire valoir; cultiver, employer, se servir, user, mettre en usage, exploiter; — զհանճար, exercer le talent.

Յարգի, Յարգոյ adj. estimable, respectable, honorable, précieux; de bon aloi; — դահեկան, monnaie courante.

Յարգութիւն V. Յարգանք.

Յարգուն V. Յարգի.

Յարդ, ից s. paille; յարդիւ պատել՝ լնուլ, empailler.

Յարդ s. ajustement, ornement; ordre, arrangement; ի— եւ իզարդ գալ, se former.

Յարդալից a. plein de paille; — անկողին, paillasse.

Յարդավաճառ, աց s. pailleur, marchand de paille.

Յարդար a. ajusté, arrangé, poli, propre; orné, embelli.

Յարդարեմ, եցի va. ajuster, mettre en ordre, apprêter, préparer, arranger, polir, dresser, façonner, disposer, accommoder, accorder; orner, parer, embellir; faire, rendre; — զսեղան՝ զճաշ, préparer, apprêter le couvert, le diner; — զանկողին՝ զսենեակ, faire le lit, la chambre; — զհերս, faire, arranger les cheveux; — զելս իրացն, combiner l'issue des choses; — դնել, faire.

Յարդարիչ *a.* qui met en ordre, qui arrange, qui orne; *s.* ordonnateur; mouchettes.

Յարդարումն *s.* arrangement, ajustement, accommodement; embellissement.

Յարդարուն *V.* Յարդար.

Յարդգող, ի *s.* voie lactée.

Յարելութիւն *s.* action de joindre, d'ajouter, connexion.

Յարեմ, եցի. Յարեցուցանեմ, ուցի *va.* attacher, joindre, annexer, lier, unir; ajouter, rapprocher; attribuer, prêter, imputer; agréger; յինքն —, s'attacher.

Յարեմնի *adv.* tout éveillé, en éveil.

Յարիմ, րեցայ *vn.* s'attacher, se joindre, adhérer, se fixer; *fig.* s'attacher, adhérer, être du parti de *qn.*, prendre son parti; — յոր, s'attacher à *qn.*, se mettre à son service, embrasser son parti, se ranger de son parti ou sous sa bannière, sous son drapeau, se réunir sous lui; — իկողմն, se ranger à un parti, l'embrasser; — իկարծիս, se rallier à une opinion, se ranger à un avis, l'adopter; — իսէր կանանց, s'abandonner, se livrer à l'amour des femmes.

Յարկ, այ *s.* toit, toiture; lambris; *fig.* toit, abri, maison; étage; քնդ յարկաւ, sous le toit, à l'abri, à couvert; — քնակութեան, demeure.

Յարկաքնակ *a.* qui demeure sous le toit.

Յարկածածուկ *a.* couvert d'un toit; *adv.* sous le toit, à couvert, à l'abri.

Յարկակից *a.* qui demeure sous le même toit, dans la même maison.

Յարկանեմ, կի. Յարկանիմ, կայ. Յարկեմ, եցի *vn.* couvrir d'un toit; couvrir, cacher.

Յարկաշխութիւն *s.* toiture.

Յարկաւոր *a.* couvert d'un toit; à étages.

Յարկիչ *s.* couvreur.

Յարձակ յարձակ խաղալ *vn.* s'avancer rapidement, à pas redoublés.

Յարձակիմ, կեցայ *vn.* assaillir, attaquer, donner l'assaut, livrer un assaut, aller, monter à l'assaut; s'élancer, se lancer, se jeter; — յոր, attaquer *qn.*; յիրեարս —, se saisir.

Յարձակող *s.* assaillant.

Յարձակումն *s.* assaut, attaque; առնուլ յարձակմամբ, prendre d'assaut.

Յարմար, այ *a.* convenable, propre, à propos, ajusté, adapté, commode; qui a des dispositions, apte.

Յարմարագրական *a.* syntaxique.

Յարմարագրեմ, եցի *va.* écrire bien, accorder.

Յարմարագրութիւն *s.* syntaxe.

Յարմարական *V.* Յարմար.

Յարմարանք *V.* Յարմարութիւն.

Յարմարեմ, եցի *va.* adapter, ajuster, approprier, faire ca-

drer, accommoder, accorder, conformer, arranger, appliquer, mettre en harmonie, assortir; —իմ vn. convenir, s'adapter, cadrer, être d'accord, s'accorder avec, s'assortir, correspondre, répondre à, s'accorder, se conformer, se rapporter à, taire le pendant de, être bien assorti.

Յարմարուած V. Յարմարութիւն .

Յարմարութիւն, Յարմարումն s. convenance, ajustement, proportion, harmonie, accord, rapport, analogie; aptitude, disposition.

Յարմնիմ, նեցայ vn. s'enraciner.

Յարնչական a. relatif, corrélatif.

Յարնչականութիւն s. relation, corrélation.

Յարնչիմ vn. appartenir, concerner, regarder.

Յարոյցք s. inondation.

Յարութիւն s. action de se lever, de se relever; résurrection; fig. enflure, fierté.

Յարումն sm. adhérence, union; fig. adhérence, attachement; phys. agrégation.

Յարուցանեմ, ուցի va. faire lever, relever; réveiller; ressusciter; soulever, exciter, faire révolter; élever, dresser, ériger, construire; Թշնամիս —, susciter des ennemis.

Յարուցիչ a. qui ressuscite.

Յարքունուստ V. Արքունուստ .

Յաւականիմ, նեցայ vn. durer, se prolonger.

Յաւակնիմ V. Յանդգնիմ .

Յաւակնութիւն V. Յանդրգնութիւն .

Յաւանակ, աց sm. ànon, bourriquet.

Յաւանակական a. d'ànon.

Յաւատ գործել V. Աւատ .

Յաւեժ, etc. V. Յաւէժ, etc.

Յաւելեմ V. Յաւելում .

Յաւելում, ոց. Յաւելում-ծուծիւն s. ajoutage, addition, supplément, appendice, insertion; surcroît, augmentation, excédant; յաւելումք որովայնի, excréments; Թափել զյաւելումս որովայնին, satisfaire ses grands besoins.

Յաւելում, լի va. ajouter, joindre, adjoindre, insérer, intercaler; augmenter, accroître; additionner; — խօսել, répéter, répliquer, reprendre la parole; յաւել յիս զօրութիւն, me donna de nouvelles forces; — իզօրութիւն, doubler ses forces; — ոյժ ուժեք, soutenir les efforts de զո.; — զինչս իւր, augmenter, arrondir son bien; — զվարճս ծառայի, augmenter un domestique.

Յաւելում, լայ vn. croître, augmenter; s'ajouter, se joindre, être incorporé, ajouté, s'attacher, adhérer; — առ հարս, aller ad patres, mourir.

Յաւելումն V. Յաւելումք .

Յաւերժ, etc. V. Յաւերժ, etc.

Յաւէժ a. perpétuel, éternel,

immortel; adv. toujours, éternellement, perpétuellement.

Յաւէժաբար V. Յաւէժ adv.

Յաւէժական V. Յաւէժ a.

Յաւէժանամ, ացայ vn. se perpétuer, s'immortaliser, subsister; V. Մշտնջենաւորեմ.

Յաւէժուծիւն V. Մշտնջենաւորուծիւն.

Յաւէտ a. adv. V. Յաւէժ; plus, le plus, beaucoup plus, davantage; plutôt, d'autant plus; — զի, surtout.

Յաւէտազուարթ, Յաւէտազուարճ a. toujours joyeux; toujours verdoyant.

Յաւէտախաղաց V. Մշտախաղաց.

Յաւէտահրաշ a. très-étonnant, admirable, merveilleux.

Յաւէտանամ V. Մշտնջենաւորեմ.

Յաւէրժ, ից. Յաւէրժական a. V. Յաւէժ a.

Յաւէրժհարսն, սունք, սանց s. nymphe.

Յաւէրժաձշատակ a. à jamais mémorable.

Յաւէրժանամ V. Յաւէժանամ.

Յաւէրժացուցանեմ, ուցի va. perpétuer, éterniser, immortaliser.

Յաւիտեան, ենից s. éternité; siècle; vie; monde, adv. éternellement, à perpétuité, toujours; յաւիտեանս յաւիտենից, aux siècles des siècles, à tous les siècles, éternellement; հանդերձեալ —, vie future; — աշխարհի, durée

du monde; իյաւիտենից ոչ ոք լուաւ, jamais on n'a ouï dire.

Յաւիտենադիր a. établi dès le commencement du monde, établi à perpétuité, éternel.

Յաւիտենական a. éternel, perpétuel; — ն, l'Éternel.

Յաւիտենականուծիւն sm. éternité.

Յափշտակասէր a. qui aime à ravir, à usurper.

Յափշտակեմ, եցի va. ravir, enlever, emporter, usurper, empiéter, envahir, rapiner, piller; — զանձն, se sauver; — զսիրտ, enlever, captiver le cœur; — զժիտս, ravir, charmer, enchanter, saisir l'imagination; — իմ vn. être ravi, enlevé; — մտօք, s'extasier; յափշտակեալ յանձնէ իբաց, hors de lui-même.

Յափշտակելով adv. à la hâte, précipitamment.

Յափշտակող s. a. ravisseur, ravissant, rapace.

Յափշտակուծիւն s. ravissement, enlèvement, rapine; usurpation, envahissement, empiètement; rapacité; — կնոջ՝ աղջկան V. Առեւանգ; — մտաց, extase, transport; մատնել ի—, livrer au pillage.

Յափուցանեմ, ուցի va. éteindre, apaiser la soif, désaltérer; épuiser.

Յափչիմ, փեայ vn. s'éteindre.

Յափսիթերս երթալ՝ խաղալ aller à quatre pattes.

Յափրանամ, ացայ vn. se

blaser, être blasé, dégoûté, se lasser.

Յափրանք V. Յափրումիւն.

Յափրացուցանեմ, ուցի va. blaser, souler, dégoûter.

Յափրացուցիչ a. qui blase.

Յափրումիւն sm. satiété, dégoût.

Յեզեր, ի V. Թագ.

Յելուզակ, աց s. voleur de grands chemins, de grandes routes, brigand.

Յելուզակաբար adv. comme un brigand.

Յելուզակումիւն s. brigandage.

Յեղակարծ a. inopiné, imprévu; —, յեղակարծում ou յեղակարծում ժամու adv. à l'improviste, tout à coup, inopinément, soudainement; յեղակարծում պահու իվերայ հասանել, surprendre.

Յեղամիտ adj. inconstant, volage.

Յեղամտումիւն s. inconstance.

Յեղանակ V. Եղանակ.

Յեղանակեմ V. Նուագեմ.

Յեղաշրջեմ, եցի va. mettre sens dessus dessous, renverser, bouleverser, retourner; changer, convertir, intervertir, transformer.

Յեղափոխ adj. changeant, muable, variable; — արկածք, vicissitudes.

Յեղափոխեմ, եցի va. changer, transformer, convertir; légenérer.

Յեղափոխումիւն s. change-

ment, conversion, transmutation, transformation; révolution, vicissitude.

Յեղափոխական a. révolutionnaire.

Յեղյեղակք, կաց s. solstice, les tropiques.

Յեղյեղեմ, եցի va. répéter, redire, rabâcher, inculquer; changer, convertir, transformer; — իմտի, repasser; ստեպ —, վեր իվայր —, dire, répéter plusieurs fois, revenir souvent sur le même sujet.

Յեղյեղումիւն s. versatilité.

Յեղյեղուկ adj. changeant, versatile, muable, variable, inégal, fragile, inconstant, volage; — սարկանել, répéter, faire entendre souvent.

Յեղյեղում, ղի V. Յեղյեղեմ.

Յեղյեղումն s. changement, conversion, mutation; répétition, redite; — ոտից, pas.

Յեղուզակ, Յեղուզակումիւն V. Յելուզակ, Յելուզակումիւն.

Յեղում, ղի va. changer, transformer; traduire; — իհայ բան՝ լեզու, traduire en arménien, en langue arménienne.

Յենարան, աց sm. appui, dossier, accoudoir; chevalet.

Յենում, յեցայ vn. s'appuyer, s'adosser; fig. s'appuyer, se reposer, mettre sa confiance, se fonder; — յորմն, s'appuyer, s'accouder contre le mur; — թիկամբք, s'adosser; — իծերումիւն, parvenir à la vieillesse, vieillir; — իհպարտումիւն ամբարտաւանումեան, s'enor-

gueillir, prendre un air fier; ամենայն ինչ ինա յեցեալ կայ, tout est fondé sur lui.

Յեռանդ adv. avant-hier.

Յեռում, ուի va. monter, enchâsser, emboîter, encastrer; insérer, intercaler; — մարգարիտս, enfiler des perles; ծաղիկս —, enlacer des fleurs.

Յեռումն s. monture, enchâssure, emboîture, encastrément; insertion, intercalation.

Յեսան, աց sm. pierre ou meule à aiguiser.

Յեսանասուր adj. aiguisé; սուսեր —, glaive tranchant.

Յեսանեմ, եցի va. aiguiser, repasser, affûter, affiler.

Յեսանիչ, Յեսանող s. aiguiser.

Յետ prep. après, depuis, à la suite; — երկուց ամսոց, deux mois après; — գալոյ քո, après votre arrivée, depuis que vous êtes arrivé; — սակաւուց, peu de temps après, depuis peu; — այսորիկ՝ անորիկ, après cela, depuis ce temps-là, depuis; — որոյ, après quoi; — յառաջ, en avant et en arrière; ի— ընկենուլ, mettre, laisser de côté.

Յետագայ a. suivant, postérieur.

Յետագիր, Յետագրութիւն s. post-scriptum.

Յետածին V. Վերջածին.

Յետախաղաց, ից a. rétrograde.

Յետախաղացութիւն s. rétrogradation.

Յետեւախաղաց a. qui recule, rétrograde.

Յետին, տնոց a. dernier, ultérieur, postérieur; dernier, infime, vil; dernier, extrême; —ք, la postérité; — կարօտութիւն, dernier besoin; — չքաւորութիւն, affreuse pauvreté.

Յետկար V. Մուրհակ; — դաշանց, contrat.

Յետկոյս s. derrière; յետկուսէ, par derrière; յետկուսէ կալ, demeurer, rester derrière.

Յետնագոյն. իյետնագունէ, à posteriori.

Յետնածեր, ոյ s. très-vieux, vieillard décrépit.

Յետնամեղ a. qui a péché après.

Յետնիմ, նեցայ vn. être le dernier, venir le dernier, venir trop tard, tarder, être en arrière; être privé, dénué de, manquer de.

Յետնորդ a. dernier, infime; —ք ոմանք երեւին, ils se montrent les derniers des hommes.

Յետնութիւն s. extrémité; dernier rang; postériorité.

Յետոյ prep. derrière, par derrière, de derrière; adv. après, puis, ensuite, postérieurement, ultérieurement; — կողմանէ, par derrière, de derrière; — հուսկ՝ յետուստ՝ ուրեմն, puis, enfin, en dernier lieu, à la fin.

Յետոյք s. derrière, fondement, cul, fesses, fessier; — հաւու, croupion.

Յետուստ *prép.* par derrière; *adv.* après, à la fin; *s.* derrière; — կողմանէ, par derrière.

Յետս *adv.* arrière, en arrière, derrière; — ou — ընդդէմ դառնալ, retourner sur ses pas, rebrousser chemin; — գնալ, se reculer, aller en arrière; — կալ կասել, reculer, quitter, abandonner; կապել զձեռս —, lier les mains derrière le dos; — ընդդէմ *adv.* en arrière; au contraire, à rebours, en sens contraire, dans un ordre inverse, à contresens; *a.* opposé, inverse, contraire; յետս յետս, à reculons, en reculant, en retournant sur ses pas; յետս յետս չոգան, ils reculèrent.

Յետսագոյն *adv.* plus en arrière.

Յետսամիտ *a.* insensé, pervers, lâche; arriéré, rétrograde.

Յետսերեակի *adv.* en se montrant par derrière.

Յետսընդդէմ *V.* Յետս.

Յերագանամ, *ացայ.* Յերագիմ, *գեցայ.* *vn.* songer, imaginer; rêver, songer, faire ou avoir un songe, voir en songe.

Յերագող *a.* rêveur, songe-creux.

Յերեկուստ *adv.* de hier.

Յերիւրեմ, *եցի.* *va.* ajuster, arranger, former, composer, combiner, assaisonner, façonner; — զդէմս, composer la figure.

Յերկար *adj.* long; *adv.* longuement; longtemps; — հիւանդանալ, faire une longue maladie.

Յերկարագոյն *adv.* plus longuement; plus longtemps.

Յերկարակեաց *V.* Երկարակեաց.

Յերկարածգեմ *V.* Յերկարեմ.

Յերկարածգումիւն *s.* prolongation, retard.

Յերկարածիգ *V.* Երկարածիգ.

Յերկարանամ, *ացայ.* *vn.* se prolonger, tarder, durer longtemps.

Յերկարաւոր *adj.* long, étendu.

Յերկարեմ, *եցի.* *va.* allonger, prolonger, proroger, faire durer longtemps, traîner, surseoir, traîner en longueur, faire traîner en longueur; զի՞ յերկարեմ, enfin, bref; առանց յերկարելոյ իսկ ասացից, en un mot; *vn.* se prolonger, tarder, durer longtemps, traîner en longueur; — իկեանս զկնի մահու ուրուք, survivre à qn.

Յերկարիմ *V.* Յերկարեմ *vn.*

Յերկարումիւն *s.* longueur; prolongation, prorogation.

Յերկնուստ *adv.* du ciel.

Յերկուական *a.* douteux, incertain.

Յերկուանամ, *ացայ.* *vn.* douter, hésiter, balancer.

Յերկուանք, նաց *s.* doute, hésitation, incertitude.

Յեց *a.* appuyé; *fig.* appuyé.

Յեցակէտ, կիտի sm. point d'appui.

Յեցամիտ a. obstiné, tenace, constant.

Յեցուկ V. Յենարան .

Յեցուցանեմ, ուցի va. appuyer, adosser, soutenir.

Յիմար, աց a. fou, insensé, aliéné, sot; ծայրագոյն —, sot à vingt-quatre, à trente-six carats, au suprême degré.

Յիմարաբար adv. follement, sottement.

Յիմարանամ V. Յիմարիմ.

Յիմարեցուցանեմ, ուցի va. rendre fou, faire devenir fou; fig. rendre fou, affoler, étourdir, charmer, enchanter.

Յիմարիմ, ըեցայ vn. devenir fou, perdre la raison, avoir l'esprit aliéné, avoir la raison égarée; — սիրով, raffoler, se passionner follement pour; — իգեղ ուրուք, devenir follement amoureux de la beauté de qn.; — իգուծ երեսաց ուրուք, brûler d'amour pour qn.

Յիմարուծիւն s. folie, sottise, aliénation, démence; հոգի —ն, esprit de vertige.

Յինունք, նանց s. cinquante jours depuis Pâques jusqu'à la Pentecôte.

Յիշաչար, Յիշաչարուծիւն V. Չարայուշ, Չարայուշուծիւն .

Յիշատագիր s. album.

Յիշատակ, աց s. souvenir, mémoire, commémoration; réminiscence, mention; mémorial; monument; յիշատա-

կաց արժանի, digne de mémoire, mémorable; — առնել, faire mention, mentionner; ածել ի—, rappeler, rappeler à la mémoire; պահել զ—, garder le souvenir, la mémoire; ի—, en mémoire de; — ou իտալ, donner un souvenir; առ իմոյ —ի, en mémoire de moi; աղօտ —, souvenir confus; —աւ, par le souvenir; առ իյիշատակէ, pour souvenir, pour servir de monument.

Յիշատակագիր, գրաց sm. auteur de mémoires; mémoire, mémorial.

Յիշատականոց, աց s. monument, tombeau.

Յիշատակարան, աց s. mémoire, mémorial; album; monument, tombeau.

Յիշատակաւոր a. dont on se souvient, dont on fait mention.

Յիշատակեմ, եցի vp. se souvenir, se rappeler; va. mentionner, rappeler, faire mention de, citer.

Յիշատակուծիւն s. mention, citation; mémoire, commémoration, réminiscence, commémoraison, souvenir; գալ ի—, être mentionné; — առնել, faire mention, mentionner.

Յիշեմ, եցի vp. se souvenir, se ressouvenir, se rappeler; չյիշեմ զանուն, je ne me rappelle pas de son nom, son nom ne me revient pas.

Յիշելիք, լեաց s. souvenir; mémoire, offrande.

Յիշեցուցանեմ, ուցի va. faire souvenir, rappeler le souvenir, rappeler à la mémoire, rappeler, avertir.

Յիշեցուցանող, Յիշեցուցիչ s. celui qui fait souvenir, qui rappelle le souvenir.

Յիշող s. qui se souvient.

Յիշողականն, Յիշողութիւն s. mémoire; V. Յիշումն; * —ը կարճ է, il a la — courte; * լաւ — ունի, il a la — heureuse.

Յիշոց V. Յիշոցք; — ասել V. Յիշոցատու լինել.

Յիշոցատու, Յիշոցնատու, աց a. qui dit des paroles malhonnêtes; — լինել, dire de vilains ou de gros mots, des injures, tenir de mauvais propos.

Յիշոցատուութիւն s. habitude de dire de vilains mots.

Յիշոցք, ցաց s. gros ou vilain mot, paroles malhonnêtes, injure.

Յիշումն s. mention, commémoration, souvenir.

Յիսնակ, աց sm. cinquante; cinquante; l'avenit.

Յիսնամեան, յենից a. de cinquante ans; quinquagénaire.

Յիսնապատիկ adv. cinquante fois autant.

Յիսնապետ, աց s. cinquantième.

Յիսնաւոր, աց a. cinquante, qui contient le nombre cinquante.

Յիսնեակ, եկաց a. cinquante; cinquante.

Յիսնեմեան V. Յիսնամեան.

Յիսներեակ V. Յիսնեակ.

Յիսներորդ, աց a. cinquantième; s. l'avenit.

Յիսնօրեայ a. de cinquante jours.

Յիսուն, սնից a. cinquante.

Յիսունժամեան a. de cinquante heures.

Յիսուս, ի, իւ s. Jésus.

Յիսուսական adj. recommandé, transmis par Jésus.

Յիսուսական a. jésuitique.

Յիսուսականութիւն s. jésuitisme.

Յիսուսեան s. jésuite, membre de la compagnie de Jésus.

Յիրաւի adv. justement, avec justice, de plein droit, à juste titre, vrai, en vérité.

Յիրեմ, եցի va. tendre, étendre; attacher, unir.

Յղանամ, ացայ vn. concevoir, devenir enceinte, grosse.

Յղարկաւոր, Յղարկեմ, Յղարկումն V. Յուղարկաւոր, Յուղարկեմ, Յուղարկումն.

Յղացութիւն, Յղացումն V. Յղութիւն.

Յղացուցանեմ, ուցի va. rendre une femme enceinte.

Յղեմ, եցի va. envoyer, expédier, adresser; — գումեքէ, faire ou envoyer appeler, envoyer chercher qn.

Յղենամ V. Յղանամ.

Յղի, ղոյ, ղեաց a. enceinte, grosse; — լինել, être —, dans un état intéressant.

Յղկեմ, եցի va. polir, raboter, dégrossir, adoucir; polir, brunir, lisser; fig. polir, limer.

Յղկիչ s. polisseur, lisseur, brunisseur.

Յղկոց, աց sm. polissoir, lissoir, brunissoir.

Յղութիւն sm. conception, grossesse; տօն — ք, la fête de la Conception.

Յղփանամ, ացայ vn. regorger de, se gorger, se souler, être comblé de, nager dans, vivre dans l'abondance, vivre à gogo.

Յղփացուցանեմ, ուցի va. gorger, regorger, souler, remplir, combler.

Յղփութիւն s. comble, abondance, rassasiement; կեալ իյղփութեան, vivre à gogo.

Յո^o adv. où? յո^o երթաս, où vas-tu?

Յոբելեան, լինի s. jubilé; a. — ամ, année jubilaire.

Յոգն, յոգունք, գունց adj. nombreux, plusieurs.

Յոգնաբեղուն V. Բազմաբեղուն.

Յոգնազան V. Բազմազան.

Յոգնաձախանձ a. prié ou demandé avec instance; — ստիպել, presser avec ardeur.

Յոգնաձախիծ a. fort triste.

Յոգնաձիւ V. Բազմաձիւ.

Յոգնաձշուառ a. très-malheureux, accablé de malheurs, de chagrins.

Յոգնախումբ V. Յանախագունդ.

Յոգնածուփ V. Բազմածուփ.

Յոգնական a. pluriel.

Յոգնականակերպ a. qui a a forme du pluriel.

Յոգնականավերջ a. qui a la terminaison du pluriel.

Յոգնակի adj. nombreux; gram. pluriel.

Յոգնահանճար V. Բազմահանճար.

Յոգնայարդար a. bien préparé, arrangé; très-paré.

Յոգնաչարչար V. Բազմաչարչար.

Յոգնապահոյն a. très-orné.

Յոգնապատիկ V. Բազմապատիկ.

Յոգնատեսակ V. Բիւրազգի.

Յոգնատեսիլ V. Բազմատեսիլ.

Յոգնատխուր a. très-triste.

* Յոգնեցնեմ, ուցի va. fatiguer, lasser.

Յոգնիմ, նեցայ vn. se fatiguer, se lasser, être fatigué.

Յոլով, ից a. beaucoup de, maint, plus d'un, plusieurs, nombreux, bien de; —ք, plusieurs, beaucoup de personnes, de gens; —ք իմարդկանէ, la plupart des hommes; — անգամ, mainte fois, plus d'une fois, souvent.

Յոլովագոյն a. plus nombreux, de plus grand nombre; adv. beaucoup plus, en plus grand nombre; le plus souvent, la plupart du temps; —ք իշայոց, la plupart des Arméniens.

Յոլովածին V. Բազմածին.

Յոլովակի V. Յոլովագոյն adv.

Յոլովածեռն V. Բազմածեռն.

Յոլովանամ, ացայ va. être nombreux, s'accroître, aug-

menter en nombre, se multiplier.

Յոլովացուցանեմ, ուցի. Յոլովեմ, եցի va. rendre nombreux, augmenter, multiplier.

Յոլովիմ V. Յոլովանամ.

Յոլովուծիւն s. grand nombre, grande quantité.

Յոխորտ V. Խրոխտ.

Յոխորտ, Յոխորտաբար V. Խրոխտ adv.

Յոխորտամ, Յոխորտանամ V. Խրոխտամ.

Յոխորտանք, Յոխորտուծիւն V. Խրոխտանք.

Յողամ, ացայ vn. être curieux, observer d'un œil curieux; épier, guetter, être à l'affût de, être en observation, dresser des embûches.

Յողդողդ, աց a. inconstant, chancelant, vacillant, incertain, fragile; versatile, volage, léger.

Յողդողդեմ, եցի. Յողդողդեցուցանեմ, ուցի va. ébranler, secouer, faire chanceler.

Յողդողդուծիւն, Յողդողդումն s. inconstance, versatilité, instabilité, fragilité, légèreté.

Յողդողդուն V. Յողդողդ.

Յողն անկանիմ, etc. V. Ողն.

Յոյզ, յուզի. յոյզք, յուզից s. recherche, investigation, perquisition; émotion, commotion, agitation, trouble; — եւ խնդիր, recherche, perquisition, chicane; — եւ խնդիր առնել, faire des recherches; իյոյզս կրից, dans le transport

de sa passion; — ք իռշովութեանց, troubles; -- սրտի, émotion; ինախկին յոյզս ցաման, dans un premier mouvement d'indignation.

Յոյժ adv. beaucoup, très, fort, bien, considérablement; յոյժ յոյժ, trop, extrêmement, excessivement, au dernier point, au delà de toute expression, grandement, fortement.

Յոյլ, յուլից a. paresseux.

Յոյն, յունի, նաց s. grec; a. grec; — լեզու, la langue grecque.

Յոյս, յուսոյ, ով, յոյսք, յուսից s. espoir, espérance, attente; — իմ է, c'est mon espoir, c'est toute mon espérance; բարձաւ ամենայն — փրկութեան, toute espérance de salut était perdue; բառնալ զ—, ôter l'espérance; փակեալ յամենայն յուսոյ ակնկալութեան, sans aucune espérance; — մի այսպիսի է ինձ զի, * — մի ունիմ որ, j'ai l'espoir que, j'espère que; զիետ զնալ սնտոի յուսոյ, se livrer à des espérances chimériques, courir après une ombre; սնտոի յուսով պարարել, repaître de vaines espérances; բաղդը յուսով պարարիլ, se flatter d'une douce espérance; գեղեցիկ յուսովք պարարել թարթափեցուցանել զոք, amuser qn. par de belles espérances, lui tenir le bec dans l'eau, le berner d'illusions; վիատիլ իյուսոյ,

* —ը կորսնցունել, perdre l'espérance; հատանիլ իյուսոյ, perdre l'espoir, l'espérance; հատանել զ— իւր ou * —ը կտրել, désespérer, être au désespoir; հատաւ յոյս նորա ou * յոյսը կտրեցաւ, il désespéra; հատաւ — ձեր, * յոյսերնիս կտրեցաւ, notre espérance s'est évanouie; — եւս շիջեալ էր յիս, l'espérance était éteinte dans mon cœur; յուսով կեալ ou * ապրիլ, vivre d'espoir, d'espérance; — ունիմ, j'ai de l'espoir; * —ը մէկուն՝ բանի մի վերայ դնել, mettre, fonder son espoir, compter sur qn.; — տալ, donner, faire concevoir des espérances; * մէկուն յոյսն իղերեւ հանել, tromper les espérances de qn.; ճիւղ ընդ մէջ յուսոյ եւ երկիւղի, flotter entre la crainte et l'espérance; մէկուն —ը կատարել, combler les espérances de qn.; նշրլլք յուսոյ, les rayons de l'espérance; մեծ՝ պատիր ou խաբէական՝ սուտ՝ խուսափու՝ անմիտ —, grande, trompeuse, fausse ou mensongère, fugitive, folle espérance; մխիթարիչ՝ կենդանի՝ եռանդուն՝ կոյր՝ ընդունայն՝ տկար անստոյգ՝ հաւաստի՝ դեռածին —, espoir consolant ou consolateur, vif, ardent, aveugle, vain, faible, incertain, fondé, renaissant.

Յոյր, յուրից, ըաց a. gras, potelé, dodu, gros et gras.

Յոսնակ, աց sm. chariot, voiture.

Յոպոպ, ոյ s. ornith. huppe.

Յոռանամ, ացայ vn. devenir mauvais, empirer, devenir pire, se détériorer; se déprécier, s'avilir, dégénérer.

Յոռացուցանեմ, ուցի va. rendre mauvais, empirer, détériorer, gâter, déprécier, avilir, dégénérer.

Յոռեակ, եկի, կաւ adj. un peu mauvais, méchant.

Յոռեզոյն a. très-mauvais; — քան զամենայն, c'est le pire de tous.

Յոռեցուցանեմ V. Յոռացուցանեմ.

Յոռի, ուոյ, ռեաց a. mauvais, de mauvaise qualité, defectueux, vicieux, de peu de prix, vil, chétif, méchant.

Յոռուծիւն s. mauvaise qualité, mauvais état, détérioration, dégénération, vice.

Յով V. Յո՞.

Յովազ, աց s. panthère.

Յովանակ V. Յաւանակ.

Յովատակ, աց s. roussin, étalon.

Յովտ s. iota.

Յորամ, ացայ vn. se frapper en signe de douleur, se lamenter.

Յորդ a. abondant, copieux.

Յորդաբորբ a. ardent, brûlant, chaleureux.

Յորդաբուրլիս a. qui coule avec abondance, abondant.

Յորդազնաց a. qui va, oui coule en abondance.

Յորդագուծ V. Բագմագուծ.

Յորդադէմ V. Յորդաբուրլիս.

Յորդալոյս *a.* abondant en lumière, très-lumineux.

Յորդախաղաց *V.* **Յորդաբուղիս**.

Յորդախօս *a.* abondant en paroles, éloquent, verbeux.

Յորդահեղեղ *a.* qui tombe en abondance.

Յորդահոս, **Յորդահոսան** *V.* **Յորդաբուղիս**.

Յորդահոսանք, **նաց** *sm.* torrent.

Յորդածայն *a.* qui a beaucoup de voix, sonore.

Յորդաշունչ *a.* qui souffle fort, violent, impétueux.

Յորդաջուր *a.* qui a beaucoup d'eau.

Յորդառատ *a.* surabondant, très-abondant; *adv.* en abondance, en grande quantité, beaucoup, à grands flots.

Յորդեմ, **եցի** *va.* faire abonder, augmenter, faire couler en abondance; *vn.* abonder, affluer, couler ou s'écouler en abondance, déborder, regorger de, être plein, nager dans, avoir en abondance, être abondant; — **զափամբք**, surmonter les bords.

Յորդեռանդն *a.* très-vif, très-ardent, bouillant.

Յորդէզնաց *V.* **Յորդազնաց**.

Յորդիմ *V.* **Յորդեմ** *vn.*

Յորդոր *s.* exhortation; *a.* exhorté; empressé, prompt, ardent, disposé, désireux; abondant, copieux; *mus.* andante; — **սրտի՛ կամաւորութեամբ**, volontiers, de bon

cœur; — **փութով**, diligemment, avec diligence ou empressement, avec promptitude; — **լինել**, exhorter, engager; **առ ի— վաստակոց**, pour engager au travail, pour inspirer le goût du travail.

Յորդորագոյնս *adv.* avec empressement, avec plaisir.

Յորդորակ, **աց** *s.* exhortation; homélie; *a.* *mus.* andantino.

Յորդորական *V.* **Յորդորիչ**.

Յորդորամիտ *a.* empressé, plein d'ardeur, d'empressement, désireux de; — **առնել**, exhorter, engager; — **լինել**, être empressé, s'empresse.

Յորդորեմ, **եցի** *va.* exhorter, engager, stimuler, inspirer; accroître, augmenter.

Յորդորեցուցիչ *V.* **Յորդորիչ**.

Յորդորիմ, **րեցայ** *vn.* être exhorté, engagé, encouragé.

Յորդորիչ *a.* propre à exhorter, engageant, stimulant.

Յորդորութիւն *V.* **Յորդորումն**; **Յորդութիւն**.

Յորդորումն *s.* exhortation, encouragement, stimulant.

Յորդութիւն *sm.* affluence, abondance, surabondance; débordement, débordement; — **ք**, à grands flots, en abondance.

Յորժամ *adv.* quand, lorsque; *conj.* puisque.

Յորժամ *adv.* quand? — **ժամանեցես**, quand arriveras-tu? combien seras-tu à arriver?

Յորձ V. Որձ .

Յորձախոր adj. profond, creux.

Յորձան V. Յորձանք .

Յորձանուտ sm. courant, tournant, tourbillon; a. qui est plein de tournants, rapide.

Յորձանք, նաց s. courant d'eau, tournant, tourbillon; bouillon, bouillonnement; — ուղխից, torrent.

Յորձեւեանդն a. tout bouillant, bouillonnant, à gros bouillons, très-agité.

Յորմէ հետէ adv. depuis, depuis que; — եկն, depuis qu'il est venu.

Յորջորջանք, նաց s. titre, dénomination, nom, qualification; անուն — նաց, titre, surnom; — նօք adv. de nom.

Յորջորջեմ, եցի va. nommer, appeler, intituler, qualifier; — իմ va. être nommé, appelé, intitulé; — յանուն ուրուք, porter le nom de qn.

Յորջորջումն V. Յորջորջանք; փոփոխական՝ փոփոխեալ —, métaphore.

Յոր սակս conj. pourquoi?

Յորսայս adv. renversé en arrière, sur le dos, couché sur le dos, tombé à la renverse; — զարկանել, renverser, jeter à la renverse, sur le dos; — կալ՝ խաղալ, se mettre ou se coucher à plat ventre, être couché à la renverse, sur le dos; fig. — կալ ou լինել, être indolent, rester les bras croisés; — կացի իդալարուոյ, je

m'étendis sur l'herbe; — ան կանիլ, tomber à la renverse.

Յորսայսեալ կալ, être couché.

Յորսայսեմ, եցի va. renverser, terrasser; — իմ vn. être couché à la renverse, sur le dos.

Յուդա, այ ou այի s. Judas, traître; V. Համբոյր .

Յուդայական a. judaïque.

Յուդայապէս adv. à la manière de Judas, en traître.

Յուդայեան a. judaïque.

Յուդայութիւն s. judaïsme.

Յուզանդիր s. chercheur, investigateur, scrutateur; — լինել, faire des recherches, chercher, s'enquérir, fouiller, scruter, s'informer, aller aux informations.

Յուզակ s. V. Խուզարկու; inventeur; agitateur, séditieux, remuant; a. agité, soulevé.

Յուզական a. agité, troublé.

Յուզարկու, աց s. V. Խուզարկու; pillard, maraudeur.

Յուզաքնին լինիմ V. Յուզանդիր լինիմ.

Յուզեմ, եցի va. chercher, rechercher, fouiller, scruter, faire des recherches, fureter; agiter, soulever, tourmenter, inquiéter, émouvoir; amener, soulever; խնդիրս —, agiter, soulever une question, entamer une discussion; — իմ vn. s'agiter, s'émouvoir, être agité, se tourmenter, se troubler; se soulever, s'ameuter; յուզին գուճք իմ ընդ նա, je le plains :

յուզեցան գուժք նորա, il fut attendri, touché; V. Գուժ.

Յուզումն s. recherche, perquisition; agitation, trouble; — սրտի, émotion, transport; — կրից, promptitude.

Յուլաբար adv. avec paresse, nonchalamment.

Յուլանամ, ացայ vn. être, devenir paresseux, nonchalant.

Յուլացուցանեմ, ուցի va. rendre paresseux, nonchalant.

Յուլիս, ի s. juillet; յամսեանն —ի, au mois de —.

Յուլուծիւն s. paresse, nonchalance.

Յուկամ adv. où l'on veut, où l'on voudra.

Յուղարկ s. envoi; երթալ լինել, accompagner, conduire; escorter, faire cortége; — ընել, faire un envoi.

Յուղարկաւոր a. qui accompagne, qui escorte.

Յուղարկաւորութիւն s. convoi, funérailles, obsèques.

Յուղարկեմ, եցի va. accompagner, conduire, reconduire, faire cortége; expédier, envoyer; accompagner le convoi d'un mort, rendre à qn. les derniers devoirs funèbres.

Յուղարկիչ sm. expéditeur, expéditionnaire.

Յուղարկութիւն, Յուղարկումն s. V. Յուղարկաւորութիւն; envoi, expédition.

Յուղացուցանեմ V. Յուլացուցանեմ.

Յունաբանութիւն sm. grécisme, hellénisme.

Յունագէտ s. gréciste, helléniste.

Յունական a. grec; — հուր, feu grégeois.

Յունապ, ի s. jujube.

Յունապի, պույ s. jujubier.

Յունասէր s. adj. ami des Grecs, philhellène.

Յունասիրութիւն s. philhellénisme.

Յունարէն adv. en grec; a. grec; ուսանել խօսել —, apprendre, parler le grec.

Յունացուցանեմ, ուցի va. gréciser.

Յունիս, ի s. juin; ի5 —ի, le 5 juin.

Յունուար, ի s. janvier.

Յուշ V. Ուշ; — ածել՝ առնել, faire souvenir, rappeler; — լիցի քեզ՝ ձեզ, souviens-toi, souvenez-vous; — եղել նմա, il s'est ressouvenu, il s'est rappelé.

Յուշարար, աջ adj. qui rappelle le souvenir, commémoratif; qui avertit; s. souffleur.

Յուշարարութիւն s. action de rappeler le souvenir d'une chose; avertissement, avis, conseil.

Յուշիկ adv. doucement, tout doucement, bellement; — ընթանալ, marcher lentement à pas comptés.

Յուշկապարիկ, րկաց s. centaure, hippocentaure; sirène.

Յուպէտ V. Յուկամ.

Յուռեմ, եցի va. faire des enchantements, soumettre à des enchantements, enchanter.

Յուռթի a. fécond, fertile.
Յուռթիչ s. enchanteur, magicien.

Յուռուծ, ից. Յուռուծք, թից.
Յուռուծողունք sm. enchantement, charme, paroles magiques; talisman, amulette; յուռուծս յուռուծել V. Յուռուծեմ.

Յուսադիր, Յուսադրական a. qui fait espérer, qui donne de l'espoir.

Յուսադրեմ, եցի va. donner de l'espoir.

Յուսադրութիւն s. action de donner de l'espoir.

Յուսալի a. qui se peut espérer, que l'on peut espérer.

Յուսալիր, Յուսալից a. plein d'espérance, d'espoir.

Յուսակորոյս a. qui a perdu tout espoir, désespéré.

Յուսակտուր, Յուսահատ a. désespéré, poussé au désespoir; — առնել, réduire au désespoir, faire désespérer, ôter à qn. l'espoir de; — լինել, désespérer, être au désespoir.

Յուսահատեմ, Յուսահատիմ V. Յուսահատ առնեմ.

Յուսահատութիւն s. désespoir; առ — է, par désespoir; — ք, désespérément; ի — մատնեալ, livré au désespoir.

Յուսամ, ացայ vn. espérer, concevoir de l'espérance, mettre son espérance en, s'attendre à, se flatter; — յԱստուած՝ առ Աստուած, espérer en Dieu.

Յուսապատար V. Յուսալիր.
Յուսացուցանեմ, ուցի va.

faire espérer, donner de l'espoir, ranimer par de nouvelles espérances.

Յուրան, աց s. carafe; pyramide.

Յուրանածել a. pyramidal.

Յուրաստ լինիմ vn. nier, renier.

Յոքն, etc. V. Յոգն, etc.

Յստակ, աց adj. clair, pur, propre, limpide; fig. clair, net, distinct; adv. clairement, nettement, distinctement.

Յստակագոյն adv. d'une manière très-claire, très-distinctement.

Յստակախօս, ից a. qui parle clairement, distinctement.

Յստակամիտ, մտաց a. sincère, candide, naïf.

Յստակամտութիւն s. sincérité, naïveté, candeur.

Յստականամ, ացայ vn. s'éclaircir, devenir clair, se clarifier.

Յստակաջուր a. dont l'eau est claire; — աղբիւր, fontaine claire, limpide.

Յստակապէս V. Յստակ adv.

Յստակատես adj. qui voit clair, clairvoyant, éclairé.

Յստակատեսութիւն s. clairvoyance.

Յստակեմ, եցի. Յստակեցուցանեմ, ուցի vn. clarifier, rendre clair, limpide, éclaircir; purifier; nettoyer, éplucher.

Յստակութիւն s. clarté, limpidité, pureté, netteté; candeur, sincérité, naïveté.

Յօդ, ից s. articulation, join-

ture, emboîtement; lien, liaison; gram. article.

Յօղաժափ, ի s. instrument de torture pour disloquer les articulations; a. disloqué.

Յօղաժափումն s. dislocation.

Յօղալոյծ a. dont les articulations sont disloquées; paralytique.

Յօղախաղաց առնեմ va. disloquer, luxer.

Յօղական a. articulaire.

Յօղակապ, ից s. lien, liaison, union, enchaînement; a. articulé, composé d'articulations; — մտերմութեան՝ ընկերութեան, lien d'amitié, de la société.

Յօղակապութիւն sm. jonction, conjonction, lien, liaison.

Յօղակոտոր քակեմ՝ առնեմ va. disloquer, disjoindre.

Յօղանամ, ացայ vn. s'articuler, se joindre, s'attacher; s'organiser, se former; s'associer, devenir membre.

Յօղապատ a. articulé, entouré d'articulations, corporel; fig. très-bien composé, tourné.

Յօղացաւական adj. rhumatismal, arthritique.

Յօղացաւութիւն s. rhumatisme, arthrite.

Յօղացուցանեմ, ուցի va. articuler, former (la voix, les mots); ajuster, organiser; associer, nommer, élire membre.

Յօղաւոր, աց adj. articulé, articulaire; articulé, proféré; bien tourné, harmonieux.

Յօղաւորեմ V. Յօղեմ.

Յօղաւորութիւն s. liaison, harmonie.

Յօղեմ, եցի vn. joindre, unir, lier, attacher; articuler, proférer; composer, former

Յօղուած, ոց ou ից s. articulation, joint, jointure; composition, construction; article, paragraphe.

Յօղուածաւոր a. articulé.

Յօղուածոյ, ից a. composé; — բառ, mot composé.

Յօժար, աց a. disposé, bien disposé, dispos, porté à, tout prêt à, empressé; — լինել, être disposé, avoir quelque inclinaison à; V. Յօժարաբար.

Յօժարաբար, Յօժարագոյն adv. volontiers, avec plaisir, de bon cœur, avec empressement.

Յօժարամիտ adj. qui a l'esprit disposé, de bonne volonté, volontaire, disposé, prêt à, empressé; — կամօք, volontiers, de son propre gré, de bon cœur.

Յօժարամտութիւն s. disposition d'esprit, bonne volonté, empressement, désir, envie.

Յօժարանամ V. Յօժարիմ.

Յօժարասէր adj. empressé.

Յօժարացուցանեմ V. Յօժարեցուցանեմ.

Յօժարափոյթ a. empressé, tout disposé; adv. avec empressement.

Յօժարեմ V. Յօժարիմ.

Յօժարեցուցանեմ, ուցի va. disposer, donner l'envie, intresser, mettre en train.

Յօժարիմ, բեցայ vn. être disposé, porté ou tout prêt à, s'empresser, avoir envie, pencher, incliner, s'intéresser, vouloir, être en train.

Յօժարութիւն s. disposition, bonne volonté, bon gré, empressement, inclination, penchant, propension, pente, goût.

Յօղեմ, եցի va. former, façonner, arranger.

Յօս, ի s. sourcil ; V. Յօնք.

Յօնակից a. qui a les sourcils unis ensemble ; — լինել, froncer le sourcil.

Յօնահօճ adj. qui sourcille, qui remue le sourcil ; — լինել, sourciller.

Յօնեղ a. qui a les sourcils épais.

Յօնք, նից ou նաց s. sourcil ; fig. front sourcilleux, fierté, morgue ; — սեաւ՝ անօսր՝ թաւ՝ նրբին՝ իվայր անկեալ՝ ամբարհաւած՝ սպառնալից՝ կամարածել, sourcil noir, clair, épais ou touffu, mince, pendant, altier ou superbe, menaçant, bien arqué ; բարձրացուցանել՝ իջուցանել՝ պոստել ou իվեր պրկել զյօնս, hausser, baisser, froncer les sourcils ; ներկել զյօնս, se faire les sourcils.

Յօշօշ պատառեմ V. Յօշեմ.

Յօշատեմ, Յօշեմ, եցի va. couper en petits morceaux, découper, mettre en pièces, en morceaux, hacher, déchirer ; անդամ անդամ —, démembrer, couper par morceaux.

Յօշուած, ոց s. le morceau découpé, démembrément.

Յօսնում, սեայ՝ va. dépuceler, déflorer, ôter la virginité.

Յօտ s. sarment ; émondes.

Յօտեմ V. Յատանեմ.

Յօրայ, ից s. beau-père, père.

Յօրանամ, ացայ vn. engraisser ; s'enorgueillir ; vivre dans la mollesse et dans les délices, se dodiner ; faire bonne chère, s'en donner ; — իխաղս՝ իզբօսանս, jouer, s'amuser toute la journée.

Յօրանչ ou Յօրանչ s. bâillement.

Յօրանչեմ, եցի vn. bâiller.

Յօրանչումն s. bâillement.

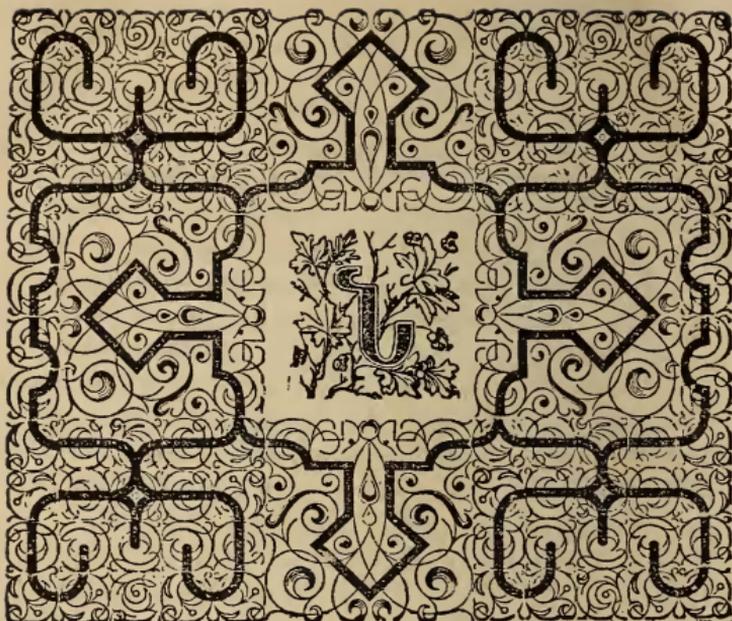
Յօրինեմ, եցի va. ajuster, composer, disposer, dresser, former, façonner, apprêter, arranger, préparer, organiser, accommoder ; faire, construire, bâtir ; orner, parer, décorer, garnir, agencer ; ողբերգութիւն՝ մատեան —, faire, composer une tragédie, un livre.

Յօրինիչ, Յօրինող s. ajusteur ; compositeur.

Յօրինուած, ոց s. ajustement, disposition, façon, forme, arrangement, agencement, structure, composition, apprêt, préparation, ordre, organisation, conformation ; construction ; garniture, ornement, parure, décoration ; harmonie.

Յօրինուածութիւն s. belle disposition, bon ordre.

Յօրինումն V. Յօրինուած.

Ն (nou) s. vingt-deuxième lettre de l'alphabet et dix-septième des consonnes; quatre cents, quatre-centième.

Նա, նորա, նորա, նոցա pron. il, elle, celui, celle, celui-là, celle-là; ինդրէ նա, il ou elle demande; կամիմ զնա տեսանել, je le ou la veux voir; նա է, c'est lui; ասեն նորա, ils ou elles disent; անուն նորա, son nom; ետու նոցա, je leur ai donné.

Նա conj. mais, cependant, or, pourtant, toutefois; certes, apparemment, en effet; նա աւանիկ, mais, mais aussi, car; նա զի, surtout, d'autant plus; նաեւ,

aussi, même, encore, de plus.

Նադրուն s. natron, nitre.

Նադրունային a. nitrique.

Նազաբանեմ, եցի va. prodiguer des louanges à qn., faire son éloge.

Նազաբանութիւն s. louange solennelle, éloge.

Նազանք, նաց s. grand train, dignité, magnificence; minauderie, mignardise, airs penchés, façons, manières affectées.

Նոզարարութիւն s. importance, respect, dignité.

Նազելի a. respectable, honorable, excellent, louable, digne, important, magnifique; sérieux, grave, honnête, modeste; beau, aimable, gentil,

charmant ; հեմք —ք, démarche languissante ; գնացք —ք, noble démarche.

Նազեցուցանեմ, ուցի va. rendre respectable, imposant ; honorer, respecter.

Նազիմ, զեցայլ vn. faire sa moue, sa petite moue, faire la petite bouche, se donner des airs, faire des façons, affecter des façons, des airs de mignardise, faire le renchéri, le difficile, le dédaigneux, minauder, mignarder, se mignarder, se faire prier, avoir ou prendre des airs ; se vanter, se glorifier ; mener un grand train, faire le grand seigneur.

Նազող s. minaudier.

Նազուգ s. dévidoir.

Նաժիշտ, ժշտաց s. servante, bonne.

Նախ a. premier ; adv. premièrement, d'abord, en premier lieu ; — քան, avant de.

Նախաբանեմ V. Յառաջաբանեմ.

Նախաբարբառ a. premier à dire.

Նախաբժիշկ V. Բժշկապետ.

Նախաբոյս, նախաբուղիս a. poussé, produit auparavant.

Նախագահ a. assis sur le premier siège, à la première place ; s. président ; — լինել նստել ou բազմել, présider, primer ; — եպիսկոպոսապետ, primat ; —ք V. Նախաթողք.

Նախագահական adj. primatial.

Նախագահութիւն s. prési-

dence ; préséance, primatie, primauté.

Նախագաղափար, աց sm. prototype, modèle primitif, original.

Նախագաւիթ s. avant-cour.

Նախագէտ V. Կանխագէտ.

Նախագիծ, գծի a. écrit, dessiné avant ; s. croquis, ébauche, esquisse ; minute, brouillon ; — առաջի ունել զոք, prendre qn. pour modèle.

Նախագիտութիւն V. Կանխագիտութիւն.

Նախագիւտ s. premier inventeur.

Նախագիր a. écrit avant.

Նախագլուխ, լխոց a.s. chef, principal.

Նախագծեմ, եցի va. faire un croquis, esquisser.

Նախագնաց s. précurseur ; a. qui est allé avant.

Նախագոյ, ից. նախագոյակ, աց a. préexistant ; — էն, le premier Être.

Նախագոյն a. plus ancien, devancier ; V. Յառաջագոյն adv.

Նախագործ a. fait avant.

Նախագուշակ V. Կանխագուշակ.

Նախագտակ V. Նախագիւտ.

Նախագրեմ, եցի va. écrire auparavant ; prescrire.

Նախագրութիւն s. écrit auparavant ; prescription.

Նախադաս adj. rangé, mis avant ; préféré, supérieur ; — առնել համարիլ, préférer.

Նախադասելի a. préférable.

Նախադասեմ, եցի va. ranger, placer devant, au premier rang; préférer.

Նախադասութիւն s. premier rang, préférence; proposition, prémisse.

Նախադիր, դրաց s. celui qui établit le premier; gram. préposition.

Նախադուռն, դրան s. première porte; vestibule; նախադրունք, propylées.

Նախադրութիւն sm. avant-propos, préface; projet, dessein; gram. préposition.

Նախազգաց լինիմ vn. pressentir.

Նախազգացումն s. pressentiment.

Նախազգուշութիւն s. précaution.

Նախազեկոյց V. Կանխազեկոյց.

Նախաձիւ s. antidate.

Նախաձող V. Նախազգացի.

Նախաձողք sm. première place, place d'honneur.

Նախաձուեմ, եցի va. antidater.

Նախաժաման adj. qui arrive le premier; — կարծիք, préjugé.

Նախաժամանեմ, եցի va. arriver avant, devancer.

Նախախնամ a. prévoyant.

Նախախնամական adj. prévoyant, qui sait pourvoir.

Նախախնամեմ, եցի va. être la providence de, pourvoir à, avoir soin de, veiller à.

Նախախնամիչ, Նախախ-

նամող s. qui pourvoit, qui a soin.

Նախախնամութիւն sm. la Providence; prévoyance, soin.

Նախաճանօթ a. connu d'avance; qui a connu le premier.

Նախաճանօթութիւն s. prénotion.

Նախաճին a. né le premier; qui enfante pour la première fois; s. premier-né.

Նախաճնող sm. le premier père, la première mère; — ք, les premiers parents, les aïeux, les ancêtres.

Նախակատար adj. achevé, accompli d'avance.

Նախակարգ a. destiné, établi ou disposé d'avance; préliminaire; — քան, préliminaire, préambule.

Նախակարգեմ, եցի va. destiner, établir, disposer d'avance; prédestiner.

Նախակերտ արարչութիւն s. création du monde.

Նախակրթական adj. primaire, élémentaire.

Նախակրթանք, նաց s. exercice préparatoire; éléments.

Նախակրթեմ, եցի va. exercer auparavant, préparer ou former par l'exercice.

Նախակրթութիւն s. instruction primaire.

Նախահայեաց a. prévoyant.

Նախահայեցութիւն s. prévoyance.

Նախահայր, հօր s. le père primitif, premier père, le père du genre humain.

Նախահաւ, ու s. bisaïeul.
Նախահոգ, **Նախահոգակ** a. prévoyant; — **խնամք**, prévoyance; — **զգուշութիւն**, précaution.

Նախահոգամ V. **Նախախնամեմ**.

Նախահոգութիւն V. **Նախախնամութիւն**.

Նախահրաման adj. commandé, ordonné d'avance.

Նախահրաւէր adj. invité d'avance.

Նախաձայն V. **Կանխասաց**.

Նախաձայնեմ V. **Կանխածայնեմ**.

Նախաձայնութիւն V. **Կանխաձայնութիւն**.

Նախածեռն a. qui va le premier, qui s'offre le premier, vii; — **լինել իկռիւ**, commencer le premier, engager le combat.

Նախահաշ sm. déjeuner; **հաշակերպ** —, déjeuner dinatoire; * — **ընել** V. **Նախահաշեմ**.

Նախահաշակ s. avant-goût, essai.

Նախահաշեմ, եցի vn. déjeuner; faire le déjeuner.

Նախահաշիկ V. **Նախահաշ**.

Նախահառ a. annoncé d'avance, prédit; — **քարոզութիւն**, prédiction.

Նախահառեմ, եցի vn. traiter, annoncer d'avance, prédire.

Նախահառութիւն s. prédiction.

Նախամամ, ու s. bisaïeule.

Նախամայր, օր s. notre première mère, la mère du genre humain.

Նախամարգարէ, ի s. le premier prophète.

Նախամարդ, ոյ s. le premier homme.

Նախամարտիկ s. qui se bat le premier, qui combat aux premiers rangs; escarmoucheur, tirailleur.

Նախամարտութիւն s. engagement des tirailleurs; escarmouche.

Նախամեծար adj. estimé davantage, préféré, préférable; — **առնել՝ ընտրել՝ համարել**, préférer, aimer mieux, choisir de préférence.

Նախամեծարեմ, եցի va. estimer davantage, préférer.

Նախամեծարութիւն s. préférence.

Նախայաջորդ, աց s. prédécesseur.

Նախայարձակ s. celui qui attaque le premier, escarmoucheur, tirailleur; — **լինել**, attaquer le premier, engager le combat, escarmoucher.

Նախայաւիտեան a. qui a précédé tous les siècles, éternel; — **Որդի**, le Fils de Dieu dans l'éternité.

Նախայօժար adj. disposé d'avance, prédisposé.

Նախայօժարութիւն s. prédisposition.

Նախանկար a. peint d'avance; s. original, prototype.

Նախանձ, ու s. jalousie,

envie; émulation, rivalité, zèle; — առնել, fasciner; — առնուլ բերել, ի—բերիլ՝ մտանել, porter envie à, être jaloux de, rivaliser avec; — արկանել յոք, faire envie ou inspirer de la jalousie à qn., exciter sa jalousie; exciter l'émulation de, donner de l'émulation; ի—գրգռել զոք, exciter l'envie, la jalousie de qn.; առ նախանձու, par envie, par jalousie; խնդրել զ—, se venger de; տիրասէր —, zèle, attachement; ի—նմանութեան ուրուք կրթիլ, étudier qn. sans cesse pour l'imiter; ի—վառիլ ընդ ումք, être jaloux de qn.; վառիլ նախանձու ընդ, devenir jaloux de.

Նախանձարեկ a. qui meurt d'envie, envieux, jaloux; — առնել, exciter l'envie, la jalousie, inspirer de la jalousie; — լինել, porter envie à, être jaloux de, jalouser.

Նախանձախնդիր, Նախանձայոյզ a. zélé, zéléateur, partisan zélé, plein de zèle pour.

Նախանձայուզութիւն sm. zèle.

Նախանձարկու a. qui inspire de la jalousie.

Նախանձաւոր, աջ a. zélé, zéléateur; envieux, jaloux de; émule, rival; — լինել, avoir du zèle pour, être zélé; porter envie à, rivaliser.

Նախանձաւորութիւն s. zèle, émulation, rivalité; jalousie, envie; վատ —, petite jalousie.

Նախանձելի a. digne d'envie, envié, désirable, admirable.

Նախանձեցուցանեմ, ուցի va. faire envier, donner de l'envie, inspirer de la jalousie.

Նախանձընդդէմ adj. qui s'efforce à l'envi, plein d'émulation, rival, émule, jaloux, envieux; — ջանք, émulation, rivalité; — կիրք, jalousie; — լինել՝ գալ, être jaloux de, rivaliser avec.

Նախանձիմ, ձեցայ vn. envier, être jaloux de, jalouser, porter envie; rivaliser, être émule, avoir du zèle pour; — զնախանձ Տեառն, brûler ou être dévoré de zèle pour le Seigneur, défendre les droits du Seigneur.

Նախանձկոտ V. Նախանձոտ.

Նախանձոտ, Նախանձորդ, աջ a. jaloux, envieux; zélé, zéléateur.

Նախանձուկս արկանեմ va. inspirer, donner de la jalousie, de l'envie à, exciter la jalousie de, s'attirer l'envie de.

Նախաշաւիղ, լղի, լղաց s. avant-coureur, précurseur; préliminaire, introduction.

Նախաչար, ի s. auteur ou cause de tous les maux.

Նախապահեստ a. s. préservatif, prophylactique, préservateur.

Նախապաշարումն s. prévention, préjugé

Նախապատիւ a. premier

en dignité, plus honoré, préféré; — լինել ումեք, être préféré à զո., l'emporter sur lui.

Նախապատճառ s. première cause, auteur.

Նախապատուեմ, եցի va. honorer davantage, préférer, donner les premiers honneurs.

Նախապատում a. raconté auparavant, prédit; — լինել, prédire.

Նախապատուութիւն sm. prééminence, préférence.

Նախապատրաստեմ, եցի va. préparer d'avance, prédisposer.

Նախապատրաստութիւն s. préparation, prédisposition.

Նախապարիսպ s. fortification avancée, rempart, avant-mur.

Նախապետ, etc. V. Նահապետ.

Նախասահմանեմ, եցի va. prédestiner.

Նախասահմանութիւն sm. prédestination.

Նախասարկաւագ, ի s. archidiacre.

Նախասաց, Նախասացիկ a. prédit.

Նախասացութիւն s. prédiction.

Նախասենեակ sm. anti-chambre.

Նախասկիզբն s. premier auteur, chef; modèle, source.

Նախաստեղծ, ից. Նախաստեղծիկ a. créé le premier.

Նախավաստակ a. qui a travaillé le premier.

Նախավերջըններ a. s. antépénultième.

Նախավկայ, ից s. premier martyr, protomartyr.

Նախատ s. injure, insulte, outrage; sujet de honte, d'opprobre; a. injurié, insulté, outragé; — լինել, être insulté, injurié, être un sujet de honte, d'opprobre.

Նախատական a. injurieux, insultant, outrageant, ignominieux, infâme.

Նախատակոծ adj. accablé d'injures; — առնել, accabler d'injures, s'exhaler en injures, charger d'opprobre; — լինել, être accablé d'injures, chargé d'opprobres.

Նախատանք V. Նախատինք.

Նախատեմ, եցի va. insulter, injurier, outrager, dire des injures, accabler d'injures.

Նախատես a. prévoyant; — լինել, être prévoyant.

Նախատեսարան, ի s. avant-scène.

Նախատեսեմ, եցի vn. prévoir.

Նախատեսութիւն sm. prévoyance, prévision.

Նախատինք, տանաց sm. affront, injure, insulte, outrage, déshonneur; honte, opprobre, infamie; բառնալ զնախատինս, laver l'opprobre; նախատինս դնել՝ գործել ումեք, faire affront, injure à զո., le déshonorer, l'insulter; ինախատինս քո, à ta honte.

Նախատիչ *s. a.* celui qui insulte, qui outrage, insultant, outrageant.

Նախատիպ *s.* archétype, prototype, le premier type, modèle primitif, modèle original.

Նախատորդ *V.* Նախատիչ.

Նախատօն, Նախատօնակ *s.* la veille d'une fête.

Նախարար *s.* satrape, seigneur.

Նախարարագունդ *a.* composé de satrapes.

Նախարարագն, զին, զունք, զանց *a. s.* de la famille d'un satrape, satrape, seigneur.

Նախարարական *a.* de satrape, seigneurial.

Նախարարակոյտ *a.* composé de satrapes.

Նախարարապետ, աջ *s.* le premier satrape.

Նախարարեան *s. pl.* les satrapes, les seigneurs.

Նախարարութիւն *sm.* satrapie.

Նախաւոր *a.* antérieur, original.

Նախաւորութիւն *s.* antériorité, priorité.

Նախաքառորդ, ի *s.* avant-quart.

Նախաքարոզ *a.* qui a prêché le premier.

Նախդիտականն, Նախդիտութիւն *V.* Նախագիտութիւն.

Նախդիր, դրաց *s.* gram. préposition.

Նախեկեղեցի *s.* la première église.

Նախերգան *sm.* prélude, préambule, exorde.

Նախերգեմ, եցի *vn.* prélever, faire un préambule, un exorde.

Նախերգութիւն *V.* Նախերգան.

Նախընթաց, ից. Նախընթացիկ *s.* avant-coureur, précurseur; *a.* précédent, antécédent, antérieur, préalable.

Նախընթակ *s.* collation, goûter.

Նախընծայ, ից *adj.* offert auparavant; préliminaire; *s.* prémices; *adv.* primitivement, dans le principe; — օրինակ, premier exemple.

Նախընծայացեալ *a.* offert le premier.

Նախընկալ լինիմ *vn.* être reçu le premier.

Նախիղծիկս բարբառիմ *vn.* présager, prédire.

Նախիմաց, ից *a.* qui comprend auparavant, qui pressent, prévoyant.

Նախիմացութիւն *s.* action de comprendre auparavant, pressentiment.

Նախիր, խրաց *s.* troupeau de gros bétail; — քարջառոց, troupeaux de bœufs.

Նախծին *V.* Նախաճին.

Նախկի, Նախկին *V.* Առաջին.

Նախճամէջ պար *sm.* les tripes.

Նախճիրք *s.* carnage, sang; dégât, préjudice; — արեան, le sang; effusion de sang;

Նախնիքս գործել դժնդակս՝
ահագինս, faire un carnage
affreux.

Նախնական a. primitif, an-
cien; minér. primitif, primor-
dial; — թիւ, nombre premier.

Նախնի, նոյ, նեաւ a. pre-
mier, primitif; vieux, ancien;
s. ancien, chef; ինախնումն,
anciennement, autrefois, dans
les siècles passés.

Նախնիք, նեաց s. les an-
ciens, les ancêtres, les aïeux.

Նախնութիւն s. ancienneté.

Նախողջոյն լինել, saluer le
premier; être salué le pre-
mier.

Նախողջոյնք sm. premier
salut.

Նախորդ, աց s. devancier,
prédécesseur; —ք, les prédé-
cesseurs, les ancêtres.

Նախորմ s. avant-mur.

Նախըրիեղեղեան a. anté-
diluvien.

Նահանգ, աց s. province,
région, contrée; climat; քաղց-
րախառն —, doux climat.

Նահանջ, ից s. retraite, dé-
route; bissexté; a. bissextile;
— ամ, année bissextile.

Նահանջեմ, եցի va. retenir,
arrêter, suspendre, repousser,
empêcher; անդրէն յետս —,
reculer, retenir; —ի՛մ յոյ՛ս
retirer, se replier, battre en
retraite; յետս —, reculer.

Նահապետ, աց s. patriarce,
chef de famille; prince.

Նահապետական adj. pa-
triarcal

Նահապետութիւն sm. pa-
triarcat, dignité d'un chef de
famille; principauté.

Նահատակ, աց s. celui qui
combat aux premiers rangs,
champion, athlète; brave,
courageux; martyr.

Նահատակադիր, դբաց s.
agonothète, athlothète, prési-
dent des combats.

Նահատակական a. propre
aux combats, athlétique, brave.

Նահատակակէց s. compa-
gnon de lutte, de martyre.

Նահատակեմ, եցի va. faire
combattre, mettre aux mains,
aux prises; martyriser.

Նահատակեցուցանեմ, ուցի
va. exercer, former, dresser.

Նահատակիմ, կեցայ յոյ.
combattre, lutter, engager une
lutte, attaquer, montrer son
courage; s'exposer, courir
risque; se donner beaucoup
de peine, faire des efforts,
persister; s'exercer; se marty-
riser; ինձնութեան վարս —,
mener une vie ascétique.

Նահատակութիւն s. com-
bat, lutte, attaque; effort,
patience, épreuve, exercice;
bravoure, exploit, victoire, dé-
fense, expédition; martyre.

Նամակ, աց s. lettre, mis-
sive, dépêche, épître; — գրել՝
ընդունել, écrire, recevoir une
lettre, des lettres; փրկանաւո-
րել զ—, affranchir une lettre;
քառիջեան —, une lettre de
quatre pages; սիրալիր՝ եր-
կայն՝ գեղեցիկ՝ ցանկալի —,

aimable, longue, jolie, charmante lettre; Երկտող —, une lettre de quelques lignes; Թելադրել՝ ստորագրել զ—, dicter, signer une lettre.

Նամակաբեր a. qui porte une lettre; s. courrier.

Նամակագին, գնոյ s. affranchissement d'une lettre.

Նամակագիր, գրի s. celui qui écrit une lettre; — լինել, écrire une lettre, des lettres.

Նամակագրական a. épistolaire.

Նամակակիր a. qui porte une ou des lettres.

Նամակամատոյց adj. qui présente une lettre.

Նամականի, նւոյ s. pl. lettres; — առնել, écrire des lettres.

Նամակատուն, տան s. poste, bureau de poste.

Նամակատուփ, տփոյ sm. boîte aux lettres.

Նամէտ a. humide, moite.

Նամփորտ V. Նափորտ.

Նայ, ից s. gram. demivoyelle; a. liquide, mouillé.

Նայադ, ի s. Naïade.

Նայապէս adv. comme lui, pareillement.

Նայացուցանեմ, ուցի va. humecter, mouiller.

Նայեաց sm. regard, vue, aspect, coup d'œil, exposition, situation.

Նայելիք, լեաց s. regards, yeux.

Նայեցա՛, ի. Նայեցուած, ոյ s. vue, regard, aspect.

Նայիմ, յեցայ vn. regarder, jeter les yeux sur.

Նանիր, նրոց, նրաց a. vain, frivole, futile, inutile; ի— adv. en vain, inutilement.

Նանրագիր a. écrit inutilement, inutile.

Նանրալեզու a. qui dit des choses inutiles.

Նանրախորհուրդ a. qui a des pensées futiles, vaines.

Նանրահաւատ a. superstitieux.

Նանրանամ, ացայ. Նանրիմ, ըեցայ vn. être rendu inutile, être vain, se réduire à rien, s'évanouir.

Նանրասէր a. vain, vaniteux.

Նանրասիրութիւն s. vanité.

Նանրացուցանեմ, ուցի va. rendre vain, inutile.

Նանրութիւն s. vanité, frivolité, futilité; բարբառ —ի, mensonge; —ք, bagatelles, futilités.

Նաշիհ, շիոյ sm. fleur de farine, gruau.

Նապաստակ, աց s. lièvre; — կաղկանձէ, le — glapit; մատակ —, hase; ձագ —ի, levraut.

Նապաստակի ականջ sm. pied de lièvre.

Նատիր V. Սուզակէտ.

Նարգէս, գիսի s. bot. narcississe.

Նարդեան a. de nard; — իւղ, huile de nard.

Նարդէս, դիսի s. bot. férule.

Սարդոս, ի s. nard (plante et parfum).

Նարդունային a. nitrique.

Նարինջ, րնջոյ s. orange.

Նարկա, այ s. torpille.

Նարնջագոյն adj. couleur d'orange, orangé.

Նարնջածաղիկ s. fleur d'oranger; ջուր նարնջածաղկի, fleur d'oranger, eau de fleur d'oranger.

Նարնջանոց, ի s. orangerie.

Նարնջաջուր, ջրոյ s. orangeade.

Նարնջավաճառ, այ s. oranger, marchand d'oranges.

Նարնջարան, այ s. orangerie.

Նարնջենի, նոյ s. oranger.

Նարտ V. Տապալի; խաղալի—, jouer aux dés.

Նարտախտ V. Տապեղ.

Նարտ, ուց s. teinte, teinture; bandelette; feston, broderie, fleurs ou dessins brodés sur une étoffe; cocarde; — կենաց, le fil des jours.

Նարտաներկ, այ s. teinturier.

Նարտաներկութիւն s. teinture, teinturerie.

Նաւ, ուց, այ sm. navire, bateau, vaisseau, bâtiment; ելանել՝ մտանել ի—, s'embarquer; դնել ի—, embarquer; ելանել ինաւէ, sortir du navire; երթալ ի—, aller à bord.

Նաւաբեկ a. naufragé; — լինել, faire naufrage.

Նաւաբեկիմ, կեցայ vn. faire naufrage, échouer.

Նաւաբեկութիւն sm. naufrage, échouage.

Նաւագնաց, Նաւագնացիկ a. navigable; qui navigue, navigateur, — լինել, naviguer.

Նաւագնացք, ցից s. lieu navigable.

Նաւագնացութիւն s. navigation.

Նաւագործ, այ s. constructeur de vaisseaux.

Նաւագործութիւն s. construction de vaisseaux.

Նաւագ, այ V. Նաւաստ.

Նաւալիւղ լինիմ vn. naviguer.

Նաւախիմ, խճի s. lest.

Նաւախումբ s. escadre.

Նաւակ, այ sm. bateau, barque, nacelle, gondole, barquerolle, caïque.

Նաւակալ, այ s. rémora.

Նաւակամուրջ, մրջի s. pont de bateaux, ponton.

Նաւակայք, յից s. mouillage, havre, port.

Նաւական adj. naval, nautique.

Նաւակառոյց, ուոցի sm. constructeur de vaisseaux; — լինել, construire un vaisseau.

Նաւակատիք, տեաց s. inauguration, dédicace; առնել զնաւակատիս շինուածոյ, faire la dédicace d'un édifice; նաւակատիս առնել սեղանոյն, dédier l'autel.

Նաւակերտութիւն V. Նաւագործութիւն.

Նաւակիկ s. petit bateau, batelet.

Նաւակից s. compagnon de navigation.

Նաւակոծ adj. naufragé; — լինել, faire naufrage.

Նաւակոծիմ, ծեցայ vn. faire naufrage.

Նաւակոծութիւն sm. naufrage.

Նաւակոխիք, Նաւակոռութիւն V. Նաւամարտութիւն.

Նաւահանգիստ, գստից, գստաց s. port, port de mer; անքոյն՝ գեղեցիկ՝ մեծ՝ ընդարձակ —, un port sûr, beau, grand, large; մտանել՝ հասանել՝ իջանել ի—, entrer, arriver, descendre dans le port.

Նաւահանդէս, դիսի s. armée navale.

Նաւածգութիւն sm. remorque, halage.

Նաւածիգ sm. remorqueur, haleur; — պարան, la remorque; — լինել, remorquer, haler.

Նաւաղողակ, այ sm. navigateur.

Նաւամակոյկ, կուկի s. canot, barque, nacelle.

Նաւամատոյց, ուցի s. échelle.

Նաւամարտ, ից. Նաւամարտիկ, տկաց s. a. combattant sur mer; combat naval; — լինել, donner une bataille navale, combattre sur mer.

Նաւամարտութիւն s. combat naval; naumachie.

Նաւամուտ a. embarqué; — լինել, s'embarquer.

Նաւաջու s. traversée, trajet; a. V. Նաւագնաց.

Նաւապետ, այ s. capitaine de vaisseau, commandant.

Նաւապետեմ, եցի va. commander, conduire, manœuvrer un navire, piloter.

Նաւապետութիւն s. commandement, manœuvre d'un navire, pilotage.

Նաւառաջք, ջից s. proue.

Նաւասարդ, ի s. le premier mois de l'ancien calendrier arménien.

Նաւաստ, ի. Նաւաստի, տույ, տեաց s. matelot, marin, marinier; —ք, les matelots, l'équipage.

Նաւաստութիւն s. métier de matelot; manœuvre; pilotage; marine.

Նաւավար, այ s. capitaine; nocher, nautonnier; matelot, batelier.

Նաւավարեմ V. Նաւապետեմ.

Նաւատորմ, ի s. flotte.

Նաւատորմիկ s. flottille.

Նաւատորմը, մղի s. flotte.

Նաւարան, այ s. arsenal.

Նաւարկեմ, եցի vn. naviguer, aller sur mer; V. Շողմ.

Նաւարկելի a. navigable.

Նաւարկող sm. navigateur, passager.

Նաւարկութիւն s. navigation, traversée.

Նաւացուկ s. poulaine (partie de l'avant d'un vaisseau).

Նաւափայտ s. navire.

Նաւաքարչ, etc. V. Նաւածիգ, etc.

Նաւելաստաց V. Նաւաստ.

Նաւեմ, եցի *vn.* naviguer, faire voile.

Նաւթ, ից *s.* naphte.

Նաւթնեմ *V.* Նոթնեմ.

Նաւկնեար, ներոյ *s. pl.* bateaux.

Նաւորդ, աց *V.* Նաւարկող et Նաւաստ.

Նաւուղիղ, ղղի *s.* pilote.

Նաւվարձեմ, եցի *va.* affréter.

Նաւվարձումիւն *s.* naulage, fret, affrètement.

Նափորտ, ի, ամբ, ունք *s.* manteau; chape.

Նափորտապատ *adj.* enveloppé, revêtu d'une chape.

Նափորտիկ *sm.* petit manteau; dalmatique.

Նաքարակիտ, կտի *s.* obole, denier.

Նգաբեկեմ, եցի. Նգախարխար առնեմ *va.* détruire avec un levier, démanteler.

Նգոտիմ, տեալ *vn.* se moisir, se gâter.

Նեարդ, ներդից *s.* fibre, ligament.

Նեարդապատ *adj.* fibreux, musculoux; ligamenteux.

Նեխ, ոյ *sm.* putréfaction, corruption, infection; mauvaise odeur; chim. brome; չարաթոյն —, odeur infecte.

Նեխ, Նեխական *a.* putréfié, corrompu, gâté, infect.

Նեխահալած *a.* antiméphi-tique.

Նեխահոտումիւն *sm.* mauvaise odeur, infection.

Նեխասաստ *a.* grognard, bourru.

Նեխեմ, եցի *va.* corrompre, putréfier, gâter; — իմ *vn.* se corrompre, se putréfier, se gâter.

Նեխումիւն, Նեխումն *V.* Նեխ.

Նեխուր *s.* bot. ache.

Նեկտար, ի *s.* nectar.

Նեղ *a.* étroit, serré; ի—արկանել՝ հասուցանել, mettre à l'étroit, à la gêne, réduire à l'étroit, à l'extrémité, mettre dans l'embarras, forcer, serrer les côtes à զն., le mettre au pied du mur; ի—մտանել՝ անկանել, être à l'étroit, dans la gêne, à l'extrémité, être gêné, embarrassé.

Նեղաբերան *a.* qui a la bouche, l'embouchure étroite.

Նեղագարշապար *a.* qui a le talon étroit.

Նեղածերպ *a.* dont le trou est étroit.

Նեղանամ, ացայ *vn.* devenir étroit; se fâcher; être gêné, être dans la gêne.

Նեղապէս *adv.* à l'étroit, dans la gêne.

Նեղասիրտ, սրտաց, ից *a.* impatient; bourru, colère.

Նեղասրտիմ, տեցայ *vn.* s'impatienter, avoir des impatiences, se faire du mauvais sang; être de mauvaise humeur, se fâcher, s'irriter, s'exaspérer.

Նեղասրտումիւն *sm.* impatience, mauvaise humeur, irritation, exaspération, emportement, colère.

Նեղացուցանեմ, ուցի va. gêner, tracasser, tourmenter,

Նեղեմ, եցի va. mettre à l'étroit, à la gêne, gêner, presser, tourmenter, affliger, inquiéter, tracasser, incommoder, importuner, donner de la peine, accabler; vexer, opprimer, maltraiter; serrer, resserrer, rétrécir.

Նեղիմ, ղեցայ vn. être à l'étroit, être gêné, tourmenté, s'affliger, avoir de la peine.

Նեղիչ s. a. celui qui tourmente, oppresseur; a. affligent, vexatoire, inquiétant.

Նեղութիւն s. gêne, oppression, vexation, tribulation, embarras, peine. tourment, inquiétude, anxieux, détresse, importunité, incommodité, ennui, tracas; manque de largeur, étrécissement.

Նեղուց, ի s. détroit.

Նեղսիրտ, Նեղսրտութիւն V. Նեղասիրտ, Նեղասրտութիւն.

Նենգ, ի, աւ ou իւ s. fraude, ruse, astuce, artifice, duperie, intrigue; a. V. Նենգաւոր; — գործել, frauder, duper, prendre par ruse, comploter, machiner; նենգաւ V. նենգանաւ.

Նենգագործ, Նենգածէտ, Նենգաժող V. Նենգաւոր.

Նենգախոյի a. qui médite des ruses, rusé, roué.

Նենգախոյող a. qui tue par surprise, assassin.

Նենգախօսութիւն s. langage mensonger, parole artificieuse.

Նենգամիտ V. Նենգախոյի, Նենգանաւ, Նենգանօրadv. frauduleusement, artificieusement, par ruse, avec fourberie, insidieusement, déloyalement, par trahison

Նենգապատիր a. insidieux, trompeur, artificieux.

Նենգաւոր, աջ a. frauduleux, fourbe, insidieux, rusé, astucieux, trompeur, roué, sournois, traître, déloyal; fripon, escroc.

Նենգաւորեմ V. Նենգեմ.

Նենգաւորութիւն V. Նենգութիւն.

Նենգեմ, եցի vn. frauder, frelater, falsifier, ruser, fourber, duper, fausser, tromper, tricher, escroquer; friponner.

Նենգիչ adj. fourbe, rusé, trompeur, falsificateur, fraudeur, faussaire, escroqueur, tricheur, fripon.

Նենգութիւն s. fraude, artifice, ruse, fourberie, duperie, finesse, rouerie, guet-apens, menée, intrigue, déloyauté, perfidie, mauvaise foi, trahison, supercherie; escroquerie, friponnerie, falsification.

Նեպուկ s. clopnet.

Նեռն, ուինք s. Antechrist. Նեստորական s. a. nestorien.

Նեստորականութիւն s. nestorianisme.

Նետ, ից s. flèche, trait; նետս արձակել, décocher, tirer une flèche; V. Տեղամ, Թանձրատարափ.

Նետաժափ լինիմ vn. lancer des traits.

Նետալից առնեմ va. remplir, accabler de flèches.

Նետակալ, աց s. arbalète.

Նետահար adj. percé d'un trait.

Նետածիգ s. celui qui tire une flèche, archer; portée des traits; a. qui sert à tirer une flèche; — առնել՝ լինել, tirer, décocher ou lancer une flèche, un trait, décocher des flèches.

Նետածգուծիւն s. décochement.

Նետեմ V. Նետածիգ լինիմ; * jeter, lancer; նետ՝ ուումբ՝ ատրճանակ —, tirer une flèche, une bombe, un coup de pistolet.

Նետընկէց sm. portée des traits.

Նետող sm. celui qui lance un trait, archer; * celui qui a jeté.

* Նետուիմ, եցայ vn. se jeter, se lancer, se précipiter.

Ներ, ի, ոյ s. belle-sœur (ainsi s'appellent deux femmes qui ont épousé les deux frères).

Ներածեմ, ծի va. introduire.

Ներածու, ի s. introducteur.

Ներածուծիւն s. introduction.

Ներանձն, Ներանձնական V. Ներանձնաւոր.

Ներանձնանամ, ացայ vn. se retirer du monde, se livrer à la vie spirituelle.

Ներանձնացեալ, Ներանձնաւոր a. qui vit retiré, solitaire,

adonné à la vie spirituelle; spirituel; contemplatif.

Ներանձնութիւն s. solitude, vie spirituelle, contemplation.

Ներբան, նր sm. plante du pied; — կօշկաց, semelle.

Ներբանաւիոկ s. sous-pied.

Ներբող, ից s. panégyrique, éloge; — յօրինել, faire un panégyrique.

Ներբողաբան, ից s. panegyriste.

Ներբողաբանեմ V. Ներբողեմ.

Ներբողաբանութիւն V. Ներբող.

Ներբողական adj. panégyrique, d'éloge.

Ներբողեան, ենի V. Ներբող.

Ներբողեմ, եցի va. faire le panégyrique, l'éloge de.

Ներբողիչ s. panégyriste.

Ներգել V. Նուրբ, Տկառ; s. littér. anc. tribrache.

Ներգելիմ, եցայ vn. devenir mince, maigre, s'affaiblir.

Ներգիւն s. alize; alizier.

Ներգործաբար adv. activement.

Ներգործական a. actif; — բայ, verbe —; — քուէ, voix active; — մեղք, péché actuel.

Ներգործեմ, եցի va. agir, opérer, exercer une action ou une influence, influencer.

Ներգործութիւն s. activité, action, opération, vertu, influence; — հաւատոյ, acte de foi.

Ներդաշնակ a. harmonieux; s. harmonica.

Ներդաշնակապէս *adv.* harmonieusement, harmoniquement.

Ներդաշնակաւոր *a.* harmonieux, cadencé, harmonique.

Ներդաշնակութիւն *s.* harmonie, accord, symphonie.

Ներդեայ *a.* de fibre.

Ներելի *a.* pardonnable, excusable, rémissible ; — մեղք, péché véniel.

Ներեայք *s.* Néréides.

Ներեմ, եցի *vn.* pardonner, faire grâce, excuser, avoir de l'indulgence pour ; permettre, accorder ; tolérer, endurer, souffrir, supporter, persévérer ; ներեցէք, pardonnez-moi.

Ներընդունական, աց *adj.* contingent, éventuel, casuel.

Ներկ, ոյ *s.* teinte, teinture, couleur ; — կօշկաց, cirage ;

* ներկի տալ, faire teindre.

Ներկած *V.* ներկ.

Ներկած, ներկածոյ *a.* teint, colorié.

Ներկայ, ից *a.* présent, actuel ; gram. présent ; *s.* présent.

Ներկայանամ, ացայ *vn.* se présenter, être présenté.

Ներկայացուցանեմ, ուցի *va.* présenter.

Ներկայութիւն *s.* présence.

Ներկանեմ, կի *va.* teindre, colorer ; — զկօշիկս, cirer.

Ներկանիւծ, ոյ *s.* matière colorante.

Ներկատուն, տան *s.* teinturerie.

Ներկատուփ, տփոյ *s.* boîte à couleurs.

Ներկարար, աց *s.* teinturier. Ներկարարութիւն *s.* teinture, teinturerie.

Ներկեմ *V.* ներկանեմ.

Ներկէս *V.* նարկա.

Ներկոց *V.* ներկատուն.

Ներկուած, ոյ *V.* ներկ.

Ներկուռ *V.* խիտ ; շմուռ.

Ներհակ *V.* շակառակ.

Ներհակակիր *a.* contraire, incompatible ; antipathique ; — քնութիւն, incompatibilité.

Ներհական *V.* շակառակ.

Ներհակութիւն *V.* շակառակութիւն.

Ներհմտութիւն *V.* շմտութիւն.

Ներհուն *V.* շմուռ ; քաղաքականութիւն, profonde politique.

Ներմարդանամ *V.* Մարդանամ.

Ներմարդկութիւն, ներմարդութիւն, ներմարմնութիւն *s.* incarnation.

Ներշնչական *a.* spirituel.

Ներշնչիմ, եցայ *va.* avoir des inspirations, des transports.

Ներշնչութիւն *s.* inspiration, transport.

Ներշրջական, ներշրջանական *a.* encyclopédique.

Ներշրջանակք, կաց *s.* encyclopédie.

Ներող *a.* qui pardonne, indulgent, condescendant ; — լինել, être indulgent, montrer de l'indulgence.

Ներողակրօն *adj.* tolérant ; — միտք՝ խորհուրդ *s.* tolérance.

Ներողակրօնութիւն s. tolérance.

Ներողամիտ V. Ներող; — քաղցրութեամբ, avec une extrême bonté.

Ներողամտութիւն s. indulgence, condescendance.

Ներողութիւն sm. pardon, grâce; indulgence; — ք, avec indulgence.

Ներումն s. pardon; — խնդրել, demander pardon, faire des excuses.

Ներս, ի— adv. dedans, dans; ընկալաւ զնա ի—, il l'a reçu dedans; եղաք ի— իսենեակն, nous avons mis dans la chambre; — մտաւ, il rentra.

Ներտ V. Նեարդ.

Ներփակեալ a. ci-inclus; — նամակն, la lettre ci-incluse.

Ներքեւ prép. sous, dessous.

Ներքին, քնոց a. intérieur, interne, intestin; intrinsèque; intime, cordial; intérieur, bas, souterrain, inférieur; — անկիւն, angle interne.

Ներքինանամ, ացայ vn. devenir eunuque.

Ներքինապետ, աց s. chef des eunuques.

Ներքինացուցանեմ, ուցի va. rendre eunuque, châtrer.

Ներքինի, նւոյ s. eunuque; — առնել, —ս խզել, châtrer.

Ներքնաբաժին s. subdivision; — առնել, subdiviser.

Ներքնաբերդ, ի s. citadelle.

Ներքնագիր, գրոյ s. inscription.

Ներքնակ, աց s. vêtement de dessous, chemisette.

Ներքնական adj. inférieur, intérieur.

Ներքնակողմն sm. le côté inférieur, le bas.

Ներքնայարկ, ի s. entre-sol.

Ներքնատուն, տանց s. rez-de-chaussée; cave.

Ներքնուղի V. Ստորուղի.

Ներքոյ a. qui est dessous, qui est sous, en bas; prép. adv.

—, ի—, sous, dessous, au-dessous; d'en bas, de dessous, en dessous, par-dessous; du dedans, au dedans; իներքոյ անկեալ կացեալ, sujet, soumis, dépendant.

Ներքուստ, ի— adv. du dedans, intérieurement, au dedans, en dedans; de dessous, en dessous, d'en bas, en deçà.

Ներքս. ի— adv. dedans, à l'intérieur, au fond; դժուարութիւնս քազումս իներքս ածէր, il offrait de grandes difficultés.

Ներքսագոյն a. intérieur, qui est en dedans, au fond.

Ներքսադրական a. intercalaire; — գիծ, trait d'union.

Ներքսադրեմ, եցի va. intercaler.

Ներքսադրութիւն s. intercalation.

Ներքսածութիւն s. introduction.

Ներքսակողմն s. l'intérieur, la partie interne, fond.

Ներքսամուտ առնեմ va. faire entrer, introduire.

Նեցուկ, ցկի s. soutien, support, appui; étai, tuteur; — արկանել, soutenir, étayer; — կալ հաւատոց, être le soutien de la religion, soutenir, appuyer la religion; — ամրութեան լինել ուժեք, être le soutien de qn., le soutenir.

Նզով, ից sm. anathème; — լինել, être anathématisé; նզովս արծակել ի վերայ կարդալ, frapper d'anathème.

Նզոված, ոյ, ի s. anathème, a. anathématisé.

Նզովանք, նաց s. anathème.

Նզովեմ, եցի va. anathématiser, frapper d'anathème.

Նժար, ից s. plat, plateau, bassin de balance.

Նժդեհ, Նժդեհակից, Նժդեհիմ, Նժդեհութիւն V. Պանդուխտ, Պանդխտակից, Պանդխտիմ, Պանդխտութիւն.

Նժոյգ, ուզից s. relais, cheval de main, de parade.

Նժոյգածիգ s. écuyer.

Նիազ a. qui a besoin ou qui manque de, nécessaire.

Նիազութիւն sm. manque, besoin, nécessité.

Նիգ, նգաց s. levier, barre; verrou; նիգս արկանել, barer; mettre le verrou.

Նիզակ, աց s. lance; անտառախիտ —ք, des lances hérissées.

Նիզակաբեկորք, Նիզակաջեկք s. les débris des lances.

Նիզակարուն, բնի s. hampe, le bois d'une lance.

Նիզակախուռն a. hérissé

de lances, rempli de lances.

Նիզակակից s. allié, coalisé.

Նիզակակուր առնեմ va. tuer d'un coup de lance.

Նիզակակցիմ, եցայ vn. s'alier, se coaliser, se liguer.

Նիզակակցութիւն s. alliance, coalition, ligue.

Նիզակածե a. en forme de lance.

Նիզակատեգ s. le fer ou la pointe d'une lance.

Նիզակաւոր s. lancier.

Նիզակընկէց լինիմ vn. désertter en jetant ses lances, abandonner son poste.

Նիհ s. taxe, tarif.

Նիհար, աց a. maigre.

Նիհարանամ, ացայ vn. devenir maigre, maigrir.

Նիհարացուցանեմ, ուցի va. maigrir, amaigrir.

Նիհարութիւն s. maigreur, amaigrissement.

Նինջ sm. sommeil, repos, dodo; — տալ արտեւանաց, donner du repos aux paupières.

Նիշ sm. signe, marque; tache, point; այս նիշ, այն նիշ, un tel, une telle.

Նիստ, նստի, իւ s. séant, la posture d'un homme assis; assiette, emplacement, exposition; siège, résidence; possession, propriété; séance, session; ի— լինել, se mettre sur son séant, s'asseoir; ինստի անդ, pendant la séance, séance tenante; երեք նստիւ նկարել զկենդանագիր, faire un portrait en trois séances.

Նիտամ, ացի va. inventer, ourdir, machiner.

Նիրի sm. sommeil, assoupissement, repos; — առնուլ V. Նիրիեմ.

Նիրիեմ, եցի vn. s'endormir, s'assoupir.

Նիրիեցուցանեմ, ուցի va. endormir, assoupir.

Նիրիումն V. Նիրի.

Նիւթ, ոց s. matière; matière, substance; matière, sujet, cause; — ք, matériaux; խօսեսցուք զայսր նիւթոյ, parlons sur ce chapitre.

Նիւթական a. matériel.

Նիւթականութիւն s. matérialité.

Նիւթապաշտ, ից s. matérialiste.

Նիւթապաշտութիւն s. matérialisme.

Նիւթապէս adv. matériellement.

Նիւթեղէն a. matériel.

Նիւթեմ, եցի va. filer, ourdir, tramer, machiner, préparer, former (au prop. et au fig.); չարիս — ումեք, méditer le mal contre qn.; — խորհուրդս չարութեան, méditer de noires pensées; դաւ —, couvrir, ourdir une trahison, լրբենի սէր նորա մահի նիւթաց նմա, son infâme amour lui coûta la vie; կործանումն —, causer la ruine, ruiner.

Նիւթիչ s. qui file, filant.

Նիւթուն V. Թրծուն.

Նիւթութիւն s. matérialité.

Նիւս V. Նուք.

Նխոթեմ, Թի va. pousser, repousser par force, enforcer.

Նկան, աց s. fouace; miche.

Նկանակ, աց s. flûte (pain).

Նկատ լինիմ՝ vn. regarder.

Նկատեմ, եցի va. regarder, envisager, entrevoir, distinguer, aviser, admirer, contempler; observer, considérer, examiner; avoir égard.

Նկատիչ a. s. qui regarde, qui observe, contemplateur, observateur.

Նկատութիւն, նկատումն s. observation, contemplation; égard, considération.

Նկար, ուց s. peinture, tableau; description; ինկարուհանել, peindre; décrire.

Նկարագեղ a. pittoresque.

Նկարագիր, գրաց s. description; peinture, tableau; image, figure, portrait, représentation; dessin, plan, modèle; caractère; peintre; adj. peint; décrit; ըստ նկարագրին, littéralement; յեկնել ըստ նկարագրին, expliquer à la lettre; պատկերակերպ —, portrait; — ընութեան, tableau de la nature.

Նկարագրական a. descriptif; caractéristique, littéral; — իմաստիք, littéralement.

Նկարագրեմ, եցի va. peindre, représenter; fig. peindre, dépeindre, décrire, faire la description de; caractériser.

Նկարագրութիւն V. նկարագիր; * — ընել, faire la description de.

Նկարադրոշմ, ից s. caractère, lettre.

Նկարակերպ, Նկարակերտ a. peint, bigarré de diverses couleurs; s. peintre; brodeur.

Նկարակերտեմ, եցի va. peindre; broder.

Նկարակերտութիւն s. peinture; broderie.

Նկարապահոյն a. peint, orné de peintures; — տախտակ, tableau, peinture.

Նկարապատկեր, աց s. peinture, tableau.

Նկարատուփ, տիոյ sm. chambre obscure.

Նկարացոյց, ուցի a. qui représente un tableau, une image; s. chambre claire.

Նկարեմ, եցի va. peindre; décrire, dépeindre, écrire; représenter, figurer; — իմիտս, imaginer, se figurer; — իգրի, écrire, décrire.

Նկարէն a. peint, bigarré de diverses couleurs, nuancé; imagé.

Նկարիչ s. peintre; կենդանագիր —, peintre de portrait.

Նկրտուն V. Նկարէն.

Նկարչական a. pittoresque.

Նկարչութիւն s. peinture.

Նկնախոյնի a. qui a des sentiments bas, mesquins, peu élevés, d'esprit court; — իմաստք՝ միտք, idées mesquines.

Նկնահասակ a. d'une petite taille, petit.

Նկնածեւ a. d'une vilaine forme, ignoble, petit.

Նկնութիւն s. bassesse, petitesse, mesquinerie

Նկուղ, ից s. caverne, caveau, fossé.

Նկուն a. vaincu, humilié, avili; abject, vil, bas, méprisable, ignoble, pauvre; — առնել: vaincre, avoir le dessus, abattre, avilir, humilier, abaisser, effacer, accabler; — լինել, être vaincu, avoir le dessous, se laisser vaincre, succomber, être accablé, s'humilier, s'abaisser.

Նկրտիմ, տեցայ vn. faire des efforts, tâcher de, s'efforcer de, s'étudier à, chercher à, se mettre à.

Նհանգ, աց s. caïman.

Նհանջեմ V. Նահանջեմ.

Նմա pron. à lui, à elle, lui.

Նման, ից adj. semblable, pareil, égal, analogue, ressemblant; — է, il ressemble, il est ressemblant; il convient.

Նմանաբոյժ, ուժի s. homéopathe.

Նմանաբուժական adj. homéopathique.

Նմանաբուժութիւն sm. homéopathie.

Նմանագոյն V. Նման, Նմանապէս.

Նմանագործ a. contrefait; s. contrefacteur; contrefaçon.

Նմանագործեմ, եցի va. contrefaire.

Նմանագործութիւն s. contrefaçon.

Նմանազրեմ, եցի va. écrire pareillement; fac-similer.

Նմանագրութիւն sm. fac-simile.

Նմանական a. imitatif.

Նմանակերպ a. conforme, uniforme.

Նմանակերպութիւն s. conformité, uniformité.

Նմանակիր a. qui est affecté de même, qui éprouve les mêmes affections ou passions.

Նմանակից V. **Նման**.

Նմանափան a. qui peint d'une ressemblance frappante; calqué.

Նմանափանեմ, եցի va. calquer.

Նմանափանութիւն s. calque.

Նմանածոյլ, **ծուլոյլ** a. cliché; s. cliché; clichage.

Նմանածուլեմ, եցի va. cli-cher.

Նմանածուլիչ s. clicheur.

Նմանամասն, սին, սունք a. composé de parties semblables.

Նմանայանգ a. consonnant.

Նմանայանգութիւն s. consonnance, terminaison semblable de deux mots.

Նմանապէս adv. semblablement, pareillement, de la même manière, également, de même.

Նմանասեր a. d'un genre semblable.

Նմանակիշտ a. qui éprouve les mêmes peines.

Նմանատիպ V. **Նմանակերպ**.

Նմանացեղ V. **Նմանասեր**.

Նմանելի a. imitable.

Նմանեմ V. **Նմանիմ**.

Նմանեցուցանեմ, ուցի va. assimiler, rendre semblable, égaler, conformer, contrefaire.

Նմանի, նույ, նեաց a. semblable, pareil.

Նմանիմ, նեցայ vn. s'assimiler, être semblable, analogue; s'égaliser; ressembler; imiter, suivre, marcher sur les traces de զո.; **Նմանեալ մարդկան**, semblable à des hommes, sous la forme humaine; **Նմանի եմէ**, il semble, il paraît que.

Նմանող, **Նմանողակից** sm. imitateur; — **լինել**, imiter, marcher sur les pas de զո.

Նմանողութիւն s. imitation.

Նմանորդ V. **Նմանող**.

Նմանութիւն sm. ressemblance, conformité, analogie; comparaison, assimilation; imitation; image, portrait, figure, type, forme; **ի—, ըստ—է**, à l'imitation de, à l'instar de; **բերել զ—**, ressembler à.

Նմանօրինակ V. **Նոյնօրինակ**.

Նմին իրի adv. c'est pour-quoi, par conséquent, aussi.

Ննջարան, աց s. dortoir.

Ննջեմ, եցի vn. dormir, reposer, se coucher, se mettre au lit; fig. **դեմ կնոջ**, coucher avec une femme; — **արտաքոյ**, **դեմ**, s'endormir dans le Seigneur; — **մանկանց**, faire dodo; — **ընդ հարս իւր**, s'endormir ou dormir avec ses pères.

Ննշեցեալ a. mort, défunt, feu.

Ննշեցուցանեմ, ուցի va. faire dormir, endormir, mettre au lit, coucher, faire coucher.

Ննշիւն V. Նինշ.

Նշածէթ, ձիթոյ sm. huile d'amande.

Նշան, աց s. signe, marque; enseigne, signal, caractère, symbole; trace, vestige; preuve, indice; signe, prodige, miracle; enseigne, drapeau, bannière, étendard; les fiançailles; symptôme; — տալ, donner signe; faire les fiançailles; — տալ կենաց, donner signe de vie; — առնուլ, coucher en joue.

Նշանաբան s. mot d'ordre.

Նշանաբանութիւն s. signification.

Նշանագիր, գրաց, գրոց s. caractère, lettre; paraphe; secrétaire; mémoire.

Նշանագործ, աց a. qui fait des prodiges; prodigieux.

Նշանագործեմ, եցի va. faire des prodiges.

Նշանագործութիւն s. signe, prodige.

Նշանագրեմ, եցի va. caractériser; écrire, décrire.

Նշանադէտ s. qui observe les signes, devin, aruspice, augure.

Նշանադրոյմ, ից s. lettre, caractère.

Նշանազգեսաց V. Նշանագործ.

Նշանազգեստ V. Գրատ.

Նշանալոյծ a. qui dénonce, qui interprète les signes, les prodiges, devin.

Նշանախեց, ից sm. iota, pointe ou queue d'une lettre, point; ց—, de point en point.

Նշանախնդիր, դրաց a. qui cherche, qui demande des signes, des prodiges.

* Նշանած, ի a. fiancé, fiancée, futur, future.

Նշանակ, աց sm. signe, marque; enseigne, signal, indice, caractère, indication, désignation, expression, preuve; symbole; emblème; signe, prodige; étiquette; enseigne, drapeau, étendard; — ou — յաղթութեան կանգնել, élever un trophée, un monument de victoire.

Նշանակական, Նշանական a. significatif, expressif, symbolique, caractéristique.

Նշանակաւոր a. significatif; remarquable.

Նշանակեմ, եցի va. signifier, indiquer, désigner, signaler, dénoter, notifier, prendre note, assigner, distinguer, exprimer; marquer, noter figurer, représenter; signifier avoir la signification de; — զգիս, coter; — զվաճառս, étiqueter les marchandises.

Նշանակերտ V. Հրաշակերտ.

Նշանակիչ a. significatif.

Նշանակիր s. porte-enseigne, porte-drapeau, porte-étendard.

Նշանակութիւն s. signifi-

cation; * — ունենալ, avoir une signification.

Նշանացեմ, եցի vn. faire signe, faire entendre par des signes.

Նշանացի adv. par signes, par des signes; — խօսել, parler —; — աւնել ձեռամբ, faire signe de la main.

Նշանացոյց a. qui fait voir un signe, qui donne un signal.

Նշանաւոր a. marqué d'un signe, signé; insigne, signalé, distingué, remarquable; significatif; symbolique.

Նշանեմ, եցի va. marquer d'un signe, marquer, noter; fiancer, faire les fiançailles.

Նշաջուր, ջրոյ s. amandé.

Նշատերեւ a. en forme des feuilles d'amandier.

Նշաւակ, աց sm. point de mire, but, visée; fig. spectacle, risée; — ինեմ՝ գտանիլ՝ կալ, être en butte, exposé à, l'objet de, être en proie à, être victime de; — կալ կշտամբանաց, s'exposer aux reproches; — կացուցանել, afficher, exposer; առակ —ի, objet de moquerie, de dérision; առակ —ի կացուցանել, exposer aux risées du peuple, donner en spectacle, afficher, ridiculiser; V. Առակ.

Նշաւակելի a. infâme, honteux.

Նշաւակեմ, եցի va. donner en spectacle, noter d'infamie, exposer à la risée de tout le monde, couvrir de honte, tyme-

paniser, flétrir, ridiculiser, rendre infâme, diffamer, afficher, dévoiler, découvrir.

Նշաւակութիւն s. exposition aux regards du public, risée, honte publique, infamie, ignominie; sobriquet; chose remarquable.

Նշդարենի, նւոյ, նեաց . Նշդարի, բւոյ, բեաց bot. s. charme.

Նշենի, նւոյ. Նշի, շւոյ s. amandier.

Նշիկ s. anat. amygdale.

Նշխար, աց sm. morceau, fragment, débris; reste; dépouille mortelle, restes; — պատարագի, hostie, pain à chanter; — կնքոյ, pain à cacher; — սրբոց, relique; տուփ նշխարաց, reliquaire.

Նշխարեալ adj. resté; — կեանք իմ, le reste de ma vie.

Նշխարեմ, եցի va. laisser des restes, des morceaux, rester.

Նշկահեմ, եցի va. se lever, se soulever contre, se révolter, s'insurger; rejeter, mépriser; — իներբուստ ձեռին ուրուք, s'affranchir de la domination de qn.

Նշմար. Նշմարանք, նաց s. vestige, trace, indice; — գեղոյ, restes de la beauté.

Նշմարեմ, եցի va. s'apercevoir, entrevoir, remarquer, aviser, observer, voir, regarder.

Նշմարեցուցանեմ, ուցի va. faire apercevoir, faire voir.

Նշող V. Նշոյլ.
 Նշողազարդ V. Նշուլազարդ.
 Նշողեմ, եցի vn. éclater, briller, luire, reluire, resplendir, étinceler.
 Նշոյլ, շուլից s. éclat, reflet, clarté, lueur; — խնդուծեան, rayon de joie; աղօտ՝ մռայլ —, faible, sombre lueur.
 Նշուլագեղ V. Նշուլափայլ.
 Նշուլազարդ adj. éclatant, radieux.
 Նշուլափայլ adj. éclatant, brillant, radieux, étincelant.
 Նշուլեմ V. Նշողեմ.
 Նշտբակ, աց s. lancette; bistouri.
 Նոխազ, աց s. bouc.
 Նոխազաղէմ a. qui a la figure semblable à un bouc.
 Նոխազեան a. de bouc; s. pl. les boucs.
 Նոխազերգու V. Ողբերգակ.
 Նոխազերգուծիւն V. Ողբերգուծիւն.
 Նոխազոտն s. chèvre-pied.
 Նողկ a. dégoûtant.
 Նողկամ, ացայ vn. avoir des nausées, se dégoûter, être dégoûté.
 Նողկանք, նաց s. dégoût, bondissement ou soulèvement de cœur, nausée.
 Նողկացուցանեմ, ուցի va. dégoûter, répugner, faire bondir le cœur.
 Նողկացուցիչ a. dégoûtant, nauséabond.
 Նողկուծիւն V. Նողկանք.
 Նողկտամ V. Նողկամ.

Նոց, ի. Նոցի, գույ s. cyprès; a. de bois de cyprès.
 Նոցիաճահ a. orné, garni de cyprès.
 Նոյեան a. de Noé.
 Նոյեմբեր, ի s. novembre.
 Նոյն, նորին, նովին ou նովիմք pron. même, lui-même, elle-même; lui, il, elle; le même, la même; a. même, égal, identique; dito, idem; adv. de même, de la même manière, également; ի—, tout de suite, aussitôt; մի եւ նոյն, le même, la même; — գործել, identifier; * — բան է, c'est la même chose, cela revient au même.
 Նոյնաբանեմ, եցի vn. redire la même chose, répéter.
 Նոյնաբանական a. tautologique.
 Նոյնաբանուծիւն s. redite, répétition; rhét. tautologie; traduction littérale.
 Նոյնաբար V. Նոյնպէս.
 Նոյնագոյ V. Համագոյ.
 Նոյնազգի V. Համազգի.
 Նոյնակերպ V. Միակերպ.
 Նոյնաձայնուծիւն s. homophonie.
 Նոյնաձեւ a. de même forme, uniforme.
 Նոյնայնգ, Նոյնայնգուծիւն V. Նմանայնգ, Նմանայնգուծիւն.
 Նոյնանամ, ացայ vn. être identique, s'identifier.
 Նոյնանման a. tout à fait le même.
 Նոյնանշան V. Համանշան.

Նոյնանուն a. de même nom.
 Նոյնասերմն a. qui est de la même semence, parent.

Նոյնացուցանեմ, ուցի Վա. identifier.

Նոյնբանութիւն V. Նոյնաբանութիւն.

Նոյնգունակ a. même, égal; V. Նոյնպէս.

Նոյն ընդ Նոյն. Նոյն ժամայն. Նոյն հետայն adv. à l'heure même, à l'instant même, à l'instant, aussitôt, sur-le-champ, immédiatement, tout de suite après.

Նոյնութիւն s. identité.

Նոյնչափ adv. autant.

Նոյնպէս adv. de même, de la même manière, pareillement, également, aussi, idem.

Նոյնպիսի, սույ, սեաց adj. même, tel, pareil, égal, semblable.

Նոյնքան adv. autant.

Նոյն օրին adv. le même jour, le jour même.

Նոյնօրինակ a. semblable, pareil; V. Նոյնպէս.

Նովանք s. nouvelles mariées.

Նոտար V. Նօտար.

Նոտարացի s. secrétaire; a. notarié.

Նոտրգիր V. Նոտր.

Նոր, ոց a. neuf; nouveau, nouvel, récent, de nouvelle date, moderne, frais; extraordinaire, étrange; neuf, nouveau, novice; adv. nouvellement, récemment, fraîchement, depuis peu; արիւն նորոյս

Վարդանայ, le sang de ce second Vartan.

Նորա pron. à lui, à elle, lui.

Նորաբան, ից s. néologue, néologiste.

Նորաբանական a. néologique.

Նորաբանութիւն s. néologie; néologisme.

Նորաբեր a. nouvellement apporté, produit; — տօն, le nouvel an.

Նորաբողբոջ, Նորաբոյս a. germé depuis peu de temps, naissant, jeune, tendre.

Նորագին a. nouvellement acheté.

Նորագիւտ a. nouvellement inventé ou trouvé, récent.

Նորագործ a. nouvellement fait, neuf, nouveau; étrange, surprenant.

Նորադարձ V. Նորահաւատ.

Նորազգեստ a. vêtu de neuf.

Նորալուրք s. les nouvelles.

Նորախայծ ողկոյզ, grappe de raisin déjà colorée.

Նորախողխող a. récemment éborgé.

Նորախոց adj. récemment blessé.

Նորածին, Նորածնեալ adj. nouveau-né, renaissant, naissant; նորածնեալ յաւազանէ, nouveau baptisé.

Նորածնիմ, Նորածնանիմ, ճնեալ vn. renaître.

Նորածնութիւն s. renaissance.

Նորակատար a. récemment achevé; jeune.

Նորակարգ a. nouvellement recruté.

Նորակերտ, աց a. nouvellement bâti; étrange.

Նորակերտեմ V. Նորոգեմ.

Նորակնիք, կնքի. Նորակր-
նունք a. nouveau baptisé.

Նորակտուտ a. tourmenté d'une manière extraordinaire.

Նորակրօն, ից s. novateur; superstitieux.

Նորակրօնութիւն s. innovation en matière de religion; superstition.

Նորահաս, ից a. nouvellement arrivé; récemment mûri; jeune.

Նորահասակ a. jeune.

Նորահարսն, սին, սանց s. nouvelle ou jeune épouse, nouvelle mariée.

Նորահաւատ, ից a. nouveau converti, néophyte, prosélyte.

Նորահնար a. nouvellement inventé.

Նորահրաշ V. Նորանշան.

Նորաձայն a. étrange, innové, inouï.

Նորաձայնութիւն s. innovation; étrangeté.

Նորածեւ a. innové, nouvellement formé, inventé, à la mode; —ք, mode, nouveauté; նորածեւս առնել՝ ձեւել՝ մուծանել, innover, amener ou introduire une mode.

Նորածեւեմ, եցի va. innover, introduire des innovations, des nouveautés, une mode.

Նորածեւիչ sm. novateur, innovateur.

Նորածեւութիւն s. innovation; mode, nouveauté.

Նորադանդ, ից sm. protestant.

Նորադանդութիւն s. protestantisme.

Նորանաշակ a. qui a un nouveau goût, exquis, délicieux.

Նորամարզ V. Նորակարգ.

Նորամուտ a. entré nouvellement, nouveau, novice; —ք, innovation; նորամուտս նորոգել, faire des innovations.

Նորամսութիւն s. le premier jour du mois.

Նորայ, ոց. Նորային, յնոց a. le sien, la sienne.

Նորանամ, ացայ va. devenir neuf, se renouveler.

Նորանկար a. nouvellement peint.

Նորանշան a. prodigieux, étonnant, étrange, paradoxal, monstrueux, phénoménal, curieux; — հնչ, phénomène.

Նորանշոյլ a. d'un nouvel éclat, éclatant; ընդ այգն —, aux premières lueurs de l'aurore.

Նորանոր a. tout récent, tout nouveau; adv. à neuf; —ք, les modes.

Նորաշէն V. Նորակերտ.

Նորապարգեւ adj. donné, accordé récemment.

Նորապէս adv. nouvellement, récemment.

Նորապսակ a. nouvellement couronné.

Նորասէր a. qui aime la nouveauté.

Նորասիրութիւն s. amour de la nouveauté.

Նորասնունդ a. nourri récemment, jeune.

Նորաստեղծ, ից a. créé, inventé nouvellement.

Նորաստեղծեմ, եցի va. créer ou faire nouvellement, recréer; —իմ vn. être recréé, renaître.

Նորասքանչ V. Նորանշան.

Նորավարժ, ից a. nouvellement exercé, inexpérimenté, nouveau, novice.

Նորատեսակ a. d'un nouveau genre.

Նորատեսիլ a. paradoxal, étrange, extraordinaire, prodigieux.

Նորատիք a. d'un âge tendre, jeune.

Նորատունկ, տնկոց a. nouvellement planté; sm. jeune plante; néophyte.

Նորատուր a. nouvellement donné, récent, nouveau.

Նորարար a. nouvellement fait.

Նորացոյց V. Նորանշան.

Նորացուցանեմ, ուցի va. rendre nouveau, renouveler.

Նորափառ, աց. Նորափառախնդիր a. qui a des idées vaines, vaniteux.

Նորափառութիւն s. vaine gloire, vanité.

Նորափետուր a. à qui ont poussé de nouvelles plumes, mué; fig. rajeuni, renouvelé; — զարդարիլ, muer, se remplumer; fig. rajeunir, se renouveler.

Նորափթիթ a. récemment fleuri, fraîchement éclo, épanoui; — ճաղիկ, tendre fleur; — գեղ զարնայնոյ, les grâces naissantes du printemps.

Նորափոր a. nouvellement creusé.

Նորաքաղաք, աց s. nouvelle ville, ville renaissante.

Նորեկ, աց a. nouveau venu, nouvel arrivé, novice.

Նորընծայ, ից a. nouvellement offert; qui débute, nouveau; novice, qui a pris nouvellement l'habit religieux.

Նորընծայարան, ի s. noviciat (la maison).

Նորընծայութիւն s. début; noviciat (l'état).

Նորի, րւոյ, րեաց s. précoce, hatif; —ք s. prémices.

Նորիմաց V. Նորահնար.

Նորին V. Նորա.

Նորոգ V. Նոր.

Նորոգագործ V. Նորագործ.

Նորոգայարդար a. renouvelé, remis à neuf.

Նորոգապէս V. Նոր adv.

Նորոգատուր V. Նորատուր.

Նորոգեմ, եցի va. renouveler, refaire ou remettre à neuf, raccommoder, restaurer, rafraîchir; régénérer, réformer; fig. renouveler, rajeunir; — զնկար, restaurer, rafraîchir un tableau; —իմ vn. se renouveler, se refaire, se raccommoder; se régénérer; fig. se rajeunir, renaître.

Նորոգիչ sm. réformateur, novateur, régénérateur.

Նորոգումիւն, նորոգումն s. renouvellement, restauration, réparation, raccommodage; réforme, réformation; renaissance, régénération; rajeunissement.

Նորութիւն sm. nouveauté; innovation.

Նորուն V. նորա.

Նորօրինակ a. sans exemple, étrange, nouveau, extraordinaire, paradoxal.

Նոցա pron. à eux, à elles, leur.

Նոցայք, այոց. Նոցայինք, այնոց s. les leurs.

Նու, ոց, աց, նուանք s. belle-fille; bru; belle-sœur, femme du frère.

Նուազ, աց s. chant, chanson, air, accords: souvet; coupe, tasse; fois, coup; իբազում —ս, ինուազս բազումս,՝ յայլ եւ այլ —ս, plus d'une fois, plusieurs fois, à diverses reprises; լուր զայս զերջին —, écoutez pour la dernière fois; իմիում նուազի, dans une seule fois, une fois; վասն միոյ —ի, pour une fois; իմիում նուազի, une fois; tout d'un coup; յառաջնում —ի, la première fois; առ մի —, pour une fois; զմի — եւս, encore une fois; յերկարագոյն —օք, longuement; longtemps.

Նուազանուղթ, թղթոյ sm. papier de musique.

Նուազախաղ, ի s. mélodrame.

Նուազածու, աց s. musicien.

Նուազակից s. accompagnateur; — լինել, accompagner.

Նուազակցեմ, եցի va. accompagner.

Նուազակցումիւն s. accompagnement.

Նուազահանդէս s. concert.

Նուազամոլ s. mélomane.

Նուազամոլութիւն s. mélomanie.

Նուազայարդար, ից s. compositeur de musique.

Նուազարան, աց s. instrument de musique.

Նուազաւոր, աց a. musical, harmonieux, cadencé.

Նուազեմ, եցի va. chanter; entonner, donner le ton; jouer d'un instrument, exécuter; —

ընդ ումեք, accompagner զո.;

— սրնգաւ, jouer de la flûte;

— ձեռամբ զքնար, toucher la harpe de sa main, jouer sur la harpe.

Նուազերգութիւն s. chant, mélodie, chant mélodieux.

Նուազ, ից a. peu considérable, peu nombreux, moindre, petit, minime, faible; bas, vil; adv. moins, peu; ոչ ինչ —, pas moins, guère moins; ոչ ինչ — քան զնա հեղաք եւ մեք արտասուս, nous ne pleurons pas moins que lui.

Նուազական a. diminutif, décroissant.

Նուազանամ V. նուազիմ.

Նուազեմ, եցի. նուազեցուցանեմ, ուցի va. diminuer, amoindrir, déduire, rabattre, retrancher, rapetisser; rabais

ser, ravaler, avilir, atténuer, exténuer; s'éclipser; — գգիւս, diminuer, baisser le prix; — զարժէս, diminuer la valeur, déprécier.

Նուազիմ, զեցայ ՎՆ. diminuer, s'amoinrir, s'atténuer, décroître, manquer; s'éclipser.

Նուազուծիւն, Նուազումն s. diminution, amoindrissement, décroissement, décharge; rareté; rabais, abaissement, déduction; défaut, manque; déclin, décours, éclipse; — գնոյ, rabais, baisse; — արեան, appauvrissement du sang.

Նուաղ, ից a. languissant, langoureux, faible; moindre; obscur, sombre; — ձայնիւ, d'une voix languissante, défaillante.

Նուաղեմ, եցի. Նուաղեցուցանեմ, ուցի ՎՆ. faire languir, affaiblir, atténuer, exténuer, faire tomber en défaillance; obscurcir, éclipser; diminuer.

Նուաղիմ, զեցայ ՎՆ. défaillir, s'évanouir, se trouver mal, tomber en défaillance, en pamoison, se sentir défaillir ou s'affaiblir, perdre ses sens, pâmer, se pâmer; languir, s'affaiblir, s'exténuer; diminuer, s'amoinrir; s'obscurcir, s'éclipser; նուաղէր սիրտ իմ, mon cœur tombait en défaillance, le cœur me manquait; նուաղեալ անկանել, tomber sans connaissance; նուաղեալ ձայն, voix défaillante.

Նուաղութիւն, Նուաղումն s. évanouissement, défaillance, langueur, pamoison, faiblesse, exténuation, syncope; diminution, amoindrissement.

Նուանեմ, եցի ՎՆ. dompter, subjuguier, réduire, vaincre, assujettir, soumettre; յինքն —, s'emparer, envahir; — զինուք, conquérir; — զպարոյթ, maîtriser, réprimer son ressentiment, sa colère.

Նուանող s. dompteur.

Նուանութիւն s. assujettissement, asservissement; soumission, obéissance.

Նուամ, ացի ՎՆ. miauler.

Նուաստ, ից a. bas, humble, vil, inférieur, rampant, plat, servile.

Նուաստաբար adv. bassement, humblement.

Նուաստախոյ a. qui a des sentiments peu élevés, esprit bas, vil, mesquin; — միտք, petits esprits.

Նուաստական V. Նուաստ.

Նուաստանամ, ացայ ՎՆ. s'abaisser, s'humilier, s'avilir, se ravaler, se dégrader.

Նուաստացուցանեմ, ուցի ՎՆ. abaisser, rabaisser, humilier, avilir, ravaler, dégrader; — զանձն, s'avilir, s'abaisser.

Նուաստացուցիչ adj. avilissant.

Նուաստութիւն s. bassesse, abaissement, avilissement, humiliation, abjection, dégradation, vileté, infériorité; առանց —է, sans bassesse.

Նուարտակ, աց s. bot. passerage.

Նուարտան, աց s. couverture.

Նուէր, ուիրաց sm. offre, offrande, présent, oblation; libation; —ք, libéralité; արգադիր —, ex-voto.

Նուիկ, Նուից s. serpente, serpiente, estragon.

Նուիրաբեր, աց a. qui porte, qui fait une offrande.

Նուիրագործեմ, եցի va. sacrifier, célébrer les mystères; consacrer, offrir.

Նուիրագործութիւն s. célébration des mystères, sacrifice, oblation.

Նուիրակ, աց s. huissier, lecteur; nonce; député.

Նուիրական a. sacré, saint; — եւ փրկաւէտ երգ, toast.

Նուիրակապետ, աց s. chef des huissiers.

Նուիրակութիւն s. nonciature; députation.

Նուիրան, աց s. temple; sacre; sacrifice.

Նուիրանոց, աց s. coupe à libations.

Նուիրառու, աց s. celui qui fait une offrande.

Նուիրեմ, եցի va. offrir, présenter, dédier, sacrer; consacrer, inaugurer; vouer, dévouer; faire des libations; — զանձն, se dévouer, se sacrifier; — յուսումն զժամանակն, consacrer tout son temps à l'étude.

Նուիրումն sm. offre, obla-

tion; dédicace, inauguration; — անձին, dévouement.

Նուկի V. Ունկի.

Նունուֆար s. bot. nénufar.

Նուշ, նշոյ s. amande.

Նուռն, նռան s. grenade; նռան ծաղիկ, fleur du grenadier sauvage.

Նուս V. Նուք.

Նուսխայ, ի s. recette, ordonnance, formule.

Նուրբ, նրբից a. fin, mince, subtil, délié, ténu, grêle, chétif; étroit.

Նուք s. dos; ինուս երիվարի ելանել նստել, monter à cheval.

Նոքա, Նոքին pron. eux, ils, elles.

Նպաստ, ից s. secours, assistance, subside, subvention, faveur; ի—, à l'appui, en faveur; — լինել V. Նպաստեմ.

Նպաստամատոյց, նպաստաւոր a. qui aide, favorable, propice; — լինել V. Նպաստեմ.

Նպաստաւորեմ V. նպաստեմ.

Նպաստաւորութիւն V. նրպաստ.

Նպաստեմ, եցի vn. contribuer, seconder, secourir, favoriser, aider, subvenir, se prêter, prêter son concours.

Նպատակ, աց s. but, point de mire, visée; fig. but, point de mire, fin, intention, vue, objet; ուղղել ի—, coucher en joue, viser; հարկանել ի—, frapper au but, atteindre le but; կէտ —ի, point de mire.

Նպար, նպարակ, աց sm. provision, approvisionnement.

Նպարակաւոր a. chargé de provisions.

Նպարակեմ, եցի va. approvisionner.

Նոնագոյն a. de couleur grenat, grenat; s. couleur grenat; — թաւիչ, velours grenat.

Նոնաձու, ից a. en forme de grenade.

Նոնաբար, ի s. min. grenat.

Նոնենի, նույ, նեաց s. bot. grenadier.

Նսեհ, նսիհ s. destinée, fortune, bonheur; վեհ —, haute destinée; վայելել ի—, être dans la prospérité.

Նսեմ, նսեմական, աց adj. sombre, foncé, obscur.

Նսեմանամ, ացայ vn. s'obscurcir, devenir obscur, se rembrunir, s'éclipser, se ternir.

Նսեմաստուեր a. obscur; — անտառ, sombre forêt.

Նսեմացուցանեմ, ուցի va. obscurcir, éclipser, offusquer, ternir.

Նսեմութիւն s. obscurité, ternissure.

Նստական V. նստողական.

Նստարան, աց sm. banc, banquette.

Նստիմ, տայ, նիստ vn. s'asseoir; se placer, prendre place, siéger; résider, demeurer; — իսեղան, se mettre à table; — յաճող իպէստ, satisfaire ses besoins.

Նստող sm. celui qui est assis.

Նստողական a. sédentaire; — կեանք, vie sédentaire.

Նստոյ տեղի s. fondement, cul, anus.

Նստուցանեմ, ուցի va. asseoir, faire asseoir, placer; pousser, enfoncer.

Նրան, աց s. sabre.

Նրբաբան a. subtil, argutieux.

Նրբաբանեմ, եցի vn. subtiliser, raffiner, se servir de subtilités.

Նրբաբանութիւն s. subtilité, argutie.

Նրբաբար adv. subtilement.

Նրբալեզու a. qui bégaye.

Նրբախնդիր a. pointilleux, minutieux.

Նրբախօս V. նրբաբան.

Նրբակաճան V. նրբուղի.

Նրբական V. նուրբ.

Նրբակտաւ s. batiste.

Նրբահայեաց adj. subtil, perçant.

Նրբաձայն, ից a. qui a la voix grêle.

Նրբամարմին a. qui a le corps mince, grêle, fluet.

Նրբամիտ a. esprit délié, subtil, pénétrant, fin, sagace.

Նրբամտութիւն s. finesse d'esprit, subtilité, sagacité.

Նրբացուցանեմ, ուցի va. subtiliser, rendre subtil, délié, amincir, affiner.

Նրբաւարտ a. terminé en pointe, pointu.

Նրբափողոց, աց s. ruelle.

Նրբաքիթ a. qui a le nez mince.

Նրբեմ V. Նրբացուցանեմ.
Նրբին a. subtil, fin.

Նրբոստ a. qui a des branches minces.

Նրբութիւն sm. subtilité, finesse, ténuité.

Նրբուղի s. chemin étroit, sentier.

Նքծեմ, եցի. Նքծիմ, եցայ vn. être affamé, mourant de faim, mourir de faim.

Նքողիմ, ղեցայ vn. languir, s'exténuer, défaillir.

Նքողումն s. atonie, langueur.

Նքոյր, քուրի s. crible.

Նօթ, ի s. minium.

Նօթի, թույ a. qui a faim, qui est à jeun; adv. à jeun, sans manger.

Նօթեմ, եցի va. annoncer.

Նօթութիւն s. faim.

Նօսք, etc. V. Անօսք, etc.

Նօսքասանոք s. démêloir.

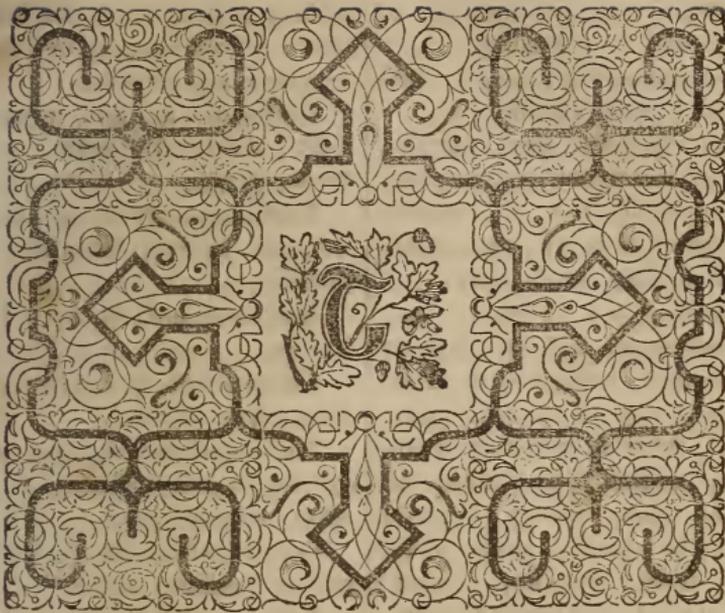
Նօտար, աջ s. notaire.

Նօտարեմ, եցի va. écrire en cursive; notariar.

Նօտարութիւն s. notariat.

Նօտոս, աջ s. autan, vent du midi.

Նօտր օւ Նօտր գիր sm. cursive.

Շ (cha) s. vingt-troisième lettre de l'alphabet et dix-huitième des consonnes; cinq cents, cinq-centième.

Շաբաթ, ու s. sabbat, jour du repos, repos; samedi; semaine.

Շաբաթօր, գրոյ s. journal hebdomadaire.

Շաբաթախտիր V. **Շաբաթապահ**.

Շաբաթական a. sabbatique; hebdomadaire.

Շաբաթամուտ, մտից sm. semainier, hebdomadier; la veille de samedi.

Շաբաթանամ, ացայ vn. observer le sabbat, se reposer, cesser de travailler, chômer.

Շաբաթապահ a. qui observe le sabbat.

Շաբաթապահք, հոց s. jeûne ou maigre pendant une semaine.

Շաբաթացուցանեմ, ուցի va. faire observer le sabbat, faire reposer, faire cesser le travail, faire chômer.

Շաբաթաւոր a. semainier, hebdomadaire.

Շաբաթումն s. observation du sabbat, repos, cessation de travail, chômage, vacance.

Շաբաթչէք s. semaine (salaire d'une —); — առնուլ, recevoir sa semaine.

Շաղանակ, աց s. châtaigne; — յեճ, marron.

Շագանակագոյն *a.* châtain.
Շագանակավաճառ, *աց s.*
marchand de marrons.

Շագանակենի, նոյ *s.* châ-
taignier, marronnier.

Շալակ, ի *s.* dos, épaule;
charge; brancard, civière; sac.

Շալակեմ, եջի *va.* mettre
sur le dos, charger; *vn.* mettre
sur son dos, se charger.

Շալկոց, ի *s.* crochet.

Շականջեմ, եջի *vn.* dresser
les oreilles, prêter les oreilles.

Շահ, ուց *ou* ից *sm.* gain,
profit, intérêt; bénéfice, avan-
tage, utilité; ի— ածել *ou*
* շահու դնել; placer l'argent;
իշահս հարկանիլ, շահու գիտ
լինել կրթիլ մտանել, s'adon-
ner au gain, être avide de gain;
շահս առնել, danser; — բերել,
rapporter, produire, donner
du profit; բառնալ զ— ուրուք,
rogner les ongles à qn., dimi-
nuer son profit; ոչ առ ի— ինչ
օգտի բարբառիմ, je parle sans
intérêt; — ք օգտուծեանց, uti-
lités; ի— օգտի իւրեանց, pour
leur profit, pour leur bien.

Շահաբեր *a.* qui procure du
gain, lucratif, utile.

Շահադէտ *s.* spéculateur.

Շահադիտեմ, եջի *vn.* spé-
culer.

Շահադիտուծին *s.* spécu-
lation.

Շահախնդիր *a.* intéressé,
véral.

Շահական, Շահականացու
a. lucratif, utile.

Շահակից *s.* associé de gain.

Շահապ, Շահապետ, *աց s.*
maire, gouverneur, seigneur,
chef; — անտաւաց, sylvain;
— դաշտաց, dryade.

Շահասէր *a.* qui aime le
gain, avide de gain, inté-
ressé, véral.

Շահասիրութիւն *s.* amour
du gain, intérêt, véralité, cu-
pidité.

Շահասպրամ, ի *sm.* bot.
basilic.

Շահաստան, ի *s.* ville capi-
tale, commerçante.

Շահավաճառ, *աց s.* com-
merce, trafic, négoce; négo-
ciant, commerçant.

Շահավաճառութիւն *s.* com-
merce, négoce, trafic.

Շահատակ *V.* Նահատակ.

Շահատակեմ, եջի . Շահա-
տակիմ, կեցայ *vn.* assaillir,
attaquer valeureusement, s'é-
lancer intrépidement sur,
braver.

Շահատակին, Շահատա-
կութիւն *s.* attaque, assaut;
expédition, conquête, haut
fait, exploit, valeur, succès,
victoire.

Շահարար *V.* Շահաւոր.

Շահարունի, նոյ *s.* sylvain.

Շահաւետիմ *V.* Շահիմ.

Շահաւէտ, ւետաց . Շա-
հաւոր, *աց a.* lucratif, avan-
tageux, intéressant, favorable.

Շահաւորիմ *V.* Շահաւետիմ

Շահաւորութիւն *s.* profit,
gain, avantage.

Շահեկան, Շահեկանացու
V. Շահական.

Շահեկանութիւն V. Շայեկանութիւն.

Շահեստ, ից V. Շահ.

Շահեցուցանեմ, ուցի va. faire gagner ou profiter; placer de l'argent.

Շահէն, ենի s. épervier.

Շահիմ, հեցայ vn. gagner, profiter de, s'acquérir, tirer profit ou parti de, trouver son compte, remporter; — զկեանս անձին, gagner sa vie; — զմահ, échapper à la mort, l'échapper belle; բազումս —, gagner beaucoup, gros; չիք ինչ շահելոյ, il n'y a rien à gagner.

Շահիդբամ s. bot. giroflée.

Շաղ V. Յօղ.

Շաղախ, ոյ s. ciment, mortier; a. barbouillé, souillé.

Շաղախեմ, եցի va. cimenter; barbouiller, souiller, contaminer, salir; —իմ vn. se barbouiller, se souiller, s'imprégner ou s'imbiber de.

Շաղախումն s. contamination, souillure.

Շաղակրատ, աց sm. charlatan.

Շաղակրատանք, նաց sm. charlatanerie.

Շաղակրատեմ, եցի vn. charlataner, faire du charlatanisme.

Շաղակրատութիւն s. charlatanisme.

Շաղաղեմ, եցի va. bégayer.

Շաղամաթ, ի s. fil; ficelle.

Շաղաշարութիւն s. entrelacement.

Շաղաշոյտ, Շաղաշուտ a.

chenapan, faquin, ganache, goujat, gamin, effronté.

Շաղաշտութիւն s. faquinerie, gaminerie, effronterie.

Շաղապ V. Շաղափ.

Շաղապատ a. entortillé, entrelacé.

Շաղապատեմ, եցի va. entortiller, entrelacer, impliquer; —իմ vn. s'entortiller, s'entrelacer.

Շաղաւաշուրձն, շրձանց a. trompeur, rusé; bavard, hâbleur, flatteur.

Շաղափ s. tanière, forêt.

Շաղափիկ s. vrille.

Շաղգամ V. Շողգամ.

Շաղեմ, եցի va. envelopper, impliquer, engager dans, enlacer; pétrir; détremper, délayer, mouiller; barbouiller, souiller.

Շաղիղ, զղոյ s. charogne, cadavre.

Շաղկապ, աց s. jonction, lien; gram. conjonction.

Շաղկապեմ, եցի va. attacher ensemble, conjondre.

Շաղկապումն s. jonction, enchaînement.

Շաղղակեր, աց a. carnivore, carnassier.

Շաղղակերութիւն s. action de manger des charognes, de la viande.

Շաղղայեղց a. corpulent, gros et gras.

Շաղփաբանութիւն V. Շաղփաղփանք.

Շաղփաղփ, ից a. hâbleur, jaseur, babillard, caqueteur.

discoureur, brailleur, bavard, cancanier.

Շաղփաղփանք, նաց s. hablerie, bavardage, babil, babillage, caquet, caqueterie. jaserie, cancan; rêverie, délire, niaiseries, balivernes.

Շաղփաղփեմ, եցի vn. habler, bavarder, babiller, jaboter, jaser, caqueter, faire des cancans; dire des niaiseries, des balivernes, parler à tort et à travers.

Շաղփաղփութիւն V. Շաղփաղփանք.

Շամանդաղ, աց, ից sm. brouillard, obscurité.

Շամբ, ից s. cannaie.

Շամբակ, ի s. petite cannaie.

Շամբշաբար adv. follement.

Շամբշական V. Շամբուշ.

Շամբշանք V. Շամբշութիւն.

Շամբշիմ, շեցայ vn. être ou devenir fou, furieux, passionné; fig. être agité de violents transports, être fou d'amour, aimer à la folie, éperdument, être transporté d'une grande passion, s'affoler; — իկանայս, courtiser les femmes.

Շամբշութիւն s. folie, fureur, manie; fig. fureur, passion violente, amour, transport, galanterie: débauche.

Շամբուշ adj. fou, furieux; fig. fou, transporté, maniaque, passionné, amoureux, galant.

Շամբուտ adj. plein de roseaux; s. cannaie.

Շամշիմ V. Շամբշիմ.

Շամշտութիւն s. tétrarchie.

Շամբիտ. Շամբաացի, ցոյ s. Samaritain.

Շամփուր, փրոյ s. broche; ի— հարկանեմ V. Շամփեմ.

Շամփրակ, ի sm. diadème, couronne.

Շամփրեմ, եցի va. embrocher, mettre à la broche; embrocher, percer, transpercer.

Շայեկան, etc. V. Շահեկան.

Շանաբարոյ a. cynique.

Շանագլուխ, լիոյ, լիւի adj. qui a une tête de chien; s. tête de chien; zool. cynocéphalon, babouin.

Շանագգեաց a. cynique.

Շանակնճիթ adj. qui a un museau de chien.

Շանածուկն, ձկան s. requin, squalé.

Շանճանն, ից s. tique.

Շանդ V. Շանն.

Շանն, ից sm. foudre, tonnerre; étincelle; fer rouge; lingot; — ա, արձակել, lancer la foudre; հրավառ՝ բոցավառ՝ կայծակնացայտ՝ հրաշունչ՝ սպառնալից՝ ահաւոր —, la foudre ardente ou embrasée, enflammée, étincelante, fumante, menaçante, terrible.

Շաննակէզ առնեմ va. brûler par la foudre, foudroyer.

Շաննահար, ագ a. foudroyé, adv. par un coup de tonnerre; — լինել, être foudroyé, frappé de la foudre; — առնել V. Շաննահարեմ.

Շաննահարեմ, եցի va. frapper de la foudre, foudroyer.

Շաննահարութիւն sm. fou-

droiement, coup de tonnerre.

Շանձաձիգ V. Շանձընկէց.

Շանձարգել sm. paratonnerre.

Շանձեքար, ի s. aërolithe.

Շանձընկէց a. foudroyant, fulminant; — բարկութիւն, foudre, tonnerre.

Շանձի V. Շանձ.

Շանձիչ V. Շանձընկէց.

Շանի s. nourriture de chien.

Շանսխուրք s. prix d'un chien; salaire d'une prostituée.

Շանփիւն, նի s. excrément de chien.

Շաչեմ, եցի vn. claquer, craquer, craqueter, croquer, cliqueter; petiller, éclater, crépiter, bruire.

Շաչիւն, Շաչումն s. craquement, éclat, petillement, explosion, fracas; — զինուց, cliquetis, bruit des armes.

Շապիկ, պկաց s. chemise; — քահանայական, aube; — փոխել, changer de chemise.

Շառագոյն a. roux, rousseau.

Շառագունանք V. Շառագունութիւն.

Շառագունացուցանեմ, Շառագունեցուցանեմ, ուցի va. faire rougir de honte, rendre confus, confondre.

Շառգունեմ, եցի. Շառագունիմ, նեցայ vn. rougir, rougir de honte, de pudeur.

Շառագունութիւն s. rouge, rougeur; fig. rouge, pudeur, honte.

Շառայլք V. Նշոյլ,

Շառաշիղ s. grand morceau de sel gemme; — սառի, glaçon, banc de glace.

Շառաչ V. Շաչիւն.

Շառաչեմ V. Շաչեմ.

Շառաչիւն, Շառաչուկ, Շառաչումն V. Շաչիւն.

Շառաւել, Շառաւիղ, աց s. rejeton, pousse, bourgeon, jet, surgeon, drageon; fig. rejeton, enfant, descendant; trait de lumière, rayon; — անուոյ, rais; — օրհնութեան, germe béni; — դառնութեան, rejeton maudit.

Շառաւիղեմ, եցի va. pousser, rejeter, produire des bourgeons, germer, drageonner.

Շառան, ւունք s. chameau.

Շառափնատ V. Կառափնատ.

Շատ, ից a. beaucoup de, plusieurs, un grand nombre de, nombreux, copieux, considérable, en grande quantité; adv. beaucoup, longtemps; assez, suffisamment; — ասել, être content; — է, c'est assez, assez, cela suffit; — է այդ, cela suffit, c'est bon; — է զի՛ il suffit que, pourvu que; — իսկ, suffisamment; փոքր իշատէ, un peu, en partie; plus ou moins; — կամ սակաւ, plus ou moins; շատք յայնցանէ, la plupart d'eux; — համարիլ, se contenter de.

Շատաբանութիւն s. parlage, verbiage, loquacité, verboosité.

Շատախօս, աց a. qui parle beaucoup, bavard, grand par-

leur, babillard, jaseur, moulin à paroles; լինել V. Շատխօսեմ.

Շատախօսութիւն s. bavardage, jaserie, verbiage, verbo-sité, babil, loquacité.

Շատակեաց V. Երկարակեաց.

Շատակեր, աց a. qui mange beaucoup, grand mangeur, glouton, vorace.

Շատակերութիւն V. Շատկերութիւն.

Շատահանձար adj. qui a beaucoup de talent, très-intelligent.

Շատահմտութիւն s. grande érudition, grande expérience.

Շատանամ, ացայ vn. se contenter de; suffire; se multiplier, s'augmenter; — սակաւուք՝ փոքու, se contenter de peu.

Շատաշուրջ, Շատաշրջիկ a. s. rôdeur, flâneur; — լինել, rôder, flâner.

Շատաշրջութիւն s. flânerie.

Շատաջուր adj. qui a beaucoup d'eau, abondant en eau.

Շատացուցանեմ, ուցի va. augmenter, multiplier.

Շատերդումն adj. qui fait beaucoup de serments, jureur.

Շատիմ V. Շատանամ.

Շատխօս V. Շատախօս.

Շատխօսեմ, եցի vn. parler beaucoup, bavarder, jaser, babiller, caqueter.

Շատխօսութիւն V. Շատախօսութիւն.

Շատկերութիւն s. voracité, gloutonnerie.

Շատնամ, ցայ vn. se multiplier, s'augmenter.

Շատութիւն s. grande quantité, grand nombre, abondance, multitude.

Շատրուան, աց sm. tente, pavillon, marquise; jet d'eau.

Շատցնեմ V. Շատացուցանեմ.

Շատուոր a. nombreux.

Շար, ից s. fil, file, enfilade, série, suite, rangée, rang, ordre, chaîne; composition; siècle époque; crêpe; իշարի արկասել, enfiler, ranger; իշարի հարկանել, enregistrer.

Շարաբ, ոյ, ի s. sirop.

Շարաբանեմ, եցի vn. faire un syllogisme.

Շարաբանութիւն s. syllogisme.

Շարագիր, գրաց s. écrivain, rédacteur, auteur; lettre, caractère; V. Շարագրած.

Շարագոյր, գուրի s. couverture; — գրոց, la — d'un livre.

Շարագրած, ի s. composition, rédaction; œuvre, ouvrage, écrit, traité.

Շարագրեմ, եցի va. composer, rédiger, écrire.

Շարագրութիւն V. Շարագրած.

Շարադասեմ, եցի va. ranger ensemble, coordonner, ranger, arranger, disposer.

Շարադասութիւն s. ordre, disposition, arrangement; syn-taxe.

Շարադրեմ, եցի va. mettre

ensemble, en ordre, rassembler, réunir, arranger, combiner, former; V. Շարագրեմ.

Շարադրութիւն s. rapprochement, combinaison, arrangement, disposition; V. Շարագրած.

Շարախառնեմ, եցի va. mêler ensemble, entremêler, combiner.

Շարախառնութիւն s. combinaison, mélange.

Շարած V. Շարագրած.

Շարական, օց sm. hymne, cantique; livre des hymnes.

Շարակարգեմ V. Շարադասեմ.

Շարամանեմ, եցի va. entrelacer, enlacer, unir.

Շարամանութիւն s. entrelacement.

Շարայարեմ, եցի va. continuer, joindre.

Շարայարութիւն s. continuation, suite.

Շարաւ, ոյ sm. pus, sanie; puanteur, mauvaise odeur.

Շարաւահոտ a. puant; — արիւն, sang corrompu.

Շարաւահոտութիւն s. puanteur, mauvaise odeur.

Շարաւոտեալ a. puant, corrompu.

Շարեմ, եցի va. ranger, arranger; — շնշանագիրս, composer; — մարգարիտս, enfiler des perles.

Շարժ, ից sm. mouvement; tremblement de terre.

Շարժարանութիւն s. cinématique.

Շարժական a. mobile; — կամուրջ, pont-levis.

Շարժականութիւն sm. mobilité.

Շարժահիմն a. remué par les fondements.

Շարժառիթ, Շարժարան V. Շարժիչ.

Շարժեմ, եցի va. remuer, mouvoir, mettre en mouvement; agiter, ébranler; —

զամենայն քար, remuer ciel et terre; — զգլուխ, branler, hocher, secouer la tête; իգութ՝

իկարեկցութիւն —, é mouvoir la compassion; — զսիրտ, é mouvoir, toucher; — իմ vn. se remuer, se mouvoir, remuer, s'é mouvoir, s'ébranler, s'agiter; se donner du mouvement.

Շարժիչ s. mobile, moteur.

Շարժիւն V. Շարժումն.

Շարժեմ V. Շարժեմ.

Շարժող V. Շարժիչ.

Շարժողական a. mobile.

Շարժողութիւն s. mobilité.

Շարժումած, ոց sm. mouvement; geste, action; սաստիկ —, gesticulation; — ս առնել իխօսելն, faire des gestes en parlant.

Շարժութիւն sm. mobilité; motion.

Շարժումն sm. mouvement, motion, remuement, hochement; commotion, agitation, impulsion; geste; tremblement de terre; * շարժման մէջ լինել, être en mouvement.

Շարժուն a. mobile, agité;

— իհուլմոյ, agité par le vent.

Շարիատ, ի, իւ s. usure.

Շարմաղ s. tamis de soie.

Շարմաղուն ալիւր V. Նաշիի.

Շարունակ a. continu, continuuel.

Շարունակաբար adv. continuellement.

Շարունակեմ V. Շարայարեմ.

Շարունակութիւն s. continuation, continuité.

Շաւաշարին V. Նուիմ.

Շաւառն sm. canne d'Inde, canne odorante.

Շաւիղ, տղաց sm. sentier, chemin; V. Zետք.

Շափիղայ, Շափիւղայ, ից s. saphir.

Շափիւղեայ a. de saphir.

Շաքար, ի, աւ s. sucre; — վանի, — candi.

Շաքարաբոյս, բուսոյ. Շաքարաբուղիս եղէգն s. canne à sucre.

Շաքարագործ, աց s. confiseur.

Շաքարագործութիւն s. confiserie.

Շաքարանուշ sm. dragée; praline.

Շաքարավաճառ, աց s. marchand de sucre.

Շաքարեղէն s. bonbon.

Շաքարողի s. rhum.

Շաքլեմ V. Շառաւիղեմ.

Շեղ a. oblique, de travers; առ ի—, de biais, en biais; obliquement, de travers.

Շեղանկիւն s. losange.

Շեղեմ, եցի va. courber,

rendre oblique; faire dévier, détourner; — իմ vn. biaiser, pencher, se courber, déverser; fig. dévier, s'écarter, se détourner.

Շեղութիւն, Շեղումն sm. biais, obliquité, déviation; — աատեղաց, aberration des étoiles; — լուսոյ, déviation de la lumière.

Շեղջ, ից V. Շեղջակոյտ; շեղջ շեղջ ou շեղջս շեղջս V. Շեղջաշեղջ adv.

Շեղջաբար adv. en tas, par tas.

Շեղջական a. cumulatif.

Շեղջակուտ, կուտի s. tas, amas, monceau, pile, cumul, accumulation, entassement.

Շեղջակուտեմ, եցի va. entasser, amonceler, mettre en tas, empiler, accumuler, amasser, cumuler.

Շեղջաշեղջ a. entassé, amoncelé, accumulé; adv. en tas, en monceau; cumulativement, par accumulation.

Շեղջեմ V. Շեղջակուտեմ.

Շեղտամեղտ adj. efféminé, énervé.

Շեշտ, ից s. accent, accent aigu; adv. V. Շեշտակի.

Շեշտակի adv. tout droit, directement; avec adresse.

Շեշտաւոր a. accentué.

Շեշտեմ, եցի va. accentuer; diriger, lancer.

Շեշտուոր a. qui a l'accent aigu sur la dernière syllabe; baryton.

Շեշտումն sm. action de se

terminer en pointe; ի— անկանիլ, se terminer ou aller en pointe.

Շեպ adj. escarpé, abrupt, անկանել ի—, tomber à la renverse.

Շեր s. storax.

Շերամ s. ver à soie.

Շերամաբանութիւն s. sériciculture.

Շերամաբոյծ, բուծի s. éducateur de vers à soie.

Շերամաբուծութիւն s. éducation des vers à soie.

Շերաս V. Շերամ.

Շերեի, ոց adj. s. grande cuiller, cuiller à pot, à potage.

Շերտ, ից s. éclat, morceau de bois; bande, quartier, morceau; raie.

Շերտակտոր առնեմ va. mettre en morceaux.

Շերտաւոր adj. muni d'un éclat de bois, d'un bâton; à raies, rayé; s. piquier.

Շերտեմ, եցի va. rayer.

Շեփոր, Շեփորայ V. Փող.

Շէկ, շիկաց a. fauve, roux, rougeâtre.

Շէն, շինից sm. hameau, village.

Շէն a. habité, peuplé; fertile; joyeux, heureux.

Շէր, շիբի sm. cantilène, chanson, air.

Շեքոց V. Շիթ.

Շիգղ, շգեղ s. agrafe, bouton; décoration.

Շիթ, շիթից s. goutte, larme; շիթք շիթք, goutte à goutte.

Շիթոց V. Խայթոց

Շիլ, շլաց a. louche, bigle.

Շիկագոյն V. Շէկ.

Շիկաձան, ի s. potage aux lentilles.

Շիկակարմիր a. rougeâtre, écarlate.

Շիկափոկ adj. garni d'une sangle rougeâtre.

Շիկն V. Շիկակարմիր.

Շիկնիմ V. Շառագունիմ.

Շիղ, շղի sm. brin, fétu, écharde; petite branche.

Շիճ, շճի. Շիճուկ V. Շճուկ.

Շինամ V. Շինուամ.

Շինական, աց s. paysan, villageois; a. rustique, rustre, rustaud, grossier.

Շինականագոյնս adv. rustiquement, grossièrement.

Շինականութիւն s. paysannerie, rusticité, grossièreté. les paysans.

Շինականօրէն adv. à la paysanne.

Շինակեաց a. qui vit dans un village.

Շինամէջ, միջի s. le milieu, le centre d'un village, d'une ville.

Շինամուտ լինիմ vn. entrer, s'introduire dans un village, dans une ville.

Շինանիստ adj. habité, peuplé.

Շինավայրք s. terre habitée.

Շինարար, աց s. celui qui fait beaucoup de constructions, bâtisseur.

Շինաւան, աց s. la terre habitée, toute la terre, l'univers.

Շինեմ, եցի va. construire, bâtir; édifier; վերստին —, reconstruire, rebâtir.

Շինիչ a. édifiant, exemplaire.

* Շինծու V. Կեղծ.

Շինող s. constructeur.

Շինողական, Շինողութիւն s. l'art de bâtir.

Շինուած, ոց s. bâtiment, édifice; fig. édification; — մարդկեղէն, ouvrage humain.

Շինուածաձեւ a. en forme d'édifice.

Շինուածոյ, ից a. construit, artificiel.

Շինութիւն s. construction, bâtisse; édification; — աշխարհին, bien public.

Շինումն s. construction.

Շիշ, շից s. bouteille; բանալ զ—, déboucher une bouteille.

Շիշք s. la nuque.

Շիշանիմ, ջայ, ջիր vn. s'éteindre; fig. s'éteindre, passer, cesser, s'apaiser; s'éteindre, mourir.

Շիջանուտ a. qui s'éteint.

Շիջելափառ a. dont la gloire est éteinte, passée.

Շիջումն s. extinction.

Շիջուցանեմ, ուցի va. éteindre; fig. éteindre, apaiser, faire cesser, calmer, étouffer, amortir; éteindre, faire mourir; — զճարաւ, éteindre la soif.

Շիջուցիչ s. celui qui éteint.

* Շիտակ V. Ուղիղ.

Շիրիմ, ըմաց s. tombeau,

monument; — հոյակապ, mausolée.

Շիւ s. marc de raisins.

Շիւղ V. Շիղ.

Շիփոր V. Շեփոր.

Շլագոյն adj. obscur, peu visible.

Շլամիտ a. aveugle d'esprit, non éclairé, imbécile, stupide, hébété, idiot.

Շլանամ, ացայ vn. avoir la vue faible, devenir louche, aveugle; avoir des éblouissements, s'éblouir, s'obscurcir; s'é mousser.

Շլացութիւն s. aveuglement; éblouissement; հարկանել—ք, frapper d'aveuglement; հարկանել —ք զմիտս, éblouir l'esprit.

Շլացումն V. Շլացութիւն.

Շլացուցանեմ, ուցի va. aveugler; obscurcir, offusquer; é mousser; — զայս, éblouir les yeux.

Շլացուցիչ a. éblouissant.

Շլմորեցուցանեմ, ուցի va. faire soupçonner, laisser dans le doute, dans l'embarras.

Շլմորիմ, ըցայ vn. soupçonner, douter, être dans l'inquiétude, dans l'embarras.

Շլոռոս a. vert, de couleur verte.

Շլութիւն V. Շլացութիւն.

Շկահ V. Շկահիւն.

Շկահեմ, եցի vn. siffler (en parlant d'une flèche, etc.); faire un bruit aigu; սուտբք շկահեին ընդ իրեարս շեշտակի, les glaives se croisaient.

Շկահիւն s. sifflement, bruit, eliquetis.

Շկթիմ, Թեցայ vn. faire parade ou étalage de, se vanter de.

Շկօթակ առնեմ va. bannir, exiler.

Շղաբեր a. qui porte une petite branche.

Շղազիւր, գրոյ s. coulée.

Շղաշ, ից. Շղաշատեռ.

Շղարշ, ից s. gaze, crêpe.

Շղթայ, ից s. chaîne; chaîne, enchaînement, continuité; արկանել իշղթայս, mettre à la chaîne, aux fers, enchaîner; —ք գերուկեան, les chaînes, les fers de l'esclavage.

Շղթայագործ, աց a. formé de chaînons, de mailles; sm. chaînetier.

Շղթայագերծ s. déchaîné.

Շղթայակապ a. attaché avec une chaîne, chargé de chaînes, enchaîné.

Շղթայսծեռ a. qui a la forme de chaîne.

Շղթայատող a. formé de chaînons, enchaîné.

Շղթայեմ, եցի va. enchaîner.

Շղոմարար, Շղուաբարոյ V. Շողոմարար.

Շղուական sm. babouche, escarpin.

Շղուրտաբարոյ V. Գազանաբարոյ.

Շնալից, Շնախառն, Շնային a. séreux.

Շնեմ, եցի vn. être plein de sérosité, se liquéfier.

Շնուկ s. sérosité; babeurre, petit-lait.

Շմբրոց s. sac.

Շմոր s. trouble.

Շմորեցուցանեմ, ուցի va. troubler, bouleverser.

Շմորիմ, եցայ vn. se troubler, se bouleverser.

Շնաբար adv. comme un chien.

Շնաբարոյ, ից a. cynique.

Շնաբերան adj. qui a une bouche de chien, cynique.

Շնագայլ, ոյ s. chacal.

Շնագլուխ V. Շանագլուխ.

Շնական a. canin; cynique.

Շնականուծիւն s. cynisme

Շնակերպ a. semblable à un chien.

Շնամ, ացայ, ացի vn. commettre un adultère.

Շնասող s. canicule.

Շնացող s. a. adultère.

Շնացողական a. adultérin.

Շնթեմ, եցի va. flatter, aduler, flagorner.

Շնթող s. flatteur, adulateur, flagorneur.

Շնիկ s. petit chien, toutou; canicule; — հրացանի, chien de fusil.

Շնխաղող, ոյ s. morelle.

Շնյարկ s. chenil, niche à chien.

Շնորդի, դւոյ a. bâtard; s. enfant naturel, fils adultérin.

Շնորհ, ի. Շնորհք, աց sm. grâce, la grâce divine; bonnes grâces, faveur, service; grâce, charme, beauté; grâce, actions de grâces, remerciement; grâce, pardon; grâce, don, concession; mérite; les Grâces; ի

շնորհս, առ շնորհս, en faveur de, pour; իշնորհս երեսաց քոց, grâce à toi, en ta faveur, pour toi; ինորաշնորհս, շնորհս նմա առնելով, pour lui faire plaisir, pour le contenter; — ou շնորհս ունել, remercier, rendre grâce, savoir gré, témoigner sa reconnaissance; շնորհս գտանել, être ou entrer dans les bonnes grâces de qn., avoir ou mériter sa faveur, ses bonnes grâces, obtenir ses faveurs, lui plaire; շնորհս գտանել առաջի՝ առաջի աչաց ուրուք, trouver grâce devant qn., devant les yeux de qn., être en grâce auprès de lui; շնորհս առնել ումեք, faire grâce à qn., pardonner; մեռանել իշնորհս, mourir en état de grâce, en odeur de sainteté; շնորհիւ Տեառս, par la grâce de Dieu; — արա, * — ըրէ, de grâce, fais-moi le plaisir; * ձեզմէ — յի պիտի խնդրեմ, j'ai une grâce, une faveur à vous demander.

Շնորհաբաշխ, ից adj. qui distribue la grâce.

Շնորհաբաշխութիւն s. distribution de la grâce, don de la grâce, grâce.

Շնորհագիր a. écrit par la grâce divine.

Շնորհագիւտ a. qui a obtenu la grâce divine.

Շնորհագործ a. fait par la grâce.

Շնորհազարդ adj. orné de grâces, gracieux.

Շնորհալի, Շնորհալից adj. plein de grâce; gracieux, charmant, gentil, mignon.

Շնորհակալ a. qui remercie, qui rend grâce; obligé, redevable; — ինել ումեք, remercier, rendre grâce, savoir gré, bon gré à qn.

Շնորհակալիք V. Շնորհակալութիւն.

Շնորհակալու V. Շնորհակալ; — մտօք, avec reconnaissance.

Շնորհակալութիւն s. remerciement, actions de grâces.

Շնորհական a. de grâce.

Շնորհակարգութիւն s. m. grâce.

Շնորհակորոյս, ըուսի adj. ingrat.

Շնորհահատոյց V. Շնորհակալ.

Շնորհածիր V. Շնորհատու.

Շնորհանորոգ a. renouvelé par la grâce.

Շնորհաշուք adj. gracieux, charmant.

Շնորհապատում a. raconté avec grâce.

Շնորհապարգեւ V. Շնորհատու.

Շնորհապարտ, ից a. obligé, bien obligé, redevable; obligé; — կացուցանել զք, obliger qn., lui donner des droits à sa reconnaissance; — գոհութիւն, reconnaissance; — գտանիլ ումեք, — զանձն դաւանել առ ոք, être l'obligé de qn., tenir qch. de lui, lui devoir, lui avoir de l'obliga-

tion; — եմ բիւրոց խնամոցդ, je te dois mille soins.

Շնորհավահառ a. s. simoniacque.

Շնորհավահառութիւն s. simonie.

Շնորհաւորեմ, եցի va. rendre gracieux, donner de la grâce; féliciter զն., lui faire des compliments.

Շնորհաւորութիւն s. félicitation, compliment.

Շնորհեմ, եցի va. donner en présent ou par faveur, faire présent de, accorder, gratifier, concéder; faire grâce, pardonner, remettre; chercher à plaire à զն., avoir pour lui certaines complaisances, lui faire plaisir; դու ինձ շնորհեցեր կեանս, je te dois la vie; չ—, ne pas accorder, refuser; —իմ vn. être accordé, gratifié; իբարութենէ իմմէ շնորհին կեանք ձեր, vous devez votre vie à ma bonté.

Շնորհութիւն sm. remerciement.

Շնորհուկք s. complaisance, flatterie; առ շնորհուկս, pour plaire, de manière à plaire, par faveur, en faveur de; շնորհուկս առնելուձեք, chercher à plaire à զն., avoir certaines complaisances pour lui, le flatter.

Շնութիւն s. adultère; կին ըմբռնեալ իշնութեան, femme surprise en adultère.

Շնչաբեր a. respiratoire; — երակ, artère.

Շնչաբերեմ V. Կենդանահամ.

Շնչակալ անօթ s. poumon.

Շնչական a. respiratoire; V. Շնչաւոր.

Շնչակեաց a. qui vit par la respiration, qui respire.

Շնչակիր V. Շնչական.

Շնչակից a. qui respire ensemble; fig. uni de sentiment, unanime.

Շնչահան, աց. Շնչամուտ, մտից s. soupirail, aspirail.

Շնչանամ, ացայ va. respirer, reprendre haleine, se ranimer.

Շնչառութիւն s. respiration.

Շնչասպառ adj. essouffé, hors d'haleine, haletant; adv. à perdre la respiration; — առնել, essouffler, mettre hors d'haleine; — լինել, être essoufflé, hors d'haleine; — ընծանալ, courir à perte d'haleine.

Շնչասպառութիւն s. essoufflement.

Շնչարգել s. asthmatique.

Շնչարգելութիւն s. asthme.

Շնչացուցանեմ, ուցի va. faire respirer, animer.

Շնչաւոր a. qui respire, animal; spirituel; — գործի, instrument à vent.

Շնչաւորեմ V. Շնչացուցանեմ.

Շնչաւորութիւն s. action de respirer, respiration, animation, vitalité; sensualité.

Շնչափող, ից, ոց s. trachartère; poumon.

Շնչելի a. respirable.
 Շնչելոյզ, ուզի a. pneumatique; — մեքենայ, machine —.
 Շնչեմ, եցի va. respirer, prendre haleine; souffler, siffler; exhaler; inspirer; — զօր, respirer l'air; շնչեաց հողմ աջողակ, il s'éleva un vent favorable.
 Շնչերակ, աց s. artère.
 Շնչերակային a. artériel.
 Շնչիւն s. souffle, sifflement.
 Շնչումն sm. souffle, vent; sifflement; inspiration.
 Շնչրի s. loutre.
 Շնի s. les chiens.
 Շնփին sm. excréments de chien.
 Շնքաղց, ու s. faim canine, boulimie.
 Շնջեմ, եցի vn. chuchoter, dire tout bas, murmurer, marmotter.
 Շնջիւն, Շնջումն s. chuchotement, chuchoterie, murmure; bruit; աղօս —, bruit sourd.
 Շնջող s. chuchoteur.
 Շռուկ s. bruit, tapage, tintamarre.
 Շռունջ V. Շնջիւն.
 Շոգանամ, ացայ vn. s'évaporer, se vaporiser.
 Շոգելից a. vaporeux.
 Շոգեկառք, ռաց s. locomotive.
 Շոգենաւ, աց s. bateau à vapeur, paquebot.
 Շոգի, գւոյ s. vapeur, exhalaison; souffle.
 Շոգիալից a. vaporeux.

Շոգիամէզ a. vaporeux, brumeux.
 Շոգիացումն s. vaporisation, évaporation.
 Շոգիացուցանեմ, ռեցի va. vaporiser.
 Շոգմոգ աց a. s. rapporteur, délateur, médisant.
 Շոգմոգեմ, եցի va. rapporter, faire des rapports, médire.
 Շոգմոգութիւն s. délation, rapport, médisance.
 Շոգոլի, լոյ sm. vapeur, exhalation.
 Շոխ s. empois.
 Շոխեմ, եցի va. empeser.
 Շող, ոց, ից s. rayon, éclat, trait de lumière.
 Շողազարդ V. Նշուլազարդ.
 Շողակաթ, ի s. jet des rayons de lumière, éclat.
 Շողամ, ացի vn. briller, rayonner, luire, reluire, flamboyer. scintiller, étinceler, resplendir, chatoyer.
 Շողապէս adv. comme un trait de lumière.
 Շողացուցանեմ, ուցի va. faire briller, faire reluire; enflammer, chauffer, rendre incandescent; brandir; սուր —, brandir l'épée.
 Շողաւոր a. brillant, rayonnant, éclatant, scintillant, flamboyant, étincelant.
 Շողգամ, ի s. navet.
 Շողիք s. salive.
 Շողշողեմ V. Շողամ.
 Շողշողուն V. Շողաւոր.
 Շողոմասէր a. qui aime la flatterie.

Շողոմարար, աց a. s. flatteur, adulateur, cajoleur.

Շողոմեմ, եցի va. flatter, aduler, flagorner, cajoler.

Շողոմելութիւն, Շողոմք sm. flatterie, adulation, flagornerie, cajolerie, encens.

Շողոքորթ V. Շողոմարար.

Շողոքորթեմ V. Շողոմեմ.

Շողոքորթութիւն V. Շողոմութիւն.

Շոն, ի. Շոնի, ցւոյ s. pin.

Շոմիս s. épinards.

* Շոյեմ, եցի va. choyer, caresser.

Շոյտ a. prompt, rapide, agile, leste, alerte, actif, expéditif; adv. promptement, lestement, d'une manière expéditive, vite.

Շոշականք s. ostentation, étalage; շոշականս առնել, se montrer avec faste et ostentation, faire de l'étalage.

Շոշակեմ V. Շոշականք.

* Շոշարդ V. Նշմարանք; a. timbré, toqué.

Շոպեմ, եցի va. enlever, dérober, ravir.

Շորթեմ, եցի va. s'arroger, usurper, empiéter, s'approprier, s'attribuer, ravir, détourner, dérober, enlever.

Շորիկ V. Շոգմոգ.

Շուայտ, Շուայտաբարոյ a. débauché, crapuleux, libertin.

Շուայտանամ V. Շուայտիմ.

Շուայտանք V. Շուայտութիւն.

Շուայտասէր լինիմ vn. aimer la débauche, la crapule.

Շուայտիմ, եցայ vn. se livrer à la débauche, crapuler.

Շուայտոտ V. Շուայտ.

Շուայտութիւն s. débauche, crapule, bacchanales, orgies.

Շուարեալ a. étonné, surpris, embarrassé, dérouteré.

Շուարեցուցանեմ, ուցի va. étonner, étourdir, surprendre, dérouter, désorienter.

Շուարիմ, եցայ vn. s'étonner, être surpris, dérouteré, désorienté, embarrassé, être dans un extrême embarras.

* Շուարումն s. consternation, surprise, embarras.

Շուեափեմ, եցի vn. se dépêcher, se hâter, s'empresser.

Շուեափութիւն sm. agilité, souplesse; empressement, hâte.

* Շուլուլ s. bâti.

* Շուլուլեմ, եցի va. bâtir.

Շուկայ, ից s. halle, bazar.

Շուն, շանց s. chien; adultère; astr. canicule; մատակ —, chienne; կատարի —, chien enragé; — հաջէ՛ դողանջէ՛ կանջէ՛, le chien aboie, hurle.

Շունչ, շնչոյ s. souffle, haleine; respiration; esprit, âme; ց— վախճանին, jusqu'au dernier soupir; ցյետին — կենաց իմաց, jusqu'au dernier soupir de ma vie; ի— վախճանին հասանել, être prêt à rendre le dernier soupir, au dernier moment de la vie; — առնուլ կլանել, prendre ou reprendre haleine, respirer; — առնուլ լիաբերան, respirer à pleins poumons; հատանիլ շնչոյ,

* —ը կտրիլ, perdre haleine; ի— հողմոց գեղածփեալ, flottant au gré du vent; իմի — կլանել, avaler d'un trait, d'un coup.

Շուշան, ագ s. lis.

Շուշանագործ, Շուշանազարդ a. semblable à des lis, décoré de fleurs de lis, fleurdelisé.

Շուշանահոտ adj. à odeur de lis.

Շուշանաձեւ adj. en forme de lis.

Շուշանանամ, ագայ յն. devenir comme un lis.

Շուշանափայլ a. éclatant comme un lis, orné de lis.

Շուշեմ, եցի յն. négliger.

Շուշմայ, ից s. sésame.

Շոշմիր s. cardamome.

Շուշփայ, ի s. corporal.

Շուտաբան, Շուտախօս, ից a. qui parle vite.

Շուտանամ V. Երագեմ յն.

Շուտափոյթ V. Շոյտ.

Շուտով V. Փուծով.

* Շուտուծիւն V. Արագուծիւն.

Շուրթն, շրթունք, շրթանց s. lèvre; bord, orifice; fig. langue; chir. lèvre.

Շուրջ adv. prép. autour de, tout autour, aux environs; de toutes parts; — ածել, conduire tout autour, faire tourner; promener, faire parcourir autour; — առնուլ, tourner; — գալ, se promener, parcourir, faire un tour, la ronde; — հայել, regarder autour; —

պատել՝ պաշարել, entourer, environner, envelopper, cerner, investir.

Շուրջանակաւ a. circulaire, rond; adv. en cercle, en rond, circulairement; ելանելի —, escalier en limaçon.

Շուրջանակի adv. V. Շուրջ; d'alentour; à la ronde, en rond, en cercle, circulairement; a. ce qui est autour.

Շուրջառ, ագ s. chasuble.

Շուք, շքոյ, շքի, շքով sm. éclat, splendeur, magnificence, pompe, gloire, honneur, considération, respect; ombre, ombre; voile (pour la figure); — դնել, honorer, rendre ou faire honneur, respecter, considérer, traiter en, complimenter, courtiser; զամենայն — եւ զպատիւ դնել ումեք, rendre à զո. tout honneur; զանձն ծանր եւ իշքի ունել, être sérieux, grave; — եւ ձեւք, cérémonies, étiquettes; * իւր շքէն վախնալ, avoir peur de son ombre.

Շչեմ, եցի յն. siffler.

Շչիւն s. sifflement.

Շչող a. sifflant; s. siffleur.

Շչումն s. sifflement.

Շպար, ագ s. fard.

Շպարիմ, րեցայ յն. se farder, se plâtrer; V. Սնգոյր.

Շպետ V. Շովիւ.

Շոայլ, ից adj. débauché, licencieux; prodigue, dépensier, panier percé; — ք s. débauche, licence.

Շոայլամիտ V. Շոայլ.

Շոայլիմ, լեցայ յն. se dé-

baucher, se livrer à la débauche, à la licence; prodiguer, donner avec profusion.

Շռայլութիւն s. débauche, dérèglement, libertinage; prodigalité, profusion.

* Շռեմ-V. Միզեմ.

Շռեզ s. asphodèle.

Շռինդ s. rumeur, bruit, éclat, retentissement; renommée; շռինդն աղաղակի նոցա, leurs cris; ի— ահեղ պատերազմի, par l'appareil frémissant ou au bruit terrible de la guerre; ի— համբաւոյն, au bruit de, à la nouvelle de.

Շռնչան, չանան, նոնք sm. pirouette, sabot, toupie.

Շտապ, ի, աւ, իւս. hâte, diligence, empressement, promptitude; առանց շտապոյ, sans empressement; — տագնապի, très-grande hâte, précipitation; contrainte, obligation impérieuse; — հասուցանել, — տագնապի իվերայ հասուցանել, presser fort, forcer, réduire à l'extrémité; շտապաւ, à la hâte, avec diligence; — տագնապաւ, en toute hâte, précipitamment.

Շտապանամ V. Շտապիմ.

Շտապեմ, եցի. Շտապեցուցանեմ, ուցի va. hâter, presser, précipiter.

Շտապիմ, պեցայ vn. se hâter, se presser, s'empresse, se précipiter.

Շտեմարան, աց s. magasin, grenier, décharge; dépense, cellier; cave.

Շտեմարանալից a. qui remplit les magasins; rempli dans les magasins.

Շտեմարանապետ, աց sm. magasinier; sommelier.

Շտեմարանեմ, եցի va. emmagasiner, mettre en magasin; renfermer, serrer, conserver, amasser.

Շտոգանեմ V. Շփոթեմ.

Շրթնական a. labial.

Շրշիւն s. murmure, bruissement du feuillage.

Շրշնշեմ V. Շշնշեմ.

Շրոշակ, Շրուշակ, աց sm. muserolle, serre-nez.

Շրուանդ sm. raffe, râpe (grappe sans grains).

Շրջաբան a. qui parle par périphrases.

Շրջաբանեմ, եցի va. parler par périphrases, périphraser.

Շրջաբանութիւն sm. périphrase, circonlocution.

Շրջաբերական, աց a. s. encyclique, circulaire.

Շրջաբերիմ, ըեցայ vn. être emporté alentour, tourner en cercle, parcourir.

Շրջաբերութիւն sm. tour, circonvolution.

Շրջաբնակ, աց a. s. qui habite autour, aux environs, circonvoisin, voisin.

Շրջագայ, ից a. qui va tout autour, ambulatant, rôdeur; s. tour, circonvolution.

Շրջագայիմ, յեցայ vn. faire un tour, se promener, rôder; tourner alentour, faire le tour de, parcourir. circuler.

Շրջագայութիւն s. tour, circulation, promenade; tour, rotation, révolution.

Շրջագնաց s. rôdeur.

Շրջագգետ, ուց s. robe.

Շրջակայ, ից a. qui reste autour, circonvoisin; —ք, les environs.

Շրջական a. tournant, changeant; s. changement.

Շրջակտուր առնեմ va. couper alentour, rogner, mutiler, tronquer.

Շրջահայեաց a. circonspect.

Շրջահայեցութիւն sm. circonspection.

Շրջահմայ s. gyromancien.

Շրջահմայութիւն sm. gyromancie.

Շրջան, աց s. tour, tournée, circuit, révolution, circonvolution, conversion, circulation; cours, période, cycle, cercle; tournoiement, tournant; sinuosité; — զօրաց, évolution; — առնուլ, tourner, faire un tour, tourner, circuler.

Շրջանակ, աց s. cercle, cerceau; bordure, contour; cadre, encadrement; châssis; monture; tour, circuit; arrondissement, cercle; astr. cycle; — աւ, en cercle, en ronde; — կենդանական, zodiaque; ջեւեռային —, cercle polaire.

Շրջանակագործ, աց s. encadreur.

Շրջանակեայ a. garni d'un cercle, d'un cadre.

Շրջանակեմ, եցի va. faire tourner en cercle, rouler; en-

cadrer; —իմ vn. tourner en cercle, tourner, se rouler.

Շրջանակումն s. encadrement.

Շրջաչափութիւն, Շրջաչափումն s. périmètre, contour.

Շրջանաւոր a. périodique.

Շրջապատ, ից a. qui entoure, ambiant; s. tour, pourtour; contour, enceinte, ceinture; périphérie.

Շրջապատեմ, եցի va. entourer, environner, envelopper, ceindre; vn. faire le tour, parcourir.

Շրջապարիսպ, ըսպի s. fortification, enceinte.

Շրջառական a. circulant; — գլուխ, capital —.

Շրջասացութիւն V. Շրջաբանութիւն.

Շրջաստուերք, ըաց s. périsciens.

Շրջատեսարան, աց s. amphithéâtre.

Շրջափակ a. fermé tout autour, enfermé, cerné; s. clôture, enclos, enceinte.

Շրջափակեմ, եցի va. fermer tout autour, enfermer de toutes parts, envelopper, cerner.

Շրջեմ, եցի va. retourner sens dessus dessous, tourner, faire chavirer, renverser, culbuter; convertir, changer, transmuier; — զմիտս, se raviser, changer d'avis, tourner cassaque; — զմիտս՝ իմտաց՝ իխորհրդոց, faire changer d'avis, de résolution, dissuader, fléchir; իբաց —, détourner.

Շրջեցուցանեմ, ուցի va. promener, faire promener; tourner, faire tourner.

Շրջիմ, ջեցայ vn. se promener, parcourir, marcher; se tourner, se retourner, changer, se convertir; se renverser, chavirer; — իմտաց՝ իխորհրդրդոց, se raviser, changer d'avis, tourner casaque; V. Գոյն.

Շրջմովիկ a. errant, vagabond; — հուր, feu follet.

Շրջրջեմ, եցի va. tourner; changer; promener; — իմ vn. tourner, pirouetter, se tourner, se retourner, s'agiter; se promener.

Շրջրջումն s. tournoisement, retour, vicissitude.

Շրջրջուն a. qui tourne dans tous les sens, tournoyant.

Շրջող s. promeneur, vagabond.

Շրջուած, ոց s. retour, changement; tour, circuit.

Շրջումն s. action de tourner, tour, circuit; renversement; changement.

Շրջուն a. renversé, tourné.

Շրտնում, շրտեայ, շրտուցեալ vn. prendre de l'ombrage, s'effaroucher; s'éblouir, être ébloui.

Շրտումն s. frayeur, éloignement; éblouissement.

Շրտուցանեմ, ուցի va. effaroucher, effrayer; éblouir.

Շփանամ V. Խենեշանամ.

Շփացուծիւն V. Խենեշուծիւն.

Շփեմ, եցի va. frotter; frictionner; fig. imputer, attribuer, accuser; — ընդ ափ, froisser dans la main.

Շփշփեմ, եցի va. frotter fortement ou souvent, froisser.

Շփոթ, ից a. confus, confondu, compliqué, indistinct, troublé, dérangé; s. V. Շփոթուծիւն; աղմուկ շփոթի յարուցանել, faire du tintamarre, du tapage; V. Աղմուկ; շփոթս յուզել՝ յարուցանել, exciter des troubles, des séditions.

Շփոթական V. Շփոթ a.

Շփոթանք V. Շփոթուծիւն.

Շփոթեալ a. confus, embarrassé, désorienté; — ես, tu as l'air agité, troublé ou ébouriffé.

Շփոթեմ, եցի va. confondre, brouiller, embrouiller, compliquer; troubler, mettre en désordre, remplir de trouble, bouleverser, déranger, déconcerter, embarrasser, désorienter; — իմ vn. être confondu, se brouiller, s'embrouiller, se compliquer; se troubler, se bouleverser.

Շփոթուծիւն, Շփոթումն s. confusion; trouble, désordre, embarras, tumulte.

Շփող s. frotteur.

Շփումն s. frottement, frotage; friction.

Շքադիր, դրաց a. qui honore, qui rend honneur; — ք, cortège.

Շքալից a. honorable.

Շքամ, ացայ vn. trancher du grand, se vanter, se glorifier.

Շքեղ, աջ adj. magnifique, splendide, superbe, glorieux, élégant, majestueux, illustre, éclatant, fastueux, somptueux, pompeux, riche.

Շքեղաբար adv. magnifiquement, splendidement, d'une manière superbe, pompeusement, majestueusement, richement, avec luxe.

Շքեղազարդ a. richement orné, magnifiquement paré, magnifique, superbe.

Շքեղազարդեմ, եցի va. orner richement, magnifiquement parer.

Շքեղանամ, ացայ vn. devenir magnifique, illustre, s'embellir, se parer.

Շքեղաշուք V. Շքեղազարդ.
Շքեղապանծ a. majestueux, illustre.

Շքեղացուցանեմ, ուցի va. illustrer, rendre célèbre, décorer; embellir.

Շքեղաւոր V. Շքեղ.

Շքեղութիւն s. splendeur, magnificence, éclat, pompe, luxe, somptuosité, majesté, solennité; beauté, élégance.

Շքեմեմ, եցի. Շքեցուցանեմ, ուցի va. agiter, remuer, gargariser.

Շքեմիմ, թեցայ vn. perdre toute pudeur, se conduire avec impudence.

Շօթ, ից s. brioche.

Շօշափական a. tangentiel; — կողմնացոյց, doussole à tangente.

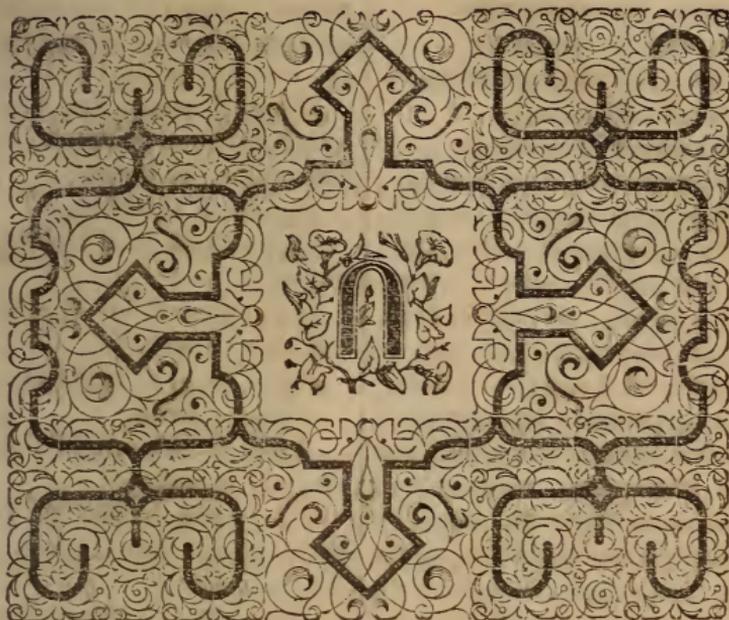
Շօշափելի adj. palpable, tactile.

Շօշափելիք, լեաց sm. tact, toucher.

Շօշափեմ, եցի va. palper, tâter, toucher, manier; frôler.

Շօշափող s. tangente.

Շօշափումն sm. attouchement, maniement, contact; frôlement.

Ո (ouò) s. vingt-quatrième lettre de l'alphabet et sixième des voyelles ; six cents, six-centième.

Ո, ոյր, ում pron. relat. qui, lequel, laquelle.

Ո՞ qui ? դու ո՞ ես, qui es-tu ? ո՞ իձէնջ, qui d'entre vous ? զո՞ ինդրէք, qui cherchez-vous ? ո՞յր ես, à qui es-tu ? ո՞ւմ ասացեր, à qui as-tu dit ?

Ո՛, ո՛ո՛ interj. oh ! ah !

Ո՞ ոք, ո՞յր ուրուք qui ? ո՞ ոք իմարդկանէ, qui est l'homme, qui ? ո՛ ոք եւ իցէ, qui que ce soit.

Ոբողոս s. obole.

Ոգեծափ լինիմ vn. être exténué, épuisé, s'épuiser.

Ոգելից a. spiritueux.

Ոգեխառնիմ, եցայ vn. être uni d'âme, s'attacher.

Ոգեխառնութիւն s. union d'âme, grand attachement.

Ոգեկան a. spirituel.

Ոգեկիր V. Հոգեկիր.

Ոգեկործան adj. qui ruine l'âme, l'esprit ; ruiné spirituellement, découragé, désespéré, abattu.

Ոգեկորոյս V. Հոգեկորոյս.

Ոգեղաբարբառ a. retentissant, sonore.

Ոգեմ, եցի vn. dire, prononcer, proférer ; chanter.

Ոգեշունջ V. Հոգեշունջ.

Ոգեպահ adj. qui conserve la vie.

Ոգեպարտ ինիմ vn. être coupable du sang de qn.

Ոգեսէր V. Շոգեսէր.

Ոգեսսլառ adj. assommant, tuant; V. Շնչասսլառ.

Ոգեվար V. Շոգեվար.

Ոգեւոր, etc. V. Շոգեւոր.

Ոգի, գւոյ s. esprit; esprit, âme; respiration, haleine, souffle; esprit, sens; esprit, génie; mânes; vie; cœur; âme, énergie, courage; vent, air; dé à jouer; V. Շոգի; — առնուլ կլանել, prendre ou reprendre haleine, commencer à respirer plus librement, respirer, se reposer, prendre du repos, se ranimer, reprendre ses forces; դնել զոգի իբռին՝ իծեռն ou զոգին իբռին ունել V. Բուռն; Թափել զոգի ուրուք, tenir qn. en suspens; յոգիս ապաստան լինել, յոգւոցն պարզել ապաստան լինել՝ կալ, être à l'agonie, être réduit à la dernière extrémité, être mourant; յոգիս ապաստան առնել, réduire à l'extrémité, épuiser; հարկանել յոգի, blesser, piquer au vif, au cœur, tuer; յոգւոց ելանել՝ հանել, pousser des soupirs, laisser échapper un soupir, soupirer, gémir; յոգւոցն ցամաքել, mourir; ոգւով երգել, chanter avec âme; ոգւով չափ, de toute son âme, de cœur, de tout son cœur; ոգւով չափ սիրել, aimer comme son âme, éperdument; արձակել՝ հանել՝ փչել զոգի, rendre l'âme, l'esprit, expirer; ոգին

էր դաւոյն, il était l'âme du complot; ոգի բանական, intelligence, raison; ոգիք խաւարի, les esprits de ténèbres.

Ոգորիմ, ըեցայ vn. cossier; lutter, être aux prises, en venir aux mains, se battre.

Ոգէոն, ի s. odéon.

Ոգիսական a. d'Ulysse; s. odysée.

Ո եւ պէտ, Ո եւ պէտ ոք a. qui que ce soit.

Ոգնի, նւոյ s. hérisson.

Ոգբի s. brou.

Ոգոր s. osier, jets d'osier, pleyon, accolure.

Ոգորածեծ առնեմ va. frapper avec des jets d'osier, avec des verges.

Ոգորահիւս a. tissu d'osier.

Ոգորի s. osier (arbre).

Ոլոռն, ուան, ուոնք s. pois, pois chiche; grain; globule; ոլոռն ոլոռն, goutte à goutte.

Ոլոռնածեւ a. en forme de pois, sphérique, rond.

Ոլոռնանամ, ացայ vn. s'arrondir.

Ոլոր, ից sm. tortillement, contorsion, ton, tension; contention, effort, intensité, force; tresse; —ք բարեկամութեան, les nœuds de l'amitié.

Ոլորակ s. accent tonique; flexion de voix, accent.

Ոլորան V. Մամուլ.

Ոլորեալ a. tors, tortillé.

Ոլորեմ, եցի va. tordre, tortiller, cordeler, cordonner, tresser; fig. tramer, ourdir.

Ոլորումն V. Ոլոր.

Ոլորտաձեւ a. spiral.

Ոլորտանամ, ացայ vn. être circonserit, limité, se borner.

Ոլորտապտոյտ a. sinueux, de mille détours.

Ոլորտացուցանեմ, ուցի va. circonscrire, borner, limiter.

Ոլորոք s. bornes limites, extrémités, fin, terme; circuit, tour, circonvolution; — երկրի, l'univers; — երկնից, les espaces des airs; ընդ ոլորտս մտանել (Յռչնոց), faire des tours en voltigeant, voler en rond, faire la roue.

Ոլոք, աց s. péroné.

Ոխ V. Ոխք.

Ոխաթափ լինիմ vn. décharger sa rancune sur qn.

Ոխակալ, աց a. qui garde rancune, rancunier; — լինել, garder rancune.

Ոխակալութիւն s. action de garder rancune, ressentiment, rancune.

Ոխամ, Ոխանամ, ացայ vn. avoir du ressentiment contre qn., garder rancune à qn., se ressentir de.

Ոխապահ V. Ոխակալ.

Ոխացուցանեմ, ուցի va. exciter la rancune, rendre rancunier.

Ոխերիմ, Ոխորիմ a. adversaire, ennemi, malveillant, cruel, acharné; — Յշնամի, ennemi déclaré ou mortel, grand ennemi.

Ոխութիւն V. Ոխք.

Ոխք, խից s. ressentiment, rancune; ռխս ունել ումեք՝ ընդ

ումեք, ռխս պահել ումեք, avoir du ressentiment contre qn., garder rancune à qn. de qch., se ressentir de, en vouloir à qn.

Ո'հ interj. oh! ah! ô!

Ո'հ ո'հ interj. oh! oh!

Ողբ, ոց sm. lamentation, plainte, plainte lugubre, complaints, gémissements; ողբս առնուլ՝ յօրինել, զողբս հարկանել V. Ողբամ.

Ողբագին, Ողբալի, Ողբալից a. lamentable, déplorable, à plaindre, plaintif.

Ողբական a. plaintif.

Ողբակից adj. qui déplore avec un autre.

Ողբակցիմ, եցայ vn. déplorer, pleurer ensemble.

Ողբաձայն a. plaintif; s. lamentation.

Ողբամ, ացի, ացայ vn. va. se lamenter, déplorer, pleurer.

Ողբերգակ, աց a. qui chante d'une manière plaintive; sm. chanteur de complaints; tragédien, auteur tragique.

Ողբերգական a. tragique.

Ողբերգեմ, եցի va. chanter d'une manière plaintive, d'un ton lamentable, déplorer.

Ողբերգութիւն sm. chant plaintif, complainte; tragédie.

Ողբերէն adv. d'une manière plaintive ou lamentable.

Ողբումն sm. lamentation, plainte.

* Ողիկ ողիկ գալ V. Ողորանամ.

Ողիմպիադ V. Ողումպիադ. Ողիմպոս, Կ s. Olympe.

Ողկոյգ, կուզաց, ոց s. grappe
de raisin.

Ողկուզաբեր a. qui produit
des grappes de raisin.

Ողկուզաբոյժ a. qui nourrit,
produit des grappes de raisin.

Ողկուզազարդ adj. orné de
grappes.

Ողկուզալից adj. plein de
grappes.

Ողկուզուկ s. petite grappe
de raisin; bot. botrys.

Ողն, դին, դունք, դանց sm.
épine du dos; dos; moelle
épineuse; յ— անկանել, se cou-
cher, s'allonger; fig. être in-
dolent, négligent; յողն երթալ,
s'étirer, s'allonger; յողն կալ,
se redresser, être rebelle;
յողն ou — առնուլ, prendre
haleine, respirer, se reposer.

Ողնաբեկ a. dont l'épine du
dos est cassée.

Ողնայար, Ողնաշար, ի sm.
vertèbre; moelle épineuse.

Ողնաւոր a. vertébré.

Ողնափայտ, ից s. carène,
quille; fig. navire.

Ողնդժնեայ a. obstiné, opi-
niâtre, dur.

Ողնուլար, ի s. croupière.

Ողող sm. inondation; al-
lusion.

Ողողական a. d'allusion.

Ողողանամ, ացայ vn. dé-
plorer, fondre en larmes.

Ողողանեմ V. Ողողեմ.

Ողողանիմ vn. être inondé,
baigné; fig. fondre en larmes.

Ողողանք, նաց s. affusion.

Ողողեմ, եցի va. inonder,

ruisseler, submerger; laver,
rincer.

Ողողիչ a. qui inonde

Ողողումն sm. inondation,
submersion; rinfure.

Ողումպիադ, աց sm. olym-
piade.

Ողումպիական a. olympique.

Ողորդ a. droit.

Ողորկ, ից adj. poli, lisse,
plan, uni, aplani; fig. doux,
affable; adroit, artificieux; élé-
gant, poli; —ք վարսից V. Խո-
պրպիք.

Ողորկաբանութիւն s. lan-
gage élégant, élégance d'ex-
pression.

Ողորկակեղեւ a. qui a l'é-
corce lisse.

Ողորկապատեան a. dont la
coquille est lisse, mollusque.

Ողորկեմ, եցի va. lisser, po-
lir, aplanir; polir, adoucir;
repasser, satiner; V. Շողոմեմ.

Ողորկիչ s. lisseur.

Ողորկութիւն s. lissure, po-
lissure, le poli; douceur; mol-
lesse, délicatesse

Ողորմ a. qui excite la pitié,
misérable, pitoyable, piteux,
malheureux, déplorable, fu-
neste, triste; touchant, atten-
drissant; s. pitié, compassion;
— ou ողորմ ողորմ adv. d'une
manière touchante ou atten-
drissante, à faire pitié ou com-
passion, pitoyablement, piteu-
sement, misérablement; avec
compassion; յաղերս եւ յողորմ
խոնարհեցուցանել, exciter la
compassion de qn., lui inspi-

rer de la pitié, l'exciter à la pitié, le toucher, l'attendrir, l'émouvoir; ողորմխօսել, parler à faire pitié; անկցի ողորմիմառաջիքո, ayez pitié de moi.

Ողորմաբար V. Ողորմ adv.

Ողորմագիւն V. Ողորմ a. adv.

Ողորմած, աց a. miséricordieux, charitable.

Ողորմածութիւն s. miséricorde, charité; pitié, compassion; charité, don charitable, aumône; գործք — ք, œuvres de charité.

Ողորմանք V. Ողորմութիւն.

Ողորմելի a. misérable, malheureux, pitoyable, piteux, pauvre.

Ողորմիմ, մեցայ vn. s'apitoyer, avoir pitié ou compassion de, s'attendrir, être touché, compatir; ողորմիմ քեզ, j'ai pitié de toi.

Ողորմութիւն s. pitié, miséricorde; aumône, charité; — առնել՝ տալ, faire l'aumône, donner l'aumône.

Ողորմուկս արկանեմ va. inspirer de la pitié, exciter la compassion, attendrir, apitoyer, toucher.

Ողուն s. auget.

Ողոք, ոյ a. suppliant, doux, insinuant, attrayant, persuasif; s. supplication, prière, instances; insinuation, persuasion; յ— ածել, persuader, attendrir; յ— անկանել, supplier, faire des instances auprès de qn., le prier instamment; ողորով, avec douceur.

Ողոքական V. Ողոք a.

Ողոքանք, նաց s. supplication, prière, instances; douceurs, douces paroles, insinuation, persuasion, souplesse; caresse, cajolerie, adulation, flatterie.

Ողոքեմ, եցի ցա. supplier; persuader; adoucir, apaiser, calmer; toucher, attendrir; caresser, flatter.

Ողոքիչ s. suppliant; flatteur, insinuant.

Ողոքումն V. Ողոքանք.

Ողջ, ոց, աց a. vif, vivant; sain, sauf; complet, intégral, entier; sans interruption; — եկիր, soyez le bienvenu; — եր թու լեր, portez-vous bien, salut, je vous salue, adieu; — երթ, allez en paix, adieu, au revoir; ողջն ողջն, tout vif, tout entier; — բովանդակ, tout entier.

Ողջաբանութիւն s. intégrité, l'ensemble d'un discours.

Ողջագուրանք, նաց s. baisers, embrassement.

Ողջագուրեմ, եցի va. prendre ou serrer dans ses bras, embrasser, baiser.

Ողջախոհ, աց a. qui pense sainement; chaste, honnête; — միտք, bon sens, bonne foi.

Ողջախոհաբար adv. chastement, honnêtement.

Ողջախոհանամ, ացայ vn. avoir des sentiments sages, être dans son bon sens; être chaste.

Ողջախոհութիւն s. sagesse, bon sens; chasteté, honnêteté.

Ողջակէզ, կիզաց sm. holocauste, sacrifice.

Ողջակիզեմ, եցի va. faire un holocauste, offrir en holocauste.

Ողջահաւատ a. orthodoxe.

Ողջամբ adj. sain et sauf; heureusement; V. Ամբողջ; — դառնալ, retourner —; — հասանել, arriver —, à bon port; — եկիր, soyez le bienvenu.

Ողջամիտ, մտաց adj. sain d'esprit, qui a la raison saine, sensé, raisonnable; orthodoxe; — վարդապետութիւն, saine doctrine; — լինել, avoir l'esprit sain, être dans son bon sens.

Ողջանամ, ացայ vn. revenir à la santé, guérir, recouvrer la santé, se rétablir.

Ողջանդամ a. qui a tous ses membres, sain, sauf; adv. sain et sauf, tout entier.

Ողջացուցանեմ, ուցի va. rendre sain, bien portant, guérir; rendre entier, compléter.

Ողջացուցիչ V. Բուժիչ.

Ողջէգալ s. salutation, salut.

Ողջընծայ V. Ողջակէզ.

Ողջիկ V. Ամբողջ.

Ողջմտութիւն s. bon sens, saine raison, raisonnement, —ի, sainement, sensément.

Ողջոյն, ջունի s. salut, salutation, compliment, amitiés; santé, état de santé; — տալ, saluer; հարցանել զողջունէ, saluer; հարցանել զողջունէ

demander des nouvelles de qn.; — քեզ՝ ընդ քեզ, bonjour; ողջոյն իցէ քեզ, comment vous portez-vous? comment va la santé? եւ կարի իսկ —, fort bien; ողջոյն է քեզ. — է, tout va-t-il bien pour vous? très-bien; ողջոյն է, apportez-vous la paix, une bonne nouvelle? — ետու նմա մեծարանօք, je le saluai avec respect; — քեզ տունդ իմ սիրելի, adieu, chère maison; — հրաժարական, adieu, congé; տալ — հրաժարական, dire adieu, faire ses adieux, prendre congé.

Ողջոյն a. entier, total; adv. tout entier, en entier.

Ողջութիւն s. santé, bonne santé; —ի, sain et sauf, bien portant; en paix.

Ողջունաբեր a. qui apporte une salutation, une bonne nouvelle.

Ողջունագիր sm. lettre de compliments.

Ողջունալի, Ողջունական a. de salutation, de compliment.

Ողջունապատում a. qui raconte, qui donne de bonnes nouvelles.

Ողջունեմ, եցի va. saluer, faire des compliments.

Ոճ, ոյ, ով s. style; phrase; méthode, système; rang, ordre, manière, façon, forme; vie, conduite; dogme, doctrine; tige des graminées, queue; panier, corbeille; ոճով, méthodiquement, avec mé-

thode; distinctement, précisé-
ment, d'une manière suivie,
en détail; convenablement, à
propos; ոհով մանր հայել, re-
garder avec attention, fixer;
— լեզուաց, le génie des lan-
gues; նովին ոհով, de même
style; մաքրել զոհ, épurer le
style; յոհ եւ իկարգ մուծանել,
réduire en méthode; պարզ
բարեխառն՝ գեղեցիկ՝ վայե-
լուհ՝ վսեմ՝ գոմացի՝ հեշտ՝
բաղըր՝ երկայնաբան՝ անհարթ՝
խիստ կորովի՝ թոյլ տկար ոհ,
style simple, tempéré, beau,
élégant, sublime, gothique,
coulant ou facile, doux, prolixe,
rude, dur, nerveux, pâle, sans
force.

Ոհիր sm. crime, attentat,
méfait; — եղեռան, crime; — ք
ապիրատուութեան, excès; ածել
յոհիրս, porter à des excès.

Ոհրագործ, աց s. scélérat.

Ոհրագործութիւն s. scélé-
ratesse, crime.

Ոմն, ուրումն, ումեմն,
ոմանք, ոմանց pron. quel-
qu'un, certain, un; կին —,
une femme; ոմանքաստեն այո,
ոմանք ոչ, les uns disent oui,
les autres non; զոմանս տեսի,
j'en ai vu quelques-uns...

Ո՛յ interj. oh! ah! ouf!

Ոյծ, ուժոյ, ուժի sm. force,
vigueur; effort; poids, impor-
tance; յուժի լինել, être dans
sa vigueur, dans sa force, dans
toute sa force; — տալ, donner
de la force, favoriser, autoriser;
faire effort, forcer; — առնուլ,

prendre de la force, reprendre
ses forces; նոր — առնուլ,
prendre de nouvelles forces;
անկանել յուժոյ, perdre ses
forces, sentir ses forces s'affai-
blir, s'épuiser, s'énerver.

Ոյծ a. froid; adv. à part.

Ոչ adv. non, ne, non pas,
ne pas; ոչ ուտեմ, je ne mange
pas; ինչ ոչ ունի, il n'a rien; ոչ
մին եւ ոչ միւսն, ni l'un ni l'au-
tre; ոչ գեղեցիկ է եւ ոչ տգեղ,
il n'est ni beau ni laid; ոչ Տէր,
non, Monsieur; ոչ եթէ, non
que; ոչ երբէք, jamais; ոչ եւս,
ne plus, ne pas encore; désor-
mais; ոչ եւս ուտէ, il ne mange
plus; ոչ եւս էր տեսեալ, il
n'avait pas encore vu; ո՛չ իսկ,
n'est-il pas vrai que? եւ ոչ իսկ
մարդ է, il n'est pas même
homme; ոչ ոք, aucun, per-
sonne, nul, pas un; ոչ ոք
ասացէք, personne ne te
dira; ոչ ոք իձէնչ, aucun de
vous; ո՛չ ապաքէն, non, ne
pas; ո՛չ ապաքէն սիրեցի գրեզ,
ne t'ai-je pas aimé? ոչ բնաւ,
point, pas le moins du monde;
V. Կամք, Միայն.

Ոչէ, էի. Ոչէք, էից s. rien,
néant.

Ոչէանամ V. Ոչնչանամ.

Ոչէութիւն sm. néant; յ—
դառնալ, se réduire au —.

Ոչինչ, ոչընչի s. rien, néant,
nulle chose; a. pas un seul,
pas un, nul, aucun; adv. point,
nullement; յ— դարձուցանել,
réduire à rien, anéantir; յ—
ou առ — գրել՝ համարիլ,

compter ou considérer pour rien, ne tenir aucun compte, mépriser, braver; ստեղծել յոչնչէ, créer du néant; յոչնչէ յի՛նչ գալ, être tiré du néant; գրեթէ —, presque rien; — իւրք, nullement, aucunement, en aucune façon, pas le moins du monde; — ամենեւին, rien de rien; — հեռի իքէն, pas bien loin de toi.

Ոչխար, աց s. brebis; mouton; — մայէ՛ բառաչէ, — bête.

Ոչխարաբոյժ s. éleveur de brebis, de moutons.

Ոչխարազգեստ a. vêtu de peau de mouton.

Ոչխարակ, աց s. jeune brebis ou mouton, agneau.

Ոչխարանման a. semblable à une brebis, à un mouton.

Ոչխարավաճառ, աց s. marchand de moutons.

Ոչխարենի, ենույ, ենեսաց s. peau de mouton, mouton, bisquain; a. de mouton, de peau de mouton.

Ոչխարիկ V. Ոչխարակ.

Ոչնչանամ, ացայ յո. être réduit à néant, être anéanti.

Ոչնչացուցանեմ, ուցի va. réduire à néant, anéantir.

Ոչնչութիւն s. néant, nullité.

Ոպնիազ V. Երենոս.

Ոջիւ, ջլոց, ջլաց s. pou, vermine; քաղել զոջիս, épouiller, chercher des poux.

Ոջլակեր, աց a. mangé par les poux; qui mange des poux.

Ոջլոտ a. pouilleux.

Ոռ, ի s. cul, fesse; croupion.

Ոռնակ s. hurleur, alouate. Ոռնամ, ացի յո. hurler, pousser des hurlements.

Ոռոզ a. V. Առոզ.

Ոռոզաճամ V. Առոզանամ.

Ոռոզանեմ, Ոռոզեմ, եցի va. arroser, mouiller.

Ոռոզումն s. arrosement, irrigation.

Ոսքն, բան V. Ոսպն.

Ոսին a. atrophié, étiole, grêle.

Ոսկեակ, եկայ sm. un peu d'or; mine d'or.

Ոսկեակն V. Ոսկերար.

Ոսկերեր a. aurifère.

Ոսկերերան, ի a. qui a une bouche d'or, chrysostome.

Ոսկերեւեռ a. à clous d'or, enrichi ou garni de clous d'or.

Ոսկերուղիս a. d'où il jaillit de l'or, qui produit de l'or.

Ոսկեգեղմն, ման s. toison d'or.

Ոսկեգիր a. écrit en caractères d'or.

Ոսկեգլուխ a. qui a une tête d'or.

Ոսկեգոյն a. de couleur d'or, jaune.

Ոսկեգործ, աց s. orfèvre; a. fait en or, fait d'or, travaillé en or.

Ոսկեգօտի a. qui a une ceinture d'or.

Ոսկեզարդ a. orné d'or.

Ոսկեզարդեմ, եցի va. orner avec de l'or.

Ոսկեզօղ a. attaché avec de l'or, enchâssé dans de l'or.

Ոսկեզօծ a. doré.

Ոսկեզօծեմ, եցի va. dorer.

Ոսկեզօծիչ s. doreur.

Ոսկեզօծումքիւն ou Ոսկեզօծումն s. dorure.

Ոսկեթել, ի a. garni, tressé de fil d'or, brodé d'or; s. fil d'or.

Ոսկեթեւ a. aux ailes d'or.

Ոսկեխնձոր a. qui porte des pommes d'or.

Ոսկեծաղիկ a. fleurs d'or, à fleurs jaunes comme de l'or; s. chrysanthème.

Ոսկեծղի a. qui a des bras en or.

Ոսկեկազմ a. relié en or, doré sur tranche.

Ոսկեկար a. cousu de fil d'or.

Ղսկեկուռ a. d'or, plaqué en or; —ք, mine d'or.

Ոսկեհան, աց sm. mineur, celui qui travaille aux mines d'or; —ք, mines d'or.

Ոսկեհանդերձ a. vêtu d'or, dont les vêtements sont d'or.

Ոսկեհանումքիւն, Ոսկեհատ s. l'action de creuser la terre pour trouver de l'or.

Ոսկեհեր adj. aux cheveux d'or, aux cheveux blonds comme de l'or.

Ոսկեհուռ, Ոսկեհուռազարդ a. tissu ou filé d'or, brodé en or, galonné d'or, qui a des fils d'or.

Ոսկեձեղուն a. dont le toit est en or ou doré.

Ոսկեձոյլ V. Ոսկիւձոյլ.

Ոսկեղէն, Ոսկեղինիկ adj. d'or, en or; — դար, âge d'or.

Ոսկեճահանչ a. aux rayons

d'or, qui a l'éclat de l'or, écla- tant d'or.

Ոսկեճամուկ a. brodé en or, couvert de dessins ou de broderies d'or, pointillé de taches d'or, soutaché en or.

Ոսկեման a. filé, tissu d'or.

Ոսկեմոլ a. qui a la passion de l'or.

Ոսկենկար a. peint en or.

Ոսկեպահոյճ V. Ոսկեզարդ.

Ոսկեպատեան a. dont la gaine est en or.

Ոսկեպղինձ s. tombac.

Ոսկեպտուղ a. qui porte des fruits d'or ou de couleur d'or; s. fructidor.

Ոսկեջերմ s. thermidor.

Ոսկեսաղարթ a. aux feuilles d'or.

Ոսկեսանձ a. qui a une bride, un frein d'or, qui a des rênes d'or; s. rêne dorée.

Ոսկեսար adj. caparaçonné d'or.

Ոսկեսէր a. qui aime l'or.

Ոսկեսիրումքիւն s. amour de l'or, des richesses.

Ոսկետտուն adj. dont la queue est ornée d'or, de fil d'or.

Ոսկերիչ s. orfèvre.

Ոսկերոտի V. Ոսկրոտի.

Ոսկերչումքիւն s. orfèverrie.

Ոսկեփայլ a. resplendissant d'or, brillant d'or ou de l'éclat de l'or, qui a l'éclat de l'or.

Ոսկեփետուր a. qui a des plumes d'or.

Ոսկեփող s. trompette d'or.

Ոսկեփունջ s. bouquet d'or;

ա. — հասկը՝ հունձը, épis dorés, moissons dorées.

Ոսկեքաղ **ա.** qui recueille de l'or.

Ոսկեքանդակ **adj.** plaqué d'or; orné d'incrustations en or; ciselé en or.

Ոսկեքար, ի **s.** chrysolithe.

Ոսկէօղ **ա.** garni d'anneaux d'or; qui a des boucles d'or.

Ոսկի, կւոյ **s.** or; or, pièce d'or; **ա.** d'or; — եղէգն, lysimaque, nummulaire, herbe aux écus; իկշիռ օւ ծանրութեամբ ոսկւոյ գնել՝ վաճառել, acheter, vendre au poids de l'or, son pesant d'or.

Ոսկիագէն **s.** armure d'or; **ա.** qui porte une arme en or.

Ոսկիածին **ա.** né de l'or; qui produit de l'or.

Ոսկիակազմ **V.** Ոսկեկազմ.

Ոսկիակալ **ա.** qui a de l'or, qui porte de l'or.

Ոսկիակառք **ա.** qui a un char d'or.

Ոսկիակիր **ա.** qui porte de l'or.

Ոսկիակուռ **V.** Ոսկեկուռ.

Ոսկիածոյլ **ա.** en or fondu; tout en or, d'or massif, massif en or.

Ոսկիամայր, մօր **ա.** dont la mère est l'or, né de l'or.

Ոսկիայարկ **V.** Ոսկեյարկ.

Ոսկիապատ, ագ. Ոսկիապատակ **ա.** couvert d'or, entouré d'or, doré.

Ոսկիգիսակ **ա.** qui a une toison d'or.

Ոսկիկմբեայ, Ոսկիկմբէ **ա.**

bouclier dont la bosse est en or.

Ոսկիվարաւանդ **V.** Ոսկեսար.

Ոսկր, կեր, ագ **s.** os; հանել զոսկերս, désosser; դողացուցանել զոսկերս, faire trembler ou frémir; * — կաշի դառնալ, n'avoir que la peau et les os, devenir très-maigre.

Ոսկրաբեկ **ա.** qui casse les os; dont l'os est cassé.

Ոսկրաքանց առնեմ **va.** disloquer, déboîter, luxer.

Ոսկրեղէն **ա.** osseux.

Ոսկրկուլ **sm.** ornith. ossifrage, orfraie.

Ոսկրոտի **sm.** les os, ossements, carcasse.

Ոսկրուտ **ա.** ossu.

Ոսնիմ, եցայ **vn.** s'atrophier, s'étioler, se rabougrir.

Ոսնութիւն **s.** atrophie.

Ոսոխ, ագ **s.** opposé en justice, adversaire, ennemi, antagoniste; rival, concurrent.

Ոսոխասէր **V.** Հակառակասէր.

Ոսոխեմ, եցի. Ոսոխիմ, իեցայ **vn.** être en procès avec, plaider contre, accuser; rivaliser, être en lutte, en concurrence.

Ոսոխութիւն **sm.** inimitié; rivalité, concurrence.

Ոսպն, պպն **s.** lentille; méd. lentilles.

Ոսպնաթան, ի **s.** potage aux lentilles.

Ոսպնածեւ **ա.** lentiforme, lenticulaire; — օւ ապակի, lentille, verre lenticulaire.

Ոսպնեայ a. de lentilles.

Ոստ, ոց sm. branche, rameau; colline, hauteur, tertre; nœud (d'arbre).

Ոստաբեկ առնեմ va. rompre les branches.

Ոստախիտ a. branchu, rameux; nouveaux.

Ոստակոտոր լինիմ vn. avoir les branches cassées.

Ոստայն, ից s. tissu, toile; — սարդի, toile d'araignée.

Ոստայնանկ, աց sm. tisseland.

Ոստայնանկեմ, եցի va. tisser, fabriquer des étoffes.

Ոստայնանկութիւն s. tissanderie, tissage; tapisserie.

Ոստան, ի sm. ville libre; chef-lieu, capitale; troupe royale.

Ոստանամ, ացայ vn. se ramifier.

Ոստանիկ a. de la famille royale, de cour; s. habitant de la capitale; noble, courtisan.

Ոստանիմ, տեայ vn. s'élan- cer, sauter de, sortir de, s'échapper; ոստեան սանձք ի ձեռացն, les rênes lui échappèrent des mains.

Ոստաքանց a. ébranché; — առնել, ébranchier, élaguer.

Ոստաքանցութիւն s. ébranchement.

Ոստիկան, աց s. gouverneur, préfet; inspecteur, commissaire; ministre.

Ոստիկանարան, աց s. ministère (hôtel, bureau).

Ոստիկանութիւն s. préfec- ture; inspection; ministère (emploi).

Ոստղ s. gluau, glu.

Ոստին a. sec, aride.

Ոստնական V. Ցամաքային.

Ոստնում, ոստեայ, տուցեալ vn. sauter, bondir, faire un saut, un bond, s'élancer, en- jamber.

Ոստոստեմ, եցի vn. sautiller, gambader, bondir, folâ- trer.

Ոստոստումն sm. sautille- ment.

Ոստումն sm. saut, bond; gambade.

Ոստուցանեմ, ուցի va. faire sauter.

Ոստչիմ, տեայ V. Ոստնում.

Ոստրէ, Ոստրէոս, Ոստրիք s. huître.

Ով pron. qui, celui qui, celle qui.

Ո՞վ, ո՞յր, որո՞վ pron. qui? quel? lequel? laquelle? ո՞վ իմէնք, qui de nous, d'entre nous? գիտե՞ս ո՞վ է, sais-tu qui il est? ո՞վ է այրդ, quel est cet homme? ո՞վ ես դու, qui es-tu? ո՞յր է պատկերս, à qui est ce portrait? ո՞վ ոք, qui? յո՞վ adv. où? յո՞վ երթաս, où allez-vous?

Ո՛վ interj. ô! oh! ah! hélas! quoi! ո՛վ Աստուած իմ, ô mon Dieu! ո՛վ աղետիցս, quel malheur! que je suis malheureux! ո՛վ սքանչելեաց, quel miracle! ո՛վ մոլորութեանդ, quelle erreur est la vôtre! ո՛վ, զիս՛րդ.

վեհ է ազգասիրութիւն, que le patriotisme est noble !

Ովասիս, ի s. oasis.

Ովկիանոս, ի s. Océan.

Ովսաննայ, ից s. hosanna.

Ոտանաւոր adj. qui a des pieds, qui marche; rythmique, mesuré; s. vers, poésie, rimes; յոտանաւոր adv. à pied; — յօրինել, faire des vers.

Ոտն, տին, տամբ, ոտք sm. pied; pied (d'une montagne); pied (mesure des vers); pied (mesure de longueur); յոտից ցգլուխ, յոտից մինչեւ ցգլուխ, des pieds à la tête, depuis la tête jusqu'aux pieds, de pied en cap; ոտն ոտն, ոտն առ ոտն, pied à pied, pas à pas; petit à petit; յոտս՝ առ ոտս, aux pieds; auprès, chez; յոտն իմատին յառնել, se dresser sur le bout des pieds, se hausser ou marcher sur la pointe du pied, des pieds; անկանել յոտս ուրուք ou * մէկուն ոտքն իյնալ, se jeter, se prosterner ou tomber aux pieds, aux genoux de qn.; ոտն հարկանել, առ ոտն հարկանել՝ կոխել, ընդ ոտն հարկանել, fouler aux pieds, mettre sous les pieds, mépriser; ոտն յոտանէ փոխել, faire un pas, marcher; զոտս ամբարձեալ փախչել, lâcher pied, filer; յոտն կալ, se tenir debout; se lever, se dresser, s'élever; կալ իվերայ ոտից, se tenir debout; յոտին կալ ou * ոտքի վերայ կենալ, se tenir sur ses pieds; se tenir debout,

être sur pied; se soutenir, se maintenir, subsister; ոտն զոտամբ արկանել ou ոտք ոտքի վերայ դնել, mettre un pied sur l'autre; զոտսն հարկանել առ բարկութեան, frapper du pied, piétiner de colère; ոտն ընդ ոտին, pied contre pied; յոտին ունել, tenir debout, soutenir; յոտն կանգնիլ, se lever, s'élever, se remuer; * ոտքի վերայ լինել, être sur pied; * մէկուն ոտքը սահեցնել, couper l'herbe sous les pieds de qn., le supplanter; * ոտքը կտրել, empêcher de venir, de fréquenter; * ոտքը դնել, mettre ses pieds; * բոքիկ ոտքով քալել, marcher pieds nus, nupieds; * ոտքով զարնել, donner un coup de pied; * ոտքի վերայ նկարել, peindre qn. en pied; բոլոր քաղաքն ոտք ելաւ, toute la ville est sur pied; փոքրիկ՝ մեծ՝ լայն՝ երկայն՝ տձեւ ոտք, petit, grand, large, long, difforme pied.

Ոտնալուայ, ի s. lavement des pieds, pédiluve, bain de pieds; —ք, bain de pieds, baignoire.

Ոտնակապ, աց s. entraves; պնդել յոտնակապս, mettre des entraves, entraver.

Ոտնակապեմ, եցի va. entraver.

Ոտնակառեմ, եցի vn. s'arrêter, être embarrassé.

Ոտնակացութիւն s. acti de rester debout.

Ոտնակոխք sm. action de

fouler sous les pieds; յոտնակոխս ընկենուլ, jeter sous les pieds.

Ոտնահար V. Ոտնհար.

Ոտնահարութիւն V. Ոտընհարութիւն.

Ոտնահետ, ից s. trace des pas, marque du pied.

Ոտնածայն, ից s. bruit des pieds; — անձրեւի, bruit de pluie.

Ոտնաման s. souliers.

Ոտնաչափ, ի s. pied (mesure).

Ոտնառ a. glissant.

Ոտնառեմ, եցի vn. glisser, faire un faux pas, broncher.

Ոտնառութիւն s. glissade, faux pas; méd. goutte.

Ոտնատեղիք, դեաց s. lieu pour placer les pieds, place des pieds.

Ոտնատրոփ a. qui frappe avec ses pieds; — լինել, frapper du pied.

Ոտնացառութիւն s. goutte aux pieds.

Ոտնաւոր a. qui reste à pied; qui a des pieds.

Ոտնափոխ լինիմ vn. faire un pas, marcher.

Ոտնքեկ adj. qui a le pied cassé.

Ոտնխմի adv. tout doucement en introduisant les pieds.

Ոտնկայ s. place du pied; a. qui reste debout, domestique; յոտնկայս, debout.

Ոտնկապ V. Ոտնակապ.

Ոտնկելիք, լեաց s. l'action de rester debout; marchepied;

բառնալ զոտին յոտնկելեաց, enlever de terre son ennemi; անկանել յոտնկելեաց իգետին, tomber étendu sur la terre; կործանել յոտնկելեաց, renverser, ébranler.

Ոտնկռիւս. place pour poser les pieds.

Ոտնհար, աց a. qui se réjouit du mal d'autrui, malveillant; — լինել, se réjouir du mal d'autrui, aux dépens de, insulter, mépriser, prendre plaisir à se jouer de qn., être malveillant; donner des coups de pied; — լինել թշուառութեան ուրուք, insulter qn. dans son malheur.

Ոտնհարեմ V. Ոտնհար.

Ոտնհարութիւն s. malveillance, insulte; coup de pied.

Ոտնփոխ V. Ոտնափոխ.

Ոտնքայլեմ, եցի vn. faire un pas, marcher.

Ոտք V. Ոտն.

Որ, ոյ, ով pron. qui, quel, quelle, lequel, laquelle; lesquels, lesquelles; celui qui, ce qui, ce que; այրն որ գայ, l'homme qui vient; զոր դու գտեր, celui que tu as trouvé; եւ որ չար եւս է, որ չար քան զամենայն է, ce qui est le pire de tout; չգիտէ զոր գործէն, il ne sait ce qu'il fait; յորմէ, d'où; որ զինչ եւ իցէ, quoi qu'il en soit; որ եւ իցէ, qui que ce soit, quoi que ce soit; որ ինչ, ce qui, tout ce qui; որ միանգամ, որ ոք, qui, qui-conque, celui qui, celle

Քրք միանգամ, tous ceux qui.

Ո՞ր qui? lequel? laquelle;
որո՞վ իշխանութեամբ, par
quelle autorité? որո՞վ իւրք,
par quoi? յոր վայր, jusqu'où?

Որ conj. que; որ զի, afin
que; puisque.

Որակ, աց s. qualité.

Որակական a. qualitatif.

Որականամ, ացայ vn. être
qualifié, se qualifier.

Որակացուցանեմ, ուցի va.
qualifier.

Որակութիւն s. qualité.

Որայ, ոյ sm. botte de blé,
gerbe; — կապել, gerber, en-
javeler.

Որբ, ոց a. orphelin, orphe-
line; — մնալ իհօրէ՛ իմօրէ,
perdre son père, sa mère;
— մնալ յումբէ, être privé
de qn.

Որբանամ, ացայ vn. deve-
nir, être orphelin.

Որբանոց, աց s. orphelinat.

Որբասէր adj. qui aime les
orphelins.

Որբար V. Որպէս.

Որբութիւն s. état, position
d'un orphelin.

Որգոն V. Որպէս.

Որգունակ adv. comme.

Որդ, աց s. V. Ուրդ.

* Որդ V. Որդն.

Որդան, Որդան կարմիր s.
cochenille; kermès, cramoisi.

Որդանենի, նոյ s. nopal.

Որդեակ, դեկաց sm. petit
enfant, fils ou fille en bas âge;
— իմ, mon fils, mon enfant.

Որդեբար V. Որդիբար.

Որդեգիր, գրաց s. fils adop-
tif, fille adoptive.

Որդեգրական a. adoptif.

Որդեգրեմ, եցի va. adopter,
prendre pour fils; adopter,
affilier.

Որդեգրութիւն s. adoption;
affiliation.

Որդեծնութիւն s. procréa-
tion d'enfants, enfantement.

Որդեկեր a. qui mange ses
enfants.

Որդեկոտոր a. qui tue, qui
détruit ses enfants; — լինել,
tuer, détruire ses enfants;
avoir ses enfants tués.

Որդեկորոյս a. qui a perdu
son enfant, ses enfants.

Որդեսէր a. qui aime son
enfant, ses enfants.

Որդեսիրութիւն sm. amour
de ses enfants.

Որդեսնոյց a. qui élève des
enfants.

Որդեսպան, աց a. infanti-
cide, meurtrier de son propre
enfant.

Որդեսպանք, Որդեսպանու-
թիւն s. infanticide, action de
tuer ses enfants.

Որդի, դւոց s. fils, enfant;
— իհօրէ, de père en fils;
որդիք խաւարի՛ լուսոյ, les
enfants des ténèbres, de la
lumière; — Աստուծոյ, fils de
Dieu.

Որդիբար adv. filialement,
en fils, comme un fils.

Որդիական a. filial, de fils.

Որդիանամ, ացայ vn. deve-
nir le fils de, être adopté par.

Որդիատեաց a. qui hait son fils. ses enfants.

Որդիացուցանեմ, ուցի va. prendre pour fils, affilier, adopter.

Որդիութիւն s. qualité de fils, filiation.

Որդն, դան, դունք, դանց s. ver, vermine.

Որդնալից a. plein de vers, véreux.

Որդնահար adj. piqué des vers, vermoulu, véreux; — լինել, être piqué des vers, se vermouler.

Որդնեռաց a. grouillant de vers.

Որդնիմ, եցայ vn. se vermouler.

Որդնոտ a. véreux.

Որդնոտիմ V. Որդնիմ.

Որդնուկ s. cochenille.

Որեար, երոյ sm. gens, hommes; աւագ —, les nobles, la noblesse.

Որզան V. Որպէս.

Որ էն s. celui qui est, Dieu.

Որթ, ուց s. veau; — եղանց, faon.

Որթ, ոց s. vigne, cep; panier. corbeille.

Որթագլուխ, գլխի, գլխոյ a. qui a la tête d'un veau; s. tête de veau.

Որթատունկ, տնկոց sm. vigne, cep.

Որթափայտ, ի sm. bois de vigne.

Որթի mot. gr. tenez-vous droit, levez-vous.

Որթիկ V. Որթուկ.

Որթիք, թեաց s. les vignes.

Որթուկ s. petit veau.

Որի, ըոյ s. corneille.

Որիզ s. riz.

Որիշ adj. distinct, séparé, différent, autre; adv. séparément, à part; որիշ որիշ, séparément; distinctement.

Որիւքս s. zool. oryx.

Որժ s. rot, rapport.

Որժամ, ացի vn. roter; vomir.

Որժացուցանեմ, ուցի va. faire roter; faire vomir.

Որժացուցիչ a. qui fait roter; vomitif.

Որկան sm. les choses présentes, le présent; ժի' վստահիր յորկանդ, ne comptez pas sur le présent.

Որկոր, ոյ sm. œsophage, gosier.

Որկորածէտ, Որկորածէտութիւն V. Որկորամուկ, Որկորամուկութիւն.

Որկորամուկ, աց adj. gourmand, glouton, goulu, goinfre, vorace; — լինել, être gourmand, être sur sa bouche.

Որկորամուկութիւն s. gourmandise, glotonnerie, goinfre, voracité; — ք, goulûment, avidement.

Որկորեայ, ըէից. Որկորուստ, ըստաց V. Որկորամուկ.

Որկորստութիւն V. Որկորամուկութիւն.

Որկրամուկ, Որկրամուկութիւն V. Որկորամուկ, Որկորամուկութիւն.

Որձ, ից a. mâle.

Որձակոտոր առնեմ va. détruire les mâles.

Որձաւո, ի s. chapon.

Որձաքար, աց s. pierre de taille; a. de pierre de taille.

Որձեւէզ a. hermaphrodite.

Որմ, ոյ s. mur, muraille; որմ զորմայն, de mur en mur.

Որմաճ s. clôture, enceinte; —ք, maçonnerie.

Րմաձակ s. trou de mur, ouverture, brèche.

Որմաճերպք s. fente, trou de mur, brèche.

Որմաճու, աց s. maçon.

Որմաճուծիւն sm. maçonage.

Որմայեց a. appuyé contre un mur; — ծառ, arbre en espalier.

Որմանկար, ուց s. fresque.

Որմաշէն, շինաց s. maçon.

Որմարգեւլ a. muré, entouré de murailles.

Որմարգեւլոց, աց s. clôture, endroit entouré de murs.

Որմափոր a. qui troue le mur; — լինել, trouer le mur.

Որմեմ, եցի va. murer, entourer de murailles; maçonner.

Որմիզդ, մզդի s. Ormuzd, Oromase.

Որմիսկ, մսկի sm. petit collier.

Որոգայթ, ից s. piège, embûches, filets, lacs; — լարել V. Որոգայթեմ; — դնել ումեք բանիւք, surprendre զո. dans ses paroles; անկանելի — ou * — ի մէջ իյնալ, tomber dans un piège, dans un guet-apens.

Որոգայթադիբ, դրաց a. qui tend des pièges; rusé, trompeur, séditieux.

Որոգայթեմ, եցի va. tendre ou dresser des pièges, des embûches à, attraper.

Որոն V. Որոնք.

Որոնամ V. Որոնեմ.

Որոնային a. ruminant.

Որոնան V. Որոնք.

Որոնեմ, եցի. Որոնիմ, ճեցայ vn. ruminer, ruminer; fig. ruminer, rouler dans son esprit, méditer.

Որոնող a. ruminant.

Որոնումն, Որոնք s. rumination; méditation.

Որոմն, ման sm. ivraie, zizanie; fig. — ցանել, semer la zizanie parmi...

Որոմնացան s. semeur de zizanie.

Որոնեմ, եցի va. chercher, rechercher, fouiller, fureter, scruter; épouiller.

Որոշ a. distinct; séparé; décisif, précis, certain; —ք s. échelon, degré, marche.

Որոշաբար, Որոշակի adv. distinctement; séparément.

Որոշեմ, եցի va. distinguer; diviser, séparer; affecter, allouer; choisir; décider.

Որոշումիւն s. distinction, division, séparation.

Որոշումն V. Որոշումիւն; décision; — առնել ou * որոշմունք ընել, se décider, prendre une décision, un parti.

Որոշտեմ, եցի va. détruire, gâter.

Որոշ, ագ s. agneau.

Որովայն, ից sm. ventre, panse; խնդել գ—, se remplir la panse; կաղ յորովայնէ մօր իւրոյ, boiteux dès le sein de sa mère, dès sa naissance; անկանիլ իվերայ —ի, tomber à plat ventre; պտուղ —ի, fruit des entrailles.

Որովայնաժետութիւն s. gastronomie.

Որովայնաժէտ sm. gastromome.

Որովայնախօս V. Որովայնակոչ.

Որովայնաժուլութիւն sm. dévoiement, diarrhée.

Որովայնամաշկ, ի s. péri-toine.

Որովայնամուկ, ագ s. gastro-mane.

Որովայնամուլութիւն s. gastromanie.

Որովայնապաշտ s. gastrolâtre.

Որովայնապարար, ագ adj. gourmand; — լինել, remplir le ventre.

Որովայնապարարութիւն s. gourmandise, gloutonnerie.

Որովայնասէր adj. qui ne pense qu'à son ventre, gourmand.

Որովիտել conj. puisque, attendu que.

Որոտ V. Որոտումն.

Որոտանայն sm. bruit de tonnerre.

Որոտամ, ացի vn. tonner, gronder.

Որոտընդոստ a. tonnante.

Որոտող s. tonnante.

Որոտումն s. tonnerre.

Որոր, ի s. mouette; — աշխարէ, la mouette se lamente.

Որորան, ագ s. berceau.

Որորեմ, եցի va. bercer.

Որորոց V. Որորան.

Որորք V. Օրորք.

Որչափ, ից, փիք ou փոյք a. combien de, combien grand, combien nombreux, aussi grand que, aussi considérable que, quelque; adv. combien, autant que, autant, que; — եւս, — եւս առաւել, combien plus; — հնար է, autant que possible; — եւ յեժ իցէ, quelque grand qu'il soit; — մարդիկ, նոյնչափ կարծիք, autant d'hommes, autant d'opinions; — կարեմ, autant que je puis; եւ — յառաջ մատչէր, à mesure qu'il s'avantait; զորս — որ հաւաստագոյն քննեսցէ, plus on les approfondit, plus on....; — յիսն է, autant qu'il est en moi, de mon mieux; ո՞րչափ ժամանակ, combien de temps? ո՞րչափ անգամ, combien de fois?

Որչափութիւն s. quantité.

Որպէս adv. comme, de même que, de la manière que, ainsi que; lorsque, lors; — զիարդ եւ իցէ, en tout cas, quoi qu'il arrive; — զիարդ եւ կամք իցեն, en quelque sorte qu'ils veulent, en quelque façon qu'on veuille; — զի, afin que; parce que, car; — թէ, comme si.

Որպէ՛ս, որպէ՛ս զի interj. combien! que! comme! —, Տեռա՛ւ ուրեմն, quoi! il est mort!

Որպէսն s. le comment, le pourquoi; V. Զիարդ.

Որպէտ a. n'importe lequel, le premier venu.

Որպիսի, սւոյ, սեաց a. quel: tel que; — ինչ, tel que, par exemple; որպիսի՞ ինչ իցէ ողջոյնս այս, quelle pouvait être cette salutation! գիտես — ինչ տօնքն էին, vous savez ce que c'était que les fêtes.

Որպիսութիւն sm. qualité, condition, état.

Որջ, ոց s. tanière, repaire, terrier, gîte.

Որջամուտ լինիմ vn. entrer dans un repaire.

Որջանամ, ացայ vn. se terrer, se tapir dans une tanière; fig. nicher, se cacher.

Որջիւ, ջլաց V. Ոջիւ.

Որջլալից V. Ոջլալից.

Որս, ոց s. chasse, vénerie; proie; gibier, venaison; — ձկանց, pêche; յորս հեծանել ou * որսի՛ երթալ, aller à la chasse, chasser.

Որսաբանեմ, եցի va. tâcher d'arracher quelque chose de la bouche de զո.

Որսալից V. Որսաշատ.

Որսական a. de chasse; s. chasseur; pêcheur; Թռչուն —, oiseau de proie; շուն —, chien de chasse, braque.

Որսակից s. compagnon de chasse, de pêche.

Որսամ, ացայ, ացի va. chasser, aller à la chasse; fig. chercher à gagner, à séduire, envelopper dans ses filets, attraper; ձուկն —, pêcher, aller à la pêche; — ինչ բանս իբերանոյ ուրուք, surprendre quelques paroles de զո.; — զսիրտ ուրուք, gagner le cœur de զո.; — գյաջողութիւն աւուրց, épier le moment favorable.

Որսայս V. Յորսայս.

Որսանք, նաց sm. chasse; instrument de chasse ou de pêche; fig. attrape.

Որսաշատ a. giboyeux, qui abonde en gibier.

Որսասէր a. amateur de la chasse, giboyeur.

Որսասիրութիւն s. passion de la chasse.

Որսող, Որսորդ, աց sm. chasseur.

Որսորդախաբ a. qui trompe le chasseur.

Որսորդապետ, ի s. grand chasseur, grand veneur.

Որսորդութիւն sm. chasse, vénerie.

Որբան, Որբոց, աց s. berceau (d'enfant).

Որբան V. Որջափ.

Որքանութիւն s. quantité.

Որքին, Որքին s. darte.

Որքինտո a. dartreux.

Ու conj. et.

* Ուզեմ, Ուզենամ V. Կամիմ.

Ութ, ից a. huit.

Ութածալ a. in-octavo.

Ութամասնեայ, Ութամասնի a. qui a huit parties.

Ութամեան, Ութեմեան, մեծի
a. qui a huit ans.

Ութանիստ a. octaèdre.

Ութանկիւն s. octogone.

Ութանկիւնի, նւոյ a. qui a
huit angles, octogone.

Ութեակ, Ութերեակ, եկաց
a. huit; s. huitaine.

Ութերորդ, աց a. huitième;
— ձայն, octave.

Ութելտասն V. Ութուտասն.

Ութելտասանածալ a. in-
dix-huit.

Ութիցս adv. huit fois.

Ութկանգնեայ a. de huit
aunes.

Ութուտասն, սին, սանց a.
dix-huit.

Ութուտասներորդ, աց adj.
dix-huitième.

Ութսնամեայ a. octogénaire.

Ութսներորդ, աց a. quatre-
vingtième.

Ութսուն, սնից a. quatre-
vingts.

Ութօրեայ, րէից a. de huit
jours.

Ութօրէք, էից s. octave.

Ուժ V. Ոյժ.

Ուժաբանութիւն s. dyna-
mique.

Ուժաթափ a. épuisé, abattu,
défaillant; — լինել, s'épuiser,
être abattu.

Ուժաչափ, ի sm. dynamo-
mètre.

Ուժաւոր V. Ուժեղ.

Ուժգին a. fort, violent, in-
tense, véhément, impétueux,
vigoureux; adv. fortement,
vigoureusement, violemment,

avec vigueur, avec véhémence.

Ուժգինս, Ուժգնաբար, Ուժ-
գնագոյն, Ուժգնակի V. Ուժ-
գին adv.

Ուժգնանամ, ացայ vn. se
fortifier, se renforcer, devenir
fort, intense; l'emporter, pré-
valoir, dominer.

Ուժգնապէս V. Ուժգին adv.

Ուժգնապիրկ a. bien ou trop
tendu, serré.

Ուժգնասիրտ a. courageux.

Ուժգնացուցանեմ, ուցի va.
donner de l'intensité, rendre
violent, impétueux, renforcer.

Ուժգնութիւն s. intensité,
véhémence, impétuosité, vio-
lence, force, vigueur.

Ուժեղ, աց a. fort, vigou-
reux, robuste.

Ուժեղանամ, ացայ vn. se
fortifier, devenir fort.

Ուժեղութիւն s. force, vi-
gueur.

Ուժեմ, եցի vn. avoir la
force, pouvoir, résister.

* Ուժով V. Ուժեղ.

* Ուժովնամ V. Ուժեղանամ.

Ուլ, ուց, ոց sm. chevreau,
biquet.

Ուլենի, ենւոյ, ենեաց sm.
chevreau, la peau de chevreau.

Ուլն, լան s. col, cou; V. Ու-
լունք; զուլամք երթալ, tomber
la tête la première, s'abattre;
fig. s'en donner, se livrer aux
plaisirs, à la débauche.

Ուլունք, լանց sm. perle;
osselet.

Ուլիտ, ից sm. vœu; vœu,
souhait; pacte, traité, alliance;

clergé; ordre, congrégation, communauté; pèlerinage; մանկունք —ի, le clergé; — դնել ou յ— մտանել ընդ ումք, faire un pacte, un traité, une alliance avec qn., traiter avec lui; ուխտս կոել հրապարակաւ, conclure un traité solennel; կնքել — հաշտութեան, — հաստատութեան առնել, faire la paix; կալ յուխտին, rester fidèle à son vœu; — դնել, faire vœu, faire des vœux; — դնել աղքատութեան, faire vœu de pauvreté; * ուխտը կատարել՝ աւրել, accomplir, rompre ou violer son vœu; * — ընել, faire vœu, vouer; * ուխտի երթալ, aller en pèlerinage; պարզ —, vœu simple; անխորհուրդ՝ անխոհեմ՝ անլուծանելի —, vœu indiscret, imprudent, indisso- luble.

Ուխտադիր, դրաց a. qui fait un vœu; qui conclut un traité, allié; — լինել, faire vœu; conclure un traité.

Ուխտադրութիւն s. action de faire vœu, de conclure un traité; vœu, souhait; vœux, profession.

Ուխտադրութ, Ուխտազանց, ից a. s. violateur d'un vœu; qui viole les traités, la foi des traités, qui déroge aux conventions, infidèle, perfide.

Ուխտազանցութիւն s. violation d'un vœu, d'une convention, infraction aux traités, perfidie.

Ուխտակալ, աց a. qui tient

à son vœu, qui observe son vœu; qui tient à son traité, qui l'observe, fidèle.

Ուխտակաւն a. votif.

Ուխտակատար, աց a. qui accomplit son vœu.

Ուտակից s. compagnon de vœu; allié, confédéré.

Ուխտանենգ V. Ուխտազանց.

Ուխտանենգութիւն V. Ուխտազանցութիւն.

Ուխտապահ V. Ուխտակալ.

Ուխտապահութիւն s. obser- vation d'un vœu, d'un traité.

Ուխտատեղի, դոյ s. pèleri- nage (le lieu).

Ուխտաւոր, աց a. qui a fait un vœu; allié; pèlerin; profès; nazaréen; moine, religieux.

Ուխտաւորիմ, ըեցայ յո. faire ses vœux, se consacrer à Dieu; fig. se priver, s'abstenir.

Ուխտաւորութիւն s. vœux, profession; pèlerinage.

Ուխտեալ a. profès, profes- se.

Ուխտեմ, եցի va. vouer, faire un vœu, faire vœu de; faire ses vœux (en parlant d'un religieux); conclure un traité; նուէրն —, promettre des offrandes.

Ուխք V. Ուղխք.

Ուծանամ, ացայ յո. se refroidir, s'éloigner.

Ուծացուցանեմ, ուցի va. refroidir, éloigner.

Ուղ եւ ծուծ s. quintessence.

Ուղեգնաց, աց s. voyageur.

Ուղեգնացութիւն s. voyage.

Ուղեկից s. compagnon de voyage; —ք, cortége, suite, train; — լինել V. Ուղեկցիմ.

Ուղեկցիմ, ցեցայ vn. faire route ensemble, voyager ensemble, accompagner զո.

Ուղեկցութիւն s. voyage fait de compagnie, accompagnement, suite.

Ուղեղ, ուղղոյ s. cerveau, cervelle; moelle; Մինչեւ, ց— ոսկերաց, jusqu'à la moelle des os; V. Թափեալ.

Ուղեչափ, ի s. odomètre.

Ուղերձ sm. don, présent, hommage; adresse; — մատուցանել, présenter une adresse.

Ուղերձեմ, եցի va. faire présent, offrir, présenter; adresser; s'attirer, séduire par des présents.

Ուղեցոյց, ցուցի s. guide; itinéraire, carte itinéraire; — օտարականի, cicérone.

Ուղեւոր, աց s. voyageur, passager.

Ուղեւորեմ, եցի va. conduire, guider, indiquer le chemin.

Ուղեւորիմ, ըեցայ vn. voyager, faire voyage, des voyages, être en route, en voyage.

Ուղեւորութիւն s. voyage; itinéraire.

Ուղեջ V. Ոստ.

Ուղի, ղւոյ s. route, chemin, voie; trajet; յ— անկանել, ուղւոյ լինել, se mettre en route, en chemin, s'acheminer, partir; յ— արկանել, mettre en route, faire partir.

Ուղիղ, ղղոց a. droit, vertical, dressé, direct; droit, juste, équitable; correct; adv. tout droit, droitement, directement; droitement, justement, bien; s. V. Ուղեղ; — գնալ ինպատակն, aller droit au but; — առնել, aplanir, frayer; — դատեցար, vous avez bien jugé; — խօսել, parler distinctement, correctement; — միտք՝ սիրտ՝ կողմն, esprit, cœur, côté droit; — գիծ, ligne droite.

Ուղիս V. Ուղխք.

Ուղխաջուր a. abondant en eau, impétueux; —ք s. l'eau d'un torrent, torrent d'eau.

Ուղխացան s. qui disperse, produit un torrent.

Ուղխինահոս a. qui tombe comme des torrents, impétueux.

Ուղխք, խից s. torrent, avalaison, ravine; իջին յաչացն — արտասուաց, il versa un torrent, un ruisseau de larmes; — փափկութեան, fleuve de délices; — արեան, ruisseau de sang; — հոսանաց՝ հեղեղաց, torrents.

Ուղխօրէն adv. par torrents, comme un torrent, à torrents, à flots, comme un fleuve, comme un ruisseau.

Ուղկեան adj. long d'un palme.

Ուղղաբան, etc. V. Ուղղախօս.

Ուղղաբերձ a. qui a la taille droite, droit, dressé, élané.

Ուղղագիծ, գծից a. rectiligne.

Ուղղագիր a. écrit correctement, correct.

Ուղղաճնաց a. qui marche droit; plein de droiture.

Ուղղագործ, աց a. qui opère avec droiture, droit, juste.

Ուղղագրական adj. orthographique.

Ուղղագրեմ, եցի va. corriger, rectifier; orthographier; écrire correctement.

Ուղղագրութիւն s. orthographie; correction, rectification.

Ուղղադատ a. qui a le jugement droit, qui juge avec équité.

Ուղղադաւան, աց a. orthodoxe.

Ուղղալից a. moelleux.

Ուղղախոյի V. Ողջամիտ.

Ուղղախոյութիւն V. Ողջմտութիւն.

Ուղղախօս, աց a. qui parle correctement.

Ուղղախօսեմ, եցի vn. parler correctement, bien.

Ուղղախօսութիւն s. orthologie.

Ուղղածուծ առնեմ va. sucer la moelle, épuiser.

Ուղղական a. droit; s. gram. nominatif.

Ուղղակի a. droit; adv. tout droit, droitement, directement.

Ուղղակտուր a. coupé droit.

Ուղղահայեաց a. perpendiculaire; — գիծ, perpendiculaire.

Ուղղահայեցութիւն s. perpendicularité.

Ուղղահաւատ, ից a. orthodoxe.

Ուղղահաւատութիւն s. orthodoxie.

Ուղղածիգ adj. qui va en ligne droite, droit, vertical, d'aplomb, à plomb.

Ուղղածգութիւն s. aplomb.

Ուղղամիտ, մտաց a. qui a l'esprit droit, judicieux, probe.

Ուղղամտութիւն sm. rectitude ou droiture d'esprit, probité.

Ուղղային a. cérébral.

Ուղղանկիւն, կեանց s. a. rectangle.

Ուղղանկիւնի, նւոյ a. rectangle, rectangulaire, orthogonal.

Ուղղաշաւիղ a. qui va en ligne droite, qui marche droit.

Ուղղաշունչ a. qui souffle en ligne droite.

Ուղղաչափ, ի s. équerre.

Ուղղաջերմ s. fièvre cérébrale.

Ուղղապէս V. Ուղիղ adv.

Ուղղասիրտ a. qui a le cœur droit.

Ուղղաւորեմ V. Ուղղեմ.

Ուղղափառ, աց. Ուղղափառահաւատ a. orthodoxe, catholique.

Ուղղափառութիւն s. orthodoxie, catholicité, catholicisme.

Ուղղեակ, ղեկի s. gouvernail, timon; régulateur.

Ուղղելի a. corrigible.

Ուղղեմ, եցի va. dresser, re-

dresser, rendre droit; adresser; diriger, conduire, gouverner, régler; corriger, rectifier, amender; ramener dans la bonne voie, corriger; réformer, rétablir; élever, ériger, dresser; — զսխալանս, réparer ses fautes; — զբան՝ զխնդիր, adresser la parole, la question; — զգնացս, régler la conduite, les actions.

Ուղղիչ s. correcteur; réformateur; recteur, directeur; conducteur; cocher; timonier; timon, gouvernail.

Ուղղորդ, աց a. droit, direct, perpendiculaire; adv. directement, tout droit, perpendiculairement, à plomb, à pic.

Ուղղորդութիւն s. perpendicolarité.

Ուղղութիւն s. direction en ligne droite; fig. droiture, rectitude, justesse, probité; correction; rectification, amendement; direction, tendance; réforme, réformation; morale; ածել յ—, ramener dans la bonne voie, corriger; յ— գալ, se corriger, revenir de ses égarements, revenir à soi, se convertir; — վարուց, conduite des mœurs, la morale; — բարուց, correction des mœurs.

Ուղուկ, ղկի s. palme (mesure).

Ուղտ, ուց s. chameau; մատակ —, chamelle; տասիկ —, dromadaire.

Ուղտապան, ի s. chamelier.

Ուղտափուշ s. chardon.

Ուղտաքաղ s. chimère.

Ուղտենի, նույ s. peau de chameau.

Ուղտերամակ, աց s. troupeau de chameaux.

Ուղի V. Արիփէ.

Ուղիփահեմ V. Արիփենի.

Ումպ s. action de boire; trait, gorgée.

Ումպէտ a. inutile, futile; adv. inutilement.

Ունակ, աց a. contenant.

Ունակաբար adv. habituellement.

Ունակական adj. habituel, routinier.

Ունականամ, ացայ յո. s'habituer, s'accoutumer.

Ունակացուցանեմ, ուցի Վձ. habituer, accoutumer.

Ունակութիւն s. habitude, routine; — է, par routine.

Ունայն, ից a. vide; vain, inutile.

Ունայնաբան V. Ընդունայնաբան.

Ունայնաբանութիւն V. Ընդունայնաբանութիւն.

Ունայնախոհ a. qui pense à des choses futiles.

Ունայնահաւատ, ից a. qui a une religion fausse, infidèle, mécréant.

Ունայնածայն բան. Ունայնածայնութիւն s. mot ou discours vide de sens.

Ունայնածեռն a. qui a les mains vides; adv. avec les mains vides, à vide.

Ունայնամիտ a. qui a l'esprit futile, vain.

Ունայնամտութիւն s. esprit vide de sens, vanité.

Ունայնանամ, ացայ ՎՈ. se vider ; s'évanouir, devenir vain, inutile ; se dégarnir, se dépouiller, se priver.

Ունայնապարծ a. vain, vaniteux.

Ունայնաջան V. Ջրաջան.

Ունայնասէր a. vain, qui aime les vanités.

Ունայնասիրութիւն s. vanité.

Ունայնավաստակ V. Ջրավաստակ.

Ունայնացուցանեմ, ուցի ՎԱ. rendre inutile, détruire ; — զանձն, s'anéantir, s'abaisser, s'humilier.

Ունայնացուցիչ a. qui rend vain. qui détruit.

Ունայնութիւն s. vanité ; inutilité, futilité ; — Ե պաշտամունք, superstition.

Ունգ s. brin, fétu.

Ունդ, ընդոց sm. légume ; grain.

Ունդակեր V. Ընդակեր.

Ունելի a. qui tient ; — ք s. pincés, pincettes ; tenailles ; mouchettes.

Ունեւոր a. riche.

Ունեւորութիւն s. richesse, fortune.

Ունիմ, կալայ, կալ ՎՈ. avoir, tenir, occuper, posséder, jouir de ; tenir, contenir, retenir, arrêter, saisir, prendre, s'emparer ; contenir, renfermer, enfermer ; porter, supporter, soutenir ; pouvoir, savoir ; — զտեղի, tenir lieu de : — առ

իրբու, estimer, croire, prendre pour, regarder comme ; զանձինս առ իմաստունսունէին, ils se croyaient sages ; ոչ առ սուտս ունիմ զձեզ, je ne vous prends pas pour des menteurs ; իբրեւ զմարգարէ ունէին զնա, ils le regardaient comme un prophète ; — ունէին իւղ, quoi- qu'ils eussent de l'huile : խօսիլ ոչ ունիմ, ոչ ունիմ ասել, je ne puis pas, je ne saurais parler, dire ; խօսել կալաւ, il commença à parler ; իմտի ունել, retenir ; V. Միտք ; սրտմտութիւն կալաւ զնա, il fut indigné ; — զաղանդ՝ զուսումն, suivre la secte, la doctrine ; V. Ցաւ, Հնազանդութիւն, Սոսկումն, Ահ, etc.

Ունկի, կւոյ s. once.

Ունկն, կան s. oreille ; V. Ունկունք ; — դնել՝ մատուցանել, prêter l'oreille, écouter ; — դիք, attention ! խօսել յունկանէ, dire à l'oreille ; Եհասյ — նորա, parvint jusqu'à ses oreilles.

Ունկնալուր V. Ականջալուր.

Ուկնախից a. qui a fermé ses oreilles.

Ունկնական a. auriculaire.

Ունկնակապիճք s. conque de l'oreille.

Ունկնամուտ V. Ականջամուտ.

Ունկնացաւ s. otalgie, mal d'oreille.

Ունկնդիր, դրաց s. auditeur ; a. docile, obéissant ; — լինել, prêter l'oreille, écouter ;

obéir, être docile à; exaucer; —ք, auditoire, audience.

Ունկնդրասէր a. qui aime à écouter.

Ունկնդրեմ V. Ունկնդիր լինիմ; ausculter.

Ունկնդրութիւն s. l'action d'écouter; audience; obéissance; auscultation.

Ունկունք s. anse.

Ունողութիւն s. possession.

Ունչատ adj. qui a le nez coupé.

Ունչք, ընչաց s. nez; moustache; զընչովք առնել, se faire la moustache; յընչաց քերել, ունչս առնել՝ ունել, narguer, faire nargue à qn., le braver avec mépris, faire fi de, railler, mépriser; սրբել զունչս, se moucher.

Ունջ, ընջոց, աց s. la partie intérieure, fond, les fondements; ընդ — տանել, raser jusqu'aux fondements.

Ուշ, ի s. mémoire, souvenir; attention; intelligence, esprit, sens; * tard; — առնել՝ առնուլ՝ դնել՝ ունել, faire attention, fixer l'attention, être attentif, attacher son esprit, avoir en vue, ne pas perdre de vue, s'appliquer à; faire attention, prendre garde, être sur ses gardes; tendre, chercher à, tâcher, s'efforcer de; — ունել յոք, suivre qn. des yeux; յ— ածել՝ առնել՝ արկանել, rappeler, faire ressouvenir, rappeler la mémoire d'une chose; յուշ գալ՝ լինել,

զուշով գալ, se rappeler, se souvenir, se ressouvenir; յուշի ունել՝ կապել, garder dans sa mémoire, avoir mémoire de, n'oublier jamais; ինձ յուշ անկանի, je me rappelle; ուշի ուշով adv. avec attention, attentivement, à tête reposée; ուշ եւ ուրուշ, les sens; զուշ եւ զուրուշ մոգել՝ զրաւել, enchanter, charmer, entraîner, séduire; ընդոստուցանել զուշ, exciter l'attention; — իկուրծ adv. avec attention, attentivement; V. Կուրծք; — իկուրծս արկանել, prendre au sérieux; — իկուրծս անկաւ գրել, l'idée lui est venue d'écrire; — իկուրծս առնել, penser, songer, concevoir le dessein de; * — մնալ, rester tard, être en retard; * շատ — է, c'est trop tard.

Ուշաբերեմ, եցի va. rappeler, faire ressouvenir; faire revenir d'un évanouissement; —իմ vn. revenir, recouvrer sa connaissance, reprendre ses sens, l'usage de ses sens.

Ուշադիր V. Մտադիր.

Ուշադրեմ V. Մտադիր լինիմ.

Ուշադրութիւն V. Մտադրութիւն.

Ուշաթափ a. V. Մտաթափ; qui a perdu connaissance; — լինել, perdre la tête; perdre connaissance.

Ուշաթափութիւն s. amnésie.

Ուշակալ, Ուշակալու, Ուշատու, Ուշարար V. Մտադիր.

* Ուշանամ V. Յապաղիմ.

* Ուշացնեմ V. Յապաղեմ.

* Ուշացող s. retardataire.

Ուշեղ, աց a. qui a bonne mémoire; intelligent; — Արտաշէս, Artaxerce Mnémon.

Ուշեղութիւն s. bonne mémoire; intelligence.

Ուշիմ a. intelligent, spirituel, sensé, judicieux, sagace.

Ուշիմութիւն s. intelligence, présence ou pénétration d'esprit, esprit, sagacité.

Ուպան, ի sm. galbanum; benjoin.

Ուռ, ոց s. sarment; branche; saule; if; — Վարսագեղ, pampre.

Ուռենի, նույ, նեաց s. saule; վայրակախ —, saule pleureur; —ք, saussaie.

Ուռենամ V. Այտնում.

Ուռեց, Ուռէց a. gonflé; —ք s. tumeur, enflure.

* Ուռեցնեմ V. Ուռուցանեմ.

Ուռեմ, եցի va. rendre fertile; V. Յուռեմ.

Ուռի, ուղ V. Ուռենի.

* Ուռիմ V. Ուռնում.

Ուռկան, աց s. filet, rets; fig. filet, piège.

Ուռկանարկ, Ուռկանաւոր s. a. qui pêche au filet; pêcheur.

Ուռկանեմ, եցի va. pêcher au filet; fig. prendre comme dans un filet, faire tomber dans ses filets.

Ուռնազարդ a. bien poussé, en pleine végétation, verdoyé, fleuri; plein, comble.

Ուռնամ, ացայ vn. être en pleine végétation, pousser, monter, venir, croître, verdoyer, fleurir; fig. être florissant, dans sa fleur, dans un état florissant; être plein, rempli, comblé de, au comble de.

Ուռն, ունք, ունք s. marteau.

Ուռնադղորդ a. adv. à coups de marteau; — բոմբիւն, coup de marteau; — հնչէին սալք, le marteau résonnait sur l'enclume.

Ուռնակ, ի s. martelet.

Ուռնաւոր s. marteleur.

Ուռնում, ուեայ, ուուցեալ vn. s'enfler, se gonfler, bouffir; fig. s'enfler, être bouffi d'orgueil.

Ուռուց adj. enflé, gonflé, bouffi; —ք s. V. Ուռեցք.

Ուռուցանեմ, ուցի va. enfler, gonfler, bouffir, boursouffler; tuméfier.

Ուռուցիկ a. qui enfle, qui gonfle, bouffant; enflé, gonflé; fig. bouffi, boursoufflé; — ոճ, style bouffi, boursoufflé; հողմն —, bouffée de vent, vent impétueux, ouragan; — հերք, cheveux bouffants.

Ուռուցումն s. enflure, gonflement, bouffissure; fig. enflure, orgueil.

Ուս, ոց s. épaule; * ուսը զարնել, mettre sur ses épaules.

Ուսանիմ, ուսայ, սիր, սեայ vn. apprendre, étudier, s'instruire, s'exercer à; — իբերան, apprendre par cœur; — զրամն, apprendre, étudier sa leçon.

Ուսանող s. étudiant.
 Ուսանոց, աց s. épaulette.
 Ուսին s. avalanche.
 Ուսող, աց s. étudiant; mathématicien.

Ուսողութիւն s. V. Ուսումն; mathématiques.

Ուսումն s. étude, enseignement, instruction; science, connaissance.

Ուսումնական adj. scientifique; mathématique; s. mathématicien; savant.

Ուսումնականն, Ուսումնականութիւն s. mathématiques.

Ուսումնակից s. compagnon d'études.

Ուսումնապետ V. Ուսուցչապետ.

Ուսումնասէր a. qui aime l'étude, qui aime à s'instruire, studieux, diligent.

Ուսումնասիրական a. philomathique.

Ուսումնասիրութիւն s. m. amour ou goût de l'étude, désir d'apprendre, amour pour l'étude, pour les lumières, amour des sciences, philomathie.

Ուսումնատեաց a. qui déteste l'étude.

Ուսումնատենչ V. Ուսումնասէր.

Ուսումնատեցութիւն s. haine pour l'étude.

Ուսումնարան, աց s. école, institution, collège.

Ուսուցանելի, Ուսուցանող V. Ուսուցիչ.

Ուսուցանեմ, ուցի va. ensei-

gner, apprendre, professer, instruire.

Ուսուցանող V. Ուսուցիչ.
 Ուսուցանողութիւն s. professorat.

Ուսուցիչ, Ուսուցող s. professeur, maître, précepteur, instituteur.

Ուսուցչական a. professoral.

Ուսուցչապետ, աց s. préfet ou directeur des études.

Ուսուցչապետութիւն s. fonctions du préfet d'études.

Ո՞ւստ, Ո՞ւստ ուստք adv. d'où? de quel endroit? par où?

Ուստեմն V. Ուստք.

Ուստք adv. de quelque part, de quelque endroit; — ուստքք, de part et d'autre, de plusieurs ou de divers endroits; ամենայն —, de tous côtés, de toutes parts; այլ ou այլուստ —, d'un autre côté, d'une autre part; բազում ou յոլով —, de beaucoup d'endroits, de plusieurs endroits; ոչ —, de nulle part, d'aucun côté ou d'aucune part.

Ուստի adv. de quoi, dont; conj. d'où, par où, c'est pour quoi, ainsi, donc, conséquemment, par conséquent.

Ուստի՞, d'où? de quel endroit? par où? — ես, d'où es-tu? — գաս, d'où viens-tu? ուստի՛ ելիցէ, de quelque part que ce soit; — է ինձ այս զի, d'où me vient que? — հանաչես զիս, d'où me connais-tu?

Ուստր, տեր, տերք, տերաց s. fils, garçon.

Ուտելի a. mangeable, comestible; sm. mangeur; —ք, comestibles, nourriture.

Ուտեմ, կերի ou կերայ, կեր va. manger; fig. manger, dépenser, consommer; manger, ronger, corroder; ունի՞ք ինչ ուտելոյ, avez-vous quelque chose à manger? * բոլոր ունեցածն ուտել, manger sa fortune, son bien; ածյազաբար —, manger avidement, dévorer; * ոտքի վերայ ուտել, manger debout, sur le pouce; * բառերն ուտել, manger ses mots.

Ուտեստ, ից sm. manger, vivres, comestibles, nourriture, aliments.

Ուտիճ, տճաց s. ver, teigne, gerce, chenille; rouille; cancer; — ցորենոյ, charançon; — պանրոյ, mite.

Ուտիչ s. celui qui mange, mangeur.

Ուտիք s. gras, jours gras; — ուտել, faire gras; * վաղն — է, — պիտի ընեմք, demain est gras, nous ferons gras.

Ուր adv. où, l'endroit où; au point où; tandis que; lorsque; ուր զի. au lieu que; ուր ուրեմն, à peine, enfin; ուր ուրեք, où, en quelque endroit, quelque part que, partout où; ո՛ւր եւ ից է, en quelque lieu que ce soit; ո՛ւր եւ ից են, quelque part qu'ils soient.

Ո՛ւր adv. où? dans quel endroit? ո՛ւր եմ՝ իցեմ, où suis-je? ո՛ւր է նա, où est-il?

Ուրագ, աց sm. hachette, hachereau.

Ուրախ a. joyeux, enjoué, charmé, bien aise; — առնել V. Ուրախացուցանեմ; — լինել, se réjouir, s'égayer, éprouver de la joie, être charmé, bien aise; faire bonne chère; ուրախ լեր, réjouissez-vous; je vous salue.

Ուրախաբեր a. qui porte la joie, réjouissant.

Ուրախալի, Ուրախալիր, Ուրախալից a. plein de joie, joyeux, réjouissant.

Ուրախակից s. compagnon de joie; — լինել, prendre part à la joie de qn., se réjouir ensemble, partager la joie de qn.; féliciter, faire des compliments; faire festin ensemble, se régaler ensemble.

Ուրախակցութիւն V. Խընդակցութիւն.

Ուրախամիտ V. Խնդամիտ.

Ուրախամ V. Խնդամ.

Ուրախարար a. qui inspire la joie, réjouissant, joyeux.

Ուրախացուցանեմ, ուցի va. réjouir, causer de la joie, égayer, faire plaisir.

Ուրախացուցիչ V. Ուրախարար.

Ուրախաւէտ V. Ուրախարար.

Ուրախութիւն s. joie, réjouissance, allégresse; réjouissances, festin, bonne chère; — ք ուրախ լինել, être au comble de la joie; — ք, avec joie, avec plaisir.

Ուրանալի a. niable.

Ուրանամ, ացայ va. nier, renier; renier, désavouer, méconnaître; — զհաւատս՝ ի հաւատոց, abjurer la foi, apostasier; — զանձն, faire abnégation de soi-même, renier à soi-même.

Ուրանոս, ի s. Uranus.

Ուրանօր V. Ուր.

Ուրաստ V. Ուրացութիւն; — իննել՝ կալ V. Ուրանալ.

Ուրար, ի s. étale.

Ուրացական a. négatif.

Ուրացեալ, Ուրացող a. renégat, apostat.

Ուրացութիւն, Ուրացումն s. reniement; négation, dénégation; désaveu; apostasie, abjuration; — անձին, abnégation.

Ուրացուցանեմ, ուցի va. faire nier ou renier, faire abjurer.

Ուրբամ, ու sm. vendredi; աւագ —, vendredi saint.

Ուրդ, ից s. conduit d'eau, rigole, canal; draine.

Ուրդեմ, եցի va. drainer.

Ուրդոց s. drainage.

Ուրեմն conj. donc, par conséquent; adv. en quelque endroit, en quelque lieu; a. un, une; զքառասնամենիւք — էր, il avait quarante ans.

Ուրեք adv. quelque part, en quelque endroit; a. un, une; ամենայն —, partout; ուրեք —, en quelque endroit; quelquefois; իտեղւոջ —, dans un endroit; իքաղաքի —, dans

une ville; ոչ —, nulle part, en aucun endroit, en aucun lieu.

Ուրիչ a. séparé; * autre.

Ուրկանամ V. Բորոտիմ.

Ուրկանոց, աց s. léproserie, hôpital pour les lépreux.

Ուրկութիւն sm. lèpre, ladrerie.

Ուրոյն a. séparé, différent, distinct; particulier, propre, spécial, individuel; adv. à part, séparément, isolément, en particulier, individuellement; prép. hormis, à l'exception de, excepté, sans.

Ուրոյնանամ V. Մեկուսանամ.

Ուրու V. Ուրուականք.

Ուրուագիւր a. dessiné; dessinateur.

Ուրուագրեմ, եցի va. dessiner.

Ուրուագրող s. dessinateur.

Ուրուագրութիւն s. dessin.

Ուրուադիտակ, ի s. fantasmagorie.

Ուրուադիտական a. fantasmagorique.

Ուրուական a. fantastique; s. spectre, fantôme; simulacre, idole; ébauche, esquisse; —ք, mânes, ombres, apparitions.

Ուրուապաշտ a. idolâtre.

Ուրուկ, րկի V. Բորոտ.

Ուրուշ V. Ուշ.

Ուրուր s. ornith. buse.

Ուրջու, աց sm. beau-fils belle-fille.

Ուրց s. bot. thym.

Ոփ, ոց s. fosse, fossé, trou.

Ոփի, փոյ, փեաց s. obier.

Ոփիտէս s. ophite.

Ոփռանտ s. offrande.

Ոք, ուրուք sm. quelqu'un, personne; adj. quelque, un, certain; այր ոք, un homme; կին ոք, une femme; ամենայն ոք, իւրաքանչիւր ոք, chacun, chaque personne; մի' ոք, ոչ

ոք, pas au seul, pas un, personne; ո' ոք, ո'վ ոք, qui? ոք ոք, celui qui.

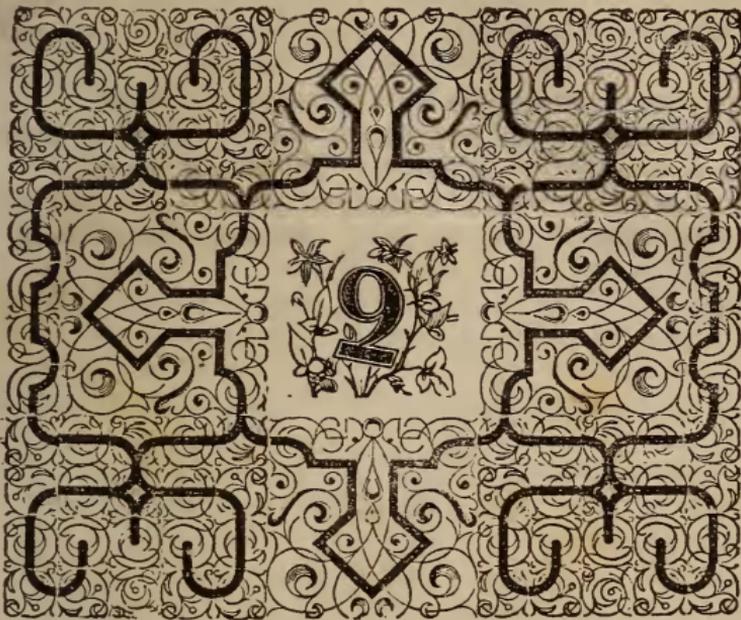
Ոքող V. Ակքան.

Ոքսալային a. oxalique.

Ոքսիտ s. oxyde.

Ոքսիտացումն s. oxydation.

Ոջրանտ s. offrande.

Չ (tcha) s. vingt-cinquième lettre de l'alphabet et dix-neuvième des consonnes; sept cents, sept-centième.

Չ adv. ne, pas; չէ նա, ce n'est pas lui; չասեմ, je ne dis pas; չգիտել, ignorer, ne pas savoir.

Չազգ, ի sm. mauvaise ou méchante nation.

Չազգականութիւն, **Չազնութիւն** sm. naissance obscure.

Չախորժական, **Չախորժելի** a. désagréable, déplaisant.

Չակերտ s. guillemet.

Չահագին a. qui n'est pas énorme.

Չաման, ոյ s. cumin.

Չամիչ, մչոյ, մչի s. raisin sec.

Չամչեայ, չէից s. baba.

Չամչեղէն a. de raisin sec.

Չայ, ի s. thé.

Չայաման, ի s. théière.

Չանձնաւոր a. qui n'est pas personnel.

Չանսական a. qui n'obéit pas, indocile.

Չանսացութիւն s. désobéissance.

Չանցաւոր a. qui n'est pas passager, éternel.

Չաշմակեմ V. Կործանեմ.

Չաջողութիւն s. insuccès.

Չաստուած, ոց s. faux dieu idole.

Չաստուածուհի sf. déesse, divinité.

Զար, աց a. mauvais, méchant; méchant, malin, malicieux; s. mauvais génie, démon; չար ou չարաւ adv. mal; sans pitié; չար առնել՝ գործել, faire du mal, du tort à qn.; եւ որ չար քան զամենայն է, այլ որ չար եւսն է, le pis est que, qui pis est, ce qu'il y a de plus fâcheux, de plus désagréable; զի յի՛ չար եւս ինչ լինիցի քեզ, de peur qu'il ne vous arrive quelque chose de pire; — ջուր՝ աժօձ, mauvaise eau ou honte; — խորհուրդ, mauvais conseil; չարաւ կորուսանել, perdre sans pitié, faire périr misérablement; * փոքրագոյն չարն ընտրել, choisir le moins mal.

Զարաբան, Զարաբանեմ, Զարաբանութիւն V. Զարախօս, Զարախօսեմ, Զարախօսութիւն.

Զարաբախտ, Զարաբաստ, Զարաբաստիկ a. malheureux, infortuné.

Զարաբաստութիւն s. mauvais sort, mauvaise fortune, malheur, infortune.

Զարաբար V. Զարաբարոյ.

Զարաբարեմ, եցի vn. devenir méchant, prendre un air méchant.

Զարաբարոյ, ից a. qui a un caractère méchant, d'une nature maligne, malin, malicieux, malveillant; immoral; — լինել, n'avoir point de mœurs.

Զարաբարոյք, Զարաբարութիւն sm. méchanceté, mali-

gnité, malveillance; immoralité.

Զարաբեր a. qui porte du mal, qui porte malheur, malheureux, funeste.

Զարաբերան a. mal embouché.

Զարագազան sm. mauvaise bête.

Զարագան a. bien battu, roué de coups.

Զարագանեմ, եցի va. bien battre, accabler, rouer ou échiener de coups.

Զարագոյժ a. qui annonce une mauvaise nouvelle, funeste.

Զարագոյն a. plus mauvais, pire, pis; plus méchant; d'une vilaine couleur, d'un mauvais teint; եւ որ չարագոյնն էր, et ce qui était le plus déplorable.

Զարագործ, աց a. s. malfacteur, malfaisant, méchant, scélérat.

Զարագործութիւն s. mal-faisance, mauvaise action, méchanceté, trait de méchanceté.

Զարագուշակ a. qui annonce du mal, de mauvais augure, funeste, sinistre.

Զարագրգիւ a. qui excite au mal, malicieux, méchant.

Զարադեւ, դիւի s. mauvais génie; a. de mauvais génie.

Զարադեմ a. qui a un mauvais visage, laid.

Զարադիւթ, ից a. maléfique.

Զարաթոյն a. d'un mauvais poison, fort venimeux, viru-

lent; empoisonné, envenimé, funeste, très-dangereux.

Զարածանի a. qui a des dents, des griffes très-aiguës.

Զարածողով, ոց s. conciliabule.

Զարաւեզու sm. mauvaise langue, médisant.

Զարալուկ adj. fort tourmenté, maltraité; — լինել, être fort tourmenté, maltraité; — տանջել, tourmenter ou maltraiter beaucoup, torturer.

Զարալուր adj. qui prête l'oreille à de mauvaises nouvelles, à des méchancetés; — ք s. mauvaise nouvelle.

Զարախնամ a. porté au mal.

Զարախնդաց a. qui se réjouit du mal, malveillant.

Զարախոհ, Զարախորհուրդ adj. qui médite le mal, mal pensant, qui a une mauvaise pensée, de mauvais desseins, mal intentionné, malveillant.

Զարախորհրդութիւն s. mauvais dessein, méchanceté.

Զարախոց a. qui a une mauvaise blessure.

Զարախտական a. nuisible, pernicieux.

Զարախտավատ adj. très-mauvais, cruel; — ցանկութիւնք, les mauvaises passions.

Զարախտավար adj. cruel, inhumain; adv. cruellement.

Զարախօս, օց, ից a. qui dit du mal, médisant, détracteur, cancanier; — լեզու, langue médisante, langue d'aspic; — լինել V. Զարախօսեմ.

Զարախօսեմ, եցի vn. dire du mal ou médire de qn., détracter, accuser; cancaner, faire des cancans, des commérages.

Զարախօսութիւն s. médisance, détraction, coup de langue; cancan, commérage; — մատուցանել զուրմքէ, porter une accusation contre qn.

Զարածառայ, ից s. mauvais ou méchant serviteur.

Զարածեր s. méchant vieillard.

Զարակամ a. malévole, malveillant, malintentionné, méchant.

Զարակամութիւն s. mauvaise volonté, malveillance, méchanceté.

Զարակեաց կեանք sm. vie traînée misérablement, misérable vie.

Զարակեղ a. qui présente les caractères d'un ulcère malin; s. peste.

Զարակն, Զարակնեայ adj. qui a des yeux méchants, qui regarde de mauvais œil, malveillant, envieux.

Զարակնեմ, եցի vn. va. regarder de mauvais œil, porter envie.

Զարակնճիւ V. Զարակամ.

Զարակնութիւն s. mauvais regard, malveillance, jalousie, envie; regard indécent, lascif.

Զարակրութիւն s. souffrance; mauvais traitement.

Զարահալած a. qui chasse le mal, les maux.

Չարահամբաւ a. mal famé, diffamé.

Չարահամբաւեմ, եցի va. diffamer, dénigrer, noircir.

Չարահատոյց լինիմ՝ գտաւնիմ vn. rendre le mal pour le bien.

Չարահաւ, աց adj. d'une mauvaise origine, mauvais, méchant; mauvais, désagréable.

Չարահաւակ s. auteur du mal.

Չարահնար, ից a. qui mé-dite le mal, malicieux, méchant, malin.

Չարահոտ a. qui sent mau- vais, puant, fétide, infect.

Չարահոտութիւն s. mau- vaise odeur, odeur infecte, fétidité.

Չարահոչակ V. Չարահամբաւ.

Չարածայն, ից a. qui a une mauvaise voix, un son désa- gréable.

Չարածայնութիւն s. voix ou son désagréable, cacophonie.

Չարաղէտ a. très-malheu- reux, infortuné, misérable.

Չարահնի s. mauvaise bête; a. méchant, espiègle, fin.

* Չարահնիութիւն sm. mé- chanceté, espièglerie, finesse.

Չարամահ a. d'une mort malheureuse, douloureuse; — առնել՝ սատակել, tuer cruel- lement; — լինել, mourir misé- rablement, d'une mort mal- heureuse.

Չարամայր, մօր s. mauvaise mère; mère malheureuse.

Չարամէտ a. enclin au mal.

Չարամիտ, մտաց a. malin- tentionné, malveillant, malin, méchant, malicieux.

Չարամոյն adv. misérable- ment, d'une manière pi- toyable.

Չարամոռաց, աց a. qui ou- blie le mal.

Չարամտութիւն s. malveil- lance, méchanceté, malignité.

Չարայաչաղ a. bassement envieux, malveillant.

Չարայոյզ V. Չարամիտ.

Չարայուշ, ից adj. qui se souvient d'une injure, rancu- nier; — լինել, se souvenir d'une injure.

Չարայուշութիւն s. souvenir d'une offense, rancune, res- sentiment.

Չարայօծար adj. enclin au mal, méchant.

Չարանախանձ a. extrême- ment jaloux.

Չարանամ, ացայ vn. se con- duire mal, agir méchamment, devenir méchant; s'aigrir, s'en- venimer; V. Նախանձիմ.

Չարանենգ adj. perfide; — դաւաճանութիւն, noire tra- hison.

Չարանիւթ V. Չարահնար.

Չարաշահ a. intéressé.

Չարաշահութիւն sm. gain honteux ou illicite, intérêt.

Չարաշշուկ a. malheureux, funeste.

Չարաշունչ a. dont l'air est mauvais, infect, fétide, fu- neste.

Զարաշուք a. mauvais, méchant, vil, ignoble, infâme; mauvais, méchant, cruel; malheureux, misérable, piteux, triste.

Զարաչար a. pis, très-mauvais, le plus mauvais, le plus méchant, excessif, extrême, abusif, énorme; atroce, cruel, insupportable, misérable; adv. très-mal, pis, méchamment, cruellement; excessivement, fortement, gravement, extrêmement, misérablement; — վարել՝ իկիր ածել, abuser de.

Զարապաշտ, Զարապարիշտ V. Ամպարիշտ, Շերետիկոս.

Զարապէս V. Զարաչար adv.

Զարասաց V. Զարախօս.

Զարասերմն a. qui produit de mauvaises semences.

Զարասէր a. qui aime à faire le mal, méchant, malin, malveillant.

Զարասիրութիւն s. amour du mal, méchanceté, malignité, malveillance.

Զարասիրտ adj. qui a un mauvais cœur, méchanceté ou mauvaise disposition de cœur.

Զարատանջ a. qui tourmente beaucoup, violent, rude; — լինել, être sur le gril, souffrir beaucoup.

Զարատեաց, տեցաց a. qui déteste le mal.

Զարատես, Զարատեսիլ a. d'une vilaine apparence, laid.

Զարարար, աց a. qui fait du mal, malfaisant; qui rend méchant.

Զարարարեմ, եցի vn. faire du mal, malfaire.

Զարարարութիւն s. malfaisance.

Զարարուեստ, ից a. malicieux, artificieux, intrigant, fourbe; — հնարք, artifices, intrigues.

Զարարուեստութիւն s. artifice, intrigue.

Զարացուցանեմ, ուցի va. rendre mauvais, méchant ou pire, empirer; aigrir, exciter au mal.

Զարափառ, աց a. hétérodoxe.

Զարափառութիւն s. hétérodoxie.

Զարեացապարտ a. coupable du mal, auteur des maux.

Զարլմբերութիւն s. action de supporter les maux.

Զարիմաստ, Զարիմաց V. Զարամիտ.

Զարիմացութիւն V. Զարամտութիւն.

Զարիք, ըեսց s. les maux, les malheurs, adversité, calamité, désastre; mauvaises actions; mauvais traitement, violence; չարիս գործել, faire du mal, malfaire; չարիս խօսել գումբէ, dire du mal de qn.; զփոքրագոյնն ընտրել իչարիս, choisir le moins mal; — ախտից, les effets des passions.

Զարեօք V. Զար adv.

Զարհոտ s. assa foetida.

Զարուեստ s. mauvais métier.

Զարութիւն s. méchanceté,

malice, malignité; —ք, méchamment, malicieusement, malignement.

Չարուտ V. Չար a.

Չարչարական a. passible, passif.

Չարչարակից s. compagnon de souffrances.

Չարչարակցիմ, ցեցայ vn. partager les souffrances de qn.

Չարչարակցումիւն s. participation à la souffrance de qn.

Չարչարանք, նաց s. passion, souffrance, supplice, tourment, mauvais traitement.

Չարչարելի V. Չարչարական.

Չարչարեմ, եցի va. tourmenter, maltraiter, faire souffrir; —իմ vn. être tourmenté, maltraité, souffrir, pâtir.

Չարչարելիութիւն s. passibilité.

Չարչարիչ s. celui qui tourmente, qui fait souffrir.

Չարչարութիւն V. Չարչարանք.

Չարուք V. Չար adv.

Չաւատալի a. incroyable.

Չաւատամ, ացի vn. ne pas croire, ne pas ajouter foi.

Չափ, ուց, ոց s. mesure; cordeau; mesure, dimension, étendue; dose, quantité; mesure, modération, juste milieu; mesure, proportion; mesure, règle, bornes, limites; mus. mesure; mesure, rythme, cadence; âge viril, âge de raison; a. mesuré, modéré, réglé; moyen, médiocre, mo-

dique; prép. jusque, à, environ, comme, autant, avec; մահու չափ, à mort, à la mort, jusqu'à la mort; ոգւով չափ, comme son âme; ըստ չափու, à mesure de, à mesure que; հինգ հարիւրով չափ, environ cinq cents; չափ ինչ, un peu, peu; իչափ հասեալ, qui a l'âge, adulte, formé, déjà grand; իչափ հասանել, parvenir ou être à l'âge viril, dans la force de l'âge, atteindre l'âge de raison, avoir l'âge, se former, être adulte; գիտել զչափ անծին, իչափու ունել զանձն, se modérer, se conduire avec modération; se retenir, se posséder; իչափու ունել, retenir dans de justes bornes, modérer, tenir dans le devoir, contenir, réprimer; չափով, avec mesure ou modération, par mesure, modérément; en vers; չափով բան, vers; միտք նորա չափով, son esprit a des bornes; զամենայն ինչ առնել չափով եւ կշռով, faire tout avec poids et mesure; զչափ առնուլ, essayer, éprouver, ressentir; — հասակաւ, d'une taille moyenne; անդր քան զանցուցանել, անցանել ըստ — ou * չափն անցունել, pousser trop loin, pousser jusqu'à l'excès; * այս չափը կանցունէ, cela passe toute mesure; — դնել, — եւ սահման դնել, mettre des bornes à, modérer, restreindre; լրացեալ է չափն, la mesure est comble; առնուլ

զչափ հանդերձի ou * հագուստի չափն առնուլ, prendre mesure d'un habit; կալ իչափու, se modérer; չկալ իչափու, abuser de; ունի սա — ժամանակի առաւել քան զինն հարիւր ամաց, il dura plus de neuf cents ans; ունի — ժամանակի հարիւր ամաց, c'est un espace de cent ans.

Չափաբան, ից s. versificateur.

Չափաբանութիւն s. versification, vers.

Չափաբեր a. qui a la juste mesure, symétrique; modéré.

Չափաբերական a. mesuré, symétrique, proportionné; métrique, rythmique.

Չափաբերապէս adv. avec mesure, symétriquement, régulièrement.

Չափաբերութիւն s. mesure, symétrie, proportion; mètre, rythme.

Չափագէտ s. mathématicien.

Չափագիտական a. mathématique.

Չափագիտութիւն s. mathématiques.

Չափազանց a. exagéré, excessif.

Չափազանցութիւն s. exagération, excès.

Չափախօս a. modéré dans ses discours.

Չափաճոյ a. mesuré; métrique, rythmique.

Չափական a. métrique.

Չափակից adj. symétrique,

proportionnel; commensurable.

Չափակցութիւն s. symétrie, proportion, justesse des proportions.

Չափահաս, ից. Չափահասակ a. adulte, qui a atteint l'âge de raison, pubère.

Չափան, աց s. mesure.

Չափարան s. calibre.

Չափաւոր a. qui a la juste mesure, mesuré, convenable; médiocre, modique, passable; modéré, modeste.

Չափաւորապէս adv. avec mesure, modérément, modestement, modiquement, passablement.

Չափաւորեալ adj. modéré, borné, renfermé dans de justes bornes, tempéré.

Չափաւորեմ, եցի va. renfermer dans de justes bornes, modérer, tempérer, contenir.

Չափաւորութիւն s. mesure, juste milieu, modération, modestie; médiocrité.

Չափելի a. mesurable.

Չափեմ, եցի va. mesurer; versifier, faire des vers.

Չափողութիւն sm. la métrique.

Չափոյք, ոյից sm. mesure, modération; չափոյիւք, avec modération; պատկառ կալ չափոյից, être modéré.

Չափումն s. mesurage.

Չափչգիտութիւն s. l'action de ne pas connaître sa position.

Չբարեբարութիւն s. la disposition à ne pas faire du bien.

Զբարի a. qui n'est pas bon, mauvais.

Զբնականոր, Զբնաւոր a. qui n'est pas naturel.

Զգիտանք sm. ignorance; առ իչգիտանս, par ignorance, sans connaître, à l'insu.

Զգիտու, Զգիտուն a. ignorant.

Զգիւտ. առ —, à défaut de, au défaut de.

Զգոյ, ից s. rien, néant; առ իչգոյէ, à défaut de, au défaut de; իչգոյէ իգոյ ածել, créer du néant.

* Զեխ, Զեխեմ V. Կշտամբանք, Կշտամբեմ.

Զեչաքար, ի s. pierre ponce.

Զեչոտ a. marqué de petite vérole.

Զեպիսկոպոս, աց s. faux ou indigne évêque.

Զերէց, ըիցու s. mauvais ou indigne prêtre.

Զեւ, չեւ եւս conj. pas encore, pas jusqu'à présent; չեւ էին տեսեալ, il n'avait pas encore vu; չեւ տեսեալ, avant de voir; չեւ եւս գիտէր, il ne savait pas encore.

Զզարդ s. qui n'est pas un ornement, mauvaise parure.

Զէ, ից V. Զգոյ, Զիք, * Ոչ; չէ ինչ, ce n'est rien, de rien.

Զէական a. qui n'est pas essentiel.

Զէզոք, աց adj. neutre; * — մնալ կենալ, rester neutre.

Զէզոքանամ, ացայ vn. se neutraliser.

Զէզոքապէս adv. neutrale-

ment, d'une manière neutre.

Զէզոքացումն s. neutralisation.

Զէզոքացուցանեմ, ուցի va. neutraliser.

Զէզոքութիւն s. neutralité.

Զէութիւն s. nullité, néant.

Զէք, էից s. tous ceux qui ne sont pas.

Զծողովուրդ, վրդեան s. qui n'est pas un peuple, mauvais ou bas peuple.

Զիղշ, չղից s. chauve-souris.

Զինչ, չնչի V. Ոչինչ.

Զինացի, ցոյ a. s. chinois.

Զիչխան s. bot. brusc.

Զիք v. déf. il n'y a, il n'y a pas, il n'existe pas; չիք իմ տեսեալ, je n'ai pas vu, je n'ai jamais vu; չիք որ չիք ուրեք, il n'y a personne; չիք ինչ, il n'y a rien, il n'en est rien; չիք որ գիտիցէ զայդ, personne ne sait cela.

Զիք, չքի s. rien, néant; չիք լինել, չիք յաչաց լինել, s'anéantir, disparaître des yeux; իչիք դարձուցանել, anéantir, réduire à rien, à néant.

Զլուելոյն առնել, faire semblant de ne pas entendre, de ne pas écouter.

Զլուր a. inouï.

Զխաղոյք s. qui ne sont pas des jeux, choses sérieuses.

Զխոստովանումիւն s. l'action de ne pas confesser.

Զկամութիւն s. manque de volonté, de bonne volonté.

Զկայ, Զկայուն a. qui n'est pas stable, instable, inconstant.

Չկեցու, աց a. oisif, fainéant.
 Չկեցութիւն s. oisiveté, mau-
 vaise vie.

Չհամազգի, ազգեաց a. qui
 n'est pas de la même espèce,
 d'espèce différente; — գործել,
 neutraliser.

Չհաւատալի a. incroyable;
 — թուէր, il paraissait incroya-
 ble, on aurait peine à le croire.

Չհլուծիւն a. indocilité.
 Չծեռնհաս a. incapable, im-
 puissant.

Չղջիկան V. Չիղջ.
 Չմարդու, Չմարդութիւն V.
 Տմարդի, Տմարդութիւն.

Չմարթու, Չմարթուն a. in-
 capable, maladroit.

Չմեղադրութիւն s. l'action
 de ne pas blâmer.

Չմիաբանութիւն s. désu-
 nion, désaccord.

Չմնալի adj. qui ne restera
 pas, transitoire, temporaire,
 provisoire, passager.

Չմշտնջենաւոր, Չմշտնջե-
 նաւորական a. qui n'est pas
 éternel.

Չմոռացական adj. qui ne
 s'oublie pas.

Չյանցուցեալ a. qui n'a pas
 commis une faute, innocent.

Չյաջողութիւն s. insuccès.
 Չյարութիւն s. fausse résur-
 rection.

Չյուսալի V. Անյուսալի.

Չնաշխարհիկ a. surnaturel,
 divin, rare; s. phénix.

Չնչիկ, չիկք. Չնչին, չենոց
 a. de peu de prix, de peu de
 valeur, de peu de poids, peu

considérable, peu important,
 léger, frivole, futile, faible,
 très-peu, petit, insignifiant;
 չնչինք, bagatelles.

Չոգամ V. Երթամ.

Չոխակալ V. Անոխակալ.

Չոխակալութիւն V. Անոխա-
 կալութիւն.

Չոր, ոց adj. sec; desséché,
 aride.

Չորաբեկ a. sec, frugal; —
 հաց, pain sec; — սեղան, table
 frugale, repas succinct.

Չորակեր լինիմ vn. manger
 des aliments secs, pratiquer la
 xérophagie.

Չորակերութիւն sm. nourri-
 ture composée d'aliments secs,
 xérophagie.

Չորանամ, ացայ vn. sécher,
 se dessécher.

Չորանոց, աց s. séchoir.

Չորացուցանեմ, ուցի va. sé-
 cher, dessécher, rendre aride;
 mettre à sec.

Չորեակ V. Չորք.

Չորեքաղեան. Չորեքաղի,
 դւոյ s. tétacorde.

Չորեքամսեան V. Չորսամ-
 սեան.

Չորեքանկիւն, Չորեքանկիւ-
 նի V. Քառանկիւն.

Չորեքարիւր, իւրոց a. quatre
 cents.

Չորեքգլխեան adj. à quatre
 chapitres.

Չորեքգրեան, ենի a. com-
 posé de quatre lettres, tétra-
 gramme.

Չիրեքդիմեան, Չորեքդիմի
 a. à quatre faces.

Չորեքդրամեան sm. tétra-
drachme.

Չորեքեան, Չորեքին, եցունց
a. tous les quatre.

Չորեքթեւեան adj. à quatre
ailes.

Չորեքծագեան a. borné de
quatre côtés; qui a quatre ex-
trémités.

Չորեքկանգնեան a. de qua-
tre coudées.

Չորեքկարգեան adj. qui a
quatre rangs ou rangées.

Չորեքկերպեան adj. qui a
quatre formes.

Չորեքկին a. quadruple; adv.
au quadruple; հատուցանել—,
rendre au quadruple.

Չորեքկնեմ, եցի va. quadru-
plér.

Չորեքկուսի a. carré.

Չորեքհարիւր, ոց a. quatre
cents.

Չորեքհարիւրորդ, ի a. qua-
tre-centième.

Չորեքհեգեան V. Քառա-
վանկ.

Չորեքծեղուանեայ s. maison
de quatre étages.

Չորեքմարմին a. qui a quatre
corps.

Չորեքնիւթեայ adj. composé
de quatre matières.

Չորեքշաբաթ, ի, ու. Չորեք-
շաբաթի, Թւոյ s. mercredi.

Չորեքպատիկ V. Չորեքկին.

Չորեքպատկեմ V. Չորեք-
կրնեմ.

Չորեքվտակեան V. Քառավը-
տակ.

Չորեքտասան a. quatorze.

Չորեքտասաներորդ, աց a.
quatorzième.

Չորեքտասանեքեան. Չորեք-
տասանեքին, եցունց adj. tous
les quatorze.

Չորեքտարրեան a. composé
de quatre éléments.

Չորեքօրեայ, ըից adj. de
quatre jours; adv. le qua-
trième jour.

Չորթնկուլ s. ornith. gy-
paète.

Չորիւր adj. quatrième; —
մասն, le quart.

Չորիցս adv. quatre fois.

Չորուծին sm. sécheresse,
aridité.

Չորուտ a. sec, aride.

Չորս V. Չորք.

Չորսամսեան a. de quatre
mois.

Չորրեակ V. Չորք.

Չորրորդ, աց a. quatrième;
adv. quatrièmement; s. quart.

Չորրորդապետ, աց s. té-
trarque.

Չորրորդութիւն s. nombre
de quatre, union de quatre.

Չորրորդպետութիւն s. té-
trarchie.

Չորք, ըից a. quatre; իչորս
գնալ, marcher à quatre pattes;
բարձեալ իչորից, porté par
quatre hommes.

Չորքծիք, ծիոց sm. voiture
attelée de quatre chevaux.

Չորքոտանի, նւոյ, նեաց s.
quadrupède.

Չու, ոց s. départ, voyage,
route, marche; marche d'une
armée, décampement, cam-

pagne, expédition; migration, transmigration; campement, camp; bagages, déménagement; — առնել, ի— անկանել, se mettre en route, en marche, faire route, partir, s'en aller, décamper, déménager.

Չուան, աց s. corde.

Չուանաման, աց a. s. qui tord des cordes, qui fabrique de la corde.

Չուանեայ, Չուանեղէն a. de corde.

Չուառ, Չուառական, աց a. misérable, malheureux, piteux, pitoyable.

Չուառանամ V. Թշուառանամ.

Չուառուծիւն V. Թշուառուծիւն.

Չուարարուծիւն s. départ, décampement, déménagement.

Չուեմ V. Չու առնեմ.

Չուխազգեստ adj. vêtu de drap.

Չուխայ, ի s. drap.

Չուխայագործ, աց s. drapier, fabricant de draps.

Չուխայագործութիւն s. draperie, manufacture de draps.

Չուխայավաճառ, աց s. drapier, marchand de drap.

Չուխայավաճառութիւն sm. draperie, commerce de draperie.

Չում V. Գավարս.

Չունեւոր a. qui n'a pas de fortune, pauvre.

Չունկնդիր լինիմ vn. ne pas écouter, désobéir.

Չուտելի a. immangeable.

Չոքոլատ, ի s. chocolat.

Չոքոլատագործ, աց s. chocolatier.

Չոքոլատաման, ի s. chocolatière.

Չոքոլատավաճառ, աց sm. marchand de chocolat.

Չպէտ a. inutile, qui ne sert à rien; չպէտս առնել, ne pas s'inquiéter de, se passer de, ne pas s'occuper de, négliger.

Չպիտոյք, ոյից s. des choses inutiles, futilités.

Չվնասակար a. qui n'est pas pernicieux, innocent.

Չվնասակարութիւն s. l'état d'une chose qui n'est pas pernicieuse.

Չվշտասէր a. qui n'aime pas les afflictions, les peines.

Չտես, աց a. qui n'a pas vu; * avide; parvenu; ընդ — առնել, faire semblant de ne pas voir, fermer l'œil dessus, sur.

Չտեսանելոյն առնել V. Չտես.

Չփոյթ V. Անփոյթ.

Չքահանայ, ից sm. faux prêtre.

Չքահանայապետ, աց sm. faux pontife.

Չքանամ, ացայ vn. se réduire à rien, s'anéantir, disparaître.

Չքացուցանեմ, ուցի va. réduire à rien, faire disparaître, anéantir.

Չքաւոր, աց adj. indigent, nécessaire, pauvre, gueux; — եմ յամենայնէ, je ne pos-

sède rien ; — է, il est dans le besoin.

Չքաւորիմ, բեցայ յո. être dans le besoin, se trouver manquant de tout, dans l'embaras, manquer d'argent, de ressources, être dans la gêne, léger d'argent ; manquer de, être pauvre de ; être embarrassé pour, incapable de, ne pouvoir pas.

Չքաւորութիւն s. indigence, besoin, manque, misère, pauvreté, pénurie ; — գանձուց, le mauvais état des finances ; իջքաւորութեան կայ, il est dans le besoin ; — ք կեալ, vivre pauvrement, à l'étroit.

Չքմեղք s. excuse ; իջքմեղս

առնուլ, excuser ; իջքմեղս լինել, s'excuser ; se cacher.

Չքնաղ, ից a. rare, curieux, charmant, admirable, superbe, excellent.

Չքնաղագեղ a. d'une rare beauté, charmant.

Չքնաղագիւտ a. rare, qui se trouve rare.

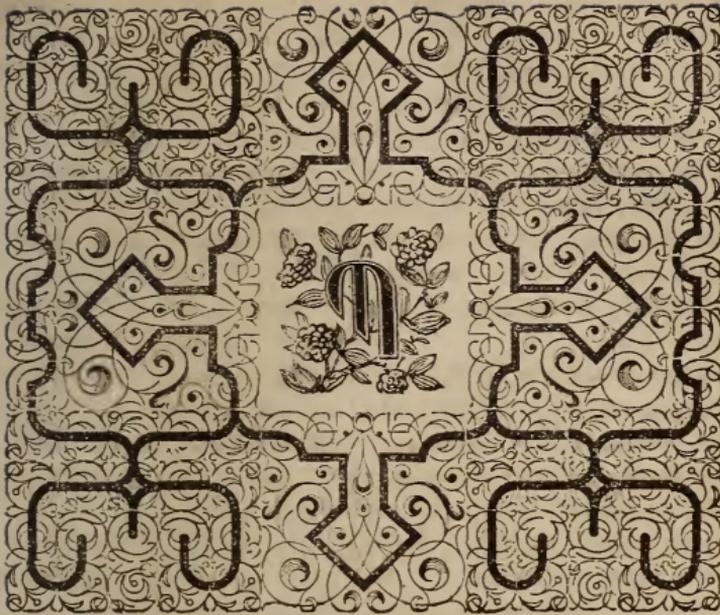
Չքնաղակերտ a. magnifiquement construit, superbe.

Չքնաղատես, Չքնաղատեսիլ a. d'un bel aspect, d'une figure charmante, magnifique.

Չքոտի, տույ, տեաց a. vil, abject, de peu de valeur.

Չքոտիմ V. Չքանամ.

Չքութիւն s. anéantissement, disparition.

Պ (bé) sm. vingt-sixième lettre de l'alphabet et vingtième des consonnes; huit cents, huit-centième.

Պագանեմ, գի ՚ա. baiser; adorer.

* Պագնեմ V. Պագանեմ.

Պագշոտ, etc. V. Պակշոտ.

Պագուր a. sec, aride.

Պալասամ, Պալասան V. Բալասան.

Պալատ, ի. Պալատն, տան, տանք s. palais, hôtel; palais, cour.

Պալատական s. courtisan, homme de cour.

Պալար, աջ sm. apostume, apostème, abcès, ampoule, pustule; bossette.

Պալարակապ adj. attaché, orné de bossettes.

Պալարանամ, ացայ va. aboutir, se former en abcès.

Պալարաւոր a. pustuleux.

Պալիուն s. pallium.

Պախ s. bouilli.

Պախարականք V. Պախարակուծիւն.

Պախարակեմ, եցի՛ va. blâmer, condamner, mépriser, désapprouver, déprécier.

Պախարակուծիւն s. blâme, mépris.

Պախեմ V. Պախիմ.

Պախեցուցանեմ, ուցի va. consterner, épouvanter, frapper de frayeur, saisir.

Պախիմ, խեայ ou խեցայ ՚ո

s'effrayer, être frappé, saisi.

Պախճաւանդ, աց s. parure.

Պախումն s. consternation, terreur, effroi; déchirement, rupture.

Պախուց, խցոյ s. licou.

Պախրէ, ից s. argent, effets, biens; vivres, provisions; les bestiaux.

Պախրէիկ s. un peu d'argent.

Պակաս, ից a. défectueux, imparfait; adv. moins; զի՞նչ եւս — իցեմ, que me manque-t-il encore? զի՞նչ — էքեզ, que te manque-t-il?

Պակասական a. privatif.

Պակասամիտ a. qui manque d'esprit, esprit borné, cerveau timbré, insensé, niais, nigaud.

Պակասամտութիւն s. manque d'esprit, niaiserie, nigauderie.

Պակասաւոր a. défectueux, qui a des défauts; — բայ, verbe defectif.

Պակասեմ, եցի ՎՈ. manquer, faire faute; manquer, être absent, être en moins; manquer de, avoir faute de, être privé de; manquer, s'évanouir, défaillir; s'éclipser; — լուսնի, déclin de la lune; պակասեցին աչք իմ յարտասուաց, mes yeux se sont fatigués dans les larmes; պակասեալ են ոգիք նոցա, ils sont épuisés; զի՞նչ այլ պակասէր ինձ իբարեբաստութիւն, que manquait-il à mon bonheur?

Պակասեցուցանեմ, ուցի ՎԱ.

faire manquer, amoindrir, diminuer, réduire, restreindre, déduire; — իմիշոյ, ôter, enlever, faire disparaître.

Պակասիմ V. Պակասեմ.

Պակասորդ s. manque.

Պակասութիւն s. manque, manquement, défaut, diminution; défaut, imperfection, défectuosité; défaut, faute; disette, pénurie; éclipse; — լուսնի, déclin de la lune.

Պակասումն s. manque.

Պակնում, կեայ, կուցեալ ՎՈ. être glacé de crainte, être frappé d'étonnement, de stupeur, s'épouvanter, s'effrayer.

Պակշոտ, աց adj. libertin, dissolu, déréglé, débauché, lubrique, impudent, obscène.

Պակշոտիմ, տեցայ ՎՈ. mener une vie déréglée, licencieuse, vivre en vrai débauché, se livrer à la débauche.

Պակշոտութիւն s. vie déréglée, libertinage, débauche, lasciveté, lubricité, impudence, obscénité.

Պակումն V. Պակուցումն.

Պակուցանեմ, ուցի ՎԱ. effarer, terrifier, frapper d'étonnement, de stupeur, de vertige, épouvanter, stupéfier, saisir d'effroi, consterner; — ահիւ, glacer d'épouvante.

Պակուցող s. effrayant, frémissant.

Պակուցումն sm. frayeur, épouvante, effroi, terreur, stupeur, stupéfaction.

Պակչիմ V. Պակնում.

Պահ, ուց s. garde, conservation; garde que l'on monte, faction; temps où l'on monte la garde, temps que dure une faction; veille, heure de la nuit; heure, moment, temps; corps de garde, poste, vedette; station; prison; siège, occupation; իջորորդ պահու գիշերոյն, vers la quatrième veille de la nuit; — արկանել, ի— առնուլ, assiéger, occuper; ի— արկանել՝ ունել, mettre en prison; — ունել, garder, défendre; monter la garde; ի— անձին, pour conserver sa vie; ի— աշխարհին, pour garder le pays; — դուռն V. Պահակ; յայնմ պահու, alors, en ce temps-là; իպահուն յորում, au moment où; դնել ի—, mettre en réserve.

Պահակ, աց s. gardien, factionnaire; portes, pas, gorge, défilé, passage des montagnes; garde d'un poste ou d'un fort, garnison; faction, corps de garde; — ունել՝ վարել, soumettre à une corvée.

Պահակալ, աց s. garde.

Պահակապան, աց s. garde, garnison; corps de garde.

Պահակապետ s. commandant d'une garnison.

Պահակավար, աց adj. qui soumet à une corvée.

Պահակափոխ լինիմ vn. monter la garde, entrer en faction.

Պահակեմ, եցի vn. s'occuper de, se servir de.

Պահակեր, աց s. surveillant; gouverneur, précepteur; V. Պահայոյզ.

Պահայոյզ s. garde, factionnaire, sentinelle, vedette.

Պահանգ, աց s. moise, arc-boutant; armature, armure.

Պահանգակապ a. attaché, lié avec une moise, avec un arc-boutant; s. V. Պահանգ.

Պահանգեմ, եցի va. moiser, arc-bouter.

Պահանորդ, աց s. V. Պահայոյզ; —ք, garnison, corps de garde.

Պահանոց, աց s. cachot.

Պահանջք, ջից sm. avoir, créance; V. Պահանջումն.

Պահանջանք, նաց V. Պահանջումն.

Պահանջեմ, եցի va. exiger, réclamer, stipuler, redemander, demander, prétendre; — զինչս, revendiquer; — իդատաստանի, requérir; —իմ vn. être exigé, réclamé.

Պահանջելի a. exigible.

Պահանջիչ a. s. exigeant, qui réclame, prétendant.

Պահանջող s. receveur; exigeant.

Պահանջումն s. exigence, prétention; réclamation, demande; յետս — ընչից, revendication.

Պահապան, աց sm. garde, gardien, conservateur, surveillant; factionnaire, sentinelle; —ք, les gardes, les gardiens, la garnison; — հրեշտակ, ange gardien ou tuteur.

Պահապանապետ, աց s. chef des gardes, des gardiens, commandant de la garde.

Պահարան, աց s. objet qui sert à en conserver d'autres, coffre, boîte, étui, armoire, enveloppe, fourreau; * sacristie; — Թղթոյ, portefeuille.

Պահարկեմ, եցի va. garder, monter la garde, faire sentinelle, être en garnison.

Պահացող s. jeûneur; խստակրօն —, grand —.

Պահացողութիւն s. jeûne, abstinence.

Պահացոյց V. Պահայոյզ.

Պահեմ, եցի va. garder, veiller à, surveiller; garder, conserver, maintenir, réserver; préserver, garantir; garder, observer; jeûner, s'abstenir de; cacher, tenir secret; նմա պահեալ է՝ կայ, il lui est réservé, il lui est destiné; * խօսքը —, tenir sa parole.

Պահեստ, ից sm. conservation; réserve; dépôt, consignation; entretien; séquestre; դնել ի—, mettre en dépôt, déposer, consigner; mettre en prison; դնել իպահեստի, mettre en réserve, garder.

Պահկութիւն s. corvée.

Պահնակ V. Պահապան.

Պահնակեմ, եցի va. garder, défendre.

Պահնորդ V. Պահանորդ.

* Պահուլտիմ, տեցայ vn. se cacher.

* Պահուլտուկ sm. clignemousette.

Պահող s. jeûneur, abstinent; celui qui conserve.

Պահպան V. Պահապան.

Պահպանակ, աց s. garde, défenseur, protecteur; armure, cuirasse; préservatif; phylactère; — բազկի, brassard; — զէնք, armes défensives.

Պահպանական a. préservatif, défensif.

Պահպանակից s. compagnon de garde; a. qui aide à conserver.

Պահպանանամ, ացայ vn. être gardé, protégé; se garder de, se préserver de, éviter.

Պահպանապետ V. Պահապանապետ.

Պահպանարան, աց s. conservatoire; la poste; abri, asile, refuge.

Պահպանեմ, եցի va. garder, surveiller; garder, conserver; défendre, protéger; mettre à l'abri, préserver; maintenir, soutenir, entretenir, observer; — ի ցրտոյ, garantir du froid; — զանձն, se garder, se préserver de; — իմ vn. être gardé, préservé, protégé.

Պահպանեցուցանեմ V. Պահպանեմ.

Պահպանիչ, Պահպանող s. conservateur; défenseur.

Պահպանողական V. Պահպանական.

Պահպանոց, աց s. retenue, prison.

Պահպանութիւն s. conservation, garde, surveillance, garde, défense, protection

maintien, entretien; observation, observance.

Պահք, հոց s. jeûne, abstinence; մեծ՝ քառասորդական —. carême; օր պահոց, jour maigre; պահս պահել, * — բռնել, faire maigre, jeûner.

Պաղ, ից sm. gelée, glace; * a. froid, glacial; — ընդունելու Թիւն, accueil glacial, froid.

Պաղանամ V. Պաղիմ.

Պաղանծաւ վերին sm. stalactite; — ստորին, stalagmite.

Պաղատ V. Պաղատանք.

Պաղատախառն a. mêlé de prières, suppliant.

Պաղատանք, նաց s. imploration, supplication, invocation, instance, prière, demande, sollicitation.

Պաղատիմ, տեցայ vn. implorer, demander instamment, supplier, prier avec instance, solliciter, conjurer, invoquer, intercéder.

Պաղատիտ, տտի. Պաղատտիկ, տտկի sm. figue sèche, cabas de figues.

* Պաղեցնեմ V. Հովացունեմ.

Պաղէտ V. Պաղատանք.

Պաղիմ, ղեցայ vn. geler, se congeler, figer; geler, prendre; se refroidir.

Պաղլեղ s. alun.

Պաղլորակ s. chandelle de glace.

Պաղումն s. action de geler, congélation, figement.

Պաղպղակ, ի sm. cristal; glace (rafraîchissement).

Պաղպաջ, ոյ s. éruption ou bouton luisant.

Պաղպաջեմ, եցի vn. reluire, briller.

Պաղպաջուն a. reluisant, éclatant, brillant, étincelant.

Պաղպաջունք sm. galerie, kiosque; litière.

Պահար, աց s. bétail, bestiaux; — ք, moyens, expédients; պահարս պահարել, viser à un moyen, mettre en œuvre ou tenter toutes sortes d'expédients.

Պահարաբոյժ, ուծի s. éleveur de bestiaux.

Պահարամիտ a. imbécile, sot, stupide.

Պահարանք, նաց s. moyen, remède, expédient; nourriture, vivres; action de se procurer qq. chose, gain.

Պահարարօտ s. pâturage.

Պահարեմ, եցի. Պահարիմ, ղեցայ vn. procurer, trouver, se procurer; tâcher, remédier, trouver un moyen; — զկեանս, gagner sa vie, de quoi vivre.

Պահոյն a. paré, orné; s. bijou; V. Պահունան.

Պահունաբան a. s. phrasier, pindariseur; orné, emphatique.

Պահունագործ, աց s. bijoutier.

Պահունագարդ adj. attifé, paré, embelli, recherché, affecté, maniéré, emphatique; pompeux, élégant.

Պահունակ s. poupon.

Պահունան, Պահունանք,

նաց s. parure, toilette recherchée, atours, ornement, enjolivure, nippe, fard, enjolivement, affectation, recherche; poupée.

Պանունապատանք, նաց s. poupée, poupard.

Պանունասէր a. qui aime la parure, coquet, coquette.

Պանունեալ V. Պանունազարդ.

Պանունեմ, եցի va. parer, orner avec recherche, enjoliver, ajuster, pomponner, nipper, décorer, farder; affecter, se donner des airs, feindre; — դեղովք զդիակն, embellir.

Պայ, ից s. féé.

Պայազատ, աց s. successeur, héritier, descendant; noble, prince, seigneur.

Պայազատեմ, եցի va. succéder à; se rendre maître de.

Պայազատունիւն s. succession, descendance; noblesse.

Պայակ, աց V. Պայիկ.

Պայական a. féérique.

Պայեմ V. Պայեիմ, Պայեեցունեմ.

Պայեիմ, թեցայ vn. crever, se crever, faire éruption ou explosion, éclater, se briser par éclats, se rompre.

Պայեիւն, Պայեումն s. éclat, éruption, rupture; explosion, fracas.

Պայեումնեմ, ուցի va. crever, faire éclater, enfoncer.

Պայիկ, յկաց s. garde, garnien; féé.

Պայծառ a. clair, resplendissant, éclatant, brillant, reluisant; clair, limpide; splendide, magnifique; clair, serein, net; illustre, célèbre, distingué; — լոյս, pure lumière.

Պայծառաբան, ից adj. qui parle d'une manière brillante.

Պայծառաբանեմ, եցի va. parler d'une manière brillante.

Պայծառաբանութիւն s. élégance de langage.

Պայծառագեղ adj. d'une beauté éclatante, charmant.

Պայծառազարդ adj. orné d'une manière splendide, magnifique, superbe.

Պայծառազարդութիւն sm. magnifique ornement, embellissement, splendeur, magnificence.

Պայծառազգեստ, Պայծառազգեստ a. qui porte des vêtements brillants; vêtu de blanc; — լինել, porter des vêtements brillants, des habits superbes, magnifiques.

Պայծառազգեստութիւն s. luxe des vêtements.

Պայծառաթեւ a. aux ailes brillantes, magnifiques.

Պայծառալոյս a. qui a une vive lumière, rayonnant de lumière, éclatant.

Պայծառակերպութիւն sm. transfiguration.

Պայծառակերտ a. magnifiquement construit, superbe.

Պայծառակշիռ a. très-bien assorti, très-ressemblant.

Պայծառանամ, ացայ vn. reluire, resplendir, briller, éclater, avoir de l'éclat; fig. briller, s'illustrer, fleurir, se distinguer, se faire remarquer, se montrer magnifique, être remarquable.

Պայծառանշան a. illustre, célèbre.

Պայծառապէս adv. d'une manière brillante, splendide-ment, magnifiquement.

Պայծառապսակ a. qui a une couronne brillante.

Պայծառավայելուչ a. très-beau, magnifique, superbe.

Պայծառատեսիլ a. qui a un aspect brillant, magnifique.

Պայծառացուցանեմ, ուցի va. rendre clair, brillant; fig. faire briller, donner de l'éclat, rendre illustre, illustrer, célébrer, distinguer.

Պայծառափայլ a. resplendissant, éclatant, brillant.

Պայծառերանգ a. d'une couleur brillante, vive, éclatante.

Պայծառերես a. qui a une figure resplendissante.

Պայծառութիւն sm. clarté, éclat; éclat, splendeur, magnificence, célébrité, illustration, grandeur; vivacité.

Պայման, աց s. état, condition, situation, position, circonstance; condition, convention, stipulation, clause; պայմանաւ, à condition, sous condition; — անհրաժեշտ, condition *sine quâ non*; — դնել, mettre ou imposer des condi-

tions; — կենաց, condition, état.

Պայմանադրութիւն s. convention.

Պայմանաժամ, ու s. délai.

Պայմանական, Պայմանաւոր a. conditionnel.

Պայմանեմ, եցի va. convenir, conclure un traité, s'engager par convention, contracter, stipuler; conditionner.

Պայուսակ, աց sm. valise, gibecière.

Պայռիք, ուեաց s. coche de flèche.

Պայտ, ից s. fer à cheval.

Պայտար, աց s. maréchal (des chevaux).

Պայտարութիւն sm. maréchalerie.

Պայտեմ, եցի va. ferrer un cheval.

Պայքար, աց s. débat, dispute, querelle, controverse; գալ՝ մտանել ի— ընդ ումք, disputer, se disputer, batailler.

Պայքարեմ, եցի. Պայքարիմ, ըեցայ vn. être en débat sur, se débattre, disputer, batailler.

Պան, ից s. pain; V. Խորիսխ.

Պանդանդ V. Պատանդ.

Պանդխտակից sm. compagnon de pèlerinage.

Պանդխտանամ V. Պանդրխտիմ.

Պանդխտեցուցանեմ, ուցի va. faire émigrer, transporter dans un autre pays.

Պանդխտիմ, տեցայ vn. émigrer, quitter son pays; faire un pèlerinage.

Պանդխտութիւն s. émigration, transmigration, migration; pèlerinage.

Պանդոկ, ի s. auberge, hôtellerie, hôtel.

Պանդոկապետ, աց s. aubergiste, hôtelier, hôte, maître d'hôtel.

Պանդոկի, կոյ V. Պանդոկ.

Պանդոյր a. badaud, imbécile, bêta, niais, nigaud, dandin, hurluberlu, bête.

Պանդորեան տուփ s. boîte de Pandore.

Պանդորութիւն s. badauderie, imbécillité, bêtise, niaiserie, nigauderie.

Պանդուխտ, դխտաց adj. étranger, émigré; pèlerin.

Պանիբ, նրոյ, նրի s. fromage.

Պանծալի a. glorieux, superbe, illustre, remarquable.

Պանծամ, ացի. Պանծանամ, ացայ V. Պարծիմ.

Պանծանք V. Պարծանք.

Պանծացուցանեմ, ուցի va. vanter, glorifier, célébrer, prôner, relever, exalter, flatter, louer.

Պանծութիւն sm. vanterie, hâblerie, jactance.

Պանկրատ, ի. Պանկրատիոն s. panrace.

Պանրագործ, աց s. fromager, qui fait des fromages.

Պանրավաճառ, աց s. fromager, marchand de fromages.

Պաշար, աց s. provision, viatique, vivres, fourniture;

munition, approvisionnement, avitaillement, équipement.

Պաշարապինդ a. bien approvisionné; — առնել, approvisionner, munir des provisions nécessaires, équiper, avitailler; — լնուլ, remplir de toutes sortes de provisions.

Պաշարեմ, եցի va. assiéger, mettre le siège, tenir assiégé, bloquer, occuper; investir, cerner, envelopper.

Պաշարեալք a. assiégés.

Պաշարիչ, Պաշարող s. assiégeant.

Պաշարումն s. siège, occupation, investissement, blocus; — մտաց, préoccupation; ի— եւ յարգել արկանել, assiéger, tenir assiégé, investir.

Պաշտատական s. apanage.

Պաշտելութիւն s. adoration.

Պաշտեմ, եցի va. adorer; servir, être attaché au service de; administrer, conférer; faire le service divin, officier; pourvoir, fournir; employer; — իմ vn. employer, s'employer, prendre cours, passer en usage; — զխորհուրդս, administrer les sacrements.

Պաշտումն sm. adoration; service; — առնուլ, être servi.

Պաշտպան, աց a. s. protecteur, défenseur; serviteur; — սուրբ, patron; — կալ V. Պաշտպանեմ.

Պաշտպանական a. défensif.

Պաշտպանեմ, եցի va. protéger, défendre, soutenir, appuyer, favoriser; — եւեթ ան—

ծին, être ou se tenir sur la défensive, ne faire que se défendre; V. Խնամեմ.

Պաշտպանիչ, Պաշտպանողական a. défensif.

Պաշտպանողութիւն s. protectorat.

Պաշտպանութիւն s. protection, défense, patronage, garde, faveur, appui, soutien; service; Ի—, à l'appui; ընդ—ք օրինաց, sous l'égide des lois; ընդ—ք ուրուք V. Հովանաւորութիւն.

Պաշտպանումն s. protection.

Պաշտօն, տամանց s. culte, latrie, adoration; service, office, ministère; emploi, fonction, place, charge, poste; flatterie; idole; mystère, cérémonie; service, office; — կուոց, idolâtrie; սնոտի —, superstition; — առնել, rendre un culte à զո., le courtiser, flatter; — առնուլ, être adoré, recevoir des honneurs; être servi; — հարկանել, servir; — տանել, servir; rendre un culte, adorer; Ի— մտանել, entrer au service de զո.; Ի— առնուլ, adorer; — մատուցանել Աստուծոյ, rendre un culte, faire une œuvre agréable à Dieu; հասարակաց պաշտամունք, fonctions publiques; — կատարել, remplir une fonction; — կատարել վասն հոգւոյ ուրուք, célébrer un service pour le repos de l'âme de; աստուածական առնուլ —, se faire adorer

comme un dieu; ունել՝ ժառանգել զ— ուրուք, prendre la place de զո., le remplacer; կորուսանել զ—, perdre sa place; Իպաշտամանէ, par profession; * Իպաշտօնէ, officiellement.

Պաշտօնակալ, աց s. fonctionnaire; bureaucrate.

Պաշտօնակալութիւն s. bureaucratie.

Պաշտօնական a. ministériel, officiel; — օրագիր, journal officiel.

Պաշտօնակից s. collègue.

Պաշտօնամատոյց լինիմսն. rendre un culte, adorer.

Պաշտօնասէր a. religieux, pieux, dévot.

Պաշտօնասիրութիւն s. religion, piété, dévotion.

Պաշտօնատար, աց s. serviteur; adorateur; fonctionnaire ministre.

Պաշտօնատուն, տան. Պաշտօնարան, աց s. ministère, bureau.

Պաշտօնաւոր a. idolâtre.

Պաշտօնեայ, նէից s. employé, officier, ministre; serviteur, domestique; ministre, officiant, diacre; pieux, religieux; — աստուածային վրէժի նշան, instrument de la vengeance divine; — արդարութեան, ministre de la justice.

Պաշտօներգութիւն s. office divin.

Պաշտօնուկք sm. compliments, adulation, flatterie.

* Պաշիկ V, Համբոյր.

Պապ, ի, ու, աց sm. aïeul, grand-père; le pape.

Պապադաւան, ից s. a. papiste.

Պապակ s. grande soif.

Պապական a. papal; s. papiste.

Պապականութիւն sm. papisme.

Պապակիմ V. Պասքիմ.

Պապանծեմ, եցի. Պապանծեցուցանեմ, ուցի va. réduire au silence, faire taire, imposer silence, fermer la bouche à qn., désarçonner, confondre.

Պապանծիմ, ձեցայ vn. être réduit au silence, se taire, rester muet, court, être désarçonné, être condamné au silence, n'avoir rien à répondre.

Պապանծումն s. l'action de se taire, de rester court.

Պապաչեմ, Պապաջեմ, եցի vn. bêler.

Պապաջիւն s. bêlement.

Պապկայ, ից s. perroquet; եգ —, perruche; — խօսի, le perroquet cause.

Պապութիւն s. papauté.

Պապունի՞ն s. camomille.

Պապչեակ s. chèvre.

Պառակ, աց s. étable, parc; côte, côtelette; bétail; պառակ —, en troupeau, par troupes.

Պառական, աց s. filets pour prendre des bêtes.

Պառակեմ, եցի. Պառակիմ, կեցայ vn. se coucher; se mettre en embuscade.

Պառակտեմ, եցի. Պառակտեցուցանեմ, ուցի va. diviser,

désunir, mettre, jeter ou semer la discorde parmi.

Պառակտիմ, տեցայ vn. se diviser, se désunir, être en discorde, en dissension, être déchiré par les factions, former des factions, des partis.

Պառակտութիւն, Պառակտումն s. division, désunion, discorde, dissension, faction.

Պառաւ, ոյ, աւունք, անց a. s. vieille, vieille femme.

Պառաւական a. de vieille, de vieille femme.

Պառաւիմ, լեցայ vn. vieillir, devenir ou se faire vieille; — ախտից, s'invétérer, devenir chronique.

Պառաւորդի sm. fils d'une vieille.

Պառաւութիւն s. vieillesse.

* Պառկեցունեմ, ուցի va. coucher, faire coucher.

* Պառկիմ, կեցայ vn. se coucher.

Պառնաս, Պառնասոս sm. Parnasse; հայկական —, le Parnasse arménien.

Պառպո՞ի s. poivrier

Պասեք, Պասեքատօն, ի s. Pâques.

Պասկուն s. condor.

Պասուք, սքոյ sm. grande soif.

Պաստառ, աց s. tapis, tapisserie; couverture de lit; — դամասկացի, damas.

Պաստառագործ, աց s. tapisier.

Պաստառագործութիւն տա. tapisserie.

Պաստառալի, Պաստառալիբ a. drapé, tapissé; — առնել՝ զարդարել, tapisser, orner de tapisserie, draper.

Պաստառակալ, աց s. couverture, drap de lit, draperie, tapisserie.

Պաստառակալեմ, Պաստառեմ, եցի va. tapisser, draper.

Պասքա, այի s. Pâques.

Պասքեցուցանեմ, ուցի va. causer une grande soif, altérer.

Պասքիմ, քեցայ vn. avoir grand'soif, brûler ou mourir de soif, être dévoré de soif.

Պասքուծիւն, Պասքումն s. grande soif, altération.

Պատ, ի s. mur, muraille; — առնուլ, environner, entourer, envelopper, ceindre; — իպատ, — իպատէ, — իպատու, compliqué, ambigu; — իպատ բանք, paroles ambiguës, ambages, détours; — իպատ բանիւք խօսել, user de détours, de circonlocutions; պատ իպատ խաղան գետք, les rivières semblent se jouer par mille détours.

Պատագրոս V. Պոտագրոս.

Պատահի, ից s. aventure, accident, événement, hasard.

Պատահական a. accidentel, éventuel, casuel, fortuit.

Պատահականութիւն s. éventualité.

Պատահար, աց s. aventure, événement, hasard; accident fâcheux, catastrophe, malheur; ըստ — աց, par accident, par aventure, par hasard.

Պատահեմ V. Պատահիմ.

Պատահեցուցանեմ, ուցի va. faire rencontrer.

Պատահիմ, հեցայ vn. rencontrer, se rencontrer; se rencontrer, se passer, arriver, avoir lieu, survenir, échoir; aller au-devant, s'opposer, résister, en venir aux mains, aux prises, frapper; — ումք մարտիւ՝ պատերազմաւ, faire la guerre à qn.

Պատահութիւն s. rencontre, entrevue, entretien.

Պատահումն s. rencontre; V. Պատահ; destinée; ըստ պատահման, accidentellement, éventuellement, fortuitement, par hasard; պատահումնք իդէպ ելանէին նմա, le hasard, la fortune l'aidait; անցեալէր —, il n'était plus temps.

Պատաղիճ s. liseron; vrille.

Պատաղիմ, ղեցայ vn. s'occuper de, s'appliquer à.

Պատաղիչ a. qui s'occupe.

Պատաղումն s. occupation, application.

Պատան, աց s. bande, bandage, enveloppe; — ք աչաց, bandeau; — մեռելոց, suaire, linceul mortuaire.

Պատանագործ, աց s. bandagiste.

Պատանդ, աց sm. otage, gage; առնուլ ի—, prendre pour otage, pour gage; տալ ի—, donner pour otage, pour gage; ի— կալ, être en otage.

Պատանդեմ, եցի va. servir d'otage, donner ou recevoir

pour otage, pour gage, recevoir en otage.

Պատանդութիւն V. Պատանդ.

Պատանեակ, եկաց V. Պատանի.

Պատանեկանամ, ացայ vn. être en âge de puberté; devenir jeune, rajeunir.

Պատանեկութիւն V. Պատանութիւն.

Պատանեկիկ sm. enfant, jeune garçon.

Պատանի, նւոյ, նեաց s. adolescent, jeune homme, jeune garçon; garçon, domestique, groom; անփորձ —, jeune homme sans expérience, blanc-bec.

Պատանութիւն s. adolescence.

Պատառ, աց s. morceau, bouchée, tranche; pièce, lambeau; պատառ պատառ, en morceaux, en lambeaux, en pièces.

Պատառաբոյծ a. parasite, écornifleur, pique-assiette, écumeur de marmites, flaireur de cuisine.

Պատառատուն a. déchiré, déguenillé, délabré, fripé; — հանդերձ, habit en loques, tout déchiré.

Պատառաքաղ, աց s. fourchette.

Պատառեմ, եցի va. déchirer, lacérer, délabrer, mettre en lambeaux, en pièces, accrocher; gercer, crever, crevasser, fendre, couper, casser; զմի-

յեանս —, s'entre-déchirer; —իմ vn. se déchirer.

Պատառիկ s. petit morceau.

Պատառուած, ոց s. déchirure; rupture, crevasse, fissure; gerçure; — հանդերձից, accroc.

Պատառումն sm. déchirement, déchirure, lacération, délabrement, éruption; fig. déchirements, rupture, division, scission.

Պատառուն V. Պատառատուն.

Պատասխան V. Պատասխանի.

Պատասխանատու, աց a. s. responsable, répondant; apologétique.

Պատասխանատուութիւն ou Պատասխանատրութիւն s. réponse; défense, apologie, excuse; responsabilité.

Պատասխանեմ, եցի vn. répondre, faire une réponse, répliquer; այլ ընդ այլոյ —, répondre de travers.

Պատասխանի, նւոյ, նեաց s. réponse, repartie, réplique; défense, apologie, excuse, justification; — առնել, faire réponse, faire une réponse; — տալ, donner ou rendre réponse; s'excuser, s'expliquer, se justifier, se défendre; հրաման պատասխանւոյ, oracle; տալ վասն անձին —, se défendre; ընդունել զ—, recevoir la réponse; չընդունել —, ne point recevoir de réponse; սպասել պատասխանւոյ, atten-

dre réponse; չիք —, il n'y a pas de réponse; ի— նամակիդ, en réponse à votre lettre; համարձակ՝ յանդուզն՝ խուսափական՝ նպաստամատոյց՝ հաւաստի՝ դրական՝ ժխտական՝ լակոնական՝ աննշան՝ չոր՝ անձիտ՝ կարճ —, réponse cavalière, impertinente, évasive, favorable, certaine, positive, négative, laconique, insignifiante, sèche, sotté, courte.

Պատատ, ի, աւ s. charge, fardeau, ballot; paquet, rouleau; enveloppe.

Պատատանք, նաց s. enveloppe; emballage.

Պատատեմ, եցի va. envelopper; entortiller, entrelacer, enchevêtrer, impliquer; — բեռինս, emballer; — իմ յո, s'envelopper; entourer de ses bras, se cramponner, se tortiller.

Պատատուկ s. bot. liane.

Պատատումն s. entortillement; emballage.

Պատարագ, աց s. sacrifice, victime; don, présent; messe; Թիւ —, messe basse; ճայնաւոր —, grand' messe; — մատուցանել, célébrer, dire la messe; * — տեսնել, assister à une messe; հանել —, sacrifier.

Պատարագաբարձ, Պատարագաբեր, աց a. qui apporte des dons.

Պատարագագործութիւն s. sacrifice; célébration de la sainte messe.

Պատարագամատոյց, տուցի a. qui fait un présent; s. sa-

crificateur; célébrant; missel.

Պատարագարան s. autel.

Պատարագեմ, եցի va. sacrifier, immoler; célébrer ou dire la messe.

Պատարագիչ s. célébrant, officiant.

Պատարագիք, գեաց s. choses destinées au sacrifice; ofrande, don.

Պատարեմ, եցի va. remplir, combler.

Պատարուն a. tout plein, comble, comblé.

Պատգամ, աց sm. oracle; parole; sentence; message, ordonnance; conseil, avis; իպատգամս անկանել, négocier, parlementer.

Պատգամաբեր, աց s. messenger, porteur d'une nouvelle.

Պատգամագնաց sm. parlementaire, négociateur; — լինել, parlementer, négocier.

Պատգամագնացութիւն V. Պատգամաւորութիւն.

Պատգամախօս, աց a. qui prononce des oracles.

Պատգամատար, աց s. messenger.

Պատգամաւոր, աց s. messenger, député, envoyé, délégué, ambassadeur, diplomate.

Պատգամաւորեմ, եցի. Պատգամաւորիմ, ըցայ յո. être messenger, ambassadeur ou député, aller ou venir en qualité d'ambassadeur, négociateur, aller en mission; traiter par la diplomatie; faire le diplomate.

Պատգամաւորութիւն sm.

message, députation, mission, ambassade; diplomatie.

Պատգարակ, աց s. brancard, litière.

Պատեան, ենից s. fourreau, gaine; étui; enveloppe; écaille, valve, coquille, coque; cosse, gousse; écorce; cuirasse, armure; poitrine; մերկանալ իպատենից գուռսեր, tirer l'épée du fourreau, dégainer; արկանել գուռն իպատեանս, remettre l'épée au fourreau, rengainer.

Պատեի, ից adj. opportun, propre, commode; propice, favorable; s. occasion, occasion ou moment favorable, bon moment, temps; ի— լինել, convenir; ըստ պատեիի, à propos; — օս — ժամանակ գտանել, trouver un moment, une occasion favorable; յօգուտ արկանել զ—, profiter de l'occasion; — համարիլ, juger à propos; — առնուլ, prendre ou saisir l'occasion, prendre la balle au bond.

Պատեիուծիւն s. opportunité, à propos, commodité; chance; V. Պատեի; յօգուտ արկանել ou յօգուտ իկիր արկանել զ—, profiter de l'occasion, des occasions, profiter du moment, saisir l'occasion; չկորուսանել զ—, ne pas perdre l'occasion; կորուսանել զ—, laisser échapper l'occasion.

Պատեմ, եցի va. entourer, environner, ceindre; faire le tour de, cerner; envelopper;

faire circuler, promener; plaquer, couvrir; assiéger, investir, cerner; շուրջ —, entourer, investir; — զվերս, panser une plaie; պատեալ պաշարել զոք, cerner, obséder զո.; անդ խոր լուռութիւն պատէ զամենայն, un grand silence y règne; —իմ vn. être mis autour de, être entouré, s'entourer de, s'envelopper, s'entortiller; faire un tour, des circuits; entourer de ses bras, embrasser; changer, être transmis; պատեալ կճով, incrusté de marbre.

Պատենագործ, աց s. gainier.

Պատենագործութիւն s. gainerie.

Պատենազէն, զինաց a. cuirassé, armé.

Պատենաձեւ a. coléoptère.

Պատենաւոր adj. testacé; cossu.

Պատերազմ, աց s. guerre, bataille, combat; — մղել տալ, être en guerre, faire la guerre, livrer une bataille, combattre; en venir aux mains; ոստիկան —ի, ministre de la guerre; — հրատարակել, déclarer la guerre; ձեռն արկանել ի—, entreprendre une guerre; երթալ ի—, aller à la guerre; իժամանակս —ի, en temps de guerre, պատրաստութիւնք —ի, préparatifs de guerre; պատրաստիլ ի—, se préparer à la guerre, faire des préparatifs de guerre; ի— գրգռել զրդել, exciter à la guerre; mettre en

guerre ou aux prises, engager dans une guerre; գրգռել, բորբոքել զ—, exciter, allumer la guerre; — յարուցանել, déclarer la guerre; — ահագին իվերայ ուրուք յարուցանել, menacer զո. d'une grande guerre; — յարդարել ընդդէմ, combattre, attaquer; եղև — խիստ յոյժ, un combat sanglant fut livré; արիւնոուշտ —, bataille sanglante; առտընին ou քաղաքական —, guerre intestine, civile; սաստկացաւ —ն, le combat fut cruel; V. Մարտ, Խանձիմ, etc.

Պատերազմազարթոյց a. qui excite la guerre.

Պատերազմական adj. de guerre, guerrier, martial.

Պատերազմակից s. compaignon de guerre, allié; — լինել ուժեք, combattre avec զո.

Պատերազմասէր a. qui aime la guerre, guerroyeur, belliqueux, guerrier.

Պատերազմափորձ a. expérimenté dans l'art de la guerre, aguerri.

Պատերազմիկ a. V. Պատերազմական; — երիվար, cheval de bataille; — նաւ, galère, vaisseau de guerre.

Պատերազմիմ, յեցայ vn. faire la guerre, guerroyer, combattre; առանց պետերազմելոյ, sans combattre, sans coup férir; — իվերայ ազատուեան, défendre la liberté.

Պատերազմող a. s. guerrier, combattant, belligérant, bel-

liqueux, homme de guerre; ennemi, adversaire.

Պատժաճու V. Պատժող.

Պատժական adj. pénal, répressif; — օրէնք, loi pénale.

Պատժականութիւն sm. pénalité.

Պատժակից s. compaignon de châtiment.

Պատժապարտ, ից, աջ adj. déclaré coupable de, qui mérite une punition, punissable, coupable, criminel.

Պատժապարտեմ, եցի va. déclarer coupable, punir.

Պատժապարտութիւն s. culpabilité.

Պատժասէր a. qui aime à punir.

Պատժարան, աջ s. lieu ou instrument de punition.

Պատժաւոր a. puni, châtié; digne de punition; coupable; propre à punir.

Պատժեմ, եցի va. punir, châtier, infliger une punition. une peine, un châtiment, une correction, corriger.

Պատժող s. celui qui punit, punisseur.

Պատիժ, տժոյ, տժի, տժոց s. punition, châtiment, peine, correction; անկանիլ ընդ—ով, encourir, mériter une punition; դնել — իվերայ, infliger une punition, un châtiment; — տալ, donner une punition, mettre en pénitence.

Պատիճ, տճոյ sm. cosse, gousse, enveloppe; la trompe d'un éléphant.

Պատիննան, ի s. aubergine, melongène.

Պատիր a. trompeur, faux, illusoire, captieux, insidieux, feint, dissimulé, artificieux, fallacieux, déguisé, mensonger.

Պատիրք s. tromperie, supercherie, duperie, illusion, erreur, fausseté; tour, adresse; իպատիրս արկանել, tromper, duper, induire en erreur.

Պատիւ, տուոյ, տուի s. honneur, témoignage d'estime, hommage; honneurs, dignités; présent d'honneur, hommage, prix, honoraires; abréviation; — անձին համարել՝ գրել, se faire honneur de; խոստումն պատուոյ, parole d'honneur; Լեգէոն պատուոյ, Légion d'honneur; ի— առնուլ, բազում պատուովք պատուել, combler d'honneurs, rendre de grands honneurs, les plus grands honneurs à qn., l'élever aux plus grands honneurs; պատուով, avec honneur, honorablement; լի պատուով, plein, comblé ou chargé d'honneurs; — ընծայել, rendre honneur; — առնել՝ դնել, * — ընել, faire honneur; — առնել սեղանոյ, faire honneur à une table; ի—, en l'honneur de; ի— հասանել, parvenir aux honneurs; իպատուի լինել, être en honneur, en considération; իյեծի պատուի լինել, être sur le pinacle.

Պատկան, Պատկանաւոր V. Պատշան.

Պատկանաւորութիւն s. convenance, harmonie, rapport.

Պատկանշարան, ի s. carquois.

Պատկանեմ, Պատկանիմ V. Պատշանեմ, Պատշանիմ.

Պատկանութիւն V. Պատկանաւորութիւն.

Պատկառ V. Պատկառանք; — լինել՝ կալ, être attentif à, faire attention, vaquer à, veiller, se livrer à, s'appliquer à, s'occuper de, s'attacher à, prendre au sérieux, s'intéresser à, s'assujettir; — կալ արդարութեան, être juste; — կալ օրինաց, observer la loi.

Պատկառանք, նաց s. respect, vénération; pudeur, confusion, retenue; parties honteuses; — սօք, avec respect, avec pudeur, d'un air confus; պատկառանս ածել, imprimer le respect, inspirer du respect.

Պատկառելի a. respectable, vénérable; — գործել՝ ընծայեցուցանել, rendre respectable, faire respecter; — զանձն ցուցանել, se faire respecter.

Պատկառեմ V. Պատկառիմ, Պատկառեցուցանեմ.

Պատկառեցուցանեմ, ուցի va. remplir de respect, faire rougir, faire honte, confondre.

Պատկառիմ, ռեցայ vn. éprouver de la honte, être confus, rougir de, respecter.

Պատկառոտ, աջ adj. pudibond, honteux, timide.

Պատկառութիւն sm. senti-

ment de pudeur, pudeur, confusion, timidité.

Պատկառուկ s. sensitive.

Պատկառուկս արկանեմ V.

Պատկառեցուցանեմ.

Պատկեր, այց s. image, effigie; tableau, peinture, représentation; figure, portrait; ըստ —ի, à l'image de, en forme de; համառօտագիծ —, aperçu.

Պատկերաբանութիւն s. iconologie.

Պատկերաբեկ s. iconoclaste.

Պատկերագիր, գրի s. peintre de portraits; effigie; iconographe.

Պատկերագործ, այց s. peintre; sculpteur.

Պատկերագրական a. iconographique.

Պատկերագրեմ, եցի va. faire le portrait de, dépeindre, décrire.

Պատկերագրութիւն s. peinture de portraits; description, peinture; iconographie.

Պատկերազարդ a. orné de gravures, illustré; — յօրինել, illustrer, orner de gravures.

Պատկերակերպ a. peint; — նկարագիր, portrait.

Պատկերակից a. de même figure, conforme; — լինել, se conformer, prendre la forme.

Պատկերակուռ s. sculpteur.

Պատկերահան, այց s. peintre de portraits.

Պատկերահանութիւն sm. peinture.

Պատկերամարտ, ից s. iconomaque.

Պատկերամարտութիւն sm. guerre contre les images.

Պատկերանամ, այցայ vn. se peindre, se former, s'imprimer, être représenté.

Պատկերապաշտ, ից s. iconolâtre.

Պատկերասէր a. s. qui aime les images, amateur de tableaux.

Պատկերացուցանեմ, ուցի. Պատկերեմ, եցի va. peindre, former, revêtir d'une forme, figurer, représenter, imprimer; — իմիտս, se peindre, se représenter.

Պատկերիմ V. Պատկերանամ.

Պատկինեմ, եցի va. greffer.

Պատկողանոց s. carène.

Պատճառ, այց sm. cause; cause, auteur; cause, raison, motif, sujet; cause, occasion; imputation, sujet d'accusation, délit, crime; prétexte; պատճառաւ, իպատճառս, à cause de, en considération de, eu égard à, pour; sous prétexte de; իպատճառս քո, à cause de toi, pour toi; իպատճառս շահու, à cause du gain; — լինել, être cause, auteur de; առանց իրաւացի —ի, sans motif réel, raisonnable; —ս իմէջ ածել, alléguer des raisons; — տալ, donner prise; —ս առնուլ, prendre prétexte; բառնալ զպատճառս * պատճառը վերցունել, ôter le motif.

Պատճառաբանեմ, եցի vn. raisonner.

Պատճառաբանութիւն sm. étologie, raisonnement.

Պատճառախնդիր, դրաց a. qui cherche des motifs, des prétextes.

Պատճառական a. causatif, causal.

Պատճառականութիւն sm. causalité.

Պատճառան, Պատճառանք, նաց s. cause, motif; prétexte, excuse; — նօք, sous prétexte de; պէսպէս — նօք, sous différents prétextes; բառնալ զպատճառանս, ôter le prétexte.

Պատճառաւոր a. causé, occasionné; qui est la cause, l'auteur de, coupable; créé.

Պատճառեմ, եցի. Պատճառիմ, ռեցայ vn. causer, occasionner, faire; prétexter, alléguer ou prendre prétexte, chercher des prétextes, donner pour excuse; se donner un air de, faire semblant de, feindre.

Պատճեան. Պատճէն, ից. Պատճիկ s. copie, minute, duplicata, le double; իհաւատարմութիւն պատճենիս, pour ampliation.

Պատմաբան, ից V. Պատմիչ.

Պատմաբանեմ V. Պատմեմ.

Պատմաբանութիւն s. narration, histoire, récit historique.

Պատմագիր, գրաց a. s. historiographe, historien; — մատեան, livre d'histoire.

Պատմագրական a. historique.

Պատմագրեմ, եցի va. écrire l'histoire.

Պատմագրող V. Պատմագիր.

Պատմագրութիւն s. travail de l'historien, histoire.

Պատմական a. historique, narratif, historial.

Պատմեմ, եցի va. raconter, narrer, conter, réciter, faire le récit, l'histoire de, débiter, rapporter, exposer; երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ, les cieux proclament, annoncent la gloire de Dieu.

Պատմիչ s. historien, narrateur; interprète.

Պատմող s. historien, narrateur; — լինել, raconter.

Պատմութիւն sm. histoire; narration, récit, exposition, exposé, relation; — վարուց, biographie; — արտաբնոց սուրբ գրոց, histoire profane, sainte.

Պատմուհակ, աց s. officier de garde-robe; վանք՝ տուն — աց, garde-robe.

Պատմուհան, աց s. robe, tunique.

Պատնէշ, նիշաց s. rempart, retranchement, barricade, pallissade, barrière; — ածել՝ արկանել՝ կանգնել՝ պատել, entourer d'un rempart, d'un retranchement, entourer de retranchements, se remparer, retrancher, fortifier par des retranchements, barricader; պատել — պաշարմամբ, assiéger; ղնել — շուրջ զքաղաքաւ, investir une ville.

Պատշահ, ից a. convenable, convenant, propre, bienséant, à propos, sortable, assorti; décent, honnête; conforme, analogue, proportionné; juste, raisonnable; —բ s. convenances, bienséance; ըստ —ի, ըստ —ից, convenablement, dûment, comme il convient à, décevement, par bienséance; ընդ զպարտս պատշահից, remplir les convenances, toutes les bienséances; — է, պարտ եւ — է, il convient, il est convenable de; չէ —, il n'est pas convenable, il ne convient pas.

Պատշահաբար adv. convenablement, d'une manière convenable, décevement.

Պատշահական, Պատշահաճաւոր V. Պատշահ a.

Պատշահեմ, եցի. Պատշահեցուցանեմ, ուցի va. rendre convenable, adapter, approprier, ajuster, faire cadrer, assortir, appliquer.

Պատշահիմ, հեցայ vn. convenir, être convenable, cadrer, s'adapter, s'accorder, s'assortir, se rapporter à, regarder; se faire, se créer.

Պատշահող a. convenable, symétrique.

Պատշահողութիւն s. convenance, bienséance; décence, honnêteté; juste proportion, symétrie, rapport, analogie.

Պատշահութիւն s. V. Պատշահողութիւն; bâtiment, construction.

Պատշգամ, Պատշգամբ,

Պատշկամ, Պատշկամբ, աց s. balcon, belvédér.

Պատուադիր, դրաց a. qui honore, honorifique.

Պատուածոյ a. détourné, entortillé, plein de sinuosités.

Պատուակալ a. honorable.

Պատուական adj. honoré, honorable, estimé, estimable, respectable, vénérable, révérend; précieux, cher, excellent, rare, exquis; noble; — ամենայն ժողովրդեան, honoré de tout le peuple; —բ, les nobles, les notables.

Պատուականագիւտ a. rare, excellent, très-précieux.

Պատուականագուն a. le plus honorable; le plus précieux.

Պատուականանամ, ացայ vn. devenir précieux, excellent.

Պատուականութիւն s. prix, valeur élevée, excellence, prééminence, rareté; noblesse.

Պատուակից s. égal en honneurs, en dignités.

Պատուակցութիւն s. égalité d'honneurs, de dignités.

Պատուամատոյց a. qui rend honneur.

Պատուանդան, աց s. marchepied, piédestal, socle.

Պատուանուն s. titre.

Պատուասէր a. qui aime les honneurs, ambitieux; généreux, libéral, obligeant.

Պատուասիրաբար adv. avec l'envie de se distinguer, ambitieusement; avec honneur, généreusement, obligeamment.

Պատուասիրական բանք s. compliments.

Պատուասիրապէս V. Պատուասիրաբար .

Պատուասիրեմ, եցի va. ambitionner, mettre son honneur dans, s'honorer de, faire le généreux envers qn., l'obliger, honorer, complimenter.

Պատուասիրութիւն s. amour des honneurs, ambition; envie de se faire honneur, point d'honneur, générosité, obligation; compliment.

Պատուաստ, ից sm. ente, greffe; inoculation, vaccine; insertion, addition; jonction, union; —իւ որդի, fils adoptif; —իւ հայր, père adoptif; Թարախ —ի, vaccin.

Պատուաստեմ, եցի va. enter, greffer; inoculer, vacciner; insérer, intercaler; annexer, joindre, réunir, attacher.

Պատուաստիչ s. inoculateur.

Պատուաստումն s. inoculation, vaccination.

Պատուար, աց s. boulevard, rempart, barrière, bastion; poutre, plancher, plafond; —ինել հայրենեաց, être un rempart à sa patrie.

Պատուարակոր a. garni de poutres, plafonné.

Պատուարժան adj. digne d'honneur.

Պատուաւոր a. honorable, respectable; honorifique; honnête; s. noble, dignitaire; —ք, les nobles, les notables.

Պատուեամ V. Պատուեմ.

Պատուելի adj. honorable.

Պատուեմ, եցի va. honorer, rendre honneur, vénérer, respecter, estimer; — զախտն, caresser, flatter la passion.

Պատուէր sm. ordre, commandement, injonction; précepte; mandat, commission; instruction; ordonnance, décret; — ղնել տալ, donner ordre, ordonner, commander, enjoindre; donner commission; — հրամանի իվերայ ղնել, ordonner; — օս — հրամանի ընդունել, recevoir ordre de.

Պատուիչ a. qui honore.

Պատուիրակ s. envoyé, député; commissaire, émissaire, agent, mandataire, officier.

Պատուիրակութիւն s. députation.

Պատուիրան, աց sm. précepte, commandement, ordre.

Պատուիրանազիր s. mandement; mandat.

Պատուիրանադիր, դրաց a. qui commande, qui ordonne.

Պատուիրանադրեմ V. Պատուիրեմ.

Պատուիրանազանց, ից s. a. transgresseur, infracteur, prévaricateur.

Պատուիրանազանցութիւն s. transgression, infraction, prévarication.

Պատուիրանակատար, Պատուիրանահատութիւն V. Պատուիրանապահ, Պատուիրանազանցութիւն .

Պատուիրանապահ, աց s.

a. observateur des commandements.

Պատուիրանապահութիւնս. observation des commandements.

Պատուիրեմ, եցի va. ordonner, commander, enjoindre, prescrire, imposer, recommander.

Պատուհան, ից s. fenêtré, croisée; niche; écluse; հայել ընդ —, regarder par la —.

Պատուհաս, ից sm. châtiement, punition, peine, correction; fléau, vengeance; menace, ton menaçant; sujet de reproche, réprimande; — կապել ի վերայ ուրուք, infliger un châtiement; կրել խիստ —, être sévèrement puni; — ազգի մարդկան, le fléau du genre humain.

Պատուհասական a. propre à punir, menaçant.

Պատուհասակիր լինիմ vn. être puni, porter sa peine.

Պատուհասակոծ առնեմ vn. punir, châtier, condamner à une peine; accabler de reproches, gronder, menacer, parler d'un ton menaçant; — լինել, être puni, châtié; être grondé, menacé.

Պատուհասեմ, եցի va. punir, châtier, se venger de; gronder, réprimander, menacer, confondre.

Պատուհասիչ s. celui qui punit, vengeur.

* Պատուեմ V. Պատառեմ.

Պատուպարան, աց s. refuge,

asile, abri, retraite; protection, défense, soutien, appui, ressources; — լինել, être le refuge, protéger, défendre, prendre sous sa protection.

Պատուպարանեմ V. Պատրսպարեմ.

Պատուպարեմ, եցի va. protéger, défendre, appuyer, soutenir; mettre à l'abri, abriter, couvrir; rétablir; enceindre, entourer, enfermer; rendre, restituer; — իմ vn. se réfugier, chercher un refuge, s'abriter, se retirer, se mettre à couvert, se couvrir, se défendre; se lever, se tenir debout, se dresser; se fortifier, se rétablir; s'établir, demeurer, reposer; retourner, se rendre.

Պատուպարեցուցանեմ V. Պատուպարեմ.

Պատուպարութիւն s. protection, soutien, asile, refuge.

Պատրախառն a. trompeur, captieux, séduisant.

Պատրական V. Պատիր.

Պատրանք, նաց s. tromperie, duperie, séduction, supercherie; méprise, erreur; illusion, déception; ի պատրանս արկանել, պատրանս մատուցանել, tromper, duper, séduire, induire en erreur, insinuer à qn. des paroles trompeuses; աստղ պատրանաց, étoile errante, planète.

Պատրաստ, ից a. prêt, tout prêt, préparé; prêt, disposé à, prompt; qui est sous la main, dont on peut disposer; — առ-

նել, préparer; — լինել, être prêt; իպատրաստի ունել, tenir prêt; se tenir prêt, être prêt.

Պատրաստաբան, ից a. tous jours prêt à répondre, qui a beaucoup de présence d'esprit, beaucoup d'à propos.

Պատրաստաբար adv. avec empressement, promptement.

Պատրաստական V. Պատրաստ.

Պատրաստեմ, եցի va. préparer, apprêter, disposer, mettre en état.

Պատրաստեցուցանեմ, ուցի va. faire préparer.

Պատրաստիմ, տեցայ vn. se préparer, s'apprêter, se mettre en état, en mesure, se disposer, faire ses préparatifs, des préparatifs, ses dispositions; se garder de, prendre garde de.

Պատրաստիչ sm. préparateur, apprêteur.

Պատրաստութիւն s. préparation, préparatif, apprêt; disposition; précaution; * — տեսնել, faire des préparatifs.

Պատրեմ, եցի va. tromper, duper, décevoir, attraper, séduire, bercer, en imposer, surprendre.

Պատրիարք, աց sm. patriarche; — Հայոց, le patriarche des Arméniens.

Պատրիարքական adj. patriarchal.

Պատրիարքանոց ou Պատրիարքարան, աց s. patriarchat, résidence d'un patriarche.

Պատրիարքութիւն sm. patriarchat.

Պատրիկ, բկաց s. patricien, patrice.

Պատրիչ s. trompeur.

Պատրինջ s. citronnelle, mélisse; ջուր պատրնջի, eau de mélisse ou des Carmes.

Պատրկալ, ի s. support de mère.

Պատրկութիւն s. patriciat.

Պատրող, Պատրողական a. trompeur, fallacieux, captieux.

Պատրողութիւն s. tromperie, duperie.

Պատրոյգ, Պատրոյկ, բուկի s. mèche; — վիրաց, charpie.

Պատրուակ, աց sm. voile, couverture; masque, couvert, apparence; — Թղթոյ, enveloppe; ընդ — աւ, sous l'apparence.

Պատրուակեմ, եցի va. couvrir, cacher, celer; voiler, masquer, pallier.

Պատրուակ, աց s. animal préparé pour être mangé ou sacrifié; ration, pension.

Պար, ու. Պարք, բուց sm. danse; bal; ballet; chœur; troupe, bande; réunion, cercle, compagnie; — մեղուաց, essaim; — առնուլ, danser; environner, entourer; ի— ou իպարու անցանել, danser.

Պարաբառնամ, բարձի va. enlever ou retrancher autour; enlever, retrancher, supprimer, ôter.

Պարագայ, ից s. circonstance; particularité, détail;

պարագայց ամօք, longtemps ;
իպարագայց ամաց, par le
nombre des années.

Պարագայութիւն V. Շրջան.

Պարագլուխ, լիսոյ s. celui
qui conduit le cœur, cory-
phée ; fig. coryphée, chef, pre-
mier, chef de bande ; — լինել,
être le chef, être à la tête de,
marcher en tête de, se mettre
à la tête de, guider, conduire,
donner le signal, l'exemple de,
prendre l'initiative.

Պարագրեմ, եցի va. cir-
conserire, border, renfermer
dans ses limites ; décrire ; tra-
cer les premiers traits, esquis-
ser, ébaucher, croquer.

Պարագրութիւն s. circons-
cription, limitation ; descrip-
tion ; esquisse, ébauche, cro-
quis.

Պարածածկեմ, եցի va. cou-
vrir tout alentour, envelopper.

Պարածածուկ a. couvert de
toutes parts, enveloppé.

Պարակ, այց s. sirène.

Պարականոն a. irrégulier,
anomal.

Պարակից s. compagnon de
danse ; qui est de la même
compagnie.

Պարակցութիւն s. l'action
de danser ensemble ; l'action
d'être dans la même com-
pagnie.

Պարահանդէս, դիսի s. bal.

Պարայածիմ, եցայ vn. cir-
culer, faire un tour.

Պարան, այց s. corde, câble ;
— ք, cordage.

Պարանիմ, նեցայ vd. re-
tourner, revenir.

Պարանոց, այց s. cou, col,
gorge ; isthme ; — սրուակաց,
goulot ; անկանել զպարանո-
ցաւ՝ իվերայ — ի ուրուք, se
jeter au cou de qn.

Պարանոցաթաղ a. enfoncé
jusqu'au cou.

Պարանցիկ s. ballet ; — օ
առնել, danser.

Պարապ, ոյ s. loisir, repos ;
désœuvrement, chômage ; loi-
sir, occasion favorable, mo-
ment opportun, * a. V. Պա-
րապորդ ; — առնուլ, prendre
du loisir, trouver l'occasion
favorable ; — խնդրել, cher-
cher l'occasion, une occasion
favorable, ne perdre aucune
occasion ; ժամանակ՝ օր պա-
րապոյ, moment favorable ;
vacances ; պարապով, à loisir,
à son aise ; — տալ անձին, se
donner le temps, le moyen de ;
— ունել, avoir le temps ; եթէ
իցէ քո —, si vous en avez le
temps ; V. Կենամ.

Պարապատիմ, տեցայ vn.
se gratter, se détirer, se dé-
tendre.

Պարապեմ V. Պարապիմ.

Պարապեցուցանեմ, ուցի va.
occuper, donner de l'occupa-
tion ; vider.

Պարապիմ, պեցայ vn. s'oc-
cuper de, vaquer à, s'appli-
quer à, cultiver, être assidu,
s'adonner à ; prendre du loisir,
se reposer ; vaquer, être vide,
se vider.

Պարապնդեմ, եցի va. lier étroitement, serrer de toutes parts, garrotter.

Պարապորդ a. oisif, inoccupé, désœuvré; vacant, vide.

Պարապումին s. désœuvrement, désoccupation, oisiveté; occupation, application, étude.

Պարապումն s. V. Պարապումին; scolie, commentaire; — առնուլ, prendre du loisir.

Պարառաջ V. Պարագլուխ.

Պարառեմ, եցի va. comprendre, renfermer, contenir, embrasser; envelopper, investir.

Պարառումին s. action de contenir; réunion; — առաքինութեանց, l'ensemble des vertus.

Պարասքողեմ, եցի va. couvrir de toutes parts, envelopper.

Պարար s. engrais.

Պարարակ, աց a. engraisé; s. animal engraisé.

Պարարեմ, եցի va. engraisser; fig. — զոք սնոտի յուսով, bercer զո., le bercer d'illusions; — զաչս, repaître, charmer les yeux; — իմ vn. s'engraisser; fig. — սնոտի յուսով, se bercer, se repaître de fausses espérances.

Պարարուն V. Պարարտ.

Պարարտ, ից, աց a. gras, engraisé, replet, potelé, dodu; succulent, fertile.

Պարարտագոյն, Պարարտագոյնս adv. pleinement; longuement, en détail.

Պարարտամարմին a. potelé, gras, dodu.

Պարարտանամ, ացայ vn. engraisser, s'engraisser.

Պարարտարօտ a. riche en pâturages.

Պարարտացուցանեմ, ուցի va. engraisser; fertiliser, amender, fumer.

Պարարտումին s. graisse, embonpoint; engrais; séve; fertilité; produit, production.

Պարաւանդ, ից, աց s. lien, corde, chaîne.

Պարաւանդեմ, եցի va. retenir dans des liens, lier, garrotter, enchaîner.

Պարաւոր, աց s. choriste, danseur; a. qui a rapport à la danse.

Պարաւորակ, աց s. danseur.

Պարաւորիմ, եցայ vn. danser en chœur, exécuter des chœurs de danse, danser.

Պարաւորումին sm. action de danser en chœur, évolution des chœurs, danse; chœur; réunion.

Պարբերական a. circulaire; périodique.

Պարբերումին sm. révolution, tour; période.

Պարգեւ, աց s. don, cadeau, présent; donation, gratification, bien; ration; ինուլ՝ ֆոխացուցանել զոք պարգեւօք, combler զո. de dons, de biens.

Պարգեւաբաշխ, ից a. s. qui distribue des présents, donateur.

Պարգեւաբաշխութիւն sm.

distribution de cadeaux; distribution de prix.

Պարգեւաբեր a. qui apporte des présents.

Պարգեւախնդիր a. qui demande des cadeaux.

Պարգեւական a. donné, accordé; — երկիր, la terre promise.

Պարգեւածիր V. Պարգեւաբաշխ.

Պարգեւապետ, աջ s. officier des dons, des gratifications.

Պարգեւառ, Պարգեւառու, աջ a. qui a reçu un don, donataire.

Պարգեւասէր a. qui aime à faire des présents, libéral, généreux.

Պարգեւատու, աջ s. donateur, rémunérateur, rétributeur.

Պարգեւատուութիւն s. donation, don.

Պարգեւատրեմ V. Պարգեւեմ.

Պարգեւարան sm. lieu de présents.

Պարգեւեմ, եցի va. faire présent à, donner en présent, donner, faire don, cadeau.

Պարգեւընկալ V. Պարգեւառ.

Պարգեւիչ V. Պարգեւատու.

Պարեգօտ, ից s. tunique, habit; robe de chambre.

Պարեգօտիկ, տկունք s. petite tunique.

Պարեխ, ից sm. roc, roche, rocher.

Պարեկապան V. Պահանորդ.

Պարեմ, եցի va. danser, danser en chœur, exécuter des chœurs.

Պարերգ s. cantate.

Պարերգակ, Պարերգող, աջ s. choriste.

Պարերգութիւն s. chant du chœur, ballade.

Պարզ, ի, ոյ a. simple; serein, calme; pur, clair, net; simple, sincère, naïf; s. temps serein, beau temps, sérénité, ciel serein; serein du soir, fraîcheur du matin; adv. simplement; իպարզի, իպարզոյ, dans les beaux jours.

Պարզաբան V. Պարզախօս.

Պարզաբանեմ, եցի vn. éclaircir, débrouiller.

Պարզաբար adv. simplement; nettement, en termes précis; — ասել, en un mot, enfin, bref; — ասացից, franchement, pour parler franchement.

Պարզախօս, աջ a. qui parle clairement; simple, clair; — լինել, parler clairement.

Պարզական V. Պարզ a.

Պարզակրօն, ից s. puritain.

Պարզակրօնութիւն s. puritanisme.

Պարզամիտ, մտաց a. simple, ingénu, naïf; simple, niais, bonhomme.

Պարզամտութիւն V. Պարզամտութիւս.

Պարզաչափ s. eudiomètre.

Պարզաչափութիւն s. eudiométrie.

Պարզեմ, եցի va. simplifier;

clarifier, filtrer; éclaircir, purifier; étendre de son long, dérouler, déployer, ouvrir; dé mêler, débrouiller, dénouer, éclaircir, développer; débrouiller, expliquer; — առազաստ, déployer la voile; — գդբօշս, arborer un drapeau; —իմ vn. se simplifier; se clarifier, se filtrer; s'éclaircir, se purifier; s'éclaircir, devenir clair; devenir serein; s'étendre, se dérouler, se déployer, se dé mêler; — յեկնիլ, se retirer, s'éloigner; V. Ոգի, Դէմք.

Պարզերես a. à visage découvert, avec confiance.

Պարզամտութիւն s. simplicité, naïveté, candeur, ingénuité, bonne foi; simplicité, bonhomie, niaiserie.

Պարզուած, ոց sm. tension, distension.

Պարզութիւն s. simplicité; clarté, netteté, pureté; simplicité, naïveté; clarification; sérénité, temps serein; ազնուական —, noble simplicité.

Պարզուղիղ a. adv. tout simplement, tout droit.

Պարզունակ, աց s. verrou.

Պարզուտ s. huilier à bec; passoire, couloire; filtre; — չայի, passe-thé.

Պարէն, ենից sm. entretien, nourriture, subsistances, vivres; առուրն —, nourriture journalière; զառուրն հայնայնեմէլ՝ գտանել —, gagner sa vie.

Պարէտ, աց s. éphore.

Պարթենոն, ի s. Parthénon.

Պարձեւ, աց s. Parthe.

Պարձեւական a. parthe.

Պարիխ s. natte, paille.

Պարիկ, րկաց s. sirène; fée; ornith. mésange.

Պարիսպ, րսպաց s. muraille, rempart, fortification.

Պարծ adv. fièrement, d'un air fier ou hautain; — շքշիլ, marcher —, se rengorger, porter la tête haute, aller tête levée, se panader, se pavaner, se prélasser.

Պարծանք, նաց s. vanterie, jactance; gloire, orgueil, honneur; պարծանս համարիլ, se faire gloire, être fier; mettre sa gloire à, dans; պարծանս տալ անձին վասն, se glorifier de.

Պարծենկոտ V. Պարծուկ.

Պարծենկոտութիւն, Պարծենողութիւն s. vanterie.

Պարծիմ, ձեցայ vn. se vanter de, se glorifier de, se piquer de, se faire gloire ou honneur de, se faire valoir, être glorieux, fier de, tirer vanité de, se faire un mérite d'une chose, hâbler, se prôner, se prévaloir de, être tout glorieux de, faire le fanfaron; պարծիմ գոլ, j'ai l'honneur d'être; պանծացեալ —, être orgueilleux, fier de.

Պարծուկ adj. vantard, hâbleur, glorieux, fanfaron, bravache, rodomont, sacripant, tranche-montagne.

Պարծումն s. vanterie, jactance.

Պարկ, աց sm. sac; bissac, havresac, valise.

Պարկայ s. Parque.

Պարկաւոր a. marsupial.

Պարկենի s. abricotier.

Պարկեշտ, ից, աց a. décent, modeste, honnête; sage, chaste, pudique, pur; sobre, modéré, tempéré, frugal. .

Պարկեշտաբան, ից adj. qui parle avec modestie, qui a un langage décent.

Պարկեշտաբանութիւն sm. discours modeste, décent.

Պարկեշտաբար adv. modestement, avec un extérieur décent, déceimment.

Պարկեշտաբարոյ adj. modeste dans ses mœurs, décent.

Պարկեշտագեղ adj. beau et modeste, qui a l'air décent.

Պարկեշտաժողով adj. composé de personnes honnêtes.

Պարկեշտական V. Պարկեշտ.

Պարկեշտակրօն a. qui a une conduite honnête, modeste.

Պարկեշտանամ, ացայ vn. être modeste, honnête ou sage, mener une vie modeste, se montrer modeste ou honnête, faire le modeste, savoir se composer, avoir ou prendre un extérieur décent; se modérer, s'abstenir, être sobre, frugal.

Պարկեշտանոց, աց s. séjour des sages, monastère.

Պարկեշտասէր a. qui aime la modestie, modeste, sage.

Պարկեշտասուն adj. élevé dans la modestie, modeste, chaste, honnête, sage.

Պարկեշտացուցանեմ, ուցի

va. rendre modeste, sage, honnête.

Պարկեշտութիւն s. modestie, décence, maintien décent, honnêteté; chasteté, pudeur; modération, sobriété, tempérance, frugalité.

Պարկէն s. tranchée, fossé.

Պարկուկ s. abricot.

Պարկուս s. follicule, gousse, péricarpe, capsule.

Պարմայեմ, եցի va. essayer, éprouver.

Պարմանի, նւոյ, նեաց sm. jeune homme.

Պարշարեմ V. Պաշարեմ.

Պարոյկ, ըուկի sm. accent circonflexe.

Պարոյր sm. tour, cercle; ronde, rondeau; spire; spirale; pompe, faste; — առնուլ, faire un tour, tourner.

Պարոն, աց s. baron; * monsieur.

Պարոնութիւն s. baronnie.

Պարոնուհի sf. baronne.

Պարունակ, աց sm. orbe, sphère, cercle; — բան, périphrase, circonlocution.

Պարունակածեւ adj. sphérique, rond.

Պարունակեմ, եցի va. entourer, environner; contenir, renfermer, embrasser; — իմ vn. être entouré ou contenu.

Պարունակութիւն sm. contenu.

Պարուտակ, աց s. pellicule, membrane, capsule.

Պարուտակատ առնեմ va. déchirer la membrane.

Պարուրածել a. spiral.

Պարուրեմ, եցի va. entourer, environner; envelopper, couvrir, renfermer, cacher; — ou իբաց —, éliminer, enlever, arracher, purger, ôter, retraucher, détacher.

Պարպատիմ, տեցայ vn. être tout plein; se déchirer, crever, se rompre.

Պարպատին, Պարպատումն s. l'action d'être tout plein; rupture, éclat, déchirure; fracas.

* Պարպեմ, եցի va. décharger, vider; décharger, faire feu.

Պարս, ից. Պարսատիկ, տկաց s. fronde.

Պարսաւ s. blâme, censure, critique; a. blâmable; — լինել, être blâmé, critiqué.

Պարսաւագիր sm. libelle, pamphlet; libelliste, pamphlétaire.

Պարսաւադէտ, Պարսաւադիր a. qui cherche à blâmer, censeur, critique, épilogueur, Zoïle; — կայ զամենայնէ, il épilogue sur tout, il critique tout; — լինել V. Պարսաւեմ.

Պարսաւանք, նաց sm. V. Պարսաւ s.; պարսաւանս դնել V. Պարսաւեմ.

Պարսաւաւեր a. qui aime à critiquer.

Պարսաւելի a. blâmable.

Պարսաւեմ, եցի va. blâmer, censurer, critiquer, épiloguer, fronder.

Պարսաւոր, աց s. frondeur.

Պարսաքար, աց, ից s. pierre de fronde.

Պարսաքարեմ, եցի va. fronder, lancer des pierres avec la fronde.

Պարսեմ, եցի va. fronder, lancer avec la fronde; s'élancer dehors, sauter de.

Պարսիկ, սկաց s. a. Perse, Persan.

Պարսկադէն s. la religion des Perses.

Պարսկական, Պարսկային a. persique, persan.

Պարսկանամ, ացայ vn. imiter les Perses, devenir Persan.

Պարսկապան V. Պահանորդ.

Պարսկաստան, ի sm. la Perse.

Պարսկերէն adv. en persan; s. քաջ գիտել —, savoir bien le persan, être très-fort dans la langue persane.

Պարսպածել a. en forme de muraille, de fortification.

Պարսպամարտ a. qui combat sur les remparts.

Պարսպաշինութիւն s. construction d'un rempart, fortification.

Պարսպապահ, աց s. gardien des remparts; — լինել, garder les remparts, les fortifications.

Պարսպաւոր a. entouré de remparts, fortifié.

Պարսպեմ, եցի va. construire, élever un rempart, entourer de remparts, fortifier; couvrir comme d'un rempart,

protéger, abriter, munir; séparer par un mur, séparer.

Պարսք, սից s. les Persans, les Perses; la Perse.

Պարտ, պարտք, տուց sm. dette; devoir; obligation; engagement; dette active, créance; a. redevable, responsable; coupable, condamné; auteur; débiteur; արկանել ընդ պարտեօք, * պարտքի տակ ձգել, endetter, charger de dettes, engager dans des dettes, obérer; մտանել ընդ պարտեօք ou * պարտքի տակ մտնել * պարտք ընել, faire ou contracter des dettes, s'endetter; * պարտքի տակ փտիլ, être criblé de dettes; — առնել, rendre coupable, condamner; — է, il faut; — վարկանել, juger convenable; հատուցանել զպարտս իւր, payer ses dettes, s'acquitter de ses dettes; հատուցանել զպարտս իւր առ հայրենիս, payer sa dette à la patrie; հատուցանել զպարտս երախտագիտութեան, acquitter la dette de la reconnaissance; — անձին համարել, s'imposer l'obligation; չէ — կենաց, il n'est pas digne de vie; — եւ արժան էր, il fallait; * պարտքս է, c'est mon devoir; je le dois; V. Պատշաճ.

Պարտադիր s. obligatoire.

Պարտական a. s. débiteur; redevable, responsable, obligé; coupable; — լինել, être obligé.

Պարտականութիւն s. obli-

gation; * — ունենալ, avoir de l'obligation.

Պարտակեմ V. Պատրուակեմ.

Պարտափատոյց a. qui paye ses dettes.

Պարտափատութիւն s. amortissement.

Պարտամասն s. à-compte; — տալ, donner un —.

Պարտամուրհակ s. billet à ordre.

Պարտապան, աց s. débiteur; coupable; — լինել, devoir.

Պարտապանութիւն s. obligation.

Պարտառու, աց s. débiteur; celui qui se charge des dettes d'autrui, répondant, garant.

Պարտասեմ, եցի. Պարտասեցուցանեմ, ուցի va. lasser, harasser, trop fatiguer, harceler. exténuer, accabler, assommer, abattre, épuiser.

Պարտասեցուցիչ a. fatigant, assommant, accablant.

Պարտասիմ, եցայ ՎՈ. se lasser, se trop fatiguer, être harassé, las, fatigué, exténué.

Պարտատէր, տեառն sm. créancier.

Պարտաւոր a. s. débiteur; obligé; coupable, condamné; — առնել V. Պարտաւորեմ.

Պարտաւորեմ, եցի. Պարտաւորեցուցանեմ, ուցի ՎՈ. rendre ou déclarer coupable, condamner.

Պարտաւորիմ, եցայ ՎՈ. être déclaré coupable, être coupable, condamné.

Պարտաւորութիւն s. faute; condamnation; dette; devoir; obligation, engagement; * — ս է, c'est mon devoir.

Պարտբաշխի s. tribut, contribution, impôt; cotisation.

Պարտեմ, եցի va. vaincre, avoir le dessus, dompter,

Պարտէզ, տիզաց s. jardin; մշակել գ—, jardiner.

Պարտիզապան, Պարտիզարար, աց s. jardinier, horticulteur.

Պարտիզիկ s. jardinet.

Պարտիզպան V. Պարտիզապան.

Պարտիզպանութիւն s. jardinage, horticulture.

Պարտիմ, տէի vn. devoir, être débiteur de, avoir une dette; devoir, être obligé à, être tenu de.

Պարտիմ, տեցայ vn. être vaincu, avoir le dessous.

Պագտիք, տեաց s. dette; devoir.

* Պարտկեմ V. Պարտակեմ.

Պարտխաժափ լինիմ vn. se décharger ou exhiler sa colère, se venger de, donner un libre cours à son ressentiment, faire une scène à qn., l'attaquer vivement de paroles.

Պարտութիւն sm. l'action d'être vaincu, défaite; — խոստովանել, s'avouer vaincu, céder, rendre les armes, se soumettre; ի — դարձուցանել՝ մատնել, vaincre, défaire; ի — մատնիլ, être vaincu, défait,

perdre la bataille, avoir le dessous, être confondu.

Պարտումն s. l'action de vaincre; l'action d'être vaincu, défaite.

Պարտուպատշահ a. convenable.

Պարտք V. Պարտ.

Պարփակեմ, եցի va. enfermer de toutes parts; envelopper, environner, investir, ceindre; — Թագաւ, ceindre d'une couronne.

Պարսիմատ, Պարքամատ, ից s. biscuit, galette.

Պեգասոս s. Pégase.

Պեղագոս, ի s. mer; արշի —, archipel.

Պեղեմ, եցի va. creuser, caver, excaver, miner, piocher, fouiller, saper.

Պեղումն sm. excavation, fouille.

Պենտաթղոս s. pentathle.

Պենտակոստէ, Պենտեկոստէ, ից s. Pentecôte.

Պետ, աց s. chef, commandant, maître.

Պետանամ, ացայ vn. être chef, commandant, commander à, régner sur.

Պետութիւն s. commandement, domination, autorité, pouvoir, puissance; état, gouvernement, empire; — ք, les puissances (hiérarchie des anges).

Պերեւեմ s. chamarrure, affublement, accoutrement.

Պերեւեմեմ, եցի va. chamarrer, accoutrer, affubler,

adoniser; —իմ vn. se chamarrer, s'accoutrer, s'affubler, s'adoniser.

Պերիպատետիկեան, Պերիպատիկեան a.s. péripatéticien.

Պերն, ից a. glorieux, illustre, célèbre, brillant, éclatant, fameux, magnifique, superbe, fastueux; fier, altier, guindé; adv. fièrement; avec pompe.

Պերնաբան, ից a. éloquent.

Պերնաբանեմ, եցի va. parler, traiter avec éloquence.

Պերնաբանութիւն sm. éloquence.

Պերնագոյնս adv. avec trop de faste; pompeusement.

Պերնախօս a. éloquent; — լինել, parler avec éloquence, avec abondance.

Պերնախօսութիւն sm. éloquence.

Պերնանամ, աջայ vn. se donner de grands airs, étaler du luxe, être fier, s'enorgueillir, se glorifier, dominer; grandir, s'accroître.

Պերնանք, նաց s. trait de fierté, d'orgueil, fierté; faste, luxe, apparat.

Պերնապանոյն a. richement orné, fastueux, somptueux.

Պերնապայծառ a. illustre, éclatant, brillant.

Պերնասէր a. qui aime le faste, le brillant, fastueux.

Պերնասիրութիւն s. amour du faste, du brillant.

Պերնութիւն s. faste, luxe, pompe, apparat, magnificence, éclat; fierté, orgueil.

Պեւկէ s. pin.

Պէգասոս s. Pégase.

Պէյ, ի s. bey.

Պէյուձիւն s. béilik.

Պէս prép. comme; պէս գունակ, comme; պէս զայս օրինակ, comme cela, de cette manière ou façon.

Պէսպէս a. divers, varié, différent; bizarre, de diverses couleurs; excellent.

Պէսպիսութիւն s. variété, diversité.

Պէտ V. Պէտք; — առնել, avoir soin; — լինել, être nécessaire; ինձ ոչ է — զայն մանէ, je ne m'en soucie pas; ո եւ պէտ, qui que ce soit; որչափ պէտ, autant que vous voudrez, autant qu'on voudra.

Պէտք s. besoin, nécessité, le nécessaire; usage, emploi; besoins, nécessités naturelles; իպէտս prép. pour; յի՞նչ պէտս, pour quel usage? — յանձին ունել, avoir soin, se soucier; զպէտս հոգւոյն հատուցանել ou վճարել Տեառն, rendre l'âme, le dernier soupir; — են՝ է, il faut, il est besoin; չեն — ou — չէ, il ne faut pas, ce n'est pas nécessaire; պէտս ունել ou * — ունենալ, avoir besoin; պէտս ունիմ ou — են ինձ երթալ, j'ai besoin d'aller; իպէտս գալ, servir, être d'usage; իպէտս առնուլ, se servir, employer, faire usage; — կենաց, les besoins de la vie.

Պժգալի V. Գարշելի

Պժգամ V. Գարշիմ

Պիզասոս V. Պէզասոս.
 * Պիլիլիկ V. Շունչան.
 Պիլօր V. Բիւրեղ.
 Պիծակ, աց s. guêpe.
 Պիհ V. Պարէն.
 Պիղծ, պղծոց a. impur, immonde, souillé, sale, profane, abominable, exécration; — առնել V. Պղծեմ.
 Պին, Պինայ, ից s. pinne, pinne-marine.
 Պինասպաս, ից. Պինասպասեակ, եկի s. zool. squille.
 Պինդ, պնդոց a. ferme, solide, dur, fort; adv. fort, avec force; — կալ, demeurer ferme, tenir ferme, se soutenir; — ունել, tenir ferme, tenir bon, s'attacher à.
 Պինդոս, ի s. Pinde.
 Պինտ V. Պինդ.
 Պիսակ, աց a. mêlé de blanc, tacheté, madré, grivelé, ponctué; s. madrure, tache.
 Պիսակացեալ V. Պիսակ a.
 Պիսակութիւն, Պիսակուց s. madrure, tache.
 Պիստակ s. pistache.
 Պիստակենի, նոյ s. pistachier.
 Պիտակ, աց a. faux, impropre, abusif, abâtardi, dégénéré, bâtard; s. billet.
 Պիտակաբար adv. abusivement, improprement; par catachrèse; — վարիլ, abuser, faire un mauvais usage de.
 Պիտականամ, ացայ յն. s'abâtardir, dégénérer.
 Պիտականութիւն s. catachrèse; — ք, par —.

Պիտակութիւն sm. impropreté, abus; bâtardise.
 Պիտամ, Պիտանամ, ացայ յն. avoir besoin de, manquer de; falloir, être nécessaire.
 Պիտանացու, աց a. utile, nécessaire; ոչ ումեք է —, il ne sert à personne; ոչ եւս իմիք էր —, il n'est plus bon à rien; — ք, le nécessaire.
 Պիտանացուցանեմ, ուցի va. rendre utile, nécessaire.
 Պիտանաւոր V. Պիտանացու.
 Պիտանաւորութիւն s. utilité.
 Պիտանի, նոյ, նեաց adj. utile, profitable, nécessaire, avantageux; bon, excellent.
 Պիտանութիւն sm. utilité, avantage, profit; usage, emploi.
 Պիտառութիւն sm. parole, oracle, prédiction; témoignage; usage, emploi.
 Պիտաւոր V. Պիտանացու.
 Պիտի v. déf. il faut, il est nécessaire.
 Պիտոյ a. nécessaire; convenable; — է, il est nécessaire, il faut; il convient; զի՞ եւս — են մեզ վկայք, qu'avons-nous besoin de témoins?
 Պիտոյք, ոյից s. besoin, nécessité, le nécessaire.
 Պիտոյանամ V. Պիտանամ.
 Պիտոյութիւն V. Պիտանութիւն.
 Պիտուս s. pin.
 Պիրամիդ s. pyramide.
 Պիրկ a. tendu; — ձգել, tendre fortement.

Պիւթագորեան s. pythagoricien.

Պիւթի, Պիւթիա s. la pythie, pythionisse.

Պիւրամիդ V. Պիրամիդ.

* Պիֆթէք V. Կասկարայ եզին.

Պլակինդի V. Պլակունդ.

* Պլլամ V. Մաղաս.

* Պլլլամ V. Փայլիմ.

Պլակունդ, Պլակունտ sm. pâtisserie, gâteau.

Պլակունտրագործ, աց sm. pâtissier.

Պլատան s. platane.

Պլատոնական adj. platonique; platonicien; — սէր, amour platonique.

Պլատոնականութիւն s. platonisme.

Պլերգ, աց, ից a. paresseux, nonchalant.

Պլերգաբար adv. avec paresse, nonchalamment.

Պլերգանամ, ացայ vn. être paresseux, nonchalant.

Պլերգութիւն sm. paresse, nonchalance; ի— հատանիմ, être paresseux, se laisser aller à la paresse, faire le paresseux, vivre dans la paresse, dans l'oisiveté.

Պլինձ, զնձոյ sm. cuivre; monnaie de cuivre; — ծխեալ, cuivre jaune, bronze.

Պլծաբան, ից a. qui tient des propos impurs, qui se plaît à dire des ordures, des saletés, ordurier.

Պլծաբանութիւն s. paroles impures, ordures.

Պլծագործ, աց a. qui fait des choses honteuses, impudique, impur, sale.

Պլծագործութիւն s. action honteuse, impureté, impudicité, saleté.

Պլծալեզու V. Պլծաբան.

Պլծալից a. plein d'ordure, impur, sale, obscène.

Պլծախառն V. Պիղծ.

Պլծախօս V. Պլծաբան.

Պլծաշուրթն adj. dont les lèvres sont impures, ordurier.

Պլծեմ, եցի va. souiller, contaminer, salir, tacher; profaner; violer, déshonorer; avoir en dégoût. en horreur, excrécer.

Պլծիչ s. profanateur.

Պլծութիւն s. contamination, souillure, impureté, ordure, saleté; profanation; pollution; débauche; objet d'horreur, abomination, exécution; — կուսի, viol, violation; իպղծութիւն մատնել զանձն, se prostituer.

Պլծուտ V. Պիղծ.

Պլնձագոյն a. de couleur cuivrée, cuivré; s. calcédoine.

Պլնձագործ, աց s. ouvrier qui façonne le cuivre, chaudronnier; a. fait en cuivre.

Պլնձագործութիւն s. l'art de travailler le cuivre.

Պլնձալից, Պլնձախառն a. plein ou mêlé de cuivre.

Պլնձակերտ, ից a. fait de cuivre.

Պլնձահատ, Պլնձահատք, տից s. mine de cuivre.

Պղնձածոյլ adj. en cuivre massif, tout en cuivre.

Պղնձանամ, ացայ vn. devenir du cuivre, se cuivrer.

Պղնձանիգ a. qui a un verrou en cuivre.

Պղնձապատ a. couvert de cuivre.

Պղնձաքար, աց s. calamine.

Պղնձի, ղնձոյ, ղնձեաց a. de cuivre, fait de cuivre; —ք s. vases, ustensiles en cuivre.

Պղող s. œuf clair.

Պղպեղ, ի s. poivre; համեմել պղպեղաւ, poivrer.

Պղպեղաման, ի s. poivrière.

Պղպեղի s. poivrier.

Պղպզուն a. tout plein.

Պղպջակ, աց a. bulle d'air ou d'eau, globule, bouillon.

Պղպջակեմ, եցի. Պղպջանամ, ացայ vn. bouillonner, former des bulles, se couvrir de bulles.

Պղտոր, Պղտորական adj. trouble, qui n'est pas clair, brouillé; bourbeux.

Պղտորեմ, եցի va. troubler, rendre trouble, brouiller; fig. troubler, brouiller, agiter, causer du trouble; —իմ vn. se troubler, devenir trouble; fig. se troubler, se brouiller; պղտորի երկին, le ciel se brouille.

Պղտորութիւն sm. trouble, brouillerie; trouble, agitation d'esprit.

Պնեղն, հղան, հղունք sm. cheville du pied, pied; — սխտորոյ, gousse ou tête d'ail.

Պնդնաւոր a. qui descend jusqu'aux pieds, jusqu'aux talons; s. robe longue, toge, soutane.

Պննազարդ a. paré, pomponné.

Պննազարդեմ V. Պննեմ.

Պննայօրէն V. Պննազարդ.

Պննանք, նաց s. parure recherchée, coquetterie.

Պննապահոյճ V. Պննազարդ.

Պննապայծառ a. d'une parure éclatante.

Պննասէր a. qui aime la parure, la toilette, pimpant, coquet, élégant; — լինել, faire le pimpant, le coquet, la pimpante, la coquette.

Պննեմ, եցի va. parer, orner avec recherche, attifer, pomponner, enjoliver, embellir; —իմ vn. se parer avec recherche et coquetterie, se pomponner, s'attifer, se requinquer.

Պննող adj. s. coquet, coquette, élégant, pimpant.

Պննութիւն, Պննումն V. Պննանք.

Պնակ, աց sm. plat; jatte, sébile.

Պնակածեւ adj. en forme de plat.

Պնականի, նոյ s. la vaiselle.

Պնակիտ, կտի s. tablette; impr. galée.

Պնդազոյնս adv. fort, fortement, avec force, avec vigueur; constamment, instamment; —

չարախօսել զուժեղէ, ne cesser de dire du mal de qn.

Պնդարեւսպան s. estafette.

Պնդակազմ a. fort, robuste, brave. courageux; fort, solide.

Պնդակազմեմ, եցի va. fortifier. encourager.

Պնդակազմութիւն s. force. fermeté, solidité.

Պնդակապ a. fortement lié, bien attaché.

Պնդածիգ a. qui tire fort l'arc.

Պնդանամ, ացայ vn. s' affermir, se durcir, se consolider.

Պնդապէս V. Պնդազոյնս.

Պնդացուցանեմ, ուցի va. affermir, durcir; — զորովայն, constiper.

Պնդացուցիչ a. astringent.

Պնդեմ, եցի va. affermir, ortifier, consolider, affirmer; serrer, resserrer; étreindre, restreindre, presser, lier fortement, étroitement, garrotter; rassurer, encourager; insister, persister, s'obstiner, prétendre; — զմէջ՝ գօտի ընդ մէջ, se ceindre les reins, mettre sa ceinture; s'armer. se préparer; — զանձն, se contenir; — զանձն ընդդէմ, se prémunir contre; — զհաւատս, confirmer la foi; — վերստին, rétablir; — իմ vn. s'affermir, se consolider, se durcir; insister, soutenir, prétendre, courir; — զկնի՝ զհետ, courir après, donner la chasse à, poursuivre, serrer de près; s'attacher à, insister sur, s'acharner après.

Պնդութիւն s. affermissement, consistance, solidité, fixité, dureté; fermeté, consistance; force, vigueur; effort soutenu, soin, sollicitude; — որովայնի, constipation; փութոյ —ք, avec tant de soin, avec empressement, sérieusement.

Պնչախոտ, ոյ sm. tabac à priser.

Պնչատ, աց a. camus, camard.

Պշնեմ V. Պշնում.

Պշնում, շեայ vn. fixer ses regards sur, arrêter ses yeux sur, regarder fixement ou attentivement, contempler; պշուցեալ հայել, regarder fixement, avoir les yeux collés sur, avaler des yeux.

Պշուցանեմ, ուցի va. faire regarder attentivement ou fixement, fixer les regards de qn.

Պողիպոդ, ի s. polype.

Պողոպատ, Պողովատ, ից s. acier.

Պողովատեմ, եցի va. aciérer.

Պողովատիկ a. d'acier; fig. s. acier, glaive, épée.

Պողոտայ, ից s. grande rue.

Պոմպիլոս s. pœmpile.

Պոյտ, պուտոյ. Պոյտն, պուտան sm. marmite, bol, terrine.

Պոչ, ոյ s. queue; membre viril.

Պոչիւն s. beuglement.

Պոպզակ sm. bot. millepertuis.

* Պոպոզիկ s. accroupissement; — կենալ, s'accroupir.

Պոպոկ s. brou.

Պոռնիկ, նկաց a. s. fornicateur; fornicatrice, courtisane, femme de mauvaise vie, prostituée; adultère.

Պոռնկախառնիչ s. maqueurau.

Պոռնկական a. de prostituée.

Պոռնկակերպ a. qui a l'air d'une prostituée.

Պոռնկանամ V. Պոռնկիմ.

Պոռնկանոց, աց s. maison publique, bordel.

Պոռնկապէս adv. comme une prostituée.

Պոռնկասէր a. qui aime les prostituées.

Պոռնկարան V. Պոռնկանոց.

Պոռնկեմ, եցի. Պոռնկեցուցանեմ, ուցի va. faire commettre une fornication, prostituer, livrer à la prostitution.

Պոռնկիմ, կեցայ vn. commettre une fornication, fornicuer, se prostituer, se livrer à la prostitution, se donner à; fig. se livrer à l'idolâtrie.

Պոռնկորդի V. Շնորդի.

Պոռնկոց V. Պոռնկանոց.

Պոռնկութիւն s. fornication, prostitution; impureté.

Պոռոջիւն s. beuglement.

Պոռոտ, Պոռոտախօս, Պոռոտող a. plein de jactance, emphatique; qui parle haut, criard, fier-à-bras, fanfaron.

Պոսիդոն s. Neptune (dieu et planète).

Պոտազրոս adj. gouteux, pédagre.

Պոր s. cygne.

Պորանի, նույ s. ragoût.

Պորովիմ, մեցայ vn. se resserrer, se rapetisser par une chose astringente.

Պորտ, ոյ s. nombril, ombilic; ventre; le milieu, le centre; պորտոյ ծառայ, esclave de son ventre, gourmand.

Պորտաբոյծ V. Որովայնապարար.

Պորտալար s. cordon ombilical.

Պորտական a. ombilical.

Պորտապարար V. Պորտաբոյծ.

Պորտաւոր a. ombilique.

Պորփիր s. porphyre.

Պորփիրականութիւն sm. porphyrisation.

Պուետական a. poétique.

Պուետեմ, եցի va. poétiser.

Պուետէս, Պուետիկոս, աց s. poète.

Պուետիկոսութիւն s. poésie.

Պուէտ, Ետաց s. poète.

Պուետիկոսեմ V. Պուետեմ.

Պուշեմ, եցի va. pousser, repousser.

Պունիկեան a. punique.

Պուպրիկ s. bimbélot.

Պուս s. anémone, coquelicot; *goutte; պուս պուս, goutte à goutte.

Պուսականութիւն s. bouddhisme.

Պուսնարդ s. bassin; bassine, marmite.

Պուտով, տկաց s. marmite, terrine, bol.

Պուրակ, աց s. bois, bocage.

Պչրանք, նաց s. affectation, afféterie, mignardise, minauderie, mine ou manière agaçante, airs penchés, regards agaçants, agacerie, coquette-rie, recherche; galanterie; bé-gueulerie, humeur revêche, air dédaigneux; ընդ պչրանս գալ V. Պչրիմ.

Պչրիմ, ըեցայ vn. minauder, se donner des airs penchés, avoir de l'affectation, mettre trop d'afféterie, faire la petite bouche, des mines; faire des façons, des grimaces, faire le renchéri, le dédaigneux, la bégueule; s'adoniser, être recherché dans son ajustement, se parer avec trop de soin, coqueter, être coquet, coquette, élégant, très-pimpant.

Պչռող a. minaudier, grimacier; coquet, élégant; — կին, minaudière, coquette, bégueule, pimbèche, grimacière, maniérée.

* Պռկունք V. Շուրթն.

* Պռնուկ V. Դժուարակըն-ճիռն.

Պռոյգ, ուգի, գաց s. dot.
Պռուգեմ, եցի va. doter, donner une dot.

Պռստեմ, եցի vn. être de mauvaise humeur, murmurer; — գյօնս, sourciller, froncer les sourcils.

Պսակ, աց s. couronne, dia-dème; couronne, prix, récom-pense; cercle, couronnement, rebord, bord, parapet, bor-dure, créneau, corniche; cou-

ronnement, achèvement; épo-sailles, mariage, bénédiction nuptiale; — սրբոց, auréole nimbe; — ծաղկեայ, guirlande; — Կուսին, chapelet; — իփշոյ, couronne d'épines; հիւսել —, tresser une couronne; — պար-ճանաց՝ փառաց, couronne d'honneur, de gloire.

Պսակադիր. դրաց a. qui met une couronne, qui couronne.

Պսակազարդ a. orné d'une couronne, couronné.

Պսակազգեաց a. qui porte une couronne, couronné.

Պսակակալ, աց s. bandeau royal, diadème.

Պսակակապ, աց a. s. cou-ronné; celui qui couronne.

Պսակակից s. compagnon de couronne.

Պսակահամբար կէտ s. lieu où l'on reçoit les couronnes, les récompenses.

Պսակածեւ a. en forme de couronne, coronaire.

Պսակապահոյճ V. Պսակա-զարդ.

Պսակառ a. qui reçoit une couronne.

Պսակասէր a. qui aime la couronne; fidèle époux ou épouse.

Պսակաւոր a. couronné; s. prince, roi.

Պսակաւորիմ V. Պսակիմ.

Պսակեմ, եցի va. couronner, ceindre ou orner d'une cou-ronne; marier, administrer le sacrement de mariage; fig. couronner, achever; — իմ vn.

être couronné ; fig. se couronner, s'achever.

Պսակիչ s. celui qui couronne, qui achève.

Պսակումն sm. couronnement ; fig. couronnement, achèvement.

Պտեղն, պողան s. pincée, prise ; — յի, une prise, une pincée.

* Պտըտիմ V. Շրջիմ.

* Պտըտցնեմ V. Շրջեցուցանեմ.

Պտկեմ, եցի. Պտկիմ, կեցայ vn. bourgeonner, boutonner, germer.

Պտկունք s. tétin, mamelon ; — կովու՝ ոչխարի, etc., tetine, pis, trayon ; V. Պտուկ.

Պտղաբեր, աց a. qui produit des fruits. fruitier ; fructueux, fertile ; — ծառ, arbre fruitier, à fruit ; — լինել V. Պտղաբերեմ.

Պտղաբերեմ, եցի. Պտղաբերիմ, եցայ vn. fructifier, porter des fruits, rapporter, produire.

Պտղաբերումինն s. fructification ; fertilité.

Պտղազարդ adj. orné de fruits.

Պտղազուարճ a. plein, orné de fruits.

Պտղաթափ a. dont les fruits sont tombés, dépouillé de ses fruits.

Պտղալի, Պտղալից a. plein, chargé de fruits.

Պտղալուծ, լծոյ sm. levier pour porter des fruits.

Պտղախայծ a. dont les fruits commencent à devenir mûrs.

Պտղածին V. Պտղաբեր.

Պտղածնումինն V. Պտղաբերումինն.

Պտղակն a. qui a une tache à l'œil.

Պտղակորոյս a. qui a perdu ses fruits, stérile.

Պտղահասումինն s. maturité des fruits.

Պտղահոխ V. Պտղալի.

Պտղանոց, աց sm. fruitier (endroit).

Պտղասէր adj. qui aime les fruits.

Պտղավաճառ, ի s. fruitier, qui vend des fruits.

Պտղատու V. Պտղաբեր.

Պտղատուն V. Պտղանոց.

Պտղատումումինն V. Պտղաբերումինն.

Պտղաւետ V. Պտղալից.

Պտղաւետեմ, եցի va. rendre fructueux, fertile.

Պտղաւետումինն sm. abondance de fruits, fertilité.

Պտղաւոր V. Պտղալից.

Պտղաւորեմ, եցի va. faire fructifier, rendre fructueux.

Պտղաքաղ առնեմ՝ լինիմ vn. cueillir le restant des fruits, glaner.

Պտղեղ V. Պտղալից.

Պտղի V. Թեղի.

Պտղիմ, եցայ va. boire ; Թուղ Թըս կպտղի, mon papier boit.

* Պտղուց s. pincée.

Պտոյտ, տուտի. Պտոյտք, տուտից sm. tournant d'eau, tourbillon, gouffre, abîme ; —

գլխոյ, vertige; պտոյտս առնուլ, tourner, tourner.

Պտուկ, տկոց sm. bouton, bourgeon; tetin, mamelon.

Պտուղ, տղոց s. fruit; fig. fruit, produit, résultat, effet; le bout du doigt; — աչաց, pupille, prunelle; — տալ բերել, porter, rapporter fruit; — քաղել, cueillir du fruit; fig. retirer du fruit de, recueillir le fruit de, tirer quelque fruit de; չոր՝ կանաչ՝ հասուն՝ վաղահաս՝ փտեալ —, fruit sec, vert, mûr, précoce, pourri ou gâté.

Պտուտակ, աց s. vis; treuil; անեզր —, vis sans fin.

Պտուտեմ, եցի va. tourner, faire tourner, faire pirouetter; bouleverser, renverser; — իմ vn. tourner.

Պրախ s. bot. poireau.

Պտուտկեմ V. Պտուտեմ.

Պրակ, աց s. bois, bosquet, bocage; acte, action; chapitre; — թղթոյ, rame de papier; Պրակք Առաքելոց, les Actes des apôtres.

Պրակագեղ a. embelli, entouré de bosquets, touffu.

Պրահմականութիւն s. brahmanisme.

Պրահմայ, ից s. brahme.

Պրաս, ից s. bot. poireau.

Պրասի s. bot. marrube.

Պրետոր, աց sm. préteur; prétoire.

Պրետորական a. prétorien.

Պրետորութիւն s. préture.

Պրիոնէ s. ichth. scie.

Պրիսկ s. bot. thapsie.

Պրծանիմ, ծայ vn. se sauver, échapper, s'échapper, s'évader; se défaire, se dérober; — իծեաց, échapper de la main, des mains; — յուշոյ յիշատակաց, échapper de la mémoire.

Պրծեմ, եցի va. sauver.

Պրկեմ, եցի va. tendre, bander, serrer, lier fortement, garrotter; étendre, allonger; իվեր — գյօնս, froncer les sourcils.

Պրկոց, աց sm. instrument pour tendre, pour serrer, entrave.

Պրկումն s. action de tendre, de serrer, tension.

Պրշակ, աց s. lambris, plafond.

* Պրպտեմ V. Որոնեմ.

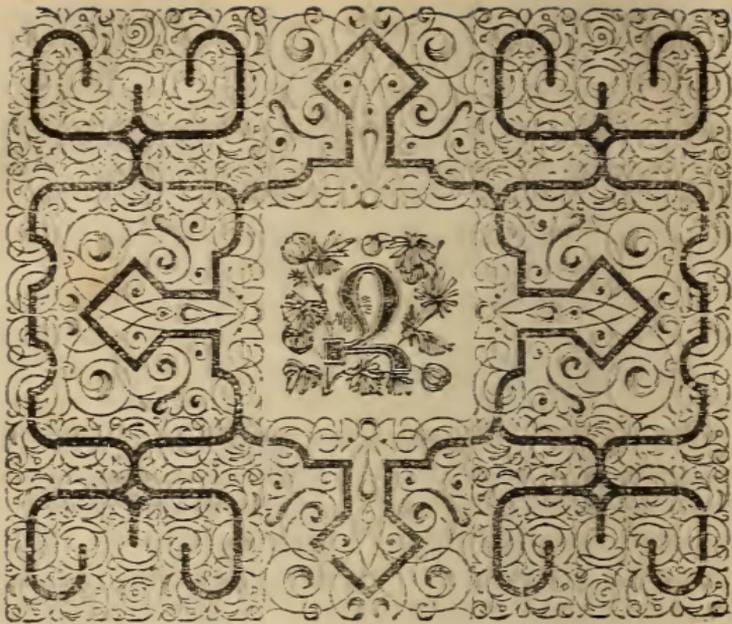
Պրտու, ոյ s. papyrus.

Պրտուեայ, Պրտուեղէն a. de papyrus.

Պրրի s. cornouille.

Պրօն, ի s. étain; charpie.

Պօա s. boa.

Չ (tché) s. vingt-septième lettre de l'alphabet et vingt et unième des consonnes; neuf cents, neuf-centième.

Չարրոն s. chaperon.

Չալոտ, ից s. bâton; fouet de cuir.

Չախեմ V. Չախշախեմ.

Չախուժն V. Չախշախանք.

Չախշախ a. écrasé, cassé, orisé; faible, fragile.

Չախշախանք, նաց s. fracture, brisement, cassure, fracas.

Չախշախեմ, եցի va. casser, briser, fracturer, écraser; — զգլուխ իհարուած արձանակի, brûler la cervelle.

Չախշախուժն V. Չախշախանք.

Չահ, ից s. flambeau, torche; lustre.

Չահազգեաց, եցից. Չահազգեստ, ից a. qui porte un flambeau.

Չահակիր a. s. qui porte un flambeau, une torche, lampadaire, lampadophore.

Չահացուցանեմ, ուցի va. faire briller comme un flambeau.

Չահաւոր a. brillant, resplendissant.

Չահաւորեմ, եցի va. éclairer par des torches, illuminer.

Չահափայլ a. brillant comme un flambeau. flamboyant.

Չահեմ, եցի va. briller comme un flambeau, flamboyer.

Զահրնկալ, աց a. s. qui porte un flambeau; acolyte.

Զահրնկալութիւն sm. acolytat.

Զաղացք, ցաց s. moulin.

Զաղբ, ից s. averse.

Զամբ sm. nourriture, aliment.

Զամբակեր a. qui mange des choses tendres.

Զամբեմ, եցի. Զամբեցուցանեմ, ուցի va. nourrir, donner à manger, faire manger.

Զամբը s. chambre.

Զայլ, ից s. foule, multitude.

Զայլամն, ամանց. Զայլեամն, լեմանց s. autruche.

Զայլիմ, լեցայ vn. se réunir pour déplorer, pour pleurer.

Զայլոտ V. Զալոտ.

Զան, ից s. effort; travail; — դնել, — յանծին ունել V. Զանամ.

Զանակից լինիմ vn. tâcher, travailler ensemble.

Զանահնար լինիմ vn. s'efforcer, faire des efforts, tous ses efforts, de grands efforts, s'épuiser en efforts.

Զանամ, ացայ, ացի vn. tâcher de, s'efforcer de, s'étudier, chercher à, essayer, faire son possible; se donner de la peine, travailler.

Զանասէր a. diligent, appliqué, laborieux, assidu, actif.

Զանասիրութիւն sm. diligence, application, effort, assiduité.

Զանացուցանեմ, ուցի va. forcer, contraindre, activer.

Զանգ a. idiot, imbécile.

Զանջիլ s. batiste.

Զատագով, աց a. s. apologiste, défenseur, avocat; — լինել կալ մտանել V. Զատագովեմ.

Զատագովելի a. excusable, justifiable.

Զատագովեմ, եցի va. défendre, soutenir, plaider, excuser, justifier; — զանձն, se défendre, se justifier, s'excuser, plaider pour soi-même.

Զատագովութիւն s. défense, apologie, excuse, justification, plaidoirie.

Զատուկ, տկաց s. devinresse, enchanteresse; mégère.

Զարդեմ, եցի va. tailler, mettre en pièces, en morceaux, briser, rompre: défaire, exterminer; * յեծ յեծ —, trancher du grand seigneur, hâbler.

Զարդոց s. défaite; découpoir.

Զեռանիմ V. Զեռնում; — ախտիւ, être atteint d'une maladie.

Զեռացուցանեմ V. Զեռուցանեմ.

Զեռնում, ուայ vn. se chauffer, s'échauffer.

Զեռումն s. échauffement, chaleur, ardeur.

Զեռուցանեմ, ուցի va. chauffer, échauffer; — զանկողին, bassiner.

Զեռուցիչ adj. calorifique; échauffant; sm. chauffeur; bouilloire, coquemar; — անկողնոյ, bassinoire.

Ջեռուցումն s. chauffage.

Ջեր, ոց sm. temps serein, beau temps; chaleur; calorique; a. chaud; serein, beau, clair.

Ջերանիմ, ջերայ vn. se chauffer, s'échauffer; avoir la fièvre, être ou devenir malade.

Ջերաչափ, ի s. calorimètre.

Ջերաջերմ V. Ջերմաջերմ; — ընդերք, entrailles qui palpitent encore; — արին, sang fumant.

Ջերին adj. chaud; serein, calme, doux.

Ջերմ, ոյ a. chaud; chaleureux, ardent, passionné, affectueux; serein, calme; s. chaud, chaleur; — է, il fait chaud; * V. Ջերմն.

Ջերմաբեր s. calorifère.

Ջերմագոլ s. chaleur, calorique.

Ջերմագոյն a. très-chaud; chaleureux, ardent, fervent, adv. chaleureusement, ardemment, avec ardeur.

Ջերմագուծ V. Գորովագուծ.

Ջերմադրունք s. Thermopyles.

Ջերմախառն a. chaud.

Ջերմական a. chaud.

Ջերմակիծ a. brûlant, ardent; — առնել, brûler.

Ջերմահոտ a. chaud.

Ջերմաձայն a. d'une voix tendre, affectueuse.

Ջերմային V. Ջերմին.

Ջերմանամ V. Ջերանիմ.

Ջերմանդամ a. qui a les membres chauds, ardent, vif.

Ջերմատոց, ից s. poêle.

Ջերմաչափ, ի sm. thermomètre; հարիւրամասն —, thermomètre centigrade; —ն բարձրացաւ՝ էջ մի աստիճան, le — est monté, est descendu d'un degré; —ն զրոյէն մի աստիճան վար՝ վեր է, le — marque un degré au-dessous, au-dessus de zéro.

Ջերմաչափական s. thermométrique.

Ջերմաջերմ a. très-chaud; ardent, brûlant, fumant; chaleureux, plein de chaleur; passionné, tendre, affectueux; adv. chaudement, tout chaud; chaleureusement, ardemment, tendrement.

Ջերմաջուրք s. eaux thermales, thermes, bains chauds.

Ջերմացոյց, ուցի sm. thermoscope.

Ջերմեռանդ, Ջերմեռանդն a. chaud, ardent; fervent, dévot.

Ջերմեռանդութիւն s. chaleur, ardeur; dévotion.

Ջերմընկալ a. qui a la fièvre, fiévreux.

Ջերմիկ s. mets chaud.

Ջերմին a. chaud.

Ջերմն, ման s. fièvre; chaleur; — կալաւ զիս ou * զիս — բռնեց, la fièvre m'a pris, եթող զնա — ou * — թողուց, la fièvre le quitta; * — բ կտրել, couper la fièvre.

Ջերմնակալ V. Ջերմընկալ.

Ջերմնական a. fébrile.

Ջերմնահալած a. fébrifuge.

Ջերմնեակ a. tendre, affectueux.

Ջերմընկալ, Ջերմնոտ, Ջերմոտ, աց V. Ջերմընկալ.

Ջերմութիւն s. chaleur; calorique; ardeur de la fièvre, fièvre; échauffement; température; Թագուն՝ հառազայ-Թեալ՝ տեսակարար —, chaleur latente, rayonnante, spécifique.

Ջերմուկք, մկաց V. Ջերմաջուրք; երթալ իջերմուկս, aller aux eaux.

Ջերոտ a. chaud.

Ջերոց, աց s. serre.

Ջիլ, ջլաց. Ջիղ, ջղաց sm. nerf; fibre; fig. nerf, force, vigueur; fouet.

Ջին, ջնաց s. bâton, verge, baguette.

Ջինջ a. propre, pur, net, clair, poli.

Ջլաձիգ a. convulsif, convulsionnaire; — լինել, avoir les nerfs tendus, avoir des convulsions.

Ջլաձգտումն s. convulsion.

Ջլապինդ a. nerveux; — առնել, fortifier les nerfs, donner du nerf.

Ջլատեմ, եցի va. énerver, donner sur les nerfs.

Ջլացուցանեմ, ուցի va. donner du nerf, fortifier.

Ջլուտ V. Ջղուտ.

Ջղախոտ a. bot. plantain.

Ջղացառութիւն s. névralgie.

Ջղեայ a. de nerf.

Ջղուտ a. nerveux.

Ջնար, աց s. cithare.

Ջնարակ, ի s. sandaraque; vernis.

Ջնարակեմ, եցի va. vernir.

Ջնարահար, Ջնարաւոր, աց s. qui joue de la cithare.

Ջնեմ, եցի va. bâtonner, donner des coups de bâton, frapper de verges.

Ջնջան, աց s. torchon, frotoir; celui qui nettoie.

Ջնջեմ, եցի va. nettoyer, essuyer; effacer, rayer, raturer; abolir, annuler, casser, abroger, supprimer; détruire, extirper, exterminer; — գրաշինս, résilier.

Ջնջիչ s. celui qui efface; exterminateur.

Ջնջոց s. torchon; fig. purification; guérison; — առնել, purifier, consacrer, sacrifier.

Ջնջումն s. action d'effacer, effaçure, rature; abolissement, abrogation, cassation, suppression; extermination, extirpation, extinction; — դաշանց, résiliation.

Ջոլիք, լրաց s. troupe, troupeau, bande, groupe.

Ջոլորեմ, եցի va. réunir en troupe, attrouper, rassembler, réunir; — իմ vn. s'attrouper, se rassembler, se réunir.

Ջոխ V. Յուպ.

Ջոկ, ոց, ից V. Ջոլիք.

Ջոկատ, ի s. troupe, compagnie.

Ջոշիք s. opopanax.

Ջոկ s. rejeton, branche.

Ջովանամ, ացայ vn. être branchu, croître, pousser.

Ջորդան V. Ջրորդան.
 Ջորեակ, եկաց s. chenille.
 Ջորեպան, Ջորետես, աց s. muletier.

Ջորի, բոյ, բեաց s. mulet;
 մատակ —, mule.

Ջուձակ, աց s. violon; —
 հարկանել ou * զարնել, jouer
 du violon.

Ջուձակահար s. violoniste.

Ջուլտ V. Ջոյգ a. s.; — մի,
 une paire.

Ջուլտակ V. Ջոյգ s.

Ջուր, ջրոյ, ով ou ջուրք,
 ջրոց ou ջուրց sm. eau; jus;
 a. liquide, aqueux; — հանել,
 puiser de l'eau; * — բաշել,
 tirer de l'eau; — ըմպել ou
 * խմել, boire de l'eau; — տալ,
 donner de l'eau, arroser;
 abreuver; — հեղուլ՝ թափել,
 lâcher ou faire de l'eau, pis-
 ser; երթալ զջրոյ ou ջրի գնալ,
 aller à l'eau; * ջրերու երթալ,
 aller aux eaux; օրհնեալ —,
 eau bénite; — արկանել ձեռաց
 ուրուք, verser de l'eau sur les
 mains de qn.; * — կտրիլ, être
 tout en eau; fig. être confondu,
 tout confus; * բերնին ջրերը
 վազցունել, faire venir l'eau à
 la bouche; * երկու ջրի մէջ
 լողալ, nager entre deux eaux,
 ménager deux partis; * ջուրը
 գեղեցիկ աղամանդ, diamant
 d'une belle eau; * ջրի վերայ
 ելլել, revenir sur l'eau; * —
 իյնալ, tomber dans l'eau,
 manquer; * նաւը ջուր իջեց-
 նել, mettre à l'eau; * գինւոյն
 մէջ — դնել, mettre de l'eau

dans son vin; * — տաքնել՝
 եռացնել, faire chauffer, bouil-
 lir de l'eau; գաւաթ մի՝ դոյլ
 մի —, un verre, un seau d'eau;
 հանքային՝ ծծմբային՝ անոյշ՝
 գաղջ՝ եռացեալ տաք՝ պաղ —,
 de l'eau thermale, sulfureuse,
 douce, tiède, bouillante, chaude,
 froide ou fraîche.

Ջուրուռութեք, էից s. hydro-
 mancie.

Ջուրուռոթոյց, թուցի s. hy-
 dromancien.

Ջրաբաժին adj. qui divise
 l'eau.

Ջրաբաժք s. submersion.

Ջրաբանութիւն sm. hydro-
 logie.

Ջրաբաշխ, ից. Ջրաբաշխիք
 s. étang.

Ջրաբաշխական a. hydrau-
 lique; — մամուլ, presse hy-
 draulique.

Ջրաբաշխութիւն s. distri-
 bution des eaux; hydraulique.

Ջրաբեր V. Ջրբեր.

Ջրաբոյժ, բուժի s. hydro-
 thérapiste.

Ջրաբուժական a. hydrothé-
 rapique.

Ջրաբուժութիւն s. hydro-
 thérapie.

Ջրաբուղխ a. qui jaillit de
 l'eau, abondant en eau; —ք s.
 V. Ջրբուղխ.

Ջրագինի, նույ sm. abon-
 dance (vin mêlé d'eau).

Ջրագիր s. hydrographe.

Ջրագողեալ V. Ջրգող.

Ջրագողութիւն V. Ջրգողու-
 թիւն.

Ջրագրական a. hydrographique.

Ջրագրութիւն s. hydrographie.

Ջրադարձք, ձից s. canal, conduit d'eau, aqueduc.

Ջրագորութիւն s. hydrodynamique.

Ջրաթաթախ adj. trempé d'eau, mouillé; — լինել, être mouillé, percé jusqu'aux os.

Ջրաժամացոյց s. clepsydre.

Ջրալից adj. plein d'eau, aqueux.

Ջրախառն a. mêlé d'eau.

Ջրախառնեմ, եցի va. mêler avec de l'eau; — զգինի, baptiser le vin, y mettre de l'eau.

Ջրախոտ, ոյ s. bot. capucine.

Ջրածին a. V. Ջրածնունդ; s. chim. hydrogène.

Ջրածնունդ a. né de l'eau, aquatique.

Ջրական V. Ջրային.

Ջրակիր V. Ջրկիր.

Ջրակշռական a. hydrostatique.

Ջրակշռորդ, Ջրակշռոց, աց s. balance hydrostatique.

Ջրակշռութիւն s. hydrostatique.

Ջրակոյտ, կուտաց s. amas ou flaque d'eau.

Ջրակուտակ a. gonfié d'eau, grossi par l'eau.

Ջրահեղձ, Ջրահեղձոյց adj. noyé; — առնել, noyer, faire périr dans l'eau; — լինել, se noyer, périr dans l'eau.

Ջրահոս a. qui verse de l'eau, qui répand ses eaux.

Ջրաղաց, աց s. moulin à eau.

Ջրանձիք s. infusoires.

Ջրամած a. couvert d'eau.

Ջրամարգք, գաց s. prairie humide, marécageuse.

Ջրամբար, աց s. citerne, réservoir d'eau.

Ջրայարկ a. couvert d'eau.

Ջրայեղց a. plein d'eau.

Ջրային a. aqueux, aquatique.

Ջրայոյգ a. qui cherche dans l'eau.

Ջրանամ, ացայ vn. se liquéfier.

Ջրաներկ, Ջրանկար, աց s. aquarelle.

Ջրանոց, աց s. bassin, réservoir d'eau; étang, marais.

Ջրանցիկ. Ջրանցք, ցից s. canal, manche.

Ջրաշեղջ V. Ջրշեղջ.

Ջրաչափ, ի s. hydromètre.

Ջրաչափութիւն s. hydro-métrie.

Ջրապատ a. environné ou couvert d'eau.

Ջրառատ adj. abondant en eau.

Ջրապէր a. qui aime l'eau, aquatique.

Ջրատոյգ adj. plongé dans l'eau; qui se plonge dans l'eau; — առնել, plonger dans l'eau, submerger; — լինել, se plonger dans l'eau, être submergé.

Ջրատուզակ a. s. qui se plonge dans l'eau, plongeur.

Ջրատուն a. qui se nourrit d'eau, dans l'eau, qui croît

dans l'eau ou sur les bords de l'eau, aquatique.

Ջրավախ a. hydrophobe.

Ջրավախութիւն s. hydrophobie.

Ջրատեսակ a. semblable à de l'eau.

Ջրարբ a. buveur d'eau; s. V. Ջրարբբ.

Ջրարբբի, բոյ, բեաց a. arrosé d'eau, humide; qui aime l'eau, qui croît dans l'eau, aquatique; perméable, spongieux.

Ջրարբութիւն V. Ջրբմպութիւն.

Ջրարբբ, բից s. abreuvoir, piscine.

Ջրացան a. qui répand de l'eau; s. pompe.

Ջրացանութիւն s. action de répandre de l'eau.

Ջրացիր a. qui répand de l'eau.

Ջրաւոր a. aqueux; V. Ջրկիր.

Ջրբեր, աց V. Ջրկիր.

Ջրբուղխ, բղխաց sm. fontaine; jet d'eau, bassin.

Ջրգող, աց, ից. Ջրգողեալ a. hydropique.

Ջրգողիմ, ղեցայ vn. être hydropique.

Ջրգողութիւն s. hydropisie.

Ջրդեղեմ, եցի va. tremper du fer.

Ջրեղէն a. d'eau, aqueux.

Ջրեմ, եցի va. détruire, effacer; arroser, abreuver.

Ջրեփոց s. bain-marie.

Ջրէջք, իջից sm. conduit d'eau, rigole.

Ջրբմպութիւն s. buveur d'eau.

Ջրբմպութիւն s. action de boire de l'eau; usage de l'eau pour boisson.

Ջրթափեմ, եցի vn. lâcher de l'eau; fig. être en âge de puberté, entrer en âge viril, dans l'âge de puberté, dans l'adolescence, être pubère ou nubile.

Ջրժողովք V. Ջրշեղջ.

Ջրի a. aqueux, liquide.

Ջրիկ s. un peu d'eau.

Ջրխնդիր a. qui demande de l'eau.

Ջրխոտ V. Ջրախոտ.

Ջրկայք, յից s. étang, mare.

Ջրկիր s. porteur d'eau.

Ջրկոտիմն s. cardamine.

Ջրհան, աց a. s. celui qui puise de l'eau; pompe (machine); ձգիչ՝ ցնշիչ —, pompe aspirante, foulante ou à compression.

Ջրհեղեղ, աց s. déluge; — ջուրց, déluge.

Ջրհեղեղեան a. diluvien

Ջրհոս, ի s. verseau.

Ջրհոր, ոց s. puits.

Ջրմխեմ, եցի va. plonger dans l'eau, submerger; — իմ vn. se plonger dans l'eau, être submergé; — նաւու, sombrer, couler bas.

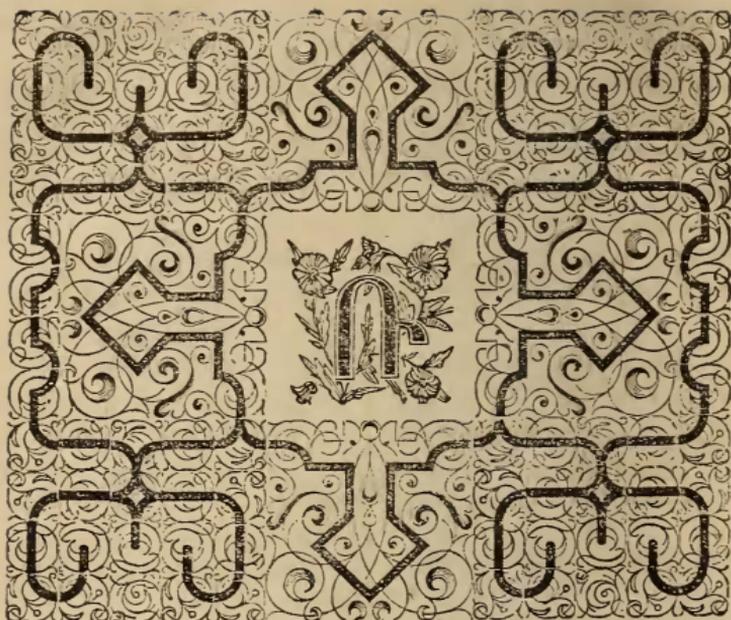
Ջրմոյր adj. qui mendie ou demande de l'eau.

Ջրմուղ, մղաց, ից s. conduit d'eau, aqueduc.

Ջրշիղջ, աց, ից s. bassin, citerne.

Ջրողող a. inondé.

Ջրոտ a. aqueux ; juteux.	Ջրվեժ s. cascade.
Ջրորդան, աց s. gouttière.	Ջրտուն sm. cabinet d'ai-
Ջրուոր, աց s. qui puise de l'eau ; porteur d'eau.	sances.
Ջրջրուկ a. aqueux, juteux.	Ջրփչեմ, եցի va. arroser, humecter avec la bouche.

Ռ (ra) sm. vingt-huitième lettre de l'alphabet et vingt-deuxième des consonnes; mille, millième.

Ռաբբի. Ռաբունի, Նոյ sm. rabbin.

Ռազմ, ից s. rang, ordre de bataille.

Ռազմամեք, ից s. munitions de guerre.

Ռազմամուտ a. habitué à la bataille.

Ռակայ, ից s. sot, fou.

Ռահ V. Ճանապարհ.

Ռահան, ի s. hot. basilic.

Ռահվիրայ s. cantonnier.

Ռամ, ից s. V. Ռամիկ s.

Ռամիկ, մկաց a. vulgaire, plébéien, populaire, commun;

s. le vulgaire, le bas peuple. la plèbe.; տգէտ —ն, le vulgaire ignorant.

Ռամիկապա a. vulgaire, bas, vil, servile.

Ռամկական a. vulgaire, populaire.

Ռամկապետ, աց s. démocrate.

Ռամկապետաբար adv. démocratiquement.

Ռամկապետական a. démocratique.

Ռամկապետունիւն s. démocratie.

Ռամկավար, աց s. démagogue.

Ռամկավարական a. démagogique.

Ռամկավարութիւն s. déma-
gogie.

Ռամկութիւն s. vulgarité.

Ռամկօրէն adv. vulgaire-
ment, d'une manière vulgaire.

Ռայք s. pompe, luxe.

Ռետական a. résineux.

Ռետին, տնի, իւ s. résine,
cédric; — կենաց, baume de
vie.

Ռետինական a. résineux.

Ռժդութիւն V. Ռշդութիւն.

Ռիշտ, ռշտաց a. parcimo-
nieux, trop économe, chiche.

Ռմբակոծ, աց s. bombar-
dier.

Ռմբակոծեմ, եցի va. bom-
barder.

Ռմբակոծութիւն s. bombar-
dement.

Ռմբաձիգ s. grenadier; —
լինել, bombarder.

Ռմբաձգութիւն s. bombar-
dement.

Ռմբաքար, աց s. pierre à
baliste; catapulte, baliste.

Ռմբիկ, մբկաց s. obus.

Ռնգախօս, ից s. nasillard,
nasilleur.

Ռնգախօսեմ, եցի vn. nasil-
ler, nasillonner.

Ռնգական a. nasal, nasil-
lard.

Ռնգաձայն a. nasillard.

Ռնգավար լինիմ vn. flairer,
sentir.

Ռնգեղջիւր s. rhinocéros.

Ռնգունք, գանց s. narines.

Ռշտանամ, ացայ vn. être ou
devenir parcimonieux, chiche.

Ռշտութիւն s. parcimonie,
épargne sordide, lésine.

Ռճիկ, ճկաց s. appointe-
ments, salaire, solde, gages,
paye, traitement, pension.

Ռոճկակեր, աց a. pension-
naire, salarié.

Ռոշնութիւն s. naïveté, ingé-
nuité, candeur.

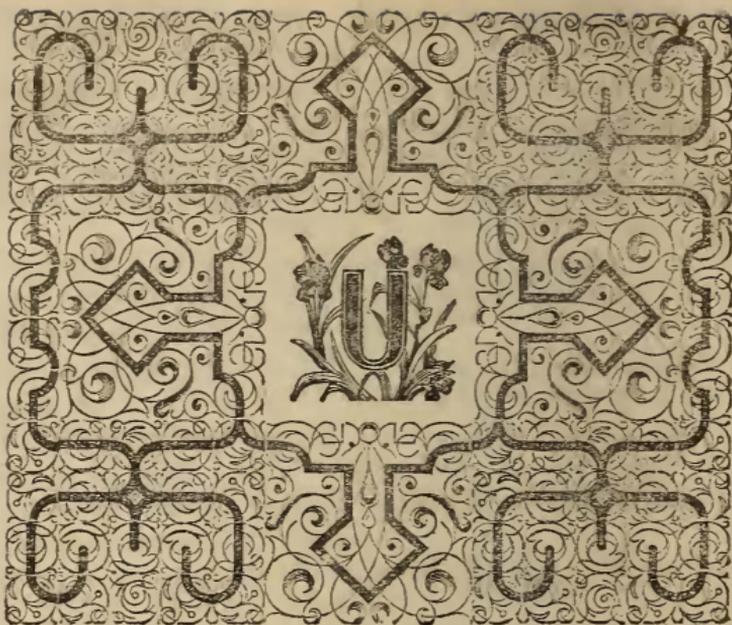
Ռումբ, ռմբաց sm. bombe,
grenade; ռումբս արձակել
lancer des bombes.

Ռունգք, ռնգաց s. narines.

Ռուսաբնակ, աց a. qui ha-
bite la Russie.

Ռուփ s. rob.

Ռոշնա s. pyrite; bot. ma-
tricaire.

Ս (sé) sm. vingt-neuvième lettre de l'alphabet et vingt-troisième des consonnes ; deux mille, deux-millième.

Սա, սորա, սմա, սովաւ pron. ce, cet, cette, ceci, celui-ci, celle-ci ; սա է, c'est lui ; սոյն սա, celui-ci, celui même ; սա աւասիկ, cependant, pourtant.

Սաբա a. vieux, vieillard.

Սաբակ V. Վանդակ.

Սաբաովթ, այ s. sabaoth.

Սաբէական a. sabéen.

Սաբէականութիւն, Սաբէութիւն s. sabéisme.

Սագ, աց s. oie ; արու —, jars ; սագ —, oison ; — շէ, l'oie siffle, criaille.

Սադայէլ V. Սատանայ.

Սադուկեցի, ցոց s. saducéen.

Սադրանք, նաց s. instigation, suggestion, suscitation, excitation, conseil, sollicitation, persuasion.

Սադրեմ, եցի va. instiguer, mettre dans l'esprit, suggérer, insinuer, inspirer, conseiller, persuader, susciter, exciter, pousser.

Սամ, աց s. ambre, succin, carabé.

Սամնուկ V. Սպունգ.

Սալ, ից s. enclume.

Սալամանդր V. Սադամանդր.

Սալամբ, աց. Սալամն, ման, մունք s. ornith. francolin.

Սալայատակ, աց a. pavé, dallé; s. pavé.

Սալանամ, ացայ vn. se durcir, s'endurcir.

Սալասմբակ s. coursier.

Սալար V. Սաղար.

Սալարիմ, բեցայ vn. se cacher.

Սալարկ a. s. pavé.

Սալարկեմ, եցի va. paver.

Սալարկիչ s. paveur.

Սալաքար, ի s. dalle.

Սալաքարեմ, եցի va. dallier.

Սալոր, ի, ոյ s. prune.

Սալորենի, նւոյ. Սալորի, բւոյ s. prunier.

Սակ, աց s. compte, nombre, mesure; condition, position, état, manière; ordre; droit, taux, impôt, imposition; contrat, convention; budget; — արկանել ընդ ումք, marchander, faire ou arrêter un marché, contracter, convenir avec qn.; իսակի, dans l'état, dans la condition; եւ որ այլ եւս սոցին սակի իրք, et d'autres choses semblables; եւ որ իսոցին սակի, et d'autres semblables; սոցին սակի ամօթալիք, les mêmes abominations; եւ որ սոցին սակի են, et ainsi du reste.

Սակամոնի, նեաց s. scammonée.

Սակայն conj. mais, cependant, pourtant, toutefois, d'ailleurs, du reste, au reste.

Սակառ, ի. Սակառի, ուոյ s. panier, cabas, corbeille.

Սակարան, աց s. la Bourse.

Սակարկուծիւն s. marché.

Սակաւ, ու, ուց a. peu considérable, peu nombreux, modique, exigu; adv. peu; առ սակաւ սակաւ, սակաւ սակաւ, peu à peu, petit à petit; — ինչ, սակաւս ou առ — յի, peu, un peu, pas beaucoup, naguère; յետ — յիոյ, peu après; իժամանակի, յետ սակաւուց, dans peu, sous peu, un peu après; — յի իւղ, un peu d'huile; սակաւուք շատանալ, se contenter de peu, vivre de peu; — երբեք, rarement; ոչ — ք ինոցանէ, plusieurs d'entre eux.

Սակաւաբան a. qui parle peu, concis dans son langage, sobre d'expressions.

Սակաւաբանութիւն s. brièveté de langage, concision.

Սակաւագէտ a. qui a peu de savoir.

Սակաւագին a. de peu de prix, bon marché.

Սակաւագաւակ a. qui a peu d'enfants.

Սակաւազօր a. qui a peu de force.

Սակաւաթերթ a. qui a peu de feuilles.

Սակաւաթիւ a. peu nombreux, en petit nombre.

Սակաւաժամանակեայ, Սակաւաժամանակեան a. de peu de temps, de courte durée.

Սակաւախօս V. Սակաւաբան; — լինել, parler peu, ménager ses paroles.

Սակաւակեաց, կեցաց a. qui

vit peu; — լինել, vivre peu, avoir la vie courte.

Սակաւակեր, աց adj. qui mange peu, frugal, sobre.

Սակաւակերութիւն s. action de manger peu, frugalité.

Սակաւահաւատ a. de peu de foi.

Սակաւածոն a. qui est en petit nombre, peu considérable, accompagné ou composé de peu de personnes; adv. avec peu de monde; — գունդ, une poignée de gens.

Սակաւամասնեայ adj. qui n'est qu'une fraction d'un petit nombre, qui est en petit nombre, en petite quantité, court, succinct.

Սակաւամարդ adj. qui a peu d'hommes, peu de population.

Սակաւամարդութիւն sm. manque d'hommes, défaut de population.

Սակաւամեղ, աց adj. qui a très-peu de péchés.

Սակաւամիտ, մտաց a. qui a peu d'esprit.

Սակաւանամ, ացայ vn. diminuer, s'amoindrir, se réduire.

Սակաւանիստ a. étroit.

Սակաւապետական a. oligarchique.

Սակաւապետութիւն s. oligarchie.

Սակաւապէտ a. qui a peu de besoins, qui vit de peu, frugal, sobre.

Սակաւապիտութիւն s. exi-

guité de besoins, frugalité, sobriété.

Սակաւապտող a. qui a peu de fruits.

Սակաւաջան a. qui se fait avec peu de travail.

Սակաւաջուր a. qui a peu d'eau.

Սակաւալսխան a. qui finit de bonne heure; court.

Սակաւատեսիլ s. petite apparence.

Սակաւատերեւ a. qui a peu de feuilles, de feuillage.

Սակաւատող a. composé de peu de lignes; -- բանիւք, en peu de mots.

Սակաւացուցանեմ, ուցի va. diminuer, amoindrir, réduire à un petit nombre.

Սակաւաւոր, աց a. peu nombreux, peu considérable.

Սակաւաւորութիւն s. petit nombre.

Սակաւերեւեաց a. qui paraît peu, rare.

Սակաւժամանակեայ, Սակաւժամանակեան V. Սակաւժամանակեայ.

Սակաւիկ ինչ, Սակաւիկ յի adv. un peu, un petit peu, quelque peu, tant soit peu, si peu que rien; un moment, un instant.

Սակաւիկ յի եւ, Սակաւիկ յիւս եւս եւ, peu s'en fallut que, il s'en fallut de bien peu que.

Սակաւութիւն s. petit nombre, petite quantité, exigüité, petitesse, modicité; rareté.

Սակաւուք V. Սակաւ.

Սակաւօրեայ a. qui n'a que quelques jours; qui ne dure que quelques jours, éphémère.

Սակեմ V. Սակ արկանեմ.

Սակուր, սակրի, կրաւ sm. hache.

Սակո, կոուք sm. ornith. autour.

Սակս, իՍակս prép. pour, à cause de, eu égard à, en considération de; յայն սակս, c'est pourquoi, à cause de quoi; յայս սակս, à cause de cela, c'est pourquoi, à ces fins; իձեր սակս, à cause de vous, pour vous; սակս է՞ր, pourquoi, pour quel motif? սակս որոյ, c'est pourquoi, à cause de quoi; յո՞յր սակս, à cause de qui? pourquoi?

Սակր, կեր, կերք ou կրով s. hache, cognée.

Սակրաւոր, աց a. s. armé d'une hache, sapeur.

Սահական a. labile.

Սահանական, Սահանահոս a. qui coule comme une cataracte, impétueux.

Սահանակարկաջ, Սահանածայն a. qui fait du bruit comme une cataracte.

Սահանք, նաց sm. chute d'eau; écluse, vanne.

Սահեմ V. Սահեցուցանեմ, Սահիմ.

Սահեցումն sm. l'action de glisser, glissade; fig. agitation d'esprit, vie agitée.

Սահեցուցանեմ, ուցի va. faire glisser; fig. agiter.

Սահիմ, հեցայ vn. glisser; s'écouler, couler; s'agiter, être agité, emporté, errer, se laisser aller à; — իվերայ սառի, patiner; — իմտաց, échapper de la mémoire; սահեցաւ, il a glissé, le pied lui a manqué; սահեալ անցանել, écouler.

Սահման, աց sm. limites, bornes, confins, frontière; borne, limite, terme; extrémité, sphère; définition; statut, institution; décision, détermination; — դնել, mettre des bornes, borner, limiter; անցանելըստ —, franchir, dépasser les bornes, les limites; — հատանել, fixer les limites, délimiter; յարդար — սամիփեղ զիմն, réduire qch. à ses justes bornes; —ք հաւատոյ, articles de foi; յո՞ր —, jusqu'où! յաղետալի — հատուցանել, réduire à un état déplorable; —ք, banlieues.

Սահմանաբար adv. définitivement.

Սահմանագլուխ, գլխոց s. frontière, ligne de démarcation.

Սահմանադիր adj. constituant; — ժողով, assemblée constituante.

Սահմանադրական a. constitutionnel; — միապետութիւն, monarchie constitutionnelle.

Սահմանադրեմ, եցի va. fixer les limites; constituer, établir, déterminer, décider.

Սահմանադրութիւն s. constitution; statut; décision; délimitation, bornage.

Սահմանակալ, աց s. préfet, gouverneur; a. qui se trouve dans la frontière.

Սահմանական a. limitrophe; gram. indicatif.

Սահմանակից a. limitrophe, voisin.

Սահմանակողմն V. Սահմանակից.

Սահմանապահ, աց a. s. qui garde la frontière.

Սահմանաւոր adj. borné, limité.

Սահմանեմ, եցի va. limiter, borner; définir, fixer, déterminer, établir, régler, préciser, décider, prendre une décision, une détermination, statuer, délibérer, stipuler, prescrire; destiner, allouer, affecter; consister, mesurer; յառաջ ou յառաջագոյն —, prédestiner.

Սահմանիչ s. définitif.

Սահմանորդ, աց adj. limitrophe.

Սահյի s. troisième mois de l'ancien calendrier arménien.

Սահուն a. glissant; fugitif, errant.

Սաղամանդր, աց s. salamandre.

Սաղապանեմ, ի s. marche lente, doux mouvement.

Սաղապեցուցանեմ, ուցի va. exercer, convertir.

Սաղապիմ, եցայ vn. s'exercer à.

Սաղապումն s. exercice.

Սաղար, աց sm. général en chef.

Սաղարթ, ից s. feuille.

Սաղարթաբեր V. Տերեւաբեր.

Սաղարթագեղ a. qui a de belles feuilles; — որթ, vigne ornée de pampres.

Սաղարթագուարն a. feuillu, verdoyant.

Սաղարթաձափ a. dont les feuilles sont tombées.

Սաղարթալի adj. plein de feuilles, feuillu.

Սաղարթախիտ a. d'un épais feuillage, feuillu, épais.

Սաղարթածաղիկ adj. garni de feuilles et de fleurs.

Սաղարթածոխ V. Սաղարթախիտ.

Սաղարթանամ, ացայ vn. se couvrir de feuilles, pousser, verdoyer.

Սաղարթապատ a. couvert de feuilles.

Սաղարթաւոր a. qui a des feuilles, feuillu.

Սաղարթիմ V. Սաղարթանամ.

Սաղարութիւն s. généralat.

Սաղաւարտ, ից s. casque; mitre (des prêtres arméniens).

Սաղաւարտաւոր, աց a. couvert d'un casque.

Սաղաւարտիմ, տեցայ vn. se couvrir d'un casque, porter un casque, la mitre.

Սաղմաբոյն մզանք sm. délivre, arrière-faix, matrice.

Սաղմն, մին s. fœtus, embryon.

Սաղմնանամ, Սաղմնառեմ V. Յղանամ.

Սաղմնառուծիւն V. Յղուծիւն.

Սաղմոս, աց sm. psalme; psautier; — ասել, réciter des psalms; բաղել զսաղմոսն ծայր իծայր, réciter tout le psautier.

Սաղմոսանուագ, Սաղմոսաւագ, աց a. qui chante, récite les psalms; s. psalmiste.

Սաղմոսարան, աց s. psalterion; harpe, tympanon; psautier.

Սաղմոսեմ, եցի vn. chanter des psalms, psalmodier.

Սաղմոսերգ, աց. Սաղմոսերգեաց, Սաղմոսերգիչ, Սաղմոսերգող, Սաղմոսերգու, աց sm. qui chante des psalms, psalmiste.

Սաղմոսերգութիւն s. chant des psalms, psalmodie.

Սաղմոսողոգ V. Սաղմոսերգ.

Սաղմոսողոգութիւն, Սաղմոսողութիւն, Սաղմոսութիւն V. Սաղմոսերգութիւն.

Սամետայք, տայց. Սամետէք, տէից. Սամետիք, տեաց s. courroie qui attache le joug, lanrière.

Սամիթ, միթի, միոյ s. aneth; fenouil; — վայրենի, bacile.

Սամիք, մեաց s. joug, timon.

Սամոյր, մուրաց s. zibeline.

Սամուրենի, նույ, նեաց s. zibeline, peau de zibeline.

Սամաարիմ, եցայ vn. se carrer, marcher avec prétention, se donner des airs, se pavaner.

Սայապէս adv. de cette manière, comme cela. ainsi.

Սայթաքեմ, եցի vn. chopper, trébucher, broncher. faire un faux pas, glisser; fig. chanceler, faillir, s'égarer.

Սայթաքեմ, Սայթաքեցունեմ, ուցի va. faire glisser, donner le croc-en-jambe; fig. égarer, induire en erreur.

Սայթարումն s. trébuchement, bronchade, glissade, faux pas; fig. égarement, erreur.

Սայլ, ից s. chariot; astr. arcturus.

Սայլագործ, աց s. charron.

Սայլակ, աց s. charrette, brouette.

Սայլակառք, ուաց s. fourgon.

Սայլակերպ աստեղք s. astr. la grande Ourse.

Սայլատուն adj. qui habite dans un chariot, nomade.

Սայլացից s. limon (branche de limonière).

Սայլիկ V. Սայլակ.

Սայլորդ, աց s. charretier, voiturier.

Սայր, ից s. fil, tranchant; սատակել ի— սուսերի, passer au fil de l'épée.

Սայրադիր s. tranchant.

Սայրասուր adj. très-aigu, tranchant, très-perçant, bien pointu; — սուսեր, glaive tranchant.

Սան, ից s. chaudron, casserole.

Սան, ուց. Սանական s. nourrisson; élève; filleul, filleule.

Սանահայր, հօր s. compère.
 Սանամայր, մօր s. commère.
 Սանգաստականք, նաց s. reproche.

Սանդ, ից sm. mortier (à piler).

Սանդալ, ոյ, ի s. sandale.

Սանդալաւոր a. qui porte des sandales.

Սանդալիկ s. petite sandale.

Սանդահարեմ, եցի va. piler, écraser dans un mortier.

Սանդարամետ, աց s. Tartare, enier; — ք երկրի, les profondes cavernes de la terre.

Սանդարամետ, Սանդարամետային a. infernal, souterrain; — դիք, les divinités infernales; — տօնք, les dionysiaques, les dionysies.

Սանդարամետապետ, աց s. chef du Tartare, Pluton.

Սանդարամետք V. Սանդարամետ s.

Սանդիտոռն, տոռամք sm. pilon.

Սանդիլածե a. qui a la forme d'un escalier, d'une échelle.

Սանդլամատն, տանց sm. marche d'un escalier, échelon, degré.

Սանդուխք ou Սանդուղք, դղոց s. escalier; échelle; իվեր ելանել սանդղովք, escalader; երկբացիկ —, échelle double.

Սանձ, ուց, օք s. frein, bride, mors; fig. frein, terme; — դնել, mettre un frein.

Սանձաբեկ՝ Սանձակոծ առնեմ, Սանձակոծեմ V. Սանձահարեմ.

Սանձակոտոր adj. qui brise son frein, indomptable; — լինել, briser son frein.

Սանձահարեմ, եցի va. brider, soumettre au frein, réprimer.

Սանձահարուծիւն s. action de brider, de soumettre au frein, de réprimer.

Սանձարկու a. qui impose un frein.

Սանձարձակ a. effréné; — զերեսանակն թողուլ, lâcher les rênes.

Սանձեմ, եցի va. brider, soumettre au frein, réprimer, maîtriser.

Սանտր, տրի, տրոյ s. peigne; — անօւր, démêloir.

Սանտրագործ, Սանտրավանու, աց s. peignier.

Սանտրեմ, եցի va. peigner.

Սանտրուկք s. peignures.

Սապատ, Սապատակ, աց s. panier.

Սապատաւոր s. colporteur, revendeur.

Սապատողն, ողին a. bossu, gobin.

Սապէս adv. ainsi, comme cela, de cette manière.

Սապոն, ի s. savon.

Սառ V. Սառն.

Սառամանիք V. Սառնամանիք.

Սառիմ, ռեցայ vn. geler, se geler, glacer, se glacer, congeler; զետն սառեցաւ, la rivière a pris.

Սառն, ռին s. glace; ver-glas; հատոր սառանց, glaçon.

Սառնաբեր a. qui apporte, qui cause la gelée.

Սառնակերպ a. semblable à la glace, au cristal, cristallin; s. cristalloïde.

Սառնահալ a. qui fond les glaces.

Սառնամած a. couvert de glace.

Սառնամանիք, նեաց sm. glace; gelée, froid glacial.

Սառնային a. glacial; cristallin.

Սառնանամ V. Պաղիմ.

Սառնաշէն a. construit en glace.

Սառնապատ V. Սառնամած.

Սառնասառոյց a. tout gelé, glacé, glacial, glaçant.

Սառնասոյզ a. enfoncé dans la glace.

Սառնատես, Սառնատեսակ V. Սառնակերպ.

Սառնարան, աջ s. glacière.

Սառնեղէն a. de glace.

Սառնորակ a. cristallin.

Սառնում V. Պաղիմ.

Սառնոց, աջ s. glacière.

Սառոյց, ուղի sm. gelée, froid glacial; glace, verglas.

Սառումն sm. congélation; կէտ սառման, point de —.

Սառուցանեմ, ուղի va. glacer, congeler, geler.

Սառուցեալ adj. glacé; — ծով, mer Glaciale; — գօտի, zone glaciale.

Սասանեմ, եղի. Սասանեցւեցանեմ, ուղի va. ébranler, branler, remuer; effrayer.

Սասանիմ, նեցայ vn. s'ébranler; frémir; սասանեալ կալ, demeurer interdit; — իջիմանէ, s'ébranler dans ses fondements.

Սասանութիւն, Սասանումն s. ébranlement, branlement; frémissement; tremblement de terre.

Սաստ, ից sm. réprimande avec colère, gronderie, apostrophe, menace; gravité; autorité; — աչաց, vivacité des yeux; — իշխանակերպ՝ մեծազայելուչ, majesté; — իշխանական, autorité.

Սաստարար V. Սաստիչ.

Սաստեմ, եղի va. réprimander avec colère, reprendre fortement, gronder, parler d'un ton menaçant, dire avec menace, menacer, apostropher, commander d'une voix menaçante, imposer silence.

Սաստիկ, տկաց a. intense, violent, véhément, impétueux, fort, vif, ardent; rigoureux, rigide, rude, sévère; excessif, extrême, grave, grand, énorme; — տգէտ, ignorant fieffé, consommé.

Սաստիկ, Սաստիկս adv. avec véhémence ou impétuosité, impétueusement, de toute la force, fortement; grandement, excessivement, extrêmement, grièvement, ardemment, vivement, violemment; durement, rigoureusement, sévèrement.

Սաստիչ s. grondeur.

Սաստկագին, Սաստկագոյն, Սաստկագոյնս V. Սաստիկ adv.

Սաստկակոծ a. réprimandé, grondé sévèrement; — առնել, gronder, réprimander sévèrement, accabler de reproches, reprocher vivement, gourmander, donner un savon, se répandre en invectives, éclater en reproches; — լինել, être réprimandé, grondé sévèrement, recevoir un savon.

Սաստկահոլով a. qui tourne rapidement.

Սաստկաձայն a. qui a une voix forte, sonore.

Սաստկայաղթ V. Քաջայաղթ.

Սաստկայոյզ a. très-agité, tout ému, en pleine émotion; — սէր, amour violent.

Սաստկանամ, ացայ vn. prendre de l'intensité, de la force, se fortifier, s'augmenter, croître; V. Պատերազմ.

Սաստկանդամ V. Յաղթանդամ.

Սաստկաշառաչ adj. très-bruyant; — հնչէին զանգականին, les cloches sonnaient à toute volée.

Սաստկապահանջ adj. qui exige avec rigueur, sévère, rigide.

Սաստկապէս V. Սաստիկ.

Սաստկաջինջ V. Բնաջինջ.

Սաստկացուցանեմ, ուցի va. rendre intense, violent ou fort, fortifier, augmenter, accroître.

Սաստկուծիւն s. intensité,

véhémence, impétuosité, violence; rigueur, rigidité, sévérité, rudesse.

Սատակ s. cadavre.

Սատակամահ լինել՝ մեռանել, mourir ou périr misérablement.

Սատակեմ, եցի va. tuer, assommer, massacrer, faire périr, égorger, ôter la vie, exterminer; détruire, défaire; —իմ vn. périr, mourir; être détruit, exterminé.

Սատակիչ s. celui qui tue, exterminateur; destructeur.

Սատակումն s. extermination, mort, destruction; իմատնիլ, périr.

Սատան, ի, իւ s. adversaire, opposant, ennemi; Satan; — յարուցանել ումեք, susciter à qn. pour ennemi, lui susciter des difficultés.

Սատանայ, ի, իւ s. Satan, démon, diable; adversaire.

Սատանայածին a. né de Satan.

Սատանայական adj. satanique, diabolique.

Սատանայակիր adj. satanique; démoniaque, possédé.

Սատանայակուր a. dévoré ou possédé par Satan.

Սատանայամիտ a. méchant comme le diable, malicieux.

Սատանայապաշտ adj. qui adore le diable.

Սատանայաւոր V. Սատանայական.

Սատանայոտ adj. démoniaque, possédé.

Սատանալուծիւն sm. diablerie.

Սատապ, ոյ s. nacre.

Սատար, աց sm. ouvrier, artisan; ouvrier, laboureur, moissonneur; ouvrier en laine; secours, aide; manœuvre; aide, auxiliaire; agrégé; auteur, cause; — պատմութեան, agrégé en histoire; — լինել V. Սատարեմ.

Սատարեմ, եցի va. aider, secourir, assister, contribuer, prendre part à, servir.

Սատարութիւն s. aide, secours, assistance; agrégation.

Սատեր, աց s. statère (monnaie, poids).

Սատրապ, Սատրապետ, աց s. satrape.

Սար, ից, ոց sm. hauteur, cime, sommet, piton; cap, promontoire, pointe, bec; — բ, garniture, meuble, équipage; harnais.

Սարբարձր adj. dont le sommet est très-haut.

Սարակ s. petite hauteur, plateau, colline.

Սարահարթ a. dont le sommet est plat, uni; s. plateau.

Սարանամ, ացայ vn. ne pas oser, ne pas avoir le courage; ne pas daigner.

Սարաս, ի s. forme, façon, manière, manière d'être; coutume, usage; յայնմ — ի, dans ou en cet état.

Սարասիմ, եցայ vn. être affecté de.

Սարաւանդ, Սարաւանդակ,

աց s. cap, promontoire; point, sommet.

Սարդ, ից s. araignée; bot. laurier; ornith. étourneau.

Սարդանկու adj. tissé par une araignée, aussi fin qu'une toile d'araignée.

Սարդեղունգն s. sardonise, sardoine.

Սարդի, դւոյ s. laurier.

Սարդիոն, աց s. cornaline.

Սարդիոստայն, ից s. toile d'araignée.

Սարեակ, Սարեկ V. Սարիկ.

Սարեկիկ s. pinson.

Սարիկ, բեկաց s. merle.

Սարիք, բեաց s. corde, lien, chaîne; — նաւու, agrès.

Սարկարան, աց s. cratère, grande coupe.

Սարկաւագ, ի, գունք, գաց s. diacre; աւագ —, archidiaacre.

Սարկաւագական adj. diacanal.

Սարկաւագանոց s. sacristie.

Սարկաւագապետ, աց sm. archidiaacre.

Սարկաւագեմ, եցի vn. être diacre; servir, être attaché au service de.

Սարկաւագութիւն s. diacонат; աւագ —, archidiaconat.

Սարկաւագուհի sf. diaconesse.

Սարկեաւառք V. Մագիլ.

Սարոյ, ից s. pin.

Սարսատեցուցանեմ, ուցի va. sécher, dessécher.

Սարսատիմ, տեցայ vn. sécher, se dessécher.

Սարսափ s. consternation, orreur, effroi, terreur paque.

Սարսափելի a. effroyable, horrible, terrible, énorme.

Սարսափեմ V. Սարսափիմ.

Սարսափեցուցանեմ, ուցի va. frapper de consternation, faire frissonner de peur, d'horreur, effrayer.

Սարսափիմ, եցայ vn. être frappé de consternation, frissonner de peur, être saisi.

Սարսափիւն sm. tressaillement, frisson.

Սարսափումն V. Սարսափ.

Սարսեմ, եցի vn. s'ébranler, tressaillir, frémir, frissonner, trembler; * va. remuer, secouer.

Սարսեցուցանեմ, ուցի va. ébranler, secouer, faire frissonner de peur, d'horreur.

Սարսիմ V. Սարսեմ.

Սարսուռ, սուռյ s. tressaillement, frisson, frissonnement, frémissement, tremblement.

Սարսուալի a. qui donne le frisson, qui fait frissonner, horrible, terrible.

Սարսում, ացայ vn. tressaillir, frissonner, trembler, frémir; — իցրտոյ, frissonner, greloter ou trembler de froid.

Սարսուացուցանեմ, ուցի va. faire frissonner ou tressaillir.

Սարսուելի V. Սարսուալի.

Սարսում, Սարսուիմ V. Սարսում.

Սարսուռտ a. qui tressaille, frémissant, tremblant.

Սարսունում, տեայ, տուցեալ vn. se rebuter, être choqué, se retirer, s'éloigner, se détacher, abandonner; se révolter, s'effaroucher, prendre de l'ombrage.

Սարսուցանեմ, ուցի va. rebuter, choquer, éloigner, mettre en défiance, détacher; effaroucher, porter ou donner de l'ombrage.

Սարսուցիչ a. rebutant.

Սարիինայ, ից sm. treille, berceau.

Սաւան, աց s. drap de lit.

Սաւառնաթել, ից a. qui bat des ailes, qui plane.

Սաւառնիմ, նեցայ vn. battre des ailes, planer en l'air, voler, voltiger.

Սաւառնումն s. battement des ailes, vol.

Սաւուր s. peuplier noir.

Սափասուտ a. tout à fait faux, mensonger.

Սափոր, ոց sm. urne, amphore, cruche.

Սափրեմ, եցի va. raser; — զփօրուս, faire la barbe.

Սափրիչ s. barbier, coiffeur.

Սաքթաքեմ, եցի va. caeter. voiler.

Սաքրեմ, եցի. Սաքրիմ, ըեցայ vn. se cacher.

Սգազգած adj. qui est en deuil; de deuil, lugubre; — լինել, être en deuil.

Սգազգեաց, Սգազգեստ a. revêtu d'habits de deuil; -- լինել, se revêtir d'habits de deuil, porter le deuil.

Սգալի a. de deuil, lugubre, triste.

Սգակից լինիմ vn. prendre le deuil, déplorer ensemble.

Սգամ, ացի, ացայ vn. être en deuil, dans le deuil, porter le deuil; pleurer, déplorer.

Սգայուն V. Ջգայուն.

Սգապատ adj. couvert de deuil.

Սգասէր a. qui aime le deuil

Սգատեսակ, Սգատեսիկ V. Սգալի.

Սգաւոր a. qui est en deuil; de deuil.

Սգաւորութիւն V. Սուգ.

Սգումն s. deuil.

Սեամք, սեմոց s. seuil.

Սեաւ, սեւոյ adj. noir; fig. noir, triste; s. encre.

Սեաւական a. noir.

Սեմեւեմ s. accoutrement, affublement, chamarrure, fard, afféterie, ornement, recherche, parure.

Սեմեւեմեալ a. orné, paré, recherché, emphatique, maniéré, affecté.

Սեմեւեմեմ, եցի va. accoutrer, affubler, chamarrer, attifer, pomponner, enjoliver, charger d'ornements affectés, orner, parer, farder, affecter.

Սեխ, ի s. melon; շերտ —ի, une tranche de —.

Սեխաստան, ի. Սեխաստանիք, նեաց sm. couche de melons, melonnière.

Սեխենի, նոյ, նեաց sm. plant de melons; V. Սեխաստան.

Սեկ, ի s. maroquin.

Սեկակազմ a. relié en maroquin.

* Սեկեմուկ V. Ջիղջ.

Սեղան, ոց s. table; table, repas; autel; comptoir; աւագ —, maître-autel; — յարդարել ղնել, dresser, mettre la table;

* —ը բաց լինել, tenir table ouverte; բազմել ի— ou * — նստիլ, se mettre à table;

ելանել իսեղանոյ ou * սեղանէ ելլել, sortir, se lever de table, quitter la table; իսեղանի ou

* — լինել, être à table; ծառայել —ոյ, servir à table; * —ի պատիւն ղնել, faire les honneurs d'une table; V. Պատիւ.

Սեղանաբոյծ a. flaireur de table, piqueur de tables, parasite, écornifleur.

Սեղանազերծ V. Սեղանա-

կապուտ.

Սեղանակազմ a. s. qui prépare la table, maître d'hôtel.

Սեղանակապուտ, պտի adj. celui qui dépouille les temples, sacrilège, profanateur.

Սեղանակապտութիւն s. sacrilège, profanation.

Սեղանակից a. s. qui mange à la même table, commensal; — լինել, manger avec.

Սեղանակողոպուտ V. Սեղանազերծ.

Սեղանակցութիւն s. commensalité.

Սեղանայարդար, աց. Սեղանայօրէն, բինաց s. celui qui dresse la table, maître d'hôtel.

Սեղանատուն V. Ճաշատուն.

Սեղանաւոր, աց s. banquier.
 Սեղանաւորեմ, եցի va. servir à table, servir, donner à manger.

Սեղանորդ V. Սեղանակից.
 Սեղէխ, աց s. amant, prétendant.

Սեղէխաբար adv. comme un amant.

Սեղխ, ի s. melon.

Սեղմ a. serré, compacte, ferme.

Սեղմական a. astringent.

Սեղմանամ, ացայ յո. se serrer, se resserrer, se contracter, se restreindre.

Սեղմեմ, եցի va. serrer, resserrer, rendre compacte, contracter, presser, restreindre, fouler, réduire, rétrécir; —իմ յո. V. Սեղմանամ.

Սեղմութիւն s. l'action de serrer, de rendre compacte, serrement, fermeté.

Սեմագիր, գրաց. Սեմիար, աց s. tachygraphe.

Սեմական a. sémitique.

Սենեակ, նեկաց s. chambre; cabinet; fig. concubine.

Սենեկապան, աց s. chambellan.

Սենեկապանութիւն sm. la charge de chambellan.

Սենեկապետ, աց s. grand chambellan.

Սենեկապետութիւն sm. la charge du grand chambellan.

Սենեկիկ sm. chambrette, cellule.

Սեպ, ոց, ից s. pic, pointe, roc; cheville; a. à pic, escarpé.

Սեպանի V. Բեւեռանի.

Սեպանամ, ացայ յո. se terminer en pointe, être escarpé.

Սեպացեալ a. escarpé.

Սեպացուցանեմ, ուցի va. escarper.

Սեպեան V. Սիպէ.

* Սեպեմ V. Համարիմ.

Սեպիական a. propre, spécial, particulier, spécifique; — էր նմա, était son partage.

Սեպիականացուցանեմ, Սեպիականեմ, եցի. Սեպիականեցուցանեմ, ուցի va. approprier; s'approprier, s'attribuer.

Սեպիականութիւն s. appropriation; propriété; attribut; attribution; noblesse.

Սեպուհ, պիաց s. pair, gentilhomme.

Սեպտեմբեր, իս septembre.

Սեռ, ից s. genre, race, génération; gram. genre; մարդկային —, le genre humain.

Սեռական a. générique; général; s. gram. génitif.

Սեռն adj. clair, pur, net, limpide; sincère, véritable; s. essieu, axe.

Սեռնութիւն s. clarté, pureté, netteté.

Սեռօրէն adv. génériquement.

Սեր, ից sm. genre, race; genre, espèce; sexe; crème; gram. genre; գեղեցիկ —, le beau sexe.

Սերական a. génital, proli-
 fique; générique; gram. gé-
 nitif.

Սերանամ, ացայ V. Սերիմ.
 Սերափիմ s. séraphin.
 Սերեալ a. issu.
 Սերեկեմ, եցի va. couvrir
 avec de la peau.
 Սերեմ, եցի va. procréer,
 engendrer, propager.
 Սերիմ, բեցայ vn. être issu,
 descendre, tirer son origine,
 sa naissance; se propager.
 Սերկածին a. né d'aujourd'hui.
 Սերկեան a. du jour, d'aujourd'hui; ի— աւուր, aujourd'hui.
 Սերկելի, ելի s. coing.
 Սերկելի, լույ s. cognassier.
 Սերմանական a. séminal.
 Սերմանահան, աց s. semeur.
 Սերմանահանութիւն s. ensemencement.
 Սերմանամատոյց adj. qui produit de la semence.
 Սերմանանամ, ացայ vn. grener, monter en grain.
 Սերմանարկու, Սերմանացան, աց s. a. semeur; semoir.
 Սերմանացու adj. destiné à être semé.
 Սերմանաւոր, աց a. qui a de la semence.
 Սերմանաքաղ, աց adj. qui cueille des grains; fig. discoureur, farceur.
 Սերմանելի V. Սերմանացու.
 Սերմանեմ, եցի va. semer, ensementer.
 Սերմանիչ, Սերմանող sm. semeur.
 Սերմանիք, նեաց s. semences, semailles.

Սերմն, ման, մունք, մանք s. semence, grain, graine; fig. race, descendance; semence, germe, principe; méd. sperme.
 Սերմնաբանութիւն s. spermatologie.
 Սերմնակաթ, ից a. gonorrhéique.
 Սերմնակաթութիւն sm. gonorrhée.
 Սերմնական adj. séminal; spermatique.
 Սերմնակեր a. qui se nourrit de graines, de semences.
 Սերմնառիմ V. Յղանամ.
 Սերմնազածառ, աց s. grainier.
 Սերմնազարութիւն s. ensemencement.
 Սերմնարան, աց s. anthère.
 Սերմնարկութիւն s. l'action de semer, de jeter le sperme.
 Սերմնափակ, ի s. pistil.
 Սերմնեթութիւն s. gonorrhée.
 Սերմնըկալ a. s. celui qui reçoit la semence, le sperme.
 Սերովբէ ou Սերովբիմ V. Սրովբէ.
 Սերումն s. procréation, descendance.
 Սերուս adj. qui a la faculté de procréer.
 Սերունդ, ընդոց s. postérité, descendance, génération, descendants, race.
 Սերտ, ից a. ferme, solide, compacte, constant, dur; fig. vrai, sincère, étroit, intime, cordial; սերտիւ adv. sincèrement, intimement, étroitement.

ment; — սիրով, intimement; — սիրել, aimer sincèrement; — առաքինութիւն, solide vertu.

Սերտեմ, եցի va. affermir, consolider, établir; * apprendre, étudier; — իմ vn. s'affermir, se consolider. s'établir.

Սերտութիւն s. fermeté, solidité, consistance, dureté.

ՍԵՆ V. ՍԵԱԼ.

Սեւագիր, գրոյ s. encre.

Սեւագոյն a. qui a le teint noir, noirâtre, noiraud.

Սեւագործ a. qui rend noir.

Սեւագունդ adj. composé d'une troupe noire.

Սեւադեղ, ոյ s. encre.

Սեւազգած, Սեւազգեստ a. vêtu de noir, en noir.

Սեւաճոյր a. noir.

Սեւաճորմի a. noir.

Սեւակ, ի, աւ s. encre.

Սեւամաղձ s. humeur noire.

Սեւամաղձոտ a. mélancolique.

Սեւամաղձութիւն s. mélancolie, humeur noire, hypochondrie.

Սեւամորթ a. qui a la peau noire, noiraud.

Սեւանամ, ացայ vn. noircir, devenir noir. se noircir.

Սեւաներկ a. teint en noir, noir.

Սեւացուցանեմ, ուցի va. noircir, rendre noir.

Սեւաքար, ի s. ardoise.

Սեւեռեմ, եցի va. clouer, fixer.

Սեւեռումն s. fixation; idée fixe.

Սեւերես a. qui a la figure noire; fig. confus, honteux, coupable.

Սեւիմ V. Սեւանամ.

Սեւորակ adj. noirâtre; — աչք, yeux noirs.

Սեւութիւն s. noirceur, noir.

Սեւուկ V. Սեւորակ.

Սեւուհի sf. négresse.

Սեւիական, etc. V. Սեպհական, etc.

Սէգ, սիգաց a. impérieux, fier, altier, hautain, superbe.

Սէգ, սիգոյ s. gramen.

Սէր, սիրոյ s. amour, affection, tendresse, attachement;

amour, penchant goût; amour, passion; charité; agape; սիրով, avec amour, avec tendresse, affectueusement;

volontiers, avec plaisir; ամենայն սիրով, très volontiers; իսէր իմ՝ քո, pour l'amour de moi, de toi; * ձեր սիրոյն համար, pour l'amour de vous; հարկանել իսէր, être épris d'amour pour, être amoureux de; արա ինձ սէր, faites-moi l'amitié, le plaisir de; սէր խառնել, faire l'amour; * — ունենալ զգալ, avoir, éprouver de l'amour, de l'affection; — ազդել, donner, inspirer de l'amour; * — կապել՝ ձգել, s'attacher, aimer, s'amouracher; — ցուցանել, témoigner de l'affection; * սիրով խելքը թուցնել, être transporté d'amour; սիրով այրիլ, brûler d'amour; սիրով հալիլ մաշիլ, languir d'amour; յօդակապք՝ ոլորք սիրոյ, les

liens, les nœuds de l'amour ; սէր ազատութեան՝ հայրենեաց՝ արուեստից, amour de la liberté, de la patrie, des arts ; վաղանցուկ —, amourette ; մաքուր օս սուրբ՝ հաստատուն՝ հաւատարիմ՝ անկարգ՝ յանցաւոր՝ եղեռնաւոր՝ անցաւոր՝ յողորդող՝ սաստիկ՝ եռանդուն՝ յաւիտենական՝ զգայական՝ մարմնական՝ հայրական՝ մայրական օս մայրենի, ամուսնական՝ որդիական —, amour pur, constant, fidèle, déréglé, coupable, criminel, passager, volage, vif, ardent, éternel, sensuel, charnel, paternel, maternel, conjugal, filial ; մոլեւնախանձ սէր, amour jaloux, jalousie.

Սթափ a. éveillé, vigilant, vif, prompt.

Սթափական a. divertissant, amusant, récréatif.

Սթափանք, նաց s. gaieté, divertissement, ébats ; vigilance.

Սթափեմ V. Թափեմ.

Սթափեմ, եցի. Սթափեցուցանեմ, ուցի va. éveiller, réveiller ; égayer, divertir, amuser, délasser, récréer ; — հզիւնոյ, désenivrer, dégriser.

Սթափիմ, փեցայ vn. s'éveiller, se réveiller, revenir ; s'égayer, se divertir, s'amuser, prendre ses ébats ; — իքնոյ, vaincre le sommeil ; — իզիւնոյ, se désenivrer, se dégriser.

Սթափութիւն, Սթափումն s. réveil ; divertissement, délas-

sement, amusement ; désenivrement, dégrisement.

Սթեր sm. asarum, cabaret, valériane.

Սիգ V. Սիւք.

Սիգանեմ adj. qui marche d'un pas fier ; — զնացք, démarche majestueuse.

Սիգանեմեմ, եցի vn. marcher d'un pas, d'un air fier, se pavaner.

Սիգամ, աջայ vn. se donner de grands airs, se donner des airs, se pavaner, marcher fièrement, avec orgueil, se rengorger, se carrer, se panader.

Սիգանք, նաց s. airs, fierté, faste.

Սիգապանճ a. fier, superbe.

Սիգաբայլ V. Սիգանեմ.

Սիգնոն V. Նշան.

Սիգութիւն s. fierté, orgueil, faste ; mollesse.

Սիգաբոյս, բուսոյ sm. graminée.

Սիկ, սկոյ s. limon, bourbe, fange ; dépôt, sédiment, lie, marc.

Սիկաբեան adj. sicaire, assassin.

Սիկիկ s. grésil.

Սիկոլ, սկեղաց s. sicle.

Սիղոբայ, ից s. syllabe.

Սիմինտր, տրի s. semoule.

Սիմոնական a. simoniaque.

Սիմոնականութիւն sm. simonie.

Սին, սնոյ a. vide ; vide de, privé de ; vain, inutile.

Սին s. corne, sorbe ; cormier, sorbier.

Սինեալ a. vidé, vide.

Սինլքեալ, Սինլքոր, աց a. rebuté, bas, vil; — ou — ժողովրդեան, — խուժան, racaille, rebut, lie du peuple, bas peuple, canaille, les derniers du peuple.

Սինկղ, կեղաց s. Cerbère.

Սինկղիտիկոս, աց s. sénateur.

Սինկղիտոս, աց s. sénat.

Սինկղիտոսական a. sénatorial.

Սինկղիտոսութիւն s. dignité de sénateur.

Սինձ, սնձոյ s. gluten; compote, confiture.

Սիպէ s. moll. sèche ou seiche.

Սիսեռն, սեռան, սռան s. pois chiche, cicérole.

Սիր s. sire.

Սիրաբան V. Բանասէր.

Սիրաբար V. Սիրելապէս.

Սիրազեղ, Սիրազեղուն a. comblé d'affection.

Սիրալի, Սիրալիր a. plein d'amour, d'affection, de tendresse, affectueux.

Սիրախնձոր s. pomme d'amour, tomate.

Սիրական a. affectueux.

Սիրահար a. amoureux.

Սիրահարիմ, եցայ vn. devenir amoureux, s'amouracher de, s'éprendre de.

Սիրահարութիւն s. action de s'amouracher, amour.

Սիրամարգ, աց s. paon; էգ —, paonne; ձագ —, paonneau; — գոչէ, le paon crié.

Սիրամարգաշատ a. abondant en paons.

Սիրայ, ից s. natte, tresse de jonc.

Սիրապատար V. Սիրալի.

Սիրասնունդ, Սիրասուն a. élevé avec amour; — սան, cher nourrisson.

Սիրատարփ a. amoureux, affectueux, passionné.

Սիրատխուր adj. plein d'amour et de tristesse, triste et amoureux.

Սիրատոչոր adj. embrasé d'amour.

Սիրարկու a. amoureux.

Սիրելապէս adv. affectueusement, d'une manière aimable, avec tendresse; charitablement.

Սիրելի adj. aimable, cher, aimé, affectionné, chéri, bien-aimé; favori, ami, amant; — դիմ, mon cher; — է ինձ կարծել, j'aime à croire, — է ինձ տեսնել իբեղ, je suis bien aise de voir en vous; — էր ինձ բարերարել, j'avais mis tout mon plaisir à faire du bien; — է ինձ, je préfère; — է քեզ գեղեցիկն, le beau vous touche; — ընծայել, rendre aimable.

Սիրելութիւն s. action d'aimer. amabilité, amour, affection, tendresse, sympathie.

Սիրեմ, եցի va. aimer, chérir, affectionner, concevoir de l'affection pour; aimer à, se plaire à, prendre plaisir à; խանդակաթ' տարփանօք' սաստիկ' բոլորով սրտիւ ou յամե-

նայն սրտէ՝ ոգևով չափ՝ իվեր քան զամենայն՝ անկեղծ սիրով —, aimer tendrement, passionnément, éperdument, de tout son cœur, de toute son âme ou avec toute son âme, par-dessus tout, sincèrement; — իբրև զբիբ ական, * աչքին պէս —, aimer comme ses yeux; — մինչև ցշունչ վախճանին, aimer jusqu'au dernier soupir; ըստ անձին — ou * իւր անձին պէս —, aimer comme soi-même; — զմիմեանս, s'aimer, s'entr'aimer; — իմ vn. être aimé, chéri.

Սիրիչ, Սիրող sm. amant, amateur; — փառաց՝ ազատութեան, amant de la gloire, de la liberté; — նկարուց, amateur de tableaux; չես դու — մարդահանութեան, vous n'aimez pas la flatterie; — է, c'est un amateur.

Սիրողաբար V. Սիրելապէս.

Սիրումն s. amour, prédiction.

Սիրողապէս V. Սիրելապէս.

Սիրուն adj. aimable, cher, charmant, mignon; amant.

Սիրտ, սրտից sm. cœur; cœur, âme, esprit, mémoire, intelligence, volonté; cœur, courage; cœur, pensée intime; բոլորով սրտիւ, իբոլոր սրտէ, յամենայն սրտէ, սրտի մտօք, de tout cœur, de tout mon cœur, de bon cœur, de grand cœur; սրտի մտօք վաստակել, travailler avec cœur, de bon cœur, de tout cœur, prendre à

cœur, s'occuper sérieusement de; բաբախումն՝ Թնդիւն սրտի, palpitation de cœur; սիրտն բաբախէ՝ Թնդայ, le cœur palpite, bat; լքումն սրտի, abattement de cœur; բանալ՝ մերկանալ ումք զսիրտ իւր, ouvrir son cœur à qn.; շարժել՝ կրծել զսիրտ, émouvoir, former le cœur; անկեղծ սրտիւ, à cœur ouvert; բարութիւն՝ խստութիւն սրտի, bonté, dureté de cœur; ուսանել՝ գիտել ի—, apprendre, savoir par cœur; իխորոց սրտէ ou սրտի, du fond du cœur, du fond de l'âme; իխորս սրտի, au fond de l'âme; արկ իսիրտ իմ, il a mis dans mon cœur, il me mit au cœur; հեռացուցանել յանձնէ զսիրտս, s'aliéner les cœurs; կեղեքել զսիրտ, ronger, fendre, navrer le cœur; գերել զսիրտ, captiver, enchaîner le cœur; յինքն արկանել զսիրտ ուրուք, gagner le cœur de qn.; խօսել ընդ սրտի ou * սրտին խօսիլ, parler au cœur; ուղիղ սրտիւ, sincèrement, par la droite raison; անկցի գութ իսիրտ քո, que votre cœur soit touché; նուաղեալ էր — նորա, son cœur était en défaillance; նուաղէր — իմ, mon cœur tombait en défaillance; հրճուէր իսրտի, la joie était au fond de son cœur, il se réjouissait au fond de son cœur; զեղով զսիրտ իւր առաջի Աստուծոյ, répandre son cœur devant Dieu; — իմ գեղանի, mon

cœur s'attendrit; գորովել ժառանգել զսիրտ, attendrir, posséder le cœur; յափշտակել զսիրտս, enlever les cœurs; իջանել իխորս սրտին, descendre dans le fond de son cœur; Թափանցել իխորս սրտին, pénétrer dans les replis les plus cachés de son cœur; խտտորեցուցանել զսիրտ, pervertir, dépraver le cœur; ասել իսրտի իւրում, dire en soi-même; տալ նուիրել զսիրտ իւր, donner son cœur, faire don de son cœur; *բաց սրտով խօսիլ, parler à cœur ouvert; *— ընել, avoir du cœur, du courage, oser; *ձէկ — լինել, être, ne faire qu'un cœur; *ձէկ — ձէկ հոգի լինել, n'être, ne faire qu'un cœur et qu'une âme; *— առնուլ, prendre courage; faire mal au cœur; *ձէկուն—ն առնուլ, apaiser, calmer; *— հատցնել, se tourmenter; *—ն ելլել, être ému, avoir envie de pleurer; *— կոտրել, briser le cœur; *սիրտս կոտորած է, j'ai le cœur gros; *— խառնել, soulever le cœur, faire mal au cœur; սիրտս կխառնուի, j'ai mal au cœur; *— չընել, manquer de cœur, ne pas oser; *սիրտը բերանն է, il a le cœur sur les lèvres; *սիրտս գոցուած է, j'ai le cœur serré; *սիրտը զնել, prendre à cœur, s'affecter, avoir le cœur gros; *սիրտը նետել, avoir des palpitations de cœur; *սրտէ իխօսիլ, se parler cœur à cœur;

*սիրտ ծակել, percer le cœur; *քարէ՝ ապառաժ — ունենալ, avoir un cœur de marbre, de roche; *սրտով ընել, faire une chose de cœur, du meilleur de son cœur; *— ունենալ, avoir cœur, être en train de; *— չունենալ, n'avoir point de cœur, ne pas être en train; հայրական՝ մայրական՝ գողտր՝ զգայուն՝ անզգայ՝ խաղաղ օսանդորը՝ խաղաղասէր՝ երախտագէտ՝ ապերախտ՝ ազնուական՝ բարի՝ ազնիւ՝ լսեմախոհ՝ վեհ՝ խիստ՝ ապականեալ՝ վատ՝ անգուժ՝ անողորմ՝ չար՝ լքեալ՝ անվեհեր —, cœur de père ou paternel, de mère ou maternel, tendre, sensible, insensible, calme, pacifique, reconnaissant, ingrat, noble, bon, excellent, élevé ou magnanime, grand, dur, gâté ou corrompu, lâche, cruel, impitoyable, mauvais, abattu, intrépide; V. Յանգուցանեմ, etc.

Սիւզ V. Սիւբ.

Սիւղոբայ V. Սիղոբայ.

Սիւն, սեանց sm. colonne; pilier.

Սիւնաբարձ a. soutenu par des colonnes.

Սիւնագաւիթ s. péristyle.

Սիւնագլուխ s. chapiteau.

Սիւնակ, աց s. petite colonne; ելեքտրական —, pile électrique.

Սիւնական, Սիւնակեաց, կեցաց adj. stylite, qui habite solitairement sur une colonne.

Սիւնաձեւ a. qui a la forme d'une colonne.

Սիւնամուտ V. Սիւնակեցայ.

Սիւնանման V. Սիւնատեսիլ.

Սիւնապատ a. entouré de colonnes; s. péristyle.

Սիւնատեսիլ adj. qui ressemble à une colonne.

Սիւնկղիտոս V. Սիւնկղիտոս.

Սիւնհող, Սիւնհողոս, աց s. synode.

Սիւնհողոսական a. synodal.

Սիւրալախուր V. Շինգտերեւեան.

Սիւք, Սիք, սքոյ sm. brise, souffle léger.

Սլանամ, ացայ vn. voler, s'envoler, prendre l'essor; se lancer, courir vite, se précipiter.

Սլացուծիւն, Սլացում s. vol, essor.

Սլացք s. saillie.

Սլաք, աց sm. trait, dard; stylet; style, aiguille.

Սլաքալեզու adj. qui a une langue aiguë, piquant, mordicant.

Սլալեալ a. pointu, aigu, piquant perçant.

Սլիկ s. haricot vert.

Սխալ adj. fautif, erroné; moins, qui manque; s. faute, erreur; * — ընել, faire une faute, une erreur; faire des fautes; * — ն ուղղել՝ շտկել, corriger la faute, ses fautes; — ես, vous êtes en erreur; — է, c'est une faute, c'est une erreur, ce n'est pas vrai; Թե՞ Թե՛՝ ծանր՝ մեծ՝ ներելի —,

faute légère, grave, grande, pardonnable.

Սխալակ a. aviné, qui chancelle par suite d'ivresse, gris.

Սխալական a. fautif, faillible.

Սխալականութիւն s. faillibilité.

Սխալակիմ, կեցայ vn. trébucher par l'effet du vin, chanceler par suite d'ivresse, avoir les jambes avinées, chanceler sur ses jambes pour avoir trop bu, être gris.

Սխալանք, նաց sm. faute, mécompte, erreur, méprise, bévue; ուղղել զսխալանս իւր, corriger, réparer ses fautes.

Սխալաւոր V. Սխալական.

Սխալեմ, եցի. Սխալիմ, լեցայ vn. faillir, faire ou commettre une faute, une erreur, tomber en faute, tomber dans quelque mécompte, se tromper, se méprendre, manquer; manquer, pécher, s'égarer; faire un faux pas, broncher; Մեծամեծս —, faire les fautes les plus grossières, se tromper grandement.

Սխա եցուցանեմ, ուցի va. faire tomber dans une faute, mettre dans l'erreur.

Սխալոտ V. Սխալական.

Սխալութիւն V. Սխալանք.

* Սխմեմ V. Սեղմեմ.

Սխտորգուշ s. égrugeoir.

Սխրագործ a. qui opère des prestiges, merveilleux, prodigieux.

Սխրալի a. ravissant, mer-

veilleux, surprenant, charmant.

Սխրանամ, ացայ ՎՈ. tomber des nues, regarder avec admiration, être extrêmement surpris, admirer, s'étonner de, être charmé. touché ou ravi de.

Սխրացուցանեմ, ուցի ՎԱ. ravir, étonner, frapper, frapper d'étonnement, d'admiration, charmer, faire les délices, le charme de.

Սխրասարաս, Սխրատեսիլ Վ. Սխրալի.

Սկախառն ա. limoneux, vaseux, bourbeux.

Սկահ, ի s. coupe, gobelet, tasse, timbale.

Սկահակ, աց s. coupe, godet.

Սկահակալ, աց s. soucoupe.

Սկահածե Վ. Սկահ.

Սկայ, ից s. géant.

Սկայաբար Վ. Տակայաբար.

Սկայագործ Վ. Տակայածե.

Սկայազն Վ. Տակայազն.

Սկայազոր Վ. Տակայազոր.

Սկայամարտ, Սկայամարտութիւն s. guerre des géants.

Սկայանման ա. semblable à un géant.

Սկանամ, ացայ ՎՈ. changer en bourbe, former un dépôt, déposer; գինիդ սկանայ, ton vin dépose.

Սկարոս, ի s. ichth. scare.

Սկաւառակ, աց s. assiette; astr. disque; — գլխոյ, crâne.

Սկեմ Վ. Տակեմ; Սկիմ.

Սկեպտիկանութիւն s. scepticisme.

Սկեպտիկեան ա. sceptique.

Սկեսուր Վ. Կեսուր.

Սկեսրայր, առն. Սկեսրեայ, րէի s. beau-père (le père du mari).

Սկզբնաբոյս հասակ s. premier ou bas âge, tendre enfance.

Սկզբնածին Վ. Նախածին.

Սկզբնական ա. primitif, original, primordial, premier, initial; élémentaire; — մեղք, péché originel.

Սկզբնակից ա. qui a le même commencement; — աշխարհի, aussi ancien que le monde.

Սկզբնահայր Վ. Նախահայր.

Սկզբնամայր Վ. Նախամայր.

Սկզբնաչար Վ. Նախաչար.

Սկզբնապատճառ adj. première cause, source, premier auteur.

Սկզբնատառ s. première lettre, initiale.

Սկզբնատիպ Վ. Նախատիպ.

Սկզբնաւոր adj. commencé, créé; primitif, premier.

Սկզբնաւորեմ Վ. Սկսանիմ.

Սկզբնաւորութիւն ou Սկզբումն s. commencement, début, initiative.

Սկի, կոյ s. coupe, tasse; calice.

Սկիզբն, կզբանց s. commencement, début, prélude; origine, principe; cause, motif; principe, maxime; զկզբունք, les principes, les éléments; — առնել Վ. Սկսանիմ; իսկզբան, dans le commencement, dans l'origine, d'abord; անդէն իսկզբան, dès le commencement, dès son origine; իսկզբ-

բանէ, dès le commencement, dès le principe; իսկզբանէ աշխարհի, depuis la création du monde; անդուստ օս անդստին իսկզբանէ, dès le commencement, dès l'origine, dès sa naissance, *ab ovo*.

Սկիհ V. Սկի.

Սկիւռ s. écureuil; — գանչէ, l'écureuil crie, grogne.

Սկնդիկ, Սկնդուկ, դկի s. femme abandonnée par son mari.

Սկունդ, կնդաց sm. petit chien, caniche; — ատամունք, dents canines.

Սկուտեղ, կտեղ օս կտեղի, տեղք s. disque, plateau.

Սկսանիմ, Սկսում, կսայ vn. commencer, donner ou prendre l'initiative, débiter, entamer, donner le signal de, se mettre à; mettre en train; տալ —, faire commencer; վերստին —, recommencer; * այսօրուրնէ կսեալ, à partir ou à dater d'aujourd'hui.

* Սկսիմ V. Սկսանիմ.

Սկսող s. commençant.

Սկսուած, ոց. Սկսումն sm. commencement, début, prélude.

Սղագիր s. sténographe.

Սղագրական a. sténographique.

Սղագրեմ, եցի va. sténographier.

Սղագրութիւն s. sténographie.

Սղանամ, ացայ vn. être ou devenir bref; enchérir, ren-

chérir, devenir plus cher.

Սղացուցանեմ, ուցի va. rendre bref; renchérir, enchérir.

Սղանգն s. bot. aristoloche.

Սղավաճառ adj. qui vend cher.

Սղեմ V. Սղացուցանեմ.

Սղիմ V. Սղանամ.

* Սղեցնեմ, ուցի va. faire contenir, faire entrer.

* Սղմիմ, եցայ vn. contenir, entrer, aller.

* Սղնամ, ցայ vn. enchérir, renchérir, devenir plus cher.

Սղոխ, ի s. brise, vent doux, souffle, zéphyr.

Սղոց, աց sm. scie; scie (poisson).

Սղոցածեւ adj. en forme de scie.

Սղոցածուկն, ձկան s. scie (poisson).

Սղոցեմ, եցի va. scier.

Սղոցի, ցոյ, ցեաց s. yeuse.

Սղոցիչ s. scieur.

Սղուժիւն s. brièveté, exigüité; cherté, enchérissement.

* Սղցունեմ va. enchérir.

Սմբակ, աց s. corne, sabot (du pied du cheval, etc.).

Սմբակակոխ առնեմ va. faire fouler aux pieds par la cavalerie.

Սմին իրի conj. c'est pour cela, à cause de cela.

Սմպատակ s. basalte.

Սմպատակային adj. basaltique.

* Սմքած a. abattu.

* Սմքիմ, եցայ vn. être abattu.

Սնաբանութիւն V. Ընդվայ-
րախօսութիւն.

Սնակուշտ, կշտի s. lombes,
flanc.

Սնամահակ ելանել vn. être
déjoué, frustré de, être trompé
dans ses espérances.

Սնամէջ a. vide, creux.

Սնանամ, ացայ vn. être
vide, se vider.

Սնանիմ, սնայ vn. se nour-
rir, être élevé, nourri, ali-
menté, entretenu.

Սնանկ, աց s. failli, banque-
routier.

Սնանկանամ, ացայ vn. faire
faillite, banqueroute.

Սնանկութիւն s. faillite, ban-
queroute.

Սնապաշտ, ից a. s. supers-
titieux.

Սնապաշտական a. supers-
titieux.

Սնապաշտութիւն s. supers-
tition.

Սնապարծ, Սնապարծիկ a.
vain, vaniteux, vantard, glo-
rieux, fanfaron, rodomont,
matamore.

Սնապարծիմ, ծեցայ vn. être
vain, vaniteux, faire le fan-
faron.

Սնապարծութիւն s. vanité,
vanterie, fanfaronnade, jac-
tance.

Սնավաստակ adj. qui tra-
vaille en vain, qui perd sa
peine.

Սնար, Սնարք, ըից s. che-
vet, tête; chevet, traversin;
իսնարս նորա, à son chevet;

իսնարից՝ ընդ սնարս, au che-
vet, à la tête.

Սնափառ a. qui a des idées
vaines, vain, qui aime la vaine
gloire.

Սնափառիմ, եցայ vn. aimer
la vaine gloire, être vaniteux.

Սնափառութիւն s. vaine ou
fausse gloire, vanité, fatuité,
vain orgueil, vaine ambition.

Սնգոյր, գուրի, գուրոյ, գու-
րաւ s. fard, rouge; ի— շպա-
րել, se farder, se plâtrer, se
crépir le visage.

Սնգուրեմ, եցի va. farder.

Սնդիկ, սնդկի s. mercure,
vif-argent.

Սնդմայ, ից s. lien.

Սնդոն, ի s. toile, linge;
drap, drap de lit.

Սնդու s. taffetas.

Սնդուկ V. Արկղ.

Սնկենի, նույ s. chène-liége.

Սննդական a. nutritif, nour-
rissant, alimentaire.

Սննդակից a. s. nourri,
élevé avec, qui est du même
âge; familier, camarade.

Սննդարար V. Սննդական.

Սնոտի, տույ, տուց, տեայ
a. vain, frivole, futile, inutile,
sans résultat.

Սնոտիք, տեայ s. futilité,
choses vaines ou frivoles, baga-
telle, vétille, minutie, niai-
serie, baliverne; faribole, ba-
biole, colifichet; իսնոտիս,
en vain, inutilement; սնոտեօք
գրօսնուլ, s'amuser à des baga-
telles; գնալ զիետ սնոտեայ,
courir après les vanités.

Սնոտիագործ adj. fait en vain, vain, inutile.

Սնոտիաժողով a. réuni inutilement.

Սնոտիախօս V. Ունայնաբան.

Սնոտիապատիր adj. futile et faux.

Սնոտիասէր a. qui aime les futilités, vétillieur, vétilleux.

Սնոտիմ, տեցայ vn. être ou être rendu inutile, se réduire à rien.

Սնուծիւն s. vide ; stérilité.

Սնունդ, սննդեան s. nutrition ; aliment, nourriture, subsistance, entretien.

Սնուցանեմ, սնուցի, սնո va. nourrir, élever, alimenter, entretenir.

Սնուցանող, Սնուցիչ, Սնուցող a. nourricier, nourrissant, nutritif.

* Սնտուկ, ի s. caisse ; malle ;

* —ը կրկնել, faire sa malle.

Սողոմական a. s. sodomite.

Սողոմականուծիւն s. sodomie.

Սոթ, Սոթեալ a. ferme, solide.

* Սոթտեմ, եցի va. retrousser, relever.

* Սոթտուիմ, եցայ vn. se retrousser, relever ses manches, se préparer.

Սոխ, ոց, ից s. oignon ; bulbe ; դալար —, ciboule.

Սոխաբեր a. bulbifère.

Սոխակ, աց s. rossignol ; — երգէ՝ գեղգեղէ, le — ramage.

Սոխածու a. bulbiforme.

Սող s. l'action de ramper, marche rampante ; ի—, en rampant.

Սողամ V. Սողիմ.

Սողեցուցանեմ, ուցի va. faire ramper.

Սողիմ, դեցայ vn. ramper ; — ընդ երկիր, se traîner contre terre ou par terre.

Սողկագնաց adj. rampant ; dont les racines sont superficielles, peu profondes.

Սողմիմ, յեցայ vn. se glisser, s'introduire, s'insinuer.

Սողմոն, ի s. saumon.

Սողնաբանուծիւն s. érépétologie.

Սողնակ, ի s. reptile ; verrou.

Սողնական a. rampant ; — ախտ, érépète.

Սողորայ V. Սիւղորայ.

Սողոխ V. Սղոխ.

Սողոսկեմ, եցի va. faire glisser, insinuer, introduire doucement, fourrer ; —իմ vn. ramper, serpenter, grimper ; glisser, se glisser ou pénétrer dans, s'insinuer, s'introduire.

Սողուն, ղնոց s. reptile ; a. rampant.

Սողուսկ a. glissant.

Սոնի V. Շոնի.

Սոյզք s. cavité, creux, trou.

Սոյն, սորին, սմին, սովին pron. ce, cet, cette, celui, celle.

Սոյնպէս adv. ainsi, de cette manière, comme cela, de même.

Սոյնպիսի V. Այսպիսի.

Սոյնօրին adv. aujourd'hui.

Սոյնօրինակ adv. de cette manière, de cette façon, ainsi.

Սոնիճ V. Արջնդեղ.*

Սոնքանամ, ացայ vn. prendre de l'embonpoint, du corps, s'engraisser ; fig. s'enfler d'un vain orgueil, d'une sottise présumption, devenir fier, rebelle.

Սոս, ից s. espace de soixante ans.

Սոսինձ, սնձոյ s. colle, colle forte, colle à bouche.

Սոսկ a. seul, simple ; commun, ordinaire ; privé, dénué ; gram. aigu ; adv. simplement.

Սոսկալի a. horrible, affreux, hideux, terrible, formidable, effroyable, redoutable.

Սոսկական a. vulgaire, commun, ordinaire ; privé ; s. fantassin ; un particulier, une personne privée ; — կեանք, la vie privée ; — մարդ՝ ոք, un homme privé, un simple particulier, un particulier ; սոսկականք սմանք, des particuliers ; —ք, les particuliers ; V. Սոսկալի.

Սոսկամ, ացայ vn. avoir horreur, regarder avec horreur, frissonner, redouter ; սոսկացեալ դողալ, frémir/de peur, d'effroi.

Սոսկանամ, ացայ vn. laisser de côté, abandonner, se défaire, se priver.

Սոսկապէս adv. simplement, seulement, uniment.

Սոսկավիթխար adj. gigantesque, colossal, d'une énorme grandeur, monstrueux.

Սոսկացուցանեմ V. Զարհուրեցուցանեմ.

Սոսկեմ V. Սոսկամ.

Սոսկուծիւն s. privation, dénuement.

Սոսկումն s. horreur, frémissement, terreur, effroi, frayeur, frissonnement ; — հերաց, hérissément des cheveux ; — ածել՝ բերել, faire horreur, faire dresser les cheveux ; — կալալ զնա, il fut saisi d'horreur.

Սոսնձեմ, եցի va. coller.

Սոսորդ, ոյ, ի s. gorge, gosier ; luette.

Սոսորդեմ, եցի vn. se gargariser.

Սով, ու s. famine, faim ; սովու, par famine.

Սովաբեկ, աց a. desséché par la faim, affamé ; — առնել, affamer, faire mourir de faim.

Սովալուկ a. affamé.

Սովամահ a. mourant de faim ; — առնել, faire mourir de faim ; — լինել՝ կորնչել, mourir de faim.

Սովամահիմ, հեցայ vn. mourir de faim.

Սովեցուցանեմ, ուցի va. affamer, causer la famine.

Սովիմ, վեցայ vn. être tourmenté par la famine, par la faim, être affamé, souffrir de la faim.

Սովոր, ից a. accoutumé, habitué, rompu ; familier ; — լինել, être habitué, accoutumé à ; որպէս — էր, comme il avait coutume de.

Սովորաբար adv. habituellement, de coutume, ordinairement, d'ordinaire.

Սովորական a. habituel, ordinaire, usité, usuel, commun, familier.

Սովորեմ V. Սովորիմ.

Սովորեցուցանեմ, ուցի va. habituer, accoutumer à, former.

Սովորիմ, ըեցայ vn. s'habituer, s'accoutumer, être accoutumé, se rompre à, prendre l'habitude de, contracter une habitude, prendre un pli; — հրոյ, s'acoquiner au feu; — աշխատութեան, se faire à la fatigue, s'endurcir au travail.

Սովորոյթ V. Սովորութիւն.

Սովորութիւն s. habitude, coutume, usage, pli; * — ընել, prendre l'habitude de, se faire une habitude de; * — ս է, c'est mon habitude; — ըրած եմ, j'ai pour habitude de; ըստ — ք, suivant l'usage, selon la coutume, comme d'habitude; ըստ — ք իւրում, selon sa coutume, son habitude; տարադէպ՝ դըժպատեի —, abus.

* Սովրեցնեմ V. Ուսուցանեմ.

* Սովրիմ V. Ուսանիմ.

Սոր, ոց s. trou, creux; ta-nière, antre, caverne.

Սորամուտ, մտից adj. qui entre, qui s'introduit dans un trou, dans une caverne, solitaire; — լինել, entrer, nicher dans un trou; se cacher, vivre retiré, s'enfoncer dans la solitude.

Սորայ, ոց s. de celui-ci, de celle-ci.

Սորեկ a. beau, excellent.

Սորեմ, եցի vn. couler, s'é-

couler, se verser; entrer dans un trou; se caver; սորեակ աչք, yeux caves, creux.

Սորեցուցանեմ, ուցի va. faire couler; abîmer l'œil.

Սորսորեմ, եցի vn. couler, s'écouler; se dissiper, se débânder.

Սոցայ, ոց s. de ceux-ci, de celles-ci.

Սուարիմ a. mauvais.

Սուգ, սգոյ s. deuil; deuil, affliction, désolation; — առնուկ՝ ունել՝ * ընել՝ իսուգս համակիլ, prendre le deuil, se mettre en deuil; être dans la désolation, être désolé; — առնուկ իվերայ ուրուք, pleurer զո.; ի— մտանել, être en deuil; — զգենուկ, prendre le deuil, être vêtu de deuil; Թողուկ—, quitter le deuil; ի— դառնութեան ընկղմեալ կայր, il s'abandonnait à une douleur amère; ի— համակեալ կալ ընդ, ne pouvoir se consoler de.

Սուդար, ի sm. mouchoir blanc.

Սուզակէտ, կիտի s. nadir.

Սուզանեմ, զի va. plonger, enfoncer, submerger; couvrir, cacher, faire disparaître; — իմ vn. se plonger, s'enfoncer; se cacher, disparaître.

Սուզեմ V. Սուզանեմ.

Սուին, սըւնոյ s. baïonnette.

Սուինաւոր adj. qui a une baïonnette.

Սուլեմ, եցի vn. siffler; siffler, accueillir par des sifflets.

Սուլումն s. sifflement.

Սուղ, սղից a. peu; bref, court; cher, de prix élevé; — ինչ, un peu; — ինչ կանխագոյն, peu avant; — ինչ յառաջ, quelque temps avant; — ինչ զկնի, quelque temps après; ի— բանս, — բանիւ, en peu de mots, de paroles; յաւելից այլ եւս — ինչ, encore un mot.

Սուղական a. léger. mince.

Սուղանուրջ նինջ s. songe rapide; sommeil léger.

Սուղասակաւ adj. un peu, moins.

Սունակ, աց s. petit épieu, javeline.

Սունակոթ s. hampe.

Սունաւոր V. Սուինաւոր.

Սունկ, սնկոյ sm. champignon; liége; méd. champignon. fungus.

Սուսեր, աց s. épée, sabre, glaive; իսայր սուսերի կոտորել, passer au fil de l'épée; մերկանալ զ—, tirer l'épée; հարուած —ի, coup d'épée; կռուել սուսերաւ, se battre à l'épée; V. Պատեան, Սուր.

Սուսերահար առնեմ va. blesser ou tuer d'un coup d'épée; — լինել, être blessé ou tué d'un coup d'épée.

Սուսերածիգ a. qui tire l'épée; adv. l'épée à la main.

Սուսերամարտ, Սուսերամարտիկ a. qui se bat à l'épée, gladiateur: — լինել, se battre à l'épée.

Սուսերամերկ a. qui a l'épée nue; adv. l'épée à la main.

Սուսերաւոր adj. qui porte l'épée.

Սուսր, ի s. rubrique.

Սուտ, ստոց a. faux; mensonger; s. mensonge, fausseté; adv. faussement; — առնել, ի— հանել, démentir, donner un démenti; — զկայ, faux témoin; ալմենելին —, absolument faux; — խօսել, dire, débiter des mensonges.

Սուտակ, աց a. menteur; s. rubis.

Սուտակասպաս, ից, աց. Սուտակասպասոււ, աց a. flatteur adulateur, flagorneur.

Սուտակասպասութիւն sm. flatterie, adulation, flagornerie.

Սուտակն V. Սուտակ s.

Սուտանուն a. qui porte un faux nom. pseudonyme.

Սուտապատում a. qui raconte des choses fausses, mensonger, fabuleux.

Սուտերդմութիւն V. Սրտերդմութիւն.

Սուտմուտ adj. faux, mensonger.

Սուր, սրոյ s. épée, sabre, fer, glaive; fig. peste. boulimie; ի— սուսերի մաշել, ընդ— հանել. կոտորել ի—, passer ou faire passer au fil de l'épée: զսրով երթալ, se tuer par l'épée; ի— արկանել, faire tomber sous le glaive; հարկանել սրով սուսերի. frapper du tranchant du glaive; անկանիլ իսուր սուսերի, tomber sous le tranchant du glaive; ի— ան-

կանիլ, tomber sous le glaive, par l'épée; — իկող՝ իկողս ուրուք ձգել, enfoncer son glaive dans le flanc de qn.; plonger un poignard dans le sein de qn., donner un coup de poignard à qn.; սրով վախճանիլ, périr par l'épée; արկանել գանդրէն իպատեանս, remettre le glaive, l'épée dans le fourreau.

Սուր a. aigu, pointu; perçant; tranchant; perçant, pénétrant; vif, fin, subtil; s. accent aigu.

Սուրակն V. Սրակն.

Սուրակոխ V. Սրակոխ.

Սուրամ, ացի vn. courir, galoper, aller au galop, se précipiter.

Սուրբ, սրբոց a. saint, sacré; pur, exempt; s. saint; adv. saintement; — առնել, sanctifier, purifier.

Սուրիմաց a. pénétrant.

Սուրիանդակ, աց s. courrier, estafette.

Սուրիանդակօրէն adv. comme un courrier.

Սուրճ, սրճոյ s. café; ջրախառն —, café à l'eau; — կաթնախառն, café au lait; — խմել եփել, prendre, faire du café.

Սոփեստ, ից s. sophiste; sage, philosophe.

Սոփեստութիւն s. sophistique.

Սոփեստական adj. sophistique.

Սոփեստէս, Սոփեստոս V. Սոփեստ.

Սոփեր s. livre, écrit.

Սպահ, ից s. spahi.

Սպայ, ից s. armée, gens de guerre, cavalerie; officier; — քօրուն, les officiers de l'armée.

Սպայակոյտ, կուտի a. composé de gens de guerre, de cavalerie; s. état-major.

Սպայապետ V. Սպարապետ.

Սպանախ, ի s. épinard.

Սպանանեմ, սպանի va. tuer, mettre à mort, faire mourir, ôter la vie, exécuter, assommer, assassiner, faire main basse; — զմիմեանս, s'entre-tuer.

Սպանանիմ, պանայ vn. être tué, trouver la mort.

Սպանդ, ից s. tuerie, carnage, massacre; abattage; immolation, sacrifice; bot. homicide, sauve-vie.

Սպանդանոց, աց s. abattoir, boucherie.

Սպանդարամետ, ի s. Bacchus.

Սպանդարամետական adj. bachique; — պաշտամունք, les cérémonies de Bacchus; — ք, dionysies, dionysiaques, bacchanales, orgies.

Սպանիչ, Սպանող adj. s. tuant, meurtrier, assassin, homicide.

* Սպաննեմ V. Սպանանեմ.

Սպանողական V. Սպանիչ.

Սպանողութիւն s. meurtre, assassinat.

Սպանութիւն, Սպանումն s. meurtre, assassinat, homicide; exécution, tuerie, carnage, massacre.

Սպառ, իՍպառ adv. jusqu'à la fin, entièrement, tout à fait; — եբարձ գայն իմիշոյ, il acheva de le détruire; Ճինչեւ իսպառ, jusqu'à la dernière extrémité.

Սպառազէն, զինաց a. armé de toutes pièces, armé de pied en cap.

Սպառազինեմ, եցի va. armer de toutes pièces, armer, équiper; — իմ vn. être armé de toutes pièces, de pied en cap.

Սպառազինութիւն sm. armure complète, armement, armure, harnais; — ք մարտի, les préparatifs de guerre.

Սպառեմ, եցի va. consumer, épuiser, consumer, dissiper, absorber, user, finir, dévorer, ruiner; — իմ vn. se consumer, s'épuiser, se consumer, tarir, finir; սպառեալ չին ոգիք նոցա, ils étaient épuisés; սպառէր զօրութիւն նորա, il s'épuisait.

Սպառիչ s. consommateur.

Սպառիսպառ V. Սպառըսպառ.

Սպառնալից adj. plein de menaces, menaçant.

Սպառնալիք, լեաց s. menace.

Սպառնական a. menaçant.

Սպառնամ, ացայ va. menacer, faire des menaces; կործանումն —, menacer ruine.

Սպառնանկատ adj. menaçant.

Սպառնութիւն, Սպառնումն s. menace, ton menaçant.

Սպառուած, ից, ոց s. bout, extrémité, fin, terme.

Սպառումն sm. consommation, épuisement.

Սպառսպառ, իՍպառսպառ adv. totalement, entièrement, de fond en comble.

Սպաս, ուց s. service, office, fonction, emploi; garniture, vase, ustensile, meuble, buffet; mets, dîner, régal, festin; pompe, train; couvert (pour convive); empressement, sollicitude; ի— հայրենեաց, dans ou pour le service de la patrie; — առնել, servir, garder, surveiller, attendre, observer attentivement, épier, guetter; — ունել՝ հարկանել՝ տանել, իսպասու կալ, servir, prendre du service; լինել իսպասու պաշտաման ուրուք, être au service de qn.; հարկանել՝ տալ ումեք գլետին —, rendre les derniers devoirs à qn.; — տանել ախտից, servir les passions; աստուածական մատուցանել անձին —, être son idole, être l'idole de soi-même.

Սպասալար V. Զօրապետ.

Սպասահարկեմ V. Սպասառնեմ.

Սպասահարկութիւն s. service, office, fonction; վարժել ի—, accoutumer au service.

Սպասառաք լինիմ vn. être envoyé au service, pour servir.

Սպասարար, աց s. celui qui sert, fonctionnaire.

Սպասաւոր, աց s. serviteur, domestique, valet.

Սպասաւորական adj. qui concerne les serviteurs; serviteur.

Սպասաւորակից s. compagnon de service, camarade.

Սպասաւորեմ, եցի vn. servir, administrer, donner, conférer; — փառաց ուրուք, servir à la gloire de qn.

Սպասաւորութիւն sm. service, domesticité; — հարկանել, servir; * — ընել, servir la messe, servir de répondant.

Սպասեակ, եկաց s. V. Սպասաւոր; gardien; aide.

Սպասեմ, եցի vn. attendre; s'attendre; servir.

Սպասիկ, սկսց s. serviteur.

Սպասիչ a. celui qui attend.

Սպասկապետութիւն s. intendance.

Սպասումն s. l'action d'attendre, attente.

Սպատաղանք, նաց s. mollesse, luxe.

Սպարակիր V. Ասպարակիր.

Սպարապետ, աց s. général en chef, généralissime.

Սպարապետութիւն sm. dignité, commandement de général en chef.

Սպարափակ առնեմ V. Վահանափակ առնեմ.

Սպեղանի, նույ, նեաց s. onguent, diachylon, cérat, emplâtre.

Սպի, սպոյ, սպեաց s. cicatrice, stigmat, marque; — կեղեքածի, égratignure.

Սպիանամ, ացայ vn. se cicatriser.

Սպին V. Սեպեան.

Սպինք s. sphinx.

Սպիտակ, աց adj. blanc, blanche; s. blanc, céruse; ի սպիտակս, vêtu de blanc.

Սպիտակագիր, գրոյ s. écriture blanche.

Սպիտակագոյն a. blanc, de couleur blanche, blanchâtre.

Սպիտակադէղ, ոյ s. blanc d'Espagne.

Սպիտակազգեսաց, գեցից. Սպիտակազգեստ, ից a. vêtu de blanc, blanc.

Սպիտակաթոյր V. Սպիտակազոյն.

Սպիտակախայտ a. tacheté de blanc, moucheté, pommelé, gris.

Սպիտակախառն adj. d'un blanc mêlé de noir, gris.

Սպիտակաճղի a. qui a les bras blancs.

Սպիտակակիզն a. qui a une toison blanche.

Սպիտակահանդերձ V. Սպիտակազգեստ.

Սպիտակածի a. qui a un cheval blanc.

Սպիտակածիզ ջորիք s. mulets blancs.

Սպիտակամազ a. qui a les cheveux blancs.

Սպիտակամարմին a. qui a le corps blanc, la chair blanche.

Սպիտակամորթ a. qui a la peau blanche; s. albinos.

Սպիտականամ, ացայ vn. blanchir, devenir blanc.

Սպիտականիշ adj. tacheté, marqué de blanc.

Սպիտակասել adj. brun, blanchâtre.

Սպիտակավարսք, սից sm. cheveux blancs.

Սպիտակարար a. qui blanchit, qui rend blanc.

Սպիտակացուցանեմ, ուցի va. blanchir, rendre blanc.

Սպիտակափայլ, Սպիտակափառ a. éclatant de blancheur, d'une blancheur éclatante, très-blanc.

Սպիտակիմ V. Սպիտականամ.

Սպիտակուծիւն sm. blancheur, blanc; fig. — պարանոցի, la blancheur, l'ivoire, l'albâtre du cou.

Սպիտակուց s. blanc d'œuf, albumine; le blanc de l'œil, sclérotique; blancheur.

Սպնգանման, Սպնգատեսակ a. spongieux.

Սպունգ, սնգի, սնգոյ ou պունգի sm. éponge; սրբել սպնգաւ, éponger, nettoyer avec une éponge.

Սպուռ V. Սպառսպուռ.

Սպտուր, տրոյ s. crottin, fiente.

Սպրդանեմ V. Սպրդեմ.

Սպրդեմ, եցի va. insinuer, glisser, introduire doucement, furtivement, fourrer; vn. V. Սպրդիմ.

Սպրդիմ, դեցայ vn. s'insinuer, se glisser, s'introduire, se fourrer, pénétrer dans.

Սպրկիկ, Սպրկուկ a. propre.

Սռիճք, Սռինչք, Սռիչ s. sifflement.

Սռնակ, աց s. essieu, axe.

Սռնապան, աց s. jambière, chausses.

Ստաբան V. Ստախօս.

Ստաբանեմ, եցի vn. dire des mensonges, des faussetés, mentir.

Ստաբանութիւն V. Ստախօսութիւն.

Ստագիր adj. qui écrit des faussetés; écrit faussement.

Ստադ, ի s. stade.

Ստադատ a. qui juge fausement.

Ստադիրն, աց s. stade.

Ստախօս, աց a. diseur de mensonges, menteur.

Ստախօսութիւն s. propos ou discours mensonger, mensonge, menterie.

Ստածեմ V. Տածեմ.

Ստածին a. qui fait naître, qui invente le mensonge.

* Ստակ, ի s. argent, monnaie, espèces, numéraire; — շահել՝ վաստկիլ, gagner de l'argent; — վաստկցնել, faire gagner de l'argent; — գտնել, se procurer de l'argent; — կտրել, frapper de la monnaie; coûter de l'argent, produire; — վատնել, ստակէ ելլել, dépenser de l'argent; — ընել, coûter ou produire de l'argent; — աւրել՝ փոխել, changer de la monnaie.

Ստահակ, աց adj. insubordonné, indiscipliné, polisson, mutin, gredin, lutin, impertinent; — սզնալ V. Ստահակեմ.

Ստահակեմ, եցի vn. être

insubordonné, désobéir, se conduire mal, polissonner, se mutiner.

Ստահակեցուցիչ a. celui qui rend insubordonné.

Ստահակութիւն s. insubordination, indocilité, mutinerie, polissonnerie.

Ստամբակ, աց a. indocile, désobéissant, récalcitrant, intraitable, rebelle; rude, rigoureux, sévère.

Ստամբակեմ, եցի vn. faire de l'opposition, résister, désobéir, se révolter.

Ստամբակութիւն s. indocilité, désobéissance, révolte; dureté, sévérité, rigueur.

Ստամոք, Ստամոքս, աց s. estomac; — իմ ցաւէ, j'ai mal à l'estomac.

Ստամոքացաւ, Սմատոքսացաւ, ի s. cardialgie, mal d'estomac.

Ստամոքական, Ստամոքսական a. stomachique.

Ստայօղ, ից, աց a. qui n'a rien de vrai, faux, mensonger, supposé, feint, fictif; qui invente des faussetés.

Ստայօգութիւն s. fausseté, supposition.

Ստանամ, ացայ vn. acquérir, acheter; posséder, se mettre en possession, avoir en sa possession, prendre livraison de; créer; փառս —, acquérir de la gloire.

Ստանձնեմ V. Ըստանձնեմ.

Ստանուն V. Սուտանուն.

Ստաշխն, խին sm. storax;

essence ou huile de myrrhe.

Ստապատիր a. faux, mensonger, factice.

Ստապատում V. Սուտապատում.

Ստացագիր, գրոյ s. reçu, récépissé, quittance.

Ստացական adj. possessif; créé.

Ստացիչ, Ստացող s. acquéreur, possesseur.

Ստացուած, ոց s. propriété, possessions, biens, fonds; acquisition; créature.

Ստացուածաշատութիւն s. grande quantité de biens, richesse.

Ստացուածատէր, տեառն s. propriétaire.

Ստացումն s. acquisition, possession.

Ստացուցանեմ, ուցի va. faire acquérir, faire posséder.

Ստափառութիւն s. fausse opinion.

Ստգիւտ, Ստգտանեմ, Ստրգտանք V. Ըստգիւտ, Ըստգրտանեմ, Ըստգտանք.

Ստեղծաբանեմ, եցի va. inventer, fabriquer, forger.

Ստեղծաբանութիւն s. poésie; fiction, invention.

Ստեղծագործ, ի ս. créateur.

Ստեղծագործեմ, եցի va. créer.

Ստեղծագործութիւն s. création.

Ստեղծած a. créé.

Ստեղծական a. créé; inventé, contourné, factice.

Ստեղծանեմ, ծի va. créer;

inventer, forger, controuwer, fabriquer.

Ստեղծիչ, Ստեղծող s. créateur; inventeur, auteur.

Ստեղծուած, ոց s. créature; invention, production.

Ստեղծուածոյ adj. inventé, controuvé, factice, faux.

Ստեղծում, ծի va. créer.

Ստեղծումն s. création; invention.

Ստեղն, ղան ou ղին, ղամբ s. branche, rameau; tige, tronc; dactyle; ստեղունք դաշնակի, clavier d'un piano.

Ստեղնիմ, նեցայ va. pousser comme une tige, croître.

Ստեմ, եցի vn. mentir, dire un mensonge; démentir, donner un démenti.

Ստեպղին, ղնի ou ղնոյ s. carotte; — վայրի, athamante.

Ստեր s. stère.

Ստերդմնութիւն sm. faux serment, parjure.

Ստերդումն, դման a. parjure, qui fait un faux serment, qui viole son serment.

Ստերիւրեմ եցի va. égarer, séduire, induire en erreur, pervertir, entraîner dans l'erreur; détordre, donner une interprétation fausse; —իմ vn. s'égarer, faillir, dévier, être entraîné dans l'erreur.

Ստերջ a. stérile.

Ստերջանամ, ացայ . Ստերջիմ, ջեցայ vn. être, devenir stérile.

Ստել, ոյ s. soie ou poil de chameau.

Ստելեղէն adj. de poil de chameau.

Ստէպ, ստիպոյ, ով ou աւ s. hâte, empressement, diligence, a. fréquent; adv. fréquemment, souvent; — կալ, mettre de la persévérance ou être assidu à, persévérer dans, s'appliquer à; ստէպ ստէպ, vite, à la hâte; très-souvent, sans cesse.

Ստիպաւ, Ստիպով adv. à la hâte, vite, avec empressement, avec ardeur.

Ստին, ստեան, իստենէ . Ստինք, ստեանց s. mamelle, sein; teton; sein, gorge; — կովու՝ ոչխարի... tetine, pis; իծուծ ստեանցն կախեալ, pendant à sa mamelle; ստինք անկան քեզ, ton sein s'enflait; V. Հատուցանեմ.

Ստիպեմ, եցի va. presser, contraindre, forcer, obliger; —իմ vn. se presser, être obligé, contraint, forcé; ստիպիմ իսիրոյ սրտիս, je ne puis résister au désir de.

Ստիպողական a. pressant, urgent, impérieux.

Ստիպումն sm. contrainte, urgence.

Ստիւգական a. de Styx.

Ստիւրակ s. storax.

Ստիքերովն, Ստիքերոն sm vers.

Ստիքս s. point, lettre.

Ստիքսեմ, եցի va. versifier, mettre en vers.

Ստկեմ, եցի va. aduler, flatter; * éplucher, nettoyer.

Ստնահատոյց a. sevré.

Ստնանեմ, եցի va. vaincre ; nuire, porter préjudice, faire tort, mal à, porter atteinte, incommoder.

Ստնգամ, ացի vn. être attaqué de spasme.

Ստնգանոտ adj. spasmodique.

Ստնգանք, նաց s. spasme.

Ստնդեայ. Ստնդեաց. Ստրնդի.ոյ. Ստնդիայ, դիայց. Ստրնդիաց, դիեցաց a. qui est à la mamelle, nourrisson ; — տղայ, enfant à la mamelle.

Ստնդիեմ, եցի vn. teter, sucer.

Ստնտու, աց s. nourrice.

Ստոման, աց s. cruche, pot.

Ստոյգ, տուգաց a. sûr, certain, assuré, positif, infaillible, juste, vrai, véritable, réel, authentique ; adv. sûrement, d'une manière sûre, assurément, certainement, — քաջութիւն, le vrai courage.

Ստոյիկեան a. stoïque.

Ստոր s. le bas, le dessous ; ի—, sous, dessous, en bas ; իստորէ, de dessous, d'en bas, par-dessous, par le bas.

Ստորաբաժանեմ, եցի va. subdiviser.

Ստորաբաժանումն s. subdivision.

Ստորաբեր V. Վայրաբեր.

Ստորաբնակ a. qui demeure en bas ou sur terre.

Ստորագիր, գրոյ s. inscription ; signature.

Ստորագրական adj. descriptif.

Ստորագրեմ, եցի va. souscrire ; signer ; décrire, tracer.

Ստորագրող a. s. signataire.

Ստորագրութիւն s. souscription ; signature ; description ; * դնել, mettre sa signature ; — տալ, donner sa signature.

Ստորադաս s. sous-classe.

Ստորադասական adj. subjonctif.

Ստորադասեմ, եցի va. soumettre, subordonner.

Ստորակայ, ից a. ce qui est dessous ; ce qui est sur la terre, terrestre ; subalterne, sujet, soumis, subordonné, serviteur.

Ստորակայութիւն s. sujétion, soumission, subordination.

Ստորակէտ, կիտի s. virgule.

Ստորային a. inférieur.

Ստորանախանձ a. qui affectionne la terre, qui tient à la terre, attaché aux choses terrestres, mondain, rampant.

Ստորանկիմ, կայ vn. tomber ; tomber sous, se soumettre, être sujet, subir.

Ստորասաբար adv. affirmativement.

Ստորասական a. affirmatif.

Ստորասեմ, ացի vn. affirmer, dire oui.

Ստորասութիւն s. affirmation.

Ստորաքարշ V. Գետնաքարշ.

Ստորերկրեայ, եայց a. sm. souterrain.

Ստորել s. le bas, le dessous ;

a. ce qui est en bas, au-dessous ; — ou իստորել, prép. adv. en bas, au bas, sous, dessous, au-dessous ; առ ստորել բազմոցին, au pied du sofa.

Ստորի, բռոյ, բեաց s. en-souple.

Ստորին, ընոց a. inférieur ; s. bas, fond, souterrain, enfers ; ստորինք, ceux qui sont sous terre, les gens d'ici-bas.

Ստորնագոյն a. très-inférieur.

Ստորնական, Ստորնային a. inférieur ; terrestre.

Ստորնասէր V. Ստորանախանձ.

Ստորնաքարշ V. Գետնաքարշ.

Ստորնեայք, նեաց s. ceux qui sont en bas, sont inférieurs.

Ստորոգեմ, եցի va. spécifier, dire, exprimer, attribuer.

Ստորոգելի s. attribut.

Ստորոգութիւն s. prédicament, attribut ; catégorie.

Ստորոտ, ից s. pied d'une montagne ; bord d'un vêtement ; առ ստորոտով լերինն, au bas de la montagne.

Ստորոտաքարշ a. qui traîne ses vêtements ; — պատմունան, robe traînante.

Ստորուղի, ղռոյ s. tunnel.

Ստորուստ. ի— adv. d'en bas, de dessous, par-dessous.

Ստուար, աց a. gros, épais, volumineux, fort ; nombreux, considérable ; — բանակ, immense armée.

Ստուարանդրեայ a. cartonné.

Ստուարանդրեմ, եցի va. cartonner.

Ստուարանդրեմ, Թղթոյ sm. carton.

Ստուարադիտակ, ի s. stéréoscope.

Ստուարածառ s. gros arbre.

Ստուարակարկատ a. très-gros, très-volumineux.

Ստուարանամ, ացայ յո. devenir gros, épais, grossir, se grossir, épaissir ; engraisser, prendre du corps, de l'embonpoint ; s'augmenter, s'accroître.

Ոտուարացուցանեմ, եցի va. grossir, épaissir, augmenter, accroître.

Ստուարութիւն s. grosseur, épaisseur.

Ստուգաբան, աց a. véridique ; vrai, réel, véritable ; étymologiste.

Ստուգաբանական s. étymologique.

Ստուգաբանեմ, եցի va. dire la vérité ; donner l'étymologie de.

Ստուգաբանութիւն s. véridicité ; étymologie.

Ստուգաբար V. Ստուգապէս.

Ստուգագիր a. authentique.

Ստուգագրեմ, եցի va. écrire véritablement ; ratifier.

Ստուգագրութիւն s. écrit véritable ; ratification.

Ստուգապատում V. Ճշմարտապատում.

Ստուգապէս adv. assuré-

ment, certainement, véritablement, en vérité, à coup sûr.

Ստուգեմ, եցի va. vérifier, assurer, examiner à fond, s'informer avec soin, s'informer de la vérité de, constater.

Ստուգիչ s. vérificateur.

Ստուգիչ V. Ստուգապէս.

Ստուգումն թիւս. vérification, certitude, assurance, vérité; —ք ասեմ, je puis assurer que.

Ստուեր, աց s. ombre; սին —, ombre vaine; —ք, ombres, mânes; —ք մահու, les ombres, les ténèbres de la mort; —ք գիշերոյ, les ombres de la nuit, les ténèbres; իբրեւ զ— անցանել, passer comme une ombre.

Ստուերագիր, գրաց s. dessin, esquisse, ébauche, croquis, canevas; dessinateur.

Ստուերագրեմ, եցի va. dessiner, esquisser, ébaucher, croquer, tracer.

Ստուերագրումն թիւս s. dessin, esquisse, croquis.

Ստուերածս ածեմ va. porter ombrage, éclipser, offusquer, effacer, ternir.

Ստուերական a. de l'ombre; ombré, obscur; qui reste dans l'ombre.

Ստուերակերպ a. semblable à de l'ombre, obscur.

Ստուերամած adj. couvert d'ombre, ombré, ombragé, ombreux, obscur.

Ստուերանամ, ացայ vn. se couvrir d'ombre, s'obscurcir.

Ստուերանիստ, նստաց adj. qui demeure dans l'ombre.

Ստուերապատ a. entouré d'ombre, ombré, ombragé.

Ստուերատուն V. նկարատունի.

Ստուերացուցանեմ, ուցի va. couvrir d'ombre, ombrager, obscurcir; cacher; donner de l'ombre.

Ստուծիւն sm. mensonge, fausseté; ցուցանել զ—, démentir.

Ստունգանեմ, եցի vn. refuser d'écouter, désobéir.

Ստունգանող a. indocile, désobéissant.

Ստունգանումն թիւս s. désobéissance, indocilité

Ստրատ, Ստրատելատ, Ստրատելատուն թիւս V. Սպարապետ, Սպարապետումն թիւս.

Ստրկածին adj. né d'un esclave.

Ստրկամեծար a. qui honore les esclaves.

Ստրկային adj. d'esclave, d'esclavage, servile.

Ստրկանամ, ացայ vn. être, devenir esclave.

Ստրկապէս adv. comme un esclave, servilement.

Ստրկացուցանեմ, ուցի va. réduire en esclavage, asservir.

Ստրկումն թիւս s. esclavage, servitude.

Ստրովբիւղ s. sabot (jouet).

Ստրուկ, տրկաց s. esclave.

Ստրջանամ, ացայ va. se repentir, regretter, s'en mordre les doigts, être touché de componction.

Ստրջանք, նաց s. repentir,

regret, chagrin, remords, com-
ponction.

Ստորջացուցանեմ, ուցի va.
faire repentir, faire regret-
ter, pénétrer de componction.

Ստորջումն V. Ստորջանք.

Սրաբերան V. Սայրասուր.

Սրագլուխ, լիխ a. qui a la
tête pointue.

Սրաթեւ a. qui a les ailes
pointues; qui vole vite.

Սրաթուիչ a. qui vole vite.

Սրախողխող a. tué, égorgé
avec une épée.

Սրածայր a. pointu, aigu.

Սրաճուծիւն s. peste, épi-
démie, mortalité.

Սրակն a. qui a les yeux
perçants, la vue perçante.

Սրակնութիւն s. vue per-
çante.

Սրակոխ՝Սրակոտոր առնեմ
va. passer au fil de l'épée,
égorger.

Սրակտուց a. qui a le bec,
le bout pointu.

Սրահ, ից s. salle, salon;
rideau; parvis.

Սրահակ, աց s. petit rideau,
tapisserie, tenture; petite salle,
petit salon.

Սրահակածեւ a. qui a la
forme d'un rideau.

Սրահայեաց a. qui a le re-
gard perçant.

Սրաձայն a. qui a une voix
aiguë, un son aigu.

Սրամահ առնել, fuer avec
l'épée, passer au fil de l'épée;

— լինել, tomber sous le glaive.

Սրամերկ V. Սուսերամերկ.

Սրամիտ a. qui a l'esprit
perçant, fin, pénétrant, sub-
tile, intelligent.

Սրամտութիւն s. pénétration
d'esprit, perspicacité, sagacité.

Սրանամ, ացայ vn. devenir
aigu, pointu ou aiguisé; passer
rapidement, voler, s'envoler,
filer, s'en aller, s'enfuir, cou-
rir vite, se précipiter; s'aigrir,
s'irriter; իբաց —, disparaître,
s'enfuir.

Սրանկիւն, կեանց a. acu-
tangle, acutangulaire, oxy-
gone; s. angle aigu.

Սրավար, աց a. qui marche
vite, vif, impétueux, rapide.

Սրավարիմ, եցայ vn. aller
ou courir vite, se mettre en
haleine, se précipiter.

Սրատես, Սրատեսիլ V.
Սրակն.

Սրատեսութիւն V. Սրակնու-
թիւն.

Սրարբեցուցանեմ, ուցի va.
étourdir, assourdir.

Սրափուշ s. ronce.

Սրբաբան, ից a. qui chante
le trisagion.

Սրբաբանեմ, եցի va. chan-
ter le trisagion, sanctifier.

Սրբաբանութիւն sm. trisa-
gion, hymne.

Սրբաբար adv. saintement.

Սրբագիր s. hagiographe;
—ք, livres hagiographes.

Սրբագործ, ի a. consacrant.

Սրբագործեմ, եցի va. con-
sacrer.

Սրբագործութիւն s. consé-
cration.

Սրբագումար a. composé de saints, vénérable.

Սրբագրեմ, եցի va. corriger.

Սրբագրիչ, Սրբագրող sm. correcteur.

Սրբագրութիւն s. correction; épreuve à corriger; * — ընել, corriger des épreuves.

Սրբադեղ, ոյ s. purgatif; — տալ, purger; — առնուլ, se purger, prendre un purgatif, une médecine.

Սրբազան adj. sacré; s. sa sainteté, sa grandeur.

Սրբազանեմ, եցի va. consacrer.

Սրբագգեստ, ից a. vêtu d'un habit propre.

Սրբազնական V. Նուիրական .

Սրբազնութիւն s. sainteté; — ձեր, votre —.

Սրբալոյս a. qui a une lumière pure, saint.

Սրբական adj. saint, pur, chaste.

Սրբակեաց, կեցաց. Սրբակրօն, ից a. qui vit saintement, pur, chaste.

Սրբահայեաց a. qui a un regard saint, pur.

Սրբահետ a. qui conduit à la sainteté, sacré.

Սրբաձայնեմ V. Սրբաբանեմ.

Սրբամատոյց a. offert saintement, sacré, saint.

Սրբամաքուր a. très-pur, saint.

Սրբամիտ a. qui a l'esprit saint ou pur.

Սրբամտիմ, տեցայ vn. sanctifier, purifier son esprit.

Սրբամտութիւն s. sainteté d'esprit.

Սրբան, ի sm. anus, fondement.

Սրբանամ, ացայ vn. être ou devenir saint, se consacrer, se sanctifier.

Սրբանուէր V. Սրբամատոյց.

Սրբապէս adv. saintement.

Սրբապիղծ a. s. sacrilège, profanateur.

Սրբապղծութիւն sm. sacrilège, profanation.

Սրբասաց, Սրբասացութիւն V. Սրբաբան, Սրբաբանութիւն .

Սրբասէր adj. qui aime la sainteté, pur, chaste; qui aime les saints.

Սրբասնեալ, Սրբասնունդ a. vécu ou élevé saintement, saint.

Սրբաձայր s. lieu saint; — տանար, auguste temple.

Սրբատաշ a. poli, luisant.

Սրբատեսիլ a. qui a l'air saint, pur.

Սրբատուն, տան s. sacristie.

Սրբատուփ, տփոյ s. ciboire.

Սրբարան, աց s. asile sacré, sanctuaire; a. sanctifiant.

Սրբարար, աց a. sanctifiant.

Սրբարարութիւն s. sanctification.

Սրբացուցանեմ, ուցի va. canoniser.

Սրբացուցումն s. canonisation.

Սրբափայլ *a.* pur, saint.

Սրբաքննիչ *s.* inquisiteur.

Սրբաքննութիւն *s.* inquisition.

Սրբեմ, եցի *vn.* sanctifier, consacrer; purifier; nettoyer, essuyer, éponger; offrir, dédier; observer; méd. absterger; — զեղնգունս, couper les ongles; — զմօրուս, raser, faire la barbe; — զցորեան, vanner, nettoyer du blé.

Սրբիկ *a.* saint, pur, propre.

Սրբիչ *a.* sanctifiant; qui purifie, qui nettoie; méd. abstergent; *s.* rasoir; — ձեռաց, essuie-main, serviette; — բաժակի, le purificateur.

Սրբութիւն *s.* sainteté; purification; pureté, propreté; sanctuaire; offrande; communion; — ձեր, votre sainteté; — առնուլ, recevoir la communion, communier.

* Սրբուիմ, եցայ *vn.* s'es-suyer.

Սրբուհի *sf.* sainte.

* Սրդողիմ, * Սրդողցնեմ *V.* Բարկանամ, Բարկացուցանեմ.

Սրեղջիւր *a.* qui a les cornes aiguës.

Սրեմ, եցի *va.* aiguiser, repasser, affiler, affûter; *fig.* aiguillonner, stimuler, exciter; — զախորժակ *V.* Ախորժակ.

Սրընծաց *a.* qui va, qui court vite, qui coule rapidement, impétueux; — զետ, fleuve rapide, au cours rapide.

Սրընծացութիւն *sm.* cours rapide, impétuosité.

Սրթամ, ացի *vn.* courir.

Սրիկայ, ից *a.* sicaire, brigand, assassin.

Սրինգ, րնգաց *s.* flûte; flageolet; sifre; — հաւորաց, pipeau; — հովուաց, chalumeau; նուագել սրնգաւ, jouer de la flûte, flûter.

Սրճակաթ *s.* café au lait.

Սրճանոց, աց *s.* cafetière.

Սրճաստան, աց *s.* caféière.

Սրճարան, աց *s.* café (lieu).

Սրճարար, աց *s.* cafetier.

Սրճենի, նեաց *s.* caféier.

Սրնգահար, աց *sm.* joueur de flûte, flûtiste.

Սրնգեմ, եցի *vn.* jouer de la flûte; siffler; braire.

Սրոբէ *V.* Սրովբէ.

Սրոհունդ *sm.* bot. millepertuis.

Սրովբէ, ից *s.* séraphin.

Սրովբէագումար *V.* Սրովբէագունդ *a.*

Սրովբէագունդ *a.* composé par les séraphins; *s.* troupe de séraphins.

Սրովբէական *a.* séraphique.

Սրովբէամաքուր *adj.* pur comme un séraphin.

Սրուակ, աց *sm.* soie; burette; — վիրաբուժից, ventouse.

Սրութիւն *s.* qualité de ce qui est aigu, pointu, perçant ou pénétrant; rapidité, promptitude, vélocité, célérité.

Սրումն *sm.* aiguisement, affûtage.

Սրունկն *a.* qui a l'oreille fine, bonne.

Սրունք, նից sm. jambe, mollet.

Սրսկապան, աց s. chambre nuptiale; boudoir; rideau de lit.

Սրսկեմ, եցի va. asperger, arroser, répandre.

Սրսկումն s. aspersion, arrosement.

Սրտաբախ, աց a. palpitant; — լինել, palpiter.

Սրտաբեկ a. qui a le cœur brisé, découragé, abattu; — առնել, briser le cœur, décourager, abattre le courage; — լինել, avoir le cœur brisé, être abattu.

Սրտաբեկեմ, Սրտաբեկիմ V. Սրտաբեկ առնեմ՝ լինիմ.

Սրտաբեկութիւն s. brisement ou abattement de cœur, découragement.

Սրտագէտ a. qui connaît les cœurs.

Սրտագին adv. de bon cœur, de tout son cœur.

Սրտադուրք s. les oreillettes du cœur.

Սրտաճափ a. consterné.

Սրտաճափումն s. consternation.

Սրտաճունդ V. Սրտաբախ.

Սրտալիբ a. plein de cœur; adv. de plein cœur, de grand cœur.

Սրտակաթ a. envieux, désireux, amoureux.

Սրտակէզ a. qui a le cœur brisé, navré.

Սրտակիզեմ, եցի va. navrer, déchirer ou fendre le cœur.

Սրտակոտոր V. Սրտաբեկ.

Սրտամմիկ V. Սրտաշարժ.

Սրտահաճոյ s. agréable au cœur.

Սրտանամ, ացայ vn. prendre courage.

Սրտաշարժ adj. touchant, émouvant, attendrissant.

Սրտապախ առնել, consterner, épouvanter; — լինել, être consterné, épouvané.

Սրտապինդ adj. ranimé, encouragé, courageux, intrépide.

Սրտապնդեմ, եցի va. animer, ranimer, donner du courage, encourager, remonter le moral de qn., relever ou relever son courage; — իմ vn. se ranimer, prendre courage.

Սրտառուչ a. qui touche le cœur, touchant, attendrissant, tendre; touché, ému, abattu; désireux, envieux; fâché, choqué, indigné, aigri; plaintif, douloureux, perçant; — բողոք, plaintes amères.

Սրտատես a. qui voit les cœurs, qui voit au fond des cœurs.

Սրտատրոփ a. dont le cœur bat, est tremblant pour, désireux.

Սրտացաւ a. qui a mal au cœur, qui a des douleurs d'estomac; affligé, chagrin.

Սրտացաւութիւն s. compassion, pitié; douleur, chagrin; — ք, avec compassion, pitié.

Սրտացուցանեմ, ուցի va.

V. Արտապնդեմ; toucher, émoi.

Արտեայ a. qui a du cœur, courageux; այր —, homme de cœur.

Արտեռանդն a. ardent, vif, fervent, tendre.

Արտի մտօք, etc. V. Սիրտ.

Արտկեղ a. qui brûle le cœur, cuisant, navrant.

Արտմտական a. colérique, irascible.

Արտմտեմ, եցի. Արտմտիմ, տեցայ vn. s'emporter, se mettre en colère, s'indigner, se fâcher, s'irriter contre, s'exaspérer.

Արտմտեցուցանեմ, ուցի va. mettre en colère, fâcher, indigner, irriter, outrer, exaspérer.

Արտմտութիւն s. emportement, colère, indignation, exaspération, dépit; շիջուցանել զբոց —եմ, étouffer d'indignation; հրաբորբոք —, bouillant courroux.

Արտնեղութիւն V. Նեղասրբութիւն.

Արտնիմ V. Արտմտիմ.

Արտնութիւն V. Արտմտութիւն.

Արտնում V. Արտմտիմ.

Արտցաւութիւն V. Արտացաւութիւն.

Ափածանելի s. tablier; peignoir.

Ափածանիմ, փածայ vn. se mettre un tablier, s'entourer d'un tablier, se couvrir d'un peignoir; se mettre ou avoir

autour de soi, se vêtir; բուրծս —, se revêtir de cilices.

Ափածումն s. l'action de se couvrir, d'être vêtu.

Ափարիմ V. Փարիմ.

Ափիւռ, Ափիւռ adj. épars, dispersé; sporadique.

Ափիւռք s. dispersion; les Sporades; nations dispersées; իսփիւռս ծաւալել, disperser.

Ափիւրիդ V. Սփրիդ.

Ափոփական a. qui soulage.

Ափոփանք, նաց s. soulagement, allégement, adoucissement, baume.

Ափոփեմ, եցի va. soulager, alléger, adoucir; — զվիշտս, calmer, charmer les peines.

Ափոփութիւն, Ափոփումն V. Ափոփանք.

Ափութեմ, եցի va. répandre, disséminer, disperser, éparpiller; répandre, propager; répandre, épancher; — ծաղիկս, joncher, couvrir, parsemer de fleurs.

Ափութիչ s. barre de fer.

Ափուոց, աց sm. nappe (de table).

Ափումն s. expansion.

Ափրիդ, աց sm. corbeille, panier.

Աքանչանամ, ացայ vn. admirer, regarder avec admiration, s'étonner de, s'émerveiller, être surpris, ravi ou frappé de, être en admiration, en extase, regarder avec admiration.

Աքանչանք, նաց. Աքանչացումն s. admiration, ravisse-

ment, étonnement; սքանչանս համարել V. Սքանչանամ.

Սքանչացուցանեմ, ուցի va. émerveiller, ravir, frapper d'étonnement, d'admiration, étonner.

Սքանչացուցիչ a. ravissant, surprenant, étonnant.

Սքանչելարբար V. Սքանչելարբար V. Սքանչելարբար V. Սքանչելարբար V.

Սքանչելագեղ adj. d'une beauté ravissante, charmant.

Սքանչելագործ s. qui fait des miracles, thaumaturge; adj. prodigieux, miraculeux.

Սքանչելագործեմ, եցի vn. faire des choses merveilleuses, faire des miracles, des prodiges.

Սքանչելագործութիւն s. action de faire des miracles, des prodiges; miracle, prodige.

Սքանչելագոր a. qui a une force prodigieuse.

Սքանչելական V. Սքանչելի.

Սքանչելակերպ a. étonnant, merveilleux, surprenant.

Սքանչելահրաշ adj. prodigieux, merveilleux.

Սքանչելաշուք a. merveilleux, majestueux.

Սքանչելապատում V. Շրաշապատում.

Սքանչելապէս adv. d'une manière admirable ou étonnante, admirablement, étonnamment, merveilleusement, à ravir, à merveille, divinement, par excellence; miraculeusement, prodigieusement, par miracle.

Սքանչելատես, Սքանչելատեսիլ, Սքանչելատեսիկ adj. ravissant, charmant, imposant.

Սքանչելարար V. Սքանչելագործ.

Սքանչելացուցանեմ, ուցի va. rendre admirable, merveilleux.

Սքանչելափառ V. Շրաշափառ.

Սքանչելի adj. admirable, ravissant, charmant, excellent; prodigieux, merveilleux.

Սքանչելիք, լեաց s. prodige, merveille, phénomène; miracle; սքանչելիս առնել V. Սքանչելագործեմ.

Սքանչելութիւն sm. excellence.

Սքանչումն, Սքանչք s. admiration, ravissement.

Սքեմ, ի, աւ sm. habit de moine, habit monacal; — առնուլ, prendre l'habit de religieux ou de religieuse, prendre l'habit, le froc; prendre le voile (en parlant d'une religieuse).

Սքեմառութիւն sm. prise d'habit, vêtue.

Սքեմաւորիմ V. Սքեմ առնում.

Սքողաստիկոս, ագ a. s. scolastique.

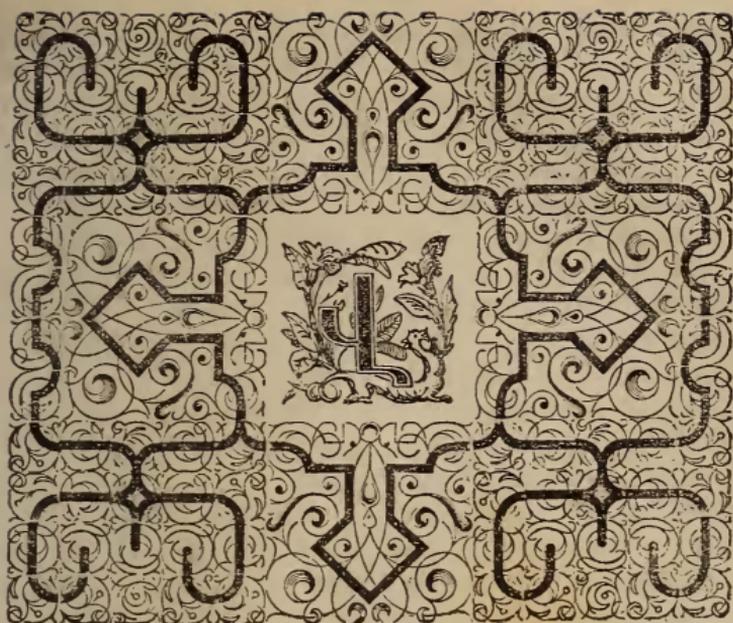
Սքողեմ, Սքողարկեմ, եցի va. couvrir d'un voile, voiler, couvrir.

Սքողումն s. action de couvrir avec un voile, de voiler.

Սօլեր s. souliers.

Սօս, ից s. platane, plane;

peuplier blanc; a. fig. fier, altier, hautain, fringant; — երիվար, cheval fougueux. Սօսանուէր adj. dédié aux platanes. Սօսաւիւն, Սօսափիւն sm.	bruit, murmure, souffle; — հողմոց, bruit sourd des vents; — տերեւոց, le bruissement des feuilles. Սօսի, սւռյ s. platane. Սօսիւն V. Սօսաւիւն.
--	---

Վ (vé) s. trentième lettre de l'alphabet et vingt-quatrième des consonnes; trois mille, trois-millième.

Վագեմ V. Սուրամ.

Վագերածի, ձիոյ s. zèbre.

Վագր, գեր, գերաց s. tigre; ճատակ —, tigresse.

Վազ V. Վազք.

Վագեմ, եցի vn. sauter, bondir, enjamber, s'élaner, franchir d'un saut; échapper; surpasser; violer, transgresser; outre-passer; courir; * fuir, couler; — սրտի, palpiter, battre; վագեալ անցանել, franchir; * այս ամանն՝ տակառն կվագէ, ce vase, ce tonneau fuit.

Վազնատ, ի s. fromage à la crème.

Վազվագեմ, եցի vn. sautiller, trotter, gambader.

Վազք, զից s. saut, bond, gambade; palpitation; վագս առնուլ, sauter, bondir, gambader.

Վաթարիկ V. Վատթար.

Վաթսնամեան, ամենից a. sexagénaire.

Վաթսնաւոր a. qui contient le nombre soixante.

Վաթսնեակ, եկի s. soixantaine.

Վաթսներորդ, ագ a. soixantième.

Վաթսուն, սնից a. soixante.

Վախ, ից s. lieu escarpé,

précipice; վախ իվախէ, escarpé; V. Երկիւղ.

Վախեմ, վախեցուցանեմ V. Երկնչիմ, Երկեցուցանեմ.

Վախկոտ, վախկոտութիւն V. Երկչոտ, Երկչոտութիւն.

Վախճան, ի s. fin, terme; but, fin; fin, résultat, issue, dénouement; fin, conclusion, achèvement; bout, extrémité; la fin, la mort; իվախճանի, à la fin, enfin, finalement; ց—, jusqu'à la fin; ի—ամիս, à la fin de l'année; — առնել, mettre fin, un terme, faire trêve, finir, décider; — առնուլ, prendre fin, tirer à sa fin, cesser, finir; — դնել, mettre fin, terminer; յերձ ի— լինել, être à sa fin, à son terme, à l'article de la mort; — եհաս նմա, il mourut; ի— կենաց իւրոյ, sur la fin de sa vie; ընկալաւ զարժանահասն —, il finit comme il le méritait.

Վախճանական, վախճանաւոր a. final, dernier; qui a une fin, un terme.

Վախճանեալ a. trépassé, mort, défunt.

Վախճանեմ, եցի va. finir, mettre fin, terminer; achever, accomplir, consommer, exécuter, tuer; — զաւուրսն՝ ըզկեանս, վախճանեալ զաւուրս իւր յեռանել, terminer ou finir ses jours, sa vie.

Վախճանեցուցանեմ, ուցի va. ôter la vie, faire mourir.

Վախճանիմ, նեցայ vn. terminer ou finir sa vie, ses jours,

décéder, mourir, expirer; finir, tirer à sa fin, se terminer; ընդ վախճանել շնչոյն, au dernier soupir, au moment d'expirer; — լցեալ աւուրքք, mourir plein de jours.

Վախուտ a. escarpé.

Վախվախեմ V. Երկնչիմ.

Վականակ, աց a. mûr.

Վակաս, ի s. l'amict d'un prêtre arménien; éphod.

Վակասակիր, վակասաւոր adj. qui porte un éphod, un amict.

Վակժոյժ լինիմ. Վակժուժեմ, եցի vn. harper, serrer fortement avec les mains, enlacer ses bras, se cramponner à, s'attacher fortement à.

Վահ interj. ah! hélas!

Վահան, աց s. bouclier; — հաւատոյ՝ օրինաց, le bouclier, le défenseur de la foi, des lois.

Վահանադրօշ a. qui porté un bouclier.

Վահանակ, աց s. petit bouclier.

Վահանակիր a. s. qui porte un bouclier, écuyer.

Վահանածուկն, ձկան sm. turbot, barbue.

Վահանավառ, վահանաւոր a. qui porte un bouclier.

Վահանավակ adj. couvert, défendu par un bouclier; — առնել, couvrir, défendre avec un bouclier.

Վահանընկէց լինիմ vn. jeter son bouclier et se sauver.

Վաղ a. ancien, antique, d'autrefois; adv. de bonne

heure, bientôt, tôt, vite; déjà, anciennement, autrefois, jadis; — ուրեմն, jadis, il y a longtemps; — քաջ, de bonne heure; — քաջ ընդ առաւօտն, dès le point du jour, de grand matin, de très-bonne heure; — կամ անագան ou եթէ — եթէ —, tôt ou tard; ոչ կարի — ոչ յոյժ անագան, ni trop tôt ni trop tard; ի— ժամանակս, anciennement; ի— ժամանակաց, dès les temps anciens, de temps immémorial; — ընդ փոյթ, bientôt; sur-le-champ.

Վաղագոյն adv. vite, bientôt, tôt.

Վաղազեկոյց V. Կանխազեկոյց.

Վաղաթարշամ adj. qui se fane, qui se flétrit vite.

Վաղակարծեմ, եցի vn. conjecturer.

Վաղակառոր, աց sm. poignard, épée, braquemart, cimeterre; a. armé d'un poignard.

Վաղահաս a. qui arrive tôt, prompt; hâtif, prématuré.

Վաղահասիկ a. qui arrive vite.

Վաղահասութիւն s. prématurité, précocité, hâtivité.

Վաղահասուկ a. hâtif, précocce, prématuré; inconstant, mobile; qui s'épanouit vite.

Վաղամահ, Վաղամահուկ a. mort avant le temps, qui est mort prématurément; — լինել, mourir d'une mort prématurée, mourir jeune, à la

fleur de l'âge, dans la fleur de ses ans, ne pas faire de vieux os.

Վաղամեռ, Վաղամեռիկ, Վաղամեռուկ V. Վաղամահ; — մահ, mort prématurée.

Վաղամեռուկ s. bot. jone odorant.

Վաղամուսնիք բարք s. habitude de se marier de bonne heure.

Վաղայագ, Վաղայագու a. qui se rassasie vite.

Վաղայարոյց a. matineux; matinal; — լինել, se lever de bonne heure, de grand matin, être matinal.

Վաղանցուկ adj. passager, fugitif, périssable, éphémère, momentané, instantané.

Վաղապատիր adj. qui se trompe vite.

Վաղաւեր adj. qui se ruine vite.

Վաղափոխուկ լինել, être aisé à changer, être inconstant.

Վաղափուկ a. qui s'écroule vite.

Վաղափուտ a. qui se pourrit vite.

Վաղեմի a. ancien, vieux, suranné.

Վաղեփեաց adj. mûri tôt, hâtif.

Վաղ ընդ փոյթ V. Վաղ.

Վաղժամանակեայ V. Վաղեմի; — հնութիւն, antiquité.

Վաղիւ, զուի sm. demain, lendemain, le jour suivant; առ ou ի—, ի— անդր, demain, le lendemain, le jour d'après; à demain, au lendemain; ի—

անդր յետ մահու նորա, le lendemain de sa mort.

Վաղհասուկ V. Վաղահասուկ.

Վաղձան V. Վախձան.

Վաղնչականութիւն s. anti-
quité.

Վաղնջեան. իվաղնջենէ հե-
տէ. depuis longtemps.

Վաղնչուց a. ancien, vieux;
ի— ou ի— հետէ, ancienne-
ment, autrefois, depuis long-
temps, dès les temps anciens;
ի— ժամանակաց, de temps
immémorial.

Վաղորդայն, ոյ, ի s. matin;
— ou ի— adv. le matin, de
bonne heure.

Վաղորդեան, Վաղուեան a.
de demain, du jour suivant.

Վաղու եւս, Վաղուց. իվա-
ղուց, իվաղուց հետէ adv. ja-
dis, autrefois, anciennement;
depuis longtemps.

Վաղուց a. ancien, antique,
d'autrefois.

Վաղվաղ adv. vite, rapide-
ment.

Վաղվաղակի adv. vite, sur-
le-champ, bientôt, aussitôt, à
l'instant, en hâte.

Վաղվաղեմ, եցի vn. s'em-
presser, se dépêcher, se hâter,
se presser, se précipiter.

Վաղվաղընկէց a. qui jette
vite.

Վաղվաղկոտ, Վաղվաղուկ,
Վաղվաղուն a. qui s'empresse,
qui se hâte, vif, prompt, rapide.

Վաղր, դեր s. sabre, cou-
telas; hache.

Վաղրաւոր adj. armé d'un
sabre, d'une hache.

Ղաղցասումն, սմանց a. qui
s'emporte facilement, iras-
cible, susceptible, chatouil-
leux: — լինել, être prompt à
se fâcher, avoir la tête près du
bonnet.

Վաղ բաշ V. Վաղ.

Վաճառ, աց, ուց s. com-
merce, négoce, trafic, mise en
vente; marchandise; marché.
vente, débit; marché, halle,
ի— արկանել, vendre, mettre
en vente; իվաճառս հատանել,
faire le commerce, s'occuper
du commerce; —ք, denrées.

Վաճառաբերեմ, բերի va.
importer.

Վաճառաբերութիւն s. im-
portation.

Վաճառագիր, գրոյ s. effet
de commerce.

Վաճառական, աց s. mar-
chand, commerçant, négo-
ciant, trafiquant.

Վաճառականութիւն s. com-
merce, négoce, trafic.

Վաճառակից s. associé de
commerce.

Վաճառակուր առնել, ven-
dre; — լինել, être vendu.

Վաճառակցութիւն s. so-
ciété, association.

Վաճառահանեմ, նի va.
exporter.

Վաճառահանութիւն s. ex-
portation.

Վաճառանոց, աց s. marché,
halle, bazar.

Վաճառաշահ a. s. commer-

gant, négociant, trafiquant; s. commerce; — լինել, commercer, faire le commerce, trafiquer; ի— արկանել, mettre dans le commerce, faire valoir, faire produire, trafiquer de, spéculer sur; — քաղաք, ville marchande.

Վաճառաշահութիւն s. commerce, trafic, négoce.

Վաճառապետ, աց s. chef, prévôt des marchands.

Վաճառատեղի, ղեաց. Վաճառարան, աց s. marché, bazar; comptoir.

Վաճառափողոց V. Վաճառանոց.

Վաճառեմ, եցի va. vendre, débiter, écouler.

Վաճառիկ a. vendable; — լինել, être vendu.

Վաճառող s. vendeur, marchand.

Վաճառում s. vente, débit.

Վայ, ից, ոց s. cri de douleur; malheur, calamité.

Վա՛յ interj. hélas! malheur! — քեզ, malheur à toi! վա՛յ վա՛յ, malheur! malheur! վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, hélas! hélas! que je suis malheureux!

Վայել V. Վայելք; — է, il convient, il est convenable.

Վայելեմ, եցի va. jouir de, avoir la jouissance de, goûter, posséder; seoir, aller bien; être convenable, convenir, — յարգասիս..., goûter le fruit de; հանդերձս այս վայելէ քեզ, ce vêtement te sied, te va bien.

Վայելելի s. celui qui jouit de.

Վայելեցուցանեմ, ուցի va. faire jouir de; porter bien, se mettre bien, s'habiller avec goût.

Վայելուած V. Վայելք.

Վայելում s. jouissance.

Վայելուչ a. convenable, décent. bienséant, séant; élégant, joli. beau, gentil, gracieux; celui qui jouit de; — ս adv. élégamment.

Վայելչաբան a. élégant.

Վայելչաբանութիւն s. élégance de langage, élégance.

Վայելչաբար adv. convenablement, d'une manière convenable, décemment; élégamment, gentiment, joliment, gracieusement.

Վայելչազեղ adj. élégant, joli, charmant, gracieux.

Վայելչազարդ a. élégamment orné.

Վայելչական a. convenable, élégant.

Վայելչականութիւն s. convenance, bienséance.

Վայելչանամ, ացայ vn. s'illustrer, se distinguer, se faire remarquer; jouir de.

Վայելչանք V. Վայելչութիւն.

Վայելչապէս V. Վայելչաբար.

Վայելչութիւն sm. convenance, bienséance, décence; élégance, beauté, grâce; jouissance, usage; plaisir.

Վայելք, լից s. jouissance, plaisir; convenance.

Վայեմ, եցի vn. s'écrier, dé-

plorer avec de grands cris, pousser des cris de douleur.

Վայթեմ, եցի va. vider, verser, répandre, faire couler.

Վայիւն, Վայուժն s. cri, lamentation gémissément.

* Վայլեցնեմ V. Վայելեցուցանեմ.

Վայր, աց, ից s. lieu, endroit, place, emplacement, part, terrain; յայսմ վայրի, ici, en ce lieu; յայնմ վայրի, là, en ce même lieu, là même; Մինչեւ ցայս —, jusqu'ici, jusqu'à cet endroit; յոր —, en quel endroit, quelque part; զվայրօք ածել զաչս, regarder alentour; — Մի. առ — Մի, un peu de temps, un instant, un moment. un peu; ընդ —, en vain, vainement; ընդ — հարկանել, abandonner, délaisser; dénigrer, diffamer; անհուն վայրքք, espaces immenses; իմի — զալ, se rassembler; ի—, en bas, au-dessous; իվերուստ Մինչեւ ի—, de haut en bas; զաչս ի— արկեալ, les yeux baissés; V. Վեր.

Վայրաբան V. Ընդվայրախօս.

Վայրաբար V. Վայրապար.

Վայրաբեր, աց, ից a. qui descend en bas, qui est porté à descendre.

Վայրաբերեմ V. Իջուցանեմ.

Վայրաբերիմ V. Իջանեմ.

Վայրագ, աց a. féroce, farouche, sauvage.

Վայրագայիմ V. Իջանեմ.

Վայրագանամ, ացայ vn.

devenir farouche, sauvage, s'effaroucher.

Վայրագասուն a. sauvage.

Վայրագաւիթ, աւթի s. palier; — վանաց, préau.

Վայրագիմաստ V. Վայրեւամիտ.

Վայրագնաց a. vagabond, errant.

Վայրագութիւն s. humeur sauvage ou farouche, férocité.

Վայրախօյր a. curieux.

Վայրախուզութիւն s. curiosité.

Վայրական a. local; — փոփոխումն, changement local.

Վայրակեաց s. a. local.

Վայրահաչ a. clabaud.

Վայրահար adj. ordinaire, commun, relâché, dis olu.

Վայրածիգ a. qui penche, qui est porté vers le bas.

Վայրայարկ.ի s. plain pied.

Վայրապար adv vainement, en vain, inutilement; a. vain, inutile, futile, insignifiant, commun.

Վայրապարզարդ adj. coquet.

Վայրապարախօս V. Ունայնաբան.

Վայրասուն a. sauvage.

Վայրաւատիմ, եցայ vn. se disperser.

Վայրավատիւն a. épars, dispersé, sporadique.

Վայրավատնիմ V. Վայրաւատիմ.

Վայրավատումն s. dispersion.

Վայրարկու V. Սրբան.

Վայրափակ a. circonscrit, borné.

Վայրաբարշ V. Գետնագալշ; — խորհուրդք, basses pensées.

Վայրեմ, եցի va. dissiper, distraire; —իմ vn. se dissiper, se distraire.

Վայրենաբար adv. comme un sauvage, cruellement.

Վայրենաբարոյ, ից a. qui a une nature, un caractère sauvage, grossier, sauvage, brutal.

Վայրենական a. sauvage.

Վայրենամիտ a. farouche, sauvage, brutal, féroce, cruel.

Վայրենանամ, ացայ vn. devenir sauvage, farouche.

Վայրենացուցանեմ, ուցի va. rendre sauvage, faire rentrer dans l'état sauvage; rendre farouche, effaroucher.

Վայրենեալ a. devenu sauvage.

Վայրենի, նւոյ, նեաց a. sauvage; rustique, grossier; farouche, féroce, cruel.

Վայրենութիւն sm. nature sauvage; humeur sauvage ou farouche, férocité.

Վայրէջք s. descente.

Վայրի a. sauvage.

Վայրիկ ժի adv. un instant, un moment; եւ ոչ —, pas un seul moment.

Վայրիկ ժի եւս, եւ adv. peu s'en est fallu que.

Վայրիմ V. Վայրեմ.

Վայրկեան, կենի, նից ou նեաց s. minute, moment, instant; — ou — ժի adv. un mo-

ment, un peu de temps; ի— ժամանակի, իմիում վայրկենի, dans une minute, à l'instant, en un moment.

Վայրկենական a. d'une minute; instantané, momentané.

Վայրուստ. ի— adv. d'en bas, de dessous.

Վան s. impulsion; V. Վանք.

Վանագոյն a. de couleur de crown-glass, de cristal.

Վանական, աց s. cénobite, moine, religieux; supérieur, prieur; a. conventuel, monacal, monastique, cénobitique.

Վանականութիւն s. conventualité, monachisme; dignité, charge de supérieur.

Վանակից a. qui habite le même couvent ou logement.

Վանակն, կան sm. crown-glass, cristal.

Վանահայր, հօր s. supérieur, prieur, abbé, archimandrite.

Վանապան, աց s. maréchal des logis, fourrier.

Վանատու, աց. Վանատուր, տրի s. hôte, hospitalier.

Վանատրեմ, եցի va. recevoir comme un hôte, héberger, accueillir.

Վանատրութիւն s. hospitalité.

Վանաւոր, աց s. hôte (qui reçoit l'hospitalité); hôte, hospitalier.

Վանգ V. Վանկ.

Վանդակ, աց s. cage; grille, gril; grillage; grille d'un réchaud; jalousie; balustre, ba-

lustrade; treillis; panier, corbeille.

Վանդակազործ a. fait de barreaux, grillé, garni d'une grille, treillissé; s. grille, treillis, grillage; balustre, balustrade.

Վանդակակապ a. garni de barreaux, d'un grillage.

Վանդակակերպ a. en forme de grille, de treillis.

Վանդակապատ, աց, ից a. entouré d'une grille, d'un grillage; sm. barreaux, grille, grillage, treillage, treillis; — պատուհանաց, persienne, jalousie.

Վանդակեմ, եցի va. griller, treillisser; emballer; réunir, rassembler.

Վանդեմ, եցի va. défaire, détruire, culbuter, vaincre.

Վանդիմ, դեցայ vn. être infecté, contracter, attraper, gagner.

Վանեայ a. de cristal; ակն —, cristal.

Վանեար, երոյ V. Վաներ.

Վանեմ, եցի va. pousser, repousser, expulser, chasser, poursuivre, défaire, battre.

Վաներ, ոյ. Վաներայք, յից Ե. les hôtels; les couvents.

Վաներեց, րիցու s. maître d'hôtel, intendant; aumônier; V. Վանախար.

Վանի ակն V. Վանակն.

Վանիկ, նկունք, նկաց s. maisonnette, petite habitation.

Վանկ, ից s. syllabe; son, voix.

Վանկունք, նկաց s. petites maisons ou habitations.

Վանիչ, Վանողական adj. expulsif, répulsif.

Վանորայ, ըէից, այոց. Վանորեայ, ըէից, ըեաց sm. couvent, monastère; fig. moine, religieux.

Վանումն s. expulsion, répulsion, impulsion.

Վանք, նաց, նից s. couvent, monastère, cloître; demeure, habitation, maison, hôtel; hôtellerie; cabane, hutte; փակել ի վանս, enfermer dans un couvent, enclôtrer; վանս ունել, demeurer, habiter, rester, séjourner.

Վա՛շ interj. bravo! courage! oh! ho! fi! վա՛շ վա՛շ, bravo! bravo! triomphe! ah! oh! malheur! վաշ եւ յայ կարդալ, huer, pousser des huées contre.

Վաշխ, ից s. usure, intérêt.

Վաշխաժողով, Վաշխամփոփ, ից. Վաշխառու, աց s. usurier.

Վաշխաժողովութիւն, Վաշխառութիւն s. usure.

Վաշխավահառ, աց s. usurier.

Վաշխեմ, եցի va. prêter avec usure, à intérêt.

Վաշտ, ուց, ից s. bataillon.

Վաշտանամ, ացայ vn. se diviser en bataillons.

Վաշտապետ, աց s. chef de bataillon.

Վաշտիկ, տկաց. Վաշտկան s. soldat d'un bataillon.

Վաչ, ից. Վաչէ, ից s. chariot, voiture.

Վաչկատուն V. Սայլատուն.

Վառ, ի a. allumé, enflammé, ardent, en feu; luisant, brillant; s. ardeur, feu, flamme; éclat, splendeur; bannière; tulle; վառ իվառ, luisant, brillant, éblouissant, resplendissant.

Վառապան, աց s. cuirasse.

Վառարան V. Կրակարան; — ապակոյ, foyer.

Վառեակ, Վառեկ s. poulet, petit poulet; — բիբէ, le poulet piaule.

Վառեկիկ s. poussin.

Վառեմ, եցի va. allumer, enflammer; fig. enflammer, animer, ranimer, encourager, exciter, pousser; armer, équiper; mettre, ajuster; վառեալ բորբոքել, enflammer, électriser, enthousiasmer, brûler.

Վառեցուցանեմ, ուցի va. faire allumer, enflammer; fig. faire armer ou équiper.

Վառիմ, ռեցայ vn. s'allumer, prendre feu, s'enflammer; fig. s'armer, s'équiper; — իզէն, prendre les armes, s'armer; V. Նախանձ.

Վառուած, ոյ s. armes, armure.

Վառումն s. action d'allumer, de s'allumer, inflammation.

Վառվառուկ s. bot. alysson.

Վառօղ, ի s. poudre.

Վառօղագործ, աց s. poudrier.

Վառօղապետ, աց s. directeur des poudrières.

Վառօղարան, աց s. poudrière; — նաուու, sainte-barbe.

Վասն prep. pour, à cause de, eu égard à, en faveur de, en vertu de, en considération de; par, par rapport à, quant à; — սիրոյն Աստուծոյ, pour l'amour de Dieu; — քո, pour toi; — նորա, pour lui; — ընտրելոց, en faveur des élus; — այնորիկ, — այսորիկ, c'est pourquoi, c'est pour cette raison, pour cela, à cause de quoi, à ces fins; — զի, car, parce que; — է՞ր, pourquoi? pour quelle cause? — որոյ, c'est pourquoi, par conséquent.

Վաստակ, ոց s. travail, labeur; fatigue, peine; service, mérite; * gain, bénéfice, profit; a. fatigué; — լինել, travailler, se fatiguer; — ծառայութեան, service rendu.

Վասնէր sm. le pourquoi; զվասնէլն հարցանել խնդրել՝ գիտել, demander, savoir —.

Վաստակաբեկ adj. brisé, excédé ou harassé de fatigue; — առնել, rompre, accabler, surcharger ou harasser de fatigue, de travail, briser; — առնել զերիվարն, forcer un cheval, l'excéder de fatigue; — լինել, être brisé, accablé, harassé, exténué ou roué de fatigue, s'échiner de travail, s'excéder de fatigue, être las, accablé par le travail.

Վաստակակից s. collaborateur.

Վաստակասէր a. qui aime le travail, laborieux, travailleur, bon travailleur; — մեղու, abeille travailleuse.

Վաստակաւոր a. qui travaille, laborieux; vétéran, émérite; las, fatigué; — այր, homme de mérite.

Վաստակեմ, եցի va. travailler à une chose, la faire; V. Վաստակիմ.

Վաստակիմ, կեցայ vn. travailler, se donner de la peine; se fatiguer, se lasser; bien mériter de; — ձեռօք իւրովք, travailler de ses mains; վաստակէին ձեռօք իւրեանց, ils travaillaient de leurs propres mains; անհնարինս —, travailler excessivement, comme un forçat; սրտի մտօք —, avoir du courage à l'ouvrage, travailler avec ardeur.

* Վաստակիմ V. Շահիմ.

* Վաստակցնեմ, ուցի va. faire gagner.

Վատ, աց a. mauvais, vilain, méchant; lâche, poltron; paresseux; — անուն, infamie, infamiation; վատ արանց, le plus lâche des hommes.

Վատաբախտ, ից. Վատաբախտիկ a. malheureux, infortuné.

Վատաբախտութիւն s. malheur, infortune.

Վատաբար adv. lâchement.

Վատաբարոյ V. Զարաբարոյ.

Վատագգի, գւոյ, գեաց a. d'une naissance obscure, de basse naissance, de basse extraction, ignoble, vilain, vil.

Վատագգութիւն s. bassesse ou abjection de naissance, basse extraction, obscurité.

Վատախառն a. d'un mauvais tempérament; mauvais, nuisible.

Վատախառնութիւն s. mauvais tempérament; — օղոց, intempérie.

Վատախնդիր, դրաց a. qui est à la recherche de mauvaises choses.

Վատախորհուրդ, հրդաց a. d'un lâche conseil, qui a de mauvaises pensées, méchant; qui manque de jugement.

Վատախտարակ a. malheureux, infortuné, misérable; — առնել, battre, vaincre, défaire.

Վատախրատ, ից adj. qui donne de mauvais conseils.

Վատախօս V. Զարախօս.

Վատակերպ V. Տգեղ.

Վատահամբաւ a. infâme, diffamé, dénigré, discrédité; — լինել, avoir une mauvaise réputation.

Վատահամբաւեմ, եցի va. diffamer, flétrir la réputation, dénigrer, discréditer.

Վատահամբաւութիւն sm. mauvaise réputation. diffamation, infamie, dénigrement, discrédit.

Վատահանոյ, ից a. désagréable.

Վատաձի, ող ա. dont le cheval est mauvais.

Վատամահ a. qui est mort misérablement; — լինել՝ մեռանել, mourir misérablement.

Վատամտութիւն s. mauvais dessein, mauvaise disposition; manque d'esprit.

Վատայոյս a. désespéré.

Վատանամ, ացայ յո. être ou devenir lâche, paresseux.

Վատանշան a. mal noté, infâme.

Վատանուն V. Վատահամբաւ.

Վատաշնորհ V. Ապաշնորհ.

Վատառողջ a. de mauvaise santé, d'une santé délicate, maladif.

Վատառողջութիւն s. mauvaise santé, santé délicate.

Վատասիրտ, սրտաց adj. pusillanime, poltron, peureux, lâche.

Վատասրտեմ, եցի. Վատասրտիմ, տեցայ յո. manquer de cœur, être lâche, avoir peur.

Վատասրտութիւն s. manque de courage, pusillanimité, lâcheté, poltronnerie.

Վատատոհմակ ou Վատատոհմիկ V. Վատազգի.

Վատափառ, աց ա. infâme; hétérodoxe.

Վատեմ, եցի յո. s'affaiblir, avoir la vue très faible.

Վատեար, աց ա. mauvais, méchant, vil, vilain, chétif, désavantageux, indigne, igno-

ble, dégénéré, abâtardi; lâche; իվատեարն կործանել, empirer, aggraver.

Վատեարագոյն a. pire, pis.

Վատեարազգի V. Վատազգի.

Վատեարանամ, ացայ յո. empirer, dégénérer, se dégrader, s'abâtardir, s'avilir, être avili, tomber dans l'avilissement, dans la dégradation, aller en décadence, se gâter; être vaincu, défait, se laisser vaincre, avoir le dessous.

Վատեարապէս adv. mal.

Վատեարեմ, եցի va. empirer, avilir, faire dégénérer, dégrader, abâtardir, altérer, gâter, détériorer; défaire, mettre en dérouté, affaiblir; insulter, diffamer, confondre; — իմ V. Վատեարանամ.

Վատեարիկ V. Վատեար.

Վատեարութիւն s. détérioration, décadence, dégénération, abâtardissement, avilissement, corruption; infériorité, affaiblissement; lâcheté; défaite, échec; outrage, insulte.

Վատիմ, տեցայ յո. s'affaiblir; se décourager, se ralentir.

Վատնեմ, եցի va. dissiper, gaspiller, dilapider, dépenser, prodiguer; — զինչս, dissiper ou engloutir sa fortune.

Վատնիչ, Վատնող s. dissipateur, gaspilleur, dépensier, prodigue.

Վատնշան V. Վատանշան.

Վատնութիւն, Վատնումն s.

dissipation, gaspillage, dilapidation ; perte, dégât.

Վատշուէր, ուիրաց a. mauvais, méchant, pervers, scélérat, misérable, malheureux, infâme, coquin, impudique.

Վատուծիւն s. lâcheté, poltronnerie ; paresse ; bassesse, courbettes ; vileté ; méchanceté ; ingratitude ; անուն — է, ignominie, déshonneur, souillure, flétrissure ; ի— խոնարհել, — յանձն առնուլ, commettre une lâcheté, faire une bassesse ; — է, avec lâcheté.

Վատուժ a. faible ; maigre.

Վար sm. labour, labourage ; terrain labouré ; culture ; usage, emploi ; * prép. en bas, au-dessous ; a. commun ; ի— առնուլ՝ արկանել, se servir de, employer, user, exercer, pratiquer ; վարս հարկանել, labourer ; * վարն է, il est en bas ; * — գնաց, il est allé en bas ; * վերէն վար, de haut en bas.

Վարագոյր, գուրաց s. rideau ; store ; fig. voile ; ձգել գ— ou * —ը քաշել, tirer le rideau, baisser le store ; բանալ գ—, ouvrir ou tirer le rideau ; փակել գ— ou * —ը գոցել, fermer le rideau.

Վարագոյրածիգք, Վարագուրածիգք s. chambre où logeait le ministre du temple ; tabernacle.

Վարագուրեմ, եցի va. voiler, cacher.

Վարազ, աց sm. sanglier ;

— խանչէ, le sanglier grogne.

Վարազաբար adv. comme un sanglier, furieusement.

Վարազաթեւք, ոց s. penne.

Վարազախառն adv. comme un sanglier, avec fureur.

Վարազանամ, ացայ vn. devenir comme un sanglier, s'effaroucher, devenir furieux.

Վարազանման a. qui ressemble à un sanglier.

Վարազաջիղք, ջղաց s. les gros nerfs.

Վարազացուցանեմ, ուցի vâ. changer en sanglier, rendre furieux, effaroucher.

Վարազափողոց, աց sm. grande rue.

Վարազօրէն V. Վարազաբար.

Վարակեմ, եցի va. empêcher, embarrasser, engager dans ; communiquer, donner, affecter ; infecter ; — իմ vn. s'empêcher, s'engager, s'entchevêtrer, s'embarrasser dans ; se communiquer, se donner ; gagner, contracter une maladie ; s'infecter.

Վարան, ի sm. hésitation, embarras, perplexité, incertitude, barguignage, irrésolution, indécision, indétermination, inquiétude ; ի— տագնապի մտանել, իվարանի կալ, hésiter, être dans l'incertitude, être embarrassé, se trouver dans l'embarras ; V. Վարանք.

Վարանական a. perplexe, incertain, indécis.

Վարանեմ, եցի va. entraî-

ner, enlacer, séduire ; dresser des embûches ; V. Վարանեցուցանեմ.

Վարանեցուցանեմ, ուցի va. jeter dans l'incertitude, dans l'embarras, intriguer, embarrasser.

Վարանիմ, նեցայ vn. hésiter, balancer, être en suspens, dans l'embarras, barguigner, être embarrassé, incertain, flotter ; dresser des embûches, être ou se mettre en embuscade ; s'occuper de ; վարանեալ կայր, il se trouvait bien embarrassé.

Վարանք, նաց V. Վարան ; իվարանս մտանել, hésiter, être embarrassé ; — մտաց, peine d'esprit, tourment ; իվարանս տարակուսի կալ, être dans un extrême embarras ; իվարանս տարակուսի անկանել, éprouver un grand embarras ; իվարանս տարակուսին, dans cette extrémité, comme il était dans cette perplexité, dans son trouble ; կեալ իվարանս, vivre dans l'incertitude ; իվարանս լինել, être dans l'incertitude, en suspens ; իվարանս արկանել զոք, jeter qn. dans l'embarras.

Վարապան, աց s. muse-rolle, muselière ; cuirasse.

Վարապանակք, կաց sm. caçaque, brigandine, cote d'armes, de mailles.

Վարատական, աց a. envoyé en colonie, dispersé ; errant ; s. colon.

Վարատեմ, եցի . Վարատեցուցանեմ, ուցի va. dissiper, disperser, éparpiller, défaire.

Վարնտիմ, տեցայ vn. se disperser, désert.

Վարատումն s. dispersion, éparpillement, défaite.

Վարար a. s. femme galante, de mauvaise vie, passionnée.

Վարարեմ, եցի vn. être passionnée, galante, s'abandonner au libertinage.

Վարաւանդասպաս s. palefrenier, écuyer.

Վարգիմ, գեցայ vn. courir, aller au galop, galoper.

Վարգիչ a. qui court ; violent, impétueux.

Վարդ, ից s. rose ; մամուտը —, rose mousseuse ; եղանակ վարդից, la saison des roses ; գոյն վարդի, un teint de rose ; * վարդի վերայ պառկիլ, être couché sur des roses, être sur des roses ; չիք վարդանփուշ, il n'est point de roses sans épines ; պսակ իվարդից ou * վարդէ պսակ, couronne ou guirlande de roses ; վարդք մանկութեան՝ լանջաց՝ այտից՝ շրթանց նորա, les roses de la jeunesse ou du jeune âge, de son sein, de ses joues, de ses lèvres ; քաղել —, cueillir des roses ; կոկոն ou բոլորք վարդի, bouton de rose ; կարմրագեղ՝ ծիրանագեղ ou ծիրաներփեան՝ գեղեցիկ՝ թարշամ՝ փշալից՝ քաղցրաբոյր՝ գեղափլթիթ վարդ, rose vermeille, purpurine, belle, fanée ou flé-

trie, épineuse, parfumée ou odorante, épanouie.

Վարդաբեր a. qui porte des roses; —ք, roseraie.

Վարդագեղ a. beau comme une rose; — շրթունք, des lèvres de rose.

Վարդագոյն a. qui est couleur de rose, rose, rosé.

Վարդաթուփ V. Վարդենի.

Վարդախտ, Վարդածոց s. rougeole.

Վարդակարմիր a. rosé, incarnat.

Վարդահոտ a. qui sent la rose, à odeur de rose.

Վարդամատն a. aux doigts de rose; — բանայ Արշալոյս զդրունս արեւելից, l'Aurore de ses doigts de rose ouvre les portes de l'orient.

Վարդայատակ a. dont le fond est couvert de roses.

Վարդանման a. semblable à la rose.

Վարդապետ, աց s. docteur, maître, précepteur, magister; archimandrite; — օրինաց, docteur de la loi; — աստուածաբանութեան, docteur en théologie.

Վարդապետաբար adv. en maître, magistralement.

Վարդապետական a. doctoral, préceptoral, magistral; didactique; dogmatique.

Վարդապետանոց, աց sm. école.

Վարդապետարան, աց sm. école; catéchisme.

Վարդապետեմ, եցի va. en-

doctriner, dogmatiser; enseigner, instruire, apprendre; —իմ vn. être instruit, enseigné, avoir appris.

Վարդապետոց աց s. école.

Վարդապետութիւն s. doctrine, dogme; enseignement, instruction; doctorat; théorie; աստիճան — ք, doctorat; ողջամիտ —, saine doctrine.

Վարդապետուհի sf. maîtresse, institutrice.

Վարդապետօրէն V. Վարդապետաբար.

Վարդապսակ a. couronné de roses.

Վարդաջուր, ջրոյ s. eau de rose.

Վարդասարդ, ի s. laurier-rose.

Վարդասփիւռ a. semé de roses.

Վարդավառ, ի s. la Transfiguration.

Վարդարան, ի s. rosaire, chapelet.

Վարդափայտ sm. bois de rose.

Վարդափթիթ adj. épanoui comme une rose.

Վարդենի, ն. ոյ, նեաց sm. rosier; —ք, roseraie.

Վարդիճէթ, Վարդիւղ sm. essence de roses.

Վարելի a. labourable.

Վարեմ, եցի va. labourer, cultiver; enseigner; mener, conduire; amener, apporter; emmener, emporter; chasser, repousser, pousser, entraîner; diriger, gouverner, gérer, ré-

gir; enfoncer, ficher, cogner; se servir, faire usage de, user de, employer, appliquer, manier; գերի՝ իգերութիւն —, emmener en esclavage, captiver, faire prisonnier; — ըգկեանս՝ կենցաղ, mener la vie, vivre; Թի —, ramer; դատ — V. Դատ; — ամենազօր իշխանութիւն, exercer une puissance absolue; յառաջ —, porter en avant, pousser; V. Վարիմ.

Վարժ, ից a. exercé, versé dans, instruit, accoutumé, rompu, fait ou brisé à; s. exercise, instruction, étude; — լինել, avoir la pratique de; կատարեցի զվարժս իմաստասիրականին, j'ai fait le cours de philosophie; վարժք չափականք, étude des mathématiques.

Վարժական adj. propre à exercer, à instruire.

Վարժանոց, այ sm. école, pension, institution.

Վարժանք, նաց V. Վարժ s.

Վարժապետ, այ s. professeur, maître; maître d'école; précepteur, instituteur.

Վարժապետաբար adv. en professeur, ex professo.

Վարժապետական a. professoral.

Վարժապետակից s. adjoint de professeur.

Վարժապետեմ, եցի va. professer, enseigner.

Վարժապետարան, ի s. école normale.

Վարժապետութիւն s. professorat.

Վարժապետուհի sf. maîtresse, institutrice.

Վարժասէր V. Ուսումնասէր.

Վարժարան, այ s. collège.

Վարժաւոր V. Վարժ a.

Վարժեար s. les écoles, les institutions; les professeurs.

Վարժելիք, լեաց s. caveçon, mors.

Վարժեմ, եցի va. exercer, dresser, former, instruire, accoutumer, habituer, cultiver; — զանձն V. Վարժիմ.

Վարժիմ, ժեցայ vn. s'exercer, s'accoutumer, s'habituer à; se former, se faire; — աշխատութեան, se rompre au travail; իգիրս վարժեալ, élevé dans les lettres.

Վարժոց V. Վարժանոց.

Վարժութիւն, վարժումն s. exercice, pratique, habitude; instruction, étude.

Վարիմ, ըեցայ vn. se conduire, se comporter, traiter; se servir, faire usage de, user de, employer.

Վարիչ s. conducteur; recteur, directeur; gouverneur; qui emmène en esclavage, qui chasse; aiguillon, bâton.

Վարկ, ից, այ s. conjecture, opinion, avis; considération, estime, marque d'estime, cas, suffrage; compte; décision, jugement, sentence.

Վարկած, ից s. conjecture, opinion, hypothèse.

Վարկանիմ, ըկայ vn. conjecturer, présumer, juger, penser, estimer, croire, regarder comme; արժանի —, trouver digne.

Վարկեմ, եցի va. serrer tout alentour, envelopper.

Վարկպարագի adv. accessoirement, en passant, provisoirement; négligemment, sans attention, par manière d'acquiescement; a. accessoire, secondaire, supplémentaire, simple, léger.

Վարձ, ուց s. salaire, paye, gages, solde; émoluments, appointements; rétribution, récompense; loyer; location; — բժշկի, les honoraires d'un médecin; — նաւու, fret, nolis; հատուցանել զվարձս տան, payer le loyer; իվարձու առնուլ՝ ունել, prendre à gages, à loyer, à louage, louer; իվարձու տալ, donner à loyer, à louage, louer; վարձս արկանել, faire une convention, convenir de.

Վարձախնդիր a. qui demande des gages, une récompense.

Վարձակ, աց s. chanteuse, cantatrice; danseuse; fille de joie, fille publique.

Վարձակալ, աց s. fermier.

Վարձահատոյց s. rémunérateur; adj. rémunératoire; — լինել V. Վարձատրեմ.

Վարձահատուծիւն sm. V. Վարձատրուծիւն.

Վարձանակ, աց s. récompense, prix.

Վարձանք, նաց s. dot; sa-

laire, rétribution, honoraires, prix.

Վարձառու, աց a. qui a reçu des gages, une récompense.

Վարձատրեմ, եցի va. récompenser, rémunérer.

Վարձատրուծիւն s. récompense, rétribution, rémunération.

Վարձաւոր, աց a. s. salarié, mercenaire, pris à gages, à loyer; locataire; journalier.

Վարձեմ, եցի va. Վարձիմ, ձեցայ vn. louer, salarier, prendre à loyer, à louage. arrêter, soudoyer; prêter de l'argent à intérêt, faire-valoir; gagner, acquérir; — զնաւ, affréter, fréter, noliser; — զօրս, engager, enrôler des mercenaires.

Վարձկան, աց a. s. salarié. mercenaire; journalier, ouvrier; locataire; fermier; maîtresse, courtisane; իբրեւ զ—, comme un mercenaire.

Վարձկանագրիչ, գրչի sm. écrivain salarié, mercenaire.

Վարձկանեմ, եցի. Վարձկանեցուցանեմ, ուցի va. louer, prendre à loyer, à gages.

Վարձկանուծիւն s. l'action d'être mercenaire, l'état d'un mercenaire; troupes mercenaires, soldat mercenaire.

Վարձող s. loueur.

Վարձումն sm. location, louage; bail.

Վարձուոր V. Վարձաւոր.

Վարմ, ից s. filet, rets, lacet.

Վարձարկեմ V. Ուռկանեմ.
 Վարնգենի ou Վարնկենի,
 նույ, նեաց sm. concombre
 (la plante).

Վարշամակ, աց sm. mou-
 choir; essuie-main, serviette;
 suaire, linge, amict.

Վարշամակապատ, աց adj.
 enveloppé d'un suaire, d'un
 linge.

Վարոց, աց s. bâton, verge,
 baguette; membre viril.

Վարոցաւոր, աց a. s. qui
 porte un bâton, huissier, lic-
 teur, sergent.

Վարուժան, Վարուժանակ,
 Վարուժնակ, աց sm. le mâle
 des oiseaux.

Վարուն a. frayé, foulé sou-
 vent, fréquenté, battu; — հա-
 նապարհ, chemin battu, voie
 applanie.

Վարունգ, ընգոյ. Վարունկ,
 ընկոյ s. concombre (le fruit);
 մանր —, cornichon.

Վարչական adj. gouverne-
 mental.

Վարչաւոր a. s. qui a un
 bâton, berger.

Վարչութիւն s. gouverne-
 ment, direction.

* Վարպետ V. Ճարտար;
 maître; —ի երթալ, aller à
 l'école.

* Վարպետորդի a. adroit,
 fin, malin.

* Վարպետութիւն V. Ճար-
 տարութիւն; — բանեցնել, —ք
 շարժիլ, s'y prendre bien; —ք
 չշարժիլ, s'y prendre mal.

Վարս V. Վարսք.

Վարսագեղ adj. qui a une
 jolie chevelure ou feuillage.

Վարսադիտակ V. Վար-
 սաւոր.

Վարսակ, աց s. avoine.

Վարսակալ, աց s. bandeau,
 fronteau, diadème.

Վարսական a. de chevelure,
 qui concerne les cheveux.

Վարսամ, ի s. comète.

Վարսավիրայ, Վարսաւի-
 րայ, ից s. perruquier, coiffeur,
 barbier.

Վարսաւոր, աց a. chevelu;
 feuillu, touffu.

Վարսաւորիմ, ըեցայ յՈ.
 avoir beaucoup de feuilles,
 être garni de feuillage.

Վարսեմ, եցի va. ficher,
 enfoncer, cogner, planter.

Վարսք, սից s. chevelure, che-
 veux; fig. chevelure, feuilles,
 feuillage; astr. chevelure; —
 Բերենիկեայ, chevelure de
 Bérénice; գեղեցիկ հիւսակք
 վարսից, de beaux cheveux
 noués; — գեղաճփեալ, che-
 veux flottants.

Վարտիք, տեաց s. caleçon,
 culotte.

Վարք, ըուց s. vie, conduite;
 usage, emploi; անարատ՝ ան-
 բիժ —, mœurs pures; ընտիր՝
 բարեկիր —, bonnes mœurs;
 անարատութիւն վարուց, sain-
 teté des mœurs.

Վարքայ, ից s. barque.

Վաւաշ a. déréglé, débau-
 ché, dissolu, libertin, lubrique.

Վաւաշանամ, ացայ. Վա-
 ւաշեմ, եցի յՈ. mener une vie

déréglée, vivre en vrai débauché, se livrer à la débauche.

Վաւաշոտ V. Վաւաշ.

Վաւաշոտաբար adv. d'une manière déréglée.

Վաւաշոտութիւն s. vie déréglée, libertinage, débauche.

Վաւեր V. Վաւերական a.

Վաւերաբար adv. authentiquement, validement.

Վաւերական a. authentique, valide, valable; sm. bague, sceau, cachet; — արքունի, anneau royal.

Վաւերականութիւն s. authenticité, validité; légalisation, ratification; autorisation.

Վաւերացուցանեմ, ուցի va. authentifier, rendre authentique; légaliser, ratifier; autoriser.

Վաւերութիւն V. Վաւերականութիւն.

Վեհ, ից a. suprême, sublime, imposant, plein de majesté, haut, élevé, supérieur, grand, noble, généreux; divin, surnaturel, céleste; sm. l'Être suprême; — Գալատագիր, haute destinée; — կերպարան, figure imposante.

Վեհագոյն a. suprême.

Վեհագունութիւն s. supériorité.

Վեհազն, զին, զանց a. noble, grand; — տէր, monseigneur.

Վեհանձն, ձին a. magnanime, généreux.

Վեհանձնութիւն s. magnanimité, générosité.

Վեհապետ, աց s. souverain.

Վեհապետութիւն s. souveraineté.

Վեհավայր a. auguste, magnifique.

Վեհափառ a. majestueux, auguste.

Վեհափառութիւն sm. majesté; — Ձեր, Votre —.

Վեհեր V. Վեհերոտ.

Վեհերեմ, եցի. Վեհերիմ, րեցայ vn. avoir peur, être lâche, s'effrayer, être retenu par la crainte, reculer devant le danger; être paresseux.

Վեհերոտ, աց a. peureux, timide, lâche, couard, pusillanime, poltron; paresseux.

Վեհերոտիմ V. Վեհերեմ.

Վեհերութիւն, Վեհերումն s. peur, timidité. lâcheté, couardise, poltronnerie; paresse.

Վեղար, աց s. capuce, capuchon, chaperon.

Վեշտասան, ից a. seize.

Վեշտասանաճալ adj. in-seize.

Վեշտասանամեայ adj. de seize ans.

Վեշտասաներորդ, աց adj. seizième.

Վեշտասանօրեայ adj. de seize jours.

Վեր, իվեր adv. au-dessus, par-dessus, sur; en haut; իվերանդր, ci-dessus, là-haut; որպէս իվերանդր ասացաք, comme nous venons de dire, comme il a été dit; իվեր հանել, découvrir, révéler, dévoiler, démasquer, dénoncer, déceler; վեր իվայր, իվեր եւ

իվայր, sens dessus dessous; sans cesse, souvent; վեր իվայր կործանել, renverser sens dessus dessous, bouleverser; վեր իվայր շրջել, retourner sens dessus dessous, renverser; իվեր եւ իխոնարհ, sans cesse, souvent; իվեր քան զամենայն, par-dessus tout; իվեր քան զկար իւրեանց, au-delà de leurs forces; իվեր է այս քան զկար զօրութեան իմոյ, cela dépasse mes forces; իվեր քան զպայման մերասեր բնութեան, au-dessus de l'humanité; լնուլ մինչեւ իվեր, remplir jusqu'au bord; իվեր մատչել, monter plus haut, remonter; իվեր ունել, porter, supporter; V. Յեղյեղեմ.

Վերաբանութիւն sm. analogie.

Վերաբերական a. relatif.

Վերաբերապէս adv. relativement.

Վերաբերեմ, եցի, ըի va. élever, relever, hausser, rehausser, porter; présenter, offrir; rapporter, attribuer, référer; préférer, dire, prononcer; manifester, déclarer; méd. avoir des renvois; —իմ vn. être porté en haut, s'élever; se rapporter à, se référer, concerner, appartenir, regarder.

Վերաբերութիւն s. élévation; présentation; offrande; relation, rapport; méd. renvoi, rapport; — ունել, avoir des rapports, des relations.

Վերազալուստ s. retour.

Վերագիր V. Վերնագիր.

Վերագնաց a. qui va, qui s'élève en haut.

Վերագոյն a. plus haut, plus élevé, supérieur; adv. ci-dessus, plus haut, là-haut.

Վերագոչեմ V. Գոչեմ.

Վերագրեմ, եցի va. écrire dessus, inscrire; attribuer, rapporter; écrire en haut, auparavant.

Վերագրութիւն sm. épigraphe.

Վերադառնամ, դարձայ vn. retourner, s'en retourner.

Վերադարձ, ից s. retour.

Վերադէտ, Վերադիտող sm. surveillant, inspecteur; évêque.

Վերադիր, դրի, աւ a. imposé, additionnel, ajouté; sm. imposition, addition; épithète, adjectif; — տարւոյ, épacte.

Վերադրական V. Վերադիր a.; — անուն, surnom.

Վերադրեմ, եցի va. mettre ou placer sur, imposer, ajouter.

Վերաթելեմ, եցի vn. voler en haut, s'envoler; — յերկինս, se transporter au ciel.

Վերածական a. réductif; anagogique.

Վերածեմ, ածի va. porter en haut, élever, hausser; réduire; — զոք իզառածանացն, ramener զո. de ses égarements.

Վերածնանիմ, ծնայ vn. renaître.

Վերածնեալ a. renaissant.

Վերածնեմ, եցի va. faire renaître, régénérer, reproduire; —իմ vn. renaître.

Վերածնութիւն sm. renaissance, régénération.

Վերածուծիւն s. réduction; anagogie.

Վերականգնեմ, եցի vn. relever, restaurer.

Վերականգնումն s. restauration.

Վերակացու, աց s. intendant, inspecteur, surveillant, directeur; préfet, gouverneur.

Վերակացութիւն s. inspection, intendance, surveillance, direction; préfecture, gouvernement.

Վերակենցաղեմ, եցի va. faire revivre, ressusciter, renouveler; —իմ vn. revivre, survivre.

Վերակնեմ, եցի vn. lever les yeux, regarder en haut.

Վերակոչեմ, եցի va. appeler en haut, rappeler, invoquer; surnommer, appeler, nommer.

Վերահայեցող s. astronome.

Վերահայցեմ, եցի va. demander d'en haut, implorer, invoquer.

Վերահաս a. pressant, imminent.

Վերահասութիւն s. immi-nence.

Վերահասու լինիմ vn. comprendre, saisir.

Վերածայնեմ, եցի va. pro-noncer à haute voix, procla-mer; appeler, nommer.

Վերամարտիկ s. défenseur; — լինել հայրենեաց, combattre pour la patrie, la défendre.

Վերամբառնամ, բարձի va. lever, élever en l'air, élever au-dessus, hausser.

Վերամբառնամ, բարձայ vn. être élevé au-dessus, dominer sur, dépasser, surpasser.

Վերամբարձ adj. levé au-dessus, soulevé, élevé, ascen-dant; adv. en portant dans les bras, en soulevant de terre.

Վերամբարձահան adj. qui porte, qui conduit en haut.

Վերայ. ի— prép. sur, des-sus; par-dessus, au-dessus; pour, dans l'intérêt de, à cause de; յայնր վերայ, là-dessus; ի— կալ հասանել, com-prendre. saisir, concevoir; կործա-նումն նմա ի— կայր, il était sur le point de se ruiner.

Վերանամ, ացայ vn. s'éle-ver, monter.

Վերանորոգեմ, եցի va. re-nouveler.

Վերանորոգութիւն s. renou-vellement.

Վերանստիմ, տայ vn. s'as-seoir dessus, être assis sur.

Վերաշինութիւն s. réédifi-cation.

Վերաչուեմ, եցի vn. voya-ger, monter en haut.

Վերապատուելի adj. révé-rend; — հայր, — père.

Վերապատուեմ, եցի va. ré-vérer, honorer.

Վերապատուութիւն s. révé-rence.

Վերառաքեմ, եցի va. envoyer en haut.

Վերառնում, առի va. prendre, élever en haut; prendre chez soi, avec soi, accueillir, recevoir; s'exalter, tressaillir de joie; յաստուածուծիւն — գորք, ranger qn. parmi les divinités; յաստուածուծիւն վերառեալ լինել, avoir les honneurs des dieux.

Վերասլանամ, ացայ vn. voler en haut, s'envoler.

Վերատեսուչ, սչի s. directeur.

Վերատեսչուծիւն s. direction.

Վերարկեմ, եցի va. voiler, couvrir, pallier, cacher.

Վերարկու, աց s. manteau; couverture.

Վերացեալ a. élevé, haut; abstrait.

Վերացումն sm. élévation, exaltation; abstraction; — խաչի, exaltation de la sainte Croix.

Վերացուցանեմ, ուցի va. élever en haut, en l'air, élever, hausser; — մտօք, abstraire.

Վերափոխեմ, եցի va. transporter en haut, transformer.

Վերափոխումն s. assumption.

Վերբերական a. relatif.

Վերբերեմ V. վերաբերեմ.

Վերբերիմ vn. revenir sur, monter; — իջուրց, sortir du sein des eaux.

Վերելակ, աց. վերելեակ a. s. qui monte sur, ascendant,

ascensionnel; celui qui monte un cheval, cavalier, écuyer.

Վերելակեմ, եցի vn. monter dessus.

Վերելք, լից s. montée, ascension; astr. ascendance, ascendant; escalier.

Վերընդունիմ, ընկալայ vn. recevoir, accepter.

Վերընծայեմ, եցի va. présenter, offrir.

Վերընկալ adj. celui qui reçoit.

Վերին, ընց a. celui qui est au-dessus, qui est en haut, supérieur; céleste; վերինք, ceux d'en haut; V. Երեսք.

Վերիվերոյ a. superficiel, affecté, feint; adv. superficiellement, d'un air distrait; en apparence; Երկրպագին նմա —, ils ont fait semblant de l'adorer; — ունելով գիտութիւն, sans une connaissance approfondie; — ինչ տեղեկութիւն, des notices générales.

Վերլուծաբար adv. analytiquement.

Վերլուծական adj. analytique.

Վերլուծանեմ, լուծի va. analyser.

Վերլուծութիւն s. analyse.

Վերծանեմ, ծանեայ va. lire, étudier.

Վերծանող s. lecteur.

Վերծանութիւն s. lecture.

Վերմակ, աց s. couverture de lit.

Վերնագաւառ, աց s. haute région; région éthérée; իվեր-

Նագաւառոս Ասորոց, dans la haute Syrie.

Վերնագիր, գրոց. գրաց s. épigraphe, inscription, titre.

Վերնագոյն a. qui est plus haut, supérieur.

Վերնագուռն, դրանց sm. éclose, vanne.

Վերնազարդ a. orné, fardé.

Վերնազգեստ s. pardessus.

Վերնախարիսխ, ըսխաց s. architrave.

Վերնախնամ տեսչութիւն s. providence divine.

Վերնական V. վերին.

Վերնակողմն, մանց s. côté ou partie supérieure.

Վերնայարկ, աց sm. étage supérieur; mansarde; fig. le palais de la bouche.

Վերնային V. վերին.

* Վերնամ V. վերանամ.

Վերնապարգեւ V. Երկնաձիր.

Վերնատուն, տանց s. l'étage supérieur; cénacle; belvédér, galerie, tribune; fig. le palais de la bouche.

Վերնատուող s. qui donne d'en haut, du ciel, le donateur suprême.

Վերնափեղկ, ից s. le volet supérieur; la couverture de dessus.

Վերնոտ, աց a. aérien; cataleptique.

Վերնոտութիւն sm. catalepsie.

Վերոյ. ի— prép. adv. au-dessus, par-dessus; sur, dessus; ի— կողմանէ, par-dessus,

d'en haut, par le haut; ի— քան, par-dessus, au-dessus.

Վերոյ գրեալ a. écrit ci-dessus.

Վերոտնեմ, եցի vn. monter.

Վերուտ a. haut, supérieur; ի— adv. d'en haut, par en haut, du haut de, de là haut; dès le principe; — իվայր, de haut en bas; անդուտ ի—, dès le principe, dès l'ancien temps.

Վերջ, ից, ոց s. fin, terme; conclusion; bout, extrémité; bord; ի—, à la fin; ի— կոյս, vers la fin; իվերջէ, իվերջոյ, enfin, après tout; V. Վերջք.

Վերջաբան, վերջաբանութիւն s. épilogue, conclusion, péroraison.

Վերջալոյս sm. crépuscule du soir.

Վերջածին adj. né après, posthume.

Վերջակացութիւն s. action de rester en arrière.

Վերջամնաց, ից a. ce qui est resté en arrière, arriéré.

Վերջայք. իվերջայս, à son déclin, sur son déclin, au déclin de ses ans, de ses jours, les derniers jours de sa vie, ses dernières années.

Վերջանախանջ լինիմ V. վերջոտնիմ.

Վերջանամ, ացայ vn. rester en arrière, s'arriérer; se désfaire de, se désister, renoncer; manquer, faire défaut, être privé.

Վերջապահ, աց s. arrière-garde.

Վերջապէս adv. enfin.
 Վերջասպետ s. renne.
 Վերջատանջ a. anapeste.
 Վերջատիպ adj. imprimé
 après, posthume.
 Վերջացուցանեմ, ուցի va.
 retenir, arrêter, faire cesser;
 priver.
 Վերջաւոր a. bordé, galon-
 né, frangé, garni de franges,
 d'une bordure; s. frange, ga-
 lon, bordure, lisière.
 Վերջընծեր a. avant-der-
 nier; pénultième.
 Վերջին, ջնոց a. dernier;
 postérieur, ultérieur; extrême.
 Վերջոտնիմ, նեցայ vn. re-
 culer, replier, battre en re-
 traite.
 Վերջք V. Վերջաւոր s.
 Վերսաստուծիւն sm. em-
 phase.
 Վերստեայ a. susdit, sus-
 nommé.
 Վերստին adv. de nouveau,
 derechef, une autre fois.
 Վերտ a. de mailles, fait de
 mailles; s. cotte de mailles,
 réseau; գրահք վերտք, cui-
 rasse à écailles, haubert; շա-
 պիկս վերտս զգենուլ, porter
 une chemise de mailles.
 Վերտառող s. épigramma-
 tiste.
 Վերտառուծիւն s. réforme,
 régénération; épigramme.
 Վերտեմ, եցի vn. danser,
 sautiller; croire, espérer.
 * Վերցնեմ, ուցի va. élever,
 lever, porter; ôter, enlever;
 գինի —, porter bien son vin;

այս գինին ջուր կվերցնէ, ce
 vin porte bien l'eau; այս ջուր
 չվերցնէր, il n'y a pas d'excuse
 à faire; մէկուն կեանքը —,
 ôter la vie à qn.
 Վեց, ից a. six.
 Վեցամեայ a. de six ans;
 âgé de six ans.
 Վեցամսեայ a. de six mois;
 âgé de six mois; — ou — ժա-
 մանակ, six mois, semestre.
 Վեցանիստ a. s. hexaèdre.
 Վեցանկիւն, կեան. Վեցան-
 կիւնի a. hexagone.
 Վեցաչափ a. hexamètre.
 Վեցաչի a. qui a six yeux.
 Վեցաքլեան adj. de six
 emfans.
 Վեցդանգեան adj. de six
 deniers.
 Վեցդարեան adj. de six
 siècles.
 Վեցեակ, Վեցերեակ V. Վեց.
 Վեցերորդ, աց a. sixième;
 le sixième.
 Վեցերեան, Վեցերին, եցունց
 s. tous les six.
 Վեցթեւեան adj. qui a six
 ailes.
 Վեցիջեանք s. les Hexaples
 d'Origène.
 Վեցիցս adv. six fois.
 Վեցկին a. sextuple.
 Վեցհազար, ի a. six mille.
 Վեցհազարեան adj. de six
 mille.
 Վեցհարիւր, ոց a. six cents.
 Վեցհարիւրորդ, աց a. six-
 centième.
 Վեցձեռնի adj. qui a six
 mains.

Վեցմատեան, Վեցմատնի a. qui a six doigts.

Վեցոստեան adj. qui a six branches (candélabre).

Վեցոտանի, Վեցոտնեայ a. qui a six pieds; hexamètre.

Վեցօրեայ, ըէից a. de six jours.

Վեցօրինակք V. Վեցիջեանք.

Վզան a. fier, effréné, indompté.

Վզանիմ, նեցայ vn. devenir fier.

Վզանց, աց s. cravate, col; collier.

Վզանուծիւն s. fierté.

Վզանուտ V. Վզան.

Վզեան V. Վնաս.

* Վզնց V. Վզանց.

Վզուրկ. Վզրուկ a. grand.

Վէգ s. contestation, dispute, débat; osselet (pour jouer); ի— գալ ընդ ումեք, avoir une contestation avec qn., disputer, débattre.

Վէն, վիճից s. discussion, dispute, contestation, débat, différend; — հանել, soulever une contestation, une discussion; * — ընել V. Վիճեմ.

Վէմ, վիմաց sm. pierre; roche, rocher, roc; — անկեան, pierre angulaire.

Վէպ, վիպաց sm. histoire, conte, récit.

Վէս, վիսաց a. fier, présomptueux, arrogant, hautain, vain; dur, inhumain, cruel, brutal; acariâtre, bourru, morose.

Վէսական V. Վէս.

Վէտ s. égratignure, incision; fig. flot, vague, onde; վէտ վէտ, ondé, ondoyant, ondulé, onduleux; վէտ վէտ ou վէտ իվէտ խաղալ, ondoyer, se trémousser.

Վէր, վիրաց s. plaie, blessure; ulcère; վէրս առնել ou իվերայ ղնել, blesser, couvrir de blessures; վէրս առնուլ, recevoir une blessure; պատել՝ դարմանել զվէրս, panser une plaie; — սրտի, plaie de cœur; հաստոյր ou խոր՝ թեթեւ —, plaie profonde, légère.

Վժար s. dommage, préjudice, atteinte, dégât.

Վժարեմ, եցի va. endommager, faire du dégât, détruire, détériorer; — իմ vn. être endommagé, détruit, se détériorer.

Վժարուծիւն, Վժարումն s. dégât, détérioration.

Վժիկ s. petite gazelle.

Վիգ s. force, aide.

Վիզն s. bot. vesce.

Վիզ, վզի s. cou, col.

Վիթ, վթի s. gazelle.

Վիթխարի, ըեաց a. colossal, gigantesque, d'une stature colossale; — արձան, colosse; — այր, géant.

Վիթած s. avorton; a. avorté, abortif.

Վիթակ, աց s. rideau, voile, tapisserie, tenture, tapis; V. Վիթանք.

Վիթանուտ a. fluide, coulant.

Վիթանք, նաց s. flux, écou-

lement, cours; avortement, fausse couche.

Վիժեմ, եցի va. avorter, faire une fausse couche; faire couler; vn. couler, s'écouler, fluer, jaillir, se répandre.

Վիժեցուցանեմ, ուցի va. faire couler.

Վիժում vn. couler; va. faire couler.

Վիժումն V. Վիժանք.

* Վիլակ V. Կարժառ.

Վիհ, վիաց, վիից s. abîme, gouffre; chaos; — Յշուառու-Յեան, abîme de malheurs; համապարփակ —, le chaos; անդնդախոր —ք ճովու, les profonds abîmes de la mer.

Վիհաբան, ից a. s. disputeur, contentieux; controversiste.

Վիհաբանական a. litigieux, polémique.

Վիհաբանեմ, Վիհաբանիմ V. Վիհիմ.

Վիհաբանութիւն s. discussion, dispute, contestation, débat, controverse.

Վիհակ, աց s. sort, état, position, situation; sort, destinée; sort, suffrage, bulletin, voix; lot, portion; partage; loterie; héritage, possession; fief, terre, département, district, commune, territoire; diocèse; condition, fortune, rang, emploi, profession; clergé; — աբկանել ou * — ձգել, voter, aller aux voix, tirer au sort; — աբկանել իվերայ իրիք, jeter qch. au

sort; ետուն —ս նոցա, ils tirèrent leurs noms au sort; Ել —ն Խորենայ, le sort tomba sur Corène; վիհակաւ տալ, donner par la voie du sort; * —ի դնել, mettre à la loterie, en loterie; * —է վաստկիլ շահիլ, gagner à la loterie; * —ն հանել, tirer la loterie.

Վիհակագրական a. statistique.

Վիհակագրութիւն s. statistique.

Վիհակախաղ sm. loterie; V. Վիհակ.

Վիհակակալ, աց a. s. feudataire, fermier; successeur.

Վիհակակից a. s. qui a le même sort, copartageant, associé.

Վիհակահանութիւն s. loterie; scrutin, ballottage.

Վիհակային a. de diocèse; diocésain.

Վիհակարկու, աց s. votant.

Վիհակարկութիւն s. ballottage, votation, scrutin.

Վիհակաւոր, աց s. cleric, ecclésiastique; a. — եպիսկոպոս, évêque diocésain.

Վիհակաւորիմ, բեցայ vn. être désigné par la voie du sort, recevoir en partage, hériter.

Վիհակաւորութիւն s. partage, héritage; état ecclésiastique.

Վիհակեմ, եցի. Վիհակեցուցանեմ, ուցի va. désigner par le sort, adjuger par la voie du sort, désigner, instituer;

laisser pour héritier, faire héritier; faire entrer dans le clergé.

Վիճակիմ, կեցայ ՎՆ. être choisi, désigné par le sort, être échu, échoir, tomber en partage, arriver, obtenir par le sort, avoir le sort de; hériter; դիւրազգաց ընուծեան է վիճակեալ, il a la sensibilité en partage.

Վիճասէր a. qui aime à disputer, disputeur.

Վիճեմ, եցի. Վիճիմ, ճեցայ ՎՆ. disputer de, contester, chamailler, discuter, débattre, démêler.

Վիճումն V. Վէն.

Վիմագիր, գրաց s. lithographe; lithographie; a. lithographique.

Վիմագրական a. lithographique.

Վիմագրարան s. lithographie (atelier).

Վիմագրեմ, եցի ՎԱ. lithographe.

Վիմագրութիւն s. lithographie.

Վիմաճին a. qui produit des pierres; produit par la pierre.

Վիմակառոյց, Վիմակերտ adj. construit en pierres, en pierre.

Վիմահատ, աց a. taillé dans la pierre.

Վիմանամ, ացայ ՎՆ. devenir comme une pierre, se changer en pierre.

Վիմաշէն a. bâti en pierre.

Վիմատոյզ a. qui entre, qui se cache sous la pierre.

Վիմատաշ a. en pierre de taille. en pierre polie.

Վիմատառեմ, եցի ՎԱ. changer en pierre, pétrifier.

Վիմատիպ, etc. V. Վիմագիր, etc.

Վիմարգել a. empêché par des pierres, entouré de pierres.

Վիմարդ, Վիմարդեայ, Վիմարդեան a. de pierre, qui ressemble à la pierre.

Վիմացուցանեմ, ուցի ՎԱ. rendre comme une pierre, changer en pierre, endurcir.

Վիմափոր adj. creusé dans la pierre.

Վիմեղէն a. de pierre.

Վիմուտ a. plein de pierres; —ք, endroit rempli de pierres.

Վին, վնաց s. luth.

Վիշապ, աց s. dragon; vive; trombe.

Վիշապազուխ a. à tête de dragon.

Վիշապազօր, աց s. dragon (soldat).

Վիշապակ, աց s. petit dragon; V. Փռռան.

Վիշապակերպ a. semblable à un dragon.

Վիշապաձայն adj. qui a la voix d'un dragon.

Վիշապամուխ a. trempé de sang de dragon.

Վիշապանամ, ացայ ՎՆ. devenir comme un dragon, se changer en dragon.

Վիշապածուկն, ձկան s. cachalot.

Վիշապաշունչ adj. qui a le souffle d'un dragon.

Վիշապաբաղ a. qui tue les dragons.

Վիշապիկ s. petit dragon.

Վիշապօրէն adv. comme un dragon.

Վիշտ, վշտի, վշտաց s. affliction, peine, souffrance, tribulation, désagrément, douleur; վիշտս հասուցանել, affliger, faire souffrir, peiner; իվիշտս մտանել, s'affliger, être affligé; — է ինձ, j'ai peine à, je suis peiné, c'est avec douleur que je; — դառնութեան, douleur amère, désolation; դժընդակ —ք, maux extrêmes.

Վիպագիր, գրաց s. historiographe, historien.

Վիպագործ, աց sm. poète, romancier.

Վիպագրեմ, եցի s. écrire l'histoire.

Վիպապատում adj. qui raconte une histoire.

Վիպասան, աց s. historien; romancier.

Վիպասանական adj. historique; romantique, romanesque.

Վիպասանեմ, եցի va. raconter, narrer; faire un roman.

Վիպասանութիւն s. histoire; roman.

Վիպեմ, եցի va. raconter, conter, narrer.

Վիսանամ, ացայ vn. être fier; s'enorgueillir; être dur, cruel, acariâtre.

Վիսացրցանեմ, ուցի va.

rendre fier, hautain, acariâtre, dur, cruel.

Վիսութիւն s. fierté; cruauté.

Վիրաբերան, աց s. l'ouverture d'une plaie.

Վիրաբոյժ, բուժի s. chirurgien.

Վիրաբուժական a. chirurgique, chirurgical.

Վիրաբուժութիւն sm. chirurgie.

Վիրագ, աց a. farouche, féroce, brutal; s. bête féroce.

Վիրագութիւն s. férocité, brutalité.

Վիրալից a. couvert ou criblé de blessures, ulcéreux; — աննել, couvrir de blessures.

Վիրաց V. Վիրաւոր.

Վիրահատ, աց s. chirurgien.

Վիրամ, ացի va. raser.

Վիրաչափ sm. éprouvette, sonde.

Վիրապ, աց s. oubliette; խոր —, basse-fosse, gouffre.

Վիրաւոր, աց a. blessé.

Վիրաւորեմ, եցի va. blesser, ulcérer; — իմ vn. se blesser, être blessé.

Վիրաւորիչ sm. celui qui blesse.

Վիրաւորութիւն s. blessure, lésion.

Վիրգ s. gros bâton; pierre à jeter.

* Վիսամ vn. grouiller, fourmiller, abonder.

Վկայ, ից s. témoin; martyr; սուտ —, faux témoin; — առնուլ, prendre à témoin; —

կոչել, invoquer ou citer comme témoin; — լինել, être témoin, faire foi.

Վկայաբանութիւն s. martyrologe.

Վկայագիր, գրոյ s. certificat; bulletin; diplôme; — ծննդեան, acte de naissance.

Վկայական adj. de témoin, testimonial; de martyr; s. certificat, diplôme.

Վկայակից s. qui témoigne avec un autre; qui est martyrisé avec un autre; — լինել, attester ensemble.

Վկայանոց V. Վկայարան.

Վկայասէր a. qui aime les martyrs.

Վկայարան, աց s. chapelle ou tombeau d'un martyr.

Վկայեմ, եցի va. témoigner, rendre témoignage, attester, certifier, déclarer, reconnaître, avouer; être martyrisé, mourir martyr, subir le martyre; սուտ —, attester faussement, rendre un faux témoignage; վկայեն Վիտք իմ, je suis convaincu.

Վկայութիւն s. témoignage, déposition; attestation, suffrage, autorité; certificat; allégation, citation, martyre; — տալ՝ դնել, rendre témoignage, déclarer; protester; — իմէջ բերել՝ մատուցանել, alléguer, citer; ըստ — ք ամենայն աշխարհի, de l'aveu de tout le monde; — յաւիտենից, témoignage éternel.

Վկայուհի sf. une martyre.

Վկայօրէն adv. comme un martyr.

Վկանդեմ, եցի va. repousser, rejeter, refouler, disperser, défaire, mettre en déroute, culbuter, écraser l'ennemi.

Վհատ a. découragé, abattu.

Վհատեմ, եցի va. décourager, abattre qn., abattre son courage.

Վհատեմ, եցի. Վհատիմ, տեցայ vn. se décourager, perdre courage, se laisser abattre, être découragé, abattu, se désoler, s'abandonner.

Վհատեցուցիչ a. décourageant.

Վհատեցուցանեմ V. Վհատեմ va.

Վհատութիւն s. découragement, abattement, désolation.

Վհկահարցու, ի s. sorcier, devin.

Վհկութիւն sm. sorcellerie, divination.

Վհուկ, հկաց s. sorcier, devin; կին —, sorcière, devineuse.

Վճար s. paiement, rétribution, compensation; fin, achèvement; acquit; ի—, pour acquit; V. Վճարք.

Վճարանք V. Վճարումն.

Վճարելի a. payable.

Վճարեմ, եցի va. achever, accomplir, terminer, exécuter, effectuer, faire; mourir, décéder; payer, acquitter. solder, rendre, satisfaire; délivrer, affranchir, débarrasser; empêcher, interdire; — զկեանս,

finir sa vie, ses jours, le dernier jour de sa vie, mourir; — գոր ի կորուստ, perdre զո.; գործս —, expédier des affaires; — իմ vn. s'accomplir, finir; s'exécuter, s'effectuer; être payé, acquitté; mourir; être délivré; — ի կենաց՝ ի կենցաղոյս, finir ses jours, mourir; վճարեալ է վասնքո՞ վասն իմ՞ վասն մեր, c'est fait de toi, de moi, de nous; ամենայն ինչ վճարեալ է վասն իմ, tout est fini pour moi; վճարեալ է գործըդ, c'est une affaire arrêtée, terminée, conclue; վճարեալ է չարութիւն առ ինձանէ, sa malice est à son comble; սպառնալիք նորա ինչ ոչ կարացին —, ses menaces furent inutiles.

Վճարող s. payant; payeur.

Վճարումն s. accomplissement, exécution; délivrance; mort; paiement, solde.

Վճարք s. paiement, solde; * — ը դադարեցունել, suspendre ses paiements; V. Վճար.

Վճիռ, հոռոց s. sentence, arrêt, jugement, décision, décret; sentence, maxime; a. décisif; — առնել՝ բերել՝ հատանել՝ ի վերայ ածել՝ ղնել՝ տալ, prononcer une sentence, un arrêt, le jugement, rendre sentence; arrêter, décréter, décider; — մահու հատանել, prononcer un arrêt de mort contre զո.; — բանիք, d'un ton décisif.

Վճիտ adj. clair, limpide, cristallin, pur.

Վճռաբար adv. décisivement, péremptoirement, d'un air décisif, décidément, définitivement.

Վճռագիր, գրոյ s. procès-verbal.

Վճռական adj. décisif, péremptoire, définitif; coupable, criminel.

Վճռեմ V. Վճիռ հատանեմ.

Վնաս, ուց sm. dommage, préjudice, détriment, tort; dégât, avarie, lésion, grief, perte; mal, faute, péché; վնասուք ou * վնասով վաճառել, vendre à perte, à pure perte; — հասուցանել՝ տալ՝ գործել V. Վնասեմ; ի— իւր շրջեցաւ իրն, l'affaire tourna à son désavantage; ի— ուրուք, au détriment, au préjudice, aux dépens de զո.; — է քեզ գինին, le vin vous est contraire; ոչ մեծ ինչ է—ն, il n'y a pas grand mal.

Վնասաբեր, ից a. qui porte un préjudice, nuisible.

Վնասակար, աց a. pernicieux, nuisible, préjudiciable, désavantageux; mauvais, méchant; coupable.

Վնասակարութիւն s. préjudice, danger; —ք օղոց, les injures de l'air.

Վնասանի s. pl. les préjudices, les dégâts.

Վնասապարտ a. coupable.

Վնասապարտութիւն s. culpabilité.

Վնասասէր adj. qui aime à porter préjudice.

Վնասարար V. Վնասակար.

Վնասեմ, եցի va. nuire à, léser, endommager, préjudicier, faire tort, du tort à, causer du préjudice à, porter préjudice, atteinte ou dommage à, offenser, blesser, empiéter; — միմեանց, s'entre-nuire.

Վշտաբեկ a. brisé par les peines, affligé, souffrant.

Վշտաբերական a. qui cause des peines, affligeant, douloureux, pénible.

Վշտաբերուծիւն V. Վիշտ.

Վշտագին a. affligeant; pénible, douloureux, fâcheux; affligé, peiné.

Վշտագնեմ, եցի va. affliger, faire de la peine, peiner; — իմ vn. s'affliger, être affligé, peiné, avoir de la peine.

Վշտագնուծիւն V. Վիշտ.

Վշտազգեաց, Վշտալի, Վրշտալից V. Վշտագին.

Վշտածին a. né avec peine, avec douleur.

Վշտական a. affligeant.

Վշտակեաց a. qui vit dans la peine, dans la souffrance, misérable.

Վշտակեցուծիւն s. peine, souffrance, affliction.

Վշտակիր a. souffrant, souffreteux, souffre-douleur.

Վշտակից adj. sensible aux peines d'autrui, compatissant; — լինել, s'affliger avec, compatir aux souffrances de qn., entrer dans sa peine, partager sa douleur, être touché de compassion pour les maux d'autrui, être sensible à ses peines,

s'apitoyer sur son sort, le plaindre.

Վշտակրեմ, եցի va. souffrir.

Վշտակրուծիւն V. Վշտամբերուծիւն.

Վշտակցաբար adv. avec compassion.

Վշտակցիմ V. Վշտակից լինիմ.

Վշտակցուծիւն s. affliction commune, compassion, commisération, condoléance.

Վշտահան, աց a. qui s'afflige, qui se donne de la peine en vain; affligé, souffrant.

Վշտահար a. affligé, peiné, abattu, souffrant.

Վշտամբեր a. souffrant; sévère.

Վշտամբերուծիւն s. souffrance; macération, mortification.

Վշտանամ, ացայ vn, s'affliger, se faire de la peine, souffrir, être peiné, affligé, avoir le cœur gros, se tourmenter.

Վշտաչարչար V. Վշտակիր.

Վշտատես, աց adj. affligé, souffrant.

Վշտատեսուծիւն sm. souffrance, affliction, peine.

Վշտացուցանեմ, ուցի va. affliger, faire de la peine, faire souffrir, peiner.

Վշտըմբեր V. Վշտամբեր.

Վոլթայեան a. voltaïque.

Վոհմակ, աց sm. troupe, meute.

Վոհուկ V. Վհուկ.

Վուշ, վշոյ sm. lin; filasse, étoupe.

Վռկու sm. roucoulement;
—ս արձակել, roucouler.

* Վռնտեմ, տեցի va. chasser, mettre à la porte; —իմ vn. être chassé, mis à la porte.

Վսեմ adj. sublime, élevé, haut, éminent, auguste.

Վսեմաբան a. qui a un langage sublime, sublime, élevé.

Վսեմաբանութիւն sm. langage sublime, élevé.

Վսեմազարմ adj. de haute race, auguste.

Վսեմախօս V. Վսեմաբան.

Վսեմական V. Վսեմ.

Վսեմախոհ a. qui a des pensées, des sentiments sublimes.

Վսեմախոհութիւն s. pensée sublime, esprit élevé.

Վսեմայիտ adj. doué d'un esprit sublime, élevé.

Վսեմանամ, ացայ vn. être, devenir sublime, élevé.

Վսեմապէս adv. sublimement, d'une manière sublime.

Վսեմափառ a. éminentissime.

Վսեմափառութիւն s. éminence.

Վսեմութիւն sm. sublimité, élévation; excellence, grandeur, altesse.

Վսեր. ի—գալ, s'enhardir, combattre, disputer.

Վստահ a. confiant, sûr, rassuré; — առնել, rassurer, donner assurance; — լինել, être sûr, rassuré; — եմ զի, je suis sûr, j'ai l'assurance, la certitude que; — լերուք յիս, comptez sur moi.

Վստահաբար adv. avec confiance.

Վստահանամ, ացայ vn. être rassuré, se fier à, se confier en, donner ou mettre sa confiance à, investir qn. de sa confiance, se reposer ou compter sur; confier, remettre, consigner; չ—, ne pas se fier, se défier, se méfier.

Վստահացուցանեմ, ուցի va. assurer, rassurer, inspirer la confiance, donner l'assurance, assurance à.

Վստահեմ, Վստահիմ V. Վստահանամ.

Վստահութիւն s. confiance; assurance, sécurité, apiomh; consignation: —ք, avec assurance ou confiance.

Վտակ, աց s. ruisseau, rivière; —ս արտասուաց իջուցանել, verser un torrent de larmes.

Վտակալից a. plein de ruisseaux.

Վտակահոս a. ruisselant.

Վտականամ, ացայ vn. ruisseler.

Վտականի, նւոյ s. pl. ruisseaux.

Վտակայեղց a. ruisselant; — արտասուօք, les yeux noyés de larmes.

Վտանգ, աց s. danger, péril, risque; ի—արկանել, դնել ի վտանգի, mettre en péril, exposer au danger, compromettre; ի վտանգի լինել, être en danger, courir risque de; * ինքզինքը —ի մէջ դնել, se

mettre en danger, s'exposer, courir des risques; վտանգաւ անձինս, au péril de ma vie; վտանգաւ կենացն, au risque de sa vie; — ի վերայ կայր նորա, il était en péril; նաւն ի վտանգի կայր խորտակել, le vaisseau était en danger, sur le point d'être brisé; — է նմա, il court risque de... il y a danger pour lui; * յեծ — ի յեշ ձգել, risquer beaucoup, jouer gros jeu.

Վտանգագործ adj. dangereux.

Վտանգակից լինիմ vn. courir ensemble quelque danger, partager les dangers de զո.

Վտանգաւոր, ագ a. dangereux, périlleux, critique, hasardeux; qui est en danger, exposé; funeste, triste; — ժամանակ, moment critique.

Վտանգեմ, եցի va. mettre en danger, en péril, risquer, exposer, hasarder, compromettre; importuner, tourmenter, maltraiter; — զառողջութիւն, détruire la santé; — իմ vn. être en danger, en péril, se mettre en péril.

Վտառ, ագ s. troupe, bande, multitude; pore; ichth. bancs; վտառ վտառ, par troupes.

Վտառապահ, ագ s. gardien de troupe.

Վտառական a. qui chasse, expulsif.

Վտարանդեմ, եցի va. bannir, exiler, expulser, déporter; — ի ծառայութիւն, emmener ou réduire en servitude; — իմ

vn. être banni, exilé; être incertain.

Վտարանդի, նդւոյ, նդեաց a. banni, exilé; vagabond, errant; incertain, douteux; — առնել, faire errer; — ք, exil.

Վտարանդութիւն sm. bannissement, exil; émigration; incertitude.

Վտարանջեմ V. Ապստամբեմ.

Վտարանջութիւն V. Ապստամբութիւն.

Վտարեմ, եցի va. expulser, chasser, reléguer, exiler, bannir; usurper, s'emparer, s'arroger.

Վտարութիւն, Վտարումն sm. expulsion, bannissement.

Վտաւակ, ագ s. vêtement de dessous, chemise; jupon.

Վտաւան, ագ s. stade.

Վտաւատ, ագ s. m. pan (d'habit).

Վտիտ, վտտի a. maigre, grêle, chétif.

Վտտանամ V. Վտտիմ.

Վտտեմ, եցի va. maigrir, rendre maigre; affaiblir; exténuer; — իմ vn. maigrir, devenir maigre; s'affaiblir, s'exténuer.

Վտտութիւն sm. maigreur, amaigrissement; affaiblissement, exténuation.

* Վրայ V. Վերայ.

Վրան, ագ sm. tente, pavillon; — ժամու, tabernacle; — հարկանել՝ կանգնել, dresser une tente.

Վրանաբնակ, Վրանաբնա-

կիչ a. qui demeure sous une tente, nomade, bédouin.

Վրացի կոճ s. agaric.

Վրդով V. Վրդովումն.

Վրդովեմ, եցի. Վրդովեցուցանեմ, ուցի va. alarmer, inquiéter, troubler, agiter, causer du tumulte, jeter de la confusion, mettre en désordre, tourmenter, désorienter.

Վրդովիմ, եցայ vn. s'alarmer, s'inquiéter, se troubler, se désorienter, se mettre en peine, se tourmenter, s'agiter, se remuer.

Վրդովիչ a. s. alarmant, inquiétant; séditieux.

Վրդովումիւն, Վրդովումն s. alarme, trouble, inquiétude, agitation, tumulte, désordre.

Վրէժ, վրիժուց s. vengeance, revanche; առնուլ՝ խնդրել՝ հանել զվրէժն, վրէժս պահանջել, հանել զքէն վրիժուն, venger, se venger de ou sur qn., prendre ou tirer vengeance de, demander vengeance, être vengé, prendre la revanche, se revancher; վրէժս լուծանել՝ պահանջիլ՝ տալ, subir la vengeance, porter la peine, être puni; ի—, en revanche; առից ինմանէ զ— իմ, je me vengerai de lui, il me le payera; խնդրել զքէն վրիժու ուրուք, venger qn.; ի— նախատանաց դստեր իւրոյ, pour venger sa fille.

Վրէժխնդիր, դրաց a. vengeur, vindicatif, revancheur; — լինել, demander vengeance, venger, se venger.

Վրէժխնդրումիւն s. vengeance, revanche.

Վրէպ s. manque, manquement, coup manqué, faute, défaut, privation; a. manqué, échoué, failli, privé; — ելանել՝ լինել՝ գտանիլ, manquer, échouer, être déçu, déjoué ou privé, faillir, faire défaut, perdre; ոչ — ինչմարտումենէ, vraisemblable.

Վրիժաբեր, աց a. qui porte la vengeance, vindicatif.

Վրիժագործ, աց a. qui fait le mal, méchant, scélérat.

Վրիժագործումիւն s. mauvaise action, méchanceté, crime.

Վրիժակ, աց a. s. celui qui venge, vengeur, défenseur; instrument de vengeance, arme défensive; moyen de défense; — ք կնհի՝ փղի, les défenses du sanglier, de l'éléphant.

Վրիժակեմ, եցի vn. se servir d'une arme défensive, lancer des flèches, des pierres.

Վրիժապարտ, ից a. coupable, digne de subir une vengeance.

Վրիժառու V. Վրէժխնդիր.

Վրիպագրեմ, եցի vn. écrire fausement, se tromper en écrivant.

Վրիպած s. faute, erreur.

Վրիպակ, աց sm. erreur, faute, méprise; accident, hasard; a. faux, erroné, fautif, manqué; վրիպակաւ, par erreur; par accident; par ha-

sard; — տպագրութեան, errata, erratum; V. Ժամանակագրութիւն.

Վրիպական a. fautif, faillible; V. Վրէպ a.

Վրիպականութիւն s. faillibilité.

Վրիպանք, նաց s. erreur, faute, malentendu, bévue, méprise; illusion, déception.

Վրիպարհեստ բժիշկ sm. charlatan.

Վրիպեմ V. Վրիպիմ, Վրիպեցուցանեմ.

Վրիպեցուցանեմ, ուցի va. faire manquer ou faillir, mettre dans l'erreur, tromper, frustrer, déjouer, priver; détourner, égarer, séduire.

Վրիպեցուցիչ s. trompeur,

fourbe, menteur, mystificateur.

Վրիպիմ, եցայ vn. manquer, faillir, échouer, manquer son coup, se tromper, se méprendre, être dans l'erreur, faire une faute, une boulette, être trompé dans, frustré de, déçu, déjoué; se détourner, s'égarer; — իհարուածոյ, manquer son coup.

Վրիպիչ s. trompeur.

Վրիպութիւն, Վրիպումն V. Վրիպանք.

Վրձին, ձնի s. brosse; pinceau.

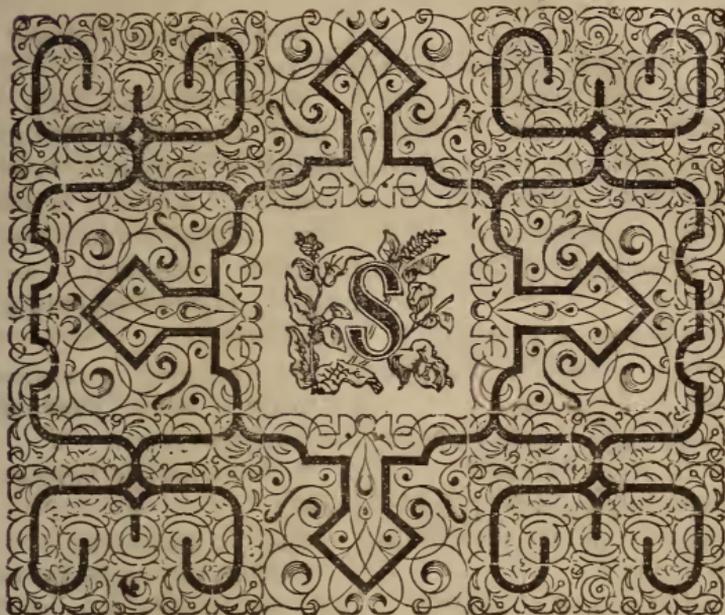
Վրձնեմ, եցի va. brosser.

Վրնջեմ, եցի vn. hennir.

Վրնջիւն s. hennissement.

Վրնջողական a. hennissant.

Վրնջողութիւն V. Վրնջիւն.

S (dioun) s. trente et unième lettre de l'alphabet et vingt-cinquième des consonnes; quatre mille, quatre-millième.

Տաբատ s. pantalon.

Տաբատածիգ s. bretelle.

Տազնապ, աց s. tourment, anxiété, agitation, inquiétude, alarme, embarras, gêne, crise, peine; agonie; hâte, précipitation; — աւ ou — ով, à la hâte, en toute hâte, avec précipitation; avec anxiété; — մահու, les angoisses de la mort; — մտաց, peines d'esprit, contrainte; կալ իտազնապի, se trouver dans l'embarras, dans l'anxiété, être embarrassé; արկանել մատնել իտազնապս

անհնարինս, jeter dans un grand embarras; արկանել զանձն ի—, se jeter dans l'embarras; յամենայն կողմանց — էր նմա, il était réduit à l'extrémité; — մեծ էր նմա, il avait une peine extrême; հասանել իյետին —, être réduit à l'extrémité; յետին — կալաւ զնա, il fut réduit à l'extrémité; V. Շտապ.

Տազնապափոյծ a. pressant, pressé, urgent; — ստիպաւ, en toute hâte, précipitamment.

Տազնապեմ, եցի. Տազնապեցուցանեմ, ուցի va. presser, précipiter; mettre en peine, embarrasser, gêner, tourmen-

ter, inquiéter, poursuivre; ահիւ —, épouvanter.

Տագնապեցուցիչ a. pressant.

Տագնապիմ, պեցայ vn. se presser, être pressé; se tourmenter, se mettre en peine, être en peine de, être inquiet, embarrassé, tourmenté, s'inquiéter, s'embarrasser, souffrir beaucoup, craindre, redouter.

Տագնապիչ a. pressant.

Տագնապուծիւն, Տագնապումն V. Տագնապ.

Տագր, գեր, երաց s. beau-frère (le frère du mari).

Տաժանաբար adv. péniblement; avec peine, avec beaucoup de peine.

Տաժանագործ a. pénible.

Տաժանալից, Տաժանական, Տաժանաւոր, Տաժանելի adj. pénible, fatigant, accablant, assommant.

Տաժանիմ, նեցայ vn. se donner de la peine, beaucoup de peine, avoir beaucoup de peine, être accablé de travail, de fatigue, se fatiguer, faire avec peine, se lasser.

Տաժանիք, Տաժանութիւն, Տաժանումն, Տաժանք s. peine, fatigue, labeur, lassitude.

Տալ, ից s. belle-sœur (sœur du mari).

Տալայր, առն s. beau-frère (le mari de la belle-sœur).

Տալի sm. celui qui donne; —ք, passif, dette passive.

Տախտ, ից s. trône, siège.

Տախտակ, աց s. planche, ais, bois; tablette; — երկաթի, plaque.

Տախտակագործ, աց a. fait de planches.

Տախտակամած, ից a. couvert de planches, revêtu de bois, planchéié, parqueté, boisé; s. plancher, parquet; échafaud, échafaudage; lambris; — նաւու, tillac, couverte; — առնել՝ գործել, planchéier, parqueter, lambrisser.

Տախտապար. ի—արկանել, étendre à terre, jeter sur la terre, renverser.

Տախտապարեմ V. Տախտապար.

Տած V. Տածումն.

Տածեմ, եցի ou ծի va. nourrir, entretenir; fomentier; — գշոգեկաթսայ, alimenter une chaudière à vapeur; — գախտս, flatter les vices; — զխոռովութիւն, fomentier les troubles.

Տածիչ, Տածող a. s. nourricier, nutritif, nourrissant, alimentaire; — լինել, nourrir.

Տածողական V. Տածիչ.

Տածողութիւն, Տածումն s. nutrition, alimentation.

Տակ, աց s. fond, le dessous; racine; race; — առնուլ, prendre racine; — ն երթալ, aller au fond, couler bas; fig. être enfoncé, se perdre, succomber; տակէն բանիլ, agir sous main.

Տակախիլ ou Տակակոտոր առնել, arracher avec la racine, extirper radicalement.

Տակառ, աց sm. tonneau, pièce.

Տակառագործ, աց s. tonnelier.

Տակառագործութիւն s. tonnellerie.

Տակառակ, աց s. baril.

Տակառաչափ sm. tonneau (mesure).

Տակառապետ, աց s. grand échanton, boutillier.

Տակառապետութիւն s. fonctions ou dignité de grand échanton.

Տակառիկ s. barrique.

Տակաւ adv. peu à peu, petit à petit, insensiblement; encore; տակաւ տակաւ, peu à peu, petit à petit.

Տակաւին, Տակաւին եւս adv. encore, de plus, davantage; encore, jusqu'à présent; peu à peu, petit à petit.

Տակերատիպ, տպի s. m. daguerréotype; a. daguerréotypé.

Տակերատպեմ, եցի va. daguerréotyper.

Տակերատպութիւն sm. daguerréotypie.

*Տակնուզրայ a. bouleversé; — ընել, bouleverser, bousculer, renverser; — լինել, être bouleversé.

Տակոի s. bot. pivot, corps.

Տաղ, ից sm. poëme, vers; cantique, hymne; cautère; estampe, empreinte.

Տաղախ, ոյ s. ciment.

Տաղանդ, աց, ոց s. talent; fig. talent, capacité, mérite;

* — ունի, —ի տէր է, 'il a du talent.

Տաղանդաւոր, աց a. qui a du talent.

Տաղաչափ, ից s. versificateur.

Տաղաչափեմ, եցի vn. versifier.

Տաղաչափութիւն s. versification.

Տաղատարափ V. Տեղատարափ.

Տաղարան, աց s. livre qui contient des vers, des cantiques.

Տաղաւար, աց s. tabernacle, tente; baraque, hutte, cabane, treille; scène (de théâtre).

Տաղաւարահարք, ըաց. Տաղաւարահարութիւն, Տաղաւարաշինութիւն s. action de dresser une tente, de construire une baraque; տօն տաղաւարահարաց, fête des tabernacles.

Տաղաւարեմ, եցի. Տաղաւարիմ, ըեցայ vn. se loger sous une tente, se hutter, habiter, séjourner.

Տաղեմ, եցի va. cautériser.

Տաղերգութիւն s. ode.

Տաղոսեմ V. ժողովեմ.

Տաղտապանք, նաց s. ennui, inquiétudes, tourments.

Տաղտապեմ, եցի va. importuner, gêner, ennuyer.

Տաղտապիմ, պեցայ vn. se gêner, être gêné, ennuyé, tourmenté, se tourmenter; se déplaire, avoir de l'aversion, s'ennuyer.

Տաղտկալի, Տաղտկալից a. dégoûtant, ennuyeux, fastidieux, déplaisant.

Տաղտկամ, Տաղտկանամ, ացայ յո. se dégoûter, être blasé, s'ennuyer, être fatigué; **տաղտկացեալ եմ իմարդկանէ,** je suis dégoûté, las des hommes.

Տաղտկանք V. **Տաղտկութիւն.**

Տաղտկացուցանեմ, ուցի va. dégoûter, blaser, ennuyer, rebuter.

Տաղտկութիւն sm. dégoût, ennui, nausée, aversion, déplaisir.

Տաղտուկ a. dégoûtant, ennuyeux, incommode, assommant, tuant; qui s'ennuie, paresseux; s. dégoût, ennui.

Տաճար, աց s. hôtel, palais, cour; temple; banquet, festin, salle de festin; — **խորհրդոց,** salle de conseil, cabinet, conseil, chambre.

Տաճարակապուտ, Տաճարակապտութիւն V. **Սեղանակապուտ, Սեղանակապտութիւն.**

Տաճարական s. templier.

Տաճարակից s. compagnon de table, convive.

Տաճարակորդպուտ, Տաճարակորդպտութիւն V. **Սեղանակապուտ, Սեղանակապտութիւն.**

Տաճարայարդար, աց sm. celui qui a soin du temple, ministre d'un temple.

Տաճարապետ, աց s. maître d'hôtel; grand prêtre; celui

qui conduit les jeunes épouses.

Տահիկ, Ֆկաց s. a. turc, turque; — **ծի,** barbe, cheval arabe; — **ուղտ,** dromadaire.

Տահկաբար adv. comme un Turc, à la turque.

Տահկաբնակ a. habité par les Turcs.

Տահկաբնոյթ a. qui a le caractère des Turcs.

Տահկահպատակ a. sujet aux Turcs.

Տահկանամ, ացայ va. devenir turc, se faire turc.

Տահկացուցանեմ, ուցի va. faire turc, convertir au mahométisme.

Տահկաստան s. la Turquie.

Տամ, ետու, տուր, տուեալ va. donner; livrer, céder, accorder, remettre, transmettre, exposer; faire, rendre, mettre à même, à la portée de; donner, fournir, produire; — **խօսել,** faire parler; — **ածել,** faire amener; — **զանձն,** se donner, se livrer, s'abandonner; **տացէ՛քեզ տէր լինել,** puissiez-vous être! **մրցանակ՝ վարձս** —, décerner des prix, des récompenses; **վկայագիր՝ անցագիր** —, délivrer un certificat, un passe-port; **չէ տուեալ ամենեցուն,** il n'est pas donné à tout le monde de; — **իշխանութիւն,** confier l'autorité; V. **Զեռն,** etc.

Տամալ, Տամալի, լոյ sm. terrasse, toit.

Տամկանամ, ացայ յո. être, devenir humide, s'humecter.

Տամկացուցանեմ, ուցի va. humecter, ramollir, tremper.

Տամկութիւն sm. humidité, moiteur.

Տամուկ a. humide, moite.

Տանելի a. portable.

Տանեստան, ի s. plate-forme, toit.

Տաներէց, ըիցու s. aumônier.

Տանիմ, տարայ, տար va. porter, apporter, emporter; mener, amener, emmener, ramener, conduire; amener à, aboutir ou conduire à; contenir, enfermer, comprendre; supporter, endurer, souffrir; achever, remplir; vn. être porté, amené, conduit; ընդմիտ —, trouver mauvais, s'offenser, se formaliser; — զյաղճութիւն, remporter la victoire; յինքն —, s'approprier, s'arroger, s'emparer de, saisir; V. Գլուխ, Խնամ, etc.

Տանիք, նեաց s. toit, toiture.

Տանձ, ից s. poire.

Տանձի, ձւոյ, ձեաց s. poirier.

Տանուտէր, տեառն, տերանց sm. maître de maison, père de famille; le propriétaire de la maison; patriarche, chef d'une race.

Տանուտէրական a. du maître de maison, du propriétaire; du chef d'une race; féodal.

Տանուտէրութիւն s. autorité du maître de maison; autorité du chef d'une race; féodalité.

Տանջական a. qui sert à torturer, à tourmenter.

Տանջանարան, աջ s. instrument de supplice, de torture.

Տանջանաւոր, աջ a. torturé, tourmenté; celui qui met à la torture; qui sert à torturer.

Տանջանք, նաց s. tourment, supplice, torture, souffrance; — նս ածել ի վերայ ուրուք V. Տանջեմ.

Տանջելի V. Տանջիչ.

Տանջեմ, եցի va. tourmenter, torturer, mettre à la torture, faire souffrir, bourreler; — իմ vn. se tourmenter, se torturer, être tourmenté, bourrelé.

Տանջիչ sm. celui qui tourmente, met à la torture, bourreau.

Տանջողական V. Տանջական.

Տանջումն, Տանջք V. Տանջանք.

* Տանտէր V. Տանուտէր.

Տանտիկին, կնոջ, կնայք s. maîtresse de maison, mère de famille.

Տանտիկնութիւն s. autorité de la maîtresse de maison.

Տաշածոյ, ից a. raboté, dégrossi, plané.

Տաշեղ s. copeau.

Տաշեմ, եցի va. raboter, équarrir, dégrossir, planer, charpenter.

Տաշտ, ից sm. tasse, bol; auge; baquet, cuvier; bot. marcotte, sarment; corbeille; — խմորոյ, huche, pétrin; — խնկոց V. Խնկանց.

Տաշտագեղ a. qui pousse de beaux sarments.

Տաշտաթաղ sm. marcotte, provin; — առնել, marcotter, provigner.

Տաշտախիլ լինիմ vn. avoir es sarments arrachés; — առնել, arracher.

Տաշտաւոր a. qui pousse de forts sarments.

Տապ, ոյ s. chaleur, ardeur, hâle; inflammation, échauffement.

Տապագին a. chaud, ardent, brûlant.

Տապալ յերկիր կործանիլ, se renverser ou se jeter par terre.

Տապալած, ի s. ruine.

Տապալեմ, եցի. Տապալեցուցանեմ, ուցի va. renverser, abattre, terrasser, atterrer, jeter par terre, culbuter; abattre, démolir, détruire, ruiner; — զխորհուրդս ուրուք, renverser les projets de qn.; — զխոչ եւ զխուժ, triompher des plus grands obstacles; — իմ vn. être renversé, tomber en ruine; տապալեալ անկաւերի վարն, le cheval s'abattit.

Տապալի s. trictrac (le jeu).

Տապալումն sm. renversement, chute, ruine.

Տապախառն V. Տապագին.

Տապախարշ a. brûlant; — առնել, brûler; — լինել, être brûlé.

Տապակ, աց sm. poêle (de cuisine); ornement en forme de petit bouclier rond.

Տապակեմ, եցի va. frire, faire frire, fricasser.

Տապակումն s. friture.

Տապան, աց sm. grande caisse; tombeau; arche de Noé.

Տապանագիր, գրոյ s. épitaphe.

Տապանակ, աց sm. caisse, coffre, coffret; tronc (boîte pour les aumônes); tabernacle; — ուխտի, arche d'alliance.

Տապանակակիր s. porteur du tabernacle.

Տապանամ, ացայ vn. s'échauffer, être ardent, devenir brûlant; avoir la fièvre.

Տապանատուն s. cimetière.

Տապանաքար s. tombe.

Տապաստ s. natte, tapis; fig.

— անկանել, s'étendre à terre, être renversé, abattu, tué; — արկանել, étendre à terre, jeter ou renverser par terre. terrasser, abattre, tuer; — անկանել իփոշուշ, mordre la poussière; — անկանել իսայր սուսերի, tomber sous le couteau, sous le glaive.

Տապաստակ s. matelas.

Տապար, աց sm. hache, cognée.

Տապարաւոր, աց a. s. qui a une hache, sapeur,

Տապացուցանեմ, ուցի va. échauffer, chauffer, brûler.

Տապացուցիչ, Տապեան a. ardent, brûlant, échauffant.

Տապեղ, ի sm. trictrac (la table).

Տապեղուլունք s. dé à jouer.

Տապեռանդն V. Տապեան

Տապիմ V. Տապանամ.

* Տապկեմ V. Տապակեմ.

Տապնակ sm. housse de cheval.

Տառ, ից sm. lettre, caractère; V. Տարր; աստուածեղէն տառք, l'Écriture sainte; մարգարէական տառք, les prophéties.

Տառաղան, ի s. corbeille, panier.

Տառապագին, Տառապական adj. misérable, malheureux, affligé.

Տառապանք, նաց s. peines, souffrances, tribulations, maux, misère, affliction, malheurs, tourments, inquiétudes.

Տառապեալ a. misérable, malheureux, accablé de maux, de peines.

Տառապեցուցանեմ, ուցի va. faire souffrir, rendre malheureux, misérable, affliger, opprimer, tourmenter, maltraiter; violer, faire violence à.

Տառապիմ, պեցայ vn. souffrir, s'affliger, être malheureux, se fatiguer.

Տառատոկ, աց s. casaque, cape, capote.

Տառեխ s. hareng.

Տառեղն, ղան s. héron.

Տասանորդ, աց s. décime, dime; décime (de franc).

Տասանորդական a. décimal; V. Կոտորակ.

Տասանորդելի a. décimable. Տասանորդեմ, եցի va. dîmer; décimer.

Տասանորդիչ s. décimateur.

Տասանորդութիւն s. détermination.

Տասն, սին, սունք, սանց a. dix.

Տասնաբանեայ օրէնք s. Décalogue.

Տասնալիտր s. décalitre.

Տասնաղի, ղոյ adj. à dix cordes; s. décacorde, lyre.

Տասնակրամ, ի sm. décagramme.

Տասնամեայ, մէից. Տասնամեան, մենից a. décennal, de dix ans; âgé de dix ans.

Տասնամեթր, ի sm. décamètre.

Տասնամսեայ adj. de dix mois.

Տասնայարկ a. de dix étages.

Տասնանկին s. décagone.

Տասնապատիկ, Տասնապատկեմ V. Տասնպատիկ, Տասնպատկեմ.

Տասնապետ, աց s. décurion, caporal.

Տասնաստեր, ի s. décastère.

Տասնաւոր, աց a. dénaire, dizaine.

Տասնբանեան պատգամք s. le Décalogue.

Տասնեակ, Տասներեակ, եկի a. s. dizaine, dix; décade.

Տասներորդ, աց a. s. dixième; adv. dixièmement.

Տասներեան օս Տասներին, եցունց a. s. tous les dix.

Տասնիցս adv. dix fois.

Տասնկանգնեայ, նէից a. de dix coudées.

Տասնհարուածեայ, Տասնհարուածեան a. de dix plaies.

Տասնորդ s. décime.
 Տասնորդական V. Տասա-
 նորդական.
 Տասնորդալիտր s. décilitre.
 Տասնորդակրամ, ր s. déci-
 gramme.
 Տասնորդամետր, ր s. déci-
 mètre.
 Տասնորդաստեր, ր s. dé-
 cistère.
 Տասնպատգամեան օրէնք s.
 le Décalogue.
 Տասնպատիկ a. décuple;
 adv. au décuple.
 Տասնպատկեմ, եցի va. dé-
 cupler.
 Տասնպետ, այց s. décemvir.
 Տասնպետութիւն s. décem-
 virat.
 Տասնվանկեան a. décasyll-
 labe, décasyllabique.
 Տասնփեղկեան a. de dix
 volets, de dix pièces ou lés.
 Տասնօրեայ a. de dix jours.
 Տատամսական a. perplexe,
 inquiet, incertain.
 Տատամսիմ, սեցայ vn. avoir
 de la peine à se décider, hésiter,
 balancer, être inquiet, se
 mettre en peine.
 Տատամսութիւն sm. per-
 plexité, hésitation, inquiétude,
 anxiété.
 Տատան adj. branlant, re-
 muant, balancé; կալիտատա-
 նի V. Տատանիմ.
 Տատանեմ, եցի va. branler,
 ébranler, remuer, balancer,
 ballotter, agiter, brandiller;
 —իմ vn. branler, s'ébranler,
 se brandiller, se trémousser,

dandiner, s'agiter, se remuer,
 être ballotté, agité.

Տատանումն s. branlement,
 branle, ébranlement, bran-
 dillement, dandinement, agi-
 tation.

Տատասկ, այց s. bot. chausse-
 trape.

Տատասկաբեր a. qui produit
 des chausse-trapes.

Տատրակ, այց s. tourterelle;
 ձագ —, tourtereau; — վուվուս
 արձակէ, la — roucoule.

Տար a. lointain, éloigné;
 V. Տարաշխարհի.

Տարաբաժին a. aliéné, sé-
 paré; qui sépare, qui aliène;
 — հանել՝ կացուցանել, aliéner,
 séparer.

Տարաբեր a. agité, remué.

Տարաբերեմ, եցի va. porter
 çà et là, agiter, remuer; —իմ
 vn. se porter çà et là, s'agiter,
 flotter, se remuer.

Տարաբերութիւն sm. agita-
 tion, remuement.

Տարաբնակ, այց a. qui de-
 meure à l'étranger; — լինել,
 demeurer à l'étranger.

Տարաբնակութիւն s. l'ac-
 tion de demeurer à l'étranger;
 pays étranger, l'étranger.

Տարազիր a. proscrit, banni,
 déporté, exilé; — առնել՝ լինել
 V. Տարազրեմ՝ Տարազրիմ.

Տարազօծեալ a. faux, fal-
 sifié; — դահեկան, fausse
 monnaie.

Տարազործ s. déplacé, inu-
 tile, échoué; — առնել, rendre
 inutile, faire échouer

Տարագրեմ, եցի va. proscrire, bannir, exiler, déporter; —իմ vn. être proscrit, exilé.

Տարագրութիւն s. proscription, exil, bannissement, déportation.

Տարադէմ a. lointain, étranger; դէմ եղեալ — գնալ, s'absenter de son pays, aller en pays étranger, à l'étranger.

Տարադէպ a. inconvenant, déplacé, malentendu, indu, absurde, extravagant.

Տարադիմիկ a. qui voyage à l'étranger.

Տարազ, ուց s. forme, façon, manière, mode; meuble; formule; — ou գործ տարազու, ouvrage, œuvre artistique; — խօսից, style; հանրահաշուական —, formule algébrique.

Տարազագործ, աց s. artiste, ouvrier qui travaille la laine.

Տարազագործութիւն s. action de travailler à la laine, métier de fileuse.

Տարազարդ a. sans ornement, difforme, laid.

Տարածամ, ու a. intempestif, inopportun, prématuré, hors de saison, mal à propos, indu; s. heure indue; adv. à une heure indue, à contretemps, mal à propos, intempestivement, prématurément, après coup, trop tard; — ծերանալ, vieillir de bonne heure.

Տարածամի օրն, le jour décline ou est à son déclin, le jour baisse, il se fait tard, il commence à se faire tard; իտարա-

ծամել աուրն, à jour tombant, sur le déclin du jour, la nuit tombante; տարածամեալ է օրս, déjà le jour baisse, le jour est sur son déclin.

Տարածամու V. Տարածամ av.

Տարածամութիւն s. contretemps, importunité.

Տարալածեմ, եցի va. chasser, repousser.

Տարալսեմ V. Ստունգանեմ.

Տարախտ, ի s. épidémie.

Տարախտական a. épidémique.

Տարած, ից a. étendu; extensible; s. étendue, extension; volume; étalage.

Տարածական adj. ductile, extensif, extensible.

Տարածականութիւն s. ductilité, extensibilité.

Տարածանեմ, եցի va. étendre, tendre, dilater, déployer, déplier, étaler; propager, répandre; parsemer, joncher; —իմ vn. s'étendre; se propager, se répandre, s'étaler; տարածեցաւ յամենեսին, il devint général; V. Զեռք, etc.

Տարածանք, նաց s. étendue, extension, diffusion.

Տարածատակ a. dont la racine est très-étendue.

Տարածեմ V. Տարածանեմ.

Տարածոց արկանել, étendre.

Տարածութիւն, Տարածումն s. étendue, dimension; dilatation, extension, expansion, diffusion; propagation, déploiement, sphère.

Տարածուն V. Տարածական.

Տարակայ a. absent, loin.
Տարակայութիւն s. absence, distance.

Տարակարճ a. inopiné, imprévu; —ի adv. inopinément, à l'improviste.

Տարակաց adv. de loin, à distance.

Տարակացութիւն s. distance.

Տարակոյս, կուսից s. doute, incertitude; embarras, gêne; a. douteux, incertain; չիք ինչ —, il n'y a pas doute, il n'y a nul doute; իտարակուսի կացուցանել, ի— արկանել, tenir en suspens, mettre ou révoquer en doute; կալ իտարակուսի, être ou rester dans le doute.

Տարակուսական a. douteux, incertain; log. dubitatif.

Տարակուսանամ V. Տարակուսիմ.

Տարակուսանք, նաց sm. doute, incertitude, hésitation; ընդ տարակուսանօք անկանել, être mis en doute; ընդ տարակուսանօք արկանել, mettre ou révoquer en doute.

Տարակուսելի V. Տարակուսական.

Տարակուսեմ, եցի va. faire douter, mettre en doute.

Տարակուսիմ, սեցայ vn. douter, être en doute, dans le doute, dans l'incertitude, hésiter, avoir ou élever des doutes.

Տարակուսութիւն, Տարակուսումն V. Տարակուսանք.

Տարածայն a. dissident.

Տարածայնիմ, նեցայ vn.

différer d'avis, être en dissidence, en désaccord.

Տարածայնութիւն s. différence d'opinion, dissension, discorde.

Տարամերժ a. rejeté, réprouvé.

Տարամերժեմ, եցի va. repousser, rejeter, réprouver.

Տարամերժութիւն s. réprobation.

Տարայ, ի s. tare (poids).

Տարանկիւն, կեան s. rhombe, losange.

Տարաշխարհի a. lointain, étranger; sm. pays lointain, terre éloignée, pays étranger, l'étranger; ի— գնալ ou գ— հարկանել, aller dans un pays lointain, aller à l'étranger.

Տարաշխարհական, Տարաշխարհիկ a. étranger, exotique, celui qui voyage à l'étranger, étranger, pèlerin.

Տարապայման a. exorbitant, excessif, démesuré, outré, énorme, immodéré.

Տարապարհակ վարեմ va. soumettre à la corvée.

Տարապարտ a. indu, injuste, vain, inutile, superflu; adv. indument, en vain, inutilement, sans raison, sans sujet, à tort; — ամօթ, mauvaise honte.

Տարապարտարօտ a. qui repaît ou nourrit d'illusions, de chimères.

Տարապարտուց, ի Տարապարտուց V. Տարապարտ adv.

Տարասահման առնեմ, Տա-

ըստ համանեմ, եցի va. confiner, bannir, reléguer, exiler.

Տարավարժ a. acclimaté.

Տարավարժեմ, եցի va. acclimater; —իմ vn. s'acclimater.

Տարավարժութիւն s. acclimatation.

Տարացոյց V. Օրինակ.

Տարափ, ոյ s. averse, ondée; տեղ եւ — նետեց, grêle de traits, de flèches; ծակոտեալ իտարափոյ նետից, percé de mille traits.

Տարափոխիկ a. contagieux; — ախտ, contagion; — լինել, être contagieux, se gagner.

Տարափոխիմ V. Տարափոխիկ լինիմ.

Տարափոխութիւն s. contagion.

Տարբեր, ից, աց a. différent; * այդ — է, c'est —.

Տարբերական a. différentiel.

Տարբերիմ, բեցայ vn. différencier, être différent, se distinguer; s'agiter, se remuer.

Տարբերութիւն s. différence; nuance; * — չկայ, il n'y a pas de différence.

Տարգալ, ի s. cuiller.

Տարեգիր, գրոց s. annaliste; —ք, annales.

Տարեգլուխ, գլխոյ s. le jour ou le premier jour de l'an.

Տարեգրութիւն s. annales.

Տարեդարձ, ի s. anniversaire; կատարել զ— ծննդոց յաղթութեան, fêter l'— d'une naissance, d'une victoire.

Տարեկան a. annuel, anniversaire; s. an, année; solen-

nité, fête; օր —ի ou —աց, jour anniversaire, anniversaire.

Տարեմուտ V. Տարեգլուխ.

* Տարեց adj. âgé, d'un certain âge.

Տարեցոյց, ուցի s. annuaire.

Տարեւոր, Տարեւորական a. annuel; — հողմք, vents annuels ou périodiques.

Տարեւորութիւն s. annuité.

Տարժանիմ V. Տաժանիմ.

Տարի, ըւոյ, բեաց sm. an, année; իտարւոջ ou * —ն, dans l'année; par an; տարւոյ —, տարւոյ տարւոյ, տարւոջէ իտարի ou * տարուէ —, chaque année, annuellement; իդառնալ տարւոյն ou * գալ —, l'année suivante, l'an prochain.

Տարմ, ից sm. troupeau, troupe; V. Տարմահաւ; — թռչնոց, volée, bande d'oiseaux.

Տարմ տարմ, Տարմաբար adv. en troupeau, en troupe, par troupes.

Տարմահաւ, ուց sm. étourneau, sansonnet.

Տարմատարմ V. Տարմաբար.

Տարորիշ, Տարորոշ a. distinct, séparé, différent.

Տարորոշեմ, եցի va. distinguer, séparer.

Տարորոշութիւն s. distinction, séparation.

Տարուբեր, աց a. agité, ballotté; s. agitation; — բանից, messager.

Տարուբերեմ, եցի va. agiter, ballotter; répéter.

Տարտամ, աց sm. indécis, irrésolu, perplexe, incertain, indéterminé.

Տարտամիմ, յեցայ vn. être indécis, irrésolu, demeurer dans l'incertitude.

Տարտամուծիւն s. indécision, irrésolution, fluctuation d'esprit, incertitude, embarras.

Տարտարոս, աց s. Tartare; մշտագիշեր —, le noir —.

Տարտարոսական a. de Tartare, infernal.

Տարր, ըեր, ըերաց sm. élément; տարերք, éléments; rudiments; տարերք կենաց, les premiers principes de la vie.

Տարրաբար adv. comme un élément.

Տարրալոյծ, ուծի sm. chimiste.

Տարրալուծական adj. chimique.

Տարրալուծութիւն sm. chimie.

Տարրական a. élémentaire.

Տարրանամ, ացայ vn. se produire, se former, naître; s'incorporer, s'attacher, adhérer, s'unir; s'inculquer, s'imprimer; տարրացեալ են իսիրտ իմ, ils ont pénétré jusqu'au fond de mon cœur.

Տարրապաշտ, ից sm. féti-chiste.

Տարրապաշտութիւն s. féti-chisme.

Տարրացուցանեմ, ուցի va. produire, former, faire naître;

incorporer, attacher, unir; inculquer, imprimer.

Տարրաւոր, Տարրեղէն adj. d'élément, élémentaire.

Տարփ s. amour; désir.

Տարփալի a. aimable, chéri; désirable, souhaitable.

Տարփածու, աց s. amant, amoureux; amant, maîtresse.

Տարփական adj. d'amour, érotique.

Տարփամ, ացայ vn. aimer d'amour, être amoureux de, passionné pour, avoir une vive affection pour; désirer ardemment, soupirer après, souhaiter.

Տարփանք, նաց s. amours; désir ardent, souhait, ardeur.

Տարփաւոր, Տարփող a. s. amant, amoureux; amateur, désireux.

Տարփողեմ, եցի va. annoncer hautement; célébrer.

Տարփութիւն, Տարփումն V. Տարփանք.

Տարօրէն, Տարօրէնութիւն V. Անօրէն, Անօրէնութիւն.

Տարօրինակ a. dissemblable, extraordinaire, étrange, drôle, bizarre, singulier.

Տաւաղեմ, եցի va. rassembler, réunir; —իմ vn. se réunir, se rassembler.

Տաւիղ, տղաց sm. harpe, tympanon.

Տաւղեմ, եցի va. pincer la harpe, jouer de la harpe.

Տափակ a. plat, aplati.

Տափակողմն, մանց sm. le côté plat.

Տափակութիւն s. platitude, aplatissement.

Տափածուկն s. ichth. raie.

Տափան, ի s. herse (instrument d'agriculture).

Տափարակ, աց adj. plat, aplati, plain, uni, ras; sm. plaine; esplanade.

Տափարակեմ, եցի va. aplatir, rendre plat.

Տափարակութիւն s. aplatissement.

Տափափուռ s. bot. tribule.

Տափաքիթ, քթի a. camard, eamus.

Տափեմ, եցի va. herser.

Տափունչ V. Տափաքիթ.

Տաք a. chaud; * — կընէ օղը — է, il fait chaud.

* Տաքդեղ V. Պղպեղ.

Տաքութիւն s. chaleur.

Տաքտուն, տան s. chauffoir.

Տգեղ, աց a. laid, difforme; vilain, mauvais.

Տգեղաբան V. Զազրաբան.

Տգեղանամ, ացայ vn. devenir laid, enlaidir, se défigurer.

Տգեղացուցանեմ, ուցի va. rendre laid, enlaidir, difformer, défigurer.

Տգեղճ a. vilain, laid.

Տգեղութիւն s. laideur, difformité; անհնարին —, laideur épouvantable, affreuse.

Տգէտ, գիտաց a. ignorant, ignare.

Տգիտաբար adv. comme un ignorant, ignoramment.

Տգիտական a. ignorant.

Տգիտանամ, ացայ vn. ignorer, être ignorant.

Տգիտանք, նաց sm. ignorance.

Տգիտութիւն s. ignorance; — Թանձրամիտ՝ Թանձր՝ սուկալի օս յեճ՝ խոր, — grossière, crasse, grande, profonde; — ք օս առ — ք, par ignorance; * — ք յէջ Թաղուիլ՝ ապրիլ, croupir dans l'ignorance, vivre dans l'ignorance.

Տգոյն a. décoloré, pâle, qui a mauvais teint.

Տգունութիւն sm. pâleur, mauvais teint.

Տեառն V. Տէր.

Տեառնաբարբառ a. prononcé par le Seigneur.

Տեառնագրեմ, եցի va. faire le signe de la croix, bénir avec le signe de croix; — զինքն, se signer, faire le signe de la croix.

Տեառնագրութիւն s. signe de croix.

Տեառնակողմն, դմանց s. le côté du Seigneur.

Տեառնանման խաչ sm. la vraie croix de Notre-Seigneur.

Տեառնեղբայր, բօր sm. le frère du Seigneur.

Տեառնընդառաջ, ի s. Chandeleur, Purification.

Տեառնորդի, դւոյ s. fils de Dieu.

Տեղ, ոյ, աց s. averse, ondée; lieu, place, endroit; ի— օս * տեղը, à la place, au lieu; անցանել ի— ուրուք օս * յէկուն —ն անցնիլ, se mettre à la place de qn., le remplacer; * — ը բռնել, tenir, arrêter sa

place; * — բռնել, retenir, arrêter une place; occuper, remplir une place.

Տեղագիր s. topographe.

Տեղագրական a. topographique.

Տեղագրութիւն s. topographie.

Տեղազանութիւն s. paralaxe.

Տեղակալ, աց a. qui est ferme dans sa place, solide, stationnaire; s. lieutenant; vicaire; remplaçant, suppléant, substitut.

Տեղակալութիւն s. lieutenance; vicariat; remplacement.

Տեղական a. local; méd. topique.

Տեղամ, ացի va. faire pleuvoir; fig. faire pleuvoir, faire tomber comme de la pluie; vn. pleuvoir, tomber; նետք տեղային, les traits pleuvaient; նետս — իվերայ ուրուք, faire pleuvoir sur qn. une grêle de flèches.

Տեղապահ, աց sm. vicaire, remplaçant; lieutenant.

Տեղապահութիւն V. Տեղակալութիւն.

Տեղատարափ, ոյ sm. pluie battante, diluvienne ou torrentielle; averse, ondée; fig. — լինել սպառնալիտք, éclater en menaces; — նետից, une grêle de traits, de flèches.

Տեղատութիւն s. reflux (de la mer).

Տեղաւոր a. local.

Տեղափոխ a. qui change de place, déplacé; — լինել, changer de place, se transporter.

Տեղափոխեմ, եցի va. changer de lieu, déplacer, transporter, transférer, déménager.

Տեղափոխութիւն s. changement de place, déplacement, déménagement; locomotion.

Տեղեակ, ղեկաց adj. bien informé, instruit, versé dans.

Տեղեկագիր, գրոյ s. bulletin; plan.

Տեղեկագոյն adv. à fond, minutieusement, en détail; — քննել, examiner —, approfondir.

Տեղեկանամ, ացայ vn. s'informer de, s'instruire, prendre des informations, être instruit de, prendre connaissance de.

Տեղեկարան, ի s. bureau de renseignement, d'adresse.

Տեղեկացուցանեմ, ուցի va. informer, donner des informations, instruire, mettre au fait, au courant, donner connaissance de.

Տեղեկութիւն s. information, instruction, connaissance; — առնուլ, prendre des informations.

Տեղի, ղւոյ, ղեաց sm. lieu, place, endroit, emplacement; lieu, occasion, temps favorable, ressource; ի—, au lieu de, à la place de; իտեղիս տեղիս, dans différents endroits, en quelques endroits, dans plusieurs endroits; ընդ ամենայն տեղիս, en tous lieux, partout;

— տալ, céder, baisser pavillon, faire place, reculer devant, prêter; s'en aller, se retirer, s'éloigner, s'enfuir; donner prise, s'exposer à; ունել զ—, tenir lieu de, remplacer; ունել զառաջին —, tenir ou occuper la première place, le haut du pavé; զտեղի առնուլ՝ ունել, s'arrêter, rester; անկանել իտեղւոջ, demeurer sur la place; առ տեղեալս, ici; տեղիք ou հասարակաց տեղիք, les lieux communs; սուրբ —ք, les lieux saints; — ապաւինի, refuge, retraite, abri.

Տենդ, ի, իւ s. fièvre.

Տենդոտ, ի a. s. fiévreux.

Տենդոտիմ, եցայ յն. avoir la fièvre.

Տենչ, ից V. Տենչանք.

Տենչամ, Տենչանամ, ացայ յն. désirer, désirer vivement ou ardemment, souhaiter, envier, brûler de, rêver.

Տենչանք, նաց. Տենչուծիւն, Տենչումն s. désir, vif désir, souhait, envie; ըստ տենչանացն, selon son désir.

Տենչամ, etc. V. Տենչամ, etc.

Տեռ, ից s. gaze; durillon, callosité.

Տեռազերծ, աց a. s. spoliateur; — առնել, dépouiller, spolier, détrousser.

Տեռազերծեմ V. Տեռազերծ առնեմ.

Տեռատես, աց a. sf. hémorrhôisse.

Տեռատեսութիւն s. flux de sang, hémorhoïdes.

Տեռեմ, եցի va. écorcher; rendre calleux, dur comme un durillon; — իմ յն. s'écorcher; devenir calleux, s'endurcir.

Տես, ոյ s. vision, vue; spectacle; aspect, face, figure; vision, apparition; visite; եկն ի— իմ, il est venu me voir; ի— երթալ, aller voir, faire une visite; չտեսոյն առնել, faire semblant ou avoir l'air de ne pas voir.

Տեսաբան, ի s. opticien.

Տեսաբանական a. optique.

Տեսաբանութիւն s. optique.

Տեսաբար adv. visiblement.

Տեսակ, աց s. aspect, apparence; air, mine, figure, visage; espèce, sorte; façon, mode, manière; idée; հաղորդել կրկին տեսակաւ, communier sous les deux espèces.

Տեսական a. visible, apparent; contemplatif; théorique; — կեանք, la vie contemplative.

Տեսակարար a. spécifique.

Տեսանելի a. visible; celui qui voit.

Տեսանելիք, լեաց s. la vue, les yeux; շուրջ տեսանելեաց տեղի, amphithéâtre.

Տեսանելութիւն s. visibilité.

Տեսանեմ, տեսի va. voir, apercevoir; regarder, contempler; observer, considérer, remarquer, examiner; épier, espionner; pourvoir, visiter, soigner; տեսանելով, en apparence, d'apparence; գեղեցիկ տեսանելով, beau, charmant;

չտեսաներոյն առնել, faire semblant de ne pas voir; — զմիմեանս պատերազմաւ, se livrer bataille, en venir aux prises; տես ինձ, voyez, voyez-vous.

Տեսանող s. celui qui voit, voyant; prophète.

Տեսանողական adj. visuel; prophétique.

Տեսանողութիւն s. vision, vue; prophétie.

Տեսասէր a. qui aime à voir.

Տեսարան, այց s. spectacle. théâtre; scène; vue, les yeux; paysage; յայտ —, à ce spectacle, par ce spectacle; շուրջ —, amphithéâtre.

Տեսարանագրական a. scénographique.

Տեսարանագրութիւն s. scénographie.

Տեսարանադիտակ, ի sm. jumelles, lorgnon.

Տեսարանական a. scénique.

Տեսարանասէր a. amateur des spectacles.

Տեսարանացոյց s. diorama.

Տեսարանեմ, եցի va. mettre sur la scène, donner en spectacle.

Տեսաւոր V. Տեսանելի.

Տեսաւորիմ, ըցայ vn. se faire voir, se montrer, paraître; avoir une entrevue.

Տեսաւորութիւն s. vision; entrevue.

Տեսիլ, սլեանց sm. aspect; apparence, vue, coup d'œil; air, mine, visage, image; spectacle, représentation; vision,

songe; phénomène; contemplation; théorie; ի— ածել, donner en spectacle, mettre sur la scène, représenter; գեղեցիկ տեսլեամբ, d'un bel aspect; — գեղոյ, գեղեցիկ —, beauté; — դիմաց նորա, sa figure, sa physionomie; — ետես, il a eu une vision; ի— սիրելոյն իւրոյ Վիրգինեայ, à la vue de sa chère Virginie; երկնային —, vision céleste; ի— ամենեցուն, à la vue de tout le monde, devant tous les yeux.

Տեսլանկար, այց s. scène; paysage; paysagiste.

Տեսլարան, այց s. œil; spectacle, théâtre, scène.

Տեսլարանաձեւ a. en forme de théâtre.

* Տեսնամ, Տեսնեմ V. Տեսանեմ.

* Տեսնող V. Տեսող.

Տեսող sm. celui qui voit, voyant, spectateur.

Տեսողական a. visuel.

Տեսողութիւն V. Տեսանողութիւն; théorème.

Տեսութիւն s. vue, vision, regard; théorie, plan, speculation; contemplation, considération; visite; vision, songe; համառօտ —, coup d'œil, aperçu; հասարակաբար —ք, d'un coup d'œil, en gros.

Տեսումն V. Տեսութիւն.

Տեսուչ, սչի s. inspecteur, directeur; surveillant, intendant.

Տեսչական a. providentiel.

Տեսչութիւն sm. direction,

inspection, intendance, surveillance; Providence; prévoyance; incarnation; police; gouvernement; աստուածական՝ աստուածախնամ՝ վերին —, Դա divine Providence.

* Տեսք s. aspect, vue; éclat, beauté; — չունի, il n'est pas voyant, beau.

* Տեսքոս a. voyant, beau, belle.

Տետր, Տետրակ, ի s. cahier; brochure.

Տետրեմ, եցի va. brocher.

Տետրող s. brocheur.

Տերեւ, ոց sm. feuille; — ճաղկանց, corolle, pétale.

Տերեւաբեր a. qui produit des feuilles.

Տերեւարողիս ժամանակ s. temps où les feuilles poussent, printemps.

Տերեւազարդ adj. orné de feuilles.

Տերեւազգեստ adj. vêtu de feuilles, feuillu.

Տերեւազիրկ a. dépouillé de ses feuilles.

Տերեւաթափ adj. dont les feuilles sont tombées, effeuillé; — լինել, perdre ses feuilles, s'effeuiller; — առնել, faire tomber les feuilles, effeuiller.

Տերեւալից V. Սաղարթալի.

Տերեւախիտ a. d'un épais feuillage.

Տերեւակոյտք sm. amas de feuilles, feuillage.

Տերեւամերկ V. Տերեւազիրկ.

Տերեւաշատ a. qui a beaucoup de feuilles, feuillu.

Տերեւապատ լինիմ vn. s'entourer de feuilles.

Տերեւատ s. bois-gentil.

Տերեւընկէց լինել V. Տերեւաթափ լինել.

Տերեւիկ sm. petite feuille, foliole.

Տերեւիմ, լեցայ vn. pousser des feuilles, se couvrir de feuilles.

Տերեւնին s. bot. asplénie.

Տերեւուկ s. bot. centaurée.

Տեւ s. durée; ի—, toujours.

Տեւական a. durable, permanent, persistant, stable.

Տեւականութիւն s. durée, permanence, persistance, stabilité; constance, persévérance.

Տեւեմ, եցի vn. durer, subsister, persévérer, attendre; supporter, endurer.

Տեւողական V. Տեւական.

Տեւողութիւն, Տեւութիւն, Տեւումն V. Տեւականութիւն.

Տզգամ, ացի vn. bourdonner.

Տզգանք, նաց s. bourdonnement.

Տզրկածեւ a. qui a la forme d'une sangsue.

Տզրուկ, րկի s. sangsue; — դնել, appliquer des sangsues.

Տզօր V. Անզօր.

Տէգ, տիգաց s. pique; pique (des cartes); fig. — մօրուաց, barbe naissante, poil follet; տիգօքաչաց ակնարկել, lancer des regards menaçants; տիգաւ աչաց խաղայ իվերայ իմ, il darde ses regards contre

moi; ի— նիզակի տապալեցի, je l'ai abattu à coups de lance.

Տէգընկէց adj. qui lance un javelot.

Տէր, տեառն, տերանց sm. le Seigneur; maître, seigneur; monsieur; possesseur, propriétaire; abbé; տէր արքայ, sire; — լինել՝ կալ, être, devenir ou se rendre maître de, maîtriser; — բայի, le régime d'un verbe; ո՛վ Տէր, mon Dieu! bon Dieu! grand Dieu! Տէր Պետրոս, Monsieur Pierre; l'abbé Pierre.

Տէրութիւն s. État, gouvernement; domination, puissance; souveraineté, empire; seigneurie; —ք, puissances (hiérarchie des anges); — Ձեր, Votre Majesté; առաջի բոյոյ հօր Տէրութեանդ, devant votre puissante Majesté.

Տէրունական a. du Seigneur, dominical; — աղօթք, oraison dominicale.

Տէրունատուր a. donné par le seigneur.

Տէրունեան. Տէրունի, նոյ, նեաց V. Տէրունական.

Տժգին a. déprécié; s. dépréciation.

Տժգնեմ, եցի va. déprécier.

Տժգնութիւն s. dépréciation.

Տժգոյի a. mécontent.

Տժգոյիմ, եցայ vn. être mécontent.

Տժգոյութիւն s. mécontentement.

Տժգոյն a. décoloré, pâle, blafard, blême.

Տժգունեմ, եցի va. décolorer, déteindre; —իմ vn. se décolorer, perdre la couleur, pâlir, déteindre, blêmir.

Տժգունութիւն s. défaut de couleur, pàleur.

Տի interj. allons! courage! տի՛նա conj. surtout, plutôt; s. V. Տիք.

Տիգաբուն, բնոյ s. hampe, bois d'une pique.

Տիգախոց a. blessé d'une pique; — առնել, donner un coup de pique.

Տիգաւոր, աց s. piquier.

Տիգք, գաց s. bras.

Տիեզերաբանական a. cosmologique.

Տիեզերաբանութիւն s. cosmologie.

Տիեզերագիր, գրի s. cosmographe.

Տիեզերագրական a. cosmographique.

Տիեզերագրութիւն s. cosmographie.

Տիեզերախօս a. parlé, publié dans l'univers.

Տիեզերակալ, աց s. maître de l'univers.

Տիեզերակալեմ, եցի vn. conquérir, dominer l'univers.

Տիեզերակալութիւն s. conquête ou domination de l'univers.

Տիեզերական a. universel, œcuménique.

Տիեզերականութիւն s. œcuménicité.

Տիեզերակեցոյց a. qui sauve l'univers.

Տիեզերահռչակ a. célèbre dans tout l'univers.

Տիեզերահրաշ a. qui étonne l'univers.

Տիեզերապետ V. Տիեզերակալ.

Տիեզերասաստ ա. qui menace tout l'univers.

Տիեզերաքարոզ a. prêché, publié dans tout l'univers.

Տիեզերք, բաց sm. univers; ընդ տիեզերս, ընդ ամենայն ou ընդ բնաւ տիեզերս, ընդ ոլորտս տիեզերաց, dans tout l'univers, par tout l'univers.

Տիզ, տզոց s. tique.

Տիկ, տկաց s. outre, bouc; — հովուական, cornemuse, musette.

Տիկին, կնոջ, կնանց, կնայց s. maîtresse; madame; dame; madame, reine, impératrice; fig. — երկնից, la reine des cieux, la lune; վանաց —, la supérieure, l'abbesse.

Տիկնութիւն s. qualité d'une maîtresse, d'une dame; dignité de reine.

Տիկնունի, նւոյ V. Կանանոց.

Տիկտեսակ գործեմ va. enfler comme une outre.

Տիղմ, տղմոյ s. boue, crotte, bourbe, fange; մաքրել զ—, décrotter; ընդ — թաւալել, se vautrer ou patauger dans la boue, se traîner dans la boue; իքարշ ածել ընդ տիղմ, traîner dans la boue.

Տի'նա V. Տի.

Տիպ, տպոյ, տպի, տպաց s. type, modèle, exemple; figure,

image, air, forme; expression; empreinte; style; impression, édition; —ք կերպարանաց, traits, caractère; —ք կերպարանաց բանից, style; բերել զտիպս կերպարանաց ուրուք իդէմս, ressembler à qn., avoir ses traits, son air; բերել զ— ուրուք՝ իրիք, ressembler à qn., à qch.; —ք մեռելոց, fantômes.

Տիպար, աց s. type, exemple, modèle.

Տիտան ou Տիտանեան sm. Titan.

Տիտեռն, ռան s. crocodile.

Տիտղոս, աց s. titre.

Տիրաբար V. Տիրապէս.

Տիրազէտ a. qui connaît le Seigneur.

Տիրազուխ adv. en maître, indépendamment.

Տիրագոյն V. Բուն.

Տիրադաւ, Տիրադրով a. qui trahit son maître, traître, Judas.

Տիրածին V. Աստուածածին.

Տիրական a. du Seigneur; du maître, seigneurial; dominant; — պատկեր, l'image de Dieu; — իշխանութիւն, pouvoir absolu.

Տիրահրաւէր a. invité par le Seigneur.

Տիրածիր a. donné par le Seigneur.

Տիրամայր, մօր sm. mère du Seigneur; fig. mère d'un prêtre.

Տիրանամ, ացայ vn. se rendre maître de, dominer, s'emparer de, s'impatroniser;

être dominé, entrer sous la domination.

Տիրանարգ a. qui méprise son maître.

Տիրանենգ V. Տիրադաւ.

Տիրանուէր a. consacré au Seigneur.

Տիրապարզել V. Տիրածիր.

Տիրապետ s. despote.

Տիրապետական a. despotique.

Տիրապետեմ, եցի va. dominer, maîtriser, s'emparer du pouvoir suprême.

Տիրապետող s. dominateur.

Տիրապետութիւն s. domination, despotisme; — ք, despotiquement.

Տիրապէս adv. en maître, avec autorité, avec une autorité absolue, souverainement; effectivement, proprement, véritablement; a. propre, véritable, réel, certain; — ազատ, véritablement libre; — խօսելով, à proprement parler; — բարի, bien réel; — հաւատք, vraie foi.

Տիրասէր a. qui aime son maître, attaché à son maître, dévoué; — նախանձ, zèle.

Տիրասիրութիւն s. attachement, dévouement pour son maître, zèle.

Տիրասպան, ից ou աց. Տիրասպանու a. qui a tué son maître.

Տիրավաճառ a. qui a vendu son maître.

Տիրատեաց a. qui hait son maître.

Տիրաբար, ի a. qui rend maître.

Տիրացու V. Դպիր.

Տիրացուցանեմ, ուցի va. rendre maître, faire dominer; autoriser, établir, effectuer.

Տիրականդ a. transmis par le Seigneur.

Տիրաբարոզ a. prêché par le Seigneur.

Տիրեմ, եցի va. s'emparer de, se rendre maître, dominer, maîtriser, occuper, régner.

Տիրեցուցանեմ V. Տիրացուցանեմ.

Տիրող a. s. dominant, dominateur.

Տիրութիւն s. domination, autorité, pouvoir.

Տիրուհի sf. maîtresse ou dame; sainte Vierge.

Տիւ, տուրնչեան sm. jour; իտուէ ou իտունչեան, de jour, dans la journée, en plein jour; իտուէ եւ իգիշերի ou գտիւ եւ գգիշեր, jour et nuit, nuit et jour; արփիաճաճանչ —, beau jour; beau temps; իլուսապայծառ ou իլոյս տունչեան, en plein jour; չեւ իոնարհեալ տուրնչեան, avant la fin du jour.

Տիք, տիրց s. âge; âge, siècle; — մանկութեան, âge de l'enfance, premier âge; իմատող տիս, dans un âge si tendre; իմատող իմանուկ տիրց, dès le tendre ou bas âge, dès sa plus tendre jeunesse; իողայ տիրց, dès son enfance; անդրստին յառաջին տիրցն, de

bonne heure; — ծերութեան, âge de la vieillesse; հաւասար տիգը, du même âge.

Տխատանք, նաց s. chagrin, deuil.

Տխատիմ, տեցայ vn. se chagriner, déplorer, porter le deuil de.

Տխեղճ a. jeune, en bas âge; défiguré, difforme.

Տխեղճութիւն s. jeunesse, bas âge.

Տխկի V. Յախ.

Տխմար, աց a. sot, benêt, ignorant.

Տխմարաբար adv. sottement, sans aucune connaissance.

Տխմարութիւն sm. sottise, ignorance.

Տխուր adj. triste, chagrin, morne, mélancolique, morose.

Տխրագին a. triste; adv. tristement.

Տխրադէմ a. qui a l'air triste; adv. d'un air triste.

Տխրալի, Տխրալից a. triste, plein de tristesse, de chagrin.

Տխրական a. triste, chagrinant, fâcheux, mélancolique.

Տխրանամ V. Տխրիմ.

Տխրանք V. Տխրութիւն.

Տխրասէր adj. qui aime la tristesse, mélancolique.

Տխրեցուցանեմ, ուցի va. chagriner, attrister, peser sur le cœur.

Տխրեցուցիչ a. chagrinant, attristant, triste.

Տխրերանգ a. d'une couleur triste, morne.

Տխրիմ, ըեցայ vn. se chagriner, s'attrister, devenir triste, se flétrir.

Տխրութիւն sm. chagrin, tristesse, mélancolie.

Տկար, աց a. faible, débile; impuissant, invalide; infime, petit, léger; fragile, frêle.

Տկարաբար adv. faiblement.

Տկարակողմն s. côté faible.

Տկարամիտ, մտաց a. faible d'esprit, esprit faible, borné, obtus.

Տկարամտութիւն s. faiblesse d'esprit, faiblesse.

Տկարանամ, ացայ vn. s'affaiblir, perdre ses forces, s'exténuer; devenir infirme, indisposé; avoir la faiblesse de; être incapable, ne pas pouvoir, déchoir; être impossible.

Տկարացուցանեմ, ուցի va. affaiblir, ôter les forces, débilitier, énerver, exténuer, abattre, amortir.

Տկարութիւն sm. faiblesse, débilité; indisposition, infirmité; langueur, exténuation; — ունիմ, je suis indisposé.

Տկեղտ a. jeune.

Տկնոր V. Գրեհ.

Տհալ a. indigeste.

Տհաս a. mécontent, boudeur, acariâtre, morose; — լինել V. Տհասիմ.

Տհասեմ, եցի va. mécontenter, indisposer, déplaire; — իմ vn. être mécontent, bouder, être indisposé contre, se déplaire.

Տհասութիւն s. mécontente-

ment, désagrément, déplaisir; bouderie.

Տհաս, ից a. qui n'est pas mûr, cru; fig. trop jeune.

Տհասութիւն s. défaut de maturité, crudité.

Տձեւ a. difforme, mal fait.

Տձեւեմ, եցի va. difformer.

Տձեւութիւն s. difformité.

Տղայ, ոց s. enfant; jeune homme; V. Տիբ.

Տղայաբար adv. comme un enfant, puérilement.

Տղայաբարոյ, Տղայաբարու, ից a. qui a le caractère enfant, puéril.

Տղայական a. d'enfant, enfantin, puéril.

Տղայակոտոր a. qui détruit les enfants.

Տղայահանճար. Տղայամիտ, մտաց a. qui a l'esprit enfantin, simple.

Տղայամտութիւն s. puérité, enfantillage.

Տղայանամ, ացայ vn. être ou devenir enfant; se conduire en enfant, faire l'enfant; rajeunir, redevenir jeune.

Տղայապէս V. Տղայաբար.

Տղայասպան a. s. infanticide, meurtrier d'un enfant.

Տղայասպանութիւն s. infanticide, meurtre d'un enfant.

Տղայացուցանեմ, ուցի va. rendre enfant, rajeunir, rendre la jeunesse.

Տղայաւորց a. enfant, très-jeune.

Տղայիկ sm. petit enfant, bambin,

Տղայութիւն sm. enfance, premier âge; puérité, enfantillage.

Տղեմ, եցի va. vouloir.

Տղընդեր a. ventru.

Տղմաբնակ a. qui demeure dans la boue.

Տղմագին V. Տղմուտ.

Տղմաթաթաւ adj. barbotté dans la boue, crotté.

Տղմաթաթալ a. qui se roule, qui se traîne dans la boue.

Տղմալից a. plein de boue, crotté, boueux, bourbeux, fangeux.

Տղմախառն a. mêlé avec la boue, bourbeux, fangeux.

Տղմախոր a. où il y a beaucoup de boue, très-boueux.

Տղմահան, ի s. décrottoir.

Տղմային V. Տղմուտ.

Տղմանամ, ացայ vn. se crotter, être barbotté dans la boue.

Տղմասէր adj. qui aime la boue.

Տղմուտ a. bourbeux, fangeux, boueux.

Տմարդի, դւոյ, դեաց adj. inhumain, désobligeant, impoli, grossier, brutal, brut, incivil, malhonnête, rustre.

Տմարդութիւն s. inhumanité, désobligeance, brutalité, brusquerie; impolitesse, grossièreté, incivilité, rusticité, malhonnêteté; —ք, inhumainement, désobligeamment, brusquement, brutalement; impoliment, grossièrement.

Տմոյն adj. décoloré, pâle,

triste; — առնել, décolorer, pâlir, déteindre.

Տնակ, աց s. maisonnette, case.

Տնակալ s. le propriétaire de la maison.

Տնական a. domestique; — տնտեսութիւն, économie —.

Տնակից a. qui demeure dans la même maison, cohabitant; voisin; — լինել, habiter, demeurer dans la même maison.

Տնակցութիւն s. habitation commune, cohabitation.

Տնահարկ, ի s. imposition, contribution.

Տնանկ, աց a. pauvre, indigent, ruiné; failli.

Տնանկանամ, ացայ ՎՈ. devenir pauvre, être indigent, se ruiner; être expulsé ou privé de sa maison; faire faillite.

Տնանկանոց V. Աղքատանոց.

Տնանկացուցանեմ, ուցի ՎԱ. faire devenir pauvre, rendre pauvre, indigent.

Տնանկութիւն s. pauvreté, indigence; faillite; իյտին — է կայ, il est dans la misère, aux abois.

Տնաշէն a. qui construit une maison; V. Տնարար.

Տնաշինութիւն s. construction; V. Տնարարութիւն.

Տնապան, աց s. gardien de la maison, concierge; casanier.

Տնապանութիւն s. conciergerie, charge de concierge; vie casanière.

Տնասէր a. qui aime la maison, casanier; — լինել, aimer son intérieur, se plaire dans son intérieur, chez soi.

Տնասուն a. nourri, élevé à la maison, casanier, domestique, privé.

Տնասպասեակ a. qui garde la maison, casanier.

Տնարար, աց a. s. ménager, ménagère; femme de ménage.

Տնարարութիւն s. ménage, soin domestique.

Տնարգել a. qui garde la maison, qui mène une vie retirée.

Տնաւեր a. dont la maison est ruinée; qui ruine les maisons.

Տնիկ V. Տնակ.

Տնկաբան, ից s. botaniste.

Տնկաբանական adj. botanique; — պարտէզ, jardin —.

Տնկաբանութիւն sm. botanique.

Տնկաբեր a. qui porte ou produit des plantes.

Տնկագէտ, Տնկագիտական, Տնկագիտութիւն V. Տնկաբան, Տնկաբանական, etc.

Տնկագործ, աց a. s. քանտեւր, jardinier.

Տնկագործեմ, եցի ՎԱ. cultiver les plantes, planter.

Տնկագործութիւն s. culture des plantes, plantation.

Տնկալուչ V. Տնարար.

Տնկախիտ adj. rempli de plantes, de plantations.

Տնկախօսութիւն s. phyto-logie.

Տնկական adj. de plante, végétal.

Տնկակից a. qui pousse ou végète avec, planté ensemble; inné, naturel.

Տնկաղ, ի s. potasse; կիզիչ —, potasse caustique.

Տնկարարութիւն V. Տնկագործութիւն.

Տնկարիկ, աց s. planteur.

Տնկարկութիւն s. plantation.

Տնկեմ, եցի vn. planter.

Տնկիչ s. planteur.

Տնկից V. Տնակից.

Տնպահ, Տնպահութիւն V. Տնապան, Տնապանութիւն.

Տնպահարան, ի s. conciergerie, logement du concierge.

Տնտես, աց s. économe.

Տնտեսաբար adv. économiquement.

Տնտեսագէտ, Տնտեսագիր s. économiste.

Տնտեսական a. économique.

Տնտեսարան, ի s. économat; administration.

Տնտեսեմ, եցի va. diriger une maison, faire l'économe; économiser; régler sa famille, régir, administrer; distribuer.

Տնտեսութիւն s. économie; économat; direction, administration; providence; mystère de l'Incarnation; առտնին ou տնական՝ քաղաքական —, économie domestique, politique; առ. —եմ, par économie.

Տնօրէն, բինի s. V. Տնտես; directeur, administrateur.

Տնօրէնութիւն s. V. Տնտեսութիւն; disposition, mesure;

—եմ տեղիք, les lieux saints.

Տնօրինական adj. économique, administratif; du mystère de l'Incarnation; — տեղիք, les lieux saints.

Տնօրինեմ V. Տնտեսեմ; dispenser; — զկեանս, régler la vie.

Տնօրինումն s. dispense; — խնդրել՝ տալ՝ ընդունել, demander, accorder, obtenir une dispense.

Տոգոր s. imbibition, imprégnation.

Տոգորեմ, եցի va. imprégner, imbiber, pénétrer; —իմ vn. s'imbiber, pénétrer dans, être imbibé, imprégné.

Տոխղուք s. tourte.

Տոկ sm. persistance, résistance, patience; durée; a. qui résiste, persistant, durable; իտոկ ou իտոկս, longuement, longtemps; ի— անկանել, se prolonger, durer longtemps.

Տոկամ, ացի vn. résister, persister, supporter, endurer, soutenir.

Տոկոս V. Տոկոսիք.

Տոկոսեմ, եցի va. tirer usure de, exercer l'usure, prêter à usure.

Տոկոսիք, սեաց s. usure, intérêt illégal; naissance; տոկոսեօք, avec usure.

Տոկուն V. Տոկ a.

Տոհմ, ից, աց sm. famille, maison, race, extraction, naissance, lignage, lignée.

Տոհմագիրք, գրոց. Տոհմաթիւք, Թուոց s. généalogie.

Տոհմական a. de bonne famille, noble; de famille; s. parent; —բ, rapport d'un champ, fruits, récolte, moisson.

Տոհմականութիւն s. bonne naissance, noblesse; production, fertilité.

Տոհմակից sm. de la même famille, lignager, parenté.

Տոհմայիւն a. de famille; parent.

Տոհմապետ, աց s. chef d'une famille, լ' d'une race.

Տոհմաւորութիւն s. noblesse, bonne naissance.

Տոհմիկ a. noble, de bonne maison, de bonne ou de haute naissance; s. parent.

Տոհմորոշ առնեմ va. séparer les familles, les races.

Տոհմութիւն s. parenté.

Տոհորակեմ, եցի vn. marcher d'un air fier ou hautain, se pavaner.

Տող, ից s. ligne; fil; file, rang, rangée.

Տողաբան, ից adj. qui parle beaucoup, bavard.

Տողաբար ady. à la ligne, en rang.

Տողագլուխ s. alinéa.

Տողադիր a. aligné.

Տողադրեմ, եցի va. aligner.

Տողադրութիւն sm. alignement.

Տողամէջ s. interligne.

Տողան s. rangée, suite, enchaînement.

Տողանի a. rangé, arrangé, continuel.

Տողաշար, ի s. transparent.

Տողեմ, եցի va. enfler, ranger; composer, écrire.

Տողիք, ղեաց. Տողուկք, ղկաց. Տողունք s. salive, crachat.

Տոնկիմ, եցայ vn. se réduire en pâte (en parlant du riz).

Տոմար, աց s. tome; livre; calendrier.

Տոմս, ից. Տոմսակ; աց s. billet.

Տոյժ, տուժի. Տոյժք, տուժից sm. V. Տուգան; dommage, perte, préjudice, détriment; տուժիւք անձին, à ses dépens; փոխարինել տուժիցն, dédommager.

Տողկեմ, եցի va. user sa vie, passer la vie.

Տոչոր V. Տոչորումն.

Տոչորական a. brûlant.

Տոչորեմ, եցի va. brûler, enflammer, embraser; —իմ vn. brûler, être enflammé.

Տոչորիչ a. brûlant, dévorant.

Տոչորումն s. brûlure, embrasement.

Տոռն, ռին ou ռան, ռունք, ռանց s. corde, ficelle; lien, attache; pilon; — շան, laisse.

Տոռնիմ, եցայ vn. être lié, attaché.

Տորգ s. toile d'araignée.

Տորմիղ ou — նաւաց s. flotte.

Տորմիմ, յեցայ vn. s'enfler, bouffir, se gonfler.

Տորոն, ի s. garance.

Տորբ s. bourgeon, jet de la vigne.

Տորրանոց, ի s. pépinière.

Տորրեմ, եցի vn. bourgeonner.

Տուայտանք, նաց s. peine, affliction, souffrance.

Տուայտեմ, եցի va. faire souffrir, affliger, tourmenter; —իմ vn. souffrir, s'affliger, être tourmenté.

Տուայտուծիւն V. Տուայտանք.

Տուայր, ի sm. corbeille de mariage.

Տուարած, ի s. berger, pasteur; pâturage.

Տուարածական s. berger.

Տուգան, ի s. amende; indemnité ou dédommagement; ornith. toucan.

Տուգանեմ, Տուգանիմ V. Տուծեմ, Տուծիմ.

Տուգանք, նաց V. Տուգան.

Տուծապարտ a. amendable.

Տուծեմ, եցի va. mettre ou condamner à l'amende; —իմ vn. être mis ou condamné à l'amende, indemniser, dédommager.

Տուիչ, տրւչի, չաց s. donneur, donateur.

Տուղտ, տղտոյ s. guimauve.

Տումար V. Տոմար.

Տուն, տան, տանց sm. maison; maison, famille, race; maison, établissement commercial; biens de la maison; train de maison, domestiques; couplet, verset, strophe, stance; տանէ ի— ou * տնէ —, de maison en maison; * տնէ ելնել, sortir de la maison; démé-

nager; դառնալ ի—, retourner, rentrer à la maison, chez soi; * — կերթամ, je vais chez moi; * տնէ կուգամ, je viens de chez moi; * ձեր տունը գնաց, il est allé ou il a été chez vous; տնով տեղով, avec toute la famille; կալ ի— ou * — կենալ, rester à la maison, garder la maison; — Թագաւորի ou արքայի, la maison du roi; — նամակաց, poste; — գանձին, le trésor; ֆանգիստ՝ բնակելի՝ լաւ՝ մեծ՝ փոքրիկ՝ գեղեցիկ՝ տծել ou անպիտան —, commode, logeable, bonne, grande, petite, belle ou jolie, vilaine maison; աղիւսակերտ՝ փայտակերտ՝ քարուկիր —, maison en brique, en bois, en pierre; վարձելի՝ վաճառելի տուն, maison à louer, à vendre; ֆիմունք՝ որմունք տան, les fondements, les murs d'une maison; — շինել ou կառուցանել՝ քանդել, bâtir, abattre ou démolir une maison; * քաղաքի՝ գեղի —, maison de ville, de campagne; * փողոցի վերայ —, maison sur la rue; գեղեցկացուցանել զ— իւր, embellir sa maison; — վարձել, louer une maison; վարձել զ— իւր, louer sa maison; վարձք տան, le loyer d'une maison.

Տունջենական, Տունջենային, Տունջէն a. diurne, de jour.

Տուջուծիւն s. dation, donation; tradition; reddition, remise, délivrance.

Տոնաւոր adj. qui a une queue, à queue.

Տոռուն V. Տոլտն.

Տուպուծիւն s. âpreté, âcreté, acerbité, saveur âpre, goût acerbe.

* Տտռեմ, եցի vn. faire un pet, péter.

Տրական s. gram. datif; a. datif.

Տրամ adj. ferme, dur; — գործել, rendre ferme; — երկիր, terrain ferme.

Տրամաբան, ից s. logicien.

Տրամաբանաբար adv. logiquement.

Տրամաբանական a. logique, de la logique.

Տրամաբանեմ, եցի va. raisonner.

Տրամաբանութիւն sm. logique.

Տրամաբանօրէն adv. logiquement.

Տրամագիծ V. Տրամաչափ.

Տրամադրեմ, եցի va. disposer.

Տրամադրութիւն s. disposition.

Տրամալար, ի sm. cordeau, fil à plomb.

Տրամախոյ adj. judicieux, raisonnable.

Տրամախոյութիւն s. jugement, raisonnement.

Տրամախօս, ից s. dialecticien.

Տրամախօսութիւն s. dialectique.

Տրամանամ, ացայ vñ. devenir ferme, se durcir.

Տրամանկիւն s. diagonale; a. V. Տրամանկիւնի.

Տրամանկիւնաբար adv. diagonalement.

Տրամանկիւնի a. diagonal.

Տրամաչափ s. diamètre.

Տրամաչափական a. diamétral.

Տրամաչափապէս adv. diamétralement.

Տրամեմ, եցի va. affermir.

Տրապիզ, աց s. table.

Տրապիզիտ s. changeur.

Տրգալ V. Տարգալ.

Տրեխ, աց s. sabot, sandale.

Տրեխագործ, աց s. sabotier.

Տրեխաւորիմ, եցայ vn. mettre des sabots.

Տրէ s. ancien mois des Arméniens.

Տրիբուն, ի s. tribun.

Տրիբունութիւն s. tribunat.

Տրիգոն, ի s. pastenague.

Տրիէր adj. à trois rangs de rames; — նաւ, galère —, trimème.

Տրիտոն, ի s. triton.

Տրիտուր s. récompense, rétribution.

Տրմղութիւն s. inexpérience.

Տրմուխ, Մխոյ s. râteau.

Տրմուղ, մղի adj. inexpérimenté, nouveau; indompté.

Տրոհական a. adversatif.

Տրոհեմ, եցի va. diviser.

Տրոհութիւն, Տրոհումն sm. division; abduction.

* Տրորեմ, եցի va. broyer, délayer.

Տրորիմ, ըցայ vn. pourrir, corrompre, se couvrir de plaies.

Տրորումն sm. putréfaction, corruption.

Տրուպ, տրալի adj. humble, inférieur, vil, indigne, dernier, moindre.

Տրոփեմ, եցի vn. frapper la terre du pied, battre des pieds, faire du bruit avec les pieds; fouler aux pieds, fouler; ոտս — իվերայ, insulter, mépriser զն.

Տրոփիւն s. bruit des pieds, claquement.

Տրոքիղոս, աց s. trochile.

Տրտմագին adj. triste, chagrin, mélancolique; d'un ton chagrin, d'un air triste, fâcheux, affligeant.

Տրտմագգեաց, գեցից a. très-triste.

Տրտմալի, Տրտմալից adj. plein de tristesse, de chagrin, triste, fâcheux.

Տրտմական a. chagrinant, fâcheux.

Տրտմակից լինիմ vn. partager le chagrin de զն., s'attrister avec.

Տրտմեցուցանեմ, ուցի va. attrister, chagriner, contrister, rembrunir.

Տրտմիմ մեցայ vn. se chagriner, s'attrister, avoir du chagrin.

Տրտմութիւն sm. tristesse, chagrin, mélancolie, morosité.

Տրտնջեմ, եցի vn. se plaindre, murmurer, crier.

Տրտնջիւն s. plainte, murmure.

Տրտնջող sm. celui qui se plaint, qui murmure.

Տրտնջումն V. Տրտնջիւն
Տրտում a. triste, chagrin, morne, mélancolique, morose; adv. tristement; — լինել, être triste, avoir du chagrin, avoir le cœur gros.

Տրտունջ sm. plainte, murmure; — ունել, porter plainte, se plaindre.

Տրցակ, աց s. botte, fagot.

Տրցակեմ, եցի va. botteler, fagoter.

Տրփամ, Տրփանք, etc. V. Տուփամ, Տուփանք, etc.

Տփիկ s. petite boîte, écrin.

* Տքամ, ացի vn. geindre.

Տքնաբար տանել V. Տարապարհակ վարել.

Տքնեցուցանեմ, ուցի va. faire veiller.

Տքնիմ, նեցայ vn. veiller; fig. veiller, surveiller.

Տքնութիւն s. veille; insomnie; vigilance.

Տօժ, ոյ s. grande chaleur; hâle, feu du jour, les ardeurs du soleil; a. chaud; տօժոյ adv. pendant la chaleur; — ամարայնոյ, la chaleur, l'ardeur de l'été.

Տօժագին a. chaud.

Տօժածամ, ու. Տօժածամանակ s. heure ou temps où le soleil est très-chaud; իտօժածամու աւուրն, en la chaleur du jour.

Տօժածամու ու ի Տօժածամու adv. pendant la chaleur.

Տօժախարչ, Տօժակէզ, Տօժահար a. brûlé par la chaleur.

Տօժային a. chaud.

Տօժանամ, ացայ յՆ. être dévoré de chaleur, se brûler.

Տօժացուցանեմ, ուցի յա. brûler par la chaleur.

Տօժուծիւն s. chaleur.

Տօմար V. Տումար.

Տօն, ից s. fête; օր տօնի, jour de fête; — նշանաւոր՝ հանդիսաւոր ou մեծահանդէս, fête extraordinaire, solennelle; — կատարել, célébrer une fête.

Տօնախմբեմ, եցի յա. célébrer, solenniser une fête.

Տօնախմբութիւն s. célébration d'une fête, fête, jour de fête, réunion solennelle, solennité.

Տօնական a. de fête, férié, solennel; — օր, jour de fête; — գիրք V. Տօնացոյց.

Տօնակից լինիմ յՆ. fêter, célébrer une fête ensemble.

Տօնահրաման adj. qui contient les préceptes des fêtes.

Տօնապետ, աց sm. chef ou président d'une fête, d'une solennité.

Տօնասէր adj. qui aime les fêtes.

Տօնասիրութիւն sm. amour des fêtes.

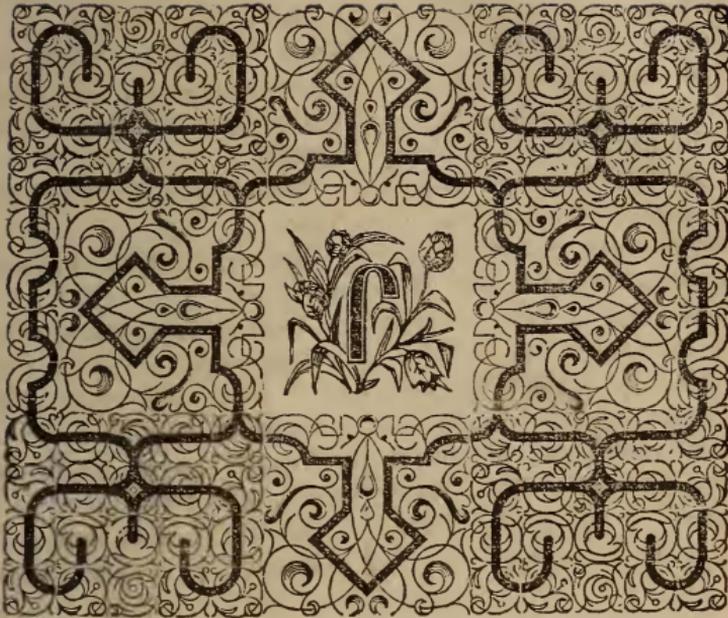
Տօնալահառ, աց s. foire.

Տօնացոյց, ցուցի s. directoire (livre qui règle l'office pour toute l'année).

Տօնեմ, եցի յա. fêter, solenniser, célébrer.

Տօնուտ V. Տօնական.

Տօսախ, ից s. bot. buis.

Ր (ré) s. trente-deuxième lettre de l'alphabet et vingt-sixième des consonnes; cinq mille, cinq-millième.

Րաբուն, ից s. maître, docteur.

Րաբունաբար V. Րաբունօրէն.

Րաբունական a. de maître, doctoral,

Րաբունապետ, աց s. chef des docteurs, pontife.

Րաբունի, նոյ, նեաց sm. maître, docteur; rabbi, rabbin.

Րաբունօրէն adv. en maître, comme un docteur.

Րախանամ V. Խրախանամ.

Րախնան V. Խրախնան.

Րահետ V. Արահետ.

Րամ V. Երամ.

Րամեմ V. Երամեմ.

Րենական a. divin.

Րենատես V. Աստուածատես.

* Րոմ V. Շաքարօղի.

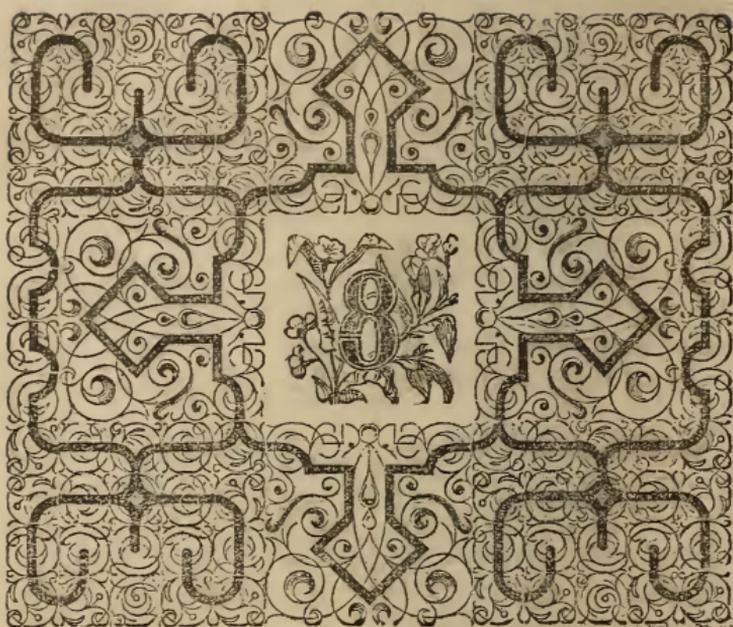
Րոպէ, ից s. seconde, instant; le monde, l'univers; Europe.

Րոպէահամար a. qui compte les secondes; magicien.

Րոտեմ, եցի va. rassembler, réunir.

Րոտին V. Տրուպ.

Րոք V. Աղէկատ.

Յ (tzo) s. trente-troisième lettre de l'alphabet et vingt-septième des consonnes; six mille, six-millième.

Յախ, ոյ s. érable; branche; broussailles; bouleau.

Յախաւել, ի sm. balai de bouleau.

Յախսարեկ, ի sm. ornith. roitelet.

Յած, ի adj. bas, qui s'élève peu de terre; fig. humble, modeste, modéré, doux, sage; bas, vil, rampant.

Յածագին a. adv. à bas prix.

Յածնում, ծեայ յն. s'abaisser, baisser; s'abaisser, s'humilier; s'apaiser, se calmer.

Յածո, Թին s. abaissement;

fig. modestie, modération, sagesse, pudeur; humiliation; humilité; bassesse; — սրտի, bassesse de cœur; — ք, avec un air modeste; avec bassesse.

Յածուն, ծնոց a. modeste, modéré, sage; humble, doux; bas, qui n'est pas élevé.

Յածուցանեմ, ուցի va. abaisser, baisser; rabaisser, rabattre; abaisser, humilier, ravalier; calmer, apaiser, adoucir.

Յականեցուցանեմ, ուցի va. réduire à l'extrémité, rendre malheureux.

Յականիմ, նեցայ յն. être réduit à l'extrémité, être dans le besoin, manquer de ressources, être malheureux.

Յակն, կան, կանք s. besoin, gêne, misère.

Յամաք, աղ a. sec, aride; s. terre ferme, continent; ելանել —ի, prendre terre, mettre pied à terre, débarquer; իջանել —ի, descendre à terre; — կղզի, presqu'île, péninsule; անցանել ընդ —, passer à pied sec.

Յամաքաբնակ a. qui habite la terre ferme.

Յամաքաթեւ adv. avec des ailes sèches, sans mouiller ses ailes.

Յամաքակղզի, զւոյ s. presqu'île, péninsule.

Յամաքական V. Յամաքային. Յամաքակէտ sm. littoral, plage, rivage.

Յամաքայատակ a. dont le fond, le lit est sec.

Յամաքային adj. de terre ferme, continental; sec, aride.

Յամաքաչափութիւն s. arpentage.

Յամաքելի a. tarissable.

Յամաքեմ V. Յամաքիմ, Յամաքեցուցանեմ.

Յամաքեցուցանեմ, ուցի va. sécher, dessécher, rendre sec, aride; mettre à sec, tarir, faire tarir, épuiser.

Յամաքեցուցիչ a. qui sèche, qui dessèche, desséchant, dessiccatif.

Յամաքիմ քեցայ vn. sécher, se dessécher; tarir, s'épuiser.

Յամաքութիւն, Յամաքումն s. sécheresse, aridité, siccité, dessèchement; tarissement, épuisement.

Յամաքուտ a. sec, aride.

Յայգ, ոյ sm. nuit; — ou զցայգ adv. de nuit, pendant la nuit; զցայգ եւ զցերեկ, jour et nuit, nuit et jour.

Յայգազնաց V. Գիշերագընաց.

Յայգազուարճ sm. belle de nuit.

Յայգախումբ s. soirée.

Յայգականթեղ, ի s. veilleuse.

Յայգակոխ մարտ s. combat nocturne.

Յայգահանդէս s. soirée; — տալ, donner une soirée.

Յայգանոց հանդերձ s. vêtement de nuit.

Յայգապաշտօն, տաման s. nocturne (partie de l'office de la nuit).

Յայգատես V. Գիշերատես.

Յայգացնոր, ի a. rêveur, songeur.

Յայգութիւն s. nuit, l'heure de la nuit; բղխումն —եմ, pollution nocturne.

Յայդ վայր adv. jusque-là.

Յայժմ adv. jusqu'à présent.

Յայլք s. aine.

Յայնժամ adv. jusqu'à cette heure, jusqu'à ce temps, jusqu'à cette époque; Մինչեւ —, jusqu'alors.

Յայն վայր adv. jusque-là; — յիմարեալ էին ազգ մարդկան, զի եւ, le genre humain s'égarait jusqu'à...

Յայնքան adv. tant, jusqu'à tant.

Յայս վայր adv. jusqu'ici.

Յայսբան *adv.* tant, jusqu'ici.

Յայսօր *adv.* jusqu'aujourd'hui, jusqu'à ce jour.

Յայտեմ, եցի *va.* faire jaillir, lancer; տիրմ —, éclabousser; —իմ *vn.* jaillir, rejaillir.

Յայտուկ *V.* Յայտուժն; —ք տղմոյ, éclaboussure.

Յայտուժն *s.* jet, jaillissement, rejaillissement; — սերման, éjaculation.

Յայտք, տից *s.* saillie.

Յան, ից *s.* ensemencement, semailles; *a.* dispersé, disséminé; ցան եւ ցիր *ou* ցիր եւ ցան, épars, dispersé; *adv.* չա et là; ցան եւ ցիր առնել՝ կացուցանել, disperser.

Յանգ, etc. *V.* Յանկ.

Յանեմ, եցի *va.* semer, ensementer; parsemer, répandre, asperger.

Յանկ, ոյ *s.* haie, échalier, enclos, clôture, enceinte; liste, table, catalogue; désir, amour; *adv.* toujours, de tout temps; պատել՝ փակել ցանկով, entourer d'une haie.

Յանկալի *a.* désirable, souhaitable, désiré, recherché, doux; — է ինձ, je désirerais, je voudrais, je serais bien aise de, je ne songe qu'à; — պարզութիւն, aimable simplicité.

Յանկալիք *sm.* tout ce qui plaît, objet désiré; — աչաց, ce qui plaît aux yeux.

Յանկական *adj.* concupiscible; — ն *s.* concupiscence.

Յանկամ, Յանկանամ, ացայ

vn. désirer, souhaiter, envier; convoiter, être épris de.

Յանկապատ *a.* entouré de haies.

Յանկապատեմ, եցի *va.* entourer d'une haie.

Յանկասէր *a.* amoureux, voluptueux, sensuel, lubrique.

Յանկասիրութիւն *s.* amour, convoitise, sensualité, lubricité.

Յանկացող *s.* désireux, convoiteux; cupide.

Յանկեմ, եցի *va.* entourer d'une haie.

Յանկորդ *a.* continuel, continu; *adv.* continuellement.

Յանկորդեմ, եցի *va.* fréquenter, hanter; *vn.* continuer, persévérer, perpétuer, durer; սիրելի էր ինձ — իտեղիսն, j'aimais à me rendre en ce lieu.

Յանկութիւն *s.* désir, envie; convoitise, concupiscence, volupté, sensualité, passion, amour; plaisir; cupidité; curiosité; հեշտ —, sensualité, volupté; մատնել իկամս — է ուրուք, livrer à la passion de qn.; օգտածարաւ —ք, les intérêts.

Յանուժն *s.* ensemencement.

Յանց, ից *sm.* filet, réseau, rets.

Յանցառ *a.* clair, peu serré; *s.* clairière.

Յանցարկ *s.* jet de filet, action de jeter le filet; celui qui jette le filet.

Յանցեմ, եցի *va.* prendre au filet, envelopper d'un filet.

Յանցորդ, աց s. pêcheur au filet, pêcheur.

Յասկոտ, աց adj. irascible, colère, colérique, dépiteux; — լինել, être —, avoir du penchant à la colère.

Յասկոտութիւն s. irascibilité.

Յասնական, Յասնական a. propre à mettre en colère; irascible; — ն s. irascibilité.

Յասնում, սեայ, սուցեալ vn. se mettre en colère, s'indigner, s'emporter, se fâcher, s'irriter, se dépiter, mettre son bonnet de travers.

Յասումն s. colère, indignation, emportement, courroux, dépit; ի— ածել, mettre en colère, courroucer; ցասմամբ էր ընդ նմա, il était irrité, fâché contre lui.

Յասուցանեմ, ուցի va. mettre en colère, indigner, fâcher, irriter, échauffer la bile de qn.

Յասչիմ V. Յասնում.

* Յատկեմ V. Ոստնում; Յայտեմ vn.

* Յատկեցնեմ V. Յայտեմ va. դուրս —, faire ressortir, mettre en relief.

Յատկտեմ, եցի va. sautiller.

* Յատկտուկ V. Կցկցուն.

Յարասի s. bot. bouleau.

Յարդ եւս, Յարդ իսկ adv. jusqu'à présent, encore.

Յաւ, ոց sm. douleur, mal, souffrance; fig. douleur, peine, chagrin; regret; mal, maladie; — է ինձ, j'ai le regret, je regrette de, je suis fâché; ցա-

ւովք, douloureusement; դառնակակիճ —, douleur cuisante, amère; դժոխքմբեր կալաւ զիս ցաւ, une douleur cruelle me saisit; մեղմել զցաւս, calmer, endormir la douleur; փարատեցան յինէն ցաւք իմ, je ne souffre plus, je n'ai plus de mal, de douleur; * — կրել՝ քաշել, éprouver de la douleur, avoir mal, souffrir.

Յաւազար, աց a. infirme, maladif, cassé, patraque.

Յաւազին a. douloureux, endolori, affligé, plaintif; adv. douloureusement, d'un ton plaintif.

Յաւազնեմ, եցի. Յաւազնիմ, նեցայ vn. éprouver de la douleur, souffrir; avoir mal, être malade, souffrir; avoir du chagrin, être endolori; ցաւազնեալ անդամք, membres endoloris.

Յաւազնոտ V. Յաւազար.

Յաւազնոտեմ, եցի vn. tomber malade, être souffrant.

Յաւազնութիւն s. douleur, souffrance, regrets; mal, maladie.

Յաւալի, Յաւալից a. plein de douleur, douloureux, regrettable.

Յաւած, ի a. endolori, souffrant, infirme, malade.

Յաւակից s. compagnon de douleur, compatissant; — լինել, entrer dans la douleur de qn., partager sa douleur, compatir à sa douleur, le plaindre.

Յաւակցաբար adv. en pre-

nant part à la douleur de, avec compassion.

Յաւակցիմ V. Յաւակից լի-
նիմ.

Յաւակցութիւն s. part que l'on prend à la douleur d'autrui, condoléance, compassion; Թուղթ — Է, lettre de condoléance.

Յաւահալած adj. qui chasse la douleur, la maladie.

Յաւանակիմ, եցայ vn. du-
rer.

Յաւատեմ, եցի va. déchirer, déchiqueter.

Յաւացածոյց a. calmant.

Յաւեցուցանեմ, ուցի va. causer de la douleur, faire souffrir.

Յաւէ, ցաւեաց v. impers. avoir mal, souffrir, éprouver de la douleur; regretter, avoir regret de; être endolori, peiné, désolé; compatir à, être sensible au sort de qn., le plaindre; որովայն իմ ցաւէ, j'ai mal au ventre; ոչ ումեք ցաւէ ընդ իս, personne ne me regrette, ne me plaint; ցաւէ ինձ ի վերայ քո, je vous plains, je pleure sur toi; ցաւեաց ձեզ վասն իմ, vous avez eu pitié de moi, de mon sort.

Յաւիմ, եցայ V. Յաւէ; *վրադ կցաւիմ, je vous plains; մատս կցաւի, j'ai mal au doigt, mon doigt me fait mal.

Յաւոտ V. Յաւած.

Յաքան, ի s. agric. scarifi-
cateur.

Յաքանեմ, եցի va. scarifier.

Յելեմ, Յելում, ցելի va. fen-
dre, déchirer.

Յելում, ցելայ vn. se fendre, se déchirer; ցելալ յերկուս, se déchira en deux, par le milieu.

Յելումն s. l'action de fen-
dre, de déchirer; fente, dé-
chirure.

Յելս, ոյ s. boue, crotte.

Յելսոտ, etc. V. Յխոտ, etc.

Յեճ s. ornith. ibis.

Յեղ, ից s. tribu, caste, race,
branche.

Յեղակից adj. qui est de la
même tribu ou race.

Յեղակցութիւն s. identité de
tribu.

Յեղապետ, աց sm. chef de
tribu, de race.

Յեղապետեմ, եցի va. être
chef d'une tribu.

Յեղապետութիւն s. dignité
de chef d'une tribu.

Յեղընտիր լինել, choisir ou
distinguer les tribus.

Յետ V. Ձետ.

Յերբ adv. jusqu'à quand?

Յերեակ, Յերեկ, զՅերեակ,
զՅերեկ adv. le jour, dans la
journée, de jour, en plein jour,
pendant le jour; զցայգ եւ զցե-
րեկ, jour et nuit; զօրն ցերեկ,
toute la journée.

Յերեկութիւն sm. jour ou
journée.

Յերեկօթ, ի s. externat.

Յերեկօթիկ s. externe; a. —
դպրոց, externat.

Յեց, ոյ sm. ver, artison,
teigne.

Յեցակեր, Յեցակերեալ adj.

mangé ou rongé des vers, vermoulu.

Յիխ, ցխոյ V. Յելս.

Յին, ցնոյ s. ornith. milan.

Յինգ, Յինկ, ցնգի, ցնգոյ s. bot. amelle.

Յիռ, ցռոյ, ցռու s. onagre, âne sauvage.

Յիր a. dispersé, épars; s. dispersion; endroit vaste; ցիր եւ ցան, dispersé, épars, éparpillé; adv. d'une manière éparsse, çà et là; ցիր ընդ ցիր լինել, être dispersé, se disperser, s'éparpiller.

Յիրդ, ցրդոյ, ցրդի s. bot. pimprenelle; ronce.

Յից, ցցոյ s. pal, pieu, piquet, pilotis, jalon; cheville; a. dressé, hérissé, droit; փանելի—, empaler.

Յիւրկիմ, եցայ vn. saillir, être en saillie, s'avancer en dehors.

Յլագլուխ a. à tête de bœuf; s. Bucéphale.

Յլիկ s. jeune taureau.

Յլոտո a. crotté.

Յլոտեմ, եցի va. crotter; —իմ vn. se crotter.

Յկնիմ V. Յնկնիմ.

Յմախ, ի s. bot. herle.

* Յնդած a. décrépit, tombé en enfance, radoteur.

Յնդական a. volatil.

Յնդականութիւն sm. volatilité.

Յնդեմ, եցի va. disperser, dissiper; volatiliser, exhaler, évaporer; —իմ vn. se dissiper, se disperser; se volatiliser,

s'exhaler, s'évaporer; * tomber en enfance, radoter; — յարտասուս, fondre en larmes; ցնդին յիտք նորա, son esprit s'évapore, se distrait.

Յնդումն s. dispersion, dissipation; volatilisation, exhalation.

Յնծալի, Յնծալից a. plein de joie, joyeux.

Յնծամ, ացայ vn. tressaillir de joie, d'allégresse, être pé-né-tré, saisi ou transporté de joie, se réjouir.

Յնծացուցանեմ, ուցի va. faire tressaillir de joie, transporter ou combler de joie, réjouir.

Յնծութիւն s. transport de joie, grande joie, allégresse.

Յնկնիմ, կնեցայ ou կնայ vn. mettre bas, faire des petits.

Յնորական a. illusoire, fantastique, imaginaire, chimérique, extravagant.

Յնորակոծ a. agité de délire, plongé dans un effrayant délire; — առնել, tourmenter par le délire, par de folles illusions; — լինել, être tourmenté par le délire, par de folles illusions, se faire des illusions.

Յնորեմ, եցի. Յնորեցուցանեմ, ուցի va. donner le délire, des vertiges, mettre hors de soi, rendre fou, saisir d'un transport, transporter; égarer, distraire; donner des illusions, faire courir après des chimères.

Յնորիմ, ըցայ vn. délirer, être dans le délire, avoir le

délire, le vertige, tomber en délire, rêver, divaguer, extravaguer, battre la campagne; être hors de soi, s'égarer, devenir fou, être agité de violents transports; se faire des illusions.

Յնորք, ըրից s. délire, rêverie, vertige; fantôme, vaine apparence, vision, illusion, chimère, imagination, fantaisie; — խոժոռադէմք՝ անժպիտք, spectacles horribles, hideux.

Յնցղածեւ a. qui a la forme d'un tuyau, d'un arrosoir.

Յնցղանամ, Յնցղկանամ, կացեալ vn. jaillir, saillir, sortir.

Յնցոտի, տույ, տեաց adj. vieux, déguenillé, fripé; s. guenille, haillon, chiffon.

Յնցոտիկ s. loque, guenille.

Յնցուղ, ցղոյ s. canal, tuyau; arrosoir; aspersion; dispersion.

Յոլանամ, ացայ vn. se refléter, réfléchir, réverbérer; rejaillir, s'exhaler.

Յոլացիկ a. reflet, à réverbère.

Յոլացումն V. Յոլումն.

Յոլացուցանեմ, ուցի va. refléter, réfléchir; faire rejaillir, exhiler.

Յոլք s. pl. reflets.

Յոլումն s. réflexion, reflet, réverbération; rejaillissement, exhalation; exhalaison.

Յող, Յողուն V. Յողուն.

Յոյց, ցուցից sm. action de montrer, indication; indice, marque, signe; étalage, parade; ostentation; démonstra-

tion, preuve, marque, témoignage, acte; spectacle, risée, jouet; ցոյցս առնել, faire étalage, parade, étaler; իցոյցս, իցոյց, իցոյցս ինչ, pour montrer, pour l'ostentation, pour la frime; — բարեկամութեան՝ յեծարանաց, démonstrations d'amitié, de respect; առնել ինչ իցոյցս մարդկան, faire qch. pour être vu des hommes; հաստատուն —, preuve solide.

Յորեան, ցորենոց sm. blé, froment.

Յորեկ V. Յերեկ.

Յորենաբաշխ, ից a. qui distribue du blé.

Յորենաբեր a. qui produit du blé.

Յորենահատ, ի s. grain de blé, grain.

Յորենավահառ, աց s. marchand de blé, grainetier.

Յորենավահառութիւն sm. commerce de blés.

Յորժամ adv. jusqu'à ce que, jusqu'à l'époque; ցորժամ, jusqu'à quand?

Յորչափ V. Յորքան.

Յոր՞ր վայր adv. jusqu'où?

Յորքան adv. tant que, jusqu'à ce que; ցորքան, jusqu'à quand? jusqu'à quel point? — ժամանակս, tant que:

Յու V. Յուք.

Յուլ, ցուլց s. taureau; astr. le Taureau; — բառաչէ, le — mugit; բառաչ՝ պոզիւն ou պոռոզիւն ցլու, mugissement.

Յուղ ականջաց s. conduit auriculaire.

Ցուժ s. sanie, pus, humeur.

Ցունց s. secousse; — տալ, donner une secousse, secouer.

Ցուպ, ցպոյ s. bâton, verge; — հովուի, houlette; — կաղի, béquille; — իձեռին, un bâton à la main; — Տերութեան, le bâton, le soutien de vieillesse.

Ցուրտ, ցրտոյ a. froid; fig. froid, insipide; vain, frivole; sm. froid; — մահահամբոյր, une froidure mortelle; le froid de la mort; սառսրացեալ դողալ իցրտոյ ou *ցրտէ դողալ, trembler de froid, être transi de froid; — սաստիկ, froid vif, violent, excessif, un froid de loup; սոսկալի՝ խիստ՝ անտանելի՝ թափանցող —, froid horrible, rude ou rigoureux, insupportable, perçant ou pénétrant; — է, il fait froid; պատսպարիլ իցրտոյ, se munir contre le froid; վարժիլ ցրտոյ, s'habituer au froid; — առնուլ, avoir ou prendre froid, se refroidir, être saisi de froid.

Ցուց, ցցոյ s. V. Ցոյց; chanson; — բառնալ, chanter une chanson.

Ցուցակ, աց a. qui montre, qui indique; sm. indicateur, montre, indice; index, liste, catalogue, table; inventaire; répertoire; carte (de restaurant); aiguille, axe de cadran.

Ցուցական, աց a. démonstratif, indicatif; — դերանուն, pronom démonstratif; — մատն V. Ցուցամատն; — առնել, démontrer, prouver.

Ցուցակութիւն s. démonstration, preuve, raison.

Ցուցամատն s. le doigt indicateur, l'index.

Ցուցամոլութիւն s. ostentation.

Ցուցանեմ, ցուցի, ցոյց va. montrer, indiquer, désigner; faire voir, témoigner, exprimer, exposer, déclarer; démontrer, prouver.

Ցուցիչ a. s. indicateur, indicatif, démonstratif.

Ցուցումն s. action de montrer, de faire voir, indication; démonstration, preuve.

Ցուք, ցուոց s. plafond.

Ցոփ, ի a. bavard, charlatan; dissolu, débauché, libertin.

Ցոփաբանութիւն s. bavardage, charlatanisme.

Ցոփաբերան a. bavard.

Ցոփանք V. Ցոփութիւն.

Ցոփասիրտ a. déréglé, dissolu, libertin, débauché.

Ցոփացուցանեմ, ուցի va. débaucher, corrompre, pervertir.

Ցոփոգի V. Ցոփասիրտ.

Ցոփութիւն sm. dissolution, débauche, libertinage, licence, dérèglement, déportement.

Ցուկակապ sm. muselière; muserolle.

Ցուկանալ, ու s. galère.

Ցուկ, ոկի sm. museau, groin, musle; éperon (d'un navire).

Ցտեմ, եցի va. écorcher, égratigner, meurtrir, effleurer, érafler, entailler, faire des incisions, déchirer, arracher;

—իմ vn. s'écorcher, s'égratigner, s'arracher.

Յրդենի, Յրդի V. Յիրդ.

Յրեմ, եցի va. V. Յրուեմ; violer, transgresser, enfreindre, rompre, détruire; diverger; — զինչս, dissiper, gaspiller ses biens.

Յրիչ V. Յրուիչ; divergent.

Յրիւ adv. d'une manière éparse, çà et là.

Յրուեմ, եցի va. disperser, dissiper, répandre, disséminer, éparpiller; disperser, détruire, mettre en déroute; impr. distribuer; — զԺիտս, distraire l'esprit; —իմ vn. se disperser, se dissiper; se distraire.

Յրուիչ s. celui qui disperse, dissipateur.

Յրումն s. dispersion, dissipation, éparpillement.

Յրտաբան, ից a. qui tient de sots propos, fade, insipide.

Յրտաբանեմ, եցի vn. tenir de sots propos, plaisanter à froid, dire des niaiseries.

Յրտաբանութիւն sm. sot propos, fadaise, niaiserie.

Յրտաբեկ, Յրտաբեկութիւն V. Յրտահար, Յրտահարութիւն.

Յրտաբեր, ի a. qui apporte le froid, frigorigène; s. frimaire.

Յրտաբուխ adj. qui coule froid, frais.

Յրտագին a. très-froid.

Յրտակեզ V. Յրտահար.

Յրտահար adj. refroidi, engourdi de froid; bruiné; — առնել, refroidir, engourdir

de froid; brouir; — լինել, V. Յրտահարիմ.

Յրտահարիմ, բեցայ vn. se refroidir, être saisi par le froid, être engourdi de froid.

Յրտահարութիւն s. refroidissement; — տնկոց, brouissure.

Յրտամ, Յրտանամ, ացայ froidir, refroidir, se refroidir; se refroidir, avoir ou prendre froid, être saisi de froid; fig. se refroidir, s'attédir.

Յրտաշունչ a. froid, glacial.

Յրտասառոյց adj. glacial, glacé.

Յրտացուցանեմ, ուցի va. refroidir; fig. refroidir.

Յրտացուցիչ a. frigorigène.

Յրտին a. froid.

Յրտութիւն sm. froid, froidure, froidure; refroidissement; fig. froid, froideur.

Յրցուն a. déchiré, fripé.

Յրցտեմ, եցի va. déchirer, mettre en pièces, friper.

Յրօնք, նից s. dispersion.

Յցապատնէշ, նիշաց s. pallissade.

* Յրտնխած s. engelure.

Յցեմ, եցի vn. planter, hisser, dresser, hérissier, fixer, fixer, enfoncer dans.

Յցութիւն s. pousse, germination.

Յցուիմ, ուեցայ vn. pousser, germer; se planter, se hisser, se dresser, saillir, faire saillir; — հերաց, se hérissier.

Յցումն sm. l'action de se planter, de se dresser.

Յցունազարդ adj. aigretté, empanaché.

Յցունք s. boucle de cheveux; aigrette; panache.

Յփսի, փսւոյ s. serge; ազնիւ —, châle.

Յքային a. alcoolique.

Յքաչափ, ի s. alcoolomètre.

Յքի, ցքւոյ s. esprit de vin, alcool.

Յոզ, ոյ s. rosée; ցոզ քաղցրածաւալ, douce rosée; ցոզ քաղցրութեան, bénigne rosée.

Յօղաբեր a. qui porte de la rosée.

Յօղաբուղիս a. qui produit de la rosée.

Յօղազին a. frais; adv. fraîchement.

Յօղազնեմ, եցի va. rafraîchir.

Յօղալից a. plein de rosée.

Յողախառն a. mêlé de rosée.

Յօղածին a. qui produit de la rosée; qui est produit par la rosée.

Յօղահար a. gâté par la rosée, frappé de rosée, bruiné.

Յօղանամ, ացայ vn. se rafraîchir.

Յօղապահոյն adj. orné de rosée.

Յօղացուցանեմ, ուցի va. rafraîchir.

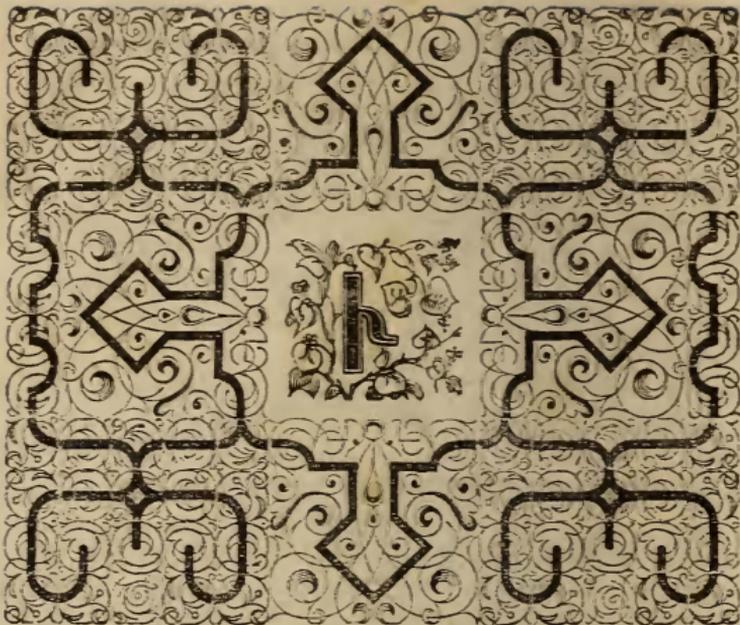
Յօղաւոր a. couvert, mouillé de rosée; humide, frais.

Յողակերպ a. semblable à la rosée.

Յօղարկեմ, եցի va. mouiller de rosée, humecter, arroser.

Յօղեմ, եցի va. faire tomber de la rosée, verser la rosée, couvrir ou mouiller de rosée; faire pleuvoir, faire tomber goutte à goutte; asperger, verser, arroser, humecter; rincer; — արտօսը, verser des larmes; vn. ցոլէ, il tombe de la rosée.

Յօղուն, ղնոյ ou ղուան s. tige, brin; rinzure; V. Յօղաւոր.

Ի (hioun) s. trente-quatrième
 lettre de l'alphabet, tantôt
 voyelle, tantôt consonne; sept
 mille, sept-millième.

Ի' en vers, abréviation de
 եւ, ու, etc.

ԻիւԹ V. ZիւԹ.

ԻիւԹական V. ZիւԹական
 Իիւծիմ V. Zիւծիմ.

Իիւծումն V. Zիւծումն.

Իիւս V. Zիւս.

Իիւսակ V. Zիւսակ.

Իիւսեմ V. Zիւսեմ, etc.

Իիւսումն V. Zիւսումն.

Φ (piour) s trente-cinquième lettre de l'alphabet et vingt-neuvième des consonnes ; huit mille, huit-millième.

Փագրոս, ի s. ichth. pagre.

Փաղամ, Փաղանք, նաց s. turban, bandeau, voile.

Փաթաթեմ, Փաթուժեմ, եցի va. envelopper, emballer, entortiller.

Փախնում V. Փախչիմ.

* Փախուկ a. timbré, toqué.

Փախուստ, խստի, խստեան s. fuite, évasion ; échappatoire, réticence, faux-fuyant, subterfuge, tergiversation ; — զորաց, dérouté ; ի— աճապարել դառնալ՝ լինել կալ, prendre la fuite, plier bagage, déguerpir,

tourner les talons ; — ի դարձուցանել, mettre en fuite ; — ի մտաբերել, songer à s'enfuir.

Փախուցանեմ, ուցի va. faire fuir, mettre en fuite. faire tourner le dos.

Փախուցիչ a. qui fait fuir.

Փախչիմ, խեայ, խուցեալ vn. fuir, s'enfuir, prendre la fuite, échapper, s'échapper, se sauver, s'évader, éviter.

Փախստական, աց s. fuyard, fugitif. transfuge, déserteur ; a. fugitif, passager ; — ծառայ, esclave fugitif ; — փառք, gloire fugitive ; — արկանել՝ առնել՝ վարել, mettre en fuite ; — անկանել՝ գնալ՝ լինել, prendre la fuite, s'enfuir.

Փախստականութիւն s. fuite, évasion.

Յախստեայ, էից s. fuyard, fugitif; — անկանել՝ գնալ՝ լինել, prendre la fuite, s'enfuir; — արկանել՝ տանել, mettre en fuite.

Փախստէութիւն V. Փախըստականութիւն.

Փակ, ոյ, ի s. fermeture, serrure, cadenas; bâton; adj. fermé; — արկանել, fermer à clé; mettre un cadenas.

Փակագիծ, գծի sm. parenthèse.

Փակագիր, գրոյ s. monogramme.

Փակակալ, այց s. porte-clés, guichetier, portier; porte-clés, clavier; serrure.

Փակաղակ, այց s. serrure.

Փական, ի. Փականք, նաց s. fermeture, serrure, cadenas; clé.

Փակարան, ի s. cloître.

Փակեղն, ղանց s. turban.

Փակեմ, եցի va fermer, clore; enfermer, renfermer, enclore, barrer; serrer, iermer à clé; իներքս —, renfermer, entourer; իներքս փակեալ, ci-inclus; փակեալ յամենայն յուսոյ ակնկալութեան, sans aucune espérance.

Փակոց, այց s. serrure.

Փաղ, ից s. ornith. phalacrope.

Փաղաղեմ, եցի va dévorer, consumer.

Փաղաղիչ s. a. dévorateur, dévorant.

Փաղանգ, այց s. phalange, troupe.

Փաղանգամուշկ, մշկոյ sm. bot. lavande, spic.

Փաղանուն a. s. synonyme.

Փաղառութիւն s. syllabe.

Փաղարիկ V. Փաղ.

Փաղաքշական a. caressant, flatteur; gram. diminutif; — անուն, petit nom de tendresse, terme de tendresse, diminutif; — բառ, termé caressant.

Փաղաքշանք, նաց s. caresse, cajolerie, câlinerie; flatterie, adulation, patelinage, flagornerie.

Փաղաքշեմ, եցի va, appeler par de petits noms de tendresse, caresser, cajoler, doloier, amadouer, câliner; flatter, aduler, courtoiser, encenser, flagorner, pateliner.

Փաղաքշութիւն V. Փաղաքշանք.

Փաղաքուշ, քշի a. s. caressant, cajoleur, câlin; flatteur, adulateur, flagorneur, patelin.

Փաղփաղիմ, ղեցայ vn. briller, reluire.

Փաղփեցուցանեմ, ուցի va. faire briller, faire reluire.

Փաղփիմ, փեցայ vn. briller, luire, reluire.

Փաղփուն a. brillant, éclatant.

Փամփուշտ, փշտի s. vessie; ballon; — հրետի, gargousse.

Փայլ, ից s. brillant, éclat, lustre; a. brillant, luisant.

Փայլածող, Փայլածու sm. astr. Mercure.

Փայլածոն a. brillant, luisant, reluisant.

Փայլակեմ V. Փայլատակեմ.

Փայլակն, կան s. éclair; սրավար՝ արագաթռիչ իբրեւ զ—, prompt, rapide comme l'éclair.

Փայլակնաբար adv. comme un éclair.

Փայլակնաբորբոք adj. brillant, ardent comme un éclair.

Փայլակնակերպ a. semblable à un éclair.

Փայլակնահար adj. frappé d'un éclair.

Փայլակնածեւ adj. qui a la forme d'un éclair; adv. en forme d'éclair.

Փայլակնանման V. Փայլակնակերպ.

Փայլակնացայտ a. qui lance des éclairs, éclatant, étincelant.

Փայլակնանշուլ a. brillant, éclatant comme un éclair.

Փայլակնատեսիլ adj. qui a l'aspect d'un éclair, éclatant, étincelant.

Փայլակումն sm. action de faire des éclairs; éclair; éclat, lumière.

Փայլատակեմ, եցի vn. faire des éclairs; éclairer, éclater, étinceler, scintiller, briller; va. lancer des éclairs, faire éclater ou briller; փայլատակէ, il fait des éclairs, il éclaire; բոց աստուածային յաչաց նորա փայլատակէր, un feu divin éclatait de ses yeux, le feu sacré brillait dans ses yeux.

Փայլատակեցուցանեմ V. Փայլատակեմ va.

Փայլատակն, կունք, կանց s. éclair; étincelle; éclat; lumière; foudre.

Փայլատակումն s. action de faire ou de lancer des éclairs; étincellement; éclair.

Փայլատակունք V. Փայլատակն.

Փայլեմ, եցի vn. briller, luire, reluire, éclater, resplendir; va. faire briller, rendre brillant, luisant, faire reluire, lustrer, brunir, polir; խնդունթիւն փայլէ յաչս նորա, la joie brille dans ses regards.

Փայլեցուցանեմ V. Փայլեմ va. — զկօշիկս, cirer les bottes.

Փայլիմ V. Փայլեմ vn.

Փայլիւն s. éclat, le brillant, le poli, le lustre, resplendissement, splendeur.

Փայլող adj. qui brille, brillant; V. Փայլածո.

Փայլումն s. action de briller, resplendissement.

Փայլուն, լնոյ adj. brillant, luisant, reluisant, resplendissant, poli.

Փայծաղն, ծաղան s. rate.

Փայծաղնացաւ a. qui a mal à la rate, splénétique; s. splénite.

Փայծաղնոտ a. splénétique.

Փայտ, ից s. bois; arbre; — ընկենուլ, tirer au sort; tirer la bonne aventure; — հարկանել, couper, abattre du bois; — կենաց, arbre de vie.

Փայտաբեր, ից a. qui produit du bois; s. porteur de bois.

Փայտագործ a. fait de bois.

Փայտակերտ adj. construit en bois; sm. construction en bois, échafaud.

Փայտակերտիկ sm. petite construction en bois, nid.

Փայտակիր sm. porteur de bois.

Փայտակոյտ, կուտից sm. amas de bois, bûcher.

Փայտակոտոր, ից sm. bûcheron.

Փայտակոփ s. charpentier, menuisier.

Փայտահատ, Փայտահար, աց s. bûcheron; hache.

Փայտահատութիւն, Փայտահարութիւն s. abatage (de bois).

Փայտամած adj. couvert de bois.

Փայտայարկ a. dont le toit est en bois.

Փայտային a. ligneux.

Փայտանամ, ացայ vn. devenir bois, se changer en bois; fig. s'engourdir, roidir.

Փայտաշատ a. abondant en bois, boisé.

Փայտապաշտ, ից a. s. qui adore les bois.

Փայտապաշտութիւն s. adoration des bois.

Փայտատ, աց s. hache, cognée; houe, hoyau.

Փայտաքաղ a. qui ramasse du bois.

Փայտքեր V. Փայտաքեր.

Փայտեայ, Փայտեղէն a. de bois, en bois.

Փայտիկ s. petit bois.

Փայտոտն s. chevalet.

Փայտփոր s. ornith. pic, pique-bois.

Փայփայանք, նաց sm. caresse, cajolerie, câlinerie, mi-gnardise.

Փայփայեմ, եցի vn. caresser, amadouer, cajoler, choyer.

Փանք. Փանաքի, քւոյ, քեաց a. faible, léger, petit, peu considérable, pauvre, misérable.

Փանաքիմաց adj. faible ou pauvre d'esprit, médiocre.

Փանաքութիւն s. faiblesse, petitesse, pauvreté.

Փանդիւղ, դուաց. Փանդիւղն, դուանց s. pandure.

Փանդունահար, աց s. joueur de pandure.

Փանփուշտ V. Փամփուշտ.

Փաշաման կրել vn. recevoir des reproches, avoir ou éprouver des ennuis.

Փապ, Փապար, աց s. cavité, creux, trou.

Փապարեմ, եցի. Փապարիմ րեցայ vn. être calleux, endurci, s'endurcir; V. Ձեռն.

Փառաբանակից a. qui loue, qui est loué avec un autre.

Փառաբանեմ, եցի vn. louer, glorifier, célébrer, honorer.

Փառաբանութիւն s. louange, gloire, honneur.

Փառազարդ adj. orné de gloire, glorieux, magnifique.

Փառազարդեմ, եցի vn. orner de gloire, d'honneurs, orner avec magnificence.

Փառազարդութիւն s. ornement glorieux, gloire, honneur, magnificence.

Փառախնդիր a. qui cherche la gloire, ambitieux.

Փառակից s. compagnon de gloire, qui a la même gloire.

Փառահեղ a. glorieux, majestueux.

Փառամոլ a. passionné pour la gloire, ambitieux, vain.

Փառամոլութիւն s. passion pour la gloire, ambition, vanité.

Փառասէր adj. qui aime la gloire, avide de gloire, ambitieux, vain.

Փառասիրեմ, եցի va. aimer la gloire, être ambitieux.

Փառասիրութիւն s. amour de la gloire, ambition.

Փառատենչիկ a. avide de gloire.

Փառատրեմ, եցի va. louer, donner des louanges.

Փառատրութիւն sm. éloge, louange.

Փառացի V. Փառաւոր.

Փառաւոր, աց a. glorieux, illustre; — առնել, rendre honneur, louer, glorifier, célébrer; — լինել, être glorieux, glorifié, honoré.

Փառաւորակից adj. qui est glorifié avec un autre.

Փառաւորապէս adv. d'une manière glorieuse, glorieusement.

Փառաւորեալ adj. glorifié, glorieux.

Փառաւորեմ, եցի. Փառաւորեցուցանեմ, ուցի va. glorifier, rendre glorieux, célébrer, illustrer, honorer, exalter.

Փառաւորիչ s. celui qui glorifie.

Փառաւորութիւն s. gloire, magnificence, pompe, splendeur.

Փառք, ռաց s. gloire; majesté, éclat, magnificence; փառք, avec gloire, glorieusement; առանց փառաց, sans gloire; փա՛ռք Տեառն ou Աստուծոյ, gloire à Dieu! Dieu soit loué! grâce à Dieu; փառաւորեալ փառք, plein, couvert de gloire, de lauriers; անկանել իփառաց, se dégrader, se déshonorer; աղօտացուցանել՝ նսեմացուցանել զփառս իւր, ternir, obscurcir, éclipser sa gloire; աղարտել զփառս իւր, souiller, flétrir sa gloire, flétrir ses lauriers; փառս ստանալ, acquérir de la gloire; յաւերժացուցանել զփառս իւր, éterniser sa gloire; փառս քեզ համարեսցիր, mettez toute votre gloire à; անկապուտ փառս անձին համարել, mettre sa plus grande gloire à; շքեղապանճ փառք, avec une magnificence extraordinaire; անկանել փառք, succomber avec gloire; ընթանալ իփառս, aller, marcher, courir à la gloire; սիրել զփառս, aimer la gloire; կնիք տալ փառաց, mettre le sceau à sa gloire; վասն փառաց մեռանել, mourir pour la gloire; հշմարիտ՝ անարատ ou անստգիւտ՝ անեղձ՝ անկապուտ՝ շքեղ սնտի՝ յաւերժական —, gloire

vraie, sans tache, solide, sûre, éclatante, vaine, immortelle.

Փասեան, Փասիան s. faisan; ձագ —, faisandeau.

Փաստ, ից s. raison, cause; raisonnement, preuve, argument.

Փաստաբան, ից s. avocat.

Փաստաբանեմ, եցի va. raisonner, expliquer la cause, alléguer des raisons; faire l'avocat, plaider.

Փաստաբանութիւն s. explication des causes, raisonnement; profession d'avocat, barreau.

Փաստասէր a. s. chicaneur.

Փաստաւոր adj. coupable, indigne.

Փասրուս, քսի a. bavard, délateur, rapporteur, médisant.

Փասքսեմ, եցի vn. bavarder, rapporter, médire.

Փառազունք s. pl. les nobles, les grands.

Փարախ, ից s. bercail, étable, bergerie.

Փարախապետ, աց s. supérieur, archimandrite.

Փարախեմ, եցի va. mettre dans le bercail, établir.

Փարտ a. dissipé, détaché, écarté, éloigné.

Փարտեմ, եցի va. dissiper, disperser, chasser, faire disparaître, détruire, écarter, éloigner, ôter; vn. se dissiper, disparaître, se détruire; — զհոգս, éloigner, charmer les soucis; փարտեցան յինէն ցարք, je ne souffre plus.

Փարտեցուցանեմ V. փարտեմ va.

Փարտիմ V. Փարտեմ vn.

Փարտիչ adj. qui dissipe, qui fait disparaître.

Փարտումն sm. action de dissiper, de faire disparaître.

Փարաւազեմ, եցի. Փարաւազս տամ va. consoler, donner une consolation.

Փարաւանեմ V. Փերեւտեմ.

Փարաքումն s. libertinage.

Փարգաստ interj. allons donc!

Փարելի a. touchant, attendrissant, suppliant; aimable, doux; — առնել՝ ասել, prier, supplier, conjurer.

Փարեմ, եցի va. embrasser, entourer, renfermer, contenir; V. Փարիմ.

Փարեմ a. riche, opulent; — մեծութիւն, grande fortune.

Փարեմամանամ, ացայ vn. s'enrichir, devenir riche.

Փարեմացուցանեմ, ուցի va. enrichir, rendre riche.

Փարեմամութիւն s. richesse, opulence.

Փարեար conj. au moins.

Փարիմ, բեցայ vn. embrasser, accoler, enlacer dans ses bras; — զմիմեամբք, s'embrasser, se serrer; — զճնգօք, embrasser les genoux.

Փարիսաբար adv. comme un pharisien.

Փարիսական a. pharisaïque, hypocrite.

Փարիսականութիւն s. pharisaïsme.

Փարիսեցի, ցոյ s. pharisien ; fig. pharisien, hypocrite.

Փարիսեցիութիւն s. pharisaïsme, hypocrisie.

Փարջ, ի s. pot à eau.

Փարսախ V. Խրսախ.

Փարտ a. impair.

Փարփառ a. aux yeux brillants, au regard vif, doux ou tendre.

Փարփար s. ornith. foulque.

Փափազ ou Փափաք. Փափազանք ou Փափաքանք, նաց s. désir, envie, souhait.

Փափազելի adj. désirable, souhaitable.

Փափազեմ, եցի vn. désirer, envier, souhaiter ; փափազէ տեսանել զքեւ, il tient à te voir, il désire te voir.

Փափազեցուցանեմ, ուցի va. rendre désireux, envieux, donner le désir, de l'envie.

Փափաք, Փափաքելի, Փափաքեմ, etc. V. Փափազ, etc. Փափկազոյն a. plus délicat.

Փափկական a. délicat.

Փափկախօս a. qui parle délicatement, qui a un langage délicat.

Փափկակեաց, կեցաց a. qui vit délicatement, délicat, douillet ; — լինել V. Փափկանամ.

Փափկակեցութիւն sm. vie molle, délicate, délicatesse.

Փափկակեր, աց a. qui suit un régime trop délicat, friand.

Փափկակերութիւն s. régime trop délicat, friandise.

Փափկածայն a. qui a une voix délicate.

Փափկամորթ a. qui a la peau tendre, délicate.

Փափկանամ, ացայ vn. faire le délicat, le douillet, la douillette, se livrer à la mollesse, aux délices, se dodiner, devenir tendre, délicate ; — յանկողինս, s'étendre mollement sur sa couche.

Փափկասէր a. qui aime la délicatesse, les délices, douillet, voluptueux.

Փափկասիրութիւն s. amour de la délicatesse, des délices, de la volupté.

Փափկասիրտ adj. au cœur tendre, sensible.

Փափկասնունդ, Փափկասուն a. délicatement nourri, douillet ; — մանուկ, enfant élevé dans du coton ; — կեանք, mollesse.

Փափկավանկ a. qui a la prononciation délicate.

Փափկացուցանեմ, ուցի va. rendre délicat, tendre.

Փափկացուցիչ a. qui rend délicat.

Փափկերախ adj. docile au frein ; — ձի, cheval docile ou léger à la main.

Փափկիկ, Փափկին a. très-délicat, douillet.

Փափկութիւն s. délicatesse ; mollesse, délices, voluptés ; — կերակրոց, délicatesses, mets recherchés, bonne chère ; իֆանդերձս — ք զարդարեալ, vêtu avec mollesse ; — ախորժակի խղճի իմաստից, délicatesse de goût, de conscience, de

pensées; պարտէզ — ք, jardin de délices.

Փափուկ, փկի adj. délicat, douillet, tendre; délicat, délicieux, exquis; délicat, gracieux; saint, sacré; — ս adv. délicatement, d'une manière délicate; — խիղճ, conscience délicate; — ախորժակ, goût délicat.

Փերրուարիոս, ի s. février.

Փեզանայ ou Փեզենայ, ից s. bot. rue; վայրի —, harmale.

Փեթակ, աց sm. ruche d'abeilles.

Փեղկ, ից s. rideau de tente, tenture, toile; lé; — լերանց, le flanc des montagnes; — պատուհանաց, volet.

Փեճեկ, Փեճոկ, աց s. — խեցեմորձաց, écaille, écale; — պտղոց, pelure, peau; — ձուռոյ՝ ընկուզոյ՝ կաղնոյ, coque, coquille; — ընդեղինաց, cosse, gousse; — ծառոց, écorce; հանել զ— ընկուզոյ, écaler des noix.

Փեճոկեմ, եցի va. éplucher, peler, écaler, écorcer, écailler.

Փեննայ, ի s. bluet, aubifoin.

Փեռեկեմ, եցի va. déchirer, fendre, arracher, ouvrir, enfoncer, briser; փեռեկեալ կոկորդ, gueule béante.

Փեռեկումն sm. ouverture, fente.

Փեսայ, ից s. époux, fiancé, marié; gendre, beau-fils.

Փեսայածու, աց a. s. qui conduit les jeunes époux.

Փեսայական a. qui a rapport au jeune marié.

Փեսայանամ, ացայ յո. épouser la fille de զո., être ou devenir son gendre, son beau-fils.

Փեսայանուէրք sm. épousailles, noces.

Փեսայացուցանեմ, ուցի va. marier, donner sa fille en mariage à զո., lui donner la main de sa fille.

Փեսայութիւն s. mariage.

Փեսաւէր, Վիրաց s. garçon d'honneur.

Փետ, ից s. action de plumer, d'épiler.

Փետեմ, եցի va. arracher poil à poil, épiler; — զփետուրս, plumer, déplumer; — զհերս՝ զժօրուս, arracher les cheveux, la barbe; ֆց. — զոք, plumer զո., en tirer de l'argent.

Փետիւն V. Փետ.

Փետուր, տրոց s. plume; նուրբ՝ մանր —ք, duvet, menuë plume.

Փետտեմ V. Փետեմ.

Փետրածափ լինել, perdre son plumage, muer.

Փետրալից adj. rempli de plumes.

Փետրամօրուս adj. dont la barbe est de plumes (le coq).

Փետրափոխ լինել, muer (en parlant des oiseaux).

Փետրափոխութիւն s. mue.

Փետրիկ sm. duvet, menuë plume.

Փետրուար, Փետրվար sm. février.

Փերբերան s. bot. pourpier.
 Փերեզակ, աց s. brocanteur.
 Փերեւեթեմ, Փերեւետեմ,
 եցի vn. se parer avec affectation, avec recherche, être très-pimant, se nipper, s'attiler, faire parade; se panader, marcher fièrement.
 Փերթ s. pièce, morceau; — կերպասու, une pièce d'étoffe.
 Փեցի, ցւոյ, ցեաց sm. manchot.
 Փթթազարդ a. épanoui.
 Փթթեմ, եցի va. faire épanouir, faire éclore, fleurir, pousser; —իմ vn. s'épanouir, éclore, naître, pousser, germer,
 Փթթինազարդ a. épanoui, en pleine floraison.
 Փթթ sm. épanouissement, floraison, éclosion, pousse, germination; իփթթս հարկանիլ, s'épanouir
 Փիլիսոփայ, ից sm. philosophe.
 Փալիսոփայական a. philosophique.
 Փիլիսոփայեմ V. իմաստասիրեմ.
 Փիլիսոփայութիւն s. philosophie.
 Փիլիսոփայետ, աց s. chef des philosophes.
 Փիլիսոփոս V. Փիլիսոփայ.
 Փիլոն s. manteau.
 Փիծ a. taché, souillé.
 Փիղ, փղաց s. éléphant.
 Փիճի s. hêtre, fonteau.
 Փին s. excrément; — ընդ բերան գալ, iléus, passion iliaque, colique de miserere.

Փիստակ, աց sm. pigne, la pomme de pin.
 Փիւղ s. éléphant; écaille de poisson; prison.
 Փիւղակէ, ի s. prison.
 Փիւնիկ, նկի ou նկան sm. phénix.
 Փիւսիկեան a. physique; s. physicien.
 Փլած, ի s. ruine, éboulis.
 Փլանիմ, փլայ, փլուզեալ vn. crouler, s'écrouler, s'ébouler, s'affaisser, tomber en ruine.
 Փլատակ V. Փլած.
 Փլուզանեմ, ուզի va. faire crouler, démolir, détruire, abattre.
 Փլուզումն, Փլումն s. croulement, ruine.
 Փլուցանեմ V. Փլուզանեմ.
 Փլրական a. friable.
 Փլրան, աց sm. morceau, parcelle.
 Փլրեմ, եցի va. broyer, concasser, écraser, briser; brûler, torréfier.
 Փծանք, նաց s. tache, impureté, souillure.
 Փծեմ, եցի va. tacher, souiller, maculer.
 Փծութիւն V. Փծանք.
 Փծուն adj. souillé, impur; mauvais.
 Փղակոյտ բազմութիւն sm. troupe, multitude d'éléphants.
 Փղապան, աց s. cornac.
 Փղապետ, աց sm. chef des cornacs.
 Փղաքաղ s. chimère.
 Փղձկալի a. touchant, attendrissant.

Փղձկամ, ացի. Փղձկիմ, կեցայ vn. avoir envie de pleurer, avoir le cœur gros, être très-ému, être touché, s'attendrir, suffoquer; փղձկեցաւ յարտասուաց, les larmes lui vinrent aux yeux.

Փղձկումն, Փղձուկ s. envie de pleurer, suffocation.

Փղոմոս V. Խոնդատ.

Փղոսկր, կեր ou կրոյ sm. ivoire.

Փղոսկրայ, Փղոսկրեայ, րէից a. en ivoire, d'ivoire; s. ivoire.

Փղորդի, դւոյ s. petit éléphant.

Փղփջանամ V. Պղպջանամ.

* Փճանամ, ացայ vn. se gâter, s'abîmer.

* Փճացնեմ, ուցի vn. gâter, abîmer.

Փնթի a. sale.

Փնչեմ, եցի vn. éternuer; V. Մոնչեմ.

Փշաբեր, ից, աց a. qui produit des épines, épineux.

Փշալից a. plein ou hérissé d'épines, épineux.

Փշախիլ adv. en arrachant les épines.

Փշանամ, ացայ vn. hérissier d'épines.

Փշանիւթ adj. d'épines; — պսակ, une couronne d'épines.

Փշատ, ի sm. sorte de fruit semblable à un jujube.

Փշեայ, Փշեղէն a. d'épines.

Փշիկ s. petite épine.

Փշիտ, փշտի s. obole.

Փշտիպան V. Փուշտիպան.

Փշրանք, նաց s. pl. miettes.

Փշրելի a. triturable.

Փշրեմ, եցի va. broyer, concasser, écraser, égruger, triturer, pulvériser; émietter.

Փշրումն s. trituration, pulvérisation.

Փոթ s. pli, plissure, froncis; ride.

Փոթեմ, եցի va. plisser, froncer; rider; — իմ vn. se plisser, se froncer; se rider, se rata-tiner.

Փոթիկ V. Փոթ.

Փոթոթ, Փոթոթահամ a. astringent, acerbe, d'une saveur âcre.

Փոթորիկ, րկաց s. tempête, ouragan, orage, tourbillon; — ել, un orage éclata; — հանել, soulever une tempête.

Փոթորկեալ a. orageux, impétueux.

Փոթորկիմ, կեցայ vn. tourbillonner, s'élaner impétueusement, comme un ouragan.

Փոթուած, աց. Փոթուեիւն s. plissement, pli, plissure.

Փոխ, ոց, ից sm. prêt, emprunt; répons, antienne, antiphone, antistrophe; փոխ առ փոխ ou փոխն իփոխ, tour à tour, réciproquement; — առնուլ, emprunter; — տալ, prêter; փոխով կեալ, vivre d'emprunts.

Փոխաբերաբար adv. métaphoriquement.

Փոխաբերական a. métaphorique, figuré.

Փոխաբերեմ, եցի va. transporter, transférer.

Փոխաբերութիւն sm. transport; translation; métaphore.

Փոխագրեմ, եցի va. transcrire, copier.

Փոխադարձ, ից s. réciprocité, retour, récompense; a. réciproque, mutuel, respectif, alternatif; — անկիւնք, angles alternes.

Փոխադարձաբար adv. réciproquement, mutuellement, alternativement; vice versa.

Փոխադարձեմ, եցի va. récompenser.

Փոխադարձութիւն s. réciprocité; compensation.

Փոխադրական adj. contagieux.

Փոխադրելի adj. transmissible, transportable.

Փոխադրեմ, եցի va. transporter, transférer, transporter, déplacer; déménager.

Փոխադրութիւն sm. transport, transmission, transposition, translation; déménagement.

Փոխակերպեմ, եցի va. transformer, métamorphoser, changer.

Փոխակերպութիւն s. transformation, métamorphose.

Փոխաձեւեմ V. Փոխակերպեմ.

Փոխան prep. au lieu, à la place de; V. Փոխանորդ.

Փոխանակ prep. à la place de, au lieu de, pour, en échange dé, pour prix de, en revanche; — նորա, à sa place; — ընդ, au lieu de; — զի, au lieu que;

attendu que; puisque; անձնքո — անձին նորա, votre vie me répondra de la sienne.

Փոխանակ, ի s. remplaçant, suppléant; vicairé; successeur; échange, troc, compensation; — արքայի, vice-roi; — բրեշխի, proconsul, vice-consul; — հանդերձից ou պատմունան փոխանակաւ, habit de rechange; փոխանակաւ adv. tour à tour, alternativement, réciproquement, mutuellement.

Փոխանակաբանեմ, եցի vn. riposter, répondre, contredire.

Փոխանակաւ V. Փոխանակ.

Փոխանակագիր, գրոյ sm. lettre de change, billet, traite; փոխանցել գ—, endosser un billet, une lettre de change.

Փոխանակեմ, եցի va. échanger, donner en échange, troquer, faire un échange; remplacer, substituer; succéder; permuter, alterner; compenser, contre-balancer; — զկեանս իւր ի վերայ ուրուք, payer de sa vie ou par sa mort pour qn.; — զանձն ի վերայ ճշմարտութեան, mourir victime de la vérité; — զոք ի վերայ ապահովութեան հասարակաց, sacrifier qn. à la sûreté publique; — գտելի, tenir lieu, prendre la place de.

Փոխանակութիւն s. change, troc, contre-échange; remplacement, substitution; succession, permutation; vicissitude; — բրեշխի, vice-consulat, proconsulat.

Փոխանկիւն, կեանք s. allongee.

Փոխանորդ, աց s. remplaçant, suppléant, représentant; vicaire; successeur; compensation, équivalent; — պատրիարքի, le grand vicaire du patriarche.

Փոխանորդեմ, եցի va. remplacer, succéder, prendre la place; — զկեանս, mourir.

Փոխանորդութիւն s. remplacement, succession; permutation, échange; vicariat, vicaire; compensation.

Փոխանցական adj. mobile, ambulant; gram. transitif.

Փոխանցեմ, եցի va. transmettre, faire passer; vn. se convertir, changer, se transformer; V. Փոխանակագիր.

Փոխանցիչ s. endosseur.

Փոխանցութիւն s. transmission; transition; endossement.

Փոխապարտ, ից s. débiteur.

Փոխառու, աց s. emprunteur.

Փոխառութիւն s. emprunt.

Փոխատառութիւն sm. anagramme.

Փոխատու, աց s. prêteur.

Փոխատուութիւն s. prêt.

Փոխատրեմ, եցի va. restituer, rétribuer, récompenser; changer.

Փոխատրութիւն s. restitution, rétribution, récompense.

Փոխարէն, ընաց s. récompense, compensation, rémunération, rétribution; retour, revanche; — վնասուն, dédom-

agement, indemnité, réparation; հատուցանել զ— վնասուն, dédommager, indemniser.

Փոխարէն թրք. en échange de, à leur tour, au lieu de, pour.

Փոխարինեմ, եցի va. compenser, récompenser, rendre, rendre le pareil, la pareille, dédommager, réparer.

Փոխարինութիւն s. compensation.

Փոխարկեմ, եցի va. convertir, changer.

Փոխարկութիւն s. changement.

Փոխարքայ, ի s. vice-roi, vizir.

Փոխարքայութիւն sm. vice-royauté, vizirat.

Փոխելապատճառ լինել, aléguer des prétextes, feindre, simuler.

Փոխելութիւն s. aliénation d'esprit, folie.

Փոխեմ, եցի va. changer, convertir, transformer, modifier; déplacer, transférer, transporter; traduire; — զպատիժ, commuer; — զհանդերձս մանկան, changer l'enfant; — իհայ լեզու, traduire ou faire passer en langue arménienne; — իմ vn. se changer, changer, subir un changement, être changé, modifié; se transporter, s'en aller, quitter; — յաշխարհէ, — յաստեաց, aller dans l'autre monde, cesser de vivre, décéder, trépasser, mourir; — իկատաղութիւն, se

tourner en fureur ; — մտօք ի, se transporter à, dans...

Փոխինդ, խնդոյ s. bouillie.

Փոխնորդ s. rechange, habit de rechange.

Փոխորդ, ոց. Փոխորդի, դւոյ s. intérêt, produit de l'argent prêté.

Փոխումն sm. changement ; — յաշխարհէ, décès, trépas, mort ; — Կուսի, l'assomption.

Փոկ, ոյ, աց s. courroie, sangle, lanière, attache ; phoque, veau marin ; souet de cuir.

Փոկահանութիւն ou Փոկածեւութիւն sm. métier de cor-donnier, de bourrelier.

Փոկեայ a. de courroie, de cuir.

Փոկոտն V. Բոկոտն.

Փող, ից s. gorge, guéule ; cou, col ; rue ; corridor, couloir ; — սրուակի, goulot ; ունել զոք զփողից, saisir qn. à la gorge, au collet.

Փող, ոց sm. trompette, trompe, cornet ; tube, tuyau ; canal ; aspre, sou, monnaie ; chalumeau, tuyau de roseau, roseau ; հովուի փող, plantain d'eau ; — հարկանել հնչեցուցանել, sonner de la trompette, donner du cor, corner ; — չունիմ, je n'ai pas d'argent.

Փողակ, աց s. bronche.

Փողական a. de trompette.

Փողակապ, ի s. cravate, col.

Փողակարդաց V. Փողահար.

Փողակացաւ s. bronchite.

Փողահար, աց s. trompette, corneur.

Փողահարութիւն sm. action ou art de sonner de la trompette.

Փողածեւ adj. en forme de trompette.

Փողանշանս հարկանել, sonner de la trompette, donner un signe avec la trompette.

Փողապատ, ից s. cache-nez.

Փողար V. Փողահար.

Փողարական արուեստ s. art de sonner de la trompette.

Փողացաւ, ի s. angine, amygdalite, esquinancie, croup.

Փողեմ, եցի vn. va. sonner de la trompette, annoncer par le son de la trompette, corner ; faire avancer au son de la trompette ; — իմ vn. se jeter, se précipiter impétueusement en foule, sortir.

Փողերակ V. Փողակ.

Փողերանոց sm. monnaie, hôtel de la monnaie.

Փողկապ V. Փողակապ.

Փողոջ s. ichth. lamproie.

Փողոջուկ s. filet (pour les cheveux).

Փողոտեմ, եցի va. égorger, décoller, tuer ; — զմիմեանս, s'entr'égorger.

Փողոտիչ s. égorgeur.

Փողոտումն sm. action d'égorger.

Փողոց, աց s. rue ; իփողոցի, dans la rue, en pleine rue.

Փողոցամէջք sm. le milieu d'une rue.

Փողկատ V. Փողապատ.

Փողփողեալ a. tissé, garni de franges, d'effilé.

Փողփողիմ, ղեցայ vn. briller, reluire, étinceler, resplendir, flamboyer, scintiller, cha-toyer.

Փոնոկ V. Փեմեկ.

Փոնոկեմ V. Փեմոկեմ.

Փոյթ, փուծոյ, փուծի, փուծոկ sm. diligence, empressement, promptitude, hâte; soin, sollicitude, attention; a. diligent, empressé, prompt, expéditif, attentif; — առնել իմէջ առնուլ օսուել, — յանձին ունել, avoir de l'empressement, du zèle, avoir soin, le soin de, s'appliquer ou s'intéresser à, s'occuper de, songer à, prendre à cœur, à tâche, se donner la peine de, se soucier, veiller à, tâcher, s'efforcer de; — ընդ —, — իփուծոյ, ընդ —, փոյթ օս փուծոկ adv. diligemment, en hâte, promptement, à la hâte, bientôt; զի՞ — է, qu'importe? զի՞ — է քեզ, que t'importe? que vous importe? qu'est-ce que cela vous fait? չէ — ինձ, je ne me soucie pas, je ne m'en inquiète pas, cela m'est égal, ça m'est égal, je ne m'en occupe pas; զի՞ — է ինձ, que m'importe? qu'est-ce que cela me fait? ah bah! մեզ չէ —, que nous importe? չէ —, չէ ինչ —, n'importe, cela n'y fait rien; փուծոյ պնծուծեմբ, avec empressement, avec grand soin, sérieusement, avec ardeur; — պնդուծեան, empressement, intérêt, soin; — ինչ չառնէր, il n'en tenait au-

eun compte; — իմէջ առեալ, sérieusement; ոչ զի աղքատաց ինչ — էր նմա, non qu'il s'inquiétât des pauvres; — մեծ էր նորա այսմ, il avait grand soin de cela; ամենայն — նոցա, tous leurs soins, tous leurs efforts, toute leur étude.

Փոյթարագ, փոյթեռանդն a. diligent, prompt, actif, vif.

Փոշահող a. dont le sol est poudreux comme de la poussière.

Փոշելից a. couvert de poussière, poudreux.

Փոշետեսակ a. qui ressemble à la poussière, menu, très-léger.

Փոշի, շուոյ s. poussière; poudre; — յարուցանել հանել, faire soulever de la poussière; ընդ — թաւալել, se rouler dans la poussière; — դէզադէզ ամբառնայր յամպս հասանէր, un nuage de poussière s'élevait jusqu'aux nues; — ամպածեւ մըրկեալ դիզացեալ ծածկէ զերկին, un nuage de poussière vole et couvre le ciel; ի — դարձուցանել օս դառնալ, réduire ou se réduire en poussière.

Փոշկացեալ adj. réduit en poussière; digéré.

Փոշոտ adj. poudreux, saupoudré.

Փոշոտիմ, տեցայ vn. se couvrir de poussière, être rempli de poussière.

Փոշոտ s. seroton, les hourzes.

Փոշտանկ, այց s. serotocèle.

Փոշտանկ, փոշտանկաւոր s.

celui qui a une hernie des bourses.

Փոս, ից s. fosse, fossé.

Փոսացուցանեմ, ուցի. Փոսեմ, եցի va. creuser un fossé, creuser.

Փոսուռայ, ից s. ver luisant.

Փոսփոր, ի s. phosphore.

Փոսփորական a. phosphorique.

Փոսփորականութիւն s. phosphorescence.

Փոր, ոյ, ի s. ventre, panse; ventre, sein, entrailles; ventre ou concavité, creux; côté; a. creux, vide; — նաւի, carène de vaisseau; * փորին վերայ իյնալ, tomber à plat ventre; * — ք ցաւիլ, avoir mal au ventre, avoir la colique; * — ցաւցունել, donner mal au ventre; * — ք բշել, avoir le dévoiement, la colique; * — բշել, donner la diarrhée.

Փոր, ոյ s. cygne; scorpion de mer.

Փորագրեմ, եցի va. graver.

Փորագրող s. graveur.

Փորագրութիւն s. gravure.

Փորած V. Փորուած.

Փորածոյ V. Փորուածոյ.

Փորանկեալ adj. d'un seul tissu, tout d'une pièce, sans couture.

Փորացաւ, ի s. mal au ventre, colique; V. Փոր.

Փորեմ, եցի va. creuser, fouiller, caver; saper, miner; graver, entailler.

Փորհարութիւն V. Որովայնածուծիւն.

Փորձ, ոյ, ի s. essai, épreuve, tentative; essai, spécimen; expérience, preuve; effort, entreprise, expédient; épreuve, adversité, malheur; tentation; a. expérimenté, éprouvé, expert; զ— առնուլ, — փորձել, ի— մտանել, ի— մատուցանել, faire un essai, une expérience, une tentative, l'essai ou l'expérience de, essayer, tenter, éprouver; ի— արկանել, éprouver զո., le mettre à l'épreuve, le torturer; իվերջին — մատուցանել զիմն, mettre une chose à une dernière épreuve; խիստ —, une rude épreuve; Հայաստան նախ զփորձ առ զօրութեան նորա, l'Arménie fut la première à sentir sa force; — փորձել վերստին, faire une nouvelle tentative, retourner à la charge; ընդ նոր — հանդիսի էանց նա, il fut mis à une nouvelle épreuve; փորձով ուսեալ, instruit par l'expérience; * բնագիտական' բնալուծական — ընել, faire une expérience de physique, de chimie; բազմամեայ —, expérience; — է, il a de l'expérience, de l'acquis ou la pratique.

Փորձական a, expérimental; empirique; éprouvé.

Փորձականութիւն s. empirisme,

Փորձակից a. qui est tenté, éprouvé avec un autre.

Փորձան, այց s. épreuve, essai, tentative.

Փորձանակից V. Փորձակից.

Փորձանաւոր adj. éprouvé, tenté.

Փորձանք, նաց s. épreuve, adversité, malheur; V. Փորձան.

Փորձառական adj. expérimental.

Փարձառու, աց a. qui a l'expérience de, expérimenté.

Փորձառուծիւն sm. expérience; — ունի, il a de l'—.

Փարձաքար, ի s. pierre de touche.

Փորձեմ, եցի va. essayer, expérimenter, faire l'expérience, l'essai de; éprouver, mettre à l'épreuve; tenter, essayer, sonder; tenter, chercher à séduire; —իմ vn. être essayé, tenté; essayer, tâcher de.

Փորձիչ, Փորձող s. celui qui essaye; essayeur; tentateur.

Փորձուծիւն s. tentation; —է յաղթուիլ, succomber à la —; —է յաղթել, résister à la —; — ունել, avoir la — de; ի—արկանել ou *—է մէջ ձգել, induire en tentation; —ք սատանայի, les —s du diable; V. Փորձանք.

Փորոն, ի s. forum, place.

Փորոտամ, ացի vn. rugir, mugir.

Փորոտի, տւոյ, տնաց s. intestins, entrailles; la moelle, le cœur d'une plante, le pepin.

Փորոտող a. s. mugissant, rugissant.

Փորուած, ոց s. creux, cavité, excavation; entaille.

Փորուածոյ a. creux, cave.

Փորումն s. creusement, excavation.

Փորոք, աց s. fossé, cavité.

Փուծարան a. qui parle vite.

Փուծարանեմ, եցի vn. parler trop vite.

Փուծամ, Թացայ, փուծացիլ vn. se hâter, se presser, se dépêcher, avoir hâte de, s'empresser; se porter vivement à, tâcher, s'efforcer de; յայն յիայն փուծայր, il ne songeait plus qu'à; յայն առաւել փուծամ զի, mon principal objet est de; եւ զի՛րդ փուծամ յինչեւ կատարեսցի, et combien il me tarde qu'il s'accomplisse! փուծա՛, dépêche-toi; փուծա էջ այտի, descendez vite! չ—, ne pas se dépêcher, prendre son temps, ne point se presser; փուծալով առնել զիմն, faire une chose à la hâte.

Փուծանակի ou Փուծապէս adv. en hâte, à la hâte, diligemment, promptement, avec empressement, rapidement, vite.

Փուծաջան a. diligent, studieux, attentif, empressé.

Փուծասիրտ a. empressé, impatient.

Փուծացումն s. hâte, empressement, zèle, ardeur.

Փուծացուցանեմ, ուցի va. hâter, presser, dépêcher, activer, accélérer, expédier,

Փուծացուցիչ adj. pressé, pressant, urgent.

Փուծաւոր a. diligent, attentif, soigneux.

Փռւթկոտ a. pressé, diligent, prompt, très-actif.

Փռւթով, Փռւթոտ V. Փռւթանակի, Փռւթաւոր.

Փռւթուծիւն s. empressement, ardeur, zèle.

Փռւլ s. éboulement, écroulement; astr. phase; ի— գալ, s'écrouler.

Փռւխր a. friable.

Փռւղձ a. tendre, mou, humide.

* Փռւն V. Սնորի.

Փռւնդ s. sorte de vase.

Փռւնջ, փնջի s. bouquet; — վարդի, — de roses; յօրինել — իծաղկանց, faire un — de fleurs; գեղեցիկ —, un beau —.

Փռւշ, փշոց s. épine; a. d'épine; — ձկան, arête; — պսակ ou պսակ իփշոյ, couronne d'épines.

Փռւշտիպան, աց sm. garde du corps, satellite.

Փռւռն, փռան s. four.

Փռւտ, փտոյ a. pourri, corrompu, putréfié, gâté; s. pourriture, putréfaction, corruption; — ատամանց, carie.

Փռւսիշ s. procès, enquête.

Փռւք, փքոց s. souffle, vent; pet, vessé, vent, ventosité, flatuosité; bouffissure, gonflement, enflure; — արձակել, péter, vesser, lâcher un vent; fig. — հպարտութեան, bouffée d'orgueil.

Փռւքք, փքոց s. soufflet (pour souffler le feu); outre.

Փոփոգանք, նաց s. palliatif, soulagement.

Փոփոգեմ, եցի va. pallier, soulager.

Փոփոգիչ a. palliatif, soulageant.

Փոփոխ adv. alternative-ment, tour à tour, réciproquement, mutuellement; a. alternatif, réciproque, mutuel.

Փոփոխական a. changeant, inconstant, variable, muable, mobile, transmutable, altérable.

Փոփոխականութիւն s. variabilité, mutabilité, transmutabilité.

Փոփոխակի V. Փոփոխ adv. Փոփոխամիտ a. changeant, inconstant, volage.

Փոփոխամտութիւն sm. inconstance.

Փոփոխելի a. qui peut être changé, transmutable, muable.

Փոփոխեմ, եցի va. changer, varier, modifier, altérer, permuter, transformer, convertir.

Փոփոխիչ sm. celui qui change, qui modifie.

Փոփոխութիւն s. changement, variation, mutation, permutation, transformation, transmutation, vicissitude, conversion.

Փոփոխումն V. Փոփոխութիւն; saison; — արեգական, solstice.

Փոքր, բու, բունք, բունց a. petit, menu; peu, peu considérable; mineur; — ինչ, — յի, un peu, quelque peu; — յիւս եւս, եւ, — յի եւ ou — յի եւս, եւ, il s'en est fallu de peu que, peu s'en fallut que, peu

s'en faut, presque; — յիւ եւս եւ անկանէի, j'ai failli tomber, il s'en est fallu de peu que je ne tombasse; — իշատէ, un peu, pour peu que, en partie, plus ou moins; — փոքր, առ — փոքր, peu à peu, petit à petit, par degrés, insensiblement; իփոքուն, en petit; իփոքունս յարեալ հայիլ, s'arrêter à des minuties, aux détails.

Փոքրագին, գնոյ, գնի a. bon marché, de peu de valeur.

Փոքրագլուխ մօրուքs. barbe courte.

Փոքրագոյն a. plus petit, mineur.

Փոքրահասակ a. de petite taille, petit.

Փոքրահոգի V. Վատասիրտ, Կարճամիտ.

Փոքրանամ, Փոքրացուցանեմ V. Փոքրկանամ, Փոքրկացուցանեմ.

Փոքրացոյց s. microscope.

Փոքրաւոր, աջ s. élève d'un prêtre arménien, qui lui sert en même temps de domestique.

Փոքրեմ, եցի va. raser; tondre, couper; — զգլուխ՝ զհերս, couper les cheveux; — զհերս ըւր, se couper les cheveux, faire couper ses cheveux, se faire tondre; — զմօրուս, faire la barbe, raser; — զմօրուս իւր, faire sa barbe, se raser.

Փոքրիկ, ըկան, ըկունք, ըկանց adj. petit, tout petit, très-petit, exigu; mineur.

Փոքրկանամ, աջայ vn. se rapetisser, s'apetisser, devenir

plus petit, se resserrer, amoindrir.

Փոքրկապէս adv. petite-ment, peu à peu.

Փոքրկացուցանեմ, ուցի va. rendre petit, rapetisser, apétisser, atténuer, amoindrir.

Փոքրկութիւն sm. petitesse, exiguité, ténuité; apétissement, atténuation.

Փոգրոգի, գւոյ, գեաց adj. léger, petit, pusillanime; qui a les sentiments peu élevés, lâche, vil; բեռն —, fardeau léger; — առնել, rendre léger, alléger.

Փոքրոգութիւն s. légèreté, petitesse; pusillanimité; bassesse d'âme, de sentiments, lâcheté.

Փոգրութիւն V. Փոկրկութիւն.

Փչեմ, եցի va. et vn. souffler; souffler, bouffer; expirer; հողմն փչէ, le vent souffle; — զհոգի ou զոգի V. Շոգի, Ոգի; * խելքին փչածն ընել, faire à sa tête.

Փչողական adj. à vent; — նուագարան, instrument —.

Փչումն s. action de souffler, souffle.

Փռեմ, եցի va. étendre, étaler; գետին —, étendre ou renverser à terre.

Փռնգամ ou Փռնկամ, աջի. Փռնչեմ, եցի vn. éternuer, crier, mugir; hennir.

Փռոց, ի s. nappe.

Փռոցակ, ի s. napperon.

* Փռուիմ, եցայ vn. s'éten-

dre, s'étaler; գետին —, s'é-taler ou être renversé à terre.

Փռռան, ի s. cerf-volant.

Փսիաթ, աց s. natte, pail-lasson.

Փսխած, ի sm. ce qu'on a vomé; իփսխածն դառնալ, re-tourner à son vomissement.

Փսխեմ, եցի va. vn. vomir, rendre.

Փսխեցուցանեմ, ուցի va, faire vomir, faire rendre.

Փսխեցուցիչ adj. vomitif, émétiq.ue.

Փսխումն s. vomissement.

Փտանամ V. Փտիմ.

Փտեմ, եցի va. pourrir, faire pourrir, putréfier, gâter; vn. V. Փտիմ.

Փտիմ, տեցայ vn. pourrir, se pourrir, se gâter, se putré-fier; * բանտի մէջ —, pourrir en prison.

Փտուծիւն sm. pourriture, putréfaction, corruption; — ոսկերաց՝ ծառոց՝ ցորենոյ, carie.

Փրանկ, աց a. s. Franc, Eu-ropéen; franc (monnaie).

Փրթանեմ V. Փրծանիմ.

* Փրթիմ, Թայ vn. se déta-cher, se casser, se rompre.

Փրիսայ, ից s. broussailles sèches, broutilles.

Փրծանիմ, փրծայ vn. se sauver, se délivrer, se débar-rasser.

Փրծուցանեմ, ուցի va. sau-ver, délivrer, débarrasser.

Փրկագործ, աց a. s. qui sauve, salutaire, sauveur.

Փրկագործեմ, եցի ver, racheter.

Փրկագործութիւն sm. déli-vrance, rédemption, rachat.

Փրկական a. qui sauve, sa-lutaire.

Փրկան V. Փրկանք.

Փրկանաւորեմ, եցի va. dé-livrer moyennant rançon, ra-cheter; — զնամակ, affranchir une lettre.

Փրկանաւորութիւն s. ran-çonnement, rachat.

Փրկանք, նաց sm. rançon; rachat, rançonnement; déli-vrance, rédemption; — նա-մակի, affranchissement d'une lettre.

Փրկաւետ V. Փրկական.

Փրկեմ, եցի va. sauver, dé-livrer, racheter.

Փրկիչ s. sauveur, rédemp-teur; Թուականութիւն ou Թուա-կան Փրկչիւն, ère chrétienne.

Փրկութիւն s. salut; rédemp-tion, délivrance; rachat.

Փրկութիւնաբեր ou Փրկու-ծիւնագործ a. qui apporte, qui fait le salut, salutaire.

Փրկչական a. de sauveur, de rédempteur.

* Փրցնեմ, ուցի va. détacher, rompre, casser.

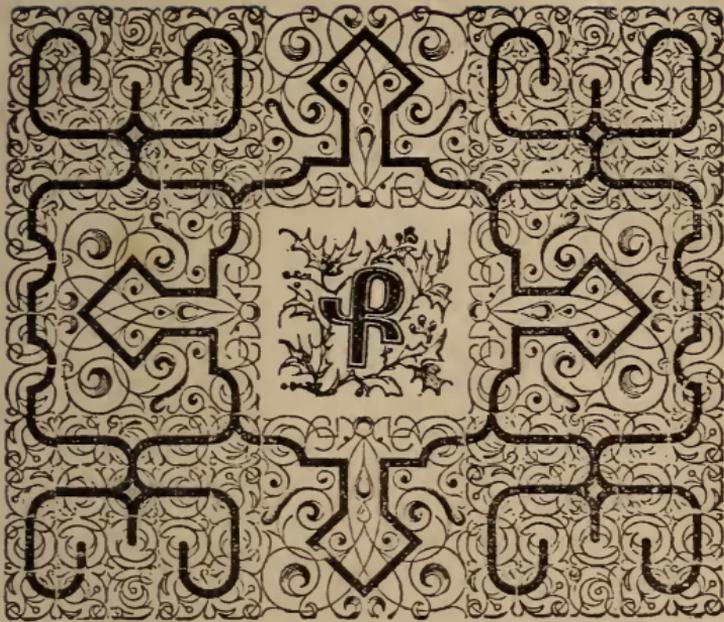
Փրփուր, փրոյ, փրոց sm. écume, mousse.

Փրփրադէզ a. rempli d'é-cume, écumant, écumeux, mousseux; — ալիք, ondes écu-mantes.

Փրփրալից a. plein d'écume, écumant, mousseux.

Քրրածին a. né de l'écume.
 Փրփրական a. écumant, écumeux, mousseux.
 Փրփրահան, ի s. écumoire.
 Փրփրամ V. Փրփրեմ vn.
 Փրփրատեսակ a. qui ressemble à l'écume.
 Փրփրեմ, եցի va. faire écumer ou mousser; vn. écumer, mousser; — առ կատաղութեան, écumer de rage.
 Փրփրեմ V. Անմեռուկ.
 Փրփրերախ a. qui a la bouche écumante, écumeux; — երիվար, coursier écumant.
 Փրփրեցուցանեմ, ուցի va. faire écumer ou mousser, couvrir d'écume.
 Փրփրիմ V. Փրփրեմ vn.
 Փցնութիւն s. mauvaise qualité, inutilité.
 Փցուն, ցնոյ a. mauvais, inutile, vil, vilain.
 Փքաղիք, ղեաց s. artère.
 Փքամ, Փքանամ, ացայ vn.

s'enfler, gonfler; fig. enfler, gonfler, s'enfler d'un vain orgueil, être enflé d'orgueil, de ses succès, de ses avantages, se gonfler d'orgueil, s'enorgueillir, respirer l'orgueil et la présomption.
 Փքանք, նաց. Փքացումն s. enflure, gonflement, bouffissure; fig. enflure, orgueil.
 Փքացուցանեմ, ուցի va. enfler, gonfler, bouffir; — ամբարտաւանութեամբ, enfler d'orgueil.
 Փքին, փքնի, նաւ, նաց s. trait, flèche, dard; իքէն եւ անդր է փքինն, les flèches sont au delà de toi; fig. vous en êtes à cent piques.
 Փքնում, քեայ V. Փքամ.
 Փքոցուռոյց a. bouffi, enflé, boursoufflé, ampoulé, bouffant, emphatique.
 Փքումն V. Փքանք.
 Փքուռոյց V. Փքոցուռոյց.

Ք (ké) sm. trente-sixième lettre de l'alphabet et trentième des consonnes; neuf mille, neuf-millième.

* Քալեմ V. Քայլեմ.

* Քալող s. marcheur.

Քած, ից s. chienne; a. femelle.

Քածաւարոտ, աց a. châtré; s. eunuque.

Քակած s. décousure; a. décousu, défait.

Քակք s. séparation.

Քակեմ, եցի va. défaire, dénouer, délier, détacher; disjoindre, désunir, dissoudre, décomposer, diviser; détruire, démolir, abattre; démonter, désassembler, débander; —

զբեռինս, déballer; — զկարեալն, découdre; — զբարեկամս, séparer les amis.

Քակիչ a. s. qui délie, destructeur.

Քակոր, ոյ s. excrément de bête, fiente, fumier; — աքջառոյ, bouse.

Քակուած, ոյ, ի s. dissolution; décousure; a. décousu, défait.

Քակումն s. V. Քակտումն; dénoûment.

Քակուտ V. Խախուտ.

Քակտեմ, եցի va. dissoudre; décomposer, détruire.

Քակտիչ a. destructif; s. destructeur.

Քակտուեիւն, Քակտումն s.

dissolution, décomposition, séparation, rupture. destruction.

Քահանայ, ից s. prêtre, abbé.

Քահանայագործեմ, եցի va. consacrer.

Քահանայագործութիւն sm. consécration.

Քահանայական adj. sacerdotal.

Քահանայակից sm. compagnon de sacerdoce.

Քահանայանամ, ացայ յո. se faire prêtre, prendre les ordres, être ordonné prêtre; s'acquitter des fonctions du sacerdoce.

Քահանայապետ, աց sm. prince des prêtres, grand-prêtre, pontife, grand pontife; — ն Շոռվայ, le souverain pontife.

Քահանայապետաբար adv. pontificalement.

Քահանայապետական adj. pontifical.

Քահանայապետեմ, եցի յո. être le grand prêtre ou le pontife.

Քահանայապետութիւն sm. dignité de grand prêtre, pontificat; hiérarchie.

Քահանայապէս adv. comme un prêtre, en prêtre.

Քահանայացուցանեմ, ուցի. Քահանայեմ, եցի va. faire ordonner prêtre.

Քահանայութիւն s. prêtrise, sacerdoce.

Քահանայուհի sf. prêtresse.

Քաղ, ից s. bouc; sarclure; — հանել, sarcler.

Քաղահան, ի s. sarclage; sarcler; — առնել, sarcler; fig. épilucher, choisir.

Քաղահեղձոյց լինել, être étouffé par les mauvaises herbes.

Քաղաք, աց sm. ville, cité; սուրբ —, la cité sainte; Յագաւորեալ —, ville royale, capitale, métropole.

Քաղաքաբերդ, ից s. place forte.

Քաղաքաբնակ, աց s. habitant d'une ville; — լինել, habiter dans une ville.

Քաղաքագետ, Քաղաքագիւղ, ից s. villette, bourg.

Քաղաքագէտ a.s. politique.

Քաղաքագիտութիւն s. la politique.

Քաղաքադուռն, դրան s. la porte de la ville.

Քաղաքաժողով a. composé de tous les habitants de la ville; — ընկերութիւն, société.

Քաղաքական adj. civil, civique, politique; citoyen, bourgeois; poli, civil; s. la politique; — պատերազմ, guerre civile.

Քաղաքականութիւն s. politique; civilité, politesse.

Քաղաքակիրթ, Քաղաքակրթեալ a. civilisé.

Քաղաքակրթեմ, եցի va. civiliser.

Քաղաքակրթութիւն s. civilisation.

Քաղաքակից s. concitoyen.

Քաղաքամայր V. Մայրաքաղաք.

Քաղաքամէջ, միջի s. le milieu de la ville, place; իքաղաքամիջի անդ յԱնի, au milieu d'Ani même.

Քաղաքամուր s. ville forte.

Քաղաքային V. Քաղաքական; —ք, la bourgeoisie.

Քաղաքանամ, ացայ vn. devenir une ville.

Քաղաքանի s. pl. les villes.

Քաղաքանօրէն adv. politiquement.

Քաղաքապահ, աց s. gardien de la ville.

Քաղաքապետ, աց s. maire, gouverneur d'une ville.

Քաղաքապետարան, ի sm. mairie (l'hôtel).

Քաղաքապետութիւն s. mairie (la dignité).

Քաղաքառու, աց s. celui qui prend une ville.

Քաղաքավար, աց a. politique; civil, poli, courtois.

Քաղաքավարեմ, եցի. Քաղաքավարիմ, եցայ vn. se conduire, se comporter, vivre, agir.

Քաղաքավարութիւն s. conduite, genre de vie, manière d'agir, politique; police; pratique; civilité, politesse, urbanité, courtoisie, façon; խորագէտ —, profonde politique; անստգիւտ —, conduite irréprochable; — վարուց, la vie, la conduite; — կենաց, manière de vivre; ծայրացեալ —, politique profonde.

Քաղաքացի, ցոյ, ցեաց s. citoyen, bourgeois.

Քաղաքացուցանեմ, ուցի va. rendre comme une ville.

Քաղաքաւեր a. destructeur d'une ville.

Քաղաքաւորութիւն s. civilité, politesse; honnêteté, vertu.

Քաղաքիկ s. petite ville, villette.

Քաղաքկներ, ներոյ s. pl. les villettes.

Քաղաքորմ, ոյ, ի s. la muraille, la fortification d'une ville, rempart.

Քաղբան, աց s. galbanum.

Քաղղեայ, դէից sm. chaldéen; astrologue, tireur d'horoscopes.

Քաղղեական a. chaldaïque, astrologique.

Քաղղէութիւն s. astrologie.

Քաղեմ, եցի va. cueillir, recueillir, ramasser; tirer, extraire; arracher, ôter; — զոգիս՝ զշունչ ուրուք, tenir qn. le bec dans l'eau, le laisser en suspens; — ոջիւս, ôter les puces, épucier.

Քաղմնատ, Քաղմնատութիւն V. Յոթով, Յոթովութիւն.

Քաղիրդ, Քաղիրեմ, զրդաց s. tripe.

Քաղիանեմ, եցի va. sarcler.

Քաղոց s. ancien mois des Arméniens.

Քաղուած a. s. extrait; * — ընել, repasser.

Քաղուածոյք, ծոյից s. recueil, extrait, épitome.

Քաղրեղ a. ventru.

Քաղց, ի, ոյ, ից s. faim; a. qui a faim; յուզելզ —, aiguiser

l'appétit; — դժնդակ՝ ուժգին՝ անհնարին, faim rude, canine, dévorante; հարկանել զ—, apaiser, assouvir la faim.

Քաղցական, աց a. où il y a faim, qui excite la faim, famélique.

Քաղցանամ V. Քաղցնում.

Քաղցաւոր, Քաղցեալ a. s. qui a faim, affamé, famélique.

Քաղցենամ V. Քաղցնում.

Քաղցկեղ, ի s. cancer, gangrène; dartre vive.

Քաղցնում, ցեայ յո. avoir faim, être affamé; fig. avoir faim, besoin de, être avide de.

Քաղցու, ոյ s. moult.

Քաղցուալից a. enivré, plein de moult.

Քաղցունենի, նւոյ, նեաց a. doux.

Քաղցունթին, Քաղցումն s. faim.

Քաղցր, ցու, քաղցունք, ունց adj. doux, suave; agréable, charmant, aimable, affable, cher, chéri; adv. avec douceur, doucement, agréablement; — է ինձ, il m'est doux; — է տեսանել, il est doux de voir; — էր մեզ տեսանել, nous voyions avec plaisir; — է նոցա, c'est un plaisir pour eux de; — է ինձ գինի, du vin me ferait, me fait plaisir; — քունեսցես, ton sommeil sera doux; — ձայն, douce voix; — գինի՝ հայեցուածք՝ բնաւորութիւն՝ հողմ՝ յիշատակ, vin, regard, caractère, vent, souvenir doux; V. Բարք.

Քաղցրբան, ից a. au doux langage, au doux parler, qui a un langage doux, flatteur, patelin.

Քաղցրբանութիւն s. doux langage, paroles mielleuses; flatterie, patelinage.

Քաղցրբարբառ adj. qui a une voix douce, dont le son est doux; — երգ, doux chant.

Քաղցրբարոյ, ից a. qui a le caractère doux, d'un caractère doux, affable.

Քաղցրբարութիւն s. caractère doux, affabilité.

Քաղրաբեր a. qui porte la douceur, qui produit des fruits doux.

Քաղրաբոյր adj. qui a une odeur douce, qui exhale une douce odeur, suave, odoriférant, parfumé, embaumé.

Քաղցրաբուղիս adj. qui fait jaillir la douceur, doux; — աղբիւր, douce fontaine.

Քաղցրալից a. plein de douceur.

Քաղցրալուր a. doux à entendre, doux; doux, docile.

Քաղցրախառն a. mêlé de douceur, doux; tempéré; — բանք, paroles emmiellées.

Քաղցրախառնութիւն s. température.

Քաղցրախորժ adj. agréable au goût, doux, agréable.

Քաղցրախօս, Քաղցրախօսիկ adj. qui parle ou chante d'une voix douce, qui a un langage doux.

Քաղցրածաւալ a. qui se ré-

pand doucement ; — տիւ, un jour doux ; ցօղ —, douce rosée.

Քաղցրական a. doux.

Քաղցրակարկաջ a. qui murmure doucement, qui coule avec un doux murmure.

Քաղցրակն a. aux doux yeux, qui a les yeux doux.

Քաղցրահամ adj. qui a une saveur douce, savoureux, délicieux.

Քաղցրահամբոյր adj. doux, doucereux, doucet, affable, complaisant, bienveillant.

Քաղցրահամութիւն sm. saveur douce.

Քաղցրահայեաց a. qui a un regard doux, au doux regard, doux.

Քաղցրահնչակ ou Քաղցրահրնչիւն adj. qui rend un son doux.

Քղցրահոս a. qui coule doucement.

Քաղցրածայն, ից a. qui a une voix douce, un son doux, mélodieux ; — բարբառով, mélodieusement.

Քաղցրածայնութիւն s. voix douce, mélodie, euphonie ; — քիւրով, par sa douce voix.

Քաղցրաղի a. dont les cordes sont bien accordées, qui a un son doux.

Քաղցրաճաճանչ a. au doux rayon.

Քաղցրաճաշակ V. Քաղցրահամ.

Քաղցրանամ, ացայ vn. s'a-doucir, devenir doux ; fig. s'a-doucir, se radoucir, se calmer.

Քաղցրանինչ ou Քաղցրանիրի բուն s. sommeil doux.

Քաղցրանշոյլ a. qui répand une lumière douce.

Քաղցրանուագ adj. qui fait entendre des chants doux, harmonieux, mélodieux ; — երգ, doux chant.

Քաղցրաշունչ a. qui souffle d'une manière douce, doux.

Քաղցրապատիր adj. qui trompe avec douceur.

Քաղցրապարզ աչք s. yeux doux, regard agréable.

Քաղցրապէս adv. doucement, avec douceur.

Քաղցրապտուղ a. qui a des fruits doux.

Քաղցրասէր a. qui aime les douceurs.

Քաղցրասիգ, Քաղցրասիք V. Քաղցրաշունչ.

Քաղցրասնոյց a. nourri avec douceur.

Քաղցրաժաճառ, աց s. confiseur.

Քաղցրատուր a. donné avec douceur.

Քաղցրացուցանեմ, ուցի va. adoucir, rendre doux ; méd. édulcorer ; fig. adoucir, radoucir, calmer, tempérer.

Քաղցրացուցիչ a. adoucissant ; méd. édulcorant.

Քաղցրաւենի, նույ, նեաց s. douceurs, confitures.

Քաղցրաքուն adj. qui a un sommeil doux.

Քաղցրեմ V. Քաղցրացուցանեմ.

Քաղցրենի a. doux.

Քաղցրերգութիւն sm. doux chant, mélodie.

Քաղցրիկ a. doux, suave.

Քաղցրութիւն sm. douceur, suavité; adoucissement; douceur, charme, attrait, aménité; — ք, avec douceur.

Քաղցրուսոյց a. qui enseigne avec douceur, doux.

Քամ, ոյ sm. pressis, jus, coulis.

Քամակ, աց s. dos, échine.

Քամակաբեկ, Քամակակոտոր a. échiné, qui a l'échine rompue.

Քամակակոր a. qui a le dos voulté, courbé.

Քամահաբար adv. d'une manière méprisante.

Քամահական a. méprisable.

Քամահանք, նաց s. mépris, dédain; քամահանս առնել V. Քամահեմ.

Քամահելի a. méprisable.

Քամահեմ, եցի va. mépriser, dédaigner, ne faire aucun cas, ne point tenir compte de.

Քամահիչ a. méprisant.

Քամեմ, եցի va. presser, exprimer, pressurer, extraire; passer à la chausse, passer, filtrer, couler; fig. épuiser, vider; — զբաժակ, vider la coupe; épuiser le calice jusqu'à la lie; — ցյատակ զբաժակն, avaler jusqu'au fond le calice; — զբաժակ մինչեւ ցմբուր, boire le calice jusqu'à la lie; — զամենայն մրուրս դառնութեան բախտին, épuiser toutes les rigueurs de la fortune.

Քամի, տյ s. vent; * ամէն քամիէ դառնալ, tourner à tout vent; * քամիի բերան, en plein vent; — կփչէ, le vent souffle; V. Հողմ.

Քամոց, աց sm. passoire, chausse, filtre, couloir.

Քամուած, Քամուք s. pressurage, pressis, résidu.

Քայլ, ից s. pas, enjambée; առնուլ զառաջին — ou * առաջին —ն ընել, faire les premiers pas, les avances; — մի ոտին, un pied de terre; — առ — ou քայլ քայլ, pas à pas.

Քայլափոխ, ից s. pas, marche, allure.

Քայլափոխեմ, Քայլեմ, եցի vn. faire un pas, des enjambées, marcher, aller.

Քայռ, ից s. collier.

Քայռամանեակ V. Քառամանեակ.

Քայքայանք V. Քայքայումն.

Քայքայեմ, եցի va. dissoudre, détruire, défaire, disloquer; disperser; — զմիտս, dissiper, distraire; — իմ vn. se dissoudre, tomber en dissolution, se détruire; se disperser, se dissiper.

Քայքայութիւն, Քայքայումն s. dissolution, destruction, division, dispersion; — մտաց, dissipation.

Քան prep. au-dessus de, par-dessus, sur, plus que; comme, autant que; — ou — եթէ, — եւ, conj. que; սիրէ զնա հայրն քան զամենայն որդիս իւր, le père l'aime plus

que ou par-dessus tous ses fils; պատրաստ եմք մեռանել՝ քան անցանել ընդ օրէնս հայրենիս, nous sommes prêts à mourir plutôt que de violer les lois de la patrie; Աստուած առաւել եւս սիրէ զմեզ՝ քան թէ մեր զանձինս, Dieu nous aime plus que nous ne l'aimons nous-mêmes.

Քանակ, աց sm. quantité, mesure.

Քանակական a. quantitatif.

Քանակեմ, եցի va. marquer ou assigner la quantité.

Քանակութիւն s. quantité.

Քանդ, ի. Քանդակ, աց s. sculpture; ciselure; entaille, relief; camée.

Քանդակագործ, աց s. sculpture; ciselure; objet sculpté ou ciselé; sculpteur; ciseleur; a. sculpté, ciselé, entaillé.

Քանդակագործի, ծւոյ, ծեաց s. échoppe, burin, ciseau.

Քանդակագործութիւն sm. sculpture; ciselure.

Քանդակածոյ, ից a. sculpté, ciselé.

Քանդակեմ, եցի va. sculpter, ciseler; entailler.

Քանդակիչ s. sculpteur, ciseleur.

Քանդեմ, եցի va. démolir, abattre, détruire, renverser, ruiner, démanteler, raser.

Քանդիչ s. destructeur.

Քանդուկ, դլի s. jarre, tine.

Քանդումն sm. démolition, démantèlement, destruction.

Քաներորդ, աց s. le quatrième, le combien.

Քանդի conj. car, parce que, puisque, attendu que, du moment que, vu que, considérant que.

Քանի՞, Քանո՞յ a. combien grand? combien nombreux? de combien? de quel nombre? adv. combien? jusqu'à quel point? que! քանի՞ ինչ պարտիս, combien devez-vous? քանի՞ նկանակ ունիք, combien de pains avez-vous? * քանի՞ տարեկան ես, quel âge avez-vous? quel est votre âge? քանի՞ գնոյ ou քանոյ վաճառեցեր, à quel prix ou à combien avez-vous vendu? քանո՞յ գնեցեր, à quel prix ou à combien as-tu acheté? իքանի՞ աւուրս, dans combien de jours? քանի՞ անգամ, combien de fois? քանի՞ առաւել ou եւս, combien plus! à plus forte raison; քանի՞ վեհ է հայրենասիրութիւն, que le patriotisme est sublime! քանի՞ քանի՞ combien! que! que de fois! քանի մի, quelques-uns; աւուրս քանի մի, quelques jours; քանի մի մարդիկ, quelques hommes, quelques gens; * քանի որ, tant que.

Քանիութիւն s. quantité.

Քանիպատի՞կ adv. combien de plus? combien de fois?

Քանի՞ցս, Քանի՞ցս անգամ adv. combien de fois? քանիցս, քանիցս անգամ, toutes les fois que.

Քանիօն V. Քանի; — առաւել ou եւս, combien plus! à plus forte raison.

Քանիօնութիւն s. quantité, nombre, mesure.

Քանոն, Քանովն, աց sm. règle, équerre; fig. règle, modèle, principe.

Քանոնական a. régulier.

Քանորդ, աց s. quotient.

Քանորդական a. par quotient.

Քանուն, V. Քանոն.

Քանցանք, նաց s. fatigue, travail.

Քանցեմ, եցի va. écorcher, déchirer; — զոսկերս, désosser.

Քանքատեմ V. Գանգատեմ.

Քանքար V. Տաղանդ.

Քանքարաձագոյց adj. qui cache le talent.

Քանքարաւոր a. du poids, de la valeur d'un talent.

Քանքարտամ V. Գանգատեմ.

* Քաշեմ, եցի va. tirer; * վաքագոյրը —, tirer le rideau; Թի —, ramer; պատկեր —, peindre, faire un tableau; Վէկէն ստակ —, tirer de l'argent de զո.; Վէկուն վերայ —, tirer sur զո., lui adresser une lettre de change; գիծ —, tirer une ligne; սուր —, tirer l'épée.

* Քաշուած adj. retiré; — կեանք, vie retirée.

* Քաշուիմ, եցայ vn. se tirer; se retirer; գետը կքաշուի, la rivière se retire, rentre dans son lit; այս կերպասը կքաշուի, cette étoffe se retire, se raccourcit; գործէ՛ աշխարհէ՛ —, se retirer des affaires, du monde.

Քաուչու s. caoutchouc.

Քաջ, աց a. brave, vaillant, valeureux, courageux, intrépide; bon, vertueux, honnête; habile, qui excelle à, capable de, propre à; noble, distingué; s. héros; génie tutélaire ou protecteur; adv. bien, juste, à propos, très, fort, beaucoup: — արանց, empereur, César; — է, c'est bien, c'est très-bien; c'est dit; eh bien! — իբաց, bien loin; beaucoup, très, beaucoup plus; քաջքաջ, Թէ քաջ, au plus, tout au plus, au pis aller; կարի քաջ, կարի իսկ քաջ, très-bien, le mieux du monde, au mieux; քաջ լեր, sois brave! courage! քաջ մշակեալ, bien ou parfaitement cultivé.

Քաջաբան, ից. Քաջաբանիկ a. éloquent, disert.

Քաջաբանութիւն sm. éloquence.

Քաջաբաստիկ a. heureux, fortuné.

Քաջաբար adv. vaillamment, bravement, courageusement, avec courage.

Քաջաբարութիւն s. probité, honnêteté; bonheur.

Քաջաբեր adj. qui produit beaucoup, fertile, fécond.

Քաջաբերութիւն s. fertilité, fécondité.

Քաջաբերուն V. Քաջաբեր.

Քաջաբոլոր a. bien arrondi.

Քաջաբոյս, Քաջաբուսիկ a. qui pousse bien, qui a une belle végétation, florissant; fig.

d'une belle nature, bien fait ; qui a d'heureuses dispositions.

Քաջաբուսուծիւն sm. belle végétation ; fig. bonne nature ; heureuses dispositions.

Քաջազանգուր a. bien frisé, aux cheveux frisés.

Քաջազեղեցիկ a. très-beau, charmant.

Քաջազոյն adv. très-bien.

Քաջազօտի, տոյ a. qui a une belle ceinture ; fig. qui a sa robe bien retroussée, agile, dispos, actif, prêt à marcher, à agir.

Քաջագործութիւն sm. exploits, hauts faits.

Քաջադարման a. bien soigné, bien cultivé.

Քաջադէպ a. très à propos, commode, opportun.

Քաջադէտ, դիտի adj. qui garde, qui surveille bien.

Քաջադիպումիւն s. opportunité ; —ք, à-propos.

Քաջազարմ, ից. Քաջազգի, զգւոյ V. Քաջատոյսմ.

Քաջազգութիւն V. Քաջատոյսմութիւն.

Քաջազեկ adj. bien averti, bien clair, évident.

Քաջազէն a. bien armé.

Քաջազնեայ V. Քաջազուն.

Քաջազուարմ, Քաջազուարմ a. bien fleuri, florissant ; très-gai, bien joyeux.

Քաջազուն, զնոյ, զունք, զանց a. noble ; vaillant ; s. héros.

Քաջազօր a. très-fort, très-puissant.

Քաջաթռիչ a. qui vole bien.

Քաջաճոյր a. d'un bon teint.

Քաջաժիր a. très-actif, très-laborieux.

Քաջաճուխ adj. très-brun, d'un beau noir ; — հերք, cheveux d'ébène.

Քաջալանջ adj. qui a une forte poitrine.

Քաջալաւ a. probe, honnête, excellent ; — այր, homme de bien.

Քաջալաւութիւն s. probité, honnêteté.

Քաջալեր adj. qui donne du courage, encourageant, courageux ; — լինելու — ս մատուցանել՝ տալ, donner ou inspirer du courage, donner vigueur ; V. Քաջալերեմ ; — ս առնուլ, recevoir de l'encouragement.

Քաջալերական V. Քաջալեր.

Քաջալերեմ, եցի va. encourager, donner du courage, rehausser ou relever le courage de qn. ou à qn., ranimer ; — իմ vn. prendre ou reprendre courage, être encouragé ; քաջալերեաց, aie courage, ayez bon courage ; քաջալերեաց, որդեակ, courage, mon enfant !

Քաջալերիչ a. encourageant.

Քաջալերութիւն s. encouragement ; courage.

Քաջախառնութիւն s. bonne température ; bon tempérament.

Քաջախնամող V. Բարեխնամ.

Քաջախոտ a. abondant en fourrage.

Քաջախոհ, Քաջախորհ adj. qui pense bien. judicieux, sage.

Քաջախորհուրդ a. qui donne de bons conseils, sage.

Քաջախօս, Քաջախօսնակ a. qui parle bien, disert, éloquent.

Քաջախօսութիւն sm. éloquence.

Քաջածաղիկ adj. qui a de belles fleurs, en pleine floraison, florissant.

Քաջածանօթ a. très-connu.

Քաջածառ a. qui a de bons arbres, abondant en arbres.

Քաջածեր a. qui jouit d'une belle vieillesse.

Քաջածերութիւն s. belle ou heureuse vieillesse.

Քաջածնութիւն sm. action d'avoir beaucoup d'enfants; fécondité.

Քաջածնունդ a. qui a beaucoup d'enfants; fécond, fertile.

Քաջակազմ a. bien préparé ou apprêté.

Քաջակարգ a. bien ordonné, bien arrangé, bien disposé.

Քաջակարգութիւն sm. bon ordre, belle disposition.

Քաջակիրթ adj. bien discipliné, très-instruit.

Քաջակորով adj. vigoureux, très-fort; V. Քաջածիգ.

Քաջակրօն a. très-religieux.

Քաջահայր a. né d'un père brave, illustre.

Քաջահանճար a. très-intelligent, plein d'intelligence, d'esprit ou de talent.

Քաջահասակ a. d'une belle taille, grand.

Քաջահաւ, ուց s. ibis.

Քաջահաւատ a. très-fidèle, très-confiant.

Քաջահմուտ a. très-érudit, très-versé dans, fort instruit; s. bachelier; — լինել իմիք, se connaître en ou à qch., le savoir à fond; — գիտութեանց, bachelier ès sciences.

Քաջահմտութիւն sm. vaste érudition, grand savoir; baccalauréat; — դպրութեանց, baccalauréat ès lettres.

Քաջահնար լինել, s'ingénier, s'efforcer de.

Քաջահնչող a. très-sonore, très-retentissant.

Քաջահոգի a. plein d'âme, courageux, vif, déterminé.

Քաջահող a. dont le sol est bon.

Քաջահով a. très-frais, où l'on sent un vent frais.

Քաջահոտ a. qui sent bon, suave, odoriférant; — լինել, sentir bon.

Քաջահոտութիւն s. bonne odeur, senteur.

Քաջածայն a. qui a un beau son, une belle ou forte voix, sonore, retentissant; euphonique, harmonique.

Քաջածայնութիւն sm. belle ou forte voix; euphonie, harmonie.

Քաջածի, ոց a. qui a un bon cheval.

Քաջածիգ adj. qui tire ou ajuste bien, très-adroit.

Քաջաղեղն, եղանց a. adroit à tirer de l'arc.

Քաջամասնութիւն V. Բարեմասնութիւն.

Քաջամատն, տանց a. qui a des doigts très-habiles.

Քաջամարմին a. qui a un corps robuste, bien portant.

Քաջամարտիկ, տկաց a. qui combat vaillamment, bon guerrier, habile à la guerre, belliqueux.

Քաջամիտ a. très-intelligent, plein d'esprit, très-spirituel.

Քաջամտութիւն sm. génie, sagacité, intelligence, esprit.

Քաջայաղթ s. illustre vainqueur; a. illustre, éclatant.

Քաջայայտ adj. très-clair, très-évident, mis au grand jour, patent, notoire; — լինել, être très-évident, sauter aux yeux; — առնել, mettre au grand jour, mettre pleinement en évidence.

Քաջայանդուզն a. très-audacieux, très-hardi, le plus hardi; adv. plein d'assurance, hardiment.

Քաջայարմար a. très-convenable, fort commode, bien ajusté, parfaitement en rapport, bien adapté, apte ou propre à, bien d'accord.

Քաջայարմարութիւն s. aptitude, accord; état d'un objet bien adapté, bien convenable; harmonie.

Քաջայոյս adj. qui a bonne espérance, plein d'espoir, d'espérance, bien assuré.

Քաջայուշ a. qui a une bonne mémoire, qui se souvient très-bien.

Քաջայօժար a. très-disposé.

Քաջանամ, ացայ vn. être ou devenir courageux, prendre courage, déployer son courage, s'évertuer, avoir de l'énergie pour, avoir la force de, exceller, être exercé dans.

Քաջանդամ adj. bien membré, bien fait.

Քաջանուն a. très-renommé, illustre, célèbre.

Քաջապարաստ adj. tout prêt.

Քաջապէս adv. bravement, courageusement, vaillamment, fermement, avec courage ou bravoure.

Քաջապինդ a. bien solide, très-ferme; fort, robuste, vigoureux; adv. fort, fortement, avec vigueur, vigoureusement.

Քաջապնդութիւն sm. solidité, fermeté; vigueur, effort soutenu.

Քաջապտղութիւն sm. fertilité, fécondité.

Քաջապտուղ a. qui produit beaucoup de fruits ou de bons fruits, fertile, fécond.

Քաջաջուր a. qui a de bonne eau, de belles eaux; abondant en eau.

Քաջառատ a. très-abondant.

Քաջառնաբար adv. avec courage.

Քաջառողջ a. bien portant, qui est en bonne santé, sain de corps, d'une santé parfaite; —

լինել. être bien portant, jouir d'une bonne santé.

Քաջառողջութիւն s. bonne ou parfaite santé.

Քաջառոյգ a. qui est dans tout l'éclat de la jeunesse, dans sa belle saison, dans son printemps, vigoureux; — մանկութիւն, vive jeunesse.

Քաջառու adj. qui apprend bien, très-intelligent.

Քաջասււ a. très-noir.

Քաջասիրտ a. qui a un cœur brave, courageux, intrépide; adv. courageusement.

Քաջասնութիւն sm. bonne nourriture.

Քաջասնունդ a. bien nourri.

Քաջասուր adj. très-aigu, très-tranchant.

Քաջասրունք a. bien jambé.

Քաջասրտեմ, եցի. Քաջասրտիմ, տեցայ vn. prendre courage, être courageux.

Քաջասրտութիւն sm. courage, bravoure.

Քաջավայելուց a. très-convenable, très-décent; très-élégant, très-beau, charmant.

Քաջավարժ, ից a. très-exercé, très-instruit; s. licencié; — օրէնսգիտութեան, licencié en droit.

Քաջավարժութիւն s. grand exercice, grande pratique; grade de licencié.

Քաջատես, Քաջատեսիկ a. qui voit loin, qui a la vue perçante.

Քաջատեսութիւն sm. bonne vue, vue perçante.

Քաջատոհմ, Քաջատոհմիկ a. noble, de haute naissance.

Քաջատոհմութիւն sm. noble, haute naissance.

Քաջարի a. très-brave, vaillant, valeureux, courageux.

Քաջարշաւ լինել, courir vite, aller au galop, galoper.

Քաջարուեստ a. industrieux.

Քաջարութիւն sm. trait de courage, bravoure, vaillance.

Քաջացուցանեմ, ուցի va. rendre courageux, brave, donner ou inspirer du courage.

Քաջաւէտ adj. très-brave, vaillant, valeureux.

Քաջափայլ a. très-brillant, éclatant, illustre.

Քաջափառ a. très-glorieux, majestueux, magnifique.

Քաջափառութիւն sm. majesté, magnificence.

Քաջափոյթ a. très-diligent, très-actif, très-vif.

Քաջափորձ a. très-expérimenté, le plus expérimenté.

Քաջաքարոզ a. qui prêche bien.

Քաջեան a. brave, vaillant, preux.

Քաջեռաց a. très-bouilli.

Քաջերգող adj. qui chante bien.

Քաջերէ a. qui a de bon gibier.

Քաջեփ a. bien cuit, recuit, cuit à point.

Քաջընթաց, Քաջընթացիկ a. s. qui court bien ou vite, bon ou agile coureur.

Քաջընտիր adj. bien choisi,

d'élite; — գօրք, bonnes troupes, troupes d'élite.

Քաջիկ adv. bien, très-bien, comme il faut.

Քաջողկոյզ a. qui a de belles grappes.

Քաջողջուծիւն V. Քաջառողջուծիւն.

Քաջորդի, դւոց a. qui a des enfants vertueux, illustres.

Քաջորեար, երոյ s. pl. les braves gens.

Քաջութիւն sm. bravoure, vaillance, valeur, courage; exploit; vertu, bonté; — ք, avec bravoure, courageusement, valeureusement, bravement, vaillamment; — ցուցանել, montrer du courage.

Քաջուղէշ V. Բազմոստ.

Քաջուշեղ, աց a. très-intelligent, plein d'esprit, d'intelligence; — է մանուկդ, il y a de l'étoffe chez cet enfant.

Քաջուշեղութիւն s. grande intelligence, heureuses dispositions, étoffe.

Քաջուսումն adj. bien instruit, très-savant; qui apprend bien.

Քաջուսումնութիւն s. grand savoir, vaste érudition, connaissance bien fondée; action d'apprendre bien.

Քաջօրէն adv. bravement, courageusement; adj. brave, courageux.

Քառ, ից a. quatre.

Քառադէմ, Քառադիմակ, Քառադիմի a. à quatre faces, tétraèdre.

Քառաթեւ, Քառաթեւեան a. à quatre ailes.

Քառածալ a. in-quarto.

Քառակերպ, ից. Քառակերպեան a. qui a quatre formes, quatre aspects divers.

Քառակողմն, Քառակողմեան a. quadrilatère; carré.

Քառակոյս V. Քառակուսի.

Քառակուսեմ, եցի va. carrer.

Քառակուսի, սւոյ a. s. carré; — թուոյ, le carré d'un nombre;

— արմատ, racine carrée.

Քառահատոր a. en quatre volumes.

Քառահոլով a. qui tourne ou roule de quatre manières; ի— եղանակս տարւոյ, dans toutes les saisons.

Քառածի, ոյ adj. à quatre chevaux, attelé de quatre chevaux; — ք s. quadriges.

Քառամանեակ, նեկաց sm. collier.

Քառամեայ adj. de quatre ans, quadriennal; — ժամանակ, quatre ans, quatre années.

Քառամիլիոն, ի sm. quadrillon.

Քառանիւթ, Քառանիւթեայ a. composé de quatre matières.

Քառանկիւն, կեան a. quadrangulaire; s. tétragone; — լանաց, cloître.

Քառանկիւնի a. quadrangulaire.

Քառապատիկ a. quadruple.

Քառապատկեմ, եցի va. quadrupler.

Քառասնամեայ մէից. Քա-

ռասնամեան, մեանց a. quadragénaire; de quarante ans.

Քառասնեակ, Քառասներեակ sm. quarante, quarantaine.

Քառասներորդ ou Քառասնորդ, աց a. quarantième.

Քառասներորդք, Քառասնորդք, դաց s. carême.

Քառասնորդական a. quadragesimal.

Քառասնօրեայ, ըէից a. de quarante jours.

Քառասուն, սնից adj. quarante.

Քառավանկ adj. quadrisyllabe.

Քառավտակ a. qui a quatre ruisseaux.

Քառաքայլ, Քառաքեաց a. à quatre jambes, quadrupède.

Քառեակ, եկի s. quatre.

Քառեամ sm. quatre ans, quatre années.

Քառերակ s. douzaine.

Քառոտանի V. Չորքոտանի.

Քառորդ, աց s. quatrième; quartier, quart; quart d'heure.

* Քառսուն V. Քառասուն.

Քառօրեայ adj. de quatre jours.

Քասքնեմ, եցի vn. frémir de peur, frissonner, s'effrayer, avoir horreur.

Քասքնեցուցանեմ, ուցի va. faire frémir, effrayer, altérer la figure, chagriner.

Քասքնեցուցիչ a. effrayant.

Քատակ, ի s. ressemblance, forme, proportion.

Քատակեմ, եցի va. rendre

semblable, assimiler, former, proportionner.

Քատակուծիւն V. Քատակ.

Քար, ի, ամբ, ինք, անց s. pierre; * — նետել, jeter, lancer une pierre; fig. jeter la pierre à զո.; պատուական —, pierre précieuse; * քարի բռնել, attaquer à coups de pierres, lapider; ցնորուլ՝ չմնալ — իքարի վերայ, ne pas laisser, ne pas rester pierre sur pierre.

Քարագազան adj. dont le sommet est en pierre.

Քարագիր, etc. V. Վիմագիր.

Քարագործ, աց a. de pierre; s. V. Քարակոփ; méd. gravelle.

Քարադէզ s. amas de pierres.

Քարադր, ի s. pluvier.

Քարադրօջ V. Քարակոփ.

Քարաձող, Քարաձոձող, ից s. stellion.

Քարաժայռ, ից. Քարաժեռ s. roc, roche, rocher; écueil.

Քարալից a. plein de pierres, pierreux.

Քարախառն adj. mêlé de pierres.

Քարախունկ s. bdellium.

Քարածեծ a. attaqué à coups de pierres, lapidé.

Քարածերալք, պից sm. caverne, antre.

Քարակարկառ sm. amas de pierres.

Քարակերտ a. bâti en pierre; — տուն, maison de pierre.

Քարակոյտ V. Քարադէզ.

Քարակոշկոն առնել, attaquer à coups de pierres, lapider.

Քարակոշտք sm. bloc de pierre.

Քարակուռ, Քարակոփ, աք s. tailleur de pierres; graveur sur pierre, sculpteur; a. bâti en pierres, fait en pierres de taille, taillé dans la pierre.

Քարակտուր a. s. taillé dans la pierre.

Քարահատ, աք s. tailleur de pierres; épinçoir; —ք, carrière de pierres.

Քարածիգ a. qui jette une pierre.

Քարածգուծիւն sm. jet de pierre.

Քարածիգ a. qui jette des pierres; —լիւնել, jeter, lancer des pierres.

Քարածիւծ s. pétrole.

Քարայատակ, աք a. pavé en pierres.

Քարայարկ adj. couvert en pierres.

Քարայր, ից s. grotte, antre, caverne.

Քարանամ, աքայ vn. se pétrifier, changer en pierre.

Քարանձաւ, աք s. grotte, caverne, antre; roc, rocher.

Քարանձաւամուտ adj. qui entre dans une grotte.

Քարաննուխ s. bot. lotier.

Քարաշէն V. Քարակերտ.

Քարապաշտ, ից sm. qui adore les pierres.

Քարապաշտութիւն s. l'action d'adorer les pierres.

Քարասերմնիկ s. bot. lithosperme, grémil.

Քարասիրտ a. qui a le cœur

dur comme la pierre, cœur de pierre, de roche, de marbre.

Քարասրտիմ, եքայ vn. avoir le cœur dur comme la pierre, s'endurcir.

Քարավազ, ի s. cataracte.

Քարավէժ առնել՝ արկանել, précipiter; lancer des pierres; — լիւնել, se précipiter.

Քարավէժք V. Քարածգուծիւն.

Քարավիժեմ, եքի va. précipiter.

Քարավիժութիւն s. précipitation; lieu escarpé.

Քարավրէժ առնել, se venger à coups de pierres, lapider.

Քարացումն s. pétrification.

Քարացուցանեմ, ուքի va. changer en pierre, pétrifier.

Քարափն, փին, փանց sm. bord escarpé, précipice; — ժայռին, le bord du rocher.

Քարափոր V. Վիմափոր.

Քարաքիւ V. Քարաքուլի.

Քարաքոս, ի s. lichen.

Քարաքուլի s. caverne, antre.

Քարք, ից s. aspic.

Քարքեկ s. bot. saxifrage.

Քարեայ, Քարեղէն adj. de pierre, en pierre.

Քարընդոտնեմ, եքի va. renverser qq. en lui donnant un croc-en-jambe; supplanter.

Քարընկէց, կեքի adj. qui jette, qui lance des pierres; s. baliste, catapulte; — Վի, un jet de pierre, distance d'un jet de pierre.

Քարէնկեցութիւն s. action

de lancer des pierres, jet de pierre.

Քարձակ, ի s. goujon.

Քարժնչումն V. Քրժմնչին.

Քարխոտ, ոյ s. consoude.

Քարկոթող, ի s. obélisque, cippe.

Քարկոծ a. lapidé; — առնել, lapider.

Քարկոծանք V. Քարկոծումն.

Քարկոծեմ, եցի va. lapider.

Քարկոծութիւն ou Քարկոծումն s. lapidation.

Քարկուր sm. tailleur de pierres.

Քարկոփ V. Քարակոփ.

Քարծ, ից a. qui a la barbe claire, clair-semée.

Քարճիկ s. jabot (d'oiseau).

Քարմարցանկ s. litharge.

Քարշ V. Քարշումն; ի—, ընդ — adv. en traînant; ընդ ou ի— ածել՝ արկանել՝ ձգել, traîner, entraîner, tirailler.

Քարշանք V. Քարշումն.

Քարշեմ, եցի va. tirer; traîner, entraîner; — ընդ գետին, traîner par terre; — առ դատաւորն, traîner devant le juge; — իմ vn. être tiré, traîné; — ընդ երկիր, se traîner par terre, ramper; — ընդ փոշի, traîner sur la poussière.

Քարշումն s. action de tirer, de traîner.

Քարոզ, ից, աց s. héraut, crieur public; prédicateur; musicien; sermon, prône; — բողոքականաց, prêche; — կարդալ, annoncer, publier, proclamer; — տալ, prêcher, don-

ner ou prononcer un sermon,

Քարոզակ, ի s. caducée.

Քարոզակից s. compagnon de sermon, de prédication.

Քարոզեմ, եցի va. proclamer par la voix du héraut, annoncer publiquement, publier à haute voix; prêcher, prôner; Թագաւոր —, proclamer roi; — օրինակաւ անձին, prêcher d'exemple; — յանապատի, prêcher dans le désert.

Քարոզիչ s. héraut, crieur public; prédicateur, prêcheur.

Քարոզութիւն s. l'action de proclamer, de publier par la voix du héraut, promulgation; prédication.

Քարոս V. Լախուր.

Քարուակ a. infâme, flétri, déshonoré; — կալ, essuyer une avanie, manquer aux bienséances, se conduire d'une manière infâme, se déshonorer.

Քարուականութիւն, Քարուականք, նաց s. avanie, infamie, déshonneur, vice, flétrissure, opprobre, turpitude.

Քարուտ a. pierreux.

Քարուրագ, ի s. épinçoir.

Քարսոն V. Լախուր.

Քարտ, ից. Քարտէզ, տիզաց. Քարտէն, տենի. Քարտէս, տիսաց s. carte, papier; lettre, livre.

Քարտուղար, աց s. secrétaire.

Քարտուղարան, ի s. secrétariat, secrétairerie.

Քարտուղարութիւն s. secrétariat (la fonction).

Քարց V. Քարձ.
 Քացախ, ոյ s. vinaigre.
 Քացախաման, ի s. oxymel.
 Քացախաման, ի s. vinai-
 grier (le vase).
 Քացախային a. acétique.
 Քացախավաճառ, ի s. mar-
 chand de vinaigre, vinaigrier.
 Քացախեմ, եցի vā. aigrir,
 rendre aigre; vinaigrer; —իմ
 vn. avoir le goût de vinaigre,
 devenir aigre, aigrir.
 Քացախեցուցանեմ V. Քա-
 ցախեմ.
 Քացախուծիւն sm. acidité,
 aigreur.
 Քացխակ, ի s. acétate.
 * Քացխիմ V. Քացախեմ vn.
 Քաւ conj. non, ne... pas;
 loin d'ici! si! si donc! prép.
 sans, excepté; քաւ քեզ, քաւ
 լիցի, քաւ յի՛ լիցի, non, à Dieu
 ne plaise! քաւ իմէնք, Dieu
 nous en garde, loin de nous;
 քաւ յինէն, Dieu m'en garde,
 loin de moi; քաւ լիցի մեզ,
 nous ne voulons pas; քաւ լիցի
 ինձ իՏեառնէ, le Seigneur me
 préserve! Dieu me garde! քաւ
 լիցի քեզ, loin de toi cette
 pensée.
 Քաւարան, աց s. propitia-
 toire; purgatoire; catafalque;
 a. expiatoire, propitiatoire.
 Քաւդեայ, դէից sm. mage,
 magicien.
 Քաւդէուծիւն s. magie.
 Քաւեմ, եցի va. expier; jus-
 tifier; satisfaire, rendre favo-
 rable ou propice.
 Քաւիչ a. expiatoire, pro-

pitatoire; — լինել, expier.
 Քաւուծիւն s. expiation, pro-
 pitiation; propitiatoire; liba-
 tion; զոհ —է, sacrifice propi-
 tiatoire, expiation; սեղան —է,
 propitiatoire.
 Քաւուծիւնաբեր a. qui ap-
 porte l'expiation, expiatoire.
 Քաւչապետ V. Քահանայա-
 պետ.
 Քափուր, փրի s. camphre;
 camphrée.
 Քաքար, աց s. gâteau, gaufre,
 brioche, fouace.
 Քեառ V. Քայռ.
 Քեզէն, Քեզոյն adv. de toi-
 même, par toi-même; pron.
 toi seul.
 Քեղակարոս, ի s. cerfeuil.
 Քեղանամ, ացայ vn. tenir
 le gouvernail; fig. gouverner.
 Քեղավար, ից s. timonier.
 Քեղաւոր a. garni d'un gou-
 vernail.
 Քեղի, դւոյ, դեաց s. gouver-
 nail, timon; — կառաց, timon,
 brancard.
 Քեմխտապատ a. couvert de
 maroquin, de cuir.
 Քեմուխտ, մխտոյ s. maro-
 quin, cuir.
 Քենեկալ a. beau-frère (le
 mari de la belle-sœur).
 Քենի, նւոյ s. belle-sœur
 (sœur de l'épouse).
 Քեռադուստր, դստեր s.
 nièce (la fille de la sœur).
 Քեռայր, առն s. beau-frère
 (le mari de la sœur).
 Քեռի, ուոյ, ոեաց s. oncle
 (le frère de la mère).

Քեռորդեակ, եկի. Քեռորդի, դույ sm. neveu (le fils de la sœur).

Քերածոյ, ից a. gratté, ratclé, ratisé, poli.

Քերական s. grammairien; grammaire; * alphabet.

Քերականութիւն sm. grammaire.

Քերականորէն adv. grammaticalement.

Քերանք, նաց s. action de gratter; V. Քերիչ.

Քերդած, etc. V. Քերծած.

Քերեծին V. Աղեղնաւոր.

Քերեմ, եցի va. gratter, racle, ratisser, râper; raboter, planer, polir; gratter (l'endroit qui démange); écorcher, excorier, érafler, friser; graver, inscrire; — առ, passer près, raser de près, effleurer, longer, passer le long de; — առ ափամբք, côtoyer le rivage, aller le long du rivage; — զափամբք, aller terre à terre; — զափամբք Եպիրոսի, aller sur la côte d'Épire; քերեալ անցանել, toucher légèrement en passant, frôler; — իմ vn. se gratter, avoir envie de se gratter, avoir des démangeaisons.

Քերծած V. Քերծուած.

Քերծեմ, եցի va. écorcher, égratigner, excorier; faire, composer; faire des vers, poétiser.

Քերծող, աց s. poète; grammairien.

Քերծողաբանեմ, եցի vn.

parler poétiquement, poétiser, faire des vers.

Քերծողաբար adv. poétiquement.

Քերծողական a. poétique; gracieux.

Քերծողահայր, հօր s. père des poètes, des grammairiens.

Քերծողութիւն V. Քերծած.

Քերծողուհի sf. poétesse.

Քերծուած, ոց. Քերծուածին s. poésie, poème, vers.

Քերիչ s. grattoir; ratissoire; rabot, racloire, plane; raboteur; — ձիոց, étrille; — շաքարի, râpe.

Քերծում, քերծի, քերծ va. écorcer, peler; raser.

Քերոբ, ից. Քերովբ, ից. Քերովբէ, ից. Քերովբիմ, աց. Քերուբ, ից s. chérubin.

Քերոց V. Քերիչ.

Քերուած, ոց sm. ratisuré, raclure, râpure.

* Քերուլիմ V. Քերեմ vn.

Քերքեմ, եցի va. chasser, expulser.

Քեց a. détaché, séparé.

Քեցեմ, եցի va. détacher, séparer; — զսիրտ յաշխարհէ՛ իհեշտութեանց, détacher son cœur du monde, des plaisirs.

Քեցումն s. détachement, séparation.

Քէն, քինու s. rancune, ressentiment, animosité, haine; vengeance; — պահել, garder rancune, en vouloir à; ի— վրիժուց, en haine de; ի— վրիժու, en haine.

Քէշ, ից s. secte, religion.

Քէշակարկատ, ից a. qui invente une secte.

Քծախոտ, ոյ s. tabac (à priser); — բաշել, priser.

Քծատուփ, ոյ s. tabatière.

Քծափողք, ղոց s. narines.

Քծծելիք s. cillement, cliniquement; clin d'œil.

Քծծեմ, եցի vn. ciller, clinotter; faire un clin d'œil; ի— ական, en un clin d'œil, en moins de rien, comme par enchantement.

Քծծումն, Քծիծ V. Քծծելիք.

Քծոց V. Կողով.

Քծուեմ, եցի va. chercher des poux, épouiller; — իմ vn. s'épouiller.

Քիծ, քեաց s. nez; — կենդանեաց, museau; * քեէն խօսիլ՝ երգել, parler, chanter du nez; * զոք քեէն բռնել ou քեէն բռնել տանիլ, mener qu. par le nez, le mener en laisse; * քիծ քեի գալ, se trouver nez à nez; * քիծը կախել, faire la mine, boudier; * քիծը բաշել, renifler; * քիծը ցաւիլ, avoir mal au nez; * քեէն արիւն գալ, saigner du nez; * բանի մի մէջ քիծը խոծել, mettre le nez dans une affaire; * սուր քիծ ունել, avoir bon nez, avoir le nez fin; մեծ՝ փոքր՝ սրածայր՝ տափակ —, nez grand, petit, pointu, épaté ou camus.

Քիլ, քլի, քլաւ s. a. espion; délateur, calomniateur.

Քիլոկրամ V. Հազարկրամ.

Քիմիագէտ s. alchimiste.

Քիմիական a. alchimique.

Քիմիայ, ից s. alchimie.

Քիմիարար, աց sm. alchimiste.

Քիմք, քմաց s. palais (organe du goût); fig. caprice, fantaisie; ըստ քմաց, par caprice, par fantaisie; իքմաց, à sa fantaisie; ընդ քիմս ծմտիլ, rire du bout des dents, des lèvres; լեզու նորա իքիմս իւր կցեցաւ, sa langue s'attacha à son palais; ամոքիչ քմաց, qui flatte le goût.

Քինաթագոյց a. qui garde rancune, rancunier.

Քինախնդիր adj. vindicatif; vengeur, haineux; — լինել, se venger, tirer vengeance de, en vouloir à; — եղեւ մահու նորա, il vengea sa mort.

Քինախնդրութիւն sm. vengeance.

Քինահան V. Քինախնդիր.

Քինահանութիւն sm. vengeance.

Քինահատոյց V. Քինախնդիր.

Քինամ, ացայ vn. garder du ressentiment, de la rancune, se ressentir.

Քինայոյզ V. Քինախնդիր.

Քինանամ V. Քինամ.

Քինապահ a. qui garde rancune ou ressentiment, rancunier.

Քինապահութիւն s. ressentiment, rancune.

Քինաւոր, աց a. vindicatif, haineux.

Քինաւորութիւն, Քինութիւն

s.ressentiment, haine, rancune.

Քիչ, etc. V. Սակաւ, etc.

Քիսամն, ման s. ers, orobe.

Քիստ, քստոյ s. arête, barbe ou pointe de l'épi.

Քիրտն, քրտան, քրտունք

ou քրտինք s. sueur; fig. fa-

tigue, travail pénible; — մա-

հու, la sueur de la mort; ընդ

— մտանել, իբրտան լինել,

suer, transpirer, ruisseler de

sueur, être en sueur, en nage,

tout en nage, tout trempé;

հարայ ընդ — ցուրտ, il m'en

prit la sueur froide; — ցուրտ

ընդ անդաման իջանէր, une

froide sueur courait par tous

les membres de son corps;

քրտամբ երեսաց հայթայթել

զկեանս, gagner sa vie, son pain

à la sueur de son front; Թեու՝

գարշահոտ՝ կծու՝ առատ —,

sueur aigre, fétide, âcre, abon-

dante; V. Ապաժոյժ, Քրտինք.

Քիւ, քուոյ, քուաւ s. chan-

latte, rebord, auvent, corniche.

Քծինք s. caresses, cajole-

ries; cour, galanterie; ածել

իքծինս, apprivoiser, familia-

riser; գալ իքծինս, s'apprivoi-

ser, se familiariser; քծինս

տալ V. Քծնիմ.

Քծնի a. caressant, cajoleur,

flatteur; courtisan, galant.

Քծնիմ, նեցայ vn. cares-

ser, flatter, chercher à plaire,

choyer; faire la cour, courtiser.

Քծնուծին V. Քծինք.

Քծուար s. barre, lingot.

Քղամիդ, մղաց, միդաց sm.

chlamyde, manteau.

Քղանց V. Քղանցք.

Քղանցաւոր a. garni d'une frange.

Քղանցք, ցից s. bord, pan, bout d'un vêtement; frange, bordure.

Քճքճեմ, եցի va. déchirer, mettre en lambeaux, en guenilles, dégueniller, délabrer.

Քմազարդ, Քմախորժ adj. agréable au goût, qui flatte le goût.

Քնած V. Քնէած.

Քնածու a. somnifère, soporifique, dormitif, assoupissant.

Քնահատ, աց adj. privé de sommeil.

* Քնանամ V. Ննջեմ; * լաւ մի —, faire un bon somme.

Քնաշրջիկ a. somnambule.

Քնաշրջութիւն s. somnambulisme.

Քնար, աց, ից s. lyre; — հարկանել, jouer de la lyre.

Քնարահար, աց a. joueur de lyre.

Քարահարութիւն s. action de jouer de la lyre.

Քնարան, աց s. lit, couche; fig. tombeau.

Քնարերգ, Քնարերգակ, աց a. lyrique; s. lyrique, auteur lyrique.

Քնարերգութիւն sm. le lyrique, chant lyrique.

Քնեայ, Քնէած, ից, աց adj. dormeur, endormi.

Քնէութիւն s. somnolence, assoupissement, léthargie.

ՔնՅունց s. ride (des serpents).

Քնին s. examen; ի— առնուլ, examiner, considérer; raisonner sur; ի— գալ, être examiné, critiqué; ի— արկանել՝ լինել՝ մտանել, examiner, étudier, critiquer.

Քնիատ V. Քնաիատ.

Քնիատուծիւն s. insomnie.

Քննաբան, ից sm. critique, censeur.

Քննաբանական a. critique.

Քննաբանեմ, եցի va. critiquer, censurer.

Քննաբանութիւն s. critique, censure.

Քննախնդիր a. qui examine, qui fait des recherches; — արատոյ V. Պարսաւադէտ.

Քննախօսութիւն s. critique.

Քննական a. d'examen.

Քննայոյզ լինել՝ խնդրել, examiner avec soin, faire des recherches.

Քննասէր a. qui aime à examiner, curieux.

Քննասիրութիւն s. passion d'examen, esprit curieux, curiosité.

Քննեմ, եցի va. examiner, étudier; censurer, contrôler; տեղեկագոյնս —, examiner à fond; —իմ vn. être examiné.

Քննիչ a. s. examinateur; contrôleur; — գրոց, censeur.

Քննողութիւն V. Քննութիւն.

Քննութիւն s. examen; enquête, contrôle; — գրոց, censure; ի— մտանել, examiner; ընդ —ք անցանել, passer par la censure; ընդ —ք արկանել, examiner, contrôler; critiquer,

censurer; * — անցունել, passer, subir un examen; * — ընել, faire l'examen, examiner; ֆրէֆիմ՝ մանր ou մանրախոյզ —, examen minutieux.

Քննումն s. examen.

Քնքշամ V. Քնքշեմ.

Քնքշանք, նաց s. mignardise, délicatesse; caresse, tendresse.

Քնքշեմ, եցի vn. se mignarder, se traiter délicatement, se dorloter, se mignoter, faire le délicat, le renchéri, la renchérie.

Քնքշեցուցանեմ, ուցի va. mignarder, mignoter, rendre délicat, dorloter, traiter délicatement, caresser.

Քնքշիմ V. Քնքշեմ.

Քնքուշ a. délicat, tendre, mou, duillet, mignon, mignard; s. minet, minette.

Քշեմ, եցի va. chasser, expulser; * էcouler, débiter, vendre; — զճանճս, émoucher.

Քշոց, աց s. chasse-mouches, émouchoir; instrument à sonnette dont se sert le diacre pendant la messe arménienne.

Քշտեմ, եցի va. ébrancher, élaguer, arracher, couper.

Քո, քոյ, քոյով pron. ton, ta; a. poss. le tien, la tienne.

Քոճանակ, աց s. linge; couverture.

* Քոթոտ V. Սկունդ.

Քոզ, ոյ, ով s. voile, voilette.

Քողաբորբ s. amphimacre.

Քողազարդ adj. orné d'un voile, voilé.

Քողախնդրեմ, եցի vn. chercher à dévoiler, démasquer; — իխորս սրտի ուրուք, sonder le cœur de qn.

Քողածածուկ a. caché sous un voile, voilé.

Քողածիգ a. réservé, modeste, timide.

Քողաղօս a. s. amphibraque.

Քողարկեմ, եցի va. couvrir d'un voile, voiler.

Քողընկեց a. qui a jeté son voile, effronté, éhonté.

Քոյին adj. poss. ton, ta, le tien, la tienne.

Քոյինագործ a. fait par toi, par toi-même, ton.

Քոյինապէն a. armé par toi-même.

Քոյինակրօն a. de ta religion.

Քոյինահրաման a. ordonné par toi.

Քոյինաշունչ a. inspiré par toi-même.

Քոյինաստեղծ adj. créé par toi-même.

Քոյինատուր adj. donné par toi-même.

Քոյր, քեւ, քերք, քորք, քերց s. sœur; * քրոջ պէս, comme une sœur.

Քոյրագիր ou Քոյրամիւ s. sœur adoptive.

Քոշքեմ, Քոշքոտեմ, եցի. Քոշքոտիմ, տեցայ vn. se gratter, se détendre, se détirer.

Քոռ, ից s. mesure de blé, boisseau.

Քոս, ոյ, ով s. gale.

Քոսոս a. galeux.

Քոստիմ, եցայ vn. avoir la gale, être galeux.

* Քով s. côte; côté; քովէ քով adv. côte à côte, l'un à côté de l'autre; քովը, à côté, auprès, tout près; քովէն, de côté, de près, tout près; գիտութիւնն առաքինութեան քով ոչինչ է, la science n'est rien auprès ou au prix de la vertu.

* Քովիկ s. côté; քովիկն էր, il était à ses côtés, auprès de lui.

* Քովնտի adv. de côté.

Քորեմ, եցի va. gratter; — զանձն, se gratter.

Քորեպիսկոպոս, աց s. chorévêque, suffragant.

Քորեպիսկոպոսութիւն s. dignité de chorévêque.

Քուաւոր adj. garni d'une chanlatte.

Քուեայ, Քուէ, քուէից s. cube; vote, boule, ballotte, suffrage; — արկանել՝ տալ ou ձգել, voter, aller aux voix, procéder au scrutin; Միաբան քուէիք, à l'unanimité des suffrages; * քուէի դնել, mettre aux voix; * քուէի դրուիլ, être mis aux voix.

Քուէատուփ, տփոյ s. l'urne du scrutin, urne.

Քուէարկու, աց s. votant.

Քուէարկութիւն s. votation, ballottage, scrutin; — քրնտրել, élire par scrutin, par la voie du scrutin; արգասիք — ք, résultat du scrutin; գաղտնի —, scrutin secret; — խնդրել, demander le scrutin; ներկայ

լինել — Ե, assister au scrutin ; մասնակից լինել — Ե, prendre part au scrutin ; — առնել ou ընել, procéder au scrutin.

Քուէհամար, ի s. le dépouillement des votes, du scrutin.

Քուղ, քղոյ sm. toute chose tordue, fil, ficelle.

Քուն, քնոյ, ով s. sommeil, somme, repos, dormir ; — մահու, le sommeil de la mort ;

ի— երթալ լինել, dormir, reposer ; զքնով անկանիլ, ի—

մտանել, s'endormir, être dans les bras du sommeil ; ի— առնել, faire dormir, endormir ;

խոր ի— լինել, dormir profondément ou d'un sommeil profond, d'un profond somme ;

ընկղմեալ ի— թանձրութեան, profondément endormi ; ի—

գտանել զոք, trouver qn. endormi ; հատանիլ քնոյ յաչաց, perdre le sommeil ; — հատեալ է յաչաց նորա զգայգ եւ զցերեկ, il ne dort ni nuit ni jour ; — քաղցրանինչ հատեալ էր յարտեւանաց նորա, le doux sommeil lui était inconnu ;

փախեալ յինէն —, le sommeil s'enfuit loin de moi ; խռովել՝

ընդհատել՝ կտրել զքուն, troubler, interrompre, rompre le

sommeil ; ճաշակել զքաղցրութիւնս քնոյ, goûter les douceurs du sommeil ; այս — բերէ, cela excite au sommeil, excite le

sommeil ; քաղցր՝ ախորժ՝ հանգիստ՝ խաղաղ՝ անհանգիստ՝ յուզեալ խռովեալ՝ ընդհատ՝

ճեծել ճանր՝ դժնդակ՝ փրկա-

ւէտ՝ կենսանորոգ՝ վնասակար —, sommeil doux, agréable,

tranquille, paisible ou calme, agité, troublé, interrompu, léger, lourd ou pesant, dur ou

fâcheux, salutaire, réparateur, dangereux.

Քունեմ, եցի vn. dormir, reposer ; mourir ; coucher avec

une femme. avoir des relations intimes avec elle.

Քունեցուցանեմ, ուցի va. faire dormir, endormir.

Քունք s. tempe.

Քուռակ, աց sm. poulain, pouliche.

Քուրնիթ sm. œuf (dont la partie calcaire n'est pas encore formée).

Քուսիթայ, ից sm. cuculle, froc, capuchon.

Քուրական a. de sœur.

Քուրայ, ից sm. coupelle, creuset.

Քուրձ, քրձի s. cilice, sac de pénitent ; sac ; — զգեճնուլ, se couvrir d'un cilice.

Քուրմ, քրմաց s. prêtre (des païens).

Քուք, քքոյ s. gémississement, soupir.

Քուքամ, ացի vn. gémir, soupirer.

Քուքք sm. bâton à nœuds, verge de fer.

Քսակ, աց s. bourse.

Քսակագին a. acheté avec de l'argent, acheté.

Քսակակալ s. intendant.

Քսակահատու, աց s. coupeur de bourses, coupe-bourse.

Քսակիկ *sm.* petite bourse ; sachet.

Քսան, ից *a.* vingt.

Քսանամեակ *s.* vingtième année.

Քսանամեայ, յից. Քսանամեան, յենից *a.* âgé de vingt ans ; de vingt ans.

Քսանանիստ *a.* icosaèdre.

Քսանեակ *a.* vingtaine.

Քսանեմեան *V.* Քսանամեայ.

Քսաներորդ, աց *adj.* vingtième.

Քսանեւիինգամեան *adj.* de vingt-cinq ans.

Քսաներեան *ou* Քսաներին, եցունց *a.* tous les vingt.

Քսեմ, եցի *va.* *V.* Քսսեմ ; *frotter ; oindre, enduire.

Քսեստ, ից *s.* setier ; cruche.

Քսեստուծիւն *V.* Քսուծիւն.

Քսիփիէ *s.* xiphias. espadon.

Քսիք *V.* Քսուծիւն ; քսիս մատուցանել *V.* Քսսեմ.

Քսմոս *V.* Քսու.

Քսմոսուծիւն *V.* Քսուծիւն.

Քսու, աց *a. s.* rapporteur, délateur.

Քսուծիւն *s.* rapport, délation, tripotage, intrigue.

*Քսուիմ, եցայ *vn.* être frotté, touché ; se frotter, se frictionner, s'oindre, se mettre de ; faire la cour.

Քսսեմ, եցի *va.* rapporter, faire des rapports, détracter, tripoter, intriguer.

Քստմնափուշ, Քստմնելի *a.* ce qui fait hérissier les cheveux ; horrible.

Քստմնեմ, եցի. Քստմնիմ,

նեցայ *vn.* avoir le poil, les cheveux hérissés, hérissier, se hérissier, se dresser ; fig. frissonner de peur, d'horreur, avoir horreur, frémir, voir ou penser avec effroi ; քստմնեցան հերք իւր զգլխովն, ses cheveux se dressèrent sur sa tête ; *V.* Դիզանամ.

Քստմնեցուցանեմ, ուցի *va.* faire dresser les cheveux, faire frissonner ou frémir ; agacer les nerfs.

Քստմուկ *sm.* frisson, frissonnement de la peur.

Քրայ *V.* Քուրայ.

Քրայական *ou* Քրէական նիւթ *sm.* métal, minéral, minéral.

Քրէական *adj.* énorme, horrible ; — յեղք՝ յանցանք, crime de lèse-majesté ; — մետաղք, mine, travail des mines.

Քրէիքուր *a.* impur, mauvais.

Քրթմնջանք *V.* Քրթմնջիւն.

Քրթմնջեմ, եցի *va.* murmurer, se plaindre. grogner, grommeler, gronder, crier, marmonner.

Քրթմնջիւն, ջեան *s.* murmure, plainte, rumeur, gronderie, grognement.

Քրթմնջող *s.* grognon, grogneur, grognard.

Քրջմնջույն *V.* Քրթմնջիւն.

Քրիստոնեայ, նէից *a. sm.* chrétien.

Քրիստոնէաբար *adv.* chrétiennement ; — կեալ, vivre en chrétien.

Քրիստոնէական *a.* chrétien ;

— ou — վարդապետութիւն, catéchisme.

Քրիստոնէութիւն. s. christianisme; chrétienté.

Քրիստոս, ի sm. le Christ, Jésus-Christ.

Քրիստոսաբար adv. comme Jésus-Christ.

Քրիստոսաբեր adj. apporté par le Christ.

Քրիստոսագործ a. fait par Jésus-Christ.

Քրիստոսագունդ adj. réuni par Jésus-Christ.

Քրիստոսադաւան adj. qui professe la religion de Jésus-Christ, chrétien.

Քրիստոսադիր a. établi par Jésus-Christ.

Քրիստոսազարդ a. orné par Jésus-Christ.

Քրիստոսազգեսաց, գեցից. Քրիստոսազգեստ, ից adj. qui porte en soi Jésus-Christ, chrétien.

Քրիստոսածանօթ a. qui reconnaît Jésus-Christ, chrétien.

Քրիստոսական a. de Jésus-Christ; — հաւատք, le christianisme.

Քրիստոսակարգ adj. établi par Jésus-Christ.

Քրիստոսակեցոյց adj. sauvé par Jésus-Christ.

Քրիստոսակոչ a. appelé par Jésus-Christ.

Քրիստոսահաճոյ a. agréable à Jésus-Christ.

Քրիստոսաձիր V. Քրիստոսատուր.

Քրիստոսամարտ, ից a. qui

combat contre le Christ, qui fait la guerre à Jésus-Christ, antichrétien.

Քրիստոսամեծար a. honoré par Jésus-Christ.

Քրիստոսամերձ adj. qui est près de Jésus-Christ.

Քրիստոսանշան a. qui a le signe de Jésus-Christ.

Քրիստոսանուէր a. offert à Jésus-Christ.

Քրիստոսաշահ adj. qui trafique de Jésus-Christ.

Քրիստոսապատում adj. raconté par Jésus-Christ.

Քրիստոսապսակ adj. couronné par le Christ.

Քրիստոսառաք adj. envoyé par le Christ.

Քրիստոսասէր a. qui aime le Christ.

Քրիստոսասպան adj. bourreau de Jésus-Christ.

Քրիստոսավաճառ adj. qui vend Jésus-Christ.

Քրիստոսատեաց, տեցաց a. qui déteste Jésus-Christ.

Քրիստոսատուր adj. donné par Jésus-Christ.

Քրիստոսաւանդ adj. transmis, donné par Jésus-Christ.

Քրիստոսեան, եանց s. adj. chrétien; de Jésus-Christ.

Քրիստոսընկալ a. qui a reçu Jésus-Christ.

Քրիստոսին V. Քրիստոսեան.

Քրձազգած, Քրձազգեստ a. qui porte un sac, un cilice; — լինել, se vêtir ou se revêtir d'un cilice, porter un sac, un cilice.

Քրձեսայք, ձէից s. sac, cilice.
 Քրձեղէն a. de cilice.
 Քրմակին, կնոջ s. femme
 d'un prêtre païen,
 Քրմանամ, ացայ յո, être
 prêtre d'une divinité.
 Քրմանոյշ, նուշայ s. femme
 ou fille d'un prêtre païen, prêtre-
 tresse.
 Քրմապետ, աց s. pontife des
 païens.
 Քրմորդի, դւոց s. fils d'un
 prêtre païen.
 Քրմութիւն sm. prêtrise
 païenne.
 Քրմութի V. Քրմանոյշ.
 Քրոնիկոն, ի s. chronique;
 a. du temps.
 Քրովբէ, ից s. chérubin.
 Քրովբէաբնակ a. habité par
 les chérubins.
 Քրովբէական a. de chérubin.
 Քրովբէապէս adv. comme
 un chérubin.
 Քրտինք V. Քիրտն; * քրտնքի
 յէջ լողալ, être trempé de
 sueur, tout en sueur ou en
 nage; * ցակտին քրտինքովը
 հացը ցարել, gagner son pain
 à la sueur de son front; * քր-
 տինքն երգտէն կվազէր, երեսը
 կողողէր, la sueur lui coulait
 sur le visage, inondait son vi-
 sage; * քրտնքի յէջ լինել, être
 en sueur, en nage.
 Քրտնաբեր adj. sudorifère,
 sudorifique.
 Քրտնազանգ a. trempé de
 sueur.
 Քրտնաձոր adj. dégouttant
 de sueur.

Քրտնալի, Քրտնալիւ ou
 Քրտնալից a. plein de sueur,
 en nage.
 Քրտնախոնջ a. fatigué jus-
 qu'à la sueur.
 Քրտնածին a. né ou produit
 par la sueur.
 Քրտնահար adj. qui est en
 sueur, en transpiration, en
 nage.
 Քրտնաջան V. Քրտնախոնջ.
 Քրտնացուցանեմ, ուցի va.
 faire suer ou transpirer.
 Քրտնեմ, եցի, Քրտնիմ, նե-
 ցայ յո, suer, transpirer, être
 en sueur, en nage; fig. suer,
 s'efforcer, faire des efforts,
 s'épuiser en efforts; suinter.
 Քրտնութիւն s. sueur, trans-
 piration; fig. sueur, efforts,
 travail.
 Քրտնում V. Քրտնիմ.
 Քրքանք V. Քրքիջ.
 Քրքիջ sm. éclat ou grand
 éclat de rire, gros rire; — բառ-
 նալ, rire aux éclats, éclater
 de rire, faire un éclat de rire,
 rire à gorge déployée, partir
 d'un éclat de rire; — կալ, être
 ricané, moqué.
 Քրքմագոյն a. de la couleur
 du safran; d'un jaune d'au-
 rure.
 Քրքմացան a. parsemé de
 safran.
 Քրքմաւէտ a. abondant en
 safran.
 Քրքուիմ, ուեցայ յո. se van-
 ter, être fier de.
 Քրքում, քմոյ sm. safran,
 crocus.

Քրքչեմ V. Քրքիչ բառնամ.
 Քրքրեցուցանեմ, ուցի va.
 entasser, accumuler, grossir.
 Քրքրեմ, եցի va. fouiller,
 examiner, rechercher avec
 soin, agiter, défaire, détruire;
 — զմիտս, exciter, éveiller, ré-
 veiller, stimuler l'esprit.

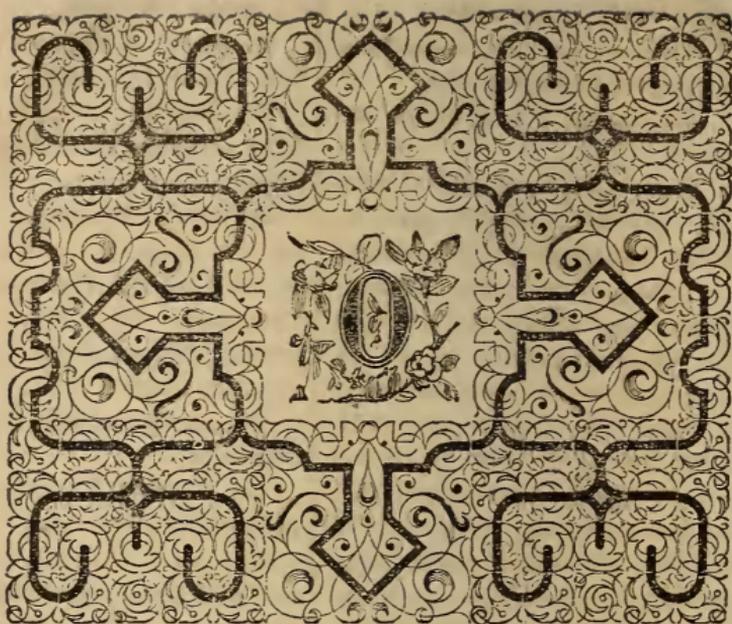
Քրուանք, նաց s. boulevard
 sement, gémissement, plainte,
 clameur.

Քրուիմ, ուեցայ vn. gémir,
 soupirer; éclater de rire.

Քող, etc. V. Քող, etc.

Քողէք, էից s. manchette.

Քօշ, ից s. bouc.

Օ (o) sm. trente-septième lettre de l'alphabet et huitième des voyelles ; elle a été introduite dans l'alphabet arménien vers la fin du douzième siècle pour remplacer աւ (av) devant les consonnes ; ainsi Պաւղոս, Աւգոստոս, Աւրիներ, etc., ont été écrits par Պողոս, Օգոստոս, Օրիներ, etc.

Օգն s. aide, secours, assistance ; յօգն գալ, venir en aide à զո.

Օգնական a. aide, assistant, adjoint ; — զօրք, troupes auxiliaires, renfort, les auxiliaires ; — լինել, aider, prêter secours ; — լինել միմեանց, s'entr'aider ; զխաւար — առեալ, à la fa-

ueur des ténèbres ; — իւր առնուլ, profiter de.

Օգնականութիւն s. aide, secours, assistance ; — ք Աստուծոյ, avec l'aide de Dieu, Dieu aidant.

Օգնեմ, եցի va. aider, secourir, assister, seconder, prêter secours ou assistance, donner un coup de main, un coup d'épaule ; être utile à, être bon à, servir, favoriser, soutenir, subvenir ; — միմեաց, s'entr'aider, s'entre-secourir.

Օգնութիւն s. aide, secours, assistance, coup de main, coup d'épaule ; faveur, ressource ; renfort ; դրամական —, subvention ; փութալ՝ հասանել յ—

ուրուք, accourir au secours de qn., venir à son aide.

Օգոստական, Օգոստափառ
a. auguste, majestueux.

Օգոստոս, ի s. août; a. auguste.

Օգուտ, օգտի s. utilité, profit, avantage, intérêt, gain; a. utile, avantageux; beaucoup; — լինել, être utile, avantageux; յ— արկանել, յ— իկիր ou իվար արկանել, յ— անձին վարել, յ— իւր շրջել՝ առնուլ, profiter de, mettre à profit, tirer parti, un bon parti de; — քաղել, retirer profit de; — հասարակաց, bien public, intérêt commun, cause commune; վաստակել յ— աշխարհին, travailler au bien public; յաչս դնել զամենայն իշահ օգտի անձին, sacrifier tout à son intérêt; — է, յ— է, օգտի է, il est utile de, il est bon de; յ— քոյին է, վասն օգտի քո է ou * քու օգտիդ համար է, c'est pour votre bien, pour votre intérêt; գտանել զ— իւր, trouver son intérêt, son compte; զօգուտ ժամս աւուրն, la grande partie de la journée.

Օգտաժողով, Օգտախնդիր, Օգտաճարաւ a. intéressé, trop attaché à ses intérêts.

Օգտակար a. utile, avantageux, profitable.

Օգտակարութիւն s. utilité, avantage, profit.

Օգտամտոյց V. Օգտաբեր.

Օգտասէր adj. qui aime ses intérêts, intéressé.

Օգտացոյց adj. qui montre du profit, du gain.

Օգտեմ, եցի vn. être utile à, bon à, servir, aider.

Օգտեցուցանեմ, ուցի va. faire profiter, avantager, intéresser.

Օգտիմ, տեցայ vn. profiter ou tirer parti de, tirer du profit de, retirer du profit, de l'avantage de, trouver son compte, gagner; ոչ ինչ օգտիք, vous ne gagnez rien.

Օգտութիւն s. utilité, profit, avantage.

Օդ, ոյ ou ի sm. air; temps (disposition de l'air); brodequin; յօդս, ընդ օդս ou * օդը, en l'air, dans l'air; au hasard; ընդ օդս խօսիլ՝ հարկանել, parler en l'air; խորհուրդք ընդ օդս, projets en l'air, châteaux en Espagne; ձգել ծծել զօդ ou օդ կլլել, respirer l'air; ոչ բարուք է օդն ou * օդն լաւ էէ, օդը վատ է, il fait mauvais, il fait vilain temps; * օդը կըըտկուի՝ կբացուի, le temps se rassure, s'éclaircit, se met au beau; * օդը կգոցուի՝ կամպոտի՝ կձմենայ, le temps se couvre, se couvre de nuages, se rembrunit, s'obscurcit; * օդը կպղտորի, le temps se brouille; * օդը կմեղմանայ՝ կզովանայ, le temps s'adoucit, se rafraîchit; ցրտին եւ ամպամած օդ, temps gris; ամպոտ օդ, temps chargé, couvert de nuages; օդ առնուլ, prendre l'air; օդ փոխել, changer d'air; վնասակարու-

Յիւն՝ արկածք օդոյ, les injures de l'air; անոյշ օս քաղցրասիք՝ լաւ՝ վատ՝ վատառողջ՝ վնասակար՝ զով՝ տաք՝ կենդանի օս սաստիկ՝ խոնաւ՝ ժանոտ՝ ապականեալ՝ ծծելի օդ, air doux օս serein, bon mauvais, malsain; délétere, frais, chaud, vif, humide, empesté, corrompu օս vicié, respirable; հանդարտ՝ պարզ՝ չոր՝ ցուրտ՝ տաք՝ մրբրկայոյզ՝ փոփոխական՝ անհաստատ՝ գեղեցիկ —, temps calme, serein, sec, froid, chaud, orangeux, variable, inconstant, beau.

Օդաբան, ից s. parleur en l'air, hâbleur; aérologue.

Օդաբանական adj. aérologique.

Օդաբանութիւն s. aérologie.

Օդաբեր a. aërifère.

Օդագիտութիւն s. aërognose.

Օդագիր s. aërographe.

Օդագնաց a. qui traverse les airs, qui marche dans l'air.

Օդագոյն a. de la couleur de l'air, d'un azur transparent.

Օդագունդ, ոյս. aërosphère; ballon aërostatique.

Օդագրական adj. aërographique.

Օդագրութիւն s. aërographie.

Օդադիւթ, ից s. aëromanien.

Օդադիւթութիւն sm. aëromancie.

Օդազօրական a. aërodynamique.

Օդազօրութիւն s. aërodynamie.

Օդաթռիչ a. qui vole dans l'air.

Օդախաղաց a. qui marche, qui se meut dans l'air, qui court à travers les airs.

Օդախառն a. mêlé d'air.

Օդախիտ a. condensé d'air, plein d'air.

Օդական a. aërien, aërique; élevé dans l'air.

Օդակերպ a. aëriforme.

Օդակառոյց adj. fixé dans l'air.

Օդակշռական adj. aërostatique.

Օդակշռութիւն s. aërostatique.

Օդահան, ի s. machine pneumatique.

Օդահերծիկ a. qui fend l'air.

Օդահմայ, Օդահմայութիւն V. Օդադիւթ, Օդադիւթութիւն.

Օդածելութիւն s. métier du cordonnier.

Օդածիգ a. qui aspire, qui tire l'air; — ջրհան, pompe aspirante.

Օդամուղ adj. qui repousse l'air; — ջրհան, pompe foulante.

Օդամուտ adj. par où entre l'air; sm. fenêtre, croisée, lucarne, trou.

Օդայած a. errant dans les airs.

Օդայատակ a. dont le fond est de l'air.

Օդային V. Օդական.

Օդանամ, ացայ vn. se chan-

ger en air, être transparent comme l'air.

Օդանաւորդ, աց sm. aéronaute.

Օդանման adj. semblable à de l'air, aériforme.

Օդաշունչ a. qui souffle dans l'air.

Օդաչափ, ի s. aéromètre; baromètre.

Օդաչափութիւն s. aérométrie.

Օդաչու a. qui voyage dans l'air.

Օդապար, Օդապարիկ adj. qui danse, qui vole dans l'air.

Օդապարիկ, ըկաց s. aérostat, ballon aérostatique.

Օդառ լինել, attraper un coup d'air.

Օդառութիւն s. coup d'air.

Օդասուն adj. nourri d'air, aérivore.

Օդավախ, ի s. a. aérophobe.

Օդավախութիւն s. aérophobie.

Օդավար, աց adj. poussé, chassé par l'air.

Օդատեսակ a. aériforme.

Օդափոխ s. ventilateur.

Օդափոխեմ, եցի va. changer d'air; aérer, ventiler.

Օդափոխութիւն s. changement d'air; aérage, ventilation.

Օդաքար, ի s. aérolithe.

Օդեղէն a. d'air, aérien.

Օդենի, նույ, նեաց a. bisquin, peau de mouton; a. de peau de mouton.

Օդերեւոյթ, ութից sm. météore.

Օդերեւութարան, ից s. mé-téorologue.

Օդերեւութարանական adj. météorologique.

Օդերեւութարանութիւն sm. météorologie.

Օդերեւութադիտակ, ի sm. météroscope.

Օդընկալ a. qui reçoit l'air

Օդի, օդույ, օդիք, օդեաց s. mouton, brebis, agneau.

Օդիկ s. peau de mouton.

Օդուրտ, ի s. atmosphère.

Օդուրտային a. atmosphérique.

ՕԹ, ից s. lieu où l'on passe la nuit, hôtellerie; l'action de s'arrêter, de loger; օթ առնել, s'arrêter, loger chez qn.; առ օթ, le soir, sur la brune.

Օթագայանամ, ացայ. Օթագայիմ, յեցայ. Օթագանամ, ացայ vn. s'arrêter, loger chez qn., passer la nuit quelque part.

Օթակից լինել, habiter sous le même toit, loger, passer la nuit ensemble.

Օթանոց, Օթարան, աց sm. hôtel, hôtellerie.

Օթեակ, եկի s. V. ՕԹ; bivac, bivouac; —ս առնել V. Օթեվանեմ; bivaquer, bivouaquer.

Օթեգանամ V. Օթագայիմ.

Օթեկ, Օթեկան a. qui n'est pas frais ou tendre, rassis; — ֆաց, pain rassis.

Օթեմ V. Օթեվանեմ.

Օթեվան, Օթեւան, աց sm. hôtel, hôtellerie; habitation, demeure; օթեւանս առնել՝ առնուլ՝ ունել, loger, se loger,

demeurer, résider; ո՞ւր ենք — քրո, où demeurez-vous; Երանաւէտ — արդարոց, heureux séjour des âmes justes.

Օթեւանաւոր s. hôte, maître d'hôtel.

Օթեվանեմ, եցի. Օթեվանիմ, նեցայ. Օթիմ, թեցայ vn. descendre dans une hôtellerie, loger, se loger, demeurer.

Օթոց, աց s. manteau; couverture de lit; tapis, tapisserie, tenture.

Օժանդակ, աց a. qui aide, auxiliaire, subsidiaire; aide, secours; — բայ, verbe auxiliaire.

Օժանդակեմ, եցի va. aider, secourir, assister, appuyer, favoriser.

Օժանդակութիւն sm. aide, secours, assistance, appui; — ք նորա, avec son aide, aidé par lui; յ— նորա, en sa faveur.

Օժընդակ V. Օժանդակ.

Օժիտ, ժտից, ժտաց s. dot; don, cadeau.

Օժտաբեր լինել, apporter une dot, des présents.

Օժտական a. dotal.

Օժտեմ, եցի va. doter; faire un cadeau.

Օժտութիւն V. Օժիտ.

Օժանելիք, լեաց s. onguent, pommade.

Օժանիմ, օժի, օժ va. oindre; sacrer, consacrer; — զանձն իւրով անուշիւ, se pommader, se parfumer.

Օժեալ, ելոց a. oint, sacré; s. roi; prêtre; —ն Աստուծոյ,

l'oint du Seigneur; Օժեալն, le Christ, le Messie.

Օժելութիւն s. l'action d'être oint, onction.

Օժուծիւն, Օժուձն s. V. Օժելութիւն; sacre, consécration; վերջին օժուձն, extrême-onction.

Օձ, ից s. serpent; — շէ, le serpent siffle.

Օձաբար adv. comme un serpent.

Օձաբնակ a. habité par les serpents.

Օձաթոյն a. qui a le venin du serpent.

Օձախած a. mordu par un serpent.

Օձախառն adj. mêlé ou infesté de serpents.

Օձախոռիւ a. dont la tête est hérissée de serpents.

Օձակալ, ի a. qui tient un serpent; s. astr. serpenteaire.

Օձակերպ a. semblable au serpent.

Օձակիճ s. serpent (marbre).

Օձակոխ adj. qui foule aux pieds les serpents.

Օձակոշ, աց a. qui appelle, qui enchante les serpents.

Օձահալած a. qui chasse les serpents.

Օձահար, աց a. mordu par un serpent.

Օձաձեւ adj. qui a la forme d'un serpent; serpentant; s. zigzag.

Օձաձուկն, ձկանց sm. anguille.

Օճամարտ, ից sm. ichneumon; a. qui fait la guerre aux serpents.

Օճանման a. semblable à un serpent.

Օճապաշտ, աց a. qui adore le serpent.

Օճապաշտութիւն s. adoration des serpents.

Օճապատիր a. trompé par le serpent.

Օճապտոյտ a. serpentant, sinueux, tortueux.

Օճաջամբ a. donné à manger par le serpent.

Օճասանդր s. mille-pieds, scolopendre.

Օճասպան adj. qui tue les serpents.

Օճատեսիլ V. Օճանման.

Օճեակ, եկի s. serpentin.

Օճի դեղ s. vipérine.

Օճիք, ձեաց sm. collet; — շապկի, col de chemise; զօճիս պատառել, déchirer ses habits, sa robe.

Օճուծիւն s. nature de serpent; fig. méchanceté.

Օճուտ a. rempli ou infesté de serpents.

Օճտեմ, եցի va. diviser, séparer, désunir, partager, déchirer; dissiper, disperser; vn. se diviser, se séparer; se dissiper, se disperser.

Օճտումն s. séparation, défection; dispersion.

Օղ, ից, աց s. anneau, coulant; boucle; — շղթայի, chaînon; — ճարմանդի, boutonnière.

Օղալամբ, աց s. gâche.

Օղակ, ի s. anneau, coulant.

Օղակաւորք, րաց s. pl. annélides.

Օղամանեակ, եկաց s. anneau.

Օղաւոր a. annelé.

Օղերձ, etc. V. Ուղերձ, etc.

Օղի, ղւոյ s. eau-de-vie.

Օհան, ի s. aide, secours, faveur, bien.

Օհառ, աց s. savon.

Օհիր V. Ոհիր.

Օ՛ն, Օ՛ն առ, Օ՛ն առեալ interj. allons! eh bien! courage! օ՛ն անդր, fi! fi donc! au diable! détale! arrière! retire! emmène! ôte! par exemple! օն եւ օն, ainsi, de cette manière; certes, assurément, certainement; օ՛ն եւ օն արասցեն ինձ դիք, que les dieux me fassent périr! օ՛ն եւ օն արասցեն քեզ աստուածք եւ օ՛ն եւ օն յաւելցեն եմէ, que les dieux t'accablent de tous les maux si...; օ՛ն եւ օն արասցէ ինձ Աստուած եւ օ՛ն եւ օն յաւելցէ եմէ, que Dieu me punisse si...; օ՛ն եւ օն արասցէ ինձ Աստուած եւ օ՛ն եւ օն յաւելցէ եմէ ոչ մահու մեռանիցիս, que Dieu m'envoie tous les maux si tu ne meurs! օ՛ն արի, allons! օ՛ն արի երթիցուք, partons! օ՛ն արիք, levez-vous! օ՛ն առեալ քննեա, ne te lasse pas d'examiner; օ՛ն իբաց թողցուք, laissons! quittons donc! օ՛ն անդր, իբաց կաց, va-t'en! retire-toi!

Օ₂ Թէ interj. plutôt à Dieu !
Dieu veuille !

Օշակ, ի s. ammoniacque.

Օշակային a. ammoniacal ;

— աղ, sel ammoniac.

Օշարակ, աց s. sirop, sorbet.

Օշինդր, դրի s. absinthe.

Օշնան, ի s. soude.

Օսլայ, ի s. amidon.

Օսլայեմ, եցի va. amidonner.

Օսոխ V. Ոսոխ.

Օտար, աց a. s. étranger ;
éloigné, lointain ; autre ; ex-
traordinaire, étrange ; adv. en
vain, injustement.

Օտարաբար adv. étrange-
ment ; comme un étranger.

Օտարադէտ V. Օտարա-
տետուչ.

Օտարագգի, զգւոյ, զգեաց
a. qui est d'une autre nation,
étranger.

Օտարալեզու, աց a. qui parle
une autre langue, étranger.

Օտարախառնք sm. accou-
plement avec une autre es-
pèce ; տալ զանասունս յօտա-
րախառնս, accoupler les ani-
maux avec une autre espèce.

Օտարախորթ a. illégitime,
bâtard, étranger.

Օտարախորհուրդ adj. pos-
sédé par un esprit étrange.

Օտարածին, ծնաց a. s. né
d'un étranger ; étranger.

Օտարական, աց a. s. étran-
ger.

Օտարակերպ a. qui a une
autre forme, une autre appa-
rence.

Օտարակողմն կոյս s. côté,

pays étranger ; étranger ; զօ-
րածողով լինել յօտարակողմն
կուսաց, recruter à l'étranger.

Օտարահայն, ից a. qui a
un langage différent ; qui n'est
pas d'accord ; étrange, étran-
ger.

Օտարամահ լինել, mourir
dans un pays étranger, à l'é-
tranger.

Օտարամերժ adj. qui n'ac-
cepte pas les étrangers, inhos-
pitalier.

Օտարամիտ adj. qui a des
idées étranges.

Օտարամուտ adj. étranger,
adventice.

Օտարանալի a. aliénable.

Օտարանամ, ացսյ vn. de-
venir étranger, prendre les
mœurs étrangères, s'aliéner ;
s'aliéner, s'éloigner, se sépa-
rer, se détacher, se détourner.

Օտարանոց, աց s. lieu où
l'on reçoit les étrangers, hos-
pice.

Օտարաշխարհիկ a. étran-
ger, exotique.

Օտարապէս adv. comme un
étranger.

Օտարասեռ, Օտարասեր a.
hétérogène.

Օտարասէր a. qui aime les
étrangers, hospitalier.

Օտարասիրեմ, եցի va. ai-
mer les étrangers.

Օտարասիրութիւն s. amour
des étrangers, amour de l'hos-
pitalité, hospitalité.

Օտարասպան, ից a. qui tue
les étrangers.

Օտարասպանութիւն *sm.* meurtre des étrangers.

Օտարատեաց *a.* qui hait les étrangers, inhospitalier.

Օտարատեսուչ *adj.* qui se mêle des affaires d'autrui, curieux.

Օտարատեցութիւն *s.* haine contre les étrangers, inhospitalité.

Օտարատուն *V.* Օտարանոց.

Օտարատունկ *a.* dégénéré, sauvage.

Օտարացեղ, ից *adj.* d'une autre tribu, étranger, hétérogène.

Օտարացեղութիւն *s.* hétérogénéité.

Օտարացուցանեմ, ուցի *va.* rendre étranger, aliéner; aliéner, éloigner, détacher, détourner; — յիւրմէ աշխարհէ, dépayser.

Օտարացուցումն *s.* aliénation.

Օտարացուցիչ *a.* qui aliène ou qui éloigne, aliénateur; étrange.

Օտարափառ *V.* Այլափառ.

Օտարընկալ *adj.* qui reçoit les étrangers, hospitalier.

Օտարընկալեմ, եցի *va.* recevoir les étrangers, les hôtes, exercer l'hospitalité envers qn.

Օտարընկալութիւն *s.* action de recevoir les étrangers, hospitalité.

Օտարոտի, ոտույ, տուց *a.* étranger; étrange, extraordinaire, différent.

Օտարութիւն *s.* qualité d'é-

tranger; aliénation, éloignement, séparation; étrangeté; élimination, proscription; l'étranger, pays étranger.

Օտարուհի *sf.* étrangère.

Օտարուսումն *a.* qui enseigne une autre doctrine, sectaire, dissident.

Օտարուստ *ou* Յօտարուստ *adv.* par l'étranger, de l'étranger, de dehors.

Օտարսիրութիւն *V.* Օտարասիրութիւն.

Օր, աւուր, աւուրք, աւուրց *s.* jour, journée; *or* ընդ մէջ, tous les deux jours; *or* ըստ *or* է, jour par jour, journellement, tous les jours; *or* յօր է, de jour en jour; *or* հասարակ *ou* * կէս *or*, midi; մինչեւ *gor* հասարակ, jusqu'à midi; *or* իյօր *ou* *or* յօր առնել, remettre d'un jour à l'autre, ajourner, prolonger, traîner en longueur, reculer; *օր* քան *գոր*, de jour en jour, de plus en plus; *աւուրն* *adv.* par jour; *աւուր* *աւուր*, *աւուրց* *յաւուրս*, journellement, chaque jour; *առ* *օրին* *ou* *նոյն* *օրին*, le jour même, le même jour, au jour le jour; *դեռ* *աւուր* *շատ* *կայ*, il est de bonne heure encore, il n'est pas encore tard; *մինչ* *աւուր* *կայ*, pendant qu'il fait jour; *մինչդեռ* *աւուր* *կայր*, au milieu du jour; *գոր* *ամենայն*, toute la journée, tous les jours, toujours; *գորն* *ցերեկ*, *գորն* *իբուն*, tout le jour, tout le long du jour, toute la journée, du

matin au soir; յաւուր միում
 ou իմիում աւուրց, un jour, un
 certain jour. un beau jour;
 յերկրորդում աւուր, le jour
 d'après, le second jour; յերիր
 աւուր, dans trois jours; յետ
 երկուց աւուրց, deux jours
 après; իմիուսում աւուր, après-
 demain; ինմին աւուր, le même
 jour; ինմին իսկ աւուր, le jour
 même; յօրէ յառաջնմէ ou *ա-
 ռաջին օրէն, depuis le pre-
 mier jour, dès le premier jour;
 հետեւեալ օրն, le jour suivant;
 օր պահոց ou *պահքի օր, jour
 maigre; ուտիք օր, jour gras;
 օր ծննդոց, jour de naissance;
 — տօնի, jour de fête; — հան-
 դիսի, jour solennel; — գործոյ
 ou *գործի օր, jour ouvrable;
 համարել զաւուրս ou *օրերն
 համրել, compter les jours; յա-
 լուրս մեր ou *մեր օրերը, de nos
 jours; յաւուրս նորա, sous lui;
 բառնալ զճանրութիւն աւուրն,
 porter le poids du jour; զա-
 մենայն աւուրս, tous les jours,
 à jamais; զամենայն աւուրս
 կենաց իւրոց, toute sa vie; եր-
 կայնին՝ կարճին աւուրք, les
 jours croissent, diminuent;
 կատարել՝ վախճանել զաւուրս
 իւր, finir ses jours, mourir;
 մեռանել լի աւուրքք, վախճա-
 նիլ լցեալ աւուրքք, mourir
 plein ou rempli de jours; երեք
 ժամ է աւուրն, il est trois heu-
 res; յաւուր յայնմիկ ou *այն
 օրն, ce jour-là; ոչ յետ բա-
 զում ինչ աւուրց ou *սակաւ
 օրէն, sous peu de jours, bien-

tôt; յաւուրս յետինս, dans les
 derniers temps; օր սահմանել,
 désigner un jour; գեղեցիկ ou
 գեղածիծաղ օր, beau jour;
 բարենշան՝ երջանիկ ou երա-
 նաւէտ օր, jour heureux; չա-
 րագուշակ օր, mauvais jour.

Օրաբեր adj. qui apporte la
 lumière du jour.

Օրաբնակ լինել, passer la
 journée dans un lieu, séjourner.

Օրագիշեր sm. espace d'un
 jour et d'une nuit, vingt-quatre
 heures.

Օրագիր, գրաց s. journal;
 — կարդալ, lire les journaux;
 *օրագրի մէջ կարդացի՝ տե-
 սայ, j'ai lu, j'ai vu dans un
 journal; կարծիք՝ գոյն օրա-
 գրի, l'opinion, la couleur d'un
 journal.

Օրագնաց s. journée (che-
 min que l'on fait en un jour).

Օրագրագիր, գրաց s. jour-
 naliste.

Օրագրագրութիւն s. jour-
 nalisme.

Օրագրութիւն sm. journal
 (relation jour par jour).

Օրաթիւ, թուի s. journée,
 fonction de chaque jour; le
 nombre du jour.

Օրական, ի a. de jour, diurne;
 journalier, de chaque jour; s.
 journée; *—ով աշխատիլ, tra-
 vailler à la journée.

Օրահաշիւ, շուի s. compte
 du jour; journal.

Օրահաս V. Օրհաս.

Օրամուտք, մտից s. service
 de chaque jour.

Օրան, աց s. javelle, gerbe.

Օրաչար sm. jour néfaste, mauvais jour, jour funeste.

Օրապակաս a. qui manque de quelques jours.

Օրապահակ, աց sm. sentinelle de jour.

Օրապարէն, ենի a. qui vit au jour le jour.

Օրացի a. journalier, quotidien, de chaque jour.

Օրացոյց, ուցի s. almanach; * — նայիլ, regarder l'—.

Օրաւոր adj. diurne, éphémère.

Օրեր s. imprécation, malédictio; * jours.

Օրէն, ըինի. Օրէնք, ըինաց s. loi; règle, règlement; principe, maxime; usage, coutume, us; institution; mode, façon, manière d'être; canton, province, district; le saint sacrement, la sainte Eucharistie, la communion; օրէնս առնուլ, հաղորդել օրինաց, recevoir la communion, communier; յետ օրինացն կցորդուծեան, après la communion; օրէնք կանանց, règles, ménstrues; օրէնս ղնել հաստատել V. Օրինադրեմ; աստուածային՝ յաւիտենական՝ բնական՝ քաղաքական՝ զինուորական՝ հին՝ նոր՝ աւետարանական՝ գրաւոր օրէնք, loi divine, éternelle, naturelle ou de la nature, civile, militaire, ancienne, nouvelle, évangélique, écrite; օրէն է, il est permis, on a le droit de, on peut; չէ օրէն, il n'est pas per-

mis, on n'a pas le droit; օրէն էր նմա, il lui était permis, on lui permettait; օրէն էր քեզ, vous pouviez; եթէ օրէն իցէ ասել, s'il est permis de dire; օրէն իցէ, իցէ՞ օրէն, est-il permis de? ըստ օրինի, ըստ օրինաց, օրինօք, selon la loi, conformément à la loi ou aux lois, légalement, légitimement, par les voies légitimes, en forme, selon les lois; en bon ordre, dûment, avec régularité; օրէնք մտաց, principes; օրէնս իւր կալեալ էր, il avait pour maxime, pour principe; ընդ օրէնս համարել, poser pour maxime; օրէնս կարծեցին անձանց, ils se crurent permis de; — պատուոյ, décoration; օրէնս համարել անձին, se faire une loi; զամենայն ինչ — համարի իլրումն ըղծից իւրոց, il se sert de toutes sortes de moyens pour satisfaire son désir; օրէնս ղնել, dicter des lois; օրէնք անօրէնք, abus; խտտորել յօրինաց, s'écarter des lois; զանցանել օրինօք, transgresser une loi, violer les lois; օրէնք հզօրագունին, la loi du plus fort; բառնալ՝ ջնջել զօրէնս, abolir, abroger une loi; * հաւատք օրէնք չունի, il n'a ni foi ni loi; հակառակ օրէնք, contre les lois; օրէնս տալ, donner des lois; օրէնս ղնել, faire des lois; պահել զօրէնս, observer les lois; * այս օրէնք դարձաւ, cela est passé en loi.

Օրէնագէտ s. a. qui connaît bien les lois, légiste, docteur en droit; — առնել, apprendre à qn. les lois, l'initier aux lois.

Օրէնսդիր, դրաց. Օրէնրսդրիչ s. législateur; a. législatif.

Օրէնսդրեմ V. Օրինադրեմ.

Օրէնսդրութիւն s. législation.

Օրէնսզանց, Օրէնսզանցութիւն V. Օրինազանց, Օրինազանցութիւն.

Օրէնսխոտոր V. Օրինազանց.

Օրէնսուսոյց s. qui enseigne les lois, légiste, professeur de droit.

Օրէնսպահ V. Օրինապահ.

Օրէնք V. Օրէն.

Օրըստօրէ adj. de chaque jour, journalier; V. Օր.

Օրինագէտ V. Օրէնագէտ.

Օրինագիրք, գրոց s. code.

Օրինադիր, դրաց s. législateur.

Օրինադրեմ, եցի va. établir, faire des lois, être législateur.

Օրինադրութիւն s. l'action d'établir une loi, législation.

Օրինազանց, ից a. s. celui qui viole les lois, transgresseur, infracteur, prévaricateur; — լինել, violer les lois, prévariquer.

Օրինազանցութիւն s. transgression de la loi, prévarication, infraction, contravention.

Օրինակ, աց sm. exemple,

modèle; exemplaire, copie; dessin, plan, projet; manière, genre, façon, guise, sorte; échantillon, spécimen, montre; gram. paradigme; prép. comme, sur le modèle de, à l'instar de, en guise de; զայսգունակ ձեւ օրինակի, զայս —, զայս ձեւ օրինակի, զ— զայս, ըստ սմին օրինակի, — զայս, պէս զայս —, de cette manière, de cette façon, ainsi; զայն —, զնոյն —, ըստ նմին օրինակի, de la même manière, de la même façon, de même; զոր —, օրինակի աղազաւ, — իմն, par exemple; ըստ օրինակի, à l'exemple, à l'instar de; սովին օրինակաւ, de cette manière, par là; — առնուլ, prendre pour exemple, pour modèle; — զանձն ընծայեցուցանել կացուցանել, se donner pour exemple, montrer l'exemple de; — տալ, donner l'exemple; — առաջի ընծայել, proposer pour exemple; օրինակաւ իւրով քաջալերել, encourager par son exemple; — եկաց Թագաւորաց, il fut le modèle des rois; նմանել՝ հետեւել — ի ուրուք, imiter, suivre l'exemple de qn.; որով օրինակաւ ել է, de quelque façon que ce soit; աստուածահրաչ օրինակաւ, d'une manière divine; բարի՛ չար՝ բնաղ՝ գեղեցիկ —, bon, mauvais, illustre ou rare, bel exemple.

Օրինակագիր, գրաց s. écrivain, auteur.

Օրինակագրութիւն s. composition d'un ouvrage.

Օրինակական a. figuratif.

Օրինական V. Օրինաւոր.

Օրինակատար, աց a. qui accomplit la loi.

Օրինակեմ, եցի va. offrir comme exemple, présenter comme modèle; représenter, montrer; copier, transcrire.

Օրինակիր V. Օրինապահ.

Օրինապահ, աց s. qui garde, qui observe les lois.

Օրինապահութիւն s. observation des lois.

Օրինապատուժ a. s. interprète des lois, légiste.

Օրինապէս adv. conformément à la loi; selon l'ancienne loi.

Օրինաւոր, աց a. légal, légitime, conforme à la loi, à l'usage; s. légiste, docteur de la loi; — ցուցանել՝ կացուցանել, légitimer, autoriser.

Օրինաւորական a. s. légitimiste.

Օրինաւորականութիւն sm. légitimité.

Օրինաւորեմ, եցի va. légaliser, légitimer.

Օրինաւորութիւն s. légalité, légitimité; légalisation.

Օրինեմ V. Օրինադրեմ.

Օրիորդ, աց s. jeune fille, pucelle; demoiselle; օրիորդն Աննիկ, mademoiselle Annitza.

Օրիորդութիւն sm. état de jeune fille.

Օրկանոց V. Արկանոց.

Օրիաս, ի, աւ sm. dernier

moment, le jour de la mort, agonie, mort; destinée, fatalité; յ— իւր ճեպել, courir à sa perte; ժամանել յ— վախճանին, toucher à sa dernière heure.

Օրիասաբեր a. mortel, fatal; — հարուած, coup —.

Օրիասական adj. mourant, expirant, agonisant, moribond; fatal.

Օրիասարակ, ի s. midi.

Օրին V. Օրհնութիւն.

Օրինաբան, ից a. qui récite des hymnes, qui adresse des louanges au Seigneur.

Օրինաբանեմ V. Օրհնեմ.

Օրինաբանութիւն V. Օրհնութիւն.

Օրինառաք a. qui envoie la bénédiction.

Օրհնարան, ի s. chapelet.

Օրհնեալ a. béni; — ջուր, eau bénite; — է Աստուած, loué soit le ciel; — դու իՏեառնէ, béni sois-tu du Seigneur.

Օրհնեմ, եցի va. bénir, donner la bénédiction, appeler sur qn. les bénédictions du ciel; bénir, consacrer; bénir, glorifier, chanter des hymnes, louer; bénir, combler de faveurs, de biens, faire prospérer; saluer; maudire; — զոք յերեսս, maudire qn. en face.

Օրհներգ, Օրհներգու V. Օրհնիչ.

Օրհներգութիւն s. hymne, louange, cantique.

Օրհնիչ s. celui qui bénit, qui loue, qui glorifie.

Օրհնութիւն s. bénédiction; louange, hymne, cantique; bénédiction, grande abondance; don, cadeau; l'Eucharistie, la communion; instruments de musique; — սեղանոյ, bénédicité; — օրհնութեանց, cantique des cantiques; յօրհնութիւնս համարիլ, compter pour un grand bien; առնուլ —, recevoir la bénédiction; recevoir

des présents; — տալ, donner la bénédiction.

Օրհնութիւնաբեր adj. qui porte la bénédiction.

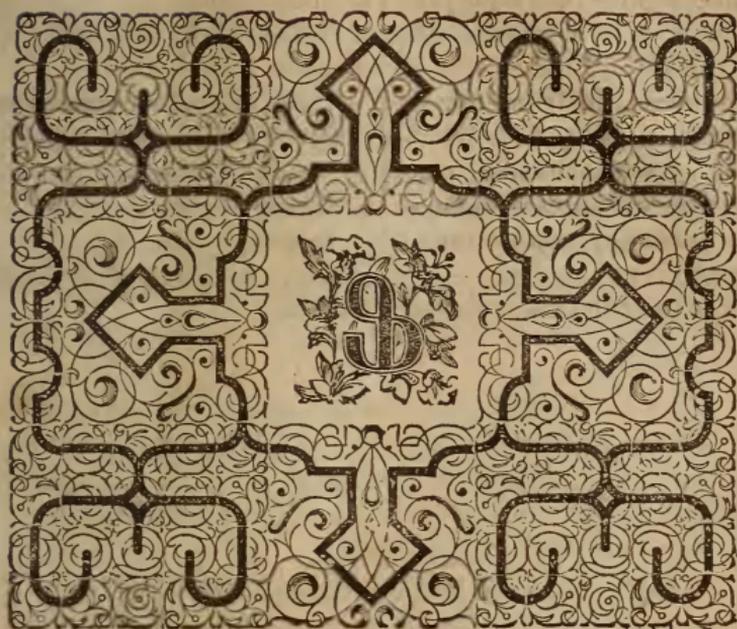
Օրոց, աց s. berceau (d'enfant).

Օրուկ V. Ուրուկ.

Օրորք, Օր օր s. dodo.

Օցտեմ V. Օձտեմ.

Օփրանտ, Օֆրանտ sm. ofrande.

Տ (fé) sm. trente-huitième
lettre de l'alphabet et trente
et unième des consonnes.

Ֆիզիգա ou Ֆիզիքա s. la
physique.

Ֆիզիքական a. physique.

Ֆիորին, աց s. florin.

Ֆրանսա, այ ou յի s. France.

Ֆրանսացի, ցւոց sm. Fran-

çais; Ֆրանսուհի, Française.

Ֆրանսերէն, ըննի a. fran-
çais; adv. en français; s. le
français, la langue française;
— գիտել խօսիլ, savoir, parler
français; — լեզու, la langue
française.

Ֆրանք, աց s. franc (mon-
naie).

ՎԵՐՁ.

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՏԵՆԱԳՐԻՆ.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, տպագրեալ ի վեներտիկ. 5 հատոր, 1850-1851 :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ, Պատկերազարդ տպագրութիւն. 2 հատ. մեծ ուժածալ. Թէոդոսիա, 1860 :

ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՅ, իպէտս ժողովրդական դպրոցաց. Թէոդոսիա, 1860 :

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԱՐՁԱԿ, իպէտս վարժարանաց : Տիպերկրորդ, սրբագրեալ եւ նոխացուցեալ. Թէոդոսիա, 1860 :

ՆՈՅՆ ՀԱՄԱՌՕՏ, իպէտս ժողովրդական դպրոցաց. Թէոդոսիա, 1860 :

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, իպէտս դպրոցաց, Փարիզ, 1861 :

ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ. գեղեցկագիրն եւ կանոնաւոր քան զամենայն հրատարակեալս ցարդ, եւ պատուով յիշատակեալ եւ վարձատրեալ յԱշխարհահանդիսին Փարիզու : Երրորդ տպագրութիւն :

ՆՈՅՆ, հանդերձ գաղղիական Գեղագրութեամբ :

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ. Փարիզ, 1860 :

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ, իպէտս դպրոցաց եւ ընթերցասիրաց. Փարիզ, 1861 :

**ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴՔ ԶՐՈՒՅԱՏՐՈՒԹԵԱՆ
իպէտս ճանապարհորդաց եւ ուսանողաց.**

ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ. Տիպ երկրորդ, 1 հատ. սրբագրեալ եւ նոխացուցեալ, Փարիզ, 1859 :

ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ-ՀԱՅԵՐԷՆ. 1 հատ. Փարիզ, 1855 :

ՆՈՅՆ, հանդերձ հայագիր հնչմամբ գաղղիականին :

ԱՆԳՂԻԱՐԷՆ-ՀԱՅԵՐԷՆ. 1 հատ. Փարիզ, 1855 :

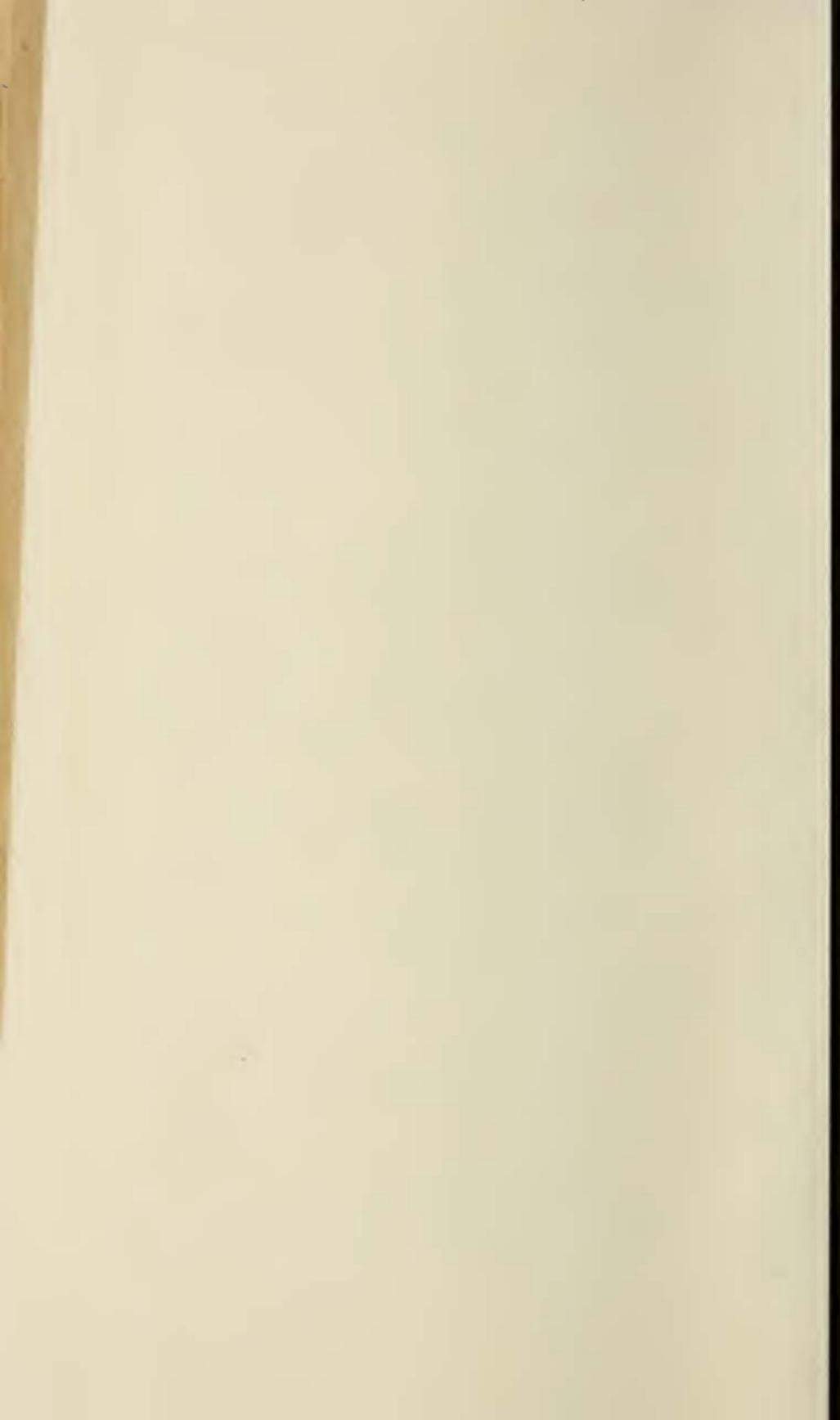
ՆՈՅՆ, հանդերձ հայագիր հնչմամբ անգղիականին :

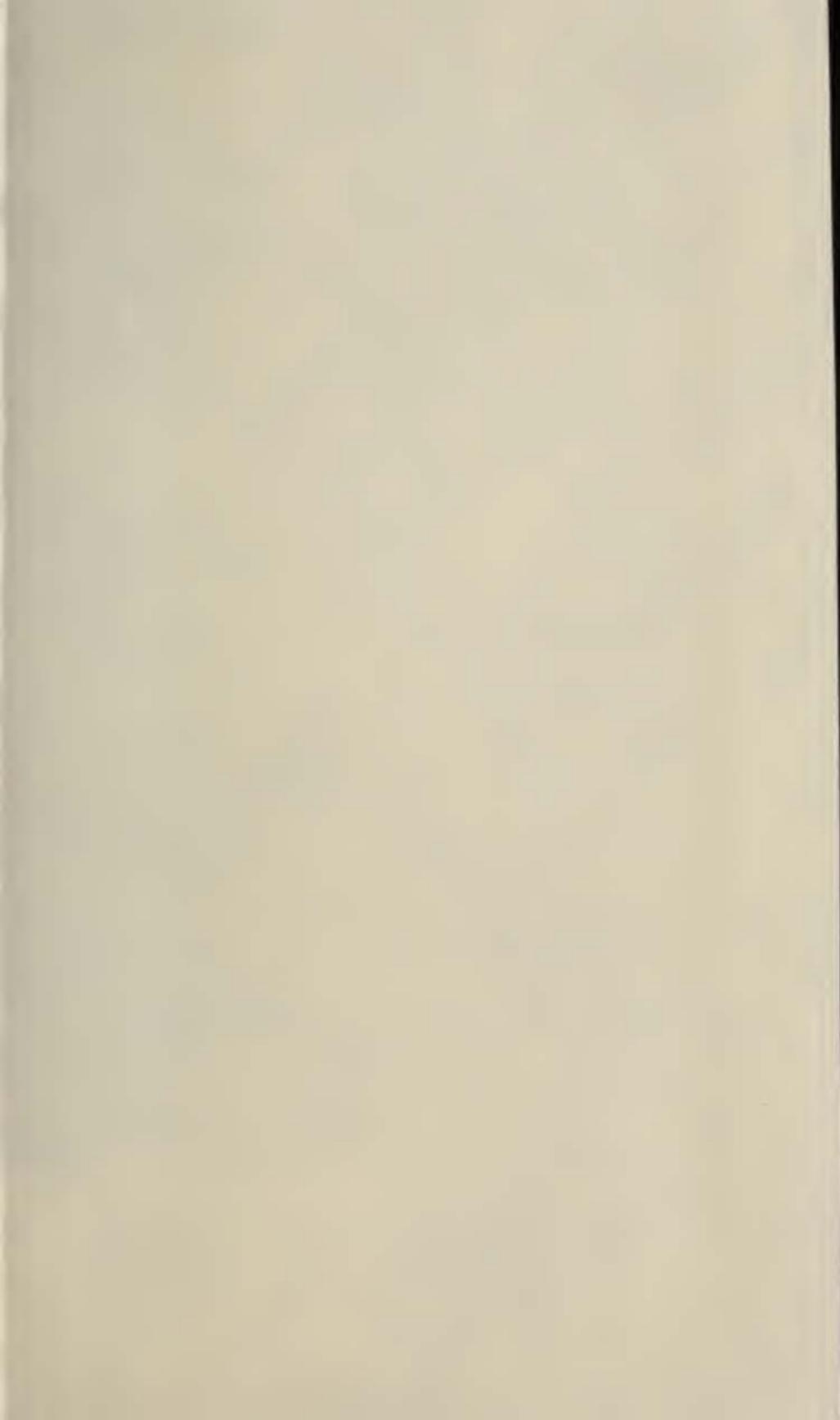
ԲԱՌԱՐԱՆ ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ. Փարիզ, Կառնիէ Եղբարք :

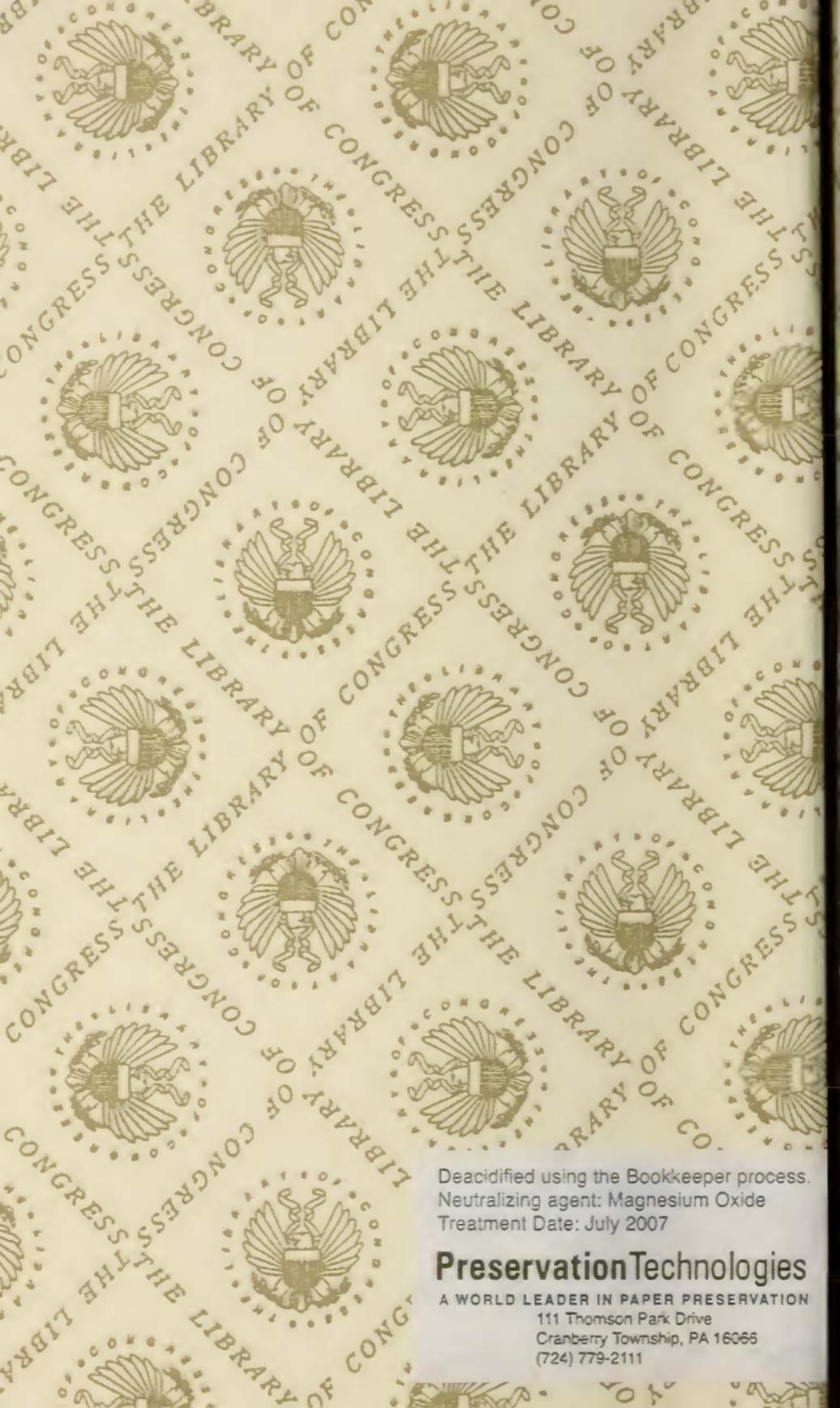
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆՔ.

ՊՕՂ ԵՒ ՎԻՐԳԻՆԷ. մեծ ուժածալ հատոր, գեղեցիկ պատկերօք զարդարեալ. Փարիզ, 1856 :

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: July 2007

Preservation Technologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION
111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

HECKMAN
BINDERY INC.

JUL 89

N. MANCHESTER,
INDIANA 46962

LIBRARY OF CONGRESS

0 019 356 851 8